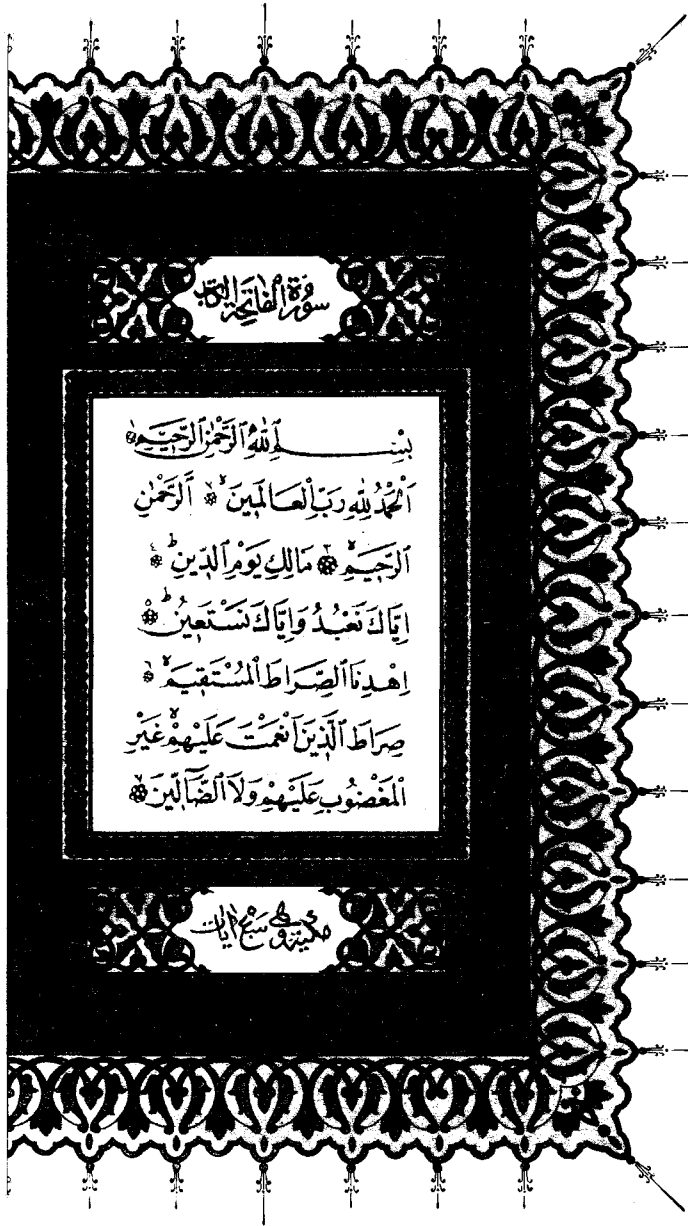

KUR'AN-I KERÎM
VE
TÜRKÇE ANLAMİ
(Ma'âni-i Kur'an)

İsmail Hakkı İzmirli

EREN YAYINLARI — İSTANBUL

Satış Yeri : Gönül Kitabevi, Sahaflar Çarşısı No. 16
Beyazıt — İstanbul Tel. : 22 85 31

SÜRETÜL

FÂTİHATÜLKİTAB

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) Elhamdü lillâhi rabbil'âlemiyn (2) errahmânirrahîm (3) mâliki yevmiddin (4) iyyâke nağbüdü, ve iyyâke neste'ıyn (5) ihdinassırâtalmüstakıym (6) sırâtalleziyne en'amte aleyhim (7) gayrilmagdûbi aleyhim ve leddâlliyn.

FÂTİHÂ SÜRESİ ¹

(Bismillâhirrahmânirrahîm)

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle ²

(1-2-3) (Hamd-ü senâ) o Allah'a mahsustur ki âlemlerin Rab'bidir ³, esirgeyendir, bağışlayandır,

ceza gününün mâlikidir. (4) Kulluğu yalnız sana ederiz, yardımı da ancak senden dileriz. (5-6-7) Bizleri doğru yola, gazaba uğrayanların, sapıkların yoluna değil, kendilerine in'am ettiklerinin yoluna götür ⁴.

¹ Sûre-i Celile yedi âyettir, Mekke'de nâzil olmuştur.

² Besmele-i şerife'deki «rahman» bütün mahlûkat hakkında, «rahîm» bilhassa mü'minler hakkında ve ihsan sahibi olan, merhameti çok olan zat demektir, her ikisi de esmâ-i ilâhiye'dendir. Eserimizde «esirgeyen, bağışlayan» isimleri ile tercüme

edilmiştir. Makama göre «başlarım, okurum, yerim, içerim» gibi fiiller takdir olunur. Burada «başlarım» fiili münasip olur.

³ Yaradıcı, besleyeni, işlerini göreni, terbiye eden, sahibi, mâlikidir.

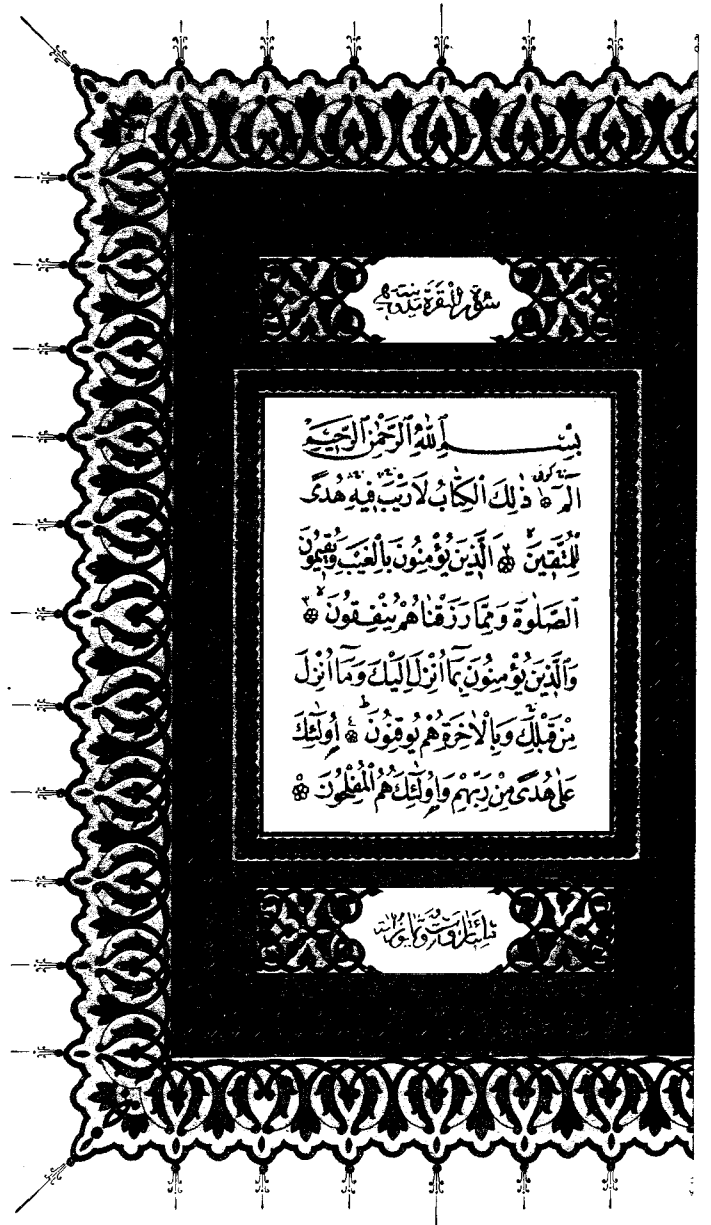
⁴ Âmin — Yâ Rab! Kabul et.

SÜRETÜL BAKAREH

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) Elif lâm mîm (2) zâlikel-
kitâb, lâ reybe fiyh, hüden lil-
müttekîyn (3) elleziyne yü'mi-
nûne bilgayb, ve yukıymûnes-
salât, ve mimmâ razaknâhüm
yünfikuûn (4) velleziyne yü'-
minûne bimâ ünzile ileyke ve
mâ ünzile min kablik, ve bil'-
âhireti hüm yûkınûn (5) üläike
alâ hüden min rabbihim, ve
ülâike hümülmüflihûn.

BAKARA SÜRESİ ¹

(Bismillâhirrahmânirrahîm)

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâm, mim ² (2) Bu, bir Kitaptır ki onda
şüphe götürcek hiç bir şey yoktur ³, müttekiler
hakkında bir rehberdir ⁴ (3-4) O müttekiler ki

gaybe ⁵ inanırlar, namazı dosdoğru kılar, kendi-
lerine verdiğimiz rızıktan harcederler ⁶, sana in-
zal olunan (kitaba da), senden evvel inzal olunan
(kitaplara da) inanırlar, âhireti yakînen bilirler
(ve inanırlar). (5) İşte Rab'bileri tarafından doğru
bir yolda bulunanlar bunlardır, umduklarına eren-
ler yine bunlardır.

¹ Sûre-i Celile Medine'de nâzil olmuştur, 286
âyettir.

² Kesik harfler sûrelerin isimleridir. Halkın
acziini meydana koymak için sûre başında zikro-
lunmuştur: «Bu sûre bu gibi harflerden mürekkep-
tir. Haydi bakalım siz de böyle bir sûre getirin».
Veya yemindir. Huruf ile yeminde ekseriya Kitap
veya nüzulü zikrolunur.

³ Bühranın parlaklığı, delâletinin aşikâr olması
Allah tarafından nâzil olduğunda şüphe bırakmaz.

⁴ Mütteki Allah'tan, günahlardan sakınan kim-
sedir.

⁵ Allah'ı bilmek, âhireti bilmek, ahkâm ve şerâ-
iyi bilmek gibi tefekkür ve istidlâl hakkında delil
ikame olunan şeyler maksuttur.

⁶ Âyet-i Celile'den maksat farz olan zekâtıdır.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَسِمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَيَا أَيُّهَا الْآخِرُ وَمَا هُم بِيُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يُخَادِعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا أَنَّهُمْ هُمُ الْفٰسِدُونَ وَلٰكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امْنُوا كَمَا آمَنَ آبَاؤُهُمْ قَالُوا إِنَّا نَخَافُ لَكُمْ الْعَذَابَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْمِعُوا لِمَا يُقَالُ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَنفُسُنَا كَافٍ بِمَا نَصِفُكَ ﴿١٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْمِعُوا لِمَا يُقَالُ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَنفُسُنَا كَافٍ بِمَا نَصِفُكَ ﴿١٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْمِعُوا لِمَا يُقَالُ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَنفُسُنَا كَافٍ بِمَا نَصِفُكَ ﴿١٦﴾

(6) inn'elleziyne keferu sevaün aleyhim eenzertehüm em lem tünzirhüm lâ yü'minün (7) hatemallahü alâ kulûbihim ve alâ sem'ihim ve alâ ebsârihim gışâveh, ve lehüm azâbün azıym (8) ve minennâsi men yekuûlü amenna billâhi ve bilyevmil'âhırı ve mâ hüm bimü'miniyn (9) yuhâdi'ünallahe velleziyne âmenû ve mâ yahde'üne illâ enfüsehüm ve mâ yeş'urün (10) fiy kulubihim meradun feza dehü-mullahü merad ve lehüm azabün eliyümün bima kânu yekzibun (11) ve iza kıyle lehüm lâ tüfsidu fiyl'ardı kalû innema nahnü muslihun (12) elâ innehüm hü-mülmüfsidune ve lâkin lâ yeş'urun (13) ve iza kıyle lehüm aminu kema amenen-nasü kalû enü'minü kema amenessüfeha ela innehüm hümuşsüfehaü ve lâkin lâ ya'lemün (14) ve iza lekulleziyne amen-u kalû amenna ve iza halev ilâ şeyatıy-nihim kalû inna me'aküm innema nahnü müstehziun (15) allahü yestehziü bihim ve yemüddühüm fiy tuğyanihim ya'me-hun (16) üläikelleziyn-eştere vüddalâlete bilhüda fema rebihat ticaretühüm ve ma kânu mühtediyn.

(6) Şurası muhakkak ki kâfir olanları Tanrı aza-bıyla korkutsan da, korkutmasan da onlar için bir-dir, onlar inanmazlar (7) Allah onların kalplerini, kulaklarını mühürlemiş ¹, gözlerinin üstüne bir de perde çekmiştir ². Onlar için büyük bir azap var-dır (8) Nâs'ın bir takımı «— biz Allah'a ve âhiret gününe inandık» derler, halbuki onlar inanma-mışlardır ³ (9) Onlar Allah'ı da, iman edenleri de gûya aldatıyorlar, halbuki ancak kendilerini alda-tırlar da farkında olmazlar (10) Onların kalple-rinde hastalık ⁴ vardır. Allah da hastalığı artır-mıştır, yalan söylediklerinden naşı onlar için acıklı bir azap vardır (11) Onlara «— yer yüzünde fesatta bulunmayın» denildiği zaman onlar «— biz ancak muslih kimseleriz» derler (12) Haberiniz

olsun ki fesatta bulunanlar yalnız kendileridir, fakat farkında değillerdir (13) Onlara «— nâs'ın iman ettikleri gibi siz de iman ediniz» denildiği zaman onlar «— biz o avanaklar gibi iman mı ede-lim?» derler. Haberiniz olsun ki avanaklar yalnız kendileridir, fakat bunu bilmezler (14) Onlar iman edenler ile buluştukları zaman «— biz iman ettik» derler, halbuki şeytanları ile ⁵ تنها kaldık-ları zaman «— biz sizinle beraberiz, biz yalnız müstehziyiz» ⁶ derler (15) Allah onlar ile istihzada bulunur ⁷; onları taşkınlıklarında şaşkın şaşkın bırakır ⁸ (16) Onlar öyle kimselerdir ki doğru yol alacaklarına eğri yol almışlardır; bu alış verişleri kendilerine kazanç vermemiştir. Onlar ticaret yo-lunu da bulamamışlardır.

¹ Doğru sözü anlamasın, işitmesin.

² Yani onlar kendi irade ve kudretleri ile şe-kaveti kesbetmekle, tabiatlarıyla dalâlete hazırlan-dıklarından böyle hükmolunmuştur.

³ Allah'a, âhiret gününe.

⁴ Küfür, nifak, maasiye, muhabbet gibi has-talıklar.

⁵ Kendilerini azdıranlar ile, şeytan gibi inatçı olanlar ile.

⁶ Mü'minlerle istihza etmekten başka bir şey yapmıyoruz.

⁷ Onlara istihza muamelesi eder, istihzalarına karşı ceza verir.

⁸ Yani onlara mühlet verir.

(17) meselühüm hemeselilleziystevkade nar felemma edaet ma havlehu zeheb-allahü binurihim ve terekehüm fiy zulümatin lâ yubsirun (18) summün bükümün umyün fehüm lâ yerci'üne (19) ev ke-sayyibin minessemai fiyhi zulümatün ve ra'dün ve berk yec'alune esabi'ahüm fiy azanihim minassava'ıki hazerelmevt valahü muhyıtun bilkâfiriyn (20) yekadülberku yahtafü ebsarehüm küllema edae lehüm meşev fiyhi ve iza azleme aleyhim kamu ve lev şaallahü lezehebe bisem'ihim ve ebsarihim innallahe alâ külli şey'in kadiyr (21) ya eyyühennasu'büdu rab-bekümüllezıy halekaküm velleziyne min kabliküm le'alleküm tettekune (22) elleziy ce'ale lekümül'arda firaşen vessemae bina ve enzele minessemai maen feahre-ce bihi minessemerati rızkan leküm felâ tec'alu lillâhi endaden ve entüm ta'lemun (23) ve in küntüm fiy reybin mimma nez-zelna alâ abdına fe'tu bisuretin min mis-lihi ved'u şühedaeküm min dunillâhi in küntüm sadıkiyn (24) fein lem tef'alu ve len tef'alu fettেকunnareletiy vekudühen-nasü velhicare ü'ıddet ilkâfiriyn.

مَسَلَهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ
اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمٍ لَا يَبْصُرُونَ ۚ ضَمَّ بَكُمْ عَمًى
فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ۚ أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ
وَرَعْدٌ وَنُقُورٌ يُجْعَلُونَ أَصَابِعُهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ
حَذَرُ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ۚ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ
 أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَتْ لَهُمْ مَشْوَافَةٌ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ۚ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۚ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ
الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ
مِنَ الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۚ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ۚ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُ وَلَنْ تُفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّاسَ
الَّذِينَ هُمْ وَقُوْدُهُمُ النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ۚ

(17) Onların hali, o kimsenin hali gibidir ki ateş
1 yakar da ateş etraflarını aydınlatınca Allah ay-
dınlığını giderip onları karanlıklar içinde, görmez
bir halde bırakır. (18) Onlar bir alay sağırlar,
dilsizler, körlerdir 2, artık onlar tuttukları yol-
dan dönmezler. (19) Yahut zifiri karanlıklar için-
de şimşek çıkararak, gök gürleyerek gökten bo-
şanan bir yağmura tutulup, yıldırımların dehşe-
tinden, ölüm korkusuyla parmaklarını kulaklarına
tıkayan kimseler gibidir. Allah kâfirleri ilmiyle
kuşatır 3. (20) Az kaldı ki şimşek onların gözle-
rini kapatacaktı 4, onlara şimşek çaktıkça on-
lar aydınlık içinde yürürler, karanlık çöktükçe du-
rup kalırlar, Allah diledi onları ışıtmadan 5, göz-
lerden 6 mahrum ederdi. Çünkü Allah her şe-

ye hakkıyla kadirdir 7. (21) Ey nâs! Tanrı azabın-
dan sakınmış olmanız için sizi ve sizden evvelki-
leri yaratan Rabbinize ibadet ediniz. (22) O Rab-
biniz ki yeri size döşek, göğü de yüksek bir tavan
yapmış, gökten yağmur göndererek onunla size
rızk olmak üzere meyveler çıkarmıştır, artık bile
bile Allah'a hiçbir şeyi eş tutmayın. (23) Kulumu-
za indirdiğimiz Kitap hakkında şüpheye tutuluyor
iseniz haydi siz de O'nun gibi bir Sûre getirin. Al-
lah'tan gayrı şahitlerinizi çağırın, eğer müddeanız-
da gerçek iseniz 8. (24) Eğer onu yapamazsanız -
elbette yapamayacaksınız - o halde o ateşten sakı-
nınız ki onun çırası insanlardır, taşlardır 9. O
ateş kâfirler için hazırlanmıştır.

1 Karanlık bir gecede yolu görmek için

2 Hak'kı duymazlar, hak söylemezler, hak'kı görmezler.

3 Yani onların halilerini bilir, yahut onları toplar, on-
lara cezalarını verir, Allah'tan kurtuluş yoktur.

4 Gözlerinin nurunu kamaştıracaktı.

5 Gök gürlemesiyle.

6 Şimşek parıldamasıyla.

7 Bu Âyet-i kerimeye kadar Cenabıhak üç sınıf halkın

ahvâlini bildiriyor: Mü'min, kâfir, münafık. Münafık'lar da
iki suretle temsil ediyor.

8 Yani karşı çıkabilmek hususunda gerçek iseniz kul-
retine güvendiğiniz şairleri, hatipleri, âhirette size şahadet
edeceklerini zu'um ettiğiniz medetkârları, mabutlarınızı ça-
ğırın da bir Sûre getirsinler.

9 Kâfirler, putlar o ateşin odunu, çırasıdır, tutarlar.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّارٍ زُفْرًا مِنْ ثَمَرِهِمْ
قَالُوا هَذَا الَّذِي رَزَقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَنْتُمْ بِمُتَشَابِهٍ
وَلَهُمْ فِيهَا أَنْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾
إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا
فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِيْرَ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِيْرَ كَثِيرًا وَمَا
يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ
مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِرِائِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾
كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ
ثُمَّ يَمُوتُ كُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي
خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ
فَسَوَّيْنَهَا سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

(25) ve beşşirilleziyne amenu ve amilus-salihati enne lehüm cennatin tecriy min tahtihel'enhar küllema ruziku minha min semeretin rizkan kalu hazelleziy ruzıkna min kablü ve ütu bihi müteşabihe ve lehüm fiyha ezvacün mutahharetün ve hümm fiyha hâlidün (26) innallahe lâ yes-tahiyi en yadribe meselen ma be'udaten fema fevkaha feemmelleziyne amenu fe-ya'lemune ennehülhakku min rabbihim ve emmelleziyne keferu feyekulune maza eradallahü bihaza mesel yudillü bihi kesiyren ve yehdiy bihi kesiy ve ma yudillü bihi illelfasikiyn (27) elleziyne yenkudüne ahdallahı min ba'di miysakihi ve yakta-'une ma emerallahü bihi en yusale ve yüf-sidune fiyl'ard ülaıke hümlühasiun (28) keyfe tekfürune billâhi ve küntüm emva-ten feahyaküm sümme yümiytüküm süm-me yuhyiyküm sümme ileyhi türce'un (29) hüvelleziy halaka leküm ma fiyl'ardı cemiy'an sümme steva illesamai fesevva-hünne seb'a semavat ve hüve biküllü şey'-in aliym.

(25) İman edip iyi iş işleyenlere müjde et ki on-lar için ağaçları altından ırmaklar akar cennetler vardır, oradaki yemişlerden yedikçe «— evvelce de bunu yemişdik» diyecekler, onlara eski ye-dikleri yemiş benzer yemişler verilecek, orada onlar için her türlü kusurdan pâk olmuş zevceler bulunacaktır. Onlar orada daim kalacaklardır. (26) Muhakkak ki Allah bir sivrisineği, belki ondan daha büyüğünü misal getirmeden çekinmez, iman edenler bunun Rabbileri tarafından doğru oldu-ğunu bilirler. Kâfir olanlara gelince onlar da «— Allah bu misal ile ne demek istedi?» derler. Al-lah ¹ onunla bir çoğunu yoldan çıkarır, bir çoğu-

nu da doğru yola götürür, onunla yalnız fasıkları yoldan çıkarır. (27) O fasıklar ki Allah'ın ahtını ², yemin ile muhkem ettikten sonra bozarlar, bitiş-mesini emrettiğin şeyi keserler ³, yer yüzünde fe-sat çıkarırlar. İşte ziyanda kalanlar onlardır. (28) Allah'ı nasıl tanımıyorsunuz ki, sizi ölü iken O, di-riltti, sonra yine sizi O, öldürecek, yine sizi O, di-riltecektir; nihayet âhirette yalnız O'na döneceksi-niz ⁴. (29) Yer yüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan, sonra semaya teveccüh buyurup yedi göğü sapa sağlam yapan O'dur. O her şeyi hak-kıyla bilir ⁵.

¹ Buradan aşağısı cevap teşkil eder.

² Cenabıhakkın enbiyaya, ulemaya, bütün Be-ni Âdeme karşı ahtı vardır. Enbiyadan aldığı aht: Risaleti tebliğ edip dinî ikame eylemek; ule-madan aldığı aht: Kitab-ı mübini nâs'a beyan edip ketmetmemek; Benî Âdemden aldığı aht ise Cenabıhakkın rûbubiyetini ikrar etmektir.

³ Cenabıhakkın bitişmesini, ayrılmamasını emrettiği şeyi: mü'minlerden ayrılmamak, kavli

fiiline uygun düşmek, bütün enbiyayı tasdik et-mek, şeray'î ve hudud-u ilâhiyeyi hıfzeylemek, sı-la-i rahim yâni hısımlarını unutmamak gibi şey-lerdir.

⁴ Allah da âmâlinize göre size ceza verecek-tir.

⁵ Bütün halkın idrak edemeyeceği bütün se-rair ve hafayayı bilir, ilmi bütün malûmata şa-mildir.

(30) ve iz kale rabbüke lilmelaiketi inniy ca'ilün fiyl'ardı haliyfe kalu etec'alü fiyha men yüfsidü fiyha ve yesfiküddima' ve nahnü nüsebbihu bihamdike ve nü-kaddisü leke kale inniy a'lemü mâ lâ ta'le-mun (31) ve alleme ademel'esmae külleha sümme aredahüm alelmelaiketi fe kale enbiuniy biesmai haülai in küntüm sadi-kıyn (32) kalu sübhaneke lâ ilme lena illâ ma allemtena inneke entel'aliymülha-kiym (33) kale ya ademü enbi'hüm bies-malhim felemma enbeehüm biesmalhim kale elem ekul leküm inniy a'lemü ğay-bessemavati vel'ardı ve a'lemü ma tüb-dune ve ma küntüm tektümün (34) ve iz kulna lilmelaiketiscüdü liademe fesece-dü illâ ibliys eba vestekbere ve kâne minel-kâfiriyn (35) ve kulna ya ademüskün ente ve zevcükelcennete ve külä minha regaden haysü şitüma ve lâ takrebâ hazi-hişsecerete fetekuna minezzalimiyn (36) feezellehümeşseytanü anha feahrecehü-ma mimma kâna fiyh ve kulnehibitu ba'duküm liba'dın adüvv ve leküm fiyl'ardı müstekarrün ve meta'un ilâ hıyn (37) fe-telakka âdemü min rabbihi kelimatın fe-tabe aleyhi innehu hüvettevhabürrahıym.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَأِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَأِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

(30) Hani Rabbin meleklerle «— ben yer yüzünde bir halife yaratacağım» demişti. Melekler de «— yer yüzünde fesat çıkaracak, kan dökecek kimse mi yaratacaksın? Biz ise sana hamdederek tespih, seni her bir ayıptan tenzih ediyoruz» demişlerdi. Allah «— ben sizin bilmediklerinizi bilirim» demişti ¹. (31) Allah Âdem'e bütün eşyanın isimlerini öğretti, sonra o eşyayı meleklerle gösterip «— eğer müddeanızda gerçek iseniz ² bunların isimlerini ³ bana bildirin» dedi. (32) Melekler cevap verdiler: seni her türlü ayıptan tamamıyla tenzih ederiz. Senin öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur, çünkü hâkim sensin, âlim sensin ⁴. (33) Allah «— Âdem! Meleklerle eşyanın isimlerini bildir» dedi. Âdem de meleklerle isimlerini bildirince Allah «— ben size göklerde, yerde olanı, olacağı bilirim, sizin aşikâr söylediğiniz, gizli tut-

tuğunuz şeyleri de bilirim, demedim mi?» dedi. (34) Hani meleklerle «— Âdem'e secde edin» demiştik, onlar hemen secde etmişlerdi, yalnız İblis secdeden çekinmiş, bunu kibirine yedirememişti. O zaten kâfirlerdendi ⁵. (35) Biz «— Âdem! Sen ve zevcen Cennette ⁶ sâkin olun, dilediğiniz yerlerde onun yemişinden, yiyeceğinden bol bol yiyin, yalnız bu ağaca yaklaşmayın, yoksa ikiniz de kendinize zulmetmiş olursunuz» dedik. (36) Bunun üzerine Şeytan onları Cennetten kaydırды. ⁷, içinde bulundukları nimetten cüda etti, biz de «— birbirinizin düşmanı olduğunuz halde inin, arzda sizin için bir vakte ⁸ kadar kalmak ve geçinmek vardır» dedik. (37) Artık Âdem Rabbinden bir kaç kelime aldı kabul etti, Allah da tövbesini kabul ediyordu, çünkü tevhab O'dur ⁹, rahîm O'dur.

¹ Cenabıhakkın Âdem ve zürriyetini halk etmesindeki hikmet-i süphaniye meleklerle hafi kalıyor da melekler mücerret gizli bir şeyi keşf hususunda Cenabıhakkı karşı öyle bir istifsarda bulunuyorlar. Cenabıhak da onda bilmedikleri bir hikmet bulunduğunu beyan ediyor.

² Her şeyin sır ve hikmetini biliyoruz zannında iseniz.

³ Esmanın dalâlet ettiği mânâlarının isimleridir.

⁴ Yâni sana hiçbir şey hafi değildir, senin her fiilin hikmete uygundur.

⁵ İlm-i ilâhîde kâfirlerdendi. Yahut emr-i ilâhiyi kabîh görmekle kâfirlerden oldu, demektir.

⁶ Bu Cennet bazılarına göre yer yüzünde bir bahçedir. Cumhur ehl-i sünnete göre bildiğimiz Cennettir ki türkçesi (Oçmak) dır.

⁷ Yahut her ikisini hataya düşürdü.

⁸ Hayatınızın devamı müddetine, yahut kıyamet gününe kadar.

⁹ Tevvab, tövbeyi en çok kabul eden Zat demektir.

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ تَّبِعَ هَٰذَا
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ يَا بَنِي إِسْرَٰئِيلَ
أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ
وَإِيَّايَ فَارْهَبُون ۝ وَأَمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ
وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ
فَاتَّقُون ۝ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكُونُوا الْخَاسِرِينَ ۝ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۝ وَاقْبُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ
الرَّاكِعِينَ ۝ أَنَا مُرْسِلُ النَّاسِ بِالْبَيِّنَاتِ وَنُفُوسُكُمْ وَأَنْتُمْ
تَنَازِلُونَ ۝ الْكِتَابَ فَلَا تَعْقِلُونَ ۝ وَأَسْبَغُوا بِالْمَاءِ وَارْكَعُوا
وَأَنبِئُوا الْكِبِيرَةَ إِلَّا عَلَى الْحَاشِعِينَ ۝ الَّذِينَ يَضُتُّونَ لَهُمْ مَلَأُوا
رَبَّهُمْ وَأَنبِئُوا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ۝ يَا بَنِي إِسْرَٰئِيلَ أَذْكُرُوا
نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝
وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا
شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۝

(38) kulnehitu minha cemiy'a feimma ye'tiyenneküm minniy hüden femen te-bi'a hüdaye felâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenun (39) velleziyne keferu ve kezzebu biayatina ülaike ashabünnar hüm fiyha halidun (40) ya beniy israiylezküru nı'metiyelletiy en'amtü aleyküm ve evfu bi'ahdiy ufi bi'ahdiküm ve iyyaye ferhebune (41) ve aminu bima enzeltü musaddikan lima me'aküm ve lâ tekunü evvele kâfirin bihi ve lâ teşteru biayatiy semenen kaliyl ve iyyaye fetekun (42) ve lâ telbisülhakka bilbatılı ve tektümülhakka ve entüm ta'lemun (43) ve ekiymussalâte ve atuzzekâte verke'u ma'arra-ki'yn (44) ete'mürunennase bilbirri ve tensevne enfüseküme ve entüm tetlunelkitab efelâ ta'kilun (45) veste'ynü bissabri vessalât ve inneha lekebiyretün illâ alel-haşi'iyne (46) elleziyne yezunnune enne-hüm mülâku rabbihim ve ennehüm ileyhi raci'un (47) ya beniy israiylezküru nı'metiyelletiy en'amtü aleyküm ve enniy fadaltüküm alel'alemiyn (48) vetteku yevmen lâ tecziy nefsün an nefsin şey'en ve lâ yukbelü minha şefa'atün ve lâ yühazü minha adlün ve lâ hüm yunsarün.

(38) Dedik ki: hepiniz buradan inin, eğer benden size bir rehber ¹ gelirse artık benim rehberime tâbi olana hiç bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (39) Kâfir olup âyetlerimizi tekzip edenler yok mu, işte onlar ateşliktir, orada daima kalırlar. (40) Ey İsrail oğulları! Size in'am ettiğim nimetlerimi hatırlayın, ahtimi yerine getirin ki ben de ahtinizi verine getireyim ²; ancak benden yılın. (41) Yanınızdaki Kitabı musaddak olmak üzere inzal ettiğim Kitaba iman edin, onu tanımayanların ilki olmayın, ³ âyetlerimi az paha ile alıp satmayın ⁴; ancak benden sakının. (42) Bile bile hakkı bâtil ile karıştırmayın ⁵, hakkı ketmetmeyin. (43) Namazı dosdoğru kılın, zekât

verin, rükû edenler ile beraber rükû edin ⁶. (44) Siz Kitabı okuyup dururken nâs'a iyiliği emreder de kendinizi unuttur musunuz? Daha aklınız ermiyor mu? (45) Sabır ile namaz ile ihtiyaçlarınıza karşı yardım dileyin, vakı'a bu husus şüphesiz huşû sahiplerinden ⁷ maadası için çetindir. (46) Onlar ki Rabbilerine kavuşacaklarını, O'na rücu edeceklerini kaviyyen ümit ederler ⁸. (47) Ey İsrail oğulları! Size ihsan ettiğim nimetlerimi, sizi âlemlere ⁹ tercih ettiğimi hatırlayın. (48) Öyle bir günden sakının ki, gün hiçbir kimse için hiçbir şey ödeyemez, hiçbir kimseden şefa'at kabul olunamaz, hiçbir kimseden ıvaz da alınamaz, onlara yardım da edilemez.

¹ Doğru yola götürecek şariat, kitap, peygamber.

² Emrime imtisal edin, ben de ona mukabele edeyim.

³ Ehl-i Kitaba hitaptır: Nâzil olan kitaplarda enbiyaya en evvel iman etmek lâzım iken ilk kâfirlerden olmayın; Ehl-i Kitabın birincisi olun.

⁴ Tevrat'ta Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâmin nuât-u şerifesini beyan eden âyetleri, dünya huzuzatına, hasis menfaatler uğrunda değişmeyin. Fehvay-ı Kitap mucibince bu âyet-i celile ümmeti Muhammediye şâmil olur.

⁵ Kur'an-ı Kerimin beyan ettiği hakkı bilip dururken

onu bâtil sözlerinle karıştırmayın.

⁶ Rükû ile salât da, kast olunabilir. Muhammed ve es-habı ile namaz kılın, demektir. Rükûun zikri şunun içindir ki Yahudun salâtlarında rükû yoktu. Maamafih rükû ile huzu da kast olunabilir.

⁷ Kemal'i tevazu ile emri Bâri-i'ye münkat olanlar, Allah'a muti ve mütevazı olanlar.

⁸ Yahut bilirler.

⁹ O zamanki âlemlere, bulunduğunuz zamanın âlemlerine.

(49) ve iz necceynaküm min ali fir'avne yesumuneküm süel'azabi yüzebbihune eb-naeküm ve yestahyune nisaeküm ve fiy zaliküm belaün min rabbiküm azıym (50) ve iz ferakna bikümülbahre feenceyna-küm ve ağrakna ale fir'avne ve entüm tenzurun (51) ve iz va'adna musa erbe-'ıyne leyleten sümmettehaztümül'icle min ba'dihi ve entüm zalimun (52) sümme afevna anküm min ba'di zalike le'alleküm teşkürun (53) ve iz ateyna muselkitabe velfürkane le'alleküm tehtedun (54) ve iz kale musa likavmihi ya kavmi inneküm zalemtüm enfüseküm bittihazikümül'icle fetubû ilâ bariiküm faktülû enfüseküm zaliküm hayrün leküm inde bariiküm fe-tabe aleyküm innehu hüvettevvabür-rahiym (55) ve iz kultüm ya musa len nü'mine leke hatta nerallahe cehreten fee-hazetkümüssa'ikatü ve entüm tenzurun (56) sümme be'asnaküm min ba'di mev-tiküm le'alleküm teşkürun (57) ve zallel-na aleykümülgamame ve enzelna aleykü-mülmenne vesselva külu min tayyibati ma rezaknaküm ve ma zalemuna ve lâkin kânü enfüsehüm yazlimun.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكَ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَ نَسِوَةَ الْعَذَابِ
يُذِجُونَ آبَاءَكَ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكَ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكَ
عَظِيمٌ ۖ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكَ وَأَغْرَقْنَا آلَ
فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۖ وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ
لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْنَا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ۖ ثُمَّ
عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۖ وَإِذْ أَنْذَرْنَا
مُوسَىٰ الْكَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۖ وَإِذْ قَالَ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ
الْعِجْلِ فَنُتَبِّهُوا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَأَقْلَبُوا أَنْفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ
عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ الْتَوَّابُ الرَّحِيمُ ۖ
وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ إِن نُّؤْمِنُ بِكَ حَتَّىٰ تَرَىٰ لِلَّهِ جَهَنَّمَ
فَاخْذْ نَجْمَ الصَّاعِقَةِ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۖ ثُمَّ بَعَثْنَاكَ
مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۖ وَظَلَلْنَا عَلَيْكَ
الْعَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْمَنِّ وَالسَّلْوَىٰ كُلَّوَمِنْ طَيِّبَاتِ
مَا رَزَقْنَاكَ وَمَا ظَلَمْنَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۖ

(49) Hani sizi işkenceye duçar eden, oğullarınızı boğazlayıp kadınlarınızı diri diri yakan fir'avunculardan sizi kurtarmışdık. Bu işde Rabbiniz tarafından sizin için büyük bir imtihan vardı. (50) Hani sizin için denizi yarıp sizi kurtarmış, fir'avuncuları gözlerinizin önünde suda boğmuştuk. (51) Hani biz Musa'ya kırk gece vaade ¹ vermiştik. Siz ise ondan sonra nefislerinize zülüm ederek buzağıyı mabut edinmiştiniz. (52) Bundan sonra şükredesiniz diye sizi affeylemiştik. (53) Hani biz Musa'ya hidayet bulasınız diye Kitap ve Fürkan ² verdik, idik. (54) Hani Musa kavmine «— Ey kavmim! buzağıyı mabut edinmekle

nefislerinize zulüm ettiniz, yaratanınıza tövbe edin, nefislerinizi öldürün. Bu husus yaratanınz indinde hakkınızda hayırlıdır» demişti. Artık Allah da tövbenizi kabul etti ³. Çünkü tevrap O'dur, rahîm O'dur. (55) Hani sizler «— ey Musa! biz Allah'ı apaşıkâr görmedikçe sana inanacak değiliz» demiştiniz de göz göre göre sizi yıldırım çarpmıştı. (56) Şükredesiniz diye öldükten sonra da sizi tekrar diriltmiştik. (57) Üzerinize bulutu gölge yapmıştık, size Kudret helvası ile Yelve kuşu ⁴ indirmiştik, «— verdiğimiz rızkın pâklerinden ⁵ yiyin demiştik, onlar bize zulüm etmediler, belki kendi nefislerine zulüm edip durdular. ⁶

¹ Konuşmağı; Tur'da kırk gece itikâftan sonra Tevrat'ı vermeğı vaadetmiştik. Yahut mikata gelmeğı vaadetmiştik. Mevaide Allah tarafından emir, Musa tarafından kabuldür, mikat: amel için tayin olunan vakittir. Mikat, Tur'a gidecek zamandır: zilkade ile aşeri zilhiccedir.

² Hak ile batıl ayrılan hükümler, faslolunan hükümler.

³ İltifat tariki ile vârit olmakla «emrettiğimi işlediler, Allah da tövbenizi kabul etti» demektir.

Maamafih Hazret-i Musa'nın da kavlinden olabilir: eğer dediğimi işlerseniz Allah tövbenizi kabul eder.

⁴ Yelve kuşu bildircına benzer bir kuştur.

⁵ Bize adem-i ita'atta bulunmakla zulüm etmektir.

⁶ Bize adem-i itaatta bulunmakla zulüm etmiş olmadılar, fakat kendileri küfran-ı nimette bulunarak pek çok zarar gördüler.

وَإِذْ قُلْنَا أَذْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَمَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
رَغَدًا وَأَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطَايَاكُمْ وَسَبِّحْ بِدُحُوبِ الْحَمْدِ ۖ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا
مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۖ وَإِذْ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ
لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَتَجَزَّتْ مِنْهُ
أَنْتَ عَشْرَةٌ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ ۖ كُلُوا
وَأَشْرَبُوا مِنْ رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۖ
وَإِذْ قُلْنَا يَا مُوسَىٰ كُنْ صَابرًا عَلَىٰ طَعَامِ وَاحِدٍ فَادْعَ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْتِجُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
وَقُومِهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصِلَهَا ۖ قَالَ أَتَسْتَبْدُونَ لِيَ ۖ هُوَ
أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْبَطُوا مَصْرًا فَإِن لَّكُمْ مَا سَأَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءَ يُغَضِبُ مِنَ اللَّهِ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ
بِغَيْرِ الْحَقِّ ۖ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ۖ

(58) ve iz kulnedhulu hazihilkaryete fe-
külu minha haysü şî'tüm regaden vedhu-
lûlbabe sücceden ve kulu hıttatün nagfir
leküm hatayakün ve seneziydülmuhsi-
niyn (59) febeddelelleziyne zalemu kav-
len gayrelleziy kyle lehüm feenzelna alel-
leziyne zalemu riczen minessemai bima
kânu yefsukun (60) ve izisteska musa li-
kavmihi fekulnadrib bi'asakel hacere fen-
feceret minhüsnetâ aşerate ayn kad alime
küllü ünasin meşrebehüm külu veşrebu
min rizkullâhi ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsi-
diyn (61) ve iz kultüm ya musa len nas-
bire alâ ta'amin vahid fed'u lena rabbeke
yuhric lena mimma tünbitül'ardu min
bakliha ve kıssaiha ve fumiha ve adesiha
ve besaliha kale etestebdilunelleziy hüve
edna billezıy hüve hayr ihbitu mısren fe-
inne leküm ma seeltüm ve duribet aley-
himüz zilletü velmeskenetü ve bau biga-
dabin minallahi zalike biennehüm kânu
yekfürune biayatillâhi ve yaktülunen-
biyyiye bigayril hakkı zalike bima asav
ve kânu ya'tedun.

(58) Hani bu kasabaya girin, dilediğiniz yerde onun yiyeceklerinden bol bol yiyin. Kapısından secde¹ ederek girin, «hıttâ»² deyin ki biz de suçlarınızı yarlıgayalım, iyilik edenlerin ecirlerini de artıracagız» demiştik.³ (59) Fakat nefislerine zulüm edenler kendilerine söylenen sözü başka bir sözle değiştirdiler⁴; biz de zulüm edenlerin üzerine fisklarından dolayı gökten azap indirdik. (60) Hani Musa kavmi için su istemiş, biz de ona «— asânı taşa vur» demiştik. O da vurdu, ondan on iki göz kaynamıştı, herkes⁵ içeceği gözü bilmişti. Allah'ın rızkindan yiyin, için de yer yüzünde fesat ederek haddinizi tecavüz et-

meyin demiştik. (61) Hani «— ey Musa bir türlü ta'ama asla sabredemeyiz, Rabbine bizim için dua et de bize arzın bitirdiği sebze, hıyar, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın» demiştiniz. Musa da «— adi olan şeyleri daha âli şeyler yerine koymak mı istiyorsunuz? Mısır'a gidin çünkü orada istediğiniz şeyler vardır.» demişti. Onların üzerine alçaklık, yoksulluk vuruldu, Allah'ın gazabına da uğradılar. Bu da Allah'ın âyetlerini tanımamalarından ve peygamberleri nahak yere öldürmelerinden nâşi idi. İşte bu ceza âsi olmalarından, hududu tecavüz etmelerinden dolayı idi.

¹ Beyt-i Mukaddes'in veya ibadet çadırının kapısından rükû ederek, yahut tevazu ile eğilerek.

² Tövbe ve istiğfar ediniz, günahınızı yarlığa deyiniz. Dileğimiz günahlarımızın yarlıganmasıdır, deyin.

³ Emrettiğimizi işlerseniz günahlarınızı yarlıgar, fazla olarak ecirinizi arttırırım.

⁴ «hıttâ» yı «hınta» ya çevirdiler. Hınta, buğday demektir.

⁵ Benî İsrail'den her biri.

(62) innelleziyne amenu velleziyne hadu vennesara vessabiyye men amene billâhi velyevmil'ahiri ve amile salihan felehüm ecrühüm inde rabbihim ve lâ havfun aleyhim ve lâ hüüm yahzenun (63) ve iz ehazna miysakaküm ve refa'na fevkakümü'tur huzu ma ateynaküm bikuvvetin vezkürü ma fiyhi le'alleküm tettekun (64) sümme tevelleytüm min ba'di zalik felevlâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühu leküntüm minelhasiriyn (65) ve lekad alimtümülleziyna'tedev minküm fisysebtı fekulna lehüm kunu kıredeten hasiıyn (66) fece'alnaha nekalen lima beyne yedeyha ve ma halfeha ve mev'ızaten lilmüttekıyn (67) ve iz kale musa likavmihi innallahe ye'mürüküm entezbehu bekare kalü etettehızüna hüzüv kale e'uzü billâhi en ekune minelcahiliyn (68) kalüd'u lena rabbeke yübeyyin lena ma hiy kale innehu yekulü inneha bekaretün lâ faridun ve lâ bıkır avanün beyne zalik fef'alu ma tümerun. (69) kalüd'u lena rabbeke yübeyyin lena ma levnüha kale innehu yekulü inneha bekaretün safraü fakı'un levnüha tesürrünnaziriyn.

إِنَّا لَذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾
وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ
كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَبَعَلْنَا أَسْوَادًا مِنْكُمْ يَدِيرُ
وَمَا خَلَقَهَا وَمَوْعِظَةٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ
إِنَّا لِلَّهِ وَأَنْتُمْ كُفَّارٌ أَنْ تَزْبُجُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ
أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنَا كُفَّارٌ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا أَذْغَمْنَا
رَبَّنَا بَيِّنَاتِنَا مَا هِيَ قَالَتْ إِنَّهَا بِقَرَّةٍ لَا فَارِضٌ
وَلَا بَكْرٌ عَوَّانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمُرُونَ ﴿٦٨﴾
قَالُوا أَذْغَمْنَا رَبَّنَا بَيِّنَاتِنَا مَا لَوْهْبًا قَالَتْ إِنَّهُ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّكُمُ لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ

(62) İman getirenler, Yahudi olanlar, Nasara ve Sâbie yok mu onlardan Allah'a ve yevm-i âhirete iman edip iyi amel işleyen kimselerin Rabbileri indinde ecirleri vardır, onlar için korku da yoktur, onlar mahzun da olmazlar¹. (63) Hani sizden misak² almış, Tur'u da üzerinize kaldırmışdık, «— size getirdiğimiz Kitabı, kemal-i ciddiyetle alın, onda olanı hatırlayın, tâ ki mütteki olasınız» demişdik. (64) Siz ise bundan sonra da emrinden yüz çevirdiniz, üzerinizde Allah'ın inayet ve rahmeti olmasaydı her halde ziyankârlardan olurdunuz. (65) *³ Sizden evvel Cumaertesi günü hadd-i şer'i tecaüz edenlerin hâlini elbette bildiniz, biz de onlara

«— rahmet-i ilâhiyeden uzak maymunlar⁴ olun» demişdik. (66) İşte bunu⁵ evvel gelmişlere de⁶ sonra geleceklere de bir ibret-i mania, mütteki'lere de bir mev'iza kıldık. (67) Hani Musa kavmine «— Allah size bir inek boğazlamanızı emrediyor» demişti. Onlar ise «— bizi eğlence mi ediyorsun» demişlerdi. ⁷ Musa da «— cahillerden olmadan Allah'a sığınırım»⁸ demişti. (68-69) Onlar «— Musa! bizim için Rabbine niyaz et ki nasıl olduğunu⁹ bize belli etsin» dediler; Musa da «— Rabbim bu yuruyor ki o sapsarı bir inehtir, rengi bakanlara inşirah verir» dedi.

¹ Nazm'ı Celilde sena olunan dört tayfa mü'minler nesh ve tebdilden evvel Tevrat ile âmil olan Yahudiler yine nesh ve tebdilden evvel İncil ile âmil olan Nasara, bir de Hazret-i İbrahim Aleyhissalâtü Vesselâma tâbi olan Sâbie'dir. Kısas-ı İbrahim, Musa, İsa, Muhammed Aleyhimüs. salâtü Vesselâm Hazretinin etbai olanlar ehli necattır. İsrail oğulları «biz peygamber evlâdınız, her tavırda ehli necatız» derlerdi. Nazm-ı Celil her kim kendi zamanında mebbe ve meâdi tasdik, muktezayı şer'i üzere amel ederse necat bulacağım beyan ederek Benî İsrailin bu gururlarını reddediyor. Bu ayet-i kerimeyi «Vemen yebteğ gayrelislâm dinâ felen yakbel minhü» Nazm-ı Celil ile mensub addedenler, Yahud ve Nasara ve Sâbie'den mü'min olanlar diye bir mahzuf takdir eyleyenler vardır.

² Tevrat ile âmil olacağınıza dair sizden aht ve pey-

man yeminli ahit almışdık.

³ * Cümle başındaki kase lamına işaretir.

⁴ Veya, «şereften uzak olunuz» demektir. Bunların kalp. leri maymuna çevrilmişdi.

⁵ Bu kıssayı, bu ukubeti, bu ümmeti, bu mesh keyfiyetini, bu karyeyi, bu maymunları..

⁶ Hazır olanlara.

⁷ Benî İsrail bir maktulün katilini bulmak için Hazret-i Musa Aleyhisselâm'a müracaat etmişlerdi. Hazret-i Musa vahyi Bârl'ye istinaden «bir inek boğazlayın demişti, onlar ise bu işte bir münasebet bulamadıklarından «bizi maskaraya mı alıyorsunuz?» cevabını vermişlerdi.

⁸ Allah beni saklasın. Ben cahil miyim ki sizi eğlence edineyim.

⁹ Kaç yaşında olduğunuz.

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا
 إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُتَدُونَ ﴿٧١﴾ قَالَتْ يَقُولُ لَهَا بَقْرَةٌ لَدَا لَوْ
 تُبَيِّرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةً لَاشْيَاءَ فِيهَا قَالُوا لَآ
 جِنَّةٌ بِالْحَقِّ فَذَبِّحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِذْ قُلْنَا
 نَسْأَلُكَ آتَا زُفْرًا فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٣﴾ فَضَلَّكَ
 أَصْرُ يَوْمَ بَعْضُهَا أَكْذَلُ يُحْيِي اللَّهُ الْوَتِينَ وَيُؤَيِّدُ بِيَايَةِ لَعَلَّكُمْ
 تَعْقِلُونَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارِ
 أَوْ أَشَدَّ قَسْوَةً وَإِنْ مِنَ الْحِجَارِ لَمَّا يُتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ
 وَإِنْ مِنْهَا لَمَّا يَنْفَجَّرُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَّا
 يَنْبُطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٥﴾
 أَفَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ يَوْمَ الْمَوْتِ كُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
 يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ
 يَعْلَمُونَ ﴿٧٦﴾ وَإِذْ قَالُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا
 بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا اتَّخَذُوا آلَهُمُ الْبَاطِلَ فَمَنْ يَفْخُرُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
 لِيُجَاجِرُوا بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٧﴾

(70) kalüd'u lena rabbeke yübeyyin lena ma hiye innelbekare teşabehe aleyna ve inna inşaallahü lemühtedun (71) kale in-nehu yekulü inneha bekaretün lâ zelulün tüsiyrül'arda ve lâ teskıylhars müselle-metün lâşiyete fiyha kalül'ane ci'te bil-hakki fezebehuha ve ma kadu yef'alun (72) ve iz kateltüm nefsen feddare'tüm fiyha vallahü muhricün ma küntüm tek-tümün (73) fekulnadribuhü biba'dıha ke-zalike yuhyiylâhülmevta ve yüriyüm ayatihî le'alleküm ta'kilün (74) sümme kaset kulubüküm min ba'di zalike fehiye kelhicareti ev eşeddü kasve ve inne mi-nelhicareti lema yetefeccerü minhül'en-hâr ve inne minhâ lemâ yeşşakkaku fe-yahrücü minhülma ve inne minhâ lema yehbitu min haşyetillâh ve mallahü biga-filin amma ta'melun (75) efetatme'une en yü'minu leküm ve kad kâne feriykun minhüm yesme'une kelâmallahi sümme yuharrifunehu min ba'di ma akaluhü ve hüm ya'lemun (76) ve iza lekulleziyne amenu kalû amenna ve iza halâ ba'duhüm ilâ ba'dın kalû etuhaddisunehüm bima fetehallahu aleyküm liyühaccuküm bihi inde rabbiküm efelâ ta'kilun.

(70) Onlar «— bizim için yine Rabbine niyaz et de nasıl olduğunu bize belli etsin, çünkü inekler bize yekdiğerine benzer görünüyor. Biz inşaallah ineğin sıfatını buluruz» dediler. (71) Musa «— Rabbim buyuruyor ki o ram olup tarla sürmemiş, ekin sula-mamış bir inektir, ayıptan salimdir, lekesizdir ¹ » dedi. Onlar «— işte şimdi doğru bildirdin» dediler. Hemen o ineği bulup boğazladılar, az kaldı bunu yapmayacaklardı. (72) Hani siz bir kimseyi öldürmüştünüz de katil hakkında kavga etmiştiniz. Allah sizin gizlediğinizi meydana çıkarır. (73) Haydi maktule ineğin bir parçasıyla vurun, dedik. İşte Allah böyle ölüleri diriltir, size alâmetlerini ² gösterir, tâ ki akıl erdiresiniz. (74) Bundan son-

ra kalpleriniz katılaştı, taş gibi, belki ondan daha katı oldu, çünkü bazı taşlar vardır ki onlardan ır-maklar kaynar, bazı taşlar da yarılp içinden su fışkırır, bazısı da Allah korkusundan yuvarlanır gider, Allah işlediğinizden gafil değildir. (75) Ya-hudilerin size iman edeceklerini umuyorsunuz, öyle mi? Halbuki onlardan bir grup Allah sözü olan Tevrat'ı dinlerler de, me'ali anladıktan sonra bile bile onu tahrif ederlerdi. (76) Onlar iman edenlerle buluştukları zaman «— iman ettik» derler, birbirleriyle تنها kalınca «Allah'ın size açtığını» ³ onlara onunla Rabbiniz indinde size kar-şısı hüccet getirsinler diye mi haber veriyorsunuz? Daha buna aklınız ermiyor mu?» derler.

¹ Ben yoktur, düz sarıdır.

² Kudretinin kemaline delâlet eden delilleri.

³ Cenabıhakkın, Peygamberimiz Efendimiz Hazretlerinin evsaf ve nu'ut-ü şerifesini bildirmesi.

(77) evelâ ya'lemune ennallahe ya'lemü ma yüsirrunne ve ma yu'linun (78) ve minhüm ümmiyyune lâ ya'lemunelkitabe illâ emaniyye ve in hüm illâ yezunnun (79) feveylün lilleziyne yektubunelkitabe bieydiyhim sümme yekulune haza min indillâhi liyeşteru bihi semenen kaliyl feveylün lehüm mimma ketebet eydiyhim ve veylün lehüm mimma yeksibun (80) ve kalu len temessenennarü illâ eyyamen ma'dude kul ettehaztüm indallahi ahden felen yuhlifallahü ahdehu em tekulune alellahi ma lâ ta'lemun (81) belâ men ke-sebe seyyieten ve ehatat bihi hatiy etühu feülaike ashabünnar hüm fiyha halidun (82) velleziyne amenu ve amilussalihati ülaike ashabül cennet hüm fiyha halidun (83) ve iz ehazna miysaka beniy israiyle lâ ta'büdune illallahe ve bilvalideyni ih-sanen ve ziykurba velyetama velmesakiyni ve kulu linnasi husnen ve ekiymussalâte ve atuzzekât sümme tevelleytüm, illâ ka-liylen minküm ve entüm mu'ridun.

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾ وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ لَا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ قَوْلِ الَّذِينَ يَكْتُوبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَيْسَ تَرَوَاهُمْ ثُمَّ قَلِيلًا قَوْلِ لَهُمْ قَدْ كُتِبَ عَلَيْهِمْ وَمِنْهُمْ مَن يَكْتَسِبُونَ ﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَنْ نَمْسَنَ الْتَارِ إِلَّا آيَاتًا مَّا مَعْدُودَةٌ قُلْ أَخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ تُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

(77) Onlar ¹ Allah'ın gizledikleri, açığa vurdukları şeyleri ² bildiğini bilmiyorlar mı? (78) Onlardan bazıları öyle ümidirler ki Kitabı bilmezler, ancak uydurmaları ³ bilirler. Onlar yalnız kuru bir zan içindedirler. (79) Kitabı elleriyle yazarlar da mukabilinde onu az bir paha ile satmak için «— bu, Allah tarafındandır» diyenlerin vay haline! Vay elleriyle yazdıklarından dolayı onların haline! Vay böyle kazançlarından nâşi onların haline. (80) Onlar «— bize ateş dokunmaz, meğer ki sayılı günlerde ola» dediler. Onlara de ki, «— bu bapta Allah yanında bir ahit mi edindiniz?

Allah asla ahtinden caymaz ⁴, yoksa bilmediğiniz bir şeyi Allah'a isnat mı ediyorsunuz? ⁵. (81) Öyle değil belki her kim kötülük işleyip kendisinin suçu onu kuşatırsa; işte onlar ateşliktir, orada daim kalırlar. (82) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, işte onlar cennetliktir, orada daim kalırlar. (83) Hani biz Beni İsrail'den «— ancak Allah'a ibadet edin; anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik eyleyin, nâs'a hoş söz söyleyin, «— namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin» diye misak almışdık. Sonra siz - pek azınız hariç olmak üzere ⁶ yüz çevirdiniz, siz döneksiniz.

¹ Münafıklar, Yahudiler.

² Kalplerinde gizledikleri küfrü de, lisanla-riyle izhar ettikleri imanı da.

³ Yani bütün bildikleri ağızdan öğrendikleri bir sürü yalandır.

⁴ «Bu bapta Allah yanında bir ahit almış iseniz» cümlesi mukadderdir.

⁵ «Belki siz bilmediğiniz bir şeyi Allah'a isnat ediyorsunuz» demektir. Bu mânada serzeniş vardır.

⁶ Yahut pek azına inandınız, veyahut azına da, çoğuna da, inanmadınız, veya pek az bir zaman çıkarılınca gibi manâları da muhtevi olur.

وَإِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَ تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
 أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾
 ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
 مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
 وَإِنْ يَأْتُواكُمْ نَصَارَى تَفَادَوْهُمْ وَهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
 إِخْرَاجُهُمْ أَفَلَا تُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
 فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ الْآخِرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَیَوْمَ الْقِيَمَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ
 عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
 بِالْآخِرَةِ فَلَا يَحْفَظُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُصْرُونَ ﴿٨٦﴾
 وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَحَقَّقْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ
 وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَا بِمُوحٍ الْقُدُسِ
 أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ أَنْتُمْ تَكْبُرُونَ
 فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا
 غُلْفٌ ۚ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَأْثُورُونَ ﴿٨٨﴾

(84) ve iz ehazna miysakaküm lâ tesfikune dimaeküm ve lâ tuhricune enfüseküm min diyariküm sümme akrertüm ve entüm teşhedun (85) sümme entüm haülai taktülune enfüseküm ve tuhricune ferikan minküm min diyarihim tezaherune aleyhim bil'ismi vel'udvan ve in ye'tuküm üsara tufaduhüm ve hüve muharremün aleyküm ihracühüm efetü'münune biba'dıkitabi ve tekfurune biba'd fema cezaü men yef'alü zalike minküm illâ hızyün fiylhayatiddünya ve yevmelkıyameti yureddune ila eşeddil'azab ve mallahü bigafilin amma ta'melun (86) ülaikelleziyneşterevülhayat-eddünya bil'ahire felâ yuhaffefü anhumül'azabü ve lâ hüm yunsarun (87) ve lekad ateyna muselkitabe ve kaffeyna min ba'dihî birrusüli ve ateyna ıysebne meryemelbeyinati ve eyyednahü biruhıl kudüs efeküllema caeküm resulün bima lâ tehva enfüsükümüstekbertüm feferikan kezzebüm ve ferikan taktülun (88) ve kalu kulubuna gulf bel le'anehumullahü biküfrihim fekalıyen ma yü'minun.

(84) Hani «— birbirinizin kanını dökmeyin, kendi birbirinizi yurtlarından çıkarmayın» diye sizlerden misak almışdık, sonra siz bunu ikrar ettiniz, buna da şahadet edersiniz ¹. (85) Sonra siz öyle kimselersiniz ki birbirinizi öldürsünüz; içinizden bir kısmını yurtlarından çıkarırsınız; aleyhlerine ta'yip olunacak suç ve aşırı zulüm ile arka olursunuz. Onlar esir olup size gelirlerse bedelini verirsiniz. Halbuki onların çıkarılmaları size haram kılınmışdı ². Yoksa Kitabın bir kısmına iman edip bir kısmını tanımıyor musunuz? Artık bunları işleyenlerin cezası ancak dünya diriliğinde rüsvaylık, kıyamet gününde de azabın en şiddetlisine uğratılmaktır. Allah işlediğiniz şey-

lerden gafil değildir. (86) İşte onlar dünya diriliğini ahirete bedel satın alan kimselerdir, onların üzerlerinden azap tahfif olunmaz, onlara yardım da olunmaz. (87) Biz Musa'ya Tevrat vermişizdir, kendisinden sonra birbiri ardınca peygamberler gönderdik, Meryem oğlu İsa'ya açık mucizat verdik, onu Ruhülkudüs ile ³ teyit ettik. Ne vakit ki bir peygamber size nefsinizin sevmediği bir şeyi getirmişse büyüklük göstermediniz mi? Çünkü bir kısmını tekzip, bir kısmını da katlettiniz ⁴. (88) Yahudiler «— kalplerimiz kılıflıdır ⁵» dediler. Hayır belki küfürlerinden naşı Allah onlara lânet etti ⁶. Onlardan pek azı imana gelir.

¹ Eslâfınız ikrar etti, lüzumunu itiraf etti, siz de onların ikrarına şahadet ettiniz.

² Misak dört umdeyi muhtevi idi: Katli terk, tart ve ihracı terk, muaveneti terk, esirleri fidye ile tahlis. Onlar evvelki üç umdeyi terk ederek yalnız dördüncü umdeye sadık kaldılar. Ondandır dolayı nazm-ı âti ile tevbihi olunuyorlar.

³ Cebrail Aleyhisselâm, yahut ism-i azam-ı Bâri, yahut İncil, yahut ruh-u menfuh.

⁴ Nazm-ı Celildeki fa, fa-i sebebiyedir, maaamafih fa-i tafsiliye de olabilir. Büyüklük göstermelerini tafsil etmiş

olur. İsa Aleyhisselâm gibi bir kısmını tekzip, Zekeriya ve Yahya Aleyhimüsselâm gibi bir kısmını da katletmediniz mi? manasını da müfit olabilir.

⁵ Artık bize hiçbir söz tesir etmez, demek olur.

⁶ Lânet lügatte tart manasınadır, rahmet-i ilâhiyeden tart manasına alınır ancak kâfirlere ıtlak olunur, fakat derece-i ebrardan tart manasına alınır müslümanlara da ıtlak olunabilir. Bazan zem manasında da istimal olunur. Burada «her hayırdan, rahmet-i ilâhiyeden uzaklaştırdı» demektir.

(89) ve lemme caehüm kitabün min indillâhi musaddikun lima me'ahüm ve kânu min kablü yestefihune alelleziyne keferu felemma caehüm ma arefu keferu bihi fela'netüllâhi alelkâfiriyn (90) bi'semeşterev bihi enfüsehüm en yekfüru bima enzelallahü bagyen en yünezzilallahü min fadlihî alâ men yeşau min ibadih febau bigadabin alâ gadab ve ilkâfiriyne azabün mühiyn (91) ve iza kıyle lehüm aminu bima enzelallahü kalu nü'minü bima ünzile aleyna ve yekfürune bima veraehu ve hüvelhakku musaddikan lima me'ahüm kul felime taktülune enbiyaallahî min kablü in küntüm mü'miniyn (92) ve lekad caeküm musa bilbeyyinati ümmettehaztümül'icle min ba'dihî ve entüm zalimun (93) ve iz ehazna miysakaküm ve refa'na fevkakümüttur huzu ma ateynaküm bikuvvetin vesme'u kalu semî'na ve asayna ve üşribu fiy kulubihimül'icle biküfrihim kul bi'se ma ye'mürüküm bihi iymanüküm in küntüm mü'miniyn.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ لَا يَسْتَفِهُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا قُلْنَا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ۝ بِئْسَمَا أَنْشَرُوا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَعِثْنَا أَنْ يُنْزَلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ فَبِئْسَ الْوَعْدُ عَلَى غَضَبٍ ۚ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝ وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ امْنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا تَوْحِيدٌ مِنْ بَيْنِ أَنْزَلَ عَلَيْنَا وَيكْفُرُونَ ۚ بَيْنَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ ۚ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ۝ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا قُلُوبًا سَمِعَتْ وَعَصَيْنَا وَأَنشَرْنَا لُبُوبَهُمْ ۚ فَكُفِرُوا بِهِ ۚ بَيْنَا وَرَاءَهُ ۚ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

(89) Vaktaki ind-i İlâhiden onlara yanlarındaki Tevrat'larını tasdik eden Kur'an geldi. Halbuki daha evvel kâfir olanlara ¹ karşı yardım istiyorlardı ². Tanıdıkları gelince onu tanımadılar, artık Allah'ın lâneti kâfirler üzerine olsun. (90) Onlar Allah'ın, kullarından dilediğine fazl ve kereminden indirdiği vahye haset ³ ederek inzal ettiği Kur'anı tanımamak ile, nefislerini ne kötü şeye bedel sattılar da gazaptan gazaba uğradılar. Kâfirler için hakaretli bir azap vardır. (91) Onlara «— Allah'ın inzal ettiği Kitaba inanınız» denildiği zaman onlar «— bize inzal olunan Kitaba inanırız» derler. Kur'an onların yanlarındaki Kitabı

tasdik eden, hak bir Kitap iken onlar kendilerine nazil olan Kitaptan maadasını tanımıyorlar. Onlara de ki: eğer mü'min iseniz ⁴ niçin daha evvel Allah'ın peygamberlerini öldürdünüz?» (92) Musa size açık mucizat ⁵ getirmişti. Sonra ⁶ siz zulüm ederek ⁷ buzağıyı mâbut edindiniz. (93) Hani sizden misak alıp üzerinize Tur'u kaldırmış, «— size verdiğimiz Kitabı kemal-i ciddiyet ile alın, emirlerini dinleyin» demiştik. Onlar «— dinledik, karşı koyduk» ⁸ demişlerdi. Küfürlerinden dolayı kalplerine buzağı muhabbeti yerleşmişti. Onlara de ki, mü'min iseniz imanınız size ne kötü şey emrediyor!

¹ Arap müşriklerine.

² Yani «Yâ Rab! Bize Tevrat'ta na'ti muba-reki mezkûr olan ahırzaman peygamberi ile müşriklerle karşı nusrat ihsan et» derlerdi. Nazm-ı Celildeki «sin» talep için olmayıp mubalâgaya hamlolunursa mânâ şöyle olur: Arap müşriklerine peygamberin yakında ba's olunacağını haber verirdi.

³ Yahut kendilerine müyesser olamayan bir şey isteyerek.

⁴ Yani size nâzil olan Tevrat'a inanıyorsanız.

⁵ Dokuz mucize veya Tevrat.

⁶ Onun gaybubeti zamanında.

⁷ Buzağıya tapmak, âyât-ı ilâhiyeye karşı gelmek suretleriyle.

⁸ Sözüni dinledik, emrine karşı koyduk.

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ وَلَنْ
يَمْنُوهُ أَبْنَاؤُكُمْ بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ۝
وَلَيَجْعَلَنَّ اللَّهُ لَكُمْ آخِرَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِ وَمِنْ الَّذِينَ شَرَكُوا
يَوْمَ آخِذُهُمْ لَوْ يَعْلَمُونَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُمْ بِخَرَجَةٍ
مِنَ الْعَذَابِ إِنْ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِبَصِيرٍ يَمَا يَعْمَلُونَ ۝ قُلْ مَنْ
كَانَ عَدُوًّا لِلْجَنَّةِ فَإِنَّهُ نَزَلَ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ۝
مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ
وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ۝ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا
إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ۝
أَوَلَمْ نَعَاهِدْكُمْ أَنْ تَقُولُوا لِلَّهِ عَدُوٌّ قَدْ أَكْثَرْتُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ
لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ يُتَوَكَّلُونَ الْكِتَابَ
كِتَابَ اللَّهِ وَرَأَوْا ظُهُورَهُمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

(94) kul in kânet lekümüddarül'ahretü indallahi halisaten min duninnasi fete-mennevülmevte in küntüm sadıkıyn (95) ve len yetemennevhu ebeden bima kademet eydiyhim vallahü aliyümün biz-zalimiyn (96) ve letecidennehüm ahresan-nasi alâ hayat ve minelleziyne eşreku yeveddü ehadühüm lev yu'ammerü elfe sene ve ma hüve bimüzahzihî minel'azabi en yu'ammer vallahü basıyrün bima ya'melun (97) kul men kâne adüvven licibriyle feinnehu nezzelehu alâ kalbike biiznillâhi musaddikan lima beyne yedeyhi ve hüden ve büşra lilmü'miniyn (98) men kâne adüvven lillâhi ve melâiketihî ve rüsülühi ve cibriyle ve miykâle feinnallahe adüvvün lilkâfiriyn (99) ve lekad enzelnâ ileyke âyatın beyyinat ve ma yekfürü biha illelfasikun (100) eve-küllema ahedu ahden nebezehu feriy-kun minhüm bel ekserühüm lâ yü'minun (101) ve lemma caehüm resulün min indillâhi musaddikun lima me'ahüm nebeze feriykun minelleziyne utülkitabe kitaballahi verae zuhurihim keennehüm lâ ya'lemun.

(94) Onlara de ki, «— dâr-ı âhîret, Allah indinde başkaların olmayıp da sırf sizinse, siz de bu davada gerçekseniz haydi ölümü özleyin. (95) Onlar ise elleriyle yaptıkları fenalıklardan naşı hiç bir zaman ölümü özlemeyiz, Allah zalimleri hakıyla bilir. (96) * Sen her halde Yahudileri insanlardan, müşriklerden ¹ ziyade hayata haris bulursun ², onlardan bazıları ³ bin sene ⁴ yaşamak ister; halbuki bu kadar yaşaması kendisini azaptan uzaklaştıracak değildir. Allah onların işlediklerini görür ⁵ (97) De ki herkim Cebrail'e öfkelenirse ne yapar? ⁶ Çünkü Cebrail Kur'anı kalbine, ⁷ önlerindeki Kitabı ⁸ tasdik ederek, mü'minlere mahz-ı

hidayet ve beşaret olarak Allahın izni ile indirdi. (98) Herkim Allah'a, ⁹ Meleklerine, Peygamberlerine, Cebrail ve Mikâil'e düşman ise ne yapar ¹⁰ ? Çünkü Allah kâfirlere düşmandır ¹¹. (99) * Biz sana apaçık ¹² inzal eylemişizdir, onları ancak fâsiklar tanımazlar. (100) Ahitte ¹³ bulundularsa onlardan bir grup o ahti bozmadı mı? Hayır onların pek çoğu Tevrat'a iman etmezler. (101) Onlara yanlarındaki Kitaplarını tasdik ederek Allah tarafından bir peygamber gelince kendilerine Kitap verilen Yahutten bir grup gûya bilmiyorlarmış gibi Allah'ın Kitabını arkalarına attılar.

¹ Müşrikler hakkında üç kavil vardır: Mecusi, Arap müşrikleri, aleltilak müşrikler.

² «Ve Minelleziyne Eşruku» Nazm-ı Celilindeki vav, vav-ı atıfadr. İnsanlar da zamanındaki insanlar demektir. Ayrıca müşrikleri zıkr mübalâgaya mahmudür. Çünkü onların hırsı şiddetlidir. Bu Nazm-ı Celilde onlara pek büyük tevbiğ vardır. Hayatın nekre olarak iradı da hakir bir hayat kast olunması içindir. Yani Yahudiler dünyada azıcık yaşamağa zamanlarındaki insanların hepsinden, hususa müşriklerden ziyade haristirler. Maamafih hayatın nekre olarak iradı hayat-ı mahsusaya uzun boylu hayata da haml olunabildiği gibi (vav)ın vav-ı müste'nife olması caizdir. Artık mâna «Yahudileri herkesten ziyade hayata haris bulursun» bunlardaki hırs müşriklerde yoktur, demek olur.

³ Yahudilerden veya müşriklerden.

⁴ Bin sene kesretten kinayedir.

⁵ Amellerinin her birinin cezasını verir.

⁶ Ne yapar? Cebrail memurdur, elinde ne vardır? Cebrail'e düşman olmanın veçhi nedir? Cebrail'e düşman olan benim de düşmanımdır.

⁷ Emri ile, iradesi ile, sühulet vermesiyle.

⁸ Tevrat'ı veya nâzil olmuş Kitapları.

⁹ Allah'a düşman olmak, inat ederek emrine karşı gelmek.

¹⁰ Burada da ceza hafz olunmuş, illet-i ceza ceza yerine kaim olmuştur.

¹¹ Allah onu affetmez. Günahlarından dolayı onu ta'zip eder demektir.

¹² Helâl ve haramı mübeyyin olan, nübüvvet-i Muhammediyye alâmet olan Kur'an demektir. Âyât inzal ve tenzile makrun olursa ondan Kur'an kast olunur.

¹³ Veya «Allah'a ahit verdilerse». Ahit: Her ne zaman bir peygamber zuhur ederse ona muavenet etmek, müşriklere muavenet etmemektir.

(102) vettebe'u ma tetluşşeyatıynu alâ mülki süleyman ve ma keferu süleymanü ve lâkinneşşeyatıyne keferu yü'allimunen-nas-essihir ve ma ünzile alelmelekeyni bi-babile harute ve marut ve ma yü'allimani min ehadin hatta yekula innema nahnü fitnetün felâ tekfür feyete'allemune min-hüma ma yüferrikune bihi beynelmer'i ve zevcihi ve mahüm bidarriyne bihi min ehadin illâ biiznillâh ve yete'allemune ma yedurruhüm ve lâ yenfe'uhüm ve lekad alimu lemenişterahü ma lehu fiyl'ahireti min halâk ve lebi'se ma şerev bihi enfü-sehüm lev kânu ya'lemun (103) ve lev en-nehüm amenu vettekav lemesubetün min indillâhi hayr lev kânu ya'lemun (104) ya eyyühelleziyne amenu lâ tekulu ra'ına ve kulunzurna vesme'u ve ilkâfirıyne aza-bün eliyim (105) ma yeveddülleziyne kefe-ru min ehlikitabi ve lelmüşrikiyne en yü-nezzele aleyküm min hayrin min rabbi-küm vallahü yahtassu birahmetihi men yeşâ' vallahü zülfadlil'aziyim.

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرُوا
سُلَيْمَانَ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَكَ سِرَ السِّحْرِ
وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ الْمَلَائِكَةِ مِنْ بَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ
وَمَا يَعْلَمَانِ مِنَ الْحَدِيثِ فَيَقُولَانِ فَنَتَ فَلَ تَكْفُرْ
فَيَعْلَمُونَ مِنْهُمَا مَا يَفْتَرُونَ بَيْنَ الْمَرْءِ وَرَوْجِهِ
وَمَا هُمْ بِصَاحِبِينَ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعْلَمُونَ
مَا يَصْنَعُونَ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ
مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝ وَكَوَانَهُمْ آمَنُوا
وَأَتَقُوا الْمَوْتَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا نَنْظُرْنَا
وَأَسْمِعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ مَا يَوَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الشُّرَكَائِ
أَنْ يَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝

(102) Yahudiler, şeytanların ¹ Süleyman'ın meliki ² hakkında uydurdukları şeye uydular ³. Süleyman sihir ile kâfir olmadı, fakat şeytanlar kâfir oldu- lar, halka sihri ve Babil'de iki melike ⁴ Harut ve Marut'a ⁵ inzal olunan sihirleri öğretirler, ⁶ o ikisi «— biz fitneyiz ⁷, sen de kâfir olma» demeksizin hiçbir kimseye sihir öğretmezlerdi. Halk zevç ile zevceyi yekdiğerinden ayıran şeyleri o ikisinden öğ- reniyorlardı. Halbuki sahirleri Allah'ın izni olmak- sızın sihir ile hiçbir kimseye zarar verecek değıl- lerdı. Yahudiler ise kendilerine mazarrat veren, fa- kat hiçbir menfaat vermeyen sihri öğreniyorlardı. * Sihri ⁸ satın alanların âhirette hiçbir nasipleri

olmadığını bilmişlerdi; * Onlar nefislerini en kötü bir şeye ⁹ bedel satmışlardır. Bir kere bilselerdi yaptıklarını yapmazlardı. (103) Eğer onlar iman edip sakınsalardı ¹⁰ Allah'ın sevabı her halde hak- larında hayırlı olurdu ¹¹. Ne olaydı bileydiler ¹². (104) Ey iman edenler! «Râ'inâ» demeyin, «Unzurnâ» deyin ¹³ kulak tutup dinleyin. Kâfirler için elim bir azap vardır. (105) Ehl-i Kitaptan kâ- fir olanlar müşrikler de Rabbiniz tarafından size hayır erişmesini sevip istemezler. Allah ise rahme- tini dilediğine tahsis eder, Allah büyük bir inayet sahibidir.

¹ Şeytanlar cin şeytanları olduğu gibi insan şeytanları da, her ikisinden eam da olabilir.

² Zaman-ı melikinde, aht-i Süleyman üzere, sıfat ve ih- barı hakkında.

³ Hem Kitabullahtan yüz çevirdiler, hem melik Süley- man hakkındaki iftiraya daldılar veya Süleyman zamanında sahirlerin okudukları sihir kitabına uydular.

⁴ Veya iki padişaha.

⁵ Harut ve Marut kıssası hakkında «Hadis-i merfu' muttasıl» yoktur. Kur'anı mübinde nekadarkı zikrolunmuş ise o kadarkı doğrudur. İki melek, iki padişah, iki şeytan ola- bilir.

⁶ Ya «Babil'de iki melike inzal olunmadı» yahut «halka sihri öğretirler. Babil'de iki melike inzal olunan şeylere de tâbi oldular» diye de tercüme olunabilir.

⁷ Canib-i haktan biz mihnetiz, halka iptilâyız.

⁸ Sihir hud'adır, aslı da yoktur, hakikati da,

⁹ Sihir veya küfre bedel.

¹⁰ Kitabullahı artlarına atmamak sihre tâbi olmamak gibi maasiden.

¹¹ Nazm-ı Celilde vârit olan (lu) lâfz-ı şerifinin cevabı: «İnd-i ilâhîde nefislerine bedel satın aldıklarından hayırlı sevaba nail olurlardı» cümlesidir, fakat bu cümle Nazm-ı Celilde cümle-i ismiye ile vârit olmuştur. Bu da sevabının sebatına, hayırlı olmasının meczum bulunmasına delâlet için- dir Nazm-ı Celilde neden hayırlı olduğu zikrolunmamıştır. Bu ise sevabın şanını tebci kastını mâtuftur.

¹² Yahut «bunu bilselerdi onu yapmazlardı».

¹³ Ayet-i Celile, Yahudilerin peygamberimiz hakkında kullandıkları «Râ'inâ» kelimesinin terk olunup «Unzurnâ = bize bak» kelimesinin istimali hakkında nâzil olmuştur. Yahudiler Râ'inâ ile «ey çoban? ey ahmak!» mânasını kasde- derler. Mü'minler ise bizim aczimize riayet et, yavaş yavaş emir eyle, bizi gözet mânasını kasdederlerdi.

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ (106) مَا تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ (107) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ (108) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ (109) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ (110) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ (111) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ (112) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

(106) ma nensah min ayetin ev nünsiha ne'ti bihayrin minha ev misliha elem ta'lem ennallahe alâ külli şey'in kadiyr (107) elem ta'lem ennallahe lehu mülküssema-vati vel'ard ve maleküm min dunillâhi min veliyyin ve lâ nesıyr (108) em türıy-dune en tes'elu resuleküm kema sülle musa min kabl ve men yetebeddelilküfre bil'iymani fekad dalle sevaessebiyl (109) vedde kesıyrün min ehlilkitabi lev yerü-duneküm min ba'di imyaniküm küffar haseden min indi enfüsihim min ba'di ma tebeyyene lehümülhakk fa'fu vafefu hat-ta ye'tiyallahü biemrihi innallahe alâ külli şey'in kadiyr (110) ve ekıymussalâte ve atüzzekât ve ma tükaddimu lienfüsiküm min hayrin teciduhü indallah innallahe bima ta'melune besıyr (111) ve kalu len yedhulelcennete illâ men kâne huden ev nesara tilke emaniyyühüm kul hatu bür-haneküm in küntüm sadıkıyn (112) belâ men esleme vechehu lillâhi ve hüve muh-sinün felehu ecrühu inde rabbihi ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüüm yahzenun.

(106) Biz her hangi bir ayeti nesh veya tehir eder ¹ isek ondan hayırlısını veya onun gibisini getiririz. Bilmez misin ki, Allah her şeye kemaliyle kadirdir. (107) Bilmez misin ki: göklerin, yerin milki Allah'ındır, Allah'tan başka sizin için yar da yoktur, hakkıyla yardımcı da yoktur. (108) Yoksa evvelce Musa'dan sorulduğu gibi ² siz de peygamberinizden sormak mı istiyorsunuz? Her kim imana bedel küfrü alırsa mutlak doğru yoldan sapmış olur. (109) Ehl-i Kitaptan bir çoğu, hak kendilerince besbelli iken, mahza nefislerinde merkûz olan hasetten dolayı sizi imanınızdan sonra küfüre döndürmek isterler. Allah'ın bu bapta emri ³ gelinceye kadar affedin, vaz geçin, şüp-

hesiz Allah her şeye hakkıyla kadirdir. (110) Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, nefsiniz için evvelce her ne hayır gönderirseniz onu da Allah yanında ⁴ bulursunuz. Şüphesiz, Allah işlediklerinizi görür ⁵. (111) Yahudiler ile Nasara «— Cennete Yahudiler ile Nasara olanlardan başka hiç bir kimse giremeyecektir ⁶ dediler. Bu ise onların uydurmalarından ibarettir. Onlara de ki gerçek iseniz haydi burhanınızı getirin. (112) Dediğiniz gibi değil belki kendini Allah'a münkat kılp iyi iş işleyen kimsedir ki Rabbinden mükâfata nâil olacaktır. Onlar için hiç bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

¹ Yahut unutturursak.

² Nitekim bize Allah'ı âşikâr olarak göster, demişlerdi.

³ Katilleri veya memleketten ihraçları hakkında izni.

⁴ Sevabı, mükâfatını.

⁵ En hafif bir işiniz bile ona hafi değildir.

Hiçbir işiniz zayi olmaz.

⁶ Yâni, Yahudiler «Cennete Yahudilerden başka kimse asla giremez» derler, Nasara da Yahudiler gibi «Cennete Nasaradan başka bir kimse asla giremez» derler. Buradaki Yahudilerden maksat Medine Yahudileri, Nasaradan maksat Necran Nasarasıdır.

(113) ve kaletilyehudü leysetinnesara alâ şey' ve kaletinnesara leysetilyehudü alâ şey'in ve hüm yetlunelkitab kezalike kalleleziyne lâ ya'lemune misle kavlihim fallahü yahkümü beynehüm yevmelkıyame'ti fiyma kânu fiyhi yahtelifun (114) ve men azlemü mimmen men'e'a mesacidalahi en yüzkere fiyheshmühu ve se'a fiy harabiha ülaike ma kâne lehüm en yedhuluha illâ haifiyn lehüm fiyddünya hızyün ve lehüm fiyl'ahireti azabün azıym (115) ve lillâhilmeşriku velmagribü feeynema tüvellu fesemme vechullah inallahe vasi'un aliym (116) ve kaluttehazallahü velen subhaneh bel lehu ma fisysemavati vel'ard küllün lehu kanitun (117) bediy'ussemavati vel'ard ve iza kada emren feinnema yekulü lehu kün feyekun (118) ve kalleleziyne lâ ya'lemune lev lâ yükelimunallahü ev te'tiyna âyet kezalike kalleleziyne min kablihim misle kavlihim teşabehe't kulubühüm kad beyyenne'lâyât-i likavmin yukınnun (119) inna ersel-nake bilhakki beşiyren ve neziyren ve lâ tüs'elü an ashabilcehıym.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۖ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۖ وَاللَّهُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولَٰؤُوا فَمُتَّ وَجْهَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۖ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَ اللَّهِ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ آلَةٍ قَانِتُونَ ۖ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۖ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۖ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْئَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ۖ

(113) Hepsi de Kitabı okumakla beraber, Yahudiler «— Nasara hiç bir şey üzere değildir» dediler. Nasara da «— Yahudiler hiç bir şey üzere değildir» dediler ¹ böylece bir takım bilmeyenler de ² onların sözleri gibi sözler söylediler. Allah kıyamet gününde kendilerinin ihtilâf ettikleri şey hakkında hükmünü verecektir. (114) Allah'ın mescitlerinde, Allah'ın isminin anılmasını men'eden ve o mescitlerin viran olmasına ³ uğraşandan daha zâlim kim olabilir? Bunlar için mescide pervasız girebilmek yoktur. Onlar için dünyada rüsvaylık, âhirette büyük bir azap vardır. (115) Maşrik da Allah'ındır, Magrip de. Hangi tarafa dönseniz işte Allah'ın vechi oradadır ⁴. Çünkü Allah vâsi' ⁵ dir, tamamıyla âlimdir. (116) «— Al-

lah bir çocuk edindi» dediler, O, bundan tamamıyla münezzehtir. Hayır göklerde, yerde ne var ise hepsi O'nundur, hepsi O'nun buyurultusunu kabul etmiştir. (117) Gökleri, yeri örneksiz yaratandır. Herhangi bir işi istese ona ancak «— ol» demesiyle o iş olur. (118) Bir takım bilmeyenler de «— Allah bizim ile konuşmalıydı, yahut bize bir mucize ⁶ gelmeliydi» dediler. İşte kendilerinden evvelki bilmeyenler de bunların sözlerinin tıpkısını demişlerdi, kalpleri birbirine benzedi, biz yakını olan bir kavim için ⁷ mucizeleri beyan etmişizdir. (119) Muhakkak ki, seni biz müjde verici, Allah azabı ile korkutucu olarak doğruluk ile ⁸ gönderdik. Sen Cehennemliklerden sorulmazsın ⁹.

¹ Yâni dininiz bâtıldır, dinde sahîh ve mute-met bir şeye istinat etmezsiniz. Dinsizsiniz, yol-suzsunuz. Nazara şayan hiç bir şeye mâlik de-ğilsiniz.

² Arap müşrikleri bir takım Yahut ve Na-sara, Yahut ve Nasaradan evvelki ümmetler.

³ Yıkma, yahut ibadet ve ta'attan men'et-mek sûretiyle.

⁴ Orası ibadet cihetidir.

⁵ İlmi, rahmeti, nimeti, mağfireti geniştir. Namazın sahîh olması Beyt-i Mukaddes'e yönel-meğe münhasır değildir.

⁶ Veya gerçek olduğuna dair bir hüccet.

⁷ Hakayıkı yakinen bilenler, yahut yakın ta-lep edenler için.

⁸ Abes olarak değil, yahut Kur'an ile, islâm ile, hidayet ile.

⁹ Yahut «sorma» demektir.

وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَسْبَحَ بِمَلَكُمُهُمْ فَلَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ هَؤُلَاءِ سَبِيلًا وَلَنْ يَأْتِيَنَّ هَؤُلَاءِ هَرَبًا بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ
رَبِّ الْعَالَمِينَ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۝ الَّذِينَ آمَنُوا هُمْ أَكْبَرُ
عِنْدَ اللَّهِ حَتَّى إِذَا دُيُّوا بِأَوَّلِكَ يُؤْمِنُونَ بِكَ وَمَنْ يُكَفِّرْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ۝ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ
وَإِن تَصَلُّوا عَلَى الْعَالَمِينَ ۝ وَأَتَقُوا يَوْمَ لَا تَهْجِي نَفْسٌ عَنْ
نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ
يُصْرَوْنَ ۝ وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي
جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي
الظَّالِمِينَ ۝ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمَّا
وَاتَّخَذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ۝
وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ
مِنَ الثَّمَرَاتِ مِنْ أَمْرِ مِنْهُمْ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
فَأَمِئْتُهُ فَلْيَلَا تُرْ ۖ اضْطُرُّوا إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝

(120) ve len terda ankelyehudü ve lenne-
sara hatta tettebi'a milletehüm kul inne
hüdallahi hüvelhüda ve leinitteba'te eh-
vaehüm ba'delleziy caeke minel'elmi ma
leke minallahi min veliyyin ve la nesıyr
(121) elleziyne ateynahümülkitabe yetlu-
nehu hakka tilâvetih ülaıke yü'minune
bih ve men yekfür bihi feülaike hümül-
hasirun (122) ya beniy israiylezküru ni'-
metiyelletiy en'amtü aleyküm ve enniy
faddaltüküm alel'alemiyn (123) vetteku
yevmen lâ tecziy nefsun an nefsin şey'en
ve lâ yukbelü minha adlün ve lâ tenfe'uha
şefa'atün ve lâ hüm yunsarun (124) ve
izibtela ibrahiyme rabbühu bikelimatin
feetemmehünn kale inniy ca'ülüke linnasi
imam kale ve min zürriyyetiy kale lâ ye-
nalü ahdiyyzsalimiyn (125) ve iz ce'alnel-
beyte mesabeten linnasi ve emn vettehızu
min mekami ibrahiyme musall ve ahidna
ilâ ibrahiyme ve isma'ıyle en tahhira bey-
tiye littaifiyne vel'akifiyne verrükke'ıssu-
cud (126) ve iz kale ibrahiymü rabbic'al
haza beleden aminen verzuk ehlehu mi-
nessemerati men amene minhüm billâhi
velıyevmil'ahır kale ve men keferfe feümet-
ti'uhu kaliylen sümme adtarrühu ilâ aza-
binnar ve bi'selmesiyr.

(120) Sen onların milletlerine ¹ tâbî olmadıkça Yahudiler ile Nasraniler senden hiç bir vakit hoşnut olmazlar, sen onlara de ki: «— Allah'ın götürdüğü yol yok mu işte yol ² ancak o dur» * Şayet sana gelen ilimden ³ sonra bilfarz onların hevesasına uyacak olur isen artık Allah'a karşı senin ne bir yâr'ın ne hakkıyla bir yardımcın bulunabilir. (121) Kendilerine Kitap verdiğimiz kimseler Kitabı hakkıyla ⁴ okurlar. İşte onlar ona inanırlar. Herkim onu tanımazsa ⁵ işte onlar ziyan edenlerdir. (122) Ey İsrail oğulları! Size in'am ettiğim nimetlerimi, sizi vaktiyle büyük babalarınızı âlemlere tafzîl ettiğimi hatırlayın. (123) Öyle bir günden sakının ki ondan hiç bir kimse hiç bir kimse için hiç bir şey ödemez, hiç bir kimseden ivaz kabul olunmaz, hiç bir kimseye şefa'at fayda vermez, onlar yardım da olunmazlar. (124) Hani, İbrahim'i Rab-

bi bir kaç kelimat ile denemiş, İbrahim de onları tamamen eda etmişti: Allah «— seni nâ'sa imam ⁶ yapacağım» demişti. İbrahim «— benim zürriyetimden de ⁷ deyince Allah «— zâlimlere benim ahtım erişmez ⁸ » demişti. (125). Hani, biz beyt-i ⁹ nâs için ¹⁰ cemiyetgâh ¹¹ düşmanın tasallutundan emin bir yer kılmıştık. Siz de makam-ı İbrahim-i ¹² namazgâh edinin ¹³. Biz İbrahim-e İsmail-e «— beytimi tavaf edenler, orada mukim olanlar, ¹⁴ rükû ve sücut edenler için putlardan pâk kılın diye emr eylemiştik. ¹⁵. (126) Hani, İbrahim «Yâ Rab bunu ¹⁶ emin ¹⁷ bir belde eyle ve ahalisinden Allah'a ve âhiret gününe İman edenleri bir takım meyvalar ile merzuk kıl» demişti. Allah «— kâfir olanı da biraz ¹⁸ müstefit ettikten sonra ateş azabına naçar kılacağım, ve orası ne kötü uğraktır!» buyurmuştu.

¹ Dinlerine, çünkü din ve millet bir manadadır. ² İslâm, hak yol. ³ Vahiy, islâm. ⁴ Yerinden kaydırmayarak, inzal olduğunu gibi. ⁵ Yerinden oynatarak. ⁶ İmam reis, mükte-da bîh demektir, ehli tahkikın beyanına göre imamdan maksat Nebî'dir. ⁷ Bâzı zürriyetimi de imam yap demektir. ⁸ 'Zürriyetimden ne olur?' mânâsı da anlaşılabilir. ⁹ İma-met, rahmet, taat. ⁹ Kâbe-i müşerrefe-yi. ¹⁰ Yahut nâs'ın

âmal-i hacı için. ¹¹ Yahut mercî, sevap mahallî ¹² Yahut makam-ı İbrahim'de. ¹³ «Makam-ı İbrahim'de namazgâh edin» ¹⁴ Yahut dua yerî. Yahut orada itîkâf edenler için. ¹⁵ Yahut yahyettikî, vâcip kıldık, lâzım kıldık. ¹⁶ Mekke-i Mükerrerme'yi veya Haremi. ¹⁷ Bilûmum âfetlerden masûn bir belde kıl demektir ki ahali-i belde hakkında duadır. ¹⁸ Yaşadıkları müddetçe.

(127) ve iz yerfe'u İbrahiymülkava'ide minelbeyti ve isma'ıyl rabbena tekabbel minna inneke entessemy'ul'aliym (128) rabbena vec'alna müslimeyni leke ve min zürriyyetina ümmeten müslimeten lek ve erina menasikena ve tüb aleyna inneke entettevvabürrahıym (129) rabbena veb'as fiynim resulen minhüm yetlu aleyhim ayatike ve yu'allimühümülkitabe velhükmete ve yüzekkiyhim inneke entel'aziyyülhakiym (130) ve men yergabü an milleti İbrahiyme illâ men sefihe nefseh ve lekadistafeynahü fiyddünya ve innehu fiyl'ahireti leminessalihıyn (131) iz kale lehu rabbühu eslim kale eslemtü lirabbil'alemiyn (132) ve vassa biha İbrahiymü beniyhi ve ya'kub ya beniyye innallahestafalekü müddiye felâ temütünne illâ ve entüm müslimun (133) em küntüm şühedae iz hadare ya'kubelmevtü iz kale libeniyhi ma ta'büdune min ba'diy kalu na'büdü ilâheke ve ilâhe abaike İbrahiyme ve isma'ıyle ve ishaka ilâhen vahid ve nahnü lehu müslimun (134) tilke ümmetün kad halet leha ma kesebet ve leküm ma kesebtüm ve lâ tüs'elune amma kânu ya'melun.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَإِنَّا نَمَسْكُ أَيْدِيكَ وَأَنْتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مِنْ سَفَاهَةٍ فَقَدْ أَصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَكَانَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَضِعْنَا يَدَ إِبْرَاهِيمَ بِبَيْتٍ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالِاهُ أَبَاكَ وَإِبْرَاهِيمَ وَاسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ لَهَا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُنتَفِلُونَ عَنْهَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

(127) Hani, İbrahim ile İsmail Kâbe'nin temellerini ¹ yükseltmişler, böyle dua etmişlerdi: Ey Rabbimiz! ibadetimizi ² kabul buyur. Çünkü semî' sensin, hakkıyla âlim sensin ³. (128) Ey Rabbimiz! Bizi sana münkat kıl ⁴ zürriyetimizden ⁵ de sana münkat bir ümmet çıkar, bize menâsikimizi ⁶ göster, tövbemizi kabul buyur. Çünkü tevâp sensin, râhim sensin! (129) Ey Rabbimiz! Onlara ⁷ kendilerinden bir peygamber gönder ki onlara âyetlerini okusun, onlara Kitabı, hikmeti ⁸ öğretsin, onları temizlesin ⁹. Çünkü galib-i yekta sensin ¹⁰, hâkim sensin. (130) İbrahim'in milletinden ¹¹ kim dönebilir! Meğer ki nefsini bilmeyen biri ola ¹². Biz İbrahim-i dünyada güzide kıldımızdır; o şüphesiz âhirette de salihlerdendir. (131)

Hani Rabbi ona «— münkat ol» ¹³ demiş, o da «Âlemlerin Rabbi'ne münkat oldum» demişti. (132) İbrahim onu ¹⁴ oğullarına vasiyet etmiş idi, Yakub da oğullarına vasiyet etti. Oğullarım! Allah sizin için bu dinî seçmiştir, artık siz de ancak Tanrınıza münkat olarak canınızı ¹⁵ verin. (133) Yakub ihtizar halinde iken siz hazır mı idiniz? ¹⁶ Hani Yakub oğullarına «— benden sonra kime ibadet edeceksiniz?» demiş, onlar da «— senin mâbuduna, babaların İbrahim, İsmail, ¹⁷ İshak'ın mâbudu olan bir tek mâbuda ibadet ederiz, biz ancak O'na münkadız» demişlerdi. (134) O ümmet ¹⁸ gelip geçti. Onların kazançları onlara, sizin kazancınız da kendinizdir. Onların işledikleri şeylerden mes'ul olmazsınız.

¹ Yâni, esasen Kâbe'yi bina eylediler. Yahut duvarlarını yükseltip ikmal eylediler. Yahut mertebesini âli kıldılar.

² Yahut ta'atimizi, işlediğimiz amel-i hayrı.

³ Duamızı işiten, maksadımızı kemaliyle bilen yalnız sensin.

⁴ Yahut ihlâsda sabit kıl.

⁵ Yahut «zürriyetimizden bazılarını».

⁶ Amal-i hac, taabbüdat.

⁷ Münkat olan zürriyetimize.

⁸ Kitabın mânâlarını, tevhit ve nübüvve ait olan dehlillerini, ahkâm-ı şer'iyeyle, sünneti, hak ile bâtil arasının tefriki; ilim ve amelî, dinî mârifeti.

⁹ Şirkten, sair masiyetlerden.

¹⁰ Ya Rab seni hiçbir şey âciz kılamaz, demektir.

¹¹ Dininden, mezhebenden.

¹² Nefsinin niçin yaratıldığını, nereye gireceğini bilmeyen. Yahut nefsinde cahil ve bişuur olan, nefsin helâk eden. Nefsin idlâl eden, hakir gören biri ola.

¹³ Müstekim ol, teslim-i nefset, işini Allah'a bırak, dinini, ibadetini Allah'a hasret.

¹⁴ «Âlemlerin Rabbine münkat oldum» kelimesini yahut millet-i Hanıfeyi.

¹⁵ İbrahim'in vasiyeti de olabilir.

¹⁶ Yahut «kayıpmıydınız, yoksa hazır mı?»

¹⁷ Amca, peder hükmünde olmakla İsmail Aleyhisselâm da Yakub Aleyhisselâmın babaları meyanında zikrolunmaktadır.

¹⁸ İbrahim, Yakub oğulları.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٦﴾ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ
إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ
مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٧﴾
فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ آهَنْدُوا وَإِنْ قَالُوا فَأَمَّا هُمْ
فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٨﴾
صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ
عَابِدُونَ ﴿١٣٩﴾ قُلْ اتَّخَذْتُمْ فِي اللَّهِ وَهُوَ يَتَرَبَّصُّ
وَلَكُمْ أَعْمَالُ وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٤٠﴾
أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ أَنْتُمْ أَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ
وَمَنْ ظَلَمَ مِنْكُمْ شَيْئًا فَدَعُوهُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
بِعَافٍ غَافِلٌ غَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْهَا كَانُوا يُبْعَثُونَ ﴿١٤٢﴾

(135) ve kaâlû kûnû hûden ev nasârâ tehdû, kul bel millete ibrahiyme haniyf, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (136) kuûlû âmennâ billâhi ve mâ ûnzile ileynâ ve mâ ûnzile ilâ ibrâhiyme ve ismâ'yle ve ishâka ve ya'kûbe vel'esbâtî ve mâ ûtiye mûsâ ve ıysâ ve mâ ûtiyennebiyyûne min rabbihim, lâ nüferriku beyne ehadin min-hüm ve nahnü lehü müslimûn (137) fein âmenû bimisli mâ âmentüm bihi feka-dihtedev, ve in tevellev feinnemâ hüm fiy şikaâk, feseyekfiykehümullah ve hüvesse-miy'ul'aliym (138) sıbgatallah, ve men ah-senü minallahi sıbga, ve nahnü lehü âbi-dûn (139) kul etühaccûnenâ fiyllâhi ve hüve rabbünâ ve rabbüküm, ve lenâ â'ma-lûna ve leküm a'mâlüküm, ve nahnü lehü muhlisûn (140) em tekuûlûne inne ibra-hiyme ve isma'yle ve ishâka ve ya'kuûbe vel'esbâta kânû hûden ev nasâra, kul e'en-tüm a'lemü emillâh, ve men azlemü mim-men keteme şehâdeten indehü minallah, ve mallahü bigaafilin ammâ ta'melûn (141) tilke ümmetün kad halet, leha mâ kesebet ve leküm mâ kesebtüm, ve lâ tûs'elûne âmmâ kânû ya'melûn.

(135) Onlar «Yahudi veya Nasrani olun ki hidayet bulasınız» ¹ dediler. Sen onlara de ki «— hayır, biz müvehhit, pâk olan İbrahim dinine tâbiiz ². İbrahim müşriklerden de değildir». (136) Deyiniz ki biz Allah'a, bizlere inzal olunan Kitaba; İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Esbat'a ³ inzal olunanlara; Rabbileri tarafından Musa ve İsa'ya verilenlere, enbiyaya verilenlere iman ettik; onları biri birinden ayırt etmeyiz. Biz yalnız O'na münkadız. (137) Artık onlar sizin iman ettiğiniz gibi iman ederlerse mutlak hidayeti bulurlar. Eğer yüz çevirirlerse ancak onlar ayrı düşmüş olurlar ⁴. Allah sana elverecektir ⁵. O semi'dir, hak-kiyle âlimdir. (138) Allah'ın boyasıyla boyandık ⁶, Allah'tan daha iyi boyası olan kim vardır? Biz

yalnız O'na ibadet edenleriz. (139) Onlara ⁷ de ki: Allah hakkında bize çene mi çalıyorsunuz ⁸ Halbuki O bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz sizedir. Biz yalnız O'na muhlis kimseleriz. (140) Yoksa «İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Esbat Yahudî veya Nasrani idiler» mi dersiniz, onlara de ki: Siz mi daha iyi bilirsiniz yoksa Allah mı? Allah tarafından kendisine gelen şehadeti ⁹ ketmeden daha zâlim kim olabilir? Allah yaptıklarımızdan gâfil değildir ¹⁰ (141) O ümmet gelip geçti, onların kazançları onlara, sizin kazancınız da kendinizdir. Onların işledikleri şeylerden mes'ul olmazsınız. ¹¹

¹ Müslümanlara, Yahudiler Yahudi olun, Nasraniler Nasrani olun dediler.

² Yahut «hayır hidayet İbrahim'in dinidir» demektir.

³ Yakub Aleyhisselâm'ın hafitlerini.

⁴ Yahut düşman olmuş, kavga etmiş, şekavette kalmış demektir.

⁵ Sen onların düşmanlığından, muhalefetinden, ayrı düşmelerinden endişe etme.

⁶ Nazm-ı Celildeki «Sıbga» Nasaranın vaftizlerine bedel bir taharettir. Nasaranın vaftizlerine bedel islâma dahil olan kimsenin müstahap olarak «ıgtisali» de kastolunabilir.

⁷ Yahut ve Nasaraya, yahut müşrikin-i Arab'a, yahut umuma hitaptır.

⁸ Biz Allah'a muhlis ve sadık iken siz çekişmede hak kazanamazsınız.

⁹ Allah'ın İbrahim Aleyhisselâm hakkındaki şehadeti, Yahudilik ve Nasranilikten beraeti kendilerine bildirilmiş olduğu halde şehadet ettikleri şeyi ketmeden ehl-i Kitabı zemmi mutazammındır. Yahut indinde Allah tarafından şehadet olduğu halde onu ketmeden demektir. Bu mânâda müslimin dahil olabilir, ehl-i Kitaba da târiz vaki olmuş olur.

¹⁰ Şiddetli bir tehdit.

¹¹ Çene çalma değişikçe hatıra getirmek için tekrar olunmuştur ki Yahudilerin, pederlerinin şeref ve faziletlerine itimat etmemelerine tenbihtir.

(142) seyekuûlüssüfehâü minennâsi mâ vellâhüm an kıbletihimülletiy kânû aleyhâ, kul lillâhilmeşriku velmagrib, yehdiy men yeşâü ilâ sırâtın müstekıym (143) ve kezâlike ce'alnâküm ümmeten vasatâ, litekûnû şühedâe alennâsi ve yekûnerresûlû aleyküm şehiydâ, ve mâ ce'alnelkıbletelletiy künte aleyhâ illâ lina'leme men yettebi'urresûle mimmen yenkalibü alâ akıbeyh, ve in kânet lekebiyreten illâ aleleziyne hedallah, ve mâ kânallahü liyudı'a iymâneküm, innallahe binnâsi le-raûfün rahıym (144) kad nerâ tekallübe vechike fıyssemâ, felenüvelliyenneke kıbleten terdâhâ fevelli vecheke şatralmescidilharâm, ve haysü mâ küntüm fevellü vüçüheküm şatrah, ve innelleziyne ütülkitâbe, leya'lemüne ennehülhakku min rabbihim, ve mallahü bigaafilin ammâ ya'melûn (145) ve lein eteytelleziyne ütülkitâbe biküllü âyetin mâ tebi'ü kıbletek, ve mâ ente bitâbi'in kıbletehüm, ve mâ ba'duhüm bitâbi'in kıblete ba'd, ve leinitteba'te ehvâehüm min ba'di mâ câeke minel'ılmi inneke izen leminezzâlimiyn.

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْتُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الْبَقَى
كَانُوا عَلَيْهَا قُلُوبَ اللَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۚ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا
شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا
الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتُمْ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعِ الرَّسُولَ مِنْ
يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كُنْتُمْ لَكُمْ كِبْرَةٌ إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ عَمَّا يُنْصِبُ ۚ إِمَّا تَنْكُرُونَ أَنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ
لَرِؤُوفٌ رَحِيمٌ ۚ قَدْ زُرِيَ ثَقَلَبُ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ
فَلَمَّا كُنْتُمْ قِبْلَةً تَرْضَوْنَ قَوْلَ وَجْهِكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ مَشْطَرُهُ وَإِلَى الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ لِيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ۚ وَلَئِنْ تَبَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَتَّبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا
بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنْ تَتَّبِعْتَ أَهْوَاءَهُمْ
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ۚ

(142) Nâs'ın birtakım avanakları ¹ onları, yönelmiş oldukları kiblelerinden vaz geçirmelerine sebep ne oldu?» diyeceklerdir. ² Sen onlara de ki: «— Maşrik da Allah'ındır, mağrip de. Allah dilediğini doğru yola götürür. (143) Bunun gibi ³ Sizi dünya ve âhirette halka şahadet edesiniz, Peygamber de size hakkiyle şahit olsun diye, âdil ve güzide bir ümmet kıldık. Yönelmiş olduğun kibleyi ⁴ ancak peygambere tâbi olanları ayrılıp geri dönenlerden ayırt etmek için ⁵ kible yaptık ⁶. Gerçi bu keyfiyet çetindir, ancak Allah'ın hidayet ettiği kimse hakkında çetin olmaz. Allah'a imanınızı ⁷ zâyî kılmaz. Çünkü Allah nâs hakkında raufur, ⁸ rahîmdir. (144) Yüzünü ⁹ göğe

çevirdiğini çok görüyoruz ¹⁰; * Bunun için her halde seni, hoşnut olacağın kibleye döndürecekiz. Artık yüzünü Mescid-i Haram canibine çevir. Her nerede bulunursanız yüzünüzü o canibe çevirin. Kendilerine Kitap verilenler bunun ¹¹ Rabbileri tarafından hak olduğunu bilirler. Allah onların yaptıklarından gâfil değildir. (145) * Sen kendilerine Kitap verilenlere hüccet namına ve nevar ise hepsini getirmiş olsan da onlar yine senin kiblene tâbi olmazlar, sen de onların kiblesine tâbi olamazsın. Onlar da birbirinin kiblesine tâbi değillerdir. * Sana gelen ilimden ¹² sonra bilfarz onların hevesâtına uyarsan işte o zaman muhakkak zâlimlerden olursun.

¹ Kiblenin tahvilini hoş görmeyen Yahudilerden, yahut münafıklardan, veya müşriklerden, birtakım avanaklar yahut alelittlak birtakım bilmezler. ² Müstakbel sigası ile kelimesi henüz vuku bulmayan bir hâdiseyi, bildirmiş olur. ³ Sizi doğru yola getirdiğimiz gibi, yahut kiblenizi kiblelerin efdali yaptığımız gibi. ⁴ Medine'de Beyt-i Makdis'e yönelmeden evvel Mekke'de yöneldiğin Kâbeyi yahut Beyt-i Makdisten sonraki Kâbeyi. Yahut yönelmiş olduğun Beyt-i Makdisi. ⁵ Yahut resûl ve mü'minler bilmek için. Bu zevât havası ibat olmakla bilmek nefsi Bâriye izafe olunmuştur; yahut mevcûd ve zâhir olarak bilmekliğimiz için; yahut ehl-i tecrübe muamelesi yapmamız için. ⁶ Yahut kibleyi, ancak Peygambere tâbi olanları irtidat edenlerden ayırt etmek

için yöneldiğin veya yönelmiş olduğun kible yaptık. ⁷ Tahvil-i kible esnasında iman üzere sebatınızı yahut namazınızı zâyî kılmaz. Çünkü Âyet-i Kerime yalnız Beyt-i Mukaddes'de namaz kıldıkları halde vefat eden sahabe hakkında nâzil olmuştur. ⁸ Rauf refeti çok demektir. Refet rahmetten daha şiddetlidir. Refet elemenden hâli olan nimeti vermektir; rahmet de nimeti vermek ise de eleme makrun olabilir; bu halde rahmet esirgemek, refeti kaip dayanmayacak veçhile, pek ziyade esirgemek demektir. ⁹ Kâbe'ye yönelmeğe delâlet eden Âyet-i Kerimenin nüzulü arzusuyla. ¹⁰ Yahut «her halde görüyoruz». ¹¹ Nebî'nin veya tahvil keyfiyetinin. ¹² Emr-i kible veya onların bâtil ve inatta müstemir olduklarını bildikten sonra.

الَّذِينَ آمَنُوا هُمُ الْكَاتِبُونَ يَعْرِفُونَ كَمَا يَعْرِفُونَ أَنْبَاءَهُمْ وَإِنْ
فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ۝ وَلِكُلِّ وِجْهَةٍ هُوَ مَوْلَاهَا
فَاسْتَبِقُوا الْحِزْبَاتِ إِنَّ مَا كُونُوا يَآتِيكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا
إِنَّا لِلَّهِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا لِلَّهِ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ۝ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ
لَكَادِ يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَئِنِ تَعَصَيْتُمْ عَلَيَّ كُنتُمْ
وَعَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو
عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ۝ فَادْكُرُوا فِي دُكْرِكُمْ
وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُون ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
اسْتَجِيبُوا بَالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝

(146) elleziyne âteynâhümülkitâbe ya'ri-
fûnehü kemâ ya'rifûne ebnâehüm, ve inne
feriykan minhüm leyektümünelhakka ve
hüm ya'lemûn (147) elhakku min rabbike
felâ tekûnenne minelmümteriyin (148) ve
liküllin vichetün hüve müvelliyhâ festebi-
kulhayrât, eyne mâ tekûnû ye'ti bikümul-
lahü cemiy'â, innallahe alâ külli şey'in ka-
diyr (149) ve min haysü harecte fevelli
vecheke şatrelmescidilharâm, ve innehü
lelhakku min rabbik, ve mallahü bigaafi-
lin ammâ ta'melûn (150) ve min haysü ha-
recte fevelli vecheke şatrelmescidilharâm
ve haysü mâ küntüm fevellû vücûheküm
şatrehü liellâ yekûne linnâsi aleyküm
hucceh, illelleziyne zalemû minhüm felâ
tahşevhüm vahşevniy ve liütimme nı'me-
tiy aleyküm ve le'alleküm tehdedûn
(151) kemâ erselnâ fiyküm resûlen min-
küm yetlû aleyküm âyâtina ve yüzekkiy-
küm ve yü'allimükümülkitâbe velhıkmete
ve yu'allimüküm mâ lem tekûnû ta'le-
mûn (152) fezkürûniy ezkürküm veşkü-
ru liy ve lâ tekfûrûn (153) yâ eyyühelle-
ziyne âmenuste'ynû bissabri vessalâti,
innallahe ma'assâbiriyn.

(146) Kitap verdiğimiz kimseler kendi oğullarını tanıdıkları gibi O'nu da ¹ tanırlar. Onlardan bir gü-
rûh hakkı, bile bile ketmederler. (147) Hak Rab-
bindendir, artık sakın şüphe edenlerden olma.
(148) Herkesin yönelinecek bir ciheti ² vardır ki
oraya yüzünü döndürür. Haydi hayır işlere koşu-
sun, nerede olsanız Allah hepinizi toplar ³. Allah
herşeye hakkiyle kadirdir. (149) Her nereden çı-
karsan çık ⁴ yüzünü Mescid-i Haram canibine
çevir. Çünkü bu emir, Rabbinden gelen bir hak-
tır ⁵. Allah yaptıklarınızdan gâfil değildir. (150)
Her nereden çıkarsan çık yüzünü Mescid-i Ha-
ram canibine çevir. Her nerede bulunursanız yü-
zünüzü o canibe çevirin ⁶, tâ ki nâs'ın size karşı

bir hücceti kalmasın ⁷; Meğer ki içlerinden nefis-
lerine zülüm edenler buluna. İşte onların itirazla-
rından ⁸ korkmayın, benden korkun. Bir de size
nimetimi tamamlayayım, siz de doğru yolu bula-
sınız. (151) Nasıl ki ⁹ size içinizden bir Peygam-
ber gönderdim ki size âyetlerimizi okur, sizi gü-
nahlardan paklar, size Kitap ve hikmeti ¹⁰ öğre-
tir. Size bilmediğinizi ihbar ve ahkâmı da öğre-
tir. (152) Artık beni, nimet ve bolluk içinde,
ta'atla anın ki ben de sizi şiddet-ü belâda, sevap
ile anayım, bana şükredin, bana nankörlük etme-
yin. (153) Ey iman edenler! Sabır ile, salât ile
yardım isteyin. Çünkü Allah sabredenlerle bera-
berdir ¹¹.

¹ Nebi'yi veya tahvil-i kibleyi. ² Yâni her ümmetin bir kiblesi vardır. Yahut zamir Allah'a râcidir. Allah onun yü-
zünü o tarafa döndürür mânâsında olur. Yahut ümmet-i
Muhammed'den her birinin kiblesi vardır. Kimi garp, kimi
şarkta bulunur, fakat hepsi yine oraya müteveccih olur.
³ Kıyamet gününde hesap görmek için. ⁴ Yahut nereye gi-
der isen git. ⁵ Kâbe'ye yüzünü çevirmek doğrudur, muva-
fık-ı hikmettir. ⁶ Tekrar olarak zikrolunması istikbal-i
kiblenin şanına ihtimam içindir, yahut biri Kâbe huzurunda
kılana, diğeri Medine'de ve sair yerde kılana, öbürü de se-
ferde bulunana mahsustur. ⁷ Yâni medar-ı hüccet bir şey-
leri bulunmasın. Meselâ Yahudiler «hem dinimizi inkâr eder,

hem kiblemize döner» demesinler, müşrikler de «hem İbra-
him milletindenim der, hem kiblesine dönmez» demesinler
diye yüzünüzü o canibe döndürdük; yahut böyle yaptık.
⁸ Meselâ ehl-i Kitap «ancak kavminin dinine meyil ettiğin-
den, vatanını sevdiğinden nâsi kiblemizi terketti» derler,
müşrikler de «işte en nihayet kiblemize döndün, babaları-
nın kiblesini sonradan anladı, yakında onların dinine de
girecektir» derler. ⁹ Yâni size nimetimi itmam ettiğim gibi.
¹⁰ Kitabı, ondaki hükümleri, yahut kitabı, sünnet-i mutah-
harayı, fıkıhı. ¹¹ Onlara yardım eder, onların dualarını ka-
bul eder.

(154) ve lâ tekuûlû limen yuktelû fiy se-biylillâhi emvat, bel ahyâün ve lâkin lâ teş'urûn (155) ve leneblüvenneküm bişey'in minelhavfi velcû'ı ve naksın minel'emvâli vel'enfûsi vessemerrât, ve bişşiris-sâbiriyn (156) elleziyne izâ esâbethüm musıybetün kaâlû innâ lillâhi ve innâ ileyhi râci'ün (157) üläike aleyhim salâvâtün min rabbihim ve rahmetün ve üläike hümülmühtedün (158) innessafâ velmer-vete min şe'âirillâh, femen haccalbeyte evi'temere felâ cünâha aleyhi en yettav-vafe bihimâ, ve men tettava'a hayran fein-nallahe şâkirün aliyim (159) innelleziyne yektümüne mâ enzelnâ minelbeyyinâti velhudâ min ba'di mâ beyyennahü linnâsi fiylkitâbi üläike yel'anühümullahü ve ye-l'anühümüllâ'inün (160) illelleziyne tâ-bû ve aslehû ve beyyenû feülâike etûbü aleyhim, ve enettevvâbürrahiyim (161) in-nelleziyne keferû ve mâtû ve hüm küffâ-rün üläike aleyhim la'netullahi velmelâi-ke'ti vennâsi ecma'ıyn (162) hâlidıyne fiyhâ, lâ yühaffefü anhümül'azâbü ve lâ hüm yunzarûn (163) ve ilâhüküm ilâhün vâhid, lâ ilâhe illâ hüverrahmanürrahiyim.

(154) Allah yolunda katlolunanlara «ölüler» de-meyin. Belki onlar dirilerdir. Lâkin siz farkında olmazsınız ¹. (155) * Sizi biraz korku ile, açlıkla, emvâl ve nüfus ve mahsulât noksaniyle ² deneriz ³. Sen de katlananlara müjde et. (156) Onlar ki kendilerine bir müsibet eriştiği zaman «İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râci'ün» ⁴ derler. (157) İşte onlar hakkında Rabbileri tarafından mağfiret ve rahmet vardır. Hidayete erenler de onlardır. (158) Safa ile Merve ⁵ Allah'ın nişanlarındandır ⁶. Beytulla-hı hac veya umre ⁷ edecek kimsenin onları tavaf etmesinde bir beis yoktur. Herkim hayır işlerse mükâfatını görür; çünkü Allah şâkirdir ⁸, hakkıyla âlimdir ⁹. (159) Tevrat'ta nâs'a beyân ettikten

¹ Onların hayatlarının keyfiyetini bilmezsiniz. ² Düş-man korkusu, kıtlık, açlık ile, helâk sebebi ile emvâl nok-sanı, hastalık ve ölüm sebebi ile, nüfus noksanı ile, kurak-lık ile veya çalışmayarak hâliyle bırakmak ile, yahut afat-ı semâviye ve arziye ile gelen mahsûl azlığı ve neslin kesil-mesi ile. ³ Belâya tahammül eden ile etmeyen, mutî' ile âsîyi ayırt için. ⁴ «Biz Allah'ın kullarıyız, ancak O'na döneriz, musibetlerine râziyız.» demektir. ⁵ Safa ile Merve Mekke'de birer tepenin ismidir. Kabe'l'islâm Safa'da «Esaf», Merve'de «Nalle» namlarında birer put vardı. Bu iki tepe tavaf olunurdu. Mekke-i Mükerrrem'e feth olunduktan sonra putlar kırılmakla Müslümanlar bu iki tepe arasında sayet-medede tereddüt etmişlerdi. Bunun üzerine bu Nazm-ı Kerim nâzil oldu. ⁶ İbadât ve menasik-i hac için Cenab-ı Hak tara-fından ikame olunan âlâmetler, nişanlar, işaretlerdir. Yok-

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ۖ وَلَتَبْلُوَنَّهُمْ بَشِيرٌ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجَمْعِ ۖ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۚ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ۚ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ۚ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۚ إِنَّا الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ ۖ مَن حَجَّ الْبَيْتَ وَأَعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرٌ فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ۚ إِنَّا الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَا أُنزِلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ ۚ وَلَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ۚ أَلَّذِينَ تَابُوا وَاصْلَوْا وَبَيَّنَّا فَاوْلَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۚ إِنَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَا نُوْا وَهُمْ كُفَّارٌ ۚ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمُ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۚ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُونَ ۚ وَلَا يَحْزَنُونَ ۚ وَلَا يَنْظُرُونَ ۚ وَالْمُكْرِمُ إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۚ

sonra inzâl eylediğimiz âyât-ı beyyinatı ve hida-yeti gizleyenler ¹⁰ yok mu, işte onları Allah rah-metinden kovar ve onlara lânet edebilecek her-kes lânet eder. (160) Ancak tövbe ve ıslah-ı nefis edeçler, Tevrat'ta beyân ettiğimizi gizlemeyip bel-li eyleyenler başka, artık ben onların tövbesini kabul ederim. Ben tövbeyi çok kabul eden, bağış-layan Zât'ım. (161) Kâfir olanlar, kâfir olarak da vefat edenler yok mu. İşte Allah'ın, melâikenin, herkesin lâneti onların üzerine olsun. (162) Onlar orada ¹¹ dâim kalırlar, onların üzerinden azap ha-fiflemez, yüzlerine de bakılmaz ¹². (163) Sizin mâbudunuz bir tek mâbuttur, ondan başka esir-geyen bağışlayan Tanrı yoktur.

sa cahiliye nişanlarından değildir. ⁷ Hac, (ihram, vukuf, ta-vaf) fiillerinden, umre de (ihram, tavaf sayı, halk veya taksir) fiillerinden ibarettir. Hac vakt-i mahsusası tâbidir. Umre'nin vakti yoktur. Hac ile umre fiillerine menasik de-nir. İhram niyyet ve telbiyeden ibarettir; telbiye «Lebbeyke, Allahümme lebbeyke, ilâh...» demektir. Vukûf, arefe günü Arafat dağında durmaktır ki farz olan vakfe budur, tavaf; Beyt-i Mükerrrem etrafında yedi defa dolaşmaktır. Sayı, Safa ile Merve arasında yedi kere gidip gelmektir. Halk saçını traş etmek, taksir kırmaktır. ⁸ Yâni Cenabıhak hayırlı işlere sevap verir, ona mükâfat ihsan eder. ⁹ Onların ta'atını bilir. ¹⁰ Hazret-i Peygamberin nübüvvetine şahit olan âlâmat-ı zahireyi, O'na tâbi olmanın vücubunu gösteren hidayetî giz-leyen Yahudi uleması. ¹¹ Lânette veya ateşte. ¹² Yahut mühlet verilmez, yahut itizmalarına intizar olunmaz.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبِهَا
مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٥﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُخَيِّدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ
آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَسْرُونَ
الْعَذَابَ أَنَّا لِنُوقِوَهُمْ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٦﴾
إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ
وَنَظَعَتْ يَهُمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّنَا
كَرَّرَ فَتَنًا مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّأُوا مِنَّا كَذَلِكَ يَرْيَهُمُ اللَّهُ
أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٨﴾
يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٩﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ
بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

(164) inne fiy halkıssemâvâtı vel'ardı vah-tilâfilleyli vennehâri velfülkilletiy tecriy fiylbahri bimâ yenfe'unnâse ve mâ enze-lallahü minessemâi min mâin feahyâ bi-hil'arda ba'de mevtilâ ve besse fiyhâ min külli dabbetin ve tasriyfirriyâhi vessehâ-bil müsehhari beynessemâi vel'ardı leâyâ tin likavmin ya'kılûn (165) ve minennâsi men yettehizü min dünillâhi endâden yu-hıbbûnehüm kehubbillâh, velleziyne âme-nü eşeddü hubben lillâh, ve lev yerelle-ziyne zalemü iz yerevnel'azâbe ennelkuv-vete lillâhi cemiy'an ve ennallahe şediy-dül'azâb (166) iz teberrelleziynettübi'ü minelleziynettebe'ü ve re'evül'azâbe ve te-katta'at bihimül'esbâb (167) ve kaâlelle-ziynettebe'ü lev enne lenâ kerreten fenete-berre eminhüm kemâ teberreu minnâ, ke-zâlike yüriyhimullahü a'mâlehüm haserâ-tin aleyhim, ve mâhüm bihâriciye mi-nennâr (168) yâ eyyühennâsü külü mim-mâ fiyl'ardı halâlen tayyibâ, ve lâ tettebi'ü hutuvatişşeytan, innehü leküm adüvvün mübiyn (169) innemâ ye'mürüküm bis-sûi velfahşâi ve en tekuûlü alâllahi mâ lâ ta'lemûn.

(164) Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbirini tâkip etmesinde ¹, nâs'a fayda verebilir şey ile ² deniz üzerinde akıp giden gemilerde, Allah'ın gökten indirerek onunla kurmuş toprakları diriltip üzerinde her nevi mahlûka-tı dağıttığı suda, rüzgârları her taraftan estirmen-den gök ile yer arasında müsahhar ³ bulunan bu-lutlar da akıllı olan bir kavim için hikmet ve kud-retine delâlet eder alâmetler vardır. (165) Bâzı insanlar Allah'tan başkasını Allah'a eş kılarlar ⁴, onları, Allah'ı sever gibi severler. İman edenler ise Allah'a muhabbetlerinde daha ziyadesiyle sabittir-ler. Böylece zulüm eden kâfirler azap görecekle-ri vakit, bütün kuvvetin ancak Allah'ta bulundu-ğunu, Allah'ın da azabının şiddetli olduğunu gör-

seydiler... ⁵ (166) Vaktaki azap görerek ⁶ metbu' olanlar tâbi olanlardan ilişiği keserler. Araların-daki rabıtalara ⁷ kesilir ⁸. (167) Tâbi olanlar «— bir kere bizim için dünyaya bir dönüş olsaydı da metbu'lar bizden nasıl ilişiği kestiler ise biz de on-lardan öyle ilişiği keserdik » derler. Allah onlara ardı arası kesilmeyecek pişmanlıklar verecek, a-mellerini gösterecektir. Onlar ⁹ ateşten çıkacak da değillerdir. (168) Ey nâs! Yerde olan şeylerin bâ-zısını helâl, pâk olarak yiyin, şeytanın izlerine uy-mayın, çünkü o, size apaçık bir düşmandır. (169) O, size ancak kötülüğü, hayasızlığı Allah hakkında bilmediğiniz ¹⁰ şeyleri söylemeği telkin eder.

¹ Yahut ziyade ve noksanında, uzunluk ve kısalığında, bazı yerde gece, bazı yerde gündüz olmasında. ² Ticaret zımında binmek, mal yüklenmek gibi. ³ Allah'ın emir ve iradesine münkat olan. ⁴ Yâni Allah'a bedel putları veya emirlerine münkat oldukları büyükleri mâbut edinirler. ⁵ Cevap şöyle takdir olunabilir: Son derece pişman olurlar-dı, onları mâbut edindiklerinin zararlarını anarlardı. Bu-rada rû'yet budur. Yahut: Zülüm edenler azab-ı âhireti bil-selerdi bütün kuvvetin Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın azabı şiddetli olduğunu bilirlerdi; yahut zülüm edenler esnâma tapmanın butlanını bilirlerdi. İlâahir. Yahut zülüm edenler

bütün kuvvetin Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın azabının şid-detli olduğunu bilselerdi putlara tapmazlardı. Yahut zülüm edenler şerik addettikleri emsalin asla menfaat bahş olma-dığını, Allah'ın da azabı şedit bulunduğunu bilselerdi men-faat ve mazarrat hususunda kuvvetin ancak Allah'ta bulun-duğunu bilirlerdi. ⁶ Hem tâbi, hem metbu' kıyamet gü-nünde azabı görerek. ⁷ Müveddet, ahit ilâahir.. gibi beyin-lerindeki esbap. ⁸ Yahut «tebri ettiklerini, kesildiğini ha-tırlat.» ⁹ Tâbi de, metbu'da. ¹⁰ Hayâl ve hatıranıza gelme-yen putları ve saireyi hatırlarınıza getirerek Allah'a isnat ettirir.

(170) ve izâ kıyle lehümüttebi'û mâ enzelallahü kaâlû bel nettebi'u mâ elfeynâ aleyhi âbâenâ, evelev kâne âbâühüm lâ ya'kılûne şey'en ve lâ yehtedûn (171) ve meselüllezine keferû kemeselilleziy yen'uku bima lâ yesma'u illâ du'âen ve nidâ', sümümün bükümün umyün fehüm lâ ya'kılûn (172) ya eyyühelleziyne âmenû kü-lû min tayyibâtî mâ razaknaküm veşkürü lillâhi in küntüm iyyâhü ta'büdûn (173) innemâ harreme aleykümülmeyletete vedeme ve lâhmelhunziyri ve mâ ühille bihi ligayrillâh, femen ıdturre gayre bağın ve lâ âdin felâ isme aleyh, innallahe gafurün rahıym (174) innelleziyne yektümüne mâ enzelellahü minelkitâbi ve yeşterüne bihi semenen kaliylen üläike mâ ye'külüne fiy bütûnihim illennâre ve lâ yükellimühümullahü yevmelkıyâmeti ve lâ yüzekkiyhim, ve lehüm azâbün eliyim (175) üläikelleziyneşterevüddalâlete bilhüda vel'azâbe bilmağfireti, fema asberehüm alennâr (176) zâlike biennallahe nezzelelkitâbe bilhakk, ve innelleziynahtelefû fiylkitâbi lefiy şikaâkın ba'ıyd.

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا آتَيْنَا عَلَيَّهِ آبَاءَنَا وَآلَؤُنَا قَالُوا كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلَاهُمُ حَسَدٌ ۖ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً ۚ صُمُّ بَكْرٌ عَمَّى ۖ لَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ۚ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلِيَ بِهِ لَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيُسْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهَدَىٰ ۚ وَالْعَذَابُ بِالْغَنَمَةِ ۚ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۚ

(170) Onlara ¹ «— Allah'ın inzâl ettiği Kur'an'a ittiba ediniz» denildiği zaman «— hayır, biz babalarımızı nede ² bulmuş isek ona ittiba ederiz» dediler. Babaları hiçbir şey anlamasalar doğru yolu bulmasalar da yine onlara ittiba ederlerdi. (171) Kâfir olanlar sada ve nidadan başka bir şeyi işitmeyen, davarlara haykıran çoban gibidir ³; Onlar bir alay sağırlardır, dilsizlerdir, körlerdir. Onlar hiçbir şey anlamazlar. (172) Ey iman edenler! Sizi merzuk kıldığımız şeylerin pâk olanlarından yiye. Ancak Allah'a taparsanız ona şükredin ⁴. (173) Allah size yalnız murdar ölü etini ⁵ kanı, domuz etini, kendisinden başkası için boğazlanan şeyi haram kıldı. İztırar halini, ruh-

sat miktarını geçmeksizin bunalıp nâçar kalan kimseye günah yoktur. Çünkü Allah gafurdur ⁶ rahîmdir. (174) Allah'ın inzâl buyurduğu Kitabı ⁷ saklayıp bunları da az paha ile satanlar yok mu; işte onların yedikleri, karınlarında ateşten başka bir şey değildir, Allah kıyamet gününde onlar ile konuşmaz. Onları pâklamaz ⁸. Onlar için acıklı bir azap vardır. (175) Dalâleti hidayete, azabı mağfirete bedel satın alanlar onlardır. Onlar ateş üstünde ne kadar sabırlıdırlar ⁹. (176) Bu husus ¹⁰ Allah'ın doğru olarak indirdiği Kitabı ¹¹ inkârlarından nâşi idi. Kitap hakkında ihtilâf çıkaranlar ¹² haktan ırak bir ayrılıktadır.

¹ Arap müşriklerine, yahut nâs'a, yahut Yahudilere.

² Putlara tapar bulmuş isek putlara taparız, helâli haram kılmaşlar ise biz de helâli haram kılarız. ³ Yâni putlara tapmak da behayim ile konuşmak da akılsızlıktır. Yahut kâfir olanları imana dâvet eden veya vazeden zât işittikleri sözlerden sada ve nidadan başka bir mâna anlamayan behayime haykıran çoban gibidir. Yahut kâfirler haykıran behayim gibidir. Behayim sesi işittir, maksadı bilmez. Nidayı hisseder, mânâsını anlamaz. Yahut senin kâfirleri dâvetin çobanın behayime haykırmasına benzer. ⁴ Yahut Allah'ı ve nimetlerini bilerseniz O'na şükredin. ⁵ Boğazlanmadan evvel ölen, yahut boğazlanıp ta boğazlanması şer'an boğazlanma addolunmayan hayvan etidir. ⁶ Yarılgayan

mânasına gelen gafur ile gaffar arasında fark vardır. Gafur keyfiyet itibariyle, gaffar kemiyet itibariyle çoktur. ⁷ Tevrat'ta Peygamberimizin nübüvvetine dair vürüt eden âyatı veya ahkâmı. ⁸ Senâü hayır ile sena etmez veya günahlardan pâk kılmaz demektir. ⁹ Yahut ateşte ne kalacaklardır! ¹⁰ Zikrolunan vâitler, azabı mağfirete, dalâleti hidayete tebdil etmeleri, acıklı bir azabın hazırlanması, Allah tarafından tezkkiye nâil olamamaları, konuşmasından mahrum olmaları. ¹¹ Hükümünü gizlemek veya inkâr etmek suretiyle. ¹² Tevrat veya Kur'an-ı Mübin hakkında: Tevrat'ı tahrif ve tebdil edenler veya bir kısmına inanıp bir kısmına inanmayanlar; Kur'an-ı Kerime sihirdir, kehanettir, uydurmadır, diyenler.

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قَبْلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ
الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ
وَأَتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَأَبْنَى السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي
الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٨١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ
الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَأَنْتُمْ
بِالْأَنْفُسِ فَمَنْ غُتِي لَهُ مِنْ أَجْلِهِ شَيْءٌ فَاتَّبَاعْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدِّ
إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ مِّنْ عِنْدِي
بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٢﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ
أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ أَنْ تَرَكْ خَيْرًا لِّوَالِدَيْهِ أَوْ لِأَقْرَبِينَ
بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٤﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ
فَاتِمَّا أَمْرَهُ عَلَى الَّذِينَ يَبْدِلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨٥﴾

(177) leyselbirre en tüvellü vucûheküm kıbelemesriki velmağrib, ve lâkinnelbirre men âmene billâhi velyevmil'âhırı velmelâiketü velkitâbi vennebiyyiyn, ve âtel-mâle alâ hubbihi zevilkurbâ velyetâmâ velmesâkiyne vebnessebiyli vessâiliiyne ve fiyrrikaâb, ve ekaâmessalâte ve âtez-zekât, velmufûne bi'ahdihim izâ âhedû, vessâbiriyne fiylbe'sâi veddarrâi ve hıynelbe's, ülâikelleziiyne sadakuu ve ülâike hümülmüttekuûn (178) yâ eyyühelleziyne âmenû kütibe aleykümülkısâsu fiylkatlâ, elhurru bilhurri vel'abdü bil'abdi vel'ünsâ bil'ünsâ, femen ufiye lehü min ahıyhi şey'ün fettibâ'un bilma'rûfi ve edâün ileyhi bihsân, zâlike tahfiyfün min rabbiküm ve rahmeh, femeni'tedâ ba'de zâlike felehü azabün eliyim (179) ve leküm hiyl-kısâsı hayâtün yâ üliyl'elbâbi le'alleküm tettekuûn (180) kütibe aleyküm izâ hadara, ehadekümülmevtü in tereke hayra, elvasıyyetü lilvâlideyni vel'akrebiyne bilma'rûf, hakkan alelmüttekiyn (181) femen beddelehü ba'de mâ semi'ahü fein-nemâ ismühü alelleziyne yübeddilûneh, innallahe semi'un aliyim.

(177) İyilik yalnız yüzlerinizi maşırık, mağrip canibine çevirmeniz değildir. Belki iyilik o kimsenin iyiliğidir ¹ ki Allah'a, âhîret gününe, meleklerle, Kitabı, Peygamberlere inanır; malı seve seve ² hısımlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere, esir azadına verir; namazı dosdoğru kılar; zekâtı verir. Onlara ahtettikleri zaman ahtini yerine getirirler; sıkıntılı, hastalıklı ³ kavganın şiddetli zamanında sabır edenler. İşte sâdik olanlar ⁴ bunlardır. Mütteki olanlar da bunlardır. (178) Ey iman edenler! Maktuller hakkında üzerinize kısas farz olundu. Hür hür ile, köle köle ile, kadın kadın ile kısas olunur. ⁵ Kardeşi ⁶ tarafın-

dan bir kimse için az birşey affolunursa iyi yola gitmeli, ona hüsn-ü suretle eda edilmelidir. Bu, Rabbiniz tarafından bir tahfif ⁷ ve rahmettir, artık her kim ondan sonra tecavüzde ⁸ bulunursa onun için acıklı bir azap vardır. (179) Ey tam akıllılar! ⁹ Kısasta sizin için hayat vardır. Tâ'ki katilden sakınasınız ¹⁰. (180) Birinize ölüm yaklaşıncı eğer mal bırakıyor ise anaya, babaya, hısımlara iyi bir tarzda ¹¹ vasiyet etmesi size farz olundu. Bu, sakınanlara gerek bir haktır. (181) Artık her kim onu işittikten sonra ¹² tebdil ederse bunun günahı ancak tebdil edenlerin boynundadır. Allah vasiyet edenin sözünü işitir, işini hakkıyla bilir.

¹ Yahut iyilik yapan odur ki veya iyilik sahibi demektir.

² Yahut rıza-i bâri, muhabbet-i bâri uğrunda.

³ Yahut darlık, kıtlık vakitlerinde.

⁴ Dinde, hakka uymakta, hayrı istemekte.

⁵ Nazm-ı Celil zaman-ı cahiliyyette beyinlerinde kıtal vaki olan iki Arab batnı hakkında nâzil olmuştu.

⁶ Katil hakkında kardeş denmesi kan sahibinin affına telmihtir.

⁷ Bunda sühulet ve menfaat vardır.

⁸ Aftan sonra kısas talep eder, yahut diyet aldıktan sonra katili öldürürse.

⁹ Evham saibelerinden hâli olan akıl sahipleri!

¹⁰ Yahut müttekiler gibi amelde bulunun.

¹¹ Adalet dalresinde, meselâ fakiri bırakıp zengine vasiyet etmemek üzere, amcazadeler ile ebeveyni bir tutmak üzere.

¹² Vasiyeti bilerek tebdil ederse.

(182) femen hâfe min mûsın cenefen ev ismen feasleha beynehüm felâ isme aleyh, innallahe gafûrûn rahıym (183) yâ eyyühelleziyne âmenû kütibe aleykümussıyâ-mü kemâ kütibe alelleziyne min kabli-küm le'alleküm tettekuûn (184) eyyâmen ma'dûdât, femen kâne minküm mariydan ev alâ seferin fe'iddetün min eyyâmin ühar, ve alelleziyne yutıykuûnehu fidye-tün ta'âmü miskiyn, femen tetavva'a hay-ren fehüve hayrûn leh, ve en tesûmü hay-rün leküm in küntüm ta'lemûn (185) şehrü ramazânelleziy ünzile fiyhilkur'ân, hüden linnâsi ve beyyinâtin minelhudâ velfürkaân, femen şehide minkümüşşehre felyesumh, ve men kâne mariydan ev alâ seferin fe'iddetün min eyyâmin ühar, yuriyduallahü bikümülyüsre ve lâ yuriydü bikümül'usr, ve litükmilül'iddete ve litükebbirüllahe alâ mâ hedâküm, ve le'alleküm teşkürûn (186) ve izâ se'eleke ibâ-diy anniy feinniyy kariyb, üciybü da'veted-daâ'ı izâ de'ân, felyesteciyybü liy velyü'-minû biy le'allehüm yerşüdün.

فَنَخَافُ مِنْ مُوسٍ جَنَفًا أَوْ أَثِمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِسْمَ عَلَيْهِ أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝ أَيَا مَا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَسِيمٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِلِقَائِهِمْ يَوْمَ يُرْشَدُونَ ۝

(182) Her kim vasiyet eden kimsenin haktan ayrılmasından veya günaha gireceğinden ¹ korkup ² aralarını bulursa ona günah yoktur. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (183) Ey iman edenler! Sizden evvelkilere oruç farz edilmiş ise maasiden sâkinasınız diye size de öyle farz edildi. (184) Sayılı günlerde farz oldu ³. İçinizden her kim keyifsiz; veya yolcu ise ⁴ tutamadığı günler sayısınca oruç tutar. Oruca güçlülkle dayanan kimseye ⁵ bir yoksul ta'amı olarak fidye lâzımdır. Herkim hayır işlerse ⁶ bu hal ⁷, onun için hayırlı olur. Sizin için oruç tutmanız daha iyidir. Eğer bilerseniz oruç tutardınız. (185) Ramazan ayı ki onda kur'an in-

zâl olunmuştur. Kur'an nâs için aynı hidayetir; doğru yola götüren, hak ile bâtil arasını ayıran açık delillerdir. İçinizden herkim Ramazan ayına erişse onu oruçla geçirsın, herkim keyifsiz veya yolcu ise tutamadığı günler sayısınca oruç tutar. Allah sizin için kolaylık istiyor, yoksa güçlük istemiyor. Tutamadığınız günlerin sayısını sonradan ikmal, sizi hidayetine mukabil ⁸ tekbir etmenizi ⁹, şükretmenizi de diliyor. (186) Kullarım sana beni sordukları zaman onlara bildir ki ben onlara yakınım, dua edecek kimse, bana dua ettiği zaman duasını kabul ederim. Artık rûste ermeleri için bana icabet etsinler, bana iman getirsinler ¹⁰.

¹ Yahut vasiyette bilmeyerek hata etmesinden veya bile bile hatasından.

² Yahut haktan döndüğünü, günahını bilip.

³ Sayılı günler Ramazan günleridir. Yahut sayılı günlerde oruç tutun demektir.

⁴ Hasta veya yolcu olur da oruç tutamazsa.

⁵ Yahut oruca dayanamayan kimseye. Veya misafire.

⁶ Hayır olarak birkaç yoksulu it'am ederse veya mik-

tar-ı vacipten fazla verirse, veyahut hem oruç tutar hem fidye verirse.

⁷ Bu hayır işlemeniz, veya bu hayır.

⁸ Veya hidayet ettiği şeyden dolayı.

⁹ «Allahü Ekber» demenizi yahut tâ'zim etmenizi.

¹⁰ Onları imana, ta'ate dâvet ettiğim zaman dâvetime icabet etsinler. Bana olan imanlarında sebat eylesinler ki salâha, hakka nâil olsunlar.

أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ مِمَّنْ لَبَسَ لَكُمْ
وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَهُمْ أَنْفُسَكُمْ
فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ قَالَانِ بَاشِرُوهُنَّ وَأَنْبَغُوا
مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَسْبَغَ لَكُمْ الْخِطُّ
الْأَبْيَضُ مِنَ الْخِطِّ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُوا الصِّيَامَ
إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تَبَاشَرُواهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ
لِلَّهِ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ
بَيْنَكُمْ بِلَا طَلٍ وَتَدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِكُلِّ فَرْقٍ
مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ تَسْأَلُونَكَ
عَنِ الْهَلَةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ النَّاسِ وَالْحُجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ
بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ
أَتَى وَأَتَى الْبُيُوتَ مِنْ بَوَابِهَا وَأَقَامُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُفْهِمُونَ ۝ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ۝

(187) ühülle leküm leyletessıyâmirrefesü ilâ nisâiküm, hünne libâsün leküm ve entüm libâsün lehünn, alimallahü enneküm küntüm tahtânüne enfüseküm, fetâbe aleyküm ve afâ anküm, fel'âne bâsirühünne vebteguû mâ keteballahü leküm ve külû veşrebû hattâ yetebeyyene lekümülhaytul'ebyadu minelhaytul'esvedi minelfecri sümme etimüssıyâme ilelleyl, ve lâ tubâşırühünne ve entüm âkifüne fiylmesâcid, tilke hududullahi felâ takrebühâ, kezalike yübeyyinullahü âyatihî linnâsi le'allehüm yettekuûn (188) ve lâ te'külû emvâleküm beyneküm bilbâtıl, ve tüdlû bihâ ilelhukkâmi lite'külû feriykan min emvâlinnâsi bil'ismi ve entüm ta'lemûn (189) yes'elûneke anil'ehilleh, kul hiye mevâkıytü linnâsi velhacc, ve leyselbirrü bi'en te'tûlbüyûte min zuhûrihâ, ve lâkinelbirre menittekaâ, ve'tûlbüyûte min ehvabihâ vettekullahe le'alleküm tüflihûn (190) ve kaâtilû fiy sebiylillâhilleziyne yûkaâtilûneküm ve lâ ta'tedû, innallahe lâ yuhıbbülmu'tediyn.

(187) Oruç gecesı size zevcelerinize yanaşmak helâl kılındı, onlar size, siz de onlara libas gibisiniz ¹. Allah nefsinize hiyanet ² etmekte olduğunuzu bildi, tövbenizi kabul etti, sizi de affeyledi ³. Şimdi ise ⁴ oruç geceleri zevcelerinize mübaşeret edin. Allah'ın sizin için yazdığını ⁵ isteyin, fecrolan ak iplik ⁶ kara iplikten seçilinceye kadar yiye - için ondan itibaren geceye kadar orucu tamamlayın ⁷, mescitlerde itikâfta bulunduğunuz halde zevcelerinize mübaşeret etmeyin. İşte Allah'ın hududu. Sakın onlara yaklaşmayın Allah sakınsınlar diye nâs'a âyetlerini ⁸ böyle beyan eder. (188) Kendi

aranızda haksızlık ile ⁹ birbirinizin mallarını yemeyin. Nâs'ın bir kısım emvâlini, bile bile günahı mucip şeyler ile ¹⁰ yemeniz için, mal dâvasıyla hâkimlere koşmayın ¹¹. (189) Sana yeni aylardan soruyorlar: Onlara de ki: Bu yeni aylar insanlar için, hac için evkat rehberidir. Evlere arka taraflarından girmeniz iyilik değildir ¹² fakat iyilik bir kimşenin sakınmasındadır. Evlere kapılarından girin, Allah'tan sakının, tâ ki felâh bulasınız. (190) Sizinle kıtal edenler ile Allah yolunda kıtal edin. El uzatmayın ¹³. Zira Allah el uzatanları sevmez.

¹ O sizindir. Siz de onunsunuz. ² Nefse hiyanet nefsi sevaptan mahrum etmek, ikabe müstahak kılmak suretiyledir. ³ Bidayet-i islâmda geceleri yatsı namazını kıldıktan, uyuduktan sonra yemek, içmek, kadınlara yanaşmak câiz değildi. Eshaptan bazıları yatsı namazından sonra kadınlara yanaştı, fakat pişman da oldu. İşte nefse hiyanet bu idi. Sonra buna müsaade olundu. Yahut bu ağır teklif devam edince hiyanete düşecek olduğunuzu Allah bildi de teklifi kaldırdı» bu izaha göre hiyanet vaki olmamıştır. Yahut nefse hiyanet nefsi lezzetlerinden mahrum etmek, müsait olduğu şeyden meneylemektir. Buna göre mâna şöyledir; Allah bildi ki size ruhsat vermese nefsinizi mahrum edeceksiniz. Onun için bu müsaadeyi verdi. ⁴ Müsaade olununca. ⁵ Kur'an-ı Kerimde nasıl yazmış ise onu isteyin. Yahut takdir ettiğini, hükmettiğini, mübah kıldığını isteyin. ⁶ Ak iplik gündüzün aklığı, kara iplik gecenin karanlıksıdır ki gündüzün başlangıcı, gecenin de sonudur. Gece karanlığı sabah aydınlığı ile zâil oluncaya kadar demektir. ⁷ Güneş batıncaya kadar. ⁸ Ahkâma delâlet eden âyet.

lerini. ⁹ Kumar, sirkat, gasp, yağma, kapma, rüşvet... ilâh gibi caiz olmayan şeyler. ¹⁰ Yalancı şahadet, yalan yere yemin ve saire gibi. ¹¹ Veya onlara rüşvet vermeyin. ¹² Ensar-ı kiram ihrama girdikleri zaman Arapların âdet-i kâdimesi veçhile eve girmek zarûretinde bulunurlarsa kapıdan girmezler, belki arkadaki duvar üstünden girerlerdi. Çadır halkı da arkadaki aralıktan girerdi. Bunu da iyilik addederlerdi. Yahut zaman-ı cahiliyyette bir kimse birşey kasteder de matlubu güçleşir ise artık evine kapısından girmez. Belki arkasından girerdi. Bu hal tam bir sene devam ederdi. Nazm-ı Celil işte bu âdetleri iptal ediyor. Yahut âyet-i kerime bir darb-ı meseldir, zahiri murat değildir. Doğru yola gidin. Doğru yoldan ayrılmayın demektir. ¹³ Kitalden men olduğunuz kimselerle kitale başlamayın, kadınları, çocukları, pîr-i fânileri öldürmeyin; burun, kulak kesmeyin; aranızda ahit bulunan kimselere haber vermeksizin, ansızın, hile ile kıtal etmeyin. Kitale girişmeyenlere karşı siz de kitale girişmeyin.

(191) vaktülühüm haysü sekıftümühüm ve ahricühüm, min haysü ahrecuküm vel-fitnetü eşeddü minelkatl, ve lâ tûkaâtîlühüm indelmescidilharâmi hattâ yükââtîlühüm fiyh, fein kaâtelühüm faktülühüm, kezâlike cezâülkâfiriyn (192) feinintehev feinnallahe gafûrûn rahıym (193) ve kaâtîlühüm hattâ lâ tekûne fitnetün ve yekûneddiynü lillâh, feinnintehev felâ udvâne illâ alezzâlimiyn (194) eşsehrülharâmü bişsehrilharâmi velhurümâtü kısâs, femeni'tedâ aleyküm fa'tedü aleyhi bimisli ma'tedâ aleyküm, vettekullahe ya'lemü ennallahe ma'almüttekıyn (195) ve enfi-küü fiy sebiylillâhi ve lâ tülküü bieydiy-küm ilettehlüke, ve ahsinü, innallahe yuhubbülmuhsiniyn (196) ve etimmül-hacce vel'umrete lillâh, fein uhsirtüm femesteysere minelhedyi, ve lâ tahlîküü rüüseküm hattâ yeblügalhedyü mahilleh, femen kâne minküm mariydan ev bihi ezen min re'sihi fefidyetün min sıyâmin ev sadakatın ev nüsük, feizâ emintüm femen temette'a bil'umreti ilelhacci femesteysere minelhedyi femen lem yecid fesiyâmü selâseti eyyâmin fiylhacci ve seb'atin izâ reca'tüm, tilke aşeretün kâmileh, zâlike limen lem yekün ehlühü hâdiriylmescidilharâm, vettekullahe ya'lemü ennallahe şediydül'ikaâb.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقْبَلُوهُمْ وَانْزِعُوا عَنْهُمْ حَيْثُ أخرجوكم وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يَقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۖ فَإِنْ نَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الْبَيْتُ لِلَّهِ فَإِنْ نَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَالْظَّالِمِينَ ۖ الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتِ قِصَاصٌ فَمَنْ عَنَدِي عِلْمٌ مِمَّا عُنْدُكُمْ فَأَعِدُّوا عَلَيْنِهِ بَعْلًا ۖ مَا عِنْدِي عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ۖ وَاتَّقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۖ وَاتَّبِعُوا أَمْرَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُخْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَاءٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَنَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَاءً ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةً إِذَا رَجَعْتُمْ ۚ ذَلِكَ عَشْرَةٌ كَمَا مَلَكَ ذَلِكَ لِمَنْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۖ

(191) Onları ¹ yakaladığınız yerde öldürün. Sizi diyarınızdan çıkardıkları gibi siz de onları diyarlarından çıkarın. Fitne ² katilden daha şiddetlidir. Mescid-i Haram yanında sizinle kıtal edinceye kadar onlarla kıtal etmeyin. Sizinle kıtal ederler ise siz de onları katledin ³. Kâfirlerin cezası böyledir. (192) Onlar vaz geçerlerse af olunurlar. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (193) Fitneden eser ⁴ kalmayıp din ve ibadetullah için ölünceye kadar onlar ile kıtal edip, onlar vazgeçerlerse onlara el uzatmak yoktur. El uzatmak yalnız zâlimleredir. (194) Haram olan ay haram olan ay bedelindedir ⁵, hürmetler karşılıklıdır ⁶. Herkim size el uzatırsa, size el uzandığı gibi, siz de ona el uzatın, Allah'tan sakının, biliniz ki Allah sakınanlarla beraberdir. (195) Allah yolunda malınızı harcedin,

kendinizi tehlikeye atmayın, ihsan edin ⁷. Allah ihsan edenleri sever. (196) Allah için Hac ve Umre amellerini tamamlayın. Eğer alkonursanız ⁸ size kolay gelen bir hacı kurbanı vacip olur. Kurban boğazlanacak yere ⁹ kadar başlarınızı traş etmeyin. İçinizden her kim keyifsiz veya başından rahatsız ise ¹⁰ ona fidye olarak oruç tutmak veya sadaka vermek veya kurban kesmek vacip olur. Emin olduğunuz zaman ¹¹ hac zamanına kadar Umre ile mütemetti ¹² olan kimseye kolay gelen bir kurban vaciptir. Kurban bulamayan kimseye hac günlerinde üç gün, geri döndükten sonra ¹³ yedi gün oruç tutmak vaciptir. İşte bu, tam on gün eder. Bu Mescid-i Haram'da ehl-ü iyâli mukim olmayanlara ¹⁴ mahsustur. Allah'tan sakının, biliniz ki Allah'ın ukubeti şiddetlidir.

¹ Müşrikin-i kureyiş. ² Allah'ı tanımamak, her ne vehile olursa olsun, dinden döndürmek için eza ve cefa, küffarin mü'minleri küfre ikdamları, küffürden dolayı azab-ı daim, irtidat, küffarin müslümanları Mescid-i Haram'dan menetmeleri. ³ Onların Mescid-i Haram'daki mukatelelerine aldırmayın. Siz de mukabeleten kıtalde bulunun. Yalnız evvelce başlamayın. ⁴ Şirk, dinden döndürmek için eza ve cefa. ⁵ Kendisinde kıtal haram olan ay Zilkadedir. Fahrül'enbiya Sallallahü Aleyhi vesellem efendimiz hazretleri Hicretin altıncı senesinin Zilkadesinde eshab-ı kiramiyle Umre kastetmişler idi. Müşrikin-i Kureyş buna mâni olarak Hudeybiye musalâhasıyla Umre sene-i âtiyeye kalmış idi. İşte «yedinci senenin Zilkadesi, öndeki Umre, altıncı senenin Zilkadesine öndeki Umre'ye mukabildir.» ⁶ İhtiramı vacip olanlar, muhafazası vacip olan hürmetler karşılıklıdır. Onlar ihtiramı terk ederler ise siz de terk edin, bu sene kıtala girilirse siz de kıtala girişin. ⁷ Â'mal ve

ahlâkınızı güzelleştirin veya emvâlî sarf hususunda ihsan edin, israf da etmeyin, imsak da. ⁸ Hastalık, korku, aciz gibi manialardan, yahut düşman korkusundan nâsi Hac veya Umre'den alıkonulup ihramdan çıkarsanız. ⁹ Yâni, Mina'ya kadar. ¹⁰ Başında yara, ağrı, kehle olup ta traş olursa. ¹¹ Hastalıktan, düşmandan ve emsali mevaniden hâli olduğunuz zaman. ¹² Mütemetti, Umre ile Hacc-ı fâsıla ile cemedene denir. Mütemetti olan Umre için ihram eder, sonra ihramdan çıkar. Hac için ihram vaktine kadar ihram etmez, sonra hac için ihram eder. Umre ile Hacc-ı bilâ fasıla cemedene «Karn» derler, yalnız Umre'ye veya yalnız Hacca niyet edene de «müfrid» denir. Nazm-ı Celil'deki «temetti» lâfz-ı şerifinden Umre ile Cenabıhakka takarrüp suretiyle müntefi olan kimse mânâsı da anlaşılabilir. ¹³ E'f'ali hactan fâriğ olduktan, yahut memleketine döndükten sonra. ¹⁴ Mekke ve havalisinde sakın olmayanlara.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ ۞ لَنْ يَكُنَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لِنَاصِينَ ۞ ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّهِ إِنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۞ فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۞ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۞ (وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۞)

(197) elhaccü eşhürün ma'lûmat, femen farada fiyhinnelhacc, felâ refese ve lâ fûsûka ve lâ cidâle fiylhacc, ve mâ tef'alû min hayrin ya'lemühullah, ve tezevvedû feinne hayrezzâdittakvâ vettekuûni yâ ûlil'elbab (198) leyse aleyküm cünâhun en tebteguû fadlan min rabbiküm, feizâ efadtüm min arafat, fezkürullahe indel-meş'arilharâmi vezkürühü kemâ hedâ-küm, ve in küntüm min kablihî lemineddalliyn (199) sümme efiydu min haysü efâdannâs, vestağfirullah, innallahe gafû-rün rahıym (200) feizâ kadaytüm menâ-sikeküm fezkürullahe kezikriküm âbâe-küm ev eşedde zikrâ, feminennâsi men yekûlü rabbenâ âtinâ fiyddünya ve mâ-lehü fiyl'ahireti min halak (201) ve min-hüm men yekuûlü rabbenâ âtina fiyd-dünyâ haseneten ve fiyl'ahireti hasene-ten ve kınâ azâbennâr (202) ülâike le-hüm nasıybün mimmâ kesebû, vallahü seriy'ulhısaâb.

(197) Hac ayları malûm aylardır ¹. Her kim o aylarda hacı kendine farz ederse ² artık hacta kadına yanaşmak ³, sövüşmek ⁴, şamata etmek olmaz. Her ne hayır işlerseniz Allah onu bilir, kendinize azık yapın, azıkların en iyisi sakınmadır ⁵. Tam akıllılar! Benden sakının. (198) Hac mevsiminde Rabbinizden ticaretle rızık istemenizde size bir günah yoktur. Arafat'tan bir uğurdan döndüğünüz zaman Meş'ar-i Haram'da ⁶ Allah'ı anın, size nasıl doğru yol göstermiş ise Allah'ı öyle anın. Bununla beraber siz ki evvelce doğru yoldan sapmış olanlardan idiniz ⁷. (199) Sonra nâs'-

ın bir uğurdan döndüğü yerden siz de öyle dönün ⁸, Allah'tan mağfiret dileyin. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (200) Hac ibadetlerinizi ⁹ bittirdiğiniz zaman artık babanızı zikrettiğiniz gibi ¹⁰ belki ondan daha ziyade Allah'ı zikredin. Bâzi kimse «— Ey Rabbimiz! Bize vereceğini dünyada ver» der, bunların âhirette hiç bir nasipleri yoktur. (201) Bâzısı da «— Ey Rabbimiz! Bize dünyada da güzel bir nimet, âhirette de güzel bir nimet ¹¹ ver, bizi ateş azabından sakla» der. (202) İşte onların, kazandıkları işten nasipleri vardır. Allah çabuk hesap görür.

¹ Şevval, Zilkade aylarıyla Zilhicce'den on gündür. Şafiiye göre Nahr gecesiyle beraber Zilhicce'den dokuz gündür, Malik'e göre bütün Zilhicce ayıdır.

² Niyet ile, yahut telbiye ile, yahut kurban sevki ile.

³ Yahut kötü söz söylemek.

⁴ Yahut hudud'u şer'iden harice çıkmak, ta'attan çıkmak, putlar için kurban kesmek, yekdiğerlerini fışk lâkabı ile çağırarak.

⁵ Menhiyattan çekinme, yahut dilenmekten, nefsi tehlikeye koymaktan sakınmadır.

⁶ Müzdelife'nin müntehasında bir yerdir ki Cebel-i Kuzah yakınındadır. Meş'ar alâmet mahalli demektir.

⁷ İman ve ta'atı bilmezsiniz, yahut nasıl zikir, nasıl ibadet edeceğinizi bilmezsiniz.

⁸ Arafat'tan hep birden dönün.

⁹ Yahut kurban kesmenizi.

¹⁰ Zaman-ı cahiliyette hac bittikten sonra Mina'da mes-cit ile dağ arasında dururlar; babalarının neseplerini, geçirdikleri vak'alarını, menakıb ve fazailini sayıp dökerlerdi. Yahut «nasıl ki babanızı unutmazsanız Allah'ı da unutmayınız. Babanıza hürmet ve ta'zim ettiğiniz gibi Allah'a da hürmet ve ta'zim edin» demektir.

¹¹ Dünyadaki güzel nimet; sıhhat, emniyet, düşmana galebe, hayra tevlik, âhirette güzel nimet-i sevap, rahmet.

(203) vezkürullahe fiy eyyâmin ma'dudât, femen te'accele fiy yevmeyni felâ isme aleyh, ve men teahhare felâ isme aleyh, limenittekaâ, vettekullahe va'lemû enne-küm ileyhi tuhşerûn (204) ve minennâsi men yu'cibûke kavluhü fiylhayâtiddünya, ve yüşhidullahe alâ mâ fiy kalbihi ve hüve eleddülhısâm (205) ve izâ tevellâ se'a fiyl'ardı liyüfside fiyhâ ve yühlikel-harse vennesi, vallahü lâ yuhıbbül fesad (206) ve izâ kıyle lehüttekıllâhe ehazet-hül'izzetü bil'ismi fehasbühü cehennem, ve lebi'selmihâd (207) ve minennâsi men yeşriy nefsehübtigaâe merdâtillâh, vallahü ra'ûfün bil'ibâd (208) yâ eyyühelle-ziyne amenûdhulû fiyssilmi kâffeten ve lâ tettebi'û hutuvâtışşeytan, innehü leküm adüvvün mübiyn (209) fein zelel-tüm min ba'di mâ câetkümülbeyyinâtü fa'lemû ennallahe aziyzün hakiym (210) hel yenzurûne illâ en ye'tiyehümullahü fiy zulelin minelgamâmi velmelâiketü ve kudiyel'emr, ve ilallahi türce'ul'ümûr.

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَلَنْ تُنْقِىَ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ وَمِنْ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُ قَوْلَهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسَافِدَ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَيْسَ الْمِهَادُ وَمِنْ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

(203) Sayılı günlerde Allah'ı zikredin ¹. Kim ki iki günde ² acele etse ona günah yoktur. Bunun gibi kim ki geriye kalsa ³ ona da günah yoktur. ⁴. Bu da sakınan kimse içindir. Allah'tan sakının, biliniz ki ancak O'na toplanacaksınız. (204) Bâzı insanların dünya umurundaki sözü senin hoşuna gider. O, Allah'ı da kalbindekine ⁵ şahit getirir, halbuki o, pek yaman bir düşmandır. ⁶. (205) Senden ayrıldı mı ⁷, yer yüzünde fesat çıkarmağa ⁸, ekinleri, sürüleri ⁹ helâk etmeğe çalışır. Allah fesadı sevmez. (206) Ona «Allah'tan sakın» dendiği zaman onun kurumu ¹⁰ ona günahı yükletir. Artık

ona cehennem yeter, orası ne fena yataktır! (207) Bâzı kimse de Allah'ın rızası uğrunda öz nefsinin satar ¹¹. Allah kullarına karşı pek merhametlidir. (208) Ey iman edenler! Hepiniz de müsalemete girin ¹². Şeytanın izlerince gitmeyin, zira o, sizin için apaçık bir düşmandır.. (209) Size vazih hüccetler ¹³ geldikten sonra yoldan çıkarsanız ¹⁴ ceza görürsünüz biliniz ki Allah azîzdır ¹⁵, hâkimdir. (210) Onlar, yalnız Allah'ın Meleklerin beyaz bulut gölgeleri içinde kendilerine gelmesini ¹⁶ işin olup bitmesini ¹⁷ bekliyorlar. Bütün işler Allah'a döner.

¹ Tekbir getirin.

² Mina günlerinde, Zilhicce'nin onbirinci ve onikinci gününde Mina'dan Mekke'ye gelmekte acele ederse.

³ Zilhicce'nin onüçüncü günü kalsa.

⁴ Bunda muhayyerdir.

⁵ Meselâ Allah bilir ki ben doğru söylüyorum der. Yahut iman ettiğine yemin eder.

⁶ Yahut çekilmesi pek yamandır.

⁷ Yahut vali oldu mu.

⁸ Yakmak, yıkmak, kapmak gibi.

⁹ Mevaşi sürülerini yahut kadınları, çocukları.

¹⁰ Veya izzet-i nefsi, hamiyet-i cahiliyesi, âri.

¹¹ Kendisini ta'at-ı bâri uğrunda feda eder. Yahut nefsinin azaptan satın alır.

¹² Sulha yapışın. Yahut zahiren ve batınen Allah'a inkiyat edin, tam müslüman olun, islâmda sabit olun, günah-

ları terk edin, dine yardım hususunda muhalefet etmeyin demektir.

¹³ Nübüvvet-i Muhammediye'nin hak olduğuna delâlet eden kat'i hüccetler.

¹⁴ Daire-i müsalemete girmezseniz doğru yoldan çıkar-sınız.

¹⁵ Muradından asla men olunamaz, hiçbir şey onu intikamdan alıkoymaz.

¹⁶ Kelime keyfiyeti malûmumuz değildir. Yahut (Emr-i ilâhînin, azab-ı bârinin kelimesi) demektir, yahut Nazm-ı Ce- hilden maksat kıyamet gününün azametini, şiddetini, korku-sunu tasvirdir. Yahut (Yahudiler buna intizar ediyorlar) de-mektir.

¹⁷ Herkesin cezasını bulmasını. Yahut «..... gel-mesini beklerler. Halbuki iş olmuş bitmiş, onu defetmeğe hiçbir çareleri kalmamıştır» demek olur.

سَلِّحُوا سِرَاطَكُمْ إِنَّا هُمْ مِنْ آيَةِ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُدِلْ لَكُمْ اللَّهُ
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝ زَيْنُ الدِّينِ
كَفَرُوا بِالْحَيَوَةِ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا
فَوَفَّيْتُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَاللَّهُ بَرَزُقٌ مِنْ شَيْءٍ بَعِيرٍ حَسَابٍ ۝ كَانَ
النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ
وَأَنْزَلَ مَعَهُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا
فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا أَلَمْ يَخْلُقُوا
فِيهِ مِنَ الْحَقِّ يَازَيْدُ ۝ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ۝ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ نَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ
مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْمُ الْبِاسَاءِ وَالضَّرَاءِ
وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ
أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ۝ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا
أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ قَلِيلًا مِنَ الَّذِينَ وَالْأَفْرَافِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ
وَأَنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۝

(211) sel beniy isrâiyle kem âteynâhüm min âyetin beyyineh, ve men yübeddil ni' metallahi min ba'di mâ câethü feinal-lahe şediydül'ikaâb (212) züyyine lille-ziyne keferûlhâyâtüddünyâ ve yasharûne minelleziyne âmenû, velleziynettekav fev-kahüm yevmelkıyâmeş, vallahü yertzuku men yeşâü bigayri hisâb (213) kânen-nâsü ümmeten vâhıdeten febe'asallahün-nebiyyiye mübeşşiriye ve münziriyin, ve enzele ma'ahümülkitâbe bilhakkı li-yahküme beynennâsi fiymahtelefû fiyh, ve mahtelefe fiyhi illelleziyne ütühü min ba'di mâ câethümülbeyyinâtü bagyen beynehüm, fehedallahülleziyne âmenû li-mahtelefû fiyhi minelhakkı bi'iznih, val-lahü yehdiy men yeşâü ilâ sırâtın müste-kıym (214) em hasibtüm en tedhulülcen-nete ve lemmâ ye'tiküm meselülleziyne halev min kabliküm, messethümülbe'sâü veddarrâü ve zülzilü hattâ yekuûlerresü-lü velleziyne âmenû ma'ahü metâ nasrul-lâh, elâ inne nasrallâhi kariyb, (215) ye-s'elûneke mâzâ yünfikuün, kul mâ enfaktüm minhayrin felilvâlideyni vel'akra-biye velyetâmâ velmesâkiyini vebnisse-biyl, ve mâ tef'alü min hayrin feinnallahe bihi aliym.

(211) İsrail oğullarına ¹ sor ki biz onlara ne-
kadar ² vazıh âyetler verdik. Herkim kendisine ge-
len nimet-i İlâhiyeyi ³ tebdil ederse ukubet görür.
Çünkü Allah'ın ukubeti şiddetlidir. (212) Dünya
diriliği kâfir olanlara güzel görünmüştür ⁴. On-
lar mü'min olanları müsahhareye alırlar. Sakınan-
lar ise kıyamet gününde onların üstündedir. Al-
lah dilediğine hesapsız ⁵ rızık verir. (213) Nâs bir
tek ümmet idi ⁶. Onlar ihtilâf etmekle Allah'da
müjde verici ve azap ile korkutucu olarak Pey-
gamberleri gönderdi; ihtilâf ettikleri şeyde nâs
arasında hükmetmek üzere peygamberler ile be-
rabere doğru olarak Kitap ta inzâl etti. Halbuki
onda ⁷ kendilerine Kitap verilenler gelinceye ⁸
kadar ihtilâfa düşen olmadı. Bu da açık deliller

geldikten sonra hasetlerinden ⁹ nâşi idi. Allah kendi izni ile ¹⁰ iman edenleri ihtilâf ettikleri hakka götürmüştür. Allah dilediğini doğru yola götürür. (214) Yoksa sizden evvel geçenlerin çektikleri sıkıntıyı çekmeksizin Cennete gireceğiz mi sandınız? Onlar âfete, öyle mihnete uğradılar, belâların şiddetinden öyle sarsıldılar ki dayanamayarak Peygamber ve onunla beraber mü'min olanlar «Allah'ın yardımı ne zaman olacak?» derlerdi. Haberinizi olsun ki Allah'ın yardımını yakındır ¹¹. (215) Ne harcedelim? Diye sana soruyorlar. Onlara de ki ne mal harcederseniz onu anaya, babaya, hısımlara, yetimlere, yoksullara, ve yolculara verin ¹². Her ne hayır işlerseniz ¹³ Allah onu hakkıyla bilir.

² Medine Yahudilerine.

² Yahut ne çok.

³ Ayât-ı İlahiye'yi.

4 Dünya diriliği kalplerine yerleşmiştir.

⁵ Bitip tükenmez bir surette, tükenmesinden korkulmaz bir surette, istihkakları olmadığı halde bol bol.

⁶ Âdem ile İdris Aleyhisselâm arasında hak bir dindeydi, yahut bâtıl bir dindeydi, yahut hepsi akl-ı şerî'atı tutmuşlardı.

7 Hakta veya inzâl olunan Kitapta.

⁸ Veya kendilerine nebî gönderilenler.

⁹ Yahut hırslarından.

¹⁰ İradesiyle, emriyle, iûtfuyle, kolaylaştırmasıyla.

¹¹ Onlara böyle denildi. Âyet-i kerime Medine'ye hicretten sonra uğradıkları zarûretten, yahut Ehzap gazvesinde duçar oldukları sıkıntıdan dolayı tatyibi-i kulûp için nâzil olmuştur.

¹² Sualden maksat mahalli sarftır.

¹³ Yahut her ne mal harcederseniz,

(216) kütibe aleykümülkıtâlû ve hüve kürhün leküm, ve asâ en tekrehû şey'en ve hüve hayrün leküm, ve asâ en tühıbbû şey'en ve hüve şerrün leküm, vallahü ya'lemü ve entüm lâ ta'lemün (217) yes'elûneke anışşehrılharâmi kıtâlin fiyh, kul kıtâlün fiyhi kebiyr, ve saddün an sebiylillâhi ve küfrün bihi velmescidilharâmi ve ihrâcü ehlihî minhü ekberü indallah, velfitnetü ekberü minelkatl, ve lâ yezâlûne yukaâtılûneküm hattâ yerüddüküm an diyniküm inistetâ'û, ve men yertedid minküm an diynihî feyemüt ve hüve kâfirün feülâike habitat a'mâlühüm fiyddünyâ vel'âhireh, ve ülâike ashâbün-nâr, hüm fiyhâ hâlidün (218) innelleziyne âmenû velleziyne hâcerû ve câhedü fiy sebiylillâhi ülâike yercûne rahmetallah, vallahü gafûrün rahıym (219) yes'elûneke anilhamri velmeysir, kul fiyhimâ ismün kebiyrün ve menâfi'u linnâsi ve ismühümâ ekberü min nef'ihimâ, ve yes'elûneke mâzâ yünfikuûn, kulil'afve, kezâlike yübeyyinullahü lekümül'âyâtı le'alleküm tetefekkerün.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجِ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يَقَالُونَ نَسْأَلُكَ عَنْ دِينِنَا وَمَنْ يَرْثُنَا وَإِنَّا لَنَسْطَا عُوا وَمَنْ يَرِثُنَا مِنْكُمْ عَنِ دِينِهِ فِيمَتٍ وَهُوَ كَافِرٌ وَلَيْكَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ إِنَّا لَذِينَ آمَنُوا وَلَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

(216) Kıtal size zor geldiği, hoşlanmadığınız halde üzerinize farz kılındı. Zor gördüğünüz hoşlanmadığınız şey bazan sizin için iyi olur, sevdiğiniz şey de bazan sizin için kötü olur. Allah işinizi bilir, siz bilmezsiniz. (217) Sana haram olan aydan ¹, ondaki kıtaldan soruyorlar. Onlara de ki: Haram olan ayda kıtal, büyük vebaldır. İnsanları Allah yolundan alıkoymak ², Allah'ı tanımamak, insanları ³, Mescid-i Haram'dan alıkoymak, ahali-sini ondan çıkarmak ⁴ ise ind-i ilâhîde daha büyüktür. Fitne de katilden daha büyüktür ⁵. Onlar, ellerinden gelirse sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle vuruşmaktan geri kalmazlar. İç-

nizden her kim dininden döner, kâfir iken ölürse işte bunların amelleri dünya ve âhirette beyhude olur. İşte onlar ateşliktir, orada dâim kalırlar. (218) İman edenler, hicret ve Allah yolunda cihat edenler yok mu, işte onlar Allah'ın rahmetini umarlar, Allah gafurdur, rahîmdir. (219) Sana şaraptan, kumardan soruyorlar. Onlara de ki ikisinde de hem büyük günah, hem insanlar için menfaatler vardır. Onların günahları ise menfaatlerinden daha büyüktür. Yine sana ne harcedeceklerini soruyorlar. Onlara de ki kolay bir şey ⁶ verin. Allah âyetleri size böyle beyân ediyor.

¹ Haram olan aylar Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep aylarıdır.

² İslâmdan, hacdan, peygamber ile hicretten alıkoymak.

³ Veya haccı tanımamak.

⁴ Peygamberimiz Efendimiz Hazretleriyle eshab-ı güzî-

nini Mekke'den çıkarmak.

⁵ Yâni onların şerikleri mü'minlerin şehri-i Haram'da vukua getirdikleri kıtaldan daha büyüktür.

⁶ Yahut kalbe güç gelmeyen, ihtiyacattan artan, ehliâyale ait nafakadan fazla kalan, teberruan olan.

فَالْذِّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ آيَاتِ قُلُوبِ أَصْلَاحِهِمْ
خَيْرٌ وَأَنْ تَحَاطُّوهُمْ فَأَخَذْنَاكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُنْكَرَ مِنَ الْمُضِلِّ
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَا غَنَتْكُمْ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ حَكِيمٌ وَلَا تَنْكُرُوا
الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَا مَنَّةٌ مُؤْمِنَةً خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ
وَلَوْ عَجَبْتُمْ وَلَا تَنْكُرُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ
خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَا عَجَبْتُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى التَّكْوِينِ
وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْغَفْرِ بِإِذْنِهِ وَيَسْأَلُ يَا بَنِي آدَمَ
لَعَلَّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْحَيْضِ فَأَوْفُوا
أَدَى مَا عٰتٰزُوا مِنَ النِّسَاءِ فِي الْحَيْضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّى
يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ
أَنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُطَهِّرِينَ نِسَاءُكُمْ
حَرْثٌ لَكُمْ فَأَوْحِشُوا أَنْفُسَكُمْ وَقَدْ مَوَّلَا أَنْفُسَكُمْ
وَأَقْوُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَا قَوْمٍ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
وَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا
وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

(220) fiyddünyâ vel'âhireh, ve yes'elûne-
ke anilyetâmâ, kul islahun lehüm hayr,
ve in tühâlitühüm felhvânüküm, vallahü
ya'lemülmüfside minelmushlh, velev şa'-
allahü lea'neteküm, innallahe aziyzün
hakiym (221) ve lâ tenkihûlmüşrikâtî
hattâ yü'minne, ve le'emetün mü'minetün
hayrün min müşriketin velev a'cebet-
küm, ve lâ tünkihûlmüşrikiyne hattâ yü'-
minû, ve le'abdün mü'minün hayrün min
müşrikin velev a'cebeküm, ülâike yed'û-
ne ilennâr, vallahü yed'û ilelcenneti vel-
mağfireti bi'iznih ve yübeyyinü âyâtihi
linnâsi le'allahüm yetezekkerûn (222) ve
yes'elûneke anilmahıyz, kul hüve ezen
fa'tezilûlnisâe fiylmahıyzı ve lâ takrebû-
hünne hattâ yethürn, feizâ tetahherne
fe'tühünne min haysü emerekünullah,
innallâhe yuhıbbüttevâbiyne ve yuhıb-
bûlmütetahhiriyn (223) nisâüküm harsün
leküm fe'tü harseküm ennâ ş'i'tüm ve kad-
dimû lienfusiküm, vettekullahe va'lemû
enneküm mülâkuüh ve beşşirilmü'miniyn
(224) ve lâ tec'alûllahe urdaten lieymâ-
niküm en teberrû ve tettekuü ve tuslihü
beynennâs, vallahü semiy'un'aliym.

(220) Tâ ki dünya ve âhiret işlerini tefekkür eder-
siniz. Sana yetimlerden de soruyorlar. Onlara de
ki onları ıslah etmek hayırlıdır ¹. Onlar ile ihtilât
ederseniz ² çünkü onlar sizin kardeşlerinizdir. Al-
lah fesat çıkaran ile ıslah edeni bilir. Allah dile-
seydi size güçlük verirdi. Çünkü Allah azizdir,
hâkimdir. (221) Şerik koşan kadınları hoşunuza
gitse de iman edinceye kadar nikâh etmeyiniz,
iman eden bir cariye ³ elbet şerik koşan bir ka-
dından hayırlıdır, bir de kadınlarınızı müşriklere
hoşunuza gitse bile iman edinceye kadar nikâh et-
meyiniz. İman eden köle müşrikten hayırlıdır ve-
levki bu, hoşunuza gidsin. Müşrikler ateşe davet
ederler. Allah ise insanları izni ile Cennet'e,

mağfirete dâvet eder, insanlara âyetlerini beyan
eyler, tâ ki nasihat kabul ederler. (222) Sana hayız
halinde soruyorlar. Onlara de ki o ⁴, pisliktir ⁵.
Hayız halinde kadınlardan çekilin, temizlenince-
ye kadar ⁶ onlara yaklaşmayın. Onlar temizlenin-
ce ⁷ onlara Allah'ın size emrettiği yoldan yanaşın.
Allah tövbekeş olanları sever, temizlenenleri de
⁸ sever. (223) Kadınlarınız sizin için bir tarladır.
Artık tarlanıza ⁹ dilediğiniz veçhile gidin. Kendi-
leriniz için peşkeş gönderin ¹⁰. Allah'tan sakının,
O'na kavuşacağınızı bilin. Sen de ¹¹ mü'minleri
müjdele. (224) Allah'ı yeminlerinize yâni iyilik
etmenize, sakınmanıza, nâs arasını bulmanıza, en-
gel kılmanın ¹². Allah semî'dir, hakkiyle âlimdir.

¹ İyilik etmek, mallarını ıvaz gözetmeksizün hüsn-ü
idare ile artmasına çalışmak hayırlıdır. Haklarında eslâh
ve enfa olanı ellerinden alıp muzır olanı onlara terketme-
den sakının.

² Onlar ile nâfi olacak bir tarzda muâşeretle bulu-
nursanız, nafakalarınızı nafakalarınıza karıştırırsanız iyi
olur.

³ Yahut hür olsun, cariye olsun iman etmiş bir kadın.

⁴ Hayız kanı.

⁵ İnsan onun kokusundan müteazzi olur; o, istikrahi
muciptir.

⁶ Hayız kanı kesilinceye kadar.

⁷ Hayız halinden kurtulup gusûl edince, yahut o ma-
halli yıkayınca, yahut o mahalli yıkayıp aptes alınca.

⁸ Günahlardan, hayız halinde yaklaşımdan, mahallinin
gayriye yaklaşımdan pâk olanları.

⁹ Ekin biten yere.

¹⁰ Sizden evvel kendiniz için iyi işler gönderin, yahut
sevap biriktirin veya iyi çocuk isteyin.

¹¹ Cenneti ile ebedî nimetler ile müjde et.

¹² Bunları işlememeğe yemin-i billâh etmek suretiyle.
Yahut yeminleriniz ile Allah'ı, iyilik etmenize, sakınmanıza,
nâs arasını bulmanıza engel kılmanın.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمَّا فَتَرَ الْجُلُوسَ فَمَا تَكُونُ مِنْ بَعْدِهِ
أَوْ سِرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تَمْسِكُوهُنَّ ضَرَارًا لِنَفْسِهِنَّ وَأَمَّا
يَعْمَلُ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَادْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ بِعَظَمَتِهِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ وَإِذَا طَلَقْتُمْ
النِّسَاءَ فَلَمَّا فَتَرَ الْجُلُوسَ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَبْسُجْنَ زَوْجَهُنَّ
إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ رَزَاقُكُمْ وَآطَهُهُ اللَّهُ يَعْلَمُ ۝ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنْفِقَ الرِّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ وِثْرًا وَلَا نُصْرًا وَاللَّهُ بِوَلَدِكُمْ
وَلَا مَوْلُودِكُمْ بِوَلَدِكُمْ وَالْوَارِثُ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا
عَنْ رَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوَرَ فَلَاحِجَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَادَ أَحَدُ
تَسْرِيعَهُمَا أَوْلَادَهُمْ فَلَا حِجَابَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ
بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

(231) ve izâ tallaktümünnisâe febelagne ecelehünne feemsikühünne bima' rûfin ev serrihühünne bima' rûfin ve lâ tümsikühünne dirâren lita'tedû ve men yef'al zâlike fekad zaleme nefseh ve lâ tettehizû âyâtillâhi hüzüven vezkürü ni'metallahi aleyküm ve mâ enzele aleyküm minel-kitâbi velhikmeti ye'izuküm bih, vette-kullâhe va'lemû ennallahe biküllî şey'in aliym (232) ve izâ tallaktümünnisâe febelagne ecelehünne felâ ta'dulühünne en yenkihne ezvâcehünne izâ terâdav beynehüm bilma'rûf, zâlike yu'azu bihi men kâne minküm yü'minü billâhi velyevmil-âhır, zâliküm ezka leküm ve athar, valâhü ya'lemü ve entüm lâ ta'lemün (233) velvâlidâtü yürdü'ne evlâdehünne havley-ni kâmileyni ilmen erâde en yütimmerradâ'ah, ve alelmevlûdi lehü rızkühünne ve kisvetühünne bilma'rûf, lâ tükellefû nef-sün illâ vüs'ahâ, lâ tüdârre vâlidetün bi-veledihâ ve lâ mevlûdün lehü biveledihî ve alelvârisi mislû zâlik, fein erâda fisâlen an terâdin minhümâ ve teşâvürin felâ cünâha aleyhimâ, ve in ereddüm en tes-terdü' evlâdeküm felâ cünâha aleyküm izâ sellemtüm mâ âteytüm bilma'rûf, vet-tekullahe va'lemû ennallahe bimâ ta'melûne basıyr.

(231) Kadınları boşadığınızda onlar da iddetleri-nin sonuna yaklaşırlarsa ¹ onları ya güzelce tu-tun veya güzelce bırakın ². Zarar eristirmek için onları alıkoymayın ki zülüm ³ etmiş olursunuz ⁴. Herkim bunu ⁵ isterse muhakkak nefesine zül-metmiş olur. Âyât-ı ilâhiyeyi eğlence edinmeyin ⁶. Allah'ın üzerinizdeki nimetini, size inzâl ettiği Ki-tap ve hikmeti yâd edin ki onunla size öğüt ve-riyor. Allah'tan sakının, Allah'ın herşeyi hakkiyle bildiğini de bilin! (232) Kadınları boşadığınızda onlar da iddetlerinin sonuna erişirlerse ⁷ araların-da güzelce bir terazi ⁸ hâsıl olmuş ise onları ev-velki zevçlerine varmaktan menetmeyin ⁹. Siz-lerden Allah'a, yevm-i âhirete imanı olana işte bu-nunla öğüt verilir. Bu husus sizin için daha nâfi

¹⁰, daha pâktır. Allah bilir ¹¹, siz bilmezsiniz. (233) Valideler emzirmesini tamamlamak isteyen baba için tam iki sene çocuklarını emzirsinler ¹². Onların yiyecek ve giyecekleri maruf veçhile ¹³ çocuk kendisi için doğana, babaya aittir. Hiç bir kimse elinden gelenden ziyade birşey ile tek-lif olunmaz. Ne valideye çocuğu, ne babaya yine çocuğu sebebi ile cefa verilmesin ¹⁴. Varise de ¹⁵ bunun gibi ¹⁶ lâzımdır. Şayet ana, baba birbirle-riyle meşveret ve rızaları ile çocuğu memeden kes-mek ¹⁷ isterlerse onlara vebal yoktur. Eğer çocuk-larınızı süt nineye emzirtmek isterseniz vereceği-niz ücreti güzelce teslim ettiğiniz surette ¹⁸ size vebal yoktur. Allah'tan sakının, biliniz ki Allah yaptıklarınızı görüyor.

¹ Yahut ricat mümkün olabilecek zamanın sonuna eri-şirler ise. ² Def'atle iddet bekletmeyin, geçimsizlikte bu-lunmayın. ³ İzale-i nikâh için talâk bedeli verdirmeğe mecbur etmek suretiyle zâlim olmayın. ⁴ Yahut zülüm kas-tıyla, onlara zarar eristirmek için onları alıkoymayın. ⁵ Bu yolda alıkoymayı. ⁶ Ciddi telâkki edin, âyât-ı ilâhiyeden yüz çevirmeyin, tekâlif-i ilâhiyede tembellik etmeyin. ⁷ İddetleri bitse. ⁸ Her biri hukuku akt-ı iltizam ile hüsn-ü muâşeret hâsıl olacak veçhile. Yahut mehr-i misil ile, yahut akt-ı helâl, mehr-i caiz. şuhud-i âdil ile yekdigelerlerini irza etmiş iseler. ⁹ Ya velilere, ya zevçlere veya herkese hitap-tır. ¹⁰ Yahut daha nümali. ¹¹ Allah sizin salâh ve nef'inizi

bilir. ¹² Yahut valideler çocuklarını tam iki sene emzir-sinler, bu hüküm emzirme keyfiyetinin tam olmasını isteyen baba içindir. ¹³ Pederinin elinden geleceği veçhile, hâkimin takdiriyle. ¹⁴ Valideyi emzirmeğe mecbur etmek, emzirmek istediği halde çocuğu elinden almak; pedere elinden gele-miyecek masraf tahmil etmek gibi haller ile. ¹⁵ Çocuğun vârisi yahut pederin vârisidir ki bu da çocuktur. Yani em-zirme masrafı çocuğun malından verilir. ¹⁶ Babaya vacip olan yiyecek giyecek gibi, yahut cefayı terketmek gibi. ¹⁷ İki seneden evvel. ¹⁸ Yahut gönül hoşnutluğuyla, ka-der-i maruf ile süt ninenin ücretini teslim ettiğiniz surette.

(234) velleziyne yüteveffevne minküm ve yezerûne ezvâcen yeterebbesne bien-füsihinne erbe'ate eşhürin ve asrâ, feizâ belagne ecelehünne felâ cünâha aleyküm fiymâ fe'alne fiy en füsihinne bilma'rûf, vallahü bimâ ta'melûne habiyr (235) ve lâ cünâha aleyküm fiymâ arradtüm bihi min hitbetinnisâi ev eknentüm fiy enfüsiküm, alimallahü enneküm setezkürûne-hünne ve lâkin lâ tüvâ'idühünne sırren illâ en tekuûlû kavlen ma'rûfâ, ve lâ ta'-zimû ukdetennikâhı hattâ yeblügalkitâbü eceleh, va'lemû ennallâhe ya'lemû mâ fiy enfüsiküm fahzerûh, va'lemû ennallahe gafûrûn haliym (236) lâ cünâha aleyküm in tallaktümünnisâe mâlem temes-suhünne ev tefridû lehünne fariydah ve metti'uhünne, alelmûsi'i kaderühü ve alelmuktiri kaderüh, metâ'an bilma'rûf, hakkan alelmuhisiniyn (237) ve in tallaktümühünne min kabli en temessûhünne ve kad faradtüm lehünne fariydaten fenisfû mâ faradtüm illâ en ya'fûne ev ya'-fuvelleziy biyedihî ukdetünnikâh ve en ta'fû akrebü littakvâ ve lâ tensevülfadle beyneküm, innallahe bimâ ta'melûne basıyr.

وَالَّذِينَ يَتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَجَايَةً يَتَصْنَعْنَ أَنْفُسَهُنَّ
أَرْبَعَةً أَشْهُرًا وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ٢٣٤
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِنَّ مِنْ خُطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكْنَنتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِيمَ اللَّهِ أَنَّكُمْ سَتَذَكَّرُونَ فِيهِنَّ
وَلَكِنْ لَا تَوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
وَلَا تَعْبَرُوا عَقْدًا إِلْتِكَاحٍ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَأَعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ٢٣٥ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ
مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ
قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ
وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ
فَرِيضَةً فَرَضْتُمْ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُوَا وَيَعْفُوا الَّذِي
بِيَدِهِ عُقْدَةُ الْإِتِّكَاحِ وَإِنْ تَقَفُوا اقْرَبُوا لِلتَّقْوَى
وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٣٦

(234) İçinizden vefat edip zevceler bırakanların zevceleri özlerini dört ay on gün gözlesinler ¹. İddetlerinin sonu erişince onların güzelce olarak ² kendileri haklarında yaptıkları şeyden ³ dolayı size ⁴ vebal yoktur. Allah işlediğiniz şeylerden haberdardır ⁵. (235) Kadınları ⁶ ta'rizen ⁷ istemenizde, veya böyle bir arzuyu kalplerinizde gizlemenizde ⁸ size bir vebal yoktur. Allah sizin onları hatıra getireceğinizi bilir. Lâkin onlara gizli olarak vaatta bulunmayın ⁹. Meğer ki güzelce söz ile ¹⁰ söylemiş olasınız. Vacip olan iddet sonuna erişinceye kadar nikâh düğümünü bağlamaya azmetmeyin ¹¹. Allah'ın kalplerinizdekini bileceğini bilin, ondan çekinin. Biliniz ki Allah gafurdur,

halimdir. (236) Değmemiş veya mehirlerini takdir etmemiş olduğunuz ¹² kadınları boşarsanız size bir vebal yoktur ¹³. Hali yerinde olana kaderince, darlık çekene de yine kaderince olmak üzere, onlara müt'a ¹⁴ veriniz. Öyle verin ki güzelce olsun ¹⁵, ve ihsan edenlere yaraşır bir hak olsun. (237) Mehrini takdir etmiş olduğunuz halde kadınları kendilerine değmeden evvel boşarsanız takdir ettiğinizin nısıfı onlarındır. Meğer onlar veya nikâh düğümü elinde bulunan kimse ¹⁶ bağışlayalar. Bağışlamanız sakınmaya ¹⁷ daha yakındır. Aranızdaki mürüvveti ve lütuf ile muameleyi unutmayın. Çünkü Allah işlediklerinizi görüyor. Ona göre muamele ediyor.

¹ Buna «iddet» derler. Bundan maksat kadının gebe olup olmadığını anlamaktır. ² Akla, şer'e, âdat-ı müstahseneye uygun olarak. ³ Zinetlenmekte, iddet beklediği evden çıkıp diğer bir eve gitmekte, yeniden evlenmekte size vebal yoktur. ⁴ Hâkimlere veya velilere ya müslümanlara hitaptır. ⁵ Emrettiğine muhalefet etmeyin. ⁶ Zevci vefat edip iddet bekleyen. ⁷ Ta'riz tasrihin, ziddidir ki sözü yolundan aykırı bir yerde sarf etmektir. Meselâ «sen güzelsin, salıhasın, işe yararsın, ben sana rağbet ediyorum, evlenmek istiyorum, Allah'tan bana salıha bir kadın vermesini istiyorum... ilâh» demek ta'riz ve «seni alacağım, zevceliğe kabul edeceğim.. ilâh» demek tasrihtir. Âyet-i Celilede ta'rize ruhsat var ise de tasrihe ruhsat yoktur. ⁸ Tasrih ve ta'riz etmeyerek evlenmek kastini gizlemek, yahut hiç

birşey söyleyerek selâm ve hediye göndermek gibi. ⁹ Nikâhı tasrih etmeyin veya iddet esnasında zina ederek sonra tezevvüç vâdinde bulunmayın, yahut kadınları nikâha tergi için kendinizi kesret-i cıma ile tavsiy etmeyin, yahut başkasına varmamağı taahhüt et demeyin; veya ecnebi bir kadın ile gizli konuşmayın. ¹⁰ Veya ta'riz ile. ¹¹ Nikâha mübaşeret etmeyin. ¹² Yahut değmediğiniz veya mehrlerini takdir etmediğiniz müddette; veya değmemiş veya mehrlerini takdir etmemiş iseniz; veya meğer ki, mehri takdir etmiş olasınız; veya mehri takdir edinceye kadar. ¹³ Yahut mehr-i misil, mehr-i müsemma, nısıf-ı mehir gibi el hakkı yoktur. ¹⁴ Bir entari, bir de baş örtüsü. ¹⁵ Hoşnutluk ile, şer'in, mürüvvetin güzel gördüğü veçhile. ¹⁶ Zevç veya veli. ¹⁷ Hoş geçinmeğe, ülfete.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا
لِلَّهِ قَانِتِينَ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا
أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ۗ
وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَجًا وَصِيَّةً
لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ مِنْ مَعْرُوفٍ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۗ وَاللِّطْفَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ
حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ۗ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۗ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا
مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أَلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ
مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ۗ وَقَالُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَأَعْلَوْا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۗ مِنْ ذَٰلِكَ
يُقْرِضُ اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفُهُ لَهُ أَضْعَافًا
كَثِيرَةً ۗ وَاللَّهُ يَقْضِي وَيَصْطُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۗ

(238) hâfızû alessalâvâti vessalâtîlvustâ ve kuûmû lillâhi kaânitiyn (239) fein hıf-tüm fericalen ev rûkbânâ, feizâ emintüm fezkürullahe kemâ allemeküm mâ lem tekûnû ta'lemûn (240) velleziyne yüte-veffevne minküm ve yezerûne ezvâcâ, va-sıyyeten liezvâcihim metâ'an ilelhavli gayre ihrâc, fein haracne felâ cünâha aleyküm fiy mâ fe'alne fiy enfûsihinne min ma'rûf, vallahü aziyzün hakiym (241) ve lilmutallakaâti metâ'un bilma'-rûf, hakkan alemnütttekiyn (242) kezâlike yübeyyinnullahü leküm âyâtihi le'alleküm ta'kilûn (243) elem tere illeleziyne ha-recû min diyârihim ve hüm ülûfün haze-relmevti fekaâle lehünullahü mûtû süm-me ahyahüm, innallahe lezû fadlin alen-nâsi ve lâkinne ekserennâsi lâ yeşkürûn (244) ve kaâtîlû fiy sebiylillâhi va'lemû ennallahe semiy'un aliym (245) men zel-leziy yukrîdullahe karzen hasenen feyu-dâ'ifehü lehü ed'âfen kesiyreh, vallahü yakbidu ve yebsutu ve ileyhi türce'un.

(238) Namazları, bhusus orta namazı muhafaza edin ¹. Allah için buyuruldu kabul ederek ² namaza durun. (239) Eğer korkarsanız yayan veya süvari olarak namaz kılın ³. Emin olduğunuz vakitte size bilmemiş olduğunuz şeyleri öğreten Allah'ın öğrettiği gibi Allah'ı yâdedin ⁴. (240) İçinizden vefat edip zevceler bırakanlar, zevceleri için zevcin evinden çıkarılmaksızın bir yıl menfaatlenmelerini vasiyet etsinler. Şayet kendi başlarına çıkıp giderlerse onların öz nefisleri hakkında güzelce olarak işledikleri işlerden ⁵ nâsi size ⁶ vebal yoktur ⁷. Allah galib-i yektadır, hâkimdir ⁸. (241) Boşanan kadınlar için, güzelce olarak,

sakınanlar üzerine yaraşır hak olan bir müt'a gerektir ⁹. (242) Allah âyetlerini taakkul etmeniz için ¹⁰ size böyle beyân ediyor. (243) Ölümünden sakınarak binlerce kişinin yurtlarından çıktıklarını görmedin mi ¹¹? Allah Onlara «ölün!» dedi, sonra da onları diriltti. Çünkü Allah insanlara karşı büyük bir inayet sahibidir. Lâkin onların çoğu şükretmezler ¹². (244) Allah yolunda mukatelede bulunun, biliniz ki Allah semî'dir, hakkiyle âlimdir. (245) Kimdir? O ki Allah'a güzel bir ödünç ile ¹³ ödünç verir de Allah ona mükâfatını kat kat artırır ¹⁴, Allah hem sıkar, hem yayar ¹⁵. Ancak ona döneceksiniz.

¹ Namazların, hususa orta namazın bütün şartlarına rûkûnlerine riayet ederek müdâvim olun. Orta namaz ikindi namazıdır. ² Yahut zikrederek, müdâvemet ederek, huş ile, sükût ile, uzun uzadıya ayakta durarak. ³ Bir korku esnasında yayan veya hayvan üstünde kibleye dönülsün, dönülmesin kılınan namaza «korku namazı» denir. Korku namazı harp halinde de olur, harp halinin gayride de olur. Burada maksat harp halindeki korku namazıdır. ⁴ Emniyet namazı kılın. ⁵ Nikâh için zinetlenme, gibi. ⁶ Velilere hı-taptır. ⁷ Nafakaları kat'etmede, harice bırakmada. ⁸ Muha-lefet edene ukubet eder, ef'al-i hikmete uygundur. ⁹ Zikro-lunan müt'a veyahut kadr-i maruf üzere iddet nafakası. ¹⁰ Anlayıp mucibiyle âmil olmanız için. ¹¹ Rüyet, «bilmek» tir. Maamafih «görmek» mânâsına da gelebilir. Muhatap görmediği halde onun nazar-ı dikkatini celp için böyle hitap olunmuştur. ¹² Âyet-i Kerime taundan veya katilden

kurtulmak fikriyle terk-i diyar eden bir kaç bin kişi hakkın-dadır. Bununla cihada teşci kastolunmuştur. Diğer bir kayle göre Nazm-i Celîdeki ülfetten maksat adedi beyan değildir, belki kalpleri itilâf etmiş birbirine uygun bir yerde toplanmış oldukları halde çıkanlar demektir. Onla-rın Peygamberleri Zülkifl veya Hazkıl Aleyhisselâmdır. ¹³ Gönül hatırıyla. Minnet ve eza edilmeksizin ödünç de-mektir. Yahut ancak Allah için Allah'a takarrüp niyeti ile, malı helâldan. ¹⁴ Ödünç istemek nâs-ı anladıkları şeye alış-tırmak kastıdır. Mü'minlerin sevap umduğu şeyi vermesi ödünç vermeğe teşpih olunur. Nitekim cennet uğrunda nefsinin, malını fedada alış verişe teşpih olunmuştur. ¹⁵ Dile-diğine az verir, dilediğine bol bol ihsan eder. Veya diledi-ğinin kalbini darlaştırır da hayre yanaşmaz. Dilediğinin de kalbini genişletir de hayra koşar.

(246) elem tere ilelmelei min beniy is-râiyle min ba'di mûsâ, iz kaâlünnebiyyin lehümüb'as lenâ meliken nûkaâtıl fiy se-biylillâh, kaâle hel aseytüm in kütibe aleykümülkıtâlü ellâ tûkaâtılü, kaâlû ve mâlenâ ellâ nûkaâtile fiy sebiylillâhi ve kad ühricnâ min diyârinâ ve ebnâinâ, fe-emmâ kütibe aleyhimülkıtâlü tevellev il-lâ kaliylen minhüm, vallahü aliymün biz-zâlimiyn (247) ve kaâle lehüm nebiyyü-hüm innallahe kad be'ase leküm tâlûte melikâ, kaâlû ennâ yekûnü lehülmülkü aleynâ ve nahnü ehakku bilmülki minhü ve lem yû'te se'aten minelmâl, kaâle in-nallahastafâhü aleyküm ve zâdehü besta-ten fiyl'ilmî velcism, vallahü yû'tiy mül-kehü men yeşâ', vallahü vâsi'un aliym (248) ve kâale lehüm nebiyyühüm inne âyete mülkihi en ye'tiyekümüttâbüttü fiy-hi sekiynetün min rabbiküm ve bakiyye-tün mimmâ tereke âlü mûsâ ve âlü hâ-rûn, tahmilühülmelâikeh, inne fiy zâlike leâyeten leküm in küntüm mü'miniyn.

الْمُرَّ إِلَى الْمَلِكِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا
لِنَبِيِّهِمْ مَا بَعَثْنَا مَلِكًا نَقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ
هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا
قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا
مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا قُلْنَا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ تَوْكَلُوا
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِ بِالنَّظَالِينَ ۖ وَقَالَ
لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا
قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ
مِنْهُ وَلَمْ يَجْعَلْ لَكُمْ فِيهِ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ آخِطَفُ
عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ
وَاللَّهُ يُؤْتِي مَمْلَكَةَ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۖ
وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ
فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ
الْمُوسَىٰ وَالْهَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ
إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّكُم إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ۖ

(246) Musa'dan sonra Beni İsrail'den bir takım ileri gelenleri ¹ görmedin mi? Hani onlar Peygamberlerine ² «bize bir padişah tâyin et de Allah yolunda kıtal edelim» demişlerdi. Peygamber de onlara: «Olabilir ki size kıtal farz olunca mukatele etmezsiniz» ³ dedi. Onlar ise «neye? Allah yolunda kıtalde bulunmayalım; biz yurtlarımızdan çıkarıldık, oğullarımızdan ayrıldık» dediler. Vak-tâki kıtal onlara farz oldu, onlardan pek azı harîç olmak üzere kıtalden yan çizdiler. Allah zalimleri hakkiyle bilir. (247) Peygamberleri onlara «Allah size Talut-u padişah gönderdi» dedi. Onlar

ise «biz» padişahlığa ondan daha lâîyk iken, ona malca da bolluk verilmemiş iken nasıl bize padişah olur?» dediler ⁴. Peygamberleri de dedi ki «Allah onu sizin üzerinize güzîde kıldı. Bilgide, iri yarı olmada ona vüs'at verdi ⁵ Allah mülkü dilediğine verir. Allah vâsidir, hakkiyle âlimdir ⁶. (248) Peygamberleri onlara dedi ki: Talût'un padişahlığına alâmet size tabutun ⁷ kelimesidir ki onda Rabbiniz tarafından sükûnet, Musa ve Harun hanedanının metrukât-ı bakiyesi vardır. Onları melekler taşıyorlar, imanınız var ise ⁸ bu hususta size alâmet ⁹ vardır.

¹ Veya eşrafı, kodamanları, bir takım cemaati.
² İsmuîl Aleyhisselâmdır. ³ Yahut kıtal farz olunca kıtal-den yan çizmeğizden korkuyorum. ⁴ Yâni hanedan-ı saltanattan değildir. Çünkü saltanat Yahuda sıptında, nübüvvet ise Lâvi sıptında idi. Talut Bünyamin sıptından olmakla nübüvvet veya saltanat hanedanından değil idi. Bundan başka züğürt idi. Çoban veya sucu veya debbağ idi.
⁵ Talut Beni İsrail'in en âlimi, en güzeli, en güçlü ve kuvvetlisi idi. Siyasete ait ilimde, cesamet-i bedende on-

lardan ziyade idi. ⁶ Bir züğürdü zengin eder. Ehlîni de bilir, saltanatı dilediğine verir. ⁷ Tabut Tevrat'ın sandığı idi. Musa Aleyhisselâmın asası ile elvah parçaları: Musa ve Harun Aleyhisselâmın asası ile bâzı elvah-ı Tevrat; Tevrat ve alem, Musa Aleyhisselâmın asası ve nâlini ile Harun Aleyhisselâmın asası, sarığı bir ölçek kudret helvası ilâahır gibi şeyler. Yahut hanedan maksut değildir. ⁸ Yahut iman ettiğiniz takdirde. ⁹ Haber verilen şeyin doğruluğuna ait olmak üzere büyük bir alâmet.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَفَرَّقَ بِهُمْ
أَلَّهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ
قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَا قُوا اللَّهَ كَمْ مِنْ
فِتْنَةٍ قَلِيلًا عَلَيَّ فِتْنَةٌ كَثِيرَةٌ بِإِذْنِ اللَّهِ
وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝ وَلَمَّا بَكَرَزُوا وَاجِلًا لَوْتَ
وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝
فَهَرَمَوْهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَآتَاهُ
اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مَا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ
اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ
وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ
تَسْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَأَنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝

(249) felemmâ fesale tâlûtü bilcünud, kaâle innallahe mübteliyküm bineherin, femen şeribe minhü feleyse minniy, ve men lem yat'amhü feinnehü minniy illâ menigterefe gurfeten biyedih, feşeribû minhü illâ kaliylen minhüm, felemmâ câvezehü hüve velleziyne âmenû ma'ahü kaâlû lâ tâkatelenelyevme bicâlûte ve cünûdih, kaâlelleziyne yezunnûne ennehüm mülâkuüllahi kem min fietin kaliyletin galebet fieten kesiyreten bi'iznillâh, valahü ma'assâbiriyn (250) ve lemmâ berezû licâlûte ve cünûdihî kaâlû rabbena efrig aleynâ sabren ve sebbit akdâmenâ vensurnâ alelkavmilkâfiriyn (251) fehezemühüm bi'iznillâhi ve katele dâvudü câlût, ve âtâhullâhülmülke velhikmete ve allemehü mimma yeşâ, velelâ def'ullahinnâse ba'dehüm biba'dın lefesedit'ardu ve lâkinnallahe zû fadlin alel âlemiyn (252) tilke âyâtullahi netlühâ aleyke bilhakk, ve inneke leminelmürseliyn.

(249) Vaktaki Talût askerleriyle ayrıldı, onlara dedi ki ¹ «Allah sizi bir ırmak ile imtihan ediyor ². Herkim ondan içerse benden ³ değildir. Herkim onu tatmazsa işte o bendendir, meğer ki eliyle bir avuç içe». İçlerinden pek azı hariç olmak üzere ondan içtiler. Vaktaki Talût ve onunla beraber iman edenler ırmağı geçtiler «bugün bizim için Calût ve askerlerine karşı gelmeğe takatımız yoktur» dediler ⁴. Âhirette Allah'a kavuşacaklarını ⁵ bilenler «nice az bir cemaat çok bir cemaati Allah'ın izni ile mağlûp etmiştir» dediler. Allah sabredenlerle beraberdir ⁶. (250) Onlar Calût ile

askerlerine karşı çıktıkları vakit «Yâ Rab kalbimizi sabır ile doldur, bizi sabit kadem kıl, bizi bu kâfir cemaate karşı mansur kıl» ⁷ dediler. (251) Allah'ın izni ile onları dağıttılar, Davut da Calût'u öldürdü. Allah Davud'a padişahlık, hikmet ve peygamberlik verdi, dilediğini ⁸ ona öğretti. Allah insanların yekdiğerlerinin fenalıklarını defetmiyeydi yer yüzü fesada uğrardı ⁹. Fakat Allah âlemler hakkında inayet sahibidir. (252) İşte bu kıssalar Allah'ın âyetleridir ki onları sana gerçek ¹⁰ olarak tilâvet ediyoruz. Şüphesiz ki sen gönderilen Peygamberlerdensin.

¹ Söyleyen ya Talût'tur veya İsmu'l Aleyhisselâmdır.

² Ta ki dost ile düşman ayrıla.

³ Benim etbamdan, benim dinimden benim mezhebimden değildir.

⁴ Bunlar ırmaktan içip geri kalanlardır, yahut ırmağı geçtikleri halde korkanlardır.

⁵ Veya ölüme yahut sevab-ı hüdaya kavuşmağı zannedenler veya Allah'ın nusrat vaadini zannedenler.

⁶ «Allah sabredenlerle beraberdir» sözü onların sözlerinden olabilir.

⁷ Onları kır, geçir de biz galip olağın.

⁸ Mesalih-i dünyaya, zapt-ı memalike ait malûmat, Zebur, güzel elhan, zirh san'atı gibi.

⁹ Menafi-i arz muattal olurdu.

¹⁰ Ehl-i Kitabın inkâr edemeyeceği veçhile.

(253) tîlkelrüsülü faddalnâ ba'dehüm alâ ba'd, minhüm men kellemallahü ve refe'a ba'dehüm derecât, ve âteynâ iysebnemeryemelbeyyinâti ve eyyednâhü birühilkudüs, velev şâallahü maktetelellezine min ba'dihim min ba'di macâet-hümülbeyyinâtü ve lâkinihtelefü feminhüm men âmene ve min hüm men kefer, velev şâallahü maktetelü ve lâkinnallâhe yefalü mâ yüriyd (254) yâ eyyühelleziyne âmenü enfikuû mim mâ rezaknâküm min kabli en ye'tiye yevmün lâ bey'un fiyhî ve lâ hulletün ve lâ şefa'ah, velkâfirüne hümüz-zâlimün (255) allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyülkayyüm, lâ te'huzühü sinetin ve lâ nevm, lehü mâ fisysemâvâtî ve mâ fiyl'ard, menzelleziy yeşe'u indehü illâ bi'iznih, ya'lemü mâ beyne eydihim ve mâ halfehüm, ve lâ yuhiytüne bişey'in min ilmihi illâ bimâ şâ, vesî'a kürsiyyühüssemâvâtî vel'ard, ve lâ yeûdühü hıf-zuhümâ, ve hüvel'aliyyül'aziym (256) lâ ikrâhe fiyddiyni kad tebeyyenerrüşdü minelgayy, femen yekfür bittâguûti ve yü'min billâh, fekadistemseke bil'urvetilvüskaâ lenfisâme lehâ, vallahü semiy'un'aliym.

تِلْكَ أَرْسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ رَجَائٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلْنَا الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَنُفِمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلْنَا وَلَكِنَّ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا تَوَاصَوْا بِرَحْمَةٍ مِنْ قَبْلِنَا إِنَّ يَأْتِي يَوْمٌ لَا يَنْفَعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ لَا آكْرَاهُ فِي الدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

(253) Bu Peygamberler ki bâzılarını bâzılarından üstün eyledik ¹, Allah bunlardan bâzısı ile söylemiş ² bâzısının da derecesini yükseltmiştir ³. Mer-yem oğlu İsa'ya açık mucizeler verdik, kendisini ruhülkudüs ile te'yit ettik. Allah dileseydi ⁴ ken-dilerine açık mucizeler geldikten sonra, Peygam-berlerden ⁵ sonra gelenler mukateleye düşecek ihtilâfa sapmazlardı. Fakat ihtilâfa düştüler. Bâ-zısı iman etti, bâzısı kâfir oldu. Allah dileseydi onlar mukateleye düşecek ihtilâfa sapmazlardı; Lâkin Allah ne irade ederse onu işler. (254) Ey iman edenler! Alım, satım ⁶, halis dostluk, şefaât sökmeyen bir gün gelmeden evvel, size verdiğim rızıklardan harcedin ⁷ kâfirler ancak zâlim kimse-lerdir. ⁸. (255) Allah ki, O'ndan başka tapacak

yoktur, Hay olan, Kayyum ⁹ olan O'dur. O'nu uyuklama ve uyku tutmaz. Göklere, yerde ne var-sa hep O'nundur. İzni olmaksızın O'nun yanında kim şefaât edebilir? Allah herkesin olmuş, olacak, geçmiş, geçecek hallerini bilir. Bütün mahlûkat O'nun bildiklerinden ancak O'nun dilediği bir şe-yi kavrayabilir. O'nun kürsüsü ¹⁰ gökleri, yeri içi-ne alır. Bunların negâhbanlığı kendisine ağır gel-mez. Her şeyden yüce ve ulu olan ancak O'dur. (256) Dinde zorlamak yoktur ¹¹. Artık hak ile bâ-tıl ¹² belli oldu. Herkim Tağut'u tanımaz ¹³. Al-lah'a iman ederse o kimse kopmak ihtimali olma-yan sağlâm bir kulpa ¹⁴ sarılmış olur. Allah semî'dir, hakkıyla âlimdir.

¹ Peygamberimize malûm olan Peygamberlerdir. ² Hazret-i Mûsâ Aleyhisselâm gibi. ³ Hazret-i Peygamber Aleyhisse-lâtü vesselâm veya Hazret-i İbrahim veya Hazret-i İdris veya ulül'azm Peygamberler Aleyhimüssalâtü Vesselâm gibi. ⁴ İhtilâfa düşmemelerini veya bütün nâs-ı hidayete erıştır-meyi. ⁵ Hepsinden yahut Musa, İsa, Muhammed Aleyhimüs-salâtü Vesselâmdan sonra gelenler. ⁶ Yahut bedel, fideye. ⁷ Zekât verin. ⁸ Yâni kâfirlerden başka en büyük zâlimler yoktur. Yahut tehdide mahmûldür. ⁹ Hay ve Kayyum alâ rivayetin Esmâ-i İlâhiyenin en büyüğüdür. Hay, «kendisine aslâ ölüm târi olmaz» demektir. Kayyum da, «bütün mah-

lûkatı tedbir ve hıfz hususunda her an kaimdir; yahut bi-zatihi kaim, masivayı mukavvim, masiva ancak onunla kaim» demektir. ¹⁰ Veya azamet-i şanı, ihata-i ilm-i, vüs'at-i mülkü, daire-i saltanatı, sahay-i kudreti. ¹¹ Yahut hiç bir kimseyi din-i islâma zorlamayın. ¹² Yahut hidayet ve dalâ-let, yahut saadet-i ebediyeye musıl olan iman ile şekavet-i sermediyeye musıl olan küfür. ¹³ Tağut bilûmum azgınlara, azgınlara elebaşısına ıtlak olunduğu gibi, şeytana, kâhine, sihirbaza, esnâma, Allah'a ibadeti menedene de ıtlak olu-nur. ¹⁴ Yâni tevhid-i bâri, hak itikât.

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم
مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
أَنَّا إِلَهُهُ اللَّهُ الْمَلِكُ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ
قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ
مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ أَوَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي
مَرَّ عَلَى قَرْبَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَٰذِهِ اللَّهُ
بَعْدَ مَوْتِهَا قَامَ ثَاثُ اللَّهِ مِائَةً عَامًا ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ
كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ لَبِثْتَ
مِائَةً عَامًا فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
وَأَنْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ وَانْظُرْ
إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهُا لَعَلَّكَ تَبْئِينَ
لَهُ قَالَ عَسَىٰ أَنَا لََّ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

(257) allahü veliyyülleziyne âmenû yuhri-
cühüm minezzulümâtî ilennûr, velleziyne
keferû evliyâühümüttâğuûtü yuhricûne-
hüm mînen nûri ilezzulümât, ulâike ashâ-
bünnâr, hüm fîyhâ hâldûn (258) elem
tere illeleziy hâcce ibrahîyme fiy rabbihi
en âtâhullahülmülk, iz kaâle ibrahîymü
rabbiyelleziy yuhyiy ve yümiyt, kaâle ene
uhyiy ve ümiyt, kaâle ibrahîymü feinnal-
lahe ye'tiy bişşemsi minelmeşrikî fe'ti bi-
hâ minelmagribi febühitellesiy kefer, val-
lahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (259) ev
kelleziy merre alâ karyetin ve hiye hâvi-
yetün alâ urûşihâ, kaâle enna yuhyiy hâ-
zihillâhü ba'de mevtihâ, fe'emâtehullahü
miete âmin sümme be'aseh, kaâle kem
lehist, kaâle lehistü yevmen ve ba'de
yevm, kaâle bel lehiste miete âmin fen-
zur ilâ ta'âmike ve şarâbike lem yetesen-
neh, venzur ilâ himârik, ve linec'aleke
âyeten linnâs, venzur ilel'izâmi keyfe nün-
şizühâ sümme neksûhâ lâhmen, felemmâ
tebeyyene lehü kaâle a'lemü ennallahe
alâ külli şey'in kadiyr.

(257) Allah iman edenlerin yâridir ¹, onları ka-
ranlıklardan aydınlığa çıkarır ², kâfir olanların
yârları da Tağut'tur. Bunlar onları aydınlıktan ka-
ranlıklara sokar. İşte bunlar ³ ateşliktir, orada
dâimdirler. (258) Kendisine padişahlık verdiğin-
den nâşi ⁴ Rabbi hakkında İbrahim'e çene çalan
Nemrud-u görmedin mi? Hani İbrahim ona «ya-
şatan da öldüren de benim Rabbimdir» demişdi.
O da «ben de yaşatır, öldürürüm» demişdi. Tek-
rar İbrahim «Allah güneşi şark tarafından geti-
rir, haydi sen de onu garp tarafından getir» de-
yince kâfir olan Nemrut tutulup kalmış idi. Al-
lah zâlimlere hidayet etmez. (259) Yahut o

kimseyi ⁵ görmedin mi ki çatıları çökmüş, du-
varları yıkılmış ⁶ bir kasabaya ⁷ uğrayarak «Al-
lah bunu öldürdükten sonra nasıl diriltir?» de-
mişdi. Allah onu yüz sene öldürdükten sonra di-
riltti. Ona «ne kadar eğlendin?» dedi. O da «bir
gün veya bir kaç saat eğlendim» dedi. «Hayır»
yüz sene eğlendin» yiyeceğine, içeceğine bak ki bu
uzun müddet esnasında hiç bozulmamıştır» bir de
merkebine bak. Seni insanlara bir nişane-i ibret
kılacağız. Hele kemiklere bak ki onları nasıl yerli
yerine koyuyoruz» Onlara nasıl et giydiriyoruz!»
dedi. Vaktaki bu hal ona belli oldu, «artık bilirim
ki Allah herşeye kemaliyle kaadirdir» dedi.

¹ Yahut yardımcısıdır; işlerini görendir.

² Nazm-ı Kerimde cehil, vesavisi kabul, hevese ittibar
gibi karanlıkların taaddüdüne, hak olan nurun vahdetine
işaret vardır.

³ Küffar veya azgınlar.

⁴ Yahut padişahlığı verdiği vakit.

⁵ Bu kimsede ihtilâf olunmuştur: Üzeyir, Ermiya,

Hazkıl; yahut Haşır'da şek eden bir münkir.

⁶ Yahut ahaliden hiç bir kimse kalmamış.

⁷ Buhtünnaşr'ın tahribinden sonra Kudüs; yahut kasa-
ba ahalisi; yahut başka bir şehir. Ölüm korkusundan nâşi
binlerce kimsenin çıktığı yer.

⁸ Yahut, harap ettikten sonra nasıl mâmur eder.

(260) ve iz kaâle ibrâhiymü rabbi eriniy keyfe tuhyiylmevtâ, kaâle evelem tü'min, kaâle belâ ve lâkin liyatmainne kalbiy, kaâle fehuz erbe'aten minettayri fesurhünne ileyke sümme'al alâ külli cebelin minhünne cüz'â, sümmed'uhdünne ye'tiyneke sa'yâ, va'lem ennallahe aziyzün hakiym (261) meselülleziyne yünfikuüne emvâlehüm fiy sebiylillâhi kemeseli habbetin enbetet seb'a senâbile fiy külli sünbületin mietü habbeh, vallahü yudâ'ifü limen yeşâ' vallahü vâsi'un aliym (262) elleziyne yünfikuüne emvâlehüm fiy sebiylillâh, sümme lâ yütbiüne mâ enfekuü mennen ve lâ ezen lehüm ecrühüm inde rabbihim, ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenün (263) kavlün ma'rûfün ve mağfîretün hayrün min sadakatın yetbe'uhâ ezâ, vallahü ganiyyün haliym (264) yâ eyyühelleziyne âmenu lâ tübtîlû sadakaâtiküm bilmenni vel'ezâ, kelleziy yünfiku mâlehü riâennâsi ve lâ yü'minü billâhi velyevmil'âhir, femeselühü kemeseli safvânin aleyhi türâbün fe'esâbehü vâbilün feterekehü saldâ, lâ yakdirüne alâ şey'in mimmâ kesebû, vallahü lâ yehdiylkavmelkâfiriyn.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّىَ رَبِّى كَيْفَ تُخِى الْمَوْتِ قَالَ أَوْ لَمْ تُؤْمِنْ
قَالَ بلى وَلَكِنْ لِيُطَمِّئِنَّ قَلْبِى قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ
فَصُرِّفْ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْأً ثُمَّ أَدْعُهُنَّ
يَا أَبْنَيْكَ سَمِيعًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝ مَثَلُ الَّذِينَ
يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ
سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ
لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى لَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝
قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى ۝
وَاللَّهُ غَفِيرٌ حَلِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ
بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِى يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فُتِلْهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ
تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى
شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝

(260) Hani İbrahim «Yâ Rab! Bana ölüleri nasıl dirilttiğini göster» demiş. Allah ona «inanmıyor musun?» deyince İbrahim «evet inandım; fakat kalbim mutmain olsun için soruyorum» demişti. Allah «öyle ise dört kuş al, onları kendine yönelt ¹; sonra her dağ üzerine birini koy ²; sonra onları çağır, onlar çabucak sana gelir, bil ki, Allah azîzdır, hakimdir» demişti. (261) Mallarını Allah yolunda harcedenlerin hâli ³ o tane gibidir ki ⁴ yedi başak verir, her bir başakta da yüz tane bulunur. Allah dilediğine kat kat verir. Allah vâsi'dir ⁵, hakkiyle âlimdir. (262) Onlar ki mallarını Allah yolunda harcederler, sonra bu harçlarının ardından başa kakmazlar, eziyet vermez-

ler. Onların Rabbileri yanında mükâfatları vardır. Onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (263) Güzelce bir söz söylemek, kusuru örtmek ⁶, arkasından eziyet gelen sadakadan hayırlıdır. Allah her şeyden müstağnidir, yavaştır ⁷. (264) Ey iman edenler! Nâs'a gösteriş olmak üzere malını harceden, Allah'a, âhîret gününe inmayan kimseler gibi sadakalarınızı, başa kakmak, eziyet vermek ile hükümsüz kılmayın, onların hâli üzerinde bir miktar toprak bulunan kaypak bir kaya gibidir ki, mebzul bir yağmur yağar, onu ⁸ dümdüz bir taş bırakır. Riyakârlar kazandıkları hayrattan hiçbir mükâfata nâil olamazlar. Allah kâfirlere hidayet etmez.

¹ Eşkalını bellemek için.

² Veya bir parçasını.

³ Cihat hususunda veya bütün iyi işler hususunda harcedenler.

⁴ Harcedenlerin harcı tane gibidir. Yahut harcedenler taneyi ekenler gibidir.

⁶ Vermekle darlığa düşmez.

⁷ Sâile batırnûvazane söz söylemek, suçunu bağışlamak, sâillin fakir hâlini örtmek, özür dermeyan etmek.

⁸ Yâni fukarayı başa bakmak, eziyet çekmek gibi hâllere muhtaç etmez; başa bakan, eziyet çektirenlere de ukubette acele eylemez.

⁹ Toprağı silip götürmekle.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِنِعَاءِ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَتَشْيِئَاتِ مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا
وَابِلٌ قَاتٍ فَأَتَتْ أَكْثُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُضِبْهَا وَابِلٌ قَطَلٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ
جَنَّةٌ مِّنْ نَّجِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا
مِنْ كُلِّ الشَّرَاةِ وَأَصَابُهُ الْكِبَرُ وَهُوَ يُزْنِي وَيُضَعِفُ ۝
فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا انْفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ
مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَسُوا الْخَيْثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَكُمْ
بِأَخْذِهِ آيَاتٌ أَنْ تُعْصُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفِيرٌ
حَكِيمٌ ۝ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ
يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝
يُوفِّي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ وَمَن يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ۝

(265) ve meselüllezîyne yünfikuüne em-
vâlehümbübtigaâe merdâtillâhi ve tesbiy-
ten min enfüsihim, kemeseli cennetin bi-
rebvetin esâbehâ vâbilün feâtet ükülehâ
di' feyn, fein lem yusıbhâ vâbilün fetall,
vallahü bimâ ta' melüne basıyr (266) eye-
veddü ehadüküm en teküne lehü cenne-
tün min nahlylin ve a'nâbin tecriy min
tahtıhal'enhârü lehü fiyhâ min küllisse-
merât, ve esâbehülkiberü ve lehü zürriy-
yetün du'afâü fe'esâbehâ i'sârün fiyhi
nârün fahterekat, kezâlike yübeyyinulla-
hü lekümül'âyâti le'alleküm tetefekkerün
(267) yâ eyyühelleziyne âmenü enfikuû
min tayyibâti mâ kesebtüm ve mimmâ
ahreclâleküm minel'ard, ve lâ teyemme-
mül habiyse minhü tünfikuüne ve lestüm
biâhiziyhi jllâ en tu'midû fiyh, va'lemû
ennallahe ganiyyün hamıyd (268) eşşey-
tânü yeidükümülfakre ve ye'mürüküm
bilfahşâ' vallahü ya'idüküm mağfireten
minhü ve fadlâ, vallahü vâsi'un alıym
(269) yü'tiylhikmete men yeşâ, ve men
yü'tel hikmete fekad ütiye hayren kesiy-
râ, ve mâ yezzekkerü illâ ülül'elbâb.

(265) Allah'ın rızasını talep, sebat-ı nefis ile ¹ mallarını harcedenlerin hâli de bir tepedeki bostanın hâli gibidir; ona mebzul yağmur yağar, meyvaları iki kat olarak yetişir. Mebzul yağmur düşme de ona çisinti ² yeter. Allah işlediklerinizi görüyor. (266) Sizlerden biriniz arzu eder mi ki onun bir hurmalığı, üzüm bağı bulunsun; altından ırmaklar aksın; orada meyvaların her türlü bu bulunsun; kendisine de ihtiyarlık âriz olsun, âciz çocukları ³ bulunsun. Bu halde iken ⁴ yıldırımlı bir kasırga essin o hurmalık ve bağ yansın gitsin. İşte Allah: âyetlerini tefekkür edesiniz diye böyle beyân eder. (267) Ey iman edenler! Kazan-

dığınızın, yerden sizin için çıkardığımız şeylerin ⁵ pâklerinden ⁶ harcedin. Âdi malı kastetmeyin. Onu mu harcediyorsunuz; halbuki onu size verseler göz yummadıkça ⁷ almazsınız. Biliniz ki Allah herşeyden müstağnidir, öğülmüştür. (268) Şeytan ⁸ sizi fakirlik ile korkutuyor, size hayasızlığı ⁹ emrediyor. Allah ise kendi canibinden mağfiret, feyz ve bereket vâit buyuruyor; Allah vâsi'dir, hakkıyla âlimdir. ¹⁰ (269) Allah dilediğine hikmet ¹¹ verir. Her kime hikmet verilirse ona birçok hayırlar da verilir; Bunu ancak tam akıllılar hatırlarlar.

¹ Kalbi mutmain olup nefsinde istikrar hasıl olarak; yahut nevmî olmayacaklarını tezekkün ederek.

² Yahut nem, çığ.

³ Veya küçük.

⁴ Medar-ı mâişeti ona münhasır iken.

⁵ Hububat, ma'adin, meyva gibi.

⁶ Adisinden değil, yahut helâlından, haramından değil.

⁷ Müsamaha ile, mübalâtsizlik ile; yahut bayia göz

yumdurmadıkça, ondan fiyatını tenzil ettirmedikçe.

⁸ Yahut nefsi emmare.

⁹ Yâni cimriliği.

¹⁰ İnsanı hesapsızdır, mağfireti genişdir. O'na, harçettiğiniz hiç bir şey hafi kalmaz.

¹¹ Kur'an, ilim, fehim, nübüvvet, akıl, fıkıh, mârifet, haşyet, ta'at, Allah'ı tefekkür, sözde isabet... ilâh mânâlarına gelir.

(270) ve mâ enfaktüm min nafakatin ev nezertüm min nezrin feinnallahe ya'lemüh, ve mâ lizzâlimiye min ensâr (271) in tübdüssadakaâti feni'immâ hiy ve in tuhfûhâ ve tü'tuhelfukarâe fehüve hayrün leküm, ve yükeffirü anküm min seyyiâtiküm, vallahü bimâ ta'melüne habiyr (272) leyse aleyke hüdhüm ve lâkinnallahe yehdiy men yeşâ' ve mâ tünfikuû min hayrin felienfüsiküm, ve mâ tünfikuûne illebtigâe vechillâh, ve mâ tünfikuû min hayrin yüveffe ileyküm ve entüm lâ tuzlemün (273) lillfukarâilleziyne uhsırû fiy sebiylillâh, lâ yestetiry'üne darban fiyl'ardı yahsebühümülçâhilü agniyâe minette'affüf, ta'rifühüm bisiymâhüm, lâ yes'elünennâse ilhâfâ, ve mâ tünfikuû min hayrin feinnallahe bihi aliyim (274) elleziyne yünfikuûne emvâlehum billeyli venneharî sırren ve alâniyeten felehüm ecrühüm inde rabbihim, ve lâ havfun aleyhim ve lâ hüm yahzenün.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۖ إِنَّ شُبْهُوا الصِّدْقَ أَثَافٍ فَنِعْمَ أَهْلُ الْخَفْوِهَا وَتَوَتَوَاهَا الْفُقَرَاءُ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۖ لَيْسَ عَلَيْكُمْ هُدْيُهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُنْفِسْكُمْ ۖ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ ۖ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ۖ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُخْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ الْعَقْفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ لِلْحَافَا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۖ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْإِثْلِ وَالْإِنْهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۖ

(270) Her ne harcederseniz; her ne adak adarsanız mükâfat görürsünüz çünkü Allah onu bilir. Zâlimlere hiçbir yardım edecek yoktur. (271) Sadakalarınızı aşikâr verseniz ne güzeldir. Onu gizler de fukaraya verirsiniz hakkınızda daha hayırlı olur ¹. Allah günahlarınızdan bir kısmını örter. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (272) Onları hidayete erdirmek sana düşmez, fakat Allah dilediğine hidayet eder. Mal olmak üzere her ne harcederseniz kendinizdir ². Ancak Allah rızasını talep için harcedersiniz ³. Her ne mal harcederseniz size tamamen mükâfatı verilir. Siz

zülüm ve gadir de olunmazsınız. (273) Sadakalarınız Allah yolunda ⁴ alıkonup yer yüzünde dolışmağa gücü olmayanlara masruf olsun ki onlar istemekten çekindikleri için hallerini bilmeyen adam onları zengin sanır. Sen onları hallerinden ⁵ tanırsın. Halktan ısrar ile hiçbir şey istemezler. Her ne mal harcederseniz mükâfat görürsünüz; çünkü Allah onu hakkiyle bilir. (274) Gece, gündüz, gizli, aşikâr ⁶ olarak mallarını harceden kimselerin, Rableri yanında mükâfatları vardır; onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

¹ Aşikâre verilen sadakalardan.

² Onların küfürleri size ne zarar verir?

³ Yahut harcınız ancak Allah rızası için olsun.

⁴ Hususa cihat uğurunda.

⁵ Fakirliklerinden nâşi bedenlerinin zayıf olmasından,

açlıktan dolayı renklerinin sararmasından, zarûretten dolayı elbiselerinin eski püskü olmasından, yahut tevazularından.

⁶ Ne zaman olursa olsun. Elverir ki ihtiyaç zamanında olsun.

الَّذِينَ يَكُونُونَ لِرَبِّهِمْ إِلَّا كَمَا يَقُومُونَ الَّذِي
يَخْبُطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَيْسِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ
مِّنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ
فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَخْتِى اللَّهُ
الرِّبَا وَرُبِّيَّ الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَاتَوَاتُوا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا
مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا
فَأَذْنُوبَ حَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتِغُوا فَلََكُمْ
رِئُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِن كَانَ
ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ
إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ
ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

(275) elleziyne ye'külünerribâ lâ yekuû-
mûne illâ kemâ yekuûmüllezîy yetehab-
betuhüşşeytânü minelmess, zâlike bien-
nehüm kaâlû innemelbey'u mislürribâ,
ve ehallallahülbey'a ve harremerribâ, fe-
men câehü mev'izetün min rabbihi fen-
tehâ felehü mâ selef, ve emrühü ilallâh,
ve men âde feülâike ashâbünnâr, hüm
fiyhâ hâlidun (276) yemhakullâhürribâ
ve yürbiyssadakaât, vallahü lâ yuhîbbü
külle keffârin esiyim (277) innelleziyne
âmenû ve amilussâlihâti ve ekaâmüssa-
lâte ve âtevvüzzekâte lehüm ecrühüm
inde rabbihim, ve lâ havfun aleyhim ve
lâ hüm yahzenûn (278) yâ eyyühelleziyne
âmenüttekullahe ve zerû mâ bakiye mi-
nerribâ in küntüm mü'miniyn (279) fein
lem tef'alû fe'zenû biharbin minallahi ve
resûlih, ve in tübtüm feleküm ru'ûsü em-
vâliküm, lâ tazlimûne ve lâ tuzlamûn
(280) ve in kâne zû usretin fenaziretün
ilâ meysereh, ve en tasaddakuû hayrûn
leküm in küntüm ta'lemûn (281) vette-
kuû yevmen türce'üne fiyhi ilâllahi süm-
me tüveffâ küllü nefsin mâ kesebet ve
hüm lâ yuzlemûn.

(275) Faiz yiyenler ¹ ancak şeytan çarpmış gibi deli ² olarak kalkarlar. Bu, onların «faiz alım, satım gibidir» demelerinden nâsidir. Allah alım, satımı helâl ve faizi haram kılmıştır. Her kim ki kendisine Rabbinden bir öğüt erişir de faizden vaz geçerse geçmiş onundur ³, onun işi Allah'a aittir ⁴. Her kim faize dönerse işte onlar ateşliktir, orada dâimdir. (276) Allah faizi eksiltir, sadakaları artırır ⁵. Allah nankörlükte ⁶, günahkârlıkta bulunanların hiçbirini sevmez. (277) Ey iman edip iyi amel işleyenler, namazı dosdoğru kılanlar, zekât verenler yok mu, işte onların, Rableri indinde mükâfatları vardır, onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (278) Ey iman

edenler! İmanınızda gerçek iseniz Allah'tan sakının, faizden baki kalanı bırakın. (279) Eğer böyle yapmazsanız ⁷ artık Allah ve Resûlü tarafından bir harp hazırlandığını bilin ⁸. Tövbe ederseniz Re'sûlmaliniz sizindir. Bu suretle zülüm de etmezsiniz, zülüm de olunmuş olmazsınız ⁹. (280) Eğer borçlu sıkıntı içinde ise ona genişlik zamanına kadar mühlet verilir. Eğer tasaddük ederseniz ¹⁰ bu hareket sizin için hayırlı olur. Bunu bilerseniz işlerdiniz. (281) O günden sakının ki ¹¹ onda Allah'a döneceksiniz. Orada herkese kazandığı işin cezası tamamen verilir. Onlar mazlûm ve mağdur da olmazlar ¹².

¹ Faiz ile geçinenler.

² Kabirlerinden, yahut kıyamette, yahut deliliklerinden dolayı şeytan çarpmış gibi çarpık kalkarlar. Nazm-ı Celil Arab-ı cahiliyenin zuumlarına göre vârit olmuştur. Yahut âhirette utandıklarından dolayı çarpık bir surette kalkarlar.

³ Haramdan evvel olanı onundur. O istirdat olunmaz.

⁴ Allah dilediği gibi hükmeder. Yahut faizin haram olması, hümetin müstemir olması Allah'a aittir.

⁵ Faizin bereketini kaldırır, sadakaların bereketlerini artırır.

⁶ Faizin helâl olmasında ısrar etmek, yahut kendisinden küfrü mucip haslet sadır olmak gibi hallerde.

⁷ Allah'tan sakınmayıp faizden baki kalandan vaz geçmezsiniz.

⁸ Veya bildirin.

⁹ Faizden vaz geçerek noksan almakla veya geçinmek ile mağdur olmayacağınız gibi onları da ziyade almak suretiyle mağdur etmezsiniz.

¹⁰ Alacağınızı ona teberra ederseniz, onu ibra eyleseniz mühlet vermeden daha hayırlı olur.

¹¹ Bugün ya kıyamet, yahut ölüm günüdür.

¹² İşlediğine göre mükâfat veya ceza görür. Hiç bir kimse az mükâfat almakla veya çok ceza görmekle mağdur olmaz.

(282) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ tedâ-yentüm bideynin ilâ ecelin müsemmen fektübûh, velyektüb beyneküm kâtibün bil'adli ve lâ ye'be kâtibün en yektübe kemâ allemehullahü felyektüb, velyümli-lilleziy aleyhilhakk, velyettekillah rabbe-hü ve lâ yebhas minhü şey'â, fein kânel-leziy aleyhil hakku sefiyhen ev za'iyfen ev lâ yestetiy'u en yümille hüve felyüm-lil veliyyühü bil'adl, vesteşhidü şehideyni min ricâliküm, fein lem yekünâ recüleyni ferecülün vemre'etâni mimmen terdavne mineşşühedâi en tedalle ihdâhümâ fetü-zekkir ihdâhümel'uhrâ, ve lâ ye'beşşü-hedâü izâ mâ dü'û, ve lâ tes'emû en tek-tübühü sagıyren ev kebiyren ilâ ecelih, zâliküm aksatu indallahi ve akvemü liş-şahâdeti ve ednâ ellâ tertâbü, illâ en te-küne ticâreten hâzıraten tüdiyrûnehâ bey-neküm feleyse aleyküm cünâhun ellâ tek-tübühâ, ve eşhidü izâ tebâya'tüm ve lâ yudârra kâtibün ve lâ şehid, ve in tef'alû feinnehü füsûkun biküm, vettekullah, ve yü'allimükümullah, vallâhü biküllî şey'in aliyim.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَمَلَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ رَضُوْنَ مِنَ الشَّهَادَةِ أَنْ تَضَلَّ جَذِبُهُمَا فَتَذَكَّرَ أَحَدُهُمَا الْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشَّهَادَةُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا أَنْ يَكْفُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَٰلِكُمْ أَفْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ إِنْ تَرَبَّأُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَايَةً فَسَوْفَ يَكْفُلُهَا اللَّهُ وَيُعَذِّبُ اللَّهُ كُلَّ شَيْءٍ عَلَيْهِ ۚ

(282) Ey iman edenler! Muayyen bir müddete kadar birbirinize ödünç muamelesi yaptığınız vakit onu yazın, bir kâtip onu aranızda adil ile ¹ yazsın. Kâtip Allah'ın öğrettiği gibi yazmaktan çekinmesin, yazsın. Borçlu olacak kimse de borcunu imlâ ve ikrar etsin. Rabbi olan Allah'tan sakınsın da ondan hiçbir şey noksan kılmasın. Şayet borçlu olacak kimse avanak veya zayıf ² ise yahut ikrara gücü yetmezse onun velisi adil ile ikrar eylesin. Erkeklerinizden iki şahit tutun, eğer iki erkek bulunmazsa razı olacağınız ³ şahitlerden bir erkek ile iki kadın yeter. Şunun için ki kadınlardan biri unutursa öbürü onun hatırına getirsin.

Şahitler çağrıldıklarında çekinmesinler. Küçük, büyük ne ise vakt-i hulûlüne kadar onu ⁴ yazmaktan üşenmeyin. Böyle muamele Allah yanında daha muhik, şahadet için daha sağlam, şüpheye düşmemenize de daha uygun bir harekettir ⁵. Meğer aranızda elden ele alıp verdiğiniz hazır bir ticaret ⁶ ola, bu halde yazmamakta size vebal yoktur. Alım satımda bulunduğunuz zaman şahit tutun. Kâtibe de şahide de asla zarar verilmesin. Eğer bunu yaparsanız bu ameliniz sizin için Allah'a karşı bir harekettir. Artık Allah'tan sakının. Allah size öğretiyor, Allah her şeyi hakkıyla bilir.

¹ Ne eksik, ne noksan. Yahut her iki taraf emin olacak ve hile, nizaı mucip bir şey yazılmamak suretiyle.

² Pir-i fâni, çocuk, bunak, dilsiz, lisan bilmez gibi.

³ Şahadetlerini hoş göreceğiniz, dinine, adaletine itimat ettiğiniz.

⁴ Deyni, hakkı, şahidi, yazıyı.

⁵ Ödücün miktarında, müddetinde her iki taraftan töhmeti, şüpheyi def hususuna daha yakın olur.

⁶ Satım peşin para ile olursa.

وَأِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَّقْبُوضَةٌ
فَإِنْ مِنْ بَعْضِكُمْ بَعْضًا فُلْيُوا الَّذِي أُوتِيتُمْ مَائَتَهُ
وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْفُرُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْفُرْ فَإِنَّهُ
أَتَمُّ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ۝۲۸ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ وَتُخْفَوُهُ
يُحَاسِبُكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۲۹ مَنْ أَرْسَلَ رَسُولٌ بِمَا أَتَىٰ لِيَبَيِّنَ
مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ مَنْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ لَا فِتْرَةَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۝۳۰ لَا يَكْفُرُ اللَّهُ
نَفْسًا إِلَّا وَسَمَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَا أَثْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا إِنَّكَ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝۳۱

(283) ve in küntüm alâ seferin ve lem tecidû kâtiben ferihânün makbûdah, fein emine ba'duküm ba'dan felyüeddilleziy'-tümüne emânetehü velyettekillahe rabbeh, ve lâ tektümüşşahâdeh, ve men yektümhâ feinnehü âsimün kalbüh, vallahü bimâ ta'melûne aliym (284) lillâhi mâ fiysemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve in tübdû mâ fiy enfüsiküm ev tuhfühü yuhâsib-küm bihillâh, feyağfirü limen yeşâü ve yüazzibü men yeşâ' vallahü alâ külli şey'-in kadiyr (285) âmenerresûlü bimâ ün-zile ileyhi min rabbihi velmü'minün, küllün âmene billâhi ve melâiketihî ve kütü-bihî ve resûlih, lâ nüferriku beyne ehadin min resulih, ve kaâlû semî' nâ ve ata' nâ gufrâneke rabbenâ ve ileykemasıyr (286) lâ yükellifullahü nefsen illâ vüs'ahâ, lehâ mâ kesebet ve aleyhâ mektesebet, rabbenâ lâ tüâhiznâ in nesiynâ ev ahtânâ, rabbenâ ve lâ tahmil aleynâ isran kemâ hameltehü alelleziyne min kablinâ, rabbenâ ve lâ tühammilnâ mâ lâ tâkate lenâ bih, vağfu annâ vağfirlenâ, verhamnâ, ente mevlânâ fansurnâ alelkavmilkâfiriyn.

(283) Eğer yolculukta bulunup kâtip bulamazsanız rehin alınsın. Eğer birbirinize emin iseniz kendisine emniyet olunan borçlu borcunu ödesin. Rabbi olan Allah'tan da sakınsın. Şehadeti saklamayın. Herkim şehadeti saklarsa onun kalbi ¹ günahkâr olur. Allah yaptıklarınızı tamamıyla bilir. (284) Göklerde, yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Kalplerinizdeki âşikâr tutsanız da, gizleseniz de Allah onun hesabını sizden alır. Artık dilediğini yarlıgar, dilediğini azaba duçar kılar. Allah herşeye hakkiyle kadirdir. (285) Peygamber, Rabbi tarafından inzâl olunana inandı, mü'minler de inandılar. Her biri Allah'a, meleklerine, kitaplarına

peygamberlerine inandılar, peygamberleri biri birinden ayırt etmeyiz dediler ². Biz de «Ey Rabbimiz! İşittik, itaat ettik. Senden tam bir mağfaret isteriz, son varış sanadır» dediler. (286) Allah hiçbir kimseye elinden gelmeyi tekliif etmez. Herkesin kazandığı hayır kendine, irtikâp ettiği şer de yine kendinedir. Ey Rabbimiz! ³ Şayet biz unutursak, veya yanılırsak bizi muaheze kılma. Ey Rabbimiz! Bizden evvel gelenlere yüklettiğin ağır yükü bize yükletme. Ey Rabbimiz! Gücümü-zün yetmediği şeyleri bize yükletme. Bizi bağışla, bizi yarlıga, bizi esirge; sen bizim mevlâmızsın! Kâfir kavme karşı bize yardım et.

¹ Yâni zahiren ve batinen.

² Hepsine de inanırız.

³ Mü'minlerden hikâye buyurulan dört dua buradan başlıyor.

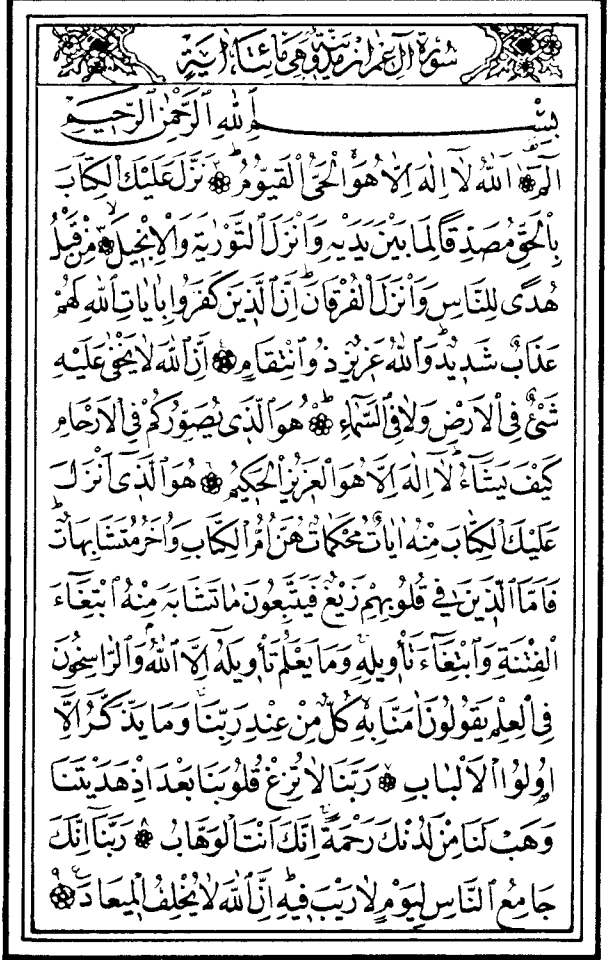
SURETÜ ÂLİ İMRÂN

Bismillâhirrahmânirrahîm.

(1) elif lâ mîm, (2) Allâhü lâ ilâhe illâ hüvelhayyülkayyûm, (3) nezzele aleykel-kitâbe bilhakki musaddıkan limâ beyne yedeyh, ve enzelettevrâte velinciyle (4) min kablü hüden linnâs, ve enzelelfürkaân, innelleziyne keferû biâyâtillâhi lehüm azâbün şediid, vallâhü aziyzün zûntikaâm (5) innallahe lâ yahfâ aleyhi şey'ün fiyl'ardı ve lâ fisysemâ' (6) hüvelleziy yusavvirüküm fiyl'erhâmi keyfe yeşâ, lâ ilâhe illâ hüvel'aziyzülhakiym (7) hüvelleziy enzele aleykelkitâbe minhü âyâtün muhkemâtün hünne ümmülkitâbi ve üharü müteşâbihât, fe'emmelleziyne fiy kulûbihim zeygun feyettebi'üne mâ teşâbehe minhübtigaâelfitneti vebtigaâe te'viylihi, ve mâ ya'lemü te'viylehü illâllah, verrâsihüne fiyl'ilmi yekuûlüne âmennâ bihi küllün min indi rabbînâ, ve mâ yezzekkerü illâ ülül'elbâb (8) rabbenâ lâ tüzı' kulûbenâ ba'de iz hedeytenâ veheb lenâ min ledünke rahmeh, inneke entelvehhâb (9) rabbenâ inneke câmi'unnâsi liyevmin lâ reybe fiyh, innallâhe lâ yuhli-fülmıy'âd.

ÂLİ İMRAN SÛRESİ [1]

(1) Elif, Lâm, Mim. (2) Allah ki, ondan başka tapacak yoktur, Hay olan, Kayyum olan O'dur. (3, 4) O, sana Kitabı evvelki Kitapları tasdik etmek üzere doğru olarak indirdi. Bundan evvel insanları doğru yola götürmek için Tevrat ile İncil-i inzâl etmişti, hak ile batılı ayıran Kitabı ² de inzâl etti. (5) Allah'ın âyetlerini tanımayanlar yok mu, onlar için şiddetli bir azap vardır, Allah galib-i yektadır, intikam sahibidir ³. (6) Şüphe yok ki Allah'a yerde, gökte hiçbir şey gizli kalmaz. Dul yataklarında size dilediği gibi kılık, kıyafet veren O'dur. O'ndan başka tapacak yoktur. O, ga-

lib-i yektadır, hakimdir. (7) Sana Kitabı inzâl eden O'dur. Onun bir kısmı muhkem âyetlerdir ki bunlar Kitabın aslıdır, diğer kısmı ise müteşâbih âyetlerdir ⁴. Kalplerinde! İğrilik bulunan kimseler ise fitne kastiyle tevile saparak Kitabın o müteşâbih âyetlerine tâbi olurlar. Müteşâbihatın tevili Allah'tan başka bir kimse bilmez; ilimde rüşuh sahibi olanlar «biz O'na inandık, hepsi de Rabbimiz canibindendir» derler ⁵; Bunları yalnız tam akıllılar yâdederler ⁶. (8-9) Ey Rabbimiz! Bizi doğru yola götürdükten sonra kalplerimizi oradan ayırma, bize kendi yanından rahmet te bağışla. İstemeden bağışlayan sensin. Muhakkak ki Allah vâitlerinin hiç birinden caymaz.

¹ Medine'de nâzil olmuştur. İki yüz âyettir.

² Kur'an-ı veya inzâl olunan Kitapları veya mucizeleri veya Zebur-u.

³ Yâni bilfiil ukubet eder.

⁴ Mânâsı vazih olup kendisinde müşkilât ve tereddüt

bulunmayan muhkem, aksi müteşâbihtir.

⁵ Yahut müteşâbihatın te'vili Allah, bir de ilimde rüşuh sahibi olanlar bilirler. Bunlar «biz...» derler.

⁶ Yahut bunlardan yalnız tam akıllılar nasihat kabul ederler.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ۖ كَذَّابِينَ
فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۖ قُلِ الَّذِينَ كَفَرُوا
سَتُعَذِّبُونَ وَيُخْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَيُسْأَلُونَ
فَقَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فَيْتِنِ الْقِتَافَةِ ۖ تَقَاتِلْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَأُولَئِكَ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَهُمْ رَأَى
الْعَيْنِ ۖ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بَصِيرَةً مِّنْ بَيْنِهِمْ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۖ رُبَّمَا لَتَأْتِيَ حُبَّ الشَّهَوَاتِ
مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْمَرْحُومِ ۚ ذَلِكَ
مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَاللَّهُ عِنْدَ حُسْنِ الْمَتَابِ ۖ قُلِ
أَوْ يَنْتَكُم بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكُمْ ۖ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنَّاتٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ۖ

(10) innelleziyne keferû len tuğniye an-
hüm emvâlühüm ve lâ evlâdühüm minal-
lahi şey'â, ve ulâike hüm vekuûdünnâr
(11) kede'bi âli fir'avn, velleziyne min
kablihîm, kezzebû biâyâtinâ, fe'ehaze hü-
mullahü bizünûbihîm, vallahü şediyyül'-
ikaâb (12) kul lilleziyne keferû setugle-
bûne ve tuhşerûne ilâ cehennem, ve bi'-
selmihâd (13) kad kâne leküm âyetün
fiy fieteyniltekata, fietün tûkaâtîlû fiy
sebiylillâhi ve uhrâ kâfireh, yerevnehüm
misleyhim re'el'ayn, vallâhü yüeyyidü
binasrihi men yeşâ' inne fiy zâlike le'ib-
reten liûliyl'ebsâr (14) züyyine linnâsi
hubbüşşehevâtî minennisâi velbeniye
velkanâtiyril mukantarati minezzehebi
velfiddati velhaylilmüsevvemeti vel'en'a-
mi velhars, zâlike metâ'ülhayâtiddünya,
vallahü indehü hüsnülmeâb (15) kul eü-
nebbiüküm bihayrin min zâliküm, lille-
ziynettekav inde rabbihim cennâtün tec-
riy min tahtihel'enhârü hâlidîyne fiyhâ
ve ezvâcün mutahheretün ve rıdvânün
minallah, vallahü basıyrün bil'ibâd.

(10) Kâfir olanlar yok mu, onların ne malları, ne oğulları Allah yanında hiçbir şeye yaramaz ¹. İşte onlar ateşin yakacağıdır. (11) Nasıl ki firavuncular ve onlardan önce gelenler de âyetlerimizi tekzip etmişlerdi. Allah onları günahlarıyla yakaladı ². Ailâh'ın ukubeti şiddetlidir. (12) Kâfir olanlara de ki yakında mağlûp olup cehenneme kaldırılacaksınız. Orası ne kötü yataktır. (13) Karşı karşıya gelen iki cemaatte sizin için bir ibret vardı. Onlardan biri Allah yolunda vuruşanlar, diğeri ise kâfirlerdi. Onlar bunları gözleriyle kendilerinin iki misli kadar görüyorlardı. ³ Allah dilediğini yardımı ile teyit eder. Bunda erbab-ı

basiret için bir ibret vardır. (14) Kadınlardan, oğullardan, kantarlarla altın ve gümüşten, nişanlı ⁴ atlardan, davarlardan ⁵, ekinlerden olup insanın içini çeken bir takım şeyleri sevmek insanlara hoş göründü. Bunlar dünya diriliğinin geçinecek şeyleridir. Nihayet varılacak güzel bir yer Allah yanında. (15) De ki size bunlardan daha iyisini haber vereyim mi? Sakınanlar için Rablerinin yanında, altlarından ırmaklar akar Cennetler vardır. Bunlar orada dâim kalacaklardır. Bir de pâklanmış zevceler, Allah tarafından bir hoşnutluk vardır. Allah kullarını görür.

¹ Yahut Allah'ın azabından onları hiç bir şey kurtaramaz.

² Yâni tövbe etmeksizin yakaladı. Kurtulmağa mecaleri kalmadı. Ukubete giriftar oldular. Yahut günahlarından nâşi azaba giriftar etti.

³ Bedir Gazvesinde eshab-ı güzîn üç yüz kadardı. Müşrikler ise dokuz yüz kadar olup mü'minlerin üç misli idi. Fakat kâfirler mü'minleri iki misli veya kendilerinin

iki misli kadar, ya altı yüz kadar veya iki bine yakın, görüyorlardı. Veya Müslümanlar kâfirleri kendilerinin iki misli, altı yüz kadar görüyorlardı.

⁴ Cins alâ atlar veya cihat için hazırlanmış, çayırlarda otlanmış, başkalarından ayırt için nişan konmuş atlar.

⁵ Davar; deve, sığır, koyun kısmına şâmil olarak kullanılmıştır.

(16) elleziyne yekuûlûne rabbenâ innenâ âmennâ fagfirlenâ zünûbenâ ve kinâ azâbennâr (17) Essâbiriyn, vessâdıkiyn, velkaânitiyne velmünfikiyn, velmüstagfiriyne bil'eshâr (18) şehidallahü ennehü lâ ilâhe illâ hû, velmelâiketü ve ûlül'ilm, kaâimen bilkist, lâ ilâhe illâ hû, el'azi-zühakiym (19) inneddiyne indallahil'islâm, ve mahtefelleziyne ûtülkitâbe illâ min ba'di mâ câe hümül'ilmü bagyen beynehüm, ve men yekfür biâyâtillâhi feinnallahe seriy'ulhisâb (20) fein hâc-cûke fekul eslemtü vechiye lillâhi ve menittebe'an, ve kul lilleziyne ûtülkitâbe vel'ümmiyyiye e'eslemtü, fein eslemü fekadihtede, ve in tevellev feinnemâ aleykelbelag, vallahü basıyrün bil'ibâd (21) innelleziyne yekfürüne biâyâtillâhi ve yaktülünennebiyyiye bigayrihakkin ve yaktülünelleziyne ye'mürüne bilkistı minennâsi febeşşir hüm bi'azâbin eliyim (22) ulâikelleziyne habitat a'mâlühüm fiddünyâ vel'âhireti ve mâ lehüm min nâsiriyn.

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَفِي
عَذَابِنَا لَنَا نَارٌ ۖ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ
وَالْمُسْتَعْفِرِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ۖ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۖ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ
أَلْسِنًا مَوْمَاتٌ مَّا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُولُوا الْكِتَابِ إِلَّا مِنْ
بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ
فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۖ فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَحْيِي
لِلَّهِ وَمَنْ تَبِعَنِي ۖ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيَّةَ
ءَاَسَلَكُمُ فَإِنْ أَسَلُوكَ فَقَدْ آهَتَهُ وَأَوْانَ تَوَلَّوْا قَائِمًا
عَلَيْكَ الْبَلَاغُ ۖ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ۖ إِنَّ الَّذِينَ
يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ بْنَ بَغْيٍ حَرِّ
وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۖ أُولَئِكَ الَّذِينَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ۖ

(16, 17) O sakınanlar; «Ey Rabbimiz! Biz iman getirdik. Sen de günahlarımızı yarlığa, bizi ateş azabından sakla» diyenler, Sabredenler, gerçek diyenler, buyruğa boyun eğenler, harcedenler, seher vaktinde yarlıganmak dileyenlerdir. (18) Allah şahit, melekler şahit, ilim sahipleri şahit ki O'ndan başka tapacak yoktur ¹. O, ² her an hakkaniyet ile kaimdir ³. O'ndan başka tapacak yoktur, O, galib-i yektadır, hakimdir. (19) Şüphe yok ki Allah yanında bir din vardır, o da islâm dinidir. Kitaba nâil olanlar bunda ihtilâf etmediler. Yalnız hakikati bildikten sonra aralarında hasetten nâşi ihtilâf eden oldu.. Herkim Allah'ın âyetlerini tanımazsa Allah cezaları için çabuk hesap

görür. (20) Onlar sana karşı çal çene ederlerse kendilerine «ben, bana tâbi olanlar ile beraber kendimi Allah'a teslim ettim ⁴», Kitaba nâil olanlar ile ümmilere ⁵ de «islâmı kabul ettiniz mi» dersin. Eğer islâmı kabul ederlerse onlar doğru yolu bulmuşlar demektir. Şayet yüz çevirirlerse sana düşen yalnız risaleti tebliğdir. Allah kullarını görür; (21) Allah'ın âyetlerini tanımayanlar, peygamberlerini de nahak yere öldürenler, insanlardan hakkaniyet ile emredenleri de öldürenler yok mu, sen onlara acıklı bir azap müjdele. (22) İşte onların amelleri dünyada, âhirette beyhude olmuştur. Kendileri için yardım edecek bir kimse de yoktur.

¹ Yâni Allah delâil izhar buyurdu, melekler birliğini ikrar ettiler, ilim sahipleri de ilâhiyet ve rûbubiyetini tasdik eylediler.

² Veya hakkaniyet ile kaim olan Allah veya ilim sahipleri şahittir.

³ İşleri istikamet ile yürütendir.

⁴ Yahut amelimi ancak O'nun için işledim - dilim ile yüreğim ile, bütün azam ile Allah'a boyun eğdim.

⁵ Arap müşriklerine.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَقُولُوا هُم مِّنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن نَّمُتَّنَا النَّارَ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ
وَعَرَّهَمُ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ إِذَا جُمِعْنَا
لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكِ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ
وَتَنَزِعُ الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَن تَشَاءُ وَتُزِيلُ مَن تَشَاءُ
بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ
وَتُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾
لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَنُفَسِّدَنَّ مِنْ أَشْيَاءِ اللَّهِ إِن شَاءَ لَنَفْعَلُنَّهُمْ
نَجْيةً وَنُجَذِّدُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ إِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ إِن
خُفِّقُوا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ بُدُّوا يَعْصَكَ اللَّهُ وَتَعْلَمُ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

(23) elem tere illeleziyne ûtû nasıyben minelkitâbi yûd'avne ilâ kitâbillâhi liyah-küme beynehüm, sümme yetevellâ feriy-kun minhüm ve hüm mu'ridûn (24) zâlike biennehüm kaâlû len temessenennârü illâ eyyâmen ma'dûdâtin ve garrehüm fiy diynihim mâ kânû yefterûn (25) fekeyfe izâ cema'nâ hüm liyevmin lâ reybe fiyh, ve vüffiyet küllü nefsin mâ kesebet ve hüm lâ yuzlamûn (26) kulillâhümme mâlikelmülk, tû'tilmülke men teâşü ve tenzi'ulmülke mimmen teşâ, ve tü'izzü men teşâü ve tüzillü men teşâ' biyedikel-hayr, inneke alâ külli şey'in kadiyr (27) tûlicülleyle fiynnehâri ve tûlicünnehâre fiyleyli ve tuhricülhayye minelmeyyiti ve tuhricülmeyyite minelhayy, ve terzuku men teşâü bigayri hisâb (28) lâ yettehi-zilmü' minûnelkâfiriyye evliyâe min dû-nilmü'miniyn, ve men yef'al zâlike feleyse minallahi fiy şey' illâ en tettekuû min-hüm tûkaât, ve yühazzirükümullahü nef-seh, ve ilallahilmasıyr (29) kul in tuhfû mâ fiy sudûriküm ev tûbdûhü ya'lemhul-lah, ve ya'lemü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, vallahü alâ külli şey'in kadiyr.

(23) Kendilerine Kitaptan bir miktar nasip verilenleri görmüyor musun ki beyinlerinde hük-molunmak için Allah'ın Kitabına dâvet olunurlar da yine onların bir kısmı yüz çevirirler. Onlar dö-nek kimselerdir ¹. (24) Bu döneklik «bize sayılı günlerin maadasında ateş dokunmaz» demelerinden nâşidir. Onların bu iftiraları kendilerini al-datmıştır. (25) Vukuunda hiç şüphe olmayan bir günde onları topladığımız vakit halleri nasıl olur? O günde herkese kazandığı tamamiyle verilir; on-lar zulüm de görmezler ². (26) De ki «mülkün sa-hibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verir-sin, dilediğinden de çekip alırsın; dilediğini azız kılarırsın, dilediğini de zelil edersin. Hayır senin

elindedir ³, sen her şeye tamamiyle kadırsın», (27) Geceyi gündüze katarsın, gündüzü de geceye ka-tarsın ⁴, ölüden diri çıkarırsın, diriden de ölü çı-karırsın, dilediğine sayısız rızık verirsin,.. (28) Mü'minler; mü'minlerden gayrı, kâfirleri dost edinmesinler. Herkim bunu yaparsa Allah'tan ili-şiği kesmiş olur ⁵. Meğer ki onlardan sakınılacak bir şey ile sakınıla ⁶. Allah sizi kendinden hazer ettirir ⁷. Son varış ancak Allah'adır. (29) De ki sînelerinizde olan kâfir dostluğunu gizleseniz de, âşikâr kılsanız da Allah bilir. O, göklerde, yerde ne varsa hepsini de bilir. Allah her şeye tamamiy-le kadirdir.

¹ Yahut dönerek yüz çevirirler.

² İyilikleri eksilmez, kötülüklerinden fazla azap gör-mezler.

³ Yahut hayır da, şer' de senin elindedir.

⁴ Geceyi kısaltıp gündüzü uzatırsın, gündüzü de kısal-

tıp geceyi uzatırsın.

⁵ Allah'ın dostluğu kalmaz. Yahut bu dostluk Allah'ın dininden değildir.

⁶ Aralarında bulunmak gibi. Canını, malını kurtarmak için dil ile müdarat caizdir.

⁷ Yâni Zat-ı Bâriye âsi olmaktan, menahihi irtikâptan.

(30) yevme tecidü küllü nefsin mâ amilet min hayrin muhdarâ, ve mâ amilet min sû' tüveddü lev enne beynehâ ve beynehû emeden ba'îyda, ve yühazzirü-kümullahü nefseh, vallahü raûfün bil'ibâd (31) kul in küntüm tühîbbûnallâhe fettebi'ûniy yuhbibkümullahü ve yağfirleküm zünûbeküm, vallahü gafûrün rahîm (32) kul etiy'ullahe verresûl, fein tevellev feinnallahe lâ yuhîbbülkâfirîyn (33) innallahastafâ âdeme ve nûhan ve âle ibrahîyme ve âle imrâne alel'âlemiyn (34) zürriyyeten ba' duhâ min ba'd, vallahü semî'ün alîym (35) iz kaâletimre'etü imrâne rabbi inniy nezertü leke mâ fiy batniy muharrerren fetekabbel minniy, inneke entessemiyl'ul'alîym (36) felemmâ vada'athâ kaâlet rabbi inniy vada'tühâ ünsâ, vallahü a'lemü bimâ vada'at, ve leysezzekerü kel'ünsâ, ve inniy semmeytühâ meryeme ve inniy ü'yzühâ bike ve zürriyyetehâ mineşşeytânirraciym (37) fetekabbelehâ rabbühâ bikabûlün hasenin ve enbetehâ nebâten hasenâ, ve keffelehâ zekeriyyâ, küllemâ dehalet aleyhâ zekeriyyelmihrâbe vecede indehâ rızkaâ, kaâle yâ meryemü ennâ leki hâzâ, kaâlet hüve min indillâh, innallahe yerzuku men yeşâü bigayri hisâb.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تُوَدِّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ ۝ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ۝ إِذْ قَالَ اللَّهُ أَصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ إِذْ قَالَ إِمْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَدَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَكِنَّ الذِّكْرَ كَلَّا لَإِنِّي وَأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي عُيِدْتُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَاهُمَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۝ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَ هَارٍ رَاقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكَ هَٰذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

(30-31) Herkes iyilikten, kötülükten ne işlemiş ise hepsini hazır bulduğu günde kendisi ile kötü iş arasında pek uzak bir mesafe bulunmasını temenni eder. Allah sizi kendinden hazer ettirir. Allah kulları hakkında pek esirgeyen Zâttır. (32) De ki Allah'a ve peygamberine itaat edin, eğer yüz çevirirlerse Allah o kâfirleri sevmez. (33) Allah Âdem-i, Nuh-u, İbrahim hanedanını, Umran hanedanını bütün âlem üzerine mümtaz kıldı. (34) Onlar bir zürriyet idi, birbirlerinden peyda olmuş idi. ¹ Allah semî'dir, hakkiyle âlimdir. (35) Hani Umran'ın karısı demişti: Yâ Rab! karnımdakini azatlı kul olarak ² sana adadım. Bu adağımı ka-

bul et. Semî' sensin hakkiyle âlim sensin ³. (36) Onu doğurunca «Yâ Rab! «ben kız doğurdum» dedi. Allah onun ne doğurduğunu iyi bilir. Erkek kız gibi değildir. Ben adını Meryem koydum. Onu ve zürriyetini koğulmuş şeytandan korumana bıraktım» dedi. (37) Rabbi kızı hüsn-ü kabul ile kabul etti, pek güzel büyüttü. Zekeriya'yı ona bakmağa memur etti. Herne zaman Zekeriya kızın bulunduğu çardağa ⁴ girse yanında bir nevi rızık ⁵ bulurdu «Meryem! Bu, sana nereden geliyor?» Diye sorunca Meryem: «Bu, Allah tarafından geliyor» derdi. Allah dilediğine sayısız rızık verir.

¹ Yahut dinleri birdi.

² İbadetgâha hâdim, itaat-i hüdaya has olarak.

³ Adağımı iştirsin, niyetimi de bilirsin.

⁴ Veya beyt-i makdisin eşref bir mahalline.

⁵ Vakitsiz rızık veya el emeğiyle değil Allah'ın fazl ve keremi ile hâsıl olan rızık.

هٰذَا لَكَ دُعَاؤُكَ يَا رَبِّهٖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً
طَيِّبَةً اِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاۗءِ ۝ فَاَدْنٰهُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ
يُّصَلِّي فِي الْخُرَابِ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ مَّصْدُوقٍ كَلِمَةً مِنْ
اللّٰهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ۝ قَالَ رَبِّ
اِنِّىْ كُوْنُ لِيْ غُلَامًا وَقَدْ بَلَغْنِي الْكِبَرَ وَامْرَاَتِي عَاقِرٌ قَالَ
كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ۝ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْ اٰيَةً
قَالَ اِنَّكَ الْاَمْسِكُ النَّاسَ ثَلَاثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْرًا وَاذْكُرْ
رَبَّكَ كَثِيْرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاُبْحٰرِ ۝ وَاِذْ قَالَتْ
الْمَلٰٓئِكَةُ يَا مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفٰكِ
عَلٰى نِسَآءِ الْعٰلَمِيْنَ ۝ يَا مَرْيَمُ اقْنُتِيْ لِرَبِّكِ وَاسْجُدِيْ
وَارْكَعِيْ مَعَ الرَّاكِعِيْنَ ۝ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاۗءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ
اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُوْنَ اَقْلَامَهُمْ اَيُّهُمْ يَكْفُلُ
مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ۝ اِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ
يَا مَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يَبَشِّرُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اَسْمُہٗ السَّمِیْعُ عِیْسٰی
ابْنُ مَرْیَمَ وَجِہًا فِی الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُفْسَدِیْنَ ۝

(38) hünâlike de'â zekeriyyâ rabbeh, ka-
âle rabbi heb liy min ledünke zürriyyeten
tayyibeh, inneke semiy'uddu'â (39) fenâ-
dethülmelâiketü ve hüve kaâimün yusal-
liy fiylmihrâbi ennallahe yübeşşirüke bi-
yahyâ musaddikan bikelimetin minallahi
ve seyyiden ve hasûren ve nebiyyen mi-
nessâlihiyn (40) kaâle rabbi ennâ ye-
künü liy gulâmün ve kad beleganiyelki-
berü vemre'etiy âkir, kaâle kezâlikellahü
yef'alü mâ yeşâ (41) kaâle rabbic'al liy
âyeh, kaâle âyetüke ellâ tükellimennâse
selâsete eyyâmin illâremzâ, vezkür rab-
beke kesiyren ve sebbih bil'aşiyi vel'-
ibkâr (42) ve iz kaâletilmelâiketü yâ
meryemü innallahastafâki ve tahhareki
vastafâki alâ nisâil'âlemiyn (43) yâ mer-
yemuknütüy lirabbiki vescuđiy verki'i
ma'arrâki'ıyn (44) zâlike min enbâilgaybi
nühiyi ileyk, ve mâ künte ledeyhim iz
yülkuüne aklâmehüm eyyühüm yekfülü
meryeme ve mâ künte ledeyhim iz yahte-
simün (45) iz kaâletilmelâiketü yâ mer-
yemü innallahe yübeşşirüki bikelimetin
minh, ismühülmesiylhu iysebnü meryeme
veciyhen fiyddünyâ velâhireti ve minel-
mukarrebıyn.

(38) Orada ¹ Zekeriya Rabbine niyaz etti: Yâ Rab! Nezdinden bana pâk bir nesil bağışla. Çünkü sen niyazı işiten Zâtsın ². (39) Zekeriya mihrapta durup namaz kılar iken melekler ³ ona nida edip «Allah sana kendisinden gelen kelimeyi ⁴ tasdik edici, ulu ⁵, tehhülden çekinir ve sulâhadan ⁶ bir peygamber olmak üzere Yahya'yı müjde eder» dediler. (40) Zekeriya «Ya Rab! ⁷ nasıl oğlum olabilir? ki bana kocalık çattı, karım da kısırdır» dedi. O, «bu böyledir, Allah dilediğini yapar» dedi. (41) Zekeriya «Ya Rab! Bana bir alâmet göster ki onunla gebe olduğumu bileyim» dedi. O, «sana alâmet şudur ki üç gün nâs ile konuşamayıp ancak işaret ile konuşabileceksin. Rabbini çok an. O'nu sabah ve akşam tespih et» dedi. (42) Hani melekler de-

mişlerdi: «Meryem! Allah seni güzide kıldı; seni pâk kıldı; seni bütün âlemin 'kadınları üzerine mümtaz kıldı», (43) «Meryem! Rabbine kulluk et, secde et, rükû edenlerle beraber rükû et» ⁸ (44) Bu haberler gayip haberlerdendir ki biz onları sana vahy ediyoruz. Onlar Meryem'in terbiyesini hangisi tekeffül edecek diye kalemlerini ⁹ attıkları zaman sen yanlarında değildin. Bu hususta kavga ettikleri zaman yine yanlarında değildin. (45) Hani melekler demişlerdi: «Meryem! Allah kendisinden gelen bir kelime ile sana müjde veriyor, adı Mesih, Meryem oğlu İsa'dır. Dünyada ve âhirette itibarlı ¹⁰ dır. Nezd-i Bâride mukarrep olanlardan-
dır.»

¹ Veya bu hâli görünce.

² Niyazımı kabul edersin.

³ Veya cemaat melâike cemaatı reisi olan Cibril Aleyhisselâm.

⁴ Allah'ın Kitabını veya İsa Aleyhisselâmı.

⁵ Veya fıkıh, âlim, halim.

⁶ Yâni salâhta kâmil olanlardan veya böyle olanların evlâdından.

⁷ Yahut efendim demektir. Bu halde muhatap melek olmuş olur.

⁸ Namaz kılanlarla beraber namaz kıl.

⁹ Kur'a için Tevrat yazdıkları kalemleri veya ok veya değnekleri nehre attıkları zaman.

¹⁰ Şefaât ve nübüvvet vecah ve mansıp ve makam sahibi.

(46) ve yûkellimünnâse fiylmehdi ve kehlen ve minessâlihıyn (47) kaâlet rabbi ennâ yekûnü liy veledün ve lem yemseniy beşer, kaâle kezâlikillahü yahluku mâ yeşâ, izâ kadâ emren feinnemâ yekuûlü lehü kün feyekûn (48) ve yû'allimühülki-tâbe velhikmete vettevrâte ve'inciyl (49) ve resûlen ilâ beniy isrâiyl, enniy kad ci'tüküm biâyetin min rabbiküm, enniy ahluku leküm minettıyni kehey'etıtayrı fe'enfuhu fiyhi feyekûnü tayren bi'iznillâh, ve übriyül'ekmehe vel'abrasa ve uhyiyl-mevtâ bi'iznillâh, ve ünebbiüküm bimâ te'külüne ve mâ teddehirüne fiy büyûti-küm, inne fiy zâlike leâyeten leküm in küntüm mü'miniyn (50) ve musaddıkan limâ beyne yedeyye minettevrâti ve liu-hille leküm ba'delleziy hurtime aleyküm ve ci'tüküm biâyetin min rabbiküm, fetekullahe ve etiy'un (51) innallahe rabbiy ve rabbüküm fa'büdüh, hâzâ sırâtun müstakıym (52) felemmâ ehasse iysâ minhümülküfre kaâle men ensâriy ilallah, kaâlelhavâriyyüne nahnü ensârullah, â-mennâ billâh, veşhed biennâ müslimûn.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ۝ قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝ وَيُعَلِّمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۝ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ۝ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأَجَلًا لِّكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ۝ فَلَمَّا أَحَسَّ عَيْسَىٰ مِنْهُمْ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِمَا نَا مُسْلِمُونَ ۝

(46) O, beşikte iken ¹ ve yetişkin iken ² nâs ile konuşur. O, sulâhadandır. (47) Meryem dedi: «Yâ Rab! Nasıl benim çocuğum olabilir ki bana hiçbir insan dokunmamıştır» O, dedi: «Evet böyledir, fakat Allah dilediğini yapar. Bir şeyi isteyince ona «Ol» demesiyle o şey olur. (48, 49, 50) Allah ona Kitap ³ ve Hikmeti ⁴ Tevrat ve İncil-i öğretir, onu İsrail oğullarına peygamber gönderir o, onlara diyecek ki «size Rabbiniz tarafından mucize getirdim. Size çamurdan kuş şekli gibi bir şey yaparım, ona üfürürüm, o da Allah'ın izniyle kuş olur. Anadan doğma körü abraşı iyi ederim. Allah'ın izniyle ölüleri diriltirim. Evlerinizde yediğiniz, biriktirdiğiniz şeyleri size haber veririm.

Bunlar da sizin için peygamberliğime dair alâmet vardır. Mü'min iseniz onu anlarsınız. Önümüzdeki Tevrat-ı tasdik ettiğim halde size haram kılınan bazı şeyleri helâl kılmak için geldim ve Rabbiniz tarafından size başka bir mucize de getirdim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin». (51) Şüphe yok ki Allah benim de Rabbinizdir. Öyle ise ona tapın. En doğru yol budur». (52) Vaktâ ki İsa Yahudilerden küfür hissetti, «Allah için ⁵ bana yardım edenler kimlerdir?» dedi. Havariyyun ⁶ dediler: «Biz Allah'ın dininin yardımcılarıyız, Allah'a inandık, sen bizim Müslim olduğumuza şahit ol».

¹ Beşiğe muhtaç bir halde iken, anasının kucağında iken.

² Yetişkin iken konuşması anasının kucağındaki konuşması gibidir. Yetişkin iken nâs'a umur-u dini öğretir. Yahut çocukluğunda da büyüklüğünde de konuşur, nâs-ı dâvet eder.

³ Allah'ın Kitaplarını, veya yazı yazmağı.

⁴ Ulûmu ve tehzib-i ahlâkı.

⁵ Veya Allah'a dönerek, sığınarak, giderek — Allah ile beraber — Allah yolunda yardım eden.

⁶ Halis yarıları.

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَكْرُؤًا مِمَّنْ كَرَأَى اللَّهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ
الْمَاكِرِينَ ﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ كُنْ
إِلَى وَمُطَهَّرٌ مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلٌ لِّ الَّذِينَ تَتَّبَعُوكَ
فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ
فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فَمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَمَاذَا الَّذِينَ
كَفَرُوا أَقَاعِدُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أَجْرَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْهَالِكِينَ ﴿٥٧﴾
ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنَّ مَثَلَ
عِيسَىٰ عِندَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ الْحَقُّ مِّنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُنْكَرِينَ ﴿٦٠﴾ فَمَنْ
حَاجَكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ فَقُلْ تَقَالُوتُ أَدْعُ
إِبْنَآءَ نَاوَابِنَآءَ كُمْ وَنِسَآءَ نَاوَابِنَآءَ كُمْ وَأَنْفُسِنَا
وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ تَبْهَلُ فَتَجْعَلُ لَّغْنًا لِّلَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٦١﴾

(53) rabbenâ âmennâ bimâ enzeltet vet-teba'nerresûle fektübnâ ma'aşşâhidiyn (54) ve mekerû ve mekerallah, vallahü hayrûlmâkiriyn (55) iz kaâlallahü yâ iysâ inniy müteveffiyke ve râfi'uke ileyke ve mutahirrûke minelleziyne keferû, ve câ'ilüllezinyettebe'ûke fevkalleziyne kefrû ilâ yevmilkiyâneh, sümme ileyke merci'üküm, feahkümmü beyneküm fiymâ küntüm fiyhi tahtelifün (56) fe'emmelleziyne keferû feü'azzibühüm azâben şediden fiyd-dünyâ vel'âhireti ve mâlehüm min nâsiriyn (57) ve emmelleziyne âmenû ve amilüssalihâti feyüveffiyhim ücûrehüm, vallahü lâ yühibbuzzâlimiyn (58) zâlike netlühü aleyke minelâyâtî vezzikrilhakîym (59) inne mesele iysâ indallahî kemeseli âdem, halekahü min türâbin sümme kaâle lehü kün feyekün (60) elhakku min rabbike felâ tekün minelmunteriyn (61) femen hacceke fiyhi min ba'di mâ câeke minel'ilmî fekul te'âlev, ned'u ebnâenâ ve ebnâeküm ve nisâenâ ve nisâeküm ve enfüsenâ ve enfüseküm sümme nebtihil fe-nec'al la'netallahî alelkâzibiyn

(53) «Ey Rabbimiz! Bize indirdiğin Kitaba inandık, Resûle de uyduk, bu halde bizi şahitler ¹ ile beraber yaz». (54) Onlar mekir ve gizlice katle teşebbüs ettiler. Allah da Mekirlerine mukabelede bulundu ². Allah mekir muamelesinde bulunanların hayırlısıdır ³. (55) Hani Allah demişti: İsa! Ömrünü tamamlayacağım ⁴; seni kendime ⁵ kaldıracığım seni kâfir olanlardan tathir ve halâs edeceğim, sana tâbi olanları kıyamet gününe kadar kâfir olanların üstünde tutacağım ⁶. Sonra merciiniz ⁷ yalnız banadır. İşte o zaman ihtilâf etmiş olduğunuz şeyler hakkında aranızda hükmedeceğim. (56) Kâfir olanlara gelince onları dünya ve âhirette şiddetli azap ile azap ederim. Onlar için yardım edecek hiç kimse yoktur. (57) İman

edip iyi amel işleyenlerin ise mükâfatlarını tamamiyle öderiz. Allah zâlimleri sevmez. (58) Sana tilâvet ettiğimiz bu kıssalar nübüvvet alâmetlerinden, muhkem olan ⁸ Kur'an'dandır. (59) Şurası muhakkak ki Allah yanında İsa'nın hali Âdem'in ki gibidir ⁹. Allah onu topraktan yarattı. Sonra ona insan ol deyince o da oluverdi. (60) Bu baptaki doğru haber Rabbin tarafından bildirilmiştir. Artık şüphe edenler zümresinden olma. (61) Sana ilim ¹⁰ vâsıl olduktan sonra İsa hakkında her kim sana karşı çene çalarsa onlara dersin: Gelin oğullarımızı, oğullarınızı; kadınlarımızı, kadınlarınızı çağıralım siz de gelin biz de gelelim sonra lânetleşelim ¹¹, Allah'ın lâneti yalancılara olsun, diye niyaz edelim.

¹ Vahdaniyet ve risaleti tasdik edenler.

² Katli için onlara fırsat vermedi.

³ Başkasına zarar isâl edenlerin en kuvvetlisidir.

⁴ Seni katilden kurtarırım, seni ömrünün sonuna kadar bırakırım — seni dünyadan çekerim — şehvattan temizlerim — semaya kaldırırken öldürürüm.

⁵ Mahall-i kerametime — mahall-i sevabına, Allah'tan başka hâkim olamayacak bir yere.

⁶ Yâni seni tasdik edenleri seyf ile veya hüccet ile, seni inkâr edenlerin üstünde tutarım.

⁷ Sana tâbi olsun, olmasın hepinizin mercii.

⁸ Veya hikmeti müstemil olan Kur'an'dandır — Levh'ı Mahfuz'dan.

⁹ Yarattılışda veya evsafıta.

¹⁰ Bu bapta kat'î delâil, vahiy ile bildirilen delâil.

¹¹ Veya yalvaralım.

(62) inne hâzâ lehüvelkasasulhakk, ve mâ min ilâhin illâllah, ve innallahe lehüvel'azîyzülhakiym (63) fein tevellev fein innallahe aliyümün bilmüfsidiyn (64) kul yâ ehlelkitâbi te'âlev ilâ kelimetin sevâin beynenâ ve beyneküm, ellâ na'büde illallahe ve lâ nüşrike bihi şey'en ve lâ yettehlize ba'dunâ ba'dan erbâben min dūnil-lâh, fein tevellev fekuûlûshedû biennâ müslimūn (65) yâ ehlelkitâbi lime tühâccüne fiy ibrahîyme ve mâ ünziletittevrâtü vel'inciylü illâ min ba'dih, efelâ ta'kılûn (66) hâ entüm hâülâi hâcceptüm fiymâ leküm bihi ilm, felime tühâccüne fiymâ leyse leküm bihi ilm, vallahü ya'lemû ve entüm lâ ta'lemûn (67) mâ kâne ibrahîymü yahûdiyyen ve lâ nasrâniyyen ve lâkin kâne haniyfen müslimâ, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (68) inne evlennâsi bi'ibrahîyme ilelleziynettebe'ühü ve hâzen-nebiyyü velleziyne âmenû, vallahü veliyyülmü'miniyn (69) veddet tâifetün min ehlelkitâbi lev yudillûneküm, ve mâ yadillûne illâ enfüsehum ve mâ yeş'urûn (70) yâ ehlelkitâbi lime tekfûrüne biâyâtillâhi ve entüm teşhedûn.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ
الْعِزُّ الْحَكِيمُ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ۖ
قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۖ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي أَمْرِهِمْ
وَمَا أَنْزِلَتْ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ عِنْدِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
ۖ هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجِّجْتُمْ فِيهَا كُفْرًا بَعْدَ كُفْرٍ تَحَاجُّونَ
فِيهَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۖ مَا كَانَ
إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۖ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا قَوْمٌ النَّاسِ بِإِزْهِيمٍ لِلَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ۖ
وَدَنْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۖ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ۖ

(62) İşte bunlar şüphesiz doğru kıssalardır ¹. Allah'tan başka tapacak yoktur. Allah galib-i yektadır, hakimdir. (63) Onlar yüz çevirirlerse varsın çevirsinler. Çünkü Allah müfsitleri tamamiyle bilir. (64) De ki «Ey ehl-i Kitap! Gelin aramızda birleşeceğimiz bir kelime üzerinde toplanalım: Hiç bizim Tanrı'dan başkasına tapmayalım, O'na hiçbir şeyi şerik koşmayalım, Allah'ı bırakıp içimizden bir kısmını Rab edinmeyelim». Şayet bundan yüz çevirirlerse «şahit olun, biz müslümanız» dersiniz. (65) Ey ehl-i Kitap: İbrahim hakkında ² neye çene çalıyorsunuz? Tevrat ile İncil ancak ondan sonra indirilmiştir. Hâlâ buna akıl erdiremiyor musunuz ³ (66) Öyle kimselersiniz ki bildiği-

niz şeyler hakkında çene çalarsınız. Neden bilmediğiniz şeyler hakkında çene çalıyorsunuz? ⁴ Allah bilir, siz bilmezsiniz. (67) İbrahim, ne Yahudidir, ne de Nasrani. Lâkin müvahhid-i pâk bir müslimdir. O, müşriklerden de değildir. (68) Şüphe yok ki İbrahim'e en yakın olanlar ⁵ kendisine tâbi olanlar ile bu peygamber, bir de ona iman edenlerdir. Allah mü'minlerin yârı ve işlerini görendir. (69) Ehl-i Kitaptan bir grup sizi yoldan çıkarmak isterler. Onlar farkına varmaksızın yalnız kendilerini yoldan çıkarırlar. (70) Ey ehl-i Kitap! Tevrat'ta ve İncil'de görüp dururken neye Allah'ın âyetlerini tanımlıyorsunuz?

¹ Nazm-ı Celil pek müekket bir cümledir, türkçede hakkiyle ifade olunamaz.

² Yahudiler, hristiyanlar İbrahim Aleyhisselâm bizdendir diye birbirleriyle çekişirlerdi.

³ Daha mezhebinizin bâtıl olduğunu düşünemiyor musunuz?

⁴ Evsaf-ı Muhammediye gibi Kitabınızda mezkûr ve malûm olan bir şey hakkında inat yüzünden çene çalıyorsunuz. Haydi bunu bırakalım İbrahim Aleyhisselâm gibi kendilerine nisbeti malûm olmayan ne diyecek vardır?

⁵ İbrahim Aleyhisselâma hususiyeti olanlar dinine kemal derece münasebeti olanlar.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكُونُوا لِحَقٍّ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۖ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ يَأْمُرُوا بِالْأَذَى
أُنْزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَآكُفُّوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ۖ وَلَا تَوْمِنُوا إِلَّا بِمَا نَبِّحُ بِهِ نَبِّحُكُمْ فَلِئِنْ لَمْ تُدِ
هُدَى اللَّهِ أَنْ يُوَفِّيَ أَحَدًا مِثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ وَأَنْ يَجْزِيَكُمْ عِنْدَ
رَبِّكُمْ فَلِئِنْ لَمْ تُفَضِّلْ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَأَنْ يَسْأَلِ
عَلَيْهِمْ ۖ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ
ۖ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ آمَنَهُ يَقْطَرِ وَرُيُودُ إِلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ آمَنَهُ يَدِينُكَ وَلَا يُؤَدُّ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ
عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّةِ
سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۖ بَلَى مَنْ
أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۖ إِنْ الَّذِينَ
يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ
لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ

(71) yâ ehlekitâbi lime telbisûnelhakka bilbâtılı ve tektümûnelhakka ve entüm ta'lemûn (72) ve kaâlet tâifetün min ehlikitâbi âminû billezîy ünzile alelleziyne âmenû vechennehâri vekfürû âhirehü le' allehüm yerci'un (73) ve lâ tü'minû illâ limen tebi'a diyneküm, kul innelhüdâ hü-dallah, en yü'tâ ehadün misle mâ ütiytüm ev yühâccüküm inde rabbiküm, kul innel-fadla biyedillâh, yü'tiyhi men yeşâ, val-lahü vâsi'un aliyim (74) yahtassu birah-metihî men yeşâ, vallahü zülfadlil'aziym (75) ve min ehlikitâbi men in te'menhü bikintârin yüeddihî ileyk, ve minhüm men in te'menhü bidinârin lâ yüeddihî ileyke illâ mâ dümte aleyhi kaâimâ, zâ-like biennehüm kaâlû leyse aleynâ fiyl'ümmiyyiye sebiyl, ve yekuûlûne alalla-hilkezibe ve hüm ya'lemûn (76) belâ men evfâ biahdihî vettekaâ feinnallahe yuhibbülmuttekıyn (77) innelleziyne yeş-terûne bi'ahdillahi ve eymanihim seme-nen kaliylen ulâike lâ halâka lehüm fiyl'âhireti ve lâ yükellimühümullahü ve lâ yanzuru ileyhim yevmelikiyâmeti ve lâ yüzekkiyhim ve lehüm azâbün eliyim.

(71) Ehl-i Kitap! bile bile neye hakkı bâtil ile karıştırıyor, gizliyorsunuz? (72, 73) Ehl-i Kitap-tan bir grup diğerlerine demişlerdi: «İman eden-lere inzâl olunan Kur'an'a sabahleyin inanın, ak-şam üzeri onu tanımayın. Olabilir ki onlar din-lerinden dönerler kendi dininize tâbi olan kimse-den başkasına inanmayın» onlara de ki «yol Al-lah yoludur» ¹. «Size verilen şeylerin ² başka bi-rine de verildiğine, yahut onların size karşı Rab-bileri nezdinde hüccet getireceklerine inanmayın» ³Onlara de ki «nimet ve inayet Allah'ın elinde-dir. Allah onu dilediğine verir. Allah vâsi'dir, hakkıyla âlimdir. (74) Allah rahmetini dilediğine tahsis kılar. Allah büyük inayet sahibidir. (75)

Ehl-i Kitaptan öyleleri vardır ki ona bir kantar altın emanet etsen yine onu sana öder. Öyleleri de vardır ki ona bir tek altın emanet etsen isteyip durmadıkça ⁴ onu sana ödemez. Bu da onların «ümmiler hakkında bize bir muaheze yolu yok-tur» demelerinden ⁵ nâsidir. Onlar bile bile Al-lah'a karşı yalan söylerler. (76) Öyle değil, belki herkim ahtini yerine getirir ve sakınırsa Allah sa-kınanları sever. (77) Allah ile olan ahitlerine ve andlarına bedel az bir şey satın alanlar yok mu, işte onların âhirette nasipleri yoktur. Allah kıya-met gününde onlar ile konuşmaz, kendilerine bak-maz, onları gûnahtan pâk kılmaz ⁶. Onlar için acıklı bir azap vardır.

¹ Cümle-i mutarazadır.

² Kudret helvası, Yelve kuşu... gibi nimetlerin ve mu-cizelerin.

³ Nazm-ı Celil nazm-ı sabıkın tetimmesi de olabilir: Size verilen şeyleri gibi başkalarına verildiğinden midir? Yoksa sizi Rabbileri nezdinde hüccet ile ilzam edeceklerin-den midir? ki böyle diyorsunuz — size verilen hidayetin başkalarına verildiğini veya sizi Rableri nezdinde ilzam ede-

ceklerini inkâr etmeyin.. Daha başka türlü de tercüme olu-nabilir.

⁴ Öbürlerine çok para versen kolayca alırsın, bunlara az bir para versen yine isteyip durmadıkça veya dâvaya kalkışmadıkça alamazsın.

⁵ Yâni «Arapların vesair Ehl-i Kitap olmayanların mal-larını almak helâldir» demelerinden nâsidir.

⁶ Veya sena etmez.

(78) ve inne minhüm leferiykan yelvüne elsinetehüm bilkitâbi litahsebûhü minel-kitâbi ve mâ hüve minelkitâb, ve yekuûlûne hüve min indillâhi ve mâ hüve min indillâh, ve yekuûlûne alallahilkeziye ve hüm ya'lemûn (79) mâ kâne libeşerin en yû'tiyehullahülkitâbe velhükme ven-nübüvve sümme yekuûle linnâsi kûnû ibâden liy min dūnillâh, ve lâkin kûnû rabbâniyyiye bimâ küntüm tū'allimūnelkitâbe ve bimâ küntüm tadrūsûn (80) ve lâ ye'müreküm en tettehizūmelâikete vennebiyyiye erbâbâ, eyemürüküm bil-küfri ba'de iz entüm müslimûn (81) ve iz ehazallahü miysâkannebiyyiye lemâ âteytüküm min kitâbin ve hikmetin sümme câeküm resûlün musaddıkun limâ ma'aküm letü'minünne bihi ve letensurunneh, kaâle eakrertüm ve ehaztüm alâ zâliküm ısrıy, kaâlû akrernâ, kaâle feşhedû ve ene ma'aküm mineşşâhidiyn (82) femen tevellâ ba'de zâlike feulâike hümülfâsikuûn (83) efegayre diynillâhi yebguûne ve lehü esleme men fissemâvâti vel'ardı tav'an ve kerhen ve ileyhi yürce'ün.

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيْقًا يَلْوُنَ أَلْسِنَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُتَّخَذَ وَالْمَلَكُوتَ وَالنَّبِيتِينَ أَرْبَابًا أَيَاْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ أَنْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَنْ نَنْزِلَهُ قَالُوا اقْرَأْ بِرُؤُوسِكُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ أَصْرِي قَالُوا اقْرَأْنَا قَالُوا فَاشْهَدُوا وَإِنَّا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْرَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

(78) Ehl-i Kitaptan öyle bir güruh vardır ki o tahrif olunamı Kitaptan sanmanız için Kitabı, dillerini eğerek, bükerek okurlar ¹. Kitaptan değil iken «Allah tarafındandır» derler. Halbuki o, Allah tarafından değildir. Onlar bile bile Allah'a karşı yalan söylerler. (79) Hiçbir insana yaraşmaz ki Allah ona Kitap, hüküm ², peygamberlik versin, sonra da halka «Allah'ı bırakın, bana kul olun» desin. Fakat o kimse «Kitabı öğrendiğiniz, ³ okuduğunuz veçhile âlim-i kâmil ⁴ olun» der. (80) O, size «melekleri, peygamberleri Rab edinin» diye de emretmez ⁵. Siz Müslüman olduktan sonra hiç size küfürü emreder mi? (81) Hani Allah size Kitap ve Hikmet ⁶ verip sonra

sizdekini tasdik edici bir peygamber gelince «* her halde ona iman ve yardım edesiniz» diye peygamberlerden ⁷ bir misak ⁸ almıştı. Allah «ikrar ettiniz mi? Bunun üzerine ahtimi kabul eylediniz mi?» demiş, onlar da «ikrar ettik» demişlerdi. Allah da kendinize ve etbânınıza şahit olun, ben de sizin ile beraber şahadet edenlerdenim» demişti. (82) Her kim bundan sonra yüz çevirirse işte fasık kimseler onlar olur. (83) Onlar Allah'ın dininden başka bir din mi araştırıyorlar? Halbuki göklerde, yerde ne varsa hepsi ister, istemez O'na boyun eğdiler, hepsi de O'na dönerler.

¹ Âyeti yerinden oynatırlar veya Kitabı okurken dillerini, münzel olan âyetten muharref olan cihete döndürürler.

² Hikmet yâni sünnet — Kitabı anlamak.

³ Veya öğrettiğiniz.

⁴ Allah-ı bilip ta'atine müdâvîm olun — nâs'ın tâlim ve terbiyesi ile meşgul olun.

⁵ Yahut böyle demek de yaraşmaz — Allah size böyle şey emretmez.

⁶ Kitapta mezkûr olmayan mufassal tekâlif-i şer'îye hakkında vârit olan vahy-i ilâhi.

⁷ Her peygamberden kendinden sonra gelecek her peygamber hakkında — her peygamber bir diğerini tasdik etmiştir — veya her peygamberden ancak Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm hakkında. Bu kavle göre Peygamberimiz peygamberlerin peygamberi olmuş oluyor.

⁸ Nazm-ı Kerim şöyle de tercüme olunabilir. Size Kitap ve Hikmet verdikten sonra onu musaddık olarak gelecek peygambere herhalde iman ve yardım etmeniz hususunda Allah peygamberlerden ve ümmetlerinden misak aldı.

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ وَمَا أُوتِيَ
مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالَّذِينَ مِن بَيْنِهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٥﴾ وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ
دِينًا قُلْنَ يَقْبَلُ مِنهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٦﴾
كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُمُ الَّذِينَ أَنعَمَ اللَّهُ
وَالْمَلَائِكَةُ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٨﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَخْفَقُ
عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن
بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٠﴾ إِنَّا لَنَدِينُ
كُفْرًا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ يَقْبَلُوا مِنهُمْ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الصَّاغِرُونَ ﴿٩١﴾ إِنَّا لَنَدِينُ كُفْرًا وَمَا نُوَاوِهِمْ
كُنَّا رَقْلًا يَقْبَلُ مِن أَحَدِهِمْ مِلًّا الْأَرْضُ ذَهَبًا وَلَوْ أَنفَدْنَا
بِهِ أُولَٰئِكَ لَكُنَّا عَذَابًا لَّهُمْ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٩٢﴾

(84) kul âmennâ billâhi ve mâ ünzile aleynâ ve mâ ünzile alâ ibrahîyme ve ismâ'yle ve ishâka ve ya'kuûbe vel'esbâti ve mâ ütiye mûsâ ve ıysâ vennebiyyûne min rabbihim lâ nüferriku beyne ehadin minhüm ve nahnü lehü müslimûn (85) ve men yebtegi gayrel'islâmi diynen felen yukbele minh, ve hüve fiyl'âhireti minelhâsiriyn (86) keyfe yehdiyllâhü kavmen keferû ba'de iymânihim ve şehidû ennerresûle hakkun ve câehümülbeyyinât vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (87) ulâike cezaühüm enne aleyhim la'netal-lahi velmelâiketi vennâsi ecma'iyn (88) hâliidiyne fiyhâ, lâ yühaffefü anhumül'azâbü ve lâ hüm yünzarûn (89) illelleziyne tâbü min ba'di zâlike ve aslahû feinnallahe gafûrûn rahıym (90) innelleziyne keferû ba'de iymânihim sümmezdâdü küfren len tukbele tevbetühüm, ve ulâike hümuddâllûn (91) innelleziyne keferû ve mâtu ve hüm küffârûn felen yukbele min ehadihim mil'ül'ardı zeheben ve leviftedâ bih, ulâike lehüm azâbün eliyimûn ve mâ lehüm min nâsiriyn.

(84) De ki biz Allah'a, bize inzâl olunan Kur'an'a İbrahim, İsmail, İshak, Yakub'a ve evlâd-ı Yakub'a inzâl olunanlara, Musa, İsa ve peygamberlere Rableri tarafından verilenlere inandık, onları birbirlerinden ayırt etmeyiz, biz yalnız Allah'a boyun eğerez. (85) Kim İslâmdan başka bir din araştırırsa onun dini asla kabul olunmayacak, o, âhirette ziyankâr olanlardan olacak. (86) İnandıktan, peygamberin gerçek olduğuna şahadet ettikten, kendilerine de açık hücret geldikten sonra kâfir olanları Allah nasıl hidayete erdirir? Allah zâlim ve kâfirleri hidayete erdirmez. (87) İşte onların cezaları, Allah'ın, meleklerin, bütün in-

sanların lânetleri üzerlerine olmaktadır. (88, 89) Onlar orada ¹ dâim kalırlar. Onların azapları tahfif olunmaz, kendilerine de bakılmaz ² Meğer ki bundan sonra tövbe edip ıslahı nefis etsinler; çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (90) İman getirdikten sonra kâfir olup sonra küfürlerini bir kat daha artıranlar, yok mu, onların tövbeleri asla kabul olunmayacaktır. İşte sapıklar onlardır. (91) Şüphe yok ki kâfir olup ta küfür halinde iken ölenler velev dünya dolusu altın feda etseler yine hiçbirisi asla kabul olunmayacaktır. İşte bunlar için acıklı bir azap vardır. Onların yardım edecek hiç kimseleri yoktur.

¹ Ateş içinde veya lânet altında.

² Veya mühlet verilmez.

(92) İlen tenâlûlbirre hattâ tünfikuû mim-mâ tühıbbûn, ve mâ tünfikuû min şeyin feinnallahe bihi aliym (93) küllü'tta'âmi kâne hıllen libeniy isrâiyle illâ mâ harreme isrâiylü alâ nefsihi min kabli en tünzezzettevrât, kul fe'tû bittevrâti fetlûhâ in küntüm sâdıkıyn (94) femenifterâ alalâhilkeziibe min ba'di zâlike feulâike hü-müzzâlimûn (95) kul sadakallahü fettebi'u millete ibrahîyme haniyfâ, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (96) inne evvele beytin vudî'a linnâsi lelleziy bibekkete mübâreken ve hüden lil'âlemiyn (97) fiyhi âyâtün beyyinâtün makaâmü ibrahîym, ve men dehalehü kâne âminâ, ve lillâhi alennâsi hiccülbeyti menistetâ'a ileyhi sebiylâ, ve men keferfe feinnallahe ganiyyün anil'âlemiyn (98) kul yâ ehlelkitâbi lime tekfûrûne biâyâtillâh, vallahü şehiydün alâ ma ta'melûn (99) kul yâ ehlelkitâbi lime tesuddûne an sebiylillâhi men âmene tebgünehâ ıvecen ve entüm şühedâ' ve mallahü bigaâfilin ammâ ta'melûn (100) yâ eyyühelleziyne âmenû in tütıy'û feriykan minelleziyne ütülkitâbe yerüd-düküm ba'de iymânüküm kâfiriyn.

لَن تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۝ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَآئِيلَ إِلَّا
مَا حَرَّمَ إِسْرَآئِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ ۚ قُلْ
فَاتَّبِعُوا التَّوْرَةَ فَإِن لَّوْهَا إِن كُنْتُ صَادِقِينَ ۝ فَمَنْ أَفْرَى
عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ قَاُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝
قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ۝ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ۝ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ
وَمِنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ۝
قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى
مَا تَعْمَلُونَ ۝ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ
مِمَّنْ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ۝

(92) Sevdiğiniz şeylerden harcetmedikçe asla iyi-liğe nâil olamazsınız. Her ne harcederseniz kar-şılığını görürsünüz; çünkü Allah onu hakkiyle bilir. (93) Tevrat'ın indirilmesinden evvel İsrail'in ken-disine haram kıldığı şeylerden başka yiyeceğin her biri ¹ İsrail oğullarına helâl idi. Onlara de ki dâvanızda gerçek iseniz haydi Tevrat-ı getirin de okuyun ². (94) Herkim Tevrat-ı getirip okuduk-tan ³ sonra Allah'a karşı kendiliğinden yalan uydurursa işte onlar zâlim kimselerdir. (95) De ki Allah gerçek demiştir. Artık muvahhid-i pâk olan İbrahim dinine tâbi olun. İbrahim müşrikler-den değildir. (96, 97) Halk için ilk önce konulan beyt ⁴, Bekke'deki beyttir ⁵. Onun hayır ve bere-keti çoktur. O, âlemlere aynı hidayettir. Orada hürmete ait açık alâmetler, İbrahim'in makamı ⁶

vardır. Her kim oraya girse taarruzdan emin olur. Onu haccetmeğe yol bulabilen ⁷ insanlara haccetmek Allah'a karşı bir borçtur. Her kim kâ-fir olursa ⁸ varsın olsun; Çünkü Allah âlemlerden müstağnidir ⁹. (98) De ki: Ey ehl-i Kitap! Allah yaptığınız şeylere şahit olup dururken neye Al-lah'ın âyetlerini ¹⁰ tanıımıyorsunuz? (99) De ki, Ey ehl-i Kitap! Siz gerçek dinin islâm olduğuna şahit olup dururken iman edeni neye Allah yolun-dan geri dönüp, Allah yolu olan İslâm dininin eğriliğini araştırıyorsunuz ¹¹? Allah yaptıklarınız-dan gafil değildir. (100) Ey iman edenler! Siz-den evvel Kitaba nâil olanlardan bir güruha uya-cak olursanız siz mü'min olmuş iken sizi yeniden küfre sokmuş olurlar.

¹ Veya her nev'i.

² Yahudiler «sen İbrahim dininde bulunduğunu iddia ediyorsun, halbuki o deve eti yemez, sütünü içmezdi» de-meleri, veya «o haram olanlar Tevrat ile haram kılınmış-tır» demeleri üzerine onları red için nâzil olmuştur.

³ Veya bu hüccetten.

⁴ İbadet için en evvel yapılan mâbet, yahut şeref iti-bariyle birinci olan mâbet.

⁵ Bekke; Mekke'nin adıdır. Bazılarınca Bekke Beyt-i Mukerrem'in yapıldığı yer, Mekke memleketin ismidir. Ya-

hut Bekke Mesçid-i Haram'ın tavaf olunan yeri, Mekke bü-tün haremın adıdır.

⁶ Veya onlardan biri İbrahim Aleyhisselâmın makamıdır.

⁷ Azığı, bineği olan, veya yürümeğe kudreti olan.

⁸ Allah'ı veya haccın farz olduğunu inkâr ederse.

⁹ Onların ibadetlerine asla muhtaç değildir.

¹⁰ Kur'an-ı Kerim'i, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâ-mı, nübüvveti Muhammediye'ye delâlet eden âyetleri.

¹¹ Halka, islâm dininde bir istikamet yoktur diyorsu-nuz, doğru yolu bırakıp eğri yolu tutuyorsunuz.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُنَادُوا عَلَيْنَا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ
وَمِنْ بَعْضِهِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ۝ وَأَعْلَنُكُمْ بِاللَّهِ وَجِبَالِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفْرُقُوا أَوَادَكُمْ
نِعْمَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً قَالَتْ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصِصَةٌ
بَيْنَهُمْ أَخَوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ
مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝
وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ
وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ بَيِّنَاتِكُمْ
فَقُوتُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝ وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ
وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ
نَنْتَلُوها عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ۝

(101) ve keyfe tekfürüne ve entüm tütlä aleyküm âyâtullâhi ve fiyküm resûlüh, ve men ya'tesim billâhi fekad hüdiye ilâ sıratın müstekıym (102) yâ eyyühelleziyne âmenuttekkullahe hakka tûkaâtihi ve lâ temûtünne illâ ve entüm müslimûn (103) va'tesimû bihablillâhi cemiy'â, ve lâ teferrekuû vezkürû ni'metallahi aleyküm iz küntüm a'dâen fe'ellefe beyne kulûbiküm feasbahtüm bini'metihi ihvânâ, ve küntüm alâ şefâ hufretin minennârî fe'enkazeküm minhâ, kezâlike yübeyyinnullahü leküm âyâtihi le'alleküm tehdedûn (104) veltekün minküm ümmetün yed'üne ilelhayri ve ye'mürüne bilma'rûfi ve yenhevne anilmünker, ve ulâike hümmülmüflihûn (105) ve lâ tekûnû kelleziyne teferrekuû vahtelefû min ba'di mâ câe hümmülbeyyinât, ve ulâike lehüm azâbün aziym (106) yevme tebyaddu vücûhün ve tesveddü vücûh, fe'emmelleziynesveddet vücûhühüm, ekefertüm ba'de iymânüküm fezûkul'azâbe bimâ küntüm tekfürûn (107) ve emmelleziynebyaddat vücûhühüm fefiy rahmetillâh, hümmü fiyhâ halidûn (108) tilke âyâtullahi netlûhâ aleyke bilhakk, ve mallahü yürüydü zulmen lil'âlemiyn.

(101) Ya siz henüz aranızda Allah'ın âyetleri okunup dururken peygamberi de içinizde yaşarken, nasıl böyle küfür yolunu tutarsınız? Herkim Allah'a sarılırsa doğru yola götürülmüş olur. (102) Ey İman edenler! Allah'tan gereği gibi sakının ¹ Ancak müslüman olarak can verin. (103) Hepiniz birden Allah'ın ipine ² sımsıkı sarılın, birbirinizden ayrılmayın, Allah'ın size olan nimetini yâdedin. Hani sizler yekdiğerinize düşman idinizdi. Allah sizin kalplerinizi islâm ile birleştirdi de onun nimeti sayesinde kardeş oldunuzdu. Siz, bir zaman ateş çukurunun kenarına kadar gelmişiniz de Allah sizi oradan kurtarmıştı. Artık Allah hi-dayet bulasınız diye âyetlerini böyle beyân ediyor.

(104) İçinizden hayre çağırır, iyi işi ³ emir, kötü işten nehyeder bir cemaat ayrılmalı. İşte felâh bulanlar onlardır. (105) Kendilerine açık âyetler geldikten sonra birbirlerinden ayrılıp ihtilâfa düşenler gibi olmayın. Onlar için büyük bir azap vardır. (106) O gün, birtakım yüzler ağarıp birtakım yüzler de kararır ⁴. Yüzleri kararanlara denir ki siz iman ettikten sonra kâfir mi oldunuz? Küfürünüzden nâşi haydi azabı tatın. (107) Yüzleri ağaranlara gelince onlar Allah'ın rahmetinde ⁵ olup orada dâim kalacaklardır. (108) Allah'ın bu âyetlerini sana doğru olarak tilâvet ediyoruz Allah âlemlere zülüm ve gadır yapmak istemez.

¹ Bütün günahlardan sakınıp Allah'a ita'at edin, Allah'ı unutmayın, Allah'a nankörlük etmeyin, Allah yolunda lâıyıkı veçhile cihatta bulunun.

² Kur'an-ı mübine, din-i islâma, Allah için ihlâsa, Aht-i İlahiye, Emr-i Süphaniye, Ta'at-i Bâriye..

³ Aklen ve şer'an beğenilen Kitaba ve Sünnete uygun olan. Kötü iş de bunun zıttıdır.

⁴ Yâni bir kısmı sevinç içinde bulunur, bir kısmı ise endişe içinde kalır.

⁵ Dâr-ı Naimde, Cennette.

(109) ve lillâhi mâ fissemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve ilallahi türce'ul'ümûr (110) küntüm hayre ümmetin uhricet linnâs, te'mürüne bilma'rûfi ve tenhevne anilmünkeri ve tü'minüne billâh, ve lev âmene ehlülkitâbi lekâne hayren lehüm, minhümülmü'minüne ve ekserühümülfâsikuûn (111) len yedurruküm illâ eza, ve in yûkaâtîlûküm yüvellûkümül'edbâr, sümme lâ yünsarûn (112) duribet aleyhimüzilletü eyne mâ sü kifü illâ bihablin minallahi ve hablin minennâsi vebâû bigadabin minallahi ve duribet aleyhimülmeskeneh, zâlike biennehüm kânû yekfûrüne biâyâtillâhi ve yaktilûnel'enbiyâe bigayri hakk, zâlike bimâ asav ve kânû ya'tedûn (113) leysû sevâ, min ehlilkitâbi ümmetün kaâimetün yetlûne âyâtillâhi enâelleyli ve hüm yescüdûn (114) yü'minüne billâhi velyevmil'âhiri ve ye'mürüne bilma'rûfi ve yenhevne anilmünkeri veyüsâri'üne fiylhayrât, ve ulâike minessâlihiyn (115) ve mâ yef'alû min hayrin felen yükferûh, vallahü aliymün bilmüttekiyn.

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاِلٰى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُوْر ۝ كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَاْمُرُوْنَ
بِالْمَعْرُوْفِ وَنَهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُوْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَلَوْ اَمَنَّ
اَهْلَ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُوْنَ وَاَكْثَرُهُمْ
الْفٰاسِقُوْنَ ۝ لَنْ يَنْصُرُوْكُمْ اِلَّا اَدُوْى وَاِنْ يَنْصُرُوْكُمْ
يُوْلُوْكُمْ اِلَّا ذَرَارٌ لَا يَنْصُرُوْنَ ۝ ضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةَ
اِنْ مَا تَقِيْهُوْا اِلَّا بِحَبْلِ مِّنَ اللّٰهِ وَحَبْلِ مِّنَ النَّاسِ وَبَاَوْ
بِعَضْبٍ مِّنَ اللّٰهِ وَضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ
كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ اَلْاَنْبِيَاۥا بِغَيْرِ
حَقٍّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَاَكَاٰتٍ يَّعْتَدُوْنَ ۝ لَيْسُوْا سَوَآءً
مِّنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اُمَّةٌ قٰآئِمَةٌ يَتْلُوْنَ آيَاتِ اللّٰهِ اَنَاءَ الْاَسْرِ
وَهُمْ يَسْجُدُوْنَ ۝ يُوْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ
وَيَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُوْنَ
فِي الْخَيْرٰتِ وَاُولٰٓئِكَ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ۝ وَمَا يَفْعَلُوْا
مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوْهُ وَاَللّٰهُ عَلِيْمٌ بِالْمُتَّقِيْنَ ۝

(109) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. İşler Allah'a dönecek. (110) Sizler, insanlar için zâhire çıkarılmış hayırlı ümmetsiniz ¹. İyi işi emir, kötü işten nehyedersiniz; Allah'a da inanırsınız. Şayet ehl-i Kitap ta iman getirmiş olsalardı o husus haklarında hayırlı olurdu. Onların bir kısmı mü'min oldular, en çoğu ise fasık kaldılar. (111) Onlar size, dilleriyle cüz'i bir ezada bulunmadan başka hiçbir zarar eriştiremezler. Sizin ile kıtalde bulunsalar size arka çevirirler. Sonra da yardım görmezler. (112) Onlar her nerede bulunsalar üzerlerine zillet ve hakaret damgası vurulmuştur ²; meğer ki Allah'ın ve insanların bir

ahti ve amanı buluna. ³. Onlar Allah'ın gazabına uğradılar. Onlara yoksulluk damgası da vuruldu. Bu ise, Allah'ın âyetlerini tanımadıkları, peygamberlerini nahak yere öldürdükleri içindi. Bu da onların âsiliklerinden, haddi aşmalarından nâşi idi. (113) Ehl-i Kitap bir değildir. İçlerinden müstekim ⁴ bir cemaat vardır ki gecenin saatlerinde secde ederek Allah'ın âyetlerini okurlar (114) Allah'a, âhîret gününe inanırlar, iyi işi emir, kötü işten nehyederler. Hayır işlerde çabukluk gösterirler. İşte onlar sulâhadandır. (115) Onlar her ne işlerlerse asla küfrana uğramazlar ⁵. Allah sakınanları hakkiyle bilir.

¹ Veya hayırlı ümmet oldunuz.

² Öldürülmek, esir edilmek, malları ellerinden alınmak — cizye vermek — her yerde müslümanlar ve hristiyanlar arasında zelîl ve hakir olmak gibi.

³ Yâni din-i islâma girmek veya cizye vermek suretiyle bundan kurtulurlar.

⁴ Yahut namazda kaim, ibadet ve ta'ata kaim.

⁵ Mükâfatsız kalmazlar.

إِنَّا لَذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُنْفِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا أَوْلَادَهُمْ
 مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾
 مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ
 أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَمْلَكَتْهُمُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ
 وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
 بَطَانَةَ مَنْ دُونَكُمْ لَا يَأْتِيَنَّكُمْ خَبَأٌ لَوْدٌ وَمَا عَسَى تَكُونُونَ
 قَدْ بَدَأَ الْبَعْضُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ أَكْبَرِ
 قَدِيرَتِهِمْ إِلَّا يَتْلَوْنَ آيَاتِ اللَّهِ يَتْلَوْنَ ﴿١١٨﴾ هَآؤُنَا أَوْلَاءُ
 نَحْبُونَهُمْ وَلَا يَجُوبُكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا
 لَقَوْكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَصَوْا عَيْتَكُمْ إِلَّا أَقَامُوا
 الْعِطْفَ قُلْ مَوْتُوا بِعَيْتِكُمْ إِنَّا لِلَّهِ عَالِمُونَ ﴿١١٩﴾
 إِن تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُوهُمْ وَإِنْ تَضِيقْكُمْ سَيِّئَةٌ
 يَضِيقْهَا وَإِنْ تَضِيقْهَا وَتَنْفِقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا
 إِنَّا لِلَّهِ بِمَا يَعْمَلُونَ بَحِطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ نَبُوءُ
 الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

(116) innelleziyne keferû len tugniye an-
 hüm emvâlühüm ve lâ evlâdühüm minal-
 lahi şey'â, ve ulâike ashâbünnâr, hüm
 fiyhâ hâlidûn (117) meselü mâ yünfiku-
 ûne fiy hâzihilhayâtiddünyâ kemeseli riy-
 hin fiyhâ sirrun esâbet harse kavmin za-
 lemû enfüsehüm fe'ehleketh, ve mâ zale-
 mehümullahü ve lâkin enfüsehüm yezli-
 mûn (118) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ
 tettehizû bitâneten min dûniküm lâ ye-
 lûneküm habâlâ, veddû mâ anittüm, kad
 bedetilbağdâü min efvâhihim, ve mâ tuh-
 fiy sudûrühüm ekber, kad beyyennâ lekü-
 mül'âyâti in küntüm ta'kulûn (119) hâ
 entüm ulâi tühibbûnehüm ve lâ yühubbû-
 neküm ve tü'minûne bilkitâbi küllih, ve
 izâ lekuûküm kaâlû âmennâ, ve izâ halev
 addû aleykümül'enâmile minelgayz, kul
 mûtû bigayziküm, innallahe aliymün bi-
 zâtissudûr (120) in temsesküm hasene-
 tün tesü'hüm ve in tûsibküm seyyietün
 yefrehû bihâ, ve in tasbirû ve tettekuû
 lâ yedurruküm keydühüm şey'a, innal-
 lahe bimâ ya'melûne muhiyt (121) ve iz
 gadevte min ehlike tübevviülmü'miniyne
 mekaâ'ide lilkitâl, vallahü semiy'un aliym.

(116) Kâfir olanlar, yok mu, onların ne malları ne oğulları hiçbir şeye yaramaz ¹. Onlar ateşliktir, orada dâim kalacaklardır. (117) Onların bu dünya diriliğinde gösterişle görenek yolunda harsettikleri şey öz nefislerine zulüm eden bir kavmin ekinlerine dokunarak o ekini itlâf eden pek soğuk ² bir rüzgâr gibidir. Allah onlara zulüm etmedi ³; fakat onlar kendilerine zulüm ettiler ⁴. (118) Ey iman edenler! Kendinizden başkalarını sırdaş etmeyin. Bunlar sizi ifsat hususunda kusur etmezler, sizin zahmet ve meşakkate duçar olmanızı temenni edenler. Size olan şiddetli buğz ve adavetleri dillerinden dökülüyor. Halbuki sînelelerinde sakladıkları buğz ve adavet daha büyüktür. Biz, size âyetleri beyan ettik. Aklınız erse bunları sırdaş etmezsiniz. (119) Sizler öyle kimselersi-

niz ki onları seversiniz, halbuki onlar sizi sevmezler. Siz kitabın hepsine inanırsınız. Onlar ise sizinle buluştukları zaman inandık derler. Halbuki kendi kendilerine kaldıkları zaman size olan öfkelerinden dolayı parmaklarının uçlarını ısırırlar. Onlara de ki öfkeniz ile ölün, Allah sînelerdekini tamamiyle bilir. (120) Size iyi bir şey dokunsa onları gamlandırır. Şayet size bir fenalık dokunsa onunla sevinirler. Siz katlanır ve sakınır iseniz onların hileleri size hiçbir zarar vermez. Allah onların yaptıklarını ilmiyle ihata etmiştir. (121) Hani sen kıtal için ⁵ mü'minlere bir mahal ⁶ tertip etmek üzere bir sabah ailenin arasından ayrılmış idin. Allah sözlerinizi işitir, niyetlerinizi hakkiyle bilir.

¹ Yahut Allah'ın azabından onları kurtaramaz.

² Veya pek sıcak yakıcı bir rüzgâr.

³ Ekinlerini zarara sokarak onlara zulüm etmedi.

⁴ İsyan ile, mallarını mahallerinin gayriye sarf ile kendilerine zulüm ettiler.

⁵ Uhut Gazvesinde, yahut Bedir ve Ahzap Gazvelerinde.

⁶ Tâbiye mahalli olacaktır.

(122) iz hemmet tâifetâni minküm en tefşelâ vallahü veliyyühümâ, ve alallahi felyetevekkelimü'minûn (123) ve lekad nasarakümullahü bibedrin ve entüm ezileh, fettekullahe le'alleküm teşkürün (124) iz tekuûlü lilmü'miniyne elen yekfiyeküm en yümiddeküm rabbüküm biselâseti âlâfin minelmelâiketi münzeliyn (125) belâ in tasbirû ve tettekuû ve ye'tûküm min fevrihim hâzâ yümiddeküm rabbüküm bihamseti âlâfin minelmelâiketi müsevvimiyn (126) vemâ cealehullahü illâ büşrâ leküm ve litatmeinne kulûbüküm bih, ve mennasru illâ min indillâhil'aziyyilhakiym (127) liyakta'a tarafen minelleziyne keferû ev yekbitehüm feyenkalibû hâibiyn (128) leyse leke minel'emri şey'un ev yetube aleyhim ev yüazzi-behüm feinnehüm zâlimûn (129) ve lil-lâhi mâ fiysemâvâtî ve mâ fiyl'ard, yağfirü limen yeşâü ve yü'azzibü men yeşâ'. vallahü gafûrûn rahîym (130) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ te'külûrribâ az'âfen muzâ'afeten vettekullahe le'alleküm tüflihûn (131) vettekunnârelletiy ü'iddet lil-kâfiriy (132) ve etiy'ullâhe verresûle le'alleküm türhamûn.

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُشْكُرُونَ ۝ إِذْ يَقُولُ الْمُؤْمِنِينَ لَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنَزَّلِينَ ۝ بَلَىٰ إِنَّ نَصِيرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هَذَا يُمِدُّكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ۝ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلَسَطَمِثْنِ قُلُوبِكُمْ ۖ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝ لَيَقْطَعَنَّ طَرَفًا مِمَّنْ لَازَيْنِ الْكَافِرِينَ أَوْ يَكْبِتُنَّهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ۝ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ۝ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ۝ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

(122) Hani sizlerden iki fırka korkup kaçmak istedilerdi. Allah onların yârlarıdır, neye kaçsınlar. Mü'minler Allah'a mütevekkil olsunlar. (123) * Bedir gününde siz düşkün iken ¹ Allah size yardım etmişti. Artık nimetine şükretmiş olmak için Allah'tan sakının. (124) Hani sen mü'minlere «Rabbinizin üç bin münzel melek ile imdat etmesi yetmez mi?» demiştik. (125) Evet yeter. Eğer siz katlanır ve sakınırsanız düşmanlarınız tam vak-tinde ² size gelirse Rabbiniz size beş bin nişanlı melek ile imdat eder. (126) Allah bu imdadı ancak size müjde olsun, kalbiniz mutmain bulunsun diye yaptı. Nusrat ve galebe yalnız galibi yekta ve hakim olan Allah tarafındandır. Yoksa askerin

çokluğuyla değildir. (127) Allah kâfir olanlardan bir miktarını kessin veya ³ baş aşağı kılsın da nevmi olarak dönsünler diye size yardım etmiştir. (128) Kullarımın işi hususunda sende hiçbir şey yoktur ⁴. Allah ya onların tövbelerini kabul eder veya onları azaba uğratar; çünkü onlar zalim kimselerdir. (129) Göklere ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah dilediğini yarlıgar, dilediğini azaba uğratar. Allah gafurdur, rahimdir. (130) Ey iman edenler! Kat kat faiz yemeyin. Allah'tan sakının ki felâh bulasınız. (131) Kâfirler için hazırlanmış olan ateşten sakının. (132) Allah'a, peygambere itaat edin ki merhamet olunabilirsiniz.

¹ Adediniz, silâhınız az iken.

² Veya süratle — öfke ile.

³ (Ya) terdit için değil, tenvi içindir. Kimini helâk ve perişan, kimini hâk ile yeksan, kimini rüsvay, kimini mün-

hezim kılsın.

⁴ Onların ıslah ve tâzipleri, elinde değildir. Sana ne vahiy olunursa onu yaparsın. İşler yalnız Allah'ın elinde-dir. Ne isterse onu yapar.

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلنَّاتِقِينَ ﴿١٣٣﴾ الَّذِينَ يُنفِقُونَ
فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِبِينَ الْغَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ
النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْحَسَنِينَ ﴿١٣٤﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا
فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِدُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرَ لِدُنُوبِهِمْ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوْا عَلَىٰ
مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُم مَّغْفِرَةٌ
مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتُ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَنِعَمَ أَجْرًا لِلْعَامِلِينَ ﴿١٣٦﴾ فَذَلَّتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ
فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ
﴿١٣٧﴾ هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلَّتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾ وَلَا
تَسُبُّواْ أَهْلَ الْبَيْتِ وَلَا تَحْزَنُواْ وَاتَّقُواْ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
﴿١٣٩﴾ إِنَّ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ
الْآيَاتُ مُنَادٍ لِّالنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُواْ
وَيُخَيِّدَ مِنكُم مَّن شَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

(133) ve sâri'ü ilâ mağfiretin min rabbi-küm ve cennetin arduhessemâvâtü vel'ardu ü'iddet lilmüttekiyn (134) elleziyne yünfikuüne fiysserrâi vaddarrâi velkâzi-miynel gayza vel'âfiyne aninnâs, vallâhü yuhibbülmuhsiniyn (135) velleziyne izâ fe'alû fâhişeten ev zalemû enfüsehum zek-kerullahe festagferû lizünûbihim, ve men yagfirüzzünûbe illallahü ve lem yusırrû alâ mâ fe'alû ve hüm ya'lemûn (136) ulâike cezâühüm magfiredün min rabbi-him ve cennâtün tecriy min tahtihel'en-hârü hâlidıyne fiyhâ, ve ni'me ecrül'âmi-liyn (137) kad halet min kabliküm süne-nün fesıyrû fiyl'ardı fanzurû keyfe kâne âkıbetülmükezzibiyn (138) hâzâ beyânün linnâsi ve hüden ve mev'izetün lilmütte-kiyn (139) ve lâ tehinû ve lâ tahzenû ve entümül'alevne in küntüm mü'miniyn (140) in yemsesküm karhun fekad mes-selkavme karhun mislüh, ve tilkel'eyyâ-mü nüdâvilühâ beynennâs, ve liya'lemal-lahülleziyne âmenû ve yettehize minküm şühedâ, vallahü lâ yühıbbuzzâlimiyn.

(133) Rabbiniz tarafından vaki olacak mağfirete, gökler ve yer kadar geniş olan Cennet'e çabuk olun; bu Cennet sakinanlar için hazırlanmıştır. (134) Onlar ki bollukta da yoklukta da ¹ harce-derler, öfkelerini yenerler, insanların suçlarını ba-ğışlarlar. Allah iyilik edenleri sever (135) Onlar ki hayasızlık yaptıkları veya öz nefislerine zulüm ettikleri zaman Allah'ı anarlar da günahlarından yarlıganmak dilerler. Günahları Allah'tan başka kim yarlıgayabilir? Onlar bile bile ² işledikleri gü-nahta ısrar etmezler. (136) İşte onların mükâfatla-rı Rableri tarafından vaki olacak mağfiret, altın-da ırmaklar akıp daim kalacakları Cennettir.

Ameli olanların mükâfatı ne güzeldir. (137) Siz-den evvel bir çok vakayı ve şerayı gelip geçti. Yer yüzünde gezin tozun da yalan sayanların akı-beti nasıl olduğunu bir kere görün. (138) Kur'an-daki bu haberler halka hakkı beyan etmek, sakı-nanlara hidayet etmek, öğüt vermektir. (139) Gevşeklik göstermeyin, endişe de etmeyin. Al-lah'ın vaadine inanıyorsanız mutlaka üstsünüz ³. (140) Eğer Uhut'ta canınız yandı ise müşrik ce-maatinin de Bedir'de öylece canı yandı. Allah'ın mü'minleri ayırt etmesi, sizden de doğru bir şa-hit edinmesi için biz bugünleri insanlar arasında dolaştırırız ⁴. Yoksa Allah zalimleri sevmez.

¹ Veya kolaylıkta, güçlükte, sevinç halinde, keder za-manında.

² İsrarın zarar verdiğini. Allah'ın yarlıgadığını, haya-sızlığın kötü olduğunu bilerek.

³ Veya daha yükseksiniz.

⁴ Bâzi kere siz galip olursunuz. Bâzi kere de düşman-larınız galip olurlar.

(141) ve liyümahhisallahülleziyne âmenû ve yemhakalkâfiriyn (142) em hasibtüm en tedhulülcennete ve lemmâ ya'lemillâhülleziyne câhedû minküm ve ya'lemes-sâbiriyn (143) ve lekad küntüm temennevnelmevte min kabli en telkavhü fekad-re'eytümûhü ve entüm tanzurûn (144) ve mâ muhammedün illâ resûl, kad halet min kablihirusul, efein mâte ev kutilenkalebtüm alâ a'kaâbiküm, ve men yenkalib alâ akıbeyhi felen yadurrallahe şey'â, ve seyeeziyllâhüşşâkiriyn (145) ve mâ kâne linefsin en temûte illâ bi'iznilâhi kitâben müeccelâ, ve men yürid sevâbeddünyâ nü'tihî minhâ, ve men yürid sevâbel'âhireti nü'tihî minhâ ve senecziyşşâkiriyn (146) ve ke'eyyin min nebiyyin kaâtele ma'ahü ribbiyyüne kesiyir, femâ vehenû limâ asâbehüm fiy sebiylillâhi ve mâ da'ufû ve mestekânû, vallahü yuhıbbussâbiriyn (147) ve mâ kâne kavle-hüm illâ en kaâlû rabbenagfirlenâ zünûbenâ ve isrâfenâ fiy emrinâ ve sebbit akdâmenâ vensurnâ alelkavmilkâfiriyn (148) feâtâhümullahü sevâbeddünyâ ve husne sevâbil'âhireh, vallahü yuhıbbülmuhsiniyn.

وَلِيُخَصِّرَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيُخَيِّطَ الْكَافِرِينَ ۝ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ۝ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمْتَوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَقُولَ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۝ وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ أَتُغْلِبْتُمْ عَلَىٰ عِقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَصُرَ ۝ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ۝ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَذَبُوا بِمُوجَلَدٍ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ۝ وَكَانَ مِنْ نَبِيِّ قَالَتْ مَعَهُ رَيْتُونَ كَثِيرًا وَهَنُوا إِلَىٰ أَصَابِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ۝ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝ فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝

(141) Bir de Allah iman edenleri gûnahtan pâk, kâfirleri birer birer helâk etmesi için de galibiye-ti dolaştırır. (142) Yoksa içinizden cihat edenler ile harb esnasında katlananları Allah görüp ayırt etmedikçe cennete gireriz mi sandınız? (143) Ölümle karşılaşmadan evvel ölmeyi temenni ediyordunuz. Haydi bakalım onu gözünüzle gördünüz ¹. (144) Muhammed, peygamberden başka bir şey değildir. Ondan evvel bir takım peygamberler gelip geçmiştir. Eğer O, ölse veya öldürülse idi siz gerisin geriye mi dönecekdiniz ². Her kim gerisin geriye dönerse Allah'a hiçbir zararı dokunmaz. Allah şükredenlerin mükâfatını verecektir. (145) Allah'ın izni bulunmadıkça hiçbir kimse için ölmek yoktur. Bu da vakt-i muayyen ile mu-

kayyet bir yazı ile yazılıdır ³. Kim ki dünya sevabını dilerse onu dileyene dünyalıktan veririz, kim ki âhiret sevabını dilerse ona da onu veririz. Şükredenlere mükâfat vereceğiz. (146) Nice peygamberler vardır ki kendileriyle beraber bir çok Allah adamları ⁴ vuruştular; fakat Allah yolunda kendilerine erişen musibetten ⁵ dolayı gevşeklik etmediler, zaaf göstermediler, boyun da eğmediler. Allah katlananları sever. (147) Onların sözleri ⁶ «Ey Rabbimiz! Günahlarımızı, işlerimizdeki taşkınlıklarımızı yarlığa bizi sabit kadem et, kâfir cemaata karşı bize yardım et!» demelerinden başka bir şey değildi. (148) Bunun üzerine Allah onlara dünya sevabını da ⁷ âhiretin güzel sevabını da ⁸ verdi. Allah iyi işleyenleri sever.

¹ Yani Bedir'de şehit olmayı istiyordunuz. Uhut'ta şehit olanları görünce neye kaçtınız.

² Muharebeden kaçacak veya dinden dönecek misiniz?

³ Veya bu da ecel yazılı olan levh-i mahfuza göre olur.

⁴ Veya bir çok taraftarları, binlerce cemaat.

⁵ Öldürülmek, yaralanmak, sıkıntı çekmek gibi.

⁶ Düşman ile karşılaşmaları veya türlü türlü sıkıntı-lara duçar oldukları zaman vird-i zebanları.

⁷ Nusrat, ganimet, şeref ve nam kazanmak gibi.

⁸ Mükâfat ve nimetini.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يُرَدُّوكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾
بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَتُلْقَوْنَ
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ
مَا لَهُمْ بِهِ سُلْطَانٌ وَمَا بِهِمْ مِنَ الْإِثَارِ
وَيَسْأَلُ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ
وَعْدَهُ إِذْ أَخَذْتُمُوهُم بِالْإِيثَارِ إِذْ أَفْسَلْتُمْ
وَتَنَارَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ
مَا أَرَاكُمْ مَا تَحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يَرِيدُ الْإِثْمَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يَرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَنْبَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾ إِذْ تَضَعُّونَ وَلَا تُلْقُونَ عَلَى
أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَارِكُمْ فَأَتَوَاكُمْ
عَنِ الْغَيْبِ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ
وَلَا مَا آصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

(149) yâ eyyühelleziyne âmenû in tütiy'-
ülleziyne keferû yerüddüküm alâ a'kaâ-
biküm fetenkalibû hâsiriyn (150) belillâ-
hümevlâküm, ve hüve hayrunnâsiriyn
(151) senülkiy fiy kulûbilleziyne keferûr-
ru' be bimâ eşrekû billâhi mâ lem yünez-
zil bihi sultânâ, ve me'vâhümünnâr, ve
bi'se mes vezzâlimiyn (152) ve lekad sa-
dakakümullahü va'deh, iz tehussûnehüm
bi'iznih, hattâ izâ feşiltüm ve tenâza'tüm
fiyl'emri ve asaytüm min ba'di mâ erâ-
küm mâ tuhibbûn, minküm men yüriy-
düddünyâ, ve minküm men yüriydül'âhi-
reh, sümme sarafeküm anhum liyebteli-
yeküm, ve lekad afâ anküm, vallahü zû
fadlın alelmü'miniyn (153) iz tus'idüne
ve lâ telvüne alâ ehadin verressülü yed'û-
küm fiy uhrâküm fe'esâbeküm gammen
bigammin likeylâ tahzenû alâ mâ fâte-
küm ve lâ mâ esâbeküm vallahü habiy-
rûn bimâ ta'melûn.

(149) Ey iman edenler! Kâfir olanlara itaat eder-
seniz onlar sizi gerisin geriye döndürürler de zi-
yankâr olursunuz. (150) Hayır, Allah sizin mev-
lânızdır, O yardımcılarının hayırlısıdır. (151) Allah'a
şerik koşmaları hususunda Allah hiçbir hüccet in-
dirmemiş iken Allah'a şerik koştuklarından nâşi,
onların kalplerine dehşet ilka edeceğiz. Onların
yurtları ateştir. Zalimlerin barındıkları yer ne kö-
tüdür! (152) * Allah, izin ve emriyle onları cansız
kıldığınız zaman size olan vaadinde sadık kalmış-
tır; nihayet sevdiğiniz zafer ve ganimeti size gös-
terdikten sonra siz zaaf gösterip o işde ¹ çekişti-

niz, peygambere karşı geldiniz de ikiye bölündü-
nüz. Bir bölümünüz dünyayı, diğer bölümünüz ise
âhireti istiyordu ². Sonra sınamak için sizi hezi-
metle geri çevirdi. Allah suçunuzu bağışlamıştır.
Allah mü'minler hakkında büyük bir inayet sahi-
bidir. (153) Hani siz uzaklaşıyor ³, hiçbir kimse-
ye yüz çevirip bakmıyordunuz. Peygamber arka-
nızdaki cemaat arasından sizi çağırıyordu. Allah
elinizden giden zafer ve ganimete duçar olduğunuz
hezimete karşı endişe etmemeniz için ⁴ gam üstü-
ne gam ile ⁵ ceza verdi. Allah yaptıklarınızdan
haberdardır.

¹ Resulü Ekrem'in tâyin ettiği yerlerde kalmak husu-
sunda.

² Dünyayı isteyenler ganimet için merkezlerinden ay-
rıldılar. Âhireti isteyenler ise şehit oluncaya kadar yerle-
rinde kaldılar.

³ Veya dağa çıkıyor, dereye kaçıyordunuz.

⁴ Celâdet göstermeye alıstırmak için.

⁵ Katil, ve düşmanın zaferi üzerine hezimet — ganal-
min elden gitmesi üzerine inhizam — katil, düşmanın zafe-
ri üzerine peygamberin katli şaylası — Resüle muhalefet
üzerine inhizam.

(154) sümme enzele aleyküm min ba'dil gammi emeneten nû'âsen yagşâ tâifeten minküm, ve tâifetün kad ehemmethüm enfüsühüm, yazunnûne billâhi gayrelhak- kî zannelcâhiliyyeh, yekuûlûne hellenâ minel'emri min şey' kul innel'emrekül- lehu lillâh, yuhfûne fiy enfüsihim mâ lâ yübdûne lek, yekuûlûne lev kâne lenâ mi- nelemri şey'un mâ kutilnâ hâhünâ, kul lev küntüm fiy büyütiküm leberezeleziy- ne kütibe aleyhi mülkatlü ilâ medâcî'i- him, ve liyebteliyallahü mâ fiy sudûri- küm ve liyümahhısa mâ fiy kulûbiküm, vallahü aliyümün bizâtissudûr (155) innel- leziyne tevvellev minküm yevmettekal- cem'âni innemestezellehümüşseytânü bi- ba'dı mâ kesebû, ve lekad afallahü an- hüm, innallahe gafûrün halıym (156) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tekûnû kelle- ziyne keferû ve kaâlû liihvânihim izâ da- rebû fiyl'ardı ev kânû guzzen lev kânû indenâ mâ mâtû ve mâ kutilû, liyec'alal- lahü zâlike hasreten fiy kulûbihim, val- lâhü yuhyiy ve yümiyt, vallahü bimâ ta'- melûne basıyr (157) ve lein kutiltüm fiy sebiylillâhi ev müttüm lemagfiretün mi- nallahı ve rahmetün hayrün mimmâ yec- me'un.

فَرَأَيْنَا زُلَّ عَلَيْنَا مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُوْاْ سَا يَعْنِي طَائِفَةً مِنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلّٰهِ يُخَفِّفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يَبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كُنَّا لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُخَيِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٥﴾ أَرَأَيْتَ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٥٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرَى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا تَوَلَّوْا وَمَا قَتَلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُخَيِّبُ وَيُخَيِّبُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٧﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَغَفْرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٨﴾

(154) Bu gamdan sonra size içinizde bir takımını bürüyüp emniyete sebep olan bir uyuklama indirdi. Diğer takım ise ¹ can kaygusuna düştü, Allah hakkında nahak yere cahiliyete mahsus zanlar ile zanda bulundu, «bundan bize ne oldu?» ² diyorlardı. Onlara de ki işin hepsi Allah'ındır. Onlar sana âşikâr kılmadıkları şeyi kalplerinde gizlerler. Derler ki, elimizde bir şey olsaydı burada maktul düşmezdik.» De ki evlerinizde bile olsaydınız yine katli yazılmış olan kimse çıkar, makteline giderdi ³. Allah sinelerinizdeki ihlâs ve nifakı meydana koymak, kalplerinizdeki vesveseyi temizlemek için böyle yaptı. Allah sinelerinizdekini hakkiyle bilir. (155) Uhut'ta iki ordunun karşılaştığı gün

içinizden yüz çevirenler yok mu. Onların kazandıkları bâzı amellerinden nâsi ⁴, Şeytan ayaklarını kaydırmak istedi ⁵. Allah onların suçunu bağışlamıştır. Çünkü gafurdur, halimdir. (156) Ey iman edenler! Seferde ölen veya gazalarda şehit düşen kardeşleri hakkında «yanımızda olsalardı ölmezler, öldürülmezlerdi» diyen kâfirler gibi olmayın ki Allah bunu onlara dağ-ı derun kılacaktır. Allah hem diriltir, hem öldürür. Allah işlediklerinizi görür. (157) Allah yolunda öldürülürseniz de, ölmeniz de Allah'tan gelen yarlıganma, esirgenme elbet onların topladıkları nimetten daha iyidir.

¹ Münafıklar.

² Bize bir pay var mı? Bize olan vaad ne oldu, veya hut bu işde bizim reyimiz yoktur, düşmana galebe edemeyeceğiz.

³ Şehirde kalmak ona fayda vermez.

⁴ Merkezden ayrılmak, ganimete haris olmak, ölümden korkmak, peygambere karşı durmak gibi.

⁵ Veya vesveseye düşürdü.

وَلَنْ مِّنْهُمْ أَوْفَلَةٌ إِلَّا إِلَى اللَّهِ تُخْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لَنِتَّ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَا نَفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي أَمْرٍ فَإِنَّهُمْ عِنْدَ اللَّهِ فَأَوْكَلٌ عَلَى اللَّهِ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ بِمُحِبِّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُكُمُ فَذَٰلِكَ الَّذِي يُنْصِرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَفْعَلْ يَأْتِ بِمَا عَمِلَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَفَمَنْ أَتَّبَعَ بِرِضْوَانِ اللَّهِ لِمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا يُدِ بِهِ جَهَنَّمَ وَيُنْشِئُ الْمَصِيرَ ﴿١٦٢﴾ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِهِمُ بِصِيرٌ ﴿١٦٣﴾ يَمْشُونَ ﴿١٦٤﴾ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٥﴾ أَوَلَمْ أَصَابِكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبَتْكُمْ مِثْلُهَا قُلْتُمْ أَنِ هَٰذَا قُلُوبُ مَنْ عِنْدَ أَنْفُسِكُمْ إِنْ أَلَّ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٦﴾

(158) ve lein müttüm ev kutiltüm leilalahi tuhşerûn (159) febimâ rahmetin minallahi lintelehüm, ve lev künte fazzan galiyzalkalbi lenfaddû min havlik, va'fü anhum vestagfirlehüm ve şâvirhüm fiyl'emr, feizâ azemte fetevekkal alallah, innallahe yuhibbülümtevekkiliyn (160) in yansurkümullahü felâ gaâlîbe leküm, ve in yahzülküm femenzelleziy yansurküm min ba'dih, ve alallahi felyetevekkelimü'minün (161) ve mâ kâne linebiyyin en yegull, ve men yaglül ye'ti bimâ galle yevmelkıyâmeh, sümme tüveffâ küllü nefsin mâ kesebet ve hüm lâ yuzlamûn (162) efemenittebe'a rıdvânallahi kemen bâe bisehatın minallahi ve me'vâhü cehennem, ve bi'selmasıyr (163) hüm derecâtün indallâh, vallahü basıyrün bimâ ya'melün (164) lekad mennallahü alelmü'miniyne iz be'ase fiyhim resülen min enfüsihim yetlû aleyhim âyâtihî ve yüzekkiyhim ve yü'allimühümülkitâbe velhikmeh, ve in kânü min kablü lefiy dalâlin mübiyn (165) evelemmâ esâbetküm musıybetün kad esabtüm misleyhâ kultüm, ennâ hâzâ, kul hüve min indî enfüsiküm, innallahe alâ küllü şey'in kadiyr.

(158) Ölseniz de, öldürülmeniz de nihayet Allah huzurunda toplanacaksınız. (159) Ancak Allah'ın esirgemesiyle Uhut'tan kaçanlar hakkında yumuşaklık gösterdin: kaba, katı yürekli olsaydın onlar etrafından dağılıp giderlerdi. Onların suçunu bağışla, onlar için yarlıganmak dile. İşlerde ¹ onlara danış. Bir kere azmettin mi artık Allah'a mütevekkil ol; çünkü Allah mütevekkil olanları sever. (160) Allah size yardım ederse sizi yenecek yoktur. Şayet sizden yardımını diriğ ederse ondan başka size kim yardım edebilir? Artık mü'minler Allah'a mütevekkil olsunlar. (161) Ganaimi gizlice çalmak hiç bir peygambere yaraşmaz. Kim ki onu gizlice çalarsa kıyamet günü çaldığı mal ile gelir ². Sonra herkese kazancı tamamiyle ve-

rilir. Onlar mazlum ve mağdur olmazlar. (162) Allah'ın hoşnutluğuna tâbi olan, Allah'ın hışmına uğrayan gibi midir? Bunun yurdu cehennemdir. Varacağı yer ne kötüdür! (163) Onların Allah yanında dereceleri ayrı ayrıdır. Allah işlediklerini görür. (164) Mü'minler evvelce apaçık bir sapıklık içinde iken Allah kendi içlerinden onlara âyetlerini okur, kendilerini pâk kılar, onlara kitabı ve hikmeti öğretir. Peygamber göndermekle onlara bol bir nimet vermişti. (165) Siz, Bedir günü onları iki kat musibete uğratmış iken size bir musibet erişince mi «Bu, neden böyle oldu?» dediniz? Onlara de ki bu hezimet kendinizden oldu. Çünkü Allah her şeye tamamiyle kadirdir.

¹ Danışılacak işlerde veya savaş işlerinde.

² Onu boynuna yüklenir. Veya vebalini yüklenir.

(166) ve mâ esâbeküm yevmettekalcem'. âni febi'iznillâhi ve liya'lemelmü'miniyn (167) ve liya'lemelleziyne nâfekuû, ve kıylelehüm te'âlev kaâtîlû fiy sebebi'llâhi evidfe'û, kaâlû lev na'lemü kıtâlen letteba'nâküm, hüm ilküfri yevmeizin akrebü minhüm lil'iyman, yekuûlûne biefvâhihim mâ leyse fiy kulûbihim, vallahü a'lemü bimâ yektümün (168) elleziyne kaâlû liihvânihim ve ka'adû lev etâ'ünâ mâ kutîlû, kul fedreu an enfüsiküml-mevte in küntüm sâdıkıyn (169) ve lâ tahsebennelleziyne kutîlû fiy sebebi'llâhi emvâtâ, bel ahyâün inde rabbihim yürze-kuün (170) ferihiyne bimâ âtâhümullahü min fadlihî ve yestebşirüne billesiizne lem yelhakuû bihim min halfihim ellâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenün (171) yestebşirüne bini'metin minallâhi ve fadlın ve ennallahe lâ yudiy'u ecrelmü'miniyn (172) elleziynestecâbü lillâhi verresûlî min ba'di mâ esâbehümülkarh, lilleziyne ahsenü minhüm vettekav ecrün aziym (173) elleziyne kaâle lehümünânâsü inen-nâse kad ceme'û leküm fahşevhüm fezâ-dehüm iymânâ, ve kaâlû hasbünallahü ve ni'melvekiyl.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَيَا ذَا اللَّهَ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ
وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَاتِلُوا لَوْ نَعْلَمُ قَاتِلًا لَا تَتَّبِعُنَاكُمْ هُمْ لِلْكَفْرِ
يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلدِّمَانِ يَقُولُونَ يَا فَوَاهِيهِمْ مَا لَيْسَ
فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ الَّذِينَ قَالُوا الْإِنجَارِ
وَقَعْدُوا وَالْوَأطَاغُونَا مَا قَاتِلُوا قُلُوبًا قَادِرُونَ عَنْ أَنْفُسِكُمْ
الْمُؤْمِنِينَ كُنْتُمْ صَادِقِينَ وَلَا تَحْزَنْ الَّذِينَ قَاتِلُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَالُهُمْ أَمْوَالٌ خِلَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ وَجَزَاءُ
بِمَا أَنْتُمْ لِلَّهِ مِنْ فَضْلِهِ وَبِشَيْءٍ بَشِيرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ
مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ بَشِيرُونَ
بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَاللَّهُ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ
الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ الَّذِينَ قَالُوا
لَهُمْ لَنُكَاثِرُنَا لَنَكَاثَرُوا فَجَمَعُوا الْكُفْرَ فَخَشَنُوهُمْ
فَرَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

(166) Uhut'ta iki ordunun kavuştukları gün uğradığınız musibet te Allah'ın izniyledir. Bu da mü'minleri ayırdetmesi içindir. (167) Bir de münafık olanları ayırdetmek ¹ içindir. Onlara «gelin, Allah yolunda kıtalda bulunun veya düşmanınızı defedin» ² denildiğinde, onlar «kıtalı bilse idik ³ size tâbi olurduk» dediler. O gün mü'minlikten ziyade kâfirliğe daha yakın idiler. Ağızlarıyla kalplerinde olmayanı söylüyorlar. Allah gizlediklerini daha iyi bilir. (168) Oturarak ⁴, din kardeşleri hakkında da «onlar bize itaat etselerdi ⁵ maktul olmazlardı» diyen münafıklara de ki «haydi bakalım sözünüzde gerçek iseniz kendinizden ölümü defedin» ⁶. (169) Allah yolunda maktul olanları sakın ölü sanmayın. Belki onlar Rableri

nezdinde diridirler, rızklanırlar; (170) Allah'ın, kendi inayetinden ihsan ettiği nimeti ile şadandırlar. Arkada kalanlar ⁷ için de nail oldukları saadette asla korku, endişe olmadığı müjdesiyle mesrur olurlar. (171) Allah tarafından verilen nimet ve inayet ve Allah'ın müminlere olan mükâfatı zayı etmeyeceği müjdesiyle mesrur olurlar ⁸. (172) Onlar ki canları yandıktan sonra Allah'a, peygambere dâvette icabet ettiler. Onlardan iyilik işleyenler ile nehyinden sakınanlar hakkında büyük mükâfat vardır. (173) Onlar ki kendilerine bâzı kimselerin ⁹ «halk ¹⁰ size karşı asker toplamışlardır. Onlardan korkun» demeleri imanlarını ¹¹ artırmıştı. Onlar «Allah bize elverir. O ne güzel vekildir» demişlerdi.

¹ Mü'minlerin imanı artsın, münafıkların nifakı âşikâr olsun, her ikisi de zâhir olsun için. ² Münafıkları, âhirete inanmışlar ise âhiret uğurunda, âhirete inanmamışlar ise ehlü ayallerini himaye uğrunda çalışmaları arasında tahyirdir. Yahut bizim ile kıtalda bulunmayacak iseniz, adedimizi çoğaltmak suretiyle düşmanı defedin veya hudutta durun demektir. ³ Kıtalda maslahat görseydik veya usul-ü harbi bilseydik. Bu söz istihza ile söylenmiştir. ⁴ Medine'.

de Uhut günü evlerine kapanarak. ⁵ Bizi dinleyip Medine' de kalsalardı. ⁶ Elinizden gelirse ölüme çare bulun. ⁷ Şe. hadete nâil olmayan gaziler için. ⁸ Yahut nimet ve inayet müjdesiyle mesrur olurlar; çünkü Allah mücahitlerin mükâfatını zayı kılmaz. ⁹ Karşılarına çıkan süvari bölüğü veya münafıklar ve Naim bin Mes'ut namında biri. ¹⁰ Ebu Süfyan ve eshabı. ¹¹ İtminanlarını, cesaretlerini.

(174) fenkalebû bini' metin minallahî ve fadlın lem yemseshûm sûun vettebe'û rıd-vâanallah, vallahü zû fadlın azıym (175) innemâ zâlikümüşşeytânü yuhavvifü evli-yâehü felâ tehâfûhüm ve hâfûni in kün-tüm mü'miniyn (176) ve lâ yahzünkelle-ziyne yüsâri'üne fiylküfr, innehüm len yadurrullahe şey'â, yüriydullahü ellâ yec'-ale lehümhazzan fiyl'âhireh, ve lehüm azâbün aziym (177) innelleziyneşterevül-küfre bil'ıymâni len yadurullâhe şey'â ve lehüm azâbün eliyim (178) ve lâ yahse-bennelleziyne keferû ennemâ nümliyy le-hüm hayrûn lienfüsihim, innemâ nümliyy lehüm liyezdâdû ismâ, ve lehüm azâbün mühiyn (179) mâ kânallâhü liyezerelmü'-miniyye alâ mâ entüm aleyhi hattâ yemiyyzelhabiyse minettayyip, ve mâ kânallahü liyutli'aküm aलगaybi ve lâkinnullahe yec-tebiyy min rusulihî men yeşâü feâminû billâhi ve rusulih, ve intü'minû ve tette-kuû feleküm ecrün aziym (180) ve lâ yahsebennelleziyne yebhalüne bimâ âtâ-hümullahü min fadlihî hüve hayren le-hüm, bel hüve şerrün lehüm, seyütevve-kuüne mâ bahilû bihi yevmelkıyâmeş ve lillâhi miyrâsüssemâvâti vel'ard, vallahü bima ta'melüne habiyyr.

mühlet vermekliğimiz günahlarını artırmak içindir. Onlar için kendilerini hor kılıcı bir azap vardır. (179) Allah mü'minleri asla bulduğunuz ⁸ halde bırakmaz o, napâki pâktan ⁹ ayıracaktır. Allah sizi asla gaybe ¹⁰ muttali kılmaz. Fakat peygamberlerden dilediğini seçer. ¹¹. Artık Allah'a ve peygamberlerine inanın. Eğer inanır ve sakınır iseniz sizin için büyük mükâfat vardır. (180) Allah'ın, onlara kendi inayetinden ihsan ettiği şeylerde ¹² cimrilik gösterenler ¹³ sakın bu halin kendileri hakkında hayır olduğunu sanmasınlar; belki bu hal haklarında şerdir. Cimrilik gösterdikleri şey kıyamet gününde boyunlarına geçirilir ¹⁴ Göklerin ve yerin bıraktığı şey Allah'ındır ¹⁵ Allah işlediklerinizden haberdardır.

onların sizden olmalarını izhar eylemelerine müsaade etmez. ⁹ Münafık veya bedbahtı muhlis veya bahtiyardan ayıracaktır. ¹⁰ Kalplerindeki iman veya küfür bilme hususunu size vermemiştir. ¹¹ Onlara bazı muğayyebatı bildirir. ¹² Malda veya ilimde. ¹³ Mal vermeyenler veya evsaf-ı peygamberiye ketm suretiyle cimrilik gösterenler. ¹⁴ Boyunlarına atesten bir halka geçirilir veya veballerini yüklenirler veya malı eda ile mükellef olurlar. ¹⁵ Yahut âlem fenapezır olur. Allah'tan başka bir malik kalmaz.

(181) İekad semi'allahü kavlelleziyne kaâlû innallahe fakiyrün ve nahnü agni-yâü senektübü mâ kaâlû ve katlehümül'enbiyâe bigayri hakkın ve nekuûlü zûkuû azâbelhariyk (182) zâlike bimâ kaddemet eydiyküm ve ennallahe leyse bizallâmin lil'abiyd (183) elleziyne kaâlû innallahe ahide ileynâ ellâ mü'mine liresûlin hattâ ye'tiyenâ bikurbânin te'külühunnar, kul kad câeküm rusulün min kabliy bilbeyy-nâti ve billeziiy kultüm felime kateltümû-hüm in küntüm sâdıkiyn (184) fein kez-zebûke fekad küzziberusulün min kabli-ke câû bilbeyyinâti vezzüburi velkitâbil-müniyr (185) küllü nefsin zâikatülmevt, ve innemâ tüveffevne ücûreküm yevmel-kıyâme, femen zuhziha aninnâri ve üd-hilelcennete fekad fâz ve melhayâtüdünyâ illâ metâ'ulgurûr (186) letüble-vünne fiy emvâliküm ve enfûsiküm ve letesme'unne minelleziyne ütülkitâbe min kabliküm ve minelleziyne eşrekû ezen ke-siyrâ, ve in tasbirû ve tettekuû feinne zâ-like min azmil'ümûr.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَعِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنَاءُ
سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلُهُمُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
وَقَوْلُ ذُو قَوَاعِدَابِ الْحَرِيقِ ۖ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ
أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ۖ الَّذِينَ قَالُوا
إِنَّ اللَّهَ عَهْدَ الْبَيْتِ الْأَوْثَمِ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَ بَقْرَبَانٍ
تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ
وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلَقِيتُمُوهُمْ أَن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ
فَإِنْ كَذَّبْتُمْ فَسَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكُمْ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ
وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ۖ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ
وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ الْجُورَ كُفْرًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ فَمَنْ رَّجَحَ
عَنِ النَّارِ وَادْخَلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُرُورِ ۖ لَتَكُونُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ
وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا
وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزَمِ الْأُمُورِ ۖ

(181) Allah; «Allah züğürttür, biz «zenginiz» di-yenlerin ¹ sözünü işitmiştir. Onların dediklerini, peygamberleri nahak yere öldürmelerini defter-i âmale yazacağız ²: Onlara «cayır cayır yakan аза-bı tadınız» diyeceğiz. (182) Bu azap elinizin emeğindendir ³. Yoksa Allah hiçbir zaman zu-lüm-kâr değildir. (183) «Bize ateşin yaktığı bir kurban ⁴ getirmedikçe hiçbir peygambere inan-mamaklığımızı Allah bize Tevrat'ta emir ve vasi-yet etti» diyenlere de ki «benden evvel birtakım peygamberler açık mucizati, dediğiniz kurbanı ge-tirmişlerdi. Dâvanızda gerçek iseniz neye onları öldürdünüz?» (184) Onlar seni yalana çıkarırlar-

sa üzölme; çünkü senden evvel açık mucizeler ⁵, zeburlar ⁶ nuranî bir Kitap ⁷ ile gelen peygamber-ler de yalana çıkarılmışlardı. (185) Herkes ölü-mü tatacaktır. Mükâfatlarınız kıyamet günü ta-mamiyle verilecektir. Kim ki ateşten uzaklaştırılır, cennete de sokulur ise artık o kimse muradına ermiş olur. Dünya diriliği aldanma metadır ⁸. (186) * Mallarınızda, canlarınızda mihnetine mâ-ruz olacaksınız ⁹. * Sizden evvel Kitaba nâil olan-lar ile müşrik olanlardan çok eza duyacaksınız. Eğer katlanır ve sakınırsanız pek iyi olur; çünkü bu haslet vacip olan işlerdendir.

¹ Yahudiler veya içlerinden biri.

² Veya hıfzedip ihmal etmiyeceğiz.

³ İrtikâp ettiğiniz amellerden nâsidir.

⁴ Kurban insanı Allah'a yaklaştıran bir iyiliktir.

⁵ Veya hüccetler.

⁶ Mev'izeler, sahiyeler. Men'edici tenbihler.

⁷ Şerayi ve ahkâmı beyan eden kitap. Veya Tevrat ve İncil ve Zebur.

⁸ Pazarda esnafın aldattıkları metadır.

⁹ Veya tekâlif-i şer'îye ile tecrübe muamelesine uğ-rayacaksınız.

وَإِذَا أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لُبِّيْنَتَهُ لِّلنَّاسِ
وَلَا تَكْفُرُوهُ فَبَدَّوْهُ وَرَأَى ظُهُورَهُمْ وَأَشْرَوْا بِهِ تَمَسَّكَ
فَلَيْلًا فَيَسَّ مَا يَشْتَرُونَ ۖ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ
بِمَا أُوتُوا وَيُجْحَدُونَ أَن يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يُفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ
بِمَفَازٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ وَاللَّهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ إِنَّ فِي خَلْقِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ
لِّأُولِيَ الْأَلْبَابِ ۖ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا
وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا شُبَّانًا فَفَوتَا عَذَابَ النَّارِ ۖ
رَبَّنَا إِنَّكَ مَن ذُخِّلَ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِن أَنْصَارٍ ۖ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُدْعِي إِلَى الْإِيمَانِ
أَن آتَيْنَا بِكَ فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّاهُ مَعَ الْأَبْرَارِ ۖ رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى
رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ۖ

(187) ve iz ehazallahü miysâkalleziyne ûtülkitabe letübeyinünnehü linnâsi ve lâ tektümünehü fenebezühü verâe zuhûrihim veşterev bihi semenen kaliylâ, febi'se mâ yeşterün (188) lâ tahsebennelleziyne yefrehûne bimâ etev ve yuhîbbûne en yuhmedû bimâ lem yef'alû felâ tahsebennehüm bimefâzetin minel'azâb, ve lehüm azâbün eliyim (189) ve lillâhi mülküsmâvâtî vel'ard, vallahü alâ külli şey'in kadiyr (190) inne fiy halkissemâvâtî vel'ardı vahtilâfilleyli vennehâri leâyâtin liül'lil'elbâb (191) elleziyne yezkürünallahe kıyâmen ve ku'ûden ve alâ cünûbihim, ve yetefekkerûne fiy halkissemâvâtî vel'ard, rabbenâ mâ halakte hâzâ bâtilâ, sübhâneke fekinâ azâbennâr (192) rabbenâ inneke men tühhilinnâre fekad ahzeyteh, ve mâ lizzâlimiye min ensâr (193) rabbenâ innenâ semi'nâ münâdiyen yünâdiy lil'ıymâni en âminû birab-biküm feâmennâ, rabbenâ fagfirlenâ zünûbenâ ve keffir ânnâ seyyiâtinâ ve teveffenâ ma'alebrâr (194) rabbenâ ve âtinâ mâ va'adtenâ alâ rusulike ve lâ tuhzina yevmelkıyâme, inneke lâ tuhlifülmiy'âd.

(187) Hani Allah Kitaba nâil olanlardan bir misak almıştı: Kitabı ¹ halka beyan edecekler, ondan hiçbir şeyi saklamayacaklardı. Onlar ise misakı arkalarına attılar. Onu az birşey ile sattılar. Artık ne kötü alış verişte bulundular! (188) Sakın sanma ki onlar getirdikleri şey ile şâdolup yapmadıkları ² şey ile öğülmesini sevenler kurtulacaklardır. Sakın sanma ki onlar azaptan kurtulacak bir yerde bulunacaklardır. Onlar için acıklı bir azap vardır. (189) Göklerin ve yerin padişahlığı Allah'ındır. Allah herşeye hakkiyle kadirdir. (190) Gökleri ve yeri yaratmada, gecenin ve gündüzün gelip gitmesinde tam akıllılar için tevhit ve kudrete ait âlâmetler vardır. (191) Onlar ki ayakta iken, otururken, yatarken ³ Allah'ı anar-

lar; Göklerin ve yerin yaratılmasını düşünürler derler: «Ey Rabbimiz! Bunu boş yere yaratmadın. Sen tamamıyla münezzehsin ⁴. Artık bizi ateş azabından koru» (192) «Ey Rabbimiz! Şüphe yok ki sen her kimi ateşe sokarsan onu rüsva etmiş olursun. Zalimler için yardım edecek hiçbir kimse yoktur» (193) «Ey Rabbimiz! «Rabbimize inanın» diye imana çağırın ⁵ bir münadi ⁶ yi işittik, İman getirdik. Ey Rabbimiz! Artık günahlarımızı yarlıga, kötülüklerimizi ört, bastır. Canımızı iyilik edenlere ⁷ beraber al» (194) «Ey Rabbimiz Peygamberlerinle bize vaadettiğini ver, kıyamet günü bizi rüsva etme, çünkü sen vaadinden dönmezsin».

¹ Veya nübüvvet-i Muhammediye hakkında Tevrat ve İncil'deki haberleri.

² Getirdikleri şey hakkı gizlemek, halkı azdırmak, yapmadıkları ise hakkı meydana çıkarmak, doğruyu haber vermek, ahtı yerine getirmek.

³ Yani her bir surette.

⁴ Sana lâıyk olmayan şeylerden, ezcümle halkı boş yere yaratmadan.

⁵ Veya iman eden, nida eden.

⁶ Aleyhisselâtu Vesselâm Efendimiz Hazretleri veya Kur'an-ı Mübin.

⁷ Peygamberler ile, sulâha ile.

(195) festecâbe lehüm rabbühüm, enniy lâ udiy'u amele âmilin minküm min zekerin ev ünsâ, ba'düküm min ba'd, felleziyne hâcerû, ve uhricû min diyârihim ve ûzû fiy sebiyli ve kaâtelû ve kutilû leükeffirenne anhüm seyyiâtihim, ve leüdhillennehüm cennâtin tecriy min tahtihel'enhâr, sevâben min indillâh, vallahü indehü husnüssevâb (196) lâ yegurreneke tekallübülleziyne keferû fiylbilâd (197) metâ'un kaliylün sümme me'vâhüm cehennem, ve bi'selmihâd (198) lâkinilleziynettekav rabbehüm lehüm cennâtün tecriy min tahtihel'enhârü hâlidıyne fiyhâ nüzülen min indillâh, ve mâ indallâhi hayrün lil'ebrâr (199) ve inne min ehlilitâbi lemen yû'minü billâhi ve mâ ünzile ileyküm ve mâ ünzile ileyhim hâşî'ıyne lillâhi lâ yeşterüne biâyâtillâhi semenen kaliylâ, ulâike lehüm ecrühüm inderabbihim, innallahe seriy'ulhisâb (200) ya eyyühelleziyne âmenûsbirû ve sâbirû ve râbitû vettekullahe le'alleküm tüflihün.

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّمَّنْ ذَكَرُوا أَنِّي بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَا أَكْثُرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا أَذْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَ حُسْنِ الثَّوَابِ ۝ لَا يَغْرُرُكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْأَرْضِ ۖ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ۖ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا أَنَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِّلْآبِرَارِ ۖ وَإِن مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ يَكُنْ يَوْمُنْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْفَعُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ نَمِثًا قَلِيلًا ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

سُورَةُ آلِ إِمْرَانَ مَكِّيَّةٌ ثَلَاثُونَ آيَةً

(195) Rabbileri onların dualarını kabul buyurdu: Erkek olsun, kadın olsun amel eden hiç bir kimşenin amelini heba etmeyeceğim. Siz birbirinizden peyda oldunuz ¹, Artık hicret edenler, yurtlarından çıkarılanlar, benim yolumda eza görenler; vuruşanlar ve cihatta katlolunanlar yok mu * Allah yanından bir sevap olmak üzere onların kötülüklerini ört bas edeceğim, onları altlarında ırmaklar akar uçmaklara sokacağım. Güzel sevap ² Allah yanındadır. (196) Kâfir olanların beray-ı ticaret memleket memleket dolaşmaları ³ sakın seni aldatmasın. (197) Kâfirlerin nimeti değersiz bir metadır. Sonra onların yurtları Cehennemdir. O ne kötü yataktır! (198) Fakat Rabbilerinden sakınan-

lar için altlarından ırmaklar akar uçmaklar vardır ki orada daim kalacaklardır, orada Allah tarafından hazırlanmış sofralar vardır. Allah yanındaki nimet iyiler için değersiz metadan daha iyidir. (199) Ehl-i kitap içinde öyleleri vardır ki Allah'a, size inzal olunan Kur'an'a, kendilerine indirilen kitaplara Allah'tan havf ve huşu ederek iman ederler. Allah'ın âyetlerini az bir paha ile satmazlar. İşte onların, Rableri nezdinde mükâfatları vardır. Allah hesabı çabuk ve kolaylıkla görür. (200) Ey iman edenler! Katlanın, düşmanınızdan daha çok katlanın, düşmana karşı durun, Allah'tan sakının ki felâh bulasınız.

¹ Veya dinde, yardımda erkek, kadın birdir.

² Baki kalan nimet.

³ Yani bolluk ile geçinmeleri.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۖ وَأُولُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالُهُمْ وَلَا تَنسُوا نَصِيبَهُم بِالْإِطْيَابِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمُ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ أَتَمَنَاءُ كَانَ خُوبًا كَبِيرًا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِسُوا مَطَابَكُم مِّنَ النِّسَاءِ مِمَّا مَثَىٰ وَرَبَّاعٍ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ نَدَّىٰ آلَتَاكُم مِّنْكُمْ وَأُولُوا النِّسَاءِ صَدَقَاتُنَّ حِلٌّ لَّهُنَّ وَرَبِّعٌ لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِنَّ مِنْكُمْ فَانكِسُوا إِلَيْهِنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعُرِيَّتَيْنِ فَتَكُونَ أَكْثَرُ ۚ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ أَمْوَالُهُمْ أَمْوَالُكُمْ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ فِيهَا مَأْوًىٰ وَلَٰكِنْ لَّمْ يَكُنْ فِيهَا مَأْوًىٰ لَّكُمْ فَاصْبِرُوا ۚ وَأَبْتَلُوا يَتِيمًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ اسْتَمَرَّتْ مِنْهُمْ رِشَادًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْعِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ۝

NISÂ SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle.

(1) Ey nâs! Rabbinizden sakının ki sizi bir tek nefisten ² yaratmış, ondan da zevcesini vücade getirmiş ve onlardan bir çok erkek, kadın türetmiştir. İsmi zikr ile bir diğerinize müracaat ettiğiniz ³ Allah'tan, hısımlıklardan ⁴ sakının. Çünkü Allah her an sizi gözetir. (2) Yetimlere, bağı olunca mallarını verin, nâpâki pâk ile değiştirmeyin ⁵. Yetimlerin mallarını mallarınıza karıştırmakla mallarını yemeyin. Bu, muhakkak büyüyük bir cürümdür. (3) Yetim kızları almak hususunda adalet icra etmemekten korkarsanız ⁶ hoşlandığınız kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikâh

SÛRETÜNNİSÂ'

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühennâsüttekuû rabbekümül-leziy halakaküm min nefsin vâhidetin ve halaka minhâ zevcehâ, ve besse minhû-mâ ricâlen kesiyren ve nisâ' vettekullahelleziy tesâelûne bih, vel'erhâm, innal-lahe kâne aleyküm rakiybâ (2) ve âtül-yetâmâ emvâlehüm, ve lâ tetebeddelûl-habiye bittayyib, ve lâ te'külû emvâlehüm ilâ emvâliküm, innehü kâne hûben kebiyrâ (3) ve in hiftüm ellâ tuksitü fiyl-yetâmâ fenkihû mâ tâbe leküm minenni-sâi mesnâ ve sülâse ve ruba', fein hiftüm ellâ ta'dilû fevâhideten ev mâ meleket eymanüküm, zâlike ednâ ellâ te'ülû (4) ve âtünnisâe sadukaâtihinne nihleh, fein tibne leküm an şey'in minhü nefsen fe-külühü heniy'en meriy'a (5) ve lâ tü'tüs-süfehâe emvâlekümülletiy ce'alallahü leküm kıyâmen verzukuühüm fiyhâ veksûhüm ve kuûlû lehüm kavlen ma'rûfâ (6) vehtelûyetâmâ hattâ izâ belegunnikâh, fein ânestüm minhüm rüşden fedfa'û ileyhim emvâlehüm, ve lâ te'külühâ isrâfen ve bidâren en yekberû, ve men kâne ganiyyen felyesta'fif, ve men kâne fakiyren felye'kül bilma'rûf, feizâ defa'tüm ileyhim emvâlehüm fe'eşhidû aleyhim, ve kefâ billâhi hasiybâ.

edin. Aralarında insafta bulunmamaktan korkarsanız ⁷ bir ile veya memlûkünüz olan cariye ile iktifa edin. Bu husus adaletten dönmemeğe ⁸ daha yakındır (4) Kadınlara mehirlerini hoşlukla ⁹ verin. Eğer onlar gönül hoşluğu ile size birşey bağışarlarsa onu âfiyetle yiyin ¹⁰. (5) Allah'ın, maişetinize kıyam kıldığı emvalinizi ¹¹ elinizdeki yetim mallarını anaklara vermeyin. Onları o mallardan yedin, giydirin, hâtırlarını okşayın. (6) Yetimleri nikâh çağına varıncaya ¹² kadar deneyin ¹³. Onlarda rüş-ü salâh görürseniz mallarını kendilerine verin. Siz de o malları israf ile ¹⁴, buyururlar diye tez elden ¹⁵ yemeyin. Veli zengin ise iffet göstere ¹⁶. Fakir ise urf veçhile yesin ¹⁷. Onlara mallarını verince şahit tutun. Allah'ın hesap görmesi elverir.

¹ Yüz yetmiş altı ayet olan bu surei celile Medine'de nazıl olmuştur. ² Adem Aleyhisselâmdan. ³ Yekdiğerinizden bir şey istediğiniz zaman «Allah için» dediğiniz Allah'tan. ⁴ Hısımlardan ilişğini kesmeden, yahut hısımlık hatırı için dediğiniz hısımlıklardan sakının. ⁵ Yetimin iyi malını alıp sizin kötü malınızı vermeyin; peşin yetimin malını yiyip sonra parasını vermeye kalkışmayın. ⁶ Zaman-ı Cahiliyyette yetim kızların mallarına, güzelliklerine göz dikerek amcazadeler gibi veliler onları nikâh edip haklarını ödemezlerdi; çünkü haklarını müdafaa edecek kimse bulunmazdı. Ayet-i Kerime ile bu cihet menedildi. ⁷ Yani insaf-

sızlık edeceğinizi bilirsiniz. ⁸ Yahut fakre duçar olmağa. ⁹ Atiye olarak, güçlük çıkarmayarak veya muktezay-ı diyanet ve şeriat olarak. ¹⁰ Boğazdan kolaylıkla geçsin, kolaylıkla hazmolunsun. Yahut dünyada da âhirette de ukubet yoktur. ¹¹ Nazm-ı Celilde mübalâğa tarikiyle mallar hadd-i zatında kıyam addolunmuştur. ¹² Bülûğ çağına kadar. ¹³ Onları başı boş bırakmayın. ¹⁴ Haksız yere harç eylemek hususunda ifrat dereceye varmak suretiyle. ¹⁵ Bâliğ olur olmaz benden alırlar korkusuyla harç hususunda acele etmek suretiyle. ¹⁶ Yetimin malından hiç bir şey almasın. ¹⁷ Sâ'yine, ihtiyacına göre maldan alsın.

(7) Iirricâli nasiybün mimmâ terekelvâlidâni ve vel'akrebûne ve linnisâi nasiybün mimmâ terekelvâlidâni vel'akrebûne mimmâ kalle minhü ev kesür, nasiyben mefrûzâ (8) ve izâ haderekismete ülü-kurbâ velyetâmâ velmesâkiynü ferzukuühüm minhü ve kuûlû lehüm kavlen ma'rûfa (9) velyahşelleziyne lev terekû min halfihim zürriyyeten zı'âfen hâfû aleyhim felyettekullahe velyekuûlû kavlen sediydâ (10) innelleziyne ye'kulûne emvâlelyetâmâ zulmen innemâ ye'kulûne fiy butû-nihim nârâ, ve seyaslevne se'iyra (11) yûsiykümmullahü fiy evlâdiküm lizzekerimislü hazzâl'ünseyeyn, fein künne nisâen fevkasneteyni felehünne sülüsâ mâterek, ve in kânet vâhideten felehennısf, ve lie-beveyhi liküllü vâhidin minhümessüdüsü mimmâ tereke in kâne lehü veled, fein lem yekün lehü veledün ve verisehü ebe-vâhü feliümmihissülüs, fein kâne lehü ih-vetün feliümmihissüdüs, min ba'di vasiy-yetin yûsiy bihâ evdeyn, âbâküm ve eb-nâüküm, lâ tedrûne eyyühüm akrebü le-küm nef'â, fariyzaten minallah, innallahe kâne aliymen hakiymâ.

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرُ
نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ۖ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ۚ وَيَخْشَى الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّتَهُ
ضَعْفًا خَوْفًا عَلَيْهِمْ فَلَيَتَّقُوا اللَّهَ وَلَيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا
ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ غُلًا يَأْكُلُونَ
فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ۚ يُوصِيكُمُ اللَّهُ
فِي وُلَادِكُمْ لِلَّذِ كَرَّمِثْلَ حِظِّ الْأُنثَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ
أُنثَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلَاثُ مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ
وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ
وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَتْهُ أَبَوَاهُ فَلِلْمِثْلِ ثُلَاثٌ فَإِنْ
كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِلْمِثْلِ الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا
أَوْ مِنْ أَبَائِهِمْ وَأَسْتَبَؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۚ

(7) Ana babanın, hısımların bıraktıkları mallardan erkeklerin hisseleri olduğu gibi kadınların da hisseleri vardır. Bırakılan mal az olsun, çok olsun. Fark ve takdir olduğu veçhiyle hepsinin hissesi vardır. (8) Hısımlar ¹, yetimler, yoksullar terekenin taksiminde hazır bulunurlarsa onlara terekeden bir şey verin. Kendilerine güzelce söz söyleyin. ² (9) Arkalarından küçük çocuklar bırakmış olsalar onlar hakkında mahrum olurlar diye perva edecek olanlar Allah'tan korksunlar da sakınsınlar ³, dürüst söz söyleyinler ⁴. (10) Yetimlerin mallarını haksız yere yiyenler yok mu onlar karınlarını ateş ile doldururlar. Onlar yalımlı ateşe sokulacaklardır. (11) Allah çocuklarınız hakkında

erkek için iki kız hissesi kadar hüküm eder ⁵. Eğer onlar ikiden ziyade kadın ise bırakılan malın üçte ikisi onlarındır. Şayet kadın bir ise yarısı onundur. Meyyitin bir çocuğu varsa ebeveynin her birine terekenin altıda biri verilir. Meyyitin hiçbir çocuğu olmayıp ta ebeveyni varis iseler üçte biri anasınındır ⁶. Erkek kadın kardeşleri var ise altıda biri anasınındır ⁷. Bu ahkâm etmiş olduğu vasiyeti tenfizden veya borcu ödedikten sonradır ⁸. Siz, babalarınızdan ve oğullarınızdan hangisinin faydası size daha ziyade olduğunu bilmezsiniz ⁹. Allah kendi tarafından farz olmak üzere hükmeder. Çünkü Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

¹ Varis olmayan hısımlar. Âyeti celile istihap ve ter-gibe mahmuldür. ² Başlarına kakmayın. ³ Yetim işlerinde Allah'tan sakınıp vefatlarından sonra bırakacakları küçük çocuklarına yapılmasını istedikleri şeyi yetimlere de yapmak için vasilere emirdir, yahut Allah'tan korkup hastanın evlâdına kendi evlâdı gibi şefkat ederek malının vasiyet suretiyle başkalarına verilmeyerek yetimlerin zarardan vikayesi için vasiyet esnasında hastayı ziyarette bulunanlara emirdir. Yahut terekenin taksimi esnasında hazır bulunan zuafa-i akrabaya, yetimlere, yoksullara kendi evlâ-

dının da bu halde olmalarını düşünerek şefkat ile onları mahrum etmemek için vereseyle emirdir. Yahut vereseyle düşünerek vasiyette israf etmemek hususunda vasiyet edenlere emirdir. ⁴ Yetimler hakkında gönül alacak söz söyleyinler, yahut hastaya «vasiyette israf ederek veresinin hakkını zayi etme» desinler. ⁵ Veya emreder. ⁶ Bakisi babasınındır. ⁷ Bakisi babasınındır. ⁸ Terekeden ilk evvel borç alınır. Sonra kalırsa üçte birinden vasiyet miktarı alınır. Sonra bakisi miras olarak tevzi olunur. ⁹ Vereseyle hitaptır.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَنْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّتِ يَوْصِيْنَ بِهَا أَوْ دِينَ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ
مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ
وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّلُثُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ
تَوْصُونَ بِهَا أَوْ دِينَ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً
أَوْ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا
الْثُلُثُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ
شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ يَوْصِيْ بِهَا
أَوْ دِينَ غَيْرِ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَلِيمٌ ﴿١٣﴾ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
يُذْخِرْ لَهُ جَنَاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٤﴾ وَمَنْ
يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ
فِي مَا تَارَا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٥﴾

(12) ve leküm nısfü mâ tereke ezvâcüküm in lem yekün lehünne veled, fein kâne lehünne veledün felekümürribu'u mimmâ terekne min ba'di vasiyyetin yûsiyne bihâ evdeyn, ve lehünnerrubu'u mimmâ terektüm in lem yekün leküm veled, fein kâne leküm veledün felehünnesümünü mimmâ terektüm, min ba'di vasiyyetin tûsüne bihâ ev deyn, ve in kâne recülün yûresü kelâleten evimre'etün ve lehü ehun ev uhtün feliküllî vâhidin min-hümessüdüs, fein kânü eksere min zâlike fehüm şürekâü fiyssülüs, min ba'di vasiyyetin yûsâ bihâ ev deyn, gayre mudârr, vasiyyeten minallah, vallahü aliyümün halim (13) tilke hudûdullah, ve men yuti'llahe ve resûlehü yudhilhü cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü halidiyne fiyhâ, ve zâlikelfevzül'azim (14) ve men ya'sillahe ve resûlehü ve yete'adde hudûdehü yüdhilhü nâren hâleden fiyhâ ve lehü azâbün mühiyn.

(12) Zevcelerinizin çocuğu yok ise terekelerinin yarısı sizindir; şayet çocuğu varsa dörtte biri sizindir; bu ahkâmda ettikleri vasiyeti tenfizden veya borcu edadan sonradır. Eğer çocuğunuz yoksa terekelerinizin dörtte biri zevcelerinizindir. Yine bu ahkâm ettiğiniz vasiyeti tenfizden veya borcu edadan sonradır. Eğer irs aranan erkek veya kadın, çocuğu, babası olmayan kimse ¹ olursa ana bir erkek veya kız kardeş bulunursa bunların her birine altıda bir verilir. Eğer bunlar birden ziyade iseler üçte birde ortak olurlar. Keza bu

ahkâm ettiği vasiyeti tenfizden veya borcu edadan sonradır. Bu da zarar vermeksizin olmalıdır ². Allah tarafından size bir vasiyettir. Allah hakkiyle âlimdir, yavaştır. (13) İşte Allah'ın hududu ³. Kim ki Allah'a, peygamberine itaat ederse Allah onu, orada daim kılmak üzere, altından ırmaklar akar uçmıklara sokar büyük fevz ve necat budur. (14) Kim ki Allah'a, peygamberine âsi olur, onun hududunu da tecaviüz ederse Allah onu, orada daim kılmak üzere, ateşe sokar. Onun için rüsvay kılıcı bir azap vardır.

¹ Nazm-ı Celilde (Kelâle) vârit olmuştur. Kelâle varise sıfat olduğu gibi mevruse de sıfat olur. Mevruse sıfat olursa çocuğu ve babası olmayan meyyittir. Cumhurun kavli budur. Varise sıfat olursa çocuk ve ana ve baba olmayan varis olur. Nazm-ı celilde vârit olan (Yûris) lâfz-ı şerifi selâsiden alınırsa erkek veya kadın mevrus olursa

demektir. Nitekim tercümede bunu ihtiyar ettik. Fakat ef'al babından alınırsa erkek veya kadın varis olursa demektir. ² Meyyit ölmeden evvel malının üçte birinden ziyade vasiyet etmek, borcu yok iken borç ikrar etmek gibi vereseye zarar verilmemelidir. ³ İşte bu ahkâm Allah'ın kullarına beyan ettiği şerayidir.

(15) vellâtiy ye'tiynelfâhişete min nisâi-küm festeşhidû aleyhinne erbe'aten min-küm, fein şehidû fe'emsikûhünne fiylbü-yûti hattâ yetevfahünnelmevtü ev yec'alallahü lehünne sebiylâ (16) vellezânî ye'tiyânihâ minküm feâzûhüma, fein tâ-bâ ve aslehâ fea'ridû anhüma, innallahe kâne tevvâben rahîmâ (17) innemettevbetü alallahi lilleziyne ya'melûnessûe bi-cehâletin sümme yetûbûne min kariybin feulâike yetûbullahü aleyhim, ve kânallahü aliymen hakiymâ (18) ve leysetittevbetü lilleziyne ya'melûnesseyyiât, hattâ izâ hadara ehade hümülmevtü kaale inniy tübtül'âne ve lelleziyne yemûtüne ve hüm küffâr, ulâike a'tednâ lehüm azâben eliyimâ (19) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ yahillü leküm en terisûnnisâe kerhâ, ve lâ ta'dulûhünne litezhebû bîbâ'dı mâ âyetümühünne illâ en ye'tiye bifâhişetin mübeyyineh, ve âşirühünne bilma'rûf, fein kerihimühünne fe'asâ en tekrehû şey'en ve yec'alallahü fiyhi hayr'an ke-siyrâ.

(15) Kadınlarınızdan fuhuş irtikâp edenler hakkında kendinizden dört şahit isteyin. Eğer şahitler şehadet ederlerse onları, ölünceye kadar veya Allah onlara kurtulmak için bir yol buluncaya kadar evlerde alıkoyun ¹. (16) Sizlerden fuhuş irtikâp eden iki kişiyi tevbihi ile incitin. Eğer o ikisi tövbe edip ıslâh-ı hal eylerse onları incitmeden vaz geçin. Çünkü Allah tevaptır, rahîmdir ². (17) Ancak cehaletle kötülük yapmış, sonra ankarip ³ tövbe kılmış olanlar hakkında tövbeyi kabul Allah'a aittir. İşte Allah bunların tövbele-rini kabul eder. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

¹ Nâs ile ihtilâttan men edin. ² On dördüncü ve on beşinci âyetler (Ezzanî Vezzaniyetü feclidu va... Elaye) ile mensuhtur. Bu mensuh olan iki âyetten evvelkisi zaniyeler ikincisi zaniler veya evvelkisi dullar, ikincisi kız oğlan kızlar hakkındadır. ³ Ölmeden evvel. ⁴ İslâmdan evvel müteveffanın velisi müteveffanın zevcesini terkeden adederdi de ona mehrinden başka bir mehir vermeksizin zorla kendisini alırdı, yahut diğer birine verip mehrini kendisi alırdı, ona bir şey vermezdi veya kadını, zevcinden alacağı mirastan vazgeçirip onu kendine verdimek için

وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَّاهَا فَاحْشَهِ مِنَ زِينَتِكُمْ فَانْتَشَهُدُوا عَلَيْهِمْ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُمْ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ وَيَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ۝ وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَّاهَا مِنْكُمْ فَادُّوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ۝ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَلَيْسَ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُم الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يُمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرْتَوُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا يَتَمَنَّوْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِقَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ۝

(18) Kötülük yapmakta iken ölüm gelince şimdi tövbe ettim diyenler veya kâfir olarak ölenlerin tövbeleri tövbe değildir. İşte bunlar için acıklı bir azap hazırladık. (19) Ey iman edenler! Kadınlara zorla varis olmanız size helâl olmaz ⁴. Verdiğinizin bir kısmını ele geçirmek ⁵ için onları sıkıştırmayın. Meğer ki onlar apaşikâr fuhuş irtikâp ederler. Onlarla güzelce dirilikte bulunan bundan başka sebeple onlardan öğrenirseniz tahammül edin. Olabilir ki siz bir şeyden öğrenir-siniz de o işde Allah bir çok iyilik ihsan eder ⁶.

kadını evlendirmekten men ederdi. Nazm-ı celîl bu âdet-i kerihî men hususunda nâzil olmuştur. Yahut zevcesini boşamak istediği halde mehri vermek için güzelce dirlikte bulunmayan alehtlak erkek hakkında veya alehtlak kadın-ları evlenmekten men etmemek için veliler hakkında nâzil olmuştur. ⁵ Nikâha izin verdikleri surette mehrini almak için izin vermeyip vefat ettiğine göre mirasını almak için. ⁶ Meselâ hayırlı bir çocuk verir, yahut ülfet ve muhabbet verir.

وَإِذَا رَدُّتُمْ أَزْوَاجَكُمْ إِلَى مَكَانِ زَوْجِكُمْ وَأَتَيْتُمْ
 أَحَدِيهِنَّ فِطْرًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَنَا خَدُّونَهُ
 بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ۖ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ
 أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَاهُ مِنْكُمْ مِيثَاقًا
 غَلِيظًا ۖ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
 إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
 سَبِيلًا ۚ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ
 وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ الْأَدْنَىٰ وَأَزْوَاجُكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
 وَرَبَائِبُكُمْ ۚ الْأَدْنَىٰ فِي جُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمْ
 الْأَدْنَىٰ دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ
 فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَالٌ لَّيْلُ بَنَاتِكُمُ الَّذِينَ
 مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَتَحَمَّصُوا بَيْنَ الْأَخْتَيْنِ ۚ
 إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

(20) ve in iredtümüstibdâle zevcin me-
 kâne zevcin ve âteytüm ihdâhünne kın-
 târen felâte'huzû minhü şey'â, ete'huzû-
 nehü bühtânen ve ismen mübiynâ (21)
 ve keyfe te'huzûnehü ve kad efdâ ba'du-
 kûm ilâ ba'dın ve ehazne minkûm miy-
 sâkan galiyzâ (22) ve lâ tenkihû mâ ne-
 keha âbâükûm minennisâi illâ mâ kad
 selef, innehü kâne fâhışeten ve maktâ, ve
 sâe sebiylâ (23) hurrimet aleykûm ümme-
 hâtükûm ve benâtükûm ve ahavâtükûm
 ve ammâtükûm ve halatükûm ve benâ-
 tül'ahı ve benâtül'uhı ve ümmehâtükü-
 müllâtiy erda'nekûm ve ahavâtükûm mi-
 nerradâ'atı ve ümmehâtü nisâikûm ve
 rebâibükümüllâtiy fiy hucûrikûm min
 nisâikümüllâtiy dehaltüm bihinne, fein
 lem tekûnû dehaltüm bihinne felâ cünâ-
 ha aleykûm ve halâilü ebnâikümülleziyne
 min aslabikûm ve en tecme'û beynel'uh-
 teyni illâ mâ kad selef, innallahe kâne ga-
 fûren rahıymâ.

(20) Bir zevce yerine diğer bir zevce almak ister-
 seniz öbürüne mehre bedel bir yığın para vermiş
 olsanız bile ondan hiçbir şey almayın. Bühtan ede-
 rek apaçık bir günaha girerek ¹ o parayı geri ala-
 cak mısınız? (21) Nasıl alırsınız ki birbiriniz ile
 yalnızca kalmıştınız ². Onlar da sizden sağlam
 bir misak almışlardı ³. (22) Geçmiş başka olmak
 üzere babalarınızın evlendikleri kadınlar ile evlen-
 mayın. Çünkü bu, hayasızlıktır, pek müstekreh bir
 şeydir ⁴, kötü bir yoldur. (23) Analarınız, kızla-
 rınız, kız kardeşleriniz halalarınız, teyzeleriniz,

erkek ve kız kardeş kızları, sizi emziren süt ana-
 lar, süt kız kardeşleriniz, karılarınızın anaları,
 kendilerine duhul vuku bulan ⁵ karılarınızdan
 olan yanınızdaki üvey kızınız ile ⁶ evlenmek size
 haram kılınmıştır. Onlara duhul vaki değilse kız-
 ları ile evlenmede sizin için bir beis yoktur. Sulbü-
 nüzdün ⁷ olan oğullarınızın halileleri de ⁸ iki kız
 kardeşi cem etmek de size haram kılınmıştır. An-
 cak geçmiş başkadır. Çünkü Allah gafurdur, ra-
 himdir.

¹ Yahut apaçık bir cürüm isnat ederek demektir.
 Çünkü İslâmdan evvel diğer bir kadını almak için evvelki
 kadını boşamak isteyenler verdikleri mehri almak için ka-
 dına fuhuş isnat ederlerdi, Kabahatı olmayan mutallâka-
 dan mehri istirdat ayıptı. Âyet-i Celile ile bu âdet-i
 mekruha menedildi.

² Karı koca oldunuz.

³ Sizlere haklarını güzelce tutmak veya iyilikle bırak-
 mak emri verilmiştir.

⁴ Cahiliye zamanında bu nikâh da pek ziyade şayi idi.

Buna «Nikâh-ı makt» derlerdi. Nazm-ı Celilde de «makt»
 vârit olmuştur ki, hakarete makrûn buğz demektir.

⁵ Yahut duhul vaki olan kadınlarınızın anaları ile
 taht-ı terbiyenizdeki kızlarınız ile.

⁶ Evlerinizde taht-ı terbiyenizde bulundurduğunuz
 üvey kızlarınız. Cumhuru fukahaya göre taht-ı terbiyesin-
 de olmasa da yine nikâh ile almak caiz değildir. Meğer ki
 kadın medhulün biha olmaya.

⁷ Oğul edindiğiniz kimselerin zevcesi değil.

⁸ Halile zevce demektir yahut cariye de şamildir.

(24) velmuhsanâtü minennisâi illâ mâ melekete yemânüküm kitâballahi aleyküm, ve uhille leküm mâ verâe zâliküm en tebteguü biemvâliküm muhsiniye gayre müsâfihıyn, femestemtâ'tüm bihi minhünne feâtühünne ücûrehünne farıy-zah, ve lâ cünâha aleyküm fiymâ terâ-daytüm bihi min ba' dılfarıyzah, innallahe kâne aliymen hakiymâ (25) ve men lem yestetı' minküm tavlen en yenkihalmuhsanâtılmü'minâti femin mâ melekete yemânüküm min feteyâtikümlümü'minâti, vallahü a'lemü bi'iymanüküm, ba'düküm min ba'd, fenkihühünne bi'izni ehlihinne ve âtühünne ücûrehünne bilmağrûfi muhsanâtın gayre müsâfihâtın ve lâ müttehi-zâtı ahdân, feizâ uhsınne fein eteyne bi-fâhişetin fe'aleyhinne nısfü mâ alelmuhsanâti minel'azâb, zâlike limen haşiyel'anete minküm, ve en tasbirü hayrün leküm, vallahü gafûrün rahıym (26) yürıydul-lahü liyübeyyine leküm ve yehdiyeküm sünenelleziyne min habliküm ve yetûbe aleyküm, vallahü aliymün hakiym.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَلَهُنَّ أَجُورُهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاعَيْتُمْ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ أَنْ اللَّهُ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۖ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمَنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَمِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَأُوهُنَّ أَجُورُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۖ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَ قَارَأَتْ بَيْنَ يَدَيْهِمَا حِشَّةٌ فَأُولَئِكَ نَصفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبينَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۖ

(24) Memlûkleriniz ¹ den maada kocalı kadınlar ile evlenmek de size haram kılınmıştır. Allah'ın size olan farzını tutun. Bunlardan maadası iffetli olarak zina etmeksizin mallarınızdan sarf ile evlenmeniz için size helâl kılınmıştır. Mütelezziz olduğunuz kadınlara mehirlerini takdir veçhile verin; mehir takdir olunduktan sonra uzlaştığınız hususta bir beis yoktur ². Çünkü Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (25) Hür mü'min kadın almağa servetçe gücü yetmeyen kimse memlûkeniz olan mü'min cariyelerinizden ³ alsın ⁴. Allah sizin imanınızı ⁵ daha iyi bilir. Biri birinizden peyda

oldunuz ⁶. Artık onları sahiplerinin izniyle nikâh edin. Mehirlerini güzelce ⁷ olarak onlara verin; öyle ki iffetli ⁸ olanlar, zinakâr olmayanlar, dost da tutmayanlar. Onlar kocalı olurlar da fuhuş irtikâp ederlerse onlara hür kadınlar hakkındaki ukubetin nısfı ceza verilir. Bu hal ⁹ içinizden zinaya düşmekten ¹⁰ korkanlara sühulet olmak içindir. Sabretmeniz ise hakkınızda hayırlıdır. Allah gafurdur, rahîmdir. (26) Allah size belli etmeği ¹¹, sizden evvelki peygamberlerin yollarını size göstermeği, tövbenizi kabul etmeği istiyor. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

¹ Dâr-ı harpte zevci bulunan bir kadını esir edip vaz'ı haml veya hayız ile rahmin çocuktan beraeti anlaşıldıktan sonra aldığı kadından maada.

² Mehr-i müsemmadan fazla vermede, zevcenin bağışlamasında.

³ Veya genç cariyelerinizden.

⁴ Yani diğer bir müminin cariyesini alır.

⁵ Zâhir iman ile iktifa edin.

⁶ Hepiniz Âdem evlâdısınız; cariyeye almaktan sıkılmayın.

⁷ Geciktirmeyerek, oyalamayarak, azaltmayarak.

⁸ Hem aşıkâr hem gizli zinada bulunmayalar.

⁹ Cariyeyi nikâh ile almak.

¹⁰ Yahut galebe-i şehvetle günaha düşmekten.

¹¹ En iyi hususiatınızı, size gizli kalan hususâtı, ahkâm-ı şeriati.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهْوَانِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا ۖ وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُخَفِّفَ
عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِإِلَاطٍ إِلَّا أَنْ
تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۖ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا
وُطْلًا فَسَوْفَ نُضِلُّهُ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا ۖ إِنْ تَجَنَّبُوا كِبَارًا مَّا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نَكْفَرُ
عَنْكُمْ سَيِّئًا تَكُونُونَ ذُلًّا مُدْخَلًا ۖ كَرِيمًا ۖ
وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِرَبِّكُمْ عَلَى بَعْضِ الرِّجَالِ
نُصِيبُ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نُصِيبُ مِمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسَلُّوا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا ۖ وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ ۖ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَانُؤْمِرُوا
نُصِيبُهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۖ

(27) vallahü yüriydü en yetûbe aleyküm ve yüriydülleziyne yettebi'ûneşşehevâtî en temiyîlü meylen azıymâ (28) yüriydu-lahü en yühaffife anküm, ve hulikal'in-sânü za'iyfâ (29) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ te'külû emvâleküm beyneküm bil-bâtıl, illâ en tekûne ticâreten an terâdın minküm, ve lâ taktülû enfüsekküm, innal-lahe kâne biküm rahiyâmâ (30) ve men yef'al zâlike udvânen ve zulmen fesevfe nusliyihi nârâ, ve kâne zâlike alallahi yesiyrâ (31) in tectenibû kebâire mâ tünhevne anhü nükeffir anküm seyyiâtüküm ve nudhılüküm müdhâlen keriyâmâ (32) ve lâ tetemennév mâ faddalallahü bihi ba'daküm alâ ba'd, lirricâli nasiybün mim-mektesebû ve linnisâi nasiybün mimmek-tesebn, ve se'elûllahe min fadlih, innal-lahe kâne biküllî şey'in aliymâ (33) ve liküllin ce'alnâ mevâliye mimmâ terekel-vâlidâni vel'akrebûn velleziyne akadet ey-mânüküm feâtühüm nasiybehüm, innal-lahe kâne alâ külli şey'in şehiydâ.

(27) Allah tövbenizin kabulünü istiyor; şehvetlere uyanlar ise ¹ büsbütün eğri büğrü gitmenizi istiyorlar. (28) Allah sizi hafifletmek istiyor ²; insan zayıf yaratılmıştır. (29) Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda boşu boşuna ³ yemeyin; meğer ki aranızda uzlaşmadan hasıl olan bir alım, satım ola. Kendinizi öldürmeyin ⁴. Allah hakkınızda merhametlidir. (30) Kim ki haddi aşarak, haksızlık yaparak bunu ⁵ işlerse biz onu ateşe sokacağız, bu ise Allah'a göre kolaydır. (31) Yasak edilenlerin büyüklerinden ⁶ kaçınırsanız sizin

kötülüklerinizi ⁷ örter ve sizi şerefli bir menzile ⁸ sokarız. (32) Allah'ın birinize diğerinize tercihan ihsan ettiği şeye özenmeyin. Erkeklerin kazançlarından hisseleri olduğu gibi kadınların da kazançlarından hisseleri vardır. Allah'tan inayetini isteyin ⁹. Çünkü Allah herşeyi hakkiyle bilir. (33) Ana, babanın hısımların geri bıraktıkları maldan her biri için ¹⁰ varisler kıldık ¹¹. Kendileriyle yemin ¹² aktettiğiniz ¹³ kimselere de hisselerini verin ¹⁴. Çünkü Allah herşeye hakkiyle şahittir.

¹ Yahudiler, Nasraniler veya Mecusi veya Zaniler.
² Şeriatla kolaylık vardır, darlık yoktur. Neye helâl olan şey terk olunuyor? ³ Faiz, kumar, ilâh gibi. ⁴ Birbirinizi öldürmeyin, kendinizi tehlikeye atarak öldürmeyin. ⁵ Adam öldürmeği, veya caiz olmayan yolda mal yemeği veya her ikisini veya şer'an yasak olanı. ⁶ Zina, katil, yetim malı yemek gibi. ⁷ Küçük günahlarınızı. ⁸ Yahut hoşnut olacağınız bir mahalle, yahut kerimane bir surette Cennete sokarız. ⁹ Yahut dilediğinizi Allah'ın fazl ve kereminden isteyin. ¹⁰ Erkek, kadın. ¹¹ Nazm-ı Celilde vârit olan mevali lâfz-ı şerifi kul azat edene ve azadedilen kula itlak olduğu gibi yardımcı, asabe, amcazade, halif manalarına da gelir: İslâmın zuhurundan evvel Araplar beyninde birbirlerine yardım etmek ve varis olmak üzere bir ahit ak-tolunur, neticesinde hangisi evvel vefat ederse geri kalan

ona varis olurdu, biri diğerinin cinayetine bedel, diyet verirdi. İşte bunlara halifler denirdi. Burada asabe manasındır ki, eshabı feraizden sonra gelen varislerdir. ¹² Sağ el de kast olunur; çünkü yemin sağ ellerle yapılırdı. ¹³ Aktedenlerden maksat halifler ise Nazm-ı Celil «Ve ulû'l er hâmi ba'duhum Evliya'l ba'de» âyeti kerimesiyle mensuhtur. Zevceyn ise veya nusrat, nasihat, muhalese hususunda ahit ise âyeti kerime mensuh değildir, mühkemdir. Fakat oğul edinmek maksut ise mensuh olur. ¹⁴ Yahut ana babanın, akrabaların, kendileriyle akt-i iman ettiğiniz kimselerin metrukâtı için verese kıldık; o vereseyle hisselerini verin. Malı haliflere vermeyin demektir. Bu halde âyet yine mensuh olmaz. Yahut erkek kadın her biri için terekelerinde verese kıldık; onlar da ana baba akrabadır.

(34) erricâlü kavvâmüne alennisâi bimâ faddalallahü ba'dahüm alâ ba'dın ve bimâ enfekuû min emvâlihîm, fessâlihâtü kaânitâtün hâfizâtün ilgaybi bimâ hafizallah, vellâtiy tehâfûne nüşûzehünne fe'izûhünne vehcürûhünne fiylmadâci'ı vadribûhün, fein eta'neküm felâ tebgû aleyhinne sebiylâ, innallahe kâne aliyyen kebiyrâ (35) ve in hıftüm şikaâka beynihimâ feb'asû hakemen min ehlihi ve hakemen min ehlihâ, in yüriydâ ıslahan yüveffikullahü beynehümâ, innallahe kâne aliymen habiyrâ (36) va'büdullahe ve lâ tüşrikû bihi şey'en ve bilvâlideyni ihsânen ve biziylkurbâ velyetâmâ velmesâkiyni velcârî ziykurbâ velcârîlcünübî vesâhibi bilcenbi vebnissebiyli ve mâ melek et eymânüküm, innallahe lâ yühibbü men kâne muhtâlen fahûrâ (37) elleziyne yebhalûne ve ye'mürûnennâse bilbuhlî ve yektûmüne mâ atâhümullahü min fadlih, ve a'tednâ lilkāfirîyne âzâben mühiynâ.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالْصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي خِفَافٌ شُؤْرُهُنَّ يَعْطِفْنَ وَأَمْهُرُهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَأَضَرُّهُنَّ فَإِذَا طَعَنُكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّهِمَا اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ۖ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ۚ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ وَيَكْمُنُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ۖ

(34) Allah'ın, erkekleri kadınlara müraccah tutmasından, erkeklerin mallarından harcetmelerinden nâşi erkekler kadınlar üzerinde âile reisidir. Saliha olan kadınlar; buyurultu kabul edenler ¹ Allah'ın koruması ile zevçlerinin gaybubetinde onları koruyanlardır ². Onların serkeşliklerinden korkarsanız ³ onlara nasihat edin, onları yataklarda yalnız bırakın, döğün; fakat size itaat ederlerse artık onlara yol aramayın ⁴. Çünkü Allah yücedir ⁵, büyüktür. (35) Eğer zevç ile zevce arasında ayrılıktan endişe ederseniz kendilerine kadının ailesinden bir, erkeğin ailesinden de bir ha-

kem ⁶ gönderin; bunlar aralarını bulmak isterlerse Allah onları uyuşmağa muvaffak kılar. Çünkü Allah hakkiyle âlimdir, haberdardır. (36) Tanrıya tapın, ona hiç bir şeyi şerik koşmayın. Anaya, babaya iyilik edin; akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşulara ⁷ yabancı komşulara ⁸ yanınızdaki arkadaşına ⁹, yolcuya, memlûkünüz olana da iyilik edin, öğünmeyin. Çünkü Allah kendini beğeneni, kendini öğeni sevmez. (37) Yani cimrilik edenleri, halka cimriliği emredenleri, Allah'ın fazl ve kereminden verdiğini ¹⁰ gizleyenleri sevmez, kâfirlere ¹¹ hakaretili bir azap hazırladık.

¹ Allah'a ita'at, zevcinin hukukuna riayet edenler.

² Zevçlerinin mallarını, namuslarını, menzillerini koruyanlardır. ³ Hukuk-u zevci benimsemeyeceğini zannederseniz.

⁴ İncitmeyin, ilerisine varmayın, ayrılmalarını istemeyin.

⁵ Haksızlıktan münezzehtir. ⁶ Davayı fasla, aralarını bulmağa salih, âdil bir zata havale edin. ⁷ Akraba ve müslüman veya mahallede komşu. ⁸ Akraba olmayan, müslüman

olmayan, mahallede olmayan komşu. ⁹ Kapı bitişik komşu, meslek yoldaşı, ders şeriki, veya zevcesi. Türkçede tamamıyla mukabili «yandaş»dır. ¹⁰ Serveti veya nuut-ü Muhammediye hakkında Tevrat'ın beyanını yani ilmi. ¹¹ Nîmet-i bâriye küfranda bulunanlar işte bunlardır. Bunlara hakaretili bir azap amade ettik demektir.

وَالَّذِينَ يُفْتَنُونَ مَوْلَاهُمْ مِنْ أَثَرِ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَتَاءً قَرِينًا
وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَقَفُوا مِنْ
رِزْقِهِمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا (38) إِنْ اللَّهُ لَا يُظْلِمُ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً بَضَاعُهَا وَتُؤْتِي مِنْ لَدُنْهِ أَجْرًا
عَظِيمًا (39) فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ
عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا (40) يَوْمَ يُؤْذَى الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا
الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا (41)
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى
حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنْبًا إِلَّا غَيْرِي سَبِيلٍ حَتَّى
تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ
مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنْ لَمْ كَانَ
عَفْوَكَ غَفُورًا (42) أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْنُونَ أَنْصِيبَ مِنَ الْكُفَّارِ
يَشْتَرُونَ الصَّلَاةَ وَرُبُّهُمْ إِنْ يَصْلَوْا تَصَلُّوا السَّبِيلَ (43)

(38) velleziyne yünfikuüne emvâlehüm riâennâsi ve lâ yü'minüne billâhi ve lâ bilyevmil'âhır, ve men yekünüşşeytânü le-hü kariynen fesâe kariynâ (39) ve mâzâ aleyhim lev âmenû billâhi velyevmil'âhiri ve enfekuû mimmâ rezekahümullah, ve kânallahü bihim aliy mâ (40) innallahe lâ yezlimü miskaâle zerreh, ve in tekü haseneten yudâ'ifhâ ve yü'ti min ledühnü ecren aziymâ (41) fekeyfe izâ ci'nâ min külli ümmetin bişehyidin ve ci'nâbıke alâ hâlülâi şehyidâ (42) yevmeizin yeveddül-leziyne keferû ve asavûrresüle lev tüsevvâ bihimül'ard, ve lâ yektününullahe hadiysâ (43) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ takrebüssalâte ve entüm sükarâ hattâ ta'lemû mâ tekuûlüne, ve lâ cünüben illâ âbiriy sebiylin hattâ tagtesilü, ve in küntüm mardâ ev alâ seferin ev câe ehadün minküm minelgaâiti ev lâ mestümünnisâe felem tecidü mâen feteyemmemû sa'iyden tayyiben femsehü bivücühiküm ve eydiyküm, innallahe kâne afüvven gafûrâ (44) elem tere illeleziyne ütû nasiyben minelkitâbi yeşterüneddalâlete ve yüriydüne en tedillüssebiyl.

(38) Mallarını halka gösteriş için harcedenleri, Allah'a ve âhiret gününe inanmıyanları da ¹. Şeytan kime arkadaş olmuş ise kötü arkadaşta tutulmuştur. (39) Onlar Allah'a, âhiret gününe inan-salar ve merzuk kıldığımız şeylerden harcetseler-di onlara ne zarar olurdu. Allah onları hakkiye bilir. (40) Şüphe yok ki Allah zerre ağırlığında zulüm etmez, eğer zerre kadar iyi iş olsa onu iki kat kılar. Nezdinden de ² ona büyük bir mükâfat verir. (41) Biz her ümmetten hakkiyle bir şahit ³ getirdiğimiz, onlara da ⁴ seni hakkiyle şahit kıldığımız zaman onların hâli nice olur? (42) O gün kâfir olup peygambere karşı gelenler «ne olurdu yerle beraber olsaydık» diye temenni eder-

ler ⁵. Allah'tan hiçbir sözü gizleyemezler. (43) Ey iman edenler! Sarhoş iken dediğinizi bilmedikçe namaza ⁶ yaklaşmayın ⁷. Cünüp halinde de gusül edinceye kadar böyle. Meğer ki yolda gidiyorsanız. Eğer keyifsiz veya yolcuysanız yahut biriniz ayak yolundan geliyorsanız veya kadınlara dokunmuşsanız su da bulmazsanız pâk olan yer yüzünün temiz olan şeyi ⁸ ile teyemmüm edin. Artık yüzlerinize, ellerinize sürün. Çünkü Allah affeden yarlıgayan bir zattır. (44) Kitaptan bir hisseye nail olan Yahudi âlimlerini görmüyor musunuz? Bunlar sapıklık satın alıyorlar ⁹. Sizin doğru yoldan sapmanızı istiyorlar.

¹ Bunları da sevmez. Yahut bunların arkadaşı şeytandır.

² Fazl ve kereminden ziyade olarak.

³ Peygamberler.

⁴ Peygamberlere veya ümmetlere, münafıklara, müşrik-lere, mü'minlere. ⁵ Toprak gibi nam ve nişanları kalmama-

sını, defn olunup toprak altında bulunmayı özenir.

⁶ Veya namaz mahalline.

⁷ Namaz vaktinde sarhoş olmayın demektir.

⁸ Veya pâk olan toprak ile.

⁹ Rüşvetle Tevrat'ı tahrif ediyorlar.

(45) vallahü a'lemü bia'dâiküm, ve kefâ billâhi veliyyen ve kefâ billâhi nasiyrâ (46) minelleziyne hâdû yuharrifûnelkelime an mevâdi'ihî, ve yekuûlûne semî'nâ ve asaynâ vesma' gayre müsma'in ve râ'inâ leyyen bielsinetihim ve ta'nen fiyd-diyn, ve lev ennehüm kaâlû semî'nâ ve ata'nâ vesma' vanzurnâ lekâne hayren lehüm ve akveme ve lâkin le'anehümullahü biküfrihim felâ yû'minûne illâ kaliylâ (47) yâ eyyühelleziyne ütülkitâbe âminû bimâ nezzelnâ musaddıkan limâ ma'aküm min kabli en netmise vücûhen fenerüddehâ alâ edbârihâ ev nel'anehüm kemâ le'annâ ashâbessebt, ve kâne emrullahi mef'ûlâ (48) innallahe lâ yağfirü en yüşreke bihi ve yağfirü mâ düne zâlike limen yeşâ, ve men yüşrik billâhi fekadifterâ ismen aziymâ (49) elem tere illeleziyne yüzekkûne enfüsehüm, belillâhü yüzekkiy men yeşâü ve lâ yuzlemûne fetiylâ (50) unzur keyfe yefferûne alallahilkeziyb, ve kefâ bihi ismen mübiynâ (51) elem tere illeleziyne ütû nasiyben minelkitâbi yû'minûne bilcibtı vettâguûti ve yekuûlûne lilleziyne keferû hâülâi ehdâ minelleziyne âmenû sebiylâ.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَائِكُمْ وَكَفٰ بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰ بِاللّٰهِ نَصِيرًا
مِّنَ الَّذِيْنَ هَادُوا وَيَحْمِلُوْنَ اَكْبَامَ مَا رَاضِعُوْهُ وَيَقُوْلُوْنَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لِيَّا بِالْسِّنَةِ وَطَعْنَا فِي
الَّذِيْنَ وَلَوْ اَنَّهُمْ قَالُوْا سَمِعْنَا وَطَعْنَا وَاسْمِعْ وَانْظُرْنَا لَكَ اَنْ
خَيْرًا لَهُمْ وَاَقْرَبُ وَلٰكِنْ لَّعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْنَ اِلَّا
قَلِيْلًا ۝ۙ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰتٰوْا الْكِتٰبَ اِمْنًا تَرٰنَا مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُمْ مِّنْ قَبْلُ اِنْ تَطِيعُوْا وُجُوْهًا فَزِدْهَا عَلٰى ذٰلِكَ اَبْرًا
اَوْ تُلْعَنُوْهُمُ كَمَا لَعَنَّا اصْحٰبَ السَّبْتِ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُوْلًا ۝ۙ
اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَاءُ
وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ اَفْتَرٰى اِثْمًا عَظِيْمًا ۝ۙ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ
يُرْكُوْنَ اَنْفُسَهُمْ بِاللّٰهِ يَرْكَبُوْنَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ سَبِيْلًا
فَتَبِيْلًا ۝ۙ اَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُوْنَ عَلٰى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَكَفٰ بِهِ
اِثْمًا مُّبِيْنًا ۝ۙ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ اٰتٰوْا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ
يُؤْمِنُوْنَ بِالْجَنۢبِ وَالطَّغُوۡتِ وَيَقُوْلُوْنَ لِلَّذِيْنَ
كَفَرُوْا هٰؤُلَاءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا سَبِيْلًا ۝ۙ

(45) Allah sizin düşmanlarınızı daha iyi bilir. Allah'ın yâr olması da elverir. Hakkiyle yardımcı olması da elverir. (46) Yahudi olanlardan bir güruh kelimeleri yerlerinden kaydırırlar. «İşittik, karşı koyduk¹; işit, işitmez olası² ve (raina)³ derler. Bunu da dillerini eğerek ve bükerek⁴, dine tân ederek⁵ derler. Onlar «işittik itaat ettik, işit, (ünzu'rna) deselerdi haklarında hayırlı ve daha doğru⁶ olurdu. Fakat Allah onlara küfürlerinden nâşi lânet etmiştir. Bu halle onlardan imana gelen az olur⁷. (47) Ey Kitaba nâil olanlar! Çehreleri belirsiz edip arkalarına çevirmeden⁸ veya Cumartesiye hürmet etmeyen Yahudilere ettiğimiz lânet gibi lânet etmeden evvel⁹ sizdeki Kitabı tasdik ederek indirdiğimiz Kitaba iman edin. Al-

lah'ın emri yerine gelir. (48) Şüphe yok ki Allah kendisine şerik koşulmayı yarlıgamaz, ondan başkasını dilediği kimse için yarlıgar; kim ki Allah'a şerik koşarsa pek büyük bir günah, iftira etmiş olur. (49) Kendilerini tezkiye edenleri¹⁰ görmüyor musun? O neye yarar! Hayır Allah dilediğini tezkiye eder¹¹. Onlar hurma çekirdeğindeki ince iplik¹² kadar zulüm görmezler¹³. (50) Baksana! Allah hakkında nasıl kendiliklerinden yalan uyduruyorlar. Apaşıkâr olan günahları onlara elverir. (51) G görmüyor musun ki Kitaptan hissedar olanlar¹⁴ haça, Tağut'a¹⁵ iman ediyorlar da müşrik olan kâfirlere «kendilerinin¹⁶ tutukları, yol iman edenlerin tutukları yoldan daha doğrudur» diyorlar.

¹ «İşittik, itaat ettik «yerine» sözünü işittik, emrine karşı koyduk, zahiren itaat ettik, batinen karşı koyduk» derler. ² «İşit» yerine «işit, fena şey işitmeyesin» gibi medih mânasını «işit, işitmez olası, sağır olası, hoşnut olacak bir söz işitmeyesin» gibi zem mânası muhtemel olan sözler söylerler. ³ «Bize bak» yerine hem «bizi gözet» gibi methi hem «ey ahmak» gibi zemmi müstemil mânaya gelen sözü söylerler. ⁴ Sözü zahirinden çevirerek, kalplerindekine döndürerek. ⁵ Din ile istihza ederek. ⁶ Veya daha adilâne. ⁷ Yahut birazına iman ederler. Peygamberlere ve bâzı kitaplara iman ettikleri gibi. ⁸ Gözü, kaşı, burnu, ne varsa hepsini belirsiz edip çehrelerini arkaları gibi yam-

yassı yapmadan evvel veya ikbalinizi edbara çevirmeden evvel. ⁹ Azap gelmeden evvel. ¹⁰ Ehl-i Kitap «biz Allah'ın dostlarıyız, oğullarıyız; Cennete ancak bizler gireriz, babalarımız peygamberlerdir. Bizlere şefa'at eder» derlerdi. ¹¹ Paklıkla ve ögmekle sena eder. ¹² Nazm-ı Celil âdet-i Arap üzere temsil olunmuştur. Zerre kadar demek olur. ¹³ Kendilerini nahak yere tezkiye edenler ukubetlerinde ne eksik, ne ziyade mağdur olmazlar. ¹⁴ Müşriklere yarıma giden Yahudiler. ¹⁵ Veya sahte mâbutlara yahut «Cebet» ile «Tağut» namlarındaki putlara demektir. ¹⁶ Müşriklerin.

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَهُ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾
 أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَوْ تَوَدَّ لَأَن تُؤْتُوا لَهُمْ نَصِيبًا مِّمَّا كَسَبُوا وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا عَمَّا كَسَبُوا غَافِلِينَ ﴿٥٣﴾
 أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ وَأَتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾
 فَمِنْهُمْ مَنْ يَمُنُّ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَى بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كَلَّا نَبْصِطُ جُلُودَهُمْ
 بَدَلًا مِنْ جُلُودِهَا غَيْرَ هَالِكٍ دُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَزِيرًا
 حَكِيمًا ﴿٥٦﴾
 وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا كَفَرُوا فِيهَا أَرْوَاحُ مُطَهَّرَةٍ
 وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾
 إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَوَدَّوْا الْأَمَانَاتِ
 إِلَى أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ
 نِعْمَ عَظِيمٌ ﴿٥٨﴾
 إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٩﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ
 فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ
 تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٦٠﴾

(52) ulâikelleziyne le'anehumullah, ve men yel'anillâhü felen tecide lehü nasiyrâ (53) em lehüm nasiybün minelmülki feizen lâ yü'tünennâse nakiyrâ (54) em yahsidünennâse alâ mâ âtâhumullahü min fadlih, fekad âteynâ âle ibrahimel-kitâbe velhikmete ve âteynâhüm mülken aziymâ (55) feminhüm men âmene bihi ve minhüm men sadde anh, ve kefâ bi-cehenneme sa'ıyrâ (56) innelleziyne keferû biâyâtinâ sevfe nuslihim nârâ, külle-mâ nadicet cülüdühüm beddelnâhüm cülûden gayrehâ liyezûkul'âzâb, innallahe kâne aziyzen hakiymâ (57) velleziyne âmenû ve amilüssalihâti, senüdhilühüm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâli-diyne fiyhâ ebedâ, lehüm fiyhâ ezvâcün mutahheretün ve nüdhilühüm zıllen zalıylâ (58) innallahe ye'mürüküm en tüed-dül'emânâti ilâ ehlihâ ve izâ hakemtüm beynennâsi en tahkümû bil'adl, innallahe ni'imâmâ ye'izuküm bih, innallahe kâne semiy'an basıyrâ (59) yâ eyyühelleziyne âmenû etiy'ullahe ve etiy'urresûle ve üliyl'emri minküm, fein tenâza'tüm fiy şey'in ferüddühü ilâllahi verresûli in küntüm tü'minûne billâhi velyevmil'âhır, zâlike hayrün ve ahsenü te'viylâ.

(52) İşte Allah'ın lânet ettiği kimseler bunlardır. Allah her kime lânet ederse elbette ona yardım edecek hiçbir fert bulamazsın. (53) Yoksa onların padişahlıktan nasıpları mı vardır ¹. Onlar o zaman, bin nâsa hurma çekirdeğinin ortasındaki çukuru kadar bir şey vermezler. (54) Yoksa Allah'ın fazl ve kereminden nâsi diğerlerine peygambere ve eshabına verdiği nimetten ² dolayı mı haset ediyorlar. Biz İbrahim hanedanına Kitap ve hikmet vermiştik, onlara muazzam bir padişahlık ta vermiştik ³. (55) Onlardan bir kısmı Kitap'a iman etti, bir kısmı ise ondan geri durdu, Cehennem'in yalımlı ateşi olanlara elverir. (56) Şüphesiz âyetlerimizi tanımayanları ateşe atacacağız. Onların derileri piştikçe azabı tadıp durmak için başka

derileri peyda edeceğiz. Çünkü Allah azizdir, hakimdir. (57) İman edip iyi amel işleyenleri ise altından ırmaklar akar Cennetlere sokacağız, onlar orada ebedî olarak kalacaklar. Orada onların paklanmış kusursuz zevceleri vardır. Onları koyu gölgeye ⁴ götüreceğiz. (58) Şüphe yok ki Allah size emanetleri ⁵ ehline ödemenizi, nâs arasında icray-ı hüküm ettiğiniz zaman adalet ile hükmetmenizi emrediyor. Allah size ne güzel öğüt veriyor, çünkü Allah semî'dir, basirdir ⁶. (59) Ey iman edenler! Allah'a ita'at edin, Resûle ita'at edin. İçinizden buyurultu sahibi olanlara da. Bir hususta çekişerseniz, Allah'a, âhiret gününe imanınız varsa ⁷ onu Allah'a, peygambere döndürün ⁸. Bu hareket hayırlıdır, sonu da pek iyidir.

¹ Yoktur ya, olsa da.

² Nübüvvet, kitap, musrat, ızaz gibi.

³ Bunlara hayret ve haset etmezler de neye peygamberler ile eshabının haline hayret ve haset ederler?

⁴ Arap âdeti üzere istirahat-i tammeden kinayedir.

⁵ Emanat; Allah'a, kendi nefesine, halka ait bütün emana-

nat-ı vacibeye, hukukullahı ve hukuk-u ibada şamildir.

⁶ İşinizi mürakabede bulundurur.

⁷ Yahut; Allah'a, âhiret gününe imanınız varsa Allah'a, peygambere, buyurultu sahiplerine ita'at edin.

⁸ Çekişmeyi ortadan kaldırmak için Kitaba, hayatı zamanında peygamber'e irtûhalinden sonra sünnetine müracaat edin.

(60) elem tere illeleziyne yez'umûne en-nehüm âmenû bimâ ünzile ileyke ve mâ ünzile min kablike yüriydûne en yetehâkemû ilettâguûti ve kad ümirû en yekfürû bih, ve yüriydüşseytânü en yudillehüm dalâlen ba'ıydâ (61) ve izâ kıyle lehüm te'âlev ilâ mâ enzelallâhü ve ilerresûli re'eytelmünâfikıyne yasuddûne anke sudûdâ (62) fekeyfe izâ asâbethüm musıbetün bimâ kaddemet eydiyhim sümme câuke yahlifûne billâhi in erednâ illâ ihsânen ve tevrikaâ (63) ulâikelleziyne ya'lemullahü mâ fiy kulûbihim fea'rid anhüm ve'izhüm ve kul lehüm fiy enfüsihim kavlen belygaâ (64) ve mâ erselnâ min resûlin illâ liyutâ'a bi'iznillâh, ve lev ennehüm iz zalemû enfüşehüm câuke festagferullahe vestagfere lehümürresûlü leveceddullahe tevvâben rahıymâ (65) felâ ve rabbike lâ yü'minûne hattâ yuhakkimûke fiymâ şecere beynehüm sümme lâ yecidû fiy enfüsihim harecan mimmâ kadayte ve yüsellimû tesliymâ.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا كَمَا آتَاكَ غُوتٍ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ۖ وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتُ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ۖ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ يَمَّا قَدَّمْنَا يَدِيَهُمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ۖ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ۚ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُخَرِّجُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيَسْأَلُوا تَسْلِيمًا ۝

(60) Sana inzal olunan Kur'an'a, senden evvel inzal olunan Tevrat'a inanmış olduklarını zuum edenleri görmüyor musun ¹? ki onlar Tağut'u tanımamakla emrolunmuşlar iken yine onun huzurunda muhakeme olunmağı istiyorlar. Şeytan da onları doğru yoldan uzak bir sapıklık içinde bırakmak istiyor. (61) Onlara Allah'ın inzal ettiğine, peygambere gelin ² denildi mi münafıkları senden büsbütün geri kalır görürsün. (62-63) Onların başına elleriyle işlediklerinden dolayı bir musibet gelirse halleri nice olur. Sonra sana gelirler de biz iyilik etmekten ve aralarını bulmaktan başka birşey istemedik diye yemin ederler ³. Allah öyle kimselerin kalplerinde olanı bilir. Artık on-

lardan yüz çevir ⁴, onlara öğüt ver, onlara kalplerine erişecek söz söyle ⁵. (64) Biz gönderdiğimiz peygamberi ancak kendisine Allah'ın izniyle ita'at olunsun diye gönderdik. Onlar, kendilerine zulmettikleri zaman ⁶ sana tövbe ederek gelip Allah'tan yarlıganma isteselerdi, peygamber de onlar için yarlıganmak isteseydi elbette Allah'ı tevrap, rahim bulurlardı. (65) Öyle değil! Rabbin hakkı için onlar, aralarındaki karışık işlerde ⁷ seni hakem kılmadıkça ⁸, hem de verdiğin hükümden dolayı can sıkıntısı duymaksızın ⁹ sana tamamiyle münkat olmadıkça iman etmiş olmazlar.

¹ Yahut kâhinlerini.

² O'nun hükmüne râzı olun.

³ Yahut bu hali de görürsün.

⁴ Ukubetlerinden vazgeç veya mâzeretlerini kabul etme.

⁵ Kalplerine tesir edecek söz söyle veya kendileri hak-

kinda müessir bir söz söyle veya onlarla gizli kalınca nasihat et.

⁶ Tağut huzurunda muhakemeye durduklarından nâşl.

⁷ Yahut zuhura gelen ihtilâfatta.

⁸ Veya muhakemene gelmedikçe.

⁹ Veya bilâ şek kabul etmeksizin.

وَلَوْ أَنَّا كَذَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ
مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ
لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ نَبِئًا ۖ وَإِذَا لَأَيْنَا هُمْ مِنْ لَدُنَّا
أَجْرًا عَظِيمًا ۖ وَلَهْدَيْنَا هُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۖ وَمَنْ
يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ
وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ۖ ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى
بِاللَّهِ عَلِيمًا ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَاتَّقُوا
شِبَانَ وَأَنْفِرُوا جَمِيعًا ۖ وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيَبْغِضَنَّ
فَإِنْ صَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْنَا إِذْ لَمْ أَكُنْ
مَعَهُمْ شُهَدَاءَ ۖ وَلَكِنْ صَابَكُمْ فَضْلُ اللَّهِ يَقُولُونَ
كَانَ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
فَأَوْرُفُوا زُفْرًا عَظِيمًا ۖ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَيُقتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ۖ

(66) ve lev ennâ ketebnâ aleyhim enik-
tülû enfüse-küm evihricû min diyâriküm
mâ fa'alûhü illâ kaliylün minhüm, ve lev
ennehüm fe'alû mâ yû'azûne bihi lekâne
hayren lehüm ve eşedde tesbiytâ (67) ve
izen leâteynâhüm min ledünnâ ecren aziy-
mâ (68) ve lehedeynâhüm sırâtan müs-
tekiymâ (69) ve men yutî'llahe verresûle
feulâike ma'alleziyne en'amallahü aleyhim
minennebiyyiye vessıddıkiyne veşşühe-
dâi vessâlihıyn ve hasüne ulâike refiykaâ
(70) zâlikelfadlu minallah, ve kefâ billâhi
aliymâ (71) yâ eyyühelleziyne âmenû
huzû hızreküm fenfirû sübâtın evinfirû
cemiy'â (72) ve inne minküm lemen le-
yübattienn, fein asâbetküm musiybetün
kaâle kad en'amallahü aleyye izlem ekün
ma'ahüm şehiydâ (73) ve lein asâbeküm
fadlun minallahi leyekuûlenne keen lem
tekün beyneküm ve beynehü meveddetün
yâ leyteniy küntü ma'ahüm fe efûze fev-
zen âziymâ (74) felyükaâtil fiy sebiylillâ-
hilleziyne yeşrûnelhayâteddünyâ bil'âhi-
reh, ve men yükaâtil fiy sebiylillâhi fe-
yuktel ev yaglib fesevfe nü'tiyhi ecren
aziymâ.

(66) İsrail oğullarına farzettığımız gibi onlara, kendilerini öldürmeği veya yurtlarından çıkmağı farz kılmış olsaydık, onlardan pek azı hariç olmak üzere onu işlemezlerdi. Onlar öğüt verilen şeyi tut-salardı haklarında hayırlı, sebatları daha sağlam olurdu. (67) O zaman biz de kendilerine tarafı-mızdan büyük bir mükâfat verirdik. (68) Onları doğru yola da götürürdük. (69) Herkim Allah'a, peygambere itaat ederse, işte onlar Allah'ın in'am ettiği peygamberler, sıddıykler, şehitler, sa-
lihler ile beraber olurlar. Bunlar ne güzel arka-
daşlardır. (70) Bu inayet Allah'tan'dır ¹. Allah'ın hakkıyla âlim olması elverir ². (71) Ey iman eden-
ler! Silâh âletlerinizi alın ³ düşman ile savaşa bö-

lük bölük çıkın yahut toptan çıkın. (72) İçiniz-
den münafık kısmı muhakkak ağır davranır. Eğer
size bozgunluk gibi bir musibet gelirse «onlarla
beraber hazır olmadığımın dolayısı Allah bana
lûtufta bulundu» der. (73) * Eğer Allah tarafın-
dan size zafer gibi bir inayet erişirse, sanki sizin-
le onun arasında hakikî bir dostluk yok imiş gibi,
«ne olurdu! Ben de onlarla beraber bulunsaydım
da büyük bir ganimete konsaydım» der. (74)
Böyle olunca ⁴ dünya dirliğini âhirete bedel sa-
tanlar Allah yolunda vuruşsunlar. Her kim Allah
yolunda vuruşur da öldürülürse veya üstün gelir-
se ona büyük bir mükâfat vereceğiz.

¹ Yahut bunun böyle olması Allah'ın inayetindendir.

² Ona itimat edin.

³ Kalkan, zırh gibi. Yahut düşman için hazırlanan, ih-

tiyatta bulunun, düşmandan hazer edin.

⁴ Münafıklar kıtaldan yüz çevirince kıtal size teveccüh eder.

(75) ve mâ leküm lâ tûkaâtîlûne fiy sebiylillâhi velmüstad'afiyne minerricâli vennisâi velvildân, elleziyne yekuûlune rabbenâ ahricnâ min hâzihilkaryetizzâlimi ehlühâ, vec'al lenâ min ledünke veliyâ, vec'al lenâ min ledünke nasiyrâ (76) elleziyne âmenû yükaâtîlûne fiy sebiylillâh, velleziyne keferû yükaâtîlûne fiy sebiylittâguût, fekaâtîlû evliyâeşşeytân, inne keydeşşeytânî kâne za'iyfâ (77) elem terre illeleziyne kıyle lehüm küffû eydiyeküm ve akıymussalâte ve âtüzzeekât, fellemmâ kütibe aleyhimülkitâlû izâ feriykun minhüm yahşevnennâse kehaşyetillâhi ev eşedde haşyeh, ve kaâlû rabbenâ lime ketebte aleynelkitâl, levlâ ahhartenâ ilâ ecelin kariyb, kul metâ'uddünyâ kaliyl, vel'ahiretü hayrun limenittekaâ ve lâ tuzlamûne fetiylâ (78) eyne mâ tekûnû yüdrikkümülmevtü ve lev küntüm fiy burûcin müşeyyede, ve in tûsıbbüm hasenetün yekuûlû hâzihi min indillâh, ve in tûsıbbüm seyyietün yekuûlû hâzihi min indik, kul küllün min indillâh, femâli hâulâilkavmi lâ yekâdûne yefkahûne hadiysâ (79) mâ esâbeke min hasenetin feminallahi ve mâ esâbeke min seyyietin femin nefsik, ve erselnâke linnâsi resûlâ, ve kefâ billâhi şehiydâ.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْضَعْفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
الْقَاطِلَةَ أَهْلِهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
نَصِيرًا ۝ الَّذِينَ آمَنُوا يَتَأْتُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ
الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ
وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَا تَكُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرَّوْا
مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ وَأَسَدَّ خَشْيَةَ اللَّهِ فَإِذَا فَرَّوْا
لَمْ يَكُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا
قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تَظْلُمُونَ فَيَدَّعُونَ
يُذَرِكُمْ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي رُوحٍ مُشْتَبِهٍ وَإِنْ ضَبُّهُمْ حَسَنَةً
يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ ضَبُّهُمْ سَيِّئَةً يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ
عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ قُلْ هَؤُلَاءِ الْقَوْمُ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ
حَدِيثًا ۝ إِنَّمَا أَصَابَكُمْ مِنْ حَسَنَةٍ فَرَأَيْتُمْ أَنَّهَا صَاحِبُكُمْ مِنْ سَيِّئَةٍ
فَرَأَيْتُمْ أَنَّهَا صَاحِبُكُمْ لَئِنْ رَأَيْتُمْ رُسُلَ اللَّهِ وَكُنِيَ اللَّهُ شَهِيدًا

(75) Size ne oluyor ki! Allah yolunda, erkeklerden, kadınlardan, çocuklardan olup «ey Rabbimiz! Bizi bu kasabanın zalim ahalisinden kurtarıp çıkar. Tarafından bize işimize bakacak birini tâyin et. Tarafından bize hakkiyle bir medetkâr tâyin et» diyen bir takım aceze ¹ uğurunda kıtalda bulunmuyorsunuz. (76) İman edenler Allah yolunda vuruşurlar. Kâfir olanlar ise Tağut yolunda vuruşurlar. Şeytanın yârı olan müşriklerle vuruşun. Çünkü şeytanın mekr ve hilesi vahidir. (77) Kendilerine «ellerinizi kıtaldan çekin, dosdoğru namaz kılın, zekât verin» denilen kimseleri görmüyor musun? Onlara, kıtal farz olunca onlardan bir kısmı halktan, küffardan hemen Allah'tan korkar gibi veya dana ziyade ² korkarak «Ey Rabbimiz! Neye bize kıtalı farzettin. Yakın

zamana, ecele kadar geciktirmeliydin» diyorlardı. Onlara de ki dünyada geçinilecek şey azdır ³; âhîret ise sakınanlar için hayırlıdır. Siz ince iplik kadar zulüm görmezsiniz. (78) Nerede bulunursanız bulunun yüce, sağlam burçlarda ⁴ bulunsanız bile ölüm size gelir, çatar. Onlara bolluk gibi bir iyilik gelirse «bu iyilik Allah tarafındandır. ⁵» derler. Kıtık gibi bir kötülük gelince «bu da senin tarafındandır ⁶» derler. Onlara de ki hepsi Allah tarafındandır. Artık bu cemaata ne oluyor da söz ⁷ anlamaz gibi oluyorlar. (79) İnsan! Sana bir iyilik gelirse Allah'tandır. Kötülük gelirse o da kendindendir ⁸. Muhammed seni, nâsa peygamber gönderdik. Doğruluğuna Allah'ın hakkiyle şahit olması elverir, onlara cezalarını verecektir.

¹ Mekke'de müşrikler elinde kalan zuafa-i müslimin. Allah yolunda bir de bu acezeyi istihlâs yolunda neye kıtalda bulunmuyorsunuz demektir.

² Muhatap nazarında ya böyledir, ya öyledir.

³ Çabuk geçer gider.

⁴ Kalelerdeki kuleler veya köşklere.

⁵ Yaratması itibarıyla.

⁶ «Uğursuzluğunuzdandır» diyerek Yahudiler, münafıklar sana dil uzatırlar.

⁷ Veya Kur'anı Mübini.

⁸ Kendi kötü kazancındandır. Kula böyle demek gerektir. Peygambere dil uzatılmasın.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ خَفِظًا ۖ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ
عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ
مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكُفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۖ
أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفَرَارُ ۖ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا
فِيهِ أَخِلًا فَاكْثِيرًا ۖ وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ وَالْخَوْفِ
أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَرْسَالِ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ طَاعَتَهُمْ وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَآتَمَّعُوا بِالشَّيْطَانِ الْأَخِيلِ ۖ فَقَالَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا تُكَلِّفُوا أَنْفُسَكُمْ وَخَرَضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ
تَنْكِيلًا ۖ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا
وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْبِتًا ۖ وَإِذَا حُيِّتُمْ بِخَيْرٍ فَجَاءُوا بِخَيْرٍ
مِنْهَا أَوْ رَدُّوهُمَا ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ۖ

(80) men yuti'irresûle fekad etâ'allah, ve men tevellâ femâ erselnâke aleyhim ha-
fiyzâ (81) ve yekuûlûne tâ'atün feizâ be-
rezû min indike beyyete tâifetün min-
hüm gayrelleziy tekuûl, vallahü yektübü
mâ yübeyyitün, fea'rid anhüm ve tevek-
kel alâllah, ve kefâ billâhi vekiyâ (82)
efelâ yetedebberûnelkur'ân, ve lev kâne
min indi gayrillâhi levecedû fihhihtilâfen
kesiyrâ (83) ve izâ câehüm'emrün minel'-
emni evilhavfi ezâ'û bih, ve lev reddühü
ilerresûli ve ilâ üliyl'emri minhüm le'ali-
mehüllezine yestenbitûnehü minhüm, ve
lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü
letteba'tümüşseytâne illâ kaliylâ (84) fe-
kaâtil fiy sebiylillâh, lâ tükellefû illâ nef-
seke ve harridilmü'miniyn, asallahü en
yeküffe be'selleziyne keferû, vallahü eşed-
dü be'sen ve eşeddü tenkiylâ (85) men
yeşfa' şefâ'aten haseneten yekün lehü
nasiybün minhâ, ve men yeşfa' şefâ'aten
seyyieten yekün lehü kiflün minhâ ve kâ-
nallahü alâ külli şey'in mukıytâ (86) ve
izâ huyyiytüm bitehıyyetin fehıyyû biah-
sene minhâ ev rüddühâ, innallahe kâne
alâ külli şey'in hasiybâ.

(80) Kim ki peygambere ita'at ederse Allah'a ita'-
at etmiş olur. Kim ki ondan yüz çevirir ise kulak
asma çünkü seni onlar üzerine muhafız ¹ gönder-
medik. (81) Münafıklar «bizden ita'at» derler.
yanından çıktıkları vakit onlardan bir grup gece
senin dediğinden başkasını ² kurarlar. Allah da o
kurduklarını yazar. Böyle olunca onlardan vaz
geç! Allah'a mütevekkil ol. Allah'ın vekil olması
elverir. (82) Onlar Kur'an-ı gereği gibi düşünmü-
yorlar mı? O, Allah'tan başkası tarafından olsay-
dı onda çok ihtilâf ³ bulurlardı. (83) Münafıklara
emniyet veya korku haberi geldiği zaman onu fa-
şederler. O haberi peygambere ve buyurultu sa-
hiplerine ⁴ bıraksalardı ⁵ o haberi çıkaranlar ne

olacağını ⁶ elbette onlardan ⁷ öğrenirlerdi. Al-
lah'ın size inayet veya rahmeti olmasaydı azınız
hariç olmak üzere şeytana uyardınız. (84) Artık
Allah yolunda vuruş. Ancak kendin mükellef tu-
tulursun ⁸. Mü'minleri teşvik et. Olabilir ki Allah
kâfir olanların savletini defeder. Allahın satveti de
şiddetli, kahr ve tenkili de şiddetlidir. (85) Her-
kim, iyi bir şefaatta şefaatta bulunursa onun o
şefaattan hissesi ⁹ bulunur; kötü bir şefaatta şefa-
atta bulunanın da ¹⁰ ondan bir payı vardır
¹¹. Allah her şeye kuvvetini eriştirir. (86) Bir se-
lâm ile ¹² selâmlandığınız vakit ondan daha güze-
li ile selâm alın, veya aynı ile mukabele edin.
Çünkü Allah herşeyi muhasebe eder ¹³.

¹ Maasiden tahaffuza memur göndermedik, onların cezası bizedir.

² Emrinden başkasını veya huzurunda dedikleri ta'at-
tan başkasını yani isyan etmeği kurarlar.

³ Lâfızları birbirine mugayır olur, mânaları birbirini tutmaz idi.

⁴ Sahabenin büyüklerine.

⁵ Onlara haber verinceye kadar sussalardı.

⁶ İfşaya yarayıp yaramadığını.

⁷ Peygamberden, buyurultu sahiplerinden. Yahut bu-

yurultu sahiplerinden olup bu vakaylı çıkaranlar onun ne olduğunu bilirlerdi.

⁸ Onların geri kalmasından sıkılma. Kitale çık, velev ki yalnız kalasın. Sen yalnız kendi filini muaheze et. Başkasının filini muaheze etme.

⁹ Sevabı.

¹⁰ Koğuculuk etmek, fesat çıkarmak gibi.

¹¹ Vebalini yüklenir.

¹² Veya atıyye ile.

¹³ Ona göre ceza verir, yahut Allah elverir demektir.

(87) allahü lâ ilâhe illâ hû, leyecme'an-neküm ilâ yevmilkıyâmeti lâ reybe fiyh, ve men asdaku minallahi hadıysâ (88) femâ leküm fiylmünâfikiyne fieteyn, val-lâhü erkesehüm bimâ kesebû, etüriydüne en tehdû men edallallâh, ve men yudlilil-lâhü felen tecide lehü sebiylâ (89) veddû lev tekfûrüne kemâ keferû fetekûnüne sevâen felâ tettehizû minhüm evliyâe hat-tâ yühâcirû fiy sebiylillâh, fein tevellev fehuzûhüm vaktülûhüm haysü vecedtü-mûhüm ve lâ tettehizû minhüm veliyyen ve lâ nasiyrâ (90) illelleziyne yesilüne ilâ kavmin beyneküm ve beynehüm miy-sâkun evcâûküm hasıret sudûrûhüm en yükaâtîlûküm ev yükaâtîlû kavmehüm, velev şâallâhü leselletahüm aleyküm fele-kâatelûküm, feini'tezelûküm felem yü-kaâtîlûküm ve elkav ileykümüsseleme fe-mâ ce'alallâhü leküm aleyhim sebiylâ (91) setecidüne âhariyne yüriydüne en ye'menûküm ve ye'menû kavmehüm, kül-lemâ rüddû ilelfitneti ürkisû fiyhâ, fein lem ya'tezilûküm ve yülkû ileykümüs-seleme ve yekûffû eydiyehüm fehuzûhüm vaktülûhüm haysü sekiftümûhüm, ve ülä-iküm ce'alnâ leküm aleyhim sultânen mübiynâ.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ
وَمَنْ أَضَدُّ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ۖ قَالَ لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَتَانِ
وَاللَّهُ أَزْكَاهُمْ بِمَا كَسَبُوا تَرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ
وَمَنْ يُضِلَّ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِيَهُ سَبِيلًا ۖ وَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ تَهَاجَرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَعَذَابُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۚ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ
وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وُليَاءَ وَلَا نَصِيرًا ۚ إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى
قَوْمَيْبِكُمْ وَيَبْهَتُهُمْ مِينًا وَاجِدُوا كُمْ حَصْرَتٌ مِنْهُ وَهُمْ
أَنْ يَقَاتِلُوكُمْ أَوْ يَقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ
عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَرَفْتُمُوهُمْ فَامْزِقُوا إِلَيْهِمُ
السَّلَامَ مَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ۚ سَجِدُوا لِأَخْرَجَ
يُرِيدُونَ أَنْ يُاْمَنُوا بِكُمْ وَيَآمِنُوا قَوْمَهُمْ كُلَّمَا رُزِّقُوا إِلَى
الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يُعِزَّ لَكُمْ وَلِيُّكُمُ فَلْيُفْوَ إِلَيْكُمْ السَّلَامَ
وَيَكُونُوا بِيَدَيْهِمْ فَتَدْرُكُهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ
وَإُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ۚ

(87) Allah ki ondan başka tapacak yoktur. * Siz-leri kopmasında şüphe edilmeyen kıyamet günün-de toplıyacaktır. Allah'tan ziyade gerçek sözlü kim olabilir? (88) Sizlere ne oluyor ki münafıklar hakkında iki fırkaya ayrıldınız. ¹. Allah onların kazançlarından nâşi onları baş aşağı etti ². Al-lah'ın şaşırttığını yola getirmek mi istiyorsunuz? Ne uzak. Allah her kimi şaşırtırsa artık ona hiç bir yol bulamazsın. (89) Onlar kendileri gibi sizle-rin de kâfir olup beraber olmanızı temenni ederler ³. Müslüman olup Allah yolunda hicret edince-ye kadar siz de onlardan hiç bir yâr edinmeyin. Eğer onlar bundan vaz geçerlerse onları nerede bulursanız tutun, öldürün; onlardan hiç bir yâr, hiç bir medetkâr edinmeyin. (90) Meğer ki sizin ile aralarında bir misak bulunan bir kavme iltica

ederler, yahut sizinle kıtalda bulunmadan veya kendi aşiretleriyle kıtalda bulunmadan sineleri daralmış bulunarak ⁴. size geleler. Allah dileseydi onları sizlere musallat kılardı da onlar sizin ile vuruşurlardı. Onlar sizden ayrı bir yere çekilir-ler de sizin ile vuruşmazlar ve size müsalemet ⁵ teklif ederlerse Allah onlara karşı size bir teca-vüz yolu bırakmamıştır. (91) Başka bir grup bulursunuz ki hem sizden, hem kendi aşiretlerin-den emin olmağı ⁶ isterler. Bunlar her ne zaman fitneye döndürülürlerse ⁷ hemen ona baş aşağı atılırlar. Eğer bir tarafa çekilmezler, size müsale-met teklif etmezler, ellerini de çekmezlerse onları yakaladığınız yerde tutun, öldürün. İşte size, onla-ra karşı apaçık bir hüccet verdik ⁸.

¹ İslâm ve küfürleri hakkında ittifak edemediniz.

² Küfre döndürdü.

³ Yahut kâfir olmanızı temenni ederler. Onlar gibi kâfir olursanız sevinirler.

⁴ Kıtali kerih görerek ne sizinle beraber kendi aşiret-leri aleyhine, ne de aşiretleriyle beraber sizin aleyhinize harbe karışmayıp sizinle muahedeye gelenler.

⁵ Veya inkıyat.

⁶ Sizi temin için Müslümanlık, aşiretlerini temin için gâvurluk gösterirler.

⁷ Küfre veya müslimlerle katle davet olunsalar.

⁸ Adavetleri o kadar aşıkârdır ki, küfür ve gadirleri o kadar açıktır ki onlara taarruz hususunda apaşıkâr bir burhan hasıl olmuştur.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ
مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ
عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَخَبِّرْ رُقَبَةً مُؤْمِنَةً
وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ
فَدْيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَخْبِرُ رُقَبَةً مُؤْمِنَةً
فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيكًا مِثْلَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا
مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ
عَلَيْهِ وَلَعْنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا
لِمَنْ أَلْفَاكُ مَنَّا وَلَا لِمَنْ بَدَّلْنَا سَبِيلًا ۝ لِمَنْ أَلْفَاكُ مَنَّا
عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَازٍ كَثِيرَةٌ
كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْهِ كُمْ
فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ يُعَمِّلُونَ خَبِيرًا ۝

(92) ve ma kâne limü'minin en yaktüle mü'minen ilhâ hatâ, ve men katele mü'minenen hataen fetahriyrü rekabetin mü'minetin ve diyetün müsellemetün ilâ ehlihi illâ en yassaddekuû, fein kâne min kavmin adüvvin leküm ve hüve mü'minün fetahriyrü rekabetin mü'mineh, ve in kâne min kavmin beyneküm ve beynehüm miysâkun fediyetün müsellemetün ilâ ehlihi ve tahriyrü rekabetin mü'mineh, femen lem yecid fesiyâmü şehreyni mütetâbi'aynı tevbeten minallâh, ve kânallahü aliymen hakiymâ (93) ve men yaktül mü'minen müteammiden fecezâühü cehennemü hâliden fiyhâ ve gadıballâhü aleyhi ve le'anehü ve e'addelehü azâben aziymâ (94) yâ eyyühelleziyne âmenü izâ darabtüm fiy sebiylillâhi fetebeyyenû, ve lâ tekuülû limen elkaâ ileykümüsselâme leste mü'minâ, tebtuguüne aradalhayâtiddünya fe'indallâhi megaânimü kesiyreh, kezâlike küntüm min kablü femennallâhü aleyküm fetebeyyenû, innallâhe kâne bimâ ta'melüne habiyrâ.

(92) Bir mü'mine diğer bir mü'mini öldürmek yaraşmaz. Meğer ki yanlışlıkla ola. Kim ki bir mü'mini yanlışlıkla öldürürse bir mü'min kul azat etmek, kan bahasını varislere vermek lâzımdır. Meğer ki onlar kan bahasını bağışlayalar. Eğer maktul, mü'min olduğu halde düşmanınız olan bir cemaattan olup imana gelmiş ise yine bir mü'min kul azat etmek yeter. Şayet aranızda misak bulunan bir kavimden ise varislerine kan bahasını teslim ve bir mü'min kulu azat etmek lâzım olur. Kudreti olmıyana biri biri ardınca iki ay oruç tutmak elverir. Bu hüküm Allah tarafından tövbenin kabulü içindir. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

(93) Kim ki bir mü'mini kasten haksız yere öldürse onun cezası Cehennemdir. O orada daimdir. Allah ona öfkelenmiş, lânet eylemiş, büyük bir azap da hazırlamıştır. (94) Ey iman edenler! Allah yolunda sefer ettiğiniz zaman belli olmasını isteyin ¹. Size müsalemet teklif edene ² «sen mü'min değilsin» demeyin. Siz, bununla dünya diriliğinin geçinilecek şeyini istiyorsunuz; halbuki Allah yanında çok ganimetler vardır. Siz de bundan evvel böyle idiniz ³ Allah size, bol nimet verdi ⁴. Artık belli olmasını isteyin. Çünkü Allah yaptığınız işlerden agâhtır.

¹ Kelime-i şehadet ile şehadet etmelerini mal, can korkusuna hamletmeyin, işin belli olmasını isteyin. Hemen öldürmeyin.

² İslâm olana veya islâmca selâm verene.

³ Onlar gibi idiniz, kelime-i şehadet ızhar ile, malınızı, hayatınızı muhafaza etmişsiniz.

⁴ Dinde istikamet verdi de necat buldunuz.

(95) lâ yesteviylkaâ'idüne minelmü'mi-
niyne gayrü üliydareri velmücâhidüne fiy
sebiylillâhi biemvâlihîm ve enfüsihim,
faddalallâhülmücâhidiyne biemvâlihîm
ve enfüsihim alelkaâ'idiyne dereceh, ve
küllen va'adallâhülhusnâ ve faddalallâhül
mücâhidiyne alelkaâ'idiyne ecren aziymâ
(96) derecâtin minhü ve mağfireten ve
rahmeh, ve kânallâhü gafûren rahîymâ
(97) innelleziyne teveffâhümülmelâiketü
zâlimiy enfüsihim kaâlû fiyme küntüm,
kaâlû künnâ, müsted'afiyne fiyl'ard, kaâlû
elem tekün ardullâhi vâsi'aten fetühâ-
cirü fiyhâ, feulâike me'vâhüm cehennem,
ve sâet masîyrâ (98) illemüstad'afiyne
minerricâli vennisâi velvildâni lâ yeste-
tiy'üne hıyleten ve lâ yehtedüne sebiylâ
(99) feulâike asallâhü en ya'füve anhüm,
ve kânallâhü afüvven gafûrâ (100) ve men
yühâcir fiy sebiylillâhi yecîd fiyl'ardı mü-
zâgamen kesiyren vese'ah, ve men yah-
ruc min beytihi muhâciren ilallâhi ve re-
sûlihî sümme yüdrikhülmevtü fekad va-
ka'a ecrühü alallâh, ve kânallahü gafû-
ren rahîymâ (101) ve izâ darabtüm fiyl'-
ardı feleyse aleyküm cünâhun en taksu-
rû minessalâti in hıftüm en yeftinekü-
mülleziyne keferû, innelkâfiriyne kânû
leküm adüvven mübiynâ.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أُولِيَ الضَّرَرِ وَالْجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكَأَنَّهُمْ لَخَشْيَةِ اللَّهِ وَفَضْلِ اللَّهِ
الْجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۖ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً
وَرَحْمَةً وَكَأَنَّهُمْ غُفُورًا رَجِيمًا ۖ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ لَكُنُوزًا ظَالِمًا
أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فَمَكُنْهُمْ قَالُوا كُنْهُمْ قَالُوا كُنْهُمْ قَالُوا كُنْهُمْ قَالُوا
أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَهَاجِرُوا فِيهَا قَالُوا لَيْسَ مَا مِنْكُمْ جَنَّةٌ
وَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۖ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ۖ
قَالُوا لَيْسَ عَلَى اللَّهِ أَنْ يَغْفِرَ عَنْهُمْ ۖ وَكَأَنَّهُمْ غُفُورًا ۖ
وَمَنْ يَهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مَرَاغِمًا كَثِيرًا وَسِعَةً
وَمَنْ يُخْرِجْ مِنْ بَيْتِهِ مَاهِجًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ
فَقَدْ وَفَّعَ أَجْرَهُ عَلَى اللَّهِ ۖ وَكَأَنَّهُ غُفُورًا رَجِيمًا ۖ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ
فِي الْأَرْضِ فَلْيَسْ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ
أَنْ يَفْتَكِرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَلَكُمُ عَدُوًّا مُبِينًا ۖ

(95) Mü'minler içinden, özürölülerden ¹ maada oturup kalanlar ile Allah yolunda mallariyle, canlariyle cihat edenler bir olmaz. Allah mallariyle canlariyle cihat edenleri mertebeye oturup kalanlardan âlâ kıldı. Her birine ² güzel mükâfat vâdeyledi. Yalnız mücahitleri büyük bir mükâfat ile oturup kalanlardan âlâ kıldı. (96) Yani kendi tarafından birtakım mertebeler, yarlıgama, bağışlama vardır. Allah gafurdur, rahimdir. (97) Öz nefislerine zulüm ederek ³ canları melekler tarafından alınan kimseler yok mu, melekler onlara «ne halde idiniz» ⁴ diye soracaklar. Onlar. «Mekke toprağında birtakım aceze idik» cevabında bulunacaklar. Tekrar melekler «Allah'ın yeri geniş değil mi idi? Oraya hicret edeydiniz olmaz mı idi?» diyecekler. İşte onların yurtları Cehennem-

dir. O, ne kötü uğraktır. (98) Meğer ki hicret için hiçbir çareye gücü yetmeyen, bir yol bulamayan, erkeklerden, kadınlardan, çocuklardan birtakım aceze olalar. (99) İşte bunları, olabilir ki, Allah affeder. Allah affeden, bağışlayan bir zattır. (100) Kim ki Allah yolunda hicret ederse yer yüzünde barınacak çok yerler, genişlik ⁵ bulur. Kim ki Allah'a, peygambere emrettikleri yere hicret ederek hanesinden çıkar, sonra oraya varmadan ona ölüm çatarsa onun mükâfatı Allah'a düşer. Allah gafurdur, rahimdir. (101) Yer yüzünde sefer ettiğiniz zaman kâfir olanların sizi bir mihnete ⁶ düşüreceklerinden korkarsanız namazı kısaltmanızda beis yoktur; çünkü kâfirler size apaşikâr bir düşmandır.

¹ Hasta, kör, topal, kötürüm gibi.

² Her iki kısma.

³ Hicret vâcib iken Mekke'den hicret etmeyip Mekke'de müşriklere muvafakat etmek suretiyle kendi kendilerine zulüm ederek.

⁴ Mü'min mi idiniz, yoksa müşrik mi?

⁵ Bolluk, memleket hususunda, rızık hususunda, dinî izhar hususunda genişlik.

⁶ Ansızın baskına uğratmak, taarruz etmek gibi bir felâkete.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقِمْ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْيَقُمْ طَائِفَةٌ
مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا آسِلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
مِنْ وَرَائِكُمْ وَلِتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسِلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ
مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ
أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ
وَتُحْذِرُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٠٢﴾
فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ فِيمَا وَاقَعُوا
وَعَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي بَعْثِ
الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ
وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾
إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
بِمَا أَرَادَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِبِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

(102) ve izâ künte fiyhim fe'ekamte le-
hümüssalâte feltekum tâifetün minhüm
ma'ake velye'huzû eslihatehüm, feizâ se-
cedû felyekûnu min verâiküm velte'ti tâi-
fetün uhrâ lem yusallû felyusallû ma'ake
velye'huzû hizrehüm ve eslihatehüm, ved-
delleziyne keferû lev tagfilüne an esliha-
tiküm ve emti'atiküm feyemiylüne aley-
küm meyleten vâhideh, ve lâ cünâha
aleyküm in kâne biküm ezen min mata-
rin ev küntüm merdâ en teda'û eslihate-
küm, ve huzû hizreküm, innallâhe e'adde
lilkâfiriyne azâben mühiynâ (103) feizâ
kadaytümüssalâte fezkürullahe kıyâmen
ve ku'ûden ve alâ cünûbiküm, feizatine'n-
entüm feakiymüssalâh, innessalâte kânet
alelmü'miniyne kitâben mevkuûtâ (104)
ve lâ tehinû fiybtigaâlikavm, in tekûnû
te'lemüne feinnehüm ye'lemüne kemâ te'-
lemûn, ve tercüne minallahi mâ lâ yer-
cûn, ve kânallahü aliymen hakiymâ (105)
innâ enzelnâ ileykelkitâbe bilhakki litah-
küme beynennâsi bimâ erâkellah, ve lâ
teküm lilhâiniyne hasıymâ.

(102) Onlar arasında bulunur da onlara namazı dosdoğru kıldırarak olursan onlardan bir takımı seninle beraber ¹ ayakta dursunlar, silâhlarını da alsınlar. Secdeye vardıklarında ² arkanıza geçsinler ³. Sonra namaz kılmayan takım onların yerlerine gelsin, seninle namaz kılsın, âletlerini de, silâhlarını da alsın ⁴. Kâfir olanlar sizin silâhlarınızdan, intifa edeceğiniz şeylerden gafil olmanızı, böylece size bir uğurdan hücum etmelerini temenni ederler. Eğer yağmurdan eza görürseniz veya hasta bulunursanız silâhlarınızı koymanızda beis yoktur; fakat âletlerinizi tutun ⁵. Allah kâfirlere hakaretili bir azap hazırlamıştır. (103) Namazı

bitirdiğiniz zaman Allah'ı ayak üzere iken, otururken, yanınız üzere ⁶ iken anın. Mutmain ve emin olunca namazı dosdoğru kılın; çünkü namaz mü'minler üzerine muayyen bir vakit ile farz olmuştur. (104) Kâfirleri aramakta gevşeklik göstermeyin, siz, elem çekiyorsanız ⁷ onlar da sizin elem çektiğiniz gibi elem çekiyorlar. Halbuki onların Allah'tan ummadıkları sevap ve ganimeti sizler umarsınız. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (105) Biz sana Kitabı nâs arasında Allah'ın gösterdiği veçhile ⁸ hükmetmekliğin için hak olarak indirdik. Sen de hainler tarafından muhasım kesilme.

¹ Birtakımı seninle namaz kılsın, birtakımı da düşman karşısında bulunsun.

² Bir rekât kıldıklarında.

³ Düşman karşısına geçsinler namazda durur gibi dursunlar, bir iş işlesinler, sizi gözetinler.

⁴ Silâhlı olarak bir rekât daha kılsınlar. Sonra yine bu suretle münavebe ederek namazı itmam ederler. Düşma-

nın bu hâli anlayabilmesi ihtimaline mebni ikinci takımda âletler de ilâve olunmuştur.

⁵ Düşmanın ansızın basmaması için uyanık bulunun.

⁶ Yani düşmana kılıç sallarken, ok atarken, yaralı iken.

⁷ Yara acısını tadıyorsanız, canınız yandı ise.

⁸ Vahiy ettiği, öğrettiği veçhile.

(106) vestagfirillâh, innallâhe kâne gafûren rahiymâ (107) velâ tücâdil anilleziyne yahtânûne enfüsehüm, innallahe lâ yuhıbbü men kâne havvânen esiyâmâ (108) vestahfûne minennâsi ve lâ yestahfûne minallahi ve hüve ma'ahüm iz yübeyyitûne mâ lâ yerdâ minelkavl, ve kâ-nallahü bimâ ya'melûne muhiytâ (109) hâ entüm hâülâi câdeltüm anhüm fiyl-hayatiddünyâ femen yücâdilullahe anhüm yevmelkiyâmeti em men yekûnü aleyhim vekiyâ (110) ve men ya'mel sûen ev yezlüm nefsehü sümme yestagfirillâhe yecidillâhe gafûren rahiyma (111) ve men yeksib ismen feinnemâ yeksibühü alâ nefsih, ve kâ-nallahü aliymen hakiymâ (112) ve men yeksib hatıy'eten ve ismen sümme yermi bihi beriy'en fekadihlemele bühtânen ve ismen mübiynâ (113) velev lâ fadlullâhi aleyke ve rahmetühü lehemmet tâifetün minhüm en yudillûk, ve mâ yudillûne illâ enfüsehüm ve mâ yadurrûneke min şey' ve enzelallahü aleykelkitâbe velhikmete ve allemekte mâ lem tekün ta'lem, ve kâne fadlullahi aleyke aziymâ.

وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ وَلَا تَجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَافًا أَتِيمًا ۝ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ أَدْبَيْتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ۝ هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۝ وَمَنْ يَعْمَلْ سُوْءًا أَوْ يَظِلْمْ نَفْسَهُ تَرَ يَسْتَعْفِرُ اللَّهُ يَجِدِ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ وَمَنْ يَكْسِبْ ثَمَنًا فَأَنْتَاهُ يَكْسِبْهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ آثِمًا تَرَىٰ مِرْمَرَهُ بَرِيًّا فَقَدْ أَخْلَصَ بِهَا نَارًا وَإِنَّمَا مِيزَانٌ ۝ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّوكَ مِنْ شَيْءٍ ۝ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ۝

(106) Allah'tan mağfired iste, çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (107) Öz nefislerine masiyetle hiyanet edenler tarafından cidalde bulunma. Çünkü Allah günaha pek düşkün haini sevmez. ¹. (108) Onlar haktan gizlerler de Allah'tan gizlemezler. Halbuki Allah; hoşnut olmadığı sözü gece kurdukları zaman onlar ile beraberdir. Allah işlediklerinizi ilmiyle kuşatır. (109) Sizler ² öyle kimselersiniz ki dünya diriliği uğrunda hainler tarafından cidalde bulunuyorsunuz; fakat kıyamet günü Allah'a karşı onlar tarafından kim cidalde bulunabilir? Ya onlar üzere kim vekil olabilir ³? (110) Herkim başkası hakkında bir kötülük

işler veya öz nefisine zulüm eder sonra da istiğfar ederse Allah'ı gafur, rahim bulur. (111) Herkim bir günah kazanırsa onu ancak kendi için kazanır. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (112) Herkim bir suç veya bir günah kazanır ⁴ sonra da onu bir günahsız atarsa bir bühtan, apaşıkâr, bir günah yüklenmiş olur. (113) Allah'ın, hakında inayet ve rahmeti olmasaydı onlardan bir grup seni doğru bir hükümden şaşırtacak bir kasıttaki bulunurlardı. Onlar ancak kendilerini şaşırtırlar, sana hiçbir suretle zarar veremezler. Allah sana Kitabı, hikmeti inzal etti, bilmediğini de öğretti. Allah'ın sana inayeti büyüktür.

¹ Sirkat isnat etmekle günaha düşkün ve zırhı çalmakla, yalan yere yemin etmekle, pek hain olanı sevmez. Allah hainleri asla sevmez.

² Hiyanetlerini gizliyenlere hitaptır.

³ Onların işlerini kim deruhde eder de Allah'ın azabından onları kurtarabilir?

⁴ Küçük veya büyük, kasıtsız veya kasıt ile.

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ
أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ
اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ۝ وَمَنْ يُشَاقِقِ
الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَ
مَقِيلًا ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغْفِرُ لِمَنْ يَشْرِكْ بِهِ ۚ وَيُغْفِرُ
مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا بَعِيدًا ۝ إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادُوا
إِنْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ۝ لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ
لَا أَخَذُ مِنَ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ۝ وَلَا ضَلَّتْهُمْ
وَلَا مَنِيَتْهُمْ ۖ وَلَا مَرَّتْهُمْ فَلَئِن كُنَّا إِلَّا لَآفَاكُم
وَلَا مَرَّتْهُمْ فَلَئِن كُنَّا إِلَّا لَآفَاكُم ۖ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ
وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُبِينًا ۝
يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ۝
إِنَّ لَكُمْ مَأْوِيَةً مِنْ جَهَنَّمَ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ۝

(114) lâ hayre fiy kesiyrin min necvâ-
hüm illâ men emere bisadakatin ev ma'-
rûfin ev ıslahın beynennâs, ve men yef'al
zâlikebtigaâe merdâtillâhi fesevfe nû'tiy-
hi ecren aziymâ (115) ve men yüşâkır-
resûle min ba'di mâ tebeyyene lehül-
hüdâ ve yettebi' gayre sebiyilmû'miniy-
ne nüvellihî mâ tevellâ ve nuslihî cehen-
nem, ve sâet masiyrâ (116) innallahe lâ
yagfirü en yüşreke bihi ve yagfirü mâ
düne zâlike limen yeşâ' ve men yüşrik
billâhi fekad dalle dalâlen ba'iydâ (117)
in yed'üne min dühnihi illâ inâsâ, ve in
yed'üne illâ şeytânen meriydâ (118)
le'anehullah, ve kaâle lâ tettehizenne min
ibâdike nasiyben mefrûdâ (119) ve leu-
dillennehüm ve leümenniyennehüm, ve
leâmürennehüm feleyübettikünne âzânel'-
en'am, ve leâmürennehüm feleyügayyi-
rünne halkallah, ve men yettehizışseytâ-
ne veliyyen min dühillâhi fekad hasire
husrânen mübiynâ (120) ye'idühüm, ve
yümenniyhim, ve mâ ye'idühümüşseyta-
nû illâ gurûrâ (121) ulâike me'vâhüm ce-
hennemü ve lâ yecidüne anhâ mahiysâ.

(114) Onların gizli konuşmalarının ¹ çoğunda ha-
yır yoktur. Sadaka verilmesini, ya iyi bir iş yap-
mayı veya nâs arasını bulmayı emredenler baş-
ka. Herkim bunu mahza Allah'ı hoşnut etmek
uğrunda işlerse biz ona büyük bir mükâfat verece-
ğiz. (115) Kendisine doğru yol belli olduktan
sonra hâlâ peygamberden ayrılarak mü'minlerin
tuttuğu yoldan başkasına gidenleri biz sevdikleri
yola çeviririz ². Onları Cehenneme atarız. Cehen-
nem ne kötü uğraktır. (116) Şüphe yok ki Allah
kendisine şerik koşulmayı bağışlamaz. Bundan
başkasını dilediği kimse için bağışlar. Herkim Al-
lah'a şerik koşarsa doğru yoldan pek uzak bir sa-
pıklık içinde kalmıştır. (117) O müşrikler Allah'ı
bırakarak yalnız dişilere ³ taparlar. Böylece on-

lar ancak çok inatçı bir şeytana ⁴ tapmış olurlar.
(118, 119) Allah ona lânet etsin, O, der ki * el-
bette senin kurallarından muayyen bir pay edine-
ceğim * elbette onları sapık kılacağım * elbette
onları kuruntuya boğacağım * elbette onlara em-
redeceğim ki davarların kulaklarını yarsınlar ⁷ *
elbette onlara emredeceğim ki Allah'ın yarattığı
şekli bozsunlar ⁸. Herkim Allah'ı bırakarak şey-
tanı yâr edinirse apaçık bir ziyana girmiş olur.
(120) Şeytan onlara uzun ömür vâdeder, onları
kuruntuya boğar, onlara ⁹ aldatmadan başka bir
şey vâdetmez. (121) İşte bunların yurtları Cehen-
nemdir. Onlar oradan kaçacak bir delik bulama-
yacaklar.

¹ Veya birkaç kişi arasındaki sözlerin çoğunda.

² Onları kendi hallerinde bırakırız.

³ Lât ve emsali putlar ki Araplar bunlara diş derlerdi.

⁴ Veya hayra asla yaramaz kimseye.

⁵ Putlara adak kesmek gibi.

⁶ Haya: uzundur, kıyamet yoktur gibi.

⁷ Onlar putlara adak kılınacak dört ayaklı hayvanat.

ehlîyenin kulaklarını keserlerdi.

⁸ Çocukların başında putlar namına bir miktar saç bı-
rakmak, cildi mavi renkle süslemek, insanları tavaşı, hay-
vanları idiş yapmak. Gayri tabii münasebat-ı cinsiyede bu-
lunmak, bir takım mahlûkatı mâbut edinmek, fıtratı boz-
mak (İslâm dininin emrettiği şeyleri bozmak) gibi.

⁹ Hatıra kötü şeyleri getirmek suretiyle.

(122) velleziyne âmenû ve amilüssâlihâti senüdhilühüm cennâtin tecriy min tahti-hel'enhârü halidiyne fiyhâ ebedâ, va'dal-lahi hakkaâ, ve men esdaku minallahi kiylâ (123) leyse biemâniyyiküm ve lâ emâniyyi ehlilitâb, men ya'mel sûen yüczebihî ve lâ yecid lehü min dünüllâhi veliyyen ve lâ nasiyrâ (124) ve men ya'mel minessâlihâti min zekerin ev ünsâ ve hüve mü'minün feulâike yedhulûnel-cennete ve lâ yuzlemûne nakıyrâ (125) ve men ahsenü diynen mimmen esleme vechehü lillâhi ve hüve muhsinün vette-be'a millete ibrahîyme haniyfâ, vetteha-zallahü ibrahîme 'haliylâ (126) ve lillâhi mâ fıssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve kânal-lahü biküllü şey'in muhiytâ (127) ve yes-teftüneke fiynnîsâ' kulillâhü yüftiyküm fiyhinne ve mâ yütlâ aleyküm fiylkitâbi fiy yetâmennisâilletiy lâ tü'tünehunne mâ kütibe lehünne ve tergabüne en ten-kihü hünne velmüstad'afiyne minelvil-dâni ve en tekuûmu lilyetâmâ bilkıst, ve mâ tef'alû min hayrin feinnallahe kâne bihi aliymâ.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ۖ لَيْسَ بِإِيمَانِكُمْ وَلَا أَمَانِ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَى وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا يَصِيرَ ۚ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْشَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَبْذِيرًا ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ۚ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا ۚ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْصِلُ كُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُبْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي بَيَانِ النِّسَاءِ الَّذِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّبَاذِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلنِّسَاءِ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِرِئَايَكُمْ عَلِيمًا ۚ

(122) İman edip iyi amel işleyenleri de altından ırmaklar akar Cennetlere sokacağız. Onlar ebedî olarak orada kalacaklar. Allah doğruluk vâdetmiştir ¹. Allah'tan daha gerçek sözlü kim olabilir? (123) İş sizin kuruntunuza göre değildir, ehl-i Kitabın kuruntusuna göre de değildir. ². Herkim kötü bir şey işlerse onunla cezaya çarptılır. Allah-tan başka ona bir yâr, medetkâr bulunamaz. (124) Erkek olsun, kadın olsun herkim mümin olarak ameli salih işlerse işte onlar uçmağa girecekler ve hurma çekirdeğinin yivi kadar zulme duçar olmayacaklar. (125) İyi amelde bulunarak kendini Allah'a ram eden ³, muvahhidi pâk olan İbrahim

milletine uyan kimseden ⁴ dinen daha güzel kim olabilir. Allah İbrahim'i dost edinmiştir. (126) Göklerdekiler, yerdekiler hep Allah'ındır. Allah her şeyi ilmi ve kudreti ile kuşatır. (127) Senden kadınlar hakkında fetva isterler. Onlara de ki Allah size kadınlar hakkında fetva verir ⁵, Kitapta size okunan [âyet] de onlara farz edilmiş olanı ⁶ vermeyerek nikâhlarına râğbet ettiğiniz ⁷ yetim kadınlar, âciz çocuklar ⁸ hakkında, yetimlere karşı hakkaniyeti elden bırakmamanız hakkında fetva verir. Her ne hayır işlerseniz Allah onu hak-kiyle bilir.

¹ Yahut Allah vâdetmiştir, vâdi de muhakkaktır.

² Müslümanlar da ehl-i Kitap da peygamberlerimiz bizi sıyanet eder, biz azap görmeyiz demişlerdi. Âyet-i kerime bu fikri reddediyor. Sevap ve mükâfat meselesi sizlerin kuruntunuza göre olmaz, diyor. Yahut iman kuruntuya uygun gelmez demektir.

³ Yahut muvahhit olarak amelini Allah için işleyen.

⁴ Yahut muvahhit olarak, muvahhid-i pâk olan İbra-

him dinine tâbi olarak kendini Allah'a ram kılan zattan.

⁵ Ahkâmını izah eder.

⁶ Miras, nafaka, mehir gibi.

⁷ Mallarına tama'an veya fakirliklerinden nâşi nikâhlarından yüz çevirdiğiniz demektir. Nazm-ı Celil yetimenin velilerine hitaptır.

⁸ Hâmisi olmayan veya küçük çocuklara haklarını vermek hususunda.

وَاِذَا مَرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اَعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَاُخْضِرْنَا الْاَنْفُسَ الشَّعْخُ وَاِنْ تُخْسِنُوا وَتَتَّقُوا كَانَ اللهُ كَانَ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا وَاِنْ تَسْتَطِيعُوا اَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَكُوْهَرَضْتُمْ فَلَا تَمِيلُوْا كُلَّ الْمَيْلِ فَذَرُوْهُنَّ كَالْعَلْفَةِ وَاِنْ تَصِيْحُوا وَتَتَّقُوا كَانَ اللهُ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا وَاِنْ يَنْفَرَا فَاِغْزَا اللهُ كَلَامًا مِنْ سَعْدِهِ وَكَانَ اللهُ وَاِيسَعَا حَكِيْمًا وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَاَيُّكُمْ اٰتٰى اَتَقُوا اللهَ وَاِنْ يَكْفُرُوا فَاِنَّ اللهَ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَانَ اللهُ غَنِيًّا حَمِيْدًا وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَفَى بِاللّٰهِ وَكِيلًا اِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِآخَرِيْنَ وَكَانَ اللهُ عَلٰى ذٰلِكَ قَدِيْرًا مَنْ كَانَ يُرِيْدُ تَوَابًا لِّدُنْيَا فَعِنْدَ اللهِ تَوَابٌ لِّدُنْيَا وَالْآخِرَةُ وَكَانَ اللهُ سَمِيْعًا بَصِيْرًا

(128) ve inîmre'etün hâfet min ba'lihâ nüşûzen ev ı'râdan felâ cünâha aleyhimâ en yuslihâ beynehümâ sulhâ, vessulhu hayr, ve uhdıratıl'enfüsüşşuhh, ve in tuhsinû ve tettekuû feinnallahe kâne bimâ ta'melûne habiyrâ (129) ve len testetiyyû en ta'dilû beynennisâi ve lev harastüm felâ temilû küllelmeyleli fetezerûhâ kelmû'allakah, ve in tuslihû ve tettekuû feinnallahe kâne gafûren rahiymâ (130) ve in yetefferrekaâ yugnillâhü küllen min se'atih, ve kânallahü vâsi'an hakiymâ (131) ve lillâhi mâ fisysemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve lekad vassaynelleziyne ütülkitâbe min kabliküm ve iyyâküm enittekkullah, ve in tekfürû feinne lillâhi mâ fisysemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve kânallahü ganiyyen hamiydâ (132) ve lillâhi mâ fisysemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve kefâ billâhi vekiyâlâ (133) in yeşe' yüzhıbküm eyyühennâsü ve ye'ti biâhariyn, ve kânallahü alâ zâlike kadiyrâ (134) men kâne yüriydü sevâbeddünyâ fe'indallahı sevâbüddünyâ vel'ahireh, ve kânallahü semiy'an basiyrâ.

(128) Eğer bir kadın kocasının eza ve cefasından veya yüz çevirmesinden ¹ endişe ederse onların barışıp uyuşmalarında bir vebal yoktur. Barışıklık hayırlıdır. Nefisler kötü cimrilikten ayrılamaz. Eğer güzel geçinir bunlardan da sakınırsanız sevap kazanırsınız. Çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır. (129) Kadınlar arasında adalet ve müsavat icrasına ne kadar arzukeyş olsanız da gücünüz yetmez. Artık birine meyil ile diğerinden büsbütün yüz çevirip onu ne dul ne kocalı gibi asılı bırakmayın. Eğer ıslah-ı nefis eder ve ve sakınırsanız yarlıganırsınız. (Bağışlanırsınız) Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (130) Karı koca ayrılırlarsa Allah her birini kudret-i vâsiasiyle müstağ-

ni kılar ². Allah vâsi'dir, hakimdir. (131) Göklerdeki, yerdeki hep Allah'ındır, sizden evvel Kitabı nâil olanlara da, size de «Allah'tan sakının» diye vasiyet etmiştik. Kâfir olursanız ona ne! Çünkü göklerdeki, yerdeki hep Allah'ındır. Allah her şeyden müstağnidir. fiilinden nâşi öğülmüştür. (132) Göklerdeki, yerdeki hep Allah'ındır, Allah'ın işine vekil olması elverir. (133) Ey nâs! Allah dilese sizi giderir, başkalarını getirir. O, buna hakkiyle kaadirdir. (134) Kim ki dünya sevabını isterse nazar-ı kasır olur ³, çünkü dünya ve âhıret sevabı Allah yanındadır. Allah semî'dir, basirdir.

¹ Uzaklaşmasından, yatağını terketmesinden, nafakasında kusur etmesinden.

² Kadına da, erkeğe de hallerine uygun bir eş verir.

³ Neye her ikisinin sevabını istemez.

(135) yâ eyyühelleziyne âmenû kûnû kavvâmiyne bilkıstı şühedâe lillâhi ve alâ enfüsiküm evilvalideyni vel'akrebiyn, in yekûn ganiyyen ev fakıyren fallahü evlâ bihimâ, felâ tettebi'ülhevâ en ta'dilû, ve in telvû ev tu'ridû feinnallahe kâne bimâ ta'melûne habıyrâ (136) yâ eyyühelleziyne âmenû âminû billâhi ve resûlihî velkitâbilleziy nezzele alâ resûlihî velkitâbilleziy enzele min kabl, ve men yekfür billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rüsûlihî velyevmil'âhırı fekad dalle dalâlen ba'ıydâ (137) innelleziyne âmenû sümme keferû sümme âmenû sümme keferû sümmezdâdû küfren lem yekünillâhü liyagfirelehüm ve lâ liyehdiyehüm sebiylâ (138) beşşirilmünâfıkıyne bienne lehüm azâben elıymâ (139) elleziyne yettehizûnelkâfiriyne evliyâe min dūnılmū'miniyn, eyebteguüne indehümül-izzete feinnel'izzete lillâhi cemiy'â (140) ve kad nezzele aleyküm fiylkitâbi en izâ semı'tüm âyâtillâhi yükferü bihâ ve yüstehzeübihâ felâ tak'udû ma'ahüm hattâ vahûdû fiy hadıysin gayrihi innekküm izen mislühüm, innallahe câmi'ulmünâfıkıyne velkâfiriyne fiy cehenneme cemiy'â.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَقْوَامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ أَنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِمَا قَالُوا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلَوُّوا أَوْ نَرَضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْأَخِيرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ۝ بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝ الَّذِينَ تَخَذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَسْتَغْنُونَ عَنْهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۝ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتَ اللَّهِ يَكْفُرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ تَخْرُجُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلُهَا ۝ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ۝

(135) Ey iman edenler! Hakkaniyetin son derecesini tutun, isterse kendi aleyhinizde veya ananızın, babanızın, akrabanızın aleyhinde olsun, Allah için şahit olun, zengin olsun, fakir olsun ¹ Allah onları ² himayeye sizden evlâdır. Artık adil ile insafta bulunmanız için hevese uymayın ³ Eğer dilinizi bükerseniz veya dönerseniz ⁴ ukubet görürsünüz. Çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır. (136) Ey iman edenler! Allah'a, peygamberine ve peygamberine indirdiği Kitaba, bundan evvel inzal ettiği Kitaba iman edin ⁵. Herkim Allah, meleklerini, Kitaplarını, peygamberlerini, âhîret gününü tanımazsa o kimse yoldan pek uzak bir sapıklık içinde kalmıştır. (137) İman edip sonra küfre sapanlar, sonra iman edip yine küfre

dönenler, sonra küfürlerini artıranlar yok mu ⁶, Allah onları asla yarlıgamaz, (bağışlamaz) onlara asla yol da göstermez. (138) Münâfıklara acıklı bir azap müjdele. (139) O münâfıklar mü'minleri bırakarak kâfirleri dost tutarlar, bunların indinde yegâne bir galebe arıyorlar, bulamazlar çünkü bütün yegâne galebe Allah'ındır. (140) O, âyat-ı ilâhiyenin tanınmadığını veya eğlence yerine konulduğunu isttiğiniz zaman? «Onlar başka bir söze dalmadıkça yanlarında oturmayın» diye sizlere Kitapta bir âyet indirmişti. O vakit ⁷ sizler de günahkârlıkta onlar gibi olursunuz. Çünkü Allah münâfıklar ile kâfirlerin hepsini Cehennemde toplayacaktır.

¹ Zenginlin hatırını sayarak, fukaraya acıyarak hakkı ketmetmeyin.

² Zengin ile fakiri, veya aleyhine şehadet olunan ile lehine şehadet olunanı.

³ Veya haksızlıktan dönmek için hevese uymayın.

⁴ Şehadeti tahrif ederseniz veya şehadeti ifadan im-

tina ederseniz.

⁵ İmanınızda sebat edin. Veya istidlâl ile iman edin.

⁶ Nazm-ı Ceil Yahudiler, Yahut münâfıklar veya tekrar tekrar mürtet olanlar hakkında nâzil olmuştur.

⁷ Sizler de onlarla beraber otursanız.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ بِكُمُ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ
مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ يَسْتَحْذَوْا عَلَيْكُمْ
وَيَمْنَعُكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ
يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ۖ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ
يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا
كُتَالَى يَرَىٰ أَوَّلَ النَّاسِ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ۖ
مَذْذَبَيْنَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَلَا إِلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَرْيَاؤُنَ
أَنْ تَفْعَلُوا اللَّهُ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينٌ ۖ إِنَّ الْكَافِرِينَ
فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ۖ
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ
الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۖ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِكُمْ
إِنْ شَكَرْتُمْ وَأَمَّنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ۖ

(141) elleziyne yeterabbesûne biküm fein kâne leküm fethun minallahi kaâlû elem nekün ma'aküm, ve in kâne lilkâfiriyne nasiybün kaâlû elem nestehviz aleyküm ve nemna'küm minelmü'miniyn, fallahü yahkümü beyneküm yevmelkiyâneh, ve len yec'alallahü 'lilkâfiriyne alelmü'miniyne sebiylâ (142) innelmünâfikiyne yuhâdi'ünallahe ve hüve hâdi'uhüm, ve izâ kaâmû ilassalâti kaâmû küsâlâ yürâû-nennâse ve lâ yezkürünallahe illâ kaliylâ (143) müzebzebiyne beyne zâlike lâ ilâ hâülâi ve lâ ilâ hâülâ' ve men yudlilillâhü felen tecide lehü sebiylâ (144) yâ'eyyühelleziyne âmenû lâ tettêhizülkâfiriyne evliyâe min dünilmü'miniyn, etüriydüne en tec'alû lillâhi aleyküm sultânen mübiynâ (145) innelmünâfikiyne fiydderkil'esfeli minennâr, ve len tecide lehüm nasiyrâ (146) illeleziyne tâbü ve eslehü va'tesamû billâhi ve ahlâsü diynehüm lillâhi feulâike ma'almü'miniyn, ve sevfe yü'til-lâhülmü'miniyne ecien aziymâ (147) mâ yef'alullahü bi'azâbiküm in şekertüm ve âmentüm, ve kânallahü şäkiren aliymâ.

(141) Sonunuza intizar eden bunlar size Allah tarafından zafer ve ganimet gibi bir fetih vaki oldu mu, «sizinle beraber değil mi idik?» derler. Şayet kâfirler için zafer gibi bir hisse çıkarsa «size galebe etmez mi idik ¹, sizi mü'minlerin zararından menetmedik mi» derler. Allah aranızda kıyamet günü hükmedecektir. Allah asla kâfirler için mü'minler aleyhine bir yol yapmamıştır ². (142) Münafıklar yok mu, onlar gûya Allah'ı aldatıyorlar. Halbuki Allah onlara aldatma muamelesi yapar ³. Onlar namaza kalkacak olsalar ağır davranırlar, nâsa gösteriş ederler ⁴. Allah'ı azıcık anarlar ⁵. (143) Küfür ve iman arasında kararsızdır-

lar; ne bunlara, ne onlara dönerler ⁶. Allah herkimisi sapık kılsa ona hiçbir yol bulamazsın. (144) Ey iman edenler! Mü'minleri bırakarak kâfirleri dost edinmeyin. Allah'ın aleyhinize ap aşıkâr bir burhanını mı istiyorsunuz ⁷. (145) Muhakkak ki münafıklar ateşin en dibindedirler. Onlara hiçbir medetkâr bulamazsın. (146) Meğer ki nifaktan tövbe edip ıslah-ı hal etsinler, Allah'a sarılsınlar, dinlerini de Allah için halis kılsınlar ⁸. İşte bunlar mü'minlerle beraberdir. Allah mü'minlere büyük bir mükâfat verecektir. (147) Şükredip iman ederseniz. Allah size azap etmez ⁹. Allah şakirdir ¹⁰, hakkiyle âlimdir.

¹ Sizi tutmağa, öldürmeğe kaadir değil mi idik. Sizi mü'minlerle galebeye teşvik etmedik mi?

² İslâmı haksız çıkarmak için kâfirlere bir hüccet vermemiştir.

³ Onların aldatmalarına mukabil lâıyk oldukları cezaı vermektedir: dünyada mallarını, canlarını muhafaza eder. Ahirette ise ukubete duçar kılar.

⁴ Yahut gösteriş ederek ağır davranırlar.

⁶ Yalnız dilleriyle anarlar.

⁸ Ne mü'minlere, ne müşriklerle.

⁷ Onları dost tutarak azabınıza sebep olan âşıkâr bir delil mi istiyorsunuz? Veya ukubet-i barinin üzerinize mu-sallat olmasını mı istiyorsunuz?

⁹ Gösterişten kurtarsınlar.

¹⁰ Yahut neye azaba uğratsın?

¹⁰ Şükredene mükâfat verir.

(148) lâ yuhibbullahülcehre bissûi minel-kavli illâ men zulim, ve kânallahü semiy'an aliymâ (149) in tübdü hayren ev tuhfühü ev ta'fû an sûin feinnallahe kâne afüvven kadiyrâ (150) innelleziyne yekfürüne billâhi ve rüsülühi ve yüriydüne en yüferrikuû beynallahî ve rüsülühi ve yekuûlüne mü'minü biba'dın ve nekfürü biba'dın ve yüriydüne en yettehizü beyne zâlike sebiylâ (151) ulâike hümlûkâfirüne hakkaâ, ve a'tednâ lilkâfiriyne âzâben mübiynâ (152) velleziyne âmenü billâhi ve rüsülühi ve lem yüferrikuû beyne ahadin minhüm ulâike sevfe yü'tiyhim ücûrehüm, ve kânallahü gafûren rahiy mâ (153) yes'elûke ehlülkitâbi en tünezzile aleyhim kitâben minessemâi fekad se'elü mûsâ ekbere min zâlike fekaâlû erinallahe cehreten fe'ehazethümüssâ'ikatü bizulmihim, sümmettehazül'icle min ba'di mâ câethümülbeyyinâtü fe'afevnâ an zâlik, ve âteynâ mûsâ sultânen mübiynâ (154) ve refa'nâ fevkahümüttüre bimiy-sâkîhim ve kulnâ lehümüd hulûlbâbe sücceden ve kulnâ lehüm lâ ta'dü fîyssebtî ve ahaznâ minhüm miysâkan galiyzâ.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ۖ إِنْ تَبَدُّوا خَيْرًا أَوْ تَخَفُوا أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءِ قَاتٍ كَانَ اللَّهُ عَافُوًا قَدِيرًا ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ مِنْ بَعْضٍ وَنَكْفُرُ مِنْ بَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۚ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ لَكَا فُرُونَ حَقًّا وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۚ يَسْتَلْكَ أَهْلَ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرًا مِنْ ذَلِكَ قَافًا لَآ أَرَىٰ لِلَّهِ جَهْرَةً فَآخَذَتْهُمْ أَصَابِعُهُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْيَحْلُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ مِنَ الْبَيِّنَاتِ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَأَتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُبِينًا ۚ وَرَفَعْنَا قَوْمَهُمُ الطُّورَ بِمِثْقَا قَهْمِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ ۚ وَآخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ۚ

(148) Allah kötü sözün âşikâr söylenmesini ¹ sevmez; Meğer ki söyleyen zulüm görmüş ola ². Allah Semî'dir, 'basirdir. (149) Eğer hayrı âşikâr veya saklı kılsanız veya bir kötülüğü affetseniz Allah affeder. Çünkü Allah affı çok, kudreti kâmil olan zattır. (150) Allah'ı, peygamberlerini tanımayan Allah ile peygamberlerini biri birinden ayırmak isteyen ³, bunlardan bir kısmına inanırız, bir kısmına inanmayız diyen ⁴. (151) Böylece küfür ile iman arasında bir yol tutmak isteyen kimseler yok mu, işte bunlar tastamam kâfirlerdir. Biz de bu kâfirlere hakaretli bir azap hazırladık. (152) Allah'a, peygamberlerine iman edip onlardan birini diğerinden ayırmayanlar yok mu, işte onlara

mükâfatlarını biz vereceğiz. Allah gafurdur, rahimdir. (153) Ehl-i Kitap senden kendilerine gökten bir Kitap indirmeni isterler. Bunu büyük görme. Çünkü onlar Musa'dan daha büyüğünü istemişlerdi de «Allahı bize âşikâr göster» demişlerdi. Onları, nefislerine zulümlerinden ⁵ dolayı yıldırım çarptı. Sonra kendilerine asa gibi açık mucizeler gelmişken yine buzağıyı mâbut edindiler. Onlar tövbe etmekle bunu affettik, Musa'ya açık bir tasallût verdik. (154) Misaklarını kabul etsinler diye üstlerine Cebel-i Turu kaldırdık, onlara «eğilerek, kapıdan ⁶ girin», «Cumartesi günü haddi aşmayın» dedik. Onlardan sıkı bir misak aldık.

¹ Allah âşikâr olmasa da kötü söz söylenmesini sevmez.

² Yani zalim aleyhinde aleni olarak beddua etmesi caizdir.

³ Allah'a inanıp peygamberlerine inanmak istemeyen.

⁴ Hazret-i Musa ve Uzeyr'e inanıp Hazret-i İsa ve Mu-

hammed'e inanmayan gibi.

⁵ Suallerinde inat bulunmakla.

⁶ Kible addettikleri «Kubbe» kapısından veya Kudüs veya Eriha kasabaları kapılarından.

فَمَا تَقْضِيهِمْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَكَفَّرَهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكَفَرَهُمْ قَوْلُهُمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا
عَظِيمًا ۖ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ الَّذِينَ
اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ ۚ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ۚ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
ۖ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَإِلَٰهِيًّا ۖ قَتَلَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا يَوْمَ الْاٰفِئَةِ
يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ۚ فِظُلٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا وَاٰرَمْنَا عَلَيْهِمْ
طِبَاقًا ۖ جَلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّقِهِمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ۖ وَآخِذِهِمُ
الرَّبُّ أَوْقَدَهُمْ أَوْعَاءَهُ ۖ وَآكَلَهُمْ مِّمَّا لَتَأْسِ بِالْبَاطِلِ وَاعْتَدَا
لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ
وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَالْمُحْسِنِينَ الصَّلَاةَ وَالْمَوْتَدُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ۖ

(155) febimâ nakdihim miysâkahüm ve küfrihim biâyâtillâhi ve katlihimül'enbi-yâe biyagri hakkın ve kavlihim kulübüna gulf, bel taba'allahü aleyhâ biküfrihim felâ yü'minüne illâ kaliylâ (156) ve biküfrihim ve kavlihim alâ meryeme bühtânen aziymâ (157) ve kavlihim innâ katelnemesiyha iysebn meryeme resûlallah ve mâ katelühü ve mâ salebühü ve lâkin şübbihe lehüm, ve innelleziynahtelefû fiyhi lefiy şekkin minh, mâ lehüm bihi min ilmin illettibâ'alzann, ve mâ katelühü yakıynâ (158) bel refe'ahullahü ileyh, ve kânallahü aziyzen hakiymâ (159) ve in min ehlilkitâbi illâ leyü'minenne bihi kable mevtil, ve yevmelkıyâmeti yekünü aleyhim şehiydâ (160) febizulmin minelleziyne hâdû harremnâ aleyhim tayyibâtın uhillet lehüm ve bisaddihim an sebiylillâhi kesiyren (161) ve ahzihimürribâ ve kad nühü anhü ve eklihüm emvâlen-nâsi bilbâtıl, ve a'tednâ lilkâfiriyne minhüm azâben eliyimâ (162) lâkinirrâsihüne fiyl'ilmî minhüm velmü'minüne yü'minüne bimâ ünzile ileyke ve mâ ünzile min kablike velmukiymiynessalâte velmü'tünezzekâte velmü'minüne billâhi velyevmil'âhır, ulâike senü'tiyhim ecren aziymâ.

(155) Misaklarını bozmalarından, Allah'ın âyetlerini tanınamalarından, peygamberleri haksız yere öldürmelerinden, «kalplerimiz kılıflıdır» demelerinden dolayı yaptığımızı yaptık. Hayır, Allah küfürlerinden dolayı kalplerine mühür basmış ta kalpleri kılıf tutmuştur. Artık pek azından başkası iman etmez ¹. (156) Onların İsa'yı tanınamalarından Meryem'e zina ile itham gibi büyük bir bühthan söz söylemelerinden dolayı da kalplerine mühür bastık. (157) «Biz Allah'ın peygamberi ² Mesih Meryem oğlu İsa'yı öldürdük» demelerinden dolayı da yaptığımızı yaptık. Halbuki onlar İsa'yı öldürmediler de, asmadılar da. Fakat İsa onlara benzedilmiş idi ³. Onun hakkında ihtilâf edenler ⁴ katli hususunda şüphe içindedirler. Onların zanna uymadan başka ona dair hiçbir bilgileri yoktur, İsa'yı yakinen öldürmediler ⁵.

(158) Hayır! Allah onu kendine kaldırdı. Allah azizdir, hakimdir. (159) Ehl-i Kitaptan ölmeden evvel ⁶ İsa'ya iman etmeyecek hiçbir kimse yoktur. Kıyamet günü o da aleyhlerine hakkiyle şahit olacaktır. (160, 161) Yahudi olanların zulümlerinden, birçoklarını Allah yolundan alıkoymalarından ⁷, menedildikleri faizi almalarından, halkın malını haksız yere yemelerinden nâşi kendilerine helâl kılınmış birtakım pâk şeyleri haram kıldık. Onların içinden kâfirlere acıklı bir azap hazırladık. (162) Fakat içlerinden ilimde rüsuha sahibi olup sana inzal olunana, senden evvel inzal olunana iman ederek mü'min olanlara ⁸, namazı dosdoğru kılanlara ⁹, zekât verenlere; Allah'a âhıret gününe inananlara büyük bir mükâfat vereceğiz.

¹ Veya azına iman ederler.

² İstihza kastiyle sarfetmişlerdir.

³ Maktul, onlara, İsa'ya benzer biri göründü veya onlara bir benzer göründü. Onlar da İsa'ya benzer birini İsa zannettiler.

⁴ Yahudiler veya hristiyanlar.

⁵ Katletmedikleri şek ve şüpheden azâdedir. Veya onlar şek ve şüphe içinde öldürdüler.

⁶ Peygamber ve Allah'ın kulu olduğuna can çıkmadan evvel.

⁷ Yahut çok alıkoymalarından nâşi.

⁸ İlimde rüsuha sahibi olup mü'min olanlara. Veya ilimde rüsuha sahibi olan ehl-i Kitaba, bir de muhacirin ve ensardan olan mü'minlere.

⁹ Veya peygamberlere de inanarak mü'min olanlara. Veya namazı dosdoğru kılanlara.

(163) innâ evhaynâ ileyke kemâ evhaynâ ilâ nûhin vennebiyyiye min ba'dih, ve evhaynâ ilâ ibrahîyme ve ismâ'yle ve ishâka ve ya'kuûbe vel'esbâtî ve iysâ ve eyyûbe ve yûnüse ve hârûne ve sûleyman, ve âteynâ dâvûde zebûrâ (164) ve rûsûlen kad kasasnâhüm aleyke min kablû ve rûsûlen lem naksushüm aleyk, ve kellemallahü mûsâ tekliymâ (165) rûsûlen mübeşşiriye ve münzirîye liellâ yekûne linnâsi alallahi hucetün ba'derrûsûl, ve kânallahü aziyzen hakiymâ (166) lâkinillâhü yeşhedü bimâ enzele ileyke enzelehü bi'ilmih, velmelâiketü yeşhedûn, ve kefâ billâhi şehidâ (167) innelleziyne keferû ve saddû an sebiylillâhi kad dallû dalâlen ba'iydâ (168) innelleziyne keferû ve zalemû lem yekünillâhü liyagfirelehüm ve lâ liyehdiyehüm tariykaâ (169) illâ tariyka cehenneme hâlidîyne fiyhâ ebedâ, ve kâne zâlike alallahi yesiyrâ (170) yâ eyyühennâsü kad câekümürresûlü bilhakki min rabbiküm feâminû hayren leküm, ve in tekfûrû feinne lillâhi mâ fiyssemâvâtî vel'ard, ve kânallahü aliymen hakiymâ.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَهَارُونَ وَشُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ۖ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ۖ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۖ لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ۖ إِنَّا لَذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعيدًا ۖ إِنَّا لَذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغَيِّرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۖ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَامْنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۖ

(163) Şüphe yok ki biz Nuh'a, ondan sonraki peygamberlere; İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup evlâdına ¹, İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a, Harun'a, Süleyman'a vahiy eylediğimiz gibi sana da vahiy eyledik. Davud'a Zebur verdik. (164) Peygamberlerden bir takımını bundan evvel sana haber vermiştik, bir takımını ise haber vermemiştik. Allah Musa ile söz söylemiştir. (165) Peygamberlerden sonra nâsın Allah'a karşı hüccetleri ² kalmamak için peygamberleri Allah azabıyla korkutucu olarak gönderdik. Allah azîzdür, hakimdir. (166) Fakat Allah sana inzal ettiği Kur'an ile şehadet eder ³ ki onu ilmiyle ⁴ inzal eylemiştir. Melekler de sana şehadet ederler. Allah'ın buna hak-

kiyle şahit olması elverir. (167) Kâfir olup halkı Allah yolundan geri döndürenler yok mu, onlar doğru yollardan uzak bir sapıklık içinde durup kalmışlardır. (168, 169) Kâfir olup zulmedenler yok mu, Allah onları (bağışlamaz) yarlıgamaz, onlara Cehennem yolundan başka bir yol göstermez. Onlar orada ebediyyen kalırlar. Bu da Allah'a göre kolay bir şeydir. (170) Ey nâs! Peygamber Rabbiniz tarafından size doğru bir söz getirmiştir. Artık iman edin ki hakkınızda hayırlı olsun ⁵. Eğer sizler kâfir olursanız ona ne! Çünkü göklerde ve yerde ne var ise hep Allah'ındır. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir.

¹ Yusuf Aleyhisselâm gibi.

² Bizi imana dâvet eden yok idi gibi bir özür dermen etmemeleri için.

³ Gerçi ehl-i Kitap, münafıklar nübüvvetini inkâr ettiler; fakat Allah sana inzal ettiği Kur'an ile nübüvvetini

izhar eder.

⁴ Başkasının bilmediği bir ilim ile, ilm-i has ile, artık ona yetisilemez. Yahut inzal ettiği zatın hal ve istidadını bilerek, veya nâsın muhtaç oldukları şeyi bilerek.

⁵ Yahut sizin için hayırlı olanı tutun.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا
عَلَى اللَّهِ الْإِثْمَ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
وَكَلَّمَتْهُ الْقَاهِلَةُ إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَأَمْنُوا بِأَلْفِ
وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خِطَابَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ
وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ
أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرْهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا ۝
فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا
فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ۝ فَأَمَّا الَّذِينَ
آمَنُوا بِاللَّهِ وَأَعْلَنُوا بِهِ فَيَسْخَرُ لَهُمْ فِي رَحْمَةِ اللَّهِ
وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمُ اللَّهُ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝

(171) yâ ehlelkitâbi lâ ta'lû fiy diyniküm ve lâ tekuûlû alallâhi illelhakk, innemel-mesiyhu iysebnü meryeme resûlullâhi ve kelimetüh, elkaâhâ ilâ meryeme ve rûhun minh, feâminû billâhi ve rûsûlih, ve lâ tekuûlû selâseh, intehû hayran leküm, innemallahü ilâhün vâhid, sübhânehü en yekûne lehü veled, lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve kefâ billâhi vekiylâ (172) len yestenki felmesiyhu en yekûne abden lillâhi ve lelmelâiketülmukarrebün, ve men yestenki an ibâdetihî ve yestekbir feseyahşürühüm ileyhi cemiy'â (173) fe'emmelleziyne âmenu ve amilus-sâlihâti feyüveffiyhim ücûrehüm ve yeziy-dühüm min fadlih, ve emmelleziy nestenkefû vestekberü feyü'azzibühüm azâben eliy men ve lâ yecidûne lehüm min dünüllâhi veliyyen ve lâ nasiyrâ (174) yâ eyyühennâsü kad câeküm bürhânün min rabbiküm ve enzelnâ ileyküm nûren mübiy-nâ (175) fe'emmelleziyne âmenû billâhi va'tesamû bihi feseyüdhilühüm fiy rahmetin minhü ve fadlın ve yehdiyhim ileyhi sırâtân müstekıymâ.

(171) Ey ehl-i Kitap! Dininizde haddi aşmayın ¹. Allah hakkında doğrudan ² başka bir şey demeyin. Mesih Meryem oğlu İsa ancak Allah'ın peygamberi ve kelimesidir ki ³ onu Meryem'e bırakmıştır. O, Allah tarafından bir ruhtur. Artık Allah'a, peygamberlerine inanın da Allah üçtür demeyin. Bundan geri durun. Hakkınızda hayırlı olana bakın ⁴. Tanrı ancak tek bir tapacaktır, çocuğu bulunmadan tamamiyle münezzehtir. Göklerdeki, yerdeki hep O'nundur. Allah'ın vekil ⁵ olması elverir. (172) Mesih de, Melâikeimukarrebın de Allah'a kul olmadan asla arlanmazlar, herkim ki ona kulluktan arlanır, bunu istihkakı olmadığı

halde kibrine yediremez ise Allah onların hepsini huzurunda toplayacaktır. (173) İman edip iyi amel işleyenlere gelince onların mükâfatını tam verir, fazl-u kereminden de onlara ziyade verir. Arlanıp istihkakı olmadığı halde kibrine yediremeyenlere de acıklı bir azap ile azaba duçar eder. Onlar kendilerine Allah'tan başka bir yâr, bir medetkâr bulamazlar. (174) Ey nâs! Size Rabbiniz tarafından bir burhan gelmiştir ⁶. Size biz apaşıkâr bir nur da indirdik ⁷. (175) Allah'a inanıp ona ⁸ sarılanları ise Allah kendi tarafından bir rahmet ve inayete ithal edecek, onları doğru yola götürecektir.

¹ İfratta, tefritte bulunmayın.

² Şan-ı Bariye lâıyk evsaftan başka.

³ Yani emr-i Bari ile olmuştur.

⁴ Tevhide yapışın.

⁵ Azametinin vahdaniyetine kendisinin şahit olması.

⁶ Kur'an-ı Kerim veya Mucize-i Nebeviye.

⁷ Kur'an-ı Azimüşşan.

⁸ Allah'a, Kur'an'a, Nur'a.

(176) yesteftûnek, kulillâhi yüftiyküm fiylkelâleh, inimrû'un heleke leyse lehü veledün ve lehü uhtün felehâ nisfû mâ terek, ve hüve yerisühâ in lem yekün lehâ veled, fein kânetesneteyni felehü-mesülüsânî mimmâ terek, ve in kânü ih-veten ricâlen ve nisâen felizzekeri mislû hazzil'ünseyeyn, yübeyyinullahü leküm en tedillû, vallahü biküllî şey'in aliyim.

SÜRETÜLMÂİDEH

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühelleziyne âmenû evfû bil'ukuûd, ühillet lehüm behîmetül'en'âmi illâ mâ yütlâ aleyküm gayre muhillsaydi ve entüm hurum, innallahe yahkümü mâ yüriyd (2) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tühillû şe'âirallah, ve leşşehrelharâm, ve lelhedye, ve lelkalâid, ve lâ âmmiynelbeytelharâm yebteguüne fadlan min rabbihim ve rıdvânâ, ve izâ haleltüm fastâdû, ve lâ yecrimenneküm şeneânü kavmin en saddüküm anilmescidilharâmi en ta'tedû, ve te'âvenû alelbirri vettakvâ ve lâ te'âvenû alel'ismi vel'udvâni vette-kullah, innallahe şediydül'ıkaâb.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَكَانَ أَخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ مِنْهَا إِن لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِن كَانَتَا نِسَاءً فَلَهُمَا النِّصْفَانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِن كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حِظِّ الْأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَن تَصَلُّوا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِمْ

سُورَةُ الْمَائِدَةِ مَكِّيَّةٌ وَمِنْ آيَاتِهَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَيْعَةُ الْأَنْفَامِ إِلَّا مَا يُبَى عَلَىكُمْ غَيْرَ حِلٍّ لِلصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ أَنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْلُوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهَرِ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمُكُمْ شَتَانُ قَوْمٍ أَنْ صَدَّكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْبُدُوا وَتَعْلَمُوا عَلَى الْبِرِّ وَالْقَوَى وَلَا تَعْلَمُوا عَلَى الْإِيمَانِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

(176) Senden kelâle hakkında fetva isterler. Onlara de ki Allah «kelâle» hakkında fetva veriyor: Eğer bir erkek bilâ velet ölse yalnız bir kız kardeşi ¹ bulunsa ona terekenin yarısı verilir. Kız kardeş bilâ velet ise erkek kardeş mala varis olur ². Eğer kızkardeşler iki ise ³ onlar terekenin üçte ikisini alırlar. Eğer erkek ve kızkardeşler ise erkek dışının iki hissesi kadar alır. Allah yoldan sapmamanız için size ahkâmı beyan ediyor. Allah herşeye hakkiyle âlimdir.

SÜRE-İ MAİDE [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey iman edenler! Bağlandığınız ahitleri ⁵ ye-

rine getirin. İhram ⁶ halinde iken size av avlamak haram olmamakla beraber davarlar helâl kılınmıştır; size okunan âyet başka ⁷. Allah istediğini hükmeder. (2) Ey iman edenler! Allah'ın nişanlarını ⁸, şehir-i Haramı ⁹, hacı kurbanını, gerdanlıkları ¹⁰, Rablerinden inayet, hoşnutluk ¹¹ isteyerek Beyt-i Haramı kastedenlerin katlini helâl kılmayın. İhramdan çıkınca avlayabilirsiniz ¹². Sizi Mesçid-i Haramdan alıkoyduklarından dolayı o cemaate öfkelenmeniz sakın sizi haddi aşmaya sevketmesin. İyi işe ve takvaya yardım edin, masiyet ve taaddiye yardım etmeyin, Allah'tan sakının. Allah, ukubette şiddetlidir.

¹ Ana bir kardeş dahil değildir, o altıda bir alır.

² Malın hepsini alır.

³ Kardeşlik ile varis olanlar.

⁴ Sûre-i Celîle Medinidir. (120) âyettir.

⁵ Tekâlif-i İlahiyeyi, insanlar arasında, yerine getirilmesi vacip olan ahitleri.

⁶ Hac veya Umre ile. Yuhut haremde iken.

⁷ Üçüncü âyet ile istisna olunanlar.

⁸ Delâlet eden alâmetler, hac alâmetleri. İhram halinde din alâmetlerine karşı kayıtsız bulunmayın, av tutmayın.

⁹ Bu aylarda kıtalda bulunmayın.

¹⁰ Kurbanın boynuna asılan boğmaklara yahut boğmaklı kurbanlara, boğmaklı adamlara ilişmeyin.

¹¹ Beray-i ticaret rızık isteyerek, zuumlarınca Allah'ı hoşnut etmek kastederek.

¹² Ava mezunsunuz.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلِيَ بِهِنَّ
 اللَّهُ بِهِ وَالْمُخْفَقَةُ وَالْمَوْفُودَةُ وَالْمُرْدِيَّةُ وَالنَّطِيجَةُ وَمَا أَكَلَ
 السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
 بِالْأَزْوَاجِ لَكُمْ فَتَشْقَى الْيَوْمَ بَنِي الْكَافِرِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
 فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَمْتُتُ عَلَيْكُمْ
 نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ
 غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِسْمِ اللَّهِ غَفُورٌ رَحِيمٌ ٥٥ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا
 أَحْلَلْنَا لَكُمُ الطَّيِّبَاتِ وَمَا عَلَّمْنَا مِنَ الْخَوَارِجِ مُكَلِّبِينَ
 تُعَلِّمُونَهُنَّ فَمَا عَلَيْكُمْ اللَّهُ فَاكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا
 أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ٥٦ الْيَوْمَ
 أَحْلَلْنَا لَكُمُ الطَّيِّبَاتِ وَطَعَامُ الَّذِينَ يُؤْتُونَ الْكِتَابَ حَلَالٌ لَكُمْ
 وَطَعَامُكُمْ حَلَالٌ لَهُمْ وَالْخَصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْخَصَنَاتُ
 مِنَ الَّذِينَ يُؤْتُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ
 مُخْصَيْنِينَ غَيْرِ مُسَافِحِينَ وَلَا يُنْفَذَى أَحَدًا مِنْكُمْ بِكُفْرٍ
 بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَطَّ عَنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ٥٧

(3) hurrimet aleykümülmeýtetü vedde-mü ve lahmülhınziyri ve mâ ühile ligay-rillâhi bihi velmünhanikatü velmekuû-zetü velmütereddiyetü vennatıyhatü ve mâ ekelessebü'u illâ mâ zekkeytüm ve mâ zübiha alennusubi ve en testaksimü bil'ezlâm, zâliküm fısk, elyevme yeiselle-ziyne keferü min diyniküm felâ tahşev-hüm vahşevn, elyevme ekmeltü leküm diyneküm ve etmemtü aleyküm ni'metiy ve radiytü lekümül'islâme diynâ, femenidurre fiy mahmasatin gayre mütecânifin li'ismin feinallâhe gafûrûn rahıym (4) yes'elûneke mâzâ uhille lehüm, kul uhillelekümüttayyibâtü ve mâ allemtüm minelcevârihi mükellebiyne tü-allimûnehünne mimmâ allemekümmullâhü fekülü mimmâ emsekne aleyküm vezkü-rüsmallahi aleyhi vettekullah, innallahe seriy'ulhisâb (5) elyevme uhille lekümüt-tayyibât, ve ta'amülleziyne ütülkitâbe hıl-lün leküm, ve ta'amüküm hıllün lehüm, velmuhsanâtü minelmü'minâti velmuhsanâtü minelleziyne ütülkitâbe min kab-liküm izâ âteytümühünne ucûrehünne muhsiniyne gayre müsâfihıyne ve lâ mü'tehiziyy ahdân, ve men yekfür bil iymâni fekad habita amelühü ve hüve fiyl'âhireti minelhâsiriyn.

(3) Ölü, kan, domuz eti, Allah'tan başkasının adı ile boğazlanan; boğularak veya vurularak, veya yukarıdan yuvarlanarak veya başka bir hayvan tarafından süsülerek veya canavar tarafından parçalanarak daha canı üzerinde iken boğazlanmadan evvel ölen hayvan ile, dikili taşlar üzerine boğazlananlar ¹ ve fal okları ile kismetinizi aramak ² haram kılınmıştır. Bu hususat daire-i ita'attan çıkmak demektir. Bugün kâfir olanlar dininizden ³ ümitlerini kestiler, artık onlardan korkmayın, benden korkun. Ben bugün dininizin ahkâmını ikmal ettim; size nimetimi tamamladım. Sizin için din olarak islâmı ihtiyar ettim. Herkim aklıktan bunalmak derecesinde naçar kalmış ise günaha meyil etmeksizin ⁴ bunları yiyebilir. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (4) Senden, kendilerine ne

helâl kılındığını soruyorlar. Onlara de ki pâk olanlar ⁵ bir de yırtıcı hayvanlardan olup ⁶ Allah'ın size öğrettiği usûl ile tâlim ve terbiye ettiğiniz muallim kıldığınız hayvanların avı size helâl kılınmıştır ⁷. Onların tuttuklarını ⁸ yiyin, yiyeceğiniz zaman ⁹ Allah'ın adını anın. Allah'tan sakının. Allah hesabı çabuk görür. (5) Bugün size pâk olanlar helâl kılınmıştır. Kitaba nâil olanların taamı ¹⁰ size helâldir, sizin taaminız da onlara helâldir. İffetli olduğunuz, aşikâr'a zina etmediğiniz, gizli dost da tutmadığınız halde kendilerine mehirlerini verince mü'min kadınlar da iffetli ve azatlı kadınlar ile sizden evvel Kitaba nâil olanlardan iffetli ¹¹ kadınlar da size helâldir. Herkim imanı ¹² tanımasa ameli beyhude olur. O, âhirette de ziyankârlardan olur.

¹ Harem-i Şerif civarındaki dikili taşlar ki orada putlar için kurban kesilirdi. Veya isabet heykelleri.

² Kumar okları ki Beyt-i Mukerrem yanında bulunurdu.

³ Dininizi kaldırmadan, sizi dinlerine döndürmeden.

⁴ Zarûret miktarından fazla yemiyerek veya yol kesmek, telezzüz, sirkat kastıyla olmayarak.

⁵ Tab olmadığı şey, ekli leziz olan şey veya Allah'ın adı ile boğazlananlar.

⁶ Kuştan, köpekten, canavardan av tutan hayvanlar.

⁷ Yahut onların tuttukları av helâl kılınmıştır.

⁸ Tutup sahibi için sakladıkları avı.

⁹ Veya hayvanı saldırdığınız zaman.

¹⁰ Boğazladıkları yahut bütün yemekleri yahut ekmek ile yemışleri.

¹¹ Yahut azatlı.

¹² Şeray-ı islâmı, Kelime-i şehadet, Allah'ı inkâr etse veya mürted olsa.

(6) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ kumtüm ilassalâti fagsilû vücûheküm ve eydiyeküm ilelmerâfikı vemsehû birüüsiküm ve ercûleküm ilelkâ'beyn, ve in küntüm cünüben fattahherû, ve in küntüm mardâ ev alâ seferin ev câe ehadün minküm minelgaâiti ev lamestümünnisâe felem tecidû mâen feteyemmemû sa'iyden tayyibâ, femsehû bivücûhiküm ve eydiyküm minh, mâ yüriydullahü liyec'ale aleyküm min haracin ve lâkin yüriydü liyütahhireküm ve liyütimme ni'metehü aleyküm le'alleküm teşkürûn (7) vezkürû ni'metallahi aleyküm ve miysâkahülleziy ve esekaküm bihi iz kültüm semi'nâ ve eta'nâ vettekullah, innallahe aliymün bizâtissudûr (8) yâ eyyühelleziyne âmenû künû kavvâmiyne lillâhi şühedâe bilkıstı ve lâ yecrimenneküm şeneânü kavmin alâ ellâ ta'dilû, i'dilû hüve akrebü littakvâ vettekullah, innallahe habiyrün bimâ ta'melûn (9) va'adallahülleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lehüm magfiredün ve ecrün aziym.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَرُوا وَإِنْ
كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمُ مِنَ الْغَائِطِ
أَوْ لَسْتُمْ بِالنِّسَاءِ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا
طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ
لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيَسَمِّيَ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧﴾
وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ
بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَقْوَامًا يَتَذَكَّرُونَ
اللَّهُ شَهِيدٌ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْرِجُوا شَتَانُ قَوْمٍ عَلَى
الْأَعْدَاءِ لَوْ أَعْدَلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

(6) Ey iman edenler! Namaza duracağınız zaman yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın başlarınızı sığayın. Topuklarınıza kadar ayaklarınızı da yıkayın ¹. Cünüp iseniz iyice temizlenin ². Keyifsiz iseniz veya yolda iseniz, yahut biriniz ayak yolundan gelirse veya kadınlara dokanmış iseniz, su da bulamazsanız yer yüzünün pâk toprak cinsiyle teyemmüm edin, artık ondan yüzlerinize, ellerinize sürün, Allah size darlık vermek istemez, fakat şükredesiniz diye sizin pâk olmanızı, hakkınızda nimetini tamamlamağı ister. (7) Al-

lah'ın size olan nimetini, «işittik, itaat ettik» dediginiz zaman size bağladığı misakı hatırlayın; Allah'tan sakının. Çünkü Allah sinelerdekini tamamiyle bilir. (8) Ey iman edenler! Allah için durun ³. İnsaf ile şahit olun. Bir cemaat ⁴ hakkındaki öfkelenmeniz sizi adalet etmemekle sizi vebale sürüklemesin. Adalet edin. Adalet takvaya pek yakındır. Allah'tan sakının çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır. (9) Allah iman edip iyi amel işleyenlere vâdetti: Onlar için (bağışlanmak) yarlıganmak, büyük bir mükâfat vardır.

¹ Yahut sığayın veya hafifçe yıkayın.

² Gusledin.

³ Tamamiyle hukukunu tutun.

⁴ Müşrikler veya Yahudiler.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 الْجَحِيمِ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
 إِذْ هُمْ قَوْمٌ لَا يَسْطُورُ إِلَيْكُمْ أَيْدِيهِمْ فَكَفَّ
 أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ ۚ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَٰئِيلَ وَبَعَثْنَا
 مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ
 أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي
 وَعَزَرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَّا يَخْفَرَ
 عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَا يُذِلَّكُمْ جُنَاحٌ بَعْثَرَى
 مِنْ بَيْنِهَا إِلَّا نَهَا رُفْنًا كَفَرْتُمْ بِذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ
 صَلَّىٰ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۚ فِيمَا نَقُضِيهِمْ مِيثَاقَهُمْ
 لَعْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
 عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ
 تَطَّلِعُ عَلَى خَآثِلَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ
 عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ الْحَنِينِينَ ۚ

(10) velleziyne keferû ve kezzebû biâyâ-
 tinâ ulâike ashâbülcahiym (11) yâ eyyü-
 helleziyne âmenûzkürü ni'metallahi aley-
 kûm iz hemme kavmün en yebsütü iley-
 kûm eydiyehüm fekeffe eydiyehüm an-
 kûm, vettekullah, ve alallahi felyetevek-
 kelilmü'minün (12) ve lekad ehazallahü
 miysâka beniy isrâiyl, ve be'asnâ minhü-
 müsney aşere nakiybâ, ve kaâlallahü in-
 niy ma'aküm, lein ekamtümussalâte ve
 âteytümüzzeke ve âmentüm birüsüliyy
 ve azzertümühüm ve akraztümullahe kar-
 zan hasenen leükeffirenne anküm seyyiâ-
 tiküm, ve leüdhilenneküm cennâtin tec-
 riy min tahtihel'enhâr, femen kefer ba'-
 de zâlike minküm fekad dalle sevâesse-
 biyl (13) febîmâ nakzihim miysâkahüm
 le'annâhüm ve ce'alnâ kulûbehüm kaâsi-
 yeh, yuharrifûnelkelime an mevâzi'hi ve
 nesû hazzan mimmâ zükkirü bih, ve lâ
 tezâlü tettali'u alâ hâinetin minhüm illâ
 kaliylen minhüm, fa'fu anhüm vafah,
 innallahe yuhibbülmuhsiniyn.

(10) Kâfir olup âyetlerimizi tekzip edenlere ge-
 lince onlar da Cehennemlidir. (11) Ey iman eden-
 ler! Allah'ın hakkınızdaki nimetini hatırlayın, ha-
 ni size bir güruh el uzatmak kastinde bulunmuş
 idi de Allah onların ellerini sizden geri çekmiş-
 di. Allah'tan sakının, mü'minler yalnız Allah'a
 mütevekkil olsunlar. (12) * Allah İsrail oğulların-
 dañ misak almışdı. Biz onlardan oniki nâzır ¹ tâ-
 yin ettik. Allah dedi ki ² ben sizinle beraberim, *
 namazı dosdoğru kılarırsanız, zekât verirsiniz, pey-
 gamberlerime inanırsanız, onlara yardım ederseniz,
³ Allah'a iyi bir ödünç verirsiniz ⁴ mutlak si-

zin kötülüklerinizi örter, sizi altında ırmaklar akar
 Cennetlere sokarım. Bundan sonra ⁵ içinizden
 herkim kâfir olursa muhakkak kötü yola sapmış
 olur. (13) Misaklarını bozmalarından dolayı on-
 lara lânet ettik. Yüreklerini katı yaptık. Onlar
 kelimeleri yerlerinden kaydırıyorlar. Kendilerine
 nasihat olunan şeyler meyanında nasiplerini unut-
 tular ⁶. İçlerinden pek azından başkasının ⁷ da-
 ima hıyanetine ⁸ muttali olur durursun. Onları
 affet, onlardan vaz geç; çünkü Allah iyi işleyen-
 leri sever.

¹ Veya kumandan, kethüda, müfettiş.

² Bunlara veya İsrail oğullarına.

³ Veya onları tevkir ederseniz.

⁴ Allah yolunda para sarfederseniz.

⁵ Bu ahti müekkettten sonra.

⁶ Kitaplarındaki peygamberimize mütabaat emrini.

⁷ Onlar ahitlerini bozmadılar, hıyanette de bulunma-
 dılar.

⁸ Veya hain güruhuna, hainlerden bazılarına.

(14) ve minelleziyne kaâlû innâ nasârâ ehaznâ miysakahüm fenesû hazzan mim-mâ zükürû bih, feagreynâ beynehümül'-adâve ve velbagdâe ilâ yevmilkiyâme, ve sevfe yünebbiühümullahü bimâ kânû yasna'ûn (15) yâ ehlelkitâbi kad câeküm resûlünâ yübeyyinü leküm kesiyren mim-mâ küntüm tuhfûne minelkitâbi ve ya'fû an kesiy, kad câeküm minallahi nûrûn ve kitâbün mübiyn (16) yehdiy bihillâhü menittebe'a rıdvânehü sübülesselâmi ve yuhricühüm minezzulümâtı ilennûri bi' iznihi ve yehdiyhim ilâ sırâtın müste-kiym (17) lekad keferelleziyne kaâlû in-nallahe hüvelmesihibnü meryem, kul femen yemlikü minallahi şey'en in irâde en yühlikelmesihibne meryeme ve üm-mehü ve men fiyl'ardı cemiy'â, ve lillâhi mülküssemâvâtı vel'ardı ve mâ beynehü-mâ, yahluku mâ yeşâ' vallâhü alâ külli şey'in kadiyr.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا فَمَاذُكُمْ وَإِهِ فَاغَرْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَسَوْفَ يَنْتَهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَن يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَأُمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

(14) «Biz hristiyanız» diyenlerden de misak aldık. Onlar da kendilerine nasihat olunan şeyler meyanında nasiplerini unuttular¹. Biz de kıyamet gününe kadar aralarına düşmanlığı, olanca sevmemezliği yapıştırdık. Allah yakında onlara yaptıklarını haber verecektir². (15) Ey ehl-i Kitap! Size Kitapta gizlediğiniz şeylerin çoğunu belli eder, çoğunu da affeyler³. Peygamberimiz gelmiştir. Size Allah tarafından bir nur, apaçık bir Kitap gelmiştir. (16) Allah rızasına tâbi olan-

ları o nur ile selâmet yoluna götürür, onları izni ile karanlıklardan aydınlığa çıkarır, doğru yola da götürür. (17) * «Allah; Meryem oğlu Mesih'ten ibarettir» diyenler kâfir oldular. Sen onlara de ki Allah Meryem oğlu Mesih'i, anasını, yer yüzünde bulunanların hepsini helâk etmek isterse Allah'ın istediğini tutmağa kim durabilir? Göklerin, yerin, aralarında ne varsa hepsinin mülkü Allah'ındır. O dilediğini yaratır. Allah her şeye tamamiyle kaadirdir.

¹ Peygamberimize imanı.

² Cezalarını verecektir.

³ Gizlediğinizin çoğunu izhar etmez veya çoğunuzu affeder.

وَقَالِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ خُذُوا آلَ اللَّهِ وَأَجِبُوا قُلُوبَكُمْ
يَعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْرِثُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا
يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى قُرُونٍ مِمَّنْ أُرْسِلَ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ
بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۗ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِذْكُرُوا نِعْمَةَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَ لَكُم مَّلُوكًا وَآتَاكُم
مَا لَمْ يُؤْتِ آخِلًا مِنَ الْعَالَمِينَ ۖ يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ
الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ
فَتَقْبَلُوا خِاسِرِينَ ۖ قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِن فِيهَا قَوْمٌ مُّجَابِرُونَ
وَإِنْ لَنْ نَدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَأَنَّا دَاخِلُونَ ۖ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخْفَاؤُنَا أَنِ
اللَّهُ عَلَيْهِمَا آذْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَآخَكُمْ
غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَوَكَّلُوا ۖ إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۖ

(18) ve kaâletilyahûdü vennasârâ nahnû
ebnâullahi ve ahibbâuh, kul felime yû'az-
zibüküm bizünûbiküm, bel entüm beşe-
rün mimmen halak, yagfirü limen yeşâü
ve yû'azzibü men yeşâ' ve lillâhi mülküs-
semâvâtî vel'ardı ve mâ beynehümâ ve
ileyhilmasiyr (19) yâ ehlelkitâbi kad câe-
küm resûlünâ yübeyyinü leküm alâ fet-
retin minerrüsûli en tekuûlû mâ câenâ
min beşyirin ve lâ neziyrin fekad câe-
küm beşyirün ve neziyr, vallahü külli
şey'in kadiyr (20) ve iz kaâle mûsâ likav-
mihî yâ kavmizkürû ni'metallahi aley-
küm iz ce'ale fiyküm enbiyâe ve ce'âle-
küm mülûken ve âtâküm mâ lem yû'ti
ehaden minel'âlemiyn (21) yâ kavmid-
hulûl'ardalmukaddesetelletiy keteballahü
leküm ve lâ terteddû alâ edbâriküm fe-
tenkalibû hâsiriyn (22) kaâlû yâ mûsâ
inne fiyhâ kavmen cebbâriyne ve innâ
len nedhulehâ hattâ yahrucû minhâ, fein
yahrucû minhâ feinnâ dâhilûn (23) kaâle
recülâni minelleziyne yehâfûne en'amal-
lahü aleyhimedhulû aleyhimûlbâb, feizâ
dehaltàmûhü feinneküm gaâlibüne ve
alallahi fetevekkelû in küntüm mü'mi-
niyn.

(18) Yahudiler, Nasraniler «biz Allah'ın oğulları ¹ ve dostlarıyız» dediler. Onlara de ki öyle ise neye sizi günahlarınızdan dolayı azaba duçar ediyor? Hayır, siz mahlûkatı meyanında beşersiniz ². Allah dilediğini yarlıgar, dilediğini azaba duçar kılar. Göklerin, yerin, aralarında ne varsa hepsinin mülkü Allah'ındır. Son varış O'nadır ³. (19) Ey ehl-i Kitap! Peygamberlerin ardı arası kesildiği bir zamanda «müjdeleyen, Allah azabıyla korkudan hiçbir peygamber gelmedi» dememeniz için ⁴ size dinin ahkâmını beyan eden Peygamberimiz gelmiştir. İşte size müjdeleyen, Allah azabıyla korkutan peygamber gelmiştir ⁵. Allah her şeye hakkıyla kaadirdir. (20) Hani Musa kavmine demisti: «Ey kavmim! Al-

lah'ın hakkınızdaki nimetini yâdedin, o vakit ki
içinizden bir takım peygamberler gönderdi, siz-
lerden padişah kıldı ⁶, zamanınızdaki mahlûkat-
tan bir ferde verilmeyen büyük mucizeleri size
verdi». (21) «Ey kavmim! Allah'ın size takdir
ettiği ⁷ Arz-ı Mukaddes'e girin, arkanıza dön-
meyin ⁸, yoksa ziyankâr olursunuz.» (22) Onlar
«Musa! Orada zorbalara vardır, onlar oradan çık-
mayınca biz oraya giremeyiz. Onlar oradan çı-
karlarsa biz de gireriz» demişlerdi. (23) Kor-
kan kimselerden olup Allah'ın in'am ettiği iki
kişi⁹ «onları ansızın kapıdan bastırın, kapıdan
bastırınca mutlak galip olursunuz. Mü'min iseniz
yalnız Allah'a mütevekkil olun» demişlerdi.

¹ Peygamber oğullarıyız, oğlu Mesih'in etbayız.

² Size de onlar gibi muamele olunur.

³ Bütün halkın işi yalnız ona varır.

⁴ Böyle itizar ve bahane etmemek için.

5 Artık ne özrünüz kalır!

⁶ Veya hadem ve haşem sahibi kıldı, esaretten kurta-

rıp hür kıldı veya sizlerden bir çok padişah yaptı.

⁷ Veya hibe ettiği, duhulünü emrettiği.

⁸ Dinden dönmeyin veya düşmandan korkarak kaçmayın.

⁹ Allah'tan korkup nimetine nâil olanlardan veya kor-
kanlardan iken Allah'ın nimetine nâil olanlardan iki kişi.

(24) kaâlû yâ mûsâ innâ len nedhulehâ ebeden mâ dâmû fiyhâ fezheb ente ve rabbûke fekaâtîlâ innâ hâhünâ kaâ'idûn (25) kaâle rabbi inniy lâ emlikü illâ nefsiy ve ahiy fefruk beynenâ ve beynelkavmilfâsikiyn (26) kaâle feinnehâ muharremetün aleyhim erba'iyne seneh, yetiyhüne fiyl'ardı felâ te'se alelkavmilfâsikiyn (27) vetlü aleyhim nebe'ebney âdeme bilhakk, iz karrebâ kurbânen fetükubbile min ehadihimâ ve lem yütekabel minel'âhar, kaâle leaktülennek, kaâle innemâ yetekabbelullahü minelmuttekiyn (28) lein besatte ileyye yedeke litaktüleniy mâ ene hibâsâtın yediye ileyke liaktülek, inniy ehâfullahe rabbel'âlemiyn (29) inniy üriydü en tebûe bi'ismiyy ve ismike fetekûne min ashâbinnâr, ve zâlike cezâuzzâlimiyn (30) fetavva'at lehü nefsihü katle ehiyhi fekatelehü feasbaha minelhâsiriyn (31) febe'asallahü gûrâben yebhasü fiyl'ardı liyüriyehü keyfe yüvâriy sev'ete ahiyh, kaâle yâ veyletâ e'aceztü en ekûne misle hâzelgurâbi feüvâriye sev'ete ahiy, feasbaha minennâdimiyn.

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنَدُخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَادْهَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي
لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
يَتِيمُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا نَاسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ وَأَنذَرُ
عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا
وَلَمْ يُقْبَلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَنْتَقِبُ اللَّهُ مِنَ
الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ
يَدِيَ إِلَيْكَ لَأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي خِفْتُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾
إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِآثِمِي وَإِنَّمَا فَتَكُونُ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ
قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾ فَبَعَثَ اللَّهُ
غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُشِيرَ بِهِ كَيْفَ يُوَارِي سَوْءَ
أَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتَى إِنِّي عَجِزْتُ أَن أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ
فَأُوَارِي سَوْءَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّكَادِ مِينَ ﴿٣١﴾

(24) Onlar: «Musa! O zorbalar orada bulundukça biz oraya ebediyen giremeyiz. Artık istersen sen Rabbin ile ¹ birlikte git de kıtalda bulun. Bizler burada oturacağız» dediler. (25) Musa «Yâ Rab! Ben kendimden bir de kardeşimden başkasına malik olamam ² bizim ile fasık cemaatin arasını ayır» dedi. (26) Allah dedi ki orası onlara kırk sene haram kılınmıştır, onlar çölde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Sen de fasık cemaate acıyıp sıkılma. (27) Onlara Âdem'in iki oğlunun kıssasını ³ doğru haber ver. Hani o ikisi kurbanlarını hazırlamışlardı ⁴ da birinin kurbanı kabul olunmuş diğerininki kabul olunmamıştı. Bu öbürüne «mutlak seni öldüreceğim» demekle öbürü de şöyle demişti: «Allah yalnız

sakınanların kurbanını kabul eder;». (28) * «Beni öldürmek için elini bana uzatırsan ben seni öldürmek için elimi uzatacak değilim. Çünkü âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım». (29) «Ben isterim ki beni öldürmekle kazandığın günahı kendi günahını üzerine alasın da ateşliklerden olasın. Zalimlerin cezası budur». (30) Nefsi onu kardeşini öldürmeğe sürükledi. O da kardeşini öldürdü de ziyankârlardan oldu. (31) Allah, yeri eşerek ona kardeşinin cesedini ⁵ nasıl örteceğini gösterecek ⁶ bir karga gönderdi. «Bana yazıklar olsun! Bu karga gibi olamadım mı? Olaydım da kardeşimin cesedini örteydim» dedi, pişman oldu gitti.

¹ Veya sen git, Rabbin de sana yardımcı olsun. Veya kardeşin Harun ile beraber git.

² Başkalarına sözüm geçmez.

³ Âdem, Aleyhisselâmın iki oğlu Habil ve Kabil veya Beni İsrail'den iki kişinin kıssalarını.

⁴ Veya herbiri kurban ile yakınlık istediler.

⁵ Veya avret yerini, cifesini.

⁶ Yahut kardeşinin cesedi definsiz kalarak hasıl olan çirkin hali ortadan nasıl kaldıracağını gösterecek.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ
 نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
 النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
 جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ
 كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعَثَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَكُسِيرُونَ ۖ إِنَّمَا
 جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
 الْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا ۖ وَقُتِّعَ
 أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ وَيُنْفَخُ مِنَ الْأَرْضِ
 ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ ۖ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَن تَقْدِرَ رُءُوسُهُمْ
 فَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 اتَّقُوا اللَّهَ وَأَنِيعُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي
 سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۖ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَوْ أَنَّهُمْ
 مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْقَدُوهُ أَمِنْ عَذَابِ
 يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ

(32) min ecli zâlik, ketebnâ alâ beniy is-
 râiyle ennehü men katele nefsen bigayri
 nefsin ev fesâdin fiyl'ardı feke'ennemâ
 katelennâse cemiy'â, ve men ahyâhâ fe-
 ke'ennemâ ahyennâse cemiy'â, ve lekad
 câethüm rüsülünâ bilbeyyinâti sümme
 inne kesiyren minhüm ba'de zâlike fiyl'-
 ardı lemüsrifün (33) innemâ cezâülleziy-
 ne yuhâribünallahe ve resûlehü ve yes'-
 avne fiyl'ardı fesâden en yükattelü ev yü-
 sallebû ev tükatta'a eydiyhim ve ercülü-
 hüm min hılâfin ev yünfev minel'ard, zâ-
 like lehüm hizyün fiyddünyâ ve lehüm
 fiyl'âhreti azâbün aziym (34) illelleziyne
 tâbü min kabli en takdirü aleyhim, fa'-
 lemü ennallahe gafûrün rahiym (35) yâ
 eyyühellziyne âmenûttekullahe vebteguü
 ileyhilvesiylete ve câhidü fiy sebiylihi le'-
 alleküm tüflihûn (36) innelleziyne kefe-
 rû lev enne lehüm mâ fiyl'ardı cemiy'an
 vemislehü ma'ahü liyefteđü bihi min
 azâbi yevmilkiyâmeti mâ tükubbile min-
 hüm, ve lehüm azâbün eliyim.

(32) Bundan dolayı herkim diğer bir kişiye kı-
 sas bedelinde olmaksızın veya yer yüzünde fe-
 sat çıkarmaksızın bir kişiyi öldürürse sanki bü-
 tün halkı öldürmüş; bir kimseyi de diri bırakır-
 sa sanki bütün halkı diri bırakmış gibi olacağını
 Tevrat'ta İsrail oğullarına hükmettik. * Pey-
 gamberlerimiz onlara açık mucizeler getirmiş-
 lerdi. Bütün bundan sonra onlardan bir çoğu yer
 yüzünde yoldan çıkmış oldular. (33) Allah ile,
 peygamberi ile muharebe edip ¹ yer yüzünde fe-
 sat için uğraşanların ² cezası ancak öldürmeleri
 veya asılmaları, yahut her biri bir yandan olmak
 üzere bir el ile bir ayaklarının kesilmesi, veya

yerlerinden sürülmeleridir ³. Bu ceza onlar hak-
 kında dünyada rüsvaylıktır, âhirette de onlara
 büyük bir azap vardır. (34) Meğer ki onlara gü-
 cünüz yetmeden evvel ⁴ onlara tövbe edeler. Bil-
 melisiniz ki Allah gafurdur, rahimdir. (35) Ey
 iman edenler! Allah'tan sakının, ona yaklaşmak
 hususunda vesile arayın, yolunda cihat edin ki
 felâh bulasınız. (36) Kâfir olanlar yok mu, onlar
 yer yüzünde ne varsa hepsi, onunla beraber bir
 misli kendilerinin olsa da onları kıyamet günü-
 nün azabından kurtulmak için feda etseler yine
 kabul olunmaz. Onlar için acıklı bir azap vardır.

¹ Allah'ın ahkâmına, peygamberin ahkâmına karşı ge-
 lip, Müslümanlarla muharebe edip.

² Yol kesenlerin.

³ Yerlerinden sürülmeleri, hapse atılmaları yahut mem-
 lekettten sürülmeleridir.

⁴ Onları ele geçirmeden evvel.

(37) yürüydüne en yahrucû minennâri ve mâ hüm bihâriciye minha ve lehüm azâbün mukiym (38) vessâriku vessârikatü fakta'û eydiyehüma cezâen bimâ kesbâ nekâlen minallah, vallahü aziyzün hakiym (39) femen tâbe min ba'di zulmihi ve asleha feinnallahe yetübâ aleyh, innallahe gafûrün rahiym (40) elem ta'lem ennallahe lehü mülküssemâvâtî velardı yu'azzibü men yeşâü ve yagfirü lîmen yeşâ' vallahü alâ külli şey'in kadiyr (41) yâ eyyüherresûlû lâ yahzünkelleziyne yüsâri'üne fiylküfri minelleziyne kaâlû âmennâ biefvâhihim ve lem tü'min kulûbühüm, ve minelleziyne hâdû semmâ'üne lilkezibi semmâ'üne likavmin âhariyne lem ye'tûk, yüharrifünelkelime min ba'di mevâdi'ih, yekuûlûne in ûtiytüm hâzâ fehuzühü ve in lem tü'tevhü fahzerü, ve men yüridillâhü fitnetehü felen temlike lehü minallahi şey'â, ulâikelzeziyne lem yüridillâhü en yutahhire kulûbehüm, lehüm fiylddünyâ hızyün ve lehüm fiyl'âhireti azâbün aziym.

يُرِيدُونَ أَن يُخْرِجُوا مِنَ التَّارِكِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّبِينٌ ۝ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝
فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيُغْفِرُ لِمَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ
لَا يَخْرُجُكَ الَّذِينَ يُبْسَارُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا
أَمَنَّا بِمَا نَفْوَاهُمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا
سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَاعُونَ لِقَوْمٍ آخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ
بِخَيْرٍ مِنَ الْكَلِمِ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنَّا وَدِيعُهُمْ
هَذَا فَخَذُّوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتُوهُ فَاخْذُرُوا وَمَنْ يُرِدِ
اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ لَمْ يَأْتُوا اللَّهَ بِبَيِّنَةٍ أَنْ يَطْهَرُ قُلُوبَهُمْ هَٰذَا فِي
الْدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

(37) Onlar ateşten çıkmağa çabalarlar. Halbuki onlar ateşten çıkacak değillerdir. Onlar için kendilerini durdurucu, bir azap vardır ¹. (38) Hırsız erkek ile hırsız kadının, kazandıklarına ceza olmak üzere Allah tarafından medar-ı ibret bir uku-bet olarak, ellerini kesin. Allah galib-i yektadır, hakimdir. (39) Herkim zulmünden ve sirkatinden sonra tövbe edip ıslah-ı hal ederse Allah onun tövbesini kabul eder. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (40) Bilmez misin ki? Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. O, dilediğini azaba duçar eder, dilediğini de (bağışlar) yarlıgar. Allah her şeye tamamıyla kaadirdir. (41) Ey peygamber! Ağız-

larıyla inanan, kalpleriyle inanmayan münafıklardan olup küfre koşanlar seni üzmesin. Yahudi olanlardan bâzısı âlimlerinin yalanına kulak asarlar ², yanına gelmeyen bir cemaat için kulak asarlar ³, kelimeleri ⁴ yerlerinden kaydırırlar, «size bu muharref olan hüküm verilirse kabul edin, verilmezse kaçın» derler. Allah herkimin mihtetini ⁵ isterse onu Allah'tan kurtarmak için hiçbir şey yapamazsın. Onlar öyle kimselerdir ki Allah onların kalplerini temizlemeği istememiştir. Onlar için dünyada rüsvaylık; âhirette de büyük bir azap vardır.

¹ Harekete mecal bırakmayacak bir azap, ardı arası kesilmeyen bir azap.

² Yahut senin ağzından yalan söylemek için kulak asarlar.

³ Sözü nü yanına gelmeyen diğer Yahudilere nakletmek, casusluk etmek için kulak asarlar.

⁴ Tevrat'taki ahkâm-ı ilâhiyeyi.

⁵ Rüsvaylığı, sapıklığını, helâklerini.

سَمَاعُونَ الْكَذِبَ اسْكَاوُنَ لِّلْشَّيْطَانِ فَانْجَاوُكَ فَاَحْكُمْ
بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ وَاِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَصُرُوْكَ
شَيْئًا وَاِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ اِنَّ اِلَهَ يَحْكُمُ
الْقِسْطَيْنِ ۖ وَكَيْفَ يُحْكُمُ لَكَ وَعِنْدَهُمُ النَّوْرُ
فِيهَا حُكْمُ اللّٰهِ نُنَزِّلُ لَكَ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ وَمَا اُولٰٓئِكَ
بِالْمُؤْمِنِيْنَ ۝ اِنَّا اَنْزَلْنَا النَّوْرَ فِيْهَا هُدًى وَنُورًا
يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِيْنَ اَسْكَنُوا الَّذِيْنَ هَادُوا وَاُولٰٓئِكَ
وَاَلَا خَبَارٌ ۚ يٰۤاَسْتَفْظُوا مِنْ كِتَابِ اللّٰهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّكَاسَ وَاخْشَوُنِ
وَلَا تَشْتَرُوا بِاِيَّائِي ثَمَنًا قَلِيْلًا ۚ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا
اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ۝ وَكُنَّا عَلَيْهِمْ
فِيْهَا اَنْۢ اَلْنَفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْاَنۢفَ
بِالْاَنۢفِ وَالْاُذُنَ بِالْاُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرۡحَ
قِصَاصًا فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهِ وَمَنْ
لَمْ يَحْكَمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝

(42) semmâ'üne lilkezihi ekkâlüne lis-
suht, fein câuke fahküm beynehüm ev
a'rid anhum, ve in tu'rid anhum, felen
yadurrûke şey'â, ve in hakemte fahküm
beynehüm bilkist, innallahe yuhibbül-
muksitiyn (43) ve keyfe yuhakkimûneke
ve indehümütttevrâtü fiyhâ hükmullahi
sümme yetevellevne min ba'di zâlik, ve
mâ ulâike bilmü'miniyn (44) innâ enzel-
nettevrâte fiyhâ hüden ve nûr, yahkümü
bihennebiyyûnelleziyne eslemû lilleziyne
hâdû verrabbâniyyüne vel'ahbârü bimes-
tuhfizû min kitâbillâhi ve kânû aleyhi
şühedâ' felâ tahşevünnâse vahşevni ve
lâ teşterû biâyâtiy semenen kaliylâ, ve
men lem yahküm bimâ enzelallahü feu-
lâike hümülkâfirûn (45) ve ketebnâ aley-
him fiyhâ ennenefse binnefsi vel'ayne
bil'ayni vel'enfe bil'enfi vel'üzüne bil'ü-
züni vessinne bissinni velcurûha kısâs,
femen tesaddaka bihi fehüve keffâretün
leh, ve men lem yahküm bimâ enzelallâ-
hü feülâike hümüzzâlimûn.

(42) Onlar yalana kulak asanlar, haram mal yi-
yenlerdir ¹. Eğer sana gelirlerse ² aralarında hük-
met veya onlardan yüz çevir ³. Eğer onlardan yüz
çevirirsen onlar sana hiçbir zarar veremezler. Şa-
yet aralarında hükmedersen insaf ile hükmet, Al-
lah insaf edenleri sever. (43) Allah'ın hükmünü
havi Tevrat yanlarında iken nasıl olur da sana
hükmettirirler? Bundan sonra da ⁴ arkalarını dö-
nerler. Onlar Tevrat'a ⁵ inanacak değillerdir. (44)
Biz Tevrat'ı inzal ettik, Tevrat'ta hidayet vardır,
nur vardır ⁶. Musa'dan sonra Allah'ın hükmüne
inkıyat eden peygamberler onunla Yahudiler ara-

sında hükmederler ⁷. Onların uleması, fukahası
da ⁸ Kitabullahı hıfza ⁹ memur olmalarından nâşi
hükmederler ¹⁰. Ona şahit olurlar ¹¹. Ey rüesa!
Artık nâstan korkmayın, benden korkun, âyetle-
rimi az paha ile satmayın, herkim Allah'ın inzal
ettiği ile hükmetmezse işte kâfirler onlardır. (45)
Biz Tevrat'ta İsrail oğullarına farz kıldık: Can
cana, göz göze, burun buruna, kulak kulağa, diş
dişe karşıdır. Yaralar da ödetilir. Herkim onu af-
federse, kendi günahı için kefarete olur ¹². Her-
kim Allah'ın inzal ettiği ile hükmetmezse işte za-
limler onlardır.

¹ Öyle haram mal ki onda bereket bulunmaz, o mal
ârî mucip olur. Ele gemesini gizlemeğe mecbur olur.

² Hükmüne müracaat ederlerse.

³ Yani onlar hakkında hâkim muhayyerdir: Dilerse
Kitap ve sünnet ile hükmeder, dilerse onlardan ıraz edip
onları kendi hükümlerine reddeder.

⁴ Kitaplarına uygun bir surette hükmettikten sonra.

⁵ Veya sana.

⁶ Ahkâm ve şerayil, tekâlif-i ilâhiyeyi gösterir, karan-
lıkları aydınlatır.

⁷ Yahut Tevrat'ta Yahudi olanlar için hidayet vardır,

nur vardır, Allah'ın hükmüne münkat olan peygamberler
Tevrat ile hükmederler.

⁸ Veya müçtehitleri, uleması, ârifi rabbanileri, zâhit-
leri, fukahası, sulâhası.

⁹ Tahriften korumağa, şerayil ihmal etmemeye.

¹⁰ Yahut hıfza memur oldukları Kitabullahın hükmüy-
le hükmederler.

¹¹ Peygamberler de, uleması da, sulâhası da Tevrat'ın
hak olduğuna şahit olurlar.

¹² Veya katil veya carih için kefarete vardır. Muaheze-
den kurtulur.

(46) ve kaffeynâ alâ âsârihim bi'iysebnî meryeme musaddıkan lima beyne yedeyhi minettevrâti ve âteynâhül'inciyle fiyhi hüden ve nûrûn ve musaddıkan limâ beyne yedeyhi minettevrâti ve hüden ve mev'izeten lilmütttekiyn (47) velyahküm ehlül'inciylî bimâ enzelallâhü fiyh, ve men lem yahküm bimâ enzelallâhü feülâike hümlûfâsikuûn (48) ve enzelâ ileykelkitâbe bilhakkı musaddıkan limâ beyneyedeyhi minelkitâbi ve müheyminen aleyhi fahküm beynehüm bimâ enzelallâhü ve lâ tettebi' ehvâehüm ammâ câeke minelhakk, liküllin ce'alnâ minküm şir'aten ve minhâcâ, ve lev şâallâhü lece'aleküm ümmeten vâhideten ve lâkin liyeb-lüveküm fiy mâ âtâküm festebikulhayrât, ilallâhi merciüküm cemiyy'an feyünebiüküm bimâ küntüm fiyhi tahtelifûn (49) ve enihküm beynehüm bimâ enzelallâhü ve lâ tettebi' ehvâehüm vahzerhüm en yeftinûke an ba'di mâ enzelallâhü ileyk, fein tevellev fa'lem ennemâ yüriyullahü en yusiybehüm biba'di zünûbihim, ve inne kesiyren minennâsi lefâsikuûn (50) efehukmelcâhiliyyeti yebguûn, ve men ahsenü minallâhi hükmen likavmin yûkinûn.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَنَنصَرُّكُمْ أُمَّةً لَّا يَنْجِيْلُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَمَاعَةٍ مِنكُم شِرْعَةٌ وَمِنهَا جَاوَزٌ لَّوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَيْتُمُ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّا حَكَمْتُ بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا نَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَآخِذْهُمْ بِأَن يَفْشَوْا عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِن كَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَتَحْكُم بِلَا مِلَّةٍ يَّبْعُونَ وَمَن أَحْسَنُ مِّنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّلْقَوْمِ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

(46) Meryem oğlu İsa'yı, ellerindeki Tevrat'ı tasdik edici olarak peygamberlerin izlerince getirdik. Ona, içinde hidayet bulunan, nur bulunan, ellerindeki Tevrat'ı tasdik eden, sakınanlara bir hidayet ve mev'iza olan İncil'i verdik. (47) Ehl-i İncil, Allah'ın İncil'de inzal ettiği ile hükmetmezse işte fasıklar onlardır. (48) Sana da ellerindeki Kitabı tasdik ederek, üzerinden nighban olarak ² doğru olmak üzere Kitap inzal eyledik. Artık onlar arasında Allah'ın inzal ettiği ahkâm ile hükmet. Sana gelen doğru hükümden dönerek onların hevesatına uyma. Her biriniz için bir şeriat, bir açık yol yaptık, Allah dileseydi sizleri bir

tek ümmet yapardı. Fakat size verdiği muhtelif şeriatlarda sizi denemek için onu dilemedi. Haydi hayırlı işlere koşuşun. Hepinizin dönüşü yalnız Allah'adır. İşte orada ihtilâf ettiğiniz şeyleri O, size haber verecektir. (49) Aralarında Allah'ın inzal ettiği ahkâm ile hükmetmeni de indirdik. Onların hevesatına uyma. Allah'ın sana inzal ettiği bazı şeylerden seni çevirmemeleri için onlardan kaçın. Eğer onlar yüz çevirirlerse ³ bilmelisin ki Allah yalnız bazı günahlarından dolayı onları cezaya uğratmak ister. Nâs'ın bir çoğu fasıktır. (50) Onlar cahiliyet hükümünü mü ⁴ araştırıyorlar? Yakinen bilen bir cemaat yanında Allah'tan daha güzel hükmeden kim olabilir?

¹ Veya nübüvvet-i Muhammediye hakkındaki delâil ile hükmetsin.

² Muharref olanı olmayandan ayırır surette.

³ Hükümünü dinlemezlerse.

⁴ Hevesata uymak.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
نَحْنُ نُسَبِّحُكَ ذَا ثَرَةٍ قَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِي بِالْفَتْحِ وَأُمِرَ مِنْ عِنْدِ
فِيضٍ عَلَىٰ مَا أَسْرَوْا فِي أَنْفُسِهِمْ فَادْمِيقُوا كُمُومَكُمْ وَالَّذِينَ
آمَنُوا هُؤُلَاءِ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَمَعَهُمْ حِطَّتِ
أَعْمَالُهُمْ فَاصْبِرُوا خَوَاسِرَ يَوْمَ يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ رَبِّكَ مِنْكُمْ
عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
أَعَزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَتَّخِذُونَ لَوْمَةً
لَا يُرِيدُ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٢﴾
أَتَمَّوْا لَكُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُبَيِّمُونَ لَكُمْ الْقَسَمَةَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٣﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ
آمَنُوا فَإِنَّ حَرْبَ اللَّهِ هُمْ الْغَالِبُونَ ﴿٥٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوءًا وَلَعِبًا مِنْ الَّذِينَ يُؤْتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَتَقُوا اللَّهَ إِنَّكُمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾

(51) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettehi-
zûlyahûde vennasârâ evliyâ' ba'duhüm
evliyâhü ba'd, ve men yetevellehüm min-
küm feinnehü minhüm, innallâhe lâ yeh-
diylkavmezzâlimiyn (52) feterelleziyne
fiy kulûbihim maradun yüsâri'üne fiy-
him yekuûlûne nahşâ en tüsiybenâ dâi-
reh, fe'asallâhü en ye'tiye bilfethi ev em-
rin min indihî feyusbihü alâ mâ eserrû
fiy enfüsihim nâdimiyn (53) ve yekuû-
lülleziyne âmenû ehâülâilleziyne aksemû
billâhicehde eymanihim innehüm lema'-
aküm, habitat a'malühüm feasbahü hâ-
siriyn (54) yâ eyyühelleziyne âmenû men
yertedde minküm an diynihî fesevfe ye'-
tillâhü bikavmin yuhibbühüm ve yuhib-
bûnehü ezilletin alelmü'miniyne e'izzetin
alelkâfiriyne yücâhidûne fiy sebiylillâhi
ve lâ yehâfûne levmete lâim, zâlike fad-
lullâhi yü'tiyhi men yeşâ' vallâhü vâsi'-
un aliym (55) innemâ veliyyükümullâhü
ve resûlühü velleziyne âmenüllezziyne yu-
kymûnessalâte ve yü'tünezzekâte ve hüm
râki'un (56) ve men yetevellallâhe ve re-
sûlehü velleziyne âmenû feinne hızballahi
hümülgaâlibûn (57) yâ eyyühelleziyne
âmenû lâ tettehizüllezziynettehazû diyne-
küm hüzüven ve le'iben minelleziyne ütül-
kitâbe min kabliküm velküffäre evliyâ',
vettekullâhe in küntüm mü'miniyn.

(51) Ey iman edenler! Yahudileri, Nasranileri yâr edinmeyin. Onlar birdiğerlerine yârdırlar. Sizlerden kim onları yâr edinirse o da onlardan olur, çünkü Allah zalim cemaate hidayet etmez. (52) Kalplerinde münafıklık hastalık bulunan kimselerin «bizleri çepçevre bir felâket kaplamasından ¹ korkarız» diyerek onları dost tutma hususunda koşuştuklarını görürsün. Olabilir ki ² Allah fetih ve zafer verir veya kendi nezdinden bir emir ³ getirir de onlar kalplerinde gizledikleri şeye pişman olurlar. (53) Mü'min olanlar «elbette sizinle beraberiz diye Allah'a olanca yeminle-riyle yemin edenler bunlar mıdır?» derler ⁴. Onların amelleri beyhude oldu. Kendileri de ziyân-kâr oldular. (54) Ey iman edenler! İcinizden kendi dinlerinden dönen olursa Allah ona bedel bir

cemaat getirecek ki onları sever, onlar da onu severler; onlar mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı zorlu olurlar; Allah yolunda cihat ederler; ayıplayan kimselerin hiç birinin ayıplamasından korkmazlar. Bu Allah'ın bir inayetidir ki onu dilediğine verir. Allah vâsi'dir, hakkıyla âlimdir. (55) Sizin yârinız, işinizi gören ancak Allah'tır, peygamberidir, namazı dosdoğru kılan, zekât veren, rükûda bulunan ⁵ mü'minlerdir. (56) Allah'a, peygamberine, mü'min olanlara dostluk edenler galip olur; çünkü galip olanlar, Allah bölüğüdür. (57) Ey iman edenler! Bihakkın mü'min iseniz sizden evvel Kitaba nâil olup dinlerini eğlence, oyuncak edinenleri, kâfir ve müşrikleri dost edinmeyin, Allah'tan sakının.

¹ Kıtık gibi, islâmın mağlûp olması gibi başımıza gelecek felâketten korkarız da onlara muvafakat ederiz.

² Şâri' umdurunca herhalde ihsan eder.

³ Mekke fethi, Hayber ve Fedek fethi gibi yahut Ya-

hudilerin hakkında muameleye dair ferman-ı ilâhî.

⁴ Kıyamette nifaklarının zuhuru zamanında.

⁵ Huşu'da bulunan, nafile namaz kılan, yahut rükûda olsa da zekât veren, zekâta mûsaraat eden.

(58) ve izâ nâdeytüm ilassalâtittihazûhâ hüzüven ve le'ibâ, zâlike biennehüm kav-mün lâ ya'kûlûn (59) kul yâ ehlelkitâbi hel tenkimûne minnâ illâ en âmennâ bil-lâhi ve mâ ünzile ileynâ ve mâ ünzile min kablü ve enne eksereküm fâsikuûn (60) kul hel ünebbiüküm bişerrin min zâlike mesûbeten indallâh, men le'anehullâhü ve gadibe aleyhi ve ce'ale minhümülkı-redete velhanâziyre ve abedettâguût, ulâ-ike şerrün mekânen ve edallü an sevâis-sebiyl (61) ve izâ câüküm kaâlû âmennâ ve kad dahalû bilküfri ve hümm kad ha-racû bih, vallâhü a'lemü bimâ kânü yek-tümün (62) ve terâ kesiyren minhüm yüsâri'üne fiyl'ismiyl'udvâni ve eklihi-müssuht, lebi'semâ kânü ya'melün (63) levlâ yenhâhümür-rabâniyyüne vel'ahbârü an kavlihimül'isme ve eklihimüssuht, lebi'se mâ kânü yesne'un (64) ve kaâle-tilyahüdü yedullâhi maglûleh, gullet ey-dihim ve lû'inü bimâ kaâlû, bel yedâhü mebsûtâtâni yünfikü keyfe yeşâ, ve leye-ziydenne kesiyren minhüm mâ ünzile ileyke min rabbike tugyânen ve küfrâ, ve elkaynâ beynehümül'adâvete velbagdâe ilâ yevmilkiyâme, küllemâ evkadû nâ-ren lilharbi etfe'ehallâhü ve yes'avne fiyl'ardı fesâdâ, vallâhü lâ yuhıbbülmüf-sidiyn.

وَإِذَا نَادَيْتُمُ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُوعًا وَإِلَى ذَلِكَ يَانَهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقُوتُونَ مِنَّا إِلَّا أَنَا مَسَاءُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّا كَرَّمْنَا نَفْسُوتُ ﴿٥٩﴾ قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَاؤُكُمْ فَالُوا أَمَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَغْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾ وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السَّخِطَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٦٢﴾ قُلْ لَا يَنْفَعُهُمُ الزَّيْنَةُ وَالْإِنْخِبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السَّخِطَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالِ الْيَهُودُ يَدَّأُ اللَّهُ مَعْلُومَةً غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلِعُوا بِمَا كَانُوا يَدَّأُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَئِنْ بَدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا أُولَئِكَ يَنْفَعُهُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿٦٤﴾ كَمَا أَوقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ طُغْيَانًا هَا اللَّهُ وَسِعُونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٥﴾

(58) Onlar, namaza çağırdığınız zaman namazı ¹ eğlence, oyuncak edinirler. Bu da onların aklı ermeyen bir cemaat olduklarından. (59) De ki ey ehl-i Kitap! Biz ancak Allah'a, bize inzal olunana, bundan evvel inzal olunana inandığımızdan, pek çoğunuzun fasık olmalarından dolayı bizden hoşlanmıyorsunuz. Hakikat halde çoğunuz fasıksınız. (60) Onlara de ki Allah yanında sabit olan ceza itibarıyla bundan daha kötüsünü ² size haber vereyim mi? Allah'ın kendisine lânet ettiği, gazabına uğrattığı, bir kısmını maymun, domuza çevirdiği ³ kimsenin, Tağut'a tapan kimsenin dinidir. İşte yerleri en kötü olan, doğru yoldan pek ziyade sapan onlardır. (61) Sizde geldikleri zaman «İman ettik» derler. Halbuki onlar küfür ile girip küfür ile çıkmışlardır. Allah onların gizlediklerini daha iyi bilir. (62) On-

lardan çoğunu görürsün ki günaha, haksızlığa, haram mal yemeğe sanki haklı imişler gibi koşuşurlar. * Onların işledikleri işler ne çirkindir! (63) Uleması, fukahası onları günah söylemeden, haram mal yemeden menetmeli idi. Onların yaptıkları ne çirkindir ⁴. (64) Yahudiler «Allah'ın eli bağlıdır ⁵» dediler. Kendi elleri bağlansın ⁶, bu dediklerinden dolayı mel'un olsunlar ⁷. Hayır onun elleri açıktır; O, dilediğine harceder. * Rabbin tarafından sana inzal olunan Kur'an onlardan bir çoğunun azgınlığını, gâvurluğunu arttırıyor. Onların arasına kıyamet gününe kadar düşmanlık, olanca kuvvetiyle sevmemezlik yapıştırdık. Onlar her zaman harp için ateş yaksalar Allah onu söndürür ⁸. Onlar yer yüzünde fesat için çabalarlar. Allah fesatçıları sevmez.

¹ Veya namaza çağırmağı, ezanı.

² Farzedin ki böyledir. Fakat bu dediklerinizden daha kötüsünü.

³ Yahudileri ve hristiyanları.

⁴ Ulemasının, fukahasının men'i boşlamaları çirkin şeylerdir.

⁵ Cimridir, rızık vermez, züğürttür, âcizdir.

⁶ Aynı bedduayı iadedir.

⁷ Veya elleri tutuldu, mel'un oldular.

⁸ Her ne zaman peygamber ile kavgaya çıksalar mağlup olurlar.

وَلَوْ أَنَّهُمْ لَكَابُوا أَيْمَانَهُمْ وَاتَّقَوُا لَكَفَرْنَا عَنْهُمْ سُبْحَانَهُ
وَلَا دَخَلْنَا فِي عَمَلِهِمْ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكْفَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ
وَمِنْ تَحْتِهَا جُثَاثٌ مِنْهُمْ ۖ أَمَةٌ مُقْنَصَةٌ ۚ وَكثيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ
مَا يَعْمَلُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
وَأَنْ تَقْعَلَ قَالَتِ رِسَالَتُهُ ۖ وَاللَّهُ يَعْصِيكَ مِنَ النَّاسِ
إِنَّا لِلَّهِ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۖ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُبَيِّنُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَكِنْ يَذَّنُ كَثِيرٌ مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۖ
إِنَّا لَذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَى
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۖ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ رُسُلًا كَمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا
لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ۖ

(65) ve lev enne ehlelkitâbi âmenû vette-
kav lekeffernâ anhüm seyyiâtihim ve le'-
edhálnâhüm cennâtin na'iyim (66) velev
ennehüm ekaâmüttevrâte vel'inciyle ve
mâ ünzile ileyhim min rabbihim le'ekelû
min fevkihim ve min tahti ercühim,
minhüm ümmetün muktesideh. ve kesiy-
rûn minhüm sâe mâ ya'melûn (67) yâ
eyyüherresûlû bellig mâ ünzile ileyke min
rabbik, ve in lem tef'al femâ bellagte ri-
sâleteh, vallâhü ya'sümûke minennâs, in-
nallahe lâ yehdiylkavmelkâfiriyn (68)
kul yâ ehlelkitâbi lestüm alâ şey'in hattâ
tükiymüttevrâte vel'inciyle ve mâ ünzile
ileyküm min rabbiküm, ve leyeziydenne
kesiyren minhüm mâ ünzile ileyke min
rabbike tугyânen ve küfrâ, felâ te'se alel-
kavmilkâfiriyn (69) innelleziyne âmenû
velleziyne hâdû vassâbiüne vennasâra
men âmene billâhi velyevmil'âhırî ve a-
mile sâlihan felâ havfün aleyhim ve lâ
hüm yahzenûn (70) lekad ahaznâ miysâ-
ka beniy isrâiyle ve erselnâ ileyhim rü-
sûlâ, küllemâ câehüm resûlün bimâ lâ
tehvâ enfüsühüm feriykan kezzebû ve fe-
riykan yaktülûn.

(65) Ehl-i Kitap iman edip sakınsalardı elbette kötülüklerini örter, kendilerini nimeti bol Cennetlere sokardık. (66) Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i, Rabbileri tarafından kendilerine inzal olunanı ¹ yerine getirselardı onlar üstlerinden, ayakları altından yerlerdi ². Kendileri arasında itidal sahibi ³ ümmet vardır. Çoğu ise ne kötü işler işler. (67) Ey Peygamber! Rabbin tarafından sana inzal olunanı eriştir, eğer böyle yapmazsan peygamberliğini eriştirmemiş olursun. Allah seni nâstan korur; çünkü kâfir cemaate seni izrar için yol göstermez. (68) De ki ey ehl-i Kitap! Tevrat'ı, İncil'i Rabbiniz tarafından size inzal olunanı ye-

rine getirmedikçe siz dince birşey üzere değilsiniz. * Sana Rabbin tarafından inzal olunan şey herhalde onlardan bir çoğunun azgınlığını, gâvurluğunu artırır. O halde kâfir, cemaate sokulma. (69) Mü'min olanlar, Yahudi olanlar Sâbiîler, Nasraniler yok mu onlardan Allah'a, âhıret gününe iman edip amel-i salih işleyenler üzerinde hiç bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (70) * İsrail oğullarından misak almıştık. Onlara birçok peygamber göndermiştik. Peygamber onlara her ne zaman nefislerinin arzu etmedikleri bir şeyi getirdiyse önlerine çıktılar; kimini yalancı çıkardılar; kimini de öldürüyorlar.

¹ Kur'an-ı Mübin veya diğer peygamberlere nazil olan kitaplar.

² Bunların ahkâmını veya oradaki ahd-i ilâhiyi yerine

getirselardı onlara çok bereket hasil olurdu, veya göklerden, yerden onlara bol bol rızık gelirdi.

³ Gidişi doğru, işi doğru veya inatçı değil.

(71) ve hasibû ellâ tekûne fitnetün fe'amû ve sammû sümme tâballahü aleyhim sümme amû ve sammû kesiyrün minhüm, vallâhü basiyrün bimâ ya'melûn (72) lekad keferelleziyne kaâlû innallahe hüvelmesiyhubnü meryem, ve kaâlelmesiyhu yâ beniy isrâiyl a'büdüllâhe rabbiy ve rabbeküm, innehü men yüşrik billâhi fekad harremallahü aleyhilcennete ve me'vâhünnâr, ve mâ lizzâlimiyye min ensâr (73) lekad keferelleziyne kaâlû innallahe sâlisü selâseh, ve mâ min ilâhin illâ ilâhün vâhid, ve in lem yentehû ammâ yekuûlûne leyemessennelleziyne keferû minhüm azâbün eliyim (74) efelâ yetübûne ilallahi ve yestagfirûneh, vallahü gafûrün rahiym (75) melmesiyhubnü meryeme illâ resûl, kad halet min kablihırrüsül, ve ümmühü sıddiykah, kânâ ye'külânitta'am, unzur keyfe nübeyyî-nü lehümülâyâti sümmenzur ennâ yü'fekûn (76) kul eta'büdüne min dünüllâhi mâ lâ yemlikü leküm darran ve lâ nef'â, vallahü hüvessemyi'ul'aliym.

وَحَسِبُوا أَلَّا يَكُونُ فِتْنَةٌ فَجَمَعُوا صَمُوتًا تَابَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثَةٌ وَثَلَاثَةٌ وَمِمَّنْ
إِلَهِ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْهَوْا عَمَّا يَقُولُونَ
لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ أَفَلَا
يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾
مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ وَأَمَّهُ صَدِيقَةٌ كَانَا يَافَا لَنَا لَطْعَامٌ أَنْظُرْ
كَيْفَ نَبِّينَ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾
﴿قُلْ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَآئِمٌ لَّكُمْ
صَرَآ وَلَا تَنْفَعُ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ﴿٧٦﴾

(71) Onlar hiç bir mihnet ¹ bulunmaz sandılar da kör oldular, sağır oldular ². Sonra Allah onların tövbelerini kabul etti, sonra onlardan bir çoğu yine kör oldu, sağır oldu. Allah işlediklerini görür. (72) * «Allah, Meryem oğlu Mesih'ten ibarettir» diyenler kâfir olmuşlardır. Halbuki Mesih onlara «Ey İsrail oğulları! Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tapın» demişti; çünkü herkim Allah'a şerik koşarsa Allah ona Cenneti haram kılar, onun yurdu ateştir, zalimler için hiç bir yardımcı yoktur. (73) * «Allah, üçten biridir» ³ diyenler kâfir olmuşlardır. Halbuki hiç bir tapacak yoktur, ancak bir tek tapacak vardır. Eğer söyledikleri sözlerinden geri dur-

mazlarsa * onlardan kâfir olanlara her halde elim bir azap dokunacaktır. (74) Daha Allah'a tövbe etmeyecekler mi? Onun yarlıgamasını (bağışlamasını) istemeyecekler mi? Halbuki Allah gafurdur, rahimdir. (75) Meryem oğlu Mesih peygamberden başka bir şey değildir. Ondan evvel peygamberler de gelip geçmiştir. Onun anası suçlardan pek uzak bir kadındır ⁴. Her ikisi yemek yerler ⁵. Bak ki onlara nasıl âyetleri beyan ediyoruz? Baksana onlar nasıl çevriliyorlar ⁶! (76) Onlara de ki Allah'ı bırakıp hiç bir zarara, menfaate gücü yetmeyen şeylere mi tapıyorsunuz? Halbuki semî' olan, hakkıyla âlim olan Allah'tır.

¹ Kıtık, hastalık, düşmanlık, katil gibi.

² Hakkı görmediler; cehil ve küfürde kaldılar.

³ Üç ilâhtan biridir.

⁴ Veya Allah'ın âyetlerini pek ziyade tasdik eden ka-

dındır.

⁵ O halde nasıl mâbut olurlar?

⁶ Hakkı dinlemeden, âyetleri dinleyip anlamadan yüz çeviriyorlar.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا
كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۖ لَعْنُ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ
وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
ۖ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۖ تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ
أَنْ سَخَطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ۖ
وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ
مَا اتَّخَذُوا هَذِهِ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ۖ
لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ
آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
قَتَلُوا نَبِيًّا وَزَعَمُوا أَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۖ

(77) kul yâ ehlelkitâbi lâ taglû fiy diyni-
küm gayrelhakki ve lâ tettebi'û ahvâe
kavmin kad dallû min kablû ve edallû
kesiyren ve dallû an sevâissebiyl (78)
lu'inelleziyne keferû min beniy isrâiyle
alâ lisâni dâvude ve iysebnî meryem, zâ-
like bimâ asav ve kânû ya'tedûn (79)
kânû lâ yetenâhevne an münkerin feâ-
lûh, lebi'se mâ kânû yef'alûn (80) terâ
kesiyren minhüm yetevellevnelleziyne ke-
ferû, lebi'se mâ kaddemet lehüm enfüsü-
hüm en sehitallahü aleyhim ve fiyl'azâbi-
hüm hâlidûn (81) ve lev kânû yü'minûne
billâhi vennebiyyi ve mâ ünzile ileyhi
mette hazûhüm evliyâe ve lâkinne kesiy-
ren minhüm fâsikuûn (82) letecidenne
eşeddennâsi adâveten lilleziyne âmenül-
yahûde velleziyne eşrekû, ve letecidenne
akrebehüm meveddeten lilleziyne âme-
nüllezziyne kaâlû innâ nesârâ, zâlike bien-
ne minhüm kissiysiye ve rûhbânen ve
ennehüm lâ yestekbirûn.

(77) De ki ey ehl-i Kitap : Dininizde nahak ye-
re haddi aşmayın ¹. Bundan evvel yoldan çıkıp
bir çoklarını yoldan çıkararak, hâlâ doğru yoldan
sapan bir cemaatin hevesine uymayın. (78) İsrail
oğullarından kâfir olanlara Davut, Meryem oğlu
İsa diliyle lânet olundu ². Bu da onların isyanla-
rından, haddi aşmalarından nâşidir. (79) Onlar
yaptıkları fenalıklardan diğerlerini alıkoymuyor-
lardı. * Yaptıkları işler ne kötü işlerdi! (80)
Onların bir çoğunu görürsün ki kâfir ve müşrik
olanlara dostluk güderler. * Nefislerinin ileri gö-
türdüğü iş ne çirkin şeydir ki Allah onları hış-

mına uğratmıştır. Onlar azapta da daima kala-
caklar. (81) Onlar Allah'a, peygambere ⁴, ona in-
zal olunan Kitaba iman getirmiş olsaydılar kâfir-
leri yâr edinmezlerdi. Fakat onların bir çoğu fa-
sıktırlar. (82) * Yahudileri, müşrik olanları mü'-
min olanlara nâs'ın en yaman düşmanı bulursun.
* «Biz hristiyanız» diyenleri de mü'min olanlara
muhabbette en yakın bulursun. Bu da onların
içinde bir takım keşişler, rahipler ⁵ bulunmasın-
dan, hakka ittiba hususunda kendilerini de büyük
görmediklerinden nâşidir.

¹ Hazret-i İsa hakkında Yahudiler gibi de, Nasraniler
gibi de söylemeyin.

² Her ikisi onlara beddua ettiler, yahut Allah Zebur
ve İncil'de onlara lânet etti.

³ Tekrar etmemek için, içlerinde nehyeden bulunma-

dığından hiç bir vakit nehyi vaki olmamıştı. Yahut yap-
tıkları fenalıklardan geri durmuyorlardı.

⁴ Musa'ya veya Muhammed'e «Aleyhimessalâtü vesse-
lâm.»

⁵ Âlimler, zâhitler.

(83) ve iza semî'û mâ ünzile ilerresûli te-râ a'yühüm tefiydu mineddem'i mim-mâ arefû minelhakk, yekuûlûne rabbenâ âmennâ fektübâ ma'aşşâhidîyn (84) ve mâ lenâ lâ nû'minü billâhi ve mâ câenâ minelhakkı ve natma'u en yüdhilenâ rab-bünâ ma'alkavmissâlihiyn (85) feesâbe-hümullâhü bimâ kaâlû cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidîyne fiyhâ, ve zâlike cezâulmuhsiniyn (86) velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ ulâike ashâ-bülcehiym (87) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tüharrimû tayyibâtî mâ ehallallahü le-küm ve lâ ta'tedû, innallahe lâ yuhibbül-muğtediyn (88) ve külû mimmâ rezeka-kümullahü halâlen tayyiben vettekulla-helleziy entüm bihi mü'minûn (89) lâ yû-âhizükümullahü billagvi fiy eymaniküm ve lâkin yûâhizüküm bimâ akkadtümü-leymân, fekeffâretühü it'âmü aşereti me-sâkiyne min evsatı mâ tut'imüne ehliy-küm ev kisvetühüm ev tahriyrü rakabeh, femen lem yecid fesyâmü selâseti ey-yâm, zâlike keffâretü eymaniküm izâ ha-leftüm, vahfezû eymâne-küm, kezâlike yü-beyyinullahü leküm âyâtîhi le'alleküm teşkürûn.

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ
مِنَ الدَّمْعِ بِمَا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا
مَعَ الشَّاهِدِينَ ۝ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ
الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يَدْخُلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ۝
فَأَنذَرْنَا بِهِمُ اللَّهَ بِمَا قَالُوا جَنَاحَاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْخَاسِبِينَ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْحَرِّ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَحْزَنْ مَوَاطِنَ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا
أَنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُغْتَبِينَ ۝ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا
طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝ لَا يُؤْخَذُكُمْ
اللَّهُ بِاللَّغْوِ فَيَآمَنَكُمْ وَلَكِنْ يَأْخُذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ
فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ
أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْفَتُهُمْ أَوْ تَجْرِيرُ رَقَبَةٍ ۚ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَاحْفَظُوا
أَيْمَانَكُمْ ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝

(83) Peygambere inzal olunan Kur'an-ı işit-tikleri vakit hak olan Kur'an-ı tanıdıklarından dolayı gözlerinin yaştan dolup taşarak «Ey Rab-bimiz! İnandık, bizi şahitlerle ¹ beraber yaz». (84) Bize ne oluyor da Rabbimizin bizleri salih bir cemaat ile beraber Cennete sokmasını ummuş iken yine Allah'a, bize gelen hak peygambere inanmıyoruz? ²» dediklerini görürsün. (85) Allah dedikleri bu söze karşı altında ırmaklar akan Cennetlerde daim kalmak üzere onlara mükâfat verdi. Bu da iyi işleyenlerin mükâfatı böyle olur. (86) Kâfir olup âyetlerimizi tekzip edenler Ce-hennemlik kimselerdir. (87) Ey iman edenler! Allah'ın sizlere helâl kıldığı pâk şeyleri haram kıl-

mayın, hadden aşmayın, Allah hadden aşanları sevmez. (88) — Allah'ın merzuk kıldığı pâk ve helâl olanı yiyin, inanmış olduğunuz Allah'tan sa-kının. (89) Allah beyhude andınızla ³ sizi mua-heze etmez. Fakat antları bağlamanızla ⁴ sizi muaheze eder, onun kefareti çoğuluza çocu-ğunuza yedirdiğinizin orta derecesinden on yok-sula yemek yedirmek ⁵ veya esvap giydirmek, ya-hut bir köle azat etmektir. Bunu bulamayan üç gün birbiri ardınca oruç tutsun. Yemin edip boz-duğunuz yeminlerinizin kefareti budur. Antları-nızı koruyun ⁶. Allah size âyetlerini şükredesiniz diye böyle beyan ediyor.

¹ Ümmetlerin ekmeli olan ümmet-i Muhammed ile veya peygamberlerle.

² Neye islâm oldunuz? diye ta'yip eden Yahudilere cevap makamında söylemişlerdir.

³ Bakara Sûresi 225 âyet.

⁴ Gönül ile kasdedilen bir andı bozarsanız.

⁵ Veya bu kadar yemeği vermek, temlik etmek.

⁶ Andınızı bozmayın. Veya dilinizi anda alıştırmayın.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ
 رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا يُرِيدُ
 الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
 وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾
 وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَوُا
 إِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيُبَوِّغْكُمْ اللَّهُ فِي شَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ
 تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَمَسُّهُ بِالْغَيْبِ مِن غَدٍ
 بُعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ
 وَأَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَ مِنْكُمْ مَتَعِدًا لِمَا تَحَرَّمَ مِنْهُ فَمَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ
 يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَذًا بِأَلْفِ الْكَعْبَةِ أَوْ فَتَارَةً طَعَامٌ
 مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقُوا وَعَلَى اللَّهِ عَمَّا اللَّهُ عَمَّا
 سَلَفٌ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمْ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

(90) yâ eyyühelleziyne âmenû innemelhamrû velmeysirü vel'ensâbü vel'ezlâmü ricsün min amelışseytânî fectenibühü le'alleküm tüflihün (91) innema yüriydüşseytânü en yûkr'a beynekümül'adâvete velbagdâe fiylhamri velmeysiri ve yesudeküm an zikrillâhi ve anissalât, fehel entüm müntehün (92) ve etiy'ullâhe ve etiy'urresüle vahzerû, fein tevelleytüm fa'lemû ennemâ alâ resûlinelbelâgülmübîyn (93) leyse alelleziyne âmenû ve âmilüssâlihâti cünâhun fiymâ ta'imû izâ mettekav ve âmenû ve amilüssâlihâti sümmettekav ve âmenû sümmettekav ve ahsenû, vallahü yuhıbbülmuhsiniyn (94) yâ eyyühelleziyne âmenû leyebülvennekümmüllâhü bişey'in minassaydi tenâlühü eydiyküm ve rimâhuküm liya'lemallahü men yehâfühü bilgayb, femeni'tedâ ba'de zâlike felehü azâbün eliyim (95) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ taktülüssayde ve entüm hurum, ve men katelehü minküm müte'ammiden fecezâün mislû mâ katele minenne'ami yahkümü bihi zevâ adlin minküm hedyen bâligalkâ'beti ev keffâretün ta'amün mesâkiyne ev adlû zâlike sıyâmen liyezuka vebâle emrih, afallahü ammâ selef, ve men âde feyentekimüllâhü minh, vallahü aziyzün züntikaâm.

(90) Ey iman edenler! Şarap da, kumar da dikili taşlar da ¹, fal okları da Şeytanın murdar bir işinden başka birşey değildir. Artık ondan kaçının ki felâh bulasınız. (91) Şeytan; yalnız şarap ve kumar ile aranızda düşmanlık, sevmemezlik bırakmak, sizi de Allah'ı anmadan alıkoymak ister; daha vaz geçemeyecek misiniz ². (92) Allah'a da, peygamberine de itaat edin, Allah'a karşı gelmeden çekinin. Eğer Allah'ın hükmünden yüz çevirerseniz ne olursa size olur. Bilmelisiniz ki Peygamberimize açık bir surette vahiy eriştirmek düşer. (93) İman edip iyi iş işleyenlere, sakınıp inanmada ve iyi iş işlemede, yine sakınıp inanmada, nihayet sakınıp iyi iş işlemede bulundukça haram kılınmadan evvel tenavül ettikleri şeyde bir beis yoktur. Allah iyi iş yapanları sever. (94) Ey iman edenler! Siz ihramda iken Allah, görmeksiz-

zin kendisinden korkanları ayırt etmek için * elerinizin, mızraklarınız ³ in yettiği bir avı yasak etmekle Allah sizi deneyecektir. Herkim bundan sonra haddi aşarsa ona acıklı bir azap vardır. (95) Ey iman edenler! Siz ihramda iken ⁴ av öldürmeyin. Sizlerden herkim müteammiden av öldürürse ona ceza vardır. O da öldürdüğüne benzer bir davardır ki onun gibi olduğuna iki adil sahibi hüküm ve takdir eder. Davar hacı kurbanı olmak üzere Kâbe'ye götürülür. Orada boğazlanır. Yahut yoksullara yemek vermek ile kefaretsin veya onun dengince oruç tutsun ⁵. Ta ki işinin ağırlığını tatmış olsun. Allah geçmişi, tahririnden evvelkini affetmiştir. Herkim bir kere daha böyle yapsa Allah ondan öcalır. Allah galib-i yektadır, öç sahibidir.

¹ Veya dikili putlar.

² Yoksa o halde kalacak mısınız? Vaz geçin.

³ Silâhın envai dahildir.

⁴ Haremde iken veya hac ile ihramda iken.

⁵ Her yoksul kadar.

(96) uhille leküm saydülbahri ve ta'âmü-hü metâ'an leküm ve lisseyyâreh, ve hurime aleyküm saydülberri mâ dümtüm hurumâ, vettekullâhelleziy ileyhi tuhşerûn (97) ce'alallâhülkâ'betelbeytelharâme kıyâmen, linnâsi veşşehrelharâme velhedye velkalâid, zâlike litâglemû en-nallahe ya'lemü mâ fiyssemâvâtı ve mâ fiyl'ardı ve ennallahe biküllı şey'in aliym (98) i'lemü ennallahe şediylül'ikaâbi ve ennallâhe gafûrûn rahiym (99) mâ aleresûli illelbelâğ, vallâhü ya'lemü mâ tûbdûne ve mâ tektümûn (100) kul lâ yes-teviylhabıysü vettayyibü ve lev a'cebeke kesretülhabıys, fettekullahe yâ üliyl'elbâbi le'alleküm tüflihûn (101) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tes'elû an eşyâe in tûbdeleküm tesû'küm, ve in tes'elû anhâ hıyne yünezzelülkur'ânü tûbdeleküm, a-fallâhü anhâ, vallâhü gafûrûn haliym (102) kad se'elehâ kavmün min kabli-küm sümme asbehû bihâ kâfiriyn (103) mâ ce'alallâhü min behıyretin ve lâ sâibetin ve lâ vasıyletin ve lâ hâmin ve lâ kinnelleziyne keferû yefterûne alallahil-kezip, ve ekserühüm lâ ya'kilûn.

أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلْغَنَاءِ وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۖ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِيَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۖ اَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ۖ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْحَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَن شَيْءٍ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ تَنسَوْهُ وَإِن تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلَ الْقُرْآنُ تُبْدِلْهُمُ عَمَّا أَلَّفُوا اللَّهَ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ۖ قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ۖ مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَثُرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۖ

(96) Size deniz avı ¹, onu yemek size de, kafilenize de intifaa medar olmak için helâl ², yalnız ihramda olduğunuz müddetçe size kara avı haram kılınmıştır. Tarafına toplanacağınız Allah'tan sakının. (97) Allah Beyt-i Haram olan Kâbe'yi de, Şehr-i haramı da, hacı kurbanını da, gerdanlıklılı olanları da ³ nâs'ın din veya dünya işlerinin yerine gelmesine sebep kılmıştır. Bu da göklerde; yerde ne varsa hepsini Allah'ın bildiğini, her şeyin sebeplerini ve menfaatlerini hakkıyla bilir olduğunu bilmeniz içindir. (98) Biliniz ki Allah hem ukubetinde şiddetlidir hem yarlıgayan ve bağışlayandır. (99) Peygambere vahiy erdirtmekten başka bir şey düşmez. Allah sizin aşikâr kıldığınız şeyleri de, gizlediğiniz şeyleri de bilir.

(100) De ki napâk şeylerin çokluğu hoşuna gitse de yine napâk ile pâk bir olmaz. Ey tam akıllılar! Allah'tan sakının ki felâh bulasınız. (101) Ey iman edenler! Size belli olunca iç üzüntüsü verecek şeyler sormayın. Eğer Kur'an'ın indirildiği zaman onları sorarsanız sizin için onlar meydana çıkarılır. ⁴ Allah o sualinizi affeylemiştir. Allah yarlıgayandır, yavaştır. (102) Sizden evvel bir kavim de onu sormuştu. Sonra onu yapmayarak kâfir olmuşlardı. (103) Allah ne bahîre, ne sâibe, ne vasîle, ne hâm'e ⁵ yapmamıştır, fakat kâfir olanlar Allah'a kendiliklerinden yalan söylüyorlar. Onların pek çoğunun da böyle olduğuna akılları ermez.

¹ Irmak da, göl de dahildir. ² İhramda bulununuz, bulunmayınız. ³ Gerdanlıklılı olanlara hiçbir kimse iligmez. Hayvan da, sahîbi de taarruzdan masûn olur. Böylece fukaranın maişetine sebep olur. ⁴ Meydana çıkarılınca sizi üzer. Artık onlardan sormayın. ⁵ Cahiliyenin ihtira ettikleri ahkâmdan biri de bu dört nevi hayvandır. 1-Bahîre; putlar hizmetine tahsis kılınıp kimsenin sütünü sağma-

dığı dişi devedir. 2-Sâibe, putlar için salıverilen, üzerine yük konmayan devedir. 3-Vasîle, birinci ve ikinci batında birbiri üzere dişi doğuran devedir. 4-Hâm, sulbünden on deve doğan erkek devedir. Maamafih bunlar başka türlü de izah olunuyor. Bunlara yük konmazdı, bunlar yenilmezdi, kulakları da yarılırdı.

وَإِذْ أَيْكَلُوهُمْ تَعَالَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ بَأْوُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ
لَا يَصُرْكُمْ مِنْ ضَلَالٍ إِذَا أَهْدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مِنْ جَمْعِكُمْ جَمِيعًا
فَيَنْتَقِبْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ
إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ أَشْهَانُ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ
أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ
مُصِيبَةٌ مَوْتٍ تَحْسَبُونَهَا مِنْ بَعْدِ الْوَصِيَّةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ
إِنْ رَقِبْتُمْ لَا تَنْتَقِبُونَ ۖ كُنْتُمْ وَلَوْ كُنْتُمْ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَنْتَقِبُونَ
اللَّهُ إِنَّا إِذَا دَلَّ مِنَ الْأَمْرِ لَاحِظٌ فَإِنْ عُرِضَ عَلَىٰ نَفْسِنَا شَيْئًا
فَأَخْرَجَ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَفْحَقَ عَلَيْهِمُ الْأَوَّلِيَانِ
فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا عِنْدَنَا
إِنَّا إِذَا كُنَّا لِلْغَلَاظِمِينَ ۖ ذَلِكِ أَذَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالْشَّهَادَةِ
عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُونَ أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانُ بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَأَنْتُمْ
اللَّهُ وَاسْمَعُوا ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

(104) ve izâ kıyle lehüm te'âlev ilâ mâ enzelallahü ve ilerresûli kaâlû hasbünâ mâ vecednâ aleyhi âbâenâ, evelev kâne abaühüm lâ ya'lemüne şey'en ve lâ yeh-tedûn (105) yâ eyyühelleziyne âmenû aleyküm enfüsekküm, lâ yadurruküm men dalle izehtedeytüm, ilallâhi merci'uküm cemi'an feyünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (106) yâ eyyühelleziyne âmenû şehâdetü beyniküm izâ hadare ehadekü-mülmevtü hıynelvasıyyetisnâni zevâ ad-lin minküm ev âharâni min gayriküm, in entüm darebtüm fiyl'ardı feesâbetküm musıybetülmevt, tahbisûnehümâ min ba'dissalâti feyüksimâni billâhi inirteb-tüm lâ neşteriy bihi semenen ve lev kâne zâ kurbâ ve lâ nektümü şehâdetallâhi innâ izen leminel'âsimiyn (107) fein usi-re alâ ennehümeştehakkaâ ismen feâh-râni yekuûmâni makaâmehümâ minelle-ziynestehakka aleyhimül'evleyâni feyuk-simâni billâhi leşehâdetünâ ehakku min şehâdetihimâ ve mağtedeynâ innâ izen leminezâlimiyn (108) zâlike ednâ en ye'tû bişşehâdeti alâ vechihâ ev yehâfû en türedde eymanün ba'de eymanihim, vettekullahe vesma'û, vallahü lâ yehdiyl-kavmelfâsikiyn.

(104) Onlara; «Allah'ın inzal ettiği Kitab'a, peygamberin sünnetine gelin denildiği zaman «babalarımızdan bulduğumuz din bize elverir» derler. Onların babaları hiçbir şey bilmeseler de, yolu bulmasalar da yine elverir mi? ¹ (105) Ey iman edenler! Kendinize bakın, sizler hidayet bulmuş iseniz yoldan çıkanlar size zarar vermez ². Hepinizin rücuu yalnız Allah'adır. O zaman O, size işlemiş olduğunuz işleri haber verecektir. (106) Ey iman edenler! Birinize ölüm yaklaştığı zaman vasiyet vaktinde aranızda nisabı şehadet içinizden iki adil sahibidir. Yahut yer yüzünde seyr-ü seferde olup da size ölüm musibeti erişirse sizlerden başkasından ³ iki kişidir. Eğer şüpheye düşerseniz ⁴ onları ikinci namazından sonra ⁵ tutun, onlarda «menfaatlerine şahit olduklarımız,

hısımlarımız olsa da andımızı az paha ile satmayız, Allah'ın şehadetini gizlemeyiz. Yoksa biz, her halde günahkârlardan oluruz.» Diye Allah'a yemin etsinler. (107) Eğer o iki şahidin günaha müstahak olduklarına ⁶ ıttıla olunuverirse onların yerine kendilerine mali müstahik olan ⁷ vereseden iki başkası olur ⁸. Onlar «bizim şehadetimiz o ikisinin şehadetinden ⁹ daha doğrudur. Biz haddi aşmadık. Aşmış isek her halde zalimlerden olalım» diye Allah'a yemin etsinler. (108) Bu hüküm tahammülleri veçhile şehadet etmelerine veya diğer yemin ile yeminlerin reddolunmasından korkmalarına daha yakındır ¹⁰. Allah'tan sakının, hükmünü dinleyin. Allah fasık cemaata hidayet etmez.

¹ Veya yine uymalı mı? ² Yani Rabbine muti olan kimse âsinin günahıyla muahaze olunmaz. Veyahut sen kendini gözet, başkasına el uzatma. Sapıkların sapıklığı sana mazarat vermez. ³ Yani başka milletlerden ya kavim ve kabilenizden başkası. ⁴ Sizlerden olmayan şahitlerin hiyanetlerinde şüphe ederseniz. ⁵ İkinci namazından son-

ra içtima zamanı olmakla yeminden korkarlar veya namazdan sonra hükümete gelince demektir. ⁶ Yalan yere yeminleri, yalan yere şehadetleri ile günaha girdiklerine. ⁷ Veya kendilerine hiyanet olunan vereseden. ⁸ Yeminin teveccühü hususunda. ⁹ Şehadetler yemin mânasıdır. ¹⁰ Veya daha münasiptir.

(109) yevme yecme'ullâhürüsüle feyekuûlü mâ zâ üciibtüm, kaâlû lâ ilme lenâ, inneke ente allâmülguyûb (110) iz kaâlallâhü yâ iysebne meryemezkür ni'metiy aleyke ve alâ vâlidetik, iz eyyedtüke birûhilkudüs, tükellimünnâse fiylmehdi ve kehlâ, ve iz allemtükelkitâbe velhikmete vettevrâte vel'inciyl, ve iz tahluku minettayni kehey'etittayri bi'izniy feten-fuhu fiyhâ fetekûnü tayran bi'izniy, ve tûbriül'ekmehe vel'ebresa bi'izniy, ve iz tuhricülmevtâ bi'izniy, ve iz kefeftü beniy isrâiyle anke, iz ci'tehüm bilbeyyinnâti fekaâlelleziyne keferû minhüm in hâzâ illâ sihriün mübiyn (111) ve iz evhaytü ilelhavâriyyiye en âminû biy ve biresûliy, kaâlû âmennâ veşhed bienennâ müslimûn (112) iz kaâlelhavâriyyüne yâ iysebne meryeme hel yestetiy'u rab-büke en yünezzile aleynâ mâideten minnessemâ', kaâlettekullahe in küntüm mü'miniyn (113) kaâlû nuriydü en ne'küle minhâ ve tatmeinne kulûbünâ ve na'leme en kad sadaktenâ ve nekûne aleyha mineşşâhidiyn.

يَوْمَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۖ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْنَا بِرُوحِ
الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُو
مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا
بِإِذْنِي وَنُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ
الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ۖ وَإِذْ أُوحِيَ إِلَى الْخَوَارِجِ أَنْ آمِنُوا بِي
وِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۖ إِذْ قَالَ
الْخَوَارِجُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُزِيلَ
عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ تَقْوُوا اللَّهَ إِنَّكُمْ مُّؤْمِنُونَ
ۖ قَالُوا بَرِّدْ أَنْ تَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
أَنْ قَدْ صَدَّقْنَا وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ۖ

(109) Allah peygamberleri topladığı gün onlara sizler ne cevap aldınız diyecek. Onlar: «Senin ilminin yanında hiçbir bilgimiz yoktur. Gaipleri lâıkiyle bilen yalnız sensin» diyecekler. (110) Hani Allah o gün diyecek: «Meryem oğlu İsa! Sana, validene olan nimetimi şükr ile an. O vakit seni Ruhülkudüs ile teyit etmiştim. Sen beşik-te de, yetişkin iken de halk ile konuşurdun. Sana Kitabı, hikmeti, Tevrat'ı, İncil'i öğretmiştim. Sen benim iznimle çamurdan kuş şekli gibi birşey yapmıştın, ona üfürdüğünde iznimle o, kuş oluvermişti. Anadan doğma körü, abrası da iznimle iyileştirmiştin, yine iznimle ölüleri diri olarak me-zardan çıkarmıştın. Sen İsrail oğullarına açık mucizeler getirdiğin zaman onların kötülüklerinden

seni kurtarmıştım. Onlardan kâfir olanlar «bu, açık bir büyüçülükten başka birşey değildir.» dedilerdi. (111) Hani Havariyyuna «bana, peygamberime iman getirin» diye vahiy etmiştim ¹. Onlar «İman getirdik, müslim olduğumuza şahit ol» demişlerdi. (112) Hani Havariyyun «Ey Meryem oğlu İsa! Rabbin bize bugün gökten bir sofraya yemek indirebilir mi?» ² demişlerdi. İsa da onlara «Mü'min iseniz Allah'tan sakının, böyle şey istemeyin» demişti. (113) Onlar dediler ki kudretinizde şüphemiz yoktur, fakat istiyoruz ki teber-rüken ondan yiyelim, kalplerimiz mutmain olsun, senin de gerçek söylediğini bilelim, ona şahitlerden olalım.

¹ İham etmiştim.

² İndirir mi? Yahut böyle birşey isteyebilir misin?

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْزَاقِينَ ۖ قَالَ اللَّهُ أَنِّي مُنْزِلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ
فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ۖ وَذَقَّ اللَّهُ
يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي الْحَتِّينِ
مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَقُولَ مَا لَيْسَ لَنَا بِحَقٍّ
إِنْ كُنْتَ قُلْتَهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي
نَفْسِكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۖ مَا فَلَاحُنَّ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي
بِهِ أَنْ أَعْبُدُ وَاللَّهُ رَبِّي وَرَبُّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ
فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبُ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ۖ إِنْ تَعَذَّبْنَاهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَاِنَّكَ
أَنْتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ ۖ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ نَبْعُ الْصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ
اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۖ لِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ ۖ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ

(114) kaâle iysebnü meryemallâhümme rabbenâ enzil aleynâ mâideten minesse-mâi tekûnü lenâ iyden lievvelina ve âhrinâ ve âyeten mink, verzuknâ ve ente hayrürâzikiyn (115) kaâlallahü inniy münezzilühâ aleyküm, femen yekfür ba'dü minküm feinniy ü'azzibühü azâben lâ ü'azzibühü ehaden minel'âlemiyn (116) ve iz kaâlallahü yâ iysebn meryeme e'ente kulte linnâsittetihizûniy ve ümmiye ilâheyni min dünüllâh, kaâle sübhâneke mâ yekûnü liy en ekuûle mâ leyse liy bihakk, in küntü kultühü fekad alimteh, ta'lemü mâ fiy nefsiy ve lâ a'lemü mâ fiy nefsik, inneke ente allamül-guyûb (117) mâ kultü lehüm illâ mâ emerteniy bihî eni'büdullahe rabbiy ve rabbeküm, ve küntü aleyhim şehiyden mâ dümtü fiyhim, felemmâ teveffeyteniy künte enterrakiybe aleyhim, ve ente alâ külli şey'in şehiyd (118) in tü'azzibhüm feinnehüm ibâdük, ve in tagfirlehüm feinneke entel'aziyzülhakiym (119) kaâlallahü hâzâ yevmü yenfa'ussâdıkiyne sıdkuhüm, lehüm cennâtün tecriy min tahtihel'enhârü hâliidiyne fiyhâ ebedâ, radiyallâhü anhüm ve radû anh, zâlikelfev-zül'aziyym (120) lillâhi mülküsse-mâvâti vel'ardı ve mâfiyhinn, ve hüve alâ külli şey'in kadiyr.

(114) Meryem oğlu İsa dedi ki «Allah'ım! Ey Rabbimiz! Bize bugün gökten bir sofraya yemek indir de ilkimize de, sonra gelenlerimize de bir bayram olsun. Senin tarafından bir nişan olsun, bizi merzuk kıl, sen merzuk kılanların hayırlısıdır. (115) Allah buyurdu ki: «Onu size indireceğim. Artık ondan sonra sizlerden kim kâfir olursa ben onu âlemde hiçbir kimseye yapmadığım azap ile azap edeceğim. (116) Hani Allah «Ey Meryem oğlu İsa! halka Tanrı'yı bırakarak beni ve anamı iki tapacak edinir dedik mi idi» demişti. İsa da demişti: «tamamıyla seni tenzih ederim. Bana lâ-yık olmayan sözü demeliğim bana yaraşmaz. Şayet onu söylemiş olsaydım mutlaka onu bilirdin. Nefsimde olanı sen bilirsin. Ben ise nefsinde ¹ olanı bilmem. Çünkü gaipleri lâ-yıkıyla bilen yalnız sensin». (117) «Onlara yalnız bana emretti-

ğin tevhide söyledim.. Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tapın, dedim. Onlar arasında bulunduğumuz müddetçe onlar üzerine tam şahit idim ². Vaktaki benim ruhumu aldın. Sen onlara murakıp oldun ³. Sen herşeye tam şahittisin»; (118) «Eğer onlara azap edersen onlar senin kullarıdır. Şayet onları (bağışlarsan) yarlıgarsan senin için aciz yoktur. Çünkü galib-i yekta da sensin, hakim de sensin». (119) Allah buyurdu ki bugün gerçek söyleyenlerin gerçeklikleri onlara fayda verir. Onlar için altında ırmaklar akar Cennetler vardır. Orada ebediyen kalırlar. Allah onlardan hoşnut olmuştur. Onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. İşte bu, büyük feyz ve saadettir. (120) Göklerin ve yerin onlarda olan şeylerin mülkü Allah'ındır. Allah her şeye tamamıyla kaadirdir.

¹ Gizlediğin zatını, sıfatını.

² Ben varken böyle demediler.

³ Yegâne murakıp sensin.

SÛRETÜL'EN'ÂM

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elhamdülillâhilleziy halakassemâvâtî vel'arda ve ce'alezzulumâti vennûr, süm-melleziyne keferû birabbihim ya'dilûn (2) hüvelleziy halakakûm min tıynin sümme kadâ ecelâ, ve ecelûn müsemmen indehü sümme temterûn (3) ve hüvallâhü fıssemâvâtî ve fiyl'ard, ya'lemü sirrekûm ve cehrekûm ve ya'lemü mâ tek-sibûn (4) ve mâ te'tiyhim min âyetin min âyâtî rabbihim illâ kânû anhâ mu'rıdıyn (5) fekad kezzebû bilhakkı lem-mâ câehüm, fesevfe ye'tiyhim enbâü mâ kânû bihi yestehziûn (6) elem yerev kem ehleknâ min kablihim min karnin mek-kennâhüm fiyl'ardı mâ lem nümekkin lekûm ve ersellessemâe aleyhim midrâ-ren ve ce'alnel'enhâre tecri min tahti-him fe'ehleknâhüm bizünûbihim ve en-se'nâ min ba'dihim karnen âhariyn (7) ve lev nezzelnâ aleyke kitâben fiy kırtâsin felemesûhü bieydiyhim lekaâlelleziyne keferû in hâzâ illâ sihrûn mübiyn (8) ve kaâlû lev lâ ünzile aleyhi melek, ve lev enzel-nâ meleken lekudiyel'emrû sümme lâ yunzarûn.

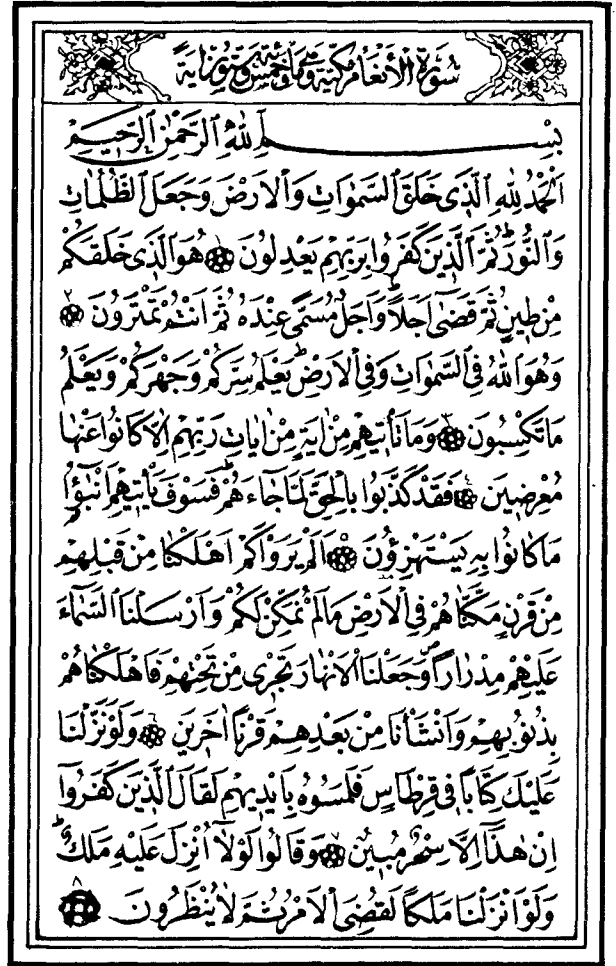
EN'AM SÛRESİ ¹

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, başışlayan Tanrı adıyla

(1) Gökleri, yeri yaratan, karanlıkları, aydınlığı yapan Allah'a hamdolsun. Bu kudreti gördükten sonra kâfir olanlar yine onu rableri olan putlarıyla beraber tutuyorlar. (2) Sizi ilk önce çamurdan yaratan, sonra ölüm zamanını takdir kılan O'dur. Bir de O'nun yanında malûm bir ecel vardır ². Hakikat böyle iken yine siz şüpheyeye düşüyorsunuz. (3) Göklerde ve yerde Tanrı O'dur. O, gizlinizi, aşikârinizi bilir, kazançlarınızı da bilir. (4) Mekkelilere Rablerinin âyetlerinden hiç bir âyet gelmez ki ondan dönmüş olmasınlar. (5) Artık onlara hak ³ geldi mi mutlak onu yalan sayarlar. Fakat

¹ Sûre-i Celile Mekki'dir (165) âyettir. ² Bu ecel kıyamet kopmaya mahsus olan eceldir. ³ Kur'an-ı Mübin veya Nebi-i Zîşan veya Şer'i Metin veya Mucizat. ⁴ Maskaralıklarının cezalarını göreceklerdir. Doğru olmadığını görüp anlayacaklardır. ⁵ Veya size vermediğimiz kuvveti ve

onlar maskaralığa aldıkları şeyin haberlerini alacaklardır ⁴. (6) Kendilerinden evvel ne kadar ümmet helâk ettiğimizi görmediler mi? Onları, sizi yerleştirmediklerimize yere yerleştirmiştik ⁵. Onlara ihtiyaç zamanında peyderpey yağmur göndermiştik. Altlarından ⁶ akar birtakım ırmaklar akıtmıştık. Onlar âsi olmakla biz de onları günahlarından nâşi helâk ettik. Onlardan sonra başka bir ümmet peyda ettik. (7) Sana kâğıtta yazılı bir Kitap indireydik ⁷, onlar da ona elleriyle dokunmuş olsalardı yine kâfir olanlar «bu, açık bir büyüculükten başka bir şey değildir» derlerdi. (8) Onlar «Muhammed'e melek indirilmeliydi de melek onun peygamber olduğunu bildirmeliydi» dediler. Eğer melek indirseydik iş olup biterdi ⁸, sonra onlara mühlet de verilmezdi ⁹.

serveti onlara vermiştik. ⁶ Köşkerinin, bahçelerinin, menzillerinin altından. ⁷ İstedikleri gibi defaten, bir sahifede yazılan bir kitap. ⁸ Yine inanmazlardı da helâk olurlardı. ⁹ Bu husus haklarında daha güç olurdu.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ
مَا يَلْبَسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ يُرْسُلَ مِنْ قَبْلِكَ خَافٍ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِسَيْئَرٍ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا
فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾
قُلْ لَنْ مَآ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كُتُبٌ عَلَى نَفْسِهِ
الرَّحْمَةُ يُجْمَعُ كُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَأْسِكُنْ
فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ أَغْبَرَا اللَّهَ
أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُ
وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أَمْرُنَ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّي خَافُ أَنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَنْ يُضِرِّفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ
الْقُورْأَنُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِنْ يَسْأَلْكَ اللَّهُ ضَرْفًا كَاشِفًا
لَهُ أَلَا هُوَ وَإِنْ يَسْأَلْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾
وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

(9) ve lev ce'alnâhü meleken lece'alnâhü recülen ve lelebesnâ aleyhim mâ yelbi-sûn (10) ve lekadistühzie birüsülin min kablike fehâka billezeyne sehirû minhüm mâ kânû bihi yestehziûn (11) kul siyrû fiyl'ardı sümmenzurû keyfe kâne âkıbetülmükezzibiyn (12) kul limen mâ fiys-semâvâti vel'ard, kul lillâh, ketebe alâ nefsihirrahme, leyecme'anneküm ilâ yevmilkıyâmeti lâ reybe fiyh, elleziyne hasirü enfüsehüm fehüm lâ yü'minûn (13) ve lehü mâ sekene fiylleyli venne-hâr, ve hüvessemy'ul'aliym (14) kul e-gayrallâhi ettehizû veliyyen fâtirissemâ-vâti vel'ardı ve hüveyut'ımu ve lâ yut'am, kul inniy ümirtü en ekûne evvele men esleme ve lâ tekûnenne minel müşrikiyn (15) kul inniy ehâfû in asaytü rabbiy a-zâbe yevmin azıym (16) men yusraf an-hü yevmeizin fekad rahıme, ve zâlikel-fevzülmübiyn (17) ve in yemeskellâhü bidurrin felâ kâşife lehü illâ hû, ve in yemeske bihayrin fehüve alâ külli şey'-in kadiyr (18) ve hüvelkaâhirü fevka ibâdih, ve hüvelhakiymülhabiyr.

(9) Peygamberi melek göndereydik elbette bir ki-şi suretinde yapardık. Onlara yine şüphelendik-leri şeyi şüpheli kılarıydık ¹. (10) * Senden evvel peygamberler de eğlenceye alınmışlardı. Akabin-de eğlencelerinin vebali maskaralık edenleri sar-dı ². (11) De ki yer yüzünde gezin, tozun; son-ra yalan sayanların sonu ne olduğuna bakın. (12) De ki «Göklerde ve yerde olanlar kimindir?». Cevap vermezlerse de ki «o, Allah'ındır» Allah fazl-ü keremi ile nefsine rahmet yazmıştır. * Sizi şüphe götürmeyen kıyamet günü mutlak toplaya-caktır. Kendilerini ziyana sokanlar ³ O'na inan-mazlar. (13) Gece de, gündüz de ne varsa hepsi O'nundur. O, işiten, hakkıyla bilen Zattır. (14) Onlara de ki ben gökleri ve yeri yaratan, halka

yemek verip kendisine hiçbir kimse tarafından yemek verilmeyen Tanrıdan başka bir tapacağı yâr edinir miyim? De ki bana, müslüman olanla-rın ilki olmaklığım emrolundu ⁴. Bana sakın şe-rik koşanlardan olma, denildi. (15) De ki Rabbi-me karşı gelirsem kıyamet günü büyük azaptan korkarım. (16) O gün, herkim azaptan döndürü-lürse ⁵ Allah onu esirgemiş olur. Bu ise apaşıkâr bir kurtuluştur. (17) Allah sana bir sıkıntı verir-se O'ndan başka onu kaldıracak yoktur. Şayet sa-na bir hayır verirse başkası onu döndüremez. Çünkü O, her şeye tamamıyla kaadirdir. (18) O, kullarının üstünde kahirdir ⁶. O; hâkimdir, agâh-tır.

¹ «Ay! Bu da senin gibi insandır» derlerdi, yine şüphe-ye düşerlerdi.

² Cezalarını çektiler, sen sıkılma.

³ Sermayeleri olan aklı selim, fıtreti kaybedenler.

⁴ Çünkü her peygamber ilk iman eder.

⁵ Yahut Allah herkim azaptan döndürürse.

⁶ Asla âciz olmayacak bir kaadirdir, mutasarrıf-ı mut-laktır.

(19) kul eyyü şey'in ekberü şehâdeh, kul lillâhü şehiydün beyniy ve beyneküm, ve ûhiye ileyye hâzelkur'anü liünzireküm bihi ve men belag, einneküm leteşhedüne enne ma'allâhi âlihетен uhrâ, kul lâ eşhed, kul innemâ hüve ilâhün vâhidün ve inneniy beriy'un mimmâ tüşrikün (20) elleziyne âteynâhümülkitâbe ya'rifûnehü kemâ ya'firûne ebnâehümülleziyne hasirü enfüsehüm fehüm lâ yû'minûn (21) ve men ezlemü mimmenifterâ alellâhi keziben ev kezzebe biâyâtih, innehi lâ yûflihuzzâlimûn (22) ve yevme nahşürühüm cemiy'an sümme nekuûlül lilleziyne eşrekû eyne şürekâukümülleziyne küntüm tez'umûn (23) sümme lem tekün fitnetühüm illâ en kaâlû vallâhi rabbînâ mâ künnâ müşrikiyn (24) unzur keyfe kezebû alâ enfüsihim ve dalle anhum mâ kânû yefterûn (25) ve minhüm men yestemi'u ileyk, ve ce'alnâ alâ kulûbihim ekinneten en yefkahühü ve fiy âzânihim vakrâ, ve in yerev külle âyetin lâ yû'minû bihâ, hattâ izâ câuke yücâdilüneke yekuûlülleziyne keferû in hâzâ illâ esâtîyrül'evveliyn (26) ve hüm yenhevne anhü ve yen'evne anh, ve in yühliküne illâ enfüsehüm ve mâ yeş'urûn (27) ve lev terâ iz vukufû alenârî fekaâlû yâ leytenâ nüreddü ve lâ nükezzibe biâyâtî rabbînâ ve neküne minelmü'miniyn.

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْتُكُمْ لَتَشْهَدُوا أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهَةً أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَاحِدٌ وَإِنِّي بِمَا تَشْرِكُونَ لِلَّذِينَ إِنَّمَا هُمُ الْكَافِرُونَ كَمَا يَعْرِفُونَ بِنَاءِ هُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّا سَازِغُوا كُفْرَهُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ثُمَّ نَنْظُرُ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمَةً لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا حَتَّى إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا اسْمٌ أُطِيرَ الْأَوَّلِينَ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْهَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَكُنْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

(19) De ki şehadette en büyük şey hangisidir. Cevap vermezlerse de ki «Allah'tır. O benim ile sizin aranızda hakkıyla şahittir. Bu Kur'an; bana kendisiyle hem sizi, hem onu duyan kimseyi Allah azabıyla korkutmak için vahiy olundu. Acaba siz Allah ile beraber başka mâbutlar bulunduğuna şehadet eder misiniz?». De ki «Şehadet etmem» de ki «O, ancak tek bir tapacaktır. Benim de şerik koştüğunuz şeylerle ilişim yoktur.» (20) Kitaba nâil ettiğimiz kimseler peygamberi, oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Şirk ile kendilerini ziyana sokanlar ise iman getirmezler. (21) Allah namına yalan uyduran veya âyetlerini yalan sayanlardan daha zalim kim olabilir? Zalimler bunun için felâh bulmazlar. (22) O gün onların hepsini bir yere toplarız. Sonra müşrik olanlara «zuum ettiğiniz şerikleriniz ¹ nerede?» deriz. (23) Bundan sonra «Rabbimiz Allah hakkı

için ² bizler müşrik değilleriz.» demeden başka onların hiçbir mazeretleri bulunmaz. (24) Bakšana nasıl kendilerine karşı yalan söylediler. Uydurdukları putları da nasıl ortadan kalkıp gitti. (25) Onlardan bazıları sana kulak verir. Biz okuduğunu anlamamaları için kalplerine perdeler, kulaklarına ağırlık koyduk. İstedikleri herhangi mucizeyi gözleriyle görseler yine ona inanmazlar. Nihayet sana gelince yine çene çalarlar. Kâfir olanlar, bu Kur'an eskilerin masallarından başka bir şey değildir ³ derler. (26) Onlar halkı Kur'an dinlemeden ⁴ alıkorlar, kendileri de ondan uzak dururlar. Farkına varmaksızın yalnız kendilerini helâk ederler. (27) Onları, ateşte durdurulup «ne olaydı! Dünyaya gerisin geriye döndürülmüş olaydık da Rabbimizin âyetlerini yalan saymayaydık, mü'minlerden olaydık» dedikleri vakit görseydik ⁵.

¹ Allah'a şerik sandığınız putlar.

² Yahut ey Rabbimiz! Allah hakkı için.

³ Yani böyle çene çalarlar.

⁴ Veya peygambere imandan alıkorlar.

⁵ Cevap ehemmiyetine mebni mahfuzdur. «Dil ile târif olunamayacak derecede bir felâkette bulunduklarını gördü» diye takdir olunabilir. Yahut ateşe durdurulduklarını görseydik o halde «ne olaydı! Geri döneydik, âyetleri yalan saymayaydık, mü'minlerden olaydık» derler.

بَلْ بِالْهُمَّ مَا كَانُوا يَخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا
عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِنَّمَا الْإِنْسَانُ أَلْفُ نَسِ
وَمَا لَمْ يَمِيعُوا ثَمَّ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ يَقُولُ عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ الْيَاسِرُ
هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾ فَذُخِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّى إِذَا جَاءَهُمْ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ
أَوْزَارَهُمْ عَلَى ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِينُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَمَمْلُوكٌ وَلِلْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾
أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٣﴾ فَذَنُوبُكُمْ إِنَّكُمْ لَنُحْزِنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ
لَا يَكْتُمُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِلَايَاتِ اللَّهِ يَتَحَدُّونَ ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ
كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبْرٌ وَعَلَى مَا كَذَّبُوا أَوْدُوحًا حَتَّى
آتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مَبْدَلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيِّ
الرُّسُلِينَ ﴿٣٥﴾ وَإِنْ كَانَ كِبَرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ
أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونُ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣٦﴾

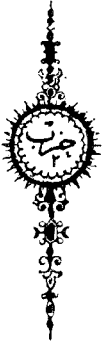
(28) bel bedelehüm mâ kânû yuhfûne min kabl, ve lev rüddû lâ'adû limâ nühû anhü ve innehüm lekâzibûn (29) ve kaâlû in hiye illâ hayâtüneddünyâ ve mâ nahnü bimeb'ûsiyn (30) ve lev terâ iz vukufû alâ rabbihim, kaâle eleyse hâzâ bilhakk, kaâlû belâ ve rabbînâ, kaâle fe-zûkul'azâbe bimâ küntüm tekfûrûn (31) kad hasirelleziyne kezzebû bilikaâillâh, hattâ izâ câethümüssâ'atü bagteh, kaâlû yâ hasretenâ alâ mâ farratnâ fiyhâ ve hüm yahmilûne evzârehüm alâ zuhûrihim, elâ sâe mâ yezirûn (32) ve melhayâtüddünyâ illâ le'ibün ve lehv, ve led-dârül'âhretü hayrûn lilleziyne yettekuûn, efelâ ta'kulûn (33) kad na'lemü innehü leyahzûnükelleziy yekuûlûne feinnehüm lâ yükezzibûneke ve lâkinnezzâlimiyye biâyâtillâhi yechadûn (34) ve lekad küzzibet rüsülün min kablike fesaberü alâ mâ küzzibû ve ûzû hattâ etâhüm nasrûnâ, ve lâ mübeddile likelimâtillâh, ve lekad câeke min nebeilmürseliyn (35) ve in kâne kebüre aleyke i'radühüm feinisteta'te en tebtégiye nefekan fiyl'ardı ev süllemen fiyssemâi fete'tiyehüm biâ-yetim, ve lev şâallâhü lecame'ahüm alelhüdâ felâ tekûnenne minelcâhiliyn.

(28) Hayır, bundan evvel gizledikleri işler ortaya çıkmıştır ¹. Şayet onlar geri döndürülmüş olsaydılar yine men olundukları şeye dönerlerdi. Onlar, muhakkak yalancılardır. (29) Onlar; «hayat, bu dünyadaki hayattan ibarettir. Bizler tekrar dirilecek değiliz» dediler. (30) Onları, Rablerine ² arz olundukları zaman görseydik ³. Rableri «bu, ⁴ doğru değil mi?» der. Onlar da: «Rabbimiz hakkı için ki elbette doğrudur» derler. Rableri: «Öyle ise kâfir olduğunuzdan nâşi azabı tadın!» Der. (31) Allah'a kavuşmayı yalan sayanlar her halde ziyankâr oldular. En nihayet onlara ansızın kıyamet gelip çatınca ağırlıklarını sırtlarına yüklenerek «dünya diriliğinde» yaptığımız taksirden dolayı eyvah bizlere!» derler. Haberinizi olsun ki yüklendikleri, ne kötü şeylerdir. (32) Dünya diriliği oyuncak, eğlenceden ibaret-

tir ⁵. Âhîret sarayı sakınanlar için elbette daha iyidir. Daha aklınız ermiyor mu? (33) Onların dedikleri sözün seni mahzun edeceğini çok ⁶ biliriz. Sıkılma çünkü onlar seni hadd-i zatında yalan saymıyorlar; fakat zalimler Allah'ın âyetlerini bilerek inkâr ediyorlar. (34) * Senden evvel ne peygamberler yalancı sayılmışlardı. Kendilerine yardımımız gelinceye kadar yalancı sayılmalarına, zahmet çekmelerine katlanmışlardı. Allah'ın verdiği sözlerini ⁷ tebdil edecek hiçbir fert yoktur. Sen, gönderilen peygamberlerin haberini aldın ⁸. (35) Onların senden yüz çevirmeleri sana giran gelir, elindeki mucize de kâfi olmazsa ⁹ yerde bir tünel, gökte bir merdiven yapıp onlara bir mucize getirmeye gücün yeterse durma mucize getir ¹⁰. Allah dileseydi onları hidayete toplardı ¹¹. Sakın bunları bilmeyen takımdan olma.

¹ Yani gizledikleri bâtıl itikatlarının cezasını buldular da onun için geri dönmek istiyorlar. ² Yani hesabına, sualine arz olundukları zaman. ³ Yine cevap mahfuzdur «dehşetli bir hal gördük» denilebilir. ⁴ Mezarıdan kalkmak, dirilmek. ⁵ Yani çocukların oyuncacı, delilerin eğlencesi. ⁶ Yahut «muhakkak biliriz». ⁷ Katlananlara karşı yardım vaadi. ⁸ Veya bazı haberi yani uğradıkları müş-

kûlât ve cefaya dair malûmatı. ⁹ Senden mucize istiyorlar. Sen de o mucizelerin husule gelmesini istiyorsan, elindeki mucize sana yetişmiyorsa. ¹⁰ Gücün yetseydi bunları yapardın. Halbuki bunlara gücün yetmez. Artık Hükm-ü İlâhî sadır oluncaya kadar katlanmalısın. ¹¹ Din-i islâma girerlerdi.

(36) innemâ yesteciybülleziyne yesme'ün, velmevtâ yeb'asühümullâhü sümme ileyhi yürce'ün (37) ve kaâlû lev lâ nüzzele aleyhi âyetün min rabbih, kul innallâhe kaâdirün alâ en yünezzile âyeten ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemün (38) ve mâ min dâbbetin fiyl'ardı ve lâ tâirin yatırrü bicenâhayhi illâ ümemün emsâ-lüküm, mâ ferratnâ fiylkitâbi min şey'in sümme ilâ rabbihim yuhşerün (39) velleziyne kezzebû biâyâtinâ summün ve bükümün fiyzzulümât, men yeşellâhü yudlih, ve men yeşe' yec'alhü alâ sırâtın müstekıym (40) kul ere'eyteküm in etâ-küm azâbullahi ev etekümüssâ'atü egay-rallahi ted'ün, in küntüm sâdikıyn (41) bel iyyâhü ted'üne feyekşifü mâ ted'üne ileyhi in şâe ve tensevne mâ tüşrikün (42) ve lekad erselnâ ilâ ümemin min kablike fe'ehaznahüm bilbe'sâi veddarrâi le'allahüm yeteddarra'ün (43) felevlâ iz câehüm be'sünâ tedarra'u ve lâkin kaset kulûbühüm ve zeyyenelehümüşşeytânü mâ kânü ya'melün (44) felemmâ nesü mâ zükürü bihi fetahnâ aleyhim ebvâbe külli şey', hattâ izâ ferihü bimâ ûtû ehaz-nâhüm bagteten feizahüm müblisün.

أَنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ۖ وَقَالُوا لَوْلَا نَزَلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنِّي اللَّهُ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ ۚ مَا قَرْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ نُنْزِلُ إِلَيْهِمْ فَيُخْشَرُونَ ۖ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ضَعُفُكُمْ فِي الظُّلُمَاتِ مِنْ يَمِينِ ۖ اللَّهُ يُضِلُّهُ وَمَنْ يُضِلُّهُ فَلَا رَأْيَ لَهُ ۖ إِنَّا أَنْتُمْ عَذَابٌ لِلَّهِ ۖ وَأَنْتُمْ السَّاعَةُ ۖ أَعْبِرُوا ۖ تَدْعُونَ أَنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ بَلْ آيَاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُنْشِرُونَ ۖ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَآخَذْنَا مِنْهُمُ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ۖ فَلَوْلَا أَدْبَارُ مَا نُنَازِعُوهَا وَلَٰكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ۖ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ ۖ حَتَّىٰ إِذَا فُزِحُوا يَأْمُرُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً ۖ فَذَا هُمْ يُنْسَوْنَ ۖ

(36) Dâvetine icabet edenler yalnız dâveti dinleyenlerdir. Allah ölü müşrikleri de diriltecek, sonra yalnız O'na döneceklerdir. (37) Onlar; «Peygambere Rabbi tarafından bir mucize indirilmedi» dediler. Onlara de ki Allah mucize indirmeye kaadirdir. Fakat onların pek çoğu bilmezler ¹. (38) Yer yüzünde yürür hiçbir hayvan, havada kanatlarıyla uçar hiçbir kuş yoktur ki sizler gibi birer cemaat olmasın ². Biz Kitapta ³ hiç bir şeyi boşlamadık. Nihayet onlar Rableri canibine haşrolunacaklar. (39) Âyetlerimizi yalan sayanlar bir alay sağırlar, dilsizler, karanlıklarda kalanlardır ⁴. Allah dilediğini yoldan çıkarır, dilediğini de doğru yolda tutar. (40) Onlara de ki putlara tapmadan ne gördünüz? Size Allah'ın azabı gelse, veya üzerinize kıyamet kopsa Allah'

tan başkasına mı niyaz edersiniz? Putların işe yarayacağı hususunda gerçek söylüyorsanız haydi onlara niyaz edin. (41) Hayır; yalnız Allah'a niyaz edersiniz. O da dilerse niyaz ettiğiniz şeyi defeder. Siz ise o vakit şerik koştuklarınızın putları unutursunuz da onlara niyaz etmezsiniz. (42) * Sizden evvelki nice ümmetlere de peygamber göndermiştik. Onları, âsi olmakla ağlayıp sızlamaları için, darlığa, sıkıntıya uğrattık. (43) Onlara azabımız ⁵ gelince onlar ağlayıp sızlamalıydı ⁶; fakat onların yürekleri katılaştı. Şeytan da ⁷ kendilerine yaptıklarını hoş gösterdi. (44) Vaktaki kendilerine yapılan nasihatı unuttular. Biz de onlara her şeyin kapılarını açtık ⁸. Nihayet kendilerine verilen şey ile şâdolunca ansızın onları yalalayiverdik. Onlar da hemen nevmite oldular ⁹.

¹ Neticede bir belâyâ tutulacaklarını bilmezler.

² Yaratılıştâ, yaşamada, ölmeye sizin gibidir.

³ Levh-i Mahfuz'da veya Kur'an'da.

⁴ Körlerdir, veya karanlıklarda kalan dilsizlerdir. Karanlıklar: Küfür, cehil, inat, taklit karanlıklarıdır.

⁵ Veya afetimiz.

⁶ Yapmadılar da afetimiz kaldı.

⁷ Nefs-i emmareden sadır olan her kötü iş şeytana isnat olunur.

⁸ İstidraç tarikiyle nimet ve saadet verdik.

⁹ Veya pişman oldular.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾
 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَبَصَارَكُمْ وَخَمْتَهُ عَلَى قُلُوبِكُمْ
 مِّنْ أَلِهَ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظَرُكُمْ كَيْفَ نُصْرَفُ أَلَا يَأْتِيهِمْ
 يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ عَذَابًا بِكُمْ إِنَّكُمْ لَعِندَ اللَّهِ
 أَوْجَهُةٌ هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا
 الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ مِّنْهُمْ أَصْلَحَ فَلَا خَوْفَ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ
 الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي
 خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَغْلِبُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ
 إِنَّا نَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيْنَا فَهَلْ يُسْتَوَىٰ الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا
 تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَانذِرِ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ أَنَّ يُخْشَرُوا إِلَىٰ
 رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾
 وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
 وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
 عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَطَرَدَهُمْ فَتَطْرُدَهُمْ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

(45) fekuti'a dâbirülkavmelleziyne zale-
 mû, velhamdülillâhi rabbil'âlemiyn (46)
 kul ere'eytüm in ehazallâhü sem'aküm
 ve ebsâreküm ve hateme alâ kulûbiküm
 men ilâhün gayrullahi ye'tiyküm bih, un-
 zur keyfe nusarrifül'âyâti sümmeüm
 yasdifün (47) kul ere'eyteküm in etâküm
 azâbullâhi bagteten ev cehreten hel yüh-
 lekü illelkavmüzzâlimün (48) ve mâ nür-
 silülmürseliyye illâ mübeşşiriyye ve mün-
 ziriyn, femen âmene ve asleha felâ hav-
 fün aleyhim ve lâ hümm yahzenün (49) vel-
 leziyne kezzebû biâyâtinâ yemessühümül'
 azâbü bimâ kânü yefsükuün (50) kul lâ
 ekuülü leküm indiy hazâinullâh, ve lâ a'-
 lemülgayb, ve lâ ekuülü leküm inniy me-
 lek, in ettebi'u illâ mâ yühâ ileyy, kul hel
 yesteviyl'a' mâ velbasıyr, efelâ tetefekke-
 rün (51) ve enzir bihilleziyne yehâfûne
 en yuhşerü ilâ rabbihim leyse lehüm min
 dūnihi veliyyün ve lâ şefiyyun le'allahüm
 yettekuün (52) ve lâ tatrudilleziyne yed'-
 üne rabbehüm bilgadâti vel'aşıyyi yūri-
 dūne vecch, mâ aleyke min hisâbihim
 min şey'in ve mâ min hisâbike aleyhim
 min şey'in fetatrudehüm feteküne minez-
 zâlimiyn.

(45) Zalim olan kavmin ardı arkası kesilmiştir ¹. Bunun için âlemin Rabbi olan Allah'a hamdol-
 sun. (46) Onlara de ki «ne dersiniz? Allah kula-
 ğınızı, gözlerinizi alıp yüreklerinize de mühür
 bassa ² Allah'tan başka onları yerine getirecek
 kim vardır?» Baksana âyetleri nasıl türlü türlü
 beyan ediyoruz ³? Böyle iken yine onlar yüz çe-
 viriyorlar. (47) Onlara de ki «ne dersiniz? Size
 ansızın veya aşikâr olarak ⁴ Allah'ın azabı gelse
 zalim cemaattan başkası helâk olur mu?» (48)
 Bize gönderilen peygamberleri ancak müjdeleyici,
 Allah azabıyla korkutucu olarak gönderdik. Her-
 kim iman getirip ıslah-ı hal eylese onlar için kor-
 ku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (49) Âyet-
 lerimizi yalana çıkaranlara da fısıklarından do-

layı azap dokunacak. (50) Onlara de ki «ben
 size Allah'ın hazineleri benim elimdedir, demi-
 yorum, gaybi biliyorum da demiyorum, ben size
 bir melekim de demiyorum, ben ancak bana va-
 hiy olunan şey ne ise ona ittiba ederim». Onla-
 ra de ki «hiç kör ile gözlü bir olur mu? Daha
 düşünmez misiniz?» (51) Rableri canibine haşro-
 lunacaklarından korkanları Kur'an ile ⁶ korkut.
 Onların Rablerinden başka ne bir yârları, ne bir
 şefaathıları yoktur. Ta ki sakınmış olalar. (52)
 Rablerinin yüzü, zatı uğrunda sabah, akşam Rab-
 lerine ibadet edenleri ⁷ kovma. Onların amelleri-
 nin hesabından sana bir şey düşmez, senin hesa-
 bından sana da onlara hiçbir şey düşmez. Onları
 kovacak olursan zalimlerden olursun.

¹ Veya kökleri kırılmıştır.

² Hidayeti anlamasınız, akılsız kalsınız.

³ Bir tertipten bir tertibe geçer, yani bâzan teşvik
 bâzan tahfif makamında, kâh vaad, kâh tehdit mahallinde
 beyan ederiz.

⁴ Hiçbir alâmet yokken veya gece alâmeti varken ve-
 ya gündüz.

⁵ Veya Allah'ın azabı gelse hal nice olur, yalnız za-
 limler helâk olur.

⁶ Veya vahiy ile.

⁷ Sabah, akşam namaz kılanları veya Allah'ı ananları.

(53) ve kezâlike fetennâ ba'dahüm bi-ba'dın liyekuûlû ehâülâi mennallâhü aleyhim min beyninâ, eleysallâhü bia'leme bişşâkiriyn (54) ve izâ câekelleziyne yû'minûne biâyâtinâ fekul selâmün aleyküm ketebe rabbüküm alâ nefsihirrahmete ennehü men amile minküm sün bicehâletin sümme tâbe min ba'dihi ve asleha fe'ennehü gafûrün rahıym (55) ve kezâlike nufassılul'âyâti ve litestebiyne sebiylülmücrimiyn (56) kul inniy nühiytü en a'büdellezıyne ted'üne min dünillâh, kul lâ ettebi'u ehvâeküm kad daleltü izen ve mâ ene minelmühtediyn (57) kul inniy alâ beyyinetin min rabbiy, ve kezzebtüm bih, mâ indiy mâ testa'cilüne bih, inilhukmü illâ lillâh, yakussulhakka ve hüve hayrülâsılıyn (58) kul lev enne indiy mâ testa'cilüne bihi lekudiyel'emrû beyniy ve beyneküm, vallâhü a'lemü biz-zâlimiyn. (59) ve indehü mefâti hulgaybi lâ ya'lemühâ illâ hû, ve ya'lemü mâ fiylberri velbahr, ve mâ teskulu min varakatin illâ ya'lemü hâ ve lâ habbetin fiy zulümâtil'ardı ve lâ ratbin ve lâ yâbisin illâ fiy kitâbin mübiyn.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مِثْلُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ۖ وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنْزَلَ مِنْ عَمَلٍ مِنْكُمْ سَوِيًّا لَهَا لَكُمْ ثَوَابٌ مِنْ بَعْدِهِ وَاصْلَحْ فَأَنْزَلَ غُفُورًا رَجِيمًا ۖ وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْآيَاتِ وَلِتُسَيِّبَنَ سَبِيلَ الْخَاطِئِينَ ۖ قُلْ إِنِّي نَهَيْتُنَا عِبَادَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا تَأْتِيهِمْ أَهْوَاءُكُمْ قَدْ ضَلَلْتُمْ إِذَا وَمَا أَنْتُمْ بِمُهْتَدِينَ ۖ قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ يَوْمَ إِنْ أَنْزَلْنَا إِلَهُكُمْ الْإِلَٰهَ يَقْضِ الْحُجُجَ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ۖ قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ لَفَضَيْتُ الْأَمْزِنِينَ وَبَيَّنْتُكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ۖ وَعِنْدُ مَفَاتِحِ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ مِنْ ظَلَابِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۖ

(53) Böylece insanlardan birini diğeriyle iptilâyâ düşürdük ¹ ki «Allah içimizden bunlara mı bol nimetini lâıyk görmüştür?» diye'ler. Allah şükredenleri daha iyi bilir, değil mi? (54) Âyetlerimizze inananlar sana geldikleri vakit onlara de ki «size selâm olsun ², Rabbiniz nefesine esirgemeyi yazmıştır: İçinizden herkim bilmeyerek bir fenalık yapar, sonra ondan tövbe edip ıslah-ı hal ederse Allah yarlıgar; (bağışlar) çünkü O, gafurdur, rahîmdir. (55) Mü'minlerin günahkârların yolu belli olsun ³ diye böylece âyetleri tafsil ediyoruz. (56) Onlara de ki «Allah'ı bırakarak taptıklarınıza tapmadan nehiy olundum» de ki «sizin hevesatınıza uymam, uyduğum halde sapmış olurum, yolu da bulamamış olurum.» (57) Onlara

de ki «bende Rabbim tarafından bildirilmiş apaçık bir hüccet vardır ⁴. Siz ise onu yalan saydınız. Sizin çabucak istediğiniz azap elimde değildir. Hüküm ancak Allah'ındır, O, doğruyu haber verir, O, doğruyu eğriden ayıranların en iyisidir». (58). Onlara de ki «sizin çabucak istediğiniz azap elimde olsaydı iş benim ile sizin aramızda olup biterdi ⁵. Allah zalimleri daha iyi bilir. (59) Gayıp hazineleri ⁶ O'nun yanındadır. Onları O'ndan başka bilen yoktur. O, karada, denizde, ne varsa hepsini bilir. Ağaçtan tek bir yaprak düşmez ki onu bilmesin. Yer altındaki karanlıklarda bir tane, yaş, kuru hiçbir şey yoktur ki hepsi apaçık Kitapta ⁷ bulunmasın.

¹ Fukaray-i müslimini imanda evvel davrandıklarından dolayı eşraf-ı Kureyş'e tercih etmek suretiyle düşürdük.

² Yahut sizi dininizde ve nefsinizdeki afattan salim olmaya dâvet ediyorum.

³ Yahut hak aşikâr olsun, günahkârların, mü'minlerin yolları belli olsun.

⁴ Artık beni kandıramazsınız.

⁵ Veya anahtarları.

⁶ Dua ederek sizden kurtulurdum.

⁷ Levh-i Mahfuz'da veya İlm-i Bari'de demektir. Yahut mâna böyledir: Yerin karanlıklarında hiç bir tane, bir kuru, bir yaş yoktur ki onu bilmesin, hepsi de apaçık Kitapta bulunmasın.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفِرُّونَ ۚ ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ۚ قُلْ مَنْ يُجَبِّجُكُم مِّنْ ظُلُمَاتٍ الْبَرِّ وَالْأَحْوَرِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ ضَرَرٍ أَوْ خَفِيٍّ لِّئَلَّا تَخْتَبِئَ مِنْ هُنَّ لَكَ كُنُوزٌ مِّنَ الشَّاكِرِينَ ۚ قُلْ اللَّهُ يُجَبِّجُكُم مِّنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ۚ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ زُجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيَذْهَبَ بَعْضُكُم بِأَسْبَعْضٍ ۚ أَنْظِرْكُمْ نَضْرَفَ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْفَهُونَ ۚ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۚ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۚ لِّكُلِّ نَبِيٍّ مِّنْهُمْ رُسُوفٌ ۚ تَعْمَلُونَ ۚ وَإِذَا رَأَيْتُمُ الْيَوْمَ الْمُجِئُونَ فِي أَيَّانٍ آتَيْنَا مَا عَرِضَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِنَّمَا إِنشِينَاكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۚ

(60) ve hüvelleziy yeteffâküm billeyli ve ya'lemü mâ cerahtüm binnehâri sümme yeb'asüküm fiyhi liyukdâ ecelün müsemmâ, sümme ileyhi merci'üküm sümme yünebbiüküm bimâ kuntüm ta'melün (61) ve hüvelkaâhirü fevka ibâdih, ve yürsilü aleyküm hafazah, hattâ izâ câe ehadekümülmevtü teveffethü rüsülünâ ve hüm lâ yüferritün (62) sümme rüddü ilallâhi mevlâhümülhakk, elâ lehülhukmü ve hüve esra'ulhâsibiyn (63) kul men yünecciyküm min zulümâtılberri velbahri ted'ü nehü tedarru'an ve hufyeh, lein encânâ min hâzihî lenekünenne mineşşâki-riyn (64) kulillâhü yünecciyküm minhâ ve min külli kerbin sümme entüm tüşrikün (65) kulhüvelkaâdirü alâ en yeb'ase aleyküm azâben min fevküküm ev min tahti ercülüküm ev yelbiseküm şîye'an ve yüziyka ba'daküm be'se ba'd, unzur keyfe nusarriful'âyâti le'allahüm yefkahün (66) ve kezzebe bihi kavmüke ve hüvelhakk, kul lestü aleyküm bivekiyl (67) liküllü nebe'in müstekarrün ve seffe ta'lemün (68) ve izâ re'eytelleziyne yahûdü fiy hadiysin gayrih, ve immâ yünsiyennekeşseytânü felâ tak'ud ba'dezzik-râ ma'alkavmizzâlimiyn.

(60) Geceleyin sizi uyutan, gündüzleyin ne kazandığınızı bilen; sonra muayyen olan ecel ¹ tükeninceye kadar sizi uykudan kaldıran odur. Dönüşünüz gene O'nadır, nihayet işlemiş olduklarınızı size haber verir. (61) O, kullarının üstünde kahirdir; size bekçiler ² gönderir, nihayet birinize ölüm gelse elçilerimiz ³ artık, eksik bir şey yapmaksızın onun canını alırlar. (62) Sonra ölümler hak olan ⁴ mevlâlarına iade olunur. Haberiniz olsun ki o gün hüküm O'nundur. O, hesapçıların en çabuk hesap görenidir. (63) Onlara de ki «kara, deniz karanlıklarından sizi kim kurtarabilir? Siz ona ağlaya sızlaya, gizlice niyaz edersiniz; * bizi bundan kurtaracak olursan herhalde şakirlerden oluruz» dersiniz. (64) Onlara de ki

«— Allah sizi ondan da, herbir tasadan da kurtarır, böyle iken siz yine müşrik kalırsınız.» (65) Onlara de ki «— O, üstünüzden ayaklarınızın altından ⁵ size azap göndermeye, yahut sizi bölük bölük kılıp birinizin savletini diğerine tattırmaya kaadirdir», baksana âyetleri anlasınlar diye nasıl türlü türlü beyan ediyoruz? (66) Kur'an ⁶ doğru iken kavmin onu yalan saydılar. Onlara de ki «— Ben sizin üzerinize vekil değilim» ⁷ (67) Her Kur'an haberinin mukarrer bir vakti vardır, o size malûm olacaktır. (68) Âyetlerimize dalanları ⁸ gördüğün vakit başka bir söze dalıncaya kadar onlardan ayrıl, şeytan sana ⁹ unutturursa o pehyi yâdettikten sonra artık zalim kavim ile beraber oturma.

¹ Müddet-i hayat miktarı veya kabirde bulunduğunuz miktar. ² Amali tutan melâike-i kiram. ³ Müvekkel melekler. ⁴ Sözü doğru, işi doğru, hükmü doğru. ⁵ Tufan gibi üstten, suda boğmak, yere batırmak gibi alttan. ⁶ Ve-

ya mev'ut olan azap. ⁷ Ki sizi tekzipten vaz geçireyim veya kıtal ile tasdika mecbur edeyim. ⁸ İstihza ile, ta'an ile uğraşanları. ⁹ Ümmeti maksuddur.

(69) ve mâ alelleziyne yettekuûne min hısâbihim min şey'in ve lâkin zikrâ le'alehüm yettekuûn (70) ve zerilleziynettehazû diynehüm le'iben ve lehven ve garrethümülhayâtüddünyâ, ve zekkir bihi en tühsele nefsun bimâ kesebet leyse lehâ min dûnillâhi veliyyün ve lâ şefiy', ve in ta'dil külle adlin lâ yühaz minhâ, ulâikelleziyne übsilû bimâ kesebû, lehüm şarâbün min hamiymin ve âzabün eliymin bimâ kânû yekfürûn (71) kul ened'u min dûnillâhi mâ lâ yenfe'unâ ve lâ yadurrunâ, ve nüreddü alâ a'kaâbinâ ba'de iz hedânallâh, kelleziystehvethüşşeyâtıynü fiyl'ardı hayrâne lehû ashâbün yed'ûnehû ilelhüde'tinâ, kul inne hüdallâhi hüvelhüdâ ve ümirnâ linüslime lirabbil'âlemiyn (72) ve en ekiymussalâte vettekuûh, ve hüvelleziy ileyhi tuhşerûn (73) ve hüvelleziy halakassemâvâti vel'arda bilhakk ve yevme yekuûlü kün feyekûn, kavlühülhakk, ve lehülmülkü yevme yünfehu fiysûr, âlimülgaybi veşşehâdeh, ve hüvelhakiymülhabiyir.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذَكَرُوا
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ أَخَذُوا دِينَهُمْ لَغْوًا وَهُمْ
وَعَرَّضُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَكَرِهُوا أَنْ يُبَسَّلَ أَنْفُسُهُمْ كَسَبَتْ
لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلَّ
عَدِيلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا
لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾
قُلِ ادْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُزِدُ
عَلَى عِقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ
الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ
إِلَى الْهُدَى آتَيْنَا قُلَانِ هُدًى اللَّهُ هُوَ الْهُدَى
وَأَمْرًا لِلنَّاسِ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنَا قِيمُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَّقُوا وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ
قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٧٣﴾

(69) Onların görülecek işlerinden, Allah'tan sakınanlara hiç bir şey düşmez. Fakat onlara nasihat lâzımdır. Ta ki sakınmış olalar ¹. (70) Dinlerini oyuncak, eğlence edinen, dünya diriliğine mağrur olan kimseleri bırakıver ², hiç bir kimsenin, kendi kazancıyla helâke atılmaması için ³ onlara Kur'an ile vaiz et, onun için Allah'tan başka ne bir yâr, ne bir şefaati yoktur; O, elinden gelen fidyeyi verse yine alınmaz. Onlar öyle kimselerdir ki kazançlarından dolayı helâke atılmışlardır, onlar için küfürlerinden dolayı kaynar su, acıklı bir azap vardır. (71) Onlara de ki

«— Allah'tan başka, bize menfaat vermeyen şeylere mi tapalım, Allah bize hidayet ettikten sonra şeytanların şaşkın bir halde çöle düşürmek istedikleri, kendisinin arkadaşları ise «— Bize gelin» diye doğru yola çağırdıkları kimse gibi mi geri dönelim?» ⁴ Onlara de ki «— Allah'ın getirdiği yol yok mu? Yol ancak O'dur, biz âlemlerin Rabbine boyun eğmek ile emir olunduk.» (72) Namazı dosdoğru kılınız, sakınınız diye de emir olunduk. Kendisine haşrolunacağınız zât, O'dur. (73) Gökleri, yeri hak ile ⁵ yaratan O'dur, kıyamet günü, ol demesiyle o şey olur. (74) O'nun sözü haktır ¹, Sûr üfürüldüğü gün mülk ve saltanat O'nundur. Olanı, olacağı bilir; O hakimdir, agâhtır.

¹ İstihza ve ta'andan vazgeçeler.

² Onlara karşı muâşeretli terk et, enzârı değil.

³ Veya rüsvay olmamaları için.

⁴ Şirke mi düşelim.

⁵ Hikmet ile, muhkem tedbirler ile.

⁶ Geçer, gerçektir.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَرَأَيْتَ أَصْنَامًا مَّا إِلَهَةٌ إِبْنِي
 أَرِيكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۖ وَكَذَلِكَ نَبِّئُكَ بِمَا يَفْعَلُونَ
 مَلَكُونَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَئِذَا كُنَّا مِنَ الْمُوقِنِينَ ۖ
 فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَا أَجِبُكَ لِإِثْلِهِ ۖ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَذَا رَبِّي
 فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
 الضَّالِّينَ ۖ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي
 هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ
 ۖ إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۖ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ
 اتَّخَذْتَنِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدِينِ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ
 إِلَّا أَن يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا
 تَتَذَكَّرُونَ ۖ وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ
 أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
 فَأَتَى الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ

(74) ve iz kaâle ibrâhiyme liebiyi âzere ettehizü isnâmen âliheh, inniy erâke ve kavmeke fiy dalâlin mübiyn (75) ve kezâlike nuriy ibrâhiyme melekûtessemâvâti vel'ardı ve liyekûne minelmûkniyn (76) felemmâ cenne aleyhilleylü reâ kevkebâ, kaâle hâzâ rabbiy, felemmâ efele kaâle lâ uhibbül'âfiliyn (77) felemmâ re'elkamere bâzigan kaâle hâzâ rabbiy, felemmâ efele kaâle lein lem yehdiniy rabbiy le'ekûnenne minelkavmiddâlliyn (78) felemmâ re'eşsemse bâzigaten kaâle hâzâ rabbiy hâzâ ekber, felemmâ afelet kaâle yâ kavmiy inniy beriy'un mimmâ tüşrikûn (79) inniy veccehtü vechiye lilleziy fetaressemâvâti vel'arda haniyfen ve mâ ene minelmüşrikiyn (80) ve hâcehü kavmüh, kaâle etühaccünniy fiyllâhi ve kad hedân, ve lâ ehâfü mâ tüşrikûne bihi illâ en yeşâe rabbiy şey'â, vesi'a rabbiy külle şey'in ilmâ, efelâ tetezekkerûn (81) ve keyfe ehâfü mâ eşrektüm ve lâ tehâfune enneküm eşrektüm billâhi mâ lem yünezzil bihi aleyküm sultânâ, fe'eyyülferikayni ehakku bil'emen, in küntüm ta'lemûn.

(74) Hani İbrahim pederi Azer'e «— Putları mâbut mu ediniyorsun? Ben seni de, kavmini de apaşıkâr bir sapıklık içinde görüyorum» demişti. (75) Biz İbrahim'e yakinen bilmesi için bunun gibi ¹ göklerin, yerin en büyük melikini ² gösterirdik. (76) Ona gece karanlığı basınca ³ o, bir yıldız ⁴ gördü, «— İşte Rabbim budur» dedi ⁵, fakat yıldız batınca «— Ben batan şeyleri sevmem» dedi. (77) Ay'ı doğmuş görünce «— İşte Rabbim» dedi. Fakat ay batınca «— Rabbim bana hidayet vermezse ben mutlak sapık cemaattan olacağım» dedi. (78) Güneşi doğmuş görünce yine «— İşte Rabbim; bu, daha büyüktür» dedi. Fakat güneş batınca «— Ey kavmim! Ben şerik koştuğunuz

şeylerden ilişigimi kestim» dedi. (79) Sonra «— Ben yüzümü gökleri, yeri yaratan Zâta muvahhid-i pâk olarak çevirdim, ben müşriklerden de değilim» dedi. (80) Kavmi tevhit hakkında ona çene çaldı. O, dedi ki «— Alah beni doğru yola getirmiş iken bana çene mi çalıyorsunuz. O'na şerik koştuğunuz şeylerden ben korkmam, meğer ki Rabbimin bir şeyi dilemesi ola ⁶. Rabbimin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Daha nasihat kabul etmez misiniz?» ⁷ (81) «— Size Allah hiç bir burhan indirmemiş iken ona şerik koşmaktan korkmuyorsunuz da ben şerik koştuğunuz şeylerden nasıl korkarım? Bu iki takımdan ⁸ hangisi emn-ü itimada daha lâyıktır. Bilseniz ona uyardınız».

¹ Kavminin, babasının sapıklığını gösterdiğimiz gibi.

² Yani güneş ile ay'ı, ağaç ile taşı yahut acayip ve be-dayilini, yerde, göklerde ne varsa hiç birinin ibadete lâayık olmadığını belli ettik.

³ Etrafını karanlık sarnca.

⁴ Zühre veya Müşteri yıldızı.

⁵ Bu söz teslim tariki iledir, zuumları üzeredir, istidlâl suretini göstermektedir.

⁶ Bana bir felâket vere.

⁷ Veya bunu hatırlamaz mısınız?

⁸ Muvahhit ile müşrik takımlarından.

(82) elleziyne âmenû ve lem yelbisû iymanehüm bizulmin ulâike lehümülemnü ve hüm mühtedûn (83) ve tilke hucce-tünâ âteynâhâ ibrahîyme alâ kavmih, nerfe'u derecâtin men neşâ', inne rabbe-ke hakiymün aliym (84) ve vehebnâ lehü ishâka ve ya'kuûb, küllen hedeynâ, ve nûhan hedeynâ min kablü ve min zürri-yetihi dâvûde ve süleymâne ve eyyûbe ve yûsûfe ve mûsa ve hârûn, ve kezâlike nec-ziylmuhsiniyn (85) ve zekeriyyâ ve yah-yâ ve iysâ ve ilyâs, küllin minessâlihîyn (86) ve ismâ'yle velyese'a ve yûnûse ve lûtâ, ve küllen faddalnâ alel'âlemiyn (87) ve min âbâihim ve zürriyâtihi ve ih-vânihim, vectebeynâhüm ve hedeynâhüm ilâ sıratın müstekıym (88) zâlike hüdal-lâhi yehdiy bihi men yeşâü min ibâdih, ve lev eşrekû lehabita anhum mâ kânü ya'melûn (89) ulâikelleziyne âteynâhü-mülkitâbe velhükme vennübüyyeh, fein yekfür bihâ hâülâi fekad vekkelnâ bihâ kavmen leysu bihâ bikâfiriyn (90) ulâi-kelleziyne hedallâhü febihüdâyühümuk-tedih, kul lâ es'elüküm aleyhi ecrâ, in hüve illâ zikrâ lil'âlemiyn.

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمَنُ
وَهُمْ يُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى
قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾
وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا
مِّن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾ وَزَكَرِيَّا
وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾ وَانْسِغِلْ
وَالْيَسَعَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا كُلًّا أَفَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾
وَمِن آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَأَخَوَانِهِمْ وَأَجْبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي مَن يَشَاءُ
مِن عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِن
يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ
﴿٨٩﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فِيمُدِّيهِمْ أَقَدَّةٌ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ أَجْرًا إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

(82) Onlar ki iman edip imanlarını zulüm¹ ile karıştırmamışlardır, işte emn-ü itimat onlara mahsustur, onlar doğru yolu da bulmuşlardır. (83) İşte İbrahim'e, kavmine karşı verdiğimiz hüccetimiz budur. Biz dilediğimiz kimseleri yüksek mertebelere çıkarırız. Çünkü senin Rabbin hâkimdir, hakkıyla âlimdir. (84) Ona İshak'ı, Yakub'u bahsettik. İkisine de hidayet ve nübüvvet verdik. Ondandır evvel Nuh'a da hidayet ve nübüvvet vermiştik. Nuh'un zürriyetinden Davud'a, Süleyman'a, Eyüb'e, Yusuf'a, Musa'ya, Harun'a da hidayet ve nübüvvet verdik. Bunun gibi² iyi işleyenlere mükâfat veririz. (85) Zekeriya'ya, Yahya'ya, İsa'ya, İlyas'a da hidayet verdik. Hepsisi salih kimselerdendir. (86) İsmail'e, İlyas'a, Yu-

nus'a, Lût'a da hidayet verdik Hepsini sairilere tafdil eyledik. (87) Onların babalarından, zürriyetlerinden, kardeşlerinden bâzılarını da tafdil eyledik. Seçtik, doğru yola götürdük. (88) İşte bu, Allah yoludur ki kullarından dilediğini oraya götürür, Onlar şerik koşmuş olsalardı işledikleri işledikleri herhalde beyhude olur, giderdi. (89) Onlar, kendilerine Kitap, hikmet³ ve nübüvvet verdiğimiz kimselerdir. Bunlar⁴ O'nu⁵ tanımayacak olurlarsa sıkılma, çünkü O'na riayet edecek, tanımamazlık yapmayacak bir cemaati mutlak yerlerine getiririz⁶. (90) İşte bunlar Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. Sen de onların hidayetüne uy. De ki ben tevhide dâvette sizden hiç bir ücret istemem, Kur'an âlimlere nasihattan ibarettir.»

¹ Masiyet veya şirk.

² Onlara verdiğimiz gibi.

³ Veya hak muktazası üzere dâvayı fasletmek.

⁴ Kureys.

⁵ Nübüvveti veya her üçünü.

⁶ Ensar veya eshab veya mü'min.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ
قُلْ مَن أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ
تَجْعَلُونَهُ قِرَاطِينَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ تَحْلُوا
أَنَّهُ وَلَا آيَا فِيهِ قُلْ اللَّهُ شَاعَرَ ذُرَاهِمٍ فِي خَوَاصِرِهِمْ يَلْبَسُونَ ۖ
وَهَذَا كِتَابُنَا أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكًا مُّصَدِّقًا لِّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِيُنذِرَ
أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۖ وَمَن أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى
اللَّهِ كَذِبًا وَقَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ
مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ آخِرُهَا أَنفُسُكُمْ تُنْفَخُ ۖ
فَتَحْزَنُونَ عَذَابَ الْهُونِ ۖ يَمَّا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرُ الْحَقِّ
وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ۖ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فَرَادَى كَمَا
خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَزَكَّيْتُمْ مَّا حَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ
وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ
لَقَدْ قَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ زَعَمُونَ ۖ

(91) ve mâ kaderullâhe hakka kadrihi iz kaâlû mâ enzelallâhü alâ beşerin min şey', kul men enzelkitâbelleziy câe bihi mûsâ nûren ve hûden linnâs, tec'alûnehü karâtıyse tübdûnehâ ve tuhfûne kesiyrâ, ve ullimtüm mâ lem ta'lemû entüm ve lâ âbâüküm, kulillâhü sümme zerhüm fiy havdihim yel'abûn (92) ve hâzâ kitâbün enzelnâhü mübârekün musaddıkulleziy beyne yedeyh, ve litünzire ümmelkur'a ve men havlehâ, velleziyne yü'minûne bil'âhireti yü'minûne bihi ve hüm alâ salâtihim yühâfizûn (93) ve men azlamü mimmenifterâ alallâhi keziben ev kaâle ühiye ileyye ve lem yûha ileyhi şey'un ve men kaâle seünzilü misle mâ enzelallâh, ve lev terâ izizzâlimûne fiy gamerâtilmevti velmelâiketü bâsîtü eydiyhim, ahricû enfüseküm, elyevme tüc-zevne azâbelhûni bimâ küntüm tekuûlûne alallâhi gayrelhakkı ve küntüm an âyâtihi testekbirûn (94) ve lekad cî'timûnâ fûrâda kemâ halaknâküm evvele merretin ve terektüm mâ havvelnâküm verâe zuhûriküm, ve mâ nerâ ma'aküm şüfe'âekümülleziyne ze'amtüm ennehüm fiyküm şürekâ', lekad tekatta'a beyneküm ve dalle anküm mâ küntüm tez'umûn.

(91) Yahudiler Allah'ı hakkıyla takdir edemediler¹; çünkü «— Allah beşere hiçbir şey indirmemiştir» dediler. Onlara de ki «— Musa'nın nâs'a nur, hidayet olmak üzere getirdiği Kitabı kim indirmiştir? Siz onu perakende kâğıtlara kor, ondan dilediğinizi aşikâr kılar, çoğunu da saklarsınız. Sizin de babalarınızın da bilmedikleri şeyler Kur'an'da öğretilmiştir. «— Kitap indiren Allah'tır» de. Sonra onları daldıkları şeye bırakıver de² oynasınlar, dursunlar. (92) Bu, inzal ettiğimiz bir Kitaptır, mübarektir³, ellerindeki Kitabı tasdik eder. Bir de Ümmülkura olan Mekke ve etrafında bulunanları da Allah azabıyla korkutasın. Âhirete inananlar, namazlarını muhafaza ederek, ona da inanırlar. (93) Allah namına yalan uyduranlar-

dan⁴ veya kendisine hiç bir şey vahiy olunmamış iken «— Bana vahyolundu» diyenden, «— Allah'ın inzal ettiği gibi ben de inzal ederim» diyenden daha zalim kim olabilir Bu zalimleri ölümün şedaidi zamanında meleklerin, onlara ellerini açarak «— Canlarınızı çıkarın⁵. Bugün Allah'a nahak yere söylediğiniz, Allah'ın âyetlerini kibrinize yediremediğiniz için hakaret azabıyla ceza göreceksiniz» dedikleri zaman bir görsen⁶. (94) * Biz sizi ilk defa yarattığımız⁷ gibi, ihsan olarak verdiklerimizi arkanızda bırakarak yapayalnız geldiniz⁸. Şerik zuum ettiğiniz şefaathçılarınızı sizinle beraber görmüyoruz. * Aranız kesilmiş⁹, zuum ettiğiniz putlar da sizden kaybolup gitmiştir.

¹ Hakkıyla tanımadılar da hukukuna riayet etmediler, hakkıyla tâzim edemediler, hakkıyla Allah'ı tavsif edemediler.

² Tehdit makamındadır.

³ Bereketi, hayrı çoktur.

⁴ Yalancı peygamberler gibi.

⁵ Gövdelerinizden veya afat ve âlâmdan. Yahut mak-

sat serzeniştir.

⁶ Ne feci bir hal görürdük.

⁷ Baş açık, yalın ayak.

⁸ Yanınızda hiç birşey bulunmaksızın.

⁹ Yani toplu bir halde iken perişan olmuşsunuz, öteye beriye dağılmışsınız.

(95) innallâhe fâlikulhabbi vennevâ, yühricülhayye minelmeyyiti ve muhricülmeyyiti minelhayy, zâlikümullâhü fe'ennâ tü'fekûn (96) fâlikul'isbâh, ve ce'alelleyle sekenen veşsemse velkamere husbânâ, zâlike takdirül'aziyzil'aliym (97) ve hüvelleziy ce'ale lekümünnücûme litehdedû bihâ fiy zulümâtılberri velbahr, kad fessalnel'âyâti likavmin ya'lemûn (98) ve hüvelleziy enşe'eküm min nefsin vâhıdetin femüstekarrün ve müstevda', kad fassalnel'âyâti likavmin yefkahûn (99) ve hüvelleziy enzele minessemâi mâ' feahrecnâ bihi nebate külli şey'in feahrecnâ minhü hadıran nuhricü minhü habben müterâkibâ, ve minennahli min tal'ihâ kınvânün dâniyetün ve cennâtin min a'nâbin vezzeytûne verrümmâne müştebihen ve gayre müteşâbih, unzurû ilâ semerihî izâ esmere ve yen'ih, inne fiy zâliküm leâyâtin likavmin yû'minûn (100) ve ce'alû lillâhi şürekâelcinne ve halakahüm, ve harekuû lehü beniyne ve benâtin bigayri ilm, sübhânehü ve teâlâ ammâ yesifûn (101) bediy'ussemavâti vel'ard, ennâ yekûnü lehü veledün ve lem tekûn lehü sâhibeh, ve halaka külle şey', ve hüve biküllü şey'in aliym.

إِنَّا لِلّٰهِ فَالِقَ الْوَحْيِ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللّٰهُ فَآتَىٰ تَوْفِكُونَ ۖ فَالِقَ الْاِصْبَاحِ
وَجَعَلَ لِّلَّيْلِ سَكَنًا وَالنَّهَارِ سَكَنًا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۚ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَوْمَ لَهْتَدُوا بِهَا
فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ۚ قَدْ فَصَّلْنَا الْاَيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۚ وَهُوَ الَّذِي اَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَوْذَعٌ
قَدْ فَصَّلْنَا الْاَيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ۚ وَهُوَ الَّذِي اَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ نَبَاتٍ كُلِّ شَيْءٍ فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ
خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ
دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ اَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونِ ۚ وَالزَّيْتَانُ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَابِهٍ ۚ اَنْظُرْ اِلَى الْاَمْرِ وَنَبِيْهِ ۚ اِنَّ فِيْ ذٰلِكُمْ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ۚ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ الْيَحْنُ وَخَلَقَهُمْ
وَخَرَّوْا لَهُ بَيْنَ وَبَيْنَ ۚ وَبَنَاتٍ عَلَيْنَ سُبْحَانَ وَتَعَالَى عَمَّا
يَصِفُوْنَ ۚ يَدْبِعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ اَنۢ يَّكُوْنَ لَهُ وَلَدٌ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۚ

(95) Ot bitirmek için taneleri, ağaç çıkarmak için çekirdekleri yaran Allah'tır. O, ölüden diriye çıkarır, diriden de ölüyü çıkarır. Allah işte budur. Öyle ise neye O'ndan yüz çeviriyorsunuz? (96) Sabahı gece karanlığından yarıp çıkaran O'dur. O, geceyi aramgâh kılmış, güneşi, ay'ı da hesap üzere yapmıştır. İşte bu, galib-i yekta, hakkıyla âlim olan zâtın takdiridir. (97) Yıldızları kara ve deniz karanlıklarında yol bulmanız için yaratan O'dur. Biz âyetleri bilen bir cemaat için tafsil etmişiz. (98) Sizi bir tek kişiden ¹ peyda eden O'dur. Sizin için karar yeri, emanet olarak kalacak yer vardır ². Biz âyetlerimizi gereği gibi anlayan bir kavim için tafsil etmişiz. (99) Gökten su indiren O'dur. Onunla her nebatı çıkardık. O nebat-

tan yeşillikler çıkardık. Ondan da birbirine yapışık başakları, hurma ağacının tomurcuklarından da birbirine yakın ³ salkımlar; üzüm bağları; zeytin, nar ağaçları çıkarırız. Bir halde ki birbirine hem benzer, hem benzemez ⁴. Meyvalandıkları zaman bunların meyvasına, yetişmesine bakın! Bunlarda iman eden bir cemaat için bir takım ibretler vardır. (100) Cinleri Allah yaratmış iken onlar cinleri ⁵ ortak yaptılar. Hiç bir bilgileri olmaksızın Allah için oğullar, kızlar uydurdular. Allah bu gibi vasıflardan münezzehtir, pek yücedir. (101) Gökleri, yeri örneksiz yaratan O'dur. O'nun zevcesi yok iken, onun nereden çocuğu bulunabilir. O her şeyi yaratmıştır. Her şeyi de hakkıyla bilir.

¹ Âdem Aleyhisselâmdan.

² Dünyada veya rahimde karar. Kabirde veya dünyada emanet olarak kalmak.

³ Çokluğundan el yetiyecek kadar aşağıya sarkmış sıkı.

⁴ Yaprakça benzer, lezzetçe benzemez.

⁵ Veya Melekleri.

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۝ لَا تَذَرِكُهُ الْآبْصَارُ وَهُوَ يُذَرِكُ
الْآبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝ قَدْ جَاءَكُمْ نَبَأٌ مِنْ
رَبِّكُمْ مِنْ أَنْبَأِ بَصِيرَةٍ ۝ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِحَفِيفٍ ۝ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ لِيُفْقَهُوا ۝ وَلَيَنْبَغِي
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ اشْرَعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ۝ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ ۝ وَلَا تَسْأَلُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْأَلُوكَ
اللَّهُ عَذَابًا يُغَيِّرُ عَلَيْهِ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَةَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
۝ وَنَحْمِلُهُمْ فِي بُحَيْرٍ ۝ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَأَنْفَسُوا
بِاللَّهِ جَهْدًا ۝ إِنَّمَا نَهْمُ لَنْ جَاءَ نَهْمُ آيَةٍ يُؤْمِنُونَ ۝ إِنَّمَا
الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُونَ ۝ إِنَّمَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ
۝ وَنَقَلِبْ أَفْئِدَهُمْ وَآبْصَارَهُمْ كَالْمُؤْمِنِينَ ۝
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرَهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ۝

(102) zâlikümullâhü rabbüküm, lâ ilâhe illâ hû, hâliku külli şey'in fa'bidûh, ve hüve alâ külli şey'in vekiyi (103) lâ tüdrikühül'ebârü ve hüve yüdrükül'ebâr, ve hüvellatıyfülhabıyr (104) kad câeküm basâirü min rabbiküm, femen ebsara fe-linefsih, ve men amiye fe'aleyhâ, ve mâ ene aleyküm bihafıyz (105) ve kezâlike nusarrifül'âyâti ve liyekuülû dereste ve linübeyyinehü likavmin ya'lemün (106) ittebi' mâ ühye ileyke min rabbik, lâ ilâhe illâ hüve, ve a'rıd anilmüşrikiyn (107) velev şaallâhü mâ eşrekû, ve mâ ce'alnâke aleyhim hafıyzâ, ve mâ ente aleyhim bivekiyl (108) ve lâ tesübbülleziyne yed'üne min dünüllâhi feyesübbüllâhe adven bigayrı ilm, kezalike zeyennâ liküllü ümmetin amelehüm sümme ilâ rab-bihim merci'uhüm feyünebbiühüm bimâ kânu ya'melün (109) ve aksemû billâhi cehde eymanihim lein câethüm âyetün leyü'minünne bihâ, kul innemel'âyâtü indallâhi ve mâ yüş'irüküm ennehâ izâ câet lâ yü'minün (110) ve nükallibü ef'idetehüm ve ebsârehüm kemâ lem yü'minü bihi evvele merretin ve nezerühüm fiy tuğyanihim ya'mehün.

(102) Tanrı işte budur, Rabbiniz işte budur. O'ndan başka tapacak yoktur, herşeyi yaratan O'dur, artık O'na tapın. O, herşeye vekildir ¹. (103) Gözler O'na yetişmez, O ise gözlere yetişir. O lâtifdir, agâhtır ². (104) Size Rabbinizden hüccetler ³ gelmiştir. Herkim onu görürse faydası kendi lehine olur. Herkim kör kalırsa o da aleyhine olur. Ben sizin üzerinize bekçi değilim. (105) Biz böylece ⁴ âyetleri türlü türlü beyan ederiz. Ta ki onlar okumuşsun desinler ⁵. Bir de bilen bir cemaata belli edelim. (106) Rabbinden sana vahyolunan şeye tâbi ol, O'ndan, başka tapacak yoktur, müşriklerden yüz çevir ⁶. (107) Allah dileseydi onlar şerik koşmazlardı. Biz seni onlar üzerine bekçi yap-

madık; onlar üzerinde vekil de değilsin ⁷. (108) Allah'tan başka taptıklarına sövmeyin; çünkü onlar da nadanlıkla tecavüzde bulunarak Allah'a söverler. Bunun gibi her bir ümmete işlerini süslü gösterdik. İşte Rab'leri onlara işlediklerini haber verecektir. (109) Kendilerine istedikleri bir mucize geldiği takdirde mutlak iman edeceklerine dair Allah'a olanca yeminleriyle yemin ettiler. Onlara de ki «— Mucizeler yalnız Allah'ın elindedir. Zaten farkında değilsiniz ki geldiği surette de iman etmeyeceklerdir ⁸. (110) Onların gönüllerini, gözlerini hak cihetinden çeviririz de ⁹ ilk defa mucizelere inanmadıkları gibi yine öyle inanmazlar. Onları azgınlıklarında şaşkın şaşkın bırakırız ¹⁰.

¹ Nigehbandır, işleri gözeticidir.

² O, gözleri olduğu gibi görür, çünkü agâhtır. Gözler O'nu görmez, çünkü lâtifdir.

³ Veya Kur'an âyetleri.

⁴ Zikrolunan ahkâm gibi.

⁵ Yahut «mü'minler ibret alıp kâfirler de okumuşsun desinler, vyae başkalarından okumadığını anlasınlar veya okumuşsun demesinler.

⁶ Sözlerine kulak asma.

⁷ Onların işi sana bırakılmamıştır ki imana cebre-desin.

⁸ Onların iman edeceklerini bilmezsiniz; fakat ben bilirim. Onlar yine iman etmezler. Veyahut iman etmeyeceklerinin farkında değilsiniz.

⁹ Bunu da bilmezsiniz.

¹⁰ Yahut onların ilk defa inanmadıklarına ceza olarak onların kalplerini, gözlerini çeviririz.

(111) velev ennenâ nezzelnâ ileyhimül-melâikete ve kellemeühümülmevtâ ve haşernâ aleyhim külle şey'in kubülen mâ kânû liyü'minû illâ en yeşâallâhü ve lâkinne ekserehüm yechelûn (112) ve kezâlike ce'alnâ liküllü nebiyyin adüvven şeyâtıynel'insi velcinni yûhıy ba'duhüm ilâ ba'dın zuhrüfelkavli gurûrâ, velev şâe rabbüke mâ fe'alühü fezerhüm ve mâ yefterûn (113) ve litesgaâ ileyhi ef'idetül-leziyne lâ yü'minûne bil'âhireti ve liyerdavhü ve liyekterifü mâ hüm mukterifûn (114) efegayrallâhi ebtegyı hakemen ve hüvelleziy enzele ileykümülkitâbe mufasssala, velleziyne âteynâhümülkitâbe ya'lemüne ennehü münezzelün min rabbike bilhakki felâ tekûnenne minelmümteriyın (115) ve temmet kelimetü rabbike sıd-kan ve adlâ, lâ mübeddile likelimâti, ve hüvessemiy'ul'aliym (116) ve in tütiğ ek-sere men fiyl'ardı yudillüke an sebiylil-lâh, in yettebi'üne illezzanne ve inhüm illâ yahrusûn (117) inne rabbeke hüve a'lemü men yadıllu an sebiyli, ve hüve a'lemü bilmühtediyn (118) fekulû mim-mâ zükiresmullahi aleyhi in küntüm biâ-yâtihî mü'miniyn.

وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَسَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ ۖ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غَرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ۖ وَلَنُنْصِفَ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلَيَرْضَوْهُ وَلَيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ۖ أَفَغَيْرَ اللَّهِ اتَّبَعْتُمْ حَكْمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ اتَّبَعَتْهُمْ إِلَى الْقَابِ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۖ وَإِنْ تَطِعْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ ضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۖ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُنْتَدِينَ ۖ فَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ أَنْتُمْ عَلَيْهِ إِذَا كُنْتُمْ فِي يَتَاهُ مُؤْمِنِينَ ۖ

(111) Şayet onlara Melekleri indirseydik, ölümler de onlarla konuşsaydı, herşeyi onlara bölük bölük¹ toplasaydık yine Allah'ın dilediklerinden başkaları imana gelecek değildi; fakat onların pek çokları cahillerdir. (112) İşte böylece² herbir peygambere, insan ve cin şeytanlarını³ düşman yaptık. Onlar birbirlerine, aldatmak kastıyla yaldızlı sözler telkin ederler. Rabbin dileseydi onlar bu işi⁴ işleyemezlerdi. Onları da, iftira ettikleri küfürü de bırak. (113) Bir de âhirete inanmayanların kalpleri ona⁵ meyil etmeleri, ondan hoşnut olmaları, irtikâp ettikleri günahları irtikâp etmeleri kastıyla⁶ telkin ederler. (114) Allah size Kitabı mufasssal surette inzal etmiş iken ondan başka ha-

kem⁷ mi araştırayım? Kendilerine Kitap verdiği-kimiz kimseler onun Rabbin tarafından doğru olarak indirilmiş olduğunu bilirler⁸. Artık sakın şüphe edenlerden olma⁹. (115) Rabbinin sözleri¹⁰ gerçeklikte, adalette¹¹ tamamlanmıştır¹². O'nun sözlerini tebdil edecek hiç bir şey yoktur. O, semî'dir, hakkıyla âlimdir. (116) Yer yüzünde olanın¹³ pek çoğuna ita'at edersen onlar seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zandan başka bir şeye uymazlar, onlar kuru kuru tahminde bulunurlar¹⁴. (117) Muhakkak ki Rabbin kendi yolundan sapanı daha iyi bilir, doğru yol bulanları da en iyi bilir. (118) Allah'ın âyetlerine inanmış iseniz kesilir iken adı anılmış olan şeyi yeyin.

¹ Veya kefil olarak veya bütün halkı müvacehede bulundursak da bunlar sıtkına şahadet etseler bile. ² Herkese amellerini süslü gösterdiğimiz gibi veya diğer peygamberlere yaptığımız gibi. ³ Pek inatçıları. ⁴ Bu düşmanlığı yapmazlardı veya bu telkinatta bulunmazlardı. ⁵ Aldatmaya, yaldızlı sözlerle, peygamber düşmanlığına. ⁶ Yani zikri yaraşmayan fenalıkları da. ⁷ Hakem hâkimden daha belîğdir. ⁸ Mekke'de iken Yahudiler Kur'an'ın ger-

çek olduğunu itiraf ederlerdi. «Davet Araplara mahsustur» derlerdi; fakat Medine'de dine davet olunmakla inada başladılar. ⁹ Onunla peygamberimizden başkasına hitap olunmuştur. ¹⁰ Kur'an-ı Kerim. ¹¹ Emir ve nehyde, vaat ve vaatte, kazalarda, hükümlerde. ¹² En sona erişmiştir. ¹³ Kâfirler veya ehli Mekke'nin en çoğu. ¹⁴ Veya yalan söyleyip dururlar.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَكُلُوا مِمَّا ذَكَرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ
مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّوْنَ
بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾
وَذَرُوا ظَاهِرَ الْهَرَالِثِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا ذَكَرَ
اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَأَنَّهُ لَفِئْسَ مَا فِي الشَّيْءِ طَائِفًا لِيُحْجَىٰ إِلَىٰ
أُولَئِكَ أَنَّهُمْ بِلَا إِلَهِ إِلَّا هُوَ وَأَن أَعْطَوْهُمُ مِنْكُمْ لَشُرَّ كُونٍ ﴿١٢١﴾
أَوْ مَن كَانَ مِنَّا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ
فِي النَّاسِ كَمَن مَّثَلَهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا
كَذَلِكَ نُزَيِّنُ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَلِكَ
جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَّابَرٌ مُّجْرِمٌ مِّمَّا يَكْفُرُونَ ﴿١٢٣﴾
يَكْفُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ
آيَةٌ قَالُوا لَن نُّؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ
اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سُبْحَانَ الَّذِي تَجْرِمُوا
صَغَارَ عِندَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ لِّمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿١٢٥﴾

(119) ve mâleküm ellâ te'külû mimmâ zükiresmullâhi aleyhi ve kad fassale leküm mâ harreme aleyküm illâ madturirtüm ileyh, ve inne kesiyren leyudillüne biehvâihim bigayri ilm, inne rabbeke hüve a'lemü bilmu'tediyn. (120) ve zerû zâhirel'ismi ve bâtineh, innelleziyne yeksibûnel'isme seyüczevne bimâ kânû yakterifûn (121) ve lâ te'külû mimmâ lem yüzkerismullâhi aleyhi ve innehü lefisk, ve innesşeyâtıyne leyûhüne ilâ evliyâihim liyücâdilüküm, ve in eta'tümühüm inne-küm lemüşrikûn (122) evemen kâne meyt-en feahyeynâhü ve ce'alnâ lehü nûren yemşiy bihî fiynnâsi kemen meselühü fiyyzulümâtı leyse bihâricin minhâ, kezâlike züyyine ilkâfiriyye mâ kânû ya'melûn (123) ve kezâlike ce'alnâ fiy külli karyetin ekâbire mücrimiyhâ liyemkürû fiyhâ, ve mâ yemkürüne illâ bienfüsihim ve mâ yeş'urûn (124) ve iza câethüm âyetün kaâlû len nû'mine hattâ nü'tâ misle mâ ûtiye rüsülullâh, allâhü a'lemü hay-sü yec'alü risâleteh, seyusıybüllezıyne ecremü sagaârün indallâhi ve azâbün şedi-ydün bimâ kânû yemkürûn.

(119) Size ne oluyor! ki kesilir iken Allah'ın adı anılmış olan şeyi yemiyorsunuz? Halbuki O, bunalarak naçar kaldığınız hayvan başka olmak üzere size haram kıldığı şeyleri tafsil üzere beyan etmiştir. Muhakkak ki bir çoğu kendi heveslerinden dolayı nadanlıkla sapıtıp gidiyorlar ¹. Rabbin tecavüz edenleri daha iyi bilir. (120) Günahın aşıkârını da, gizlisini de bırakın. Günah kazananlar yok mu, onlar irtikâp ettikleri şeyden dolayı yakında ceza göreceklerdir. (121) Kesilirken Allah'ın adı anılmayan şeyi yemeyin; çünkü o ², daire-i taatten çıkmaktır. Şeytanlar kendi dostlarına sizinle ³ mücadele etmek için, ilkaatta bulunuyorlar. Siz de onlara itaat ederseniz mutlak müşrik olursunuz. (122) Ölü iken dirilttiğimiz, halk arasında

yürümesi hususunda bir nur ⁴ peyda ettiğimiz kimse ile karanlıklar içinde kalıp oradan çıkmayacak olan kimse bir olur mu? Bunun gibi ⁵ kâfirlere işledikleri şey hoş görünmüştür. (123) Bunun gibi ⁶ her kasabada birtakım büyük şahıslar, günahkâr yaptık ⁷; ta ki orada mekr ve hilede bulunsunlar ⁸. Halbuki onlar yalnız kendilerine mekr ve hilede bulunurlar da farkında olmazlar. (124) Onlara bir âyet gelince, «— Allah'ın peygamberlerine verilen vahiy gibi bize de verilmedikçe asla inanmayız» derler. Allah peygamberliği koyacağı yeri daha iyi bilir. Günahkâr olanlara mekr ve hile ettiklerinden dolayı Allah tarafından horluk, şiddetli azap erişecektir.

¹ Yahut halkı sapırtıyorlar.

² Onu yemek, yahut Allah'ı anmamak.

³ Mecusilerin en muannitleri; dostları olan müşrik-in-Kureys'e.

⁴ Kur'an, din, hikmet ışıkları.

⁵ Mü'minlere iman hoş görüldüğü gibi.

⁶ Mekke'de olduğu gibi veya amellerini hoş gösterdiğimiz gibi.

⁷ Veya her kasabada günahkârların büyüklerini yaptık.

⁸ İmandan menetsinler, çünkü köylüler büyüklerinin sözlerine kulak asarlar.

(125) femen yüridillâhü en yehdiyehü yeş-
rah sadrehü lil'islâm, ve men yürid en
yudillehü yec'al sadrehü dayyikan ha-
racâ, ke'ennemâ yassa ''adü fiyssemâ',
kezâlîke yec'alüllâhürrice alelleziyne lâ
yü'minûn (126) ve hâzâ sırâturabbîke,
müstekîymâ, kad fassalnel'âyâti likavmin
yezzekkerûn (127) lehüm dârüsselâmi in-
de rabbihim ve hüve veliyyühüm bimâ
kânû ya'melûn (128) ve yevme yahşü-
rühüm cemiy'â, yâ ma'sherelcinni kadis-
teksertüm minel'ins, ve kaâle evliyâühüm
minel'insi rabbenestemte'a ba'dûnâ bi-
ba'dın ve belagnâ ecelenelleziy eccelte
lenâ, kaâlennârü mesvâküm hâlidîyne
fiyhâ illâ mâşâallah, inne rabbeke hakiy-
mün aliym (129) ve kezâlîke nüvelliy ba'-
dazzâlimiye ba'dan bimâ kânû yeksi-
bûn (130) yâ ma'sherelcinni vel'insi elem
ye'tiküm rüsülün minküm yakussûne
aleyküm âyâtiy ve yünzirûneküm likaâe
yevmiküm hâzâ, kaâlû şehidnâ alâ enfü-
sinâ ve garrethümülhayâtüddünyâ ve şe-
hidû alâ enfüsihim ennehum kânû kâfi-
riyn (131) zâlîke en lem yekün rabbüke
mühlikelkurâ bizulmin ve ehlühâ gaafi-
lûn.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ
يُرِدْ أَنْ يَضِلَّهُ يُضَيِّقْ صَدْرَهُ ضَيْقًا حَرَجًا كَأَمْثَايَضَعُدُ
فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٦﴾
وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَذَكِّرُونَ ﴿١٢٧﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٨﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا بِأَمْشَرِ الْجِنِّ
قَدْ اسْتَكْبَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا
اسْمَعْ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَلْقَانَا الَّذِي أَجَلْتُمْ لَنَا قَالُوا
أَلَا رَمْتُمُوهُ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿١٢٩﴾ وَكَذَلِكَ نَقُولُ بِبَعْضِ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٣٠﴾ يَا أَمْشَرِ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ
مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُزِيدُونَكُمْ لِقَاءَ
يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّبْنَاهُمْ نَحْيُوهُ
الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣١﴾ ذَلِكَ
أَنَّهُمْ يَكْفُرُونَ بِرَبِّكَ أَفَلَا يَنْظُرُونَ أَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣٢﴾

(125) Allah herkimi doğru yola götürmek isterse göğsünü islâm için açar ¹. Herkimi de sapık kılmak isterse onun göğsünü sanki zorla göğsine çıkıyormuş gibi ² darlaştırmış, sıkışmış bir hale koyar. Böylece Allah iman etmeyenlere azap ³ verir. (126) Bu Kur'an ⁴ Rabbinin dosdoğru bir yoludur. Biz nasihat kabul edenler için âyetlerimizi tafsil eylemişiz. (127) Onlar için Rablerinin nezdinde selâmet sarayı, Cennet vardır; Allah işlediklerinden dolayı onların yârıdır. (128) Onların hepsini topladığı gün, «— Ey cin ve şeytan cemaati! İnsanlardan ittibanızı çoğaltınız» denir. İnsandan olan dostları da «— Ey Rabbimiz! Biz birbirimizle menfaatlendik ⁵. Şimdi bizim için mukarrer kıldığın vâdemize eriştik» ⁶ derler.

Allah der ki «— Ateş, sizin yurdunuzdur, orada daim kalın, Allah'ın dilediği başka ⁷, çünkü Rabbin hakimdir, hakkıyla âlimdir. (129) Böylece zalimlerin bir kısmını bir kısmına kazançlarından dolayı musallat ederiz. (130) Ey cin ve insan cemaati! Size, âyetlerimizi haber verir, bugüne ⁸ kavuşmanız ile sizi korkutur içinizden peygamberler gelmedi mi? Onlar «— Kendimizin aleyhine şahit olduk» ⁹ derler. Halbuki onları dünya diriliği aldattı. Naçar kendileri aleyhine kâfir olduklarına şahadet ettiler. (131) Peygamber göndermek hususu kasaba ahalisi gafil iken Rabbin zulümlerinden dolayı onları helâk etmemesi içindir.

¹ Kalbini nurlandırır.

² Hakkı kabul etmemek için göğsine çıkmak ister gibi.

³ Veya onları horlukta bırakır.

⁴ Veya İslâm.

⁵ Tâbi ile metbu birbirinden menfaat gördü.

⁶ Dirildik; hesap günü geldi.

⁷ Dilediği vakit veya kimse bundan hariçtir.

⁸ Haşir gününe.

⁹ Nefislerimizin günahını itiraf ettik.

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ
إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ
كَمَا أَنتَ أَشْكِرُكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخِرِينَ ﴿١٣٣﴾ إِنْ مَا تَوَعَّدُونَ
لَا يَأْتِيكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا
عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ يَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ
﴿١٣٥﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ
نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا
فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ
وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ مَسَاءً
مَآيُكُمْ كُفُّوا عَنْ ذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ
مِنَ الشُّرَكِيِّينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ
لِيُزِدُواهُمْ وَلِيُتْلِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ مَا فَعَلُوا فَذَرْنَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٦﴾

(132) ve liküllin derecâtün mimmâ amilû, ve mâ rabbüke bigaâfilin ammâ ya'melûn (133) ve rabbükelganiyyü zürrah-meh, in yeşe' yüzhiküm ve yestahlif min ba'diküm mâ yeşâü kemâ enşe'eküm min zürriyyeti kavmin âhariyn (134) in-nemâ tû'adüne leâtin ve mâ entüm bi-mu'ciziyn (135) kul yâ kavmi'melû alâ mekâniteküm inniy âmil, fesevfe ta'lemüne men tekünü lehü âkıbetüddâr, in-nehü lâ yüflihuazzâlimûn (136) ve ce'alû lillâhi mimmâ zere'e minelharsi vel'en'âmi nasiyben fekaâlû hâzâ lillâhi biza'mihim ve hâzâ lişürekâinâ, femâ kâne lişürekâihim felâ yasılu ilâllah, ve mâ kâne lillâhi fehüve yasılu ilâ şürekâihim, sâe mâ yahkümûn (137) ve kezâlike zey-yene likesiyrin minelmüşrikiyne katle ev-lâdihim şürekâühüm liyürdühüm ve liyel-bisû aleyhim diynehüm, vele v şâellahü mâ fe'alühü fezerhüm ve mâ yefterûn.

(132) Herkes için işlediklerinden dolayı türlü tür-lü mertebeler vardır. Rabbin onların işlediklerin-den gafil değildir. (133) Rabbin herşeyden müs-tağnidir, rahmet sahibidir. Dilerse sizi giderir, sizden sonra dilediğini yerinize getirir. Nitekim sizi başka bir cemaatin zürriyetinden peyda et-mişti. (134) Size vadolunan şey mutlak gelir. Siz onu âciz kılacak değilsiniz. (135) Onlara de ki «— Ey kavmim! Elinizden gelen düşmanlığı ya-pın. Ben de hilm ile muamele edeceğim. Yakında dâr-ı âhirette hayırlı akıbetin kimin olacağını bi-lirsiniz. Zalimler felâh bulmazlar. (136) Müşrikler

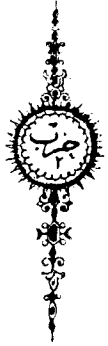
Allah'ın ekinden, davarlardan yarattığı şeylerden birçok pay çıkarmışlar, zuumlarınca «— Bu, Allah içindir, bu da şeriklerimiz olan putlarımız içindir» demişlerdi. Şerikleri için olan, Allah'a ulaşmıyordu; Allah için olan ise şeriklerine ula-şıyordu¹. Bunlar ne kötü hükmediyorlar! (137) Bunun gibi onların şerikleri olan puthane hade-mesi müşriklerden bir çoğuna çocuklarının öldü-rülmesini hoş gösterdi; ta ki onları helâke düşür-sünler, dinlerini² de kendilerine karıştırsınlar. Allah dileseydi onlar bunu yapamazlardı. Artık onları da, iftira ettikleri şeyi de bırak gitsin.

¹ Putlarına ayırdıkları helâk olursa ona bedel Allah'a ayırdıklarından alırlar, hademesine verirlerdi, Allah'a ayır-

dıkları halde bunu yapmazlardı. «Allah zengindir, putlar züğürttür» derlerdi.

² İsmail Aleyhisselâm dinini.

(138) ve kaâlû hâzihî en'âmün ve harsün hicrûn lâ yat'amühâ illâ men neşâü bi-za'mihim ve en'âmün hurrimet zuhûrühâ ve en'âmün lâ yezkürûnesmallahi aley-heftirâen aleyh seyecziyhim bimâ kânû yefterûn (139) ve kaâlû mâ fiy butûni hazihil'en'âmi lizükûrina ve muharremün alâ ezvâcinâ, ve in yekûn meyteten fehüm fiyhi şürekâ', seyecziyhim vafsehüm, in-nehü hakiymün aliym (140) kad hasirel-leziyne katelû evlâdehüm sefehen bigayri ilmin ve harremû mâ rezekahümüllâhüftirâen alâllah, kad dallû ve mâ kânû mühtediyn (141) ve hüvelleziy enşe'e cennâtin ma'rûşâtin ve gayre ma'rûşâtin vennahle vezzer'a muhtelifen ükülühü vezzeytûne verrümmâne müteşâbihen ve gayre müteşâbih, külü min semerihî izâ esmere ve âtû hakkahü yevme hasâdihî ve lâ tüsrifû, innehü lâ yuhibbül-müs-rifiyn (142) ve minel'en'âmi hamûleten ve fersâ, külü mimmâ rezekakümüllâhü ve lâ tettebi'û hutuvâtışseytân, innehü leküm adüvvün mübiyn.

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرِّتْ جَحْرًا لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا
مَنْ نَشَاءُ مِنْ غَنَمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ
لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءٌ عَلَيْهِمْ سِيَئِرُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۖ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ
خَالِصَةٌ لِّذِكْرِنَا وَمَحْزَمٌ عَلَىٰ رِجَالِنَا وَإِنْ يَكُنْ
مِنْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۖ فَذَٰخِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ
سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَىٰ
اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ۖ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ
جَنَاحَ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرِ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالزَّمَانَ مُمْتَسَابِهًا وَغَيْرَ
مُمْتَسَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ
حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ۖ وَمِنْ الْأَنْعَامِ
حَمُولَةٌ وَفَرَسَاتٌ كُلُّوا مِنْ ثَمَرِهَا إِذَا رَزَقَكُمْ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
خَطْوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۖ

(138) Onlar zuumlarına göre «— Bu davarlar ile ekin haramdır, onları dilediğimiz kimselerden başkası ¹ yemez» dediler; birtakım davarların sırtları haramdır ². Birtakım hayvanlar da vardır ki boğazlanırken Allah'ın adını anmazlar. Onlar bu bapta Allah'a iftirada bulundular. İftiralarından dolayı O da, onlara cezalarını verecektir. (139) «— Bu davarların karınındakiler canlı doğarsa erkeklerimize mahsustur, kadınlarımıza haram kılınmıştır. Ölü doğarsa onlar onda şeriktirler» ³ dediler. Allah bu vasıflarından dolayı onlara yakında cezalarını verecektir. Çünkü O, hakimdir, âlimdir. (140) Avanaklı, nadanlık yüzünden çocuklarını öldürenler; Allah'a iftira ederek Allah'ın

merzuk kıldığı şeyi haram kılanlar elbette ziyan-kâr olmuşlardır. Onlar sapmışlar, doğru yolu da bulamamışlardır. (141) Asmalı, asmasız bağları ⁴; herbirinin yenecek şeyleri başka başka olacak ⁵ hurma ağaçları ile ekini; birbirine hem benzer, hem benzemez zeytin, nar ağaçlarını peyda eden O'dur. Meyvalandığı zaman onların meyvasından yiyecek. Biçildiği günde hakkını verin ⁶, israf etmeyin. Çünkü Allah müsrifleri sevmez. (142) Davarlardan yük taşıyacak, tüyünden de döşek yapılacak hayvan yapan yine O'dur ⁷. Allah'ın size merzuk kıldıklarından yiyecek. Şeytanın izlerine uymayın; çünkü o, size apaşikâr bir düşmandır.

¹ Puthane hademesi gibi.

² Onlara binmek, yük koymak haramdır.

³ Erkekler ile kadınlar onu müştereken yiyebilirler.

⁴ Yahut halkın diktığı nebat ile hüday-ı nâbit olanı.

⁵ Tatları başka, görünüşleri başka.

⁶ Zekâtını verin.

⁷ Öküz gibi yük yükletilecek, koyun, keçi gibi zeph olunup tüyünden döşek yapılacak hayvanlar.

ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ
قُلِ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمْرَ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ نَبِيُّنِي يَعْلَمُ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝
وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلِ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ
أَمْرَ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ
أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْتُكُمْ اللَّهُ بِهِذَا فَمَنْ ظَلَمَ
مِنْ فِتْرَتِي عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ الْإِنْسَانَ بَغْيَ عَلِيمٍ ۝
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝ قُلِ لَا آجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ
مَحْرَمًا عَلَى طَاعَةٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِثْلَهُ أَوْ دَمًا
مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ وَفِئْصَقٌ أَهْلٌ
لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي
ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا
إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ
بِعَظْمِ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِغَيْرِهِمْ وَأَنَا الْصَادِقُونَ ۝

(143) semâniyete ezvâc, minadda'nisney-
ni ve minelma'zisneyyn, kul âzzekereyni
harreme emil'ünseyyni emmeştemelet aley-
hi erhâmül'ünseyeyn, nebbiûniy bilmin
in küntüm sâdıkiyn (144) ve minel'ibilis-
neyyni ve minelbakarisneyyn, kul âzzeke-
reyni harreme emil'ünseyeyni emmeşte-
melet aleyhi erhâmül'ünseyeyn, em kün-
tüm şühedâe iz vassâkümullâhü bihâzâ,
femen ezlemü mimmenifterâ alâllâhi ke-
ziben liyudillennâse bigayri ilm, innallâ-
he lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (145) kul lâ
ecidü fiy mâ ühiye ileyye muharremen
alâ tâ'imîn yat'amühü illâ en yekûne mey-
teten ev demen mesfûhan ev lâhme hin-
ziyrin feinnehü ricsün ev fıskan ühille li-
gayrillâhi bih, femenidturra gayre bâgın
ve lâ âdin feinne rabbeke gafûrünrahıym
(146) ve aelleziyne hâdû harremnâ külle
ziy zufür, ve minelbakari velganemi har-
remnâ aleyhim şuhûmehümâ illâ mâ ha-
melet zuhûrühüma evilhavâyâ ev mahte-
leta bi'azm, zâlike cezeynâhüm bibagyi-
him ve innâ lesâdikuûn.

(143) Allah sekiz çift yaptı: Koyundan iki, keçi-
den de iki çift yarattı ¹. Onlara de ki «— Allah
iki erkeği mi, yoksa iki dişi mi? Veya dişilerinin
döl yataklarında olanı mı haram kılmıştır? Ger-
çek iseniz bana bilerek cevap verin» ². (144) De-
veden de iki, sığırdan da iki çift yarattı. Onlara
de ki «— Allah iki erkeği mi, yoksa iki dişi mi
veya dişilerin döl yataklarında olanı mı haram
kılmıştır? Yoksa Allah zuumunuza göre bunu size
tavsiye ettiği zaman hazır mı idiniz?» Nâs'ı na-
danlık ile saptırmak sadadında Allah'a kendiliğin-
den yalan uydurandan daha zalim kim olabilir?
Çünkü Allah zalim cemaata hidayet etmez. (145)

Onlara de ki «— Bana vahiy olunanlar arasında
haram dedikleriniz içinde ölüden veya akar kan-
dan veya murdar olan domuz etinden veya fısk
yani Allah'tan başkası için boğazlananndan başka
bir yiyeceğinin yiyeceğinde, haram edileni bulamıyo-
rum. Herkim ıztırar halini, ruhsat miktarını geç-
meksizin bunalıp nâçar kalırsa yiyebilir; çünkü
Allah gafurdur, rahîmdir. (146) Yahudi olanlara
da tırnaklı olanların hepsini, sığır ve koyun iç
yağlarını haram kıldık. Sırtlarına veya bağırsak-
larına yapışan veya kemiklere karışan yağ ³ bun-
dan ibarettir. İşte onları yolsuzluklarından dolayı
böylece cezalandırdık. Çünkü biz gerçek deriz ⁴.

¹ Koç, dişi; teke, dişi.

² Hazret-i İbrahim ve İsmail'den nakil getirin. Bunları
nasıl haram kıldınız!

³ Kuyruk yağı, kemikteki ilik gibi veya kemiğe biti-
şik iç yağı.

⁴ Haberde, vaatte, tehditte sözümüz gerçektir.

(147) fein kezzebûke fekul rabbüküm zû rahmetin vâsi'ah, ve lâ yüreddü be'sühü anilkavmilmücrimiyn (148) seyekuûlülleziyne eşrekû lev şâallâhü mâ eşrekânâ ve lâ âbâünâ ve lâ harremnâ min şey', kezâlike kezzebelleziyne min kablihîm hattâ zâkuû be'senâ, kul hel indeküm min ilmin fetuhricûhülenâ, in tettebi'üne illezanne ve in entüm illâ tahrusûn (149) kul felillâhilhuccetülbâligah, felev şâe lehedâküm ecma'îyn (150) kul helümme şühedâekümüllezziyne yeşhedüne ennalâhe harreme hâza, fein şehidû felâ teşhed ma'ahüm, ve lâ tettebi' ehvâelleziyne kezzebû biâyâtina velleziyne lâ yü'mînüne bil'âhireti ve hüm birabbihîm ya'dilûn (151) kul teâlev etlü mâ harreme rabbüküm aleyküm ellâ tüşrikû bihi şey'a, ve bilvâlideyni ihsânâ, ve lâ taktülû evlâdeküm min imlak nahnü nerzüküküm ve iyyâhüm, ve lâ takrebûlfevâhîşe mâ zahere minhâ ve mâ batan, ve lâ taktülûnnefselletiy harremallâhü illâ bilhakk, zâliküm vassâküm bihi le'alleküm ta'kilûn.

فَإِنْ كَذَّبُوا فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٨﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَخُذُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ لِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ الْجَمْعَيْنِ ﴿١٥٠﴾ قُلْ هَلْ تَشْهَدُونَ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرْبِهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥١﴾ قُلْ تَعَالَوْا أَنِ اعْلَمَ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَا تُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ أَمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥٢﴾

(147) Eğer seni yalancı çıkarırlarsa onlara «— Rabbinizin geniş bir rahmeti vardır. Satveti de günahkâr kavmin üzerinden reddolunamaz» dersin. (148) Müşrik olanlar «— Allah dileseydi biz de babalarımız da şerik kozmazdık. Hiçbir şeyi de haram kılmazdık» diyeceklerdir. Onlardan evvelkiler de satvetimizi tatıncaya kadar böyle tekzip etmişlerdi. Onlara de ki «— Eğer bir bilginiz varsa onu bize çıkarsanıza. Siz zandan başka bir şeye tâbi olmazsınız, kuru kuru tahminde bulunursunuz»¹. (149) Onlara de ki «— Öyle ise² Allah'a mahsus tastamam bir hüccet³ vardır. O, dileseydi hepimize hidayet verirdi. (150) Onlara de ki «— Haydi Allah bunu haram kıldı diye şe-

hadet eden şahitlerinizi getirin». Şayet onlar şehadet ederlerse sen onlarla beraber şehadet etme, âyetlerimizi yalan sayan, âhirete de inanmayan kimselerin hevesatına da uyma. Zira onlar Allah'ı kendi Rableriyle bir tutarlar. (151) Onlara de ki «— Gelin Rabbinizin size haram kıldığını haber vereyim: O'na hiçbir şeyi şerik koşmayın; anaya, babaya iyilik edin; fakr-u zarûret korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin; biz sizlerin de, onların da rızkını veririz. Hayasızlığa, aşıkâresine de, gizlisine de yaklaşmayın. Allah'ın katlini haram kıldığı şahsı öldürmeyin. Meğer ki kısas gibi bir hak ile ola. İşte tavsiye ettiğimiz⁴ bunlardır, ta ki akıl erdiresiniz».

¹ Veya yalanda, dolanda bulunursunuz.

² Hüccetiniz olmayınca.

³ Veya vuzuhun son derecesine ballı olan hüccet.

⁴ Beş teklifin biri emir diğerleri nehiydir. Kur'an-ı Kerim'deki on vasiyet buradan başlıyor ki hepsi de her şeriatla muhkemdir.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشَدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۖ وَالْعَهْدُ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَفُونَ ۚ وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا ۚ وَأُولَٰئِكَ ذَاقُوا
وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ۚ ذَلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝
وَأَنَّ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ ذَلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ۝ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي
أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ۝ وَهَذَا كِتَابُنَا أَنْزَلْنَاهُ مَبَٰرَكًا فَاتَّبِعُوهُ
وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابُ
عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسِهِمْ لَغَافِلِينَ ۝
أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا الْكِتَابَ لَكُنَّا أَهْدَىٰ
مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَ كُرْبَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ مِنْ
أَظْلَمَ مِنْ كَذِبِ بَايَاسَ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَمْعِي الَّذِي
يُصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ۝

(152) ve lâ takrebû mâleyetiyimî illâ bil-
letiy hiye ahsenü hattâ yeblüga eşüddeh,
ve evfûlkeyle velmiyzâne bilkıst, lâ nü-
kellifü nefsen illâ vü's'ahâ ve izâ kultüm
fa'dilû ve lev kâne zâ kurbâ, ve bi'ahdil
lâhi evfû, zâliküm vassâküm bihi le'alle-
küm tezekkerûn (153) ve enne hâzâ sırâ-
tıymüstekıymen fettebiûh, ve lâ tettebi'-
üssübüle feteferreka biküm an sebiylih,
zâliküm vassâküm bihi le'alleküm tette-
kuûn (154) sümme âteynâ müselkitâbe
tamâmen allellezî ahsene ve tafsıylen bi-
küllî şey'in ve hüden ve rahmeten le'alle-
hüm bilikaâi rabbihim yü'minûn (155)
ve hâzâ kitâbün enzelnâhü mübârekün
fettebi'ühü vettekuû le'alleküm türhamûn
(156) en tekuûlû innemâ ünzilelkitâbü
alâ tâifeteyni min kablinâ ve in künnâ
an dirâsetihim legaâfiliyn (157) ev tekuû-
lû lev ennâ ünzile aleynelkitâbü lekünnâ
ehdâ minhüm, fekad câeküm beyyinetün
min rabbiküm ve hüden ve rahmeh, fe-
men ezlemü mimmen kezzebe biâyâtillâ-
hi ve sadeфе anhâ, senecziylleziyne yasdi-
fûne an âyâtinâ sûel'azâbi bimâ kânû
yasdifûn.

(152) Yetimin malına da yaklaşmayın. Meğer ki iyi bir tarzda ¹ ola. Bülûğ ve rûşte kadar mallarını saklayın ². Ölçeği, tartıyı insaf ile ölçün, tartın ³. Biz hiçbir kimseye elinden gelenden başka bir şey teklif etmeyiz; söyledığınız zaman ⁴ hısımlara karşı olsa da yine adalet edin. Allah ile olan ahti yerine getirin. İşte size tavsiye ettiği bunlardır, ta ki nasihat kabul edersiniz ⁵. (153) Bu, benim dosdoğru bir yolumdur. Ona tâbi olun, başka yollara tâbi olmayın ki bunlar sizi Allah yolundan ayırır. O, size işte bunları da vasiyet eylemiştir, ta ki sakınasınız ⁶. (154) Yine biz iyi işleyen kimseye ⁷ nimeti tamamlamak, her şeyi tafsil eylemek, hidayet ve rahmet olmak üzere Musa'ya

Kitap verdik, ta ki onlar Rablerine kavuşacakla-
rına inansınlar. (155) Bu, inzal eylediğimiz bir
Kitaptır, mübarektir, öyle ise ona uyun, sakının
ki esirgenmiş olasınız. (156-157) «— Bizden evvel
yalnız iki taifeye ⁸ Kitap inzal olundu. Dilimizce
olmadığından okumadan gafil kaldık» yahut
«— Bize Kitap inzal olunsaydı, her halde onlar-
dan daha ziyade hidayette bulunurduk» dememe-
niz için inzal ettik. İşte size Rabbinizden vazih
bir hüccet, hidayet rahmet gelmiştir. Allah'ın
âyetlerini yalan sayıp ondan çevirilenlerden daha
zalim kim olabilir? Âyetlerimizden çevirilenleri
çevirdikleri için yaman bir azap ile cezalandıra-
cağız.

¹ Teleften korumak, tenmiyesine çalışmak tarzında.

² Yahut meğer ki bülûğ ve rûşt yaşına varıncaya kadar iyi bir surette olsun.

³ Ölçek tam, tartı doğru olmalıdır.

⁴ Şehadette veya hükümde.

⁵ Burada on vasiyetten dördü mezkûrdur ki üçü emir, biri nehiydir.

⁰ Burada da biri mezkûrdur.

⁷ Tebliğ edenlere veya amel eyleyenlere.

8 Yahudilerle Nasranîlere.

(158) hel yanzurûne illâ en te'tiyehümül-melâiketü ev ye'tiye rabbüke ev ye'tiye ba'du âyâti rabbik, yevme ye'tiy ba'du âyâti rabbike lâ yenfe'u nefsen iymânü-hâ lem tekün âmenet min kablü ev kesebet fiy iymânihâ hayrâ, kulintezirü innâ muntezirün (159) innelleziyne ferrekuü diynheüm ve kânü şîye'an leste minhüm fiy şey', innemâ emrühüm ilâllâhi sümme yünebbiühüm bimâ kânü yef'alün (160) men câe bilhaseneti felehü aşrû emsâlihâ, ve men câe bisseyyieti felâ yüczâ illâ mislehâ ve hüm lâ yuzlemün (161) kul inne-niy hedâniy rabbiy ilâ sırâtın müstekıym, diynen kıyemen millete ibrahîyme haniyfâ, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (162) kul inne salâtiy ve nüsükiy ve mahyâye ve memâtiy lillâhi rabbil'âlemiyn (163) lâ şeriyke leh, ve bizâlike ümirtü ve ene evvelülmüslimiyn (164) kul egayrallahı eb-giy rabben ve hüve rabbü külli şey' ve lâ teksibü küllü nefsin illâ aleyhâ, ve lâ tezirü vâziretün vizre uhrâ, sümme ilâ rab-biküm merci'üküm feyünebbi'üküm bimâ küntüm fiyhi tahtelifün (165) ve hüvellezy ce'aleleküm halâifel'ardı ve refe'a ba'daküm fevka ba'dın derecâtın liyeb-lüveküm fiy mâ âtâküm, inne rabbeke seriy'ul'ıkaâbi ve innehü legafûrün rah-ıym.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ الْمَلَأِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ إِيْمَانًا مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْظُرُوا إِلَيْنَا مَنْظُورٌ ۚ إِنَّ الَّذِينَ قَفَرُوا بِهِمْ وَكَانُوا شَاعِلِينَ ۖ فَتَنِي أُنْمِئْهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ بَدِّئْهُمْ بِمَا كَانُوا فَعَالُونَ ۚ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرَ مِثَالٍ ۖ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۚ قُلِ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۚ قُلِ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۚ لَا يَشْرِكُ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ۚ قُلِ غَيْرَ اللَّهِ أِبْعَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَتَكَبَّرْ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عِلْمًا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۚ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

(158) Onlar kendilerine yalnız meleklerin ¹ gelmesini veya Rabbinin gelmesini veya Rabbinin bâzı âyetlerinin gelmesini bekliyorlar, Rabbinin bâzı âyetleri geldiği gün hiçbir kimseye evvelce getirmediği imanı ² fayda etmediği gibi imanında hayır ve ta'at kazanmayan kimseye de imanı fayda vermez. Onlara de ki «— Bekleyin biz de bekliyoruz.» (159) Dinlerini dağınık kılanlar, bölük bölük olanlar yok mu, sen hiçbir şeyde onlardan değilsin ³. Onların işi ancak Allah'a aittir. Nihayet O; onların yapmış olduklarını kendilerine haber verecektir. (160) Herkim iyilik getirirse onun on misli kendisinin olur. Kötülük getiren kimse de yalnız bir misli ile ceza görür. Onlar zulüm ve gadre uğramazlar. (161 - 162) Onlara de ki «— Rabbim beni doğru yola, yani muvahhid-i pâk olan yani İbrahim'in milleti olan dosdoğru

bir dine götürmüştür. İbrahim müşriklerden değildir». (163) De ki «— Benim namazım, kurbanım ⁴, diriliğim, ölümüm âlemlerin Rabbi olup hiç bir şeriki olmayan Allah içindir. Ben yalnız bununla memurum. Ben müslümanların ilkiyim». (164) De ki «— Allah herşeyin Rabbi iken ondan başka bir Rab arar mıyım? Herkesin kazandığı vebal yalnız kendisine âittir. Hiç bir günahkâr başkasının yükünü taşımaz. Nihayet dönüşünüz ancak Rabbinizedir. İşte o zaman O, ihtilâf etmiş olduğunuz şeyleri size haber verecektir». (165) Sizi yer yüzünde halife kılan ⁵ bir kısmınızı diğer bir kısım üzerine pâye itibarıyla yüksek tutan O'dur; ta ki size verdiği şeyde sizi deneyecektir. Şüphesiz ki Rabbin ukubette çabuktur. Muhakkak ki o yarlıgayandır, bağışlayandır.

¹ Azap veya mevt melekleri.

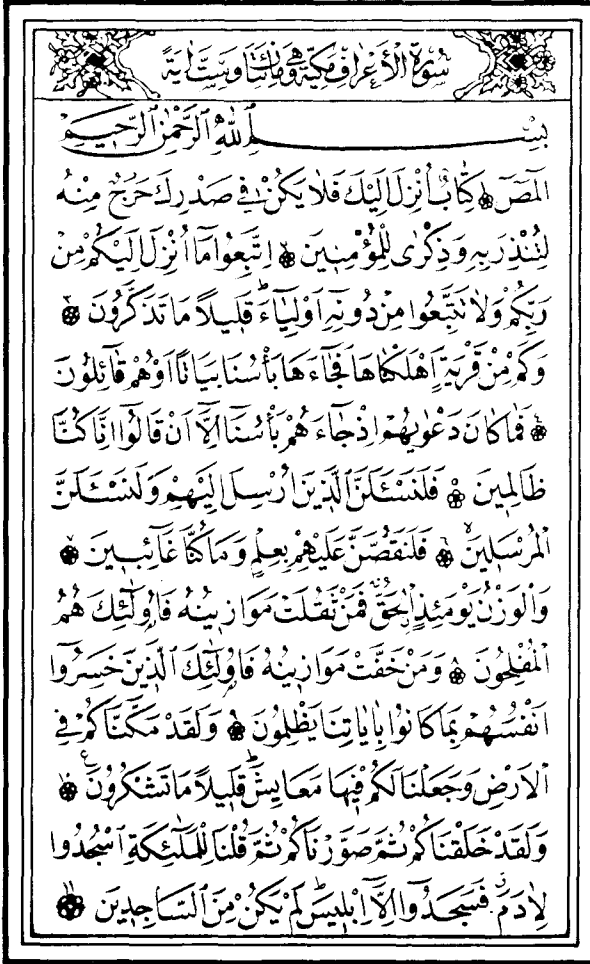
² Yahut evvelce iman etmeyen veya imanında ta'at kazanmayan hiçbir kimseye imanı fayda vermez.

³ Senin onlar ile bir ilişğin yoktur. Onlara taarruz

etme, işi Allah'a bırak veya sen onların dağınıklığından mes'ul değilsin.

⁴ Veya haccım, ibadetim.

⁵ Veya halef.

SÛRETÜL'A'RAF

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâf mîm sâd (2) kitâbün ünzile ileyke felâ yekün fiy sadrike haracün minhü litünzire bihi ve zihra lilmü'miniyn (3) ittebi'û mâ ünizle ileyküm min rabbiküm ve lâ tettebi'û min dûnihi evliya', kaliylen mâ tezekkerûn (4) ve kem min karyetin ehleknâhâ fecâehâ be'sünâ beyâten ev hüm kaâilûn (5) femâ kâne da'vâhüm iz câehüm be'sünâ illâ en kaâlû innâ künnâ zâlimiyn (6) felenes'elen-nelleziyne ürsile ileyhim ve lenes'elennel-mürseliyn (7) felenekussanne aleyhim bi'ilmin ve mâ künnâ gaâibiyn (8) vel-veznü yevmeizinilhakk, femen sekulet mevâziynühü feülâike hümülmüflihün (9) ve men haffet mevâziynühü feülâikel-leziyne hasirû enfüsehüm bimâ kânü biâyâtinâ yazlimûn (10) ve lekad mekken-nâküm fiyl'ardı ve ce'alnâ leküm fiyhâ ma'âyiş, kaliylen mâ teşkürûn (11) ve lekad halaknâküm sümme savvernâküm sümme kulnâ lilmelâiketiscüdû liâdeme feseceğü illâ ibliys, lem yekün minessâ-cidiyn.

A'RAF SÛRESİ ¹

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla.

(1) Elif, lâf, mîm, sâd. (2) Bu, bir Kitaptır ki onunla Allah azabıyla korkutman, mü'minlere öğüt vermek için sana inzal olunmuştur. Artık göğsünde ondan dolayı ² hiç darlık ³ bulunmasın. (3) Size Rabbiniz tarafından inzal olunan şeye tâbi olun. O'ndan başka yârlara tâbi olmayın. Birazınız öğüt tutuyorsunuz ⁴. (4) Biz nice kasaba ahalisini helâk ettik. Azabımız geceleyin veya öğleyin istirahatatta iken onlara gelip çattı ⁵. (5) Azabımız onlara gelip çattığı zaman onların niyazları «— Biz, zalim kimseleriz» demekten ibaret ol-

muştı. (6) * Biz kendilerine peygamber gönderilen ümmetlerden her halde soracağız. * Gönderilen peygamberlerden de mutlaka soracağız ⁶. (7) * Biz onlara, herşeyi bilerek haber vereceğiz; çünkü biz onların ahvalinden bîhaber değiliz. (8) O gün amelleri tartmak ⁷ sabittir ⁸. Herkimin terazileri ⁹ ağır gelirse felâh bulanlar onlar olacaktır. (9) Herkimin terazileri hafif gelirse onlar da âyetlerimize inkâr suretiyle zulmettiklerinden dolayı kendilerini ziyana sokacaklardır. (10) * Sizi yeryüzünde yerleştirdik. Orada sizin yaşamanızın sebeplerini de ihdas ettik (hazırladık). Yine siz azıcık şükredersiniz. (11) * Sizi yarattık, sonra size suret verdik. Nihayet meleklerle «— Âdem'e secde edin» dedik. İblisten başkası secde ettiler. O, secde edenler içinde bulunmadı.

¹ Sure-i Celile Mekki'dir. İki yüz altı âyettir.² Onu tebliğ edip kabul etmezler, korkusundan nâşl.³ Veya şüphe.⁴ Veya az bir zaman.⁵ Yani «onlara azap bazı kere gece, bazı kere gündüz

yani ummadıkları bir zamanda gelirdi.» demektir.

⁶ Onlardan peygamberlerin dâvetlerine icabet edip etmediklerinden, peygamberlerden de tebliğlerinden.⁷ Veya adil ve adl ile hükmetmek.⁸ Veya insafla olacaktır.⁹ Veya tartılan amall.

(12) kaâle mâ mene'ake ellâ tescüde iz emertük, kaâle ene hayrün minh, halak-teniy min nârin ve halaktehü min tıyn (13) kaâle fehbit minhâ femâ yekûnü le-ke en tetekebbere fiyhâ fahrûc inneke minessâgiriyn (14) kaâle enzırniy ilâ yevmi yüb'asûn (15) kaâle inneke minel-munzariyn (16) kaâle febimâ agveyteniy leak'udenne lehüm sırâtekelmüstekiym (17) sümme leâtiyennehüm min beyni eydihihim ve min halfihim ve an eymânihim ve an şemâilihim, velâ tecidü ekse-rehüm şâkiriyn (18) kaâlehruc minhâ mez'ümen medhûrâ, lemen tebi'ake min-hüm le'emle'enne cehenneme minküm ec-ma'ıyn (19) ve yâ âdemüskün ente ve zevcükelcennete fekülâ min haysü şitü-mâ ve lâ takrebâ hâzihişşecerete fete-kûna minezzâlimiyn (20) fevesvese lehü-müşşeytânü liyübdıye lehümâ mâ vüriye anhumâ min sev'âtihihâ ve kaâle mâ nehâkümâ rabbükümâ an hâzihişşecereti illâ en tekûnâ melekeyni ev tekûnâ mi-nelhâlidiyn (21) ve kaâsemehümâ inniy lekümâ leminennâsıhiyn (22) fedellâhü-mâ bigurûr, felemmâ zâkaşşecerete be-det lehümâ sev'âtühümâ ve tafikaâ yah-sıfâni aleyhimâ min verakılcenneh, ve nâdâhümâ rabbühümâ elem enhekümâ an tilkümüşşecereti ve ekul lekümâ in-neşşeytâne lekümâ adüvvün mübiyn.

قَالَ مَا مَنَعَكَ آلَا تُسْجِدَ إِذَا أُمِرْتُ قَالَ إِنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقَهُ مِنْ طِينٍ ۖ قَالَ فَأَخِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ۚ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۚ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ۚ قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ۖ ثُمَّ لَمْ يَلَمْهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ۚ قَالَ أَخْرُجْ مِنْهَا مَذْذُومًا مَدْحُورًا لَنْ تَبْعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ۚ وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ۚ فَوسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوَائِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ۚ وَقَا سَهُمَا أَنْ يَكُنَا مِنَ الْغَايِبِينَ ۚ فَذَلَّلَهُمَا يَبْعُورُ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوَائُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُل لَكُمَا أَن الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۚ

(12) Allah «— Ben sana secde etmeyi emretmiş iken seni ondan ne alıkoydu?» buyurdu. O, «— Ben ondan hayırlıyım: Sen beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın» dedi. (13) Allah «— Oradan ¹ in, çünkü orada kibirlenmek sana lâıyk değildir, çık, çünkü sen horlardansın.» (14) İblis «— Kalkacakları güne kadar bana mühlet ver» dedi. (15) Allah «— Sen mühlet verilenlerden sin» buyurdu. (16, 17) İblis «— Beni azgın kılmaklığın hakkı için ² her halde onları gözlemek senin doğru yolunda oturacağım ³. Onların önlerinden de geleceğim, arkalarından da; sağ taraflarından da geleceğim, sol taraflarından da ⁴. Sen onların pek çoğunu şükreder bulamazsın» dedi. (18) Allah buyurdu: «Haydi oradan hor olarak, sürülerek çık, onlardan herkim sana

uyarsa Cehennemi bütün sizlerden dolduracağım. (19) Âdem! Sen ve zevcen Cennette sakın olun, diledikleriniz yerden yiyin, yalnız bu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz. (20 - 21) Şeytan ise gizli kalan avret yerlerini kendilerine göstermek için ⁵ onlara vesvese verdi. Dedi ki «— Rabbinizin bu ağacı yasak etmesi ancak sizlerin melek ⁶ olmamanız veya daim kalmamanız içindir ⁷», «— Herhalde sizin hayırhahlarınızdanım» diye onlara bir de yemin etti. (22) Artık onları aldattı. ⁸ Onlar ağacın meyvasını tadınca avret yerleri kendilerine göründü. Cennet yapraklarından kat kat yapıştırıp üzerlerine koymaya koyuldular. Rabbileri ise onlara nida etti: «— Ben size bu ağacı yasak etmedim mi? Şeytan size apaşıkâr bir düşmandır demedim mi?»

¹ Gökten veya Cennetten.

² Rahmetine nâil etmediğinden dolayı.

³ Orada onları müslüman olmaktan alıkoyacağım.

⁴ Dört taraftan geleceğim. Yani elimden geldiği kadar yoldan çıkarmaya çalışacağım.

⁵ O vakte kadar onlar avret yerlerini bilmezlerdi.

⁶ Veya padişah.

⁷ Asla ölmeyip Cennette ebedî kalmamanız için.

⁸ Veya aldatarak ağaç tarafına sarkitti veya yüksek yerlerden aşağı indirdi.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
 مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَذَابًا وَلَكُمْ فِي
 الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
 تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا آدَمُ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِبَاسًا
 يُوَارِي سَوْآتَكَ وَرَبِّدْ وَلِئَاسَ الْفَقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ
 مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا آدَمُ لَا يَفْتِنَنَّكَ
 الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا
 لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ
 إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا
 فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا
 قُلْ إِنَّا لِلَّهِ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
 قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
 وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا هَدَىٰ
 وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ
 أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُنْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

(23) kaâlâ rabbenâ zalemnâ enfüsenâ ve in lem tagfirlenâ ve terhamnâ lenekû-nenne minelhâsiriyn (24) kaâlehbitû ba'düküm liba'dın adüvv, ve leküm fiyl'ardı müstekarrün ve metâ'un ilâ hiyn (25) kaâle fiyhâ tahyevne ve fiyhâ temûtüne ve minhâ tuhrecün (26) yâ beniy âdeme kad enzelnâ aleyküm libâsen yüvâriy sev'atiküm ve riyşâ, ve libâsüt-takvâ zâlike hayr, zâlike min âyâtillâhi le'allehüm yezzekkerün (27) yâ beniy âdeme lâ yeftinnenekümüşseytânü kemâ ahrece ebeveyküm minelcenneti yenzi'u anhümâ libâsehümâ liyüriyehümâ sev'â-tihimâ, innehü yerâküm hüve ve kabiy-lühü min haysü lâ terevnehüm, innâ ce'alnesşeyâtıyne evliyâe lilleziyne lâ yü'-minün (28) ve izâ fa'alû fâhişeten kaâlû vecednâ aleyhâ âbâenâ vallahü emerena bihâ, kul innallahe lâ ye'mürü bilfahşâ', etekuülüne alallahi mâ lâ ta'lemün (29) kul emere rabbiy bilkıst, ve ekıymû vü-cûheküm inde külli mescidin ved'ûhü muhlisiyne lehüddiyn, kemâ bede'eküm te'üdün (30) ferıykan hedâ ve ferıykan hakka aleyhimüddalâle, innehümütteha-züşşeyâtıyne evliyâe min dünüllâhi ve yahsebüne ennehüm mühtedün.

(23) Onlar «— Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Sen bizi yarlıgamaz, esirgemezsün * biz herhalde ziyankârlardan oluruz» dediler. (24) Allah «— Diğerinize düşman olarak inin, sizin için yer yüzünde bir vakte kadar kalmak, geçinmek vardır» dedi. (25) Allah «— Orada yaşar, orada ölürsünüz, oradan da çıkarsınız» dedi. (26) Ey Âdem oğulları! Size avret yerinizi örtecek libas, kuş tüyü ¹ indirdik. Takva libası ise ² bunlardan hayırlıdır. Bu, Allah'ın inayeti alâmetlerinden biridir. Ta ki bu nimetleri hatırlarında tutsunlar. (27) Ey Âdem oğulları! Şeytan, avret yerlerini kendilerine göstermek için ³ ebeveyninizin örtülerini çekip çıkararak onları Cennetten çıkardığı gibi sizi de mihnete düşürmesin ⁴. Çünkü o da,

kabileleri ⁵ de, kendilerini göremeyeceğiniz bir yerde, sizi görürler. Biz şeytanı iman getirmeyenlere ahabap kıldık. (28) Onlar bir hayasızlıkta bulunurlarsa «— Babalarımızı böyle bulduk, Allah da onu bize emretmiştir» derler, onlara de ki «— Allah asla hayasızlığı emretmez. Siz Allah namına bilmediğiniz bir şey mi diyorsunuz». (29) De ki «Rabbim insaf ile emretmiştir. Her secde yerinde ⁶ yüzünüzü Kâbe'ye doğrultun, buyurmuştur. Ona dini tahsis ederek ibadet edin. Nasıl sizi iptida peyda etmiş ise yine ona dönersiniz. (30) O, bir fırkayı doğru yola erdirdi, diğer bir fırkada da sapıklık sabit oldu ⁷. Çünkü onlar Allah'ı bırakarak şeytanları ahabap edinmişlerdi, doğru yola erdiklerini zannédıyorlardı.

¹ İki nevi libas. Biri örtü, diğeri ziynet örtüsü.

² Allah korkusu, tevhit, iman, haya veya harb elbisesi.

³ Avret yerleri açık olsun da Cennetten çıksınlar diye.

⁴ Azdırmasın.

⁵ Askeri ve cemaati.

⁶ Veya namaz vaktinde.

⁷ Veya lâıyk oldu.

(31) yâ beniy âdeme huzû ziyneteküm inde külli mescidin ve külû veşrebû ve lâ tüşrifû, innehü lâ yuhubbül-müşrifiyn (32) kul men harreme ziynetallâhilletiy ahrece li'ibâdihî vettayyibâti minerrızık, kul hiye lilleziyne âmenû fiylhayâtiddünyâ hâlisaten yevmelkıyâme, kezâlike nufassılul'âyâti likavmin ya'lemûn (33) kul innemâ harreme rabbiyelfevâhişe mâ zahere minhâ ve mâ betane vel'isme vel-bagye bigayrilhakki ve en tüşrikû billâhi mâ lem yünezzil bihi sultânen ve en tekuûlû alallahi mâ lâ ta'lemûn (34) ve liküllü ümmetin eccl, feizâ câe ecclühüm lâ yeste'hirûne sâ'aten ve lâ yestakdimûn (35) yâ beniy âdeme immâ ye'tiyenneküm rüsûlün minküm yekussûne aleyküm âyâtiy femenittekaâ ve esleha felâ havfün aleyhim ve lâ hümm yahzenûn (36) velleziyne kezzebû biâyâtinâ vestekberû anhâ ulâike ashabünnâr, hümm fiyhâ hâlidûn (37) femen ezlemü mimmenifterâ alallahi keziben ev kezzebe biâyâtihi, ulâike yenâlühüm nasiybühüm minelkitâb, hattâ izâ câethüm rüsûlünâ yetevfevfevnehum kaâlû eyne mâ küntüm ted'ûne min dünillâh, kaâlû dallû annâ ve şehidû alâ enfüsihim ennehum kânû kâfi-riyn.

يَا آدَمُ خُذْ وَانِيتَكَ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ
الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
بَطْنٌ وَالْأَثَرَ وَالْبَغْيَ بَغْيًا مَخْفِيًّا وَإِنْ تَشْكُرُوا إِلَى اللَّهِ مَا يَنْزِلُ بِهِ
سُلْطَانًا وَإِنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ
فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾
يَا آدَمُ مَا يَأْتِيَنَّكَ رُسُلُنَا مِنْكَ يَقْصُصُونَ عَلَيْكَ آيَاتِي مِنْ
أَنْتَ وَأَصْلَحْ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
أُولَٰئِكَ يَنْهَكُمُ النَّارُ مِنْهَا كُلَّ يَوْمٍ إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا
يَقُولُونَ قَالُوا إِنَّا مَا كُنْهُمْ تَدْعُونَنَا مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا
صَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

(31) Ey Âdem oğulları: Her secde yerinde ¹ ziynetinizi alın ², yiyin, için, israf etmeyin, çünkü Allah israf edenleri sevmez. (32) Onlara de ki «— Allah'ın, kulları için çıkarmış olduğu ziynet ³, rızıkından pâk olanları kim haram kılmıştır?» De ki «— Bu, ⁴ kıyamet günü mü'minlere has olduğu halde dünya diriliğinde de onlara verilmiştir» ⁵. Biz böylece, delâil ve ahkâmı bilen bir cemaat için âyetleri tafsil ederiz. (33) De ki «— Rabbim, ancak alenî, gizli hayasızlıkları, günahkârlığı, nahak yere yolsuzluğu, hiç bir burhan indirmemiş iken Allah'a şerik koşmanızı, bilmediklerinizi Allah'a iftira edip demenizi haram kılmıştır. (34) Her bir ümmetin bir sonu vardır. Sonu gelince onlar bir saat ne geri kahlırlar, ne ileri

giderler. (35) Ey Âdem oğulları! Sizin içinizden, size âyetlerimi beyan eden peygamberler gelince herkim ki sakınıp işini doğrultursa, onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (36) Âyetlerimizi yalan sayıp kibirlerine yediremeyenlerse ateşliktir, onlar ateşte daim kalacaklardır. (37) Allah'a kendiliklerinden yalan uyduranlardan veya âyetlerini yalan sayanlardan daha zalim kim olabilir? Onlar yazılıp mukarrer olan ⁶ nâsiplerine nâil olurlar. Nihayet onlara canlarını alacak ⁷ elçilerimiz gelince «— Tanrıdan başka taptıklarınız nerededir» diyecekler. Onlar «— O taptıklarımız bizlerden kaybolup gittiler ⁸» derler; kendilerinin kâfir olduklarına şehadet ederler.

¹ Veya namaz vaktinde, tavaf zamanında.

² Avret yerini örten libasınızı giyin.

³ Yarattığı türlü türlü libasları.

⁴ Libas, ta'am.

⁵ Dünyada başkalarına da verilirse de âhirette yalnız

onlara verilir.

⁶ Veya Levh-i Mahfuz'da sabit olan.

⁷ Veya yevm-i kıyamette onları Cehenneme ilka için hesaplarını tamamlayacak.

⁸ Böyle bir zamanda onları göremiyoruz.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ
فَالنَّارُ كُلُّهَا دَخَلَتْ أُمَّةً لَعَنَتْ خَتْمًا حَتَّى إِذَا دَارَكُوا فِيهَا
جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرِيَهُمْ لَا يُؤْلِيهِمْ رَبُّنَا هَؤُلَاءِ أَصَلُّوا مَا قَاتَيْتَهُمْ
عَذَابًا ضَعُفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾
وَقَالَتْ أُؤْلِيهِمْ لَا يُؤْلِيهِمْ فَأَكَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾ أَلَا الَّذِينَ كَذَبُوا
بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا نُفْتَحُ لَهُمْ أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَلَا
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يُلَاحِظَ فِي سَمَائِهِمُ الْمَنَاقِبَ وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا وِزْرًا وَلَا نُسَاعِبُهَا أَثْرًا وَلَكِنْ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَزَعْنَا مَا فِي صُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تُحْزِنُهُمْ
وَالْأَهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ
لَوْلَا أَنْ هَدَيْتَنَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رَسُولَ رَبِّنَا بِالْحَقِّ
وَلَوْ دَوَّانٌ لَكُمُ الْجَنَّةُ أَوْ رِثْمُهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

(38) kaâledhulû fiy ümemin kad halet min kabliküm minelcinni vel'insi fiyn-nâr, külemâ dehalet ümmetün le'anet uhtehâ, hattâ izeddârekû fiyhâ cemiy'â, kaâlet uhrâhüm liülâhüm rabbenâ hâulâi edallünâ feâtihim azâben di'fen minennâr, kaâle liküllin di'fün ve lâkin lâ ta'lemün (39) ve kaâle ülâhüm liuhrâhüm femâ kâne leküm aleynâ min fadlin fezükul'azâbe bimâ küntüm teksibün (40) innelleziyne kezzebû biâyâtinâ ves tekberû anhâ lâ tüfettehu lehüm ebvâ-büssemâi ve lâ yedhulûnelcennete hattâ yelicelemelü fiy semmilhiyât, ve kezâlike necziylmücrimiyn (41) lehüm min cehennem mihâdün ve min fevkühim gavaş, ve kezâlike necziyyzâlimiyn (42) velleziyne âmenû ve amilussâlihâtî lâ nü-kellifü nefsen illâ vüs'ahâ ulâike ashâbül-cenneh, hüm fiyhâ hâlidün (43) ve neza'nâ mâ fiy sudûrihim min gıllin tecriy min tahtihimül'enhâr, ve kaâlülhamdü lillâhilleziy hedânâ lihâzâ ve mâ künnâ li-nehtediye levlâ en hedânallah, lekad câet rüsülü rabbînâ bilhakk, ve nûdü en til-kümülcennetü ûristümühâ bimâ küntüm ta'melün.

(38) Allah onlara diyecek sizden evvel cinden, insandan gelip geçen ümmetler arasında siz de ateşe girin. Her ne zaman bir ümmet ateşe girse yoldan çıkardığı dindaşına lânet eder. Nihayet orada bütün bunlar toplanıp buluşunca en sonrakiler evvelkiler hakkında «— Ey Rabbimiz! İşte bizi bunlar yoldan çıkarmışlardır. Sen de onlara ateş azabını iki kat yap, diyecekler. O da hepiniz için azap iki kattır. Fakat siz onu bilmezsiniz» ¹ diyecek. (39) Evvelkileri sonrakilerine ² diyecekler: «— Sizin bizim üzerimizde hiç bir meziyetiniz yoktur. Neye azabımız iki kat olsun! Kazancınızdan dolayı haydi azabı tadın». (40) Âyetlerimizi yalan sayıp kibirlerine yediremeyenler yok mu, işte onlara gök kapıları açılmaz ³ onlar, deve iğne deliğine girmedikçe Cennete gire-

mezler. Günahkârları işte böyle cezalandırırız. (41) Onlar için Cehennemde altlarında döşekler, üstlerinde yorgan gibi örtüler vardır. Zalimleri işte böyle cezalandırırız. (42) Onlar ki iman getirip iyi amelde bulunurlar. — Biz onlardan hiç bir kimseye elinden gelenden başka bir şey teklif etmeyiz. — İşte onlar Cennetliktir, orada daim kalacaklardır. (43) Biz onların sînelerindeki kini çeker çıkarırız. Onlar «— Allah'a hamd-ü sena olsun ki bizi buna erdirdi. Allah bizi doğru yola erdirmeseydi biz kendi kendimize doğru yola eremezdik. Rabbimizin peygamberleri hak söz getirmişlerdir» derler. Onlara «— İşlemiş olduğunuz amellerden dolayı vâris olduğunuz Cennet budur» ⁴ diye nida olunur.

¹ Birbirinizin azabından haberdar değilsiniz.

² Evvelkiler metbu, sonrakiler tâbi olanlar.

³ Dualarına, amellerine bakılmaz.

⁴ Yani Cennet amele karşılıktır.

(44) ve nâdâ ashâbülcenneti ashâbennâri en kad vecednâ mâve'adenâ rabbünâ hakkan feheli vecedtü'm mâ ve'ade rabbüküm hakkaâ, kaâlû ne'am, fe'ezzene müezzün beynehüm en lâ'netullahi alez-zâlimiyn (45) elleziyne yasuddüne an sebiyllillâhi ve yebguûnehâ ivecâ, ve hü'm bil'âhireti kâfirün (46) ve beynehümâ hicâb, ve alel'a'râfi ricâlün ya'rifüne küllen bisiyâmähüm ve nâdev ashâbelcenneti en selâmün aleyküm lem yedhulühâ ve hü'm yetme'ün (47) ve izâ surifet eb-sârühüm tilkaâe ashâbinnâri kaâlû rabbenâ lâ tec'alnâ ma'alkavmizzâlimiyn (48) ve nâdâ ashâbü'l'a'râfi ricâlen yağrifünehüm bisiyâmähüm kaâlû mâ ağnâ anküm cem'uküm ve mâ küntüm testekbirün (49) ehâülâilleziyne aksemtüm lâ yenâ-lühümullahü birahme, üdhülülcennete lâ havfü'n aleyküm ve lâ entüm tahzenün (50) ve nâdâ ashâbünnâri ashâbelcenneti en efıydü aleynâ minelmâi ev mimmâ rezekakümullah, kaâlû innallahe harremehümâ alelkâfiriyn (51) elleziynettehazû diynehüm lehven ve le'iben ve garrethü-mülhayâtüddünyâ, felyevme nensâhüm kemâ nesû likaâe yevmihim hâzâ ve mâ kânü biâyâtina yechadün.

وَنَادَىٰ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ قَالُوا نَزِدُكُمْ بِغُيُوبٍ إِنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ۝ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمِهِمْ وَنَادُوا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ۝ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمِهِمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تُسْتَكْبِرُونَ ۝ أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ۝ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن أَفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهَا عَلَى الْكَافِرِينَ ۝ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرِبَتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا قَالُوا لَوْ نَسِينَهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ۝

(44, 45) Cennetlikler Cehennemliklere «— Rab-bimizin bize vaadettiğini doğru bulduk, nasıl siz de Rabbinizin vâadını doğru buldunuz mu?» diye nida ederler ¹ onlar «— Evet doğru bulduk» derler. Bunun üzerine aralarında bir münadi «— Allah'ın lâneti nâs'ı Allah yolundan geri durduran, o yolun eğri büğrü olmasını araştıran, âhireti de tanımayan zalimlere olsun» diye nida eder. (46) Onların ikisi arasında bir perde vardır. A'raf ² üzerinde her iki tarafı simalarından tanır bir takım adamlar vardır. Onlar Cennetliklere «— Selâmün Aleyküm» diye nida ederler. Bunlar henüz Cennete girmemişlerse de oraya girmeyi umarlar. (47) Onların gözleri Cehennemlikler tarafına çevrildi mi «— Ey Rabbimiz! Bizi zalim kavim ile beraber bulundurma» derler. (48) A'raf'takiler kâfirlerden simalarında tanıdıkları

bir takım adamlara nida ederler: «— Ne topladığınız mallar, ne çoğalttığınız yardımcılar, ne de imana karşı gösterdiğiniz kibir ve gurur size asla fayda vermedi³. (49) Kendilerine Allah'ın hiç bir rahmeti erişmeyeceğine dair yemin ettiğiniz kimseler ⁴ bunlar değil midir?» derler. O sırada onlara «— Cennete girin, size hiç bir korku yoktur. Siz mahzun da olmazsınız» denecek. (50, 51) Cehennemlikler Cennetliklere «— Bize biraz su akıtın da içelim veya Allah'ın size verdiği rızık-tan verin de yiyelim» diye nida edecekler. Onlar ise «— Allah yemeyi de, içmeyi de dinlerini eğ-lence, oyuncak edinip dünya diriliğine aldanan kâfirlere haram kılmıştır» diyecekler. Böyle olun-ca vaktiyle bu güne kavuşacakları nasıl unutmuş-lar, âyetlerimizi nasıl bilerek tanımamışlar ise biz de bugün onları unuturuz ⁵.

¹ Bize vaadettiği sevabı biz bulduk. Siz de vâidi olan

ikabı buldunuz mu?

² Tepecikler.

³ Sizi azaptan kurtaramadı.

⁴ Yani mü'minlerin zayıf olanları.

⁵ Cehennemde bırakırız.

وَلَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِكِتَابٍ فَضَّلْنَاهُ عَلَىٰ كُلِّ الْهُدَىٰ وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا نَارَ يَوْمٍ مَا تَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوا مِن قَبْلِ قَدْ جَاءَنَّا رَسُولًا بِمَا لَا خِيَالًا لَهُمْ مِنْ شَفْعَاءَ فَيشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرْدِفْهُمْ لَأُولَٰئِكَ مِمَّا لَمْ يَأْتُوا بِحُجَّةٍ لَّيْسَ لَهُمْ شَفْعَاءُ مِمَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَبِثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا تَنْسُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْحُسَيْنِ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا أَقْلَتِ سَحَابٌ بَأْسًا لَّا تَسْفِنَاهُ لِيُجِيبَ مَنِّي فَأَنزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ لَكُمُ الْأَوَانَ تَدَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

(52) ve lekad ci'nâhüm bikitâbin fessal-nâhü alâ ilmin hüden ve rahmeten likav-min yü'minûn (53) hel yanzurûne illâ, te'viyleh, yevme ye'tiy te'viylühü yekuû-lülleziyne nesühü min kablü kad câet rü-sülü rabbînâ bilhakk, fe hel lenâ min şüfe'âe feyeşfe'û lenâ ev nüreddü fena'-mele gayrelleziy künnâ na'mel, kad hasirû enfüsehüm ve dalle anhüm mâ kânü yefterûn (54) inne rabbekümmullâhülleziy halakassemâvâti vel'arda fiy sittetieyyâ-min sümmestevâ alel'arş, yugşiyleylen-nehâre yatlubühü hasiysen veşşemse vel-kamere vennücûme müsahharâtin biem-rih, elâ lehülhalku vel'emr, tebârekâl-lahü rabbül'âlemiyn (55) üd'û rabbeküm tedarru'an ve hufyeh, innehü lâ yuhîb-bülmu'tediyn (56) ve lâ tüfsidü fiyl'ardı ba'de islâhıhâ ved'ühü havfen ve tama'â, inne rahmetallahi kariybün minelmuhsi-niyn (57) ve hüvelleziy yürsilürriyâha büşren beyne yedey rahmetih, hattâ izâ ekallet sehaben sikalen süknâhü libele-din meyyitin feenzelnâ bihilmâe feahrec-nâ bihi min küllissemerât, kezâlike nuh-ricülmevtâ lealleküm tezekkerûn.

(52) Onlara, bilerek tafsil eylediğimiz bir Kitap getirmişiz. O mü'min olanlara rehberdir, mahz-ı rahmettir. (53) Onlar ancak Kur'an'daki vaadin akıbetini beklerler ¹. Onun akıbeti geldiği gün evvelce onu unutmış olanlar «— Rabbimizin peygamberleri doğru söz getirmişlerdi. Acaba bizim için şefaathı var mıdır ki bize şefaet etsinler? Yahut geri dünyaya dönebilir miyiz ki işlemiş olduğumuz işlerden başkasını işleyelim?» derler. Onlar kendilerini ziyana soktular. Onların iftira ettikleri putlar da onlardan kaybolup gitti. (54) Rabbiniz öyle bir Allah'tır ki gökleri, yeri altı günde ² yarattı. Sonra Arş üzere müstevi oldu ³. O, birbirinin ardından çabuk çabuk gelmek üzere geceyi, gündüzü, birbiri ile örter. Güneşi, ayı,

yıldızları da fermanına müsahhar olarak yaratmıştır ⁴. Haberinizi olsun ki onun yaratması da vardır, buyurması da vardır. Âlemlerin Rabbi olan Allah pek şanlıdır. (55) Rabbinize yalvara yalvara, gizlice ibadet edin. Çünkü o, haddi aşanları sevmez. (56) Yeryüzü ıslah edilmiş iken orada fesatta bulunmayın ⁵. Tanrıya korkarak, umarak ⁶ dua edin. Çünkü Tanrının rahmeti iyilik edenlere yakındır. (57) Rüzgârları, rahmeti olan yağmurun önünde müjdeci gönderen O'dur. Nihayet rüzgârlar yağmurlu bulutları yüklenince biz onu kurak bir yere süreriz, oraya su indiririz, onunla her nevi meyvaları çıkartırız. Siz hatırlayasınız diye ölüleri kabirlerinden böyle çıkarırız.

¹ Vadenin asarı zuhur ettiği kıyamet gününü, vadeyi doğru kılacak şeyi beklerler.

² Gün, vakit veya miktar veya devre demektir.

³ Üstüva Allah'ın sıfatlarındandır. Nasıl olduğu malûmumuz değildir.

⁴ Yahut güneş, ay, yıldızlar fermanına müsahhardır.

⁵ Risâlet ile yer yüzünün ıslah olunmasından sonra siz onu maasi ile, küfür ile berbat etmeyin.

⁶ İkabından korkarak, sevabını umarak.

(58) velbeledüttayyibü yahrucu nebâtühü bi'izni rabbih, velleziy habüse lâ yahrucu illâ nekidâ, kezâlike nusarrifül'âyâti likavmin yeşkürün (59) lekad erselnâ nûhan ilâ kavmihi fekaâle yâ kavmi'budullahe mâleküm min ilâhin gayrüh, inniy ehâfû aleyküm azâbe yevmin azıym (60) kaâlelmeleü min kavmihi innâ lenerâke fiy dalâlin mübiyn (61) kaâle yâ kavmi leyse biy dalâletün ve lâkinniy resûlün min rabbil'âlemiyn (62) übelliguküm risâlâti rabbiy ve ensahu leküm ve a'lemü minallahi mâ lâ ta'lemün (63) eve acibtüm en câeküm zikrün min rabbiküm alâ recülün minküm liyünzireküm ve litettekuü ve le'alleküm türhamün (64) fekezzebühü fe'enceynâhü velleziyne ma'ahü fiyl-fülki ve agraknelleziyne kezzebû biâyâtinâ, innehum kânû kavmen amiyn (65) ve ilâ âdin ebâhüm hüdâ, kaâle yâ kavmi'budullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, efalâ tettekuün (66) kaâlelmeleüllezziyne keferû min kavmihi innâ lenerâke fiy sefâhetin ve innâ lenezunnûke minelkâzi-biyn (67) kaâle yâ kavmi leyse biy sefâhetün ve lâkinniy resûlün min rabbil'âlemiyn.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتًا بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبَتْ لَا يُخْرِجُ إِلَّا تَكْدًا ۚ كَذَلِكَ نَصْرِفُ الْأَيَّاتِ لِقَوْمٍ لَّيْشْكُرُونَ ۝
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝
قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرِيكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝ قَالَ
يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝ أَوْحَيْتُ أَنْ جَاءَ كُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ بَجَلٍ مِنْكُمْ
لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ فَكَذَّبُوهُ
فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ۝ وَالْيَعَادَةُ أَخَاهُمْ هُودٌ
قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ
۝ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرِيكَ
فِي سَفَاهَةٍ ۖ إِنَّا لَنظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝ قَالَ يَا قَوْمِ
لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

(58) Pâk yerin nebatı Rabbinin izniyle çıkar, (temiz olmayan) nâpak olan yerin de nebatı ancak pek az çıkar ¹. Biz âyetleri şükredenler için böyle tekrar tekrar beyan ederiz. (59) * Biz Nuh'u kavmine göndermiştik. O da «— Ey kavmim! Tanrıya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur. Çünkü ben üzerinize büyük bir günde ² azap gelmesinden korkuyorum» dedi. (60) Kavminin içinden ileri gelenler «— Biz seni açık bir sapıklıkta görüyoruz» dediler. (61) Nuh dedi ki «— Ey kavmim! Bende sapıklık yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilen bir peygamberim». (62) «— Size Rabbimin ahkâmına ait haberlerini eriştiriyorum. Size hayırhahlık ediyorum. Ben Allah'tan gelen vahiy ile bilmediğiniz şeyleri bilirim». (63) Yoksa sizi Allah azabıyla korkutmak için sizin de sakınmanız, ve o

sayede rahmete nâil olabilmeniz için içinizden bir adam vasıtasıyla Rabbiniz tarafından vahiy ve haber gelmesine mi taaccüp ediyorsunuz?. (64) Onu yalancı saydılar. Bunun üzerine biz de onu ve onunla beraber gemide bulunanları kurtardık. Âyetlerimizi yalan sayanları suda boğduk; çünkü onlar kör bir kavim idiler. (65) Âd kavmine de nesil itibariyle kardeşleri olan Hud'u gönderdik. Hud onlara dedi ki: «— Ey kavmim! Tanrıya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur. Daha O'nun azabından sakınmayacak mısınız? (66) Kavminin ileri gelenlerinden kâfir olanlar «— Biz seni avanaklığa düşmüş görüyoruz. Seni her halde yalancılardan sanıyoruz» dediler. (67) Hud dedi ki «— Ey kavmim! Bende avanaklık yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilen bir peygamberim».

¹ Taşsız, kumsuz, münbit olan bir bereketli mahsul verir. Bunun gibi mü'minlere nasihat tesir eder. Çorak yerin çıkardığı ot azdır. O da faydasızdır veyahut ancak

güçlkle çıkar. Bunun gibi kâfirlere nasihat tesir etmez.

² Tufan günü veya kıyamet günü.

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ۝ أَوْ يَحْبِبُهُ
 أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ ۝
 وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ
 وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضِيطَةً ۝ فَادْكُرُوا الْآلَاءَ اللَّهُ لَعَلَّكُمْ
 تُفْلِحُونَ ۝ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ
 مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِبَيِّنَاتٍ ۝ إِن كُنْتَ مِنَ
 الصَّادِقِينَ ۝ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ
 وَغَضَبٌ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءِ سَمَيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
 وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانظُرُوا إِلَى
 مَا عَمِلْتُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ ۝ فَاخْلُفْنَاهُ وَلَدَيْنَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
 مِنَّا وَقَطَّعْتَ أُولَئِكَ كَذِبَؤُنَا يَا أَيُّهَا النَّاسُ
 مُؤْمِنِينَ ۝ وَالْيَهُودُ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ
 اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۝ فَذُجِّجَتْ بَنَاتُ
 رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ ۝ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ
 اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ اللَّهِ ۝

(68) übelligüküm risâlâti rabbiy ve ene leküm nâsîhun emiyn (69) eve acibtüm en câeküm zikrûn min rabbiküm alâ recûlin minküm liyünzireküm, vezkürû iz ce'aleküm hulefâe min ba'di kavmi nûhın ve zâdeküm fiylhalkı bastah, fezkürû âlâallahı le'alleküm tüflihûn (70) kaâlû ecî'tenâ lina'büdallahe vahdehü ve neze-re mâ kâne ya'büdü âbâünâ, fe'tinâ bimâ te'idünâ in kün-te minessâdıkıyn (71) kaâle kad vek'a aleyküm min rabbiküm ricsün ve gadab, etucâdilüneniy fiy es-mâin semmeytümûhâ entüm ve âbâüküm mâ nezzelallahü bihâ min sultân, fentezirû inniy ma'aküm minelmunta-zırıyn (72) fe'enceynâhü velleziyne ma-ahü birahmetin minnâ ve kata'nâ dâbi-relleziyne kezzebû biâyâtinâ ve mâ kânû mü'miniyn (73) ve ilâ semûde ehâhüm sâlihâ, kaâle yâ kavmi'budullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, kad câetküm beyyinetün min rabbiküm, hâzihi nâka-tullahı leküm âyeten fezerûha te'kül fiy ardillâhi ve lâ temessûhâ bisûin feye'hu-zeküm azâbün eliyim.

(68) «— Size Rabbimin ahkâmına ait haberle-rini eriştiriyorum, ben sizin için emin bir hayır-hahınızım». (69) «— Yoksa sizi Allah azabıyla korkutmak üzere içinizden Rabbiniz tarafından bir adam vasıtasıyla size vahiy ve haber gelme-sine mi taaccüp ediyorsunuz? Allah'ın, sizi Nuh kavminden sonra onların yerine getirdiğini, sizi diğerlerinden ziyade iri yarı yarattığını hatırlınıza getirin. Artık felâh bulmanız için Allah'ın nimet-lerini anın». (70) Onlar dediler ki «— Sen bize bir tek Tanrıya tapıp babalarımızın taptıklarını bırakmamız için mi geldin? Eğer gerçek diyen-lerden isen bize tehdit ettiğini getir bakalım. (71) Hud dedi ki «— Rabbiniz tarafından üzerinize azap ve gazap gelmek lâıyk oldu ¹. Allah tapıl-

malarına dair hiçbir burhan indirmemiş iken siz-lerin, babalarınızın ad taktığınız putlar hakkında bana çene mi çalılıyorsunuz? Artık azabı bekleyin. Ben de sizin ile beraber bekleyenlerden olacağım. (72) Bunun üzerine biz onu, onunla beraber olan-ları bizden sabır olan bir rahmet ile kurtardık. Âyetlerimizi yalan sayıp iman getirmeyenlerin kökünü kestik. (73) Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Salih onlara dedi ki: Ey kav-mim! Tanrıya tapın, ondan başka sizin için tapa-cak yoktur. Size Rabbiniz tarafından aşikâr bir mucize gelmiştir.. Size bir alâmet olmak üzere işte Tanrının dişi devesi. Siz onu bırakın da Tan-rının yerinde ot yesin. Ona kötülükle dokunma-yın, yoksa acıklı bir azaba giriftar olursunuz»;

¹ Veya sabit oldu.

(74) vezkürû iz ce'aleküm hulefâe min ba'di âdin ve bevve'eküm fiyl'ardı tettehizûne min sühûlihâ kusûren ve tenhitûnelcibâle büyûtâ, fezkürû âlâ ellâhi ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn (75) kaâlelleziynestekberû min kavmihi lilleziynestud'ifû limen âmene minhüm eta'lemûne enne sâlihan mürselün min rabbih, kaâlû innâ bimâ ürsile bihi mü'minûn (76) kaâlelleziynestekberû innâ bil-leziy âmentüm bihi kâfirûn (77) fe'akarûnnâkate ve atev an emri rabbihim ve kaâlû yâ sâlihu'tina bimâ te'idünâ in kün-te minel-mürseliyn (78) fe'ehazethü-mürrecfetü feasbahû fiy dârihim câsimiyn (79) fetevellâ anhüm ve kaâle yâ kavmi lekad eblagtüküm risâlete rabbiy ve nesahtü leküm ve lâkin lâ tühıbbûnen-nâsihiyn (80) ve lûtan iz kaâle likavmihi ete'tünelfâhişete mâ sebekaküm bihâ min ehadin minel'âlemiyn (81) inneküml-e'tünerricâle şehveten min düninnisâ, bel entüm kavmün müsri-fün.

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَبْنُونَ بُجَاجًا يَوْمَئِذٍ تُكْرَهُوا لِآلَاءِ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۖ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ آتَيْنَاكُمْ كِبْرًا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ أُتُوا بِالنَّبِيِّينَ أَنْ خُفِيَوا مِنْهُمْ أَنْ يَكُونُوا صَالِحًا مُرْسَلِينَ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّمَا أُرْسِلُوا بِكُمْ مُؤْمِنُونَ ۖ قَالَ الَّذِينَ أَنْتُمْ كِبَارُهُمْ إِنَّا بَالِغُهُمْ فِي مَا كَانُوا عَلَىٰ فَعَرُّوا النَّكَافَ وَعَتَوُا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ قَالُوا يَا صَالِحُ أَتُنْتَابِعُ تَابَ الَّذِينَ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۖ فَخَذَتْهُمْ الرِّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ۖ فَنُفِئَتْ عَنْهُمْ قَالُوا يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تَحْتَبُونَ النَّاصِحِينَ ۖ وَلَوْ طَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ۖ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ الْنِسَاءِ ۖ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ۖ

(74) «— O zamanı hatırlınıza getirin ki sizi Âd kavminden sonra onlara halef etmiş, yer yüzünde ¹ yerleştirmişti. Siz O'nun ovalarında köşkler ediniyorsunuz, dağları oyup evler yapıyorsunuz ². Artık Allah'ın nimetlerini anın. Yer yüzünde fesat çıkararak taşkınlık etmeyin». (75) Kavminin içinden imanı kibirlerine yediremeyen ileri gelenleri, yine kendilerinden olup zayıf addettikleri mü'minlere istihza ile «— Salih'i Rabbi tarafından gönderilmiş biri mi biliyorsunuz?» dediler. Onlar da «— Biz onunla ne gönderilmiş ise ona iman getiriyoruz» dediler. (76) İmanı kibirlerine yediremeyenler «— Biz de sizin iman getirdiğiniz şeyi tanımıyoruz» dediler. (77) Artık dişi deveyi sinirlendirdiler, Rablerinin emrine karşı serkeşlik

ettiler, istihza ile «— Salih! Eğer gönderilen peygamberlerden isen bize, tehdit ettiğin azabı getir bakalım» dediler. (78) Bunun üzerine onlar şiddetli bir sarsılmaya tutuldular, oldukları yerde diz üstü çöktüler. ³. (79) Salih olanlardan yüz çevirip dedi ki: «— Ey kavmim! Ben Rabbimin ahkâmına ait haberlerini size erıştirdim, size hayırhahlıkta (iyiliklerde, öğütlerde) bulundum. Fakat siz hayırhahları sevmezsiniz. (80, 81) Lût'u da gönderdik. Hani o, kavmine demişti: «— Sizden evvel âlemde hiçbirinin yapmadığı hayasızlığı mı yapıyorsunuz? Siz kadınları bırakıp şehvet arzusu ile erkeklere mi yanaşıyorsunuz. Hayır siz had-di aşan bir kavimsiniz».

¹ Hicaz ile Şam arasında «Hicr» denilen yerde.

² Yazın ovalarda köşkler, kışın dağlarda evler.

³ Cansız kaldılar.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ
 قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْفُسُ بَاطِلَةٍ ۖ فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
 إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ۖ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
 مَطَرًا فَأَنْظَرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ۖ وَالْإِلَى
 مَدِينٍ آخِزَةٌ شَعْبًا قَالِ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
 مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَ تَكْوِينُ بَيْتِكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
 فَاقْوُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
 أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
 ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۖ وَلَا تَقْعُدُوا
 بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ
 عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُوا عَاجِلَ أَدْرَافِهِ
 إِنْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثِّرْكُمْ وَأَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
 عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۖ وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا
 بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا
 حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ۖ

(82) ve mâ kâne cevâbe kavmihi illâ en kaâlû ahricûhüm min karyetiküm, inne-hüm ünâsün yetetahherûn (83) fe'encey-nâhü ve ehlehü illemre'etehü kânet minelgaâbiriyn (84) ve emtarnâ aleyhim matarâ, fenzur keyfe kâne âkıbetülmücrimiyn (85) ve ilâ medyene ehâhüm şu'aybâ, kaâle yâ kavmi 'budullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, kad câetküm beyyinetün min rabbiküm fe'evfülkeyle velmiyzâne ve lâ tebhasünnâse eşyâehüm ve lâ tüfsidü fiyl'ardı ba' de ıslahıhâ, zâliküm hayrün leküm in küntüm mü'miniyn (86) ve lâ tak'udû biküllü sırâtın tû'idüne ve tasuddüne an sebiylillâhi men âmene bihi ve tehguûnehâ ıvecâ, vezkürü iz küntüm kaliylen fekessereküm vanzurü keyfe kâne âkıbetülmüfsidiyn (87) ve in kâne tâifetün minküm âmenü billezıy ürsiltü bihi ve tâifetün lem yü'minü fasbirü hattâ yahkümallahü beynenâ, ve hüve hayrülhâkimiyn.

(82) Kavminin cevabı «— Onları kasabanızdan çıkarın. Çünkü onlar temizlenmiş insanlardır ¹» demeden ibaret kaldı. (83) Bunun üzerine onu da, ehlini de ² kurtardık. Yalnız karısı geri kalanlardan oldu ³. (84) Üzerlerine yağış gibi taş yağdırdık. Günahkârların sonu ne oldu? Görüyorsunuz ya. (85) Medyenede kardeşleri Şuayb'i gönderdik. O dedi ki: «— Ey kavmim! Tanrıya tapın, Ondan başka sizin için tapacak yoktur. Size Rabbinizden aşikâr bir mucize gelmiştir. Ölçeği, teraziyi yerine getirin. Halka eşyalarından eksik

vermeyin ⁴. Yer yüzü, salâha nâil olmuş iken orada fesat çıkarmayın. Eğer bana inanırsanız bu size hayırlı olur»; (86) Allah'a iman getirenleri tehdit ederek, Allah yolundan alıkoyarak, yolun eğriliğini isteyerek yollarda oturmayın. Siz az iken Allah'ın sizi çoğalttığı zamanı hatırlayın. Fesatçıların sonu ne oldu? Görüyorsunuz», (87) İçinizden bir kısmı benim ile gönderilen şeye iman getirir, bir kısmı iman getirmezse Allah aramızda hükmedinceye kadar sabredin. O, hâkimlerin hayırlısıdır».

¹ Onlarda bu hayasızlık yoktur. Bu sözü istihza tarihiyle söylemişlerdir.

² Ehl-i Beyt'ini, mü'minleri.

³ Yurdunda geri kaldı da helâk oldu.

⁴ Alış verişte hiyanet etmeyin, herkesin hakkı ne ise verin.

(88) kaâlelmeleüllezinyestekberû min kavmihi lenuhricenneke yâ Şuaybü velzeiyne âmenû ma'ake min karyetinâ ev lete'üdünne fiy milletinâ, kaâle evelev künnâ kârihiyn (89) kadiftereynâ alalâhi keziben in udnâ fiy milletiküm ba'de iz necceynallahü minhâ, ve mâ yekûnû lenâ en ne'ûde fiyhâ illâ en yeşâallahü rabbünâ, ves'ia rabbünâ külle şey'in il-mâ, allahi tevekkelnâ, rabbeneftah bey-nenâ ve beyne kavminâ bilhakki ve ente hayrül-fâtihiyn (90) ve kaâlelmeleülleziyne keferû min kavmihi leinitteba'tüm şu'ayben inne-küm izen lehâsirûn (91) fe'ehazethümürrecfetü feasbehü fiy dârihim câsimiyn (92) elleziyne kezzebû şu'ayben ke'en lem yaghev fiyhâ, elleziyne kezzebû şu'ayben kânû hümlühâsiriyin (93) fetevellâ anhum ve kaâle yâ kavmi lekad eblagtüküm risâlâti rabbiy ve nesahtü leküm, fekeyfe âsâ alâ kavmin kâfiriyn (94) ve mâ erselnâ fiy karyetin min nebiyyin illâ ehaznâ ehlehâ bilbe'sâi veddarraî le'allahüm yaddarra'ûn (95) sümme beddelnâ mekânesseyyietilhasenete hattâ afev ve kaâlû kad messe âbâenaddarrâü vesserrâü fe'ehaznâhüm bagteten ve hüm lâ yeş'urûn.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِيْكَ وَلَنَكُونَنَّ
أَوْ لَنَكُونَنَّ كَارِهِينَ ۖ قَدْ أَفْتَرْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِيْ
مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِدْبَاجِنَا اللَّهُ مِنْهُنَّ وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيْهَا
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا
رَبُّنَا أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ۖ
وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَتِئْسَ بُعِثَ شُعَيْبًا بِكُمْ
إِذَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَا ۖ فَاحْذَرُوهُمْ أَلَيْسَ لَهُمْ الرَّجْعَةُ فَاصْبِرُوا فِيْ دَارِهِمْ
جَاثِمِينَ ۚ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَمُوتُونَ فِيْهَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ۚ فَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ
يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُكُمْ فَكَيْفَ أَسَى
عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ۖ وَمَا أَرْسَلْنَا فِيْ قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا
أَهْلَهَا بِالنَّاصِيَاءِ وَالضَّرَآءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ۚ ثُمَّ بَدَّلْنَا
مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آلَاءُنا
الضَّرَآءُ وَالنَّصْرَآءُ فَأَخَذْنَا هُمْ بِغَتَّةٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۚ

(88) Kavminden imanı kibrine yediremeyen ileri gelenleri «— Şuayb! * Seni ve senin ile beraber iman getirenleri kasabamızdan çıkaracağız.. Yahut milletimize döneceksiniz» dediler. Şuayb dedi ki: «— İstemesek de mi milletinize döneceğiz? (89) Allah bizi milletinizden kurtardıktan sonra yine o millete dönersek Allah'a kendiliğimizden iftira etmiş oluruz. Allah dilemedikçe bizim için O'na dönmek yoktur. Rabbimizin ilmi her şeyi kaplamıştır. Biz ancak Allah'a mütevekkil olduk. Ey Rabbimiz! Bizim ile kavmimiz arasında doğrulukla hükmet, sen hâkimlerin hayırlısıdır». (90) Kavminden kâfir olanların ileri gelenleri dediler ki: «— * Eğer Şuayb'e tâbi olursanız işte o zaman ziyan görürsünüz». (91, 92) Bunun üzerine onlar dehşetli bir sarsılmaya tutuldular. Hemen

oldukları yerde diz çöktüler. Şuayb'ı yalancı çıkaranlar yerlerinde asla bulunmamış gibi oldular. Şuayb'ı yalancı çıkaranlar ziyankâr oldular. (93) Şuayb onlardan yüz çevirdi de dedi ki: «— Ey kavmim! Size Rabbimin ahkâmına ait haberleri eriştirdim, size hayırhahlıkta bulundum. Artık kâfirlere nasıl acırım» ¹. (94) Hangi bir kasabaya bir peygamber göndermişsek ahalisi onu tanımamakla onları, yalvarıp yakarmaları için fakirliğe, hastalığa ² giriftar ettik. (95) Sonra bu sıkıntıyı iyiliğe çevirdik ³. O kadar ki mal ve adetleri çoğalınca nankörlükle «— Babalarımıza da böyle hastalık, sağlık ⁴ erişmiştir.» demişlerdi. Biz de onlar farkında değillerken ansızın onları yakalayiverdik.

¹ Bu sözleri tesliye tarihiyle kendi kendine demiştir.

² Veya kıtlık ve nahşluğa.

³ Zenginlik, sağlık veya bolluk verdik.

⁴ Veya kıtlık, bolluk; cefa, safa.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَاتِ
وَهُمْ نَامُونَ ﴿٩٧﴾ أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
صُغًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمُرُ
مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ
يَرْتَوْنَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْنُ شَأْنِ أَصْبَاتِهِمْ
يَذُوبُهُمْ وَتَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٠٠﴾
أَلَمْ يَكُن لَّهُمْ بَيِّنَاتٌ مَّا كَانُوا يُوْفُونَ ﴿١٠١﴾ كَذَّبُوا مِن قَبْلُ
كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾ وَمَا وَجَدْنَا
لَا كَثْرَهُمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٣﴾
ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَظَلَمُوا بِهَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٤﴾ وَقَالَ
مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٥﴾

(96) velev enne ehlelkurâ âmenû vette-
kav lefetahnâ aleyhim berekâtin mines-
semâi vel'ardı ve lâkin kezzebû fe'ehaz-
nâhüm bimâ kânû yeksibûn (97) 'efe'e-
mine ehülükurâ en ye'tiyehüm be'sünâ
beyâten ve hüm nâimûn (98) eve emine
ehülükurâ en ye'tiyehüm be'sünâ duhan
ve hüm yel'abûn (99) efe'eminû mekrall-
lah, felâ ye'menû mekrallahi illelkavmül-
hâsirûn (100) evelem yehdi lilleziyne ye-
risûnel'arda min ba'di ehlihâ en lev ne-
şâü esabnâhüm bizünûbihim, ve natbe'u
alâ kulûbihim fehüm lâ yesme'ûn (101)
tilkelkurâ nakussu aleyke min enbâihâ,
ve lekad câethüm rusûlühüm bilbeyyi-
nât, femâ kânû liyü'minû bimâ kezzebû
min kabl, kezâlike yatba'ullahü alâ kulû-
bilkâfiriyn (102) ve mâ vecednâ liekse-
rihim min ahd, ve in vecednâ ekserehüm
lefâsikıyn (103) sümme be'asnâ min ba'-
dihim mûsâ biâyâtinâ ilâ fir'avne ve me-
lâihi fezaalemû bihâ, fanzur keyfe kâne
âkıbetülmüfsidiyn (104) ve kaâle mûsâ
yâ fir'avnü inniy resûlün min rabbil'âle-
miyn.

(96) Eğer o kasaba ahalisi iman getirip sakınmış olsalardı üzerlerine gökten ve yerden bereket kapılarını açardık. Fakat onlar peygamberlerini yalancı çıkardılar. Biz de kazançlarından dolayı onları yakaladık. (97) Kasaba ahalisi kendilerine gece uykuda iken azabımızın gelmesinden mi emin oldular? (98) Yahut onlar oynarlarken ¹ kuşluk vaktinde kendilerine azabımızın gelmesinden mi emin oldular? (99) Yoksa Allah'ın mekr-ü tedbirinden ² emin mi oldular? Allah'ın mekr-ü tedbirinden yalnız ziyan gören kavim emin olabilir. (100) Evvelki ahalisinden sonra yeryüzünde ona vâris olanlara ³ dileseydik günahlarından dolayı onları bir musibete duçar edeceğimiz hususu belli olmadı mı? Biz onların kalplerine mü-

hür basarız da onlar işitmez olurlar. (101) İşte bu kasabaların bâzı haberlerini sana hikâye ediyoruz. Onlara peygamberleri açık mucizeler getirmişti. Fakat onlardan bundan evvel yalan sandıkları şeye ⁴ iman getiren olmadı. Allah kâfirlerin kalplerine böyle mühür basar. (102) Onların pek çoğunda ahde vefa eseri bulmadık. Belki pek çoğunu gerçekten fasık bulduk. (103) Bu peygamberlerden sonra Musa'yı da Firavun'a ve ileri gelenlerine mucizelerimiz ile yolladık. Onlar ise o mucizeleri inkâr suretiyle kendilerine zulüm ettiler. Fesatçıların akıbeti ne oldu! Görüyorsun ya. (104) Musa dedi ki: «— Firavun! Ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim.

¹ Pek ziyade gafletlerinden dolayı kendilerine yaramayan şeylerle uğraşırken.

² Onları Nimete gark etmiş iken ansızın yakalanma-

sından, helâkleri hakkında tedbir etmesinden.

³ Orada yerleşenlere, Mekke'lilere ve etrafındakilere.

⁴ Evvelce yalan söyledikleri şeyi yine yalan söylediler.

(105) hakıykun alâ en lâ ekuûle alallahi illelhakk, kad ci'tüküm bibeyyinetin min rabbiküm fe'ersil ma'ıye beniy isrâiyl (106) kaâle in kün-te ci'te biâyetin fe'ti bihâ in kün-te minessâdikıyn (107) fe'el-kaâ asâhü feizâ hiye sü'bânün mübiyn (108) ve neze'a yedehü feizâ hiye beydâü linnâzirıyn (109) kaâlelemeleü min kavmi fir'avne inne hâzâ lesâhırün aliym (110) yüriydü en yuhriceküm min ardıküm, fe-mâzâ te'mürün (111) kaâlû ercih ve ehâ-hü ve ersil fiylmedâini hâşiriyn (112) ye-tûke biküllü sâhırin aliym (113) ve câes-seharetü fir'avne kaâlû inne lenâ le'ec-ren in künnâ nahnülgaâlibiyn (114) kaâ-le ne'am ve inneküm leminelmukarrebıyn (115) kaâlû yâ mûsâ immâ en tülkiye ve immâ en nekûne nahnülmülkiyn (116) kaâle elkuû, felemmâ elkav seharü a'yü-nennâsi vesterhebûhüm ve câü bisıhrin aziym (117) ve evhaynâ ilâ mûsâ en elkı asâk, feizâ hiye telkafü mâ ye'fikûn (118) feveka'alhakku ve batale mâ kânü ya-melûn (119) fegulibû hünâlike venkalebû sâgriyn (120) ve ülkıyesseharetü sâci-diyn.

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۖ قَالَ لَنْ تُبَيِّنَ بَيِّنَةً
فَأَنْتَ بِهَا أَنْ تُكُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۖ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ
تُغْبِطُ مِثْلَ نَجْمٍ ۖ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاطِقِينَ ۖ
قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ۖ
يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَأَذَانُ مَا أُمُورٌ ۖ
قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ۖ
يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ۖ وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ
قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۖ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ
لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ۖ قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِنَّمَا أَنْتَ مُلْكٌ وَإِنَّمَا أَنْتَ نَكُورٌ
نَحْنُ الْمُلْقِينَ ۖ قَالَ أَلْقُوا فَلَنَا أَلْفَا سِحْرٌ وَأَعْيُنَنَا لَتَأْسِرُ
وَأَسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ
مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۖ
فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ فَعَلَبُوا هَذَاكَ
وَأَنْقَلَبُوا صَاحِرِينَ ۖ وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ۖ

(105) Bana yaraşan Allah hakkında doğrudan başka bir şey dememektir. Ben size Rabbiniz tarafından açık bir mucize getirdim, artık İsrail oğullarını benim ile beraber gönder.» (106) Firavun dedi ki: «— Mucize getirmişsen, gerçek isen, haydi mucizeyi getir». (107) Bunun üzerine Musa asasını bıraktı. Asa besbelli ejderha oluverdi; (108) Elini de cebinden çekip çıkardı. O, hemen temaşa edenlerin gözlerini kamaştıracak derecede bembeyaz oldu. (109) Firavun'un kavminden ileri gelenler dediler: «— Bu, gayet usta bir büyüçüdür. (110) Sizi yerinizden çıkarmak istiyor. Ne buyurursunuz?» ¹ (111, 112) Onlar cevap olarak dediler: «— Onu da, kardeşini de alkoy ². Şehirlere zabıta gönder de sana gayet usta büyüçülerin hepsini getirsinler. (113) Büyüçüler Fira-

vun'a geldiler, «— Eğer biz üstün çıkarsak bize mükâfat var mıdır?» dediler. (114) Firavun: «— Evet mükâfat vardır. Bir de siz herhalde benim yakınlarımdan olursunuz.» dedi. (115) Onlar: «— Musa! Sen mi asanı önce bırakırsın, yoksa biz mi değneğimizi, ipimizi önce bırakalım?» dediler. (116) Musa: «— Siz önce bırakın» dedi. Vaktaki onlar önce bıraktılar, halkın gözlerini büyülediler. Halkı yıldıldılar ³, büyük bir büyü yaptılar. (117) Musa'ya: «— Asanı bırak» diye vahiy ettik derhal asa ejderha kesilerek onların yalandan yaptıklarını yutuverdi. (118) Artık hak belli, onların yaptıkları şey de batıl oldu. (119) Onlar orada yenildiler, hor olarak geri döndüler. (120) Büyüçülerse secde ederek yere kapandılar.

¹ Bu bapta tedbiriniz nedir? Demektir. Bu söz Firavun'un sözüdür.

² Acele etme, halleri meydana çıkmadan evvel on-

lara bir şey yapma.

³ Çünkü yılanları geziyor gibi göstermişlerdi.

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ
فِرْعَوْنُ مَنْتُمْ بِرَقَبْلَ أَنَا ذَنْ لَكُمْ أَن هَذَا لَكُمْ مَكْرُومُو فِي
الْمَدِينَةِ لَخِجْوَانِهَا أَهْلُهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَا قُطْعَنَ
أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ نَمُ لَا صِلَابَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾ قَالُوا
إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا نُنْفِئُهَا إِلَّا أَنَا مَنَّا بِآيَاتِ
رَبِّنَا لَأَن جَاءَ تَنَارُ رَبِّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ
﴿١٢٦﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ
يُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرُكَ وَاهْتَكُ قَالَ سَنَقْتُلُ
أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾
قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَأَصْبِرُوا إِنَّا الْأَرْضُ
لِلَّهِ نُوْرُهَا مِنْ بَيْتَاءٍ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾
قَالُوا لَوْ دُرِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا
قَالَ عَسَىٰ دُخْرُكُمْ أَنَّ يَهْلِكَ عَذْوُكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ
فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
بِالنَّسَبِينَ وَنَقَصْنَا مِنَ الْأَشْمَارِ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿١٣٠﴾

(121) kaâlû âmennâ birabbil'âlemiyn, (122) rabbi mûsâ ve hârûn (123) kaâle fir'avnü âmentüm bihi kable en âzene leküm, inne hâzâ lemekrûn mekertümû-hû fiylmediynetî lituhricû minhâ ehlehâ, fesevfe ta'lemûn (124) leükattî'anne ey-diyeküm ve ercüle küm min hilâfin süm-me leüsallibenneküm ecma'ıyn (125) kaâlû innâ ilâ rabbînâ münkalibûn (126) ve mâ tenkümü minnâ illâ en âmennâ bi-âyâtî rabbînâ lemmâ câetnâ, rabbenâ ef-rıg aleynâ sabren ve teveffenâ müslimiyn (127) ve kaâlelemeleü min kavmi fir'avne etezerü mûsâ ve kavmehü liyüfsidü fiyl'ardı ve yezereke ve âlihetek, kaâle senü-kattilü ebnâehüm ve nestahyiy nisâehüm, ve innâ fevkahüm kaâhirûn (128) kaâle mûsâ likavmihiste'ıynü billâhi vashbirû, innel'arda lillâh, yûrisühâ men yeşâü min ibâdih, vel'âkıbetü lilmüttekıyn (129) kaâlû üziynâ min kabli en te'tiynâ ve min ba'di mâ ci'tenâ, kaâle asâ rab-büküm en yühlike adüvveküm ve yes-tahlifeküm fiyl'ardı feyanzure keyfe ta'-melûn (130) ve lekad ehaznâ âle fir'avne bissiniyne ve naksın minessemerâti le'al-lehüm yezzekkerûn.

(121) «— Âlemlerin Rabbine, (122) Musa ve Harun'un Rabbine iman getirdik» dediler. (123) Fir'avun onlara dedi: «— Ben size izin vermeden evvel ona iman mı getirdiniz? Bu, şüphe yok ki ahalisini çıkarmak için ¹ şehirde ² kurduğunuz gizli bir hiledir. Size yapacağımı yakında göreceksiniz. (124) Ellerinizi, ayaklarınızı çaprazvari keseceğim, sonra topunuzu asacağım». (125) Onlar dediler: «— Biz her halde ölüp Rabbimize döneceğiz ³. (126) Sen bizi ancak Rabbimizin mucizeleri gelince O'na iman getirdiğimiz için cezaya çarpacaksın ⁴. Ey Rabbimiz! Sabrın ardı arasını kesme. Müslüman olduğumuz halde canımızı al». (127) Fir'avun kavminden ileri gelenler: «— Musa'yı ve kavmini Mısır toprağında fesat çıkarmak, seni, mabutlarını ⁵ terk etmek için

mi bırakıyorsun?» dediler. Fir'avun da «— Oğullarını öldüreceğim. Kadınlarını diri bırakacağım. Biz mutlak onların üstünde kahir olacağız» ⁶ dedi. (128) Musa kavmine ⁷ «— Allah'tan yardım dileyin, katlanın, yer Allah'ındır, kullarından dilediğini ona vâris kılar. Akıbet sakınan kimsele-rindir» dedi. (129) Kavmi Musa'ya «— Sen bize peygamber olarak gelmeden evvel de, geldikten sonra da biz eza gördük» dediler. Musa «— Üzülmeyin, olabilir ki Rabbiniz düşmanlarınızı helâk eder, sizi de onun yerine getirir. Artık nasıl işlediklerinize ⁸ bakar» dedi. (130) * Biz Fir'avuncuları, nasihat kabul edebilmeleri için kıtlık ve kuraklık senelerine, meyvaların eksikliğine giriftar ettik.

¹ Kiptileri çıkarıp Mısır'ı ele geçirmek için.

² Çöle çıkmadan evvel.

³ Veya sevabına döneceğiz veya hepimizin dönüşü O'na-dır.

⁴ Veya O'na iman getirdiğimizi istemiyorsun.

⁵ Yaptığın küçük putları.

⁶ Onlar eskisi gibi yine elimiz altında bulunacaktır.

⁷ Fir'avun dediği gibi yapmakla kavminin Musa aley-hisselâma müracaatı üzerine tesliye için.

⁸ İyi mi işliyorsunuz, kötü mü? Şükür mü ediyorsunuz, nankörlük mü?

(131) feizâ câethümülhasenetü kaâlû lenâ hâzih, ve in tûsibhüm seyyietün yettayyerû bimûsâ ve men ma'ah, elâ inne mâ tâirühüm indallahi ve lâkinne ekserihüm lâ ya'lemûn (132) ve kaâlû meh-mâ te'tinâ bihi min âyetin liteshare-nâ bihâ femâ nahnü leke bimü'miniyn (133) fe'erselnâ aleyhimüttûfâne velcerâde velkummele veddafâdi'a veddeme âyâtin muhafassalâtin festekberû ve kânû kavmen mücrimiyn (134) ve lemmâ veka'a aleyhimürriçzü kaâlû yâ müsed'u lenâ rabbeke bimâ ahide indek, lein keşefte annerricze lenü'minenne leke ve lenürsilenne ma'ake beniy isrâiyl (135) felem-mâ keşefnâ anhümürriçze ilâ ecelin hüm bâliguühü izâ hüm yenkûsûn (136) fentekamnâ minhüm feagraknâhüm fiyl-yemi biennehüm kezzebû biâyâtinâ ve kânû anhâ gaâfiliyn (137) ve evresnelkav-melleziyne kânû yüstad'afüne meşârikal'ardı ve megaâribehelletiy bâreknâ fiyhâ, ve temmet kelimetü rabbikelhusnâ alâ beniy isrâiyle bimâ saberû, ve demmer-nâ mâ kâne yasna'u fir'avnü ve kavmühü ve mâ kânü ya'rişûn.

فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَئِنْ هَذِهِ إِلَّا أَنْتُمْ تُضَاهِيهِمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَلَا أَنْتَاطَرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا مِنْ آيَةٍ لَتَنَسَحَنَّ بِهَا مَا تَخُذُ لَكَ الْبُغْيُوتُ ﴿١٣٢﴾ فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجُرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْذَّمَ أَيَّانِ مُقَصِّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَقَدْ وَفَّعَ عَلَيْهِمُ الرَّجْزَ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنْآ الرَّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَئِنْ لَمْ يَكُنْ مَعَكَ بَيِّنَاتٌ لِّنَآ إِسْرَآئِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ إِلَى الْآخِرِ هُمْ بِالْغَوَى إِذَا هُمْ يَنْتَكِبُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِآيَتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَآئِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

(131) Onlara iyilik ¹ gelince «— Bu, bize gerektir» derler. Bilâkis onlara bir kötülük ² gelirse Musa'yı da, yanındakileri de, uğursuz sayarlar. Haberinizi olsun ki onların uğursuzluğu yalnız Allah yanındadır ³. Fakat pek çokları bunu bilmezler. ⁴ (132) Fir'avuncular Musa'ya dediler: «— Bizi büyülemek için bize her ne mucize getirirsen getir, yine biz sana iman edecek değiliz». (133) Bunun üzerine Musa onlara beddua etmekle biz de tufanı, çekirgeyi, keneyi ⁵, kurbağaları, kanı ayrı ayrı, birbiri ardınca mucize olmak üzere gönderdik. Yine onlar imanı kibirlerine yediremediler, günahkâr kavim oldular. (134) Onlara bu felâketi vaki olunca onlar: «— Musa! Rabbinin seninle ettiği ahte göre ⁶ bizim için Rabbi-

ne niyaz et * Eğer bizden bu felâketi kaldırırsan mutlak sana iman getirir, İsrail oğullarını da senin ile beraber göndeririz» dediler. (135) Vaktaki onlardan, erişecekleri ecellerine kadar ⁷ felâketi kaldırdık, onlar hemen ahitlerinden döndüler. (136) Artık âyetlerimizi yalan sayıp onlardan gafil olduklarından dolayı biz de onlardan öc almak istedik de onları derin denizde boğduk. (137) Yer yüzünün suyu ile, ağacı ile bereketli kıldığımız gün doğusu, batısı taraflarına ⁸ âciz görülen ⁹ kavmi vâris kıldık. Rabbinin İsrail oğullarına olan güzel sözü, vaadi onların katlanmalarından dolayı yerine geldi. Fir'avunun da, kavminin de yaptıkları evlerini, yüksek köşklerini harap ettik.

¹ Bolluk, zenginlik.

² Kıtık, fakirlik.

³ Allah yanında olan amelleri uğursuzluklarına sebep-tir.

⁴ Bilmediklerinden dolayı uğursuzluğu Musa'dan sanırlar.

⁵ Veya ufak karınca, küçük böcek.

⁶ Nübüvvetin hakkı için veya duanın kabul olunacağına göre veya her ne vakit iman edersek azabın kaldırılacağına dair olan ahde göre.

⁷ Veya ölümlerine, boğulmalarına kadar.

⁸ Şam'a, Mısır'a, her tarafa.

⁹ Fir'avunluların köle addettikleri.

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى
أَصْنَانِهِمْ يَقُولُونَ أَيُّ مُوسَىٰ أَجْعَلْنَا لَكَ آلِهَةً إِلَهًا
قَالَ لَكُمْ قَوْمٌ تَبْهَلُونَ ۖ إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِفِيهِ
وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ قَالَ غَيْرَ اللَّهِ أَبْغَيْكُمْ
إِلَٰهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۖ وَإِذْ أَخْبَيْنَاكُمْ
مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُوكُم بِسُوءِ الْعَذَابِ يَقْتُلُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ۖ وَوَعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَاثِينَ لَيْلَةً
وَأَتَمْنَا هَآبِعَشْرَةَ مِيقَاتٍ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ
مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلِفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ۖ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ بِبَيِّنَاتِنَا وَكَلَّمَهُ
رَبُّهُ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَنَظُرُ إِلَيْكَ قَالَ لَن نَّرِيَّ وَلَكِنِ انْظُرْ
إِلَى الْجِبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ نَرِيَّ فَلَمَّا تَبَيَّنَ
لَهُ الْجِبَلُ حِمْلًا دَكَ وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا فَمَا أَفَاقَ
قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ۖ

(138) ve câveznâ bibeniy israiylelbahre fe'etev alâ kavmin yağküfûne alâ asnâmin lehüm, kaâlû yâ müsec'al lenâ ilâhen kemâlehüm ilâheh, kaâle inneküm kavmün techelûn (139) inne hâülâi mütebberün mâ hüüm fiyhi ve bâtilün mâ kânû ya'melün (140) kaâle egayrallahi ebgiyküm ilâhen ve hüve faddaleküm alel'âlemiyn (141) ve iz enceynâküm min âli fir'avne yesûmûneküm sûel'azâb, yukattilûne ebnâeküm ve yestahyûne nisâeküm, ve fiy zâliküm belâün min rabbiküm aziym (142) ve va'adnâ mûsâ selâsiyne leyleten ve etmemnâhâ bi'aşrin fetemme miykaâtü rabbihî erba'iyne ley-leh, ve kaâle mûsâ liahiyhi hârûnahlüf-niy fiy kavmiy ve aslıh ve lâ tettebi' sebiylelmüfsidiyn (143) ve lemmâ câe mûsâ limiyykaâtinâ ve kelleme hü rabbühü kaâle rabbi eriniy enzur ileyk, kaâle len terâniy, ve lâkininzur ilelcebeli feinistekarre mekânehü fesevfe terâniy, felem-mâ tecellâ rabbühü ilcebeli ce'alehü dekkâ, ve harre mûsâ sa'ikaâ, felemmâ efa-ka kaâle sübhâneke tübtü ileyke ve ene evvelülmü'miniyn.

(138) İsrail oğullarını denizden geçirdik. Onlar çölde kendi putlarına tapmaya müdavim olan bir cemaata uğradılar: «— Musa! Onların mabutları gibi bize de bir mabut yap» dediler. Musa: «— Siz, cahil bir kavimsiniz» dedi. (139) İşte bunların bulundukları batıl dinleri berbat olacaktır. İşledikleri de batıldır. (140) Musa: «— Allah sizi, âlemlerden üstün tutmuş iken ondan başka size mabut mu araştırayım?» dedi. (141) Hani sizi fir'avunculardan kurtarmıştık ki onlar sizi işkenceye duçar ederler, oğullarınızı öldürürler, kadınlarınızı kullanmak için diri bırakırlardı. Halbuki bu işte Rabbiniz tarafından bir mihnet ¹ vardı. (142) Biz Musa ile münacatımız için otuz

gece vaadlaşmıştık ² onu ayrıca on gece ile tamamladık. Böylece Rabbinin tâyin ettiği vakti tam kırk gece oldu. Musa kardeşi Harun'a: «— Kavmim arasında benim yerime geç, işleri düzelt, fesatçıların yoluna tâbi olma» dedi. (143) Vaktaki Musa tâyin ettiğimiz vakitte geldi. Rabbi onunla söyleşti. Musa dedi ki: «— Yâ Rab! Bana kendini göster de sana bakayım» Allah: «— Sen beni göremezsın. Fakat bir kere dağa bak, eğer o, yerinde durursa sen de beni görebilirsin» dedi. Vaktaki Rabbi dağa tecelli etti. Dağı parça parça yaptı. Musa da düşüp bayıldı. Musa ayılınca: «— İlâhi! Seni tamamıyla tenzih ederim. Sana tövbe ettim, ben, iman getirenlerin ilkiyim» dedi.

¹ Veya bir nimet.

² Yani Allah emretmiş, Musa Aleyhisselâm da emri kabul etmişti.

(144) kaâle yâ mûsâ inniystafeytüke alennâsi birisâlâtîy ve bikelâmiy fehuz mâ âteytüke ve kün mineşşâkiriyn (145) ve ketebnâ lehü fiyl'elvâhî min külli şey'in mev'izaten ve tafsiyen liküllî şey' fehuzhâ bikuvvetin ve'mür kavmeke ye'huzû biahsenihâ, seuriyküm dârelfâsikıyn (146) seasrifü an âyâtiyelleziyne yetekeberüne fiyl'ardı bigayrilhakk, ve in yerev külle âyetin lâ yü'minû bihâ, ve in yerev sebiylerrüşdi lâ yettehızühü sebiylâ, ve in yerev sebilegayyi yettehızühü sebiylâ, zâlike biennehüm kezzebû biâyâtinâ ve kânû anhâ gaâfiliyn (147) velleziyne kezzebû biâyâtinâ ve likaâil'ahireti habitat a'mâlühüm, hel yüczevne illâ mâ kânû ya'melûn (148) vettehaze kavmü mûsâ min ba'dihî min huliyyihim iclen ceseden lehü huvâr, elem yerev ennehü lâ yükellimühüm ve lâ yehdiyhim sebiylâ, ittehezühü ve kânû zâlimiyn (149) velemmâ sukıta fiy eydiyhim ve re'ev ennehüm kad dallû kaâlû lein lem yerhamnâ rabbünâ ve yagfir lenâ le- nekünnenne minelhâsiriyn.

قَالَ يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي وَبِكَلَامِي
فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَذَّبْنَا لَهُ
فِي الْأَلْوَجِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مُوعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ
فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ
دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كَلَّآيَةً لَا يُؤْمِنُوهَا
وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا
سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُخْرَجُونَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ عَدُوِّهِمْ عِيْلًا
جَسَدًا لَهُ خُورٌ أَلْمِزُوا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سَقَطَ
فِي يَدَيْهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا إِنَّ لَنَا رَبًّا مُرَحِمًا
رَبَّنَا وَبِفِرْلَانَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

(144) Allah: «— Musa! Beni göremedinse sıkılma, ben seni risaletlerim, sözlerim ile halk üzerine mümtaz kıldım. Artık sana verdiğimi al. Şükredenlerden ol» dedi. (145) Biz Musa için Elvâh'ta din ve dünya için muhtaç olan her bir şeyi, mev'izeyi ve tafsili ahkâmdan hepsini yazdık. Musa! Onu ciddiyetle al, onun güzel hükümlerini ¹ almalarını kavmine emret, sizlere yakında fasıkların yurdunu ² göstereceğim. (146) Yer yüzünde nahak yere kibirli geçinenleri âyetlerimizi anlamadan vaz geçireceğim. Onlar herhangi bir âyeti görseler yine ona inanmazlar. Rüşt-ü salâh yolunu görseler onu yol edinmezler. Bilâkis azgınlık yolunu görseler onu yol edinirler. Bu hal

onların âyetlerimizi yalan sayıp onlardan gafil olmalarından dolayıdır. (147) Âyetlerimizi, âhirete kavuşmayı yalan sayanların amelleri beyhude olur. Onlar, işlediklerinden başka bir ceza görmezler. (148) Musa'nın kavmi ³ Musa, Tur'a gittikten sonra ziynet takımlarından bir buzağı heykeli yaptılar ki onun buzağı gibi böğürmesi vardı. Onlar buzağının kendileriyle söylemediğini, kendilerine bir yol da göstermediğini görmediler mi? ⁴ Onlar onu mabut edindiler de, zalim oldular. (149) Pişman olup saptıklarını görünce: «— * Şayet Rabbimiz, bizi bağışlamaz, bizi (bağışlamazsa) yarlıgamazsa biz mutlak ziyankârlardan oluruz» dediler.

¹ Veya en güzeli olan azimetlerini.

² Yani Cehennemî göstereceğim veya sizi Şam'a götüreceğim veya Mısır'daki menazilin harap olduğunu size

göstereceğim.

³ Sâmirî'ler.

⁴ Nasıl ona taptılar?

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي
مِنْ بَعْدِي أَتَجِلُّتُمْ أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا وَاعِدِينَ وَالْوَحْشَ وَاتَّخَذُوا
أَخِيهِ يَجْرُؤُا إِلَيْهِ قَالُوا بَلْ أَنْزَلْنَا الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُونِي
وَكَاذِبُونَ قَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ قُوَّةً وَأَنَّا نَحْنُ غَيْرُ خَائِفِينَ
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ قَالَ رَبِّ اغْصِبْ لِي وَلَا جُنَىٰ عَلَيَّ وَأَدْخِلْنَا
فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ۝ قَالَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْإِجْلَ
سَيَاظِمُ غَضَبٍ مِنْ رَبِّهِمْ وَذَلِكَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُفْضِرِينَ ۝ وَالَّذِينَ عَلِمُوا أَنِ اتَّخَذُوا الْإِجْلَ مِنْ بَعْدِهَا
وَأَمَنُوا أَنَّ رَبَّهُمْ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَلَمَّا سَكَدَ
عَنْ مُوسَىٰ الْغَضَبُ أَخَذَ الْوَحْشَ وَفِي شُجْبِهِ هُدًى وَرَحْمَةٌ
لِلَّذِينَ هُمْ لِأَرْبَعَةِ رَهَبُونَ ۝ وَأَخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ
رَجُلًا مِمَّنْ شَاءَ فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ
أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلِ وَابِئْتَنِي كَمَا فَعَلْتَ بِالسَّفَهَاءِ مِنَّا
إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي مَنْ تَشَاءُ أَنْتَ
وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ۝

(150) ve lemmâ rece'a mûsâ ilâ kavmihi gadbâne esifâ, kaâle bi'semâ haleftümû-niy min ba'diy, e'aciltüm emre rabbi-küm, ve elkal'elvâha ve ehaze bire'si ahiyhi yecürrühû ileyh, kaâlebne ümme innelkavmestad'afûniy ve kâdû yaktülû-neniy felâ tüşmit biyel'a'dâe ve lâ tec'alniy ma'alkavmizzâlimiyn (151) kaâle rabbigfirliy ve liahy ve edhilnâ fiy rahmetike ve ente erhamürrâhimiyn (152) innelleziynettehazûl'icle seyenâlühüm gadabün min rabbihim ve zilletün fiyl-hayâtiddünyâ, ve kezâlike necziylmüfte-riyn (153) velleziyne amilüsseyyiâtî süm-me tâbû min ba'dihâ ve âmenû inne rabbeke min ba'dihâ legafûrün rahiym (154) ve lemmâ sekete an müselgadabü ehazel'elvâh, ve fiy nüshatihâ hüden ve rahmetün lilleziyne hüm lirabbihim yer-hebün (155) vahtâre mûsâ kavmehü seb'iyne recülen limiykaâtinâ, felemmâ eha-zethümürrecfetü kaâle rabbi lev şî'te eh-lektehüm min kablü ve iyyây, etühlikünâ bimâ fe'alessüfehâü minnâ, in hiye illâ fitnetük, tudillü bihâ men teşâü vetehtiy men teşâ' ente veliyyünâ fagfirlenâ ver-hamnâ ve ente hayrülgaâfiriyn.

(150) Vaktaki Musa öfkeli, pek kederli bir halde döndü, onlara: «— Benden sonra ¹ bana ne kötü halef oldunuz! Rabbinizin emrini tâcil mi ettiniz? ²» dedi. Öfkesinden Elvah'ı attı, kardeşinin başından tutup kendine çekti ³. Kardeşi: «— Anam oğlu! Bu kavim beni âciz buldular, beni öldüreceklerdi, bana böyle yapmakla düşmanları sevindirme, beni zalim kavim ile beraber tutma» dedi. (151) Musa dedi: «— Yâ Rab! Beni de, kardeşimi de yarlığa (bağışla). Bizi öz rahmetine ithal et. Sen merhamet edenlerin en ziyade merhamet edenisin. (152) Buzağıyı mâbut edenler yok mu, onlara Rableri tarafından gazap erişecek, dünya diriliğinde de rüsvaylık gelecek. Biz iftira edenleri böyle cezalandırırız. (153) Kötülükleri işleyenleri, sonra tövbe edip iman eden-

leri şüphe yok ki Rabbin tövbeden sonra yarlıgar, bağışlar. (154) Vaktaki Musa'nın öfkesi durdu. Elvah-ı tekrar aldı ki orada Rablerinden yılmış olanların hidayet ve rahmete nâil olacakları yazılı idi. (155) Musa tâyin ettiğimiz vakitte kavminden yetmiş kişi ayırdı. Onlar şiddetli bir sarılmaya ⁴ tutulunca dedi ki: «— Yâ Rab! dileydin bundan evvel ⁵ onları da, beni de helâk ederdin. İçimizden bir takım avanakların işledikleri işlerden dolayı bizi helâk mi edeceksin? ⁶ Buzağıya tapma hususu senin bir imtihanından ibarettir. Sen dilediğini yoldan çıkarırsın, dilediğine de yolu buldurursun. Sen bizim yârimızsın, artık bizi yarlığa, bizi bağışla, sen bağışlayanların hayırlısıdır.

¹ Ben gittikten sonra veya benden tevhit ve tenzihi gördükten sonra.

² Acele azabını mı istiyorsunuz?

³ Yani saçından tutup sürükledi.

⁴ Yerin sarsılması ve saika.

⁵ Onlar ile beraber çıkmadan evvel beni öldürmüş olsaydın onlar beni katil ile itham etmezlerdi.

⁶ «Başkaların günahlarından dolayı bizi helâk etme Yâ Rab!» demektir.

(156) vektüb lenâ fiy hâzihiddünyâ haseneten ve fiylâhireti innâ hüdnâ ileyk, kaâle azâbiy usıybü bihi eşâ' ve rahmetiy vesiat külle şey fese'ektübühâ lillezıyne yettekuûne ve yü'tünezzekâte vellezıyne hü'm biâyâtınâ yü'minûn (157) elleziyne yettebi'ünerresulennebiyyel'üm-miyyelleziy yecidûnehü mektûben indehüm fiyttevrâti vel'inciylı ye'mürühüm bilma'rûfi ve yenhâhüm anilmünkeri ve yuhıllü lehümüttayyibâti ve yuharrimü aleyhimülhabâis, ve yeda'u anhüm ısrahüm vel'aglâlelletiy kânet aleyhim, felleziyne âmenü bihi ve azzerühü ve nasarühü vettebe'ünnûrelleziy ünzile ma'ahü ülâike hüümülmüflihün (158) kul yâ eyyühennâsü inniy resûlullahi ileyküm cemiy'anilleziy lehü mülküssemâvâti vel'ard, lâ ilâhe illâ hüve yuhyiy ve yümıytü feâminûbillâhi ve resûlihinnebiyyil'üm-miyyilleziy yü'minü billâhi ve kelimâtihi ettebi'ühü le'alleküm tehtedûn (159) ve min kavmi mûsâ ümmetün yehdûne bilhakki ve bihi ya'dilûn.

وَكَتَبْنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هَذَا نَالِيكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكُنْ مِنَ الَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ۝ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الَّذِي جَاءَهُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِنْ رَبِّهِمْ فَهُمْ لَا يَخْلِفُونَ ۝ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ۝ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۝ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الَّذِي يَأْتِيكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ ۝ وَكَلِمَاتٍ وَاتَّبِعُوا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝ وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ۝

(156) Bu dünyada da, âhirette de bizim için iyilik yaz, biz, sana döndük». Allah dedi: «— Ben dilediğim kimseyi azabıma düşür ederim. Benim merhametim herşeyi kuşatmıştır. Ben rahmetimi sakınıp zekât verenler, âyetlerimize inananlar için yazacağım. (157) Onlar ki yanlarındaki Tevrat'ta, İncil'de evsafımı yazılı buldukları ümmî ¹, bir nebî olan peygambere tâbi olurlar. O nebî onlara iyiliği emreder, kötülüğü nehyeder. Onlara pâk olan şeyleri helâl, napâk olanları da haram kılar. Onlardan üzerlerindeki ağır yükü, bukağıları ² kaldırır. Onlar ki ona iman edip tâzim ederler,

yardım eylerler, onunla beraber inzâl olunan nura ³ tâbi olurlar. İşte felâh bulanlar o kimselerdir». (158) De ki «— Ey nâs! Ben, Göklerin ve yerin mülkü kendisinin olan, ondan başka tapacak olmayıp diriltlen, öldüren Tanrının hepinize gönderdiği peygamberiyim. Artık Allah'a ve Allah sözlerine inanıp ümmî bir nebî olan peygamberine iman getirin; ona tâbi olun ki hidayet bulasınız.» (159) Musa kavminden bir cemaat vardır ki halkı doğru yola götürürler, halka doğrulukla adalet ederler.

¹ Okumamış, yazmamış veya ümmî kura olan Mekke'den zuhur eden.

² İsrail oğullarından alınan ahid ve peyman ile tekâ-

lif-i şakkayı.

³ Kur'an-ı Kerime.

وَقَطَعْنَا لَهُم مِّنْ ثَمَرِهِ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُنْمَا وَوَحَيْنَا إِلَى
 مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
 فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ أَلْفَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
 مَّشْرِبَهُمْ وَظَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ
 الْمَنَ وَالسَّلَاطِي كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا
 ظَلَمْنَا وَلاَ كُنَّا نُوَافِقُكُمْ فِي ظُلْمِهِمْ بِظُلْمِهِمْ ۖ وَإِذْ قِيلَ
 لَهُمُ اسْكُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ
 شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ مُغْتَدِرًا
 فَغَفِرَ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْحَسِينَينَ ۖ
 فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
 فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِم رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
 يَظْلُمُونَ ۖ وَنَسَلْنَاهُم مِّنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
 حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
 حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَاعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ
 لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۖ

(160) ve katta'nâhümüsnetey aşrete es-
 bâtan ümemâ, ve evhaynâ ilâ mûsâ izis-
 teskaâhü kavmühü enıdırı bî'asâkelha-
 cer, fenbe ceset minhüsnetâ aşrete aynâ,
 kad alime küllü ünâsin meşrebehüm, ve
 zallelnâ aleyhimülgamâme ve enzelnâ
 aleyhimülmenne vesselvâ, küllü min tay-
 yibâtî mâ rezaknâküm, ve mâ zâlemûnâ
 ve lâkin kânü enfüsehüm yazlimûn (161)
 ve iz kıyle lehümüskünü hâzihilkaryete
 ve küllü minhâ haysü şî'tüm ve kulû hı-
 tatün vedhulûlbâbe sücceden nagfirle-
 küm hatıy'âtiküm, seneziydülmuhsiniyn
 (162) febeddelelleziyne zalemû minhüm
 kavlen gayrelleziy kıylelehüm fe'erselnâ
 aleyhim riczen minessemâi bimâ kânü
 yazlimûn (163) ves'elhüm anilkaryetille-
 tiy kânet hâdiratelbahri iz ya'düne fiys-
 sebtî iz te'tiyhim hitânühüm yevme seb-
 tihim şurre'an ve yevme lâ yesbitüne lâ
 te'tiyhim, kezâlike neblühüm bimâ kânü
 yefsükuûn.

(160) Onları ayrı ayrı cemaat olarak on iki sıpta ayırdık. Onlar Tih sahrasında Musa'dan su istedikleri zaman biz ona «— Asayı taşa vur» diye vahyettik. O asayı vurunca taştan on iki pınar kaynayıp aktı. Herbir sıpt içeceği pınarı bildi. Biz üzerlerine bulutu gölgelik yaptık. Onlara Kudret helvası ile Yelve kuşunu indirdik. Verdiğimiz rızıkın paklarından yiyecek dedik. Onlar bize zulüm etmediler, fakat öz nefislerine zulüm ettiler. (161) Hani onlara denmişti ki şu kasabada sakin olun, dilediğiniz yerde meyvalarından yiyecek. «Hitta» deyin. Kapıdan eğilerek girin ki sizin suçlarınızı

yarlıgayalım. Hatta iyilik edenlerin mükâfatını artıracamız. (162) Onların içinden zulüm işleyenler kendilerine denilen sözü başka bir söze çevirdiler ¹. Biz de zulüm işlediklerinden dolayı onlara gökten bir azap gönderdik. (163) Onlara deniz sahilindeki kasabanın halini sor. Hani onlar Cumartesi gününün hürmetini ihlâl ederek haddi tecavüz etmişlerdi ². O vakit Cumartesi günleri balıklar suyun yüzüne çıkar, onlara gelirdi. Cumartesi günlerinden maada günlerde balıklar suyun yüzüne çıkmaz, onlara gelmezdi. Biz onları fisklarından dolayı böyle ³ belâyâ uğrattık.

¹ O kapıdan kış üstü sürüne sürüne girdiler, mânasız mânasız sözler söylediler, «Hitta» yı «Hinta» ya çevirdiler.

² Emre muhalif olarak balıkları avlamışlardı.

³ Cumartesi günleri balıkların suyun yüzüne çıkması, diğer günler görünmemesi suretiyle.

(164) ve iz kaâlet ümmetün minhüm lime te'izüne kavmenillâhü mühlükühüm ev mu'azzibühüm azâben şediyyâ, kaâlû ma'zireten ilâ rabbiküm ve le'allahüm yettekuûn (165) felemmâ nesû mâ zük-kirû bihî enceynelleziyne yenhevne anis-sûi ve ahaznelleziyne zalemû bi'azâbin beıysın bimâ kânû yefsükuûn (166) felemmâ atev an mâ nühû anhü kulnâ lehüm künû kıredeten hâsi'ıyn (167) ve iz te'ezzene rabbüke leyeb'asenne aleyhim ilâ yevmilkıyâmeti men yesûmühüm sûel'azâb, inne rabbeke leseriy'ul'ıkaâb, ve innehü legafürün rahıym (168) ve katta'nâhüm fiyl'ardı ümemâ, minhü-müssâlihüne ve minhüm düne zâlike ve belevnâhüm bilhasenâti vesseyyiati le'al-lehüm yerci'un (169) fehalefe min ba'dihim halfün verisülkitâbe ye'huzüne arada hâzel'ednâ ve yekuûlüne seyugfe-rülenâ, ve in ye'tihim aradun mislihü ye'huzüh, elem yühaz aleyhim miysâ-kulkitâbi en lâ yekuûlû alallahi ilelhak-ka ve deresû mâ fiyh, veddârülâhiretü hayrün lilleziyne yettekuûn, efelâ ta'kı-lûn (170) velleziyne yümessiküne bilki-tâbi ve ekaâmüssalât, innâ lâ nudıy'u ecrelmuslihıyn.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِرَبِّهِمْ قَوْمًا اللَّهُ مَهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعذِرَةٌ إِلَى رَبِّكَ وَلَعَلَّهُمْ يَسْتَوُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا سَمَوْا مَآذِرَهُمْ وَابْتِغَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوِّوَ وَآخِذَنَا
الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَدَابٍ بَيْنِي يَمَانٍ كَانُوا يَقْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾ فَلَمَّا عَتَوْا
عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾ وَإِذْ نَادَى
رَبُّكَ لِبَعْضٍ عَالِمِينَ إِلَى يَوْمِ الْفَيْصَةِ مَنْ يُسْئِلُهُمْ سُوءَ
الْعَدَابِ يَأْنِ رَبُّكَ لِتَرْبِيعَ الْعِقَابِ وَأَنْتَ لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٧﴾
وَقَطَعْنَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مَمَآئِمًا مِنْهُمْ الصَّالِحِينَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَلِكَ وَبَلَّوْنَا لَهُمُ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ
مِثْلُ هَذَا الْأَدْنَى أَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَيْهِمْ مِثْلَ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا
عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالَّذِينَ الْأَخِرَةُ خَيْرٌ
لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ يُتَسَكَّنُونَ بِالْكِتَابِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضْمِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

(164) Hani içlerinden bir cemaat «— Allah'ın helâk edeceği veya şiddetli azap eyleyeceği bir kavme neye öğüt veriyorsunuz?» demişti. Onlar da «— Rabbinize karşı bir mazeret olsun, bir de onlar sakınabilsinler diye öğüt verdik» demişlerdi. (165) Onlar kendilerine verilen nasihatı unuttunca biz de kötülükten alıkoyanları kurtardık, isyan ederek zulmeyleyenleri de fisklarından dolayı şiddetli azaba giriftar ettik. (166) Onlar yasak olundukları balık avlama hususunda serkeşlik edince onlara «— Rahmet-i ilâhiyeden uzak olduğunuz halde Maymun olun» dedik. (167) Hani Rabbin onlara kıyamet gününe kadar * elbette kendilerini işkenceye duçar edecek kimse gönderdiğini ¹ bildirmişti. Çünkü Rabbin ukubette çabuktur. O tövbe-kârılar hakkında, yarlıgayan, bağışlayandır. (168) Onları yeryüzünde cemaat ce-

maat ayırdık ², içlerinden bir kısmı salih kimselerdir. Bir kısmı ise bunlardan başka olup kâfir ve fasık kimselerdir. Onları ta'ata dönebilmeleri için, bir takım iyiliklerle, kötülüklerle ³ denedik. (169) Onlardan sonra birtakım kötüler onların yerine geldiler, Kitaba da vâris oldular. Bunlar bu kıymetsiz dünyanın malını alırlar ⁴ «Allah bizi yarlıgayacak» derlerdi. Eğer onlara evvelki gibi bir mal gelseydi yine onu alırlardı ⁵. Kitapta Allah hakkında ancak doğru demeleri hususunda onlardan bir misak alınmamış mıydı. Onlar Kitaptakini okumuşlardı. Haramdan sakınanlar için âhiret evi daha iyidir. Daha aklınız ermiyor mu? (170) Onlar ki Kitaba sarılırlar, nâmazı dosdoğru kılarlar. İşte biz iyi işleyenlerin mükâfatını zâ-yi etmeyiz.

¹ Vatansızlık, horluk gibi tezvil edecek bir kimse veya Buhtunnasar gibi bir zorba.

² Herbirini bir tarafa dağıttık.

³ Sağlık, zenginlik, musibet, züğürtlük vererek.

⁴ Rüşvet alıp hükümlerini değiştirirlerdi.

⁵ Her vakit almakta devam ederler, nadim olmazlar.

وَإِذْ نَفَخْنَا فِيهِمُ النَّفْثَةَ الْأُولَىٰ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بُنْيَادِمِ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٤﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ مَا تُنْكِرُ مِنَ الْقَوْلِ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَرَكَهٗ يَلْهَثْ ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَاءَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا بِآيَاتِنَا غَافِلِينَ ﴿١٧٧﴾ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىٰ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَا تِلْكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

(171) ve iznetaknelcebele favkahüm ke'ennehü zulletün ve zannü ennehü vâkı'un bihim, huzû mâ âteynâküm bilkuvetin vezkürü mâ fiyhi le'alleküm tettekuûn (172) ve iz ehaze rabbüke min beniy âdeme min zuhûrihim zürriyyetehüm ve eşhedeihüm alâ enfüsihim, elestü birabbiküm, kaâlû belâ, şehidnâ, en tekuûlû yevmelkıyâmeti innâ künnâ an hâzâ gaâfiliyn (173) ev tekuûlû innemâ eşreke âbâünâ min kablü ve künnâ zürriyyeten min ba'dihim, efetühlikünâ bimâ fe'alelmübtilûn (174) ve kezâlike nufassılul'âyâti ve le'allahüm yercî'ün (175) vetlü aleyhim nebe'elleziy âteynâhü âyâtinâ fenseleha minhâ fe'etbe'ahüşşeytânü fekāne minelgaâviyn (176) velev şî'nâ lerefa'nâhü bihâ ve lâkinnehü ahlede iler'ardı vettebe'a hevâh, femeselühü kemeselilkelb, in tahmil aleyhi yelhes ev tetrühkü yelhes, zâlike meselülkavmilleziyne kezzebû biâyâtinâ, faksusılkasasa le'allahüm yetefekkerûn (177) sâe meselen nilkavmüllezziyne kezzebû biâyâtinâ ve enfüseihüm kânû yazlimûn (178) men yehdillâhü fehüvelmühtediy, ve men yudlil feulâike hümülhâsirûn.

(171) Hani Tur dağına üzerlerine gölgelik gibi kaldırmıştık, onlar ise onu üstlerine düşecek sanmışlardı. Onlara «— Size verdiğimiz kemal-i cidiyetle alın. Ondaki evamir ve nevaahiye yâdedin ki sakınmış olasınız» demiştik. (172) Hani Rabbin Âdem oğullarının sırtından zürriyetlerini çıkarmıştı. Onları kendilerine şahit tuttu da ben sizin Rabbiniz değil miyim? dedi. Onlar, «— Evet Rabbinizsin, kendimize şahit olduk» dediler ¹ bu da kıyamet günü «— Bizler bu ikrardan gafil idik», (173) «— Veya ancak bundan evvel babalarımız şerik koşmuşlardı.» Biz ise onlardan gelen zürriyetleriz ², batıl işleyenlerin işiyle bizi helâk mi edeceksin? demeleri içindir. (174) İşte biz Hakka dönebilmeleri için âyetleri böyle taf-

sil ederiz. (175) Onlara, âyetlerimizi verdiğimiz kimsenin kıssasını söyle ki o kimse âyetlerimizden sıyrılmıştı. Şeytan onu kendine uydurmuş, o da azgınlardan olmuştu. (176) Biz dileseydik onu o âyetlerimiz sayesinde iyiler zümresine kaldırdırdık. Fakat o, yere ³ meyletti, hevesine uydu. İşte o köpek gibidir ki onu kovsan da dilini çıkarıp solur, kendi haline bıraksan da dilini çıkarıp solur. Âyetlerimizi yalan sayanların hâli işte böyledir. Artık kıssaları düşünebilmeleri için onlara haber ver. (177) Âyetlerimizi yalan sayıp ancak kendilerine zulüm edenlerin hâli ne çirkin misal teşkil eder! (178) Allah her kime yol gösterirse o kimse yolu bulur, her kimi yoldan çıkarırsa işte onlar ziyankâr olurlar.

¹ Âyet-i Kerime temsile mahmuldür.

² Yani onlara uyduk.

³ Zillet ve meskenet yerine, sefil dünyaya.

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ
أَعْلَمُ الْغَيْبُ لَا سْتَكْبَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّيْهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَرَزَتْ بِرَبِّهَا فَلَمَّا تَوَلَّوْا
اللَّهُ رَزَقَهَا لَبَنًا أَثَنًا صَالِحًا لِّكَوْمٍ مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾ فَلَمَّا
أَنبَأَهَا صَالِحًا جَعَلَ لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا أَنبَأَهَا فَأَنعَىٰ إِلَى اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيْشُرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ كُرْهُنَّ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ وَإِنْ
نَدَعُوهُمْ إِلَىٰ الْهَدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْهُمْ
أَمْ أَنذَرْنَاهُمْ صَامِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنْ أَلَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنزَلْنَا مِنْهَا آيَةً يُّبَيِّنُهَا لَكُمُ
بِهَآءِ أَمْ لَمْ تَأْمُرُوا عَيْنَ يُّبَيِّرُوكُمْ بِهَا أَمْ لَمْ تَأْمُرُوا
أَذَانَ يَسْمَعُونَ بِهَا ﴿١٩٥﴾ فَلَا تُنْظِرُونِ ﴿١٩٦﴾

(188) kul lâ emlikü linefsiy nef'an ve lâ darran illâ mâşâallah, ve lev küntü a'le-mülgaybe lesteksertü minelhayr, ve mâ messeniyessûü in ene illâ neziyrün ve beşiyrün likavmin yü'minün (189) hüvel-leziy halakaküm min nefsin vâhıdetin ve ce'ale minhâ zevcehâ liyesküne ileyhâ, felemmâ tegaşşâhâ hamelet hamlen hafiyfen femerret bih, felemmâ eskalet de'avallahe rabbehümâ lein âteytenâ salihan lenekûnenne mineşşâkiriyn (190) felemmâ âtâhümâ sâlihan ce'alâ lehü şürekâe fiymâ âtâhümâ, fete'alallahü ammâ yüşrikün (191) eyüşriküne mâ lâ yahluku şey'en ve hüm yuhlekuün (192) ve lâ yestetü'üne lehüm nasran ve lâ enfüsehüm yansurün (193) ve in ted'ühüm ilelhüdâ lâ yettebi'üküm, sevâün aleyküm ede'avtümühüm em entüm sâmitün (194) innelleziyne ted'üne min dunnillâhi ibâdün emsâlüküm fed'ühüm fel-yestecibû leküm in küntüm sâdıkiyn (195) elehüm ercülün yemşüne bihâ em lehüm eydin yabtışüne bihâ em lehüm âzânün yesma'üne bihâ, kulid'ü şürekâeküm sümme kiydüni felâ tunzırün.

(188) De ki: «— Ben kendim için menfaat vermeye de, zarar vermeye de kadir olamam. Meğer ki Allah benim için onu dilesin. Ben gaybi bilmiş olsaydım elbette hayrı ¹ çoğaltırdım. Kötülüklerden bana hiç bir şey ² de dokunamazdı. Ben Kâfirleri Allah azabıyla korkutan, mü'minleri müjdeleyen peygamberden başka bir şey değilim». (189) Sizi bir tek şahıstan yaratıp onunla ülfet etmek için kendisinden eşini yapan odur. Vaktaki o, eşine büründü ³, eşi hafif bir yük yüklendi ⁴, o yüküyle gider gelirdi ⁵. Fakat yükü ağırlaşınca her ikisi Rablerine niyaz ettiler: «— Bize düzgün ⁶ bir çocuk verirsen biz, mutlak şükür edenlerden oluruz». (190) Vaktaki Allah onlara düzgün bir çocuk verdi. Her ikisi Allah'ın kendilerine verdiği çocuk hakkında ona şerik koştular ⁷. Allah onların şerik koşmalarından pâk ve

âlidir ⁸. (191) Hiç bir şey yaratmayan putları Allah'a mı şerik koşarlar? Halbuki onlar yaratılmışlardır. (192) O putların, ne kendilerine tapanlara, ne kırıldıkları zaman kendilerine yardım etmeye güçleri yetmez. (193) Eğer müşrikleri doğru yola çağırırsanız onlar size tâbi olmazlar. Onları çağırırsanız da, susmuş olsanız da sizin için hep birdir. (194) Allah'tan başka taptıklarınız yok mu onlar da sizin gibi kullardır. Eğer onların mâbut olmaları hususunda gerçek iseniz haydi onları çağırın da sizin çağırmanızı kabul etsinler. (195) Onların yürür ayakları, ya tutar elleri, yahut görür gözleri veya işitir kulakları var mıdır? Onlara de ki: «— Şerikleriniz olan putları çağırın, sonra bana kötü fikirde bulunun, bana mühlet de vermeyin, hemen yapın».

¹ Malları, ganimetleri, fütuhâtı.

² Fakr maraz, hezimet, meşakkat.

³ Onunla buluştu.

⁴ Gebe kaldı.

⁵ Gebe halinde sıkıntı çekmezdi.

⁶ Hilkat-ı tam, kılığı, kıyafeti bütün.

⁷ Çocuk ancak izdivaçlarıyla hasıl olmuş itikadında bulundular.

⁸ Âyet-i Kerime temsile mahmumdur. İnsanın halini tasvir ediyor.

(196) inne veliyyi yallahüllezî nezzel-
kitâbe ve hüve yetevellessâlihiyn (197)
velleziyne ted'üne min dūnihi lâ yeste-
tiy'üne nasrakūm ve lâ enfūsehūm yen-
surūn (198) ve in ted'uhūm ilelhūdâ lâ
yesma'ū, ve terāhūm yenzurūne ileyke
ve hūm lâ yubsirūn (199) huzil'afve ve'
mūr bil'urfî ve a'rid anilcāhiliyn (200)
ve immâ yenzeganneke mineşşeytāni
nezgun feste'iz billāh, innehū semiy'un
aliym (201) innelleziynettekav izâ mes-
sehūm tāifūn mineşşeytāni tezekkerū fei-
zāhūm mubsirūn (202) ve ihvānūhūm
yemüddūnehūm fiylgayyi sümme lâ yuk-
sirūn (203) ve izâ lem te'tihim biâyetin
kaâlū lev lectebeytehâ, kul innemâ ette-
bi'u mâ yūhâ ileyye min rabbiy, hâzâ
besâirū min rabbikūm ve hūden ve rah-
metūn likavmin yū'minūn (204) ve izâ
kurielkur'ānū festemi'ū lehū ve ensitū
le'allekūm türhamūn (205) vezkür rab-
beke fiy nefsike tedarru'an ve hıfeten
ve dūnelcehri minelkavli bilgudüvvi vel'-
āsâli ve lâ tekūn minelgaâfiliyn (206)
innelleziyne inde rabbike lâ yestekbirū-
ne an ibâdetihî ve yüsebbihūnehū ve le-
hū yescüdūn.

إِنَّ وَلِيَ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَوْلِي الصَّالِحِينَ
وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْمَعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسُهُمْ
يَنْصُرُونَ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ
بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ وَإِنَّا يَنْزِعُكَ مِنْ
الشَّيْطَانِ نَزْعًا فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ إِنَّ
الَّذِينَ تَقُوا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا
فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ
لَا يُقْصِرُونَ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا آجِبُنَا قُلْ
إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ إِنِّي رَأَيْتُ الْمَلَائِكَةَ نَزَلْنَاهُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهَدَى
وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ
وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ وَادْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ
تَضَرَّعًا وَخِيفَةً وَدُؤًا الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ بِالْعُدُوِّ
وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ إِنَّا الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَسُجُودُهُ وَكَهْ سَجْدُونَ

(196) Benim işime bakan, Kitabı indiren Allah'tır. O, salihlerin işine bakar ¹. (197) Onu bırakarak ibadet ettiklerinizin size de, kendilerine de yardım etmeye güçleri yetmez. (198) Onları doğru yola çağırırsan dinlemezler. Onları sana bakar görürsün. Halbuki onlar kalp gözü ile görmezler. (199) Suç bağışla. İyi iş buyur, cahillerden yüz çevir. (200) Şeytan tarafından bir dürtüş seni dürtüştürürse ² Allah'tan sığınma iste. Çünkü o semi'dir, hakkıyla âlimdir. (201) Sakınanlar yok mu, onlar şeytan tarafından bir vesveseye uğrayınca Allah'ı ve azabı hatırlarına getirirler, derhal doğru yolu görürler ³. (202) Kardeşleri ⁴ onları azgınlığa çekerler, sonra da bundan ellerini çekmez-

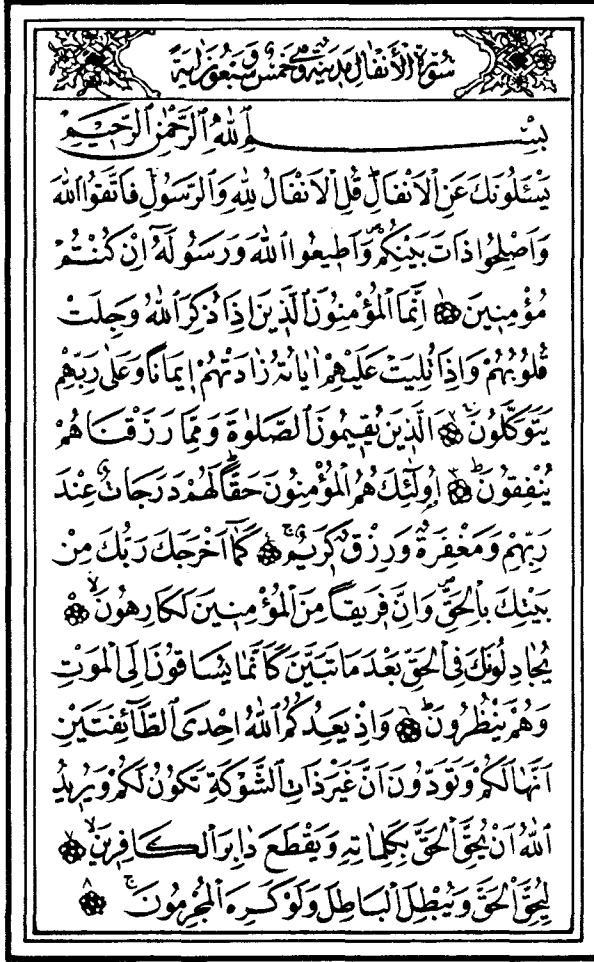
ler. (203) Onlara istedikleri bir mucize getirmedğin zaman «— Kendinden onu getirmeli idin» derler. Onlara de ki: «— Ben ancak Rabbiniz tarafından bana vahiy olunan şeye tâbi olurum. Bu Kur'an Rabbiniz tarafından birtakım aşikâr delillerdir. İman getirenler için hidayettir, rahmettir». (204) Kur'an okunduğu zaman ona kulak asın, susun ki merhamet olunassınız. (205) Rabbin, öz nefsinde ağlaya sızlaya, korkarak, fakat haykırıp bağırarak sabah, akşam an. Gafillerden olma. (206) Rabbinin yanındakiler yok mu, onlar Rablerine tapmaktan kibir göstermezler, O'nu tespih ederler, yalnız O'na secde ederler.

¹ Veya benim yârim, Kitabı indiren Tanrıdır. O, salihleri yâr edinir.

² Yani sana muhalif bir vesvese gelirse.

³ Yani vesvese mündefi olur.

⁴ Kâfirlerin kardeşi olan şeytanlar.

SÛRETÜL'ENFÂL

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yes'elûneke anil'enfâl, kulil'enfâlü lillâhi verresûl, fettekullahe ve aslihû zâte beyniküm ve etiy'ullahe ve resûlehü in küntüm mü'miniyn (2) innemelmü'minûnelleziyne izâ zükirallahü vecilet kulûbühüm ve izâ tüliyet aleyhim âyâtühü zâdethüm iymânen ve alâ rabbihim yetevakkellûn (3) elleziyne yukıymûnes-salâte ve mimmâ razaknâhüm yünfikuûn (4) ulâike hümülmü'minûne hakkaâ, le-hüm derecatün inde rabbihim ve mağfi-retün ve rızkun kerıym (5) kemâ ahre-ceke rabbüke min beytike bilhakkı ve inne ferıykan minelmü'miniyne lekâri-hûn (6) yücadi'üneke fiylhakkı ba'de mâ tebeyyene ke'ennemâ yüsâkuüne ilel-mevti ve hüm yanzurûn (7) ve iz ya'idü-kümallahü ihdettâifeteyni ennehâ leküm, ve teveddüne enne gayre zâtışsevketi tekûnü leküm, ve yüriyduallahü en yuhıkkalihakka bikelimâtihî ve yakta'a dâbirel-kâfiriyn (8) liyuhıkkalihakka ve yubtılêbâtile ve lev kerihelmücrimûn.

ENFÂL SÛRESİ ¹

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, başlayan Tanrı adıyla

(1) Sana doyumluklardan ² sorarlar. Onlara de ki doyumluklar Allah'ın ve peygamberindir ³. Artık Allah'tan sakının, aranızı bulun, kâmil mü'min iseniz Allah'a, peygambere itaat edin. (2, 3) Kâmil mü'minler ancak Allah anıldığı zaman yürekleri hop hop atan, huzurlarında, Allah'ın âyetleri okunduğu zaman imanları artan, Rablerine mütevekkil olan, namazı dosdoğru kılan, bizim verdiğimiz rızıktan harceden kimselerdir. (4) İşte

tastamam mü'min olanlar onlardır. Onların Rableri yanında mertebeleri, yarlıganmaları (bağışlanmaları), iyi ⁴ rızıkları vardır. (5) Nitekim ⁵ mü'minlerin bir fırkası hoşlanmamışlarken Rabbin seni hak uğrunda evinden ⁶ çıkarmıştı. (6) Hak ⁷ belli olduktan sonra hak uğrunda sanki baka baka ölüme sevkolunuyorlarmış gibi seninle cidale kalkıyorlar ⁸. (7) Hani Allah iki guruh-tan ⁹ birinin sizin olacağını ¹⁰ vaadetmişti. Siz ise kuvvetsiz ve silâhsız olan kafiye arzu etmiştiniz. Allah da sözleriyle ¹¹ hakkı yerine getirmek, kâfirlerin kökünü kırmak ister. (8) Günahkâr olan müşrikler istemeseler de hak olan İslâmı sabit, bâtıl olan şirki bâtıl kılacak.

¹ Medine'de nâzil olmuş yetmiş beş âyettir.² Ganimet mallarından.³ Ona başkası karışmaz.⁴ Kazanma derdi, elden gitme acısı, başa kakma yoktur.⁵ İlk doyumluk olan Bedir doyumluklarında Eshab-ı Güzin ihtilâf etmişlerdi. Nazm-ı Celil ile doyumluklar hususu peygamberimize bırakılmış, peygamberimiz de doyumlukları müsavat üzere taksim etmişlerdi. Bundan nasıl hoş-

lanmadılarsa kuvvetli düşman karşısında harb etmekten de hoşlanmamışlardı.

⁶ Seni evinden veya Medine'den çıkarmıştı veya vahiy ile seni çıkarmıştı.⁷ Cihad, Bedir'de kıtal.⁸ Yani hüccete karşı diğer bir hüccet getiriyorlar.⁹ Şam'dan gelen kafiye ile Mekke'den kalkan Kureys askeri.¹⁰ Bunlardan birine muzaffer olacağınızı.¹¹ Bu bapta indirdiği Âyet-i Kerime ile.

(9) iz testegiysûne rabbeküm festecâbe leküm enniy mümiddüküm bielfin minel-melâiketi mürdifiyn (10) ve mâ ce'alehullahü illâ büsrâ ve litatmainne bihi kulûbüküm ve mennasru illâ min indil-lâh, innallahe aziyzün hakiym (11) iz yugaşşiykümünnü'âse emeneten minhü ve yünezzilü aleyküm minessemâi mâen li-yutahhireküm bihi ve yüzhibe anküm riezşşeytâni ve liyerbita alâ kulûbiküm ve yüsebbite bihil'âkdâm (12) iz yuhıy rabbüke ilelmelâiketi enniy ma'aküm fe-sebbitüllezıyne âmenû, seülkıy fiy kulû-billeziyne keferürü'be fadribû fevkal'a'nâkı vadribû minhüm külle benân (13) zâlike biennehüm şâkkullahe ve re-sûleh, ve men yüşâkıkkullahe ve resûlehü feinnallahe şediydül'ıkaâb (14) zâliküm fezzûkuühü ve enne ilkâfiriyye azâben-nâr (15) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ lekıytümüllezıyne keferû zahfen felâ tüvellühümül'edbâr (16) ve men yüvellihim yevmeizin dübürehü illâ müteharri-fen likıtâlin ev mütehayyizen ilâ fietin fekad bâe bigadabin minallahi ve me'vâ-hü cehennem, ve bi'selmasiyr.

اِذْ تَسْتَعِينُونَ رَبِّكُمْ فَاسْتَجِبْ اَبَّاكُمُ اَنِي مُدْكِرٌ بِالْاٰلِ
مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُرْسِدًا ۝ وَمَا جَعَلَ اَللّٰهُ اِلَّا بَشَرًا
وَلَيَطْمَئِنَّ بِرُفُوْبِكُمْ وَمَا اَلْنَصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اَللّٰهِ اِنَّ اَللّٰهَ
عَزِيزٌ حَكِيْمٌ ۝ اِذْ يَغْشٰكُمْ اَلنَّاسُ اَمَةٌ مِنْهُ وَيُنَزَّلُ
عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءٌ لِّيُطَهِّرَ كُفْرًا وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ
الشَّيْطٰنِ وَلِيُرِيْطَ عَلٰٓى قُلُوْبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِرِ الْاَقْدَامَ ۝
اِذْ يُوحِي رَبُّكَ اِلَى الْمَلٰٓئِكَةِ اَنِيْ مَعَكُمْ فَتَيِّتُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
سَالِقِيْ فِيْ قُلُوْبِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا الرُّعْبُ فَاضْرِبُوْا فَوْقَ
الْاَعْنَاقِ وَاضْرِبُوْا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ۝ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَاقُوْا
اَللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَمَنْ يُشَاقِ اَللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَقَرٰ اَللّٰهُ
شَدِيْدًا لِّعِقَابٍ ۝ ذٰلِكُمْ فَذُوْقُوْهُ وَاَنْ لِّلْكَافِرِيْنَ
عَذَابٌ اَلَدٌّ ۝ يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا لَقِيتُمُ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا زَحٰفًا فَلَا تَقُوْلُوْهُمُ اَلْاَذْبَارُ ۝ وَمَنْ يُؤْلَمِهِ يَوْمَئِذٍ
دُْرَةٌ اِلَّا مَتَعًا فَلْيَسَّ اِلَآ وَنُخْسًا اِلَى فِتْنَةٍ فَمَقْدَبًا ۝
يَعْصِبُ مِنْ اَللّٰهِ وَمَا وِيْهَ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ۝

(9) Hani Rabbinizden medet istemiştiniz. O da ben size birbirinin ardınca ¹ bin melek ile imdat ediyorum diye duanızı kabul etmişti. (10) Allah bunu ancak müjde olsun ve kalplerinize onunla itminan gelmesi için yapmıştı. Yardım yalnız Allah tarafından. Çünkü Allah galib-i yektadır, hakimdir. (11) Hani O, tarafından bir emniyet alâmeti olmak üzere sizi hafif bir uykuya daldırmıştı. Sizi temizlemek, sizden şeytanın vesvesesi-ni ² gidermek, kalplerinizi bağlamak ³, sabit ka-dem etmek için gökten size yağmur yağdırmış-tır ⁴. (12) Hani Rabbin meleklere vahiy etmişti: Ben sizin ile beraberim, mü'min olanları sabit kadem kılın ⁵, ben kâfir olanların kalplerine kor-

ku düşüreceğim ⁶. Artık onların boyunlarına ⁷ vurun, onların her bir parmağına da ⁸ vurun. (13) Bu hal onların Allah'a, peygamberine hilâfgirlikte bulunmalarından dolayıdır. Herkim Allah'a, peygamberine hilâfgirlikte bulunursa Allah'ın on-lara ukubeti şiddetli olur. (14) Kâfirler! Şimdiki azabınızı tatın, kâfirler için âhirette ateş azabı vardır. (15) Ey iman edenler! Kâfir olanlara top-lu bir halde kavuşunca onlara arka çevirmeyin. (16) Herkim tekrar kıtal için bir tarafa çekil-meksizin, veya diğer bir fırkaya ulaşmaksızın öy-le bir günde onlara arka çevirirse, Allah'ın gaza-bına uğrar. Onun yurdu Cehennemdir. O, ne kö-tü uğraktır.

¹ Veya arkanızda hazır olmak üzere.

² Veya aptessizliği.

³ Lûtf-u Bâriye ümitvar olmak; yakın, sabır vermek.

⁴ Yağmur ile seyr ve harekete kolaylık geldi, kalple-rindeki vesvese-i şeytaniye de kalmadı.

⁵ Veya kalplerini takviye edin.

⁶ Bunu tepşir edin.

⁷ Veya boyunlarının yukarısına, başlarına.

⁸ Ellerin ayaklarının etraflarına kılıcı çalın; ellerini, ayaklarını kesin ki bir daha kılıç tutamasınlar.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾
إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ
وَإِنْ تَعُودُوا تَعُودُوا وَلَنْ نَغْنِيَّ عَنْكُمْ فِئَتَكُمْ شَيْئًا
وَلَوْ كُنْتُمْ وَاللَّهُ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
اطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ وَاتَّبَعُوا مَا يَتَّبِعُونَ
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
﴿٢٠﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّعُفُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ
﴿٢١﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيكُمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَهُ
تَحْشُرُونَ ﴿٢٣﴾ وَأَتَوْا فِتْنَةً لَا تُضِيبُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٤﴾

(17) felem taktülühüm ve lâkinnallahe katelehüm, ve mâ remeyte iz remeyte ve lâkinnallahe remâ, ve liyübliyelümü' miniyne minhü belâen hasenâ, innallahe semiy'un aliyim (18) zâliküm ve ennal-lahe mühinü keydilkâfiriyn (19) in testefthihü fekad câekümülfeth, ve in tentehü fehüve hayriün leküm, ve in te'üdû na'ud, ve len tugniye anküm fietüküm şey'en ve lev kesüret ve ennallahe me'al-mü'miniyn (20) yâ eyyühelleziyne âmenü etiy'ullahe ve resülehü ve lâ tevellev anhü ve entüm tesme'un (21) ve lâ tekünü kelleziyne kaâlû semi'nâ ve hüm lâ yesme'un (22) inne şerreddevâbbi indallahissummülbükmülleziyne lâ ya'kı-lün (23) ve lev alimallahü fiyhim hayren le'esme'ahüm, ve lev esme'ahüm letevellev ve hüm mu'ridün (24) yâ eyyühelleziyne âmenüsteciybü lillâhi ve lirresûli izâ deâküm lima yuhiyküm, va'lemü ennallahe yehülü beynelmer'i ve kalbihi ve ennehü ileyhi tuhşerün (25) vettekuü fitneten lâ tusıybennelleziyne zalemü minküm hassah, va'lemü ennallahe şediydül'ikaâb.

(17) Onları siz öldürmediniz, fakat onları Allah öldürdü. Bir avuç toprak atan sen değildin. Fakat onu atan Allah idi. Bu da Allah'ın, bir lûtfu olarak mü'minleri iyi bir deneme ile denemesi içindi. Çünkü Allah semi'dir, hakkıyla âlimdir. (18) Bu böyledir, Allah kâfirlerin kötü hilesini gevşetir. (19) Müşrikler! Siz, fetih ve zafer isterse-niz işte size fetih ve zafer gelmiştir. Küfür ve harbtan vaz geçerseniz o, sizin hakkınızda hayırlı olur. Eğer muharebeye dönerseniz biz de döneriz. Cemaatiniz çok olsa da yine asla size yaramaz. Çünkü Allah mü'minlerle beraberdir. (20) Ey iman edenler! Allah'a, peygamberine ita'at edin. Siz Kur'an'ı işitmişken ondan yüz çevirmeyin. (21) İşitmeyip tasdik etmediklerini «— İşittik, tasdik

ettik» diyen münafıklar ve müşrikler gibi olma-yın. (22) Allah yanında yer yüzünde yürüyen hayvanların en kötüsü hak işitmeyen sağır, hak demeyen dilsiz olup hakkı taakkul etmeyenlerdir. (23) Allah ezelden haklarında bir hayır bilmiş ol-saydı elbette onlara hak sözü işittirirdi. Faraza işittirse bile yine yüz çevirirlerdi. Onlar dönek kimselerdir. (24) Ey iman edenler! Peygamber sizi ebedî dirlik için dâvet ettiği zaman Allah'ın, peygamberin dâvetini kabul edin. Biliniz ki Al-lah kişi ile kalbi arasına girer ¹, siz onun tarafı-na toplanacaksınız. (25) İçinizden yalnız zalim-lere erişmeyecek olan fitne ve belâdan sakının; biliniz ki Allah'ın ukubeti şiddetlidir.

¹ Allah kalplerdeki ahvale muttaldır. Ahval-i kulüp-te dilediği gibi mutasarrıftır.

(26) vezkürû iz entüm kaliylün müstad'afûne fiyl'ardı tehâfûne en yetehattafe-kümünnâsü feâvâküm ve eyyedeküm binasrihi ve rezekaküm minettayyibâti le'alleküm teşkürûn (27) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tehûnûllahe verresûle ve tehûnû emânâtiküm ve entüm ta'lemûn (28) va'lemû ennemâ emvâlüküm ve evlâdüküm fitnetün ve ennallahe indehû ecrün aziym (29) yâ eyyühelleziyne âmenû in tettekullahe yec'al leküm fūrkaânen ve yükeffir anküm seyyiâtiküm ve yagfirleküm, vallahü zülfadlil'aziym (30) ve iz yemkürü bikelleziyne keferû liyüsbitûke ev yaktülûke ve yuhricûk, ve yemkürüne ve yemkürullah, vallahü hayrümâkiriyn (31) ve iza tütlâ aleyhim âyâtünâ kaâlû kad semi'nâ lev neşâû lekulnâ misle in hâzâ illâ esâtıyrül'evveliyin (32) ve iz kaâlûllahümme in kâne hâzâ hüvelhakka min indike fe'emtir aleynâ hicâreten minnessemâi evi'tinâ bi'azâbin eliyim (33) ve mâ kânallahü liyü'azzibehüm ve ente fiyhim, ve mâ kânallahü mu'azzibehüm ve hüm yestagfirûn.

وَأَذْكُرُوا أَنَّمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَحَافُونَ
أَنْ يَخْطِفَكُمْ النَّاسُ فَأَوْيَكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِبَصَرِهِ وَرَزَقَكُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَهِنُوا اللَّهُ وَالرَّسُولُ وَتَحُونُوا أَمَّا نَا تَكُمْ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۝ وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَشَقُّوا اللَّهَ
يُبْعِلْكُمْ فِرْقَانًا وَيُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ
كَفَرُوا الْيَهُودُ أَوْ يَتَّبِعُونَكَ أَوْ يَنْجِرُونَكَ وَيَمْكُرُونَ
وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ۝ وَإِذْ أَنْشَأَ عَلَيْهِمُ
آيَاتِنَا قَالُوا اقْسِمْنَا لَكُمْ نِسَاءً لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا
إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا
هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ
أَوْ آتِنَا بَعْدَ بِلَالِيسٍ ۝ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ
فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝

(26) Muhacirler! o zamanı yâdedin ki siz yer yüzünde az idiniz, âciz idiniz, halkın sizi kapmasından ¹ korkardınız. Allah, şükredesiniz diye size yer verdi, sizi nusretiyle te'yit buyurdu, size pâk olanlardan rızık verdi ². (27) Ey iman edenler! Bile bile Allah'a, peygambere ve aranızdaki emanetlere hiyanet etmeyin. (28) Biliniz ki mallarınız, çocuklarınız fitneden başka birşey değildir ³. Allah yanında ise büyük bir mükâfat vardır. (29) Ey iman edenler! Allah'tan sakınırsanız O, size hayır ve şerri ayırır bir nur ⁴ verir. Kötülüklerini zi örter, sizi de yarlıgar (bağışlar). Allah büyük bir inayet sahibidir. (30) Hani kâfir olanlar seni hapsedmek ⁵ veya öldürmek veya Mekke'den çı-

karmak için hakkında Darünnedve'de mekr ve hilede bulunmuşlardı. Onlar mekr ve hile ederler. Allah da mekirlerine mukabelede bulunur. Allah mekr ve tedbirde bulunanların hayırlısıdır ⁶. (31) Onlara, âyetlerimiz okununca «İşitmişiz» dileyedik biz de böyle derdik. Bu, eskilerin masallarından başka birşey değildir» diyorlar. (32) Hani «— Bu Kur'an gerçek ve senin tarafından indirilmiş ise Allah'ım! Üzerimize gökten taş yağdır veya bize acıklı azap getir» demişlerdi. (33) Sen içlerinde iken Allah onlara azap edecek değildir. Onlar yarlıganma isterler iken Allah onlara azap etmez.

¹ Mekke'de alalecele yakalanmaktan.

² Yani Medine'de yer verdi. Bedir'de muzaffer kıldı, ganaim de verdi.

³ Günaha duçar olmanıza sebeptir.

⁴ Yahut korktuğunuz hususlardan kurtulma çaresini gösterir.

⁵ Veya elini, kolunu bağlamak.

⁶ Tedbirde en kuvvetlisi, tesiri en şiddetli olanıdır.

وَمَا لَهُمْ آلَ يَعِزُّ بِهِمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ السَّبِيلِ
 الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أُولِيَائِهِ إِلَّا الْيَاقُونُ
 وَلَكِنْ أَسْرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
 عَنِ الْبَيْتِ إِلَّا مَكَاةً وَنَصْدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ
 بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۖ إِنْ الَّذِينَ كَفَرُوا يَنْفِقُونَ
 أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيَفْقَهُوا نَصْرَ
 تِكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةٌ تَنْفَعُكُونَ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 إِلَى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ۖ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ
 وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ فَيَرْكُمُ جَمِيعًا
 فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۖ قُلْ
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَدْنُوهُمْ أِنْفِرْ لَهُمْ مَا فَدَسَكَ وَإِنْ
 يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ۖ وَقَالُوا لَهُمْ
 حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَإِنَّهُمْ
 قَالُوا اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَوْا
 أَنْ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ فَغَنِمُوا الْمَوْلَى وَغَنِمَ النَّصِيرُ ۖ

(34) ve mâlehüm ellâ yu'azzibehümulla-
 hü ve hüm yasuddüne anilmescidilharâmi
 ve mâ kânû evliyaeh, in evliyâühü illel-
 müttekuüne ve lâkinne ekserehüm lâ
 ya'lemûn (35) ve mâ kâne salâtühüm
 indelbeyli illâ mükâen ve tasdiyeh, fezü-
 kul'azâbe bimâ küntüm tekfûrûn (36) in-
 nelleziyne keferû yünfikuüne emvâlehüm
 liyesuddü an sebiylillâh, feseyünfikuüne-
 hâ sümme tekûnü aleyhim hasreten
 sümme yuglebûn, velleziyne keferû ilâ
 cehenneme yuhşerûn (37) liyemiyyalla-
 hülhabiyse minettayyibi ve yec'alelha-
 biyse ba'dahu alâ ba'dın feyerküme hü
 cemiy'an feyec'alehü fiy cehennem, ulâ-
 ike hümülhâsirûn (38) kul lilleziyne ke-
 ferû in yentehû yugferlehüm mâ kad se-
 lef, ve in ye'ûdû fekad medat sünnetül'-
 evveliyin (39) ve kaâtilühüm hattâ lâ te-
 kûne fitnetün ve yekûneddiynü küllühü
 lillâh, feinintehev feinnallahe bimâ ya'-
 melüne basıyr (40) ve in tevellev fa'le-
 mü ennallahe mevlâküm, ni'melmevlâ ve
 ni'mennasiyr.

(34) Sen içlerinde olmayınca Allah neye onlara azap etmesin. Halbuki onlar mü'minleri Mesçid-i Haram'dan alıkorlar, kendileri ise ona lâıyk de-ğillerdir ¹. Ona lâıyk olanlar yalnız sakınanlardır. Fakat onların pek çokları bunu bilmezler. (35) Onların Beytullah yanında namazları ısıklık çalmak, el çırpıktan başka birşey değildir. Artık küfrünüzden dolayı azabı ² tatın. (36) Kâfir olanlar yok mu, onlar nâsi Allah yolundan alıkoymak için mallarını harcederler ³. Onlar Uhut'ta da mallarını harcedeceklerdir. Sonra o mallar onlara dağ-ı derûn olacak, nihayet mağlûp olacaklardır. Kâfir olanlar Cehenneme toplanacaklardır. (37 - 38) Allah napâki pâktan ⁴ ayırt ede-

cek, napâki birbirine yığıp hepsini biriktirecek, sonra hepsini Cehenneme koyacak. İşte ziyankâr-lar onlardır. Kâfir olanlara de ki küfür ve adavet-ten vazgeçerlerse onların geçmişleri yarlıganır (bağışlanır). Eğer küfür ve adavete dönerlerse ev-velkiler hakkındaki âdet bunlara da vâki olur ⁵. (39) Hiç bir fitne ⁶ kalmayınca, bütün din Al-lah için ⁷ oluncaya kadar onlarla kıtalda bulu-nun. Onlar küfürden vazgeçerlerse onları salıve-rin. Çünkü Allah işlediklerini görür ⁸. (40) On-lar yüz çevirirler de adavetten geri durmazlarsa pervaya etmeyin. Biliniz ki Allah sizin mevlânızdır, O, ne güzel mevlâdır, ne güzel medetkârdır.

¹ Veya mütevellileri değıllerdir.

² Katil, esaret, âhiret azabını.

³ Bedir'de it'am ederler.

⁴ Kâfiri mü'minden.

⁵ Onların başına gelenler bunların da başına gelir.

⁶ Küfür, şirk.

⁷ Tevhid-i dini oluncaya kadar.

⁸ Ona göre muamelede bulunur.

(41) va'lemû ennemâ ganimtüm min şey'in fe'enne lillâhi humusehü ve lirre-sûli ve liziylkurbâ velyetâmâ velmesâkiyni vebnissebiyli in küntüm âmentüm billâhi ve mâ enzelnâ alâ abdinâ yevmel-fürkaâni yevmettekalcem'ân, vallahü alâ külli şey'in kadiyr (42) iz entüm bil'udev-tiddünyâ ve hüm bil'udvetilkusvâ ver-rekbü esfele minküm, ve lev tevâ'adtüm lahteleftüm fiylmiy'âdi ve lâkin liyakd-yallahü emren kâne mef'ûlen liyehlike men heleke an beyyinetin ve yahyâ men hayye an beyyineh, ve innallahe lesemiy'un aliym (43) iz yüriykehümullahü fiy menâmi-ke kaliylâ, ve lev erâkehüm kesiyren lefeşiltüm ve letenâza'tüm fiyl-emri ve lâkinnallahe sellem, innehi aliymün bizâtissudûr (44) ve iz yüriykümü-hüm iziltekaytüm fiy a'yüniküm kaliy-len ve yükallilüküm fiy a'yühim liyakd-yallahü emren kâne mef'ûlâ, ve ilallahi türce'ul ümûr (45) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ lekıytüm fieten fesbütü vez-kürullahe kesiyren le'alleküm tüflihûn.

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَأَنْزِلِ السَّبِيلِ
إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدٍ نَّأْيُومَ الْفَرْقَانِ
يَوْمَ النِّقَاطِ الْجَعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ إِذْ أَنْتُمْ
بِالْعُدُوِّ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدُوِّ الْقُصْوَىٰ وَالزَّكِيِّ
أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِخِلْفَتِهِ فِي الْمَبْعَادِ
وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ
هَلَكَ عَنْ بَيْتِهِ وَيُحْيِي مَنْ حَيَّ عَنْ بَيْتِهِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ۖ إِذْ يُرِيكُهُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكَ قَلِيلًا
وَلَوْ أَنَّ يَكْفُهُمْ كَثِيرًا فَفُتِلَتْ وَلَكِنْ تَرَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنْ
اللَّهُ سَكَنَ اللَّهُ عَلَيْهِ بَدَا الصَّدُورَ ۖ وَإِذْ يُرِيكُهُمْ
إِذِ الْفَيْتَةِ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ
لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا الْفَيْتَةُ وَفَتْ فَأَتْبُوا
وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

(41) Biliniz ki ele geçirdiğiniz ganimetin beşte biri Allah'ın, peygamberin, hısımların ¹, yetimlerin, yoksulların, yolcunundur. Eğer Allah'a ve kavlimize hak ile bâtılın ayrıldığı gün ve iki askerin kavuştuğu Bedir gününde inzâl ettiğimiz âyetlere inanmış iseniz taksime razı olun. Allah herşeye hakkıyla kaadirdir. (42) Hani siz Medine'ye yakın bir kenarda idiniz, onlar da Medine'den uzak bir kenarda idiler ². Süvariler ise sizden aşağıda idi ³. Eğer onlar ile muayyen bir vakit tâyin etmiş olduğunuz zaman kendi haliniz ile düşmanın kuvvetini bilmiş olsaydınız o muayyen vakitte ihtilâf ederdiniz ⁴. Fakat Allah olacak bir işi yerine getirmek için ⁵ sizi vaktinde topladı. Şunun için ki helâk olan aşikâr bir hü-

cet ile helâk olsun, diri kalan da aşikâr bir hüccet ile diri kalsın. Çünkü Allah semî'dir, hakkıyla âlimdir. (43) Hani Allah sana uykunda onları az göstermişti ⁶. Eğer sana onları çok gösterseydi mutlak korkacaktınız. Cenk hususunda da çekecektiniz. Fakat Allah sizi sâlim kıldı ⁷. Çünkü o, sinelerde olanı hakkıyla bilir. (44) Hani yüzyüze geldiğiniz zaman onları gözlerinizde ⁸ az göstermiş, onların gözlerinde de sizleri azaltmıştı. Olacak bir işi yerine getirmek için böyle yaptı. İşler Allah'a döner. (45) Ey iman edenler! Küffar güruhu ile karşı karşıya geldiğiniz zaman sebat gösterin, Allah'ı çok anın ki felâh ve zafer bulasınız.

¹ Peygamberimizin hısımları olan Beni Haşim gibi.

² Siz kumsal yerde idiniz, onlar ise sulak yerde idiler.

³ Düşman süvarileri, kervan, deniz kenarındaydı.

⁴ Cenge çıkmazdınız.

⁵ İlm-i ezelide mü'minlerin mansur, kâfirlerin münhe-

zim olması mukadder olmakla onu yerine getirmek için.

⁶ Küfür üzere kalacaklar azdı, onların çoğu müslüman olmuştu.

⁷ Düşman zararlarından veya beddillikten, tereddütten kurtardı.

⁸ Cenkten evvel Sahabe'nin gözlerinde.

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَنفَشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ۝ وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَنْعَمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَءَافَتِ الْفَتَنَانُ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ رَبِّ مَن لِّي مِنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝ إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَرَضٌ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝ وَلَوْ تَرَى إِذْ يَبْعَثُ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةَ يَتَنَزَّلُونَ وَجُوهَهُمْ وَأَذْبارُهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۝ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ۝ كَذَّابٌ أَلِ فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

(46) ve etiy'ullahe ve resûlehü ve lâ te-nâze'û fetefşelû ve tezhebe riyhuküm vas-birû, innallahe ma'assâbiriyn (47) ve lâ tekûnû kelleziyne harecû min diyârihim bataran ve riâennâsi ve yasuddûne an sebiylillâh, vallahü bimâ ya'melûne mu-hyî (48) ve iz zeyyene lehümüşşeytânü a'mâlehüm ve kaâle lâ gaâlîbe lekümül-yevme minennâsi ve inniy cârûn leküm, felemmâ terâetilfetâni nekesa alâ akı-beyhi ve kaâle inniy beriy'ün minküm inniy erâ mâlâ terevne inniy ehâfullâh, vallahü şediydül'ikaâb (49) iz yekuûlül-münâfıkuüne velleziyne fiy kulûbihim maradun garre hâülâi diyühüm, ve men vetevekkel alallahi feinnallahe aziyzün hakiym (50) ve lev terâ iz yeteveffelleziyne keferûlmelâiketü yadırbûne vücû-hehüm ve edbârehüm, ve zûkuû azâbel-hariyk (51) zâlike bimâ kaddemet eydiy-küm ve ennallahe leyse bizallâmin lil'a-biyd (52) kede'bi âli fir'avne velleziyne min kablihîm, keferû biâyâtillahi fe'eha-zehümullahü bizünûbihîm, innallahe ka-viyyün şediydül'ikaâb.

(46) Allah'a, peygamberine itaat edin, niza'a düşmeyin ki korkak olursunuz ¹ da rüzgârınız esip gider ². Katlanın, Allah katlananlar ile beraberdir. (47) Yurtlarından cibilletlerine göre şımararak, nâs'a gösteriş yaparak çıkanlar, Allah yolundan da nâs'ı alıkoyanlar gibi olmayın. Allah onların yaptıklarını ilmiyle kuşatır. (48) Hani şeytan onlara işlerini bezemiş, «— Bu gün nâstan sizi beğenecek yoktur, ben de sizin feryadınıza koşarım» demişti. Vaktaki iki taraf birbirini görünce şeytan arkasına dönüp «— Ben sizden ilişiği kesiyorum, çünkü ben sizin görmediklerinizi görüyorum, ben Allah'tan korkarım» demişti. Allah ukubetinde şiddetlidir. (49) Hani münafıklar ile yüreklerinde

hastalık bulunanlar, «— Mü'minleri dinleri aldatmıştır» diyorlardı. Herkim Allah'a mütevekkil olursa galip olur. Çünkü Allah galib-i yektadır, hakimdir. (50) Meleklerin, kâfir olanların canlarını aldıkları zaman yüzlerine, arkalarına vurup cayır cayır yakıcı ateş azabını ³ tatın dediklerini görseydik! (51) Bu azap el emeğinizden dolayıdır. Allah kulları hakkında asla zulüm-kâr değildir. (52) Bunların âdetleri fir'avuncuların ve onlardan evvelkilerin âdetleri gibidir ki onlar Allah'ın âyetlerini tanımamışlardı. Allah da onları günahlarından dolayı azaba giriftar etmişti. Çünkü Allah kavidir, ukubetinde şiddetlidir.

¹ Veya keddil olursunuz.

² Nusrat rüzgârı devletiniz gider.

³ Azabın mukaddemesini.

(53) zâlike biennallahe lem yekü mugayyiren ni'meten en'amehâ alâ kavmin hattâ yügayyirü mâ bienfüsihim ve ennallahe semiy'un aliyim (54) kede'bi âli fir'avne velleziyne min kablihim, kezzebü biâyâti rabbihim fe'ehleknâhüm bizünûbihim ve agraknâ âle fir'avn, ve küllün kânû zâlimiyn (55) inne şereddevvâbbi indallahilleziyne keferû fehüm lâ yü'minûn (56) elleziyne âhedte minhüm sümme yenkudûne ahdehüm fiy külli merretin ve hüm lâ yettekuûn (57) feimmâ teskafennehüm fiylharbi feşerrid bihim men halfehüm le'allahüm yezzekkerûn (58) ve immâ tehâfenne min kavmin hiyâneten fenbiz ileyhim alâ sevâ', innallahe lâ yuhıbbülhâiniyn (59) ve lâ yahsebennelleziyne keferû sebekuû, innehüm lâ yu'ci-zûn (60) ve e'iddû lehüm mesteta'tüm min kuvvetin ve min rıbâtilhayli türhibûne bihi adüvvallahi ve adüvveküm ve âhariyne min dûnihim, lâ ta'lemûnehüm, allahü ya'lemühüm, ve mâ tünfikuû min şey'in fiy sebiylillâhi yüveffe ileyküm ve entüm lâ tuzlemûn (61) ve in cenehû lisselim fecnah lehâ ve tevekkel alallah, innehü hüvessemiy'ul'aliym.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً اَنْتُمْ عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلَيِّهٖۙ ۙ كَذٰبِاِلَ فِرْعَوْنَ وَاَلَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهٖمْ كَذَّبُوْا بِآيٰتِ رَبِّهٖمْ فَاَهْلَكَاهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ وَاَغْرَقْنَا اِلَ فِرْعَوْنَ وَكُلَّ كٰنُوْا ظٰلِمِيْنَ ۙ اِنْ شَرَّ اَلْدَّوَابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَمَا هُمْ بِلَا يُؤْمِنُوْنَ ۙ اَلَّذِيْنَ عٰهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْفُضُوْنَ عَهْدَهُمْ فِيْ كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُوْنَ ۙ فَاِمَا تَتَّقُنَّهٗمْ فِى الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهٖمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ۙ وَاِمَا تَخٰۤفُوْنَ مِنْ قَوْمٍ ۙ حَيٰتِهٖۙ ۙ فَاَنْبِذِ الْيَمْرُوعَۤىۙ ۙ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخِٰۤٔنِيْنَ ۙ وَلَا يُحْسِبُ اَلَّذِيْنَ كَفَرَ وَاَسْبَقُوْا بِهِمْ لَا يُغْنُوْنَ ۙ وَاَعِدُّوْا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَّمِنْ رِّبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِمُوْنَ بِرَعْدِ اللّٰهِ وَعَدُوْكُمْ وَاٰخِرِيْنَ مِنْ دُوْنِهِمْ لَا تَعْلَمُوْهُمْ ۙ اللّٰهُ يَعْلَمُهُمْ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ۙ فَاِنْ جَآءَ السَّيْلُ فَاجْتَرِحْهُمَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۙ

(53) Bu azap şunun içindir ki Allah bir kavme in'am ettiği nimeti, onlar, öz nefislerinde olanı bozmadıkça ¹ bozacak değildir, Allah semî'dir, hakkıyla âlimdir. (54) Onların âdetleri fir'avuncuların ve onlardan evvelkilerin âdetleri gibidir ki onlar Rablerinin âyetlerini yalan saymışlardı. Biz de onları günahlarından dolayı helâk ettik. Fir'avuncuları suda boğduk. Bunların hepsi zalim idiler. (55) Allah yanında, yeryüzünde yürüyen hayvanların en kötüsü kâfir olanlardır. Onlar iman getirmezler. (56) Onlar, kendileriyle muahede ettiğin kimselerdir ki muahededen sonra her defasında ahidlerini bozarlar, onlar bu hususta sakınmazlar. (57) Onları ² harbte ele geçirirsen arkadaşilerini dağıt ³ ki ibret alsınlar. (58) Bir kavmin

hiyanetinden endişe edersen ⁴ nakz-ı ahit hususunda beraber olacak veçhile onlara ahdi at ⁵ çünkü Allah hainleri sevmez. (59) Kâfir olanlar zinhar zannetmesinler ki geçip gittiler ⁶ Çünkü onlar bizi âciz kılamazlar. (60) Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet, bağlı atlar hazırlayın ⁷. Onunla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı, onlardan başka sizlerin bilmeyip Allah'ın bildiği düşmanları da yıldırırsınız. Allah yolunda ne harcederseniz onun ıvazı tamamıyla size verilir. Sizler mazlûm ve mağdur olmazsınız ⁸. (61) Eğer onlar musalâhaya meylederlerse sen de ona meyledebilirsin. Allah'a mütevekkil ol. Çünkü O, semî'dir, hakkıyla âlimdir.

¹ Şükrü, ta'atı bozup nankörlüğe, masiyete çevirmekçe.

² Ahdi bozanları.

³ Öyle katlet ki heybetinden arkadakiler kaçmış olsunlar.

⁴ Muahede ettiğin bir kavmin nakz-ı ahdedeceğini anlarsan.

⁵ Kıtala başlamadan evvel ahidini bozduğunu onlara bildir, bağteten kıtalda bulunma ki seni gadir ile itham etmesinler.

⁶ Azaptan kurtuldular.

⁷ Harb aletlerini teşhiz edin.

⁸ Eksik bir şey almazsınız.

وَأَنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي
 آتَاكَ بُصْرًا وَبِالْمُؤْمِنِينَ وَالْفَبِّينَ قُلُوبُهُمْ لَوَافِقَتْ
 مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا آتَيْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
 آتَاكَ بَيْنَهُمْ آيَةً بِعَزْزٍ حَكِيمٍ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ
 اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ
 الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ
 يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ۖ أَلَا خَفَّفَ اللَّهُ
 عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ
 يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ
 بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۖ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ
 أَسْرَى حَتَّى يُفْجِرَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَصَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ
 يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۖ لَوْلَا كِتَابُ اللَّهِ
 سَبَقَ لَكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۖ فَكُلُوا مِنْهَا
 غَنِمْتُمْ حَلَالًا وَطَيِّبًا ۚ وَهُوَ اللَّهُ الَّذِي يَمْحُو رَجِيمٌ ۖ

(62) ve in yüriydû en yahde'ûke feinne hasbekâllah, hüvelleziy eyyedeke binas-rihi ve bilmü'miniyn (63) ve ellefe beyne kulûbihim, lev enfakte mâ fiyl'ardı, cemiy'an mâ ellefte beyne kulûbihim ve lâ-kinnallahe ellefe beynehüm, innehü aziy-zün hakiym (64) yâ eyyühennebiyyü has-bükâllahü ve menittebe'ake minelmü'mi-niyn (65) yâ eyyühennebiyyü harridil-mü'miniyne alelkıtâl, in yekün minküm işrûne sâbirûne yaglibû mieteyn, ve in yekün minküm mietün yaglibû elfen minelleziyne keferû biennehüm kavmün lâ yefkahûn (66) el'âne haffefallahü anküm ve alime enne fiyküm da'fâ fein yekün minküm mietün sâbiretün yaglibû mieteyn, ve in yekün minküm elfün yaglibû elfeyni bi'iznillâh, vallahü ma'assâbriyn (67) mâ kâne linebiyyin en yekûne lehü esrâ hattâ yüşhine fiyl'ard, türiydüne aradaddünyâ, vallahü yüriydül'âhireh, vallahü aziyzün hakiym (68) lev lâ kitâbün minallahi sebeka lemesseküm fiymâ ehaztüm azâbün azyım (69) fekülû mim-mâ ganimtüm halâlen tayyiben vettekul-lah, innallahe gafûrün rahîym.

(62 - 63) Onlar seni aldatmak isterlerse korkma. Çünkü Allah sana elverir. Seni yardımı ile, mü'minler ile teyit eden O'dur. Mü'minlerin kalplerine ülfet veren O'dur. Yeryüzünde olan şeylerin hepsini harcetsek yine onların kalplerine ülfet veremezdik. Fakat Allah onların aralarını buldu. Çünkü O, galib-i yektadır, hakimdir. (64) Ey Peygamber! Allah sana da, sana tâbi olan mü'minlere de elverir. (65) Ey Peygamber! Mü'minleri kıtala teşvik et. İçinizden sabırlı yirmi kişi iki yüz kâfire galebe eder. İçinizden yine sabırlı yüz kişi kâfir olanlardan bin kişiyi yener çünkü onlar anlamaz, idraksiz bir cemaattir. (66) Şimdi ise sizden ağır yükü hafif-

letti. Sizlerde zaaf bulunduğunu bildi ¹. İçinizden sabırlı yüz kişi iki yüz kişiye, yine içinizden sabırlı bin kişi iki bin kişiye Allah'ın izni ile galebe eder. Allah sabırlı olanlarla beraberdir. (67) Hiçbir peygambere, yer yüzünde, çok kan dökünceye ² kadar elinde esirler bulunması ³ yaraşmaz. Siz dünya malını istiyorsunuz Allah ise sizin için âhireti ⁴ ister. Allah galib-i yektadır, hakimdir. (68) Allah'ın Kitabı geçmemiş olsaydı ⁵ size aldıklarınız fidye mukabilinde elbette büyük bir azap erişecekti. (69) Artık aldığınız ganimeti helâl, pâk olarak yiyin, Allah'tan sakının; çünkü Allah gafurdur, rahîmdir.

¹ Vukuuna ilmi taallük etti. Bunu ilmi zuhuriyle bildi.

² İslâm aziz, kâfir zehil oluncaya kadar.

³ Öldürülmeyip onlardan fidye alınması.

⁴ Onları öldürmekle âhiret sevabını.

⁵ Levh-i Mahfuz'da bundan dolayı af, ganimetlerin ve esirlerin helâl olması yazılımasıydı.

(70) yâ eyyühennebiyyü kul limen fiy eydiyküm minel'esrâ in ya'lemillâhü fiy kulûbiküm hayren yü'tiküm hayren mim-mâ uhize minküm ve yagfirleküm, vallahü gafûrün rahiym (71) ve in yüriydü hiyâneteke fekad hânullahe min kablü fe'emkene minhüm, vallahü aliymün hakiym (72) innelleziyne âmenü ve hâcerü ve câhedü biemvâlihîm ve enfüsihîm fiy-sebiylillâhi velleziyne ânev ve nasarü ulâike ba'duhüm evliyâü ba'd, velleziyne âmenü ve lem yuhâcirü mâ leküm min velâyetihîm min şey'in hattâ yühâcirü, ve inistensarü küm fiydiyni fe'aleykümünnasru illâ alâ kavmin beyneküm ve beynehüm miysaak, vallahü bimâ ta'melüne basiyr (73) velleziyne keferü ba'duhüm evliyâü ba'd, illâ tef'alühü tekün fitnetün fiyl'ardı ve fesâdün kebiyr (74) velleziyne âmenü ve hâcerü ve câhedü fiy-sebiylillâhi velleziyne ânev ve nasarü ulâike hümlümü'minüne hakkaâ, lehüm mağfiretün ve rızkun keriyim (75) velleziyne âmenü min ba'dü ve hâcerü ve câhedü ma'aküm feulâike minküm, ve ûlûl'erhâmi ba'duhüm evlâ biba'dın fiy kitâbillâh, innâllahe biküllî şey'in aliym.

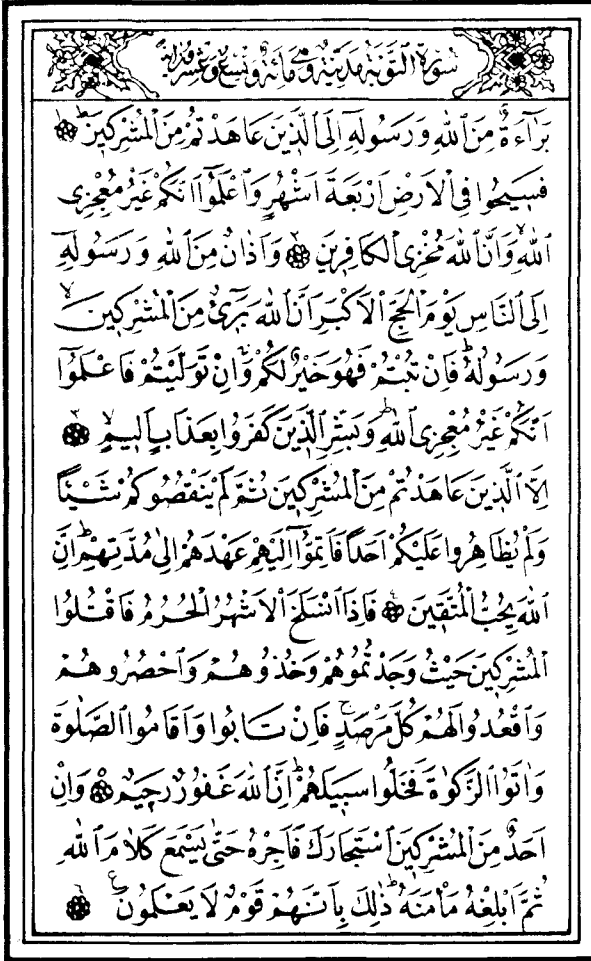
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَن فِي آيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا تَرَوْنَ خَيْرًا مِّمَّا آخِذْتُمْ وَتَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ أَلَا الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَانْتَضَرُوا لَأُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَا يَشْعُرُ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يَهَاجَرُوا وَإِن سَأَلْتَهُمْ لَقَدْ فِي الَّذِينَ فَعَلْتُمْ النِّصْرَ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَبَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ لَا تَفْعَلُوا تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ۝ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَانْتَضَرُوا لَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝ وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

(70) Ey peygamber! esirlerden elinizde bulunanlara de ki Allah kalplerinizde hayır ve iman olduğunu ilm-i ezeli ile bilirse sizden alınan fidyeden daha iyisini size verir, sizi yarlıgar. Allah gafurdur, rahîmdir ¹. (71) Esirler sana hiyanet etmek isterlerse taaccüp etme. Çünkü onlar bundan evvel Allah'a hiyanet etmişlerdi de O, seni onlara kaadir kılmişti ². Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (72) İman getirip hicret eden, Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihatta bulunanlar ile yer verip yardım edenler ³ yok mu, işte onlar diğerlerinin velileridir ⁴. İman getirip hicret etmeyenler üzerinde, hicret edinceye kadar hiçbir velâyetiniz yoktur ⁵. Bu mü'minler din uğrunda siz-

den yardım isterlerse size yardım düşer. Meğer ki aralarında misak bulunan bir kavim aleyhinde olsun ⁶. Allah işlediklerinizi görür. (73) Kâfir olanlar da birbirlerinin velileridir ⁷ siz bunu ⁸ yapmazsanız yer yüzünde bir fitne ve musîbet, büyük bir fesat hasıl olur ⁹. (74) Onlar ki iman getirip Allah yolunda hicret ve cihat ederler. Onlar ki yer verip yardım ederler. İşte tastamam mü'min olanlar onlardır. Onlar için yarlığanmak da vardır, iyi rızık da vardır. (75) Onlar ki bundan sonra ¹⁰ iman getirip hicret ederler, sizinle beraber cihatta bulunurlar. İşte onlar sizdendir ¹¹. Allah'ın Kitabında ¹² hısımlar birbirlerinin velileridir ¹³. Allah her şeyi hakkıyla bilir.

¹ Peygamberimizin amcası Abbas hakkındadır. ² Bedir'de onlar maktul ve esir düşmüşlerdi. ³ İlk muhacirin ile ensar-i kiram. ⁴ Aralarındaki hicret ve nusrattan dolayı birbirlerine vâris oldular. ⁵ Aranızda miras yoktur, fakat onlar hakkında nusrat vardır. ⁶ Ahdi bozmak câiz değildir. Aramızda muahede bulunan kavme karşı onlara yardım olunmaz. ⁷ Birbirlerine yardım ederler. Kendi aralarında tevarüs ve nusrat vardır. Fakat onlar ile aranızda tevarüs ve nusrat yoktur. ⁸ Birbirinize dostluk, yardım.

⁹ İslâm zayıf, düşman kavi olur. ¹⁰ Hudeybiye sulhundan sonra ve feth-i Mekke'den evvel. Bu hicret, hicret-i saniye-dir. Feth-i Mekke ile hicret kesilmiştir. ¹¹ Aranızda yine nusrat ve müvalât ve tevarüs vardır. Şu kadar ki muhacirin-i evvelinin mertebesi daha büyüktür. ¹² Levh-i Mahfuz'da veya hüküm-ü ilâhîde veya Kur'an'da. ¹³ Yani aralarında irs cari olur. Artık feth-i Mekke'den sonra tevarüs ancak karabetten dolayı cereyan ediyor, hicretten dolayı cereyan etmiyor.

SÚRETÜTTEVBE

(1) berâetün minallahi ve resûlihî illel-
ziyne âhedtüm minelmüşrikiyn (2) fe-
siyhû fiyl'ardı erbe'ate eşhür, va'lemû
enneküm gayrû mu'ciziyllâhi ve ennal-
lahe muhziylkâfirîyn (3) ve ezânün mî-
nallahi ve resûlihî ilennâsî yevmelhaccıl'
ekberi ennallahe beriy'ün minelmüşri-
kiyne ve resûlüh, fein tübtüm fehüve
hayrün leküm, ve in tevelleytüm fa'lemû
enneküm gayrû mu'ciziyllâh, ve beşşiril-
leziyne keferû bi'azâbin eliyim (4) illel-
ziyne âhedtüm minelmüşrikiyne sümme
lem yankusûküm şey'en ve lem yuzâhirû
aleyküm ehadâ, fe'etimmû ileyhim ahde-
hüm ilâ müddetihim, innallahe yuhıbbül-
müttekîyn (5) feizenselehal'eşhürülhuru-
mü faktülûlmüşrikiyne haysü vecedtüm
hüm ve huzûhüm vahsurûhüm vak'udû
lehüm külle marsad, fein tâbü ve ekaâ-
mussalâte ve âtüzzeakâte fehallû sebiyle-
hüm, innallahe gafûrîyn rahtım (6) ve in
ehadıñ minelmüşrikiyñestecâreke fe'e-
cirhü hattâ yesme'a kelâmallahi sümme
ebliğhü me'meneh, zâlike biennehüm
kavmün lâ ya'lemün.

TÖVBE SÛRESİ 1

(1) Bu, müşriklerden muahede (andlaşma) ettiğiniz kimselere karşı Allah ve peygamberinin ilişkilerini kesmeleridir. (2) Siz müşrikler yer yüzünde dört ay ² emin olarak gezebilirsiniz. Biliniz ki siz Allah'ı âciz kılacak değilsiniz, Allah kâfirleri rüsvay eder. (3) Bu, Allah'ın ve peygamberinin müşriklerden ilişkilerini kestiklerine dair Hacc-ı Ekber günü ³ Allah ve peygamberinin nâsa ilâm etmeleridir. Eğer siz küfürden ve gadirden tövbe ederseniz hakkınızda hayırlı olur, imandan yüz çevirirseniz bilin ki siz Allah'ı âciz kılacak değilsiniz, kâfir olanlara elîm bir azap müjdele. (4) Meğer ki sizinle muahede (andlaşma) ettikten sonra size karşı muahede şartlarından hiçbir şey eksiltmeyen, aleyhinize hiçbir kim-

seye muzaheret etmeyen müşrikler olabilir. Bunlar ile olan muahede ahkâmına müddetlerinin nihayetine kadar tamamen riayet edin. Çünkü Allah ahid şikenlikten (haksızlıklarından) sakınanları sever. (5) Haram aylar ⁴ geçti mi müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün, tutun, hapsedin. Bütün gelip gidecek yolları tutun ⁵. Eğer tövbe edip namazı dosdoğru kılarlar, zekâtlarını verirlerse onları salıverin. Nereye giderlerse gitsinler. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (6) Müşriklerden biri senden aman dilerse Allah'ın sözünü dinlemesi için ona aman ver. İslâma gelmeyip gitmek isterse iyice düşünebilmesi için onu emin olduğu mahalline gönder ⁶. Bu da ⁷ onların nadan bir kavim oldukları içindir.

¹ Medine'de nâzil olmuştur. Yüz yirmi dokuz âyettir. Bu sure-i celile'nin diğer surelerden farkı, başında Besmele-i Şerife'nin bulunmamasıdır. Tevbe sûresi harb hakkındadır. Besmele-i Şerife rahmet ve bağışlamak olduğu için bu sebepten dolayı terk edilmiştir.

² Şevval, Zilkade, Zilhicce, Muharrem aylarıdır. Veya Zilkadenin Rebiulevvelin onuna veya Zilhiccenin onundan Rebiulâhîrin onuna kadardır. Bu kadar müddet vardır.

³ Yani nahar yahut arife günü.

⁴ Mühlet bitti mi.

⁵ Yani etraf ve eknafe dağılmasınlar. Bu hüküm yalnız arap müşriklerine mahsustur. Kur'an'ı Mübinde bunlardan başka bir kavim hakkında katil emri yoktur.

⁶ Artık bu zamanda onlar hakkında ukubet yoktur. Fakat bundan sonra onlara hüccet kaim olmakla onlarla kıtal câiz olur.

⁷ Aman vermek, kavminin diyarına göndermek.

(7) keyfe yekûnû lilmüşrikiyne ahdün indallahi ve inde resûlih, illelleziyne âhed-tüm indelmescidilharâm, femestekaâmû leküm festekiymû lehüm, innallahe yuhıbbülmüttekiyn (8) keyfe ve in yazherû aleyküm lâ yerkubû fiyküm illen ve lâ zimmeh, yurdûneküm biefvâhihim ve te'bâ kulûbühüm ve ekserühüm fâsikuûn (9) işterev biâyâtillâhi semenen kaliylen fesaddû an sebiylihi, innehüm sâe mâ kânû ya'melûn (10) lâ yerkubûne fiy mü'minin illen ve lâ zimmeh, ve ulâike hü-mülmugtedûn (11) fein tâbû ve ekaâmus-salâte ve âtüzze-kâte feihvânüküm fiy-diyn, ve nufassül'ayâti likavmin ya'lemûn (12) ve in nekesû ey-mânehüm min ba'di ahdihi, ve ta'anû fiy diyniküm, fekaâtîlû eimmetelküfri innehüm lâ ey-mâne lehüm le'allehüm yentehûn (13) elâ tûkaâtîlûne kavmen nekesû ey-mânehüm, ve hemmû bi'ihracirresûl, ve hüm bede'üküm evvele merreh, etahşevnehüm, fallahû ehakku en tahşevhü in küntüm mü'miniyn.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدُوا عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَهُمْ
فَأَسْبَغِمْوهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝ كَيْفَ وَإِنْ
يَظْهَرُ عَلَيْكُمْ أَنْ يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا ذِمَّةً يَرْضَوْنَكُمْ
يَأْفَوا بِهِمْ وَيَأْتِي قُلُوبُهُمْ وَكَثَرَهُمْ فَاسْقُوتٌ ۝
لِشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنِينَ
إِلَّا ذِمَّةً وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ۝ فَإِنْ تَابُوا
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ
وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ وَإِنْ كَفَرُوا أَيْمَانُهُمْ
مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا إِنَّتُمْ
الْكَاذِبُونَ ۝ لَا يُؤْمِنُ الْإِيمَانُ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ۝
أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ
الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّوْكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ
فَاللَّهُ أَشَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

(7) Müşriklerin Allah yanında, peygamberi yanında nasıl ahitleri olabilir? Mesçid-i Haram yanında muahede ettikleriniz başka. Bunlar size doğruluk gösterdikçe siz de onlara doğruluk gösterin. Çünkü Allah ahit şikenlikten sakınanları sever. (8) Şâyet onlar galip gelselerdi hakkınızda ne karabete ¹ ne ahte riayetkâr olmayacak olanlarla nasıl ahit olabilir? Onlar sizi ağızlarıyla hoşnut ederler, yürekleri ise ondan çekinir. Onların pek çoğu da fâsıktır. (9) Onlar Allah'ın âyetlerini az bir paha ile satın aldılar, nâsı da Allah yolundan çevirdiler; ne çirkin şeyler yaptılar. (10) Onlar bir mü'min hakkında ne karabete, ne ahte riayetkâr olmazlar. İşte bunlar haddi aşan kimseler-

dir. (11) Eğer onlar küfürden dönerler de namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı da verirlerse artık onlar sizin din kardeşlerinizdir. Biz âyetleri, bilen bir cemaata tafsil ederiz. (12) Eğer ahitlerinden sonra andlarını bozarlar da dininizi dürtüşlerlerse ² küfrün ele başlarıyla öldüresiye vuruşun. Çünkü onların and ve ahitleri yoktur. Böylece küfürden vaz geçmiş olabilir. (13) Andlarını bozup peygamberi memleketten çıkarmaya tasaddi eden, daha evvel muhasamaya başlayan ³ bir cemaat ile öldüresiye vuruşmayacak mısınız? Onlardan korkuyor musunuz? Allah'tan korkmak elyaktır. Mü'min iseniz kıtalı bırakmayın.

¹ Veya anda.

² Yani ahkâm-ı İslâmı ta'yip ederlerse.

³ Veya daha evvel ahdi bozmaya başlayan.

قَالُوا هُمْ يَعِدُّنَهُمْ اللَّهَ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْرِجُهُمْ وَيَنْصُرُكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَنْصِفُ ضِدُّو رَقَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ۖ وَيَذْهَبُ غِيظَ
قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝
أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَنْصُرُوا
مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ ۚ أُولَٰئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ۝ إِنَّمَا يُعْمِرُ مَسَاجِدَ
اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ
الْمُهْتَدِينَ ۝ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَبِنَاءَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ
عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝ الَّذِينَ آمَنُوا
وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
أَعْظَمَ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ۝

(14) kaâtilûhüm yü'azzibhümullahü biey-
diyküm, ve yuhzihim ve yansurküm aley-
him ve yeşfi sudûre kavmin mü'miniyn
(15) ve yüzhib gayza kulûbihim, ve yetû-
bullahü alâ men yeşâ, vallahü aliyümün
hakiym (16) em hasibtüm en tütrekû ve
lemmâ ya'lemillâhülleziyne câhedû min-
küm ve lem yettehizû min dünüllâhi ve
lâ resûlihî ve lelmü'miniyne ve liyce, val-
lahü habiyrün bimâ ta'melûn (17) mâ
kâne lilmüşrikiyne en ya'mürü mesâci-
dallahi şâhidiyne alâ enfüsihim bilküfr,
ulâike habitat a'mâlehüm, ve fiynnâri-
hüm hâlidûn (18) innemâ ya'mürü me-
sâcidâllahi men âmene billâhi velyevmil'-
âhiri ve ekaâmessalâte ve âtezzekâte ve
lem yahşe illallahe fe'asâ ulâike en ye-
kûnû minelmühtediyn (19) ece'altüm si-
kaâyetelhâcci ve imâretelmescidilharâmi
kemen âmene billâhi velyevmil'âhiri ve
câhede fiy sebiylillâh, lâ yestevüne indal-
lah, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn
(20) elleziyne âmenû ve hâcerû ve câ-
hedû fiy sebiylillâhi biemvâlihîm ve en-
füsihim ağzamü dereceten indallah, ve
ulâike hümülfâizûn.

(14) Onlarla mukatele edin ki Allah onları elle-
rinizle tâzip etsin, rüsvay etsin, onlara karşı si-
ze yardım etsin, onlardan cefa gören mü'minlerin
sadrına şifa, kalbine ferah versin. (15) Onla-
rın yüreklerindeki (kini de) gussayı da gidersin,
Allah dilediğine tövbe nasip eder ¹. Allah hak-
kıyla âlimdir, hakimdir. (16) Allah içinizden ci-
hat edip Allah'tan, peygamberinden, mü'minle-
rinden başka sırdaş edinmeyenleri ayırt ² etmek-
sizin öyle bırakıldınız mı sandınız ³. Allah işle-
diklerinizden haberdardır. (17) Müşriklerin ken-
di küfürlerine kendileri şahit olup dururlarken on-
lara, Allah'ın mesçitlerini ⁴ mâmur kılmak ⁵ ya-
raşmaz. İşte onların amelleri beyhude olmuştur.

Onlar ateşte daim kalacaklardır. (18) Allah'ın
mesçitlerini yalnız Allah'a, âhiret gününe iman
getirip namazı dosdoğru kılan, zekâtını veren, din
babında ancak Allah'tan korkan kimse mâmur
kılar. İşte bunlar yol bulanlardan olabilirler. (19)
Hacılara su içirmeyi, Mesçid-i Haram'ı mâmur
etmeyi; Allah'a, âhiret gününe inanıp Tanrı yo-
lunda duruşan kimse gibi mi tuttunuz. Her ikisi-
nin işleri Allah yanında bir olmaz. Allah zalim-
leri ⁶ hidayete erdirmez. (20) İman getirip hicret
eden, Tanrı yolunda mallarıyla, canlarıyla vuru-
şan kimselerin Allah yanında mertebeleri pek bü-
yüktür. İşte fevz ve necât bulanlar onlardır.

¹ İslâma döndürür.

² Halis mü'min ile gayri halisi zâhire çıkarmak için
cihad eyle diye teklif olunur. Yoksa haddi zatında ayırt
olunmuştur.

³ Cihad teklif olunmaksızın öyle bırakıldınız mı sandı-
nız?

⁴ Mesçid-i Haramı veya mesçitlerden birini.

⁵ Merremet etmek, içine girmek, içinde oturmak.

⁶ Kâfirleri veya müşrikleri.

(21) yübeşsirühüm rabbühüm birahmetin minhü ve rıdvânin ve cennâtin lehüm fihâ na'iyümün mukfym (22) hâli-diye fihâ ebedâ, innallahe indehü ec-rün aziym (23) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettehizû âbâeküm ve ihvâneküm evli-yâe inistehabbûlküfre alel'iyân, ve men yetevellühüm minküm feulâike hümuzzâ-limûn (24) kul in kâne âbâüküm ve eb-nâüküm ve ihvânüküm ve ezvâcüküm ve aşıretüküm ve emvâlüniktireftümûhâ ve ticâretün tahşevne kesâdehâ ve mesâ-kinü terdavnehâ ehabbe ileyküm minal-lahi ve resûlihî ve cihâdin fiy sebiylihi feterabbesû hattâ ye'tiyallahü biemrih, vallahü lâ yehdiylkavmelfâsıkıyn (25) lekad nasarakünullahü fiy mevâtine ke-siyretin ve yevme huneyn, iz ağcebetküm kesretüküm felem tugni anküm şey'en ve dâkat aleykümül'ardu bimâ rehubet süm-me velleytüm müdbiriyn (26) sümme enzelallahü sekiynetehü alâ resûlihî ve alelmü'miniyne ve enzele cünûden lem te-revhâ, ve azzebellezeyne keferû, ve zâlike cezâülkâfiriyn.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتِ لَهُمْ
فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ۖ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ
وَأَخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنَّا نَسْتَحِبُّ الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ
يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۖ قُلْ إِنْ كَانَ
آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَنِسَاؤُكُمْ وَأَخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ أُقْتِرَ فُتُوحُهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا
وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۖ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ
فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ ۖ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ
قُلْتُ نَعْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَصَافَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِأَرْحَابَتْ
نُفْسٍ وَلَئِنَّكُمْ مُدْبِرِينَ ۖ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى
رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۖ

(21) Rabbileri onlara kendi tarafından bağışla-mayı, hoşnutluğu, daim duran halis bir nimeti havi Cennetleri müjdeler. (22) Onlar orada ebedî olarak kalırlar. Çünkü Allah yanında büyük bir mükâfat vardır. (23) Ey iman edenler! Babalarınızı ve biraderlerinizi, küfürü imandan üstün tutarlarsa yâr edinmeyin. İçinizden herkim onları yâr edinirse dostlukları makûs olmakla kendilerine zulüm etmiş olurlar. (24) Onlara de ki babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, zevceleriniz, aşıretleriniz, hısımlarınız, kazandığınız mallar, durgunluğundan korktuğunuz ticaret ikametinden hoşnut olduğunuz meskenler sizin için Tanrıdan,

peygamberinden, Tanrı yolunda duruşmadan da-ha sevimli ise ¹ bekleyin, ta ki Allah emrini ² getirmiş olsun. Allah fasıkları hidayete erdirmez. (25) * Allah bir çok yerlerde ³, çok olmanızın hoşunuza gittiği Hüneyn gününde size yardım etmiştir. İşte sizin çok olmanız sizden hiçbir şey savamadı. O yer geniş olmakla beraber yine size dar geldi. Nihayet arka çevirerek dönüp gittiniz. (26) Bu hezimetten sonra Allah peygamberine, mü'minlere badi-i sükûnet olan rahmeti indirdi, görmediğiniz askerler indirdi, kâfir olanları azap ve hezimete uğrattı. Bu da kâfirlerin cezasıdır.

¹ Bundan dolayı küffar ile ihtilâl olunacaksa.

² Azabını, veya feth-i Mekke'ye muntazır olun.

³ Savaş yerlerinde.

ثُمَّ يَوْبُ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
 غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
 نَجَسٌ فَلَا يَقْبَلُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَمَلِهِمْ هَذَا
 وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيَكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
 إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ قَالُوا الَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
 مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
 وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ
 وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ
 بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
 قَالَهُمُ اللَّهُ إِنِّي يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ
 وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ
 مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَٰهًا وَاحِدًا
 لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

(27) sümme yetûbullahü min ba'di zâlike men yeşâ', vallahü gafûrûn rahiym (28) yâ eyyühelleziyne âmenû innemel-müşrikûne necesün felâ yakrebûlmescidelharâme ba'de âmihim hâzâ, ve in hıftüm ayleten fesevfe yugniykûmullahü min fadlihî in şâ', innallahe aliy Mün hakiym (29) kaâtîlulleziyne lâ yû'minûne billâhi ve lâ bilyevmil'âhiri ve lâ yuharri-mûne mâ harremallahü ve resûlühü ve yediynûne diynelhakkı minelleziyne ûtul-kitâbe hattâ yu'tûlcizyete an yedin ve hüm sâgirûn (30) ve kaâletilyahûdü uzeyrûnibnullah, ve kaâletinnasârelme-siyhubnullâh, zâlike kavlühüm biefvâhihim, yudâhi'üne kavlelleziyne keferû min kabl, kaâtelehünullahü ennâ yû'fekûn (31) itte hazû ahabârehüm ve rühbânehüm erbâben min dūnillâhi velmesiyhabne meryem, ve mâ ümirû illâ liya'büdû ilâhen vâhidâ, lâ ilâhe illâ hû, sübhânehü ammâ yüşrikûn.

(27) Bu azaptan sonra yine onlardan dilediğinin tövbesini kabul eder. Allah gafurdur, rahîmdir. (28) Ey iman edenler! Müşrikler necasetten ibarettir. Artık bu yıldan sonra ¹ Mesçid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer darlıktan korkarsanız ² Allah dileyince inayetinden sizi yakında zengin kılar. Çünkü Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. ³ (29) Kitab'a mazhar olanlardan olup Allah'a ve âhiret gününe inanmayan, Allah'ın ve peygamberinin haram kıldığını haram saymayan, hak dini tutmayan kimselerle, boyun eğerek elleriyle cizye ⁴ verinceye kadar mukatele edin. (30) Ya-

hudiler ⁵ «— Aziz Allah'ın oğludur» dediler, hristiyanlar da «— Mesih, Allah'ın oğludur» dediler. Bu ise ağızlarında dolaşan asılsız sözlerdir ki bundan evvel kâfir olanların ⁶ sözüne benzetirler. Allah'tan bulsunlar, doğru yoldan nasıl yüz çeviriyorlar. ⁷ (31) Onlar bir tek mâbuda tapmaya emir olunmuşlar iken Allah'ı bırakarak Yehûd âlimlerini, hristiyan rahiplerini Meryem oğlu Mesih'i rab edindiler. Tanrıdan başka tapacak yoktur. O, onların şirk koşmalarından tamamıyla münezzehtir.

¹ Dokuzuncu sene-i Hicriyesinden sonra.

² Ticaretinizin durmasından.

³ Verdiği, vermediği hikmete uygundur.

⁴ Üzerlerinde takarrür eden vergi.

⁵ Bazı eski Yahudiler veya Medine'deki Yahudiler.

⁶ Melâike Allah'ın kızlarıdır diyenler gibi.

⁷ Veya nasıl yalan uyduruyorlar?

(32) yûriydûne en yutfiû mûrallahi bief-vâhihim, ve ye'ballahü illâ en yütimme nûrehü ve lev kerihelkâfirûn (33) hüvelleziy ersele resûlehü bilhüdâ ve diynil-hakkı liyuzhirehü aleddiyni küllihi ve lev kerihelmüşrikûn (34) yâ eyyühelleziyne âmenû inne kesiyren minel'ahbâri ver-rûhbâni liye'külûne emvâlennâsi bilbâtılı ve yasuddûne an sebiylillâh, velleziyne yeknizûnezzehbe velfıddate ve lâ yünfi-kuûnehâ fiy sebiylillâhi febeşşirhüm bi'azâbin eliyim (35) yevme yuhmâ aleyhâ fiy nâri cehenneme fetükvâ bihâ cibâhü-hüm ve cünûbühüm ve zuhûrühüm, hâzâ mâ keneztüm lienfûsiküm fezükuû mâ küntüm teknizûn (36) inne iddetesşühûri indallahisnâ aşere şehren fiy kitâbillâhi yevme halakassemâvâti vel'arda minhâ erbe'atün hurum, zâlikeddiynülkayyım, felâ tazlimû fiyhinne enfûseküm ve kaa-tılûlmüşrikiyne kâffeten kemâ yükaâtılû-neküm kâffeh, va'lemû ennallahe ma'al-müttekiyn.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ
إِلَّا أَنْ يَبْلُغَ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۝ هُوَ الَّذِي
أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَخْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَاكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيُصَدِّدُونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَفْهَمُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ يَوْمَ يُخَيَّرُ
عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَيُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَضُهُورُهُمْ هَٰذَا مَا كُنْتُمْ لَا تَفْهَمُونَ ۝ قَدْ قُوتُوا مَا كُنْتُمْ
تَكْنِزُونَ ۝ إِنَّ عَذَابَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خُلِقَ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ
مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلُمُوا فِيهِ
أَنفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ
كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ۝

(32) Onlar Tanrının ışığını ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Tanrı ise ancak kendi ışığını tamamlar, velevki kâfirler istemesinler. (33) Hak dini bütün dine galip kılmak için ¹ peygamberini ayn-ı hidayet olan Kur'an ile; hak dini ile gönderen O'dur. VeleVKi müşrikler istemesinler. (34) Ey iman edenler! Şüphe yok ki Yehûd âlimlerinin, hristiyan rahiplerinin bir çoğu haksız yere halkın mallarını rüşvet ile yerler. Halkı da Allah yolundan geri koyarlar. Altın, gümüş biriktirip Allah yolunda harcatmeyenlere elîm bir azap müj-

dele. (35) O gün, o mallar Cehennem ateşinde kızdırılıp onların alınları, yanları, sırtları onunla dağlanacak, «— Bu, kendiniz için biriktirdiğiniz şeydir, haydi biriktirdiğinizi tadın ² denecek. (36) Allah'ın yanında ayların sayısı Kitabında ³ göklerin, yerin yaratıldığı gündenberi on ikidir ⁴. Onların dördü ⁵ muhteremdir. İşte bu, dosdoğru bir dindir. ⁶ Artık o aylarda kendinize zulüm etmeyin ⁷. Bütün müşrikler sizin ile kıtal ettikleri gibi siz de bütün onlarla kıtal edin. Biliniz ki Allah sakınanlarla beraberdir.

¹ Ceziretül'arap'ta veya bazı mevkilerde veya kıyama-te yakın.

² Vebalini çekin.

³ İlminde, hükmünde.

⁴ Eskidenberi Araplar şuhur-ü kameriye'yi sayarlardı.

⁵ Recep, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem ayları.

⁶ Ne bozulur, ne ortadan kalkar. Veya İbrahim ve İsmail Aleyhisselâmın dini budur. Dört ay muhteremdir. Veya dosdoğru bir hesaptır.

⁷ Veya bütün senelerde haksız yere kıtal etmeyin.

إِنَّمَا النَّبِيُّ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُحِلُّونَ عَمَّا وَجَّهُوا مَوْنَهُ عَمَّا لِيُؤْطُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
فَيَحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنٌ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنَا قُلْنَا
إِلَى الْأَرْضِ رَضِينَا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ
فَمَا تَعِزُّونَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ۞
إِن تَفَرُّوا يَعْزِبْكُمْ عَنَّا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ إِن تَضُرُّوهُ فَقَدْ ضَرَّ اللَّهُ
إِذَا أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيًا أَشْنَاءِ مَا فِي
الْفَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّا اللَّهُ مَعْنَا
فَإَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ
لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى
وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۞

(37) innemennesiü ziyâdetün fiylküfr, yudallü bihilleziyne keferû, yuhillûnehü âmen ve yuharrimûnehü âmen liyuvâtü iddete mâ harremallahü feyuhillü mâ harremallah, züyyine lehüm sûü a'mâlihim, vallahü lâ yehdiylkavmelkâfiriyn (38) yâ eyyühelleziyne âmenü mâleküm izâ kıyle lekümünfirû fiy sebiylillâhissâ-kaltüm ile'ard, eredytüm bilhayâtiddün-yâ minel'âhireh, femâ metâ'ulhayâtiddünyâ fiyl'âhireti illâ kalivl (39) illâ tenfirû yü'azzibküm azâben eliymen ve yestebdil kavmen gayreküm ve lâ tedur-rühü şey'â, vallahü alâ külli şey'in ka-diyr (40) illâ tensurühü fekad nasarahullahü iz ahrechehülleziyne keferû sâniyesneyne iz hümâ fiylgaâri iz yekuûlü lisahibihî lâ tahzen innallahe ma'ânâ, fe'enzellallahü sekiynetehü aleyhi ve eyyedehü bicünûdin lem terevhâ ve ce'ale kelimetelleziyne keferûssüflâ, ve kelimetullahi hiyel'ulyâ, vallahü aziyzün hakim.

(37) Tehir ¹ etmek küfürü arttırmaktan ibarettir ². Kâfir olanlar bununla sapık kalıyorlar, onu bir sene helâl, diğer sene haram sayarlar, şunun için ki Allah'ın haram kıldığı ayların sayısına uygun kılınsınlar da Allah'ın haram kıldığını helâl sayınsınlar. Onlara kötü işleri hoş görünmüştür. Allah kâfirlere hidayet etmez. (38) Ey iman edenler! Size ne oldu ki Allah yolunda gazaya ³ çıkın dendi mi yere yapışıp oyalandınız, durdunuz? Âhirete bedel dünya diriliğine mi razı oldunuz? Dünya diriliğinin faydası âhirete nisbetle az bir şeyden ibarettir. (39) Eğer gazaya çıkmazsanız Allah sizi acıklı bir azaba duçar eder. Yerinize

başka bir kavmi ⁴ getirir. Siz ona hiç bir zarar veremezsiniz. Allah her şeye hakkıyla kaadirdir. (40) Şâyet siz peygambere yardım etmezseniz Allah yardım edecek, çünkü kâfir olanlar onu ikiden biri olarak ⁵ Mekke'den çıkardıkları, her ikisi mağarada bulundukları, arkadaşına «— Gam çekme Allah bizim ile beraberdir» dediği zaman Allah ona yardım etmişti. Allah üzerine bâdi-i sükûnet olan rahmetini indirdi. Onu mağarada, savaş yerlerinde görmediğiniz askerler ile teyid etti. Kâfirlerin şirke dâvet sözlerini pek kıymetsiz kıldı. En yüce söz Tanrı sözü ⁶ dür. Allah galib-i yektadır, hakimdir.

¹ Muhterem olan ayların hürmetini, dünya menfaatleri için diğer bir aya tehir etmek meselâ Receb'i Şaban'a veya Zilkade ve Zilhicce ve Muharrem'i Safer'den sonraya tehir etmek gibi.

² Küfürde artması hakkın haram ettiğini helâl, helâl

ettiğini haram kılmalarından dolayıdır.

³ Tebük gazvesine.

⁴ Muti bir kavmi.

⁵ Yani bir tek arkadaşı varken.

⁶ Tevhit veya islâma dâvet.

(41) infirû hıfâfen ve sikaâlen ve câhidû biemvâliküm ve enfûsiküm fiy sebiylil-lâh, zâliküm hayrûn leküm in küntüm ta'lemûn (42) lev kâne aradan kariyben ve seferen kaâsiden lettebe'ûke ve lâkin be'udet aleyhimüşşukkah, ve seyahlifûne billâhi levistetağnâ leharecnâ ma'aküm, yühlikûne enfüşehüm, vallahü ya'lemü innehüm lekâzibûn (43) afallahü ank, lime ezinte lehüm hattâ yetebeyyene lekel-leziyne sadakuû ve ta'lemelkâzibiyn (44) lâ yeste'zinükelleziyne yü'minûne billâhi velyevmil'âhırî en yücâhidû biemvâlihîm ve enfûsihîm, vallahü aliymün bilmüttেকıyn (45) innemâ yeste'zinükelleziyne lâ yü'minûne billâhi velyevmil'âhırî vertâbet kulûbühüm fehüm fiy reybihim yeterdeddûn (46) ve lev erâdûl-hurûce le'eaddû lehü uddeten ve lâkin kerihallahünbi'âsehüm fesebbetahüm ve kıylak'udû ma'alkaâ'diyn (47) lev hacerû fiyküm mâ zâdüküm illâ habâlen ve le'evda'û hılâleküm yebguûnekümülfiteh, ve fiyküm semmâ'üne lehüm, vallahü aliymün bizzâlimiyn.

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ لَوْ كَانَتْ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَا تَبْعُوكُمْ وَلَكِنْ بَعْدَتْ عَنْهُمْ الشَّقَّةُ وَيَصْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا مَخَرَجًا مَعَكُمْ فَهُلْ كُنَّا أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمُ الْبَالِغِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآمَنَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَا عُدُوًّا لَهُمْ وَعَدَاً وَكَرِهَهُ اللَّهُ أَنْبِغَاثُهُمْ فَبَطَلَتْهُمْ وَقِيلَ لَهُمْ لَقَدْ وَاعَدْنَا الْغَائِبِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِئَكُم مَّا زَادُوكُمُ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمْ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَآءٌ مَعُونَةٌ وَاللَّهُ عَلَيْهِمُ بِالْظَالِمِينَ ﴿٤٧﴾

(41) Hafif, ağır olarak ¹ gazaya çıkın. Tanrı yolunda mallarınızla, canlarınızla duruşun. Bu husus hakkınızda hayırlı olur. Bu bapta sevap ve ikabı bilerseniz ağır davranmazdınız. (42) Eğer o dâvet ettiğin şey, kolay bir kazanç, orta bir sefer olsaydı onlar sana tâbi olurlardı. Fakat meşakkatle katedilen mesafe onlara uzak geldi. Onlar «— Gücümüz yetseydi elbette sizinle beraber çıkardık» diye Allah'a yemin edeceklerdir. Onlar yalan ile kendilerini helâk ediyorlar. Allah onların yalancı olduklarını bilir. (43) Allah seni affetsin. Fakat gerçek söyleyenler sence belli olmadan, yalancıları bilmeden evvel neye onlara ² izin verdin. (44) Allah'a, âhîret gününe inananlar mallarıyla, canlarıyla duruşmadan, geri kalma husu-

sunda senden izin istemezler. Allah geri kalmadan sakınanları hakkıyla bilir. (45) Senden izin isteyenler ancak Allah'a, âhîret gününe inananlar, kalplerinde şüphe bulunanlardır. İşte onlar şüphelerinde tereddüt ve hayret içindedirler. (46) Onlar cenge çıkmak isteselerdi sefer hazırlıklarını tedarik edebilirlerdi. Fakat Allah onların cenge gitmelerini istemedi de onları korkaklık ve tembellik ile geciktirdi. Onlara «— Evlerde oturanlar ile ³ beraber oturun» denildi. (47) Eğer sizinle cenge çıksalardı şer ve fesadı artırmadan başka birşey yapmazlardı. Aranıza, fitne ⁴ sokmak isteyerek koğuculukla seğirdir dururlardı. İçinizde onlara kulak asanlar vardır. Allah zalimleri hakkıyla bilir.

¹ Hafif yüklü, ağır yüklü veya süvari, piyade veya büyüğünüz küçüğünüz veya zayıfınız, şişmanınız veya zengin, fakir yani hepiniz.

² Tebük'ten geri kalmak hususunda izin isteyen mü-

nafıklara.

³ Kadınlar, çocuklar, mâzur olanlar ile.

⁴ Aranızı bozmak, karışıklık çıkarmak gibi.

لَقَدْ أَنْغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَفَلَّوْا كَالْأُمُورِ
 حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾
 وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَذُنْ بِي وَلَا تَنْتَبِئِ الْأَمْرَ فِي الْفِتْنَةِ
 سَقَطُوا وَإِنْ جَهَنَّمُ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾
 إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ فَسَبِّحْهُنَّ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ
 يَقُولُوا أَقْدَارًا مِنْ قَبْلُ وَبِئْسَ مَا يَكُونُ ﴿٥٠﴾
 قُلْ لَنْ يُصِيبَكَ إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى
 اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا
 إِلَّا أَخَذَ الْخُسَيْنَيْنِ وَنَحْنُ نَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ
 اللَّهُ بِكِتَابٍ مِنْ عِندِهِ أَوْ بِأَيْدِيكُمْ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا
 مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا
 لَنْ يُقَبَّلَ مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾
 وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَّلَ مِنْهُمْ تُفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ
 كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
 كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

(48) lekadibteguûlfitnete min kablü ve ve kallebû lekel'ümüre hattâ câelhakku ve zahare emrullahi ve hüm kârihûn (49) ve minhüm men yekuûlü'zen liy ve lâ teftinniy, elâ fiylfitneti sekatû, ve inne cehenneme lemuhytatün bilkâfiriyn (50) in tûsıbke hasenetün tesü'hüm, ve in tûsıbke musiybetün yekuûlü kad ehaznâ emrenâ min kablü ve yetevellev ve hüm ferihûn (51) kul len yusibenâ illâ mâ ke-teballahü lenâ, hüve mevlânâ, ve alallahi felyetevekkelimü'minûn (52) kul hel te-rabbesüne binâ illâ ihdelhusneyeyn, ve nahnü neterabbesu biküm en yusı-bekümullahü bi'azâbin min indihî ev bieydiynâ, feterabbasû innâ ma'aküm müterabbısûn (53) kul enfikuû tav'an ev kerhen len yütekabbele minküm, inne-küm küntüm kavmen fâsikiyn (54) ve mâ mene'ahüm en tukbele minhüm nefe-kaâtühüm illâ ennehüm keferû billâhi ve biresûlih, ve lâ ye'tûnessalâte illâ ve hüm kûsâlâ ve lâ yünfikuüne illâ ve hüm kâ-rihûn.

(48) * Onlar bundan evvel ¹ fitne ve fesat araştırmışlar, hakkında işler çevirmişlerdi ². Onlar istemedikleri halde hakkın yardımı yetiştirdi, Allah'ın emri üstün oldu ³. (49) Onlardan bazıları «— Bana izin ver de beni fitneye, günaha sokma» derler. Haberinizi olsun ki kendileri fitne ve nifaka düşmüşlerdir. Muhakkak ki Cehennem kâfirleri kuşatır. (50) Sana bir iyilik ⁴ gelirse o iyilik onları hasetlerinden tasaya düşürür. Şayet sana bir musibet ⁵ erişirse «— Biz bundan evvel işimizi yoluna koyduk.» ⁶ derler, bu musibete sevinerek dönüp giderler. (51) De ki Allah'ın bizim için Levh-i Mahfuz'da yazdığından başka bize hiç birşey erişmez, O, bizim mevlâmızdır. Ar-

tık mü'minler yalnız Allah'a mütevekkil olsunlar. (52) De ki sizin beklediğiniz ancak hakkımızda iki iyilikten ⁷ biridir. Biz de hakkınızda Allah'ın sizi, ya kendi tarafından veya bizim elimizle bir azaba duçar etmesini bekliyoruz. Haydi siz akıbetimizi bekleyiniz, biz de sizinle beraber akıbetinizi bekleyelim. (53) De ki gerek gönül hoşluğuyla, gerek gönül hoşsuzluğuyla harcediniz ⁸, harcettikleriniz asla kabul olunmayacaktır. Çünkü sizler cihattan geri kalmakla fasık kimseler oldunuz. (54) Onların Allah'a ve peygamberini tanınamaları, namaza üşenerek gelmeleri, istemeyerek harcettikleridir ki harcettikleri şeyin kabul olunmasına mâni olmuştur.

¹ Tebüğ gazvesinden evvel.

² Bir takım hile ve desiselerle icraatını altüst etmeye teşebbüs etmişlerdi.

³ Dini âli oldu.

⁴ Zafer, ganimet gibi.

⁵ Yara şiddet gibi.

⁶ Durendişane hareket ettik, gizlice düşmanlarla uyuştuk, seferden geri kaldık bize ne!

⁷ Fetih ile şehadet.

⁸ Cihad uğurunda ister istemez harcetseniz de.

(55) felâ tu'cibke emvâlühüm ve lâ ev-lâdühüm, innemâ yürîydullaahü liyü'azzi-behüm bihâ fiylhayâtiddünyâ ve tezheka enfüsühüm ve hüm kâfirûn (56) ve yah-lifûne billâhi innehüm leminküm, ve mâ-hüm minküm ve lâkinnehüm kavmün yefrekuûn (57) lev yecidûne melce'en ev magaârâtîn ev müddehalen levellev ileyhi ve hüm yecmehûn (58) ve minhüm men yelmizûke fiyssadakaât, fein u'tu minhâ radû ve in lem yu'tav minhâ izâ hüm yeshatûn (59) ve lev ennehüm radû mâ âtâhümullahü ve resûlühü ve kaâlû has-bünallahü seyü'tinallahü min fadlihî ve resûlühü innâ ilallahî râğıbûn (60) inne-massadakâtü lîlfukarâi velmesâkiyni vel'-âmiliyne aleyhâ velmüellefeti kulûbühüm ve firrikaâbi velgârimiyne ve fiy sebiylil-lâhi vebnissebiyl, fariydaten minallah, vallahü aliyümün hakiym (61) ve minhü-mülleziyne yü'zûnennebiyye ve yekuûlûne hüve üzün, kul üzünü hayrin leküm yü'-minü billâhi ve yü'minü lilmü'miniyne ve rahmetün lilleziyne âmenü minküm, vel-leziyne yü'zûne resûlullahi lehüm azâbün eliyim.

فَلَا تُجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَآ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ۝
وَيَجْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْهُمْ لَكُمْ وَمَا هُمْ بِمِنكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ
يَفْرَقُونَ ۝ لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَغَارًا أَوْ مَدْخَلًا
لَّوَلُوا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ۝ وَمِنْهُمْ مَنْ يَلِرُكَ فِي
الْصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا
إِذَا هُمْ سَحْطُونَ ۝ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ
فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ۝ إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ
لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ
وَفِي الرِّقَابِ وَالْعَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ
وَبِضْئَةٍ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ ۝ وَمِنْهُمْ الَّذِينَ
يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ ذُنْ قُلْ ذُنْ خَيْرٌ لَّكُمْ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

(55) Onların malları, çocukları hoşuna gitmesin. Allah ancak dünya diriliğinde onunla onlara azap ¹ etmeyi, kâfir olarak canlarının çıkmasını istiyor. (56) Onlar sizlerden olduklarına dair Allah'a yemin ederler, halbuki onlar sizlerden değildirler. Fakat ödle, korkak bir güruhturlar. (57) Onlar sığınacak bir yer veya mağara veya girecek bir delik bulsalar sizden kurtulmak için çabucak oraya sokulurlardı. (58) Münafıklardan bir kısmı sadakaları taksim hususunda seni ayıplarlar, eğer onlara o sadakalardan istedikleri kadar verilse râzı olurlar. Şayet bir şey verilmezse hemen darılırlar ². (59) Onlar Allah ve peygamberin kendilerine verdiği şeye râzı olsalar da «— Allah bize elverir. Allah bize fazl-u kere-

minden vereceği gibi peygamber de ganimet verecektir, biz Allah'tan ümitvarız, deselerdi haklarında iyi olurdu. (60) Sadakalar yalnız züğürtler ve yoksullara, sadakaları toplamaya memur olanlara ³, müellife-i kulûbe ⁴, azat kılınacak kölelere, borçlulara, Allah yolunda sarfa ⁵ ve yolculara mahsustur. Bu ahkâm Allah tarafından farz kılınmıştır. Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. (61) Münafıklardan bazıları peygamberi rencide ederler, «— Kulak kesildi», her şeye inanıyor derler. Onlara de ki o, sizin için hayr'ı ıstır bir kulaktır. Allah'a inanır, mü'minlerin sözüne inanır. İçinizden iman getirenlere de aynı rahmettir. Allah'ın peygamberini rencide edenler için acıklı bir azap vardır.

¹ Evlât sıkıntısı vermek, fevt olan şeye teessüf çekmek gibi azap.

² Yahut çok verilirse sevinirler. Az verilse kızarlar.

³ Yani aylıkları buradan verilir.

⁴ İslâma ısınmak için islâmda sebat etmek için müs-limlere, şeref-i islâm ile müşerref olmak için gayr-i müs-limlere verilir.

⁵ Levazım-ı harbiye burada dahildir.

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُزْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
 أَنْ يُرْضَوْهُ إِنَّكُمْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ
 مِنْ يُحَادِّدِ اللَّهُ وَرَسُولَهُ قَاتِلُهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا
 ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ
 عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَخِرُوا
 إِنْ لِلَّهِ الْخَبِيرُ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ
 إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ بِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ
 كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ
 إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نَعْفٌ طَائِفَةٌ
 بَأْتَهُمْ كَانُوا يُجْرِمُونَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
 بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ
 عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
 إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
 وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ
 حَسْبُهُمْ وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكُفَّارِ ﴿٦٨﴾

(62) yahlifûne billâhi leküm liyurdûküm, vallahü ve resûlühü ehakku en yürdühü in kânû mü'miniyn (63) elem ya'lemû ennehü men yuhâdidillahe ve resûlehü fe'enne lehü nâre cehenneme hâlididen fiyhâ, zâlikelhiyyül'azıym (64) yahzerülmünâfikuüne en tünezzele aleyhim sûretün tünebbiühüm bimâ fiy kulûbihim, kulistehziu, innallahe muhricün mâ tahzerün (65) ve lein se'eltehüm leyekuûlünne innemâ künnâ nahûdu ve nel'ab, kul ebilâhi ve âyâtihi ve resûlihi küntüm testehziün (66) lâ ta'tezirû kad kefertüm ba'de iymâniküm, in na'fü an tâifetin minküm nü'azzib tâifeten biennehüm kânû mücrimiyn (67) elmünâfikuüne velmünâfikaâtü ba'duhüm min ba'd, ye'mürüne bilmünkeri ve yenhevne anilma'rûfi ve yakbidüne eydiyehüm, nesûllahe fenesi-yehüm, innelmünâfikıyne hümlûlfâsikuün (68) ve'adallahülmünâfikıyne velmünâfikaâti velküffâre nâre cehenneme hâlidıy- ne fiyhâ, hiye hasbühüm, ve le'anehümul- lah, ve lehüm azâbün mukiym.

(62) Münafıklar, sizi hoşnut etmek için Allah'a yemin ederler. Halbuki Allah ve peygamberini hoşnut etmek elyaktır. Eğer mü'min iseler Resulünü rencide etmezler. (63) Onlar bilmiyorlar mı ki Allah'a ve peygamberine düşmanlık eden için Cehennem ateşi vardır, kendileri orada daimdir. İşte bu, büyük bir rüsvaylıktır. (64) Münafıklar Müslümanlara kalplerindeki haber verecek bir sûre inmesinden endişe ederler. Onlara de ki, istihza edin durun. Allah endişe ettiğinizi meydana çıkaracaktır. (65) * Onlardan istihzalarının sebebini soracak olsan «— Biz yalnız türlü türlü söze dalyorduk, eğleniyorduk» derler. De ki «— Allah ile, âyetleri ile, peygamberi ile mi is-

tihza ediyordunuz? (66) İtizar etmeyin, siz imanınızdan sonra muhakkak kâfir oldunuz ¹. Sizin bir güruhunuzu affetsek bile ² yine diğer bir güruhu günahkâr olduğundan dolayı azaba duçar edeceğiz. (67) Münafık erkekler ile münafık kadınlar nifakta hep birdir. Kötülüğü emir ederler, iyiliği nehiy ederler. Ellerini de sımsıkı tutarlar ³. Onlar Allah'ı unuttular, Allah da onları unuttu ⁴. Çünkü münafıklar fasık kimselerdir. (68) Allah münafık erkekler ile münafık kadınlara, kâfirlere orada daima kalmak üzere Cehennem ateşini vaatetmiştir. Bu, onlara yetiştir. Bir de Allah onları rahmetinden uzak tutmuştur. Onlar için kendilerini kımıldatmayacak azap vardır.

¹ Küfrü izhar ettiniz.

² Yani tövbe edenleri.

³ Cimridirler.

⁴ Onlar Allah'ın emrini unuttular, Allah da onları inayetinden mahrum etti.

(69) kelleziyne min kabliküm kânû eşedde minküm kuvveten ve eksere emvâlen ve evlâdâ, festemte'û bihalâkühim, festemta'tüm bihalâküküm kemestemte'alleziyne min kabliküm bihalâkühim ve hudtüm kelleziy hâdû, ulâike habitat a'mâlihüm fiddünyâ vel'âhireh, ve ulâike hümlühasirûn (70) elem ye'tihim nebe'üllezeyne min kablihüm kavmi nuhin ve âdin ve semûde ve kavmi ibrahîyme ve ashâbi medyene velmü'tefikât, etethüm rüsûlühüm bilbeyyinât, femâ kânallahü liyezlimühüm ve lâkin kânâ enfüsehüm yezlimûn (71) velmü'minûne velmü'minâtü ba'duhüm evliyâü ba'd, ye'mürûne bilma'rûfi ve yenhevne anilmünkeri ve yukıymûnassalâte ve yü'tünezzekâte ve yutıyûnallahe ve resûleh, ulâike seyerhamühümullah, innallahe aziyzün hakiym (72) ve'adallahülmü'miniyne velmü'minâtı cennâtin tecriy min tahtihel'enharü hâlidıyne fiyhâ ve mesâkine tayyibeten fiy cennâti adn, ve rıdvânün minallahi ekber, zâlike hüvelfevzül'aziym.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَكَثْرَ
أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخِلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ
بِخِلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخِلَاقِهِمْ
وَخُضْتُمْ كَالَّذِينَ خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾
أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمُ
رُسُلُهُنَّ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُظِلَّيْنَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُنَّ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٧١﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

(69) Münafıklar : Siz, evvelkiler gibisiniz. Halbuki onlar sizden daha kuvvetli idiler. Malları, çocukları daha çoktu. Onlar bu dünyada nasiple-rince behredar oldular. Sizden evvelkilerin nasip-lerince behredar oldukları gibi ¹ siz de nasiplerinizce öyle behredar oldunuz. Onların bâtila daldıkları gibi siz de öyle daldınız. İşte bünyada, âhirette, amelleri beyhûde olanlar onlardır. İşte ziyankârlar onlardır. (70) Onlardan evvel gelen Nuh, Âd, Semud kavimlerinin, İbrahim kavminin, Medinelilerin altı üstüne geçen kasabalar ahalisinin kıssaları onlara naklolunmadı mı? Onlara peygamberleri açık mucizeler getirmişti. Onlar tekzip etmekle helâk oldular. Allah onlara zu-

lüm etmedi. Fakat onlar kendilerine zulüm ettiler. (71) Mü'min erkekler ile mü'min kadınlar da birbirlerinin yâr ve muavinidir. Onlar iyiliği emir, kötülüğü nehiy ederler. Namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler. Allah ve peygamberine ita'at ederler. İşte onları Allah esirgeyecektir. Çünkü Allah galib-i yektadır. Hakimdir. (72) Allah, mü'min erkekler ile mü'min kadınlara ağaçları altından ırmaklar akar uçmakları, orada daim kalmak üzere vaadetmiştir. Aden ² uçmaklarında, temiz, pâk meskenler de vaad buyurmuştur. Allah tarafından bir hoşnutluk herşeyden büyüktür. İşte büyük fevz ve necat budur.

¹ Nasipleri kadar dünyada zevk ve safa ile hayatlarını imrar ettikleri gibi.

² Veya ikamet olunacak uçmalarda.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَا لَهُمْ حِصْنٌ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ * يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا
وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ
يُبَالِغُونَ فِي إِتْمَانِهِمْ أَنْ يَفْتَمُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ
فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتُوبُوا يَعِدْ بِهِمُ اللَّهُ
عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرٍ * وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ تَبَايَعُوا أَنْ يَكُونَ لَهُمْ
لِنَصْرَتِكَ وَلَنْ يَكُونَ مِنَ الصَّاحِبِينَ * فَلَمَّا أَتَاهُمْ مِنْ
فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ * فَأَعْقَبَهُمْ
نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ
مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ * أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ *
الَّذِينَ يَلِيزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جَهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ
سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ *

(73) yâ eyyühennebiyyü câhidilküffâre velmünâfikıyne vagluz aleyhim, ve me'vâ-hüm cehennem, bi'selmasıyr (74) yahli-fûne billâhi mâ kaâlû, ve lekad kaâlû ke-limetelküfri ve keferû ba'de islâmihim, ve hemmû bimâ lem yenâlû, ve mâ neka-mû illâ en egnâhümullahü ve resûlühü min fadlih, fein yetûbû yekü hayren le-hüm, ve in yetevellev yu'azzibhümullahü azâben eliyen fiddünyâ vel'âhireh, ve mâ lehüm fiyl'ardı min veliyyin ve lâ nasıyr (75) ve minhüm men âhedallahe lein âtânâ min fadlihî lenessaddekanne ve lenekûnenne minassâlihıyn (76) fe-lemmâ âtâhüm min fadlihî bahılû bihi ve tevellev ve hüm mu'ridûn (77) feağ-kabehüm nifâkan fiy kulûbihim ilâ yev-mi yelkavnehü bimâ ahlefûllahe mâ ve'-adûhü ve bimâ kânû yekzibûn (78) elem ya'lemû ennallahe ya'lemü sırrehüm ve necvâhüm ve ennallahe allamülguyûb (79) elleziyne yelmizûnelmuttavvı'ıyne minel mü'miniyne fissadakaâti velleziyne lâ yecidûne illâ cühdehüm feyesharûne minhüm sehirallahü minhüm ve lehüm azâbün eliyem.

(73) Ey Peygamber! Kâfirler ile münafıklar ile duruş dur. Onlara sert ol, onların yurtları Cehennemdir. O, ne kötü uğraktır. (74) Onlar sövüp saymadıklarına dair Allah'a yemin ederler. * Onlar küfür sözü söylemişler, İslâm'ı izhardan sonra kâfir olmuşlar, ellerine geçemeyecek bir şeyi¹ elde etmek istemişlerdi. Onların peygamber ve mü'minlere kin tutmaları ve garazkârlıkları ise ancak Allah ve peygamberinin inayeti sayesinde mü'minleri zengin ettiğinden neş'et etmiştir. Eğer nifaktan tövbe ederlerse haklarında hayırlı olur. Şâyet imandan yüz çevirirlerse Allah onları dünyada, âhirette acıklı bir azap ile azap edecektir. Onların yeryüzünde ne bir yâri, ne de bir medetkârı yoktur. (75) İçlerinden öyleleri vardır ki «— * Allah bize inayetinden servet verirse mut-

lak sadaka veririz, Salihlerden oluruz» diye Allah ile ahdlaşmışlardı. (76) Allah onlara inayettinden servet verince cimri kesildiler, ta'attan da yüz çevirdiler. Onlar dönektiler. (77) Artık Allah, kendisine karşı vaadettikleri şeyden caydıklarından, yalancı olmalarından dolayı kavuşacakları kıyamet gününe kadar kalplerinde nifaka yer verdi. (78) Onlar, Allah'ın sırlarını, gizli sözlerini bildiğini, bütün gayıpları bilip hiç birinin ilminden hariç olmadığını bilmiyorlar mı? (79) Mü'minlerden gönülleriyle sadaka verenleri, çabalaya çabalaya ele geçirdiklerini tasadduk edenleri tâ'yip edip bunları maskaralığa alanları Allah maskara eder. Onlar için acıklı bir azap vardır.

¹ Ansızın katil.

(80) istagfirlehim ev lâ testagfirlehim, in testagfirlehim seb'iyne merreten felen yagfirallahü lehüm, zâlike biennehüm keferû billâhi ve resûlih, vallahü lâ yehdiyl-kavmelfâsikıyn (81) ferihalmuhallefûne bilmak'adihim hilâfe resûlillâh, ve kerihû en yücâhidû biemvâlihüm ve enfüsihüm fiy sebiylillâh, ve kaâlû lâ tenfirû fiyl-harr, kul nârü cehenneme eşeddü harrâ, lev kânü yefkahûn (82) felyadhakû kaliyen velyebkû kesiyra, cezâen bimâ kânü yeksibûn (83) fein rece'akâllahü ilâ tâifetin minhüm feste'zenûke lilhurûc, fekul len tahrucû ma'ye ebeden ve len tûkaâtîlû ma'ye adüvv, inneküm radiytüm bilku'ûdi evvele merretin fak'udû ma'alhâlifiyn (84) ve lâ tûsalli alâ ehadin minhüm mâte ebeden ve lâ tekum alâ kabrih, inneküm keferû billâhi ve resûlihî ve mâtû ve hüm fâsikuûn (85) ve lâ tu'cibke emvâlühüm ve evlâdühüm, in-nemâ yûriydullahü en yu'azzibehüm bihâ fiddünyâ ve tezheka enfüsühüm ve hüm kâfirûn (86) ve izâ ünzilet sûretün en âminû billâhi ve câhidû ma'a resûlihiste'-zeneke ûlûttavli minhüm ve kaâlû zernâ nekün ma'alkaâ'idıyn.

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْخَالِفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلَيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلَيَكُونُوا نَكَبَرًا جُزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْعُقُودِ أُولَئِكَ فَاعْبُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تَصِلْ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَا تَوَّابُونَ فَايْقُنُوا ﴿٨٤﴾ وَلَا تَعْجَبْ أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ أَتَيْنَا بِدِينِ اللَّهِ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ مَنُوبُوا لِلَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

(80) Onlar için ister istiğfar et, ister istiğfar etme, hepsi birdir. Onlar için yetmiş kere istiğfar etsen bile yine Allah onları yarlıgamayacaktır. Bu keyfiyet onların Allah'ı ve peygamberini tanımadıklarından dolayıdır. Allah fasık kavmi ¹ hidayete erdirmez. (81) Resûlullahın hilâfında olarak ² Medine'de oturup kalkmak ile Tebük'ten geri kalanlar sevindiler, Tanrı yolunda mallarıyla, canlarıyla duruşmayı istemediler. Birbirlerine «— Sıcakta gazaya çıkmayınız» dediler. Onlara de ki Cehennem ateşi daha sıcaktır, bilselerdi geri kalmazlardı. (82) Artık bu geri kalanlar kazandıkları nifakın cezası olarak az gülsünler, çok ağlasınlar ³. (83) Allah seni münafıklardan bir gürüha ⁴ avdet ettirdiği zaman şâyet senden cenge çıkmak için izin isterlerse onlara de ki benim ile ebedi-

yen cenge çıkamayacaksınız, benim ile hiçbir düşmana karşı kıtal etmeyeceksiniz. Çünkü siz evvelki defa ⁵ oturmaya râzı oldunuzdu. Şimdi de evde geri kalanlarla beraber oturun. (84) Onlardan hiçbir kimsenin namazını asla kılma, kabrinde de durma ⁶, çünkü onlar Allah ve peygamberini tanımadılar, fasık olarak öldüler. (85) Onların malları, çocukları hoşuna gitmesin. Allah ancak dünyada onlara bununla azap etmeyi, kâfir oldukları halde canlarının çıkmasını istiyor. (86) «— Allah'a iman getirin, peygamberi ile beraber duruşun» diye tamamen veya kısmen bir sure indirildi mi? Münafıklardan servet sahipleri ⁷ senden izin isterler, «— Bizi bırak da oturanlarla beraber bulunalım» derler.

¹ Küfürde mütemerrit olan kavmi

² Veya Resûlullahtan sonra.

³ Dünyada az gülecekler âhirette çok ağlayacaklardır. Bu hal gam ve sürurdan kinaye de olabilir.

⁴ Medine'de geri kalanlara.

⁵ Tebük gazvesinde.

⁶ Defni için veya ziyaret için kabrine gitme!

⁷ Veya münafıkıynin ele başları.

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَانِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾ وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ مَا عَلَى الْحُسَيْنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾ وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا تَوَكَّلْتُمْ لَهُمْ قُلْتُ لَا أَجِدُ فِيكُمْ شَيْئًا عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَاعْيَنُهُمْ تَقِيضُ مِنَ الدَّمِ حَرَجًا أَتَايَا يُفِقُونَ ﴿٩٢﴾ إِنَّمَا السَّكِينُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنَاءُ رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

(87) radû bien yekûnû ma'alhavâlifi ve tubi'a alâ kulûbihim fehüm lâ yefkahûn (88) lâkinirresûlü velleziyne âmenû ma'ahü câhedû biemvâlihîm ve enfûsihîm, ve ulâike lehümülhayrâtü ve ulâike hü-mülmüflihûn (89) e'addallahü lehüm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâ-lidiyne fiyhâ, zâlikelfevzül'azîym (90) ve câelmu'azzirûne minel'a'râbi liyü'zene lehüm ve ka'adelleziyne kezebûllahe ve resûle, seyüsiybülleziyne keferû min-hüm azâbün eliyim (91) leyse aladdu'afâi ve lâ alelmardâ ve lâ alelleziyne lâ yeci-dûne mâ yünfikuûne haracün izâ nasahû lillâhi ve resûlih, mâ alelmuhisiniyne min sebiyl, vallahü gafûrûn rahîym (92) ve lâ alelleziyne izâ mâ etevke litahmilehüm kulte lâ ecidü mâ ahmilüküm aleyhi te-vellev ve a'yünühüm tefiydu mineddem'i hazenen ellâ yecidü mâ yünfikuûn (93) innemessebiylü alelleziyne yeste'zinûneke ve hüm agniyâ', radû bien yekûnû ma'al-havâlifi ve taba'allahü alâ kulûbihim fe-hüm lâ ya'lemûn.

(87) Onlar geri kalanlarla beraber bulunmaya razı oldular, kalplerine nifak mührü vuruldu. Artık onlar anlamazlar. (88) Fakat peygamber ve onunla beraber mü'min olanlar, mallarıyla, canlarıyla duruştular. İşte onlar için iyilikler vardır ¹. Umduklarına erenler de onlardır. (89) Allah onlar için altından ırmaklar akar uçmaklar hazırlamıştır ki orada daim kalacaklardır. İşte büyük fevz ve necat budur. (90) Bedevilerden özür dileyenler kendilerine izin verilsin diye geldiler. Allah ve peygamberine yalan söyleyenler de oturup kaldılar, onlardan kâfir olanlara acıklı azap isabet edecektir. (91) Âcizlere, hastalara ve sefer uğrun-

da harcedecek birşey bulamayanlara Allah ve peygamberi uğrunda hayırhahlık göstermek üzere ² harbe gitmemekte bir beis yoktur. İyilik edenlere ³ hiçbir itap yolu yoktur. Allah gafurdur, rahimdir. (92) Binek veresin diye sana geldikleri zaman onlara sizin için binek bulamam dediğin vakit sefer uğrunda harcedecek birşey bulamadıklarından göz yaşı dökerek, tasalanarak dönüp gidenlere de itap yoktur. (93) İtap yolu ancak zengin oldukları halde senden izin isteyenlere düşer. Onlar geri kalanlarla beraber bulunmaya râzı oldular. Allah kalplerine gaflet mühürü vurmuştur, artık onlar bilmezler.

¹ Ganimet, nusrat, Cennet, keramet.

² Gizli ve aşikâr iman ve ita'at ettikleri surette.

³ Hayırhahlık gösterenlere.

(94) ya'tezirûne ileyküm izâ reca'tüm ileyhim, kul lâ ta'tezirû len nü'mine leküm kad nebbe'enallahü min ahbâriküm, ve seyerallahü ameleküm ve resûlühü sümme türeddüne ilâ âlimilgaybi veşşe-hâdeti feyünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (95) seyahlifûne billâhi leküm izenkalebtüm ileyhim litu'ridû anhum, fea'ridû anhum, innehum ricsün ve mevâhüm cehennem, cezaen bimâ kânû yeksibûn (96) yahlifûne leküm literdav anhum, fein terdav anhum feinnallahe lâ yerdâ anilkavmilfâsikıyn (97) el'a'râbü eşeddü küfren ve nifâkan ve ecederü ellâ ya'lemû hudûde mâ enzelellahü alâ resûlih, vallahü alıymün hakiym (98) ve minel'a'râbi men yettehizü mâ yünfiku magremen ve yeterabbesu bikümüddevâir, aleyhim dâiretüssev, vallahü semiy'un alıym (99) ve minel'a'râbi men yü'minü billâhi velyevmil'âhiri ve yettehizü mâ yünfiku kurubâtın indallahı ve salevâtırresûl, elâ innehâ kurbetün lehüm, seyüdhlühümullahü fiy rahmetih, innallahe gafûrun rahıym.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ تُؤْمِنُوا كَمَا قَدْ تَبَيَّنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَّ اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ نَسَفَتْ رُءُوسُهُمْ إِلَى الْعَالَمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيَذَنُكُمْ إِنَّمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ سَيُخَفِّفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِنُغْرَضُوا عَنْهُمْ فَاعْرِضُوا عَنْهُمْ أَسَٰمُ رِجْسٍ وَمَا إِلَهُهُمُ بَهْتُمْ جَزَاءُ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۖ يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ۖ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ۖ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْكُمْ دَارُ الْعَرَبِ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۖ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَكَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَّا يَأْتِيَ بُرْيَةً لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ

(94) Onlar tarafına döndüğünüz zaman onlar sizlere özür dilerler. Onlara de ki özür dilemeyin, biz size asla inanamayız. Allah sizin ahvalinizi ¹ bize haber vermiştir. Allah ve peygamberi dünyada işinizi ² görecektir. Sonra gizli ve aşikâr her şeyi bilen Zata döneceksiniz. O da, yaptıklarınızı size haber verecek. (95) Onlara döndüğünüz zaman kendilerini muahezeden vazgeçesiniz diye size karşı Allah'a yemin edeceklerdir. Siz de onları muahezeden vazgeçin, çünkü onlar murdardır; yurtları da, kazançlarının cezası olarak Cehennemdir. (96) Onlar size kendilerinden hoşnut olursınız diye yemin ederler. Siz onlardan hoşnut olursanız onlara ne fayda! Çünkü Allah fasık kavim-

den hoşnut olmaz. (97) Bedevîlerin küfürü ve nifakı şehirlilerden daha ziyadedir. Cehalet ve vahşetlerinden dolayı Allah'ın peygamberine inzâl ettiği hududunu ³ bilmemek onlara elyaktır. Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. (98) Bedevîlerden öyleleri vardır ki harcettiğini borç ⁴ sayar, ondan kurtulmak için hakkınızda musibetler ⁵ bekler, durur. Kötü musibetler başlarına gelsin ⁶. Allah semî'dir, hakkıyla âlimdir. (99) Bedevîler içinde öyleleri vardır ki Allah'a, âhîret gününe inanır, harcettiğini Allah'a yakınlık, peygamberin dualarına mazhar olmak için bir vesile sayar. Haberinizi olsun ki bu husus onlar için yakınlığa sebeptir. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir.

¹ Niçin geldiğinizi, kastınızın ne olduğunu.

² Nifakta sebat edip etmediğinizi.

³ Tekâlif ve ahkâm-ı şer'iye'nin miktarlarını veya adil, tevhit, nübüvvet ve mi'ad delillerinin meratibini.

⁴ Zıyan, boş.

⁵ Peygamberin ölmesi, müşriklerin galip gelmeleri gibi.

⁶ Yani mü'minlere istedikleri kendi başlarına gelsin.

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ الْمُقَدَّمُونَ إِلَى اللَّهِ الْمُقَرَّبُونَ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
 أَتَبِعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
 وَمَنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ مُتَافِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُّوا عَلَى النَّفَاقِ لَا يَعْلَمُونَ خُفٍّ عَنْهُمْ
 سَعْدٌ لَهُمْ مَرَّتَيْنِ تَزِيدُ وَنَّ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ وَأَخْرُوجَ
 أَعْرَابًا يَذُبُّونَهُمْ يَخْلُوعًا مَلَأَ صَالِحًا وَأَخْرَسَ عَسَى اللَّهُ
 أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ
 صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ
 سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ
 يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ
 أَتَوْابٌ رَحِيمٌ وَفُلْ أَعْمَلُوا بِمَا أَمَرَ اللَّهُ وَعَلَى اللَّهِ وَعَسَى اللَّهُ
 وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَيُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 فَيُنْزِلُكُمْ فِي مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ وَأَخْرُوجَ مَرْجُونَ لَا مَرَأَ اللَّهُ
 أَمَّا يَعْلَمُونَ بِمَا يُنْزِلُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَنَزَّلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ كِتَابًا

(100) vessâbikuûnel-evvelüne minelmu-
 hâciriyne vel'ansâri velleziynettebe'ûhüm
 bihsânin radiyallahü anhum ve radû
 anhu ve e'adde lehüm cennâtin tecriy
 tahtehel'enhârü hâlidinye fiyhâ ebedâ,
 zâlikelfevzü'l'azıym (101) ve mimmen
 havleküm minel'a'râbi münâfikuûn, ve
 min ehilmediyneti meredû alennifâk, lâ
 ta'lemühüm, nahnü na'lemühüm, senü'-
 azzibühüm merreteyni sümme yüreddüne
 ilâ azâbin aziym (102) ve âharûna'terefû
 bizünûbihim haletü amelen sâlihan ve
 âhare seyyiâ, asallahü en yetûbe aleyhim,
 innallahe gafûrun rahiym (103) huz min
 emvâlihîm sadakaten tütahhirühüm ve
 tüzekkiyhîm bihâ ve salli aleyhim, inne
 salâteke sekenün lehüm, vallahü semiy'-
 un aliym (104) elem ya'lemû ennallahe
 hüve yakbelütttevbeten an ibâdihi ve ye'-
 huzüssadekaâti ve ennallahe hüvettevva-
 bürrahiym (105) ve kuli'melü feseyeral-
 lahü ameleküm ve resûlühü velmü'mi-
 nün, ve setüreddüne ilâ âlimilgaybi veş-
 şehâdeti feyünnebiüküm bimâ küntüm
 ta'melün (106) ve âharüne mürcevne li-
 emrillâhi immâ yü'azzibühüm ve immâ
 yetûbü aleyhim, vallahü aliymün hakiym.

(100) İleri geçen evvelki Muhacirîn ve Ensar ile onlara güzel işlerde de tâbi olanlardan Allah hoşnut olmuştur ¹. Onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Allah onlara altından ırmaklar, akar uçmaklar hazırlamıştır. Onlar orada ebedî kalacaklardır. İşte büyük fevz ve necat budur. (101) Etrafınızda ² bedevilerden birtakım münafıklar vardır. Medine ahalisinden bazıları da münafıklığı huy edinmişlerdir ³. Sen onları bilmezsin, biz onları biliriz. Onları iki kere ⁴ azaba duçar edeceğiz. Sonra kıyamette onlar yine büyük bir azaba uğrayacaklardır. (102) Diğerleri ise günahlarını itiraf etmişler, iyi amelî başka bir kötü amel ile karıştırmışlardır ⁵. Olabilir ki Allah onların tövbelerini kabul eder. Çünkü Allah gafurdur, rahim-

dir. (103) Onların mallarından sadaka al ki kendilerini temizleyesin, o mal ile onları pâklayasın ⁶. Onlara dua et. Çünkü senin duan onlar hakkında sükûnete bâdîdir. Allah semî'dir, hâkîyle âlimdir. (104) Onlar Allah'ın, kullarından sadır olan tövbeyi kabul ettiğini, sadakalarını ahz ve kabul eylediğini, tevrap ve rahîm olduğunu bilmiyorlar mı? (105) De ki Ey nâs! dilediğinizi işleyin. Allah, peygamberi, ve mü'minler amelinizi görecektir. Gizli ve aşikâr herşeyi bilen Zat'a görüleceksiniz.. O da size işlediklerinizi haber verecektir. (106) Diğerleri de Allah'ın haklarındaki emrine ⁷ tehir olunmuşlardır. Allah onları ya azaba duçar eder veya tövbeye muvaffak kılar. Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir.

¹ Yahut ileri geçenler evvelki Muhacir'ler ve Ensar'dır. Bir de onlara güzel işlerde tâbi olanlardır. Allah onlardan hoşnut olmuştur.

² Şehrin etrafında.

³ Veya nifakta mahir olmuşlar, ileri gitmişlerdir.

⁴ Dünyada rûsvaylık ile veya katil ile, kabirde azap

ile; mallarına noksan, başlarına belâ vermek ile.

⁵ Nedamet izharı, cürümlerini itirafları gibi iyi amelî Tebük'ten geri kalmak, münafıklara uymak gibi kötü amele.

⁶ Günahıtan temizleyesin, mallarına bereket veresin.

⁷ Hükmü ve kazası üzere tövbede.

(107) velleziynettehazû mesciden dırâren ve küfren ve tefriykan beynelmü'miniyne ve irsâden limen hâreballahe ve resûlehü min kabl, ve leyahlifünne in erednâ illehusnâ, vallahü yeşhedü innehüm lekâzibûn (108) lâ tekum fiyhi ebedâ, lemescidün üssise alettakvâ min evveli yevmin ehakku en tekuûme fiyh, fiyhi ricâlün yuhıbbûne en yetetahherû, vallahü yuhıbbülmuttahirıyn (109) efemen essese bünyânehü alâ takvâ minallahi ve rıdvânin hayrun em men essese bünyânehü alâ şefâ cürüfin hârin fenhâre bihi fiy nâri cehennem, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (110) lâ yezâlü bünyânühümüllezıy benev rıybeten fiy kulûbihim illâ en tekatta'a kulûbühüm, vallahü alıymün hakiym (111) innallaheşterâ minelmü'miniyne enfüsehüm ve emvâlehüm bi-enne lehümülcenneh, yukaâtılüne fiy sebıylillâhi feyaktülüne ve yuktelûn, va'den aleyhi hakkan fiyttevrâti vel'inciylı velkur'ân, ve men evfâ bi'ahdihi minallahi festebşırû bibey'ikümüllezıy bâya'tüm bih, ve zâlike hüvelfevzül'azıym.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضُرَارًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَادْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدًا أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَطْفُرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطْهِرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أَسْسَسْنَاهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمَنْ أَسْسَسْنَاهُ عَلَى شِقَاجِرٍ هَٰئِلٍ مُنْهَارٍ يَوْمَ نَارٍ يُجِثُّهَا اللَّهُ لَاهِبَةً الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾ إِنْ اللَّهُ أَشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُقَالُوا لَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْبُلُونَ وَيَقْتُلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

(107) «Kuba» mescidine zarar vermek, küfrü kuvvetlendirmek, mü'minler arasına tefrika sokmak, daha evvel Allah ve peygamberi ile savaştan kimseyi gözlemek kastıyla mescit yapan * biz iyilikten ¹ başka birşey istemedik, diye yemin eden münafıkların yalancı olduklarına Allah şahadet eder. (108) Orada asla namaz kılma. İlk gününden takva temeli üzerine kurulan mescit-i «kuba»da namaza durmak daha lâyıktır. Orada pâkliği seven adamlar vardır, Allah pâklananları sever (109) Binasını, Allah'tan sakınmak, hoşnudisini istemek temelleri üzerine kuran mı daha iyidir? Yoksa binası yıkılmakta bulunan yar'ın kenarına kurup da kendisiyle beraber Cehennem

ateşine çöküp giden kimse mi ²? Allah zalim kavmi hidayete erdirmez. (110) Onların kurdukları bina kalpleri parça parça oluncaya kadar kalplerinde şüpheye sebep olur durur. Allah hakkiyle âlimdir, hakimdir. (111) Allah mü'minlerden canlarını, mallarını satın almış, buna bedel onlara Cennet vermiştir. Onlar Tanrı yolunda kıtal ediyorlar. Öldürüyorlar, öldürtülürler. Bu vaad Allah'ın öyle vaadidir ki Tevrat'ta, İncil'de, Kur'an'da sabittir. Allahtan ziyade ahidini yerine getiren kim olabilir? Artık yapmış olduğunuz alış verişten dolayı size müjdeler olsun. Bu alış veriş büyük bir feyz ve necattır.

¹ Namaz, zikrullah, âciz ve mâlûl olanlara ayrı bir mescit yapmak gibi amalî hasene veya irade-i hasene.

² «Mescid-i Kuba» ihlâs-ı amel, «Mescid-i Darar» riya ve ucup üzere kurulmuştur.

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْعَرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾
مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلشِّرْكِينَ
وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ لَكُمْ تَسْتَعْفِفَ أَرْهَابَكُمْ لِأَسْمَاءِ اللَّهِ
عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ
تَبَيَّرَ مِنْهُ إِنَّ أَرْهَابَكُمْ لَأَوَاءُ حَلِيمٍ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ لِلَّهِ
لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ
إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾ لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ
وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ تَبَعُوهُ فِي سَاعَةِ
الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ
نُشِرَ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

(112) ettâibûnel'âbidûnelhâmidûnessâi-
hûnerraki'ûnessâcidûnel'âmirûne bilma'-
rûfi vennâhûne anilmünkeri velhâfizûne
lihududillâh, ve beşşirilmü'miniyn (113)
mâ kâne linnebiyyi velleziyne âmenû en
yestagfiru lilmüşrikiyne ve lev kânû ûliy
kurbâ min ba'di mâ tebeyyene lehüm en-
nehüm ashâbülcahiym (114) ve mâ kâne
istigfârü ibrâhiyme liebiyhi illâ an mev'-
detin va'adehâ iyyâh, felemmâ tebeyyene
lehü ennehü adüvvün lillâhi teberre'e
minh, inne ibrâhiyme le'evvâhün haliym
(115) ve mâ kânallahü liyudille kavmen
ba'de iz hedâhüm hattâ yübeyyine lehüm
mâ yettekuûn, innallahe biküllî şey'in
aliym (116) innallahe lehü mülküssemâ-
vâtî vel'ard, yuhyiy ve yümit ve mâ le-
küm min dūnillâhi min veliyyin ve lâ
nasiyr (117) lekad tâballahü alennebiyyi
velmuhâciriyne vel'ensârilleziynettebe'û-
hü fiy sâ'atil'usreti min ba'di mâ kâde
yeziygu kulûbü feriykūn minhüm sümme
tâbe aleyhim, innehü bihim raûfün ra-
hiym.

(112) Onlar tövbe edenler, ibadet edenler, hamd-ü sena edenler, seyahat edenler¹, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emir, fenalığı nehyedenler, Allah'ın hududunu koruyanlardır. İşte bu mü'minleri Cennetle müjdele. (113) Müşriklerin Cehen-nemlik oldukları belli olduktan sonra hısımlar da yine onlar için yarlıganmak (bağışlanmak) dilemek peygambere de, mü'min olanlara da yaraşmaz. (114) İbrahim'in, babası için yarlıganmak dilemesi de ancak daha evvel ona ettiği bir vaat-tan ileri gelmişti. Ona, babasının, Allah'ın düş-manı olduğu belli olunca İbrahim ondan ilişkisi kesti. Çünkü İbrahim pek yufka gönüllüdür, ya-

vaştır. (115) Allah bir kavmi, doğru yola götür-dükten sonra onlara sakınacakları şeyi belli et-medikçe yoldan çıkarmaz. Çünkü Allah herşeyi hakkıyla bilir. (116) Göklerin, yerin mülkü Al-lah'ındır. O, hem diriltir, hem öldürür. Allah'tan başka sizin için ne yâr vardır, ne de medetkâr vardır. (117) * Allah, peygamberin ² ve içlerin-den bir takımının gönülleri yanılmak üzere iken güçlük vaktinde ³ ona tâbi olan Muhacirîn ve En-sarın ⁴ tövbesini kabul etmiştir, yine bunların töv-besini kabul etmiştir ⁵. Çünkü Allah onlar hak-kında pek ziyade esirgeyici, bağışlayıcıdır.

¹ Veya gaziler, oruç tutanlar.

² Münafıklara izin verdiğinden dolayı.

³ Tebük gazvesinde.

⁴ Pek gitmek istemeyenlerin.

⁵ Yahut Allah peygamberin tövbesini kabul etti, ya-nılmak üzere olan Muhacirîn ve Ensar'ın da tövbesini ka-bul etti.

(118) ve alesselâsetilleziyne hullifû, hattâ izâ dâkat aleyhimül'ardu bimâ rehubet ve dâkat aleyhim enfüsühüm ve zannû en lâ melce'e minallahi illâ ileyh, sümme tâbe aleyhim liyetûbû, innallahe hüvet-tevvâbürrahıym (119) yâ eyyühelleziyne âmenûttekuûllahe ve kûnû ma'assâdikiyn (120) mâ kâne liehlilmediyneti ve men havlehüm minel'ağrâbi en yetehallefû an resûlillâhi ve lâ yergabû bienfüsihim an nefsih, zâlike biennehüm lâ yusibühüm zameün ve lâ nasabün ve lâ mahmasatün fiy sebiylillâhi ve lâ yetâüne mevтіan yagıyzulküffâre ve lâ yenâlüne min adüvvin neylen illâ kütibe lehüm bihi amelün sâlih, innallahe lâ yudıy'u ecrelmuhsiniyn (121) ve lâ yünfikuüne nefekaten sagıyreten ve lâ kebiyreten ve lâ yakta'üne vâdiyen illâ kütibe lehüm liyecziyehümullahü ahsene mâ kânû ya'melün (122) ve mâ kânelmü'minüne liyenfirû kâffeh, felev lâ nefere min külli firkatin minhüm tâifetün liyetefekkahû fiyddiyni ve liyünzirû kavmehüm izâ recâ'û ileyhim le'allehüm yahzerün.

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا صَافَقْتُمْ عَلَى الْأَرْضِ
بِمَارِجَتِمْ وَمِصَافَ نَابِ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ فَكَتَبَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْقَوِيُّ الرَّحِيمُ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ ۝ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا
بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا
نَصَبٌ وَلَا عَمَلَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطَلُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ
الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ
صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْحَسَنِينَ ۝ وَلَا يَنْفِقُونَ
نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادًى إِلَّا
كُتِبَ لَهُمْ لِحَاجَتِهِمْ اللَّهُ أَحْسَنُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝
وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ
فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا
قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ۝

(118) Geri kalan üç kişiyi ise yeryüzü genişliği beraber onlara dar gelip ¹ gönülleri darlaşıncaya, Allah'ın hışmına karşı kerem ve affından başka sığınacak hiç bir yer olmadığını anlayıncaya kadar affetmedi. Sonra eski hallerine rücu etmeleri ² için onları tövbeye muvaffak kıldı. Çünkü tevrap olan, rahîm olan, Allah'tır. (119) Ey iman edenler! Allah'tan sakının, gerçek diyenler ile beraber olun. (120) Medine ahalisine ve etrafındaki bedevilere Resûlullahın emrinden geri kalmaları, peygamberden kendilerini çevirmeleri ³ yaraşmaz. Şunun için ki Allah yolunda onlara hiç bir susuzluk, hiç bir zahmet, hiç bir açlık erişmemiş; onlar kâfirlerin hışmını mucip olacak bir ye-

re ayak basmamışlar ve düşmandan hiç bir musibet ⁴ görmemişlerdir ki ona mukabil haklarında iyi bir amel yazılmasın. Çünkü Allah iyi işleyenlerin mükâfatını boş bırakmaz. (121) Haklarında iyi bir amel yazılmaksızın onlar az çok bir şey harcetmezler, hiçbir yerden geçmezler. Allah kendilerine işledikleri şeylerin daha iyisiyle mükâfat verecek. (122) Mü'minlerin hep birden gazaya çıkmaları gerek değildir. İçlerinden her fıkradan ⁵ bir cemaat gazaya çıkmalı, bir kısmı da kalmalı ki din hususunda fıkıh öğrensinler ⁶, kavimleri gazadan kendilerine döndükleri vakit onları Allah azabıyla korkutsunlar ta ki onlar hazer etmiş olsunlar.

¹ Çünkü bütün halk kendiliğinden yüz çevirmişlerdi. Hiç bir kimse görüşmüyordu.

² Veya tövbeye devam etmeleri için tövbe etmeleriyle.

³ Peygamberin çektiği meşakkatten kendilerini korumaları.

⁴ Katil gibi, esir gibi olmak.

⁵ Her kabileden, her memleketten.

⁶ Yani müminler ikiye ayrılacak biri hizmeti Resulde kalacak, vahyi görecek, şer'i zapt edecek, dinde fakih olacak, diğeri ise gazaya gidecek.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلْيَحْذَرُوا فِيكُمْ غَلْظَةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾
وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ نَكُنْ زَادَتْهُ
هَذِهِ آيَاتُنَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَوَادَتْهُمْ إِيمَانُنَا وَهُمْ
يَسْتَنْبِشُونَ ﴿١٢٤﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سِيفُ قُلُوبِهِمْ مَكْرَمٌ
فَوَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَا تُسَوِّوهُمْ كَا فُرُونَ ﴿١٢٥﴾
أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ
ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ
سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ مِنْكُمْ مِنْ
أَحَدِثَةٍ أَوْ نَسْوَةٍ أَفْضَرُوا أَصْرَكَ اللَّهُ قُلُوبُهُمْ بِأَنَّهُمْ
قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

سُبْحَانَ مَنْ لَا يَمُوتُ وَلَا يَنُومُ ﴿١٣٠﴾

(123) yâ eyyühelleziyne âmenû kaâtîlül-
leziyne yelûneküm minelküffârî ve liye-
cidû fiyküm gilzah, va'lemû ennallahe
ma'almüttekîyn (124) ve izâ mâ ünzilet
sûretün feminhüm men yekuûlü eyyü-
küm zâdethü hâzihî iymânâ, fe'emelle-
ziyne âmenû fezâdethüm iymânen ve
hüm yestebşîrûn (125) ve emmelleziyne
fiy kulûbihim maradun fezâdethüm ric-
sen ilâ ricsihim ve mâtû ve hüm kâfirûn
(126) evelâ yerevne ennehüm yüftenûne
fiy külli âmin merreten ev merreteyni
sümme lâ yetûbûne ve lâ hüm yezzekke-
rûn (127) ve izâ mâ ünzilet sûretün na-
zara ba'duhüm ilâ ba'd, hel yerâküm
min ehadin sümmentsarafû, sarafallahü
kulûbehüm biennehüm kavmün lâ yefka-
hûn (128) lekad câeküm resûlün min
enfüsiküm aziyzün aleyhi mâ anittüm ha-
riysun aleyküm bilmü'miniyne raûfün ra-
hîym (129) fein tevellev fekul hasbiyalla-
hü lâ ilâhe illâ hû, aleyhi tevekkeltü ve
hüve rabbül'arşil'aziym.

(123) Ey iman edenler! Kâfirlerden size yakın olanlarla ¹ kıtal edin. Onlara sert davranın da onlar sizlerde sertlik bulsunlar. Biliniz ki Allah sakınanlarla beraberdir. (124) Bir sûre inzal olundu mu münafıklardan biri diğerine istihza ile «— bu sûre hanginizin imanını artırmıştır» der. Müminlere gelince bu sûre onların imanlarını artırır, onlar o âyet ile sevinirler. (125) Yüreklerinde hastalık bulunanlara gelince bu sûre onların murdarlıklarına bir murdarlık daha katar ². Onlar kâfir olarak ölürler. (126) Münafıklar görmüyorlar mı ki her sene bir veya iki defa mihnete duçar oluyorlar. Böyle iken yine tövbe etmezler,

nasihat kabul eylemezler. (127) Ayıplarını bildiren bir sûre inzal olundu mu onlar birbirlerine bakarlar ³. Acaba sizi müminlerden biri görüyor mu derler ⁴. Sonra dönüp giderler. Allah onların kalplerini doğrudan dönüştürmüştür. Çünkü onlar onlar bir kavim değillerdir. (128) * Size kendinizden bir peygamber gelmiştir. Sizin meşakate uğramanız ona ağır gelir. O, hidayetinize haristir. Mü'minler hakkında pek esirgeyici, bağışlayıcıdır. (129) Artık onlar senden yüz çevirirlerse «— Allah bana elverir. O'ndan başka tapacak yoktur, ben ancak ona mütevekkil oldum. O, büyük Arşın sahibidir» dersin.

¹ Mesafede veya nesepte yakın olanlar ile.

² Onların şüphe ve küfürlerine bir şüphe ve küfür daha katar.

³ Utandıklarından veya istihza ederek birbirlerine işa-

ret ederler.

⁴ Çünkü görürlerse meşcitten çıkamayız veya bize mazarrat gelir.

SÛRETÜ YÛNÛS

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâm râ, tilke âyâtülkitâbilhakiym, (2) ekâne linnâsi aceben en evhaynâ ilâ recûlin minhûm en enzirinnâse ve beşşirilleziyne âmenû enne lehûm kademe sîdkın inde rabbihim, kaâlelkâfirûne inne hâzâ lesâhîrûn mübiyn (3) inne rabbe-kûmullahüllezîy halakassemâvâtî vel'ar-da fiy sitteti eyyâmin sümme tevâ alel'arşı yûdebbirül'emr, mâ min şefiy'in min ba'di iznih, zâlikûmullahü rabbükûm ta'büdüh, efelâ tezekkerûn (4) ileyhi merci'ukûm cemiy'a, va'dallahü hakkaâ, innehü yebde'ülhalka sümme yu'ydüh, li-vecziyyelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti bilkist, velleziyne keferû lehûm şerâbûn min hamiymin ve azâbûn eliymin bimâ kânû yekfûrûn (5) hüvellezîy ce'aleş-şemse diyâen velkamere nûren ve kadde-rehü menâzile lita'lemû adedessiniyne velhisâb, mâ halakallahü zâlike illâ bil-hakk, yufassilul'âyâtî likavmin ya'lemûn (6) inne fiy ihtilâfilleyli vennehâri ve mâ halakallahü fiyssemâvâtî vel'ardî leâyâtîn likavmin yettekuûn.

YUNUS SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, Lâm, Ra. Bu, hikmeti müstemil olan ² Kitabın âyetleridir. (2) Halkı Allah azabıyla korkutsun, mü'min olanlara, Rablerinin yanındaki yüksek mevkileri müjdelesin diye içlerinden bir kişiye vahyetmekliğimiz Mekke ahalisinin taacübünü mü mucip oldu? Kâfirler bu, herhalde apaşîkâr bir büyüclüktür, dediler. (3) Rabbiniz gökleri, yeri altı günde yaratıp sonra kâinat işini tedbir etmek üzere Arş üzere şanıyle mütenasip bir veçhile müstevi olan Allah'tır. Hiç bir şefaattçi yoktur ki onun izniyle olmasın. İşte bu Allah

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّسُولِ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۝ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
أَنَا وَحِينًا إِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ أَنْذِرَ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا
أَنْ لَهُمْ قَدَمٌ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا
لَسَاحِرٌ مُبِينٌ ۝ إِنَّ رَبَّكَ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَتَرَى عَرْشَهُ عَلَى الْعَرْشِ يَبْسُتُ الْأَمْرَ مِنْ
شَفِيعِ الْأَمْرِ بَعْدَ ذَلِكَ لَكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ۝ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ مَجِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا أَنْ يَسْجُدَ
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ
بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝ هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ
نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ
مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ۝ إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ ۝

sizin Rabbinizdir. O'na tapın. Daha nasihat kabul etmez misiniz? (4) Hepinizin dönüşü O'nadır. Allah doğru bir vaad ile vaadetmiştir ³. O, halkı vücade getirir, sonra mü'min olup iyi amelde bulunanlara hakkaniyetle mükâfat vermek ⁴ için onları iade eder. Kâfir olanlar için küfürlerinden dolayı kaynar su, elem verir azap vardır. (5) Güneşi ziyalı, ay'ı nurlu yapan, yılların sayısını, hesabını ⁵ bilmeniz için ay'a nice konak yerleri tayin eden O'dur. Allah bunları ancak hak ve hikmetine uygun olarak yaratmıştır. O bilen bir kavim için âyetleri tafsil eder. (6) Gece ile gündüzün gelip gitmesinde, Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeyde sakınanlar için kudretine ait bir takım nişanlar vardır.

¹ Bir, iki âyetten maadası Mekke'de nazil olmuş 109 âyettir.

² Veya muhkem olan.

³ Onda asla caymak yoktur.

⁴ Yani fazl-ü kereme mukarin adil ile mükâfat vermek için.

⁵ Ayların, günlerin, her vaktin hesabını.

إِنَّا الَّذِينَ لَا يُرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَوتِ الدُّنْيَا
وَاطْمَأْنَوْا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٨﴾ أُولَٰئِكَ
مَأْوَاهُمْ أَتَارِكُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩﴾ إِنَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ هُمْ يَرْجُونَ رَبَّهُمْ بِإِيمَانٍ تَجَرُّوهُ مِنْ
تَحْتِهِمْ أَلَا نَهَارٌ فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ﴿١٠﴾ دَعْوَاهُمْ فِيهَا
سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأُخِرَ دَعْوَاهُمْ
إِنَّ الْحَدُّ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١١﴾ وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَفُضِّى إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَبُذِّرَ الَّذِينَ
لَا يُرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا مَسَّ
الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَا الْجَنَّةَ أَوْ قَاعًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَانَ مَذْعَنًا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ كَذَٰلِكَ
زُيِّنَ لِلنَّاسِ مِنْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
مِنْ قَبْلِكَ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ جَعَلْنَا كُرْ
حَلَاتِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

(7) innelleziyne lâ yercûne likaâenâ ve radû bilhayâtiddünyâ vatme'ennû bihâ velleziyne hüm an âyâtinâ gaâfilûn (8) ulâike me'vâhümünnârü bimâ kânû yek-sibûn (9) innelleziyne âmenû ve amilûs-sâlihâti yehdihim rabbühüm bi'îymâni-him, tecriy min tahtihimül'enhârü fiy cennâtinna'ıym (10) da'vâhüm fiyhâ sübhânekellahümme ve tehiyyetühüm fiyhâ selâm, ve âhırü da'vâhüm enil-hamdülillâhi rabbil'âlemiyn (11) ve lev yu'accilullahü linnâsişşerrestigcâlehüm bilhayri lekudiya ileyhim ecelühüm, fene-zerülleziyne lâ yercûne likaâenâ fiy tug-yânihim ya'mehûn (12) ve izâ messel'insâneddurru de'anâ licenbihi ev kaâiden ev kaâimâ, felemmâ keşefnâ anhü dur-rehü merre kâne lem yed'unâ ilâ durrin messeh, kezâlike züyyine lilmüsrifiyne mâ kânû ya'melûn (13) ve lekad ehlek-nelkurûne min kabliküm lemmâ zalemû ve câethüm rusülühüm bilbeyyinatî ve mâ kânû liyü'minû, kezâlike neczilykav-melmücrimiyn (14) sümme ce'alnâküm halâife fiyl'ardı min ba'dihim linanzure keyfe ta'melûn.

(7) Bize kavuşmayı ¹, ummayan, dünya diriliği ile hoş hal olup onunla müsterih olan kimseler ile bizim âyetlerimizden gafil olanlar yok mu? (8) İşte onların yurtları, kazançlarından dolayı ateştir. (9) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, Rabbileri onları imanlarından dolayı hidayete erdirir. Onların halis nimet uçmaklarında ağaçları altından ırmaklar akar. (10) Onların orada nidaları ² «Allah'ım! Sen bütün noksanlardan tamamıyla münezzehsin» sözüdür, oradaki dirlik temennileri ³ de «— selâm»dır. Son duaları ise «— âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun»dur. (11) Allah, nâs'a hayrı çabuk istedikleri gibi şerri tâcil etseydi ⁴ ecelleri tükenirdi ⁵. Fakat biz bize

kavuşmayı ummayanları azgınlıklarında şaşkın şaşkın bırakırız. (12) İnsana bir sıkıntı erişti mi yan üstü yatarken veya otururken veya ayakta dururken ⁶ bize dua eder. Onun sıkıntısını kaldırdık mı, sanki başına gelen sıkıntının def'i için bize dua etmemiş gibi geçer, gider ⁷. Bunun gibi had-di aşan müşriklere işledikleri hoş görünür. (13) * Sizden evvelki ümmetleri kendilerine peygamberleri açık mucizeler getirmişlerken şirk ile zulüm edip iman etmedikleri vakit helâk etmiştik. Biz, günahkâr kavme böyle ceza verimiz. (14) Nasıl işleyeceğinizi görmek için ⁸ onlardan sonra sizi de yeryüzünde onların yerine getirdik.

¹ Tekrar dirilmeyi.

² Veya ibadetleri, duaları.

³ Yahut dünyada olduğu gibi birbirlerini tanımaları selâm vermekle olur.

⁴ Hayır dualarının çabuk kabul olunduklarını istedikleri gibi bedduaları da meselâ kendisine, alİesine kızınca «Allah belânı versin, belânızı versin, sizi elimden alsın»

gibi duaları çabuk kabul etseydi.

⁵ Ölüp giderlerdi.

⁶ Yani her halde.

⁷ Hemen bulunduğu küfure döner veya dua yerinden kalkar gider.

⁸ Onlardan ibret alıp almadığınızı nâsa göstermek için.

(15) ve izâ tûtlâ aleyhim âyâtünâ beyyînâtîn kaâlelleziyne lâ yercüne likaâne'ti bikur'anin gayri hâzâ ev beddilh, kul mâ yekûnü liy en übeddilehü min tilkaâi nefsiy, in ettebi'u illâ mâ vûhâ ileyy, inniy ehâfû in asaytü rabbiy azâbe yevmin aziym (16) kul lev sâallahü mâ televtühü aleyküm ve lâ edrâküm bihi fekad le-bistü fiyküm umuren min kablih, efelâ ta'kûlûn (17) femen azlemü mimmenifterâ alallahi keziben ev kezzebe biâyâtih, innehü lâ yûflihulmücrimûn (18) ve ya'-büdüne min dûnillâhi mâ lâ yadurruhüm ve lâ yenfe'uhüm ve yakuûlüne hâulâi şüfe'âünâ indallah, kul etünebbiünallahe bimâ lâ ya'lemü fisysemâvâti ve lâ fiyl'ard, sübhânehü ve teâlâ ammâ yüşrikûn (19) ve mâ kânennâsü illâ ümmeten vâhideten fahtelefû, ve lev lâ kelimetün sebekat min rabbike lekudiye beynehüm fiymâ fiyki yahtelifûn (20) ve yekuûlüne levlâ ünzile aleyhi âyetün min rabbih, fekul innemelgaybü lillâhi fentezirû, inniy ma'aküm minelmutazirîyn.

وَإِذَا سُئِلُوا عَلَيْهِمْ أَيُّ إِلَٰهٍ رَبُّنَا قَالُوا الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا أَنُؤْمِنُ بِغَيْرِهَا أَوْ بَدَّلَهُ فَلَا مَا يَكُونُ لِي
أَنْ أَبَدَّ لَهُ مِنْ لِقَائِي نَفْسِي إِنْ أَتَيْتُهُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ
إِنِّي أَخَافُ أَنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ ۝
قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْ عَلَيْهِمْ وَلَا أَذْرِيكُمْ نَبَأَ
فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
إِنَّهُ لَا يَفْضَحُ الْحُجْمُونَ ۝ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا
عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُتَّبِعُونَ اللَّهَ يَمَّا لَا يَعْصِمُكُمْ فِي السَّمَوَاتِ
وَلَا فِي الْأَرْضِ مِنْ حُكْمِهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝ وَمَا
كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُتِحَتْ بَيْنَهُمْ فِتْنَةٌ يَخْتَلِفُونَ ۝
وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْظُرُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۝

(15) Onlara bizim âyetlerimiz pek açık olarak okunduğu vakit bize kavuşmayı ummayanlar «— bundan başka bir Kur'an getir ¹ veya bunu değiştir» derler. Onlara de ki: Onu kendiliğimden değiştirmek elimden gelmez. Ben yalnız bana vahiy olunana tâbi olurum. Şayet ben Rabbime âsi olursam kıyamet gününün büyük azabından korkarım. (16) De ki: Allah dileseydi ben size onu okumazdım. O da size onu benim lisanım ile bildirmezdi. Bilirsiniz ki ben bundan evvel aranızda uzun müddet yaşadım ². Daha aklınız ermiyor mu? (17) Allah'a kendiliğinden yalan uydurandan veya âyetlerini yalan sayandan daha zalim kim olabilir? Günahkârlar umduklarına er-

mezler. (18) Onlar, Allah'ı bırakarak, kendilerine mazarrat ve menfaat vermeyen şeylere taparlar, bir de «— bunlar Allah yanında şefaatçılarımızdır» derler. Onlara de ki: Siz, Allah'a göklerde ve yerde bilmediği bir şey mi haber veriyorsunuz? Allah şerik koşmalarından münezzehtir, âlidir. (19) İnsanlar bir tek ümmetten ibaret idiler, sonra ihtilâfa düştüler ³. Eğer Rabbin tarafından bir söz ⁴ geçmemiş olsaydı aralarındaki ihtilâf bitmiş olurdu ⁵. (20) Müşrikler ona Rabbi tarafından istediğimiz gibi bir mucize indirilmeliydi, derler. Onlara de ki: Gayip ⁶ ancak Allah'a mahsustur. Bekleyiniz ⁷, işte ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim.

¹ Mabutlarının ayıpları zikrolunmayan bir Kur'an.

² O esnada benden böyle bir söz işittiniz mi?

³ Yani Araplar İbrahim aleyhisselâm dini üzere iken sonradan ayrıldılar veya nâs evvelce muvahhit iken sonradan ayrı ayrı ümmet oldular. Bir kısmı imanda sabit kaldılar, bir kısmı da kâfir oldular.

⁴ Hesap ve cezanın kıyamette olacağına dair.

⁵ Bâtılda bulunanlar helâk olurdu, haklı olan da baki kalırdı.

⁶ Mucizeler gayiptan olmakla Allah'a mahsustur.

⁷ Bana iman etmezseniz artık izabı bekleyin.

وَإِذْ قَالَتِ النَّاسُ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسْنُونٍ إِذْ لَّهُمْ
مَكْرُوفٌ ۚ آيَاتِنَا قُلْ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا نَكْمُرُونَ ۚ هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ
فِي الْفُلِ وَجَرْنَا بِيَمِينِكُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَنَسُوا مَا كَانُوا
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ
دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَجَبْنَاكَ مِنْ هَدٍ لَّنْ كَوْنُ
مِّنَ الشَّاكِرِينَ ۚ فَلَمَّا أَفْجَاهُ إِذَا هُمْ يَجُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
أَمْرٍ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَّاعَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ إِنَّمَا مَثَلُ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ
الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ
زُخْرُفَهَا وَازَّيَّتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا
أَمْرٌ نَّالِيًا أَوْهَارًا فَجَعَلْنَا هَاجِسِينَهَا غَنَمًا لِّأَنْفُسِهِمْ
كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۚ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ
ذَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

(21) ve izâ ezaknennâse rahmeten min ba'di darrâe messethüm izâ lehüm mekrün fiy âyâtinâ, kulillâhü esra'u mekrâ inne rüsülenâ yektübüne mâ temkrün (22) hüvellezly yüseyyirüküm fiylberri velbahr, hattâ izâ küntüm fiylfûlk, ve ce-reyne bihim biriynun tayyibetin ve ferihü bihâ câethâ riyhun âsifün ve câehümül-mevcû min külli mekânin ve zannû enne-hüm uhyta bihim de'avüllâhe muhlisıy-ne lehüddiyn, lein enceytenâ min hâzihi lenekûnenne mineşşâkiriyn (23) felem-mâ encâhüm izâhüm yebguüne fiyl'ardı bigayrilhakk, yâ eyyühennâsü innemâ bagyüküm alâ enfüsiküm metâ'alhayâtid-dünyâ sümme ileynâ merci'üküm fenü-nebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (24) innemâ meselülhayâtiddünyâ kemâin en-zelnâhü minessemâi fahtelate bihi nebâ-tül'ardı mimmâ ye'külünnâsü vel'en'am, hattâ izâ ehazetil'ardu zuhrufehâ vezzey-yenet ve zanne ehlühâ ennehüm kaâdi-rüne aleyhâ etâhâ emrünâ leylen ev ne-hâren fece'alnâhâ hasıyden ke'en lem tagne bil'ems, kezâlike nufassılül'âyâti li-kavmin yetefekkerûn (25) vallahü yed'û ilâ dârisselem, ve yehdiy men yeşâü ilâ sirâtin müstekıym.

(21) Mekke halkına başlarına gelen kıtlık, hastalık gibi beliyyelerden sonra, nimet ve âfiyeti tatırırsak hemen âyetlerimize karşı kötü fikre, istihza ve tekzibe başlarlar. Onlara de ki «— Allah'ın kötü fikirlerine vereceği ceza daha çabuk gelir» çünkü elçilerimiz olan meleklerimiz kötü fikirlerinizi yazıyorlar. (22) Sizi karada, denizde yürüten O'dur. Nihayet siz gemide bulunursunuz, gemiler lâtif bir hava ile yolcuları götürür, onlar da sevinirler. O halde iken bir fırtına kopar, onlara her taraftan dalgalar hücum etmekle dalgaların kuşatmasıyla helâklerini anlayınca Allah'a dinde muhlis olarak niyaz ederler: * Bizi bundan kurtarırsan mutlak şakirlerden oluruz. (23) Fakat Allah onları kurtarıncı onlar hemen yer-

yüzünde haksız yere yolsuzluklarda bulunurlar. Ey nâs! Yolsuzluğunuz ancak kendinizdir. Dünyaya diriliğinde geçiniyorsunuz. Dönüşünüz yine bizdir. Biz de size işlediklerinizi haber vereceğiz. (24) Dünya diriliği gökten indirdiğimiz su gibidir ki onunla yeryüzünde insanların, davarların yiyeceği nebat karışır ¹. Nihayet yer kendi ziyneti ile ² ziynetlenir. Ahalisi de onu toplamaya kaadimiz zannederler. O sırada oraya geceleyin veya gündüzün ³ fermanımız gelip sanki bir gün evvel hiç yokmuş gibi onu kökünden biçeriz. İşte biz düşünen bir cemaat için âyetleri böyle tafsil ederiz. (25) Allah kullarını selâmet sarayı olan Cennete dâvet eder, dilediğini de doğru yola götürür.

¹ Yani yağmur ile yerde biten nebat, ağ gibi birbiri-ne girer.

² Renk renk çiçekler, çeşit çeşit meyveler ile.

³ Bazen gece, bazen gündüz.

(26) lilleziyne ahsenûlhusnâ ve ziyâdeh, ve lâ yerheku vücûhehüm katerün ve lâ zilleh, ulâike ashâbülcenneh, hüm fiyhâ hâlidûn (27) velleziyne kesebüsseyyiâti cezâü seyyi'etin bimislihâ ve terhekuhüm zilleh, mâ lehüm minallahi min âsım, ke'ennemâ ugşiyet vücühühüm kıta'an minelleyli muzlimâ, ulâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn (28) ve yevme nahşürühüm cemiy'an sümme nekuûlü lilleziyne eşrekü mekâneküm entüm ve şürekâuküm, fezeyyelâ beynehüm, ve kaâle şürekâuhüm mâ küntüm iyyânâ ta'büdün (29) fekefâ billâhi şehyden beyne-nâ ve beyneküm in künnâ an ibâdetiküm legaâfiliyn (30) hünâlike teblû küllü nefsin mâ eslefet ve rüddü ilallahi mevlâhümülhakkı ve dalle anhüm mâ kânü yefterün (31) kul men yezküküm minesse-mâi vel'ardı emmen yemliküssem'a vel'ebsare ve men yuhricülhayye minelmeyyiti ve yuhricülmeyyite minelhayyi ve men yüdebbirül'emr, feseyekuûlünallah, fekul efelâ tettekun (32) fezâlikümullahü rabbükümülhakk, femâzâ ba'delhakkı illeddalâl, fe'ennâ tusrafûn (33) kezâlike hakkat kelimetü rabbike aalleziyne fesekuû ennehüm lâ yû'minûn.

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۖ وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۖ وَيَوْمَ نَخَسِرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَرَيْتُمْ بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُكُمْ هُمْ مَا كُنْتُمْ آيَاتِنَا نَعْبُدُونَ ۖ فَكُنِيَ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ عِبَادَ اللَّهِ لَعَلَّيْنَ ۖ هَٰذَا لَكُمْ تَبِلَؤُكُمْ فَمَنْ مَّا اسْلَفَتْ وَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَيُّ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۚ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ مَنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۚ فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ الْحَيُّ فَإِذَا بَعْدَ الْحَيِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَإِنِّي أَنصَرِفُونَ ۚ كَذَٰلِكَ حَقَّقَ رَبُّكَ عَلَى الَّذِينَ فَتَقَوْا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۚ

(26) İyi iş işleyenlere ¹ ziyadesiyle, iyi bir mü-kâfat vardır ². Onların yüzlerini ne toz bürür ne horluk kaplar. İşte bunlar Cennetliktir. Onlar orada daim kalacaklardır. (27) Kötülük kazananların kötülüklerine ceza da kötülükleri kadardır. Onları horluk kaplar. Onları Allah'a karşı koruyacak hiçbir fert yoktur. Sanki yüzleri gecenin kapkaranlık parçalarıyla örtülmüştür ³. İşte onlar ateşliktir. Orada daim kalacaklardır. (28) O gün onların hepsini toplayacağız, sonra şerik koşanlara: «— Şerikleriniz ⁴ le yerinizde durun» deriz ve aralarını ayırırız. Şerikleri tapanlara derler: «— Sizler bizlere tapmıyordunuz» ⁵. (29) Bizim ile sizin aranızda cereyan eden hâle Allah'ın hakkıyla şahit olması elverir. Hakikatte biz sizin tap-

manızdan bîhaber idik ⁶. (30) Bundan sonra orada herkes önceden gönderdiği ameli bulur. Hak olan mevlâları Allah canibine götürülür. İftira ettikleri mâbutları ise onlardan kaybolup giderler. (31) Onlara de ki: Gökten, yerden size rızık veren ⁷ kimdir? Veya gözlere, kulaklara malik olan ⁸ kimdir? Ölüden diri çıkaran, diriden ölü çıkaran kimdir? ⁹ İşleri tedbir eden kimdir? Onlar «— Allah'tır» diyeceklerdir. Sen de de ki «— Daha sakınmayacak mısınız? (32) İşte bu, Allah'tır, Rabbinizdir, rübubiyyeti ezelen ve ebeden sâbittir. Artık haktan sonra sapıklıktan başka ne vardır? Neye doğruya arka veriyorsunuz? (33) Bunun gibi ¹⁰ fasık olanlar hakkında Rabbinin sözü sabit olmuştur: Onlar iman, etmezler ¹¹.

¹ Kelime-i Tevhîd getirenlere.

² Cennet, ziyadesi de Cemal-i Bâridir.

³ Simsyahtır.

⁴ Putlarla mâbut edindiğimiz Melâike ve İsa aleyhis-selâm.

⁵ Kendi hayâlinize tapıyordunuz.

⁶ Tapmanızı bilmiyorduk veya ona razı değildik.

⁷ Gökten yağmur yağdıran, yerden ot bitiren.

⁸ Onları yaradan veya afattan saklayan.

⁹ Dirilten, öldüren veya hayvanı nutfeden nebati hab-beden çıkarılan ve aksini yapan.

¹⁰ Rübubiyyet Allah'a sabit olduğu gibi haktan sonra sapıklık bulunduğu gibi, doğrudan döndükleri gibi.

¹¹ Yahut fasık olanlar hakkında Rabbinin sözü yani Cehennemî cin ile, insanlar ile dolduracağım sözü sabit olmuştur. Çünkü onla iman etmezler.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدُوَ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلْ اللَّهُ يَبْدُوَ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَإِنَّ تَوَفَّكَونَ ۝ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلْ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ مَنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُضِلَّ ۚ فَالْكَافِرُ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۝ وَمَا يَنْبَغُ أَنْتُمْ هَؤُلَاءُ أَنْ تَطَّاعُوا الْظُلْمَ ۚ لَا يُغْنِي عَنْ الْحَقِّ شَيْئًا أَنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ۝ وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ نَصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا لِيُخْطِئُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَاوِيلُ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝ وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ۝ وَإِنْ كَذَّبُوا فَقُلْ لِي عَلَىٰ وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيءُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَإِنَّمَا بُرِّئُ مِمَّا تَعْمَلُونَ ۝ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْمَعُونَ أَيْكًا أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ۝

(34) kul hel min şürekâiküm men yebdeülhalka sümme yu'ydüh, kulillâhü yebdeülhalka sümme yu'ydühü fe'ennâ tü'fekün (35) kul hel min şürekâiküm men yehdiy ilelhakk, kulillâhü yehdiy lilhakk, efemen yehdiy ilelhakkı ehakku en yüttebe'a emmen lâ yehiddiy illâ en yühdâ, femâ leküm, keyfe tahkümün (36) ve mâ yettebi'u ekserühüm illâ zannâ, innezzanne lâ yugniy minelhakki şey'a, innallahe aliymün bimâ yef'alün (37) ve mâ kâne hâzelkur'ânü en yüfterâ min dünillâhi ve lâkin tasdiykalleziy beyne yedeyhi ve tafsıylelkitâbi lâ reybe fihi min rabbil'âlemiyn (38) em yekuûlû-nefterâh, kul fe'tû bisûretin mislihi ved'ü menisteta'tüm min dünillâhi in küntüm sâdikıyn (39) bel kezzebû bimâ lem yuhıytû bi'ilmihı ve lemmâ ye'tihim te'viylüh, kezâlike kezzebelleziyne min kablihım fanzur keyfe kâne âkıbetüzzâlimiyn (40) ve minhüm men yü'minü bihi ve minhüm men lâ yü'minü bih, ve rabbüke a'lemü bilmüfsidiyn (41) ve in kezzebüke fekul liy ameliy ve leküm amelüküm, entüm beriy'üne mimmâ a'meliy ve ehe beriy'ün mimmâ ta'melün (42) ve minhüm men yestemi'üne ileyk, efe'ente tüsmi'ussumme ve lev kânü lâ ya'kilün.

(34) Onlara de ki: Ortak tuttuğunuz putlardan yeniden halk edip sonra yine onu iade eden var mıdır? Onlar cevap vermeyince Allah yeniden halk edip sonra yine onu iade eder, dersin. Artık neye ona ibadetten dönüyorsunuz? (35) Onlara de ki: Ortak tuttuğunuz putlardan hakka yol gösterebilen var mıdır? Cevap veremeyince söyle dersin: Allah hakka yol gösterir ¹, acaba hakka yol gösteren mi ittiba'a daha lâyıktır, yoksa kendisine gösterilmeden yolu gösteremeyen ² mi? Size ne oluyor? Nasıl böyle hükmediyorsunuz? (36) Onların pek çoğu ³ ancak zanne tâbi olanlardır, şüphe yok ki zan hiç bir veçhile hak ⁴ yerini tutmaz. Allah işlediklerini hakkıyla bilir. (37) Bu Kur'an, Allah'tan başkasına isnat olunamaz. Lâkin o, ellerindeki tasdik, ⁵ Kitab'ı tafsil eder ⁶. Onda şüphe götürecek hiçbir şey yoktur. O, âlemlerin Rabbi tarafından nazil olmuştur ⁷.

(38) Yoksa onlar peygamber kendiliğinden uydurdu derler mi? Onlara de ki: Bu iftiranızda gerçek iseniz haydi onun gibi bir sûre getirin; Allah'tan başka, gücünüz yettiği kimseleri de çağırın. (39) Hayır, onlar ilmini kavrayamadıkları, râci olduğu mânaya yetişemedikleri şeyi yalan saydılar. Onlardan evvelkiler de böyle yalan saymışlardı. Zalimlerin akıbeti nasıl oldu! gördün ya. (40) İçlerinden bir kısmı ona inanır ⁸, bir kısmı da ona inanmaz. Rabbin, fesatçıları daha iyi bilir. (41) Seni yalancı çıkarırlarsa onlara «— Benim amelim benim, sizin ameliniz de sizindir, benim işlediğimle sizin ilişiginiz yoktur, benim de sizin işledikleriniz ile bir ilişigim yoktur ⁹» dersin. (42) Onların bazıları sen Kur'an okurken sana kulak verirler. Fakat kabul etmezler sen sağırlara, fazla olarak kendilerinde akıl olmasa da işittirebilir misin?

¹ Peygamber gönderir, hüccet ikame eder.

² Mesih, Üzeyir aleyhisselâm gibi bazı mübütularınız ki Allah yol göstermeden evvel yol gösteremezler.

³ Bazısı ilme tâbi olur, hakikat tevhidi bulur, fakat inat ederek tevhidi kabul etmez veya hepsi zanna tâbi olur demektir.

⁴ Yani zan ile ilim hasil olmaz.

⁵ Tevrat ve İncil'dekine uygundur.

⁶ Allah'ın Levh-i Mahfuz'da yazdığı ahkâm ve saireyi beyan eder.

⁷ Yahut Rabbilâlemin tarafından bilâ şek tasdik ve tafsil olunmuştur.

⁸ Fakat inatçıdır, izhar etmez.

⁹ Her amelin bir cezası vardır. Benim ailem ile siz ceza görmezsiniz, ben de sizin amelinizle ceza görmem.

(43) ve minhüm men yanzuru ileyk, efe'ente tehdiyl'umye ve lev kânû lâ yubsirûn (44) innallahe lâ yazlimünnâse şey'en ve lâkinnennâse enfüşehüm yezlimûn (45) ve yevme yahşürühüm keen lem yelbesû illâ sâ'aten minennehâri yete'ârefûne beynehüm, kad hasirelleziyne kezzebû bilikaâillâhi ve mâ kânû mühtediyn (46) ve immâ nuriyenneke ba'delleziy na'idühüm ev netevfeffeyenneke feileynâ merci'uhüm sümmallahü şehidyün alâ mâ yef'alûn (47) ve liküllü ümmetin resûl, feizâ câe resûlühüm kudıye beynehüm bilkıstı ve hüm lâ yuzlamûn (48) ve yekuûlûne metâ hâzelva'dü in küntüm sadıkıyn (49) kul lâ emlikü linefsiy darıran ve lâ nef'an illâ mâşâallah, liküllü ümmetin ecel, izâ câe ecelühüm felâ yeste'hırûne sâ'aten ve lâ yestakdimûn (50) kul ere'eytüm in etâküm azâbühü beyâten ev nehâren mâ zâ yesta'cilü minhül-mücrimûn (51) esümme izâ mâ veka'a âmentüm bih, âl'âne ve kad küntüm bihi testa'cilûn (52) sümmme kıyle lilleziyne zalemû zûkuû azâbelhud, hel tüczevne illâ bimâ küntüm teksibûn (53) ve yestenbiûneke ehakkun hû, kul iy ve rabbiy innehü lehakkun ve mâ entüm bimu'ci-ziyn.

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعَنَىٰ وَلَوْ كَانُوا لَا يُصِيرُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يُخْشَرُهُمْ كَانُوا يُكَذِّبُوا ﴿٤٥﴾ وَالْأَسَافَةُ مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَانُوا يُنذِرُونَ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ وَآيَاتُكَ بِعِضِّ الَّذِينَ نَعَدْتَهُمْ أَوْتَوْفِيكَ ﴿٤٦﴾ فَأَلَيْنَا مَرْجِعَهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٧﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٨﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْذِنُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٥٠﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَيْكُمْ عَذَابٌ بَيِّنًا أَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعِجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥١﴾ أَتَنْتَ إِذَا مَا وَقَعَ أَمْسَتْ بِهِ الْآنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٣﴾ وَيَسْتَنْبِئُكَ أَتَىٰ هُوَ قَوْلِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَكُنِّي وَمَا أَنْتَ بِمُعْجِزٍ ﴿٥٤﴾

(43) Bazıları ise sana sakarlar ¹, sen körlere, fazla olarak kendilerinde kalp gözü olmasa da yol gösterebilir misin? (44) Şüphe yok ki Allah nâs'a asla zulüm etmez ². Fakat nâs kendilerine zulüm ederler ³. (45) O gün Allah onları sanki gündüz bir saat kadar kalmışlar gibi bir halde toplayacak. Onlar da kendi aralarında birbirlerini tanıyacaklardır ⁴. Allah'a kavuşmayı yalan sayanlar hem ziyankâr olmuşlar, hem uçmak yolunu bulamamışlardır. (46) Ya onlara vaadettiğimiz azabın bazısını sana gösteririz veya senin ruhunu alırsız ⁵. Onların dönüşleri yalnız bizedir. Sonra Allah yaptıklarına hakkıyla şahit olur. (47) Her bir ümmetin bir peygamberi vardır. Onlara peygamberleri geldiği zaman yalancı sayanlar ile peygamberleri arasında hakkaniyetle hükmolunur ⁶. Onlar zulme ve gadre de uğramazlar. (48) Onlar «— Sözüünüzde gerçek iseniz bu vaadettiğiniz kıyamet ⁷

ne zaman olacaktır?» derler. (49) Onlara de ki: Ben kendim için ne mazarrat def'ine ne menfaat celbine kaadir değilim ⁸. Meğer ki Allah dilemiş olsun. Her bir ümmetin muayyen bir zamanı vardır. Onların o zamanları gelince onlar ne bir saat geri kalırlar, ne de ileri geçerler. (50 - 51) Azabı istical edenlere de ki: «— Ne dersiniz! Allah'ın azabı size geceleyin veya gündüzün gelse siz günahkârların istical ettikleri azap nasıl azaptır ⁹? Azap vaki olduktan sonra mı ona iman getireceksiniz? Size şimdi mi iman getirdiniz, denecek halbuki siz azabı istihza ile istical etmiştiniz denecek. (52) Sonra zalim olanlara denir: Azab-ı daimiyi ¹⁰ tatın. Siz, ancak kazancınızdan dolayı ceza görürsünüz. (53) Senden «— O ¹¹, doğru mudur» diye haber isteyeceklerdir. Onlara de ki: Evet Rabbim hakkı için o, doğrudur, siz onu âciz kılacak değilsiniz.

¹ Sende peygamberlik alâmetleri görürler. ² His ve akıllarını gidermek suretiyle. ³ His ve akıllarını ifsat etmek suretiyle. ⁴ Birbirlerini unutacak kadar vakit geçirmemişlerdir. ⁵ Sana göstermeden evvel. Artık cezaları âhirete kalır. ⁶ Peygamberlerine uyanlar kurtulurlar, uymayanlar da azap görürler. ⁷ Veya azap. ⁸ Bunun için

bunu tacil edemem. ⁹ Azap gelince istical mümkün değildir veya istical ettiğiniz azap ne büyüktür. Ondan uzak durmak lâzım iken neye istical ediyorsunuz. Azap acı olmakla tâcil edilecek bir şey değildir. ¹⁰ Acısı devam eden azap. ¹¹ Azap veya kıyamet.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسْرَوْا
 التَّنَادَ مَتَارًا وَالْعَذَابَ وَضَعْنَاهُمْ بِالْقَيْسِطِ وَهُمْ
 لَا يَظْلُمُونَ ﴿٥٤﴾ إِلَّا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْآنَ
 وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُخَيِّتُ وَيُمِيتُ
 وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ
 مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ
 ﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ
 مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ
 فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ
 تَفَتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ أَرَأَى اللَّهُ كَذُوفَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
 لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ
 وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفْعِلُونَ فِيهِ
 وَمَا يَعْرُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
 وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

(54) ve lev enne liküllü nefsin zalemet mâ fiyl'ardı lefededet bih, ve eserrünnedâmetem lemâm re'evül'azâb, ve kudiye beynehüm bilkıstı ve hüm lâ yuzlemûn (55) elâ inne lillâhi mâ fıssemâvâti vel'ard, elâ inne va'dallahi hakkun ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (56) hüve yuhiyyi ve yümiytü ve ileyhi türce'ün (57) yâ eyyühennâsü kad câetküm mev'izatün min rabbiküm ve şifâun limâ fiyssudûri ve hüden ve rahmetün lilmü'miniyn (58) kul bifadlillâhi ve birahmetihî febizâlike felyefrehû, hüve hayrûn mimâm yecme'ün (59) kul ere'eytüm mâ enzelâllahü leküm min rızkın fece'altüm minhü harâmen ve halâlâ, kul allâhü ezine leküm em alallahi tefterûn (60) ve mâ zannülleziyne yefterûne alallahilkezibe yevmelkıyâneh, innallâhe lezû fadlın alennâsi ve lâkinne ekserehüm lâ yeşkürûn (61) ve mâ tekûnü fiy şe'nin ve mâ tetlû minhü min Kur'an, ve lâ ta'melûne min amel, illâ künnâ aleyküm şühûden iz tüfiydüne fiyh, ve mâ ya'zübü an rabbike min miskaâli zerretin fiyl'ardı ve lâ fıssemâi ve lâ asgare min zâlike ve lâ ekbere illâ fiy kitâbin mübiyn.

(54) Küfür ile zulmeden herkes, yerde ne var ise hepsi kendisinin olsaydı, azaptan kurtulmak için onu fidye verirdi. Onlar azap gördüler mi pişmanlıklarını gizlerler ¹. Onların araları ² hakkaniyetle hükmolunur, onlar zulme ve gadre de uğramazlar. (55) Haberiniz olsun ki göklerde ve yerde ne varsa hep Allah'ındır. Dikkat edin ki Allah'ın vaadi hak, onda caymak yoktur. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler. (56) O, diriltir, öldürür, yalnız O'na döneceksiniz. (57) Ey nâs! Size Rabbiniz tarafından bir öğüt, kalplerinizdeki hastalığa şifa, mü'minler için hidayet ve rahmet gelmiştir. (58) De ki Allah'ın inayeti ile, rahmeti ile ³, yalnız bunlarla sevinirsiniz O, onların yığdıklarından daha iyidir. (59) De ki: Al-

lah'ın size gönderdiği rızık hakkında ne diyeceksiniz? Siz ki onun bir kısmını haram, bir kısmını helâl ⁴ kıldınız. De ki Allah bu hususta size izin mi verdi, yoksa Allah'a iftira mı ediyorsunuz? (60) Allah'a karşı yalan uyduranların kıyamet gününde zan ve tahminleri nedir ⁵? Şüphesiz Allah nâs hakkında inayet sahibidir, fakat onların pek çoğu şükretmezler. (61) Hiç bir işte bulunmazsın, bu işin için Kur'an'dan hiç bir şey okumazsın ⁶, sizler de ⁷ hiç bir iş işlemezsiniz ki o işe daldığınız esnada içinde biz hazır bulunmayalım. Ne yerde, ne gökte zerre ağırlığınca bir şey Allah'tan gizli kalmaz. O'ndan daha küçük veya daha büyük bir şey yoktur ki açık Kitap'ta ⁸ bulunmasın.

¹ Gördükleri azaptan dolayı kendilerinde ağlamaya, bağırmaya takatları kalmaz.

² Mü'minler ile kâfirler arası.

³ İslâm ile, Kur'an ile sevinirsiniz.

⁴ Behîre ile Sâibe'yi haram, Meyte'yi helâl kılmışlardı.

⁵ Azap görmeyeceklerini mi zannediyorlar.

⁶ Veya Allah tarafından nazıl olan Kur'an'da hiç bir âyet okumazsın.

⁷ Ümmet de dahil olduğu halde.

⁸ Levh-i Mahfuz'da.

(62) elâ inne evliyâallâhi lâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn (63) elleziyne âmenû ve kânû yettekuûn (64) lehümül-büşrâ fiylhayâtiddünyâ ve fiyl'âhireh, lâ tebdîyle likelimâtillâh, zâlike hüvelfev-zül'aziym (65) ve lâ yahzünke kavlühüm, innel'izzete lillâhi cemiy'â, hüvessemy'ul'aliym (66) elâ inne lillâhi men fiyssemâvâti ve men fiyl'ard, ve mâ yettebi'ulleziyne yed'üne min dünillâhi şürekâ', in yettebi'üne illezzanne ve in hüm illâ yahrusûn (67) hüvelleziy ce'ale lekümü'lleyle liteskünü fiyhi vennehare mub-sırâ, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yesme'ûn (68) kaâlûttehazallahü veledâ, sübhânehü hüvelganiyy, lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, in indeküm min sultânin bihâzâ, etekuûlüne alallahi mâ lâ ta'lemûn (69) kul innelleziyne yetterüne alallahilkeziye lâ yüflihûn (70) metâ'un fiddünyâ sümme ileynâ merci'u-hüm sümme nüziykuhümül'azâbeşşediy-de bimâ kânû yekfürûn.

الَا اَرَا اَوْلِيَاءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
الَّذِينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ لَهُمُ الْبُشْرٰى
فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِى الْاٰخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِّكَلِمَاتِ اللّٰهِ
ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ وَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ
اِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيْمُ اَلَا اِنَّ لِلّٰهِ
مِنْ فِى السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَبْتَغِى الْاٰدَمِيْنَ
يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْرِ اللّٰهِ شُرَكَاءُ اِنْ يَتَّبِعُوْنَ اِلَّا الْاَظْنَ
وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْضَوْنَ هُوَ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْيَلَّ
لَتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَالنَّهَارُ مُبْصِرٌ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ
لِّقَوْمٍ يَسْمَعُوْنَ قَالُوْا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهٗ
هُوَ الْعَلِىُّ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ اِنْ عِنْدَكُمْ
مِنْ سُلٰطٰنٍ بِهٰذَا اَقْوِلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ
قُلْ اِنَّ الَّذِى يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يَفْلِحُوْنَ
مَتَاعٌ فِى الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنْفِقُهُمْ
الْعَذٰبَ الشَّدِيْدَ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ

(62) Haberiniz olsun ki Allah'ın velileri için asla korku yoktur. Onlar mahzun da olmazlar ¹. (63) Onlar, iman getirip sakınmış kimselerdir. (64) Onlar için dünya diriliğinde de, âhirette de müjde vardır, Allah'ın sözlerinde değişmek yoktur. İşte büyük fevz ve necat budur. (65) Onların sözleri seni mahzun etmesin, çünkü bütün galebe-i kâmile Allah'ındır. O, semi'dir, hakkıyla âlimdir. (66) Haberiniz olsun ki göklerde ve yerde ne varsa hep Allah'ındır. Allah'tan başkasına ibadet edenler şeriklere tâbi olmazlar ². Onlar ancak zanna tâbi olurlar. Onlar yalan düzenlerden ³ başka bir şey değillerdir. (67) Size geceyi dinlen-

meniz için karanlık, gündüzü çalışmanız için aydınlık yapan O'dur. Bunda dinleyen bir cemaat için nişanlar vardır. (68) Onlar, Allah çocuk edindi dediler. Allah ondan tamamıyla münezzehtir. Her şeyden müstağnidir. Göklerde, yerde ne varsa hepsi O'nundur. Bu dediğiniz hakkında yanınızdan hiç bir hüccet yoktur. Allah hakkında bilmediğiniz bir şey mi diyorsunuz? (69) De ki: Allah'a karşı yalan uyduranlar yok mu? Onlar umduklarına ermezler. (70) Onlar için dünyada biraz geçinme vardır. Onların dönüşleri de bizedir. Sonra onlara küfürlerinden dolayı şiddetli bir azap tattıracağız.

¹ Ne kendilerine zarar erişir de korkarlar, ne de me-mulleri husul bulmaz da mahzun olurlar.

² Hakikatte şeriklere tâbi olmazlar. Ancak şerik zan-nettikleri şeye tâbi olurlar. «Allah'tan başkasına ibadet

edenler neye şeriklere tâbi oluyorlar» mânasını da müfit olur.

³ Veya tahminde bulunanlardan.

وَأَنذَرْتَهُمْ نَارًا وَقَدْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِن كَانَ كِبَارُكُمْ عَلَيْكُمْ
مَقَامِي وَتَذَكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَسَلِّ اللَّهُ تَوَكَّلْتُ فَأَجْعَلُوا
أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ
وَلَا تُنْظِرُونِ ۖ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنَّا جَرِي
إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَآمَرْتُنَا إِنَّا كُنَّا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۖ فَكَذَّبُوهُ
فَجَعَلْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الضَّلَالَةِ وَجَعَلْنَا هَمَّهُمْ خَلَّافًا وَاعْرَفُوا
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ۖ
ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَأَوْفَاهُم بِالْبَيْتَانِ فَمَا
كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْغِي عَلَى فُلُوبِ
الْمُتَعَدِّينَ ۖ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۖ فَلَمَّا
جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ۖ قَالَ مُوسَى
ااقْبُلُوا لِقَوْلِي لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۖ
فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ۖ قَالَ مُوسَى
ااقْبُلُوا لِقَوْلِي لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۖ
فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ۖ قَالَ مُوسَى
ااقْبُلُوا لِقَوْلِي لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۖ

(71) vetlû aleyhim nebe'e nûh, iz kaâle likavmihî yâ kavmi in kâne kebûre aleyküm makaâmiy ve tezkiyriy biâyâtillâh, fe'alallahi tevekkeltü, fe'ecmi'u emreküm ve şürekâeküm, sümme lâ yekün emrüküm aleyküm gumme, sümмаkdû ileyye ve lâ tünzirün (72) fein tevelleytüm femâ se'eltüküm min ecr, in ecriye illâ alallahi ve ümirtü en ekûne minel-muslimiyn (73) fekezzebühü fenecceynâhü ve men ma'ahü fiylfûlk, ve ce'alnâhüm halâif, ve agraknelleziyne kezzebû biâyâtinâ, fanzur keyfe kâne âkıbetül-münzeriyn (74) sümme be'asnâ min ba'dihî rusülen ilâ kavmihim fecâühüm bil-beyyinâti femâ kânû liyü'minü bimâ kezzebû bihi min kabl, kezâlike natbe'u alâ kulûbilmuğtediyn (75) sümme be'asnâ min ba'dihim mûsâ ve hârûne ilâ fir'avne ve melâihî biâyâtinâ festekberû ve kânû kavmen mücrimiyn (76) felemmâ câehümülhakku min indinâ kaâlû inne hâzâ lesıhrün mübiyn (77) kaâle mûsâ etekuûlûne lilhakki lemmâ câeküm, esıhrün hâzâ, ve lâ yüflihussâhırûn (78) kaâlû eci'tenâ litelfitenâ ammâ vecednâ aleyhi âbâenâ ve tekûne lekümelkibriyâü fiyl'ard, ve mâ nahnü lekümâ bimü'mi-niyn.

(71) Onlara Nuh kıssasını oku. Hani o, kavmine demişti ki «— Ey kavmim! Benim aranızda kal-maklığım ¹, Allah'ın âyetleri ile nasihat vermekli-ğim size ağır geliyorsa ben hilenizden Allah'a mü-tevekkil olurum. Hakkımda yapacağınız işi sağ-lam yapın ², şeriklerinizi de çağırın ³, işinizde si-ze gizli kalmasın ⁴, sonra ne isterseniz bana ya-pın, bana mühlet de vermeyin». (72) «— Şayet benim nasihatımdan yüz çevirerseniz ben sizden hiç bir mükâfat istemiyorum ki yüz çeviresiniz. Benim mükâfatım yalnız Allah'a düşer, ben müs-limlerden olmakla emrolundum». (73) Bunun üzerine kavmi onu yalancı çıkardılar. Biz de onu, onunla beraber gemide bulunanları kurtardık, bun-ları onların yerine getirdik. Âyetlerimizi yalan sa-yanları da suda boğduk. Allah'ın azabıyla korku-tulanların encamı nasıl olmuştur ⁵ görüyorsunuz! (74) Nuh'tan sonra yine kendi kavimlerine pey-

gamberler gönderdik, onlara da peygamberleri açık mucizeler getirdiler, evvelce ⁶ yalancı saydık-larından dolayı inanmaları kaabil olamadı. Haddi aşanların yürekleri üzerine işte böyle mühür ba-sarız. (75) Onlardan sonra Firavun'a ve ileri ge-lenlerine mucizelerimizle Musa ile Harun'u gön-derdik. Onlar ise imanı kibirlerine yediremediler de günahkâr bir kavim oldular. (76) Vaktaki on-lara tarafımızdan hak mucize geldi, onlar ise bu, apaçık bir büyücülüktür, dediler. (77) Musa on-lara: «— Size hak mucize gelince onun hakkın-da büyücülüktür mü dersiniz. Bu büyücülük mü-dür? Halbuki büyücüler umduklarına ermezler» dedi. (78) Onlar dediler ki: Bizi babamızdan bul-duğumuz dinden döndürmek, kendiniz için de yeryüzünde büyüklük elde etmek ⁷ için mi bize geldiniz? Biz size inanacak değiliz.

¹ Veya dâvete kıyam etmekliğim.

² Tereddütte bulunmayın.

³ Veya rüesay-i kavminizi, putlarınızla beraber top-layın.

⁴ Mafizaminizin ne ise onu meydana çıkarın, benim

sizden asla pervam yoktur.

⁵ Onlar, akıbet helâk oldukları gibi seni tekzip eden-ler de akıbet helâk olacaklardır.

⁶ Cahiliyet zamanında.

⁷ Mısır'da padişahlığı yakalamak için.

(79) ve kaâle fir'avnü'tûniy biküllü sahi-
rin aliyim (80) felemmâ câesseharetü
kaâle lehüm mûsâ elkuû mâ entüm mül-
kuûn (81) felemmâ elkav kaâle mûsâ mâ
ci'tüm bihissihir, innallahe seyübtülüh, in-
nallahe lâ yuslihu amelelmüfsidiyn (82)
ve yuhikkullahülhakka bikelimâtihi ve
lev kerihelmücrimûn (83) femâ âmene
limûsâ illâ zürriyyetün min kavmihi alâ
havfin min fir'avne ve melâihim en yefti-
nehüm, ve inne fir'avne le'âlin fiyl'ard,
ve innehü leminelmüsrifiyn (84) ve kaâle
mûsâ yâ kavmi in küntüm âmentüm bil-
lâhi fe'aleyhi tevekkelû in küntüm müs-
limiyn (85) fekaâlû alallahi tevekkelnâ,
rabbenâ lâ tec'alnâ fitneten lil kavmizzâ-
limiyn (86) ve neccinâ birahmetike mi-
nel kavmilkâfiriyn (87) ve evhaynâ ilâ
mûsa ve ahıyhi ve tebevve likavmikümâ
bimisra büyûtâ, vec'alû büyüteküm kıb-
leh, ve akıymussalâh, ve beşşirilmü'mi-
niyn (88) ve kaâle mûsâ rabbenâ inneke
âteyte fir'avne ve mele'ehü ziynetin ve
emvâlen fiylhayâtiddünyâ rabbenâ liyu-
dillû an sebıylek, rabbenatmis alâ emvâ-
lihım veşdüd alâ kulûbihim felâ yû'minû
hattâ yerevül'azâbel'eliym.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ۖ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوَامَ أَنْتُمْ مُلْقُونَ ۖ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ
مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِرِ السِّحْرِ إِلَّا أَنْ أُسَبِّطَ إِلَهُ اللَّهِ لَا يَصْلُحُ
عَمَلُ الْمُنَافِقِينَ ۖ وَيُحْيِي اللَّهُ الْحَيَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ
ۖ فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ
لِمَنْ السُّرْفِينَ ۖ وَقَالَ مُوسَى يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ
فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ۖ فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ
تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِقَوْمٍ الظَّالِمِينَ ۖ وَنَجِّنَا
بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَأَخِيهِ
أَنْ تَبَوَّآ الْقَوْمَ كَمَا يُعْصِرُ يُؤْتَاوُا فَيَجْعَلُوا لِيُؤْتَكَ قِبْلَةً وَأَقْبِمْوَا
الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَآمُومًا لَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا
لِيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۖ

(79) Fir'avun «— Bütün mahir büyücülerini ba-
na getirin» dedi. (80) Büyücüler gelince Musa
onlara «— Ne atacak iseniz atın» dedi. (81) Vak-
taki onlar atacaklarını attılar. Musa dedi ki: bu
yaptığınız büyücülüktür. Şüphesiz, Allah onu ip-
tal edecektir. Çünkü Allah fesatçıların işini dü-
zeltmez. (82) Allah günahkârlar istemeseler de
yine hakkı sözleriyle sabit kılar. (83) Musa'ya
ilk defa ancak kavminin birtakım çocukları ¹,
Fir'avun ve ileri gelenlerinin mihnete duçar et-
meleri korkusu ile beraber iman getirdiler. Çün-
kü Fir'avun Mısır toprağında kibirli ve zorba
idi. Zulümde haddi aşanlardandı. (84) Musa,
kavminde telâş eseri görmekle dedi ki: Ey kav-
mim! Allah'a iman etmişseniz ², müslim iseniz
yalnız ona mütevekkil olun ³. (85) Onlar dediler

ki: Biz yalnız Allah'a mütevekkil olduk. Ey Rab-
bimiz! Bizi zalim kavim için bir mihnet kılma ⁴.
(86) Rahmetinle bizi kâfir kavimden kurtar. (87)
Biz Musa'ya, kardeşine «— Kavminiz için Mı-
sır'da oturacak evler yapın, evlerinizi namazgâh
kılın ⁵, namazı da dosdoğru kılın. Mü'minlere de
kurtulacaklarını müjdele» diye vahyettik. (88)
Musa dedi ki: Ey Rabbimiz! Fir'avun'a ve ileri
gelenlerine dünya dirliğinde ziynet olan şeyleri,
debdebeyi, birtakım malları, serveti veren sen-
sin. Ey Rabbimiz! Onu akıbet yolundan birtakım
zuafayı çıkarsınlar ⁶ diye verdin. Ey Rabbimiz!
Onların mallarını belirsiz et. Kalplerine de mü-
hür bağla ⁷ ki acıklı bir azap görmedikçe iman
etmesinler.

¹ İsrail oğullarının gençleri veya Fir'avunluların pek azı.

² Kazasına münkat iseniz.

³ Vacip olan tevekkül, ancak her hususta Allah'a it-
mat ile hasıl olur.

⁴ Onların ayakları altında çiğnetme, onlar tarafından
tepeletme de onlar bundan dolayı haklı olduklarını zan-

netmesinler. Bizimle mihnete düşmesinler.

⁵ Ki orada namaz kılsanız veya evleriniz birbirine
karşı olsun ki cemiyet hasıl olsun, aranızda irtibat bulun-
sun. Yahut evlerinizi kibleye karşı mesçit yapın.

⁶ Yahut helâk olsunlar diye.

⁷ Yumuşamayacak derecede kalplerini katı kıl.

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمْ فَأَسْتَقِيمُوا وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٠﴾ وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ
فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا ذَرَكَهُ الْمَرْقُ قَالَ
أَمْسِنَا إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾ الْآنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلَ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩٢﴾
فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ آيَةً وَإِنْ كُنْتُمْ
مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
مُبَآئِدَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَا هُمُومَ الطَّيِّبِينَ فَاخْتَلَفُوا حَتَّى
جَاءَهُمُ الْعِلْمُ أَنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٤﴾ فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
فَسْأَلِ الَّذِينَ يَفْقَهُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَرَبِّينَ ﴿٩٥﴾ وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٦﴾
إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٧﴾
وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ لَا يَأْمِنُونَ ﴿٩٨﴾

(89) kaâle kad üciybet da'vetükümâ, festekıymâ, ve lâ tettebi'ânni sebiylelleziyne lâ ya'lemûn (90) ve câveznâ bibeniy isrâiylelbahre fe'etbe'ahüm fir'avnü ve cünüdühü bagyen ve advâ, hattâ izâ edrekehülgareku kaâle âmentü ennehü lâ ilâhe illelleziy âmenet bihi benû isrâiyle ve ene minelmüslimiyn (91) âl'âne ve kad asayte kablü ve künte minelmüfsidiyn (92) felyevme nünecciyke bibedenike li tekûne limen halfeke âyeh, ve inne kesiyren minennâsi an âyâtinâ legaâfilûn (93) ve lekad bevve'nâ beniy isrâiyle mübeve'e sıdkın ve razaknâhüm minettayyibât, femahtelefû hattâ câehümül'ilm, inne rabbeke yakdiy beynehüm yevmelkiyâmeti fiymâ kânû fiyhi yahtelifûn (94) fein künte fiy şekkin mimmâ enzelâ ileyke fes'elilleziyne yakreûnelkitâbe min kablik, lekad câekelhakku min rabbike felâ tekûnenne minelmümteriyen (95) ve lâ tekûnenne minelleziyne kezzebû biâyâtillâhi fetekûne minelhâsiriyn (96) innelleziyne hakkat aleyhim kelimetü rabbike lâ yû'minun (97) velev câethüm küllü âyetin hattâ yerevül'azâbel'eliym.

(89) Allah dedi ki: Her ikinizin duası kabul olundu. Artık müstakim olun ¹, sakın nâdanların yolunu tutmayın. (90) Biz İsrail oğullarını denizden geçirdik. Fir'avun ve askerleri haksız ve yolsuzluklarından dolayı ² ardınca gidip yetiştiler. Nihayet Fir'avun'a suda boğulmak yaklaşıncaya ³ «İsrail oğullarının inandıklarından başka bir mâbut bulunmadığına iman getirdim, ben de Müslümanlardanım» dedi. (91) Şimdi mi iman getirdin, halbuki sen evvelce âsi idin, fesatçılardan idin. (92) Senden sonrakilere bir nişane-i ibret olmak üzere bugün senin bedenini kurtaracağız ⁴ » denildi. Halbuki Mekke halkının bir çoğu bizim nişanlarımızdan bîhaberdirler. (93) * Biz İsrail oğullarını Şam gibi âlâ bir yere yerleştir-

dik. Onlara pâk şeylerden rızık verdik, kendilerine ilim gelinceye kadar onlar ihtilâfa düşmediler ⁵. Şüphesiz, Rabbin kıyamet günü hak ile bâtılı ayırarak aralarındaki ihtilâflarını bitirecektir. (94) Sana inzal ettiğimiz kıssalarda şüpheye tutuluyor isen onu senden evvel Kitap okuyanlardan ⁶ sor. * Rabbinden sana hak söz gelmiştir. Sakın, şüphe edenlerden olma. (95) Sakın Allah'ın âyetlerini yalan sayanlardan olma. Yoksa ziyankârlardan olursun. (96) Haklarında Rabbin sözleri sabit olanlar ⁷ yok mu? (97) Onlara herhangi bir âyet gelse yine acıklı bir azap görmeyince iman getirmezler. Bu iman da işe yaramaz.

¹ Dâvanızda sabit olun, istikamete devam edin.

² Veya haksız ve yolsuz olarak.

³ Helâkini anlayınca.

⁴ Seni sahile atacağız; İsrail oğullarının gözü o kadar yılmış idi ki cesedinin su yüzüne çıktığını görünce Fir'avun'u tanıdılar da rahatlandılar. Allah'a şükrettiler.

⁵ Yani Kur'an-ı Kerim gelmeden evvel ihtilâf etmiyorlardı. Fakat geldikten sonra ihtilâfa düştüler. Bir kısmı inandı, bir kısmı inkâr etti.

⁶ Abdullah bin Selâm gibi ehl-i kitaptan.

⁷ Azap emri sadır olanlar.

(98) felevlâ kânet karyetün âmenet fe-nefe'ahâ iymânühâ, illâ kavme yûnus, lemmâ âmenû keşefnâ anhüm azâbelhızı-yi fiylhayâtiddünyâ ve metta'nâhüm ilâ hıyn (99) ve lev şâe rabbûke le'âmene men fiyl'ardı küllühüm cemiy'â, efe'ente tükrihünnâse hattâ yekûnu mü'miniyn (100) ve mâ kâne linefsin en tü'mine illâ bi'iznillâh, ve yec'alürriçse alelleziyne lâ ya'kılûn (101) kulinzurû mâ zâ fiyssemâ-vâtı vel'ard, ve mâ tugniyl'âyâtü vennü-zürü an kavmin lâ yü'minûn (102) fehel yentezirüne illâ misle eyyâmilleziyne ha-lev min kablihı, kul fentezirü inniy ma'aküm minelmuntezirıyn (103) sümme nünecciy rusülenâ velleziyne âmenû ke-zâlik, hakkan aleynâ nüncilmü'miniyn (104) kul yâ eyyühennâsü in küntüm fiy şekkin min diyniy, felâ a'büdüllezıyne ta'büdüne min dünillâh, ve lâkin a'bü-dullahelleziy yeteveffâküm, ve ümirtü en ekûne minelmü'miniyn (105) ve en ekım vecheke liddiyni haniyfâ, ve lâ tekûnenne minelmüşrikiyn (106) ve lâ ted'u min dünillâhi mâ lâ yenfe'uke ve lâ yadurrük, fein fe'alte feinneke izen minezzâlimiyn.

قَالُوا كَانَتْ قَرْيَةٌ أَمَتٌ فَفَعَلَهَا إِيْمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا
أَمِنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ غَدَابَ الْخَرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَنَجَّيْنَاهُمْ
إِلَى جَنٍّ ۖ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ فِي الْأَرْضِ كُلَّ جَمِيعًا
أَفَأَنْتُمْ تُكْرَهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۖ وَمَا كَانَ
لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ۖ فَلَا تَنْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا تَقَعِي الْأَيَّامُ وَاللَّيَالِ وَلَا يُؤْمِنُونَ ۖ فَهَلْ
يَنْظُرُونَ إِلَّا مِثْلَ آيَا الَّذِينَ حَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَا تَنْظُرُوا
إِلَى مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۖ ثُمَّ نَجَّيْنَا رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا
كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نَبِيعَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ فَلَا يَأْتِيَنَّكَ النَّاسُ
مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ فَلَا تَعْبُدُ الَّذِينَ يُعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَكِنْ اعْبُدِ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَقَّعُكُمْ وَأَمْرُنَا أَنْ كُونََ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَإِنْ أَرَأَيْتَ لِدِينِكِ لِلَّذِينَ جِئْنَاكَ وَلَا تَكُونُ
مِنَ الْمُسْرِكِينَ ۖ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ
وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ۖ

(98) Azap gelince iman edip imanı kendilerine fayda veren bir kasaba ahalisi var mıdır? Yalnız Yunus'un kavmi vardır ki onlar azap gelince iman getirdikleri zaman biz kendilerinden dünya diriliğinde rüsvaylık azabını def etmiş, bir zamana kadar ¹ onları dünya varlıklarından müstefit kılmıştık. (99) Rabbin dileseydi yeryüzünde bulunanların hepsi iman ederdi. Yoksa sen mü'min ol-sunlar diye insanları zorlayacak mısın? (100) Al-lah'ın izni olmaksızın hiç bir kimse iman getiremez. Allah delâile akıl erdirmeyenlere de mah-rumiyet ² verir. (101) Onlara de ki: Göklerde ve yerde neler vardır, bir kere baksanıza. Âyetler ve Allah azabıyla korkutan peygamberler iman et-meyen kavme ³ fayda vermez. (102) Onlar an-cak kendilerinden evvel gelip geçenlerin musi-

betleri gibisini bekliyorlar. Onlara de ki: Haydi azabı bekleyin. Ben de sizinle beraber helâkinizi bekleyenlerdenim. (103) Sonra ⁴ biz peygamber-lerimizi de, mü'min olanları da kurtarıyoruz, böyle-ce ⁵ mü'minleri kurtarmamız bize ait bir haktır. (104 - 105) De ki Ey nâs! Eğer benim dinimde şüphede bulunuyorsanız ben, Tanrıyı bırakarak taptıklarınıza tapmıyorum, ben sizi öldüren Tan-rıya ibadet ediyorum, ben «— Mü'minlerden ev-vel, yüzünü muvahhid-i pâk olduğun halde dine doğrult, sakın müşriklerden olma» diye emir olundum. (106) Bana denildi ki Allah'tan başka sana menfaat ve zarar vermeyen hiç bir şeye iba-det etme, eğer bunu yaparsan artık mutlak zalim-lerden olursun.

¹ Ecellerine kadar.

² Yani Allah ayat-ı ilâhiye'yi taakkul etmeyen kısmını imandan mahrum eder, ona azap verir.

³ Yani ilm-i ezeliye küfürü sabit olanlara.

⁴ Azap vaki olunca.

⁵ Peygamberleri ve ittibâkı kurtardığımız gibi.

وَأَن يَسْأَلَكَ اللَّهُ بَضِيرٌ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَأَن يُرِيدَ لَكَ
بَحِيرٌ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادٍ وَهُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكُمْ فَتَنَّا هَتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ
فَأَنَّمَا يَصِلُ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۝ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ
إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَخْرُجَ إِلَيْكَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْخَائِمِينَ ۝

سُورَةُ الْيُونُسِ مَكِّيَّةٌ ۝ ثَمَانِيَةٌ وَارْبَعُونَ آيَةً ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّسُولُ كَذَّبَتْ قَوْمًا أَنَّهُمْ قُتِلُوا مِن دُونِ الْحَقِّ ۝ الْأَلَاءِ
تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۝ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ۝ وَأَنَّا نَسْتَعْتِفُ
وَكُفْرًا ۝ تَوَلَّوْا إِلَيْنَا مَتَاعًا حَسَنًا ۝ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۝ وَتُؤْتُونَ
كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ ۝ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
كَبِيرٍ ۝ إِلَىٰ اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ أَلَا إِنَّهُمْ
يَتَوَكَّلُونَ صُدُورَهُمْ لَيَسْتَكْفِرُوا مِنْهُ ۝ لَآ جِئِينَ بِمِثْلِهِ ۝ نَبَا ۝
يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۝ إِنَّهُمْ عَلَيْهِمْ يَدَانِ الصُّدُورِ ۝

(107) ve in yemeseskâllahü bidurrin felâ kâşife lehü illâ hû, ve in yüridke bihayrin felâ râdde lifadlih, yusıybü bihi men yeşâü min ibâdih, ve hüvel gafûrurrâhıym (108) kul yâ eyyühennâsü kad câe-kümülhakku min rabbiküm, femenihtedâ feinnemâ yehtediy linefsih, ve men dalle feinnemâ yadıllu aleyhâ, ve mâ ene aleyküm bivekiyl (109) vettebi' mâ yûhâ ileyke vasbir hattâ yahkümallah, ve hüve hayrülhâkimiyın.

SÜRETÜ HÜD

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) elif lâm râ kitâbün uhkimet âyâtühü sümme fussilet min ledün hakiymin habıyr (2) ellâ ta'bidû illallah, inneniy leküm minhü neziyrün ve beşıyr (3) ve enistağfirü rabbeküm sümme tûbü ileyh, yümetti'küm metâ'an hasenen ilâ ecelin müsemmâ, ve yû'ti külle ziy fadlin fad-leh, ve in tevellev feinniy ehâfü aleyküm azâbe yevmin kebiyr (4) ilallahı merci'u-küm, ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (5) elâ innehüm yesnûne sudûrehüm liyes-tahfû minh, elâ hiyne yestağşûne siyâbe-hüm ya'lemü mâ yüsirrûne ve mâ yu'li-nün, innehü aliymün bizâtissudûr.

(107) Eğer Allah sana bir zarar dokandırırsa O'ndan başka o zararı kaldıracak yoktur. Şayet hakkında bir hayır isterse O'nun fazl-u keremini geri çevirecek de yoktur. O, hayrı kullarından dilediğine eriştirir. O, gafurdur, rahîmdir. (108) De ki Ey nâs! Size Rabbiniz tarafından hak peygamber ve Kur'an gelmiştir. Artık kim hidayet bulursa yalnız kendisi için hidayet bulmuş olur. Kim saparsa yine yalnız kendisi için sapmış olur ¹. Ben sizin işinize vekil değilim ². (109) Sana ne vahiy olunursa ona tâbi ol. Allah hükmedinceye kadar katlan. O, hâkimlerin en iyisidir.

HUD SÜRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla.

(1) Elif, lâm, ra. Bu bir Kitap'tır ki Âyetleri

muhkem kılınmış, sonra tafsil olunmuştur ⁴; hakim ve agâh olan Zat tarafından ⁵. (2) Ta ki yalnız Tanrıya tapasınız. Onlara «— Ben O'nun tarafından sizi müjdeleyen, Allah azabıyla korkutan bir peygamberim» de. (3) Bir de Rabbinizden yarlıganmak isteyesiniz. Sonra O'na tövbe ediniz ki malûm bir müddete kadar sizi iyi bir geçim ile geçindirsın. Her fazl-u kerem sahibine de fazl-u keremini versin ⁶, eğer imandan yüz çevirirseniz ben hakkınızda büyük bir günün azabından korkarım ⁷. (4) Dönüşünüz yalnız Tanrı'yadır. O, her şeye hakkıyla kâdirdir. (5) Haberinizi olsun ki onlar Allah'tan gizli tutmak için göğüslerini büklerler ⁸. Dikkat edin ki onlar esvaplarıyla örtündükleri zamanlarda ⁹ Allah onların gizledikleri, aşikâr tuttıkları şeyleri bilir. Çünkü O, göğüslerdekini hakkıyla bilir.

¹ Yani vebalı kendisine ait olur. ² İşiniz bana ismarlanmamıştır ki sizi zorlayayım. ³ Bir, iki âyetten maadası Mekke'de nazil olmuş, 123 âyetdir. ⁴ Akait ile, ahkâm ile, mev'ize ile, ihbar ile, yahut hak ile bâtil arası ayrılmıştır. ⁵ Veya hakim ve agâh olan Zat tarafından muhkem kılınmış ve tafsil olunmuştur. ⁶ İyi işleyene lâıyk olduğu mükâfatı. ⁷ Veya o günün büyük azabından. ⁸ Göğüsle-

rinde olan adaveti, küfürü, haktan sapmayı Allah'tan saklamak için bu sırlarını kalplerinde saklarlar veya Allah'tan gizli tutmasını isteyerek fena itikatta bulunurlar, göğüslerini haktan çevirirler. ⁹ Müslümanlar duymasın diye esvaplarını başlarına alıp iki kat olurlar, gizlice söyledikleri veya uykuya yattıkları zaman başlarını örterlerdi.

(6) ve mâ min dâbbetin fiyl'ardı illâ alallahi rızkuhâ ve ya'lemü müstekarrehâ ve müstevde'ahâ, küllün fiy kitâbin mübiyn (7) ve hüvelleziy halakasemâvâtî vel'arda fiy sitteti eyyâm, ve kâne arşühü alelmâ', liyeblüveküm eyyü-küm ahsenü amelâ, ve lein kulte inneküm meb'ûsüne min ba'dilmevti leyekuû lennelleziyne keferû in hâzâ illâ sihrün mübiyn (8) ve lein ahharnâ anhümül'azâbe ilâ ümmetin ma'dûdetin leyekuûlünne mâ yahbisüh, elâ yevme ye'tiyhim leyse masrûfen anhüm ve hâka bihim mâ künü bihî yestehziün (9) ve lein ezaknal'insâne minnâ rahmeten sümmе neza'nâha minh, inneküm leyeûsün kefur (10) ve lein ezak-nâhü na'mâe ba'de darrâe messethü leyekuûlenne zehebesseyyâtü anniy, inneküm leferihun fahûr (11) illelleziyne saberrû ve amelüssâlihât, ulâike lehhüm mağfîretün ve ecrün kebiyr (12) fele'alleke târikün ba'da mâ yûhâ ileyke ve dâikun bihî sadrûke en yekuûlü lev lâ ünzile aleyhi kenzün ev câe ma'ahü melek, in-nemâ ente neziyr, vallahü alâ külli şey'in vekiy.

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
وَمُسْتَوْدِعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ
أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ أَكُفِّرُوا بَعْدَ الْمَوْتِ
لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝ وَلَئِنْ
آخَرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَىٰ أَمَةٍ مَّعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ
إِلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسٌ مَّصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝ وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً
ثُمَّ نَرَعْنَاهَا مِنهُ إِنَّهُ لَيَكُفِّرُ ۝ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ
نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مِّثْلِهِ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ النَّيْلَانُ عَنِّي
إِنَّهُ لَفَرِحَ فَخُورٌ ۝ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ
بَعْضَ مَا يُؤْتِيكَ إِلَيْنَا وَضَاقَ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ
يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتْرًا وَجَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ
إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۝

(6) Yeryüzünde yürür hiç bir hayvan yoktur ki onun rızkı Allah'a ait olmasın ¹. Onların duracak yerlerini, saklanacak yerlerini bilir. Bunların hepsi açık Kitaptadır ². (7) Hanginizin ameli daha güzel olduğunu denemek ³ için gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur. Bunlardan evvel arşı su üstünde idi. Eğer onlara öldükten sonra dirileceksiniz diyecek olursan kâfir olanlar bu da, mutlak büyüclükten başka bir şey değildir. Diyeceklerdir. (8) * Biz azabı sayılı bir zamana ⁴ kadar tehir edecek olursak onlar «— Bunu men eden nedir?» diyecekler. Haberleri olsun ki azap onlara geldiği gün ⁵ asla geri dönmeyecek, eğlenceye aldıkları azap da onları kuşatacaktır. (9) *

İnsana ⁶ tarafımızdan servet ve sıhhat gibi bir merhamet tattırdıktan sonra onu geri alsak o, pek ümitsiz, pek nankör olur. (10) * Ona başına gelen sıkıntıdan sonra nimeti tattırsak benden kötülükler gitti der. Çünkü o, şımarıktır, övüngendir. (11) Sabredip iyi amel işleyenler başka. İşte onlar için yarlıganmak, büyük bir mükâfat vardır. (12) Onların «— Ona bir hazine indirmeliydi veya onunla beraber bir melek gelmeliydi» demelerinden dolayı sana vahiy olunan şeyin bazısını ⁷ terkedecek ⁸ oluyorsun, göğsün de onunla darlaşacak oluyor. Sen ancak Allah azabıyla korkutucu bir peygambersin. Allah her şeye vekildir ⁹.

¹ Allah, fazl-u keremi ile hepsinin rızkını tekeffül etmiştir.

² Levh-i Mahfuz'da.

³ Denemek muamelesinde bulunmak, mutl' ile âsîyi halka bildirmek.

⁴ Veya bir ümmet bitinceye kadar.

⁵ Bedir günü.

⁶ Kâfire.

⁷ Mâbutlarını zemm-i müş'ir olan kısmını.

⁸ Vukuu müstelzem değildir. Yani böyle bir şey olmamıştır.

⁹ Seni hıfzeder, onlara ceza verir, sakın terk etme, darlanma, sözlerine kulak asma.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ فَأَنزِلْ بَعْثُ رَسُولٍ مِثْلِهِ مَفْتَزًا يَكُونُ
وَأَدْعُوا مَنْ أَسْطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾
قَالُوا لَا يَسْجُدُ الْكُفْرُ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَزِينَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾
أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحِطَّ
مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَنْ كَانَ
عَلَى بَيْتِهِ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ
مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ
مِنَ الْأَحْزَابِ قَالَ أَرْمُوهُ فَذُلُّكَ فِي مَرِيَّةٍ مِنْهُ إِنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ
وَيَقُولُ لَا شَهِادَ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ
الْأَلْعَنَ اللَّهُ عَلَى أَظْلَمِ الْبَشَرِ الَّذِينَ يَصْدُون عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَيُغْوُونََهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٨﴾

(13) em yekuûlûnefterâh, kul fe'tû bi'-aşrı süverin mislihi müftereyâtın ved'û menisteta'tüm min dūnillâhi in küntüm sâdikıyn (14) feillem yestecibû leküm fa'lemû ennemâ ünzile bi'illmillâhi ve en lâ ilâhe illâ hû, fehel entüm müslimûn (15) men kâne yüriydülhayâteddünyâ ve ziynehâ müveffi ileyhim a'mâlehüm fiyhâ ve hüm fiyhâ lâ yübhasûn (16) ulâikellezıyne leyse lehüm fiyl'âhireti illennârü ve habita mâ sana'û fiyhâ ve bâtilûn mâ kânû ya'melûn (17) efemen kâne alâ beyyinetin min rabbihi ve yet-lühü şâhidün minhü ve min kablihi kitâ-bü mûsâ imâmen ve rahmeh, ulâike yü'-minûne bihi, ve men yekfür bihi minel'-ahzâbi fennârü mev'idüh, felâ tekü fiy miryetin minhü innehülhakku min rab-bike ve lâkinne ekserennâsi lâ yü'minûn (18) ve men ezlemü mimmenifterâ alal-lahi kezibâ, ulâike yu'radûne alâ rabbi-him, ve yekuûlül'eşhâdü hâulâilleziyne kezebû alâ rabbihim elâ lâ'netullahi alazzâlimiyn (19) elleziyne yasuddûne an sebiyllillâhi ve yebguûnehâ ivecâ, ve hüm bil'âhireti hüm kâfirûn.

(13) Yoksa onu uydurdu mu derler ¹. Onlara de ki: dâvanızda gerçek iseniz onun gibi on sûre uydurup getirin, Allah'tan başka gücünüz yeten-leri de çağırın. (14) Şayet o çağrılanlar size ce- vap vermezlerse biliniz ki o, ancak Allah'ın il- miyle inzal olunmuştur. O'ndan başka tapacak yoktur. Bu kadar delilden sonra daha İslâmı ka- bul etmez misiniz? (15) Kim dünya diriliğini, onun ziynet ve debdebesini isterse onlara dünya- da amellerini tamamıyla veririz ². Onlar burada noksan görmezler ³. (16) Onlar öyle kimselerdir ki onlar için âhirette ateşten başka bir şey yok- tur. Dünyada yaptıkları da âhirette beyhude ol- muştur. İşledikleri o amel zaten bâtil idi. (17) Rabbinden açık bir delile ⁴ mazhar olan, ardın-

ca da Rabbi tarafından bir şahit gelen ⁵, ondan evvel Musa'nın pişüva, rahmet olan Kitabı da kendisini tasdik eden kimse ⁶ başkaları gibi mi- dir? Böyle olanlar Kur'an'a inanırlar, herhangi bir gruh onu tanımazsa ateş onun vâdegâhı olur. Artık sen de ondan şüphelenme; çünkü o doğru- dur, Rabbin tarafındandır, fakat nâs'ın pek çoğu ona iman etmezler. (18) Allah'a kendiliğinden yalan uydurandan daha zalim kim olabilir? Bun- lar Rablerinin huzuruna getirilirler, şahitler ⁷ «— Rableri namına yalan söyleyenler işte bun- lardır» derler. Haberinizi olsun ki Allah'ın lâneti zalimlerin üzerindedir. (19) Onlar ki nâs'ı Allah yolundan alıkorlar, o yol hakkında eğrilik araş- tırırlar ⁸. Onlar âhireti tanımayanlardır.

¹ Böyle derler.

² Sadaka, akrabayı gözetmek gibi amellerine mukabil rızıkları genişletiriz, bedenlerini sağ ve selâmette tutarız.

³ Dünyada mükâfatlarını tamamen alırlar.

⁴ Delil-i akliye.

⁵ Onu Kur'an teyit eden.

⁶ Peygamber veya mü'min.

⁷ Peygamberler, melekler, azay-ı beden.

⁸ Eğrilik ile vasfederler.

(20) ulâike lem yekûnû mu'ciziyne fiyl'ardı ve mâ kâne lehüm min dūnillâhi min evliyâ', yudâ'afu lehümül'azâb, mâ kânû yestetiy'ûnessem'a ve mâ kânû yubsirûn (21) ulâikelleziyne hasirû enfüsehüm ve dâlle anhüm mâ kânû yefterûn (22) lâ cereme ennehüm fiyl'âhireti hüml'ahserûn (23) innelleziyne âmenû ve amilûs-sâlihâti ve ahbetû ilâ rabbihim ulâike as-hâbülcenneh, hüm fiyhâ hâlidûn (24) meselülferikayni kel'a'mâ vel'esemmi velbassiyri vessemi', hel yesteviyâni meselâ efelâ tezekkerûn (25) ve lekad erselnâ nûhan ilâ kavmihi inniy leküm neziyrûn mübiyn (26) en lâ ta'bidû illallah, inniy ehâfü aleyküm azâbe yevmin eliyim (27) fekaâlelemele'ülleziyne keferû min kavmihi mâ nerâke illâ beşeren mislenâ ve mâ nerâkettebe'ake illelleziyne hüm erâzilünâ bâdiyerre'y, ve mâ nerâ leküm aleynâ min fadlin bel nezunnüküm kâzi-biyn (28) kaâle yâ kavmi ere'eytüm in küntü alâ beyyinetin min rabbiy, ve atâniy rahmeten min indih, fe'ummiyet aleyküm, enülzimükümûhâ ve entüm lehâ kârihûn.

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَتْ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَاعِفُ لَهُمْ الْعَذَابَ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ أَرَأَيْتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاجْتَنَبُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرِيدُ إِلَّا بَشْرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرِيدُ أَنْ تَبْعَلَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ كُونُوا بِآدِيَ الْزَانِي وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْكَ مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَأَتَّبِعُنِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِي فَعِمَيْتُمْ عَلَىٰكُمْ أَنْ تَنْزِلُ مُكُومًا وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

(20) İşte bunlar yeryüzünde Allah'ı âciz kılacak değillerdir. Allah'tan başka onların işlerini göreceğ¹ yoktur. Onların azapları kat kat olur. Onların hakkı iştmeğe güçleri yetmezdi; doğru yolu görmezlerdi. (21) İşte bunlar kendilerini ziyan edenlerdir. Uydurdukları şey ise kendilerinden kaybolup gitmiştir². (22) Elbette âhirette en ziyade ziyana uğrayanlar onlardır. (23) İman getirip iyi amel işleyenler ve Rablerine mutmain olanlar yok mu? İşte onlar Cennetliktir. Orada daim kalacaklardır. (24) İki taraf³ kör ve sağır ile görür ve işitir kimseye benzerler. Bu ikisi benzemede⁴ bir olurlar mı? Daha nasihat kabul etmez misiniz? (25) * Biz Nuh kavmine göndermiştik o, demişti: ben sizi Allah azabıyla apaşı-

kâr veçhile bir korkutucuyum. (26) Ancak Tanrı'ya tapın. Ben size bir gün acıklı bir azabın gelmesinden korkarım. (27) Kavminin içinden kâfir olanların ileri gelenleri «— Biz seni ancak bizim gibi bir insan görüyoruz, yalnız bizden birtakım âdi kimselerin⁵ düşünmeden hemen sana ittiba ettiklerini görüyoruz. Bize karşı hiç bir meziyetinizi görmüyoruz ki ittiba edelim. Hayır, biz sizi yalancı sanıyoruz» dediler. (28) Nuh dedi ki: Ey kavmim! Ne dersiniz? Rabbin tarafından açık bir mucizem⁶ olsa, tarafından bana bir de nübüvvet⁷ ihsan etse, bu husus ise size kapalı kal-sa siz onu istemediğiniz halde ben sizi ona zorlayabilir miyim?

¹ Allah'ın azabından kurtaracak yardımcıları.

² Mâbutları kalmamıştır, yalan dâvaları kalmıştır. Kalkan ancak hasret ile nedamettir.

³ Kâfir ile mü'min.

⁴ Kâfir, Âyat-ı Bâri'yi görmez, Kelâm-ı Bâri'yi işitmez.

Mü'min ise bunları görür ve işitir.

⁵ Çulha, eskici, dikici gibi adı esnaf.

⁶ Veya Tevhid-i Bâri hakkında tam bir ilmin.

⁷ Veya nübüvvetle delâlet eden bir mucize.

وَيَا قَوْمِ لَا اسْتَغْنَىٰ عَلَيْكُمْ مَا لَا آتَاكُمْ إِلَّا جَرِيًّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا
بِطَارِدٍ الَّذِينَ آمَنُوا لَكُمْ مَلَأَ قُورَابَهُمْ وَلَكِنِّي أَرَىٰكُمْ قَوْمًا
يَجْتَهُلُونَ ۖ وَيَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِن طُرِدْتُهْمَ أَمَا آفَلَآ
تَذَكَّرُونَ ۖ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا
أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ فِي مَلَائِكَةٍ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي
أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي
إِذْ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ۖ قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَكُنتَ
جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۖ قَالَ إِنَّمَا
يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِن شَاءَ وَمَا أَنَا بِمُخَيِّرٍ ۖ وَلَا يَنْفَعُكُمْ
شَيْءٌ إِن زِدْتَنِي أَنْصَحَ لَكُمْ إِن كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ
هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۖ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ
قُلُوبَنَا فَنَنْزِلُ بِهِ فَعَلَىٰ أَجْرَاهِ وَإِنَّا بِشَيْءٍ مِّمَّا يَخْتُمُونَ ۖ
وَأَيُّ حَالٍ لِّنُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ
فَلَا تَسْتَنْسِ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۖ وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحِّينَا وَلَا تَخَاطَبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِلَهُهُمْ مَعْرُوفُونَ ۖ

(29) ve yâ kavmi lâ es'elüküm aleyhi mâlâ, in ecriy illâ alallah, ve mâ ene bi-târidilleziyne âmenu, innehüm mülâkuû rabbihim, ve lâkinniy erâküm kavmen techelûn (30) ve yâ kavmi men yansuruni minallahi in taredtühüm, efelâ tezekkerûn (31) ve lâ ekuûlü leküm indiy hazâinullah, ve lâ a'lemülgayb, ve lâ ekuûlü inniy melek, ve lâ ekuûlü lilleziyne tezderiy a'yünüküm len yü'tiyehümlahü hayrâ, allahü a'lemü bimâ fiy enfüsihim, inniy izen leminezzâlimiyn (32) kaâlû yâ nûhu kad câdeltenâ fe'ekserte cidâlenâ fe'tinâ bimâ te'idünâ in kunte minessâdikiyn (33) kaâle innemâ ye'tiy-küm bihillâhü in şâe ve mâ entüm bimu'ciziyn (34) ve lâ yenfe'üküm nushiyy in eredtû en ensaha leküm in kânallahü yüriydü en yugviyeküm, hüve rabbüküm ve ileyhi türce'un (35) em yekuûlûnefte-râh, kul iniftereytühü fe'aleyke icrâmiyy ve ene beriy'un mimmâ tücrimûn (36) ve ûhiye ilâ nûhin ennehü len yü'mine min kavmike illâ men kad âmene felâ tebteis bimâ kânû yef'alûn (37) vasna'il-fülke bia'yüninâ ve vahyinâ ve lâ tühâ-tibniyy fiylleziyne zalemû, innehüm mug-rekuûn.

(29) Ey kavmim! Bundan dolayı sizden hiç bir mal istemiyorum. Benim ücretim yalnız Allah'a aittir. Mü'min olanları istediğiniz gibi kovacak değilim. Çünkü onlar Rablerine kavuşacaklardır. Fakat ben sizi nâdan bir kavim görüyorum»; (30) «— Ey kavmim! Ben onları kovarsam Allah'tan kurtarmak için bana kim yardım edebilir? Daha nasihat kabul etmez misiniz?»; (31) «— Ben size bende Allah'ın hazineleri vardır demiyorum, gaybi de bilmiyorum. Melek'im de demiyorum. Gözlerinizin hor gördüğü mü'minler hakkında Allah onlara asla nimet vermeyecek de demiyorum. Allah onların kalplerindekini bilir. Eğer bunlardan birini dersem mutlak zalimlerden olurum». (32) Onlar: «— Nuh bize çene çaldın. Çene çalmayı da uzattın. Dâvanda gerçek isen haydi bi-

ze vaadettiğin azabı getir» dediler. (33) Nuh dedi ki «— Ancak Allah dilerse size onu getirir, siz, Allah'ı âciz kılacak değilsiniz. (34) Allah sizi azdırmak ¹ isterse ben size nasihatte bulunmak istesem de yine benim nasihatım size fayda vermez. O, sizin Rabbinizdir, O'na döneceksiniz.» (35) «— Yoksa onu uydurdu mu» derler ². De ki eğer ben onu uydurmuş olsam, yaptığım günahın vebali bana aittir. Benim günah işlemeniz ile bir ilişim yoktur ³. (36) Nuh'a vahiy olundu ki kavminden daha evvel iman edenlerden başka hiç bir kimse iman etmeyecektir ⁴. Artık onların işledikleri şeyden dolayı gam çekme ⁵. (37) Gözümüzün önünde vahyimiz ile gemi yap. Zalim olanlar hakkında bana müracaat etme. Çünkü onlar suda boğulacaklardır.

¹ Veya helâk etmek.

² Belki Nuh dâvayı uydurdu derler.

³ Yahut Nuh aleyhisselâma sorulan sualler aynen Peygamberimize sorulmakla sami'in kıssanın arkasını nişat ile

dinlemek için Âyet-i Kerime bir cümle-i mutarızadır: Peygamber Kur'an'ı uydurdu derler.

⁴ Artık ümidini kes.

⁵ Veya şikâyet etme. Onlara azap vakti yaklaşmıştır.

(38) ve yasna'ulfülke ve küllemâ merre aleyhi meleün min kavmihi sehirû minh, kaâle in tesharû minnâ feinnâ nesharu minküm kemâ tesharun (39) fesevfe ta'lemûne men ye'tiyhi azâbün yuhziyhi ve yehillu aleyhi azâbün mukıym (40) hattâ izâ câe emrûnâ ve fârettennûr, kulnahmil fiyhâ min küllin zevceynisneyni ve ehleke illâ men sebeka aleyhilkavlü ve men âmen, ve mâ âmene ma'ahü illâ kaliyl (41) ve kaâlerkebû fiyhâ bismillâhi mecrâhâ ve mürsâhâ, inne rabbiy legâfurun rahiym (42) ve hiye tecriybihim fiy mevcin kelcibâl, ve nâdâ nûhunibnehü ve kâne fiy ma'zil, yâ büneyyerkeb ma'anâ ve lâ tekün ma'alkâfiriyn (43) kaâle seâviy ilâ cebelin ya'sımunıy minelmâ' kaâle lâ âsımalıyevme min emrillâhi illâ men rahim, ve hâle beynehümelmecvü fekâne minelmugrakiyn (44) ve kıyle yâ arduble'iy mâeki ve yâ semâü akli'iy, ve gıydalmâ, ve kudıyel'emrü vestevet alalcüddiy, ve kıyle bu'den ilkavmizzâli-miyn (45) ve nâdâ nûhun rabbehü fekaâle rabbi innebnıy min ehliy ve inne va'dekelhakku ve ente ahkemülhâki-miyn.

وَيَضَعُ الْفُلَكَ وَكُلَّامَرَعَلَيْهِ مَاذُ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ
قَالَ إِن تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ۖ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُتَقَيِّمٌ ۖ فَحَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنْزِيلُ فَكَانَ خِلْ فِيهَا
مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنَ آتَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ۖ وَقَالَ لَكَؤُوفِيهَا
بِسْمِ اللَّهِ حَجَّيْهَا وَمُرْسِيَهَا إِنَّ رَبِّي لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ
وَهِيَ تَجْرِي بِعَمْرِىَ مِن مَّوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ
فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ۖ قَالَ
سَأُوبَىٰ إِلَىٰ جِبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ
اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَجَىٰ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ۖ
وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءُ
وَقَضَىٰ أَمْرُنَا فَسُوتَ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ۖ وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ
أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ۖ

(38 - 39) Nuh gemi yapmaya başladı. Kavminin ileri gelenleri yanından geçtikçe onunla eğlenirlerdi. O da: «Bizim ile eğleniyorsunuz. Sizin eğlendiğiniz gibi biz de sizinle eğleneceğiz, kendisini rüsvey edecek azabın kime geleceğini, kınıldatmayacak azabın kime vâki olacağını yakında bileceksiniz» derdi. (40) Nihayet fermanımız gelip yeryüzü kaynayınca ¹ Nuh'a dedik ki: Her çift hayvandan erkekli dişili olmak üzere ikişer taneyi; bir de haklarında söz geçen kimselerden ² maada aileni ve iman getirenleri gemiye yüklet. Onunla beraber iman eden pek az kimseden ibaret. (41) Nuh gemiye bineceklere «— Gemiye Tanrı adı ile binin ki onun yürümesi de, demir atması da Tanrı'nın iradesi iledir ³. Çünkü Rab-bim gafurdur, rahîmdir» dedi. (42) Gemi onları

taşıyarak dağlar gibi dalgalar arasında yüzerdi. Nuh ayrı bir yerde bulunan oğluna «— Oğulcağ-zım! Bizim ile beraber gemiye bin, kâfirlerden ⁴ olma ki helâk olursun» dedi. (43) Oğlu: «— Bën dağa sığınırım, o beni boğulmadan korur» dedi. Nuh: «— Allah'ın merhamet ettiği kimselerden başka bugün Allah'ın azap emrinden korunacak ⁵ hiç bir fert yoktur» dedi. Aralarına dalga girdi, oğlu boğulanlara karıştı. (44) Yer! Suyunu yut, gök! Sen de tut ⁶. Denildi, su kesildi. İş ⁷ bitti. Gemi de Cudi dağı üzerinde durdu. «Zalim olan kâfirler rahmetten uzak olsun» denildi. (45) Nuh, Rabbine nida etti de dedi: Yâ Rab! Oğlum ailem-dendir. Vaadinde doğrudur, sen hükmedenlerin en iyi hâkimisin.

¹ Gözlerden sular fışkırıp su etrafı basınca onlar çaresiz kaldılar.

² Zevcesi ve oğlu gibi helâkine ait Hüküm-ü Bâri sebkeden.

³ Yahut yüzmesi, demir atması Tanrı emriyledir de.

yin de gemiye binin, dedi.

⁴ Din hususunda, ayrı durma da.

⁵ Veya koruyacak.

⁶ Kemali, kudreti temsildir.

⁷ Boğulmak işi.

قَالَ يَا نُوحُ إِنَّ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ أَنْتَ عَمِلْتَ غَيْرَ صَالِحٍ فَلَا تَتَلَوَّنِ
مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنْ أَعْظَمَكَ اتِّكَؤُنَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي عَوِذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا
تَغْفِرْ لِي وَرَحْمَتِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ
بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَأَمَّا
سَمِعُوعُ فَهُوَ نَرَى فَمَا يَتَّخِذُ أَهْلُ الْبَيْتِ إِلَهًا مِنْ دُونِ اللَّهِ
الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ
مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّا الْعَاقِبَةُ لِلتَّقِيينَ ﴿٤٨﴾ وَالِإِمْ
رَأُؤُا هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ
غَيْرُهُ إِنَّا أَنشَأُوا لَكُم مِّنْ دُونِهِ آلَافْتِرَؤُنَ ﴿٤٩﴾ يَا قَوْمِ لَا تَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
أَجْرًا إِنَّا جَارِيُونَ عَلَى الَّذِي فَطَرْنِي فَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥٠﴾
وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَنَزِلْ مِنْ قُوَّةٍ إِلَى قَوْمِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
بُحْرًا مِّنْهُ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا هُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٢﴾

(46) kaâle yâ nûhu innehü leyse min eh-
lik, innehü amelün gayrû salih, felâ tes'-
elni mâ leyse leke bihi ilm, inni e'izuke
en tekûne minelcâhiliyn (47) kaâle rabbi
inni e'üzü bike en es'eleke mâ leyse liy
bihi ilm, ve illâ tagfirliy ve terhamniy
ekün minelhâsiriyn (48) kıyle yâ nûhu-
bıt biselâmin minnâ ve berekâtin aleyke
ve alâ ümemin mimmen ma'âk, ve üme-
mün senümetti'uhüm sümme yemessü-
hüm minnâ azâbün eliyim (49) tilke min
enbâilgaybi nûhiyhâ ileyh, mâ künte ta'-
lemühâ ente ve lâ kavmüke min kabli
hâzâ, fasbır, innel'âkıbete lilmüttekiyn
(50) ve ilâ âdin ehâhüm hûdâ, kaâle yâ
kavmi'budullahe mâleküm min ilâhin
gayrüh, in entüm illâ müfterün (51) yâ
kavmi lâ es'elüküm aleyhi ecrâ, in ecriye
illâ alelleziy fetaraniy, efelâ ta'kılün
(52) ve yâ kavmistagfirû rabbeküm süm-
me tûbû ileyh, yürsilissemâe aleyküm
midrârâ, ve yezidküm kuvveten ilâ kuv-
vetiküm, ve lâ tetevellev mücrimiyn
(53) kaâlû yâ hûdû mâ ci'tenâ bibeyyi-
netin ve mâ nahnü bitârikiy âlihedinâ an
kavlike ve mâ nahnü leke bi'müminiyn.

(46) Allah dedi: Nuh! O senin ailenden ¹ değil-
dir. Çünkü onun işi fenadır. Bilgin olmadığı şe-
yi bana sorma. Ben sana cahillerden olmayasın
diye öğüt veriyorum. (47) Nuh dedi: Yâ Rab!
Bilgin olmayan şeyi bir daha sana sormadan yi-
ne sana sığınırım. Eğer beni yarlıgamazsan, ba-
ğışlamazsan ben ziyankârlardan olurum. (48) Ona
denildi: Nuh! Bizden selâmet ile gemiden in, sa-
na ve seninle beraber olan zürriyetlerinden gelen
ümmetlere de ² hayır ve bereketler olsun. Birta-
kım ümmetler olacak ki onları geçindireceğiz.
Sonra tarafımızdan onlara acıklı bir azap doku-
nacaktır. (49) İşte bu, sana vahiy ettiğimiz gayip
haberlerindendir. Bundan evvel sen de onu bil-
mezdin, kavmin de onu bilmezdi. Artık katlan.

Çünkü akıbet sakınanlarındır. (50) Âd kavmine
kardeşleri Hud'u gönderdik. Hud dedi ki: «— Ey
kavmim! Allah'a tapın, sizin için ondan başka
bir tapacak yoktur. Siz uyduranlardan başka bir
şey değilsiniz». (51) «— Ey kavmim! Bu Tebligat-
ım hususunda sizden hiç bir ücret istemem. Be-
nim ücretim ancak beni yaratana düşer. Daha
aklınız ermiyor mu?». (52) «— Ey kavmim!
Rabbinizden yarlıganmak dileyin, yine ona töv-
be edin ki size gökten peyderpey bol yağmur
göndersin, kuvvetinize kuvvet katsın, siz de gü-
nahkâr olarak imandan yüz çevirmeyin». (53)
Onlar dediler: «— Hud! Bize açık bir mucize ge-
tirmedin, senin sözün ile tapacaklarımızı bıraka-
cak, sana inanacak değiliz».

¹ Kurtulacak ailenden veya dininden.

² Yani mü'minlere.

(54) in nekuûlü illâ' terâke ba'du âlihe-
tinâ bisû', kaâle inniy üşhidullahe veş-
hedû enniy beriy'ün mimmâ tüşrikûne
(55) min dûnihi fekiydûniy cemiy'an
sümme lâ tunzîrûn (56) inniy tevekkeltü
alallahi rabbiy ve rabbiküm, mâ min
dâbbetin illâ hüve âhîzûn binâsiyetihâ,
inne rabbiy alâ sırâtın müstekıym (57)
fein tevellev fekad eblâğtüküm mâ ürsil-
tü bihi ileyküm, ve yestahlifü rabbiy
kavmen gayreküm, ve lâ tedurrûnehü
şey'a, inne rabbiy alâ külli şey'in hafiyz
(58) ve lemmâ câe emrûnâ necceynâ hû-
den velleziyne âmenû ma'ahü birahme-
tin minnâ, ve necceynâhüm min azâbin
galiyz (59) ve tilke âdün cehadû biâyâti
rabbihim ve asav rusûlehü vettebe'û em-
re külli cebbârin aniyd (60) ve ütbi'û fiy
hâzihiddünyâ la'neten ve yevmelkiyâ-
meh, elâ inne âden keferû rabbehüm, elâ
bu'den li'âdin kavmi hûd (61) ve ilâ se-
mûde ehâhüm sâlihâ, kaâle yâ kavmi'-
budullahe mâleküm min ilâhin gayrüh,
hüve enşe'eküm minel'ard, vesta'mere-
küm fiyhâ festağfirühü sümme tûbû
ileyh, inne rabbiy kariybün müciyb (62)
kaâlû yâ sâlihu kad kunte fiynâ mercüv-
ven kable hâzâ, etenhânâ en na'büde mâ
ya'büdü âbâünâ ve innenâ lefiy şekkin
mimmâ ted'ûnâ ileyhi müriyib.

اِنْ نَقُولُ اِلَّا اَعْتَرَيْكَ بِعَصِیْهِتَا بِسُوْءٍ قَالَتْ اِنِّیْ اَشْهَدُ اِلَهَ
وَاَشْهَدُ وَاِنِّیْ بَرِّیْءٌ مِّمَّا تُشْرِكُوْنَ ۝ مِنْ دُوْنِیْ فَاَیَّدُوْنِیْ جَمِیْعًا
تُرَّ لَا تُظْهِرُوْنَ ۝ اِنِّیْ تَوَكَّلْتُ عَلٰی اللّٰهِ رَبِّیْ وَرَبِّکُمْ مَا مِنْ دَاۤءٍ اَبَیَّ
اِلَّا هُوَ اَخِذْ بِنَاصِیَتِنَا اِنَّ رَبِّیْ عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ۝ فَاِنْ
تَوَلَّوْا فَاَعْدَاۤءُکُمْ مَّا اُرْسِلْتُ بِهٖ لَیْسَ لَکُمْ وَیَسْتَخْلِفُ رَبِّیْ قَوْمًا
غَیْرَکُمْ وَلَا تَصْرُوْهُنَّ شَیْئًا اِنَّ رَبِّیْ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ حَفِیْظٌ ۝ وَلَا جَاۤءَ
اَفْرَاۤءَیْنَا هُوْدًا وَاَلَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ بِرَحْمَةِ رَبِّیْهِمْ اَنْ یَّخْلِفُوْهُمْ مِنْ
عَذَابٍ یَّخْلِیْظُ ۝ وَتِلْكَ اَعَادُۤیْ حَمْدًا وَاَبَاۤءَیْ رَبِّیْهِمْ وَعَصَوْا
رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوْا اَشْرَکَیْنًا رَّعِبَیْدٍ ۝ وَاتَّبَعُوْا فِیْ هٰذَا الدُّنْیَا
لَعْنَةً وَیَوْمَ الْقِیٰمَةِ اِلَّا اَنْ عَادَ کَفَرُوْا رَبِّیْهِمْ اَلَا بُعْدَ لِعَاۤءِ
قَوْمِ هُوْدٍ ۝ وَاِلٰی ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ یَا قَوْمِ اَعْبُدُوْا اللّٰهَ
مَا لَکُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَیْرِہٗ هُوَ اَنْشَاَکُمْ مِنْ اَلْاَرْضِ وَاسْتَعْمَرَکُمْ فِیْہَا
فَاَسْتَغْفِرُوْہُ ثُمَّ تَوَلَّوْا اِلَیْہِ اِنَّ رَبِّیْ قَبِیْضٌ حَیْیْبٌ ۝ قَالُوْا
یَا صَالِحُ قَدْ کُنْتَ فِیْنَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَا اَتَنْهٰیۤہَا اَنْ نَّعْبُدَ
مَا یَعْبُدُ اٰۤبَاؤُنَا وَاِنَّا لَفِیْ شَکٍّ مِّمَّا دَّعُوْنَا اِلَیْہِ مُّرِیْبٍ ۝

(54 - 55) «— Bizim size hiç bir sözümüz yoktur. sözümüz şudur: Bazı mâbutlarımız senin sövüp saymana karşı seni çarpmıştır ¹. Hud dedi: Ben, Allah'ı şahit edinirim, siz de şahit olun ki ben Tanrı'dan başka şerik koştüğunuz şeylerden ili-şigimi kestim. Benim hakkımda hepiniz kötü fi-ki-ride bulunun. Bundan sonra bana hiç bir müh-let de vermeyin.» (56) «— Ben, benim de Rab-bim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a mütevekkil oldum. Yürür hiç bir hayvan yoktur ki Allah onun alnının saçından tutmasın ². Muhakkak ki, Rab-bim doğru yol üzeredir». (57) «— Eğer yüz çe-virirseniz bana ne! Çünkü ben size, gönderilmek-liğime sebep olan ahkâmı bildirdim. Rabbim siz-den başka bir kavmi yerinize getirir, siz de ona hiç bir zarar veremezsiniz. Çünkü Rabbim her şeyi hakkıyla gözetler ³». (58) Fermanımız ge-lince Hud'u onunla beraber iman getirenleri mer-hametimizle kurtardık. Onları ağır azaptan kur-tardık. (59) İşte Âd kavminin başına gelenler.

Onlar, Rablerinin âyetlerini bile bile inkâr ettiler, peygamberlerine âsi oldular, her inatçı zorbanın emrine tâbi oldular. (60) Bu dünyada da, kıya-met gününde de arkalarından lânet gitti ⁴. Habe-riniz olsun ki Âd kavmi Rablerini tanımamış-lardır. Dikkat edin ki Hud kavmi olan Âd rah-met-i ilâhiye'den uzak bir yerde kalmıştır. (61) Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Salih dedi ki «— Ey kavmim! Tanrı'ya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur. O, sizi yerden peyda etmiş, sizi orada muammer kılmış-tır ⁵. Artık ondan yarlıganmak (bağışlanmak) di-leyin. Sonra ona tövbe edin. Çünkü Rabbim ya-kındır, duayı kabul eder». (62) Onlar dediler: Salih! Sen bundan evvel aramızda kendinden ha-yır umulur bir kimseydin ⁶. Babalarımızın tap-tıklarına tapmayı bize yasak mı ediyorsun? Biz, bizi dâvet ettiğin şeyde ⁷ daimî bir şüphe için-deyiz.

¹ Sen çarpık, deli oldun, onun için saçma. sapan söy-lüyorsun.

² Yani istediği gibi tasarrufa kadir olmasın.

³ Ona ameliniz asla gizli kalmaz.

⁴ Dünyada şiddetli rüzgâr ile, âhirette ateş ile azap

gördüler.

⁵ Veya diyarınızı mâmur kılmıştır.

⁶ Ulu kimse idin, nasiyende büyüklük, doğruluk eser-leri görüldü. Umur-u hususta müsteşar idin.

⁷ Tevhit, istiğfar ve tövbede, 'putlardan yüz çevirmede.

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُمْ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِّن رَّبِّي وَآتَيْتُمْنَاهُ
 رَحْمَةً مِّن يُّصْرِي مِّنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ
 تَخْبِيرٍ ۖ وَيَا قَوْمِ هَذِهِ نَافَةٌ لَّكُمُ آيَةٌ قَدْ رَوَّكْنَا
 فَأَكَلْ فِيهَا أَرْضًا لِلَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ
 قَرِيبٌ ۖ فَعَقُّوْهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ
 ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ۖ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا
 وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِن خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ
 رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۖ وَآخِذُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ
 فَأَصْحَوْا فِي دِيَارِهِمْ جَائِعِينَ ۖ كَانَ لَمُؤْمِنِينَ فِيهَا آيَةٌ
 أَن تَمُودَ كَفَرُوا وَارْتَبَهُمُ الْبَغْدَا لِمُؤْمِنِينَ ۖ وَلَقَدْ جَاءَتْ
 رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ
 قَالُوا إِنَّا جَاءُوكَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ۖ فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تُصِلُ
 إِلَيْهِ تَكَرَّهَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ
 إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ۖ وَأَمْرُهُ فَاتِيَةٌ فَضْحِكَةً
 فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ۖ

(63) kâle yâ kavmi ere'eytüm in küntü alâ beyyinetin min rabbiy ve âtâniy min-hü rahmeh, femen yansurunıy minallahi in asaytühü femâ teziydüneniy gayre tah-siyr (64) ve yâ kavmi hâzihi nâkatullahi leküm âyeten fezerühâ te'kül fiy ardıl-lahi ve lâ temessühâ bisûin feye'huze-küm azâbün kariyb (65) feakarühâ feka-âle temette'û fiy dâriküm selâsete eyyâm, zâlike va'dün gayrû mekzûb (66) felem-mâ câe, emrünâ necceynâ salihan velle-ziyne âmenû ma'ahü birahmetin minnâ ve min hîzyi yevmiiz, inne rabbeke hü-velkaviyyül'aziyz (67) ve ehazelleziyne zalemüssayhatü feaşbahu fiy diyârihim câsimiyn (68) ke'en lem yagnev fiyhâ, elâ inne semûde keferû rabbehüm, elâ bu'den lisemûd (69) ve lekad câet rusü-lünâ ibrahîyme bilbüsrâ, kaâlû selâmâ, kaâle selâm, femâ lebise en câe bi'iclin haniyz (70) felemmâ reâ eydiyehüm lâ tesilu ileyhi nekirehüm ve evcese min-hüm hıyfeh, kaâlû lâ tehaf innâ ürsilnâ ilâ kavmi lût (71) vemre'etühü kaâime-tün fedahiket febeşşernâhâ bi'ishâka ve min verâi ishâka ya'kuûb.

(63) Salih dedi ki: Ey kavmim! Ne dersiniz! Eğer Rabbim tarafımdan benim için bir mucizem olsa, tarafından bana bir de nübüvvet gelse, ben de ona âsi olacak olsam beni Allah'ın azabından kim kurtarabilir? Siz hakkımda ziyankârlıktan başka bir şeyi artırmazsınız». (64) «— Ey kavmim! İşte Allah'ın yarattığı dişi deve! O, sizin için bir mucizedir. Artık onu bırakıverin de Allah'ın yerinde otlasın dursun, ona kötü maksat ile dokunmayın, yoksa siz, yakında bir azaba giriftar olursunuz». (65) Bunun üzerine onlar dişi deveyi sinirlediler. Salih dedi ki üç gün yurdunuzda yaşarsınız bu, öyle bir vaaddir ki yalanı çıkamaz. (66) Vaktaki fermanımız geldi, Salih'i ve onunla beraber iman edenleri tarafımızdan merhamet eseri olarak azaptan ve o günün rüs-

vaylığından kurtardık. Çünkü kavi ve galib-i yekta senin Rabbindir. (67) Zulmedenler korkunç bir sese giriftar oldular, yurtlarında yüzüstü düştüler. (68) Sanki orada hiç yokmuş gibi oldular. Haberiniz olsun ki Semud kavmi rahmet-i Bârî'den uzak bir yerde kalmıştır. (69) * Elçilerimiz İbrahim'e müjde getirmişler, selâm vermişlerdi. İbrahim de aleykümselâm demişti. İbrahim gecikmeyip onlara bir buzağı kebabı getirdi. (70) İbrahim onların ellerini kebaba uzatmadıklarını görünce sebebini anlamadığından hallerinden hoşlanmadı. Onlardan kalbine korku düştü. Onlar «— Korkma, biz Lût kavmine gönderilmişiz» dediler. (71) Karısı ayakta idi. Bunun üzerine güldü. Biz de ona İshak'ı, İshak'ın ardından Yakub'u müjdeledik.

(72) kaâlet yâ veyletâ e'elidü ve ene ecû-zün ve hâzâ ba'liy şeyhâ, inne hâzâ le-şey'un aciyb (73) kaâlû eta'cebiyne min emrillâhi rahmetullahi ve berekâtühü aleyküm ehlelbeyt, innehü hamiydün me-ciyd (74) felemmâ zehebe an ibrahîymer-rev'u ve câethülbüşrâ yücâdilünâ fiy kavmi lût (75) inne ibrahîyme lehaliy-mün evvâhün müniyb (76) yâ ibrahîymü a'rid an hâzâ, innehü kad câe emrû rab-bik, ve innehüm âtiyim azâbün gayrû merdûd (77) ve lemmâ câet resülünâ lû-tan siy'e bihim ve dâka bihim zer'an ve kaâle hâzâ yevmün aslyb (78) ve câehü kavmühü yühre'üne ileyhi ve min kablü kânü ya'melûnesseyyiât, kaâle yâ kavmi hâülâi benâtiy hünne etharü leküm, fet-tekullahe ve lâ tuhzûni fiy dayfiy, eleyse minküm recülün reşiyd (79) kaâlû lekad alimte mâ lenâ fiy benâtike min hakk, ve inneke leta'lemü mânüriyd (80) kaâle lev enne liy biküm kuvveten ev aviy ilâ rüknin şediyd (81) kaâlû ya lûtu innâ resülü rabbike len yasilû ileyke fe'esri biehlake biküt'in minelleyli ve lâ yeltefit minküm ehadün illemre'etek, innehü musıybühâ mâ esâbehüm, inne mev'ide-hümussubh, eleysessubhu bikariyb.

(72) Karısı dedi ki: Acayip! Ben mi doğuracağım! Ben kocamış; şu erimde bir ihtiyar iken doğurabilir miyim? Bu, âdet itibarıyla pek taaccüp olunacak bir şeydir. (73) Onlar Allah'ın işine taaccüp mü ediyorsun? Ey hane halkı! Allah'ın rahmeti ve bereketi üzerinizdedir, O, öğülmüştür, şanlıdır. (74) İbrahim'den korku gidip kendisine müjde gelince Lût kavmi hakkında elçilerimizle mücadeleye girişti. (75) Çünkü İbrahim yavaştır. Yufka gönüllüdür. Allah'a döner bir zattır. ¹ (76) Elçilerimiz «— İbrahim! Bundan vaz geç. Çünkü Allah'ın fermanı gelmiştir, onlara gelecek azap asla geri dönmeyecek» dediler. (77) Vaktaki Elçilerimiz Lût'a geldiler. Lût onların gelmelerinden endişeye düştü, içi sıkıldı ², dedi ki işte baş belâsı bir gün! (78) Kavmi ona koşup geldiler. Onlar evvelce kötü işler işlerlerdi ³. Lût

¹ Kötülüğe karşı öc almada acul değildir; cezada teen-ni eder, cezayı affeder, nâs'a çok asır, çok ah eder. Pek ziyade merhametli, kalbi yumuşak olduğundan dolayı mücadeleye girişmişti.

² Çünkü müdafaadan âcizdi, misafirler güzel yüzlü, tüysüz idiler.

³ Kötülükler onların âdeti idi, hayasızlıklarından alenen koşup gitmişlerdi.

قَالَ يَا وَيْلَتَى أَلِدُوا يُنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلٌ شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ۖ قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ۖ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ۖ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ حَكِيمٌ ۖ آوَاهُ مُنِيبٌ ۖ يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ۖ وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا نَوْمٌ عَصِيبٌ ۖ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَفْرُونِ فِي ضَيْقِ الْبَيْتِ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ۖ قَالُوا الْقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَرْجٍ وَاتَّكَ لُغْلُكُمْ مَا بَرِيدٌ ۖ قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَىٰ إِلَيَّ رُكْنٌ شَدِيدٌ ۖ قَالُوا يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِاهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْفُتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا نَكِ أَنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ أَنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ الْبَيْتُ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ۖ

dedi ki: Ey kavmim! İşte kızlarım! Bunlar sizin için daha pâktır ⁴. Allah'tan sakının, misafirlerimin yanında beni rüsvay etmeyin. Acaba içinizde doğru yol tutan bir kişi yok mudur? (79) Onlar dediler: * Bizim kızlarınızda hiç bir hakkımız ⁵ yoktur. Elbette sen de bunu bilmişsindir, bizim ne istediğimizi sen bilirsin. (80) Lût dedi: Eğer size karşı bir kuvvetim olsaydı veya muhkem bir yere ⁶ sığınmış olsaydım yapacağımı yapardım. (81) Misafirler dediler: «— Lût! Biz Rabbinin elçileriyiz, onlar asla sana dokunamazlar, gecenin bir vaktinde ailen ile yola çık, hiç biriniz arkasına bakmasın ⁷, karın başka. Çünkü onların başına gelen musibet elbette karının da başına gelecektir», «— Onlara vaadolunan helâk vakti, sabah vaktidir ⁸, sabah vakti yakın değil midir?»

⁴ Bunları size nikâhlayayım.

⁵ Onları biz alamayız veya onlara karşı bizim şehvetimiz yoktur.

⁶ Aşirete, kabileye, yardımcıya, kurtarıcıya.

⁷ Veya hiç biriniz geri kalmasin.

⁸ Lût aleyhisselâm «bari helâkları yakın olsun» demekle elçiler böyle demişlerdir.

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَابًا مِّنْ سَجَاجٍ مُّضَوودٍ ۝ مُّسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ
مِنَ الظَّالِمِينَ بَعِيدَةٌ ۝ وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن آخَاهُمُ شُعَيْبٌ قَالَ
يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُضُوا الْمِيثَاقَ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن آخَائِكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي خَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
مُّجِيطٍ ۝ وَيَا قَوْمِ اقْوُوا الْمِيثَاقَ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْقِسْطِ
وَلَا يَجْنِسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَ هُمْ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝ بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ
وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِمُحْفِظٍ ۝ قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصْلُوكَ
تَأْمُرُكَ أَن نَّتْرِكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَأَرْوَاحُ فَعَلْتُمْ بِي آمَوَاكِنَا
مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَكِيمُ الرَّشِيدُ ۝ قَالَ يَا قَوْمِ
أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُ عَلَى بَيْتٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقْنِي مِنْهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَن أُلْحِقَ كُمْ إِلَى مَا أَنهِيكُمْ
عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا أَنْتُمْ بِطُغْتُمْ وَمَا
تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

(82) felemmâ câe emrûnâ ce'alnâ âliye-
hâ sâfileha ve emtarnâ aleyha hicâreten
min sicciylin mendûd (83) müsevveme-
ten inde rabbik, ve mâ hiye minezzâli-
miyne biba'ıyd (84) ve ilâ medylene ehâ-
hüm, şu'aybâ, kaâle yâ kavmi'büdullahe
mâ leküm min ilâhin gayrüh, ve lâ ten-
kusûlmikyâle velmiyzâne inniy erâküm
bihayrin ve inniy ehâfü aleyküm azâbe
yevmin muhiyt (85) ve yâ kavmi evfül-
mikyâle velmiyzâne bilkıstı ve lâ tebha-
sünnâse eşyâehüm ve lâ ta'sev fiyl'ardı
müfsidiyn (86) bakıyyetullahi hayrün le-
küm in küntüm mü'miniyn, ve mâ ene
aleyküm bihafıyz (87) kaâlû yâ şu'aybü
esalâtüke te'mürüke en netrüke mâ ya'-
büdü âbâünâ ev en nef'ale fiy emvâlina
mâ neşâ, inneke le'entelhaliymürreşıyd
(88) kaâle yâ kavmi ere'eytüm in küntü
alâ beyyinetin min rabbiy ve rezekaniy
minhü rızkan hasenâ, ve mâ üriydü en
ühâlifeküm ilâ mâ enhâküm anh, in üriy-
dü illel'ıslâha mesteta't, ve mâ tevfiykıy
illâ billâh, aleyhi tevekkeltü ve ileyhi
ünıyb.

(82) Vaktaki fermanımız geldi, kasabalarının üstünü altına getirdik. Balçıktan taş kesilmiş, bir-biri üzerine konmuş ¹ taş da yığdırdık. O taşlar Rabbinin yanında nişanlı idi. Bu taşlar zalimlerden uzak değildir ². (83) Medine'de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Onlara dedi ki: «— Ey kavmim! Tanrı'ya tapın, O'ndan başka sizin için bir tapacak yoktur. Ölçeği, teraziyi eksik yapmayın. Ben sizi herhalde hal ve vakti yerinde görüyorum ³, ben bir gün sizi kuşatacak azaptan korkuyorum ⁴. (84) Ey kavmim! Ölçeği, teraziyi hakkaniyet dairesinde yerine getirin, nâs'ın eşyasını eksiltmeyin ⁵, yeryüzünde fesat çıkararak fenalık yapmayın». (85) «— Mü'min iseniz Allah'ın elinizde bıraktığı helâl mal sizin için gelecek haram maldan

hayırlıdır». (86) «— Ben sizi azaptan koruyacak değilim». (87) Onlar dediler ki: Şuayb! Bize, babalarımızın taptıklarını veya mallarımızda dilediğimiz gibi tasarruf etmemizi ⁶ terk etmeyi namazın mı sana emrediyor? Halbuki sen zaminca yavaşınsın, muamelen doğrudur. (88) Şuayb dedi ki: «— Ey kavmim! Ne dersiniz? Ben Rabbin tarafından açık bir mucizeye mazhar olsam, tarafından da bana güzel ve helâl bir rızık ihsan kıl-
mış olsa ona hiyanet edebilir miyim? Size yasak ettiğimi kendim yapmak istemem. Ben ancak gücüm yettiği kadar ıslah etmek isterim ⁷. Benim muvaffakiyetim ancak Allah'ın inayeti ile. Ben yalnız ona mütevekkil oldum! Her hususta rücum da onadır».

¹ Peyderpey.

² Veya bu diyar Mekke ahalisine uzak değildir veya bu taşlar Mekke ahalisinden de uzak değildir.

³ O halde neye eksik veriyorsunuz?

⁴ O azaptan hiç birinizin kurtulacağı yoktur.

⁵ Herkesin hakkı ne ise onu verin.

⁶ Ölçeği, teraziyi istediğimiz gibi vermemizi.

⁷ Allah'ın emrini bildirmek, Allah'ın azabıyla korkutmak tarikiyle ıslah etmek isterim, yoksa ta'âte icbar edemem.

(89) ve yâ kavmi lâ yecrimenneküm şikaâkıy en yusiybeküm mislü mâ esâbe kavme nûhin ev kavme hûdin ev kavme sâlih, ve mâ kavmü lûtın minküm bîba'ıyd (90) vestağfirû rabbeküm sümmе tûbû ileyh, inne rabbiy rahiy Mün vedûd (91) kaâlû yâ şu'aybü mâ nefkahü kesiyren mim mâ tekuûlü ve innâ lenerâke fiy-nen da'ıyfâ, ve lev lâ rehtuke lerecem-nâke ve mâ ente aleynâ bi'aziyy (92) kaâle yâ kavmi erehtiy e'azzü aleyküm minallah, vettekaztümühü verâeküm zıhriyyâ, inne rabbiy bimâ ta'melûne muhyt (93) ve yâ kavmi'melû alâ mekânetiküm inniy âmil, sevfe ta'lemûne men ye'tiyhi azâbün yuhziyhi ve men hüve kâzib, vertekibû inniy ma'aküm rakıyb (94) ve lemmâ câe emrûnâ neçceynâ şu'ayben velleziyne âmenû ma'ahü birahmetin minnâ ve ehazetilleziyne zalemûs-sayhatü fe'asbahü fiy diyârihim câsimiyn (95) ke'en lem yagnev fiyhâ, elâ bu'den limedyene kemâ ba'idet semûd (96) ve lekad erselnâ mûsâ biâyâtinâ ve sultanin mübiynin (97) ilâ fir'avne ve melâihî fet-tebe'û emre fir'avn, ve mâ emrû fir'avne bireşiyd.

وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمَ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ۖ وَأَسْتَغْفِرُ وَارْتَبُكُمْ ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ۖ قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفَقْتَ كَثِيرًا بِمَا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِتْنًا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بَعِزٌّ ۖ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرًا ۚ إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ۖ وَيَا قَوْمِ أَعْلَمُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۖ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ ۖ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ۖ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ۖ كَانُوا يَنْعَمُونَ ۖ فِيهَا الْأَبْعَدُ الَّذِينَ كَانُوا بِعِدَّتِ نَمُودٌ ۖ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۖ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ ۖ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ۖ

(89) «— Ey kavmim! Bana olan düşmanlığınız, Nuh kavminin veya Hud kavminin veya Salih kavminin başlarına gelen musibet gibi bir musibeti sizin de başınıza getirmesin. Lût kavmi de sizden uzak değildir ¹. (90) «— Rabbinizden yarlıganmak (bağışlanmak) dileyin, O'na tövbe de edin. Çünkü Rabbin mü'minler hakkında merhametli ve çok muhabbetlidir». (91) Onlar dediler ki Şuayb! Dedğin şeylerin çoğunu anlamıyoruz. Biz seni aramızda hakir görüyoruz. Eğer senin kabilen ² olmasaydı biz seni taşlardık ³. Yoksa sen bizim yanımızda şerefli bir kimse değilsin ⁴. (92) Şuayb dedi ki: «— Ey kavmim! Yanınızda kabilem Allah'tan daha ziyade mi şereflidir? ⁵ Allah'ın emrini arkanıza attınız, şüphe yok ki Rabbin işlediklerinizi ilmiyle kuşatır»; (93) «— Ey

kavmim! Elinizden geleni yapın, ben de yapacağım. Kendisini rüsvay edecek bir azabın kime geleceğini, kimin yalancı olduğunu yakında bileceksiniz, artık azabı gözetin. Ben de sizin ile beraber azabınızı gözetmekteyim. (94) Vaktaki فرمانımız geldi, Şuayb'ı onunla beraber iman getirenleri merhametimizle kurtardık, zalim olanlar korkunç bir sese giriftar oldular, yurtlarında yüzüstü düştüler. (95) Sanki orada hiç yokmuş gibi oldular. Haberiniz olsun ki Semud kavmi rahmet-i ilâhiye'den uzak olduğu gibi Medyen ahali-si de öyle uzak düşmüştür ⁶. (96 - 97) * Biz Musa'yı mucizelerimizle, apaçık bir burhan ile Fir'avun'a ve ileri gelenlerine göndermişiz.. Onlar muhalefet ile Fir'avun'un emrine tâbi oldular. Halbuki Firavun'un emri dürüst değildi ⁷.

¹ Onlara isabet eden azabın size de isabet etmesi uzak değildir. Artık ondan ibret alın.

² Kabilen bizim dinimizde olmakla onlar yanımızda itibarlıdır. Ona hürmet ederek sana bir şey yapmıyoruz.

³ Veya sövüp sayardık.

⁴ Artık seni neye taşlamayalım.

⁵ Beni Allah için korumuyorsunuz da kabilem için koruyorsunuz öyle mi!

⁶ Her ikisi de korkunç ses ile helâk olmuştur.

⁷ Veya Firavun'un hali dürüst bir hal değildi.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ
 الْمُرُودُ ۝ وَأَتَّبَعْنَا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ بَشِ
 الرِّقْدِ الْمُرُودُ ۝ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا
 قَاتِمٌ وَحَصِيدٌ ۝ وَمَا ظَنَنَّا لَهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
 فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ
 لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُهُمْ إِلَّا تَتَنِيْبٌ ۝ وَكَذَلِكَ أَخَذُ
 رَبُّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخَذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ
 ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ۝ ذَلِكَ يَوْمُ
 مَجْمُوعٍ لَهُ النَّاسُ ۝ وَذَلِكَ يَوْمُ مَشْهُودٍ ۝ وَمَا نُنْخِرُ
 إِلَّا لِأَجَلٍ مُعَدُّودٍ ۝ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلُمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنٍ
 فَمَنْ شِئْنِي وَسَعِيدٌ ۝ فَأَمَّا الَّذِينَ شَفَعُوا فِي النَّارِ ۝ فَهُمْ
 فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ۝ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ
 وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لَبِيبٌ ۝
 وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا ۝ فَمِنَ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ
 وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرُ مَجْذُودٍ ۝

(98) yakdümü kavmehü yevmelkıyâmeti fe'evredehümünñâr, ve bi'selvirdülmevrûd (99) ve ütbi'û fiy hâzihi la'neten ve yevmelkıyâmeh, bi'serrifdülmerfûd (100) zâlike min enbâilkurâ nekussuhü aleyke minhâ kaâimün ve hasıyd (101) ve mâ zelemnâhüm ve lâkin zalemü enfüsehüm femâ agnet anhum âlihetühümülletiy yed'üne min dūnillâhi min şey'in lemmâ câe emrû rabbik, ve mâ zâdühüm gayre tetbiyb (102) ve kezâlike ahzü rabbike izâ ehazelkurâ ve hiye zâlimeh, inne ah-zehû eliymin şediyd (103) inne fiy zâlike leâyeten limen hâfe azâbel'âhireh, zâlike yevmün mecmû'un lehünnâsü ve zâlike yevmün meşhûd (104) ve mâ nüahhıruhü illâ liecelin ma'dûd (105) yevme ye'ti lâ tekellemü nefsun illâ bi'iznih, feminhüm şakiyyün ve sa'ıyd (106) fe'emelleziyne şekuü fefiynnâri lehüm fiyhâ zefiyrün ve şehiik (107) hâliidiyne fiyhâ mâ dâmetis-semâvâtü vel'ardu illâ maşâe rabbük, inne rabbeke fe'âlün limâ yüriyd (108) ve emmelleziyne su'idü fefiylcenneti hâliidiyne fiyhâ mâ dâmetissemâvâtü vel'ardu illâ mâ şâe rabbük, atâen gayre mec-zûz.

(98) Fir'avun, kıyamet gününde kavmine yedekçilik edecek, onları ateşe götürecek. Onların girecekleri mahal ne kötü mahaldır! (99) Burada da, kıyamet gününde de lânet arkalarından gitmiştir. Onlara verilen vergi ne kötü bir vergidir ¹. (100) Bu kıssa helâk olan kıssalara ait kıssalardır, onu sana hikâye ediyoruz. O kasabalardan bir kısmı kalmış, bir kısmı da biçilmiş ekin gibi yok olmuştur. (101) Biz onlara helâkle zulmetmedik, fakat onlar masiyetle kendilerine zulmettiler. Rabbinin fermanı gelince Allah'ı bırakarak taptıkları mâbütlar asla işlerine yaramadı, helâklerini ² artırmadan başka bir şey yapmadı. (102) Rabbin, kasaba ahalisini, zalim iken yakaladığı zaman, işte böyle yakalar. Çünkü O'nun yakalaması elemlidir, şiddetlidir. (103) Bu kasabalarda

âhiret azabından korkan için bir ibret vardır. O gün, adamların birarada toplanacakları bir gündür, o gün hazır bulunacakları bir gündür. (104) Biz, o günü ancak sayılı bir zamana kadar tehir ederiz. (105) O gün geldiğinde Allah'ın izni olmaksızın hiç bir kimse söz söyleyemeyecektir. Onların bir kısmı bahtsız, bir kısmı ise bahtiyardır. (106) Bahtsız olanlar ateş içinde bulunurlar, orada yüksek sesle soluk alıp verirler, Nâle ve feryat ederler. (107) Orada göklerin ve yerin devamı müddetince ³ daim kahrılır. Meğer ki Rabbinin dilediği olsun ⁴. Çünkü Rabbin bu hususta dilediğini yapar. (108) Bahtiyar olanlara gelince; onlar da Cennette bulunurlar. Orada gökler ve yer durdukça daim kahrılır. Meğer ki Rabbinin dilediği olsun ⁵. Bu, asla kesilmeyen bir vergidir.

¹ Lânetten sonra lânet, dünyada ve âhirette lânet.

² Veya zararlarını.

³ Onların dünyada durdukları müddetçe. Bu halde azapları kesilir veya alt üst bulundukça.

⁴ Cehennem azabından hariç bırakmak istesin veya başka bir azaba giriftar etsin.

⁵ Nihayetsiz bir vakit olsun, Cennet nimetlerinden büyük bir nimet versin.

(109) felâ tekü fiy miryetin mimmâ ya'-büdü hâülâ', mâ ya'büdüne illâ kemâ ya'büdü âbâühüm min kabl, ve innâ lemüveffühüm nasıybehüm gayre menkuûs (110) ve lekad âteynâ mûselkitâbe fahtülife fiyh, ve lev lâ kelimetün sebekat min rabbike lekudiye beynehüm, ve innehüm lefiy şekkin minhü müriyb (111) ve inne küllen lemmâ leyüveffiyennehüm rabbüke a'mâlehüm, innehü bimâ ya'melüne habiyr (112) festekim kemâ ümirte ve men tâbe ma'ake ve lâ tatgav, innehü bimâ ta'melüne basiyr (113) ve lâ terkenü illeziyne zalemû fetemessekümün-nârü ve mâ leküm min dünüllâhi min evliyâe sümme lâ tünsarûn (114) ve akımissalâte tarafeyinnehâri ve zülefen minnelleyl, innelhasenâti yüzhibesseyyiât, zâlike zikrâ lizzâkiriyn (115) vasbir feinnallahe lâ yudıy'u ecrelmuhisiniyn (116) felevlâ kâne minelkurûni min kabliküm ülü bakıyyetin yenhevne anilfesâdi fiyl'ardı kaliylen mimmen enceynâ minhüm, vettebe'alleziyne zalemû mâ ütrifü fiyhi ve kânü mücrimiyn (117) ve mâ kâne rabbüke liyühlikelkurâ bizulmin ve ehlühâ muslihün.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَأَنَا لَوْ فَوَّهُمْ نَصِيبُهُمْ غَيْرِ مَنْ تَقُوصُ ﴿١٠٩﴾
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ
﴿١١٠﴾ وَإِنْ كَلَّمْنَا لَوْ فَيَتُوهُمْ رَبُّكَ آعَاءَ لَهُمْ أَنْ يَتَمَنَّوْنَ
خَيْرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
أَنْتُمْ تَمُنُّونَ بِبَصِيرَةٍ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
فَمِنْكُمْ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ
لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِنْ اللَّيْلِ
إِنْ أَحْسَنْتَ يُذْهِبِ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرُ الَّذِينَ يُكَرِّمُونَ
﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ الْحَصِينِ ﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا
كَانَ مِنَ الْفُرُوقِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ
الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا فَلِيلًا مِمَّنْ أَخَذْنَا مِنْهُمُ آلَتَهُمْ وَاتَّبَعَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا بِهِ وَكَانُوا مُحْزَمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا كَانَ
رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

(109) Artık bunların taptıkları şeyin bâtil olduğunda şüpheye düşme. Babaları bundan evvel nasıl tapmışlarsa onlar da ancak öyle tapıyorlar. Biz onların nasiplerini ¹ noksansız vereceğiz. (110) * Biz Musa'ya Kitap vermişiz. Bunun üzerine onda ihtilâf vâki oldu. Eğer Rabbin tarafından bir söz ² geçmeseydi daha dünyada iken işleri biterdi. Halbuki onlar ³ kuvvetli bir şüphe içindedirler. (111) Hiç bir fert yoktur ki Rabbin onlara amellerinin cezasını tamamıyla vermesin. Çünkü O, işlediklerinden haberdardır. (112) Artık emir olunduğun gibi istikamette bulun. Senin ile beraber tövbe edenler de istikamette bulunsunlar. Taşkınlık etmeyin. Çünkü O, işlediklerinizi görür. (113) Zulüm edenlere gönülden meyletmeyin.

Yoksa size ateş dokunur. Allah'tan başka da sizin hiç bir yârınız yoktur. Sonra ondan da yardım görmezsiniz. (114) Gündüzün iki üçünde, gecenin gündüze yakın birkaç saatinde namazı dosdoğru kılın. Çünkü iyi işler kötü işleri giderir. Bu, nasihat kabul edenlere bir nasihattir. (115) Katlan. Çünkü Allah iyi işleyenlerin mükâfatını zâyî kılmaz. (116) Sizden evvelki ümmetlerden yeryüzünde fesadı nehiy eden birtakım rey sahipleri ⁴ olmalıydı. Şu kadar ki onlar az kimse idi, biz onları bunun için kurtarmıştık. Zalim olanlar ise kendi refahlarına, eğlencelerine baktılar da günahkâr oldular. (117) Rabbin kasaba ahalisini salâh halinde iken, zulüm ile helâk edecek değildir.

¹ Azaplarını.

² Hesap ve cezalarının kıyamet gününe tâlik olunduğuna dair hüküm-ü ezeli.

³ Senin kavmin.

⁴ Veya hayır fazl-ı cüt sahipleri.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
إِلَّا مَن رَّجَرُكُ وَلَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا مَن لَّانَ
بِحَسَنِهِ مِنَ الْبِحَةِ وَالنَّاسُ جَمْعَيْنِ ۖ وَكَأَلَّا نَقْصُ عَلَيْكَ
مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نَبَّيْتُ بِهِ فَوَآدَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَوَى
وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ۖ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ أَنَا عَامِلُونَ ۖ وَانظُرُوا أَنَا مُنْظَرُونَ
ۖ وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأُمُورُ كُلُّهَا
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۖ

سُورَةُ يُسُفِ مَكِّيَّةٌ مَّا تَرَاوَا جَاءَتْ عَشْرًا
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ الْمُبِينِ ۖ أَنَا أَنْزَلْنَاهُ فَوَآدَكَ عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۖ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ
بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَٰذَا الْقُرْآنَ وَإِن كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ
الْغَافِلِينَ ۖ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ۖ

(118) ve lev şâe rabbüke lece'alennâse ümmeten vâhideten velâ yezâlüne muhtelifiyn (119) illâ men rahime rabbük, ve lizâlike halakahüm, ve temmet kelimetü rabbike le'emle'enne cehennememinelcinneti vennâsi ecma'ıyn (120) ve küllen nakussu aleyke min enbâirrusüli mâ nüsebbitü bihi füâdek ve câeke fiy hâzihilhakku ve mev'izatün ve zikrâ lilmüminiyn (121) ve kul lillezıyne lâ yü'minûna'melü alâ mekânetiküm, innâ âmilûn (122) ventazırû, innâ muntazırûn (123) ve lillâhi gaybüsemâvâti vel'ardı ve ileyhi yürce'ul'emrü küllühü fa'büdhü ve tevekkel aleyh, ve mâ rabbüke bigaâfilin ammâ ta'melûn.

SÛRETÜ YÛSUF

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) Elif lâm râ tilke âyâtülkitâbilmübiyn (2) innâ enzelânâhü kur'anen arabıyyen le'alleküm ta'kulûn (3) nahnü nakussu aleyke ahsenelkasası bimâ evhaynâ ileyke hâzelkur'âne ve in künte min kablihi leminelgaâfiliyn (4) iz kaâle yûsüfü liebiyhi yâ ebeti inniy re'eytü ehade aşere kevkeben veşsemse velkamere re'eytühüm liy sâcidiyn.

(118) Rabbin dileyseydi nâs'ı bir tek ümmet kı-lardı. Fakat yapmadı da onlar daima ihtilâf edip durdular. (119) Yalnız Rabbinin esirgediği baş-ka. Onları bu ihtilâf için yaratmıştır. Rabbinin «— Cehennemi bütün insandan, cinden doldura-cağım» dediği sözü yerini bulmuştur. (120) Pey-gamberlerin haberlerinden hepsini yani kalbini mutmain kılacağımız her şeyi sana hikâye ediyoruz. Sana bu sûre de hak ¹ geldi, mü'minler için öğüt ve yâdedilecek şey geldi. (121) İman getir-meyenlere de ki: Elinizden geleni yapın, biz de yapacağız; (122) Bekleyin, biz de bekleyeceğiz. (123) Göklerde ve yerdeki gaipleri bilmek Allah'a mahsustur. Bütün işler O'na döner. Artık O'na

tap, O'na güven. Rabbin yaptıklarınızdan gafil değildir.

YUSUF SÛRESİ ²

Bismillâhirrahmânirrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, Lâm, Ra. Bu, apaçık ³ bir Kitabın ica-zını müstemil âyetleridir. (2) Biz onu mânasına akıl erdiresiniz diye arabî bir Kur'an olarak in-zal ettik. (3) Biz bu Kur'an'ı ⁴ sana vahiy etmekle en güzel kıssayı ⁵ sana hikâye ediyoruz, gerçi sen evvelce ondan gafil isen de. (4) Hani Yusuf ba-basına: «— Babacığım! Ben rüyada onbir yıldız, güneş, ay gördüm, onları bana secde eder gör-düm» demişti.

¹ Tevhit, nübüvvet, adle delâlet eden deliller.

² Sûre-i Celîle Mekke'de nazil olmuş 110 âyettir.

³ Helâl ve haramı açık veya hakkı bâtıldan ayırır.

⁴ Bu sûreyi.

⁵ Diğer sûrelerde bulunmayan ibretler, nükteler, hü-kümler, acıp şeyler bulunmakla. Veya bu kıssayı hüsn-ü beyan ile beyan ederiz.

(5) kaâle yâ büneyye lâ taksus rü'yâke alâ ihvetike feyekiydû leke keydâ, inneş-şeytâne lil'insâni adüvvün mübiyn (6) ve kezâlike yectebiyke rabbüke ve yü'al-limüke min te'viylil'ehâdiys, ve yütimmü ni'metehü aleyke ve alâ âli ya'kuûbe kemâ etemmehâ alâ ebeveyke min kablü ibrahîyme ve ishaâk, inne rabbeke aliy-mün hakiym (7) lekad kâne fiy yûsüfe ve ihvetihî âyâtün lissâiliyn (8) iz kaâlû leyûsüfû ve ehûhü ehabbü ilâ ebiynâ minnâ ve nahnü usbe, inne ebânâ lefiy dalâlin mübiyn (9) uktilû yûsüfe evitra-hûhü ardan yahlü leküm vechü ebiyküm ve tekûnû min ba'dihi kavmen sâlihiyn (10) kaâle kaâilün minhüm lâ taktülû yûsüfe ve elkuûhü fiygayâbetilcübbi yel-tekithü ba'dusseyyâreti in küntüm fâiliyn (11) kaâlû yâ ebânâ mâ leke lâ te-mennâ alâ yûsüfe ve inna lehü lenâshûn (12) ersilhü ma'anâ gaden yerta' ve yel'ab ve innâ lehü lehâfizûn (13) kaâle inniy leyahzûnüniy en tezhebû bihi ve ehâfû en ye'külehüzzî'bü ve entüm anhü gaâfilûn (14) kaâlû lein ekelehüzzî'bü ve nahnü usbetün innâ izen lehâsirûn.

قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰ اخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۖ وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۖ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۚ لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِّلسَّائِلِينَ ۚ إِذْ قَالَ الْيُوسُفُ لِأَخِيهِ أَهْبَأْ لِي آبِيئَا مَنَا وَنَحْنُ غَضَبَةٌ ۚ إِنَّ أَبَانَا لَنَاقٍ ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۚ أَفْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهَ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ۚ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ۚ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ ۚ أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ۚ قَالَ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ۚ قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَخَاسِرُونَ ۚ

(5) Yakup demişti: «— Oğulcağzım! Rüyanı kardeşlerine nakletme ki hakkında kuvvetli bir hile kurmasınlar. Zira şeytan insana apaçık bir düşmandır». (6) Bunun gibi ¹ Rabbin seni nübüvvet ile güzîde kılacak, sana rüya tabirini ² öğretecek, evvelce büyük babaların İbrahim ve İshak hakkında nimetini tamamladığı gibi senin hakkında da, Yakup ailesi hakkında da nimetini tamamlayacak ³ tır. Çünkü Rabbin hakkıyla âlimdir, hakimdir». (7) Yusuf ve kardeşlerinin kısı-salarında onu soranlar ve başkaları için birtakım ibretler vardır. (8) Hani kardeşleri aralarında demişlerdi: Yusuf ve ana baba bir kardeşi babası yanında bizden daha sevgilidir. Halbuki biz ço-ğuz ⁴, babamız dünya işinde her halde açık bir surette şaşırmıştır. (9) Biri dedi ki: Yusuf'u öl-

dürün veya bir yere ⁵ atıverin ki babanızın yüzü yalnız size dönsün. Bundan sonra salih kimseler olursunuz ⁶. (10) Onlardan biri: «— Eğer yapacak iseniz ⁷ Yusuf'u öldürmeyin, onu kuyu dibi-ne atın da gelip geçenlerden biri onu oradan al-sın» demişti. (11) Onlar dediler: Baba! Yusuf'u bize neye emniyet etmiyorsun? Biz onun hakkın-da hayırhahız. (12) Yarın onu bizimle beraber kıra gönder ki bizim ile yiyip içsin, gülp oynasın. Biz onu her halde saklarız. (13) Yakup: «— Onu alıp götürmeniz beni mahzun eder ⁸, korkarım ki siz dalgın bir halde iken onu kurt yer» dedi. (14) Onlar: «— * Biz böyle çok iken onu kurt yerse artık biz ziyankâr oluruz ⁹» dediler.

¹ Bu rüya ile kadrini âli kılacağı gibi.

² Veya kütüb-ü ilâhiye'nin, enbiyay-ı sâlifeden mervi olan sözlerin gizli, kapalı yerlerini anlamayı.

³ Sana büyük devlet verecek, seni dünya ve âhiret saadetine nâil edecek.

⁴ Biz çetin işler zamanında işe yararız, onlar çocuktur.

⁵ Uzak bir yere veya umrandan hâli yere.

⁶ Tövbe edersiniz veya serdedeceğiniz özürden dolayı babanız ile aranız düzelir veya dünya işiniz yoluna girer.

⁷ Yapmasanız daha iyi ya. Veya beni dinlerseniz.

⁸ Çünkü ayrılığına dayanamam.

⁹ Veya âciz oluruz.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَن يُجْعَلُوهُ فِي غَيَابِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا
إِلَيْهِ لَنِتَّبَ نَهْمُ بَأْسِهِ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۖ وَجَاءُوا
أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ۖ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا آتَاكَ أَهْنًا نَسْتَفِيقُ
وَتَرَكْنَا يَوْسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَكَفَىكَ اللَّهُ ذَنْبًا وَمَا أَنْتَ
بِمُؤْمِنٍ مِنَّا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ۖ وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ
كَذِيبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ
الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ۖ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا
وَارِدَهُمْ فَادَى دُلُوهُ قَالَ يَا بَشْرَى هَذَا غُلَامٌ وَأَسَرُّوهُ
بِضَاعَةٍ ۖ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ يَاسِعَمَلُونَ ۖ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخِيسٍ
دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ۖ وَقَالَ
الَّذِي اشْتَرَاهُ مِن مِّصْرَ لَا مِرَّيَهِ أَكْرَمَى مَتَّوِيْعَسَى
أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَخْذَهُ وَلَكَا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ
فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ۖ وَاللَّهُ غَالِبٌ
عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۖ وَلَمَّا بَلَغَ
أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْحَسَنِينَ ۖ

(15) felemmâ zehebû bihi ve ecme'û en yec'alûhü fiy gayâbetilcubb, ve evhaynâ ileyhi letünebbiennehüm biemrihim hâzâ ve hüm lâ yeş'urûn (16) ve câû ebâhüm isâen yebkûn (17) kaâlû yâ ebânâ innâ zehebnâ nestebiku ve tereknâ yûsüfe inde metâ'inâ fe'ekelehüzzî'b, ve mâ ente bimü'minin lenâ ve lev künnâ sâdikıyn (18) ve câû alâ kamiysihi bidemin kezib, kaâle bel sevvelet leküm enfüsüküm em-râ, fesabrün cemiyl, vallahülmüste'ânü alâ mâ tesifün (19) ve câet seyyâretün fe'erselû vâridehüm fe'adlâ delveh, kaâle ya büşrâ hâzâ gulâm, ve eserrûhü bidâ'a, vallahü aliymün bimâ ya'melûn (20) ve serevhü bisemenin bahsin derâhime ma'dûdeh, ve kânû fiyhi minezzâhidiyn (21) ve kaâlelleziyşterâhü min mısra limre'etihi ekrimiy mesvâhü asâ en yenfe'anâ ev nettehizehü veledâ, ve kezâlike mekennâ liyûsüfe fiyl'ardı ve linü'allimehü min te'viylil'ehâdiys, vallahü gaâlibün alâ emrihi ve lâkinne ekse-rennâsi lâ ya'lemun (22) ve lemmâ bele-ga eşüddehü âteynâhü hükmen ve ilmâ, ve kezâlike necziylmuhsiniyn.

(15) Onlar Yusuf'u götürüp kuyu dibine bırakmaya karar verince yapacaklarını yaptılar. Biz de ona «— Onların bu işini ileride onlara haber vereceksin. Onlar ise seni tanımayacaklar» diye vahiy ettik. (16) Yatsı vakti ağlaya ağlaya babalarına geldiler. (17) «— Baba! Biz koşmaca oynuyorduk ¹, Yusuf'u da eşyalarımızın yanında bırakmıştık. Bunun üzerine onu kurt yedi. Biz gerçek de olsak sen bize inanacak değilsin» dediler. (18) Yalan kan ile bulaşık gömleğini ² getirdiler. Yakup «— Hayır, nefsiniz size bu işi kolaylaştırdı. ³ Benim işim telâşsız katlanmadan ibarettir. Sizin bu hal ve hareketinize karşı ancak Tanrı'dan yardım isterim. Başka elimden ne gelir.» dedi. (19) Kuyu başına bir kervan kondu, sakalarını ku-

yuya gönderdiler. Saka kovalarını kuyuya sarkıttı. «Müjde! İşte bir çocuk» dedi. Onlar ⁴ ticaret metai olmak üzere onu başkalarından gizlediler. Allah onların yaptıklarını hakkıyla bilir. (20) Onlar onu pek ucuz pahaya, birkaç dirheme sattılar, ona tamah göstermediler ⁵. (21) Onu satın alan Mısırlı biri karısına «— Ona iyi bak, olabilir ki bize faydası dokunur veya onu oğul ediniz» dedi. Bunun gibi ⁶ biz Yusuf'u Mısır toprağında mevki sahibi kıldık. Ona rüya tabirini de öğrettik. Allah fermanında ⁷ galiptir, fakat birçok nâs onu bilmez. (22) Yusuf yiğitlik çağına balığ olunca biz ona hüküm ⁸ ve ilim ⁹ verdik. Biz işte böyle iyilik edenlere mükâfat veririz.

¹ Yahut ok atışıyorduk.

² Veya gömleğin üstündeki yalan kanı.

³ İş dediğiniz gibi değil. Bu çetin işi kolay gördünüz de Yusuf hakkında dediğinizden başkasını yaptınız.

⁴ Yolcular veya haber alan kardeşleri.

⁵ Yolcular kuyuda bulmakla veya hakikatı anlamakla

yanlarında tutmak istemediler de, parasını aramadılar veya kardeşleri uzak düşmek için para aramadılar.

⁶ Ölümünden, kuyudan kurtardığımız, satın alan kim-senin kalbine muhabbet verdiğimiz gibi.

⁷ İradesi yerine gelir. Emrini tevkif edecek yoktur.

⁸ Hikmet, nübüvvet, müşkül işlerin hal ve faslı.

⁹ Şeriat, rüya tabiri.

(23) ve râvedethülletiy hüve fiy beytihâ an nefsihi ve gallekatil'ebvâbe ve kaâlet heyte lek, kaâle ma'âzallahi innehi rabbiy ahsene mesvâ, innehi lâ yüflihuzzâlimûn (24) ve lekad hemmet bihi ve hemme bihâ, levlâ en reâ burhâne rabbihi, kezâlike linasrife anhüssûe velfahşâ', innehi min ibadinelmuhlesıyn (25) veste-bekalbâbe ve kaddet kamiysahü min dübüürin ve elteyâ seyyidehâ ledelbâb, kaâlet mâ cezâü men erâde biehlake süen illâ en yüscene ev azâbüen elıym (26) kale hiye râvedetniy an nefsiy, ve şehide şâhidün min ehlihâ, in kâne kamiysuhü kudde min kubülin fesadekat ve hüve minelkâzibiyn (27) ve in kâne kamiysuhü kudde min dübüürin fekezebet ve hüve minassâdikıyn (28) felemmâ reâ kamiysahü kudde min dübüürin kaâle innehi min keydi künn, inne keyde künn eziym (29) yûsüfü a'rıd an hâzâ vestagfirıy lizenbik inneki künti minelhâtiıyn (30) ve kaâle nisvetün fiylmediyetimre-etül'aziyyi türâvidü fetâhâ an nefsih kad şegafehâ hubbâ, innâ lenerâhâ fiy dalâlin mübiyn.

وَرَأَوْدَتُهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْنِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَقَ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يَفْضَحُ الظَّالِمُونَ ۖ وَلَقَدْ هَمَمْتُ بِرَبِّهَا لَوْلَا أَنْ رَأَى
بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ
مِنْ عِبَادِنَا الْخَالَصِينَ ۖ وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَيْصَهُ
مِنْ دُبُرٍ ۖ وَالْفَيْسَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ
أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ
قَالَ هِيَ رَأَوْدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا
إِنْ كَانَ قَيْصُهَا قَدْ مِنْ قَبْلِ فِصْدَقٍ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
ۖ وَإِنْ كَانَ قَيْصُهَا قَدْ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ۖ فَلَمَّا رَأَى قَيْصَهُ قَدْ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ
كَيْدِكُنَّ أَنْ كِيدُ كُنَّ عَظِيمٌ ۖ يُوسُفُ أَعْرَضَ عَنْ هَذَا
وَاسْتَغْفَرَ لِنِسْوَةِ الْأَمْرِكُنَّ مِنَ الْخَاطِئِينَ ۖ وَقَالَ
نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ
قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَنظِرُهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۖ

(23) Bulunduğu evdeki kadın ondan murat almak istedi, kapıları sımsıkı kapadı, «— Beri gel» dedi. Yusuf «— Tanrıya sığınırım, çünkü o ¹, benim efendimdir. Bana iyi bakmıştır, zina ile kendisine zulüm edenler felâh bulmazlar» dedi. (24) * Kadın ise o işi kastetmişti; Yusuf da ona uya-caktı ². Rabbinden burhan görmemiş olsaydı ³ olacak olurdu. İşte böylece biz ondan kötülüğü, hayasızlığı gideririz. Çünkü o bizim halis muhlis kullarımızdandır. (25) İkisi de kapıya koşuştular ⁴, kadın onun gömleğini arkadan boylu boyunca yırttı. Kapının yanında kadının efendisine rastgeldiler. Kadın kendini temize çıkarmak üzere ailene kötülük yapmak isteyene zindana atılmaktan veya acıklı bir cezaya ⁵ çarpılmaktan başka ne ceza verilir! dedi. (26) Yusuf töhmeti ata-

rak, «—O, benden murat almak diledi» dedi. Kadının ailesinden bir şahit de şehadet etti ⁶. Eğer Yusuf'un gömleği önünden yırtılmış ise kadın gerçek söylüyor, o, yalancılardandır. (27) Şayet gömleği ardından yırtılmış ise kadın yalancıdır, o, gerçek diyenlerdendir. (28) Efendisi Yusuf'un gömleğini ardından yırtık görünce kadına dedi ki: «— Bu, sizin desiselerinizdendir, çünkü desiseleriniz büyüktür». (29) Yusuf'a da: «— Yusuf! Sen bundan yüz çevir ⁷», kadına da «— Sen de günahın için yarlıganmak (bağışlanmak) dile, çünkü sen suçlusun». (30) Şehirde birtakım kadınlar bunu işitmekle vezirin karısı kölesinden murat almak istemiş de kölesinin muhabbeti kalbini yakmış ⁸. Biz onu apaşıkâr bir sapıklıkta götürüyoruz ⁹, dediler.

¹ Zevcen.

² Veya def'ini istiyordu.

³ Zinanın kötü bir şey olduğunu hakkıyla bilmemiş olsaydı.

⁴ Yusuf kaçtı, o ardına düştü, koşuşarak kapıya kadar geldiler.

⁵ Kamçı ile dövmek gibi.

⁶ Alâmet beyan etti.

⁷ Bu macerayı kimseye açma.

⁸ Yahut kalbinde sabr-u takat bırakmamış, kendisini çıldürtmüş.

⁹ Ne oluyor da bu köleye tutuluyor!

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَكًا وَآتَتْ
كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ
 وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ
 كَرِيمٌ ۖ قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ
 عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا الرُّؤْيَا لَيَكُونَنَّ مِنَ الصَّاعِقِينَ ۖ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي مِثْلَ مَا يَصْنَعُونَ ۖ
 وَالْأَصْرَفُ عَلَى كَيْدِهَا أَضْبَلُ الْيَهُنَّ رَاكِنٍ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۖ
 فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدُهَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْعَلِيمُ ۖ ثُمَّ بَدَأْتُم مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنَنَّ
 حَتَّىٰ جِئَ ۖ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنُ فَيَبْئُتَانِ قَالَا احْدُثْ لَنَا
 آيَةً ۖ عَصْرًا ۖ ثُمَّ رَآوُا الْآخِرَ آيَةً رَبِّي أَجْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي
 خُبْرًا ۖ تَأْكُلُ الظِّلُ مِنْهُ بَنَاتٍ أَتَوَّلِيهِ أَتَاوَلِيهِ مِنَ الْمُحْسِنِينَ
 ۖ قَالَا لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِ إِلَّا نَبَاتٍ نَّكْمَأْتِيًا وَبِهِ قَبْلُ
 أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا عَلَيْنَا رَبِّيَ أَنْ يَرْكَتَ مُلْكُهُ قَوْمٌ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ۖ

(31) felemmâ semi'at bimekrihinne erse-
let ileyhinn, ve a'tedet lehünne mütte-
keâ, ve âtet külle vâhidetin minhünne
sikkiynâ, ve kaâletihruc aleyhinn, felem-
mâ re'eynehû ekbernehû ve katta'ne ey-
diyehünne ve kulne hâse lillâhi mâ hâzâ
beşerâ, in hâza illâ melekün keriyim (32)
kaâlet fezâlikünnelleziy lümtünenniy fiyh,
ve lekad râvedtühü an nefsihi festa'sam,
ve lein lem yef'al mâ âmürühü leyüsce-
nenne ve leyekünen minassâgiriyn (33)
kaâle rabbissicnü ehabbü ileyye mimmâ
yed'üneniy ileyh, ve illâ tasrif anniy key-
dehünne asbu ileyhinne ve ekün minelcâ-
hiliyn (34) festecâbe lehü rabbühü fesa-
rafe anhü keydehünn, innehü hüvesse-
miy'ul'aliym (35) sümme bedâlehüm min
ba'di mâ re'evül'âyâti leyescününnehü
hattâ hiyn (36) ve dehale ma'ahüssicne
fefeyân, kaâle ehadühümâ inniy erâniy
a'sıru hamrâ, ve kaâlel'âharu inniy erâ-
niy ahmilü fevka re'siy hubzen te'külüt-
tayru minh, nebbi'nâ bite'viyli, innâ ne-
râke minelmuhsiniyn (37) kaâle lâ ye'ti-
kümâ ta'âmün türzekaânihi illâ nebbe-
tükümâ bite'viylihi kable en ye'tiyekü-
mâ, zâlikümâ mimmâ allemeniy rabbiy,
inniy terektü millete kavmin lâ yü'minû-
ne billâhi ve hüm bil'âhiretihi kâfirün.

(31) Vaktaki vezirin karısı o kadınların bu tâyip-
lerini işitti, onlara haber gönderdi, onları dâvet
etti, onlar için bir meclis ve ziyafet hazırladı. Her
birinin eline birer bıçak verdi, Yusuf'a da onların
huzuruna çık, dedi. Kadınlar Yusuf'u görünce bü-
yüksenerek ¹ ellerini kestiler ² «— Haşa! ³ bu,
insan değildir, bu mükerrem bir melekten başka
bir şey değildir» dediler. (32) O «— Beni kına-
dığınız köle işte budur * Ben ondan murat almak
almak istedim, o ise ismet gösterdi. * Eğer o,
emrettiğimi yapmazsa her halde zindana atılacak.
Zelillerden olacak» dedi. (33) Yusuf «— Yâ Rab!
Zindan bana bunların dâvet ettikleri şeyden ⁴ da-
ha sevgilidir. Şayet onların desisesini benden de-
fetmezsen onlara meyleder, cahillerden olu-
rum», dedi. (34) Rabbi onun duasını kabul bu-

yurdu. Kadınların desisesini ondan defetti. Çün-
kü o, semi'dir, hakkıyla âlimdir. (35) Onlar Yu-
suf'un ismetini gösterir birtakım alâmet gördükle-
ri halde yine bir müddet ⁵ Yusuf'u hapsetmeyi
münasip gördüler. (36) Onunla beraber zindana
iki köle daha girdi. Onlardan biri rüyada kendi-
mi şarap ⁶ sıkıyor gördüm dedi; diğeri de rüyada
ben kendimi, başım üzerinde ekmek taşırken kuş-
ların gelip ondan yediklerini gördüm, dedi. Bu-
nun tâbirini bize bildir. Çünkü seni iyi işleyen
kimselerden görüyoruz ⁷ dediler. (37) Yusuf de-
di ki: «— Size gıda olmak üzere gelecek yemekle-
rin size gelmeden evvel, ne olduğunu ⁸ bildirebi-
lirim ⁹. Bu, ¹⁰ Rabbimin bana öğrettiği ilimler-
dendir. Ben Allah'a iman etmeyip âhireti tanıma-
yan bir kavmin din ve milletini terkettim.»

¹ Güzelliklerinden kendilerine hayret ve dehşet gelerek
veya mehabeti onların kalbine korku düşürerek veya kor-
kularından hayır görerek.

² Kadınların fart-ı dehşet ve hayretlerinden kinayedir.

³ Yani Allah noksan ve acizden münezzehtir, böyle
güzel yaratmadan âciz değil amma bu da insan değildir.

⁴ Kadınlar vezirin haremine ita'at et demekle onların
dediklerinden.

⁵ Söz kesilinceye kadar.

⁶ Şarap olacak üzüm.

⁷ Veya bu hususta mahir kimselerden.

⁸ Yani yiyeceğiniz şeyleri.

⁹ Yusuf Aleyhisselâm rüyayı tâbir etmeden evvel emr-i
dini tebliğ etmek istedi ve mucize gösterdi.

¹⁰ Te'vil hususu ile ihbar-ı gaybiyyeyi bildirmek hususu.

(38) vetteba'tü millete âbâiy ibrahîyme ve ishâka ve ya'kuûb, mâ kâne lenâ en müşrike billâhi min şey, zâlike min fadlillahi aleynâ ve alennâsi ve lâkinne ekserennâsi lâ yeşkürûn (39) yâ sâhibeyisicni e'erbâbün müteferrikuüne hayrûn emillâhülvâhüdulkahhâr (40) mâ ta'bûdûne min dûnihî illâ esmâen semmevtümûhâ entüm ve âbâüküm mâ enzelallahü bihâ min sultân, inilhükmü illâ lillâh, emere ellâ ta'bûdû illâ iyyâh, zâlikeddiynülkayyimü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (41) yâ sâhibeyissicni emmâ ehadükümâ feyeskıy rabbehü hamrâ, ve emmel'âharu feyuslabu fete'külüttayru min re'sih, kudiyele'mrülleziy fiyhi tes-teftiyân (42) ve kaâle lillezıy zanne ennehü nâcin minhümezkürniy inde rabbi-ke fe'ensâhüşseytânü zikre rabbihi felebise fiyssicni bid'a siniyn (43) ve kaâlel-melikü inniy erâ seb'a bakarâtin simânin ye'külühünne seb'un icâfün ve seb'a sünbülâtin hudrin ve ühara yâbisât, yâ eyyühelmeleü eftûniy fiy rüyâye in küntüm lirrü'yâ ta'bürün.

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَا صَاحِبِي السِّجْنِ أَزْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرًا أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَا صَاحِبِي السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبُّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ فَضَيُّ أَلَمٍ لَدُنِّي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ لَدُنِّي ظَنَنْتُمْ أَنَا وَنَحْنُ مِنْهَا أَذْكَرُنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَانْصِبْ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَيْتَ فِي السِّجْنِ بَضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَسْكِينُ أَفْتُونِي فِي رَأْيِ إِيَّانِ كُنْتُمْ لِلرُّءُوسِ يَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

(38) Ben, babalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un din ve milletine tâbi oldum. Allah'a bir şeyi şerik koşmak elimizden gelmez. Bu tevhit Allah'ın bize ve insanlara bir inayetidir. Fakat birçok insanlar şükretmezler». (39) «— Ey zindan arkadaşlarım! Dağınık Rabler mi hayırlıdır, yoksa yegâne olan, kahhar olan Allah mı? Allah'ı bırakarak ancak sizlerin, babalarınızın takmış olduğu birtakım abes adlara tapıyorsunuz ki Allah onun hakkında hiç bir burhan indirmemiştir. Hüküm ancak Allah'ındır. O, ancak kendisine tapmanızı emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat birçok insanlar onu bilmezler. (40) «— Ey zindan arkadaşlarım! Biriniz efendisine yine şarap içirecek, diğeri ise ası-

lacak da kuşlar onun başından yiyecek. İşte sorduğunuz şey böyle olup bitmiştir». (41) Yusuf içlerinden kurtulacağını bildiği kimseye «— Beni efendinin yanında an» deyince şeytan ona efendisinin yanında anmasını unutturdu, bunun üzerine Yusuf birkaç yıl zindanda kaldı. (42) Padişah «— Rüyada yedi semiz ineği, yedi zayıf ineğin yediğini, bir de yedi yeşil başak ile yedi kuru başak ¹ gördüm ey ileri gelenler! Rüya tâbir etmeyi biliyorsanız bana bu rüyanın tâbirini bildirin» dedi. (43) Onlar «— Bu karmakarışık rüyalardır, biz bu karışık rütâ tâbirini bilen kimseler değiliz» dediler.

¹ Kurular yeşillere sarılmış da yeşiller kalmamış.

قَالُوا أَضْعَافًا أُضَاعِلًا وَمَا نَحْنُ بِتَائِبِينَ ۖ وَيْلٌ لِّلْأَحْلَامِ بِعَالَمِينَ ۖ
 وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمَا ۖ وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنْتَكُمُ تَائِبِينَ وَيْلَهُ
 فَأَنسَلُونَهُ ۖ يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ يُمْرِنَ
 يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَافٍ ۖ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ ۚ لَّعَلَّكَ
 أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ۖ قَالَ تَزْعُمُونَ سَبْعَ سَنِينَ
 دَابًّا ۖ فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرَوْهُ فِي سُنْبُلِهِ ۖ إِلَّا قَلِيلًا مَّا نَأْكُلُونَ ۖ
 ثُمَّ يَأْتِي مِن بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا
 قَلِيلًا مَّا تَخَصُّصُونَ ۖ ثُمَّ يَأْتِي مِن بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُّ
 النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ۖ وَقَالَ الْمَلِكُ انشُرُوا فِي قَلْعِي بَنَاتِ
 الرَّسُولِ ۖ قَالُوا رَجْعُ إِلَى رَبِّكَ فَتَعْلَمَ مَا بَالُ النَّسُوءِ ۖ الَّذِي
 قَطَعْنَ يَدَيْهِنَّ ۖ إِنَّ رَبِّي يَبْعِثُ فِيهِمْ رَسُولًا ۖ قَالُوا مَا خَطْبُكَ
 إِذْ رَأَوْهُنَّ يُوْسُفُ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ
 مِنْ سُوءٍ ۖ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ إِنَّ هَٰذَا فَخْصٌ لِّخَلْقِكُمْ أَتَوْهُ
 عَنْ نَفْسِهِ ۖ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ۖ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
 لَمَّا أَخَذَتْهُ بِالْغَيْبِ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِبِينَ ۖ

(44) kaâlû adgaâsü ahlâm, ve mâ nahnü bite'viylil'ahlâmi bi'âlimiyn (45) ve kaâllezziy necâ minhümâ veddekere ba'de ümmetin ene ünebbiüküm bite'viylihi fe'ersilün (46) yûsufü eyyühessıddıyku eftinâ fiy seb'ı bakarâtin simânin ye'kü-lühünne se'bun icâfün ve seb'ı sünbülâ-tin hudrin ve uhare yâbisât, le'alliy erci'u ilennâsi le'allahüm ya'lemün (47) kaâle tezre'üne seb'a siniyne de'ebâ, femâ hasedtü fezeruhü fiy sünbülihî illâ kaliylen mimmâ te'külün (48) sümmey ye'tiy min ba'di zâlike se'bun şidâdün ye'kül-ne mâ kaddemtüm lehünne illâ kaliylen mimmâ tuhsinün (49) sümmey ye'tiy min ba'di zâlike âmün fiyhi yugaâsünnâsü ve fiyhi ya'sırün (50) ve kaâlelmelikü'tüniy bih, felemmâ câehürresülü kaâlerci' ilâ rabbike fes'elhü mâ bälünnisvetilletiy katta'ne eydiyehünn, inne rabbiy bikey-dihinne aliym (51) kaâle mâ hatbükünne iz râvedtünne yûsufe an nefsih, kulne hâşe lillâhi mâ alimnâ aleyhi min sü', kaâletimre'etül'aziyzil'âne hashasalhakku ene râvedtühü an nefsihi ve innahü le-minassâdikıyn (52) zâlike liya'leme en-niy lem ehunhü bilgaybi ve ennallahe lâ yehdiy keydelhâiniyn.

(44 - 45) Zindandan kurtulan kimse uzun müddet sonra Yusuf'u hatırlayarak «— Ben size onun tâbirini haber veriyorum, hele beni gönderin» dedi. Zindana gidip «— Yusuf! Ey çok doğru sözlü! Yedi semiz ineği yedi zayıf inek yiyor, bir de yedi yeşil, yedi kuru başak bulunuyor. Bunun tâbirini bildir, halka ¹ döneyim de onlar da fazl-u şerefini ² bilmiş olsunlar» dedi. (46 - 47 - 48) Yusuf dedi ki «— Yedi sene âdetiniz üzere ekin ekersiniz, yiyeceğiniz az bir miktardan maada yediklerinizi başağında bırakın, bundan sonra yedi sene güçlük vâki olur ³ halk evvelce biriktirdiğinizi yerler. Ancak birazını tohumluk olmak üzere saklarsınız. (49) Daha sonra bir yıl gelir ki halk yağmur görür ⁴, işte o sene sıkırlar ⁵. (50) Padi-

şah tâbiri öğrenmekle «— Onu bana getirin» dedi. Elçi Yusuf'a gelince Yusuf ona beraetini izhar için «Efendine dön, ne oldu da kadınlar ellerini kestiler? diye kendisinden sor. Rabbim onların desiselerini (hilelerini) hakkıyla bilir» dedi. (51) Padişah kadınları topladı, onlara «Yusuf'tan murat almak istediğiniz zaman ne halde idiniz? ⁶» diye sordu. Onlar «— Hâşa! ⁷ biz ondan bir kö-tülük görmedik» dediler. Vezirin karısı «— İşte şimdi hak büsbütün belli oldu. Evet ben ondan murat almak istedim, o ise sözünde sadıktır» dedi. (52) Yusuf dedi ki «— Maksadım vezirin, kendi gayubetinde ⁸ ona hiyanet etmediğimi, Allah'ın, hainlerin desiselerine yol vermediğini bilmesidir.»

¹ Padişah ve eshabına veya ahaliye.

² Veya rüyanın tâbirini.

³ Kıtık, kuraklık seneleri gelir.

⁴ Bereketli yıl görürler.

⁵ Meyvelerin çokluğundan üzüm, zeytin, susam gibi meyveleri sıkırlar veya hayvanların memelerini sağırlar.

⁶ Yusuf'un size meylini gördünüz mü?

⁷ «Allah her bir ayıptan münezzehtir». Kadınlar Yusuf'un nezahetine taaccüp ederek bu cümleyi irat etmişlerdir.

⁸ Veya gizli bir yerde, perde ardında.

(53) ve mâ überriü nefsiy, innennefse le'emmâretün bissû illâ mâ rahime rabbiy, inne rabbiy gafûrûn rahîym (54) ve kaâlelmelikü'tûniy bihi estahlishü linefsiy, felemmâ kelleme hü kaâle innekeleyvme ledeynâ mekiynün emiyn (55) kaâlec'alniy alâ hazâinil'ard, inniy hafiyzün aliym (56) ve kezâlike mekkennâ liyûsüfe fiyl'ard, yetebevvü minhâ haysü yeşâ', nusiybü birahmetinâ men neşâü ve lâ nudiyy'u ecrelmuhsiniyn (57) ve le'ecrül'âhireti hayriün lilleziyne âmenû ve kânû yettekuün (58) ve câe ihvetü yûsüfe fedehalû aleyhi fe'arefehüm ve hüm lehü münkirûn (59) ve lemmâ cehheze hüm bicehâzihim kaâle'tûniy biahın leküm min ebiyküm, elâ terevne enniy ufiylkeyle ve ene hayrilmünziliyn (60) fein lem te'tûniy bihi felâ keyle leküm indiy ve lâ takrebûn (61) kaâlû senürâvidü anhu ebâhü ve innâ lefâ'ilûn (62) ve kaâle lifityânihic'alû bida'atehüm fiy rihâlihîm le'allahüm ya'rifûnehâ izenka lebû ilâ ehlihîm le'allahüm yerci'ûn (63) felemmâ rece'u ilâ ebiyhîm kaâlû yâ ebânâ münî'a minnelkeylû fe'ersil ma'anâ ehânâ nektel ve innâ lehü lehâfizûn.

وَمَا أَرَىٰ نَفْسِي إِلَّا الْفَسْلَ لَا مَارَةَ إِلَّا سُوءَ مَا دَجِمَ رَبِّي
إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِيهِ اسْتَخْلَاصَهُ
لِنَفْسِي فَلَا كَلِمَةَ قَالَ نَأْكَ الْيَوْمَ كَدَيْنَا مَكِينًا آمِينَ ۝ قَالَ
أَجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْم ۝ وَكَذَلِكَ
مَكَّنَّا يُونُسَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُضِيبُ
بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْحَسِينِينَ ۝ وَلَا جَزَاءُ الْاِخْرَىٰ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۝ وَجَاءَ اخْوَةُ يُونُسَ
فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَّفُوهُمُ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ۝ وَلَمَّا جَهَرَهُمُ
بِجَهَارِهِمْ قَالَ تَتُؤْنِي بِأَخٍ لَكُمْ مِنْ أَبِيكُمْ أَلا تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي
الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ۝ فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِبَيِّنٍ فَلَا يَكِلُ لَكُمْ
عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُون ۝ قَالُوا اسْأَلُوهُ عَنْهُ آبَاؤُنَا وَنَحْنُ
لَفَاعِلُونَ ۝ وَقَالَ لِفَتْيَانٍ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِجَالِهِمْ
لَعَلَّهُمْ يُعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝
فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ
فَارْسِلْ مَعَنَا أَخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ۝

(53) «— Ben nefsimi temize çıkarmıyorum; çünkü nefis kötülüğü emreder ¹. Meğer ki Rabbimin esirgemesi olsun. Çünkü Rabbim gafurdur, rahîmdir.» (54) Padişah «— Onu bana getirin, onu kendim için ayıracağım ²» dedi. Vaktaki onunla konuştu, «— Bugün sen nezdinizde mevki sahibisin, emniyet sahibisin» dedi (55) Yusuf «— Beni arz-ı Mısır'ın hazineleri üzerine tâyin et. Zira ben hazineyi muhafaza eder, tasarrufu da bilir» dedi. (56) Bunun gibi ³ Yusuf'a Mısır toprağında mevki ve şeref verdik; o, dilediği yerde karar kılarırdı ⁴. İşte biz dilediğimize rahmetimizi eriştiririz. İyi işleyenlerin mükâfatını da zâyî etmeyiz. (57) İman edip sakınmış olanlar için âhîret mükâfatı daha hayırlıdır. (58) Yusuf'un kardeşleri gelip nezdine girdiler. Onlar Yusuf'u tanı-

madıkları halde Yusuf onları tanıdı. (59) Vaktaki Yusuf onların yüklerini hazırladı ve onlara dedi ki: Baba bir erkek kardeşinizi bana getirin, görüyorsunuz ya ben tam ölçek veriyorum. Misafirperverlerin de en hayırlısıyım. (60) Şayet onu bana getirmezseniz artık benden zahire bekleme-
yin; bir daha bana da yaklaşmayın. (61) «— Onu babasından istemeye çalışacağız. Biz emrinizi yerine getiririz» dediler. (62) Yusuf «— Kölelerine ⁵ zahire bedellerini yüklerinin içine koyun, ailelerine dönünce olabilir ki onun iade olunduğunu anlarlar da tekrar gelebilirler» dedi. (63) Vaktaki babalarına döndüler. «— Baba! Artık bize zahire men edildi. Bizim ile kardeşimizi gönder ki zahire alalım. Biz onu saklarız» dediler.

¹ Şehavata meyil eder.

² Kendime mahsus arkadaş edineceğim.

³ Zindandan kurtardığımız gibi.

⁴ İstedğini yaptı.

⁵ Kendi adamlarına, memurlarına.

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا آمَنَ تَكْرُمًا عَلَى أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ
فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ رَحِيمٌ ۝ (64) وَلَمَّا فَتَحُوا
مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا
مَا نَبِيٌّ هَذِهِ بِضَاعُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَبِيٌّ آهْلَانَا وَنَحْفَظُ
أَخَانَا وَنَزِدُ بِكُلِّ بَيْتٍ دَلِيلًا لِكُلِّ قَوْمٍ ۝ (65) قَالَ كُنْ
مَعَكُمْ حَتَّى تَوْتُوا مَوْتَكُمْ مِنَ اللَّهِ لَتَأْتِيَ بِي إِلَّا أَنْ يُحَاطَ
بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْتَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ۝
وَقَالَ يَأَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ ادْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ
مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَرَادَ الْحُكْمُ
إِلَّا اللَّهُ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ۝
وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ
مِنْ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةٌ فِي أَنْفُسِهِمْ يَقُوبُ قَضِيئًا وَآيَةً
لَذُو عَلَيْهِمْ عِلْمًا ۝ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝
وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَّلَ لَيْلٍ إِخَاهُ قَالَ رَبِّ
أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

(64) kaâle hel âmenüküm aleyhi illâ kemâ emintüküm alâ ehiyhi min kabl, fallahü hayrün hâfızan ve hüve erhamürrâhimiyin (65) ve lemmâ feteihü metâ'ahüm ve cedû bidâ'atehüm rüddet ileyhim, kaâlû yâ ebânâ mâ nebgıy, hâzihî bidâ'atünâ rüddet ileynâ, ve nemiyri ehlenâ ve nahfazü ehânâ ve nezdâdû keyle be'ıyr, zâlike keylün yesiyr (66) kaâle len ürsilehü me'aküm hattâ tü'tüne mevsikan minalahi lete'tünneniy bihi illâ en yuhâta biküm, felemmâ âtevhü mevsikahüm kaâlalahü alâ mâ nekuülû vekiyl (67) ve kaâle yâ beniyye lâ tedhulû min bâbin vâhıdin vedhulû min ebvâbin müteferrikah, ve mâ ugni anküm minallahi min şey' inilhükmü illâ lillâh, aleyhi tevekkeltü ve aleyhi felyetevekkelimütevekkilün (68) ve lemmâ dehalû min haysü emerehüm ebühüm, mâ kâne yugniy anhüm minallahi min şey'in illâ hâceten fiy nefsi ya'kübe kadâhâ, ve innehü lezû ilmin limâ allemnâhü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemün (69) ve lemmâ dehalû alâ yûsüfe âvâ ileyhi ehâh, kaâle inniy ene ehûke felâ tebtis bimâ kânû ya'melün.

(64) Yakup «— Daha evvel kardeşi için size nasıl emin oldumsa bunun hakkında da size öyle emin olabilir miyim? Fakat Allah saklayanların hayırlısıdır. Esirgeyenlerin de en ziyade esirgeyenidir» dedi. (65) Vaktaki yüklerini açtılar, zahire sermayelerini kendilerine iade edilmiş buldular, «baba daha ne isteriz! İşte sermayemiz bize iade olundu. Biz onunla ailemize tekrar erzak getiririz. Kardeşimizi de saklarız. Kardeşimiz için bir deve yükü zahire artırırız. Çünkü bu getirdiğimiz zahire azdır ¹» dediler. (66) Yakup «— Bana salimen getireceğinize dair Allah'a karşı aht-ü peymanda bulunmazsanız onu sizinle beraber göndermem, meğer ki etrafınız kuşatılıp çaresiz kalasınız» ² dedi. Vaktaki pederlerine aht-ü peymanda bulundular. Yakup «— Allah bu dediklerimize şahit olsun» dedi. Bünyamin'i onlarla beraber

gönderdi. (67) Yakup dedi ki: Oğullarım! Mısır'a hepiniz bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin ³ bununla beraber Allah'ın takdirinden hiç bir şeyi def edemem. Hüküm ancak Allah'ındır. Ben ona mütevekkil oldum; mütevekkil olanlar da ancak ona mütevekkil olsunlar. (68) Vaktaki onlar babalarının emirleri veçhile ayrı ayrı kapıdan girdiler. Bu hal Allah'ın azasından hiç bir şeyi def edemedi ⁴, yalnız Yakup nefsindeki dileği ⁵ meydana çıkarmış oldu. Şüphe yok ki Yakup kendisine öğrettiğimize göre ilim sahibidir. Fakat pek çok nâs Yakup gibi bilmezler. (69) Vaktaki onlar Yusuf'un nezdine girince Yusuf kardeşini yanına aldı, «— Ben senin kardeşimin, onların evvelce bize yaptıklarına mahzun olma» dedi.

¹ Yahut kardeşimiz vasıtasıyla alacağımız bu deve yükü zahire az bir zahiredir. Bununla Mısır'da muzayaka hasıl olmaz, onlara sıkıntı gelmez.

² Ölmüş olunuz veya âcız kalınız da gelmeyiniz.

³ Sizi görerek halk şüpheye düşmesin.

⁴ Yine sirkatle itham olundular.

⁵ Peder şefkatini.

(70) felemmâ cehhezehüm bicehâzihim ce'alessikaâyete fiy rahli ehiyh, sümme ezzene müezzünün eyyetühel'ıyrû inne-küm lesârikuün (71) kaâlû ve akbelû aleyhim mâ zâ tefkidûn (72) kaâlû nef-kıdu suvâ'almeliki ve limen câe bihi hım-lü ba'ıyrin ve ene bihi za'ıym (73) kaâlû tallahi lekad alımtüm mâ ci'nâ linüsfide fiyl'ardı ve mâ künnâ sârikıyn (74) kaâlû femâ cezâühü in küntüm kâzıbiyn (75) kaâlû cezâühü men vücide fiy rah-lihi hefüve cezâuh, kezâlike necziyyâlî-miyn (76) febede'e biev'ıyetihim kable vi'âi ehiyh, sümme tahrecheâ min vi'âi ehiyh, kezâlike kidnâ liyûsuf, mâ kâne liye'huze ehâhü fiy diynilmelik, illâ en yeşâallah, nerfe'u derecâtın men neşâ', ve fevka külli ziy ilmin alıym (77) kaâlû in yesrik fekad sereka ehun lehü min kabl, fe'eserreha yûsüfû fiy nefsihi ve lem yübdihâ lehüm kaâle entüm şerrün mekânâ, vallahü a'lemü bimâ tesifün (78) kaâlû yâ eyyühel'azıyzü inne lehü eben şeyhan kebiyren fehuz ehadenâ me-kâneh, innâ nerâke minelmuhsiniyn.

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّفَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ
ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَتَتْهَا الْبُيُوتُ لَسَارِقُونَ ۖ قَالُوا
وَأَقْبِلُوا عَلَيْنَا مَاذَا تَفْقِدُونَ ۖ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ
الْمَلِكِ وَلَوْ لَمْ يَأْتِ بِرَجُلٍ بَعِيرٍ وَآيَاتٍ مِنْ رَبِّهِمْ ۖ قَالُوا نَآلَهُ
لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَآجِنَ الْفَيْسِدِ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ
ۖ قَالُوا فَاجْرَأُوهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ۖ قَالُوا جَرَأُوهُ
مَنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَرَأُوهُ كَذَلِكَ بَجَرَى الْفُلْكِ لَنْ
قَبْدًا يَا أَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وَعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا
مِنْ وَعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كَذَبَ الْيُوسُفُ مَا كَانَ لِأَخِي
أَحَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ تَرْفَعُ دَرَجَاتٍ
مَنْ يَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ ۖ قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلِ فَاسْتَرْهَى يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانٍ ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ ۖ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا
كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدًا مِمَّا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۖ

(70) Yusuf onların yüklerini hazırlayınca karde-
şinin yüküne bir maşrapa koydurdu. Şehirden çı-
kınca arkalarından bir münadi nida etti: Ey ka-
file! Durun, siz hırsızsiniz ¹. (71) Yakup oğulları
onlara dönerek «— Ne kaybettiniz?» dediler.
(72) Onlar «— Padişahın maşrapasını ² kaybet-
tik. Her kim onu getirirse ona bir deve yükü za-
hire müjdesi vardır» dediler. Münadi ben de ona
kefilim dedi. (73) Yakup oğulları «— Allah Al-
lah, bilirsiniz ki biz Mısır toprağına fesat çıkar-
mak için gelmedik, hırsız da değiliz» dediler. (74)
Onlar «— Yalan söylüyorsanız çalanın cezası ne-
dir?» dediler. (75) Yakup oğulları «— Bunun ce-
zası yükünde çalınan şey bulunan kimsenin kul-
ludur. İşte bu kimse onun cezasıdır ³. Biz za-
lim olan hırsızlara böyle ceza veririz» dediler.

(76) Yusuf ⁴ kardeşinin kabından evvel onların
kaplarından başladı. Sonra maşrapayı kardeşinin
kabından çıkardı. «— Biz Yusuf'a böyle bir ted-
biri öğrettik, yoksa padişahın din ve şeriatla kar-
deşi tutmak yoktu. Bu, ancak Allah'ın dileme-
siyle oldu ⁵. Biz dilediğimizin derecelerini yük-
seltiriz, her ilim sahibinin üstünde hakkıyla bilen
kimse vardır.» (77) Onlar o, hırsızlık etmişse on-
dan evvel kardeşi de hırsızlık etmiştir. Yusuf ce-
vabı ⁶ kalbinde gizledi, onlara izhar etmedi. Ken-
di kendine siz onlardan daha fena bir mevkidesi-
niz. Allah beyan ettiklerinizin doğrusunu bilir de-
di. (78) Onlar «— Vezir! Onun ihtiyar, büyük bir
babası vardır. Onun yerine birimizi al, seni lütuf
ve ihsan edenlerden görüyoruz» dediler ⁷.

¹ Veya hırsız mısınız?

² Bu, hem ölçek olurdu, hem onunla su içilirdi.

³ Yani yalnız hırsız, malı çalınan adamın ceza olarak
kullukla tutmasıdır.

⁴ Veya münadi.

⁵ Allah'ın dilediği Yakup şeriatı ile.

⁶ Veya siz daha fenasınız sözünü.

⁷ İhsanını tam kıl da biraderimizi bağışla.

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مِنْ وَجْدٍ نَامَتَا عِنْدَهُ
 أَنَا إِذَا ظَلَمْنَا لَنَا ۖ فَلَمَّا اسْتَيْسَوْنَهُ خَلَصُوا بِحُجَّتِهِ قَالَ
 كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ آبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوَافِقًا مِنْ
 اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ بَرِّحَ الْأَرْضَ
 حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ۖ
 ارْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَنَا سَكِرَ
 وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمَنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ۖ
 وَسُئِلَ الْقُرَىٰ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا
 فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ۖ قَالَ بَلْ سَوَّيْتُ لَكُمْ أَنْفُسَكُمْ
 أَنرَأَيْتُمْ أَجْعَلُ عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ
 هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۖ وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْفَىٰ
 عَلَىٰ يُوسُفَ وَأَبْصُرْتُ عَيْنَاهُ مِنَ الْحَزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ۖ
 قَالُوا نَأْتِيكَ تَفْتِنَا أَتَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا
 أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ۖ قَالَ إِنَّمَا اسْتُكْوِيتُنِي
 وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۖ

(79) kaâle ma'âzâllahi en ne'huze illâ men vecednâ metâ'anâ indehû innâ izen lezâlimûn (80) felemmestey'esû minhû halesû neciyyâ, kaâle kebiyrühüm elem ta'lemû enne ebâküm kad ehaze aleyküm mevsikan minallahi ve min kablü mâ ferrattüm fiy yûsuf, felen ebrahal'arda hattâ ye'zene liy ebiy ev yahküm-allahü liy ve hüve hayrülhâkimiyn (81) irci'û ilâ ebiyküm fekuûlû yâ ebânâ in-nebneke serak, ve mâ şehidnâ illâ bimâ alimnâ ve mâ künnâ lilgaybi hâfiziyn (82) ves'elilkaryetelletiy künnâ fiyhâ vel'iyrelletiy akbelnâ fiyhâ, ve innâ lesâdikuûn (83) kaâle bel sevvelet leküm enfüsüküm emrâ, fesabrün cemiyî, asallahü en ye'tiyeniy bihim cemiy'â, innehü hüvel'aliymülhakiym (84) ve tevellâ anhum ve kaâle yâ esefâ alâ yûsüfe vebyardat aynâhü minelhuzni ve hüve keziym (85) kaâlû tallahi tefteu tezkürü yûsüfe hattâ tekûne haradan ev tekûne minelhâlikiyn (86) kaâle innemâ eşkü bessiy ve huzniy ilallahi ve a'lemü minallahi mâ lâ ta'lemûn.

(79) Yusuf «— Allah'a sığınırım, biz eşyamızı kimde bulmuşsak ancak onu tutarız. Öyle yapmazsak zalimlerden oluruz» dedi. (80) Vaktaki Yusuf'tan ümidi kestiler, gizli görüşmek için bir yere çekildiler. Büyükleri dedi ki: Bilmez misiniz ki babanız sizlerden Allah'a karşı bir ahit ve peyman aldı. Daha evvel Yusuf hakkında da taksirde bulunmuştunuz, artık ben buradan asla ayrılmam, meğer ki babam bana izin versin veya Allah bana hüküm etsin ¹ O, hâkimlerin hayırlısıdır. (81) Babanıza dönün, deyin ki «— Baba! Oğlun hırsızlık etmiştir, biz ancak bildiğimize ² şahit olduk, gaybe ³ vâkıf değildik. (82) Bulunduğumuz kasa-ba ahalisinden, beraber geldiğimiz kafileden ⁴ sor,

biz muhakkak sözümüzde sadıkız. (83) Babalarına avdet edince Yakup «— Hayır, nefsiniz size bu işi kolaylaştırmıştır ⁵. Telâşsız sabır etmeden başka elimden ne gelir! Olabilir ki Allah bana hepsini kavuşturacaktır. Çünkü O, hakkıyla âlimdir, hakimdir» dedi. (84) Onların yanından bir tarafa çekildi. «— Vah Yusuf! Vah Yusuf!» dedi. Öfkesini yuttuğu halde ⁶ hüznüyle ağlamaktan gözlerine ak geldi. (85) Oğulları «— Tanrıya ant olsun ki sen Yusuf diye diye hasta veya helâk olacaksın» dediler. (86) Yakup dedi ki: «— Kalbimde tutamadığım kederimi, hüznümü ancak Allah'a arz ederim. Ben sizin bilmediklerinizi bilirim».

¹ Allah kardeşimi kurtarsın, bu işe bir suret versin.

² Maşrapanın onun kabında çıktığına.

³ Hakikat hali bilmiyoruz veya aht-ü peyman verdiği-miz zaman onun hırsızlık edeceğini.

⁴ O kafiye Yakub'un komşularındandı.

⁵ Canınız öyle istedi, yoksa Mısır padişahı bizim şeriatımızı ne bilir!

⁶ Oğullarına öfkesini izhar etmediği halde veya içi gam ile dolu olduğu halde.

(87) yâ beniyyezhebû fetehassesû min yûsûfe ve ehiyhi ve lâ te'yesû min revhullah, innehü lâ yey'esû min revhullahi illel-kavmülkâfirûn (88) felemmâ dehalû aleyhi kaâlû yâ eyyühel'aziyzû messenâ ve ehleneddurru ve ci'nâ bibidâ'atin müzcâtin fe'evfi lenelkeyle ve tesaddak aley-nâ, innallahe yecziylmütesaddikiyn (89) kaâle hel alimtüm mâ fe'altüm biyûsûfe ve ehiyhi iz entüm câhilûn (90) kaâlû einneke le'ente yûsuf, kaâle ene yûsûfû ve hâzâ ahîy kad mennallahü aley-nâ, innehü men yetteki ve yasbir feinnallahe lâ yudiy'u ecrelmuhsiniyn (91) kaâlû tal-lahi lekad âserekellahü aley-nâ ve in kün-nâ lehâtiyn (92) kaâle lâ tesriybe aley-kümülyevm, yağfirullahü leküm ve hüve erhamürrâhımiyn (93) izhebû bikamıysıy hâzâ fe'elkuühü alâ vechi ebiy ye'ti basıyrâ, ve'tüniy biehlüküm ecma'ıyn (94) ve lemmâ fasalatil'ıyrü kâale ebû-hüm inniy le'ecidû riyyha yûsûfe lev lâ en tûfennidûn (95) kaâlû tallahi inneke le-fiyy dalâlikelkadiym.

يَا بَنِيَّ أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِيَنَّ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَكْنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُرْجِيَةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا إِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ يَٰ يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مِنْ يَتَّى وَبَصِيرٌ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ أَشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِبِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾ أَذْهَبُوا بِقِمِيمِكُمْ هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأَنْتُمْ بِآهِلِكُمْ آبِعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَ الْعِيرَ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالٍ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

(87) Oğullarım! Mısır'a gidin de Yusuf ile kardeşini araştırın, sakın Allah'ın lûtfundan ümidi kesmeyin, kâfirlerden başkası Allah'ın lûtfundan ümidini kesmez». (88) Vaktaki Yusuf'un nezdine girdiler, dediler ki Vezir! Bizi ve ailemizi zaruret sardı. Biz az bir sermaye ile geldik, bize ölçeği tam ver, bize sadaka ver ¹, Allah sadaka verenlerin mükâfatını verir. (89) Yusuf «— Siz cahillikle Yusuf'a ve kardeşine ne yaptığınızı biliyor musunuz?» dedi. (90) Onlar «— Ay! Sen Yusuf musun?» dediler. O da dedi: Evet ben Yusuf'um, bu da kardeşimdir. Allah bize in'am ve ihsan eyledi. Çünkü her kim sakınır, katlanırsa

Allah bu gibi iyi işleyenlerin mükâfatını zâyî kılmaz. (91) Tanrı hakkı için; Allah seni bize faik kıldı, biz suçlu imişiz dediler. (92) Yusuf onlara dedi ki: Bugün size asla başa çalma yoktur. Allah sizi yarlıgasın (bağışlasın). O, esirgeyenlerin en esirgeyenidir. (93) Bu gömleğimi götürün, babamın yüzüne sürün, gözü açılır. Bütün ailenizi bana getirin. (94) Vaktaki kafile Mısır'dan ayrıldı, babaları «— Ben Yusuf'un kokusunu alıyorum, ah bana bunadı demeseydiniz!» dedi. (95) Yanındakiler: Tanrı hakkı için sen hâlâ eski yanlışasın, dediler.

¹ Sermayemizin nâcizliğine bakma, veya kardeşimizi bize bağışla.

قَلَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرَ الْقِيَّةُ عَلَى وَجْهِهِ فَأَرَادَ بِصِيْرًا
 قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ رَبِّيَ عَسَى أَنْ يَأْتِيَكُمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا
 يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ
 أَسْتَغْفِرُكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ قَالُوا دَخَلُوا
 عَلَى يُوسُفَ أَوَى الْيَتَامَى وَقَالَ أَدْخُلُوا مِصْرَانَ شَاءَ اللَّهُ
 آمِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ يُوسُفُ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا
 وَقَالَ يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي
 حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكَ مِنْ
 الْبَدُونِ مِنْ بَعْدِ أَنْ زَعَّ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي
 لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي
 مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا
 وَأَجْعَلْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ
 إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾
 وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

(96) felemmâ en câelbeşyürü elkaâhü alâ
 vechihî fertedde basıyrâ, kaâle elem ekul
 leküm inniy a'lemü minallahi mâ lâ ta'-
 lemûn (97) kaâlû yâ ebânestagfirlenâ
 zünûbenâ innâ künnâ hâtüyn (98) kaâle
 sevfe estagfirü leküm rabbiy, innehü hü-
 velgafûrürrahıym (99) felemmâ dehalû
 alâ yûsüfe âvâ ileyhi ebeveyhi ve kaâled-
 hulû mısra in şâallahü âminiyn (100) ve
 ref'a ebeveyhi alel'arşı ve harrû lehü süc-
 cedâ, ve kaâle yâ ebeti hâzâ te'viylü rü'-
 yâye min kablü kad ce'alehâ rabbiy hak-
 kaâ, ve kad ahsene biy iz ahreceniy mi-
 nessicni ve câe biküm minelbedvi min
 ba'di en nezegasşeytânü beyniy ve bey-
 ne ihvetiy, inne rabbiy lâtiyfün limâ ye-
 şa' innehü hüvel'aliymülhakiym (101)
 rabbi kad âteyteniy minelmülki ve allem-
 teniy min te'viylil'ehâdiys, fâtırassemâ-
 vâti vel'ardı ente veliyyi fiyddünyâ vel'-
 âhireh, teveffeniy müslimen ve elhıkniy
 bissâlihıyn (102) zâlike min enbâilgaybi
 nûhiyhi ileyk, ve mâ künte ledeyhim iz
 ecma'û emrehüm ve hüm yemkürün
 (103) ve mâ ekserünnâsi vele v haraste
 bimü'miniyn.

(96) Vaktaki müjdecî geldi. Gömleği Yakub'un yüzüne sürdüğü gibi gözü açıldı. Yakup «— Ben size bilmediğinizi Allah tarafından bilirim demedim mi?» dedi. (97) Onlar: «— Baba! Allah'tan günahlarımızın yarlıganmasını (bağışlanmasını) iste; çünkü biz suçlu imişiz» dediler. (98) Yakup: Rabbimden sizin için yarlıganmak (bağışlanmak) isteyeceğim; çünkü gafur O'dur, rahim O'dur» dedi. (99) Vaktaki onlar Yusuf'un nezdine ¹ girdiler, Yusuf ebeveynini yanına aldı. Hepsine «— İnşallah emin olarak Mısır'a girin ²» dedi. (100) Evebeynini taht üzerine oturttu, hepsi ona secdeye kapandılar ³. Yusuf dedi ki «— Babacığım! İşte evvelce gördüğüm rüyanın tâbiri budur, Rabbim o rüyayı doğru çıkardı, bana lûtf ve ih-

san etti; çünkü beni zindandan çıkardı, şeytan benim ile kardeşlerimin arasını bozduktan sonra sizi çölden getirtti, bana kavuşturdu. Rabbin dilediği kimse hakkında lûtfkârdır, hakkıyla alim O'dur, hakim de O'dur». (101) Münacat tariki ile «— Yâ Rab! Bana Mısır'ın mülkünü verdin, rüya tâbirini de öğrettin, ey gökleri, yeri yaratan! Dünyada ve âhirette benim işlerimi gören sensin. Müslüman olarak ruhumu al, beni salihlere ⁴ ilhak et». (102) Ya Muhammed! İşte bu, gayip haberlerindendir, biz onu sana vahiy ediyoruz. Onlar mekir ve hile ederek işlerine karar verdikleri zaman sen yanlarında değildin. (103) Ne kadar haris olsan da yine nâs'ın pek çoğu mü'min değildir.

¹ İstikbaline geldiği yerde kurduğu çadıra.

² Mısır'da ikamet edin.

³ Yusuf'u kible yaparak Allah'a secde-i şükür etttiler.

O vakitler tâzim öyle olurdu.

⁴ Babalarım olan enbiyaya.

(104) ve mâ tes'elühüm aleyhi min ecr, in hüve illâ zikrûn lil'âlemiyn (105) ve ke'eyyin min âyetin fîyssemâvâti vel'ardı yemürrûne aleyhâ ve hüm anhâ mu'ridûn (106) ve mâ yû'minü ekserühüm bil-lâhi illâ ve hüm müşrikûn (107) efe'eminü en te'tiyehüm gaâşiyetün min azâbil-lâhi ev te'tiyehümüssâ'atü bagteten ve hüm lâ yeş'urûn (108) kul hâzihî sebiyliy ed'ül ilallahi alâ basıyretin ene ve menittebe'aniy, ve sübhânallahi ve mâ ene minelmüşrikiyn (109) ve mâ erselnâ min kablike illâ ricâlen nühıy ileyhim min ehlilkurâ, efelem yesiyrû fiyl'ardı feyanzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kablihîm, ve ledârül'âhireti hayrûn lilleziy-nettekav, efelâ ta'kılûn (110) hattâ izeytey'eserrusülû ve zannû ennehüm kad küzibû câehüm nasrunâ fenüccıye men neşâ', ve lâ yüreddü be'sünâ anilkavmil-mücrimiyn (111) lekad kâne fiy kasasihîm ibretün liülil'elbâb, mâ kâne hadiy-sen yüfterâ ve lâkin tasdiykalleziy beyne yedeyhi ve tafsıyle külli şey'in ve hüden ve rahmeten likavmin yû'minün.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ
وَكَايْنٍ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ۖ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ۖ
أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۖ قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو
إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعْتِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۖ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِ
إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى أَلَمْ يَكُفِّرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَكُلَّ آيَةٍ خَيْرٌ
لِلَّذِينَ اسْتَفْقَاهَا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۖ حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ
الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا جَاءَهُمْ نَصْرٌ نَا فِئْتِ
مِنْ نَشَاءٍ وَلَا يَأْمُرُكَ أَنْ تَتْلِيَهُمْ الْقَوْمُ الْمَكْرِهِينَ ۖ لَقَدْ
كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ مَا كَانَ
حَدِيثًا يَنْفَرْتُمْ وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ
كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۖ

(104) Sen bu tebligat için onlardan ücret istemiyorsun. Bu Kur'an âlemler için öğütten ibarettir. (105) Göklerde, yerde nice nişanlar vardır ki ondan yüz çevirerek yanından geçerler ¹. (106) Onların pek çoğu ancak şerik koşarak Allah'a inanırlar ². (107) Farkına varmaksızın Allah'ın azabı onları kaplamasından veya birdenbire kıyamet kopmasından onlar emin mi oldular? (108) Onlara de ki: İşte benim yolum, ben de, basiret üzere ³ Allah'a dâvet ediyorum, bana tâbi olanlar da basiret ile dâvet ederler. Allah her şeyden tamamıyla münezzehtir, ben şerik koşanlardan değilim. (109) Senden evvel, ancak kasaba ahalisinden olup kendilerine vahiy nazil kıldığımız birtakım erkek adamlar gönderdik ⁴. Onlar ⁵ yer-

yüzünde gezip daha evvel peygamberleri yalancı sayanların nasıl akıbeti uğradıklarını görmüyorlar mı? Dâr-ı âhiret sakınanlar için hayırlıdır. Daha aklınızı kullanmaz mısınız? (110) O kadar mühlet verilmişti ki nihayet peygamberler bile ye'se düşmüşler, halk peygamberlere vaadettikleri hususta yalan vâde verilmiştir, zannında bulunmuşlardı ⁶. İşte o vakit onlara yardımımız yetti, biz dilediğimizi kurtarıyoruz. Şiddetimiz günahkârlardan hiç bir veçhile geri çevrilmez. (111) * Peygamberlerin kıssalarında tam akıllılar için ibret vardır. Bu Kur'an, uydurulmuş bir söz değildir. Fakat evvel nazil olan Kitapların tasdikini, her şeyin tafsilini hâvidir. Mü'minlere ayn-i hidayetir, ayn-i rahmettir.

¹ Görürler de ibret almazlar.

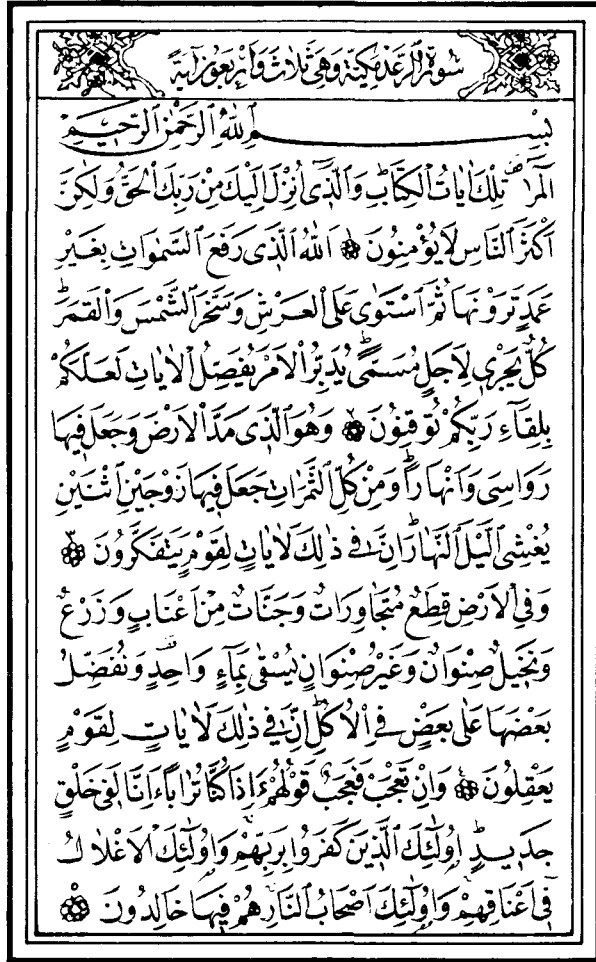
² Hâlik olduğuna inanırlar, fakat esnama taparlar.

³ Yakına, burhana istinat ederek.

⁴ Melek göndermedik.

⁵ Ehl-i Mekkeliler.

⁶ Yahut peygamberler bildiler ki kendileri tekzip oldular, artık iman getirmeyeceklerdir.

SÛRETÜRRA'D

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâm mîm râ tilke âyâtülkitâb, velleziy ünzile ileyke min rabbikelhakku ve lâkinne ekserennâsi lâ yû'minûn (2) allahüllezîy refe'aşsemâvâtî bigayri amedin terevnehâ sümmestevâ alel'arşı ve sehhareşsemse velkamer, küllin yecriy liecelin müsemmâ, yüdebbirül'emre yufassilul'âyâtî le'alleküm bilikaâi rabbiküm tûkînûn (3) ve hüvelleziy meddel'arda ve ce'ale fiyhâ revâsiye ve enhârâ, ve min küllissemerâtî ce'ale fiyhâ zevceynisneyni yugşiyilleylenehâr, inne fiy zâlike leâyâtîn likavmin yetefekkerûn (4) ve fiyl'ardı katı'un mütecâviratün ve cennâtün min a'nâbin ve zer'un ve nahıylün sınvânün ve gayrû sınvânin yüskaâ bimâin vâhid, ve nufaddılu ba'dehâ alâ ba'dın fiyl'ükül, inne fiy zâlike leâyâtîn likavmin ya'kılûn (5) ve in ta'ceb fe'acebün kavlıhüm eizâ künnâ türâben einnâ lefiy halkın cediyd, ülâikellezîyne keferû birabbihim, ve ülâikel'ağlâlû fiy a'nâkühim, ve ülâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn.

RA'D SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, lâm, mîm, ra. Bu âyetler, Kitabın âyetleridir, sana Rabbin canibinden inzal olunan Kur'an doğrudur. Fakat pek çok nâs ona inanmazlar. (2) Gökleri gördüğünüz şekilde direksiz kaldıran Allah'tır. Sonra O, arş üzerine müstevi olmuş, güneşi ve ay'ı müsahhar kılmıştır. Bunların her biri muayyen vakte ² kadar seyredir. Allah mülkünün işini tedbir eder, âyetleri tafsil eyler. Ta ki Rabbinize kavuşacağınıza yakın getiresiniz. (3) Yeri yapan, üzerinde sabit dağları, ırmakları var

eden O'dur. O, her bir neviden çift çift meyve ³ peyda etmiştir. O, gündüzü gece ile örter, işte bu eserlerde mütefekkirler için birtakım ibretler vardır. (4) Yeryüzünde birbirine mücavir kıt'alar ⁴, üzüm bağları, ekin tarlaları, dallı budaklı, dalsız budaksız hurmalıklar vardır ki hepsi bir sudan sulanır. Yenmesi hususunda da ⁵ birini diğerinden üstün kılan biziz. Muhakkak ki bunlarda aklı eren kavim için ibretler vardır. (5) Kâfirlerin seni tekziplerinden taaccüp ediyorsan asıl taaccübe şayan onların «— Biz toprak olduktan sonra yeniden mi yaratılacağız?» sözleridir. Rablerini tanımayanlar bunlardır. Onların boyunlarına bukağlar takılacaktır. İşte onlar ateşliktir, orada daim kalacaklardır.

¹ Mekki veya Medini olması muhtelifün fihtir. 43 âyet. tir.

² Devr-i senevileri üzere veya kıyamete kadar seyr eder.

³ Tatlı, ekşi, kuru, taze gibi.

⁴ Fakat tabiatları muhtelif kıt'alar. Bazısı mahsuldar, bazıları çoraktır.

⁵ Tat'ta, kokuda, renkte, şekilde.

(6) ve yesta'cilûneke bisseyyieti kablel-
haseneti ve kad halet min kablihîmül-
mesûlât, ve inne rabbeke lezû mağfire-
tin linnâsi alâ zulmihîm, ve inne rabbe-
ke leşediydül'ikaâb (7) ve yekuûlülle-
ziyne keferû lev lâ ünzile aleyhi âyetün
min rabbih, innemâ ente münzirün ve
liküllü kavmin hâd (8) allahü ya'lemü
mâ tahmilü küllü ünsâ ve mâ tegyidul'-
erhâmü ve mâ tezdâd, ve küllü şey'in in-
dehü bimikdâr (9) âlimülgaybi veşşehâ-
detilkebiyrülmüte'âl (10) sevâün min-
küm men eserrelkavle ve men cehere
bihî ve men hüve müstahfin billeyli ve
sâribün binnehâr (11) lehü muakkibâ-
tün min beyni yedeyhi ve min halfihî
yahfezûnehü min emrillâh, innallahe lâ
yugayyirü mâ bikavmin hattâ yugayyi-
rû mâ bienfüsihim, ve izâ erâdallahü
bikavmin süen felâ meredde leh, ve mâ-
lehüm min dünihî min vâl (12) hüvel-
leziy yüriykümlberka havfen ve tama'-
an ve yünşüssehâbessikaâl (13) ve yü-
sebbihurrağdü bihamdihî velmelâiketü
min hıyfetihi, ve yürsilussavâ'ika feyu-
sıybü bihâ men yeşâü ve hüme yücâdilü-
ne fiyllâh, ve hüve şediydülmihâl.

وَيَسْتَجْلِبُونَكَ بِالْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ
الْمَثَلَاتُ وَإِنْ رَبُّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ۝ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا الْوَلَا أُنْزِلَ
عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ۝ اللَّهُ
يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ
وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ۝ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ۝ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسْرَعَ الْقَوْلَ وَمَنْ
جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ۝
لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ
وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ آفَلًا مَرَّةً لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ
دُونِهِ مِنْ وَاِل ۝ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَيُنْزِلُ السَّحَابَ لِنَفَالٍ ۝ وَيَسْمِعُ الرِّعْدَ بِحَمْدِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ
يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْحِسَالِ ۝

(6) Müşrikler senden iyilikten evvel kötülüğü ¹ tezlik ile isterler. Halbuki onlardan evvel o gibi adamların uğradıkları ukubetin misalleri gelip geçmiştir. Rabbin insanlar hakkında kendilerine yaptıkları zulümleriyle beraber yine mağfiret sahibidir, Rabbin ukubetinde şiddetlidir. (7) Kâfir olanlar ona Rabbinden bir mucize ² inzal olunmalıydı derler. Sen ancak Allah azabıyla korkutucusun. Her kavmin bir rehberi ³ vardır. (8) Allah her dışının, ne taşıdığını, döl yataklarının neyi eksik, neyi artık yaptığını ⁴ bilir. Her şey onun yanında miktara göredir. (9) O, gaibi, hazırı bilir. O her şeyden büyüktür, yücüdür ⁵. (10) İçinizden sözü gizli tutan, alenen söyleyen, gece karanlıklarında saklanan, gündüz dolaşan herşey İlm-i

Bârî'de birdir. (11) İnsanın önünden, ardından birbiri ardınca gelen melekler vardır. Allah'ın emriyle onu mazarratlardan saklarlar. Bir kavim kendi tavır ve hareketlerini bozmadıkça Allah onlardaki refahı bozmaz. Allah bir kavim için ukubet isterse onu reddedecek yoktur. Onlar için Allah'tan başka iş yapacak da yoktur. (12) Size, korkudan, ümitten ⁶ dolayı şimşegi çaktıran, yağmurla ağırlaşan bulutları peyda eden O'dur. (13) Şimşek ⁷ onu överek tespih eder ⁸ melekler de O'nun mehabetinden dolayı tespit ederler. O, yıldırımları gönderir de onlar Allah hakkında mücadelede iken dilediğinin başına indirir. Allah kuvvet ve ukubette şiddetlidir.

¹ Merhametten evvel azabı, mükâfattan evvel mücazati.

² Asa, yedibeyza gibi.

³ Onları hakka davet eden peygamberi.

⁴ Erkek veya dişi olduğunu, gebelik müddetinden ek-siz veya artık olduğunu, döl yatağındaki çocuğun bir veya birden fazla olduğunu, dölün nakıs veya tam olduğunu.

⁵ Câiz olmayan her şeyden münezzehtir. Kudretiyle her şeyden yücüdür.

⁶ Zararından korkmak, yağmur ummak için.

⁷ Veya şimşegi işitenler.

⁸ «Süphanallahi ve Bihamdühi» der. Basireti olmayan bunu işitmez.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا كِبَاسٌ مِّنْ مَّاءٍ يُسْبَغُ فِيهِ وَهُمْ يَكْفُرُونَ وَمَا هُوَ إِلَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ
الْكَافِرِينَ لَا يَصْلَاهُ اللَّهُ وَلَهُ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ فَاَتَّخِذُكُمْ مِنْ دُونِهِ آلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَلْفَهُ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاتَّخَذَ السَّيْلُ نَبْهًا زَبَابًا وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُودُوا عَلَى اللَّهِ فِي تَارِكِ الْأَنْبَاءِ حَلِيَّةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٍ مِّثْلَهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَفِيهَا الْمُهَادَّ

(14) lehü da'vetülhakk, velleziyne yed'üne min dūnihi lâ yestecibüne lehüm bişey'in illâ kebâsıtı keffeyhi ilelmâi liyeb-lüga fâhü ve mâ hüve bibâligih, ve mâ du'âülkâfiriye illâ fiy dalâl (15) ve lil-lâhi yescüdü men fisysemâvâti vel'ardı tav'an ve kerhen ve zilalühüm bilgudüvvi vel'âsâl (16) kul men rabbüssemâvâti vel'ard, kulillâh, kul efettehaztüm min dūnihi evliyâe lâ yemliküne lienfüsühim nef'an ve lâ darrâ, kul hel yesteviy'l'a'mâ velbasiyrü em hel testeviyzzulümâtü ven-nûr, em ce'alû lillâhi şürekâe halekuû kehalkihî feteşâbehelhalku aleyhim, kulillâhü hâliku külli şey'in ve hüvelvâhidül-kahhâr (17) enzele minessemâi mâen fesalet evdiyetün bikaderihâ, fahtemeles-seylü zebeden râbiyâ, ve mimmâ yûkidüne aleyhi fiynnâribtigaâe hilyetin ev metâ'in zebedün mislüh, kezâlike vadribullahülhakka velbâtıl, fe'emmezzebedü feyezzebü cüfâ', ve emmâ mâ yenfa'un-nâse feyemküşü fiyl'ard, kezâlike yadribullahül'emsâl (18) lillezniyestecâbü lirabbihimülhusnâ, velleziyne lem yestecibü lehü lev enne lehüm mâ fiyl'ardı cemiy'an ve mislehü ma'ahü leftedev bih, ülâike lehüm sūülhısâbi ve me'vâhüm cehennem, ve bi'selmihâd.

(14) Hak davet ¹ O'na mahsustur. O'ndan başkasına ibadet edenlerin hiç bir ibadetleri kabul olunmaz ². Onların hâli ağzına su yükselsin diye suya doğru avuçlarını uzatıp da bir türlü ağzına su yükselemeyen kimsenin hâli gibidir. Kâfirlerin duaları ziyandan ³ başka bir şey değildir. (15) Göklerde ve yerde bulunanların kendileri ve gölgeleri ister istemez Allah'a sabah ve akşam ⁴ secde ederler. (16) Onlara de ki, göklerin, yerin Rabbi kimdir? Cevap vermeyince Allah'tır dersin. De ki bu halde onu bırakarak kendinize menfaati, mazarratı da dokunmayanları mı veli ve mâbut edirsiniz? De ki kör ile gözlü veya karanlık ile aydınlık bir olur mu? Yoksa onlar Allah'ın yarattığı gibi yarattılar da kendilerine bu yaratma hususunda bir müşâbehet mi hasıl ol-

du ⁵? De ki Allah her şeyi yaratandır. O, birdir, galip ve kahhardır. (17) O, gökten su indirdi de, dereler genişliği kadar aktı. Sel, üzerinde şişip kaban köpüğü alıp götürdü ⁶. Ziyet veya işe yarar bir şey kastı ile ateşte erittikleri madenlerin de o gibi bir köpüğü vardır. Allah hak ile bâtıl için böyle misal getiriyor, köpüğe gelince o, hiç bir şeye yaramayarak uçup gider. İnsanlara menfaati olan şey yerde durur. Allah böylece misaller getiriyor. (18) Rablerinin dâvetine icabet edenler için güzel güzel mükâfat vardır. Dâvetine icabet etmeyenler ise yeryüzünde bulunan şeylerin hepsi, bir misli fazlası onların olsa onları kurtuluş bedeli olarak verirler. İşte onlar için çetin bir hesap vardır, onların yurtları Cehennemdir. O ne fena yataktır.

¹ Kelime-i Tevhit, doğru ibadet veya hak dualara Bârigâhtan cevap vermek.

² Veya Allah'tan başkasına dua edenlerin duası kabul olunmaz.

³ Veya kâfirlerin ibadetleri sapıklıktan başka.

⁴ Gece, gündüz yani her vakit.

⁵ O mabutlar bir şey yarattılar mı ki bunlar da hâliktir diye onlara tapınıyorlar. Halbuki böyle bir şey yoktur.

⁶ Köpük gitti, halis su kaldı.

(19) efemen ya'lemü ennemâ ünzile iley-
ke min rabbikelhakku kemen hüve a'mâ,
innemâ yetezekkerü ülül'elbâb (20) elle-
ziyne yûfûne bi'ahdillâhi ve lâ yenkudû-
nelmisâak (21) velleziyne yasilûne mâ
emerallahü bihi en yûsale ve yahşevne
rabbehüm ve yehâfûne sülhisâb (22)
velleziyne saberûbtigaâe vechi rabbihim
ve ekaâmüssalâte ve enfekuü mim mâ re-
zaknâhüm sirren ve alâniyeh, ve yedre-
ûne bilhasenettisseyyieh, ülâike lehüm uk-
beddâr (23) cennâtü adnin yedhulûnehâ
ve men salaha min âbâihim ve ezvâcihim
ve zürriyâtihim velmelâiketü yedhulûne
aleyhim min külli bâb (24) selâmün aley-
küm bimâ sabertüm feni'me ukbeddâr
(25) velleziyne yankudûne ahdallahi min
ba'di miysâkihi ve yakta'ûne mâ emeral-
lahü bihi en yûsale ve yüfsidûne fiyl'ardı
ülâike lehümüllâğnetü ve lehüm süüddâr
(26) allahü yebsütürüzka limen yeşâü ve
yakdır, ve ferihü bilhayâtiddünyâ, ve mel-
hayâtüddünyâ fiyl'âhireti illâ metâ' (27)
ve yekuülülleziyne keferû lev lâ ünzile
aleyhi âyetün min rabbihi, kul innallahe
yudillu men yeşâü ve yehdiy ileyhi men
enâb (28) elleziyne âmenû ve tatmainnü
kulûbühüm bizikrillâh elâ bizikrillâhi tat-
mainnükulûb.

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ مِمَّنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولَٰئِكَ
الْأَنبَاءُ ۚ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ فَلَا يَنْقُضُونَ الْبَيْتَ ۚ وَالَّذِينَ
يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ
الْحِسَابِ ۚ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرِئُونَ بِالْحَسَنَةِ ۚ السَّيِّئَةِ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَىٰ الدَّارِ ۚ جَنَّاتٌ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
أَبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ فِيهَا يُدْخِلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ
بَابٍ ۖ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فِعْمَ عُقْبَىٰ الدَّارِ ۚ وَالَّذِينَ
يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ
أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ
سُوءُ الدَّارِ ۚ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ وَفَرَحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ ۚ
وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا اللَّهُ
يُصِلُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۚ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ
قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ۚ

(19) Rabbin tarafından sana inzal olunanın hak olduğunu bilip ona inanan kimse kör kalpli gibi midir? Ancak tam akıllılar nasihat kabul ederler. (20) Onlar, Allah'ın ahtini yerine getirenler, ahit ve misakı bozmayanlar, (21) Allah'ın bitiştirilmesini emrettiği şeyi bitiştirenler ¹, Rablerinden korkanlar, çetin hesaptan endişe edenler. (22) Rablerinin hoşnudisi uğrunda katlananlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızktan gizli, aşıkâr harcedenler, kötülüğe iyilikle ² karşı gelenlerdir. İşte bunlar için bu dâr-ı dünyada iyi bir akıbet vardır. (23 - 24) Aden Cennetleri vardır ki ona kendileri, babalarından, zevcelerinden, zürriyetlerinden salih olanlar girerler. Melekler de her kapıdan ³ onların yanına girerler de derler ki siz katlandınız, bunun için si-

ze selâm olsun ⁴ bu, dâr-ı dünyanın ne güzel akıbetidir. (25) Onlar ki Allah ile ahit ve peyman ettikten sonra ahtini bozarlar. Allah'ın bitiştirmesini emrettiği şeyi keserler, yeryüzünde fesatta bulunurlar. İşte lânet bunlar içindir. Kötü dâr ⁵ da bunlar içindir. (26) Allah rızkı dilediğine genişletir, dilediğine darlaştırır. Mekkeliler dünyada diriliği ile şâd oldular. Halbuki dünya diriliği âhirete nisbetle az bir geçinmeden ibarettir. (27 - 28) Kâfir olanlar «— Ona Rabbi bir mucize ⁶ indirmeliydi» derler. Onlara de ki Allah dilediğini sapıklığa düşürür. Hakka dönen kimseyi yani iman edip kalpleri zikrullah ile sükûnet bulan kimseyi kendisine ⁷ götürür. Haberiniz olsun ki Tanrı'yı anmakla kalpler sükûnet ve rahat bulur.

¹ Allah'a iman edenler, akrabayı gözetenler, mü'minleri sevenler.

² Ezaya sabır ile karşı gelenler gibi.

³ Cennetlerin veya köşkerlerin her kapısından ziyaret için girerler.

⁴ Veya sabrınıza mükâfat olarak Allah sizi her türlü afattan saklamıştır.

⁵ Cehennem azabı, dünyada kötü bir akıbet.

⁶ Asa, yedibeyza gibi.

⁷ Dinine - İslâm yoluna veya taraf-ı ilâhisine.

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسُنَ مَا يُبَدِّلُ اللَّهُ
كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لَتَتْلُو عَلَيْهَا
الذِّكْرَ وَحِينَئِذٍ لَيَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٌ ۝ وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ
بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَةٌ بِرَأْسِهِ لَرَأَيْنَا أَصْنَافًا
أَقْلَامًا يَأْتِينَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ نَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا
وَلَا يَرَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَصْحَابَهُمْ يَمَّا صَنَعُوا قَارِعَةً أَوْ تَحُلُّ
قَرِيحًا مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ
الْمِيعَادَ ۝ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا مِنْ قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْنَاهُمْ فَكَفَّكَ ثُمَّ كَانَ عِاقِبُ الْأَقْبَرِ هُوَ قَائِمٌ
عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ
أَمْ يَنبِئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ يَبْطِئُ عَنْ الْقَوْلِ
بَلْ زَيْنٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ
يُضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحُورِ ۝ الَّذِينَ
وَعَدْنَا الْأَحْرَاءَ أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ۝

(29) elleziyne âmenû ve amilûssâlihâtî tûbâ lehüm ve husnû meâb (30) kezâlike erselnâke fiy ümmetin kad halet min kablihâ ümemün litetlûve aleyhimüllezîy evhaynâ ileyke ve hüm yekfürüne birrahmân, kul hüve rabbiy lâ ilâhe illâ hû, aleyhi tevekkeltü ve ileyhi metâb (31) ve ley enne kur'ânen süyyiret bihilcibâlû ev kuttî'at bihil'ardu ev küllime bihilmevtâ, bel lillâhil'emrû cemiy'â, efelem ye'yesilleziyne âmenû en lev yeşâullahü leheden-nâse cemiy'â, ve lâ yezâlüllezîyne keferû tûsiybühüm bimâ sana'û kaârî'atün ev tehullü kariyben min dârihim hattâ ye'tiye va'dullah, innallahe lâ yuhlifülmiy'âd (32) ve lekadistühzie birusülin min kablike fe'emleytü lilleziyne keferû sümme ehaztühüm, fekeyfe kâne ikaâb (33) efemen hüve kaâimün alâ külli nefsin bimâ kesebet, ve ce'alû lillâhi şürekâ', kul semmühüm, em tünebbiühühü bimâ lâ ye'lemü fiyl'ardı em bizâhirin minel-kavl, bel züyyine lilleziyne keferû mekrühüm ve suddü anissebiyl, ve men yudlillâhü femâlehü min hâd (34) lehüm azâbün fiylhayâtiddünyâ ve le'azâbbül'âhîreti eşakk, ve mâ lehüm minallahi vâak.

(29) Onlar ki iman edip iyi amel işleyenlere ne mutlu! Onlar için dönecek ne güzel yer vardır. (30) Böylece kendilerinden evvel gelip geçen ümmete peygamberler gönderdiğimiz gibi sana da vahiy ettiğimiz Kur'an'ı okuman için ümmetine seni gönderdik. Bunlar rahmanı tanımazlar ¹. Onlara de ki O, benim Rabbidir. O'ndan başka tapacak yoktur, ben ancak O'na güvendim. Tövbem ve dönüşüm de O'nadır. (31) Eğer Kur'an ile dağlar yürütülse veya yer yarılsa veya ölümler söyletilseydi onlar yine inanmazlardı ². Belki her bir şey Allah'ındır ³. Mü'minler onların imanlarından ümit kestiler? Allah dilese bütün nâsı hidayete erdirir ⁴. Kâfir olanlar da Allah'ın vaadi ⁵ gelinceye kadar işlediklerine mukabil başlarına köklerini kazıyacak bir felâket gelmesinden veya yurt-

larının yakınlarına o felâketin hulûliyle ⁶ dehşet sarmasından hâli olmayacaklardır. Çünkü Allah vaadından caymaz. (32) * Senden evvel nice peygamberler istihzaya uğramışlardı. Kâfir olanlara ben mühlet verdim. Sonra onları azaba giriftar ettim. Onlara verdiğim ukubetim nasıldı? (33) Herkesin kazancını gözeten Allah putlar gibi midir? Onlar Allah için birtakım şerikler koşular. De ki onlara ad takın, yeryüzünde bilmediği bir şeriki Allah'a mı haber veriyorsunuz? Veya sözün zâhirî ile mi ad takıyorsunuz? ⁷. Hayır, kâfirlere kötü fikirleri hoş göründü, yoldan da çevirildiler. Allah her kimi şaşırtırsa onun için hiç bir rehber yoktur. (34) Onlar için dünya diriliğinde azap vardır. Âhîret azabı daha meşakkatlidir. Onları Allah'ın azabından koruyacak yoktur.

¹ Araplar Allah'a «Esirgeyen ile tercüme ettiğimiz rahman» demezlerdi. Kur'an'da rahman iştirince başka bir mâbut sandılar. Rahman kimdir dediler. Âyet-i kerime bu hususta nazil olmuştur.

² Yahut bir kitap olsa da onun okunmasıyla dağlar yürüse, yerler yarılsa, ölümler söyleseydi o kitap Kur'an olurdu.

³ Yani bunların hepsine kaadirdir.

⁴ Yahut Mü'minler Tanrı dilesedydi bütün halkı hidayete erdireceğini bilmediler mi?

⁵ Fetih, nusrat.

⁶ Arapların innana gelmeleri için ya kendilerinin veya komşularının başlarına daima bir felâket gelirdi.

⁷ Hakikate bakmayıp zâhire mi bakıyorsunuz veya asılsız söze mi aldanıyorsunuz?

(35) meselülcennetilletiy vu'ldelmüttekuûn, tecriy min tahtihel'enhâr, ükülühâ dâimün ve zilluhâ, tilke ukbelleziynette-kav ve ukbelkâfiriynennâr (36) velleziyne âteynâhümülkitâbe yefrehûne bimâ ünzile ileyk, ve minel'ahzâbi men yünkirü ba'dah, kul innemâ ümirtü en a'bü-dullahe ve lâ üşrike bih, ileyhi ed'ü ve ileyhi meâb (37) ve kezâlike enzelnâhü hükmen arabıyyâ, ve leinittaba'te ehvâ-ehüm ba'de mâ câeke minel'îlmi mâ le-ke minallahi min veliyyin ve lâ vâak (38) ve lekad erselnâ rusülen min kablike ve ce'alnâ lehüm ezvâcen ve zürriyyeh, ve mâ kâne liresûlin en ye'tiye biâyetin illâ bi'iznillâh, liküllü ecelin kitâb (39) yem-hüllahü mâ yeşâü ve yüsbit, ve indehü ümmülkitâb (40) ve in mâ nüriyyenneke ba'dalleziy ne'idühüm ve netevfeffeyenne-ke feinnemâ aleykelbelâgu ve aleynel-hisâb (41) evelem yerev ennâ ne'etiyl-arda nenkusuhâ min etrâfihâ, vallahü yahkümü lâ mu'akkıbe lihükmihi, ve hüve seriy'ulhisâb (42) ve kad mekerelleziyne min kablihim felillâhilmekrû cemiy'a, ya'lemü mâ teksibü küllü nefis, ve seya'-lemülküffârü limen ukbeddâr.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّكَارُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا هُمْ عَلَى كِتَابٍ يُفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ الْأَخْرَابِ مَنْ يَنْكُرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَهُي أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبٌ ﴿٣٦﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَنْ تُجْعَلَ لَهُ مِثْلٌ قَبْلَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَنْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾ تَحْوَالَهُ مَا يَشَاءُ وَيُنْشِئُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾ وَإِنْ مَا تُرِيدُكَ بَعْضُ الَّذِينَ يَتَّبِعُكَ فَاتَّقِ اللَّهَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَالُوا هَذَا الْمَكْرُ جَمِيعٌ يَعْلَمُ مَا تَكْتُمُ كُلُّ نَفْسٍ وَسِعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾

(35) Sakınanlara vaadolunan Cennetin sıfatı şudur: Altından ırmaklar akar; yiyecekleri de gölgeleri de bitmez, tükenmez. İşte bu Cennet şirk-ten sakınanların akıbetleridir, kâfirlerin akıbetleri de ateştir. (36) Kendilerine Kitap verdiğimiz kimseler sana inzal olunan şey ile sevinirler. Öyle fıkralar vardır ki onun bir kısmını ¹ inkâr ederler. Onlara de ki ben ancak Allah'a tapmak, O'na şerik koşmamak ile emrolundum. Halkı yalnız O'na dâvet ederim. Tövbem ve dönüşüm de O'nadır. (37) Bunun gibi ² onu arabî olarak halk arasında hâkim olmak üzere inzal eyledik. * Sen onların dinlerinin bâtil olduğunu bildikten sonra onların hevesatına tâbi olacak olursan Allah'ın azabından seni kurtaracak ne işini gören, ne koruyan bir fert bulunamaz. (38) * Senden evvel birtakım peygamberler gönderdik, onları zevce, zürriyet

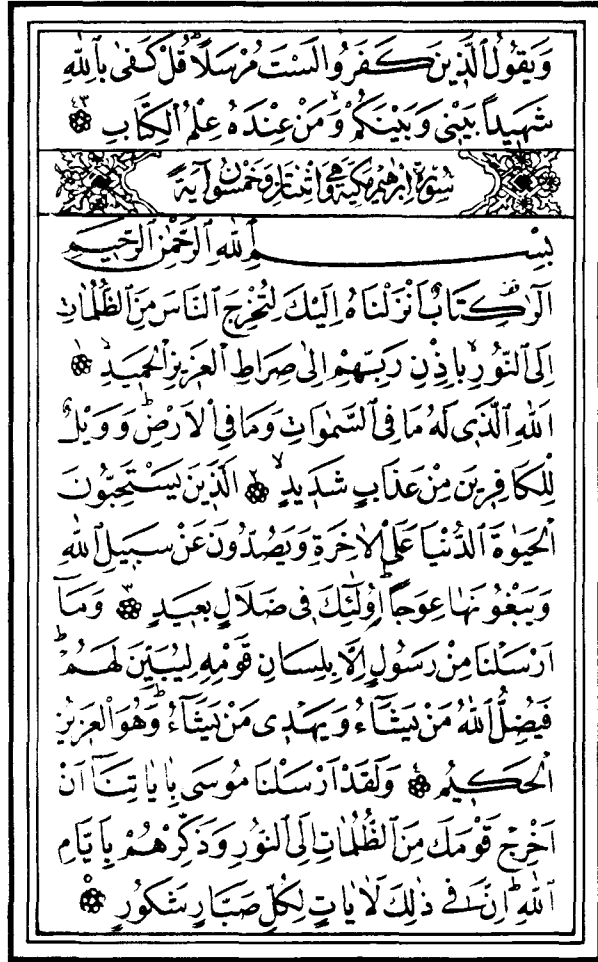
sahibi kıldık. Allah'ın izni olmaksızın bir âyet ve mucize getirmek hiç bir peygamberin elinde değildir. Her bir vakit için yazılmış muayyen bir hüküm vardır. (39) Allah dilediğini mahveder, dilediğini de ispat eder. O'nun nezdinde ana Kitap ³ vardır. (40) Ya onlara vaadettiğimiz azabın bir kısmını sen sağ iken sana gösteririz, yahut göstermeden evvel senin ruhunu alırız, sana ancak risaleti tebliğ düşer, bize de hesap. (41) Onlar, yerlerine varıp etrafından eksilttiğimizi görmüyorlar mı? Allah hükmeder, O'nun hükmünün ardından gidecek ⁴ yoktur, O hesabında seri'dir. (42) Onlardan evvel gelenler de peygamberlerine mekr-ü hilede bulundular, bütün mekr-ü hilelerinin cezası Allah'a düşer. O, herkesin kazancını bilir, kâfirlerde dâr-ı âhiretteki iyi akıbetin kimin olacağını bileceklerdir.

¹ Yahudiler şeriatlarına muhalif olanları, müşriklerde rahman ismini.

² Evvelki kitapları indirdiğimiz gibi.

³ Hiç bir şeyi bozulmayan Kitap, Levh-i Mahfuz veya Allah'ın ilmi.

⁴ Onu bozacak.

(43) ve yekuûlûlleziyne keferû leste mürselâ, kul kefâ billâhi şehiyden beyniy ve beyneküm ve men indehü ilmülkitâb.

SÛRETÜ İBRAHİYM

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) elif lâm râ kitâbün enzel-nâhü ileyke lituhricennâse minezzulûmâtî ilennûri bi'izni rabbihim ilâ sırâtıl'azizzilhamiyd (2) allahilleziy lehü mâ fisysemâvâtî ve mâ fiyl'ard, ve veylün ilkâfiriyye min azâbin şediyd (3) elleziyne yestehıbbûnel-hayâteddünyâ alel'âhireti ve yasuddüne an sebiylillâhi ve yebguûnehâ ivecâ, ülâ-ike fiy dalâlin ba'iyd (4) ve mâ erselnâ min resûlin illâ bilisani kavmihi liyübey-yine lehüm, feyudillullahü men yeşâü ve yehdiy men yeşâ', ve hüvel aziyzülhakiym (5) ve lekad erselnâ mûsâ biâyâtinâ en ahric kavmeke minazzulûmâtî ilennûr, ve zekkirhüm bieyyâmillâh, inne fiy zâlike leâyâtin liküllî sabbârin şekûr.

(43) Kâfirler sana peygamber değilsin derler. Sen de onlara «— Benim ile sizin aramızda Allah'ın, bir de nezdinde Kitaba ait ilim bulunan kimse-nin ¹ şهادeti elverir.» dersin.

İBRAHİM SÛRESİ ^[2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâm, ra. Bu bir Kitaptır ki halkı Rable-rinin izniyle karanlıklardan ³ aydınlığa yani ga-lib-i yekta olan, övülmüş olan Zat'ın yoluna çı-karmak için onu sana inzal ettik. (2) O Allah ki göklerde, yerde ne varsa hep O'nundur. Şiddetli

azaptan vay kâfirlerin hâline! (3) Onlar ki dünya diriliğini âhirete tercih edip nâs'ı Allah yolundan alıkorlar, o yolu eğrilığe çevirmek isterler ⁴. İşte onlar Haktan uzak bir sapıklıktadırlar. (4) Her bir peygamberi ancak, kavmine beyan etsin diye o kavmin lisanıyla gönderdik. Allah dilediğini sa-pıklığa düşürür, dilediğini de yola getirir. O, ga-lib-i yektadır, hakimdir. (5) * Biz Musa'yı «— Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar. On-lara Allah'ın günlerini ⁵ hatırlat» diye mucizele-rimizle gönderdik. İşte bunda hakkıyla sabırda, hakkıyla şükürde bulunan herkes için büyük ib-retler vardır.

¹ Kur'an ilmi bulunanların, mü'minlerin veya Tevrat ilmi bulunan Yehut'tan olan mü'minlerin.

² Mekke'de nazıl olmuş, 52 âyettir.

³ Kûfür, nifak, şek karanlıklarından.

⁴ Tanrı yoluna eğri büğrü derler.

⁵ Fir'avun elinde esir oldukları günleri, büyük vak'a-ları veya Allah'ın nimetlerini.

(6) ve iz kaâle mûsâ likavmihizkürû ni'-metallahi aleyküm iz encâküm min âli fir'avne yesûmûneküm sûel'azâbi ve yü-zebbihûne ebnâeküm ve yestahyûne nisâ-eküm, ve fiy zâliküm belâün min rabbi-küm aziym (7) ve iz te'ezzene rabbüküm lein şekertüm le'eziydenneküm ve lein kefertüm inne azâbiy leşediyd (8) ve kaâle mûsâ in tekfûrû entüm ve men fiyl'ardı cemiy'an feinnallahê leganiyyün hamiyd (9) elem ye'tiküm nebeülleziyne min kabliküm kavmi nûhın ve âdin ve semûd, velleziyne min ba'dihim, lâ ya'-lemühüm illallah, câethüm rusulühüm bilbeyyinâti fereddû eydiyehüm fiy efvâ-hihim ve kaâlû innâ kefernâ bimâ ürsil-tüm bihi ve innâ lefiy şekkin mim mâ ted'ûnenâ ileyhi müriyb (10) kaâlet ru-sülühüm efiyllâhi şekkün fâtırissemâvâti vel'ard, yed'ûküm liyagfire leküm min zünûbiküm ve yuahhreküm ilâ ecelin müsemma, kaâlû in entüm illâ beşerün mislünâ, türıydûne en tesuddûnâ ammâ kâne ya'büdü âbâünâ fe'tûnâ bisultânin mübiyn.

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ أَخْرَجَكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَ كُسُومًا سَوَاءَ الْعَذَابِ
وَيَذْخَرُونَ آبَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ
بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ۖ وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكُمْ لَأَنِ اشْكُرْتُمْ
لَا زِيْدَ لَكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ۖ وَقَالَ
مُوسَىٰ إِنَّكُمْ تَكْفُرُونَ ۖ وَأَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأَنَّا اللَّهُ
لَعَنِي حَمِيدٌ ۖ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبِيُّ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ
وَعَادٍ وَثَمُودَ ۖ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ
وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا
تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ۖ قَالَتْ رُسُلُهُمْ فِي اللَّهِ شَكٌّ
فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَذْعُوكُمْ لِغَيْرِكُمْ ۖ
مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَهُمْ يُؤَخَّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوا إِنَّا
أَنَّهُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ شَرُّدُونَ أَن تَصُدُّوهُمْ عَنْ عَمَلِهِمْ
كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ فَأَتَوْنَاهُمْ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۖ

(6) Hani Musa kavmine «Allah sizi Fir'avuncu-lardan kurtardığı zaman size olan nimetini yâde-din ki onlar sizi işkenceye uğrattıyor. Küçük oğul-larınızı boğazlıyor, kadınlarınızı kullanmak için koyuveriyorlardı. Bunlarda Rabbiniz tarafından büyük bir imtihan vardı. (7) Hani Rabbiniz si-ze * şükür ederseniz nimetlerinizi artırırım, * nan-körlük ederseniz sizi cezaya çarparım. Çünkü be-nim azabım şiddetlidir, diye bildirmişti. (8) Musa da siz ve bütün yeryüzündekiler nankörlük eder-seniz ne yapabilirsiniz! Çünkü Allah şükrunüz-den müstağnidir, işinde de övülmüştür. (9) Siz-den evvelki Nuh, Âd, Semud kavimlerinin, onlar-dan sonra gelip adetlerini ancak Allah'ın bildiği

kavimlerin kıssaları size naklolunmadı mı? Onla-ra peygamberleri apaçık mucizeler getirmişlerdi. Onlar ise ellerini ağızlarına koydular ¹ da «— İs-te biz sizin ile gönderilen şeyi tanımıyoruz. Bizi dâvet ettiğiniz din hakkında da kuvvetli bir şüp-he içindeyiz» dediler. (10) Onların peygamberle-ri «— Allah'ta şüpheniz var mı? O, gökleri, yeri yaratandır. Günahlarınızı yarlıgamak (bağışlamak), sizi muayyen bir vakte kadar bırakmak için ima-na dâvet ediyor, demişlerdi. Onlar ise «— Siz de bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz. Ba-balarımızın taptıkları şeylerden bizi alıkoymak is-tiyorsunuz, öyle ise bize apaşıkâr bir burhan ge-tirin» demişlerdi.

¹ Hiddet, taaccüp, istihza maksadıyla.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِن نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾
وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا
وَلَنَضَرِّبَنَّ عَلَىٰ مَا أَدْبَرْنَا وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلرُّسُلِ هُمُ الْأَخِيرُونَ ﴿١٣﴾
مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَعْنُوهُمْ إِنَّ مِلَّتَنَا فَأَوْخَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
لَأُنْزِلَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤﴾ وَلَنُكَلِّمَنَّكَ الْإِنْسَانَ
ذَلِكَ مِنْ خِيفَةٍ مَقَامِي وَخَافَ وَعَبَدَ ﴿١٥﴾ وَاسْتَفْتَحُوا
وَخَافَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٦﴾ مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ
مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ ﴿١٧﴾ يَخْرُجُ وَلَا يَكَادُ لِيُسْبِغُهُ وَيَأْتِيهِ
الْمُوتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُمْ بِمُعْتِقِينَ ﴿١٨﴾ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ
غَلِيظٌ ﴿١٩﴾ مِثْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
أَشْتَدَّتْ بِرِّ الرَّيْحِ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَتَّقِدُونَ
مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَرِّ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿٢٠﴾

(11) kaâlet lehüm rusûlühüm in nahnü illâ beşerrün mislüküm ve lâkinnallahe yemünnü alâ men yeşâü min ibâdih, ve mâ kâne lenâ en ne'tiyeküm bisultânin illâ bi'iznilâh, ve alallahi felyetevekkelimü'minûn (12) ve mâ lenâ ellâ netevekkele alallahi ve kad hedânâ sübülenâ, ve lenasbirenne alâ mâ âzeytümünâ, ve alallahi felyetevekkelimütevekkilün (13) ve kaâlelleziyne keferû lirusûlihîm lenuhricenneküm min ardınâ ev lete'üdünne fiy milletinâ, fe'evhâ ileyhim rabbühüm lenühlikennazzâlimiyn (14) ve lenüskinenekümül'arda min ba'dihim, zâlike li-men hâfe makaâmiy ve hâfe veiyd (15) vesteftehü ve hâbe küllü cebbârin aniyd (16) min verâihî cehennemü ve yüskaâ min mâin sadiyd (17) yetecerre'uhü ve lâ yekâdü yüsüguhü ve ye'tiyhilmevtü min külli mekânin ve mâ hüve bimeyyit, ve min verâihî azâbün galîyz (18) mese-lülleziyne keferû birabbihîm a'mâlühüm keremâdinişteddet bihirriyhu fiy yevmin âsîf, lâ yakdirüne mim mâ kesebü alâ şey', zâlike hüveddalâlülba'iyd.

(11) Onlara peygamberleri demişlerdi ki «— Evet biz ancak sizin gibi bir insanız, fakat Allah kullarından dilediğine nübüvvet ihsan buyurur. Allah'ın izni olmaksızın size burhan getirmek elimizde değildir. Mü'minler Allah'a mütevekkil olsunlar». (12) «— Biz neye Allah'a mütevekkil olmayalım? Halbuki O, bize yolumuzu göstermiştir. Bize ettiğiniz eza ve cefalara herhalde katlanacağız. Mütevekkiller tevekkülde sebat etsinler». (13) Kâfirler peygamberlerine ya sizi yerimizden çıkarınız veya dinimize, milletimize dönersiniz, demişlerdi. Rableri peygamberlere şöyle vahiy etti: «— Biz, zalimleri herhalde helâk edeceğiz». (14) «— Sizi onlardan sonra herhalde yerlerine iskân

edeceğiz. Bu, ¹ huzurunda durmaktan ve tehdidimden ² korkanlara mahsustur. (15) Peygamberler fetih ve nusrat istediler, her zorba ve inatçı ziyana uğradı, gitti. (16) Onun önünde ³ Cehennem vardır, ona orada irinli su içirilir (17) Onu yudum yudum içer, kolaylıkla yutamaz. Ölüm kendisini her taraftan sarar ⁴, fakat o, yine ölmez. Onun önünde ağır bir azap ⁵ vardır. (18) Rablerini tanımayanların amelleri fırtınalı bir günde şiddetli rüzgâra uğrayan kül yığını gibidir. Onlar dünyada kazançlarından hiç birini bulmaya kaadir olamazlar. İşte haktan uzak bir sapıklık budur.

¹ Nusrat, iskân.

² Veya mev'ut olan azabımdan.

³ Öldükten sonra karşısında.

⁴ Ölüm derecesine gelir.

⁵ Veya bundan sonra bitmez, tükenmez azap vardır.

(19) elem tere ennallahe halakasemâ-vâtî vela'rda bilhakk, in yeşe' yüzhîbkûm ve ye'tî bihalkın cediyyd (20) ve mâ zâlîke alallahi bi'azîyz (21) ve berezû lillahi cemiy'an fekaâleddu'afâû lilleziynestekberû innâ künnâ lekûm tebe'an fehîl entûm mugnûne annâ min azâbillâhi min şey', kaâlû lev hedânallahü lehedeynâkûm, sevâûn aleynâ ecezi'nâ em sabernâ mâ lenâ min mahıys (22) ve kaâleşşeytânü lemmâ kudıyel'emrû innallâhe ve'ade-kûm va'delhakkı ve ve'adtükûm feahlef-tükûm, ve mâ kâne liye aleykûm min sul-tânin illâ en deavtükûm festecebtûm liy, felâ telûmûniy ve lûmû enfûsekûm, mâ ene bimusrihikûm ve mâ entûm bimus-rıhyıy, inniy kefertü bimâ eşrektûmûni min kabl, innazzâlîmiyne lehûm azâbün eliyim (23) ve üdhilleleziyne âmenû ve amilüssâlihâti cennâtin tecriy min tahti-hel'enhârü hâlidıyne fiyhâ bi'izni rabbi-him, tehiyyetühüm fiyhâ selâm (24) elem tere keyfe daraballahü meselen kelime-ten tayyibeten keşeceretin tayyibetin as-lühâ sâbitün ve fer'uhâ fiyssemâ.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَيِّ أَنْ يَشَاءَ
يُذْهِبَكُمْ وَيَأْتِي بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ۖ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ
۝ وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَمَا كُنْتُمْ مُغْنُونَ عَنْكُمْ مِنَ عَذَابِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَيْنَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ سُوءًا عَلَيْنَا
أَلْجَرْنَا أَرْضًا وَمَالَنَا مِنْ مَحْصٍ ۖ وَقَالَ الشَّيْطَانُ
لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ
فَأَسْتَجِبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْ مَوْأَفُسْتُكُمْ مَا آتَانَا
بِمُصْرِحِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِحِي ۖ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا
أَشْرَكْتُمُ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝
وَأَدْخِلِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ يُحْيَتُهُمْ
فِيهَا سَلَامٌ ۝ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كُتِبَتْ فِيهَا طَيِّبَةٌ أَصْلُهَا ثَمَرٌ وَفُرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ۝

(19) Görmez misin ki Allah gökler ve yeri lâıyıkı veçhile yaratmıştır. Dilerse sizi yok eder, yeni bir halk getirir. (20) Bu da Allah'a güç bir şey değildir. (21) Hep halk Allah önünde hazır olur. Zayıflar imanı kibirlerine yediremeyenlere: Biz size tâbi idik, şimdi Allah'ın azabından bir şeyi bizden def edebilir misiniz? Diyecekler. Onlar ise eğer Allah bize hidayet edeydi biz de size hidayet ederdik, telâş etsek de, katlansak da hep birdir. Bizim için bundan kaçıp sığınacak yer yoktur, derler. (22) Şeytan, her şey olup bittiği zaman der ki «— Allah size doğru bir vaatte bulunmuştu; ben de size yalan vaadettim, fakat vaadimden caymış oldum ¹, sizi dâvet etmeden başka üzeri-

nizde hiç bir tasallûtum ² yoktu. Siz hemen dâvetime icabet ettiniz; artık beni kınamayın, kendinizi kınayın, ben sizin feryadınıza erişecek değilim. Siz de benim feryadıma erişemezsiniz. İşte bugün daha evvel beni şerik tutmanızı tanımadım ³ ». Muhakkak ki zalimler için elîm bir azap vardır. (23) Mü'min olup iyi amel işleyen elbette ırmaklar akar uçmaklar içine sokulacaklar, Rablerinin izni ile orada daim kalacaklardır. Orada güzel duaları «selâm» olacaktır. (24) Allah'ın nasıl misal getirdiğini görmüyor musun? Hoş bir söz ⁴ iyi bir ağaç ⁵ gibidir ki kökü yerde sağlamdır, dalı ise göğe doğrudur.

¹ Vaadimin doğru çıkmadığı belli olunca.

² Veya doğru söyledigime delâlet eder hüccetim.

³ Sizden ilişigi kestim.

⁴ Kelime-i Tevhit, istiğfar, tahmid gibi.

⁵ Hurma ağacı gibi.

تَوَاتَىٰ كَمَا كُلُّ جَبَلٍ أَدْوَىٰ ۚ وَضَرَبَ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ۝
يُنشِئُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ
مَا يَشَاءُ ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَآحَلُّوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ۝ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ
۝ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَإِنْ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ۝ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَهُمْ يَوْمٌ لَا يَبْعُ فِيهِ وَلَا يَخْلُ ۝ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ
مِنَ الشَّجَرِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ۝ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْيَلَّ وَالنَّهَارَ ۝

(25) tü'tiy ükülehâ külle hıynin bi'izni rabbiâ, ve yadırbullahül'emsâle linnâsi le'allahüm yetezekkerûn (26) ve meselü kelimetin habiysetin keşeceretin habiysetinictüsset min fevkıl'ardı mâ lehâ min karar (27) yüsebbittullahülleziyne âmenû bilkavlıssâbiti fiylhayâtiddünyâ ve fiyl'âhireh, ve yudıllullâhüzâlimiyye ve yef'alullahü mâ yeşâ' (28) elem tere illeziyne beddelû ni'metallahi küfren ve ehallû kavmehüm dârelbevâr (29) cehennem, yaslevnehâ, ve bi'selkarâr (30) ve ce'alû lillâhi endâden liyudıllû an sebiyli, kul temette'û feinne masıyrekküm ilennâr (31) kul li'ibâdiyyelleziyne âmenû yukıymussalâte ve yünfiku mimmâ razaknâhüm sirren ve alâniyeten min kabli en ye'tiye yevmün lâ bey'un fiyhı ve lâ hıllâl (32) allahülleziy halakassemâvâti vel'arda ve enzele minessemâi mâen feahrece bihi minessemerâti rızkan leküm, ve sehhare lekümülfülke lıtecıriye fiylbahri biemrih, ve sehhare lekümü'l'enhâr (33) ve sehhare lekümüşşemse velkame-re dâibeyn, ve sehhare ekümülleyle vennehâr.

(25) Her vakit Rabbinin izniyle meyvesini verir. İşte Allah nasihat kabul etsinler diye nâs'a böyle misaller getirir ¹. (26) Fena bir söz ² ise yerin üstünden koparılmış fena bir ağaç gibidir ³. Onun kararı da yoktur ⁴. (27) Allah mü'minleri dünya diriliğinde, âhirette de sağlam söz ile ⁵ sağlam yapar. Allah zalimleri sapıklığa düşürür. Allah dilediğini yapar. (28) Allah'ın nimetini küfüre tebdil edenleri ⁶ kendi kavimleri de helâk yurduna, (29) yani girecekleri Cehenneme sokanları görmüyor musun? O, ne fena karargâhtır. (30) Onlar halkı Allah'ın yolundan çıkarmak için Allah'a

eşler yaptılar. Onlara de ki şimdilik faydalanın; çünkü uğrayacağınız yer ateştir. (31) Mü'min olan kullarıma de ki: Namazı dosdoğru kılınlar, alış veriş ⁷, dostluk bulunmayan bir gün gelmeden evvel kendilerine verdiğimiz rızktan gizli ve aşıkâr harcetsinler ⁸. (32) Gökleri ve yeri yaratan, gökten yağmur yağdırarak size rızk olmak üzere onunla her nevi meyveler çıkaran, emriyle denizde seyretmek üzere gemileri de, ırmakları da size müsahhar kılan Allah'tır. (33) O, size âdetleri üzere daim seyreden güneş ve ay'ı da; gece ile gündüzü de müsahhar kılmıştır.

¹ İman mü'minin kalbinde yer eder, amelini semaya çıkartır, her vakit bereketini bulur.

² Kelime-i Küfür.

³ Ebucehil karpuzu gibi.

⁴ Kökü de yok, dalı da yok, bereketi de yok.

⁵ Kelime-i Tevhit ile.

⁶ Veya nimete karşı şükür etmeyip nankörlük yapanları. Bundan maksat Kureyş kâfirleridir.

⁷ Veya fide-i necat.

⁸ Âhirette dostluk, alım ve satım yoktur ki bir ıvaz alınsın, artık dünyada harcediniz ki âhirette ıvaz alınsın.

(34) ve âtâküm min külli mâ se'eltümûh, ve in te'uddû ni'metullahi lâ tuhsûhâ, innel'insâne lezalümûn keffâr (35) ve iz kaâle ibrahîmü rabbic'al hâzelbeled âminen vecnübniy ve beniyye en na'büdel'asnâm (36) rabbi innehünne adlalne kesiyren minennâs, femen tebi'aniy feinnehü minniy, ve men asâniy feinneke gafûrûn rahiym (37) rabbenâ inniy esken-tü min zürriyyeti bivâdin gayri ziyzer'in inde beytilkelmuharremi rabbenâ liyukıymussalâte fec'al ef'ideten minennâsi tevhiy ileyhim verzûkhüm minessemerâti le'allahüm yeşkürûn (38) rabbenâ inneke ta'lemü mâ nuhfiy ve mâ nu'lin, ve mâ yahfâ alallahi min şey'in fiyl'ardı ve lâ fiyssemâ' (39) elhamdülillâhilleziy vehebe liy alelkiberi ismâ'ıyle ve ishâak, inne rabbiy lesemi'uddü'a (40) rabbic'alniy mukıymassalâti ve min zürriyyeti rabbenâ ve tekabbel dü'â (41) rabbenagfirli ve livâlideyye ve lilmü'miniy yev-me yekuûmülhisâb (42) ve lâ tahsebenallahe gaâfilen ammâ ya'melüzzâlimûn, innemâ yüahhırühüm liyevmin teşhasu fiyhil'ebşâr.

وَأَتِكُمْ مِنْ كُلِّ مَاسٍ لُتُومُهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَنَا اللَّهُ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ۝ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ۝ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمِنْ تَحِيَّتِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ الْحَرَامِ رَبَّنَا لَتَقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الشَّرْعِ إِنَّهُمْ لَشَاكِرُونَ ۝ رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۝ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ۝ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ۝ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ۝ وَلَا تَحْشَبَنَّ اللَّهُ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ۝

(34) Size istediğiniz şeyin hepsini vermiştir. Allah'ın nimetini sayalım dersiniz sayamazsınız. Böyle iken yine insan çok zalim, çok nankördür. (35) Hani İbrahim demişti: Yâ Rab! Bu şehri emin kıl, beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzaklaştır. (36) Yâ Rab! Onlar nâs'ın bir çoğunu yoldan çıkardı. Her kim bana tâbi olursa o, bendendir. Her kim bana karşı gelirse onları bağışlarsın. Çünkü sen yarlıgaysın, bağışlayansın. (37) «— Ey Rabbimiz! Zürriyetimden bazısını ¹ senin haram olan ² evinin ³ yanında, ekinsiz bir derede iskân ettim; Ey Rabbimiz! Şunun için ki orada namazı dosdoğru kılsınlar. Nâs'tan bir kısmının ⁴ kalplerini onlara heveskâr kıl ⁵, şükretmeleri için onları bazı meyvelerle rızklandır.

(38) Ey Rabbimiz! Sen bizim gizlediğimiz ve aşıkâr kıldığımız şeyleri bilirsin. Tanrı'ya ne yerde, ne gökte hiç bir şey gizli kalmaz. (39) Bana ihtiyarlığında İsmail ve İshak'ı bahşeden Tanrı'ya hamdolsun. Çünkü Rabbim duayı işitir. (40) «— Yâ Rab! Beni de, bazı zürriyetimi de namazı dosdoğru kılanlardan yap. Ey Rabbimiz! Bu duamı kabul et»; (41) «— Ey Rabbimiz! Hesap so-
rulduğu gün beni, ana ve babamı, mü'minleri yarlığa (bağışla)». (42) Sakın sen Allah'ı zalim olan müşriklerin yaptıkları şeylerden gafil sanma, Allah onları yalnız seğirderek ⁶ başlarını yukarı kaldırarak gözleri kırpmayacak bir halde gözlerinin dikilip durduğu güne tehir eder. Onların kalpleri boştur.

¹ İsmail Aleyhisselâmı.

² Kendisine taarruz etmek haram olan.

³ İbrahim Aleyhisselâmın münacatı zamanında orası bir kum tepesi idi. İleride olacak ev demektir.

⁴ Cürhüm kabilesi ile kıyamete kadar Müslümanların.

⁵ Ziyarete gelsinler.

⁶ Zillet ile bakarak veya çağıranlara koşarak, seslerini keserek.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَأَفْتَدَتْهُمْ هَوَاءُ ۖ وَأَنذَرْنَا النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا آخِرْنَا إِلَىٰ آجَلٍ قَرِيبٍ
لَّحِبِّ دَعْوَتِكَ وَتَتَّبِعِ الرَّسُولَ وَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ
مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ۖ وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِينِ
الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ
وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ ۖ وَقَدْ مَكَرُوا وَمَكْرُهُمْ
وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ
الْجِبَالُ ۖ فَلَا تَخَسَّنَ اللَّهُ خُلُوفَ وَعْدِهِ رُسُلُهُ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ وَأَنفِقَامٌ ۖ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ
وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۖ وَتَرَىٰ الْحِمِيمِينَ
يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۖ سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطَرَانٍ
وَتَعْشَىٰ وُجُوهُهُمُ النَّارَ ۖ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۖ هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ
وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذْكُرُوا الْأَلْبَابَ ۖ

(43) mühtî'iyne mukni'iy rü'usihim lâ yerteddü ileyhim tarfuhüm, ve ef'idetühüm hevâ (44) ve enzirinnâse yevme yetiyhimül'azâbü feyekuülülleziyne zalemû rabbenâ ahırnâ ilâ ecelin kariybin nü-cib da'veteke ve nettebi'irrusül, evelem tekünû aksemtüm min kablü mâ leküm min zevâl (45) ve sekentüm fiy mesâkinilleziyne zalemû enfüsehüm ve tebeyyene leküm keyfe fe'alnâ bihim ve darabnâ lekümülemsâl (46) ve kad mekerû mekrehüm ve indallahi mekrühüm, ve in kâne mekrühüm litezûle minhülucibâl (47) felâ tahsebennallahe muhlife va'dihî rusülehi, innallahe aziyzün züntikaâm (48) yevme tübeddelül'ardu gayrel'ardu vessemâvâtü ve berezû lillâhilvâhidilkahhâr (49) ve terelmücrimiyye yevmeizin mukarreniyye fiyl'asfâd (50) serâbillühüm min katırânin ve tagşâ vücûhehümünñâr (51) liyecziyallahü külle nefsin mâ kesebet, innallahe seriy'ulhısâb (52) hâzâ belâgun linnâsi ve liyünzerü bihi ve liya'lemû ennemâ hüve ilâhün vâhidün ve liyezzekkere ülül'elbâb.

(43 - 44) Nâs'ı, kendilerine gelecek azap günü ile korkut, zalimler o gün «— Ey Rabbimiz! Az bir vakit bize mühlet ver ki dâvetine icabet edelim, peygamberlere de tâbi olalım» diyecekler. Onlara denir ki bundan evvel dünyada sizin için hiç bir zeval ¹ yok diye yemin etmemiş miydiniz? (45) Siz Âd ve Semud gibi öz nefislerine zulmedenlerin yerlerinde sakin olmuşdunuz. Onlara nasıl ukubet yaptığımız işte size belli oldu. Biz size misaller getirdik. (46) Onlar peygambere kötü fikre teşebbüsle mekr'de bulunmuşlardı. Allah yanında onların mekr ve hilelerine ceza vardır. Veleve ki onların mekr ve hilelerinin şiddeti dağları yerlerinden oynatsın. (47) Sakın Allah, peygamberle-

rine ettiği vaadından cayacak sanma. Çünkü Allah galib-i yektadır, intikam sahibidir. (48) Yer başka bir yere, gökler de başka göklere tebeddül ettiği gün insanlar bir olan, kahhar olan Allah'ın huzuruna çıkarlar. (49) O gün günahları bukağılarda birbirlerine vurulmuş görürsün. (50) Onların gömlekleri katrandandır. Yüzlerini de ateş kaplar. (51) Bununla Allah herkese kazancının cezasını verecek, çünkü Allah hesap görmede seri'dir. (52) Bu Kur'an, nâs'a bir tebliğdir. Halk onunla korksunlar, Tanrı'nın bir tek mâbut olduğunu bilsinler. Tam akıllılar da nasihat kabul etsinler.

¹ Ahiret veya fakirlik veya ihtiyarlık.

SÛRETÜL'HİCR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâm râ tilke âyâtülkitâbi ve kur'anin mübiyn (2) rubemâ yeveddülleziyne keferû lev kânû müslimiyn (3) zerrüm ye'külû ve yetemette'û ve yülhihimül'emelü fesevfe ya'lemûn (4) ve mâ ehlek-nâ min karyetin illâ ve lehâ kitâbün ma'lûm (5) mâ tesbiku min ümmetin ecelehâ ve mâ yeste'hîrûn (6) ve kaâlû yâ eyyühelleziy nüzzile aleyhizzikrû inneke lemeccnûn (7) lev mâ te'tiynâ bil-melâ'iketi in künte minassâdıkiyn (8) mâ nünezzilülmelâikete illâ bilhakki ve mâ kânû izen munzariyn (9) innâ nahnü nezzelnezzikre ve innâ lehü lehafizûn (10) ve lekad erselnâ min kablike fiy şîya'l'evveliyn (11) ve mâ ye'tiyhim min resûlin illâ kânû bihi yestehzi'ûn (12) kezâlike neslühühü fiy kulûbilmücrimiyn (13) lâ yû'minûne bihi ve kad halet sünnetül'evveliyn (14) ve lev fetahnâ aleyhim bâben minessemai fezellû fiyhi ya'rücûn (15) lekaâlû innemâ sükkiret eb-sârünâ bel nahnü kavmün meshûrûn.

HİCİR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla.

(1) Elif, lâm, ra. Bu âyetler, Kitabın ve Kur'an-ı mübînin âyetleridir. (2) Çok kere ² kâfirler kıyamette Müslüman olmayı temenni ederler. (3) Onları bırakıver de yesinler, lezzet ve şehvetle geçinsinler, emelleri onları avutsun dursun. Onlar yakında akıbet hallerini bileceklerdir. (4) Biz hiç bir kasabayı helâk etmedik ki onun malûm bir kitabı ³ olmasın. (5) Hiç bir ümmet ne ecelini geç; ne ondan geri kalır. (6) Müşrikler dediler ki ey kendisine za'mınca Kur'an nazil olan kimse! Sen her halde delisin. (7) Sen gerçek diyenlerden

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ يَأْتُوا الْكِتَابَ وَفَرَّانِ مُبِينٍ ۝ رَبِّمَا يُؤَدُّ الَّذِينَ
كَهَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ۝ ذَرْنَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا
وَيُلْهِمُهُمْ أَلَمًا لِّمَنْ يَفْسُوفُ يَعْلَمُونَ ۝ وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ
أَلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ ۝ مَا تَسْبِقُ مِنْ أَمَةٍ أَجَلُهَا وَمَا
يَسْتَأْخِرُونَ ۝ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ
أَتَنْتَاحِنُونَ ۝ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِن كُنْتُمْ مِنَ
الصَّادِقِينَ ۝ مَا نَزَّلَ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا
مُنْظَرِينَ ۝ إِنَّا خَشِيَ نَزْلَنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ۝
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ۝ وَمَا يَأْتِيهِمْ
مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِرِيسَنِهِمْ ۝ كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ
الْمُجْرِمِينَ ۝ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ۝
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ۝
لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ۝

olsaydın ⁴ bize melâike getirirdin. (8) Biz, melek-leri ancak hak ile indiririz ⁵. Artık o zaman onlara mühlet verilmez. (9) Kur'an'ı inzal eden biziz, biz onu her halde saklayacağız. (10) * Senden evvel geçen fıkralara peygamberler göndermişiz. (11) Onlara ne zaman peygamber gelmiş ise onlar onu istihzaya almışlardı. (12) Bunun gibi günahkârların kalplerinin içine onu sokarız ⁶. (13) Evvel gelenlerin başlarına gelen felâket hususundaki sünnet gelip geçtiği halde yine onlar buna ⁷ inanmazlar. (14 - 15) Biz, onlara gökten bir kapı açsak, onlar da o kapıdan yukarı çıkacak olsalar ⁸ yine inanmazlar. «— Gözlerimiz bağlanmıştı ⁹, hayır, biz büyüye tutulmuş kimseleriz» derler.

¹ Mekke'de nazil olmuş, 99 âyettir.² Veya az bir vakitte.³ Mahdut, Levh-i Mahfuz'da yazılı bir zamanı olmasın.⁴ «Ben peygamberim, Kur'an Allah'tandır» kazıyellerinde gerçek diyorsan.⁵ Hikmetimize göre azap veya vahiy için indiririz.⁶ Yani kalplerinin içine istihzayı koyduğumuz gibi Kur'an kâfirlerine istihzayı hoş gösterdik.⁷ Kur'ana veya Nebi'ye.⁸ Yahut meleklerin inip çıktığını görseler.⁹ Veya sarhoş gözü gibi süzülmiştir.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِنُظَاهِرَ ۝
وَحَفِظْنَا هَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ۝¹ إِلَّا مِنْ أَسْتَرَقَ السَّمْعَ
فَاتَّبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ۝² وَالْأَرْضَ مَدَدْنَا هَا وَالْقَيْنَا فِيهَا
رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ۝³ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ۝⁴ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بَقْدَرٍ مَعْلُومٍ ۝⁵ وَرَأْسُنَا
الرَّاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْسَقْنَا كُومًا وَمَا
أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ۝⁶ وَأَنَّا لَخُنُ بَهِيمٍ وَنُحْيِي وَنُخْلُ الْوَارِثُونَ ۝⁷
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ۝⁸
وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يُحْشِرُهُمْ أَنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝⁹ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۝¹⁰ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ
مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السُّمُورِ ۝¹¹ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ
بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۝¹² فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ
فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ۝¹³ فَسَجَدَ الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ۝¹⁴ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ۝¹⁵

(16) ve lekad ce'alnâ fiyssemâi bürûcen ve zeyyennâhâ linnâzirîyn (17) ve hafız-nâhâ min külli şeytânin reciym (18) illâ menisterakassem'a fe'etbe'ahü şihâbün mübiyn (19) vel'arda medednâhâ ve el-kaynâ fihâ revâsiye ve enbetnâ fihâ min külli şey'in mevzûn (20) ve ce'alnâ leküm fihâ ma'âyise ve men lestüm lehü birâzıkıyn (21) ve in min şey'in illâ indenâ hazâinühü ve mâ nünezzilühü illâ bikaderin ma'lûm (22) ve erselnerriyâ-ha levâkıha fe'enzelnâ minessemâi mâen fe'esKaynâkümûh, ve mâ entüm lehü bi-hâziniyn (23) ve innâ lenahnü nuhiyy ve nümiytü ve nahnülvarisûn (24) ve lekad alimnelmüstakdimiyye minküm ve lekad alimnelmüste'hırıyn (25) ve inne rabbe-ke hüve yahşürühüm, innehü hakiymün aliym (26) ve lekad halaknel'insâne min salsâlin min hamein mesnûn (27) vel-canne halaknâhü min kablü min nâris-semûm (28) ve iz kaâle rabbüke lilme-lâiketü inniy hâlikun beşeren min salsâlin min hamein mesnûn (29) feizâ seveytühü ve nefahtü fihî min rûhiyy fe-ka'û lehü sâcidiyn (30) fesecedelmelâi-ke-tü küllühüm ecma'ûn (31) illâ ibliys, ebâ en yekûne ma'assâcidiyn.

(16) * Biz, gökte burçlar yaptık, onları temaşa edenler için donattık. (17) Onu her sürgün şeytandan sakladık, (18) Şu kadar ki kulak misafiri olan kimsenin ardına apaşikâr bir ateş parçası düşer ¹. (19) Biz, yeri yaydık, üzerinde sabit dağlar bıraktık, onda kudret ve hikmet terazisi ile tartılmış her şeyi bitirdik. (20) Yeryüzünde sizin için geçinecek sebepler, rızkını vermediğiniz kimseler yarattık ². (21) Hiç bir şey yoktur ki onun hazineleri yanımızda bulunmasın. Biz onu ancak maslahata göre muayyen bir ölçü dairesinde göndeririz. (22) Biz, rüzgârları bulutlarla yüklü gönderdik, gökten su indirdik de sizi suladık. Siz onu toplayamazsınız ³. (23) Biz, yalnız biz diriltiriz,

öldürürüz. Biz herkesin vârisiyyiz ⁴. (24) * Biz, içinizden önde gidenler ile arkada kalanları bilmişiz. (25) Onları kaldırıp toplayacak olan, Rabbindir. O, hakimdir, hakkıyla âlimdir. (26) * Biz insanı kuru, eskimekle bozulmuş kara balçıktan yaratmışız. (27) Ondandır evvel dumansız ateşten de «Cin»i ⁵ yarattık. (28) Hani Rabbin meleklere demişti: Ben kuru, eskimekle bozulmuş kara balçıktan insan yaratacağım. (29) Onu yaptığım, ruhumdan ona üfürdüğüm zaman ⁶ ona secde ederek yere kapanın. (30) Bütün melekler hep birden ona secde ettiler. (31) Şu kadar ki secde edenlerle beraber olmaktan çekindi.

¹ Yahut hidayet göğü olan peygamberi her bir şerirden muhafaza ettik, münafıklara Allah'ın sademesi yetişir.

² Size ehl-ü ayal, hademe verdik. Siz bunlardan müstefit olursunuz. Onların rızkı Allah'a aittir.

³ Yağmurlar elinizde değildir.

⁴ Yalnız biz bakiyiz.

⁵ Cin babasını, iblisi, cin tayfasını.

⁶ O dirildiği zaman.

(32) kaâle yâ ibliysü mâ leke ellâ tekûne ma'assâcidiyn (33) kaâle lem ekün liescûde libeşerin halaktehü min salsâlin min hamein mesnûn (34) kaâle fahrüc minhâ feinneke reciym (35) ve inne aleykellâ'nete ilâ yevmiddiyn (36) kaâle rabbi fe'enzirniy ilâ yevmi yüb'asûn (37) kaâle feinneke minelmunzariyn (38) ilâ yevmilvaktılma'lûm (39) kaâle rabbi bimâ agveyteniy leüzeyyinenne lehüm fiyl'ardı ve leugviyennehüm ecma'ıyn (40) illâ ibâdeke minhümülmuhtasıl (41) kaâle hâzâ sırâtun aleyye müstekıym (42) inne ibâdiy leyse leke aleyhim sultânün illâ menittebe'ake minelgaâviyn (43) ve inne cehenneme lemev'idühüm ecma'ıyn (44) lehâ seb'atü ebvâb, liküllü bâbin minhüm cüz'ü maksûm (45) innel-müttekıyne fiy cennâtin ve uyûn (46) üdhulühâ biselâmin âminiyn (47) ve nezâ'nâ mâ fiy sudûrihim min gâllin ihvânen alâ sürürin mütekaâbiliyn (48) lâ yemessühüm fiyhâ nasabün ve mâhüm minhâ bimuhreciyn (49) nebbiy' ibâdiy enniy enelgafûrurrahıym (50) ve enne azâbiy hüvel'azâbü'l'eliym (51) ve nebbi'hüm an dayfi ibrahıym.

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ۖ قَالَ أَكُنْتُ لَأَسْجُدَ لِمَنْ خَلَقَنِي مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ۖ قَالَ فَخَرَجَ مِنْهَا فَاتَكَ رَجِيمٌ ۖ وَإِنْ عَلَيْكَ اللَّعْنَةُ إِلَى يَوْمِ الْبَازِئِ ۖ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۖ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۖ إِلَى يَوْمِ الْوَفَى الْمَعْلُومِ ۖ قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَنْتَ أَهْلُ الْاَرْضِ وَلَاغْوِيَتُهُمْ أَجْمَعِينَ ۖ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ۖ قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ۖ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ۖ وَإِنْ جَسَدٌ لَوْ عِدَّ هُمْ أَجْمَعِينَ ۖ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ۖ إِنَّ الْمُنَاقِبِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۖ أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ أَمِينٍ ۖ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ۖ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا مُنْحَرَجِينَ ۖ تَبَتْ عِبَادِي لِيَ أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۖ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ۖ وَنَبِّئُهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ۖ

(32) Allah buyurdu: İblis! Sana ne oldu da secde edenlerle beraber bulunmuyorsun? (33) İblis dedi: Ben kuru, eskimekle bozulmuş kara balçıktan yarattığın insana secde edemem. (34) Allah buyurdu: öyle ise buradan çık git. Çünkü sen sürgünsün. (35) Sana ceza gününe kadar lânet olsun. (36) İblis dedi ki: Yâ Rab! kabirlerinden kalcakları güne kadar bana mühlet ver. (37 - 38) Allah buyurdu: Malûm olan vakit gününe kadar sen mühlet verilenlerdensin. (39) İblis dedi ki: Yâ Rabbi! Beni azgın kıldığın hakkı için ¹ ben de onlara yeryüzünde fenalığı hoş göstereceğim, hepsini de onlara yeryüzünde fenalığı hoş göstereceğim, hepsini de azdıracam. (40) Meğer ki içlerinden pâk ve halis kıldığın kulların olsun. (41) Allah buyurdu: «— Bu tevhit bana gelen doğru bir yol-

dur ², (42) Benim kullarımın üzerinde senin tassallûtun olamaz. Meğer ki azgınlardan sana tâbi olanlar bulunsun». (43) «— Cehennem onların topunun vâdegâhıdır.» (44) «— Onun yedi kapısı vardır ³ her kapıdan muayyen bir grup girer ⁴ ». (45) Sakınanlar uçmaktadırlar, pınarlardadır. (46) Onlara «— Oraya selâmetle, emniyetle girin» denecek. (47) Biz onların sînelerindeki her türlü kini çıkardık. Onlar kardeş olup tahtlar üzerinde karşı karşıya gelecekler. (48) Orada onlara hiç bir yorgunluk ⁵ ârız olmayacak. Onlar oradan çıkacak da değillerdir. (49) Kullarıma haber ver ki yarlıgayan benim, bağışlayan benim. (50) Azabım da acıklı bir azaptır. (51) Onlara İbrahim'in misafirlerinden haber ver.

¹ Rahmetinden tardın hakkı için.

² Veya bu tevhit, gözeticeğim doğru bir yoldur.

³ Veya yedi tabakanın kapısı vardır.

⁴ Veya her kapı onlardan birine ifraz olunur, onların her kapıdan muayyen hisseleri vardır.

⁵ Veya mihnet.

اِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ ائِمِّنْكُمْ وَجَلُونَ ﴿٥٢﴾
 قَالُوا لَا تَوْجَلْ اِنَّا نَبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ بَشِّرْنِي بِمِثْلِ
 مَاكَ عَلِمَ اَنْ مَسْنَى الْكِبَرِ فِيمَ تَبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشِّرْنَاكَ
 بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْكَاطِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْطَعُ مِنْ
 رَحْمَةِ رَبِّيَ اِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا
 الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾ قَالُوا اِنَّا اُرْسِلْنَا اِلَى قَوْمٍ عَجِيزٍ ﴿٥٨﴾
 اَلْاَلُوطُ اِنَّا لَمَنْعُهُمْ بِجَمْعٍ اِلَّا اَمْرًا مَقْدَرًا اِنَّا
 لَمِنَ الْعَاكِرِينَ ﴿٥٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ اَلْاَلُوطُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦٠﴾ قَالَ اِنكُمْ
 قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٢﴾
 وَاتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَانَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَاسْرِ يَا هَٰذَا بِقِطْعٍ مِنْ
 اَيِّلٍ وَاتَّبِعْ اَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا
 حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَفَضَّلْنَا اِبْرٰهٖمَ ذٰلِكَ اَلَا مَرٰنَ دَابِرَ هٰؤُلَاءِ
 مَقْطُوعٍ مُّضْجِينَ ﴿٦٥﴾ وَجَاءَ اَهْلُ الْمَدْيَنَةِ يُسْتَشِيرُونَ ﴿٦٦﴾
 ﴿٦٧﴾ قَالِ اِنَّ هٰؤُلَاءِ صِغْفٰرٌ فَلَا تَفْضَحُوْنَ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا اللهَ
 وَلَا تَخْزَوْنِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا وَلَمْ نُنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

(52) iz dehalû aleyhi fekaâlû selâmâ, kaâle innâ minküm vecilûn (53) kaâlû lâ tevcel innâ nübeşşirûke bigulâmin aliyim (54) kaâle ebeşşer tümûniy alâ en messeniyelkiberü febime tübeşşirûn (55) kaâlû beşşernâke bilhakkı felâ tekün minelkaâmtıyn (56) kaâle ve men yaknatu min rahmeti rabbihî illaddallûn (57) kaâle femâ hatbuküm eyyühelmürselûn (58) kaâlû innâ ürsilnâ ilâ kavmin mücrimiyn (59) illâ âle lût, innâ lemüneccûhüm ecma'ıyn (60) illemre'etehü kaddernâ innehâ leminelgaâbiriyn (61) felemmâ câe âle lût nilmürselûn (62) kaâle inneküüm kavmün münkerûn (63) kaâlû bel ci'nâke bimâ kânü fiyhi yemterûn (64) ve etey-nâke bilhakkı ve innâ lesâdikuün (65) fe'esri biehlıke bikıt'ın minelleyli vette-bı' edbârehüm ve lâ yeltefit minküm ehadun vamdü haysü tü'merûn (66) ve kadaynâ ileyhi zâlikel'emre enne dâbire hâülâi maktu'un musbıhıyn (67) ve câe ehlülmediyneti yestebşirûn (68) kaâle inne hâülâi dayfiy felâ tefdahûn (69) vet-tekullahe ve lâ tuhzûn (70) kaâlû evelem nenheke anil'âlemiyn.

(52) Hani onlar İbrahim'in yanına girip selâm vermişlerdi. İbrahim ise «— Biz sizden telâş ediyoruz» demişti. (53) Onlar «— Telâş etme, sana, çok âlim ¹bir çocuk müjdeliyoruz» demişlerdi. (54) İbrahim «— Bana ihtiyarlık çökmüşken müjde mi veriyorsunuz? Neyi müjdeliyorsunuz» dedi. (55) Onlar sana, doğru ²bir vâdeyi müjdeledik, sakın nevmıt olanlardan olma. (56) İbrahim «— Hâşa, Rabbinin rahmetinden, sapıklardan başka, kim ümitsizliğe düşebilir» dedi. (57) İbrahim «— Elçiler! İşiniz nedir? ³» dedi. (58) Onlar «— Günahkâr bir kavme gönderildik» dediler. (59) Şu kadar ki Lût'un ailesi bundan hariçtir. Onların topunu kurtaracağız, (60) zevcesi başka. Onu kalanlar arasında Allah'ın fiili ile helâk için takdir ettik. (61) Vaktaki elçiler Lût'a vardılar. (62) Lût «— Yabancı kimselersiniz, sizi

tanımıyorum» dedi. (63) Onlar dediler: «— Sana kavminin şüphelendikleri azap için geldik. (64) Sana cayılmayacak vâde getirdik. Biz her halde gerçek diyenleriz». (65) «Gecenin sonlarına doğru ⁴ aileni al götür. Bunların arkalarından yürü, içinizden hiç biriniz ardına dönüp bakmayın, emrolunduğunuz yere gidin.» (66) Biz ona bu emir ve hükmü vahyettik: Sabah olur olmaz bunların kökü kesilmiş olacaktır. (67) Şehir ahalisi birbirlerine müjde vererek Lût'un evine geldiler. (68) Lût dedi ki: «— Bunlar benim misafirlerimdir. Onlara karşı sakın beni rüsvay etmeyin. (69) Allah'tan sakının, onların yanında beni utandırmayın». (70) Onlar «— Biz seni memleketimize gelen yabancılardan hiç bir kimseyi misafir etmekten ⁵ nehyetmedin mi?» dediler.

¹ Nübüvvet ilmini hâmil.

² Şek ve şüpheден âri, asla cayılmaz.

³ Yalnız oğul müjdesi ile gelmediklerini anlayınca tamamıyla maksatlarını anlamak üzere «neye memur oldu-

nuz?» dedi.

⁴ Veya gecenin bir kısmında.

⁵ Veya onları sahabet etmeden, taarruzumuza karşı durmadan.

(71) kaâle hâülâi benâtiy in küntüm fa'iliy (72) le'amrûke innehüm lefiy sekretihim ya'mehûn (73) fe'ehazethümüssayhatü müşrikiyn (74) fece'alnâ âliyehâ sâfilehâ ve emternâ aleyhim hicâreten min sicciyl (75) inne fiy zâlike leâyâtin lilmütevessimiyn (76) ve innehâ lebisebiylin mukıym (77) inne fiy zâlike leâyeten lilmü'miniyn (78) ve in kâne ashâbü'l'eyketi lezâlimiyn (79) fentekamnâ minhüm, ve innehümâ lebi'imâmin mübiyn (80) ve lekad kezzebe ashâbü'lhicrilmürseliyn (81) ve âteynâhüm âyâtinâ fekanû anhâ mu'rıdıyn (82) ve kânû yanhitûne minelcibâli büyûten âminiyn (83) fe'ehazethümüssayhatü musbıhiyn (84) femâ agnâ anhüm mâ kânû yeksibûn (85) ve mâ halaknessemâvâtı vel'ar-da ve mâ beynehümâ illâ bilhakk, ve innessâ'ate leâtiyetün fASFahıssafhalcemiyl (86) inne rabbeke hüvelhallakul'aliym (87) ve lekad âteynâke seb'an minelmesâniy velkur'ânel'aziym (88) lâ temüddenne ayneyke ilâ mâ metta'nâ bihi ezvâcen minhüm ve lâ tahzen aleyhim vahıfıd cenâhake lilmü'miniyn (89) ve kul inniy enenneziyrülmübiyn (90) kemâ enzelnâ alelmuktesimiyne.

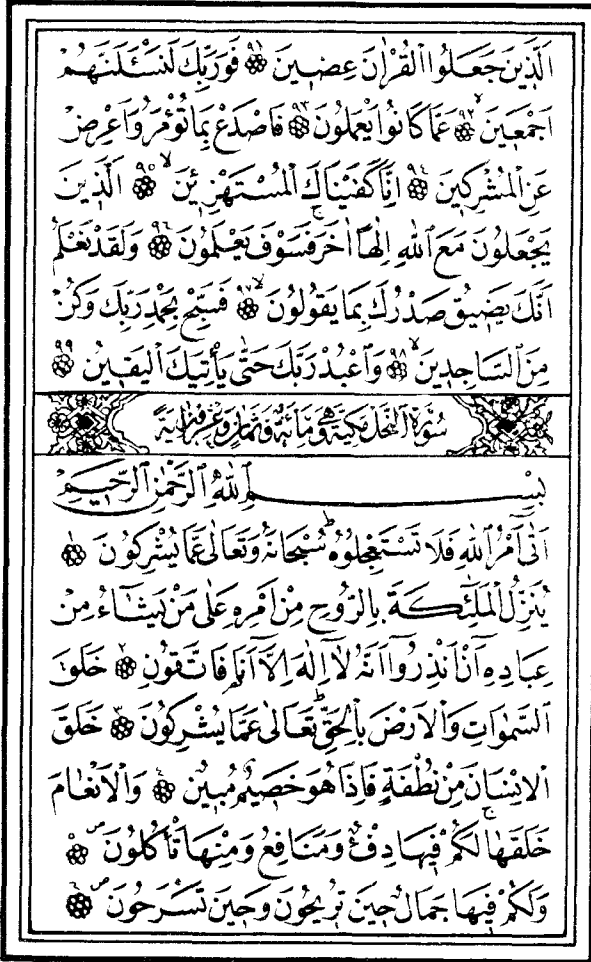
قَالَ هُوَ لَا بَنَاتِي أَنْ كُنْتُمْ قَاعِلِينَ ۖ لَعَنَّا أَنْهُمْ لَوِىَسْكِرَتِهِمْ
يَعْمُونَ ۖ فَآخَذْنَاهُمْ الصَّيْحَةَ مُشْرِقِينَ ۖ فَجَعَلْنَا عَلَىٰهَا
سَآفِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّتِينَ ۖ وَأَتَيْنَاهُمُ الْبَسْبِيسَ مُقِيمٍ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِلْمُؤْمِنِينَ ۖ وَإِنْ كَانُوا أَصْحَابَ الْآيِكَةِ ظَالِمِينَ ۖ فَانْتَقَمْنَا
مِنْهُمْ وَأَتَيْنَاهُمُ الْيَأْسَ مِنْ مَرْبِّهِمْ ۖ وَلَقَدْ كَذَّبْنَا أَصْحَابَ الْحَجْرِ
الْمُرْسَلِينَ ۖ وَأَتَيْنَاهُمُ الْآيَاتِ فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۖ وَكَانُوا
يَخْتُونُ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا أُمْتِينَ ۖ فَآخَذْنَاهُمْ الصَّيْحَةَ
مُصِيبِينَ ۖ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۖ وَمَا خَلَقْنَا
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ
لَآيَةٌ ۖ فَاصْبِرْ صَبْرَ الْجَبِيلِ ۖ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاءُ الْعَلِيمُ ۖ
وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ۖ
لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْتُمَا بِزُكُوفِهِمْ وَلَا تَحْزَنْ
عَلَيْهِمْ وَارْخُصْ بِحَآكُمُ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَقُلْ إِنِّي
أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ۖ كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِبِينَ ۖ

(71) Lût dedi ki: İsterseniz işte kızlarım! Onları size nikâhlayayım. (72) Hayatın hakkı için ¹ onlar ² sarhoşluklarında ³ şaşkındırlar. (73) Güneş doğduğu sırada onlar korkunç bir sese giriftar oldular. (74) Kasabalarının üstünü altına getirdik. Onların üzerine tuğladan yapılmış taş yağdırdık. (75) Bunda ferasetli olanlar için nice ibretler vardır. (76) O kasabalar işlek yoldadır. (77) Bunda mü'minler için ibret vardır. (78) Gerçek Eykeli-ler de ⁴ zalimlerden idiler. (79) Biz de onlardan öcaldık, bu iki kasaba ⁵ uğrak yollardadır. (80) * Hicir ahalisi ⁶ de peygamberleri Salih'i tekzip etmişlerdi. (81) Biz onlara mucizeler verdik. Onlar ise o mucizelerden yüz çevirmişlerdi. (82) Onlar emn-ü selâmet içinde dağları oyup evler yapar-

lardı. (83) Sabaha karşı onlar korkunç bir sese giriftar oldular. (84) Kazandıkları evler, mallar kendilerini kurtaramadı. (85) Biz gökleri, yeri ve aralarında bulunanı ancak uygun bir surette yarattık, kıyamet mutlaka gelecektir. Artık onlara muameleyle muamele et. ⁷. (86) Hallâk olan, hakkıyla âlim olan ⁸ senin Rabbindir. (87) * Biz sana mükerrer ⁹ yedi âyeti ¹⁰ ve Kur'an-ı âzimi verdik. (88) Onlardan bazı sınıfa verdiğimiz servete gözlerini dikme, onlara mahzun da olma ¹¹, mü'minlere kanadını alçak tut ¹². (89) De ki ben ancak açık söylerim, Allah azabıyla korkuturum. (90) Azaptan korkunuz. Nitekim buluşanlara ¹³ azap indirmiştik.

¹ Peygamberimize hitaptır. ² Kavm-i Lût. Veya Müşri. kin-i Kureys'tir ki kıssa arasına girmiştir. ³ Azgınlıklarında, sapıklıklarında. ⁴ Ormanlık, ağaçlık sahipleri ki Şuayb Aleyhisselâmın kavmidir. ⁵ Yani Eyke ile Kavm-i Lût kasabalarını yolcular görürler. ⁶ Medine ile Şam arasında Semud kavminin sakin bulunduğu vadinin ismidir. Salih Aleyhisselâm bunlara meb'us olmuştu. ⁷ Mücazatlarından vaz geç. ⁸ Bütün halkı her şeyi yaratan, herkesin ahvalini hakkıyla bilen. ⁹ Veya senayi müstemil. ¹⁰ Fâtıha

âyetleri veya yedi uzun süre veya yedi hamimler. ¹¹ Veya dostlarının elinde bir şey bulunmadığına mahzun olma. ¹² Kâfirin servetine râğbet etme, küfürlerinden dolayı mahzun olma, mü'minlere tevazu göster, onları kanadının altına al. ¹³ Yahud ve Nasara ki Kitabın bazısına inanmışlar, bazısını inkâr etmişlerdi, yahut hac mevsiminde halkı imandan men etmek üzere Mekke yollarını aralarında paylaşıp eşaştır. Veya andlaşanlar demektir, bunlar da Salih Aleyhisselâmın kavmidir.

(91) elleziyne ce'alûlkur'âne ıdıyn (92) feve rabbike lenes'elennehüm ecma'ıyne (93) ammâ kânû ya'melûn (94) fasdağ bimâ tû'merü ve ağırd anilmüşrikiyn (95) innâ kefeynâkelmüstehti'ıyne (96) elleziyne yec'alûne ma'allahi ilâhen âhar, fesevfe ya'lemûn (97) ve lekad na'lemü enneke yadıyku sadrûke bimâ yekuûlûn (98) fesebbih bihamdi rabbike ve kün minessâcidiyn (99) va'büd rabbike hat-tâ ye'tiyekelyakıyn.

SÛRETÜN NAHL

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) etâ emrullahi felâ testa'cılûh, süb-hânehü ve teâlâ ammâ yüşrikûn (2) yü-nezzilûlmelâikete birrûhı min emrihi alâ men yeşâü min ibâdihî en enzirû ennehü lâ ilâhe illâ ene fettekuûn (3) halakasse-mâvâti vel'arda bilhakk, te'âlâ ammâ yüşrikûn (4) halakal'insâne min nutfetin feizâ hüve hasıymün mübiyn (5) vel'en'âme halakahâ, leküm fiyhâ dif'un ve ve menâfi'u ve minhâ te'külûn (6) ve le-küm fiyhâ cemâlün hıyne türiyhüne ve hıyne tesrehûn.

(91) Onlar Kur'an'ı parçalara ayırmışlardı ¹. (92 - 93) Rabbin hakkı için yaptıklarının hepsini onlardan soracağız. (94) Emrolunduğunu açıktan açığa bildir, müşriklerden de yüz çevir. (95) Biz, Allah ile beraber başka bir mâbut tanıyan müstehtzilere elveririz ². (96) Yakında akıbetlerini bileceklerdir. (97) * Biz onların dediklerinden dolayı canının sıkıldığını elbette biliriz. (98) Artık Rabbine hamdüsenâ ile tespih et. Secde edenlerden ³ ol. (99) Sana yakın olan ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et.

NAHL SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Tanrı'nın fermanı geldi, onu vakti gelmeden

evvel acele istemeyin ⁵, Allah onların şerik koşmalarından münezzektir. Kadri yücedir. (2) Allah, fermanı ile kullarından dilediğine, melekleri ruh ile ⁶ indirir ki nâs'ı Allah azabıyla şöyle korkutsun: Benden başka tapacak yoktur, benden sakının. (3) Allah gökleri, yeri uygun bir surette yarattı. Allah onların şerik koşmalarından yücedir. (4) İnsanı bir damla sudan yaratmışken o, birdenbire aşikâr bir muhasım kesildi. (5) Davarları da sizin için yarattı. Onlarda sizi ısındırarak örtü de vardır. Başka menfaatler de vardır ⁷, onların etinden de yersiniz. (6) Onları akşam yataklarına getirdiğinizde, sabahleyin mer'alara götürdüğünüzde onlara bakıp ferahlanırsınız.

¹ Yahud ve Nasara bir kısmına inanıp bir kısmına inanmamışlardı veya Kureyş Kur'an'a sihir veya kehanet veya şiir demişlerdi.

² Müşriklerin haklarından geliriz.

³ Namaz kılanlardan, mütevazi olanlardan.

⁴ Sure-i Celile Mekke'de nazil olmuş (128) âyettir.

⁵ Acele ederek niçin İslâm galip gelmiyor, küffar azal-mıyor demeyin.

⁶ Kalplere ruh veren söz ile.

⁷ Yemek, sütünü içmek, üretmek gibi.

(7) ve tahmilü eskaâleküm ilâ beledin lem tekûnu bâlîğıyhi illâ bişikkıl'enfûs, inne rabbeküm leraûfün rahıym (8) velhayle velbigaâle velhamiye literkebûhâ ve ziyneh ve yahluku mâ lâ ta'lemûn (9) ve alallahi kasdûssebiyli ve minhâ cair, ve lev şâe lehedâküm ecma'ıyn (10) hüvelleziy enzele minessemâi mâen leküm minhü şarâbün ve minhü şecerün fiyhi tüsiymûn (11) yünbitü leküm bihizzer'a vezzeýtüne vennahıyle vel'a'nâbe ve min küllissemerât, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yetefekkerûn (12) ve sehbara lekümülleyle vennehare veşsemse velkamer, vennücümü müsahharâtün biemrih, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin ya'kılûn (13) ve mâ zerre'e leküm fiyla'rdı muhtelifen elvânüh, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yezzekkerûn (14) ve hüvelleziy sehhar elbahre lite'külû minhü lahmen tariyyen ve testahricû minhü hilyeten telbesûnehâ, ve terelfülke mevâhıra fiyhi ve litebteguû min fadlihî ve le'alleküm teşkürûn.

وَنَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّا تَكُونُوا بِالْغَيْبِ إِلَّا أَسْفَقَ
الْأَنْفُسَ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ۝ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ
وَالْحَمِيرَ لَتَكُونُنَّ أَهْلًا لَّهَا وَلَئِنْ لَا تَعْلَمُونَ ۝
وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهْدَاكُمْ
الْجَعِينَ ۝ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ
شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ۝ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ
الزَّيْتَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ
الشَّجَرَاتِ أَنْ يَفِي ذَٰلِكَ لَآيَةٌ لِّقَوْمٍ يَعْتَكِرُونَ ۝
وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِ رَبِّ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝
وَمَا ذَرَأَا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانًا إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَةٌ لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي
سَخَّرَ الْفَحْرَ لَكُمْ لَكُمْ مِنْهُ لَحْمٌ طَيِّبٌ وَأَنْتُمْ خَيْرُ الْبَرِّ
مِنْهُ جَلِيَّةٌ تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَازِيَهُ
وَلَيْتَ بَعُورًا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝

(7) Onlar yüklerinizi öyle memleketlere taşırlar ki siz onu oraya kadar ancak can ezici zahmetle taşıyabilirsiniz. Çünkü Rabbiniz gayet esirgeyen, bağışlayan Zat'tır. (8) Binmeniz, ziynetlenmeniz için atları, katırları, merkepleri de yarattı. Daha bilmediğiniz şeyleri de yaratır. (9) Doğru yolu beyan Allah'a aittir. Bazı yol ise eğri bğürüdür. Tanrı dileseydi hepinizi doğru yola götürürdü. (10) Gökten size su indiren O'dur, o suyun bazı-sını içersiniz, bazısiyle ot biter ki onunla hayvan-ları otlatırsınız. (11) Allah onunla sizin için ekin, zeytin, hurma ağacı, üzüm, bütün meyveler bitir.

rir. Bunda tefekkür edenler için ibret vardır. (12) O, geceyi, gündüzü, güneşi, ay'ı ve yıldızları size müsahhar kıldı ¹. Yıldızlar ise O'nun emrine müsahhardır ², bunda akli eren kavim için nice ibretler vardır. (13) Yeryüzünde muhtelif renkte yarattığı şeyleri de müsahhar kıldı. Bunda nasihat kabul eden kavim için ibret vardır. (14) Denizi sizin için müsahhar kılan O'dur. Ta ki ondan taze et yiyersiniz, ondan inci, mercan gibi kullanacağınız ziynet çıkarasınız, denizde gemileri, suyu yarararak gider görürsün. Bir de Allah'ın inayetinden de ticaret isteyiniz, şükür de ediniz.

¹ Yani işinize yarar bir surette yarattı.

² Yahut hepsi Allah'ın emrine müsahhar oldukları hal.

de geceyi, gündüzü, güneşi, ay'ı, yıldızları menâfiliniz için yarattı.

وَالَّذِي فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيًا أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾
أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِنْ تَعْدُوا
نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوْهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا تُسْرُُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَنْتُمْ غَيْرُ أَحْيَاءٍ
وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ فَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَرْكَبٌ لَكُمْ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٣﴾
لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ
لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
مَادَا أَنْزَلْنَا لَهُمْ قَالُوا سِحْرٌ بَشَرٍ أَوَّلَ الْآيَاتِ ﴿٢٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَنْزَلْنَا لَهُمْ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
الْأَسَاءَ مَا يَرْبُونَ ﴿٢٦﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَاتَى اللَّهُ بَنِيَّاهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَعَ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٧﴾

(15) ve elkaâ fiyl'ardı revâsiye en temiy-
de biküm ve enhâren ve sübülen le'alle-
küm tehtedün (16) ve alâmât, ve binne-
mi hüm yehtedün (17) efemen yahluku
kemen lâ yahluk, efelâ tezekkerün (18)
ve in te'uddû ni'metallahi lâ tuhsûhâ,
innallahe legafûrûn rahîym (19) vallahü
ya'lemü mâ tüsirrüne ve mâ tu'linün
(20) velleziyne yed'üne min dünillâhi lâ
yahlukuüne şey'en ve hüm yuhlekuün
(21) emvâtün gayrü ahyâ', ve mâ yeş'u-
rüne eyyâne yüb'asûn (22) ilâhüküm ilâ-
hün vâhid, felleziyne lâ yü'minüne bil'-
âhreti kulübühüm münkiretün ve hüm
müstekbirün (23) lâ cereme ennallahe
ya'lemü mâ yüsirrüne ve mâ yu'linün,
innehi lâ yuhıbbül-müstekbiriyn (24) ve
izâ kıyle lehüm mâ zâ enzele rabbüküm
kaâlû esâtıyrül'evveliyn (25) liyahmilü
evzârehüm kâmileten yevmelkıyâmeti ve
min evzârilleziyne yudillühühüm bigayri
ilm, elâ sâe ma yezirün (26) kad meke-
relleziyne min kablihim fe'tallahü bün-
yânehüm minelkavâ'idi feharre aleyhi-
müssakfü min fevkıhim ve etâhümül'azâ-
bü min haysü lâ yeş'urün.

(15) Allah sizinle sallanmamak için yeryüzünde sağlam dağlar, yolu bulmanız için de ırmaklar, yollar yapmıştır. (16) Bir de yol gösterecek tepeler, dereler gibi alâmetler, yıldızlar yapmıştır ¹. (17) Yaratan yaratmayan gibi midir? Daha nasihat kabul etmez misiniz? (18) Allah'ın nimetini sayayım dersiniz sayamazsınız. Kusurlarınıza karşı yine Allah gafurdur, rahîmdir. (19) Allah, neyi gizlediğinizi, neyi aşikâr kıldığınızı bilir. (20) Tanrı'dan başka taptıklarınız hiç bir şey yaratamazlar. Yalnız kendileri yaratılırlar. (21) Onlar ölüdür, diri değildir. Ne zaman dirileceklerinin de farkında değillerdir. (22) Sizin tapacağınız bir tek tapacaktır. Âhirete inanmayanların kalpleri vah-

daniyeti inkârdadır. Onlar imanı kibirlerine yediremezler. (23) Elhak ki Allah onların gizlediklerini, alenî kıldıklarını bilir. Çünkü O, imanı kibirlerine yediremeyenleri sevmez. (24) Onlara Rabbiniz ne indirdi? Denirse, onlar «— Eskilerin masallarını» derler. (25) Bununla kıyamet günü kendi yüklerini kâmile, nadanlıkla ² yoldan çıkardıkları kimselerin de yüklerini misliyle yüklenecelerdir. Haberleri olsun ki onların yüklendikleri ne kötü yüküdür. (26) Onlardan evvelkiler de mekr-ü hilede bulunmuşlardı. Allah onların binâlarını tâ temelinden sarstı, hemen tavan başlarına çöktü, farkında olmadıkları cihetten onlara azap geldi.

¹ Yahut onlar bu alâmet ve yıldızlar ile yol bulurlar.

² Kendilerinin veya saptırdıkları kimselerin nadanlıklarıyla.

(27) sümme yevmelkıyâmeti yuhziyhim ve yekuûlû eyne şürekâiyelleziyne küntüm tüşâakkuûne fiyhim, kaâlelleziyne ûtûl'ılme innelhızyelyevme vessûe alelkâfiriyn (28) elleziyne teteveffâhümülme-lâiketü zâlimiy enfüsihim fe'elkavüssele-me mâ künnâ na'melû min sû', belâ innallahe alıymün bimâ küntüm ta'melûn (29) fedhulû ebvâbe cehenneme hâlidıy-ne fiyhâ felebi'se mesvelmütekebbiriyn (30) ve kıyle lilleziynettekav mâ zâ enzele rabbüküm, kaâlû hayrâ, lilleziyne ahsenû fiy hâzihiddünyâ haseneh, ve le-dârül'âhireti hayr, ve leni'me dârülmüt-tekiyn (31) cennâtü adnin yedhulûnehâ tecriy min tahtihel'enhârü lehüm fiyhâ mâ yeşâûn, kezalike yecziylâhülmütte-kıyn (32) elleziyne teteveffâhümülme-lâiketü tayyibiyne yekuûlûne selâmün aley-kümüdhaulcennete bimâ küntüm ta'melûn (33) hel yanzurûne illâ en te'tıye-hümülme-lâiketü ev ye'tıye emrû rabbik, kezâlike fe'alelleziyne min kablihim, ve mâ zalemehümullahü ve lâkin kânû enfüsehum yazlimûn (34) fe'esâbehüm sey-yiâtü mâ amilû ve hâka bihim mâ kânû bihi yestehziûn.

فَرَّيَوْمَ الْيَوْمِ يُخْرِجُهُم مِّنْ دَارِهِمْ وَيَقُولُ إِنَّا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّا نَحْزِي الْيَوْمَ وَالسَّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ۝ الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّكَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ۝ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلْ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرٌ الَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَآ إِذَا لَآ أُخِرَ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ۝ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ ۚ كَذَٰلِكَ يُجْزَى اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ۝ الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَن يَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ ۚ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝ فَاصْبِرْ لَهُمْ سِنَيَاتٍ مَا عَمِلُوا وَخَاقِ بِهِمْ مَا كَانُوا بِسَتْرٍ ۚ

(27) Sonra kıyamet günü Allah onları rüsvay edecek, haklarında, mü'minlere adavet ettiğiniz şeriklerim ¹ nerededir? diyecek, ilme nail olanlar ² bugün rüsvaylık, fenalık kâfirlerin başına gelecek diyeceklerdir. (28) O kâfirler ki öz nefislerine zulüm ettikleri halde melekler canlarını alacakları zaman, münkat kesilerek «— Biz bir kötülük yapmamıştık» diye inkâr edecekler. «— Evet yaptınız, Allah yaptıklarınızı hakkıyla bilir»; (29) «— Haydi Cehennem kapılarına girin, orada daim kalacaksınız. Kibirlilerin makamı ne kötü makamdır!» denecek. (30 - 31) Sakınmış olanlara «— Rabbiniz size ne indirdi?» denilince «— Onlar hayır indirdi» diyecekler. Bu dünyada iyilik edenler için iyilik vardır. Âhîret evi daha iyidir. Sakınanların evi ne güzel evdir. Aden Cen-

netleridir ki oraya girerler. Onun ağaçları altından ırmaklar akar, orada onların diledikleri her şey vardır. Allah sakınanlara böyle mükâfat verir. (32) Bunlar, pâk ve asûde oldukları halde meleklerin ruhlarını aldıkları kimselerdir ³. Melekler onlara «— Size selâm olsun, yaptıklarınıza karşı Cennete girin» derler. (33) O kâfirler kendilerine meleklerin canları almaya gelmesinden veya Rabbinin fermanı gelmesinden başka bir şey beklemeyiz. Kendilerinden evvel gelenler de böyle yapmışlardı. Allah onlara zulüm etmemiştir. Fakat onlar masiyetle öz nefislerine zulüm etmişlerdir. (34) Onlara amellerinin kötülükleri yetiştirdi. Eğlenceye aldıkları azap da onların etrafını sardı.

¹ Za'mınızca bana şerik olan putlar.

² Peygamberler, mü'minler.

³ Yahut melekler onların ruhlarını aldıkları zaman tebşir ve tatyip ettikleri kimselerdir.

وَقَالِ الَّذِينَ اشْرَكُوا لَوْلَا نِعْمَةُ اللَّهِ عَلَيْنَا مَا كُنَّا مِنْ دُونِهِمْ
 شَيْئًا نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِمْ شَيْئًا كَذَلِكَ
 فَكَلِّ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْبَيِّنُ
 وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
 وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ
 حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
 كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ خَيْرَ مَا نَحْنُ عَلَى هَدْيِهِمْ قَارَأَ اللَّهُ
 لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٦﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ
 جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مِنْ يَمُوتَ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ
 حَقًّا وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ لَيْسَ لَكُمْ
 الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا
 كَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَا أَن نَقُولَ لَهُ
 كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٩﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا
 لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤١﴾

(35) ve kalelleziyne eşrekû lev şâ'allahü mâ abednâ min dūnihi min şey'in nahnü ve lâ âbâünâ ve lâ harremnâ min dūnihi min şey', kezâlike fe'alleziyne min kablihim, fehel alerrusûli illelbelâgülmübiyn (36) ve lekad be'asnâ fiy külli ümmetin resûlen eni' bûdullahe vectenibüttâguût, feminhüm men hedallahü ve minhüm men hakkat aleyhiddalâleh, fesiyru fiyl'ardı fanzurü keyfe kâne âkıbetülmükezzihiyn (37) in tahris alâ hüdâhüm feinnallahe lâ yehdiy men yudillu ve mâ lehüm min nâsırıyn (38) ve aksemû bil-lâhi cehde eymanihim lâ yeb'asullahü men yemût, belâ va'den aleyhi hakkan ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemün (39) liyübeyyine lehümülleziziy yahtelifüne fiyhi ve liya'lemelleziyne keferü ennehüm kânû kâzibiyn (40) innemâ kavlınâ lişey'in izâ erednâhü en nekuûle lehü kün feyekün (41) velleziyne hâcerü fiyllâhi min ba'di mâ zulimû lenübevviennahüm fiyddünyâ haseneh, ve le'ecrülâhireti ekber, lev kânû ya'lemün (42) elleziyne saberü ve alâ rabbihim yetevakkelün.

(35) Müşrikler, istihza ile «— Allah dileseydi biz de, babalarımız da ne ondan başkasına tapar, ne de haram kılmadığı bir şeyi haram kılardık» dediler. Kendilerinden evvel gelenler de böyle yapmışlardı ¹, peygamberlere açık bir tebliğden başka bir şey düşer mi? (36) * Her ümmete «— Tanrı'ya tapın, Tağut'tan çekinin» diye ihtarda bulunmak üzere peygamber göndermişiz, içlerinde Allah'ın hidayet ettikleri vardır. Bir kısmının ise üzerlerine sapıklık sabit olmuştur. Ey müşrikler! Yeryüzünde gezin, tozun da yalana çıkaranların akıbetleri nasıl olduklarını görün. (37) Onların hidayet bulmalarına haris olsan ne fayda! Çünkü Allah yoldan çıkardığı kimselere hidayet etmez.

Onların azaplarını defedecek hiç bir yardımcıları yoktur. (38) Müşrikler olanca yeminleriyle Allah'a yemin ettiler ki Allah ölen kimseyi diriltmeyecektir. Evet Allah onları diriltecektir. Ettiği vadeden asla caymak yoktur. Fakat pek çok nâs bunu bilmez. (39) Onlara, ihtilâf ettikleri şeyi beyan etsin, kâfirler de yalancı olduklarını bilsinler diye diriltecek. (40) Bir şeyin olmasını istediğimiz zaman bizim sözümüz ona «ol» demekten ibarettir, o da olur. (41) Zulüm gördükten sonra Allah için hicret edenleri dünyada güzel yerlerde barındıracağız. Âhiret mükâfatı ise daha büyüktür. Eğer bilseler ². (42) Onlar katlanan, ancak Rablerine güvenen kimselerdir.

¹ Şerik koşmuşlar, helâl, haram, haramı helâl kılmışlardı.

² Kâfirler bunu bilseler Müslümanlara veya hicrette

geri kalanlar bunu bilseler evvel hicret edenlere muvafakat ederlerdi.

(43) ve mâ erselnâ min kablike illâ ricâlen nûhîy ileyhim fes'elû ehlezzikri in küntüm lâ ta'lemûn (44) bilbeyyinâti vezzübü, ve enzelnâ ileykezzikre litübeyyine linnâsi mâ nüzzile ileyhim ve le'alehüm yetefekkerûn (45) efe'eminelleziyne mekerûsseyyiâtî en yahsifallahü bihimül'arda ev ye'tiyehümül' azâbü min haysü lâ yeş'urûne (46) ev ye'huzehüm fiy tekallübihim fema hüm bimu'ciziyn (47) ev ye'huzehüm âlâ tehavvîf, feinne rabbeküm leraûfün rahîym (48) evelem yerev ilâ mâ halakallahü min şey'in yetefeyyeü zilâlühü anilyemini veşsemâilî sücceden lillâhi ve hüm dâhîrûn (49) ve lillâhi yescüdü mâ fiyssemâvâtî ve mâ fiyl'ardı min dâbbetin velmelâiketü ve hüm lâ yestekbirûn (50) yehâfûne rabbehüm min fevkıhim ve yef'alûne mâ yü'merûn (51) ve kaâlallahü lâ tettehizû ilâheynisneyn, innemâ hüve ilâhün vâhid, feiyyâye ferhebûn (52) ve lehü mâ fiyssemâvâtî vel'ardı ve lehüddiynü vâsibâ, efegayrallahî tettekuûn (53) ve mâ biküm min ni'metin feminallahî sümme izâ messekümüddurru feileyhi tec'erûn (54) sümme iza keşefaddurra anküm izâ feriykun minküm birabbihim yüşrikûn.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَتَشَاءُوا أَهْلَ
الَّذِينَ أَنْكُرْتُمْ لَا تَعْمَلُونَ ۖ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
الذِّكْرَ الْبَيِّنَاتِ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ۖ
أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ
أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۖ أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي
تَقَابُلِهِمْ فَأَهُمْ عَنَّا يُعْجِرُونَ ۖ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ
لَعَرُوفٌ رَحِيمٌ ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يُفْتَنُوا
ظِلَالُهُ عَنِ الْبَهِينِ وَالشَّمَاكِ لِسُجْدٍ لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ۖ
وَلِلَّهِ يُسْجَدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ
وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۖ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ۖ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا لِلْهِينِ أَشْتِينَ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ
وَاحِدٌ فَإِنَّمَا يَفْرَهُبُونَ ۖ وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَهُ الَّذِينَ وَاصِبًا أَغْبِرَ اللَّهُ تَتَّقُونَ ۖ وَمَا يَكُمُ مِنْ نِعْمَةٍ
فَإِنَّ اللَّهَ إِذَا مَسَّكُمْ الضَّرَفَ فَإِلَيْهِ تَجْشَرُونَ ۖ ثُمَّ إِذَا
كَشَفَ الضَّرَفَ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ۖ

(43) Senden evvel, gönderdiğimiz peygamberleri ancak erkek adam olmak üzere gönderdik ki onlara vahiy ederdik. Bilmiyorsanız ehl-i Kitap ulemasından sorun. (44) Onlara açık mucizeler, Kitaplar indirdik. Sana da Kur'an'ı inzal ettik ki nâs'a kendilerine indirilen emir ve nehyi beyan edesin, onlar da tefekkür etsinler. (45) Peygambere karşı kötü bir fikir ile mekir ve hile edenler, Allah'ın kendilerini yere geçireceğinden veya haberleri yokken kendilerine ansızın azap gelmesinden; (46) Yahut gidip gelirken azaba giriftar olacaklarından emin mi oldular? Onlar Allah'ı âciz kıla-cak değillerdir. (47) Yoksa onlar korku içinde iken ¹ azaba giriftar olacaklarından emin mi oldular. Rabbin pek şefkatli ve esirgeyicidir, merhametlidir. (48) Onlar Allah'ın yarattığı gölgeli

şeye bakmıyorlar mı ki onların gölgeleri zillet ile Allaha secde ederek sağa sola eğilir ². (49 - 50) Göklerde ve yerde yürüyen her bir hayvan Allah'a secde eder. Melekler de Allah'a secde ederler, ki-bir göstermezler. Üstlerinde olan Rablerinden kor-karlar. Emin olanı da işlerler. (51) Allah buyur-du: İki tapacak edinmeyin; O, ancak bir tek ta-pacaktır. Yalnız benden yılın. (52) Göklerdeki-ler, yerdekiler hep O'nundur. İbadet daima O'nun-dur ³. Daha Allah'tan başkasından mı sakınıyor-sunuz? (53) Sizdeki her bir nimet Allah'tandır. Sonra size bir fenalık dokandığı vakit ancak O'na yalvarıp yakarırsınız. (54) Daha sonra o fenalığı üzerinizden kaldırdı mı hemen içinizden bir gü-ruh Rablerine şerik koşarlar.

¹ Kendilerinden evvel bir kavim helâk olup ondan do-layı veya yavaş yavaş eksilmelerinden dolayı korkuda iken.

² Yani gölgeliler Kudret-i Bâri altında müsahharıdır.

³ Veya ta'at, inkiyat, ceza daima onundur.

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۖ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَجْعَلُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ ذُنُوبًا ۚ إِنَّهُمْ لَكَاثِبُونَ ۚ
فَتَتَرَوْنَ ۖ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ
ۚ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ
ۚ يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهَا بِئْسَ لَكُمُ عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ
أَمْرٌ يُدْرَسُهُ فِي الزَّانِبِ الْأَسَاءِ مَا يَحْكُمُونَ ۚ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۚ
وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهِمْ مِنْ آيَةٍ وَلَكِنْ
يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسْتَعْتَبٍ ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ۚ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْفُرُونَ
وَيَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لِلْجِبرِ مَا لَهُمْ
أَنْتَادِرُوا أَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ ۚ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ آلِ إِمَامٍ مِنْ
قَبْلِكَ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَنْعَمَ لَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمْ الْيَوْمَ وَلَمْ
عَذَابٍ لَهُمْ ۚ وَمَا أَتَرْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا الْبَيِّنَ لَهُمْ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۚ

(55) liyekfürû bimâ âteynâhüm, fetemet-te'u, fesevfe ta'lemûn (56) ve yec'alûne limâ lâ ya'lemûne nasiyben mimmâ razaknâhüm, tallahi letüs'elünne ammâ küntüm tefterûn (57) ve yec'alûne lillâhilbenâti sübhânehü ve lehüm mâ yeştehûn (58) ve izâ büşşire ehadühüm bil'ünsâ zalle vechühü müsevveden ve hüve keziym (59) yetevârâ minelkavmi min sûi mâ büşşire bih, eyümsikühü alâ hünin em yedüssühü fiyttürâb, elâ sâe mâ yahkü'mûn (60) lilleziyne lâ yü'minûne bil'âhireti meselüssev', ve lillâhilmeselül'a'lâ, ve hüvel'aziyzülhakiym (61) ve lev yühizullahünnâse bizulmihim mâ tereke aleyhâ min dâbbetin ve lâkin yühahirühüm ilâ ecelin müsemma, feizâ câe ecelühüm lâ yeste'hîrûne sâ'aten ve lâ yestakdimûn (62) ve yec'alûne lillâhi mâ yekrehûne ve tesifü elsinetühümülkezi-be enne lehümülhusnâ, lâ cereme enne lehümünnâre ve ennehüm müfretûn (63) tallahi lekad erselnâ ilâ ümemin min kablike fezeyyene lehümüşseytânü a'mâ lehüm fehüve veliyyühümülyevme ve lehüm âzâbün eliyim (64) ve mâ enzelnâ aleykelkitâbe illâ litübeyyine lehümülleziyhtelefû fiyhi ve hüden ve rahmeten likavmin yü'minûn.

(55) Varsınlar, verdiklerimize karşı nankörlük etsinler. Haydi dünyada zevk ve safa ile geçinin, yakında akıbetinizi bileceksiniz. (56) Kendilerine verdiğimiz rızıklardan birtakım bilmeyenlere ¹ hisse çıkarırlar ². Allah'a andolsun ki siz iftira ettiğiniz şeylerden her halde sorulacaksınız. (57) Onlar, Allah için kızlar yaparlar ³, Allah ondan tamamıyla münezzehtir. Kendileri ise erkek arzu ederler. (58) Onlardan biri bir kız çocuğun doğmasıyla müjdelendiği vakit öfkesini sinesine çekerek hiddetinden yüzü kapkara olur. (59) Kendisine verilen kötü müjdeden dolayı kavminden gizlenir. Bunu ne yapayım? Hakarete katlanarak tutayım mı? Yoksa toprağa mı gömeyim? Diye şaşırır kalır. Haberiniz olsun ki onlar ne kötü muhakeme ederler ⁴. (60) Âhirete inanmayanların kötü bir sıfatı vardır ⁵. Allah'ın ise en yüksek sı-

fatı vardır ⁶. O, galib-i yektadır, hakimdir. (61) Allah nâs'ı, zulümlerinden dolayı muaheze etseydi yeryüzünde yürür hiç bir hayvan bırakmazdı. Fakat onları muayyen olan ecellerine kadar geciktirir. Onların ecelleri gelince ondan ne bir saat geri kalırlar, ne ileri giderler. (62) İstemediklerini ⁷ Allah için yaparlar. Dilleri ise yalan söyler durur, gûya: En güzel makam kendilerininmiş. Elhak onlar için ateş vardır. Onlar evvel gidenlerdir ⁸. (63) Tanrı'ya andolsun ki senden evvelki ümmetlere peygamberler gönderdik. Şeytan onların amellerini kendilerine hoş göstermiştir. İşte şeytan bugün onların yârlarıdır. Onlar için acıklı bir azap vardır. (64) Biz sana Kitabı ancak ihtilâf ettikleri şeyi ⁹ onlara beyan etmek, mü'minlere de hidayet ve rahmet olmak üzere inzal ettik.

¹ Cemat makulesinden olan putlara.

² Bu Allah'ın, bu da putlarıdır.

³ Melâike Allah'ın kızlarıdır, derler.

⁴ Kızlarını diri diri gömerler.

⁵ Allah'ın kızı vardır demek gibi.

⁶ Allah mâbud-u hakikidir, her şeyden müstağnidir.

⁷ Riyasette ortak olmak, kız çocuğu olmak gibi.

⁸ Lâayık olmayan bir şeyi Allah'a isnat ederek Cennet umanlar günden güne Cehenneme ilerlerler. Yahut onlar ateşte unutulmuşlardır. Ateşten çıkmayıp daima ateşte kalacaklardır veya başkalarından evvel ateşe gireceklerdir.

⁹ Tevhit, kader, mi'at, ahkâm gibi.

(65) vallahü enzele minessemâi mâen feahyâ bihil'arda ba'de mevtiâ, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yesme'ün (66) ve inne leküm fiyl'en'âmi le-ibreh, nûskıyıküm mimmâ fiy butûnihi min bey-ni fersin ve demin lebenen hâlısan sâıgan lişşâribiyn (67) ve min semerrâtin-nahıyılı vel'a'nâbi tettehızûne minhü se-keren ve rızkan hasenâ, inne fiy zâlike leâyeten likavmin ya'kılûn (68) ve evhâ rabbüke ilennahli enittehızıy minelcibâli büyûten ve mineşşeceri ve mimmâ ya'-rişûn (69) sümme küliy min küllisseme-râti feslûkiy sübüle rabbiki zülülâ, yah-rücü min butûnihâ şarâbü'n muhtelifün elvânühü fiyhi şifâün linnâs, inne fiy zâ-like leâyeten likavmin yetefekkerûn (70) vallahü halakaküm sümme yetevffâküm ve minküm men yüreddü ilâ erzeli-umü-ri likey lâ ya'leme ba'de ilmin şey'a, innallahe aliymün kadiyr (71) vallahü faddala ba'daküm alâ ba'dın fıyrızık, femelleziyne fuddulü birâddiy rızkühim alâ mâ meleket eymanühüm fehüm fiyhi sevâ, efebiniğmetillâhi yechadûn (72) vallahü ce'aleleküm min enfüsiküm ez-vâcen ve ce'ale leküm min ezvâcıküm beniyne ve hafedetên ve razakaküm mi-nettayyibât, efebilbatılı yû'minûne ve bi-ni'metillâhi hüm yekfûrûn.

وَاللّٰهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَرَ الْبَلَدَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ ۝۶۵ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّشَبِّحُكُمْ بِمَا فِيْ بُطُونِهَا مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لِّبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِيْنَ ۝۶۶ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيْلِ وَالْاَعْنَابِ تَخْذُوْنَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْنِلُوْنَ ۝۶۷ وَاولٰى رُبُّكَ اِلَى الْخَلْقِ اَنْ تَخْذُوْهُ مِنَ الْجِبَالِ يُّوْتًا وَمِنْ الشَّجَرِ وَبِمَا يَعْشَوْنَ ۝۶۸ ثُمَّ كُلْ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْتَكْبِرْتُمْ رَبَّكَ ذٰلِكَ الَّذِيْ تَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُ فِيْهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُوْنَ ۝۶۹ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يُّؤْتِيْكُمْ مِنْ رِّبْوَةٍ اِلٰى اَزْدَالِ الْاُمْرِ لِكِيْ لَا تَعْلَمَ بَعْدَ عَلٰى شَيْءٍ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ۝۷۰ وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِيْ الرِّزْقِ فَمَا الَّذِيْنَ فَضَّلُوْا بَرَاۤءِي رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيْهِ سَوَاءٌ اَفَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَجْحَدُوْنَ ۝۷۱ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ نَفْسِكُمْ زَوْجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِيْنَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبٰتِ اَقِيَابًا طَلِبُوْا مِّنْهُ وَنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُوْنَ ۝۷۲

(65) Allah, gökten yağmur indirir; onunla yere, kuruduktan sonra tekrar hayat verir. İşte bunda can kulağıyla işiten kavim için ibret vardır. (66) Sizin için davarlarda da ibret vardır: Size, onların karnındaki fışkı ile kan arasında olan süttan içiririz ki o süt halis ¹ tir, içenlerin boğazlarından kolaylıkla geçer. (67) Size hurma ağaçlarının meyvesini, üzümle de yediririz ki siz onlardan sıra ², güzel bir rızık ³ edirsiniz, bunda akli eren kavim için ibret vardır. (68 - 69) Rabbin bal arısına vahiy ⁴ etti ki dağlarda, ağaçlarda, halkın sizin için çardak yaptıkları yerlerde evler yapın, sonra her bir nevi meyve ve çiçekten ye, Rabbin sana çok kolay yaptığı ⁵ yollara git ⁶, onların karınlarından muhtelif renkli, nâs'a şifalı içecek

çıkart. Bunda tefekkür eden kavim için ibret vardır. (70) Allah sizi yarattı, sonra sizin ruhunuzu alır. İçinizden bir kısmı ömrünün en kötü devrine ⁷ vardırırlar, o halde ki bir şeyi bilirken bilmez olur ⁸. Muhakkak ki Allah hakkıyla âlim, hakkıyla kaadirdir. (71) Allah rızık hususunda birinizi diğerinize üstün kıldı ⁹, üstün gelen efendileri rızkı memlûklerine kendileriyle müsavi surette vermezler ¹⁰. Hâlâ Allah'ın nimetini bilerek inkâr mı ediyorlar ¹¹? (72) Allah sizin için kendinizden zevceler yaptı, zevcelerinizden de sizin için oğullar, torunlar ¹² yaptı, size pâk ¹³ rızık verdi. Daha onlar bâtıla inanıp Allah'ın nimetine nankör-lük mü ediyorlar?

¹ Kanın, tortunun fışkının tadı, kokusu, rengi asla karışmaz. ² Veya sirke veya sarhoşluk veren içki veya şarap veya kuru hurma menkuu veya nebız yani küp ve testi gibi bir şeye basılmakla hasıl olan içki. ³ Pekmez, sirke, kuru üzüm, kuru hurma gibi. ⁴ Ona öğretti. ⁵ Yahut yola münkat olarak git. ⁶ Yani Rabbinin öğrettiği yollarda bal yapmak için git. ⁷ Bunaklık, kocalık devrine. ⁸ Unutma, iyi

anlamama da çocukluk haline benzer. ⁹ Kimini zengin, kimini fakir kıldı. ¹⁰ Veya hepsinin rızkını veren Allah'tır, onlar rızıkta beraberdır. ¹¹ Malda kölelerini şerik kılmazlar, nasıl olur da Allah'ın bazı memlûklerini Allah'a şerik kılarlar, köleleri Allah'a şerik kılmakla Allah'ın nimetini inkâr etmiş oluyorlar. ¹² Veya hademe ve avam. ¹³ Leziz veya helâl.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضُرُّوهُ بِالْمِثَالِ
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا
مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَن رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا
حَسَنًا فَهُوَ يَنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوِيانِ لِلْحَمْدِ
لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُ هُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ
أَحَدُهُمَا بَنُو كَثِيرٌ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ
أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَن يَأْمُرُ
بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَنَفٍ مِّنَ الْبَصَرِ
أَوْ هَوَاءٍ نَّفَاثَةٍ تَزُولُ فِي دَحَى السَّمَاءِ فَتَكُونُ سُحَابًا
مِّنْ بُطُونٍ أَمْثَالِ النُّجُوْمِ فَكَانَ يَوْمَئِذٍ الْجَحْدُ كُلُّ السَّامِعِ
لِلَّهِ يَوْمَئِذٍ سَوِيٌّ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ
وَالْأَبْصَارُ وَالْأَفْئِدَةُ لَعَلَّكُمْ تُتَّقُونَ ﴿٧٧﴾
الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى طُغْيَانٍ فِي جَوَابِ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ
إِلَّا اللَّهُ أَنْ يَكُنَّ ذَلِكُ الْيَوْمِ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٨﴾

(73) ve ya'büdüne min dūnillâhi mâ lâ yemlikü lehüm rızkan minnessemâvâti vel'ardı şey'en ve lâ yestetiy'ün (74) felâ tadribü lillâhil'emsâl, innallahe ya'lemü ve entüm lâ ta'lemün (75) daraballahü meselen abden memlûken lâ yakdirü alâ şey'in ve men razaknâhü minnâ rızkan hasenen fehüve yünfiku minhü sirren ve cehrâ, hel yestevün, elhamdülillâh, bel ekserühüm lâ ya'lemün (76) ve daraballahü meselen recüleyni ehadühümâ ebkemü lâ yakdirü alâ şey'in ve hüve kel-lün alâ mevlâhü eynemâ yüveccihhu lâ ye'ti bihayr, hel yesteviy hüve ve men ye'mürü bil'adli ve hüve alâ sırâtın müstakıym (77) ve lillâhi gaybüssemâvâti vel'ard, ve mâ emrüssâ'ati illâ kelmhıl-basari ev hüve akreb, innallahe alâ külli şey'in kadiyr (78) vallahü ahreceküm min butûni ümmehâtiküm lâ ta'lemüne şey'en ve ce'ale lekümüssem'a vel'ebşâre vel'ef'idete le'alleküm teşkürün (79) elem yerev iletayrı müsahharâtın fiy cevvissemâ', mâ yümsikühünne illallah, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin yü'minün.

(73) Allah'ı bırakarak, kendilerine göklerden, yerden hiç bir rızık vermeye mâlik olmayan, ellerinden hiç bir şey gelmeyen şeylere taparlar. (74) Artık şeriklerinizi Allah'a misal kılmayın. Çünkü Allah bilir, siz bilmezsiniz. (75) Allah misal getirmiştir: Hiç bir şeye kaadir olmayan memlûk bir kul ile tarafımızdan güzel bir rızıkla, geniş bir servete nail olarak gizli ve aşikâr surette harceden bir hür ile biri memlûk kul bir midir? ¹ Allah'a hamdolsun. Hayır, onların pek çoğu Allah'ın hamde lâıyk olduğunu bilmezler. (76) Allah iki kişiyi misal getirmiştir: Biri dilsizdir, hiç bir şeye gücü yetmez ², efendisine bâdır, onu nereye yol-

lasa o, hiç bir şey görmeden döner gelir. İşte bu kimse, adalet ile emreden, doğru yol üzerinde bulunan kimse ³ ile bir olur mu? ⁴ (77) Göklerin, yerin mugayyebatını bilmek Allah'a mahsustur. Kıyamet işi göz kırpmak kadar, belki ondan daha yakın ve çabuktur. Çünkü Allah her şeye hakkıyla kaadirdir. (78) Allah sizi analarınızın karından hiç bir şey bilmediğiniz halde çıkarmıştır. Size şükredesiniz diye kulaklar, gözler, kalpler vermiştir. (79) Gök ile yer arasında müsahhar olup uçuşan kuşları görmüyorlar mı? Onları öyle yalnız Allah tutar. Bunda mü'minler için bir takım ibretler vardır.

¹ Bir köle ile hür, bir olmadığı halde nasıl olur da ce-mat makulesi olan putlar, Allah ile bir olur?

² Ne anlar, ne anlatır.

³ Söyler, halka yarar, nereye gitse iş görür kimse.

⁴ Bu mesel Zat-ı Bâri ile putlar hakkındadır, maame-fih mü'minler ile kâfirler hakkında da olabilir.

(80) vallahü ce'ale leküm min büyûti-küm sekenen ve ce'ale leküm min cülûdil'en'âmi büyûten testehiffûnehâ yevme yevme za'niküm ve yevme ikaâmetiküm ve min asvafiha ve evbâriha ve eş'âriha esâsen ve metâ'an ilâ hıyn (81) vallahü ce'ale leküm mimmâ halaka zılâlen ve ce'ale leküm minelcibâli eknânen ve ce'ale leküm serâbiyle tekıykümülharra ve serâbiyle tekıyküm be'seküm, kezâlike yütimmü ni'metehü aleyküm le'alleküm tûslimûn (82) fein tevellev feinnemâ aleykelbelâgülmübiyn (83) ya'rifûne ni'metallahi sümme yünkirûnehâ ve ekserühümülkâfirûn (84) ve yevme neb'asü min külli ümmetin şehiden sümme lâ yûzenü lilleziyne keferû ve lâ hüm yûsta'tebûn (85) ve izâ re'elleziyne zalemul'azâbe felâ yühaffefü anhüm ve lâ hüm yunzarûn (86) ve izâ re'elleziyne eşrekû şürekâehüm kaâlû rabbenâ hâülâi şürekâünelleziyne künnâ ned'û min dûnik, feelkav ileyhimülkavle inneküm lekâzibûn (87) ve elkav ilallahi yevmeizinnisseleme ve dalle anhüm mâ kânû yefterûn.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ
الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ أَصْنَافِهَا أَزْوَاجًا وَإِلَىٰ جِذَابِهَا وَإِلَىٰ جِذَابِهَا
إِلَىٰ حِينٍ ۚ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنَّا خَلْقًا ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم
مِّنَ الْجِبَالِ الْكَوْنَانَ وَجَعَلَ لَكُم سُرَابِيلَ تَفِيكُمُ
الْحَرَّ وَسُرَابِيلَ تَفِيكُمُ بَاسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ۚ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ
الْكَافِرُونَ ۚ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ
لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۚ وَإِذَا
رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
يَنْظُرُونَ ۚ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شَرَّكَاءَهُمْ قَالُوا
رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شَرَّكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِن دُونِكَ
فَاقْتُلُوا آلَهُمُ الْقَوْلَ ۚ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ۚ وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ
يَوْمَئِذٍ اِلْتِسَامٌ وَمَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۚ

(80) Allah evlerinizi sizin için mesken kıldı, göç zamanında, konuştuğunuz vakit hafif bulmanız için davarların derisinden size çadır gibi evler de yaptı. Onların yünlerinden, tüylerinden, kıllarından sağ olduğunuz müddetçe ¹ döşemelik ² satılık kumaş yaptı. (81) Allah, yarattığı şeylerden ³ size gölgeler de yaptı. Dağlarda yuvalar ⁴ yaptı, hararetten ⁵ sizi koruyacak libaslar, kavgalarınızın zararından sizi koruyacak zırhlar da yaptı. Allah size münkat olasınız diye nimetini böylece tamamladı. (82) Onlar yüz çevirirlerse sana ne! Çünkü senin vazifen ancak açık bir tebliğden ibarettir, onu da yaptın. (83) Onlar Allah'ın nimetini tanır- lar, böyleyken yine onu bilmemezlikten gelirler,

onların pek çoğu kâfirdir ⁶. (84) O gün her üm- metten hakkıyla şahit olan bir peygamber getire- ceğiz, kâfirlere özür için izin verilmeyecek, on- lardan hoşnutluk da ⁷ istenmeyecek. (85) Zalim olan kâfirler Cehennem azabını görünce yalvarıp yakarırlar, fakat üzerlerinden azap tahfif olun- maz, kendilerine bir an mühlet de verilmez. (86) Müşrikler şerik tuttukları mâbutları görünce «— Ey Rabbimiz! Bunlar senin yerine ibadet et- tiğimiz şeriklerimizdir» derler. Bunlar ise siz ya- lancısın ⁸ diye cevap verirler. (87) Onlar o gün günahlarını itiraf ile Allah'ın hükmüne râm olur- lar. İftira ettikleri mâbutları onlardan yok olur.

¹ Veya çürüyünceye kadar.

² Veya elbise.

³ Evler, ağaçlar, bulutlar gibi.

⁴ Mağaralar, yontulmuş evler.

⁵ Veya hararetten ve bürudetten.

⁶ Azı cahildir veya hepsi kâfirdir.

⁷ Rıza-i Bâri'yi isteme hususu teklif olunmayacak, kıs- sası hiç bir veçhile özür dilemeye mecal verilmeyecek.

⁸ Bizler sizi ibadet edin diye çağırmadık, siz hevesiniz- le bize taptınız.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصْذُوعَن سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ
أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى
هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ
وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ بِالنَّاسِ
بِالْعَذَابِ وَالْإِحْسَانِ وَإِتَائِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَسْهَىٰ عَنِ
الْغَنَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ بِعِظِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾
وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ
تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلَهُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَهْفًا إِنْ أَرَادَ اللَّهُ بِالنَّاسِ
بِالْعَذَابِ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَقَضَتْ غُرَاهُمْ بَعْدَ
فَوَائِدِهِمْ أَنْ تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلَكَيْتُمْ كُفْرُكُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾ وَكَلِمَاتُ اللَّهِ
جَمْعُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَسْتَ لَنْ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

(88) elleziyne keferû ve saddû an sebiy-
lillâhi zidnâhüm azâben fevkal'azâbi bi-
mâ kânû yüfsidûn (89) ve yevme neb'asü
fiy külli ümmetin şehiden aleyhim min
enfüsihim ve ci'nâ bike şehiden alâ hâü-
lâ', ve nezzelnâ aleykelkitâbe tibyanen
liküllü şey'in ve hüden ve rahmeten ve
büsrâ lilmüslimiyn (90) innallahe ye'mü-
rû bil'adli vel'ihسانی ve iytâi ziykurbâ
ve yenhâ anilfahşâi velmünkeri velbagıy,
ye'izuküm le'alleküm tezekkerûn (91) ve
evfû bi'ahdillâhi izâ ahdetüm ve lâ ten-
kudûl'eymâne ba'de tevkiydihâ ve kad
ce'altümullahe aleyküm kefiylâ, innalla-
he ya'lemü mâ tef'alûn (92) ve lâ te-
kûnû kelletiy nekadat gazlehâ min ba'di
kuvvetin enkâsâ, tettehizûne eymaneküm
dehalen beyneküm en tekûne ümmetün
hiye erbâ min ümmeh, innemâ yeblükü-
mullahü bih ve leyübeyyinenne leküm
yevmelkıyâmeti mâ küntüm fiyhi tahte-
lifûn (93) ve lev şâallahü lece'aleküm
ümmeten vâhideten ve lâkin yudıllu men
yeşâü ve yehdiy men yeşâ' ve letüs'elünne
ammâ küntüm ta'melûn.

(88) Kâfir olup halkı Allah yolundan alıkoyanla-
rın ifsat ettiklerine mukabil azapları üstüne bir
azap daha ¹ artırırız. (89) O gün, her ümmete
kendilerinden olan peygamberleri şahit çıkaraca-
ğız, seni de bunlara ² şahit getireceğiz, her şeyi
beliğ veçhile beyan etmek, herkese hidayet ve rah-
met, bilhassa Müslümanlara müjde-i saadet ol-
mak üzere sana Kitap indirdik. (90) Şüphesiz ki
Allah adli, ihsanı, akrabadan muhtaçlara verme-
yi emreder. Hayasızlığı, kötü olan işi, yolsuzluğu
nehiy eyler. Size, nasihat kabul edesiniz diye emir
ve nehiy ile öğüt verir. (91) Muahede ettiğiniz za-
man Allah'ın ahtini yerine getirin. Allah'ı kendi-

nize kefil göstererek bağladığınız antları sonra-
dan çözmeysin. Çünkü Allah yaptığınızı bilir. (92)
Güzelce büküp sağlam yaptıktan sonra çözüp bo-
zan ahmak kadın gibi olmayın. Siz, bir ümmet di-
ğer bir ümmetten mâlen, adeten daha çok oldu-
ğundan dolayı, yeminlerinizi aranızda hileye alet
kılıyorsunuz ³. Allah ancak bununla sizi deni-
yor ⁴. Elbette kıyamet günü size ihtilâf ettiğiniz
şeyleri beyan edecek. (93) Allah dileseydi sizi bir
tek ümmet kılardı. Fakat O, dilediğini yoldan çı-
karır, dilediğini de hidayete erdirtir. Yaptığınız
işlerden sizi susturmak için her halde sorulacak-
sınız.

¹ Biri küfürleri, diğeri halkı Allah yolundan alıkoyma-
ları için.

² Bu ümmetlere veya kendi ümmetine.

³ Malın, adetin çokluğuna bakarak ahtinizi bozuyor,
onların tarafına geçiyorsunuz. Nitekim Kureyş böyle ya-
pardı. Yani böyle yapmayın.

⁴ Kureyş'in kesret ve şevketine mü'minlerin zâhirdeki
kület ve zaıflarına bakarak Allah'ın ahtine, Resûlullah'a
olan bi'ata sarılıp kalacak mısınız, yoksa ahti bozacak mı-
sınız? İşte bu hususu Allah belli ediyor, muti' ile âsi se-
çiliyor.

(94) ve lâ tettehizû eymaneküm dehalen beyneküm fetezille kademün ba'de sübûtihâ ve tezûkuüssûe bimâ sadettüm an sebiylillâh, ve leküm azâbün azıym (95) ve lâ teşterû bi'ahdillâhi semenen kaliylâ, innemâ indallahi hüve hayrün leküm in küntüm ta'lemün (96) mâ indeküm yenfedü ve mâ indallahi bâak, ve lenecziyennelleziyne saberü ecrehüm bi-ahseni mâ kânû ya'melün (97) men amile sâlihan min zekerin ve ünsâ ve hüve mü'minün felenuhyiyyennehü hayâten tayyibeh, ve lenecziyennehüm ecrehüm biahseni mâ kânû ya'melün (98) feizâ kare'telkur'âne feste'iz billâhi mineşseytânirraciym (99) innehü leyse lehü sultânün alelleziyne âmenü ve alâ rabbihim yetevekkelün (100) innemâ sultânühü alelleziyne yetevellevnehü velleziyne hüme bihi müşrikün (101) ve izâ beddelnâ âyeten mekâne âyetin vallahü a'lemü bimâ yünezzilü kaâlû innemâ ente müfter, bel ekserühüm lâ ya'lemün (102) kul nezzelehü rûhulkudûsi min rabbike bilhakki liyüsebbitlellezine âmenü ve hüden ve büşrâ lilmüslimiyn.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَزِيلَ قَدَمُ بَعْدَ نُبُوتِهَا
وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ۝ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ
اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْشَى
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ فَإِذَا فَرَغْنَا الْقُرْآنَ
فَأَسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۝ إِنَّهُ لَيَنْسِفُ
سُلْطَانُ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝
إِنَّمَا سُلْطَانُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
مُشْرِكُونَ ۝ وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا يُزِيلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتِرٌ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝
قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ۝

(94) Antlarınızı aranızda hileye alet edinmeyin, yoksa ayağınız sabit iken kayar, gider ¹. Halkı Allah yolundan alıkoymanıza karşı kötü azabı çekersiniz. Âhirette de ayrıca sizin için büyük bir azap vardır. (95) Allah'a karşı yaptığınız ah-ti az bir pahaya satmayın, sizin için yalnız Allah yanındaki nimet daha iyidir, bunu bilseniz ahti bozmazdınız. (96) Sizde ne varsa tükenir, Allah'taki kalır. * Biz, katlananlara işledikleri güzel amele karşı mükâfat veriz ². (97) Erkek olsun, kadın olsun her kim mü'min olduğu halde iyi amel işlerse ona hayatta hoş bir dirlik veriz. Onlara işledikleri güzel amele karşı da mükâfat ve-

ririz. (98) Kur'an'ı okuyacak olduğun vakit kovulan şeytandan Allah'a sığınmak iste. (99) Çünkü O'nun iman edip Rablerine güvenenlere tasallûtu yoktur. (100) O'nun, yalnız kendisini yâr edinip Allah'a şerik koşanlara tasallûtu vardır. (101) Biz bir âyeti diğer bir âyet yerine getirirsek —ki Allah indireceğini daha iyi bilir— onlar «— Sen müfteriden başka bir şey değilsin» derler. Hayır, onların pek çoğu onu bilmezler (102) Onlara de ki onu ruhulkudûs, mü'minlerin imanlarını sabit kılmak, Müslümanlara aynı hidayet ve müjde-i saadet olmak üzere Rabbin tarafın-dan hak ve hikmet ile indirmiştir.

¹ İslâm'da sabit kadem olduktan sonra onun yolundan alârga olursunuz.

² Yahut amellerine karşı en güzel, amellerinden daha güzel mükâfat veriz.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي
يُخَذُّونَ لَيْلَهُ أَعْجَمِي وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٠٣﴾
إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ
وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿١٠٥﴾
مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ لَا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ
بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَسَلَبْنَا مِنْهُمْ
غَضَبَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَإِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾ أُولَئِكَ
الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعَتِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ
هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا أَنَّهُمْ جَاهِدُوا وَأَصَابُوا
إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

(103) ve lekad na'lemü ennehüm yakuû-
lüne innemâ yü'allimühü beşer, lisânül-
leziy yülhidûne ileyhi a'cemiyân ve hâ-
zâ lisânün arabiyân mübiyn (104) innel-
leziyne lâ yü'minûne biâyâtillâhi lâ yeh-
diyhimullahü ve lehüm azâbün eliyim
(105) innemâ yefteriykzezibelleziyne lâ
yü'minûne biâyâtillâh, ve ulâike hümül-
kâzibûn (106) men keferre billâhi min
ba'di iymânihi illâ men ükrihe ve kal-
bühü mutmainnün bil'iymani ve lâkin
men şereha bilküfri sadran fe'aleyhim
gadabun minallah, ve lehüm azâbün
aziyim (107) zâlike biennehümüstehab-
bülhayâteddünyâ alel'âhireti ve ennalla-
he lâ yehdiylkavmelkâfiriyn (108) ulâi-
kelleziyne taba'allâhü alâ kulûbihim ve
sem'ihim ve ebsârihim, ve ulâike hümül-
gaâfilûn (109) lâ cereme ennehüm fiyl-
âhireti hümülhâsirûn (110) sümme inne
rabbeke lilleziyne hâcerû min ba'di mâ
fütinû sümme câhedû ve saberû inne
rabbeke min ba'dihâ legafûrun rahiyim.

(103) * Onların «— Kur'an'ı peygambere ancak bir insan öğretiyor» dediklerini biz biliriz. O nisbet ettikleri insanın lisanı acemîdir, arabî değildir. Kur'an lisanı ise beyan ve fesahat sahibi arabî lisanıdır. (104) Allah'ın âyetlerine iman etmeyenler yok mu, Allah onlara hidayet etmez. Onlar için elim bir azap vardır. (105) Yalan uyduranlar yalnız Allah'ın âyetlerine inanmayanlardır, yalancılar da onlardır. (106) Kalbi iman ile sabit ve mutmain iken zorlananlardan maada her kim Allah'a iman ettikten sonra onu tanımaz, bir de

küfre göğsünü açarsa o gibiler Allah'ın hışmına uğrarlar, büyük bir azap da görürler. (107) Bu da dünya birliğini âhiretten ziyade sevdiklerinden dolayıdır. Allah kâfirlere hidayet etmez. (108) Onlar öyle kimselerdir ki Allah onların kalplerine, kulaklarına, gözlerine mühür basmıştır. Gafil olanlar da onlardır. (109) Elhak, onlar âhirette ziyan içindedirler. (110) Bundan sonra bil ki Rabbin, mihnete tutulup hicret, sonra cihat edip katlananları yarlıgar, bağışlar. Rabbin bu mihnetten sonra onları yarlıgar, bağışlar.

(111) yevme te'tiy küllü nefsin tucâdilü an nefsihâ ve tüveffâ küllü nefsin mâ amilet ve hüm lâ yuzlemûn (112) ve daraballahü meselen karyeten kânet âmine-ten mutmainneten ye'tiyhâ rızkuhâ raga-den min külli mekânin fekeferet bien'-umillâhi fe'ezâkahallahü libâselcû'ı vel-havfı bimâ kânû yasna'ûn (113) ve lekad câehüm resûlün minhüm fekezzebûhü fe'ehazehümül'azâbü ve hüm zâlimûn (114) fekülû mimmâ razakakümmullahü halâlen tayyiben veşkürû ni'metallahi in küntüm iyyâhü ta'büdün (115) innemâ harreme aleykümülmeytete vaddeme ve lahmehinziyri ve mâ ühille ligayrillâhi, bih, femenidturra gayre bagın ve lâ âdin feinnallahe gafûrun rahıym (116) ve lâ tekuûlû limâ tesıfû elsinetükümüлкеzibe hâzâ halâlün ve hâzâ harâmün litefterû alallahilkeziб, innelleziyne yefterûne alallahilkeziбe lâ yüflihûn (117) metâ'un kaliylün ve lehüm azâbün eliyim (118) ve alelleziyne hâdû harremnâ mâ kasasnâ aleyke min kabl, ve mâ zalemnâhüm ve lâkin kânû enfüsehüm yezlimûn.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تَجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوْفَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۖ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ۖ فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ۖ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَالْحَمَّ الْخَازِيرَ وَمَا أَهْلَ الْغَيْرِ اللَّهُ يَرِ قَمِنْ اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ وَلَا تَقُولُوا لِمَا يُصِفُكُمْ أَنْتُمْ كَذِبٌ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِيَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ بَارِ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يَفْلَحُونَ ۖ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ۖ

(111) O gün, herkes öz nefsi için çene çalar, kurtulması için çabalar, herkesin işlediği şeyin cezası tamamen verilir. Onlar zulüm ve gadre uğramazlar. (112) Allah Mekke kasabasını misal getirir. O kasaba emniyetliydi, sükün ve itminan içindeydi. Onun rızkı her yerden bol bol gelirdi. Fakat ahalisi Allah'ın nimetlerine karşı nankörlükte bulundular ¹. Allah da onlara işlediklerine mukabil açlık ve korku libası giydirip azabını tattırdı ². (113) * Onlara içlerinden bir peygamber geldi, onlar onu yalancı saydılar, şirk ile zulüm edip dururken azaba ³ giriftar oldular. (114) Artık Allah'ın helâl, pâk olarak verdiği rızktan yiyin. Eğer Allah'a ibadet ediyorsanız O'nun ni-

metine şükrediniz. (115) Allah size ancak ölü etini, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası için kurban edilen hayvanı haram kılmıştır. Her kim ıztırar halini, ruhsat miktarını geçmeksizin bunalıp nâçar kalırsa yer. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (116) Allah'a karşı yalan uydurmak sadedinde, lisanlarınızın uydurmasıyla «— Bu helâldir, o haramdır» demeyin. Çünkü Allah'a karşı yalan uyduranlar umduklarına ermezler. (117) Onların dünyada biraz geçinmesi vardır, âhirette ise açıklı azap vardır. (118) Yahudiler haram kıldığımızı da daha evvel ⁴ sana haber vermiştik. Biz bunları haram kılmakla onlara zulmetmedik, fakat onlar kötülük işlemekle kendilerine zulmediyorlar.

¹ Kâfir oldular.

² Kithğa müptelâ etti, üzerlerine de asker sevk ettirdi.

³ Kıtık, korku azabına.

⁴ En'am Sûre-i Celîlesinde. (146. âyet)

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ إِنَّ
إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُنْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝
شَاكِرًا لِلْنِّعَةِ الْإِنْعَامِ أَجْنِبِيَهُ وَهَدَّيْنَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝
وَإِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَإِنَّ فِي الْآخِرَةِ لَكُنَّا لَصَالِحِينَ ۝
نُفِئْهُ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنَّا نَسُجُّ مَلَكَةً إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝ إِنَّمَا جَعَلْنَا سَبَّ عَلَى الَّذِينَ أَخْتَلَفُوا
فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ۝ أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ
الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝ وَإِنْ
عَاقِبْتُمْ فَاقْبُوا بِمِثْلِ مَا عَاقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ
لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ۝ وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَلَالٍ مِمَّنْ يَنْكُرُونَ ۝
إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ۝

(119) sümme inne rabbeke lilleziyne amilüssûe bicehâletin sümme tâbû min ba'di zâlike ve aslahû inne rabbeke min ba'dihâ legafûrun rahiyim (120) inne ib-râhiyme kâne ümmeten kaâniten lillâhi haniyfâ ve lem yekû minelmüşrikiyn (121) şâkiren lien'umih, ictebâhü ve he-dâhü ilâ sırâtın müstekıym (122) ve âteynâhü fiyddünyâ haseneh, ve innehü fiyl'âhireti leminassâlihıyn (123) sümme evhaynâ ileyke enittebi' millete ibrahîy-me haniyfâ, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (124) innemâ cü'lessebtü alelleziynahte-lefû fiyh, ve inne rabbeke leyahkümü beynehüm yevmelkıyâmeti fiymâ kânû fiyhi yahtelifûn (125) ud'u ilâ sebiyli rab-bike bilhikmeti velmev'izatılhaseneti ve câdilhüm billetiy hiye ahsen, inne rab-beke hüve a'lemü bimen dalle an sebiy-lihi ve hüve a'lemü bilmühtediyn (126) ve in âkabtüm fe'âkıbû bimisli mâ ûkıb-tüm bih, ve lein sabertüm lehüve hayrun lissâbiriyn (127) vasbir ve mâ sabrûke illâ billâhi ve lâ tahzen aleyhim ve lâ tekü fiy daykın mimmâ yemkürûn (128) innallahe ma'alleziynettekav velleziyne hüm muhsinûn.

(119) Bundan sonra bil ki Rabbin bilmeyerek, kötülük işleyen, bilâhare tövbekâr olup ıslah-ı hal eden kimseleri yarlıgar, bağışlar. Rabbin bu ah-valden sonra onları yarlıgar, bağışlar. (120 - 121) Şurası muhakkak ki İbrahim tek başına bir üm-metdi ¹, Allah'a muti' idi, muvahhid-i pâk idi, müşriklerden değildi, Allah'ın nimetlerine şakir-di, Allah onu nübüvvet için seçti, doğru yola gö-türdü. (122) Biz ona dünyada iyilik ² verdik, o, âhirette de yüksek dereceye çıkmış Salihlerden-dir. (123) Sonra biz, sana muvahhid-i pâk olan İbrahim'in milletine tâbi ol diye vahyettik. İbra-him müşriklerden değildir. (124) Cumartesi gü-nüne ta'zim ancak onda ihtilâf edenler üzerine ³

farz oldu. Rabbin ihtilâf ettikleri şey hakkında kı-yamet günü aralarında hükmünü verecektir ⁴. (125) Rabbinin yoluna hikmet ⁵ ile, güzel öğüt ile dâvette bulun, onlarla güzel bir surette cidalde bulun. Çünkü Rabbin yoldan sapanları bilir. Doğ-ru yolda olanları da bilir. (126) Bir kimseye uku-bet etmek isterseniz nasıl size ukubet olunmuş ise siz de öyle ukubet ediniz. * Şayet katlanırsanız bu hal katlananlar hakkında hayırlı olur. (127) Katlan, senin katlanman ancak Allah'ın tevfik ve inayetiyledir. Onların yüz çevirmelerine mahzun olma. Ettikleri mekr-ü hileden de sıkıntıya düş-me. (128) Elbette Allah sakınanlar, halka iyilik edenler ile beraberdir.

¹ Bütün halk kâfir iken o muvahhit idi, ümmetteki kemâl onda toplanmıştı. Muvahhitler reisiydi, muallim-i ha-yır idi, pişüva idi.

² Bütün ümmetler tarafından sevilme gibi.

³ Yahudiler ibadete mahsus olacak günde ihtilâf et-

mişlerdi.

⁴ İbadet için tâyin olunan Cumartesi gününe hürmet edenlere sevap, bilâkis hürmet etmeyenlere azap verecek.

⁵ Sağlam söz ile, doğru delil ile, şüphe getirmeyecek hüccet ile.

SÜRETÜL'ESRÂ

Bismillâhirrahmânirrahîm

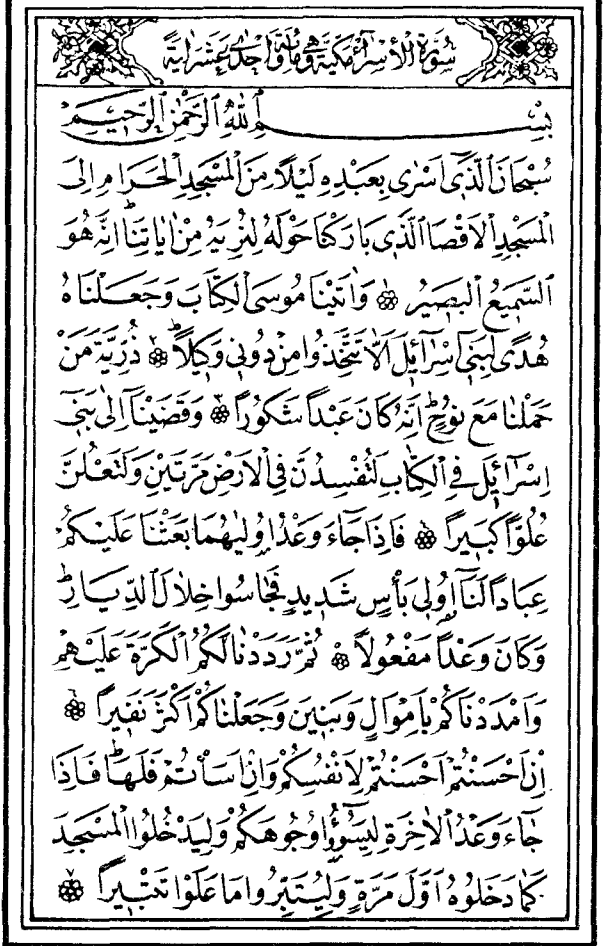
(1) sübhânelleziy esrâ bi'abdihi leylen minelmescidilharami ilelmescidil'aksalleziy bâreknâ havlehü linüriyehü min âyâtinâ, innehü hüvessemiy'ulbasıyr (2) ve âteynâ müselkitâbe ve ce'alnâhü hüden libeniy isrâiyle ellâ tettehızû min dünüy vekiyâ (3) zürriyyete men hamelnâ ma'a nüh, innehü kâne abden şekûrâ (4) ve kadaynâ ilâ beniy isrâiyle fiylkitâbi letüfsidünne fiyl'ardı merreteyni ve leta'lünne ulüvven kebiyrâ (5) feizâ câe va'dü ülâhümâ be'asnâ aleyküm ibâden lenâ uliy be'sin şedıydin fecâsû hlâleddiyâr, ve kâne va'den mef'ûlâ (6) sümme reddednâ lekümülkerrete aleyhim ve emdednâküm biemvâlin ve beniyne ve ce'alnâküm eksere nefiyrâ (7) in ahsentüm ahsentüm lienfûsiküm ve in ese'tüm felehâ, feizâ câe va'dül'âhıreti liyesûü vü-cûheküm ve liyedhulûlmescide kemâ dehalûhü evvele merretin ve liyütebbirû mâ alev tetbiyrâ.

İSRA VEYA BENİ İSRAİL SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kendisine kudretimize ait bazı âyetlerimizi göstermek için kulunu bir gece vakti Mesçid-i Haram'dan etrafına bereket verdiğimiz Mesçid-i Ak-sa'ya ² götüren Zat her ayıptan tamamıyla münezzehtir. Semi' O'dur, basir O'dur. (2) Biz, Musa'ya Kitap verdik. Onu İsrail oğullarına, benden başkasını vekil ³ kılmamaları için rehber kıldık ⁴. (3) Ey Nuh ile gemiye yüklettiğimiz kimsenin zürriyeti ⁵! Nuh gibi olun. Çünkü Nuh ziyade şükreden bir kuldu. (4) Biz, İsrail oğullarına Tév-

rat'ta bildirdik: Yeryüzünde iki defa fesat çıkaracaksınız ⁶. Bana karşı da pek büyük serkeşlik göstereceksiniz. (5) Onlardan birinci fesatlarının mücazat vâdesi gelince biz satvet ve şiddet sahibi birtakım kullarımızı üzerinize göndermiştik. Onlar da diyarınızın arasında sizi tâkip etmişlerdi ⁷. Bu ise herhalde yerine gelecek bir vâde idi. (6) Sonra ⁸ size şevketi iade ettik, arkası sıra mallar, oğullar verdik. Sizi evvelkinden ziyade çoğalttık. (7) Eğer iyilik yaparsanız, kendinize iyilik yaparsınız, kötülük ederseniz yine kendinize edersiniz. İkinci fesadın ukubet vâdesi gelince yüzünüzü karaltmak ⁹, mesçidinize ilk defa girdikleri gibi girmek ¹⁰, mağlûp ettiklerini bütün bütün berbat etmek için düşmanları gönderdik.

¹ Mekke'de nazil olmuş, 111 âyettir.

² Yani Mekke'den Kudüs'e.

³ İşlerini görecektir zat.

⁴ Kitap Tur'da verilmiş, Tur'da miraç makamında olmakla miraç âyetini müteakip vârit olmuştur.

⁵ Yani İsrail oğulları.

⁶ 1 — Tevrat'ın ahkâmına muhalefet etmek. 2 — Haz-

ret-i Zekerıyya ve Yahya'nın katliyle Hazret-i İsa'nın katline kalkışmak.

⁷ Katletmek, esir etmek, yağma etmek için.

⁸ Hazret-i Davut ve Süleyman zamanlarında ve Babil esaretinden sonra.

⁹ Öldürmek, esir etmek, yağma etmek ile sizi dilhûn etmek.

¹⁰ Evvelki tahrip gibi tahrip etmek.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُذْتُمْ عُنَدَنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ
لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ۝ إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنُ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ۝
وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝
وَنَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشُّرْعَاءِ ۝ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا
۝ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَةً ۝ فَخَوَّانَا آيَةَ الْيَلِّ وَجَعَلْنَا آيَةَ
النَّهَارِ مُبْصِرَةً ۝ لِنَبْلُوًا أَفْضَلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِنَعْلَمَ أَعْدَدَ السَّيِّئِينَ
وَالْحِسَابُ وَكُلُّ شَيْءٍ فَصَلْنَا لَهُ نَفْصِيًا ۝ وَكُلُّ إِنْسَانٍ لَّزِمَتُهُ
طَائِرُهُ فِي عُنُقِهِ ۝ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كَنًّا ۝ بِأَلْفَيْهِ مَشْهُورًا ۝
أَفَرَأَيْتُمْ كَافِرًا ۝ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ۝ مَنْ أَهْدَىٰ
فَأَنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۝ وَمَنْ ضَلَّ فَأَنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۝ وَلَا تَزِرُ
وِزْرَهُ ۝ وَزَرَأُخْرَىٰ ۝ وَمَا كَأَمْ عَدِيبٍ ۝ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ۝ وَإِذَا
أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً ۝ أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ ۝ فَدَمَّرْنَا هَهَا تَدْمِيرًا ۝ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ
بَعْدِ نُوحٍ ۝ وَكُنْ بِرَبِّكَ ذَلُولًا ۝ عَبْدًا وَخَيْرًا ۝ بِصِيرًا ۝

(8) asâ rabbüküm en yerhameküm, ve in udtüm udnâ, ve ce'alnâ cehenneme lilkâfiriyne hasıyrâ (9) inne hâzelkur'âne yehdiy liletiy hiye akvemü ve yübeşşirül-mü'mininelleziyne ya' melûnessâlihâti enne lehüm ecren kebiyrâ (10) ve ennelleziyne lâ yû'minûne bil'ahireti a'tednâ lehüm azâben eliy mâ (11) ve yed'ul'insânü bişşerri du'âehü bilhayr, ve kânel'insânü aculâ (12) ve ce'alnelleyle vennehare âyeteyni femehavnâ âyetelleyli ve ce'alnâ âyetennehari mubsıraten litebteguü fadlan min rabbiküm ve lita'lemü adedessi-niye velhisâb, ve külle şey'in fassalnahü tafsıylâ (13) ve külle insânin elzemnahü tâirehü fiy unukih, ve nuhricü lehü yev-melkıyâmeti kitâben yelkaâhü menşûrâ (14) ikre' kitâbek, kefâ binefsikelyevme aleyke hasıybâ (15) menihtedâ feinnemâ yehtediy linefsih, ve men dalle feinnemâ yadıllu aleyhâ, ve lâ tezırü vâziretün vizre uhrâ, ve mâ künnâ mu'azzıbiyne hattâ neb'asc resulâ (16) ve izâ erednâ en nühlıke karyeten emernâ mütrefiyhâ fefesekeü fiyhâ fehakka aleyhelkavlü fedemmernâhâ tedmiyrâ (17) ve kem ehleknâ minelkurûni min ba'di nüh, ve kefâ birabbıke bizünûbi ibâdihi habiy-ren basıyrâ.

(8) Olabilir ki Rabbiniz size merhamet eder, şayet siz, fesada dönerseniz biz de mucazata döneriz. Cehennemi kâfirlere zindan kıldık ¹. (9) Bu Kur'an yok mu? İşte o, pek doğru ve sağlam bir yola götürür. İyi amel işleyen mü'minlere, büyük mükâfata nail olacaklarını müjdeler. (10) Âhirete inananlar için de acıklı bir azap hazırladığımızı bildirir. (11) İnsan ² kendine iyilik ile dua eder gibi fenalık ile dua eder. İnsan çok acelecidir. (12) Biz gece ve gündüzü iki âlâmet kıldık, gece âlâmetini sükûnet için ışıksız, gündüz âlâmetini ise eşyayı görmek için ışıklı yaptık. Ta ki Rabbinizin inayetinden esbab-ı mâîşet isteyesiniz, senelerin sayısını, vakitlerin hesabını bilesiniz. Biz muhtaç olduğunuz her şeyi gereği gibi tafsil ettik. (13) Herkesin boynuna amelini doladık ³. Kı-

yamet günü ona amellerinin yazıldığı sayfaları çıkaracağız ki onu açılmış bulacaktır. (14) Ona bu sayfeleri oku, bugün hesap görmeye kendin kâfi geleceksin ⁴ denecek. (15) Her kim yol bulursa ancak kendisi için yol bulur, saparsa yine ancak kendisinin helâki için sapar, hiç bir günah-kâr başkasının günahını yüklenmez, biz peygamber göndermedikçe azap edecek değiliz. (16) Bir kasabayı helâk etmek istediğimiz zaman peygamber lisanıyla onların refah ve nimet sahiplerine ⁵ emrederiz. Onlar ise fasık kesilirler. Artık onlar azabı hak ederler, biz de o kasabayı hâk ile yeksan ederiz. (17) Nuh'tan sonra nice insan tabakalarını helâk ettik, Rabbinin kullarının günahlarına agâh olması, onları görmesi ceza için elverir.

¹ Veya onlara münhasır kıldık.

² Pek sıkılınca veya öfkelenince.

³ Veya amelinin uğursuzluğunu geçirdik. Yani kötü amel, kötü kişinin yoldaşdır.

⁴ Kendin, kendine bak da hesabını gör, ameline nasıl ceza verileceğini takdir et.

⁵ Yani elebaşlarına.

(18) me kâne yûriydül'âcilete accelnâ lehü fiyhâ mâ neşâû limen nûriydü sümme ce'alnâ lehü cehennem, yaslahâ mezmûmen medhûrâ (19) ve men erâdel'âhirete ve se'â leha sa'yehâ ve hüve mü'minün feülâike kâne sa'yühüm meşkûrâ (20) küllen nümiddü hâülâi ve hâülâi min atâi rabbik, ve mâ kâne atâü rabbike mahzûrâ (21) unzur keyfe faddalnâ ba'dahüm, alâ ba'd, ve lel'âhiretü ekberü derecatın ve ekberü tafdiylâ (22) lâ tec'al ma'allahi ilâhen âhare fetak'ude mezmûmen mahzulâ (23) ve kadâ rabbüke ellâ ta'büdü illâ iyyâhü ve bilvâlideyni ihsânâ, immâ yeblüganne indekelkibere ehadühümâ evkilâhümâ felâ tekul lehümâ üffin ve lâ tenherhümâ ve kul lehümâ kavlen kerimâ (24) vahfid lehümâ cenâhazzülli minerrahmeti ve kul rabbirhamhümâ kemâ rabbeyâniy sagıyrâ (25) rabbüküm a'lemü bimâ fiy nüfûsiküm, in tekûnû sâlihıyne feinnehü kâne lil'evvâbiyne gafûrâ (26) ve âti zekurbâ hakahü velmiskiıyne vebnessebiyli ve lâ tübezzir tebzıyrâ (27) innelmübezzıriyne kânü ihvâneşşeyâtıyn, ve kâneşşeytânü lirabbihî kefûrâ.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلِيهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ۖ وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيًا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ۖ كَلَّا نَتَدَّبَّرُهُ لَآءٍ وَهُوَ لَآءٍ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ۖ أَنْظِرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ الْكِبْرُ دَجَاجٌ وَكَبُرُتُفَضُّيلًا ۖ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُومًا ۖ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَيَالِ الَّذِينَ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ۖ وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّائِزْنَهُمَا كَأُمَّائِي فِي صَغِيرٍ ۖ رَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ أَصَاحِبِينَ فَإِنَّ كَانَ لِلَّهِ دَاوَابٌ غَفُورًا ۖ وَأَنَّ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقُّهُ وَالْمَسْكِينِ وَأَنَّ السَّبِيلَ وَلَا تَبْذُرْ ذَنْبًا ۖ إِنَّ الْمُبْذِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ۖ

(18) Her kim bu çabuk geçen dünyayı isterse dile-
diğimiz kimseye az çok istediğimiz miktarı burada
çabucak veririz. Sonra ona Cehennemi tahsis
ederiz. Oraya yerinmiş, halkın rahmetinden ko-
vulmuş olarak atılır. (19) Her kim mü'min oldu-
ğu halde âhireti ister, ona da gereği gibi çalışır-
sa işte onların çalışmaları meşkûr ve makbul olur.
(20) Her birine onlara da, bunlara da dünyada
Rabbinin vergisinden birbiri ardınca veririz. Rab-
binin vergisi hiçbir fertten geri tutulmaz. (21)
Baksana, onları nasıl birbirinden üstün tuttuk,
âhirette daha büyük dereceler, daha büyük üstün
tutmalar vardır. (22) Tanrı ile beraber başka bir
tapacak edinme, yoksa yerinir, yalnız bırakılır-
sın. (23 - 24) Rabbin kat'î olarak hükmetti: An-
cak, O'na tapın, analarınıza, babalarınıza iyilik

edin, şâyet gerek yalnız biri, gerek ikisi birden ya-
nında ¹ kocarsa sakın onlara «— Of, aman» de-
me ², yüzlerine bağırma ³, onlara tatlı söz söyle,
onlara karşı acıyarak ⁴, tezellül ve tevazu kanadı-
nı aç da de ki «— Yâ Rab! Onlar beni küçük ya-
şımda iken merhametle besledikleri gibi ⁵ sen de
şimdi onlara öyle merhamet et. (25) Rabbiniz kal-
binizde olanları ⁶ daha iyi bilir, ebeveyn hakların-
da iyilik ederseniz ⁷ Allah sizi yarlıgar, (bağışlar)
çünkü O günah ettikçe tövbe edenler hakkında
yarlıgayıcıdır (bağışlayıcıdır). (26) Hısımlara, yok-
sullara, yolda kalmışlara haklarını ver ⁸, mahını
ulu orta saçıp dağıtma. (27) Çünkü saçıp dağı-
tanlar şeytanın kardeşleridir. Şeytan ise Rabbi-
nin nimetine karşı nankör olmuştur.

¹ Eline baktıkları sırada.

² Bıkıp usandığını gösterme.

³ Veya katı sözler ile onları menetme.

⁴ Âr'dan korkarak değil.

⁵ Veya büyüttüklerinden dolayı.

⁶ Ebeveyninize karşı gelmek veya iyilikte bulunmak hususlarını.

⁷ Veya ebeveyn hakkında Allah'a muti' olursanız veya iyiliğe niyette sadıksanız.

⁸ Hallerine göre haklarını ver, zekât ver, yedir, içir.

وَأَيُّكُمْ يَتَّبِعُ عَنْهُمْ أَبْنَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ
قَوْلًا مَيِّسُورًا ۖ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا
تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ۖ إِنَّ رَبَّكَ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّكَ كَانَ عِندَ خَبِيرٍ بِصِيرٍ
ۖ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ حَسْبَهِ إِمْلَاقٌ لَكُمْ نَزَعْتُمْ وَأَيُّكُمْ إِنْ
قَتَلَهُمْ كَانَ خِطَاً كَبِيرًا ۖ وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ أَنْ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ
سَبِيلًا ۖ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ
قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ
إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ۖ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۖ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۚ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ۖ
وَأَوْفُوا الْكَيْلَ ۚ إِنَّا كُنْتُمْ وَزُنُوبًا بِالْقِيسِ طَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۚ ذَلِكَ
خَبَرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۖ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۚ إِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ۖ وَلَا تَمْسُرْ
فِي الْأَرْضِ مَرَحًا أَنْ كُنْتَ تَخْرُجُ فِي الْأَرْضِ وَكُنْ تَبْلُغُ الْجِبَالَ
طُولًا ۖ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۖ

(28) ve immâ tu'ridanne anhumübtigaâe rahmetin min rabbike tercûha fekul le-
hüm kavlen meysûrâ (29) ve lâ tec'al yedeke mağlûleten ilâ unukike ve lâ tebsuthâ küllelbastı fetak'ude melûmen mahsûrâ (30) inne rabbeke yepsüturrız-
ka limen yeşâü ve yakdır, innehü kâne bi'ibâdihî habiyren basıyrâ (31) ve lâ taktülû evlâdeküm haşyete imlâak, nah-nü nerzukahüm, ve iyyâküm inne katle-
hüm kâne hit'en kebiyrâ (32) ve lâ takrebûzzinâ innehü kâne fâhişeh, ve sâe sebiylâ (33) ve lâ taktülünnefselletiy har-remallâhü illâ bilhakk, ve men kutile mazlûmen fekad ce'alnâ liveliyyihî sultân-
nen felâ yüsriş fiylkatl, innehü kâne mansûrâ (34) ve lâ takrebû mâlelyetiymi illâ biletıy hiye ahsenü hattâ yeblüga eşüd-
deh, ve evfû bil'ahd, innel'ahde kâne mes'ûlâ (35) ve evfûlkeyle izâ kiltüm ve-zinû bilkıstâsilmüstekiym, zâlike hayrun ve ahsenü te'viylâ (36) ve lâ takfü mâ leyse leke bihi ilm, innessem'a velbasara velfuâde küllü ulâike kâne anhü mes'ûlâ (37) ve lâ temşı fiyl'ardı merehâ, inneke len tahrikal'arda ve len teblügalcibâle tûlâ (38) küllü zâlike kâne seyyiühü inde rabbike mekrûha.

(28) Şâyet Rabbinden umduğun rahmete baka-
rak ¹ onlardan ² yüz çevireceksen onlara tatlı
dil ile cevap ver. (29) Cimrilikle elini boynuna
bağlama, israf ile büsbütün de açma, yoksa me-
lâmet ve hasret içinde kalırsın ³. (30) Rabbin di-
lediği kimsenin rızkını genişletir, dilediğinin rız-
kını da iktizasına göre darlaştırır. Allah kulları-
nın işinden haberdardır, onları görür. (31) Evlâ-
dınızı fakirlik fukaralık korkusuyla öldürmeyin,
biz onlara da, size de rızklarınızı veririz. Çünkü
onları öldürmek büyük bir kabahattir. (32) Zina-
ya yaklaşmayın. Çünkü o, hayasızlıktır, ne kötü
bir yoldur. (33) Allah'ın öldürmesini haram kıl-
dığı kimseyi öldürmeyin, meğer ki bîhakkın ol-
sun ⁴. Her kim mazlûmen öldürülürse onun veli-

sine tasallût hakkı veririz ⁵. Artık o da katilde
ileri gitmesin ⁶ çünkü o, yardım görmüştür. (34)
Yetim sinn-i rüşte bâliğ oluncaya kadar onun ma-
lına yaklaşmayın. Meğer ki güzel bir veçhile ol-
sun ⁷. Ahti yerine getirin. Çünkü ahit her halde
sorulacaktır. (35) Ölçtüğünüz zaman ölççeği yeri-
ne getirin, doğru terazi ile tartın. Bu hal daha iyi-
dir, akıbeti daha güzeldir. (36) Bilmediğin bir şe-
yin arkasına düşme. Çünkü kulak, göz, gönül hep-
sinden sahibi sorulacaktır. (37) Yeryüzünde
sallana sallana yürüme, çünkü yeri delip nihaye-
tine varamazsın, uzunlukta dağa da erişemez-
sin ⁸. (38) Bütün bunların fenası ⁹ Rabbinin ya-
nında nahoş bir şeydir.

¹ Verecek bir şey olmadığı halde geleceğe rızka baka-
rak.

² Hısımlar, yoksullar, yolda kalmışlardan.

³ Evvelkisinde seni kınarlar, ikincisinde de sen hasret
çekersin.

⁴ Kıyas ile, had ile olsun.

⁵ Katili kısasen öldürmek veya diyetini almak veya af

etmek haklarını vârisi olan velisine veririz.

⁶ Katilden başkasına geçmesin, katile işkence yap-
masın.

⁷ Nümasına çalışılsın.

⁸ Boyun dağa yetişmez.

⁹ 22'nci âyetten biri olan, memnu olanlar.

(39) zâlike mimmâ evhâ ileyke rabbûke minelhikmeh, ve lâ tec'al ma'allâhi ilâhen âhare fetülkââ fiy cehenneme melûmen medhûrâ (40) efeasfâküm rabbûküm bilbeniyne vettehaze minelmelâiketi inâsâ, inneküm letekuûlûne kavlen azîymâ (41) ve lekad sarrafnâ fiy hâzelkur'ânî liyezzekkerû, ve mâ yeziydühüm illâ nüfûrâ (42) kul lev kâne ma ahû âlihetün kemâ yekuûlûne izen lebteğav ilâ ziyârşî sebiylâ (43) sübhânehü ve teâlâ am mâ yekulûne ulüvven kebiyrâ (44) tusebbihu lehüssemâvâtisseb'u vel'ardu ve men fiyhinn, ve in min şey'in illâ yüsebbihu bihamdihî ve lâkin lâ tefkahûne tesbiyhahüm, innehü kâne haliymen gafûrâ (45) ve izâ kara'telkur'âne ce'alnâ beyneke ve beynelleziyne lâ yû'minûne bil'âhireti hicâben mestûrâ (46) ve ce'alnâ alâ kulûbihim ekinneten en yefkahûhü ve fiy âzânihim vakrâ, ve izâ zekerte rabbeke fiylkur'ânî vahdehü vellev alâ edbârihim nüfûrâ (47) nahnü a'lemü bimâ yestemi'ûne bihî iz yestemi'ûne ileyke ve iz hüm necvâ iz yekuûluzzâlîmûne in tettebi'ûne illâ recülen meshûrâ (48) unzur keyfe darabû lekel'emsâle fedallû felâ yestetiy'ûne sebiylâ (49) ve kaâlû eizâ künnâ izâmen ve rûfâten einnâ lemeh'ûsûne halkan cediydâ.

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ۖ أَفَأَصْفِيكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَقَوْلُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ۖ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ۖ قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَابْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ۖ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۖ تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّ كَانِ جَلِيمًا عَفُورًا ۖ وَإِذَا قُرَأَ الْقُرْآنُ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا ۖ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذُكِّرْتِ رَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ أَنَّ عَلَىٰ آذَانِهِمْ نُفُورًا ۖ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِإِذِ اسْتِمَاعِهِمْ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ يُخَوِّذُ بِقَوْلِ الظَّالِمِينَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْهُورًا ۖ أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ۖ وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرَفًا إِنَّا لَبَعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ۖ

(39) İşte bunlar Rabbinin sana vahyettiği hikmettir. Tanrı ile beraber başka bir tapacak edinme, yoksa yerinerek, kovularak Cehennem'e atılırsın. (40) Rabbiniz size erkek çocukları ayırdı da kendisi meleklerden kız çocukları mı edindi? Hakikaten siz pek büyük bir söz söylüyorsunuz. (41) * Biz, bu Kur'an'da o mânayı ¹ öğüt kabul etsinler diye tekrar ettik. Halbuki bu, onların nefretlerinden ² başka bir şeyi artırmıyor. (42) Onlara de ki eğer dedikleri gibi Tanrı ile beraber başka tapacaklar bulunsaydı bu halde Arş sahibi olan zatı def' için bir yol araştırırlardı. (43) Allah onların dediklerinden tamamıyla münezzeh-tir, pek yücedir. (44) O'na yedi gök, yer, orada bulunanlar tespih ederler. Hiç bir şey yoktur ki O'na hamd ile tespih etmesin. Fakat siz onların

tespihlerini anlamazsınız ³. Allah yavaştır, yarlı-gayandır (bağışlayandır). (45) Kur'an'ı okurken seninle, âhirete inanmayanlar arasına örtecek bir perde çekeriz ⁴. (46) Onu anlamamaları için kalp-leri üzerine perdeler, kulaklarına işitmek için ağırlık koyduk. Kur'an'da Rabbinin bir tek olarak zikrettiğin zaman onlar nefret ederek dönüp gi-derler. (47) Biz, sana Kur'an okurken kulak ver-dikleri, zalimler, «— Siz ancak büyüğü ⁵ bir ada-ma tâbi olursunuz». Diye aralarında gizli gizli söyledikleri vakit neye kulak verdiklerini ⁶ daha iyi biliriz. (48) Baksana: Seni kimlere benzetti-ler ⁷ de sapıtılar, onların doğru yol bulmaya güç-leri de yoktur. (49) Biz, kemik, döküntü ve kırıntı olunca yeniden yaratılıp dirilecek miyiz? dedi-ler.

¹ Oğuldan, kızıdan vâreste olmak mânasını.

² Veya haktan dür olmalarından.

³ Çünkü anladığınızı dil ile değildir.

⁴ Seni göremezler, sana suikast edemezler.

⁵ Veya cinirli, yani melek değil insan.

⁶ İstihza ettiklerini, aralarında konuştuklarını.

⁷ Şair dediler, kâhin dediler, şâhir dediler, mecnûn dediler.

قُلْ نُوْحًا اِحْمَارَةً اَوْ حَدِيدًا ۝ اَوْ خَلْقًا مَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ
فَسَقُولُوْنَ مَنْ يَّبْعِدُ نَاظِلُ الَّذِي فُطِرْكَ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَيَسْتَنْصِفُوْنَ
اِلَيْكَ رُؤُوسُهُمْ وَيَقُولُوْنَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى اَنْ يَكُوْنَ قَرِيْبًا ۝ يَوْمَ
يَدْعُوْكُمْ فَتَسْتَجِيْبُوْنَ بِمَجْدٍ وَتَظُنُّوْنَ اَنْ لَيْتُمْ اِلَّا قَلِيْلًا ۝
وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّذِي هُوَ اَحْسَنُ اَنْ لِّلشَّيْطَانِ بَيِّنَاتٌ
بَيْنَهُمْ اَنْ لِّلشَّيْطَانِ كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِيْنًا ۝ رَبُّكُمْ
اَعْلَمُ بِكُمْ اَنْ يَشَاءَ رَحْمَتُكُمْ اَوْ اَنْ يَشَاءَ عَذَابُكُمْ وَمَا اَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۝ وَرَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّيْنَ عَلَى بَعْضٍ وَانْتِخَاْنَا دَاوُدَ
زَبُوْرًا ۝ قُلْ اَدْعُوْا الَّذِيْنَ رَعَيْتُمْ مِنْ دُوْنِ فَلَا يَمْلِكُوْنَ
كَشْفَ الضَّرِّ عَنْكُمْ وَلَا جَبُوْرًا ۝ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ
يَدْعُوْنَ اِلٰى رَبِّهِمْ الْوَسِيْلَةَ اِيْنَهُمْ اَقْرَبُ وَيَخْرُوْنَ رَحْمَةً
وَيَحٰفُوْنَ عَذَابًا اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُوْرًا ۝ وَاِنْ
مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُنْهَكُوْهَا قُلْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَوْ مَعَدْبُوْهَا
عَذَابًا شَدِيْدًا كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتٰبِ مَسْطُوْرًا ۝

(50) kul kûnû hicâreten ev hadiydâ (51) ev halkan mimma yekbürü fiy sudûri-küm, feseyekuûlûne men yû'iydünâ, kulilleziy fataraküm evvele merreh, feseyün gîdûne ileyke ruüşehüm ve yekuûlûne metâ hû, kul asâ en yekûne kariybâ (52) yevme yed'ûküm fetestecibûne bihamdihi ve tezunnûne in lebestüm illâ kaliylâ (53) ve kul li'ibâdiy yekuûlûlletiy hiye ahsen, inneşseytâne yenzegu beynehüm, inneşseytâne kâne lil'insâni adüvven mübiynâ (54) rabbüküm a'lemü biküm in yeşe' yerhamküm ev in yeşe' yü'azzib-küm, ve mâ erselnâke aleyhim vekiyâ (55) ve rabbûke a'lemü bimen fisysemâvâti vel'ard, ve lekad faddalnâ ba'dan-nebiyyiye alâ ba'dın ve âteynâ dâvûde zebûrâ (56) kulid'ülleziiyne ze'amtüm min dühîhi felâ yemlikûne keşfeddurri anküm ve lâ tahviylâ (57) ulâikelleziyne yed'ûne yebteguûne ilâ rabbihimülvesiyete eyyühüm akrabü ve yercûne rahmetühü ve yehâfûne azâbeh, inne azâbe rab-bike kâne mahzûrâ (58) ve in min kar-yetin illâ nahnü mühlîkühâ kable yevmil-kıyâmeti ev mu'azzibühâ azâben şediydâ kâne zâlike fiylkitâbi mestûrâ.

(50 - 51) Onlara de ki siz faraza taş veya demir olunuz, yahut sizce büyük görünen mahlûk ¹ olunuz ², akabinde onlar «— Bizi kim diriltecektir» diyeceklerdir. De ki ilk defa sizi yaratan Tanrı diriltecek. Onlar sana başlarını sallayarak istihza ile bu, ne zaman olacak derler. De ki bu, yakında olabilecek. (52) O gün, Allah sizi çağırarak. Siz O'na hamd ederek icabet edeceksiniz. Ancak az bir vakit ³ kaldınız zannedeceksiniz. (53) Mü'min kullarıma de ki, müşriklere yumuşak söz söyle-sinler. Çünkü şeytan aralarına fesat sokar, şeytan insana apaşikâr bir düşmandır. (54) Rabbiniz, si-zi daha iyi bilir, dilerse sizi esirger, dilerse sizi azaba duçar eder. Biz seni onlara vekil gönder-

medik ⁴. (55) Rabbin, göklerde ve yerde olanı daha iyi bilir ⁵. * Peygamberlerin bazısını bazı-sından üstün kıldık, Davud'a da Zebur verdik ⁶. (56) Onlara de ki Tanrı'dan başka mâbut zaim ettiklerinizi çağırın ⁷, onlar sizden ne bir sıkıntı-yı kaldırmaya, ne onu başka bir yere döndürme-ye kaadir değillerdir. (57) O mâbutlar, içlerinden Allah'a en yakın olanı kendileri için Rablerine ta'at ile yakın olmayı araştırırlar, rahmetini umar-lar, azabından korkarlar ⁸. Çünkü Rabbinin aza-bı sakınılmaya değer. (58) Hiç bir kasaba yoktur ki kıyamet gününden evvel onu helâk etmiş ol-mayalım veya şiddetli bir azap ile ⁹ azap etme-yelim. Bu cihet kitapta ¹⁰ yazılıdır.

¹ Hayat kabulü hususunda indinizde daha müsteb'it bir şey veya dağ, gök, yer olunuz. ² Ölümlü bakalım, ölebilir misiniz. Ölseniz de Allah yine sizi diriltir. ³ Dünya-da veya kabirde az bir vakit kaldınız. ⁴ Onları imana ic-bar edecek değilsin. ⁵ Bunun için dilediğine nübüvvet ve-

rir. ⁶ Davud'a Zebur vermekle üstün tuttuk. yoksa salta-nat vermekle üstün tutmadık. ⁷ Melekler ile cinni, İsa ve Üzeyir Aleyhisselâmı. ⁸ Nasıl olur da onlar mâbut olur-lar. ⁹ Katil, kıtlık ve saire gibi. ¹⁰ Levh-i Mahfuz'da.

(59) ve mâ mene'ânâ en nürsile bil'âyâtî illâ en kezzebe bihel'evvelûn, ve âteynâ semûdennâkate mubsîraten fezalemû bihâ, ve mâ nürsilü bil'âyâtî illâ tahviyfâ (60) ve iz kulnâ leke inne rabbeke ehâta binnâs, ve mâ ce'alnelrü'yâletiy ereynâke illâ fitneten lihnâsi veşşeceretelmel'ûnete fiylkur'an, ve nühavvifühüm femâ yeziydühüm illâ tугyânen kebiyrâ (61) ve iz kulnâ lilmelâiketiscüdû liâdeme feseceğû illâ ibliys, kaâle e'escüdü limen halakte tıynâ (62) kaâle ere'eyteke hâzelleziy kerremte aleyye lein ahharteni ilâ yevmilkiyâmeti leahtenikenne zürriyyetehü illâ kaliylâ (63) kaâlezheb femen tebl'ake minhüm feinne cehenneme cezâüküm cezâen mevfûrâ (64) vestefiz menisteta'te minhüm bisavtike ve eclub aleyhim bihaylike ve recilike ve şârihküm fiyl'emvâli vel'evlâdi vaidhüm, ve mâ ya'idü hü-müşşeytânü illâ gurûrâ (65) inne ibâdiy leyse leke aleyhim sultân, ve kefâ birab-bike vekiyâ (66) rabbükümülleziy yüzciy lekümülfülke fiylbahri litebteguû min fadlih, innehü kâne biküm rahıymâ.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا ۖ وَآذَقْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا
جَعَلْنَا الرِّءَايَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ۖ
وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
قَالَ اسْجُدْ لِمَنْ خَلَقْتُ طَيْبًا ۚ قَالَ أَرَأَيْتَ هَذَا الَّذِي
كَرَّمْتَ عَلَى كُنُوزِ آخَرِينَ إِلَيَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ لَأَسْتَكْبِرَنَّ عَنْ رِيتِهِ
إِلَّا قَلِيلًا ۚ قَالَ أَهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ
جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ۚ وَاسْتَفْرَزَ مِنْهُمَا سَاطَعَتِ
مِنْهُمْ بَصِيرَتُكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمُ بَخِيلُكَ وَمَخِيلُكَ وَسَارِكُهُمْ
فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَفْلاَدِ وَعِذْهُمْ وَمَا يَعْزُدُكُمُ الشَّيْطَانُ
إِلَّا غُرُورًا ۚ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكُنْ
بِرَبِّكَ وَكِيلًا ۚ رَبُّكُمْ الَّذِي يُزْجِي لَكُمْ الْفُلْكَ
فِي الْبَحْرِ لِيَنْتَعِلُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنْ كَانُوا رَاحِمِينَ ۚ

(59) Evvelkiler mucizeleri yalan saymasalardı o istedikleri mucizeleri şimdi göndermeye bizim için hiç bir mâni yoktu. Semud kavmine dişi deveyi görünür bir mucize vermiştik. Onlar deveyi itlâf etmekle kendilerine zulüm ettiler. Biz mucizeleri ancak korkutup inanmaları için göndeririz. (60) Hani «— Sana Rabbin nâs'ı ilim ve kudretiyle kuşatmıştır» ¹ demiştik. Sana gösterdiğimiz rüyayı ², Kur'an'da mezkûr olan mel'un ağacı ³ nâs arasında fitneye ve ihtilâfa düşürmekten başka bir şey yapmadık ⁴. Biz onları korkuturuz, bu ise aşırı olan taşkınlıklarını artırmadan başka bir şey yapmıyor. (61) Hani biz meleklerle Âdem'e secde edin demiştik ⁵. İblis'ten maadası secde etmişlerdi. İblis «— Senin çamurdan yarattığına ben secde mi ederim?» demişti. (62) İblis «— Ben-

den üstün tuttuğun bu adamı bana bildir * Be-ni kıyamet gününe kadar tehir edersen az bir miktarı hariç olmak üzere onun zürriyetini kendime bent edeceğim ⁷» dedi. (63) Allah buyurdu: «— Buradan çekil. Onlardan her kim sana tâbi olursa sizin cezanız Cehennem olur. Bu, şümüllü bir cezadır»; (64) «— Onlardan gücün yettiklerini sesinle yerinden oynat. Üzerlerine süvarinle, piyadenle yürü, onlar ile emvâlde, evlâtta ortak ol ⁸, onlara vaatlerde bulun ⁹. Şeytan aldatmadan başka bir şey vaatmez»; (65) «— Benim halis kullarıma senin hiç bir tasallûtun olmaz. Rabbinin vekil ve gözetici olması elverir ¹⁰». (66) Rabbiniz, sizin için denizde gemileri yürütür ki O'nun inayetinden mâişetinizi araştırasınız. Çünkü O, hakkınızda merhametlidir.

¹ Veya Rabbin Kureys'i azap ile kuşatacaktır. Artık hiç bir kimseden korkma. ² Miraç gecesini veya Hüdeybiye senesinde veya Bedir senesinde gördüğü rüyayı. ³ Yiyen kimse açlığından dolayı lânete başlayan ağaç veya Cehennemde biten (o ağaçtan yiyenlere Kur'an lânet eder) yani zekkum ağacını. ⁴ Gerek rüya ile veya Miraç ile, gerek Cehennemde biten zakkum ağacı ile birtakım halk fitneye ve ihtilâfa düşmüşler, hatta bazıları mürted bile olmuşlar-

dı. ⁵ Âdem ve İblis kıssası saadet ve şekavetin mebnası olmakla Kur'an-ı Mübin'de çok tekrerrür etmiştir. Sait Âdem'e şaki İblis'e uyan oluyor. ⁶ Ne dersin. Niye bunu benden üstün kıldın. ⁷ Azdırıp helâk edeceğim. ⁸ Çünkü Kureys mallarını putlara adarlar, «— Bu oğlumu bana fi-lân bağışladı» derlerdi. İşte bunlarda şeytan ortak olur demektir. Yahut veled-i zinada çalınan mallarda ortak olur. ⁹ «Kıyamet yok» de. ¹⁰ Onları senden korur.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مِنْتُمْ دَعْوَانَا إِلَّا يَدُنَا نَحْنُ الْكَاثِبُونَ
 إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْبَرُّ الْيَاسَافَ الَّذِي لَا يَنْجِيكُمْ مِنْهُ
 أَنْ تَخْشَوْا دُونَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُ الْكَافِرِينَ
 فِي شَيْءٍ مِمَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ إِلَّا يَدُنَا نَحْنُ الْكَاثِبُونَ
 الْآخِرَى فَرُسِلَ عَلَيْكُمْ فَأَصْحَابُكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ فَيُغْرِقُكُمْ بِمَا كُفَرْتُمْ
 ثُمَّ لَا تَجِدُ الْكَافِرِينَ يَتَّبِعُونَكُمْ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ
 وَجَعَلْنَا هُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ رِزْقًا فَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
 وَفَضَّلْنَا هُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝ يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ
 أَنْاسٍ بِإِمامِهِمْ فَمَنْ أَؤْتِي كِتَابًا بِمِيسَةٍ فَأُولَئِكَ يَفْرَحُونَ
 كِتَابَهُمْ وَلَا يَظْلُمُونَ فِتْيَانًا ۝ وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى
 فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا ۝ وَإِنْ كَادُوا
 لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوتِيَ وَحْيَنَا أَلَيْكَ الْفِتْنَةُ عَلَيْنَا غَيْرُهُ
 وَإِذَا لَا تَجِدُ الْكَافِرِينَ يَتَّبِعُونَكُمْ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ
 كَذَنْ تَرَكْنَا إِلَيْنَا هُمْ شَيْئًا فَلَمَّا كَانُوا فِي أَعْيُنِنَا
 الْحَيَوةَ وَضَعْنَا لِمَنْ أَشَاءَ نُشْرَ لَا تَجِدُ الْكَافِرِينَ يَتَّبِعُونَكُمْ

(67) ve izâ messekümüduddurru fiylbahri dalle men ted'üne illâ iyyâh, felemmâ neccâküm ilelberri a'radtüm, ve kânel'insânü kefürâ (68) efe'emintüm en yahsife biküm cânibelberri ev yürsile aleyküm hâsiben sümme lâ tecidü leküm ve-kiylâ (69) em emintüm en yu'iydeküm fiyhi târeten uhrâ feyürsile aleyküm ka-âsifen minerriyhı feyugrikaküm bimâ kefertüm sümme lâ tecidü leküm aleynâ bihi tebiy'â (70) ve lekad kerremnâ beniy âdeme ve hamelnâhüm fiylberri velbahri ve razaknâhüm minettayibâti ve faddalnâhüm alâ kesiyrin mimmen halaknâ tafdıylâ (71) yevme ned'ü külle ünâsin bi'imâmihim, femen ütiye kitâbehû biyemiynihi feulâike yakreüne kitâbehüm ve lâ yuzlamüne fetiylâ (72) ve men kâne fiy hâzihî a'mâ fehüve fiyl'âhireti a'mâ ve edallü sebiylâ (73) ve in kâdû leyefftinûneke anilleziy evhaynâ ileyke litefteriye aleynâ gayreh, ve izen lette-hazûke haliylâ (74) ve lev lâ en sebbet-nâke lekad kidte terkenü ileyhim şey'en kaliylâ (75) izen le'ezaknâke dı'fahayâti ve dı'falmemâti sümme lâ tecidüleke aleynâ nasıyrâ.

(67) Size, denizde bir sıkıntı ¹ dokunsa Tanrı'dan başka taptıklarınız kaybolur, gider ². Fakat O, sizi korkudan kurtarıp karaya çıkarınca yine dönüklük edersiniz. İnsan nankördür. (68) O'nun, karanın bir tarafını sizinle beraber yere geçirmeyeceğinden, yahut üzerinize taşlı bir kasırga göndermeyeceğinden emin mi oldunuz? Sonra siz hiç bir vekil ve hâmi bulamazsınız. (69) Yoksa Allah'ın sizi, tekrar denize iade ettirerek şiddetli bir fırtına gönderip nankörlüğünüze karşı boğmaya-çağından emin mi oldunuz? Sonra bize karşı kurtaracak yardımcı, arayacak bir hâmi bulamazsınız. (70) * Biz Âdem oğullarını şerefli kıldık. Onları denizde, karada taşıttık. Kendilerine pâk şeylerden rızık verdik ³. Onları yarattığımız mah-

lûkatın çoğundan bütün bütün üstün tuttuk. (71) O gün herkesi pişüvalarıyla beraber çağıracağız. Onlardan her kimin Kitabı sağ eline verilirse onlar Kitaplarını sevine sevine okurlar. Kıl kadar haksızlığa uğramazlar. (72) Her kim bu dünyada kör davranır ise öbür dünyada da kör kalacak, belki daha ziyade yoldan sapacaktır. (73) Onlar vahyettiğimiz şeyden başkasını bize iftira edesin diye seni az kalsın o vahiyden döndüreceklerdi, o zaman seni candan bir dost edineceklerdi. (74) Eğer hakta seni sabit kılmısaydık * az kalsın onlara biraz meyil edecektin ⁴. (75) O halde sana diriliğin, ölümün iki katını ⁵ tattıracaktık. Sonra bize karşı hakkıyla hiç bir yardımcı bulamayacaktın.

¹ Boğulmak korkusu. ² Yani siz yalnız Tanrı'dan medet umarsınız. ³ Yani hepsini Âdem oğulları için yarattık. ⁴ Sekif cemaatinden bir kısmı zekâtta, namazdan af olunmak gibi birtakım şartlar ile imana gelmek istemişler, bu hususta da ısrar etmişlerdi. Peygamberimiz bunların imana gelmelerini arzu ediyordu, bir müddet sükûte vardı. Sü-

kûtünden onlar ümide düştüler. Bunun üzerine âyet-i kerîme nâzil oldu. Veya müşrikler Peygamberimizi dinden döndürmek kastında bulundular. Allah Peygamberimizi din-i kavimde tesbit etti. Yani ismet Allah'ın tevfiikiyledir. ⁵ Dünya ve âhiret azabını.

(76) ve in kâdû leyestefizzûneke minel'ardı liyuhricûke minhâ ve izen lâ yelbe-sûne hilâfeke illâ kaliylâ (77) sünnete men kad erselnâ kableke min rûsulînâ ve lâ tecidû lisünnetinâ tahviylâ (78) ekımissalâte lidülûkişşemsi, ilâ gasakıl-leyli ve kur'ânel-fecr, inne kur'ânel-fecri kâne meşhûdâ (79) ve minelleyli fetehec-ced bihi nâfileten leke asâ en yeb'aseke rabbûke makaâmen mahmûdâ (80) ve kul rabbi edhlıniy müdhale sıdkın ve ah-ricniy muhrecc sıdkın vec'al liy min le-dünke sultânen nasıyrâ (81) ve kul câel-hakku ve zehekallbâtıl, innelbâtıla kâne zehûkaâ (82) ve nünezzilü minelkur'ani mâ hüve şifâün ve rahmetün lilmü'mi-niye ve lâ yeziydüzzâlimiye illâ hasârâ (83) ve izâ en'amnâ alel'insâni a'rada ve nâ bicânibih, ve izâ messehuşşerrü kâne yeusâ (84) kul küllün ya'melü alâ şâkiletih, ferabbüküm a'lemü bimen hü-ve ehdâ sebiylâ (85) ve yes'elûneke anir-rûh, kulirrûhu min emri rabbiy ve mâ ütiytüm minel'ilmi illâ kaliylâ (86) ve lein şî'nâ lenezhebenne billezıy evhaynâ ileyke sümmelâ tecidü leke bihi aleynâ vekıylâ.

وَأَن كَادُوا لَيَسْتَفِيزُواكَ مِنَ الْأَرْضِ لَيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا فُتُورًا ۖ شَتَّىٰ مِمَّنْ قَدْ آتَيْنَا
كَتَبًا مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ۖ أَوِ الْضُلُوفَ
لِلْأُلُوكِ السُّمِيِّينَ إِلَىٰ غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ ۖ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
الْفَجْرَ كَانَ مَشْهُودًا ۖ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسُجِّدْ لَهُ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ
أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّخْمُودًا ۖ وَقُلْ رَبِّیْ أَدْخِلْنِي مَدْخَلَ
صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مَخْرَجَ صِدْقٍ وَأَجْعَلْ لِي مِنْ أَدْنَىٰكَ سُلْطَانًا
نَّصِيرًا ۖ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ ۚ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ
زَهُوقًا ۖ وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ
وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ۖ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَمَّنَ بِنَافِلَتِهِ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ۖ قُلْ كُلُّ
يَعْمَلْ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ ۖ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ۖ
وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ ۖ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ
مِنْ أَعْلَمِ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَلَكِنَّ شَيْئًا لَّنْذَهَبَ بِنَافِلَتِهِ
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ شَيْئًا لَّا تُفْجِدُ لَكَ بِهِ عِلْمَيْنَا ۖ وَإِكْلَافًا ۖ

(76) Onlar, seni iz'aç ile az kalsın Mekke topra-ğından ¹ çıkaracaklardı. Bu halde onlar da sen-den sonra pek az yerlerinde kalabilirlerdi. (77) Senden evvel gönderdiğimiz peygamberlerimiz ara-sında yolumuz ² buydu. Yolumuzda asla bir tahvil göremezsin. (78) Güneşin zevalinden ³ gece ka-ranlık basıncaya kadar namazı dosdoğru kıl, sa-bah namazını da kıl, çünkü sabah namazı görü-lür ⁴; (79) Gecenin bir kısmında da uyanıp gece namazı kıl, bu senin için artık bir ibadettir ⁵. Ümitvar ol ki Rabbin seni makam-ı Mahmud'a ⁶ getirecektir. (80) De ki «— Yâ Rab! Beni hoş-lukla ithal, hoşlukla ihraç et ⁷. Bana tarafından hakkıyla yardımcı bir kuvvet ⁸ ver». (81) De ki hak geldi, bâtıl ⁹ yok oldu. Çünkü bâtıl daima

yok olur. (82) Kur'an'dan indirdiğimiz şey mü'-minlere şifa ve rahmettir, Kur'an ancak zalimlerin inkârlarından dolayı ziyankârlıklarını artırır. (83) Her ne zaman biz insana sıhhat ve nimet gibi ni-met verecek olsak o, şükürden yüz çevirerek yan çizer, ona hastalık, fakirlik gibi bir fenalık doku-nursa hemen pek ümitsiz olur. (84) De ki herkes kendi seciyesine göre işler, Rabbinizin en doğru yol bulanı daha iyi bilir ¹⁰ (85) Sana ruhu soru-yorlar, onlara de ki ruh Rabbinin fermanından-dır ¹¹, size az bir ilim verilmiştir. (86) * Dilesey-dik sana vahiy ettiğimiz Kur'an'ı ortadan kaldı-rırdık, sonra sen bize karşı hiç bir vekil bula-mazdın.

¹ Veya Medine toprağından. ² Onları yerlerinden çı-karmak hususundaki âdetimiz. ³ Veya grubundan. ⁴ Bir-çok cemaat tarafından görülür veya melekler o zaman ha-zır olurlar. ⁵ Sana mahsus bir fazilettir. Vücubu sana mahsustur. Farz üzerine zâit bir fazilettir. ⁶ Kıyamette şefaat-i kübra makamına. ⁷ Beni Medine'ye veya kabre herhangi bir yere ithal et ki orada nahoş bir şey görme-

yeyim. Mekke'den veya kabirden veya herhangi bir yerden beni öyle bir ihraç et ki gözüm arkada kalmayın, itibarım ile çıkayım. ⁸ Veya kavi bir mülk, bir hüccet. ⁹ İslâm geldi, küfür yok oldu. ¹⁰ Öylece sevap verir. ¹¹ Yahut «Rabbinin bildiği ilimdendir. Veyahut Kur'an Rabbinin vah-yidir», veyahut Cebrail Rabbinin emriyle iner».

إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ۝ قُلْ لَنْ أَجْمَعِيَ الْإِنْسَ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ۝ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ۝ وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِكَ حَتَّى تُنْزِلَ عَلَيْنَا مِنْ لَدُنْهِ يَنْبُوءًا ۝ أَوْ تَكُونَ لَكِ جَنَّةٌ مِنْ نَجِيلٍ وَعَيْنُكَ فَتُفْجِرُ الْأَنْهَارَ خِلَافَ مَا تُبْجِرُ ۝ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَكَمَانٍ زَمْنًا كَمَا نَسْفَعُ عَلَى النَّاسِ كَمَا آتَى بِاللَّهِ وَالْمَلَكُ قَبِيلًا ۝ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرُفْقِكَ حَتَّى تُنْزِلَ عَلَيْنَا كِتَابًا أَنْفَرُوه ۝ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ۝ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۝ قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْسُونَ مَطْمَئِينَ لَآتَيْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ۝ قُلْ لَنْ يَأْتِيَ بِاللهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ أَنِّي كُنْتُ بَصِيرًا ۝

(87) illâ rahmeten min rabbik, inne fadlahü kâne aleyke kebiyrâ (88) kul leinic-teme'atil'insü velcinnü alâ en ye'tû bimisli hâzelkur'âni lâ ye'tûne bimislihî ve lev kâne ba'duhüm liba'dın zahiyârâ (89) lekad sarrafnâ linnâsi fiy hâzelkur'âni min külli meselin fe'ebâ ekserünnâsi illâ küfûrâ (90) ve kaâlû len nü'mine leke hattâ tefcürelenâ minel'ardı yenbû'a (91) ev tekûne leke cennetün min nahıylin ve inebin fetüfeccirel'enhâre hılâlehâ tefciyrâ (92) ev tûskıtassemae kemâ ze'amte aleynâ kisefen ev te'tiye billâhi velmelâketi kabiylâ (93) ev yekûne leke beytün min zuhrûfin ev terkaâ fiyssemâ, ve len nü'mine lirukıyyike hattâ tünezzile aley-nâ kitâben nakreüh, kul sübhâne rabbiy hel küntü illâ beşeren resûlâ (94) ve mâ mene'ennâse en yü'minû iz câe hümül-hüdâ illâ en kaâlû ebe'asallahü beşeren resûlâ (95) kul lev kâne fiylardı melâiketün yemsûne mutmainniyne lenezzelnâ aleyhim minessemâi meleken resûlâ (96) kul kefâ billâhi şehiyden beyniy ve beyneküm, innehü kâne bi'ibâdihî habiyren basıyrâ.

(87) Şu kadar ki Rabbinin merhametidir ki Kur'an'ı ipka etmiştir. O'nun sana karşı inayeti büyüktür. (88) De ki bu Kur'an gibi bir Kur'an daha getirmek için insan ile cin biraraya toplanıp yekdiğerlerine arka verseler bile yine onun gibi getiremezler. (89) * Biz, bu Kur'an'da nâs'a her bir misali dolandırdık ¹. Nâs'ın pek çoğu ancak nankörlükte ² bulundular. (90) Dediler ki «— Biz sana hiç bir zaman inanamayız; meğer ki bize yerden bir pınar çıkarasın». (91) «— Yahut senin hurma ağaçlarından, asmalardan bir bahçen olsun da ortasından güzel güzel ırmaklar akıtasın». (92) «— Yahut za'mın veçhile ³ göğü üzerimize parça parça düşüresin. Yahut Allah ile melekleri karşımıza getiresin ⁴». (93) «— Yahut senin al-

tından bir evin olsun, yahut göğe çıkasın. Bununla beraber bize okuyacağımız bir kitap indirmedikçe göğe çıktığına da kaabil değil inanamayız». Onlara de ki aman Yâ Rabbi! Ben peygamberliğe nâil olmuş beşerden başka bir şey miyim? (94) Kendilerine ayn-i hidayet olan Kur'an geldikten sonra halkı imandan men'eden sebep «— Allah insanı mı peygamber gönderir?» Demelerinden başka bir şey değildi. (95) Kendilerine de ki yeryüzünde gezer, sakın olur melekler olsaydı biz de onlara gökten melek bir peygamber gönderirdik ⁵. (96) De ki benimle sizin aramızda Tanrı'nın hakkıyla şahit olması elverir. Çünkü O, kullarının ahvalinden haberdardır, onları görür.

¹ Her nevi teşvik ve tahvifi ihbar ve hikem, vaat ve vaadi tekrar tekrar beyan ettik.

² Veya hakkı inkârda bulundular, nâs'tan maksat ehl-i Mekke'dir.

³ Dilesek onları yere geçirirdik veya üzerlerine göğü

parça parça düşürürdük mealindeki âyet-i kerime.

⁴ Veya sırasıyle önümüzden geçirsın veya şahit olarak getirsin.

⁵ Siz melek değilsiniz ki size melekten peygamber gönderelim. Beşere beşerden peygamber göndeririz.

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا
وَوَرَأَيْنَا تَفَنُّاهُ لِلنَّفَرَاءِ عَلَى النَّاسِ عَلَى مَكْنٍ وَنَزَلْنَا تَنْزِيلًا
قُلْ آمِنُوا بِاللَّهِ وَلَا تَوَفُّوهُنَّ إِلَّا الَّذِينَ يَدْعُونَ الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُنْزَلُ
عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلَّهِ قَانٍ بُجْدًا وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ
وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا وَيَخِرُّونَ لِلَّهِ قَانٍ يَكُونُ مِنْهُمْ لَمَعٌ لَمْ يُغْنِ
خُشُوعُهُمْ قُلْ ادْعُوا اللَّهَ وَأَدْعُوا الرَّحْمَنَ أَيُّمَا مَا تَدْعُوا فَلَهُ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوهَا وَاتَّبِعْ
بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَخْذَلْكُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا

سُورَةُ الْكَافِرَاتِ كَيْفَ تَكُونُ هِيَ مَائِدَةٌ سِتْرِيَّةٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا
فَيَمْلِكُنَا بِمَا سَآغَشِدْكَ مِنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ
يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنْ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا مَا كَثِيرٌ
فِيهِ أَبَدًا وَيُنْذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا

(105) ve bilhakkı enzelnâhü ve bilhakkı nezel, ve mâ ersalnâke illâ mübeşşiren ve neziyrâ (106) ve kur'ânen faraknâhü litakre'ehü alennâsi alâ müksin ve nezelnâhü tenziylâ (107) kul âminû bihi ev lâ tü'minû, innelleziyne ütül'ilme min kablihi izâ yütlâ aleyhim yahırrûne lil'ezkaâni süccedâ (108) ve yekuûlûne sübhâne rabbînâ in kâne va'dü rabbînâ lemef'ûlâ (109) ve yahırrûne lil'ezkaâni yebkûne ve yezıydühüm huşû'a (110) kulid'ullahe evid'urrahmân, eyyen mâted'û felehül'esmâülhusnâ, ve lâ techer bisalâ-tike ve lâ tühâfit bihâ vebteğı beyne zâ-like sebiylâ (111) ve kulilhamdülillâhilleziy lem yettehız veleden ve lem yekün lehü şeriykün fiylmülki ve lem yekün lehü veliyyün minezzüllü ve kebbirhü tekbiyrâ.

SÜRETÜL-KEHF

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elhamdülillâhilleziy enzele alâ abdi-hilkitâbe ve lem yec'al lehü ıvecâ (2) kayyimâ, liyünzire be'sen şediyyen min ledüh, ve yübeşşirelmü'miniynelleziyne ya'melünessâlihâti enne lehüm ecren hasenâ (3) mâkisiyne fiyhi ebedâ (4) ve yünzirelleziyne kaâlüttihazellâhü veledâ.

(105) Biz, Kur'an'ı ancak hak ile inzâl ettik, o da ancak hak ile indi ¹. Seni de ancak müjdeci, Allah azabıyla korkutucu gönderdik. (106) Nâs'a, aheste aheste okuman için Kur'an'ı âyet âyet, dağınık gönderdik. Onu uygun bir surette indirdik ². (107) Onlara de ki ona ister inanın, ister inanmayın. Evvelce kendilerine ilim verilen ehl-i Kitabın mü'minleri yok mu? Onlara Kur'an okunduğu zaman secde ederek yüz üstü kapanırlar. (108) «— Rabbimiz tamamıyla münezzehdir ³. Rabbimizin vaadi her halde yerine gelir» derler, (109) ağlaya ağlaya yüz üstü kapanırlar. Kur'an onların huşuunu artırır. (110) De ki Tanrıya dua edin veya esirgeyen Zat'a dua edin ⁴, hangisiyle dua ederseniz edin, onun (Er - Rahman, Er - Rahîm, Es - Selâm) gibi güzel adları vardır. Namazında

sesini çıkarma, kısma, ikisinin arasında bir yol bul. (111) De ki oğul edinmeyen, mülkte bir ortağı bulunmayan, zül ve acizden dolayı iş göreni bulunmayan Tanrı'ya hamdolsun. O'nu büyük bilerek büyüklüğün ile yâdet.

KEHF SÜRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1 - 2 - 3) Kendi kuluna, tarafından kâfirleri şiddetli bir ukubet ile korkutmak, iyi iş işleyen mü'minlere de, ebedî olarak kalacakları güzel bir mü-kâfat ile müjdelemek için eğrilikten âri, dosdoğru bir kitap inzâl eden Tanrı'ya hamdolsun. (4) Allah çocuk edindi diyenleri de korkutmak için Kitap inzâl etmiştir.

¹ Hikmete uygun indirdik, indirdiğimiz gibi kaldı. Hiç değişmedi.

² Hikmete, maslahata uygun olarak peyderpey indirdik.

³ Caymaktan, kâfirlerin dediklerinden.

⁴ Esirgeyen deyin, Rahman diye dua edin. Allah deyin, Allah diye dua edin.

⁵ Mekke'de nâzil olmuş, 110 âyettir.

(5) mâ lehüm bihi min ilmin ve lâ liâ-bâihim, kebûret kelimeten tahrücü min efvâhihim, in yakuûlûne illâ kezibâ (6) fele'alleke bahı'un nefseke alâ âsârihim in lem yû'minû bihâzelhadiysi esefâ (7) innâ ce'alnâ mâ aley'ardı ziynetin lehâ lineblüvehüm eyyühüm ahsenü amelâ (8) ve innâ lecâ'ilüne mâ aleyhâ sa'ıyden cürüzâ (9) em hasibte enne ashâbelkehfı verrakiymi kânû min âyâtina acabâ (10) iz evelfityetü ilelkehfı fekaâlû rabbenâ âtinâ min ledünke rahmeten ve heyyi'-lenâ min emrinâ reşedâ (11) fedarabnâ alâ âzânihim fiylkehfı siniyne adedâ (12) sümme be'asnâhüm lina'leme eyyühızbeyni ahsâ limâ lebisü emedâ (13) nah-nü nakussu aleyke nebe'ehüm bilhakk, innehüm fityetün âmenü birabbihim ve zidnâhüm hüdü (14) ve rabatnâ alâ kulûbihim iz kaâmû fekaâlû rabbünâ rabbüssemâvâti vel'ardı len ned'üve min dünihî ilâhen lekad kulnâ izen şatatâ (15) hâülâi kavmünettehazû min dünihî âli-heh, lev lâ ye'tüne aleyhim bisultânin beyyin, femen azlemü mimmenifterâ alallahi kezibâ.

مَا لَهُمْ بِرَمْنٍ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِإِبْرَاهِيمَ كِبَرٌ كَلِمَةً تَخْرُجُ
مِنْ فَوَاهِيهِمْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ۖ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
عَلَىٰ ثَمَرِهِمْ أَمْ يُؤْمِنُونَ بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ۖ إِنَّا جَعَلْنَا
مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّمَن يَنْبُؤُهُمْ إِلَهُهُمْ خَيْرٌ لِّمَنْ عَمِلَ ۖ
وَأَنَّا جَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ۖ أَمْ حَسِبْتَ
أَنَّا أَصْحَابُ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِن آيَاتِنَا عَجَبًا ۖ
إِذَا أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ
رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ۖ فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمُ
فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ۖ ثُمَّ بَعَثْنَا هُمُ لَنَعْلَمَ إِلَىٰ أَيِّ خَيْرٍ بَيْنَ
أَخْصَىٰ لِمَا لَبِئُوا أَمَدًا ۖ فَخَرَقْنَا خِطَابَهُمْ نَبَأَهُمْ
بِالْحَقِّ أَنَّهُمْ قَبِيْلَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَرِزْقَنَا هُمْ يَخْرُجُونَ ۖ
وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَن نَدْعُوهُمِنْ دُونِهَا فَذُوقُوا كَلَامَنَا ۖ فَطَمَسْنَا
هُؤُلَاءِ قُلُوبَهُمْ فَكَيْفَ يُفْقَهُونَ دُونِ الْهَيْمَةِ لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمُ
بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ مِّنْ أَظْلَمَ مِمَّنْ فَتَرَىٰ عَلَىٰ اللَّهِ كَذِبًا ۖ

(5) Böyle diyenlerin ne kendilerinin, ne babaları-nın bu bapta bir bilgileri yoktur. Ağzlarından çı-kan o söz ne büyük bir sözdür! Onlar yalandan başka bir şey söylemezler. (6) Yoksa onların bu söze ¹ inanmayıp yanından gittiklerine teessüf ederek kendini helâk mi edeceksin? ² (7) Biz, yeryüzünde bulunanları yer için ziynet kıldık ki nâs'ı deneyelim, bakalım hangisi daha güzel iş-lerde bulunacaktır. (8) Biz, yeryüzünde olanları dümdüz kuru bir yere çeviririz. (9) Kehf ve rekîm sahiplerini ³ âyetimiz içinde acip bir âyet mi san-dın ⁴? (10) Hani o yiğitler büyük bir mağaraya çekilmişler, «— Ey Rabbimiz! tarafından bize rahmet ⁵ ver, işimizde doğruyu rehber et» de-mişlerdi. (11) Biz de o mağarada onların kulak-larına nice yıllar perde koyduk ⁶. (12) Sonra uy-

kuda ne kadar kaldıklarını iki fıkradan hangisi-nin ⁷ onların mağarada eğleştikleri müddeti sayıp zapt edebildiğini ayırdetmek için onları uyandır-dık. (13) Biz, sana onların haberini doğruca nak-lediyoruz, onlar birtakım yiğitlerdi ki Rablerine inanmışlardı. Biz de onların hidayet ve sebatla-rını artırmıştık. (14) Onlar, padişahlarının önün-de durup şöyle söyledikleri zaman onların kalple-rine kuvvet ve metanet vermiştik: «— Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir. O'ndan başka hiç bir tapacağa tapmayız. Böyle ⁸ dersek küfürde haddi aşmış bir söz söylemiş oluruz». (15) «— Bu bi-zim vatandaşlarımız O'ndan başka birtakım tapa-caklar edindiler. Onlar bize apaçık bir burhan ge-tirmeliydiler. Allah'a karşı yalan uydurandan da-ha zalim kim olabilir? ⁹».

¹ Kur'an-ı Kerim'e. ² Kendini helâk etme. ³ «Kehf» büyük, mağaradır. Rekîm muhtelif mânaya gelir. Mağara-nın bulunduğu vadi, dağ, Eshab-ı Kehf'in köyü, isimleri ya-zılıp o mağaranın kapısına konulan levha, Eshab-ı Kehf'in mekânı veya köpeği, yahut Eshab-ı Kehf'ten başka üç ki-şidir ki üzerlerine mağara kapanmıştı. ⁴ Bunların uykuda kalmalarını, gökleri, yeri yarattığımızı nisbetle daha acip, daha garip mi buldun? ⁵ Rızık, mağfiret, düşmandan se-

lâmet. ⁶ Senelerce uyuttuk. ⁷ Eshab-ı Kehf'in iki fıkrasın-dan mağarada kaldıklarında ihtilâf edenler, bir kısmı bir gün, bir kısmı daha az diyenler veya Eshab-ı Kehf zama-nında iki Müslüman fırkasından veya Eshab-ı Kehf zama-nındaki padişahlar ile Eshab-ı Kehf'ten. ⁸ Tanrıdan baş-kasına taparız dersek. ⁹ Padişahlarının önünden çıktıktan sonra aralarında böyle söylemişlerdi.

وَإِذْ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْرَأْنَا إِلَى الْكُفْرِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهْتِجْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَعًا ۝
وَرَأَى الشَّمْسُ إِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرَعَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ
وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبَتْ هُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ
ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّ هَذَا اللَّهُ فُهِمُوا الْمُنْتَدِ وَمَنْ يُضِلَّ
فَلَنْ يَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ۝ وَخَسِبُكُمْ أَنْتُمْ أَنْ تَكُونُوا
رُقُودٌ وَتُقَالُ لَهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ
بَاسِطٌ ذِرَاعَاهُ بِالْوَحِيدِ لَوْ أَطْلَعَتْ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتُ
مِنْهُمْ فَارًّا وَلَمَلَيْتُ مِنْهُمْ رُغْبًا ۝ وَكَذَلِكَ بَعَثْنَا
لَيْسَاءَ لَوْلَايَتِهِمْ قَائِلًا مِنْهُمْ كَمْ لَيْتَكُمْ قَالُوا لَوْلَا بَيْتُنَا
يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَيْتَكُمْ
فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذَا إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ
أَيُّهَا أَنْزَلْنِي طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُسْمِعَنَّ بَكُمْ أَحَدًا ۝ أَنْتُمْ أَنْ يَطَّهَرُوا عَلَيْكُمْ مِنْ جُحُومِكُمْ
أَوْ يُعْبِدُكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَكُنْ تَنْفَحُوا إِذَا أَبَاكُمْ ۝

(16) ve izi' tezeltümühüm ve mâ ya'büdüne illallahe fe'vû illekehfi yenşürleküm rabbüküm min rahmetihî ve yüheyyi' leküm min emriküm mirfekaâ (17) ve terişsemse izâ tala'at tezâverü an kehfihim zâtelyemiyni ve izâ garabet takrîdühüm zâteşşimâli ve hüm fiy fecvetin minh, zâlike min âyâtillâh, men yehdilâhü fehüvelmühted, ve men yudlil felen tecide lehü veliyyen müşşidâ (18) ve tahsebühüm eykaâzen ve hüm rukuûd, ve nükallibühüm zâtelyemiyni ve zâteşşimâl, ve kelbühüm bâsitun zirâ'ayhi bilvasıyd, levittalâ'te aleyhim levelleyte minhüm firâren ve lemüli'te minhüm ru'bâ (19) ve kezâlike be'asnâhüm liyetesâelû beynehüm, kaâle kaâilün minhüm kem lebis-tüm, kaâlû lebisnâ yevmen ev ba'da yevm, kaâlû rabbüküm a'lemü bimâ le-bistüm feb'asû ehadeküm biverıkıküm hâzihi ilelmediyneti felyanzur eyyühâ ez-kâ ta'âmen felye'tiküm birızkın minhü velyetelattaf ve lâ yüş'irrenne biküm eha-dâ (20) innehüm in yazherû aleyküm yer-cümüküm ev yu'ydüküm fiy milletihim ve len tüflihü izen ebedâ.

(16) «Onlardan, Allah'tan başka mâbutlardan ayrıl-mak isterseniz büyük bir mağaraya çekilin ki Rabbiniz size rahmetini genişletsin, işlerinizi de size yarayacak bir surette yapsın ¹». (17) Onlara baksaydın görürdün ki güneş doğduğu vakit mağaralarının sağ tarafına meyleder, battığı vakitte de sol tarafa giderdi ². Onlar mağaranın açık ³ bir yerinde idiler. Bu, Allah'ın kudretine ait nişanlarındandır. Allah her kime hidayet verirse o, hidayeti bulur, her kimi dalâlete düşürürse ona irşad edecek bir yâr bulamazsın. (18) Gözleri açık olmakla sen onları uyanık sanırsın. Halbuki onlar uykudadırlar. Biz onları çürümemek için sağa, sola döndürürdük. Köpekleri ise dirseklerini kapı eşiği makamındaki yere uzanmış bir halde ya-

tıyordu. Onları bu halde görseydin geri dönüp kaçardın. Mehabetlerinden korku içinde kalırdın. (19 - 20) Bunun gibi ⁴ birbirlerinden soruşup hal-lerini bilmek için onları uyandırdık. Onlardan bi-ri burada ne kadar vakit eğleştiniz dedi. Birkaçı bir gün veya ondan daha az eğleştik dediler. Birkaçı da şöyle dediler: Ne kadar eğleştığınızı Rab-biniz daha iyi bilir, içinizden birinizi bu gümüş akça ile şehre gönderin, baksın, kimin yemeği daha pâk ⁵ ise size ondan yiyecek getirsin, nazi-kâne hareket etsin, hiç bir kimseye burada bu-lunduğunuzu haber vermesin ⁶. Çünkü onlar sizi ele geçirirlerse ya taşlarlar veya cebren kendi din-lerine döndürürler. Bu halde ebediyyen felâh bu-lamazsınız.

¹ Şehirden ayrıldıkları zaman birbirlerine böyle söy-lemişlerdi.

² Yani onlara hiç güneş değmezdi.

³ Veya geniş mahallinde idiler, böylece hava alırlardı.

⁴ Onların uyumalarını kudretimize nişan kıldığımız

gibi uyanmalarını da öyle nişan kıldık.

⁵ Veya helâl, ucuz, leziz.

⁶ Çabuk gitsin, çabuk gelsin. Ahaliye lûtf ile muame-lede bulunsun. Kimseye kendisini bildirmesin.

(21) ve kezâlike a'sernâ aleyhim liya'lemû enne va'dallâhi hakkun ve ennesâ'ate lâ reybe fiyhâ, iz yetenâze'üne beynehüm emrehüm, fekaâlûbnû aleyhim, bünyânâ, rabbühüm a'lemü bihim, kaâlleziyne galebû alâ emrihim lenettehizenne aleyhim mescidâ (22) seyekuûlûne selâsetün râbi'uhüm kelbühüm, ve yekuûlûne hamsetün sâdisühüm kelbühüm recmen bilgayb, ve yekuûlûne seb'atün ve sâminühüm kelbühüm, kul rabbiy a'lemü bi'iddetihim mâ ya'lemühüm illâ kaliyl, felâ tümâri fiyhim illâ mirâen zâhiren ve lâ testefti fiyhim minhüm ehadâ (23) ve lâ tekuûlenne lişe'yin inniy fâ'lün zâlike gadâ (24) illâ en yeşâallahü vezkür rabbeke izâ nesiye ve kul asâ en yehdiyenî rabbiy liakrabe min hâzâ reşedâ (25) ve lebisû fiy kehfihim selâse mietin siniyne vezdâdû tis'â (26) kullil-lâhü a'lemü bimâ lebisû, lehü gaybüs-semâvâti vel'ard, absır bihî ve esmî', mâlehüm min dūnihî min veliyyin ve lâ yüşrikü fiy hükmihî ehadâ (27) vetlü mâ ūhiye ileyke min kitâbi rabbik, lâ mübeddile likelimâtihî ve len tecide min dūnihî mültehadâ.

وَكَذَلِكَ عَشَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ مِنْهُمْ أَمْرُهُمْ فَقَالُوا أَيْنَ مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا بِآيَاتِهِمْ قُلْ رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا عَلَيْنَا لَنُنَجِدَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ۖ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجَا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامَتُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَنَفِثْ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ۖ وَلَا تَقُولَنَّ لِيْ سَأَأْتِ فَاْعِلْ ذَلِكَ عَسَاءً ۖ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَآذُنُ الرَّبِّ إِذْ أَنْسَبْتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّيَ لَأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا ۖ وَلِئَوَافِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِتِينَ وَآزَادُوا بِسَعًا ۖ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيَتَوَالَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۖ وَأَنْتَ مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبْدِلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝

(21) Böylece halkı onların haline muttali kıldık. Ta ki Allah'ın diriltmek hakkındaki vaadi hak olduğunu, kıyamete asla şüphe olmadığını bilmiş olsunlar. Hani onlar aralarında ¹ bu hususta niza'a düşmüşlerdi, onlar ² dediler ki üzerlerine bir bina yapın ³; Rableri onların hallerini daha iyi bilir. Reyleri galip gelen Müslümanlar herhalde üzerlerine bir mescit yapalım dediler. (22 - 23 - 24) Onlar ⁴ «— Eshab-ı Kehf üç kişidir, dördüncüleri köpekleridir» derler. Bâzısı da «— Beş kişidir, altıncıları da köpekleridir» derler. Bu iki söz gaybe taş atmaktır ⁵. Diğerleri ise «— Yedi kişidir. Sekizincileri köpekleridir» derler. Onlara de ki âdetlerini Rabbim daha iyi bilir. Onları ancak az kimse bilir. Hakkında ancak zâhir olan şeyden fazlasıyla nizada bulunma ⁶. Onlar hak-

kında onlardan hiç bir kimseye de bir şey sorma. Hiç bir şey için ben onu herhalde yapacağım deme. Ancak Allah'ın dilemesiyle yapacağım de. Unuttuğun zaman Rabbini an, «— Olabilir ki Rabbim beni bundan ⁷ daha yakın bir yola ⁸ götürür» de. (25) Onlar mağaralarında dokuz fazlasıyla üçyüz sene eğleştiler ⁹. (26) Onlara de ki ne kadar eğleştiklerini Allah daha iyi bilir. Göklerin, yerlerin gayıplarını bilmek O'na mahsustur. O ne güzel görür! Ne güzel işitir! O'ndan başka onların bir yârları, işlerini göreni yoktur. O, hiç kimseyi hükmünde ortak yapmaz. (27) Rabbinin Kitabından sana vahiy olunanları oku, O'nun sözlerini değiştirecek yoktur.. O'ndan başka hiç bir sığınacak ve dayanacak bulamazsın.

¹ Vatandaşlar, Eshab-ı Kehf hakkında.

² Kâfir olanlar.

³ Çünkü vatandaşlarımızdır.

⁴ Eshab-ı Kehf'in kıssalarıyla meşgul olanlardan bir kısmı.

⁵ Zan ve tahminden ibarettir.

⁶ O hususta derine dalma, Kur'an'ın haberiyle iktifa

et. Onları red de etme, teşhil de etme.

⁷ Eshab-ı Kehf'in haberinden.

⁸ Eshab-ı Kehf'in haberinden daha ziyade nübüvvetime delâleti zâhir olan bir yola.

⁹ Sene-i şemsiye üzere üçyüz, sene-i kameriye üzere üçyüz dokuz sene olduğuna işaret etti.

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوِّ وَالْعَنِتِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ
فُطْرًا ۖ وَقُلْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ ۚ مَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمَرْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفَرْ
إِنَّا عِنْدَ الظَّالِمِينَ تَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا
يُعَاثُوهَا رِجَالًا لَمْ يَشْعُرُوا ۚ وَتَجِدُ أَوَّلَ شَرَابٍ وَسَاءَتْ
مُرْتَفَقًا ۚ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نَضِيعُ الْجَنَّةَ
الْأُولَىٰ لَكُمْ جَنَّاتٌ عِدْنُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ يُخَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا
خُضْرًا مِنْ سُندُسٍ وَاسْتَرِيقُ مَتَكَيْنَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ ۖ
نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ۚ وَأَصْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا لِرَجُلَيْنِ
جَعَلْنَا لِحَدِيثِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ غَائِبٍ وَحَفَفْنَا خَلْقَهُمَا بَخْلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زَرْعًا ۖ كُنَّا الْجَنَّتَيْنِ تَاتَا أَكْلَهُمَا وَكَرَّ ظِلُّهُمَا مِنْ شَايٍ
وَفَجَّرْنَا خِلَافَهُمَا نَهْرًا ۚ وَكَانَ لَهُ مُتْرَفًا ۖ لِيَصَاحِبَهُ
وَهُوَ يَحْجَا وَيُرْدُ ۚ إِنَّا كُنَّا مِنْكُمْ شُرَكَاءَ مَا لَمْ يُغْنِ عَنْكَ

(28) vasbır nefseke ma'alleziyne yed'üne rabbehüm bilgadâti vel'aşıyyi yüriydüne vecheh, ve lâ ta'dü aynâke anhum, tü-riydü ziynetelhayâtiddünyâ ve lâ tüti' men ağfelnâ kalbehü an zikrinâ vettebea hevâhü ve kâne emrühü fütutâ (29) ve kulilhakku min rabbiküm femen şâe fel-yü'min ve men şâe felyekfür innâ a'ted-nâ lizzâlimiyye nâren ehâta bihim sürâ-dikuhâ, ve in yestegıysü yügaâsü bimâin kelmühli yeşviylvücüh, bi'seşşerab ve sâet mürtefekaâ (30) innelleziyne âmenü ve amilüssâlihâti innâ lâ nudiyy'u ecre men ahsene amelâ (31) ulâike lehüm cennâtü adnin tecriy min tahtihimül'enhârü yuhalleve fiyhâ min esâvire min zehebin ve yelbesüne siyâben hudran min sündüsin ve istebrakın mütteki'iyne fîyhâ alel'erâik, ni'messevâb, ve hasünet mürtefekaâ (32) vadrıb lehüm meselen recüleyni ce'alnâ liehadihimâ cenneteyni min a'nâbin ve hafefnâhümâ binahlin ve ce'alnâ beynehümâ zer'â (33) kiltelcenneteyni âtet ükülehâ ve lem tazlım min-hü şey'en ve feccernâ hılâlehümâ neherâ (34) ve kâne lehü semer, fekaâle lisâhibihî ve hüve yühâvirühü ene ekserü min-ke mâlen ve e'azzü neferâ.

(28) Sabah, akşam, Rablerinin yüzünü, rızasını kastederek O'na ibadet edenlerle beraber kendini sabırlı kıl. Dünya diriliğinin debdebesine kapılarak, onlardan gözlerini ayırma. Gönlünü zikrimizden gafil kıldığımız, hevesine uymuş, hâlî harap olmuş kimselere ita'at etme. (29) Onlara de ki hak Rabbiniz tarafındandır ¹. Dileyen inansın, dileyen gâvur olsun bize ne!. Biz zalimlere öyle bir ateş hazırladık ki onun etrafına çekilen kalın perdeleri ² kendilerini kaplar. Eğer susuzluktan feryat ederlerse onların feryadına zeytin yağı tortusu ³ gibi bir su verilir ki ağızlarına götürürken yüzlerini kavurur. Bu, ne fena içecektir! O, ne fena kurulacak yerdir! (30) İman edip iyi amel işleyenler yok mu? Biz bu gibi ameli iyi olan kimsenin mükâfatını asla zayi etmeyiz. (31) Onlar

için Aden Cennetleri ⁴ vardır ki altından ırmaklar akar. Orada tahtlar üzerinde kurularak, altın bileziklerle bezenecekler, ince dibadan, kalın dibadan yeşil elbise giyeceklerdir. O, ne güzel mükâfattır! Onlar, ne güzel kurulacak yerlerdir! (32 - 33) Onlara biri mü'min, diğeri kâfir olan iki adamı misal getir: Biz onlardan birine ⁵ iki üzüm bağı vermiş, bağlarını hurmalıklarla kuşatmış, o iki bağ arasında da ekin yetiştirmiştik. O iki bağın ikisi de mahsüllerini tamamıyla vermişti, onun hiç bir meyvesi eksik olmamıştı. (34) Bu iki bağ ortasından bir de ırmak akıtmıştık. Onun başka meyveleri de vardı ⁶. Arkadaşına muhavere sırasında övünerek «— Ben senden daha zenginim, hadem ve haşem cihetiyle senden daha kuvvetliyim ⁷» demişti.

¹ Kur'an veya hüküm Allah'tandır, havadan değildir. Veya Kur'an, Rabbiniz tarafından hak bir sözdür.

² Veya kalın duvarları, ateşten duvarları, çadırları, du-manları onları kaplamıştır. Ateşin etraflarını aldıklarını temsil eder.

³ Veya erimiş bakır, kan ve irin gibi.

⁴ Veya ikamet olunacak Cennetler.

⁵ Kâfir olanına.

⁶ Yahut başka serveti de vardı.

⁷ Ailem, aşiretim, hademem, a'vanım, evlâdım daha çoktur veya daha namdarım.

(35) ve dehale cennetehü ve hüve zâlimün linefsih, kaâle mâ ezunnu en tebiy-de hâzihi ebedâ (36) ve mâ ezunnussâ'ate kaâimeten ve lein rüdidtü ilâ rabbiy le'ecidenne hayren minhâ münkalebâ (37) kaâle lehü sâhibühü ve hüve yühâvirühü ekeferte billezziy halekake min turâbin sümme min nutfetin sümme sevâke recülâ (38) lâkinna hüvallahü rabbiy ve lâ üşrikü birabbiy ehadâ (39) ve lev lâ iz dehalte cenneteke kulte mâşâallahü lâ kuvvete illâ billâh, in tereni ene ekalle minke mâlen ve veledâ (40) fe'asâ rabbiy en yü'tiyeni hayren min cennetike ve yüsrile aleyhâ husbânen minnesemâi fetusbiha sa'yiden zelekaâ (41) ev yusbiha mâühâ gavran felen testetiy'a lehü talebâ (42) ve ühiyta bisemerihî feasbeha yûkallibü keffeyhi alâ mâ enfeka fiyhâ ve hiye hâviyetün alâ urûşihâ ve yekuûlü yâ leyteniy lem üşrik birabbiy ehadâ (43) ve lem tekün lehü fietün yansurühü min dünillâhi ve mâ kâne muntasirâ (44) hünâlikelvelâyetü lillâhilhakk, hüve hayrûn sevâben ve hayrûn ukbâ (45) vadrib lehüm meselelhayâtiddünyâ kemâin enzelnâhü minnesemâi fahteleta bihi nebatül'ardı feasbaha heşiyen tez-rûhürriyâh, ve kânallahü alâ külli şey'in muktedirâ.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ
أَبَدًا ۖ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ
خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ۖ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاهُ رَجُلًا ۖ لَنُكَفِّرَنَّ
هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۖ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ
جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِن تَرَىٰ أَنَا أَعْلَمُ مِنْكَ
مَا لَا وَوَلَّا ۖ فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنَّ خَيْرًا مِنْ بَيْنِكَ وَمِنْ بَيْنِ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا ۖ أَوْ يُصْبِحُ
مَاءً يَهِيمًا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۖ وَأُحِيطَ بِشَرِّهِ فَاصْبَحَ
يُقَلِّبُ كَفْيَهُ عَلَىٰ مَا انْفَقَ فِيهَا وَهُوَ خَائِوَةٌ عَلَىٰ عُشِّهَا وَيَقُولُ
يَا لَيْتَنِي كُنْتُ أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۖ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةٌ يَصْرُوهُ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنْ نَّصِيرٍ ۖ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ
خَيْرُ ثَوَابًا وَخَيْرُ عُقْبًا ۖ وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلِ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا
كَمَاءٍ أُنْزِلْنَا مِنْ السَّمَاءِ فَخَلَّتْ بِهِ رَبَابًا لَّارِضٍ فَاصْبِحْ هَشِيمًا
تَذَرُوهُ الرِّيحَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ۖ

(35) O, öz nefsinе zulüm ederek ¹ bağına girip arkadaşına demişti ki «— Bu bağın hiç bir vakit harap olacağını zannetmiyorum. (36) Kıyametin kopmasını da zannetmiyorum. Eğer za'mınca Rabbime götürülecek olursam o zaman bunun yerine daha iyisini bulurum». (37 - 38) Ona arkadaşı muhavere sırasında cevap olarak demişti ki «— Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra seni adam yapan Allah'ı tanımıyor musun? Fakat ben itikat ederim ki Allah, benim Rabbimdir. Ben O'na hiç bir ferdi ortak tutmam»; (39 - 40 - 41) «— Bağına girdiğin zaman, «Maaşallah lâ kuvvet-i illâ billah» ² demeliydin. Beni kendinden daha az mal ve evlât sahibi görüyor-san olabilir ki Rabbim bana senin bağından daha iyisini verir, senin bağının üzerine de gökten bir belâ ³ gönderir de orası ayak kayacak düm-

düz bir yere döner. Yahut bağının suyu çekilir de onu istemeye ⁴ asla gücün yetmez». (42) Meyvesi felâkete uğradı ⁵. Ertesi sabah o hâli görünce ona harcettiği paraya ⁶ karşı el oğuşturmaya başladı, bağın ise çardakları çökmüştü. «— Keşke Rabbime hiç bir ferdi ortak tutmayaydım!» diyordu. (43) Tanrı'dan başka ona yardım edecek ⁷ hiç bir cemaat yoktu, kendisi de yardım görmedi ⁸. (44) Öyle bir yerde dostluk ⁹ ancak hak olan Allah'a mahsustur. Mükâfatı en iyi olan, en iyi akıbet veren O'dur. (45) Onlara dünya diriliğinin misalini getir, o gökten yağdırdığımız yağmur gibidir ki onunla yerin otu karışır, ot neşvünema ile kemâlini bulup kurur, rüzgârlar onu kökünden çıkarıp savurur. Allah her şeye muktedirdir.

¹ Küfür, fahr ve gurura bürünerek.

² Allah'ın dilediği olur veya Allah dilemiş, bana vermiştir; kuvvet ve kudret yalnız Allah'ındır.

³ Yıldırım, çekirge, azap gibi.

⁴ Tekrar yerine getirmeye.

⁵ Meyvesi küll oldu.

⁶ Veya emeğe.

⁷ Helâkin önüne geçmek veya öyle bir bağ vermek sadedinde.

⁸ Veya hiç bir kimse intikam-ı Bâri'den kendini men' edemezdi veya elinden geleni iadeye gücü yetmezdi veya kendisi de öc alamadı.

⁹ Veya yardım etmek, iş görmek.

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ۝ وَيَوْمَ نُسِفُ الْجِبَالَ وَتَرَى
الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَسْرَةً نَاهٍ فَمَنْ نَعَادِ مِنْهُمْ أَحَدًا ۝ وَنَعْرِضُهَا
عَلَى رَبِّكَ صَفًا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ
أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ۝ وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ
مُسْتَقْبِينَ تَمَافِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ
لَا يَنصُرُنَا صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أُخْضِيَهَا وَجَدُوا مَا عَمِلُوا
حَاضِرًا وَلَا يَظُنُّ رَبُّكَ أَحَدًا ۝ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ
بَشَرِ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ۝ مَا أَشْهَدُ لَهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَخِذًا لِلْمُضِلِّينَ عُصْدًا
۝ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَادْعُوهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَوْبِقًا ۝ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ
النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ۝

(46) elmâlî velbenûne ziynetülhayâtîd-dünyâ, velbâkıyâtüssâlihâtü hayrûn inde rabbike sevâben ve hayrûn emelâ (47) ve yevme nüseyyirülcibâle ve terel'arda bârizeten ve hasernâhüm telem nûgââdir minhüm ehadâ (48) ve uridü alâ rabbike saffâ, lekad ci'tümünâ kemâ halaknâküm evvele merreh, bel ze'amtüm ellen nec'ale leküm mev'idâ (49) ve vudı'alkitâbü feterelmücrimiyye müşfikiyne mimmâ fiyhi ve yekuûlûne yâ veyletenâ mâli hâzelkitâbi lâ yûgââdirü sagıyreten ve lâ kebiyreten illâ ahsâhâ, ve vecedü mâ amilû hâdirâ, ve lâ yazlimü rabbüke ehadâ (50) ve iz kulnâ lilmelâiketiscüdü liâdeme feseceğü illâ ibliys, kâne minel-cinni fefeseka an emri rabbih, efettehizühü ve zürriyyetehü evliyâe min dünîy ve hüm leküm adüvv, bi'se lizzâlimiyye bedelâ (51) mâ eşhedtühüm halkasemâvâti vel'ardı ve lâ halka enfüsihim ve mâ küntü müttehizelmudilliyne adudâ (52) ve yevme yekuûlü nâdû şürekâiyelleziyye ze'amtüm fede'avhüm felem yestecibû lehüm ve ce'alnâ beynehüm mevrikaâ (53) ve re'elmücrimünennâre fezanñu ennehüm muvâkı'ühâ ve lem yecidü anhâ masrifâ.

(46) Güvendikleri mal, oğullar dünya diriliğinin debdebesidir ¹, pâyidar olan iyi ameller Rabbinin nezdinde sevap itibarıyla de, ümit itibarıyla de daha iyidir. (47) O gün, dağları yerinden koparıp yürütürüz de yeri dümdüz görürsün. Onları da ² toplarız, onlardan hiç birini bırakmayız. (48) Onlar saf saf olarak Rabbinin huzuruna getirilirler. Onlara denir ki * ilk defa sizi yarattığımız gibi bize geldiniz ³, hayır, siz bu vaadimizi asla yapmayacağız za'mında bulunuyordunuz. (49) Âmal defterleri ortaya konulur. Günahkârları görürsün ki oradaki yazılardan korkarlar, «— Eyvah! Bize, neye bu âmal defterleri küçük büyük hiç bir şey bırakmamış, hepsini saymış dökmüş, derler. Yaptıklarını hep önlerinde hazır bulurlar. Senin Rabbin hiç bir ferde zulüm etmez ⁴. (50) Hani biz, meleklerle Âdem'e secde edin demiştik. İblis'-

ten başkası secde etmişlerdi. O ise cin cinsinden-di. Rabbinin emrinden dışarı çıkmıştı. Ey Âdem oğulları! O, size düşmanken beni bırakıp onu, zürriyetini yâr ediniyorsunuz öyle mi? Zâlimler için İblis ne kötü bir bedeldir! (51) Ben onları, gökleri, yeri yarattığım, kendilerini de yarattığım zaman hazır kılmadım ki bana yardım etsinler, halkı yoldan çıkaranları ben el, ayak edinecek değilim. (52) O gün, Allah «— Ey müşrikler! za'mettikleriniz şerikleri mi mâbutlarınızı çağırın» diyecek, onlar da o mâbutları çağıracaklar, ama şerikleri onlara cevap vermeyecekler. Biz onların arasına bir ateş deresi ⁵ koyacağız ⁶. (53) Günahkârlar, ateşi görünce içine düşeceklerini anlayacaklar ve ondan geri dönecek bir yer bulamayacaklar.

¹ Çabuk geçer.

² Mü'minleri de, kâfirleri de.

³ Veya çırılçıplak, çocuksuz çoluksuz, mal - mülkten âri.

⁴ Hiç bir kimseye ukubet etmez, sevabı da eksiltmez.

⁵ Veya helâke bâdi bir şey.

⁶ Artık buluşmak kaabil değildir.

(54) ve lekad sarrafnâ fîy hâzelkur'âni linnâsi min külli mesel, ve kânel'insânü eksere şey'in cedelâ (55) ve mâ mene' annâse en yû'minû iz câehümülhüdâ ve yestagfirû rabbehüm illâ en te'tiyehüm sünnetül'evveliyne ev ye'tiyehümül'azâbü kubülâ (56) ve mâ nürsilülmürseliyne illâ mübeşşiriyne ve münziriyne ve yücâdilülleziyne keferû bilbâtılı liyüdhidû bihilhakka vettehazû âyâtiy ve mâ ünzirû hüzüvâ (57) ve men azlemü mimmen zükkire biâyâti rabbihi fea'rada anhâ ve nesiye mâ kaddemet yedâh, innâ ce'alnâ alâ kulûbihim ekinneten en yefkahühü ve fîy âzânihim vakrâ ve in ted'uhüm ilelhüdâ felen yehtedû izen ebedâ (58) ve rabbükelfagfûrû zurrahmeh, lev yûâhizühüm bimâ kesebü le'accele lehümül'azâb, bel lehüm mev'idün len yecidû min dünühi mev'ilâ (59) ve tilkelkurâ ehlek-nâhüm lemmâ zalemû ve ce'alnâ limehlikihim mev'idâ (60) ve iz kaâle mûsâ lifetâhü lâ ebrahu hattâ eblüga mecme'albahreyni ev emdiye hukubâ (61) felem-mâ belega mecme'a beynihimâ nesiya hûtehümâ fettehaze sebiylehü fiylbahri serebâ.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرِ شَيْخٍ جَدَلًا ۚ وَمَنْعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ أَلَّا يُلْبِنُوا فِيهِمُ الْعَذَابُ قَلِيلًا ۚ وَمَا يُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ يُدْخِلُصُّوهُ بِالْحَقِّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أَنْذَرُواهُمُ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَكَرَ آيَاتِي رَبِّهِ فَاعْرِضْ عَنْهَا وَتَوَسَّىٰ مَقَدِّمَتَ يَدَيْهِ ۚ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَإِنْ نَدَعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ۚ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَجَلَّ لَحْمُ الْعَذَابِ ۚ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مُوَسَّلًا ۚ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمِثْلِهِم مَوْعِدًا ۚ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَتِيلِهِ لَا اتَّبِعْ حَتَّىٰ أَتِلْجَعَ بِجَمْعِ الْخَرَيْنِ ۚ وَأَمْضِ حَقْبًا ۚ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حَوْثَهُمَا فَتَاخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۚ

(54) * Biz bu Kur'an'da halk için her nevi misalleri dolandırdık. İnsan, her şeyden ziyade şamatacıdır. (55) İnsanlara hidayet ¹ gelmişken evvelkiler hakkındaki helâk âdetinin veya gözleri önünde ², azabın gelmesini beklemelerinden başka onları imandan, Rablerine istiğfardan men eden hiç bir şey yoktur. (56) Biz, gönderdiğimiz peygamberleri ancak müjde edici, Allah azabıyla korkutucu olmak üzere gönderdik. Kâfirler hakkı, yaygara ile ³ çürütmek için bâtıl olan şey ile yaygara ederler, âyetlerimizi, peygamberlerin kendilerini korkuttukları azabı eğlenceye alırlar. (57) Rabbinin âyetleri kendisine yâdedildiği halde ondan dönen, eliyle getirdiği maasiyi unutan kimse den daha zalim kim olabilir? Biz onların kalplerine Kur'an'ı anlamamak için perdeler, kulakları-

na da işitmemek için ağırlık koyduk. Sen onları hidâyete dâvet etsen de onlar bu halde asla hidayet bulmazlar. (58) Senin Rabbin yarlıgayan (bağışlayan) zattır, merhametlidir, şayet Rabbin onları kazançlarıyla muaheze etseydi, azaplarını tâcil ederdi. Hayır; onlar için bir vâde zamanı ⁴ vardır. Onlar Allah'tan başka asla bir sığınacak ve kurtulacak yer bulamayacaklardır. (59) Biz, o kasabaları ⁵ ahali zulüm edince helâk ettik, helâkleri için muayyen bir vâde zamanı tâyin ettik. (60) Hani Musa hadimi ⁶ Yuşa'a demişti: (Mecma'ül - bahreyn) e ⁷ varıncaya kadar durmayıp gideceğim ⁸. Yahut maksuduma erinceye kadar seneler geçireceğim. (61) O ikisi iki denizin birleştiği yere varınca balıkların unuttular. Balık denize atıldı, orada izbe bir yol tuttu ⁹.

¹ Resul-ü ekrem ve Kur'an-ı Kerim.

² Veya ansızın, türlü türlü.

³ Peygamber melek olmalıydı, gibi sözlerle.

⁴ Kıyamet veya Bedir günü.

⁵ Âd, Semud ve emsali kasabaları.

⁶ Veya şakirdi.

⁷ Hazret-i Musa ile Hızır'ın birleşecekleri yerdir. Burası iki denizin birleştiği yerdi.

⁸ Veya arayacağım.

⁹ Veya denizde gizlendi.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي لَفَتَاهُ إِنِّي لَفَتَاهُ إِنِّي لَفَتَاهُ
 نَصَبًا ۖ قَالَ رَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحَمِيرَ
 وَمَا أَنَا بِهِيَ إِلَّا السَّيِّطُ أَنَا أَذْكُرُهُ وَآتَخَذَ سَبِيلَهُ
 فِي الْخُرُوجِ ۖ قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا
 قَصَصًا ۖ فَوجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا إِنَّا نَرْحَمُهُ مِنْ عِبَادِنَا
 وَعَلَيْنَا مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ۖ قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَيْتُكَ عَلَى
 أَنْ يُعَلِّمَنِي مِمَّا عُلِّمْتُ رُسُلًا ۖ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ
 صَبْرًا ۖ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُخِطْ بِهِ خُبْرًا ۖ قَالَ سَجِدْتُ
 إِذْ نَسِيتُ اللَّهَ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ۖ قَالَ فَإِنَّا تَتَّبِعُنِي
 فَلا تَسْلُبْنِي مِنْ شَيْءٍ حَتَّى تُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ۖ فَانْطَلَقَا
 حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا
 لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نادرًا ۖ قَالَ لَهُ أَفَلَا تَذَكَّرُ ۖ قَالَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ
 صَبْرًا ۖ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي
 عُسْرًا ۖ فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَاقْتُلْتَهُ ۖ قَالَ
 أَفَلَا تَنفَسُ رُوحًا ۖ بَعِيرٍ نَفْسًا ۖ بَعِيرٍ نَفْسًا ۖ بَعِيرٍ نَفْسًا ۖ

(62) felemmâ câvezâ kaâle lifetâhü âtinâ gadâena lekad lekıynâ min seferinâ hâzâ nesabâ (63) kaâle ere'eyte iz eveynâ ilas-sahrati feinniy nesiytülhûte ve mâ ensâ-niyhü illeşşeytânü en ezküreh, vettehaze sebiylehü fiylbahri acabâ (64) kaâle zâ-like mâ künnâ nebgı ferteddâ alâ âsari-hima kasasâ (65) fevededâ abden min ibâdinâ âteynâhü rahmeten min indinâ ve allemnâhü min ledünnâ ilmâ (66) kaâle lehü mûsâ hel ettebi'uke alâ en tü'allimeni mimmâ ullimte rüşdâ (67) kaâle inneke len testetiy'a ma'ıye sabrâ (68) ve keyfe tasbirü alâ mâ lem tüht bihi hübrâ (69) kaâle setecidüniy inşa-allahü sâbiren ve lâ a'sıy leke emrâ (70) kaâle feinittebağteniy felâ tes'elniy an şey'in hattâ uhdise leke minhü zıkrâ (71) fentalekaâ, hattâ izâ rekibâ fısse-fiyneti harakahâ kaâle eharaktehâ litugrika ehlehâ, lekad ci'te şey'en imrâ (72) kaâle elem ekul inneke len testetiy'a ma'ıye sabrâ (73) kaâle lâ tüâhızniy bi-mâ nesiytü ve lâ türhıkniy min emriy usrâ (74) fentalekaâ, hattâ izâ lekiyâ gulâmen fekatelehü kaâle ekatelte nefsen zekiyyeten bigayri nef, lekad ci'te şey'en nükrâ.

(62) Vaktaki (Mecma'ül - bahreyn)'i geçtiler. Musa hadimine «— Kuşluk yemeğimizi getir de yi-yelim, * biz bu yolculukta yorgun düştük» dedi. (63) Hadim «— Haberim var mı: Biz (Mecma'ül - bahreyn)'de kayanın yanında barındığımız zaman neler olmuştur? Ben balığın hâlini söylemeyi unuttum. Onu bana hatırlatmayı ancak şeytan unutturmuştur. Balık denizde acip bir yol tuttu» demişti. (64) Musa «— Aradığımız, işte budur.»¹ dedi, hemen geldikleri yoldan izlerini araştırarak geri döndüler. (65) Kayaya geldiler. Orada kullarımızdan bir kulu² buldular ki biz ona nez-dimizden bir velâyet³ vermiştik. Ona öz yanı-mızdan da bir ilim de⁴ öğretmiştik. (66) Musa ona «— Sana öğretilen rüş ve hayır ilminden bana öğretmek üzere sana tâbi olayım, olur mu?» dedi. (67 - 68) O, dedi ki benimle bulunmaya sa-bır edemezsin, ilminin, iç yüzünü kavrayamadığı

bir şeye nasıl sabredersin? (69) Musa «inşaallah» beni sabırlı bulursun. Sana hiç bir şeyde karşı gelmem» dedi. (70) O, «— Şayet bana tâbi olur-san sana hakikatini beyan edinceye kadar bana hiç bir şey sormayacaksın» dedi. (71) Artık ikisi de kalkıp gittiler. Nihayet bir gemiye bindiler, O, gemiyi deldi, Musa «— İçindekilerini suda boğ-mak için mi gemiyi deldin * Korkunç, çok fena bir şey yaptın» dedi. (72) O «— Benimle bulun-maya sabır edemezsin, demedim mi?» dedi. (73) Musa «— Unuttuğumdan dolayı beni muaheze etme. İşimden bana güç bir şey teklif etme⁵» de-di. (74) Oradan kalkıp gittiler. Nihayet yolda bir oğlana rasgeldiler. O, hemen oğlanı öldürdü. Mu-sa «— Böyle pâk ve günahsız bir şahsı diğer bir şahsa bedel olmaksızın⁶ nasıl öldürdün? * beğ-e-nilmeyecek kötü bir işte bulundun» dedi.

¹ Balığın kaybolması matluplarına bir emareydi.

² Bu, Hızır Aleyhisselâmdır. İlyas ve Elyasa Aleyhi-müselâm diyenler de vardır.

³ Veya nübüvvet.

⁴ Mugayyebat ilmini.

⁵ Beni affet.

⁶ Henüz bâliğ değil, kısas da lâzım değilken.

(75) kaâle elem ekul leke inneke len testeti'ya ma'ye sabrâ (76) kaâle in se'eltüke an şey'in ba'dehâ felâ tûsâhibniy, kad belagte min ledünniy uzrâ (77) fentalekaâ, hattâ izâ eteyâ ehle karyetinis-tat'amâ ehlehâ fe'ebev en yudayyifühümâ fevecedâ fiyhâ cidâren yüriydü en yenkadda fe'ekaâmeh, kaâle lev ši'te lette-hazte aleyhi ecrâ (78) kaâle hâzâ firâku beyniy ve beynik, seünebbiüke bite'viyli mâ lem testeti' aleyhi sabrâ (79) em-messefiynetü fekânet limesâkiyne ya'-melüne fiylbahri fe'eredtü en e'iybehâ ve kâne verâehüm melikün ye'huzü külle sefiyinetin gasbâ (80) ve emmelgulâmü fekâne ebevâhü mü'mineyni fehaşiy-nâ en yürhikahümâ tугyânen ve küfrâ (81) fe'erednâ en yübdilehümâ rabbühümâ hayren minhü zekâten ve akrebe ruh-mâ (82) ve emmelcidârü fekâne ligulâmeyni yetiymeyni fiylmediy-neti ve kâne tahte-hü kenzün lehümâ ve kâne ebühümâ sâlihâ, fe'erâde rabbüke en yeblügaâ eşüd-dehümâ ve yestahricâ kenzehümâ rahmeten min rabbik ve mâ fe'altühü an emriy, zâlike te'viylü mâ lem testi' aleyhi sabrâ (83) ve yes'elüneke an ziykarneyn, kul se'etlü aleyküm minhü zikrâ.

قَالَ لَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۖ قَالَ إِنِّي اسْتَأْذَنُكَ
عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَٰذَا فَلَا تُصَاحِبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا ۖ
فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا آتَا هَٰذَا أَهْلَ قَرْيَةٍ ۖ اسْتَطَعَا أَهْلُهَا قَابُورًا ۚ
يُضَيِّقُوهَا فَوَاجِدًا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ ۚ قَالَ
لَوْ شِئْتُ لَخَذْتُ عَلَيْهِ آجُرًا ۖ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ
سَأُنَبِّئُكَ بِتَٰوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِيعَ عَلَيْهِ صَبْرًا ۖ أَمَّا السَّهْفِينَةُ
فَكَانَتْ لِمَسَٰكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْعَثَهَا وَكَانَ
وَرَاءَ هَٰؤُلَاءِ مَلِكٌ يُأْخِذُ كُلَّ سَهْفِينَةٍ ۖ غَضَبًا ۖ وَأَمَّا الْغُلَامُ
فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِمَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۖ
فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرَيْنِ مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ۖ
وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ
كَنْزُهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَٰلِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا
وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي
ذَٰلِكَ تَٰوِيلُ مَا لَمْ تَسْتَطِيعَ عَلَيْهِ صَبْرًا ۖ وَبَسَّتُلُونَا
عَنْ ذِي الْفُرْنَيْنِ ۖ قُلْ سَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ

(75) O, «— Ben sana benimle bulunmaya sabre-demezsin, demedim mi?» dedi. (76) Musa «— Bundan böyle sana bir şey soracak olursam artık bana arkadaşlık etme, artık benim tarafımdan mâzereti kazandın» dedi. (77) Oradan kalkıp gittiler. Nihayet bir kasabaya varıp ahalisinden yiyecek istediler. Vermediler. Misafir olmak istediler. Misafirliği de kabulden imtina ettiler. Orada düşmek üzere olan bir duvar gördüler. O, hemen duvarı doğrulttu. Musa «— Dileseydin bu iş için bir ücret alabilirdin» dedi ¹. (78) O, işte benim ile senin aranda ayrılık baş gösterdi. Zâhirde fena görmekle dayanamadığın şeylerin iç yüzünü haber vereyim dedi. (79) O deldiğim gemi denizde çalışan birtakım yoksul kimselerin malıydı. Onu kusurlu yapmak istedim, çünkü ön-

lerinde ² bir padişah vardı ki her gemiyi zorla alırdı. (80 - 81) Öldürdüğüm oğlanın da anası, babası mü'mindi. Onun, ana ve babalarını taşkınlığa, gâvurluğa sürüklemesinden ³ korktuk. Rablerinin, ana ve babasına ona bedel daha pâk, merhamete daha lâıyk bir çocuk vermesini istedik. (82) Duvara gelince o, şehirde iki yetim çocuğun malıydı. Duvar altında onlara ait bir define vardı. Babaları da iyi bir adamdı. Rabbin onlara merhamet ederek, yiğitlik çağına ermelerini ve o zaman defineyi çıkarmalarını istedi. Ben bu keyfiyetleri kendi re'yim ile yapmadım, işte dayanamadığın şeylerin iç yüzü budur. (83) Sana Zülkarneyn'den ⁴ sorarlar. Onlara de ki size hâlini beyan edeceğim.

¹ Aç olduğumuzu biliyorsun, halbuki onlar yiyecek vermediler. Bunun için ücret almalıydın.

² Veya arkalarında.

³ Veya çocuk serkeşlikte, ebeveynine karşı gelmekle nankörlükte bulunmasından veya ebeveynini taşkınlık, gâ-

vurluk sarmasından.

⁴ Zülkarneyn Âli Hamir'dendir, ismi Saap'tır, doğrusu budur. Diğer rivayetler vahidir. İskender bu degildir, Zülkarneyn'in nübüvvetinde ihtilâf olunmuştur.

إِنَّا مَكَّالُهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَاتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَاذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْتَ مُعَذِّبٌ وَإِنَّا أَنْتَ خَازِنٌ ﴿٨٦﴾ فِيمَنْ حُسْنًا ﴿٨٧﴾ قَالَ مَا مِنْ ظَلَمٍ فَسَوْفَ نَعْتَدُ بِهِ ثُمَّ إِيذًا إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكَرًا ﴿٨٨﴾ وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءٌ الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٩﴾ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٩٠﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ يَجْعَلْ لَهَا مِنْ دُونِهَا بُسْتًا لَهَا كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوا يَاذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّا يَا جُوجُ وَمَا جُوجُ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ نُفُوْا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي فَرِغْ عَلَيْهِ قَطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

(84) innâ mekkennâ lehü fiyl'ardı ve âteynâhü min külli şey'in sebebâ (85) fe'etbe'a sebebâ (86) hattâ izâ belega magribeşsemi vecede hâ tagrübü fiy ay-nin hamietin ve vecede indehâ kavmâ, kulnâ yâ zelkarneyni immâ en tû'azzibe ve immâ en tettehize fiyhim husnâ (87) kaâle emmâ men zaleme fesevfe nü'azzi-bühü sümme yüreddü ilâ rabbihî feyü'-azzibühü azâben nükra (88) ve emmâ men âmene ve amile sâlihan felehü cezâ-enilhusnâ ve senekuülü lehü min emrinâ yüsra (89) sümme etbe'a sebebâ (90) hattâ izâ belega math'aşsemi vecede hâ tatlu'u alâ kavmin lem nec'al lehüm min dūnihâ sitrâ (91) kezâlik ve kad ehatnâ bimâ ledeyhi hubrâ (92) sümme etbe'a sebebâ (93) hattâ izâ belega beynessed-deyni vecede min dūnihimâ kavmen lâ yekâdūne yefkahūne kavla (94) kaâlû yâ zelkarneyni inne ye'cūce ve me'cūce müf-sidūne fiyl'ardı fehel nec'alü leke harcan alâ en tec'ale beyne nâ ve beynehüm sed-dâ (95) kaâle mâ mekkenniy fiyhi rabbiy hayrün fee'ynūniy bikuvvetin ec'al bey-neküm ve beynehüm redmâ (96) atūniy züberelhadiyd, hattâ izâ sâvâ beynessa-defeyni kaâlenfuhü, hattâ izâ ce'alehü nâren kaâle âtūniy üfrig aleyhi kıtrâ (97) femestâ'ü en yazherühü ve meste-tâ'ü lehü nakbâ.

(84 - 85 - 86) Biz, yeryüzünde ona seferi kolay-laştırmak suretiyle kudret verdik, kendisine her şeyi teshir etmek esbabını da verdik. O, bir yol tuttu ¹. Nihayet güneşin battığı yere vardı. Onu, kara çamurlu ² bir pınara batar buldu ³ pınarın yanında kâfir bir kavim buldu. Biz «— Zülkar-neyn! Bunlar İslâm'a gelmezlerse bunları ya aza-ba çarparsın ⁴, yahut onlara hüsn-ü muamelede bulunursun ⁵» dedik. (87 - 88) Zülkarneyn dedi ki, her kim küfürle öz nefesine zulüm ederse ona azap edeceğiz. Sonra o, Rabbine dönecek. Artık Rabbi onu misli görülmemiş bir azap ile azap edecektir. İman edip iyi amel işleyene gelince onun için en güzel bir mükâfat vardır. Ona kolaylıkla da muamele edeceğiz. (89) Sonra diğer bir yol tuttu. (90) Nihayet güneşin doğduğu yere vardı. Güneşi, bir kavim üzerine doğuyor buldu ⁶ ki on-ların güneşten başka örtünecek şeyleri yoktu. (91) Bunun gibi ⁷ oldu. Biz onda olanı ilmimiz

ile kavramıştık ⁸. (92) Sonra başka bir yol tuttu. (93) Nihayet iki seddin arasına vardı ⁹. Set-lerin önünden hemen söz anlamaz bir kavim bul-du ¹⁰. (94) Onlar «— Zülkarneyn! Ye'cüc ve Me'cüc yeryüzünde fesat çıkarıyorlar, sana biz harcını ve masrafını ¹¹ versek de bizimle onlar arasında bir set yapsan olmaz mı?» dediler. (95) Zülkarneyn dedi ki «— Rabbimin bana verdiği kudret ve servet sizin vereceğiniz masraftan daha iyidir. Yalnız siz bana kul kuvveti ile ¹² yardım edin. Sizinle onların arasında sağlam bir set ya-parım». (96) «— Bana demir parçaları getirin». Nihayet onlar getirdiler, iki dağın yanları arasın-daki duvar dağ boyunca oldu. Ameleye ateş ko-yup körükleyin dedi. Onlar da körüklediler. De-mir ateş kesilince «— Bana erimiş bakır getirin de ¹³ üzerine dökeyim» dedi ¹⁴. (97) Artık Ye'-cüc ve Me'cüc'ün onu üzerinden aşmaya, ve al-tından delmeye güçleri kalmadı.

¹ Eshab-ı seferi hazırlamaya başladı. ² Sıcak, balçığı kokar. ³ Uzaktan böyle hayâl etti, güya güneş böyle bir pınara batıyordu. ⁴ Öldürürsün. ⁵ İrsat ve nasihat eder. sin. Bu iki hususta muhayyersin. ⁶ Yabancılar memleketi, çıplaklar memleketidir ki ev yapmak, elbise giymek âdet-leri değildi. ⁷ Bunlar hakkında da, evvelkiler hakkında olduğu gibi tahyir vaki olmuştur, veya kıssa böyleydi. ⁸ Askeri, esbab-ı şevketi, ilmimizden harîç değildir. ⁹ İki

dağ arasındaki setler. Bu dağlara Azerbaycan, Ermenistan dağları diyorlar. ¹⁰ Çünkü dilleri başkaydı. Yalnız işaretle güçhal ile veya tercümanla meramlarını anlatabiliyorlardı. ¹¹ Veya bir haraç. ¹² Ameleye, alât ve edevatla. ¹³ Kızmış demir üzerine veya duvar üzerine. ¹⁴ Artık demir ve ba-kır birbirine karıştı, yekpare oldu. Bakır duvar delikleri-nin arasını doldurmuştu.

(98) kaâle hâzâ rahmetün min rabbiy, feizâ câe va'dü rabbiy ce'alehü dekkâ', ve kâne va'dü rabbiy hakkaâ (99) ve teraknâ ba'dahüm yevmeizin yemücü fiy ba'dın ve nüfiha fiyssûri fecemağnâhüm cem'â (100) ve aradnâ cehenneme yevmeizin ilkâfiriye ardâ (101) elleziyne kânet a'yühüm fiy gıtâin an zikriy ve kânû lâ yestetü'üne sem'â (102) efehasi-belleziyne keferû en yettehizû ibâdiyy min dünüy evliyâ, innâ a'tednâ cehenneme ilkâfiriye nüzülâ (103) kul hel nüneb-biüküm bil'ahseriye a'mâlâ (104) elleziyne dalle sa'yühüm fiylhayâtiddünyâ ve hüm yadsebûne ennehüm yuhsinûne sun'â (105) ulâikelleziyne keferû biâyâti rabbihim ve likaâihî fehâbitat a'mâlühüm felâ nükiymü lehüm yevmelkıyâmeti veznâ (106) zâlike cezâühüm cehennemü bimâ keferû vettehazû âyâtiyy ve rusuliy hüzüvâ (107) innelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti kânet lehüm cennâtül-firdevsi nüzülâ (108) hâliidiyne fiyhâ lâ yebguüne anhâ hıvelâ (109) kul lev kânelbahrü midâden likelimâti rabbiy lenefidelbahrü kable en tenfede kelimâtü rabbiy ve lev ci'nâ bimislihi mededâ (110) kul innemâ ene beşerün mislüküm yûhâ ileyye ennemâ ilâhüküm ilâhün vâhid, femen kâne yercü likaâe rabbihi fel-yamel amelen sâlihan ve lâ yüşrik bi'ibâdeti rabbihi ehadâ.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ۖ وَتَرَكَابَعْضُهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِجَ فِي الصُّورِ ۖ فَجَعَلْنَاهُمْ جَمْعًا ۖ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ۚ الَّذِينَ كَانُوا أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ۚ أَفَسِبَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ ۚ أَنَا أَعْلَمُ بِمَا كَفَرُوا ۚ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۚ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ فَبُطِنُوا أَغْمَالَهُمْ فَلَا يُنْقِضُهُمْ ثَمَرُ الْغَيْثِ وَلَا زُلْزَلَةُ الْأَرْضِ ۚ فَجَعَلْنَاهُمْ جَمْعًا كَمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ۚ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۚ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا ۚ قُلْ لَوْ كَانُوا ظَاهِرِينَ لَأَبْغَى الْوَحْدُ أَنْ يُنْفَذَ كَيْلَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ۚ قُلْ إِنَّمَا أُنَبِّئُكُمْ بِشَأْنِكُمْ نُوْحِيَ إِلَيَّ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ مَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ۚ

(98) Zülkarneyn dedi ki «— Bu Rabbim tarafından kullarına karşı bir eser-i rahmettir. Kıyamet zamanında Rabbimin vaadi gelince onu dümdüz edecektir. Rabbimin vaadi her halde yerini bulacaktır». (99) O gün, onları kendi hallerine bırakırız, onlar çokluklarından dalgalar gibi birbirine karışırlar. Sûr da üfürülür, biz de onların hepsini toplarız. (100) O gün Cehennem ile kâfirleri yüz yüze getiririz. (101) O kâfirler ki beni anmamak ¹ için gözlerinde perde vardı, onların Kur'an-ı işitmeye güçleri yoktu. (102) Kâfirler, beni bırakarak kullarımı yâr ² ve mâbut edinmek işlerine yarar mı sanıyorlar? Biz, kâfirlere Cehennemi konak olarak hazırladık. (103) De ki âhirette amellerinde en ziyade ziyan görecektir kim-seleri size haber vereyim mi? (104) Onlar, iyi yapıyoruz sandıkları halde dünya diriliğindeki sây'leri boşa giden kimselerdir. (105) İşte onlar Rab-

lerinin âyetlerini ³, Rablerine kavuşmayı tanımayanlardır. Bunun için onların amelleri beyhude olmuştur. Bunların hiçbir ameli için terazi tutmayacağız, çünkü itibarı yoktur. (106) İşte küfürlerinden; âyetlerimi, peygamberlerimi eğlenceye aldıklarından dolayı onların cezası Cehennem olacaktır. (107) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onların konakları Firdevs uçmakları olacaktır. (108) Onlar orada daim kalacaklardır. Ondandır ayrılmak istemeyeceklerdir. (109) De ki Rabbimin sözlerini ⁴ yazmak için deniz mürekkep olsa ve bir o kadar mürekkep daha ilâve yine Rabbimin sözleri bitmeden o biter. (110) De ki ben sizin gibi beşerden başka bir şey değilim. Bana vahiy olunuyor ki tapacağınız, bir tek tapacaktır. Her kim Rabbine kavuşmayı emel edinirse ⁵ iyi amel işlesin. Hiç bir kimseyi Rabbine ibadette ortak tutmasın.

¹ Tevhidimi, kitaplarımı âyetlerimi görmemek.

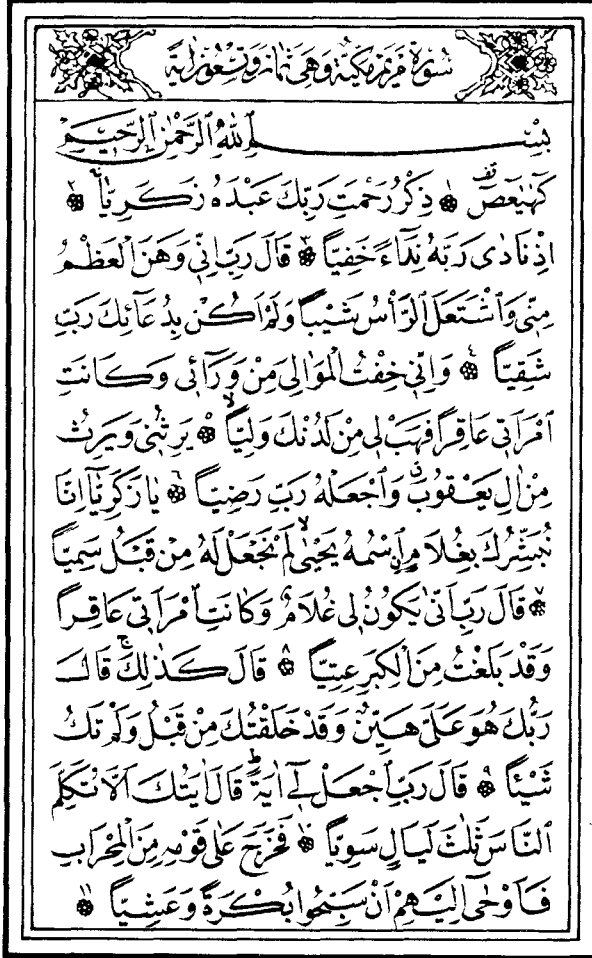
² İsa, Üzeyr, Melâike Aleyhisselâm gibi kullarımı mâbut edinmek.

³ Kur'an'ı, tevhidi, nübüvveti delâlet eden âyâtı, pey-

gamberi.

⁴ Kur'an'ın mânalarını, ilim ve hikmet sözlerini.

⁵ Veya haşirden korkarsa.

SÜRETÜ MERYEM

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) kâf, hâ, yâ, ayn, sâd (2) zikrû rahmeti rabbike abdehu zekeriyyâ (3) iz nâdâ rabbehu nidâen hafîyyâ (4) kaâle rabbi innîy ve henel'azmü minniy veste'alerre'sü şeyben ve lem ekün bidu'âike rabbi şakîyyâ (5) ve innîy hiftülmevâliye min verâiy ve kânetimre'etiy âkıran feheb liy min ledünke veliyyâ (6) yerisünîy ve yerisü min âli ya'kuûbe vec'al-hü rabbi radiyyâ (7) yâ zekeriyyâ innâ mübeşşirüke bigulâminismühü yahyâ lem nec'al lehü min kablü semiyyâ (8) kaâle rabbi ennâ yekünü liy gulâmün ve kânetimre'etiy âkıran ve kad belagtü minelkiberi itîyyâ (9) kaâle kezâlik, kaâle rabbüke hüve aleyye heyinün ve kad halaktüke min kablü ve lem tekü şey'â (10) kaâle rabbic'al liy âyeh, kaâle âyetüke ellâ tükellimennâse selâse leyâlin seviyyâ (11) feharece alâ kavmihi minel-mihrahb, fe'evhâ ileyhim en sebbihü bükreten ve aşîyyâ.

MERYEM SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kâf, ha, ya, ayin, sâd. (2) Bu, Rabbinin kulu Zekeriya hakkındaki rahmetini zikreder. (3) Hani Zekeriya Rabbine gizli nida ile nida etmişti. (4) Dedi ki Yâ Rab! Kemigim gevşedi ², başımın tüyü tutuştu ³. Yâ Rab! Sana duamda hiç bir zaman mahrum kalmadım. (5 - 6) Benden sonra yerime gelecek amcazadelerim gibi akrabalarımın ⁴ korkuyorum. Karım da kısırdır. Artık tarafından din işini görececek bir oğul bağışla ki bana da Yakup hanedanına da vâris ⁵ olsun. Yâ

Rab! Onu hoşnut olduklarından kıl. (7) Allah buyurdu: Zekeriya! Biz, sana Yahya adlı bir oğul müjdeleriz ki daha evvel hiç kimseyi ona adaş kılmadık. (8) Zekeriya «— Yâ Rab! Karım kısırken benim de ihtiyarlıktan kemiklerim kurumuşken ⁶ nasıl oğlum olur?», dedi. (9) Melek dedi: İş böyledir; fakat Rabbin buyurdu ki o, bana göre kolaydır. Nasıl ki bundan evvel sen bir şey değilken ben seni yarattım. (10) Zekeriya dedi ki Yâ Rab! Müjde için bana bir alâmet yap. Allah sana alâmet, sıhhatin düzgünken ⁷ üç gün üç gece bir düziye nâs ile konuşamamaklığındır. (11) Zekeriya namazgâhından ⁸ kavmine çıkıp onlara sabah, akşam tespihte ⁹ bulunmalarını işaret etti ¹⁰.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, 98 âyettir.

² İhtiyarladım.

³ Bütün saçlarım ağardı.

⁴ Onların hüsn-ü harekette bulunmayacaklarından.

⁵ Onun ilmüne, nübüvvetine.

⁶ Veya pek ziyade ihtiyarladığım halde.

⁷ Lisanında tutukluk, dilsizlik yokken, lisanında düzgünken.

⁸ Veya mescit veya çardaktan.

⁹ Salât, hamd, tenzihte.

¹⁰ Yahut yere yazdı. Çünkü dil ile konuşamadı.

(12) ya yahyâ huzilkitâbe bikuvveh, ve âteynâhül hükme sabiyyâ (13) ve hanânen min ledünnâ ve zekât ve kâne tekıyyâ (14) ve berren bivâlideyhi ve lem yekûn cebbâren asiyyâ (15) ve selâmün aleyhi yevme vülide ve yevme yemûtü ve yevme yüb'asü hayyâ (16) vezkür fiylkitâbı mer-yem, izintebezet min ehlihâ mekânen şarkıyyâ (17) fettihazet min dūnihim hicâben fe'erselnâ ileyhâ rûhanâ fetemessele lehâ beşeren seviyyâ (18) kaâlet inniy e'üzü birrahmâni minke in künte tekıyyâ (19) kaâle innemâ ene resûlü rabbiki li-ehebe leki gulâmen zekiyyâ (20) kaâlet ennâ yekûnû liy gulâmün ve lem yemesniy beşerün ve lem ekü bagıyyâ (21) kaâle kezâlik, kaâle rabbüki hüve aleyye heyyin ve linec'alehû âyeten linnâsi ve rahmeten minnâ ve kâne emren makdıyyâ (22) fehamelethü fentebezet bihî mekânen kasıyyâ (23) fe'ecâehelmehâdû ilâ ciz'innahleh, kaâlet yâ leyteniy mittü kable hâzâ ve küntü nesyen mensiyyâ (24) fenâdâhâ min tahtihâ ellâ tahzeniy kad ce'ale rabbüki tahteki seriyyâ (25) ve hüzziy ileyki biciz'innahleti tûsâkıt aleyki rutaben ceniyyâ.

يَا يَحْيَىٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَ صَبِيًّا ۖ وَحَنَانًا
مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۖ وَبَرَّآ بَوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا
عَصِيًّا ۖ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ
حَيًّا ۖ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا
شَرْقِيًّا ۖ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۖ قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ
مِنْكَ إِن كُنْتَ تَقِيًّا ۖ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ
لِيَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ۖ قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ
وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ۖ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ
رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَئِنٍ وَلِيَعْلَمَ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا
وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ۖ فحملته ۖ فانتبذت برمكنا فقصينا ۖ
فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَالَيْتَنِي مِتُّ
قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مِّنْهُمْ ۖ فَتَذَكَّرْنَا مِنْ تَحْتِهَا
أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ۖ وَهُزِنِي
إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ فَسَاقِطٌ عَلَيْكَ رَطْبٌ حَنِيًّا ۖ

(12) «— Yahya! ¹ Kitabı kalb kuvveti ile al». Biz, ona çocukken hikmet ² verdik. (13 - 14) Nezdimizden kalb yumuşaklığı ve mürüvvet günahlarından pâklık ³ da verdik. O, tabiatıyla sakıncıydı. Ana ve babasına da iyilikleri, şefkati vardı. Allah'a karşı serkeş, âsi değildi. (15) Ona Allah tarafından doğduğu gün, öleceği gün, diri olarak kalkacağı gün selâm olsun. (16) Kur'an'da Meryem kıssasını zikret. Hani o, ailesinden güneşli bir yere ⁴ çekilmişti. (17) Onlardan tarafa bir perde çekti ⁵. Ona ruhumuzu ⁶ gönderdik. Ruh ona, tam bir insan şeklinde göründü. (18) Meryem «— Ona senden esirgeyen Zat'a sığınırım. Tabiatın ile müttekiysen bana ilişme» dedi. (19) Ruh «— Ben Rabbinin elçisinden başka bir şey değilim, O'nun emriyle sana pâk bir oğul bahşedece-

ğim» dedi. (20) Meryem «— Nasıl benim oğlum olur ki? Bana hiç bir insan dokunmamıştır. Ben fahişe de değilim» dedi. (21) Ruh dedi ki hâl dediğin gibidir. Fakat Rabbin buyurdu ki o bana göre kolaydır. Biz, onu nâs'a kudretimize alâmet, nezdimizden mü'minlere bais-i rahmet kılacağız. Bu iş olup bitmiştir. Geri dönemez. (22) Meryem ona gebe kaldı. Gebeliğini saklayıp uzak bir yere çekildi. (23) Doğurma sancısı onu bir hurma ağacı kütüğüne dayanmaya mecbur etti ⁷, «— Keşke bundan evvel ölseydim de büsbütün unutulmuş olsaydım!» dedi ⁸ (24 - 25) Aşağısından ona bir nida geldi: Mahzun olma Rabbin ayağının altından küçük bir çay akıtmıştır, hurma ağacının kütüğünü kendine doğru salla. Ondan sana taze hurma düşer.

¹ Zekeriya'ya Yahya'yı verdik, hitaba müstahak olduğu bir zamanda sözle dedik.

² Veya peygamberlik, Tevrat'ı anlamak, bilmek.

³ Veya sadaka vermeklik, halk tarafından meth-ü sena edilmeklik.

⁴ Veya şark tarafında bir yere.

⁵ Yikanmak veya çamaşır yıkamak veya çamaşır değiştirmek için ailesi ile kendi arasına bir perde çekti.

⁶ Cebrâil Aleyhisselâm.

⁷ Oraya da gizlenip doğurmak için.

⁸ Âdet-i beşer üzere hayasından.

فَكَلِّ وَأَشْرَبِي وَهَرَبِي عَيْنًا فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا
 فَهَوَّلَىٰ لِي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أَكَلِمَ الْيَوْمَ أَنسِيًّا ۝
 فَاتَّبَعَ قَوْمُهَا تَحِيْلَهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ۝
 يَا أختَ هَارُونَ مَا كَانَ بِوَلَدِكَ أَمْرًا سَوْءًا وَمَا كَانَتْ أَنتَ مُلْكًا
 بَغِيًّا ۝ فَاشَارِكْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نَكْرِمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ
 صَبِيًّا ۝ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ۝
 وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا رَافِقًا إِنِّي وَصَلَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
 مَا دُمْتُ حَيًّا ۝ وَبَرَّأَوَالِدِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَفِيًّا ۝
 وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ۝
 ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ۝ مَا كَانَ
 لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ
 فَيَكُونُ ۝ وَإِنَّ لِلَّهِ رَبِّهِ وَرَبِّكُمْ قَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
 مُسْتَقِيمٌ ۝ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
 كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصُرْ يَوْمَ
 يَأْتُونَ الْكُرْسِيَّ أَظَلُّوا الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

(26) feküli veşrebiy ve karriy aynâ, feim-mâ tereyinne minelbeşeri ehaden fekuûli-ly inniy nezertü lirrahmâni savmen felen ükellimelyevme insiyyâ (27) fe'etet bihi kavmehâ tahmilüh, kaâlû yâ meryemü le-kad ci'ti şey'en ferıyyâ (28) yâ uhte hârûne mâ kâne ebûkimre'e sev'in ve mâ kânet ümmüki bagıyyâ (29) fe'eşâret ileyh, kaâlû keyfe nükellimü men kâne fiylmehdi sabiyyâ (30) kaâle inniy ab-dullah, âtâniyelkitâbe ve ce'aleniyy nebiyyâ (31) ve ce'aleniyy mübâreken eyne mâ küntü ve evsâniyy bissalâti vezzekâti mâ dümtü hayyâ (32) ve berren bivâlidetiyy ve lem yec'alniyy cebbâren şakıyyâ (33) vesselâmü aleyye yevme vülditü ve yev-me emûtü ve yevme üb'asü hayyâ (34) zâlike iysebnü meryem, kavlelhakkıleziyy fiyhi yemterûn (35) mâ kâne lillâhi en yettehıze min veledin sübhâneh, izâ kadâ emren feinnemâ yakuûlü lehü kün feye-kün (36) ve innallahe rabbiyy ve rabbü-küm fa'büdüh, hâzâ sırâtun müstekıym (37) fahtelefel'ahzâbü min beynihim, fe-veylün lillezıyne keferû min meşhedi yevmin azıym (38) esmi' bihim ve ebsır yevme ye'tünenâ lâkinizzâlimünelyevme fiy dalâlin mübiyn.

(26) Ye, iç, oğlun ile gözün aydın olsun. Şâyet insandan birini görürsen o da sana çocuğu sorarsa işaretle «— Ben esirgeyen Zat'a sükût orucu adamışım. Bugün ¹ hiç bir insan ile konuşmaya-çağım» dersin. (27) Meryem çocuğu yüklenip kavmine getirdi. Onlar dediler «— Meryem! Sen çirkin bir iş yaptın ². (28) Ey Harun'un hemşiresi! ³ Senin baban fena adam, zâni değildi. Anan da fahişe değildi. Bu çocuk nedir? (29) Meryem İsa'ya işaret etti. Onlar «— Biz beşikteki çocukla nasıl konuşalım» dediler. (30 - 31 - 32 - 33) İsa söze başlayıp dedi ki «— Ben Tanrı'nın kuluyum. Bana kitap verdi, beni peygamber kıldı. Hayatta bulunduğum müddetçe bana namazı, zekâtı emretti. Beni valideme şefkatli ve iyilik edici kıldı, beni kendine karşı serkeş, bedbaht kılmadı.

Doğduğum gün, öldüğüm gün diri olarak kalka-çağım gün Allah tarafından bana selâm olsun.» (34) İşte Meryem oğlu İsa. Onun hakkında Hıristiyanların şüphelendikleri şeyin doğrusu bu sözdür. (35) Oğul edinmek Allah'a göre değildir. O, bundan tamamıyla münezzehtir. O, bir şeyin yaratılmasını istedi mi ancak ona «ol» der, o da olur. (36) Allah benim de Rabbimdir, sizin de Rabbinizdir. O'na tapın. İşte doğru yol budur. (37) Fıkralar aralarında İsa hakkında ihtilâfa düştüler. Vay o kâfirlerin hâline ki o büyük güne hazır olacaklarını uzak görürler. (38) Onlar, bize geldikleri gün Hakkı ama ne işitecekler! Ne görecekler! Fakat zâlimler o gün aşıkâr bir sapıklık içindedirler.

¹ Bundan böyle.

² Veya garip, acayip bir iş işledin.

³ Harun neslinden olan veya Harun namındaki bir

zâninin kız kardeşi yani fahişe! Veya Harun namındaki salih bir adamın kız kardeşi!

(39) ve enzîrhüm yevmelhasreti iz kudiyel'emr ve hüm fiy gafletin ve hüm lâ yû'mînûn (40) innâ nahnü nerisül'arda ve men aleyhâ ve ileynâ yürce'ün (41) vezkür fiylkitâbi ibrahîym, innehu kâne siddîykan nebiyyâ (42) iz kaâle liebiyhi yâ ebeti lime ta'büdü mâ lâ yesma'u ve lâ yubsîrû ve lâ yugniy anke şey'â (43) yâ ebeti inniy kad câeniy minel'îlmi mâ lem ye'tike fettebi' niy ehdi ke sırâtan seviyyâ (44) yâ ebeti lâ ta'büdisseytân, innesseytâne kâne lirrahmâni asıyyâ (45) yâ ebeti inniy ehâfû en yemesseke azâbün minerrahmâni fetekûne lişseytâni veliyyâ (46) kaâle erâğbün ente an âlihetiy yâ ibrahîym, lein lem tentehi le'ercümenneke vehcürniy meliyyâ (47) kaâle selâmün aleyk, se'estağfirüleke rabbiy, innehü kâne biy hafiyyâ (48) ve a'tezilüküm ve mâ ted'üne min dūnillâhi ve ed'û rabbiy, asâ ellâ ekûne bidu'âi rabbiy şakıyyâ (49) felemmâ'tezelehüm ve mâ ya'büdüne min dūnillâhi vehebnâ lehü ishâka ve ya'kuûb ve küllen ce'alnâ nebiyyâ (50) ve vehebnâ lehüm min rahmetinâ ve ce'alnâ lehüm lisâne sıdkın aliyyâ (51) vezkür fiylkitâbi mūsâ, innehü kâne muhlesan ve kâne resûlen nebiyyâ.

وَأَنذَرَهُمْ نَوْمًا الْحَسْرَةَ إِذِ الْفُصَى الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
 أَفَأَنفَخُ نَارًا لَّأَرْضٍ وَمِنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْهَا يُرْجَعُونَ ۖ وَأَذْكُرُ
 فِي الْكِتَابِ بَرَهَيْسُمُ إِنَّكَ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۖ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ
 يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ۖ
 يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ
 صِرَاطًا سَوِيًّا ۖ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ
 كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ۖ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُمَسَّكَ عَذَابٌ
 مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ۖ قَالَ رَاغِبًا أَنْتَ عَنْ
 الْحَبَتِ يَا بَرَهَيْسُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَا رَجُوعَ لِي وَأَفْجَرُ فِي مِلَّتِكَ ۖ
 قَالَ سَلَامَةً عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي أَنَّهُ كَانَ بِي هَفِيًّا ۖ
 وَلَئِنْ لَمْ يَنْدَعُونِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَوْ عَٰوَدُ فِي عِصْيَايَ
 أَكُونُ بِدَعَائِهِ رَبِّي شَقِيًّا ۖ فَلَمَّا أَغْنَاهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ۖ
 وَوَهَبْنَا لَهُمُ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ۖ
 وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّكَ كَانَ نَحِيصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۖ

(39) Onları, hasret günü ¹ ile korkut, o gün ki onlar gaflet içinde iman etmezlerken iş olup biter ². (40) Şurası muhakkak ki biz, yere, üzerindeki varis olacağız, onlar bize döneceklerdir. (41) Onlara Kur'an'da, İbrahim kıssasını zikret. Çünkü o, baştan ayağa doğruydu, peygamberdi. (42) Hani babasına demişti: «— Babacığım! Neye işitmez, görmez, hiç bir şeyine yaramaz şeylere tapıyorsun.» (43) «— Babacığım! Sana müyesser olmayan bilgi bana müyesser oldu. Bana tabi ol ki seni doğru yola götüreyim. (44) «— Babacığım! Putlara tapmak suretiyle şeytana tapma, çünkü şeytan esirgeyen Tanrı'ya pek ziyade karşı gelmiştir.» (45) «— Babacığım! Korkarım ki esirgeyen Tanrı tarafından sana azap dokunur da şeytana arkadaş olursun ³». (46) Pederi demişti: «— İbrahim! Sen mâbudumdan yüz mü çeviri-

yorsun? * Eğer bundan vazgeçmezsen seni her halde taşlarım ⁴, uzun müddet benimle görüşme. (47 - 48) İbrahim demişti: Benden sana selâm olsun ⁵ ben senin için Rabbinden yarlıganmak dileyeceğim. Çünkü O, benim hakkımda çok lûtuftârdır, sizden, Tanrı'yı bırakarak taptıklarınız putlardan ayrılıp bir tarafa gideceğim. Rabbime ibadet edeceğim, umarım ki Rabbime olan ibadetimde bedbaht olmam. (49) İbrahim onlardan, Tanrı'yı bırakarak taptıkları putlardan ayrılıp bir tarafa çekilince biz ona İshak ile Yakub'u bahşettik, her birine nübüvvet verdik. (50) Onların üçüne de feyz rahmetimizden evlât ve emvâl ⁶ bahşettik. Haklarında doğru ve yüksek bir dil yaptık ⁷. (51) Kur'an'da Musa'yı da zikret. Çünkü o, halis muhlis bir muvahhitdi, gönderilen, şeriati haber veren bir peygamberdi.

¹ Kötülük edenlere dünyada iyilik edemediklerine karşı dağ-ı derûn olacak kıyamet günüyle.

² Hesap görülür, yerli yerine gider.

³ Lânette ve azapta ona arkadaş olursun veya putlardan medet istersin de ona yardımcı olursun.

⁴ Veya söver sayarım.

⁵ Benden sana bir fenalık geimez, var benden yana selâmette ol.

⁶ Veya nübüvvet.

⁷ Onları bütün ehli edyan sena eder, onlar senaya da lâyıktır.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ۖ وَوَهَبْنَا لَهُ
 مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۖ وَذَكَرْنَا فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ ۖ إِنَّهُ كَانَ
 صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۖ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ
 وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۖ وَذَكَرْنَا فِي الْكِتَابِ إِدْرِسَ ۖ إِنَّهُ
 كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۖ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۖ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ
 اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِنْ حَمَلٍ مَعَ نُوحٍ ۖ وَمِنْ
 ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ
 آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرَوْا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۖ خَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ
 أَصَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا ۖ إِلَّا
 مِنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ
 شَيْئًا ۖ جَنَّاتٌ عِدْنُهَا الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْعِيسَىٰ ۖ إِنَّهُ كَانَ
 وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ۖ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ
 فِيهَا بَكْرَةٌ وَعِشْيَا ۖ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ
 كَانَ تَقِيًّا ۖ وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا
 وَمَا خَلْفُنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُنْسِيًّا ۖ

(52) ve nâdeynâhü min cânibittûr'il'ey-
 meni ve karrebnâhü neciyyâ (53) ve ve-
 hebnâ lehü min rahmetinâ ehâhü hârûne
 nebiyyâ (54) vezkür fiylkitâbi ismâ'yle
 innehü kâne sâdıkalva'di ve kâne resû-
 len nebiyyâ (55) ve kâne ye'mürü ehlehü
 bissalâti vezzekâtı ve kâne inde rabbihi
 mardıyyâ (56) vezkür fiylkitâbi idriyse
 innehü kâne sıddıkan nebiyyâ (57) ve
 refâgnâhü mekânen aliyyâ (58) ulâikel-
 leziyne en'amallahü aleyhim minennebiy-
 yiye min zürriyeti âdeme ve mimmen
 hamelnâ mea nuhin ve min zürriyeti
 ibrâhiyme ve isrâiyle ve mimmen hede-
 y-nâ vectebeynâ, izâ tutlâ aleyhim âyâtür-
 rahmâni harrû sücceden ve bükıyyâ (59)
 fehalefe min ba'dihim halfün edâ'ussa-
 lâte vettebe'uşşehevâti fesevfe yelkavne
 gayyâ (60) illâ men tâbe ve âmene ve
 amile sâlihan fe'ulâike yedhulûnelcen-
 nete ve lâ yuzlamûne şey'â (61) cennâti
 adninilletiy ve'aderrahmânü ibâdehü bil-
 gayb, innehü kâne va'dühü me'tiyyâ
 (62) lâ yesme'üne fiyhâ lagven illâ selâ-
 ma ve lehüm rızkuhüm fiyhâ bükreten
 ve aşıyyâ (63) tilkeleccennetülletiy nûrisü
 min ibâdinâ men kâne tekiyyâ (64) ve
 mâ netenezzelü illâ biemri rabbik, lehü
 mâ beyne eydiynâ ve mâ halfenâ ve mâ
 beyne zâlik ve mâ kâne rabbüke nesıyyâ.

(52) Ona Tur'un sağına gelen tarafından nida et-
 tik, onu gizli konuşmak için yaklaştırdık. (53) Ona
 feyz-i rahmetimizden kardeşi Harun'u nebî olarak
 bahsettik. (54) Kur'an'da İsmail'i de zikret. Çün-
 kü o, vaadinde sadık, gönderilen, şeriatı haber
 veren bir peygamberdi. (55) Ehline ve kavmine
 namazı, zekâtı emrederdi, Rabbi indinde beğenil-
 mişti. (56) Kur'an'da İdris'i de zikret, çünkü o da
 baştan ayağa doğruydu, haber veren peygamberdi.
 (57) Biz onu yüksek bir yere kaldırdık ¹. (58) İş-
 te bunlar Allah'ın nimetine mazhar ettiği pey-
 gamberlerden, Âdem'in ve Nuh'la gemiye yüklet-
 tiklerimizin zürriyetlerinden ², İbrahim ve İsrail
 zürriyetlerinden ³, hidayet ettiğimiz, seçtiğimiz
 kimseler cümlesindendirler. Kendilerine esirge-
 yen Tanrı'nın âyetleri ⁴ okunduğu zaman ağlaya
 ağlaya secdeye kapanırlardı. (59) Onlardan sonra

gelen uygunsuzlar namazı terk, şehvetlerine (uy-
 dular) tebaiyet ettiler. Bunlar azgınlıklarının ce-
 zasını bulacaklardır. (60) Meğer ki tövbe ve iman
 edip iyi amel işlesinler. İşte bunlar Cennete gi-
 rerler ve hiç bir haksızlığa uğramazlar. (61) O
 Cennetler esirgeyen Tanrı'nın kullarına gıyapla-
 rında vaad buyurmuş olduğu Aden Cennetleridir.
 Çünkü onun vaadi herhalde yerine getirilir. (62)
 Orada beyhûde söz işitmeyecekler, ancak selâm
 işitecekler. Onların orada sabah akşam rızıkları,
 nimetleri vardır. (63) İşte kullarımızdan mütteki
 olanları vâris kılacağımız Cennet budur. (64) Biz
 melekler ancak Rabbinin emriyle ineriz; önümüz-
 de, ardımızda, her ikisinin arasında ne varsa ⁵
 hepsi O'nun fermanına tâbidir. Rabbin unutkan
 değildir.

¹ Makamı nübüvete, mertebe-i âliyye veya Cennete.

² İdris ile İbrahim Aleyhimüsselâm.

³ İsmail, İshak, Yakup, Musa, Harun, Zekeriya, Yahya
 Aleyhimüsselâm.

⁴ Kütüb-ü sâlifedeki âyetler veya Cennet ve Cehen-
 nem, düşman ve bayram haberleri.

⁵ Gelecekte, gelmiş, olmuş, olacak arasında.

(65) rabbüssemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ fa'büdhü vastabir li'ibâdetih, hel ta'lemü lehü semiyâ (66) ve yekuül'l'insânü eizâ mâ mittü lesevfı uhrecü hayyâ (67) evelâ yezkürül'insânü ennâ halaknâhü min kablü ve lem yekü şey'â (68) feve rabbike lenahşürennehüm veşşeyâtıyne sümme lenuhdırannehüm havle cehenneme cisiyyâ (69) sümme lenenzi'anne min külli şey'atin eyyühüm eşeddü alerrahmâni itıyyâ (70) sümme lenahnü a'lemü billezıyne hüm evlâ bihâ siliyyâ (71) ve in minküm illâ vâridühâ, kâne alâ rabbike hatmen makdıyyâ (72) sümme nünecciyelleziynettekav ve nezerüzzâlimiyye fiyhâ cisiyyâ (73) ve izâ tütılâ aleyhim âyâtünâ beyyinâtin kaâlelleziyne keferü lilleziyne âmenü eyyülferiykayni hayrün mekaâmen ve ahsenü nedıyyâ (74) ve kem ehleknâ kablehüm min karnin hüm ahsenü esâsen veri'yâ (75) kul men kâne fiyddalâleti felyemdüd lehürrahmânü meddâ, hattâ izâ re'ev mâ yû'adüne immel'azâbe ve immessâ'ah, feseya'lemüne men hüve şerrün mekânen ve ad'afu cündâ (76) ve yeziydullahüllezıynehtedev hüda, velbâkıyâtüssâlihâtü hayrün inde rabbike sevâben ve hayrün mereddâ.

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ
هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ۚ وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِيتَ كَسُوفَ
أُخْرِجَ حَيًّا ۚ وَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ۚ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمُ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ
لَنَحْضُرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثًّا ۚ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ
أَبْنًا أَشَدَّ عَلَى الرَّحْمَنِ عَيْنًا ۚ ثُمَّ لَنَغْضُلَنَّ الْبَاقِينَ هُمْ أُولَئِكَ
صَلَائِكُمْ ۚ وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا
ۚ ثُمَّ نُنْجِي الَّذِينَ تَقُوا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثًّا ۚ وَإِذَا
تَنَزَّلْنَاهُمْ عَلَيْهَا يَأْتِيَنَا بَيِّنَاتٍ قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا أَهْلُ
الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدًّا ۚ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ
مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَتَانَا وَرَبِّكَ ۚ قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ
فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَسَدًا حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ
إِنَّمَا الْعَذَابُ وَآيَا السَّاعَةِ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ مَكَانًا
وَأَضَعُفُ جُنْدًا ۚ وَيَنْبِذُ اللَّهُ الَّذِينَ هَتَدُوا هَدًى
وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ۚ

(65) O, göklerin ve yerin ve onların arasında olanların Rabbidir. O'na ibadet et, ibadette sabırlı ol. O'na bir adaş bilir misin ¹? (66) İnsan ² «— Ben öldükten sonra diri olarak mezardan çıkacak mıyım? der. (67) O insan evvelce hiç bir şey değilken onu yarattığımızı neye hatırlamıyor? (68) Rabbin hakkı için onları şeytanlar ile beraber haşredeceğiz, sonra Cehennemin etrafına diz üstü çökmüş bir halde ³ dizeceğiz. (69) Sonra her güruhtan esirgeyen Tanrı'ya cür'ette en ileri gitmiş herhangi bir şahıs varsa öylelerini çekip Cehenneme atacağız. (70) Biz ateşe atılmaya en ziyade yarayanları da herkesten ziyade biliriz. (71) İçinizden ona uğramayacak hiç bir kimse yoktur. Rabbinin olup bitmiş hükmü o yoldadır. (72) Sonra, sakınanları kurtaracağız. Zalim olan kâfirleri orada dizleri üzere çökmüş bir halde bira-

kacağız. (73) Onlara apaçık olan âyetlerimiz okunduğu zaman, kâfir olanlar, mü'min olanlara iki fırkadan hangimizin mevkii daha iyi, derneği daha hoştur, derler. (74) Biz, onlardan evvel nice insan tabakasını helâk ettik ki onların döşemeleri de, gösterişleri de daha güzeldi ⁴. (75) De ki her kim sapıklıkta kalırsa esirgeyen Zat ona uzun müddet mühlet verir. Nihayet onlar kendilerine vaadolunan katil, esaret gibi azabı veya kıyamet azabını görünce o zaman hangisinin mevkii daha fena, hangisinin taraftarları daha zayıf olduğunu bileceklerdir. (76) Allah hidayet bulanların hidayetini artırır. Pâyidar olan iyi ameller rabbinin nezdinde onları mallarından sevap itibariyle de daha iyidir, dönüş itibariyle de ⁵ daha kıymetlidir.

¹ Allah namını almış kimseyi veya bir eşini bilebilir misin?

² Âhireti inkâr edenler.

³ Korkunun şiddetinden durmaya takatları kalmayacak

bir halde.

⁴ Malları daha çok, debdebeleri daha güzeldi.

⁵ Birinin dönüşü Cennete, diğerinin dönüşü Cehenne-medir.

أَوَإِنَّمَا إِلَهُ الْكَافِرِينَ ۖ وَقَالَ لَأَيُّكُمْ مَالٌ لَّا دُونَهُ ۚ كَلَّا سَتَكُنُّنَّ
 أَطْلَعُ الْغِيَا ۚ وَاتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۚ كَلَّا سَتَكُنُّنَّ
 مَأْثُورًا ۖ وَنَذَرَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَذًى ۚ وَرَبُّهُ مَا يَشُورُ
 وَيَأْتِينَا فَرَسًا ۚ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ
 عِزًّا ۚ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ
 ضِدًّا ۚ أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا شِسْيَانًا عَلَى الْكَافِرِينَ
 تَوْرَهُمْ آزًا ۚ فَلَا تَحْمِلْ عَلَيْهِمْ إِمْنَا عَذَابَهُمْ عَذَابًا ۚ
 يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفَدًا ۚ وَنَسُوقُ الْكُفْرِينَ
 إِلَى جَهَنَّمَ وَرَدًا ۚ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ
 الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۚ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۚ لَقَدْ جِئْتُمْ
 شَيْئًا إِذَا ۚ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَفْطَرْنَ مِنْهُ وَتَنْشُقْنَ
 الْأَرْضَ وَتَنحَرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ۚ أَلَمْ نَدْعُوا الْوَحْيَ فَلَمَّاهُ ۚ وَمَا
 يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۚ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ إِلَّا إِلَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا ۚ لَقَدْ أَحْصَيْنَاهُمْ وَعَدَّهُمْ
 عَدًّا ۚ وَكُنْهُمْ أُنِيَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَذُرْهُمْ

(77) efe'reeytelleziy kefere biâyâtînâ ve kaâle leüteyenne mâlen ve veledâ (78) attala'algaybe emittehave inderrahmâni ahdâ (79) kellâ, senektübü mâ yekuûlü ve nemüddü lehü minel'azâbi meddâ (80) ve nerisühü mâ yekuûlü ve ye'tiynâ ferdâ (81) vettehazû min dünillâhi âli-heten liyekûnû lehüm izzâ (82) kellâ, seyekfürüne bi'ibâdetihim ve yekûnûne aleyhim dıddâ (83) elem tere ennâ er-selnaşseyâtiyne alelkâfiriyne teüzzühüm ezzâ (84) felâ ta'cel aleyhim, innemâ ne'uddü lehüm addâ (85) yevme nahşü-rülmüttekıyne ilerahmâni vefdâ (86) ve nesûkulmücrimiye ilâ cehenneme virdâ (87) lâ yemlikûneşşefâ'ate illâ menitte-haze inderrahmâni ahdâ (88) ve kaâlüt-tehazerrahmânü veledâ (89) lekad ci'tüm şey'en iddâ (90) tekâdüssemâvâtü yete-fattarne minhü ve tensakkul'ardu ve te-hırrülcibâlü heddâ (91) en de'av lirrah-mâni veledâ (92) ve mâ yenbagıy lirrah-mâni en yettehize veledâ (93) in küllü men fiyssemâvâti vel'ardı illâ âtiyrrah-mâni abdâ (94) lekad ahsâhüm ve adde-hüm addâ (95) ve küllühüm âtiyhi yev-melkiyâmeti ferdâ.

(77) Âyetlerini tanımayıp «— * Kıyamette ba-na mal, oğul verilecektir» diyeni gördün mü? (78) O, gaybe muttali' mi oldu? Yoksa buna dair esir-geyen Zat'tan bir ahit mi aldı? (79) Yok, yok, ne öyle, ne böyle. Biz onun dediğini yazdığımızı ken-disine göstereceğiz. Onun azabını uzun uzadıya sürdüreceğiz. (80) O'nun dediği malın, çocuğun vârisi olacağız. O, kıyamette bize tek olarak ge-lecek ¹. (81) Onlar, kendileri için medar-ı izzet ² olmak üzere Tanrı'dan başka birtakım tapacak-lar edindiler. (82) Yok, yok azaptan kurtulama-yacaklar. Yakında o mâbutlar onların ibadetlerini tanımayacaklar, onlara karşı zıt bir düşman ke-sileceklerdir. (83) Kâfirleri masiyete olanca kuv-vetleriyle sürüklemek için şeytanları onların üs-tüne nasıl musallat ettiğimizi görmedin mi? (84) Onların azaplarına acele etme. Çünkü biz, onla-

rın günlerini birer birer sayıyoruz. (85) O gün, sakınanları ağırlayarak ³ esirgeyen zat nezdinde toplayacağız. (86) Günahkârları da susuz olacak Cehenneme süreceğiz. (87) Esirgeyen Zat yanın-da ahit almış kimselerden ⁴ başka hiç bir fert şefaate mâlik olamayacaktır. (88) Onlar «— Esir-geyen zat oğul edindi» dediler. (89) * Siz çok fe-na bir iş işlediniz ⁵. (90 - 91) Bundan az kaldı ki gökler yırtılacak, yer yanılacak, dağlar dağılıp çö-kecek; esirgeyen Zat için çocuk isnat etmelerin-den dolayı üzerlerine düşecekti. (92) Çocuk edin-mek esirgeyen Zat'a yaraşmaz. (93) Göklerde ve yerde bulunan mahlûkattan biri yoktur ki esirge-yen Zat'a kıyamette kul olarak gelmesin. (94) * Allah onları birer birer sayıp saklamıştır. (95) On-ların hepsi kıyamet günü O'na yalnız ⁶ olarak ge-lirler.

¹ Malsız, menalsız, çocuksuz, çoluksuz.

² Onların şefaati ile aziz olmak.

³ Veya süvari olarak.

⁴ İman ve takva sahiplerine veya şefaata mezun olan-lara veya günahkârlardan yalnız mü'min olanlara şefaet

olunur.

⁵ Yahut pek büyük bir iftirada bulundunuz, fena bir söz söylediniz.

⁶ Yardımcı yok, mal yok, hiç bir şey yok.

(96) innelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti seyc'alü lehümürrahmânü vüddâ (97) feinnemâ yessernâhü bilisânike litübeşşire bihilmüttekıyne ve tünzire bihî kavmen lüddâ (98) ve kem ehleknâ kablehüm min karn, hel tühissü minhüm min ehadin ev tesme'u lehüm rikzâ.

SÜRETÜ TÂHÂ

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) tâ hâ (2) mâ enzelâ aleykelkur'âne liteskaâ (3) illâ tezkireten limen yahşâ (4) tenziylen mimmen halakal'arda ves-semâvâtıl'ulâ (5) errahmânü alel'arşistevä (6) lehü mâ fiyysemâvâti ve mâ fiyl'ardı ve mâ beynehümâ ve mâ tahteserâ (7) ve in techer bıkavli feinnehü ya'lemüssirre ve ahfâ (8) allahü lâilâhe illâ hü, lehül'esmâülhusnâ (9) ve hel etâke hadîysü mûsâ (10) iz reâ nâren fekaâle llehlihimbüsü inniy ânestü nâren le'alliy âtlyküm minhâ bikabesin ev ecdü alennâri hüdâ (11) felemmâ etâhâ nûdiye yâ mûsâ (12) inniy ene rabbüke fehla' na'leyk, inneke bilvâdilmukaddesi tuvâ.

إِنَّا لَذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ
وَدًّا ۖ قَاتِمًا يَنْصُرُنَا بِكُفْرَانِكَ لِنُبَشِّرَ بِالنَّارِ
وَنُنْذِرَ بِقَوْمٍ آتَيْنَا ۖ وَكَرَّهْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ
هَلْ نُحِشُّ مِنْهُمْ مِنْ أَجْدَادٍ وَنَسْنَعُ لَهُمْ رُكْرُكًا

سُبْحَانَكَ يَا عَزِيزُ ۚ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طه ۖ مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ۖ إِلَّا تَذَكُّرًا
لِمَنْ يَحْشَى ۖ تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَى ۖ
الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ۖ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ۖ وَإِنْ تَجْمَعُوا الْقَوْلَ فَإِنِّي
بَعْلُ النَّارِ وَأَخِي ۖ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ۖ
وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ۖ إِذْ رَأَاهُ رَاغِبًا لَا هُمْ
أَمْكُورًا إِنِّي أَنَا رَبُّكَ ۖ نَارُهَا تُنَادِي بِأُمُوسَى ۖ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ
فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۖ

(96) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, esirgeyen Zat onları sevindirir. (97) Biz, Kur'an'ı ancak senin dilinle indirerek sana kolay kıldık ki sakınanları müjdeleyesin, kızıl düşmanları da korkutasın. (98) Onlardan evvel nice insan tabakalarını helâk eyledik. Onlardan hiç birini görmüyor musun? Veya hiç bir fısıltı duyuyor musun?

TAHA SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ta, hâ ². (2) Biz, sana Kur'an'ı sıkıntı çekmen için inzâl etmedik. (3) Ancak onu kalbinde korku olana öğüt olmak üzere indirdik. (4) O, yeri, yüce gökleri yaratan Zat tarafından indiril-

miştir. (5) O esirgeyen Zattır ki arz üzere lâayık veçhile müstevi olmuştur. (6) Göklerde, yerde, ikisinin arasında ve nemli toprak altında ne varsa hepsi O'nundur. (7) Sözü açıkça söyleyen de O, gizli sözünü, belki daha saklısını bilir. (8) Allah ki O'ndan başka tapacak yoktur. O'nun güzel adları vardır. (9) Sana Musa hakkındaki haber gelmiştir ³. (10) Hani o, uzaktan bir ateş görmüştü. Ailesine «— Siz burada durun. Ben bir ateş gördüm, size ondan bir parça kor getireceğimi veya ateşin yanında bir rehber bulacağımı ümit ediyorum» demişti. (11) Musa ateşe varınca ona şöyle nida olundu: «— Musa! (12) Ben senin Rabbinim, ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen mukaddes olan Tuva vadisinde bulunuyorsun.

¹ Mekke'de nâzil olmuş 135 âyettr.

² «Taha» sûresinin adı olduğu gibi peygamberimizin

de adı olabilir. Bu halde ona hitaben «Ta ha!» demek olur.

³ Veya gelmiş midir?

وَأَنذَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ يَا يُوحَىٰ ۖ إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
فَاعْبُدْنِي وَأَقِرِّ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۖ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ
أَكَادُ أَخْفِيهَا الْخَرَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ۖ فَلَا يَصُدُّكَ
عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاشْتَعِ هَوَاهُ فَنَرْدِي ۖ وَمَا لَكَ
بِمُوسَىٰ يَا مُوسَىٰ ۖ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا
عَلَىٰ غَنَمِي وَلِي فِيهَا مَارِئٌ أُخْرَىٰ ۖ قَالَ لَقَاهَا يَا مُوسَىٰ ۖ
فَالْقَبِيحَ فَإِذَا هِيَ حِجَّةٌ تَسْعَىٰ ۖ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ ۖ
سَنَجْعَلُهَا سَبِيلًا لِلأُولَىٰ ۖ وَأَضْمَعُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ
تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوَاءٍ أُخْرَىٰ ۖ لِيُزِيلَ مِنْ أَمَانَتِكَ
الْكِبْرَىٰ ۖ أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ أَنَّهُ طَغَىٰ ۖ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي
صَدْرِي ۖ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ۖ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي
يَقْفُوهُ أَقْوَىٰ ۖ وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ۖ هُوَ وَنَاحِي
أَشَدُّ دَرَجَاتِي ۖ وَأَشْرِكُ فِي أَمْرِي ۖ لَكَ تَسْحِكٌ كَثِيرًا
وَتَذَكُّرٌ كَثِيرًا ۖ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ۖ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ
سُؤْلَكَ يَا مُوسَىٰ ۖ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ۖ

(13) ve enahtertüke festemi' limâ yûhâ (14) innenly enallahü lâilâhe illâ ene fa'-büdnlü ve akımissalâte lizikriy (15) in-nessâ'ate âtiyetün ekâdü uhflîyhâ lîtücâ küllü nefsin bimâ tes'â (16) felâ yesud-denneke anhâ men lâ yû'minü bihâ vet-tebe'a hevâhü feterdâ (17) ve mâ tilke biyemlynike yâ mûsâ (18) kaâle hiye asây, etevекken aleyhâ ve ehüşşü bihâ alâ ganemiy veliye fiyhâ meâribü uhrâ (19) kaâle elkîhâ yâ mûsâ (20) fe'elka-âhâ feizâ hiye hayyetün tes'â (21) kaâle huzhâ ve lâ tehaf senü'ydühâ siyretehel'-ülâ (22) vadmüm yedeke ilâ cenâhıke tahrüc beydâe min gayri sûlin âyeten uhrâ (23) llnüriyeke min âyâtinelkübrâ (24) izheb ilâ fir'avne innehü tagaâ (25) kaâle rabbışrah liy sadriy (26) ve yessir-liy emriy (27) vahlül ukdeten min lisâ-niy (28) yefkahu kavliy (29) vec'al liy veziryen min ehliy (30) hârûne ahly (31) üşdüd bihi ezriy (32) ve eşrikhü fiy emriy (33) key nüsebbihake kesiyâ (34) ve nezküreke kesiyâ (35) inneke künte binâ basiryâ (36) kaâle kad ütiyte sü'leke yâ mûsâ (37) ve lekad menennâ aleyke merreten uhrâ.

(13) «— Ben seni peygamberlik için ihtiyar ettim. Artık sana vahiy olunamı dinle: (14) «— Tanrı benim, benden başka tapacak yoktur, bana tap, beni anmak için dosdoğru namaz kıl». (15) «— Kıyamet muhakkak gelecektir. Ben onu gizliyorum ¹ ki herkes işlediği ile ceza görsün». (16) «— Sakın seni kıyamete inanamayıp heveslerine tâbi olan kimseler ona imandan vaz geçirmesinler, yoksa helâk olursun», (17) «— Musa! Sağ elinde ne var?». (18) Musa dedi ki o, benim asamdır, ben ona dayanırım, onunla koyunlarıma ağaçtan yaprak silkerim. Onu başka hususlarda da kullanırım. (19) Allah buyurdu: Musa! Onu elinden bırak. (20) Musa onu elinden bıraktığı gibi derhal bir yılan olup seğırtmeye başladı. (21) Al-

lah buyurdu: Onu tut korkma. Biz onu evvelki haline iade ederiz. (22) Elini koltuğunun altına sok ki elin başka bir mucize olarak ayıpsız ², bembeyaz çıksın. (23) Bununla sana pek büyük mucizelerimizi göstereceğiz. (24) Bu mucizeler ile Firavun'a git, çünkü o, haddi aşmıştır. (25 - 33) Musa dedi ki: Yâ Rab! Meşakkate tahammül için göğsümü aç, Firavun'a karşı işimi kolaylaştır. Dilimden düğümü çöz ki, sözümü anlasınlar. Bana ailemden birini, kardeşim Harun'u vezir yap da onunla arkamı kavi kıl. Onu işimde bana ortak yap. Şunun için ki seni çok tespih edelim, (34) Seni çok analım, (35) Sen bizi görürsün ³. (36) Allah buyurdu: Musa! Sana istediğin verilmiştir. (37) * Başka defa da sana bol nimet vermiştik:

¹ Yahut Arap şivesi üzere hemen hemen kendimden de gizleyecektim.

² Elinde abraslık bulunmaksızın.
³ Ahvâlimizle bilirsin.

(38) iz evhaynâ ilâ ümmike mâ yûhâ
(39) enukzi fiyhi fiyttâbüti fakzi fiyhi
fiylyemmi felyülkihiyemmi bissâhîli
ye'huzhü adüvvün lîy ve adüvvün leh ve
elkaytû aleyke mahabbeten minniy ve
litusne'a alâ ayniy (40) iz temşiy uhtûke
fetekuûlü hel edüllüküm alâ men yekfü-
lüh, fereca' nâke ilâ ümmike key takarre
aynühâ ve lâ tahzen, ve katelte nefsen
fenecceynâke minelgammi ve fetennâke
fütünâ, felebiste siniyne fiy ehli medyene
sümme ci'te alâ kaderin yâ mûsâ (41)
vastana' tüke linefsiy (42) izheb ente ve
ehûke biâyâtîy ve lâ teniyâ fiy zikriy
(43) izhebâ ilâ fir'avne innehü tagaâ (44)
fekuûlâ lehü kavlen leyyinen le'allehü ye-
tezekkerü ev yahşâ (45) kaâlâ rabbenâ
innenâ nehâfû en yefruta aleynâ ev en
yatgaâ (46) kaäle lâ tehâfâ inneniy ma'-
akümâ esma'u ve erâ (47) fe'tiyâhü fe-
kuûlâ innâ resûlâ rabbike fe'ersil ma'anâ
beniy isrâiyle ve lâ tü'azzibhüm kad ci'-
nâke biâyetin min rabbik, vesselâmü alâ
menittebe'alhüdâ (48) inna kad ûhiye
ileynâ ennel'azabe alâ men kezzebe ve te-
vellâ (49) kaäle femen rabbikümâ yâ
mûsâ (50) kaäle rabbünelleziy a'tâ külle
şey'in halkahü sümme hedâ (51) kaäle
femâ bâlülkurûnil'ülâ.

إِذَا وَجَبْنَا إِلَىٰ أَمْرِكَ مَا يُؤْتِي ۖ أَرَأَيْتَ فِيهِ فَاذْكُرُونَا فَاقْدِرْ
فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّهِ وَعُذُّوْهُ
وَالْقَبْتُ عَلَيْكَ حَبِيبَتِي ۖ لَوْ لَمْ يَضَعِ عَلَىٰ عَيْبَتِي ۖ أَوْ تَمْشِي
أَخْشَكَ فَقَوْلُ أَهْلِ دَلْكُمُ عَلَىٰ مَنْ يَكْمُلُهُ ۖ فَجَعَلْنَاكَ إِلَىٰ أَمْرِكَ
كَفَرٍ ۖ عَيْنَهَا وَلَا تَحْزَنْ وَقَالَتْ نَفْسٌ فَجَعَلْنَاكَ مِنَ الْغَيْرِ وَقَالَتْ
قُلُوبٌ فَلَبِثْتَ سَبْعِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ۖ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَا مُوسَىٰ
ۖ وَأَمْطَلْنَاكَ لِنَفْسٍ ۖ إِذْ هَبْنَاكَ وَأَخَوَكَ يَا بَنِي إِسْرَٰءِيلَ
تَبَا وَذِكْرِي ۖ إِذْ هَبَّا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ ۖ نَارَ طَعْنٍ ۖ فَقَوْلَا لَهُ
قَوْلَا لِنَا لَعَلَّهُ يَذْكُرُ أَوْ يَنْتَشِرُ ۖ قَالَا رَبَّنَا إِنَّا أَتَيْنَاكَ
أَنْ يَفْطُرَ عَلَيْنَا ۖ وَإِنْ يَطْنِي ۖ قَالَا لَنُفَا ۖ فَاتَّبَعْنَا مَعَكُمْ أَسْمَعَ
وَأَرَىٰ ۖ قَالَا نَبَا ۖ فَقَوْلَا إِنَّا رُسُلَا رَبِّكَ ۖ فَأَرْسِلْ مَعَنَا جِئْ
إِسْرَٰءِيلَ وَلَا تَقْدِرْهُمْ فَذَجَّجْنَاكَ يَا بَنِي إِسْرَٰءِيلَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ
مَنْ تَابَعَ الْهُدَىٰ ۖ إِنَّا قَالُوا لِي ۖ إِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَذَّابِينَ
وَقَوْلَىٰ ۖ قَالَا مَنْ رَبُّكَ يَا مُوسَىٰ ۖ قَالَا رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ
شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ ۖ قَالَا فَبِأَلَىٰ عَصَاكَ إِنَّا كَرِهُوا لَكُمْ
ۖ

(38) Hani anana hakkında ne vahiy olunacaksa hepsini vahiy etmiştik ¹: (39) Musa'yı bir sandığa koy, Nil denizine at. Deniz onu kenara çıkar-sın; Benim düşmanım ile onun düşmanı onu al-sın, Musa! Tarafımdan sana muhabbet ilka et-tim ² ki gözümün önünde büyüyesin. (40 - 41) Hani kız kardeşin Firavun'un sarayına gidip de-mişti: Bu çocuğa süt verecek birini size sağlık vereyim mi? Bunun üzerine seni anana geri ver-dik ki gözü aydın olsun, sevin sin, mahzun olma-sın. Sen bir kimseyi öldürmüştün. Biz seni gam-dan kurtarmıştık. Seni mihnetten mihnete uğrat-mıştık. Medyen ahalisi arasında senelerce eğleş-tin. Sonra takdirimizle ³ buraya geldin. Musa! Seni kendim için risaletime ayırdım. (42) Sen ve kardeşin mucizelerimle gidin, zikir ve tevhidimde gevşek davranmayın. (43) Firavun'a gidin, çünkü o haddi aşmıştır. (44) Ona yumuşak söz söyleyin,

olabilir ki nasihat kabul eder veya Allah azabın-dan korkar. (45) İkisi dediler: Ey Rabbimiz! Kor-karız ki o bize vakit bırakmayıp bize ukubet eder de dâvet tamam olmaz veya hadden aşar da Tan-rı hakkında dediğini der. (46) Allah buyurdu: Korkmayın, ben sizinle beraberim. Ben hem işi-tirim, hem görürüm. (47) Artık ona varıp deyin ki «— Biz Rabbin tarafından iki peygamberiz. Onlara işkence etme, sana Rabbin tarafından mü-cizeyle ⁴ geldik. Hidayete tâbi olanlara selâm ol-sun». (48) «— Bize vahiy olundu ki peygamber-leri yalancı sayanlar, haktan dönenler üzerine azap gelecek». (49) Firavun, «— Musa! Sizin Rabbiniz kimdir» dedi. (50) Musa: «— Rabbimiz her şeye, haline uygun şeklini veren, istidatlarına göre yol gösteren Zat'tır» dedi. (51) Firavun «— Gelip geçen ümmetler ⁵ ne haldedir?» dedi.

¹ Veya ilham veya rüya ile bildirmişti.

² Seni sevdirdim. Ben seni sevmekle halk da seni sev-di. Kısası seni sevdim, sevdirdim. Veyahut tarafımdan mu-habbetini onların kalplerine ilka ettim demektir.

³ Hicret, ahbaptan mufarekat, yayan yürümek, yolda

azıksız kalmak gibi hallerle.

⁴ Veya hüccet ile.

⁵ Nuh, Hüt, Lût, Salih'in kavimleri salt ve bahtlıyar mıdır, yoksa bahtsız ve şaki midir?

قَالَ عَلَيْهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَصِلُ إِلَيَّ وَلَا يَسْنِي ۝ الَّذِي
جَعَلَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَكَنًا لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ
مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ۝ كُلُوا
وَارْزُقُوا إِنَّمَا أَسْأَلُكُمْ فِي ذَلِكَ لَأَيِّدَنَّاهُ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا
مِنْهَا خَلْقًا كَرِيمًا ۝ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ۝
وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ۝ قَالَ لَئِنْ
لَمْ تَنْتَهِ يَا فِرْعَوْنُ عَنْ غُرَّتِكَ فَأَرْسِلَ يَدِي
فَأَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا أُخْلِفُهُ غُرَّتُكَ وَلَا أَنْتَ
مَكَانًا سَوِيًّا ۝ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّلْزَلَةِ وَأَنْ تَخْرُجَ أَتَافٌ
صَغِيرٌ ۝ فَقَوْلِي فِرْعَوْنَ تَجْمَعُ كَيْدُهُ لِيَوْمٍ أَوَّامٍ ۝ قَالَ لَهْمُ
مُوسَى وَيَلَكُمْ لَنِفْتُرَؤُا عَلَى اللَّهِ كَيْدٌ بَاقٍ ۝ فَسُحِّرْكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ
مِنْ أَقْتَرَى ۝ فَتَنَّا زَعْوَاهُمْ رَبَّنَا وَسْرُوْا أَصْوَابَ
قَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا لِسَاحِرٍ رَاجٍ ۝ فَنَزَّلْنَا مُطَرِّدًا مِنْ
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِنَا ۝ وَبَدَّ هَبًا بِطَرَفَيْنِ ۝ فَاجْعِلْهُ
كَيْدُكُمْ تَرْتِيبًا ۝ وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَى ۝

(52) kaâle ilmühâ inde rabbîy fîy kitâb, lâ yadillu rabbîy ve lâ yensâ (53) elleziy ce'ale lekümül'arda mehdën ve seleke leküm fîyhâ sübülen ve enzele minesse mâi mâ', feahrecnâ bihi ezvâcen min nebâtîn şettâ (54) küllü ver'av en'âmeküm, inne fîy zâlike le'âyâtîn li'ülîynnühâ (55) min-hâ halaknâküm ve fîyhâ nu'ydüküm ve minhâ nuhrîcüküm târeten uhrâ (56) ve lekad ereynâhü âyâtînâ küllehâ fekezzebe ve ebâ (57) kaâle eci'tenâ lituhricenâ min ardînâ bisihrike yâ mûsâ (58) fele-ne'tiyenneke bisîhrin mislihi fec'al bey-nenâ ve beyneke mev'iden lâ nuhlîfühü nahnü ve lâ ente mekânen süvâ (59) kaâle mev'idüküm yevmüzzîynetî ve en yuhşerennâsü duhâ (60) fetevellâ fir'av-nü feceme'a keydehü sümme etâ (61) kaâle lehüm mûsâ veyleküm lâ tefterû alallahi keziben feyüşuteküm bi'azâb ve kad hâbe menifterâ (62) fetenâze'ü em-rehüm beynehüm ve eserrünnecvâ (63) kaâlû in hâzânî lesâhîrânî yürîydânî en yuhricâküm min ardîküm bisihrihtimâ ve yezhebâ bitariykatikümlümülâ (64) fe'ecmi'ü keydeküm sümme'tü saffâ ve kad eflehalıyevme menîstâ'lâ.

(52) Musa dedi ki: «— Onu bilmek ancak Rab-bime mahsustur. O Kitapta ¹ vardır. Rabbim şaş-maz, unutmaz». (53) «— O, sizin için yeryüzünü döşek yapmış; orada sizin için yollar peyda etmiş, gökten de yağmur yağdırmıştır». Allah buyurdu: O yağmurla otların türlü türlü nev'ini bitirdik. (54) Yeyin, davarlarınızı otlatın. Bunda tam akıl-lılar için kudret ve tevhide ait alâmetler vardır. (55) Biz sizi yerden yarattık, oraya döndüreceğiz oradan bir kere daha çıkaracağız. (56) * Biz, Firavun'a mucizelerimizin hepsini gösterdik. O yalan saydı, hiçbirini kabul etmedi. (57) Firavun dedi ki, Musa! Büyünle bizi yerimizden çıkarma-ya mı geldin? * (58) Biz de sana bunun gibi bir büyüyle karşı çıkacağız. Haydi bizimle senin aran-da bunun için bir mev'idi mülâkat tâyin et ki on-

dan biz de caymayalım, sen de caymayasın. Bir de orası ikimizin ortası bir yer ² olsun. (59) Mu-sa dedi: Mev'idi mülâkatınız şenlik günü olsun, o gün kuşluk zamanında halk toplansın. (60) Fira-vun oradan çekildi, hilesi olan sâhîrleri, sihir alet-lerini topladı, sonra mahallî mülâkata geldi. (61) Musa sihirbazlara «— Vay halinize! Allah'a kar-şı kendiliğinizden yalan söylemeyin, yoksa Allah azapla sizi bitirir. Ona iftira eden elbette muradı-na eremez» dedi. (62) Büyücüler, aralarında işle-rini görüştüler, görüştüklerini de gizlediler. (63) Dediler ki «— Bunlar iki büyüçüdür. Sizi büyü-yüyle yerinizden çıkarmak, sizin en iyi yolunuzu ³ yok etmek istiyorlar ⁴». (64) «— Artık hileleri-nizi birarada toplayın, sonra meydana saf saf ge-lin. Bugün üstün gelen mutlak umduğuna erer».

¹ Levh-ı Mahfuz'da.

² Veya düz bir yer veya her ikimizin râzı olacağı yer.

³ Sâhîrlîği veya eşrafını, erbab-ı ilim olan İsraili oğul-

larını.

⁴ Yahut büyüçüler aralarında «Musa'nın sözü büyüye benzemiyor, eğer bize galip olursa ona uyalım» dediler.

(65) kaâlû yâ mûsâ immâ en tûlkiye ve immâ en nekûne evvele men elkaâ (66) kaâle bel elkuû, feizâ hıbâlühüm ve ısty-yühüm yühayyelü fleyhi min sıhrihim ennehâ tes'â (67) fe'evcese fîy nefsihi hıyfeten mûsâ (68) kulnâ lâ tehaf inneke entel'a'lâ (69) ve elkı mâ fîy yemiynike telkaf mâ sana'û, innemâ sana'û keydû sâhır ve lâ yüflihussâhıru haysü etâ (70) feülkiyesseharetü sücceden kaâlû âmennâ birabbî hârûne ve mûsâ (71) kaâle âmentüm lehü kable en âzene leküm, innehü lekebiyrükümülleziy allemekümüssıhr, feleü'kattı'anne eydiyeküm ve ercülekküm min hılâfin ve leüsallibenneküm fîy cüz-ü'nnahli ve leta'lemünne eyyünâ eşed-ü azâben ve ebkaâ (72) kaâlû len nû'si-reke alâ mâ câenâ minelbeyyinâti velle-ziy fetarenâ fakdî mâ ente kaâd, innemâ takdıy hâzihilhayâteddünyâ (73) innâ âmennâ birabbînâ liyagfirelenâ hatâyânâ ve mâ ekrehtenâ aleyhi minessıhr, valla-hü hayrûn ve ebkaâ (74) innehü men ye'ti rabbehü mücrimen feinne lehü ce-hennem, lâ yemûtü fîyhâ ve lâ yahyâ (75) ve men ye'tihi mü'minen kad amilassâlihâti feulâike lehümüdderecâtül'ulâ (76) cennâtü adnîn tecriy min tahtihel'-enhârü hâlidıyne fîyhâ ve zâlike cezâü men tezekkâ.

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا أَنْ لَقِينَا وَمَا أَنْ نَكُونَ أَوْلَىٰ مِنْ لَقِينَا ۖ قَالَ
بَلِ الْقَوْمَ فَإِنَّا جَاءَهُمْ وَعَصِيَهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا
تَسْعَىٰ ۖ فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةٌ مُوسَى ۚ فَلَمَّا لَاحَظَ
أَنَّهُ لَأَنْتَ الْأَعْلَىٰ ۚ وَالْقَوْمَ فِي فِئْتِكَ تَقْتَفٍ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا
كَيْدَ سَاحِرٍ وَلَا بَاطِلٍ ۚ فَخَرَجْنَا عَلَىٰ قَوْمِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
قَالُوا امْكُثْ بِهَارُونَ وَمُوسَى ۚ قَالَ أَسْتَعِينُكُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ
أَيُّ لَكُم بِرَأْسِهِ ۚ قُلْتُ لَا أَقْضِيكُمْ وَلَا أَقْضِيكُمْ وَلَا أَقْضِيكُمْ
مِنْ خِلَافٍ وَلَا أَصْلَابِكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَقَدْ رَأَيْتُمْ أَشْدَّ عَذَابًا
وَأَلْفَىٰ ۚ قَالُوا لَنْ نُؤْتِيكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيْتَاتِ ۚ وَالَّذِي
قَطَرْنَا أَقْصَرُ ۖ وَأَنْتَ فَاضِلٌ ۖ إِنَّا نَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۚ إِنَّا
أَمْنًا بِرَبِّنَا لِيُخَفِّرَ لَنَا خَطْلَنَا ۚ وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ
وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ۚ أَيُّهُ مِنْ يَأْتِ رَبَّهُ خَيْرًا ۚ قَالَ لَهُ جَهَنَّمُ
لَا تَمُوتُ فِيهَا وَلَا تَحْيَىٰ ۚ وَمَنْ يَأْتِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ
فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ ۚ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّىٰ ۚ

(65) Sihirbazlar «— Musa! Asanı sen mi bırakır-sın, yoksa ilk evvel biz mi bırakalım» dediler. (66) Musa «— Hayır, siz bırakın» dedi. Onlar da bıraktılar. Hemen ipleri, değnekleri göz bağcı-lıklarıyla yürür hayâlini verdi. (67) Musa bunu görünce kendinde bir korku duydu. (68) Biz ona dedik: Korkma, sen mutlak üstün geleceksin. (69) Sağ elindeki asanı bırak ki onların yaptıklarını yu-tacaktır. Çünkü onların yaptıkları ancak sihirbaz hilesidir. Sihirbaz nerede olursa olsun umduğuna ermez. (70) Asa onları yutunca sihirbazlar secde-ye kapandılar, «— Harun ve Musa'nın Rabbine inandık» dediler. (71) Firavun, ben size izin ver-medem evvel siz ona inandınız, çünkü o, size bü-yü öğreten ustanızdır. * Ben sizin ellerinizi ayak-larınızı bir sağdan, bir soldan keseceğim * Sizi hurma dallarına asacağım * Hangimizin ¹ azabı

daha şiddetli, daha sürekli olduğunu anlayacak-sınız. (72) Sihirbazlar «— Bize gelen açık müci-zelere, bizi yaratana elbette seni tercih etmeyece-giz ². Hakkımızda ne yapacaksan yap. Sen an-cak bu dünya diriliğinde yapabilirsin. (73) Biz suçlarımızı, bize zorla yaptırdığın büyüü Rabbi-mizin yarılığaması (bağışlaması) için ona iman et-tik. Allah senden hayırlıdır, azabı daha sürekli-dir» dediler. (74) Çünkü her kim Rabbine günahkâr olarak gelirse onun için Cehennem vardır. Ora-da ne ölür, ne dirilir. (75) Her kim mü'min olup iyi amel işleyerek O'na gelirse işte onlar için yük-sek mertebeler vardır: (76) Aden uçmakları var-dır ki ağaçları altından ırmaklar akar, onlar ora-da daim kalacaklar. Günahtan pâk olanların mü-kâfâtı budur.

¹ Musa ile benden veya Allah ile benden.

² Yahut bize gelen açık mucizelere seni tercih etme-

yeceğiz, bizi yaratan Hak için seni Hak'ka tercih etmeyiz.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنَا أَخْرِجْكَ بِأَدَى قَاهِرٍ لِّمُطَهَّرٍ
 فِي الْخَرِيبِ لَا تَخَافْ دَرَكًا وَلَا تَخْشَى ۖ فَاتَّبِعْهُمْ فَرْعُونَ
 يَجْنُونَ وَفَعَّشْتُمْ مِمَّنْ لَّا تَأْمُرُهُمْ ۖ وَأَصْلُ فَرْعُونَ قَوْمٌ
 وَمَا هَدَى ۖ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَنَاخْنَا كُرْسِيَّكَ وَوَعَدْنَاكَ
 جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَوَرَّأَيْنَا عِلْمَكَ الْمُنَّ وَالسَّلَوى ۖ كُلُوا
 مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي
 وَمَنْ يَحِلَّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى ۖ وَإِنِّي غَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ
 وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ۖ وَمَا أَجْعَلُكَ عَنْ قَوْمِكَ
 يَا مُوسَى ۖ قَالَ هُمْ أَوْلَىٰ عَلَىٰ أَزْوَاجِي وَلِيَّكَ رَبِّي
 لِيَرْضَىٰ ۖ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
 السَّامِرِيُّ ۖ فَوَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانًا سَاقَاكَ
 يَا قَوْمِ الرَّبِّدُكُمْ رَبِّكُمْ وَعَدَا حَسَنًا أَطْلَعَ عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ
 أَمَّا رَدُّهُمُ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَاحْلُفْهُمْ مَّوْعِدِي
 ۖ قَالُوا مَا الْخَلْفُ مَوْعِدُكَ بِمَلِكٍ وَلَكِنَّا نَحْنُكَ أَوْ ذَرَاكَ
 مِّنْ ذِيَّةِ الْقَوْمِ فَصَدَقْنَا مَا كُنَّا نَقُولُ السَّامِرِيُّ ۖ

(77) ve lekad evhaynâ ilâ mûsâ en esri bi'ibâdiy fadrîb lehûm tariykan fiylbahri yebesâ, lâ tehâfû dereken ve lâ tahşâ (78) fe'etbe'ahûm fir'avnü bicünûdihî fe-gaşıyehûm minelyemmi mâ gaşıyehûm (79) ve edalle fir'avnü kavmehü ve mâ hedâ (80) yâ beniy isrâyle kad enceynâ-kûm min adüvvikûm ve vâ'adnâkûm cânibettûril'eymene ve nezzelnâ aleykûmül-menne vesselvâ (81) külü min tayyibâtî mâ rezaknâkûm ve lâ tatgav fiyhi feyahille aleykûm gadabiy ve men yahlîl aleyhi kadabiy fekad hevâ (82) ve inniy legaffârûn lime tâbe ve âmene ve âmile sâlihan sümmehtedâ (83) ve mâ a'celeke an kavmike yâ mûsâ (84) kaâle hüm üläi alâ eseriy ve aciltü ileyke rabbi lîterdâ (85) kaâle feinnâ kad fetennâ kavmeke min ba'dike ve edallahümüssâmiriy (86) ferece'a mûsâ ilâ kavmihi gad-bâne esifâ, kaâle yâ kavmi elem ya'id-kûm rabbükûm va'den hasenâ, efetâle aleykûmül'ahdü em ereddüm en yahille aleykûm gadabün min rabbikûm feahlef-tüm mev'idiy (87) kaâlû mâ ahlefnâ mev'ideke bimelkinâ ve lâkinnâ hummil-nâ evzâren min ziyetilkavmi fakazef-nâhâ fekezâlike elkassâmiriy.

(77) * Biz, Musa'ya vahiy ettik: Kullarımla gece yola çık, onlar için denizde kuru bir yol aç, Firavun'un size yetişmesinden korkma, boğulmadan da perva etme. (78) Firavun da askeriyle onların ardınca geldi, deniz onları kimsenin bilemeyeceği bir surette kapladı. (79) Firavun kavmini yoldan çıkarmış, doğru yola götürmemişti. Belki helâke düşürdü. (80) Ey İsrail oğulları! Biz sizi düşmanınızdan kurtardık. Tur'un sağ tarafında size vâde verdik, size Kudret helvasını, Yelve kuşunu indirdik. (81) Size verdiğimiz pâk rızkı yeyin, bu hususta taşkınlık etmeyin, yoksa sizi hışmım çarpar, her kimi hışmım çarparsa o, muhakkak uçuruma düşer. (82) Şüphe yok ki ben tövbe ve iman edip iyi amel işleyenler, sonra doğru yolu tutanlar hakkında mağfiretkârim. (83) Musa! Neye kavminden ¹ evvel acele ederek gel-

din? (84) Musa onlar da benim ardım sıra geliyorlar. Yâ Rab! Benden hoşnut olasın diye sana acele ile geldim. Dedi. (85) Allah buyurdu: Biz senden sonra kavmini miñnete düşürdük. Samiri de onları yoldan çıkardı. (86) Artık Musa kavmine dargın ve yaptıklarına kederli olarak döndü. Ey kavmim! Rabbiniz size Tevrat'ı vermek hususunda güzel, kat'î ve doğru bir vaatta bulunmadı mı? Müfarekatım, vaat eylediğim müddetten size uzun mu göründü? Yoksa Rabbiniz tarafından kendinize hışım gelmesini istediniz de bana olan vaadinizden mi caydınız? dedi. (87) Onlar sana vaadimizden kendimize mâlik olarak caymadık. Fakat kıptilerin ziynetlerinden birtakım ağırlıklar yüklenmiştik. İşte onları günahattan kurtulmak emeliyle ateşe attık. Samiri de bizim gibi kendinde olanı ateşe atmıştı.

¹ Seçtiği yetmiş kişiden.

(88) feahrece lehüm iclen ceseden lehü huvârün fekaâlû hâzâ ilâhüküm ve ilâhü mûsâ fenesiy (89) efelâ yerevne ellâ yerci'u ileyhim kavlen ve lâ yemlikü lehüm darren ve lâ nef'â (90) ve lekad kaâle lehüm hârûnû min kablû yâ kavmi innemâ fütintüm bih ve inne rabbekümür-rahmânü fettebi'ûniy ve etiy'û emriy (91) kaâlû len nebrehâ aleyhi âkifiyne hattâ yerci'a ileynâ mûsâ (92) kaâle yâ hârûnû mâ mene'ake iz re'eytehüm dallû (93) ellâ tettebi'an, efe'asayte emriy (94) kaâle yebneümme lâ te'huz bilihyetiy ve lâ bire'siy inniy hasiytü en tekuûle ferrakte beyne beniy isrâiyle ve lem terkub kavliy (95) kaâle femâ hatbuke yâ sâmiriy (96) kaâle basurtu bimâ lem yabsurû bihi fekabadtü kabdaten min eserir-resûli fenebeztühâ ve kezâlike sevvelet liy nehsiy (97) kaâle fezheb feinne leke fiylhayâtî en tekuûle lâ misâse ve inne leke mev'iden len tuhlefeh, vanzur ilâ ilâhikelleziy zalte aleyhi âkifâ, lenüharrikannehü sümme lenensifennehü fiyllyemmi nesfâ (98) innemâ ilâhükümullâhül-leziy lâ ilâhe illâ hû, vesî'a külle şey'in ilmâ.

فَاخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ كَانُوا فِيهَا أَزْوَاجًا مُتَّحِدِينَ ۖ وَكَانُوا فِيهَا مِنَ الْإِنْسَانِ الْمَكِينِ ۖ وَقَدْ أَخْلَقْنَا أَفْئِدَةً لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ۚ أَفَلَا يَرْجِعُونَ ۚ أَلَمْ يَرْجِعِ الْيَهُودُ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ صَرِيرًا وَلَا نَقْمًا ۚ وَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِوَآنٍ زَكَرَ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ۚ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى ۚ قَالُوا يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ۚ أَتَلْهَيْهُمْ ۚ أَنْعَصَيْتَ أَمْرِي ۚ قَالُوا يَا بُنَيَّ لَا تَأْخُذْ بِهَٰذَا شَيْئًا وَلَا تَأْسَ ۚ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَمْ تَرْفَعْ قَوْلِي ۚ قَالُوا مَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ۚ قَالُوا بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ۚ قَالُوا فَادْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ ۚ وَانْظُرْ إِلَى إِلٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ۚ إِنَّمَا إِلٰهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلُّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝

(88) Samiri onlar için bir buzağı heykeli yaptı ki onun böğürmesi vardı. Samiri'ler «— İşte mâbudunuz, Musa'nın da mâbudu budur. Musa onu unutup aramaya gitmişti» dediler ¹. (89) Onlar görmüyorlar mı ki o buzağı onların hiç bir sözüne cevap veremiyor, onlar için hiç bir mazarrat def'ine ve menfaat celbine kaadir olamıyor. (90) * Daha evvel Harun onlara demişti: Ey kavmim! Siz, buzağı ile mihnete düştünüz, buna tapmayın, çünkü Rabbiniz esirgeyen Zat'tır, artık bana itiba edin, emrime itaat eyleyin. (91) Onlar, Musa bize dönünceye kadar ona tapmakta devam edip duracağız (92 - 93) Musa dedi: Harun! Onların saptıklarını gördüğün zaman dini müdafaa hususunda izimi takip etmeden seni men'eden nedir? Yoksa emrime mi karşı geldin? (94) Harun dedi: Ey anam oğlu! Hiddetle sakalımdan, saçımdan tut-

ma. Bırakıp gitsem, onlar ile mukatele etsem bana İsrail oğulları arasında tefrika çıkardın, bu bapta söylediğim sözü gözetmedin, demenden korktum. (95) Musa dedi: Samiri! Bu mühim işi yapmada ne maksadın vardı? (96) Samiri dedi: Ben onların görmediklerini gördüm ², Resûl'ün izinden bir avuç aldım ³ da attım. Böylece nefsim bana onu hoş gösterdi ⁴. (97) Musa ona dedi: Çık git, hayatta kaldıkça ceza olarak «— Dokunma bana» diyesin ⁵. Senin için âhirette bir vâde ve ceza vardır ki ondan asla kurtulamazsın, ibadetine devam edip durduğun mâbuduna bak ki * biz onu yakacağız, sonra külünü denize savurup atacacağız. (98) Sizin tapacağınız yalnız Tanrı'dır, O'ndan başka tapacak yoktur O, her şeyi ilmiyle kaplamıştır.

¹ Veya Samiri bunun Allah olmayacağını unuttu.

² Bilmediklerini bildim.

³ Ey Resûl! Sizi haksız gördüm de senin dininden, sünnetinden bir şey fırlattım.

⁴ Nefsime uydum.

⁵ «Bana kimse dokunmasın, ben de kimseye dokunmayayım» diyesin, yani ihtilât rıemnu olacak.

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ
لَدُنَّا ذِكْرًا ۖ مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا
خَالِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا ۖ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي
الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْجُحِيمَ ۖ يَوْمَ يُدْعَىٰ ذُرِّيَّتًا فَأَنْتَ أَتَمُّنَ
أَنْ لَيْسَ لَهُمْ آلَ عَشْرًا ۖ فَخُذْ أَعْلَمَ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُ
طَبَقَةً أَنْ لَيْسَ لَهُمْ آلَ يَوْمَ ۖ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ
فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ۖ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۖ لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ۖ يَوْمَ تَبْشُرُونَ لَدُنْكَ
لَا عِوَجَ لَهُ ۖ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا
ۖ يَوْمَ تَدْعَىٰ لَأَشْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ
قَوْلًا ۖ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ
وَعَنِ الْوُجُوهِ ۖ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۖ وَكَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ
وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَحْسَبُ الظَّلَامَ
وَلَا هَضْمًا ۖ وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ
مِنْ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ وَيُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ۖ

(99) kezâlike nakussu aleyke min enbâi mâ kad sebak ve kad âteynâke min le-dünnâ zikrâ (100) men a'rada anhu feinnehü yahmilü yevmelkıyâmeti vizrâ (101) hâlidıyne fiyh, ve sâlehum yevmelkıyâmeti himlâ (102) yevme yünfehu fiyssûri ve nahşürülmücrimiyne yevmeizîn zürkaâ (103) yetehâfetüne beynehüm in lehistüm illâ aşrâ (104) nahnü a'lemü bîmâ yekuûlüne iz yekuûlü emselühüm tariykaten in lehistüm illâ yevmâ (105) ve yes'elüneke anilcibâli fekul yensifühâ rabbiy nesfâ (106) feyezerühâ kaâ'an safsafâ (107) lâ terâ fiyhâ ivecen ve lâ emtâ (108) yevmeizin yettebi'üneddâ'ıye lâ ivece leh, ve haşa'atil'asvâtü lirrah-mâni felâ tesma'u illâ hemsâ (109) yevmeizin lâ tenfa'uşşefâ'atü illâ men ezine lehürrahmânü ve radiye lehü kavla (110) ya'lemü mâ beyne eydiyhim ve mâ hal-fehüm ve lâ yuhıytüne bihi ilmâ (111) ve anetilvücühü lilhayyilkayyüm, ve kad hâbe men hamele zulmâ (112) ve men ya'mel minassâlihâti ve hüve mü'minün felâ yehâfzü zulmen ve lâ hazmâ (113) ve kezalike enzelnâhü kur'ânen arabıyyen ve sarrafnâ fiyhi minelva'ıydı le'allahüm yettekuüne ev yuhdisü lehüm zikrâ.

(99) Biz, geçen haberleri böyle sana haber veriyoruz. Tarafımızdan sana bir Kur'an vermişiz. (100) Her kim ondan yüz çevirirse o kimse kıyamet günü ukubet yükünü taşıyacaktır. (101) Onlar bu azapta daim kalacaklardır. Kıyamet günü, sûr üfürüldüğü gün onların taşıdıkları yük ne kötüdür! (102) O gün günahkârları gök gözlü olarak haşredeceğiz. (103) «— Ancak dünyada on gün eğleştiniz» diye aralarında gizlice konuşacaklar. (104) Biz onların bu hususta dediklerini en iyi biliriz. Çünkü onların en mutedilleri «— Dünyada ancak bir gün kaldınız» diyecek. (105) Kıyamet günü senden dağların ahvalinden sorarlar. Onlara de ki Rabbim onları darmadağın edip savuracak. (106) Onların yerlerini bomboş, dümdüz bırakacak. (107) Orada ne eğrilik, ne kabarıklık göremeyeceksin. (108) O gün herkes Allah

tarafından çağırana tâbi olup hiç bir tarafa meyil edemeyecekler, mehabetinden esirgeyen Tanrı'ya karşı sesler duracak. Sen onların ancak yavaş ayak seslerini işitebileceksin. (109) O gün, hiç bir şefaata fayda vermeyecek, meğer ki esirgeyen Tanrı ona izin vermiş, sözünden de hoşnut olmuş bulunsun. (110) O, onların olmuş, olacak ve geçmiş, gelecek hallerini bilir, onlar onun ilmini kavrayamazlar. (111) Daim diri, bizzat kaim olan Tanrı'nın huzuruna âsilerin yüzleri düşük, zellil bir halde varacaklar. Zulmü taşıyan ise asla umduğuna eremez. (112) Her kim mü'min olduğu halde iyi amel işlerse ne haksızlıktan, ne sevabının eksilmesinden korkmaz. (113) Kur'an'ı böylece sakınabilmeleri veya kendileri için bir ibret teşkil edebilmeleri için arabî olarak indirdik, tehditlerimizi tekrar ettik.

SÛRETÜL' ENBİYÂ

Bismillâhirrahmânirrahîm

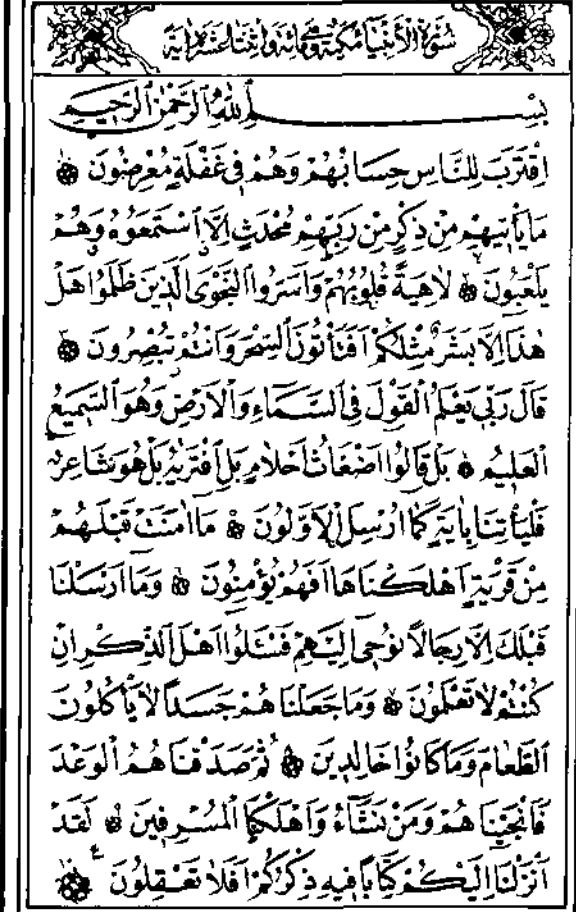
(1) ıkterebe linnâsi hisâbühüm ve hüm fîy gafletin mu'ridûn (2) mâ ye'tihîm min zikrin min rabbihim muhdesin illes-teme'ühü ve hüm yel'abûn (3) lâ hiyeten kulûbühüm ve eserrûnecvelleziyne zale-mû hel hâzâ illâ beşerûn mislûküm, efe-te'tünessihre ve entüm tübsırûn (4) kaâ-le rabbiy ya'lemülkavle fîyssemâi vel'ar-dı ve hüvessemiy'ul'alîym (5) bel kaâlû adgaâsü ahlâmin belifterâhü bel hüve şâ'ır, felye'tinâ biâyetin kemâ ürsilel-evvelûn (6) mâ âmenet kablehüm min karyetin ehleknâhâ, efehüm yü'minûn (7) ve mâ erselnâ kableke illâ ricâlen nûhiy ileyhim fes'elû ehlezzikri in kün-tüm lâ ta'lemûn (8) ve mâ ce'alnâhüm ceseden lâ ye'külûnetta'âme ve mâ kânû hâldiyn (9) sümme sadaknâhümülva'de fe'enceynâhüm ve men neşâü ve ehlek-nelmüsrifîyn (10) lekad enzelnâ ileyküm kitâben fiyhî zikrüküm, efelâ ta'kulûn.

ENBİYÂ SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle.

(1) Nâs'ın hesap verme zamanı yaklaştı. Halbuki onlar gaflet içindedir, ondan yüz çevirirler. (2) Onlara, Rablerinden yeni bir muhtıra, âyet gelmez ki onu oyun edinerek ve maskaralığa alarak, (3) Kalpleri başka bir şeyle meşgul olarak dinlemesinler. Zalimler aralarında gizli konuşarak «— Bu, sizin gibi insan değil midir? Siz göz göre büyüye aldanıp nasıl kabul ediyorsunuz» dediler. (4) De ki Rabbim gökteki, yerdeki sözü bilir, O, semî'dir, hakkıyla âlimdir. (5) Hayır, onlar «— Kur'an rüya saçmalamasıdır, belki Kur'-

an'ı kendisi uydurmuştur, belki o, şairdir. Allah'ın peygamberi ise evvelki peygamberlere gönderilen mucizeler gibi bize de bir mucize getirsin» dediler. (6) Onlardan evvel helâk ettiğimiz kasa-ba ahalisinden hiç biri iman getirmemişti. Hiç onlar iman getirirler mi? (7) Senden evvel, peygamber olarak ancak birtakım erkek insanlar gönderdik ki kendilerine vahiy olunurdu. Bunu bilmezseniz Ehl-i Kitaptan sorun. (8) Biz, peygamberleri yemez, içmez bir ceset yapmadık. Onlar dünyada da daim değillerdir. (9) Yine onlara olan vâdemizi yerine getirdik. Onları ve dilediklerimizi kurtardık, küfürde ileri gidenleri helâk ettik. (10) * Biz, size bir kitap inzal eylemişiz ki onda sizin için şeref vardır. Daha akıl erdiremiyor musunuz?

* Mekke'de nâzil olmuş (112) âyettir.

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
 آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحْسَسُوا بِآسَاتِنَا إِذْ هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾ لَئِنْ رَكُضُوا
 وَارْجِعُوا إِلَى الْمَا أَنْزَلْنَاهُ فِيهِ وَمَسَاكِينُكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كَاظِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زِلْنَا تِلْكَ دَعْوَاهُمْ
 حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ
 وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوَازِدُنَا أَنْ تَخْذَلْهُنَّ
 لَا تَخْذَلْنَاهُمْ مِنْ ذَلِكَ أَنْ كَفَا عَلَيْهِمْ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى
 الْبَاطِلِ أَقْدَامَنَا فَذَاهُوا هُوَ وَكَمْ الْوَيْلُ لِمَا يَصِفُونَ ﴿١٨﴾
 وَلَهُمْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
 عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْضِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ أَكْثَرَ الْأَيَّامِ
 لَا يَفْتَرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِنْ دُونِ اللَّهِ
 لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا
 يَصِفُونَ ﴿٢١﴾ لَا يُسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْئَلُونَ ﴿٢٢﴾ أَمْ اتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلُوبًا ثَوَابًا نَكْمُ هَذَا ذِكْرٌ مِنْ مَعِيَ وَذِكْرٌ
 مِنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

(11) ve kem kasamnâ min karyetin kâ-
 net zâlimeten ve enşe'nâ ba'dehâ kav-
 men âhariyn (12) felemmâ ehassû be'-
 senâ izâ hüm minhâ yerküdün (13) lâ
 terküdû verci'û ilâ mâ ütriftüm fiyhi ve
 mesâkiniküm le'alleküm tûs'elün (14)
 kaâlû ya veylenâ innâ künnâ zâlimiyn
 (15) femâ zâlet tilke da'vâhüm hattâ
 ce'alnâ hüm hasıyden hâmidiyn (16) ve
 mâ halaknessemâe vel'arda ve mâ beyne-
 hümâ lâ'ibiyn (17) lev erednâ en nette-
 hıze lehven lettehaznâhü min ledünnâ in
 künnâ fâ'iliyn (18) bel nakzifü bilhakki
 alelbâtılı feyedmeguhü feizâ hüve zâhik,
 velekümülveylü mimmâ tesifün (19) ve
 lehü men fiyssemâvâtı vel'ard, ve men
 indehü lâ yestekbirüne an ibâdetihî ve
 lâ yestahsirün (20) yüsebbihûnelleyle
 vennehâre lâ yeftürün (21) emittehasu
 âliheten minel'ardı hüm yünşirün (22)
 lev kâne fiyhimâ âlihettün illâllahü lefese-
 detâ, fesübhânallahi rabbil'arşi ammâ
 yasifün (23) lâ yüs'elü ammâ yef'alü ve
 hüm yüs'elün (24) emittehasû min dû-
 nihî âliheh, kul hâtû bürhâneküm, hâzâ
 zikrû men ma'ıye ve zikrû men kabli,
 bel ekserühüm lâ ya'lemünelhakka fe-
 hüm mu'ridün.

(11) Zalim olan nice kasaba ahalisini kırdık, ge-
 çirdik. Onlardan sonra yerlerine başka bir kavim
 peyda ettik. (12) Onlar satvetimizi anlayınca der-
 hal oradan kaçmaya koyuldular. (13) Onlara kaç-
 mayın, hoş geçirdiğiniz nimetlere, sâkin olduğun-
 uz evlere dönün ki size sual sorulacak denildi.
 (14) Onlar halâstan nevmît olunca «— Eyvah
 bizlere! Biz zalim kimselerdik» dediler. (15) On-
 ları tırpan ile biçilmiş ot, sönmüş ateş gibi yapın-
 caya ¹ kadar onların bu sözleri devam etti, durdu.
 (16) Biz, göğü, yeri ve aralarındakini oyuncak
 yaratmadık. (17) Eğer biz eğlence edinmek iste-
 seydik onu kendimizden edinirdik. Hûri ve me-
 lekler edinirdik fakat yapmadık. (18) Hayır, biz
 hakkı bâtil üzerine atarız da hâk bâtilin başını
 dimağına kadar yarar ve derhal bâtil yok olur.
 Allah hakkında dediğiniz bu sıfatlardan vay hâ-

linize! (19) Göklerde; ve yerde ne varsa hep
 O'nundur. O'nun nezdinde olanlar O'na tapmakta
 kibir göstermezler, tapmaktan da yorulmazlar.
 (20) Gece, gündüz Allah'ı tespih ve takdis eder-
 ler. Tanrı'yı anmadan onlara fütur gelmez. (21)
 Yoksa yerden ² ölüleri diriltir mâbutlar mı edin-
 diler? (22) Eğer gökte ve yerde Allah'tan başka
 mâbutlar olsaydı gök ve yer bozulurdu. Arş sa-
 hibi olan Allah onların dedikleri sıfatlardan ta-
 mamıyla münezzehtir. (23) O, işlemiş olduğu iş-
 ten sorulmaz, bilâkis onlar sorulurlar. (24) Yoksa
 Allah'tan başka mâbutlar mı edindiler? Onlara de
 ki burhanınızı getirin. İşte benimle beraber olan
 ümmetimin, benden evvel olan ümmetlerin Kita-
 bı ³. Hayır, onların pek çoğu hak ne demek oldu-
 ğunu bilmezler de ondan dönerler.

¹ Biçilmiş ot gibi yere serilmiş, sönmüş ateş gibi me-
 calsiz kalmış bir hâle gelinece.

² Taşlardan, ağaçlardan, madenlerden.

³ Yani Kur'an ile Tevrat ve İncil'in hiç bir yerinde
 «Allah çocuk edinmiştir, O'ndan başka mâbutlar vardır»
 cümlesini bulabilir misiniz?

(25) ve mâ erselnâ min kablike min re-sûlin illâ mûhiy ileyhi ennehü lâ ilâhe illâ ene fa'büdün (26) ve kaâluttehazer-rahmânü veleden sübhâneh, bel ibâdün mükremün (27) lâ yesbikuûnehü bilkavlî ve hüm biemrihi ya'melün (28) ya'le-mü mâ beyne eydihi ve mâ halfehüm ve lâ yeşfe'üne illâ limenirtedâ vehüm min haşyetihî müşfiküün (29) ve men yekul minhüm inniy ilâhün min dūnihi fezâlike necziyhi cehennem, kezâlike nec-ziyyzâlimiyn (30) evelem yerelleziyne ke-ferû ennessemâvâti vel'arda kânetâ ret-kan fefetaknâhüma, ve ce'alnâ minelmâi külle şey'in hayy, efelâ yū'minün (31) ve ce'alnâ fiyl'ardı revâsiye en temiyde bi-him ve ce'alnâ fiyhâ ficâcen sübülen le'-allahüm yehtedün (32) ve ce'alnessemâe sakfen mahfûzâ, ve hüm an âyâtihâ mu'-ridün (33) ve hüvelleziy halakalleyle vennehâre, veşsemse velkamer, küllün fiy felekin yesbehün (34) ve mâ ce'alnâ libeşerin min kablikelhuld, efein mitte fehümülhâlidün (35) küllü nefsin zâika-tülmevt, ve neblüküm bişşerri velhayri fitne, ve ileynâ türce'ün.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ۖ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ ۖ لَا يَسْخَمُونَ بِالْقَوْلِ وَهُمْ يَأْمُرُونَ بِعَمَلٍ ۖ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَرَادَ ۚ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ۖ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَلِكُفْرِهِ جَهَنَّمُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتْ رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ فَلَا يُؤْمِنُونَ ۖ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِي أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۖ وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَفْكًَا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ۖ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ۖ وَمَا جَعَلْنَا لِشَيْءٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَآذَنْتَ فِيهِمْ ۖ أَلْخُلْدُ ۖ وَكُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَلِإِنَّا لَارْجِعُونَ ۖ

(25) Senden evvel hiç bir peygamber göndermedik ki ona «— Benden başka tapacak yoktur, yalnız bana tapın» diye vahiy etmiş olmayalım. (26) Onlar «— Esirgeyen Tanrı çocuk edindi» dediler. O, tamamıyla ondan münezzehtir. Belki melekler O'nun muazzam ve mükerrem kullarıdır. (27) Onlar Tanrı'nın sözünden evvel söz söylemezler, O'nun buyurultusu ile amel ederler. (28) Allah onların yaptıklarını, yapacaklarını bilir, onlar yalnız Allah'ın hoşnut olacağı ¹ kimselere şefaatedebilirler, O'nun haşyet ve mehabetinden korku içinde bulunurlar. (29) Onlardan ² her kim «— Ben Allah'tan başka bir mâbudum» derse işte onu biz Cehennem ile cezalandırırız. Zalimlere işte böyle ceza veririz. (30) Göklerle yer bi-

tişikken onları birbirinden ayırdığımızı, sudan bütün diri şeyleri vücade getirdiğimizi kâfirler görmüyorlar mı? Daha iman getirmeyecekler mi? (31) Yerin insanlarla sarsılmaması için yeryüzünde sabit dağlar yaptık, yeryüzünde geniş yollar vücade getirdik ki gidecekleri yeri bulabilsinler. (32) Biz, göğü yere nisbetle, bozulmadan salim bir tavan yaptık. Halbuki onlar göğün kudrete delâlet eden nişanlarından yine yüz çevirirler. (33) Geceyi, gündüzü, güneşi, ay'ı yaratan O'dur. Her bir feleğinde yüzer ³. (34) Senden evvel hiç bir insana daimî bir hayat vermedik. Sen ölürsen onlar baki mi kalacaklar. (35) Herkes ölümü tatacaktır. Biz, bir mihnet olmak üzere sizi, hayır ile, şer ile deneriz. Siz nihayet bize döneceksiniz.

¹ Veya şefaatine razı olduğu.

² Bilfarz meleklerden veya mahlûkattan.

³ Yani her biri medarında sür'atle seyredir.

وَإِذْ أَرَأَيْتَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَخِذُواكَ إِلَّا هُزُوًا
 آهَذَا الَّذِي يُذَكِّرُ الْهَتَكُمُ وَهُمْ يَذْكُرُونَ
 هُمْ كَافِرُونَ ۖ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ أَرَأَيْتُمْ
 فَلَا تَسْتَعِجِلُونَ ۖ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ۖ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونُ عَنْ
 وَجْهِهِ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ۖ
 بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا
 وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ۖ وَلَقَدْ أَسْنَمْنَا بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ
 خَاقًا بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِرُسُلِهِمْ يَنْصَرُونَ
 ۖ قُلْ مَنْ يَكْلُوكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ
 بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ۖ أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ
 تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ
 وَلَا هُمْ يَنْصَرُونَ ۖ بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ
 حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ
 نَنْفُضُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا فَهُمْ أَكْفَابُونَ ۖ

(36) ve izâ reâkelleziyne keferû in yette-
 hizûneke illâ hüzüvâ, ehâzelleziy yezküru
 âliheteküm, ve hüm bizikirrahmâni hüm
 kâfirûn (37) hulikal'insânü min acel, se-
 üriyküm âyâtiy felâ testa'cilûn (38) ve
 yekuûlûne metâ hâzelva'dü in küntüm
 sâdıkıyn (39) lev ya'lemülleziyne keferû
 hıyne lâ yeküffûne an vücûhihimünnâre
 ve lâ an zuhûrihim ve lâ hüm yünsarûn
 (40) bel te'tiyhim bagteten fetebhetühüm
 felâ yestetıy'üne reddehâ ve lâ hüm yün-
 zarûn (41) ve lekadistühzie birüsülin min
 kablike fehâka billeyziyne sehurû minhüm
 mâ kânû bihi yestehziûn (42) kul men
 yekleüküm billeyli vennehâri minerrah-
 mân, bel hüm an zikri rabbihim mu'ri-
 dûn (43) em lehüm âlihetün temne'u-
 hüm min düninâ, lâ yestetıy'üne nasre
 enfüsihim ve lâ hüm minnâ yushabûn
 (44) bel metta'nâ hâülâi ve âbâehüm
 hatta tâle aleyhimül'umur, efelâ yerevne
 ennâ ne'tiy'l'arda nenkusûhâ min etrâfihâ,
 efehümülgaâlibûn.

(36) Kâfirler seni görünce eğlenceye almaktan başka bir şey yapmazlar. Esirgeyen Tanrı'nın zik-
 rini ¹ tanımayarak «— Mâbutlarınızın ayıplarını sayan, bu mudur?» derler? (37) İnsan gûya ace-
 leden yaratılmıştır. Ben size birliğe ait âlâmetle-
 rimi göstereceğim, acele azap istemeyin. (38) On-
 lar «— Sözüünüzde gerçeksensiz bu vaadin ² ne za-
 man olacağını bize bildirin» derler. (39) Kâfirler
 önlerinden, ardlarından ³ saran ateşi defedeme-
 yecekleri, hiç bir yardım göremeyecekleri zama-
 nı bilselerdi kıyametin kopmasında tâcil etmezler-
 di. (40) Hayır, onlara kıyamet ansızın gelip on-
 lara dehşet verecek, artık onu geri çevirmeye güç-
 leri yetmeyecek, onlara tövbe ve özür için müh-
 let de verilmeyecek. (41) * Senden evvelki pey-

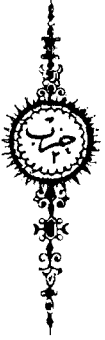
gamberler de istihzaya uğramışlardı. Maskaralığa
 alanların etrafını istihza ettikleri azap sarmıştı.
 (42) Müstehzilere de ki geceleyin, gündüzün esir-
 gezen Tanrı'nın azabından sizi kim saklayabilir?
 Onlar Rablerini anmadan yüz çeviriyorlar da uku-
 betini hatırlamıyorlar. (43) Yoksa onların bizden
 başka mâbutları mı vardır ki onlardan azabımızı
 menedebilsinler? Bunların, kendilerine bile yar-
 dım etmeye güçleri yetmez. Bizden muavenet de
 göremezler. Nasıl menedebilirler. (44) Hayır, biz
 onları, babalarını ömürleri uzayıp gafil oluncaya
 kadar geçindirdik. Onların yerlerine girerek etra-
 fını eksilttiğimizi ⁴ görmüyorlar mı? Yine onlar
 galip, öyle mi?

¹ Ne olduğunu, birliğini, peygamber göndermesini, Kl-
 tap indirmesini.

² Azap veya kıyametin.

³ Yani her taraftan.

⁴ Yerlerini İslâm eline geçirdiğimizi.

(45) kul innemâ ünziriküm bilvahyi ve lâ yesme'ussummüddu'âe izâ mâ yünzerûn (46) ve lein messethüm nefhatün min azâbi rabbike leyekuûlünne yâ veylenâ innâ künnâ zâlimiyn (47) ve neda'ulmevâziynelkista liveymilkıyâmeti felâ tuzlemü nefsün şey'â ve in kâne miskaâle habbetin min hardelin eteynâ biha, ve kefâ binâ hâsibiyn (48) ve lekad âteynâ mûsâ ve hârûnelfürkaâne ve dıyâen ve zikren lilmüttekıyn (49) elleziyne yahşevne rabbehüm bilgaybi ve hüm mines-sâ'ati müşfikûn (50) ve hâzâ zikrûn mübârekün enzelnâh, efe'entüm lehü münkirûn (51) ve lekad âteynâ ibrahime rüşdehü min kablü ve künnâ bihi âlimiyn (52) iz kâle liebiyhi ve kavmihi mâ hâzihittemâsiylülletiy entüm lehâ âkifûn (53) kaâlû vecednâ âbâenâ lehâ âbi-diyn (54) kaâle lekad küntüm ehtüm ve âbâüküm fiy dalâlin mübiyn (55) kaâlû eci'tenâ bilhakkı em ente minellâ'ibiyn (56) kaâle bel rabbüküm rabbüssemâvâti vel'ardilleziy fatarahünne ve ene alâ zâliküm mineşşâhidiyn (57) ve tallahi le'ekidenne asnâmeküm ba'de en tüvellü müdbiriyn.

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الدُّعَاءُ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ۖ وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَتَنَا إِنَّا كُنَّا مِنَ الْغَافِلِينَ ۖ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ حَرْدَلٍ لَنِئْتَنَّا بِهَا وَكُنَّا بِهَا حَاسِبِينَ ۖ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ۖ الَّذِينَ يُحْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ۖ وَهَذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ۖ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِعَالَمِينَ ۖ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ۖ قَالُوا وَاحِدٌ نَّأْتِيْنَا آباءَنَا وَنَحْنُ عَاكِفُونَ ۖ قَال لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۖ قَالُوا اجْعَلْنَا مِثْلَهُمَا إِنَّا نَنْتَهِزُ مِنْ آلِهِمْ ۖ قَال بَلْ رُبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَى ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ۖ وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا مُدْبِرِينَ ۖ

(45) Onlara de ki ben sizi yalnız vahiyle korkutuyorum, sağırklar korkutuldukları vakitte dâveti işitmezler. (46) * Onlara Rabbinin biraz azabı dokunsa «— Vay bizim hâlimize! Biz hakikatte zalim kimseleriz» derler. (47) Kıyamet günü için hakkaniyet terazilerini kuracağız. Hiç bir kimse hiç bir şeyde haksızlığa uğramayacaktır. Hardal tanesi ağırlığında olsa da yine biz onu hesaba katacağız. Bizim hesap görmekliğimiz ¹ elverir. (48) * Biz, Musa'ya ve Harun'a hak ile bâtilı ayırır, ziya verir, sakınanlara öğüt ve ibret verir bir Kitap vermiştik. (49) O sakınanlar ki Rablerinden tenhada ² korkarlar, onlar kıyamette de korku içinde bulunurlar. (50) İşte bu, inzâl ettiğimiz mübarek bir Kur'an'dır, siz onu inkâr ediyorsunuz öyle mi? (51) * Biz İbrahim'e bundan evvel ³

hayır ve salâh yolunu vermiştik, onun buna ehil olduğunu biliyorduk. (52) Hani o, babasına, kavmine «— Üzerlerine kapandığınız heykeller nedir?» demişti. (53) Onlar babalarımızı bunlara tapar bulduk dediler. (54) İbrahim «— Siz de, babalarınız da apaçık bir sapıklık içindesiniz» dedi. (55) Onlar taaccüple «— Sen bunu ciddî mi söylüyorsun, yoksa lâtife mi ediyorsun ⁴?» dediler. (56) İbrahim dedi: «— Hayır, ciddi söylüyorum, Rabbiniz, göklerin, yerin Rabbidir, onları yaratandır. Ben de bu sözlere şahit olanlar arasındayım ⁵». (57) «— Tanrı'ya ant olsun ki siz putlarınızı arkada bırakıp bayram yerine gittikten sonra, putlarınızı kırmaya çalışıp size onların hakkında bir iş yapacağım».

¹ Veya âlim ve hâfız olmaklığımız.

² Rablerini görmedikleri halde.

³ Nübüvvetten evvel veya Musa ile Harun'dan evvel.

⁴ Veya bizim ile eğleniyor musun?

⁵ Buna hüccet getiririm.

فَجَعَلْنَاهُمْ جُنُودًا لِلْأَكْبَرِ إِلهِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾
 قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُمْ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾ قَالُوا سَمِعْنَا
 فَتَنَ يَدُكَ رَحْمَةً مِنْ رَبِّهِمْ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَأَتُوا بِهِ عَلَى
 أَعْيُنِنَا فَبُذِّلُوا لَعَلَّهُمْ يَنْشَهُدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا إِنَّكَ أَنْتَ
 هَذَا بِالْحَقِّ يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا
 فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْظُرُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ
 فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوا عَلَى رُؤُسِهِمْ
 لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالُوا أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾
 وَلَمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا
 حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٩﴾ قُلْنَا
 يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿٧٠﴾ وَأَرَادُوا بِهِ
 كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧١﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى
 الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧٢﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ
 وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٣﴾

(58) fece'alehüm cüzâzen illâ kebiyren lehüm le'allahüm ileyhi yerci'ün (59) kaâlû men fe'ale hâzâ biâlihedinâ innehü leminezzâlimiyn (60) kaâlû semi'nâ feten yezkürühüm yükaâlû lehü ibrahîym (61) kaâlû fe'tû bihi alâ a'yünnâsi le'allahüm yeşhedün (62) kaâlû e'ente fe'alte hâzâ biâlihedinâ yâ ibrahîym (63) kaâle bel fe'alehü kebiyrühüm hâzâ fes'e-lühüm in kânû yantıkuün (64) ferece'ü ilâ enfüsihim fekaâlû inneküm entümüz-zâlimûn (65) sümme nükisû alâ rüusi-him, lekad alimte mâ hâülâi yentıkuün (66) kaâle efeta'bidüne min dūnillâhi mâ lâ yenfe'uküm şey'en ve lâ yadurru-küm (67) üffin leküm ve limâ ta'bū-düne min dūnillâh, efelâ ta'kılūn (68) kaâlû harrikuühü vansurū âlihete-küm in küntüm fa'iliyn (69) kulnâ yâ nârükūniy berden ve selâmen alâ ibrahîym (70) ve erâdû bihi keyden fece'alnâ hümül'ahse-riyn (71) ve necceynâhü ve lûtan ilel'ar-dilletiy bâreknâ fiyhâ lil'âlemiyn (72) ve vehebnâ lehü ishâak ve ya'kuûbe nâ-file ve küllen ce'alnâ sâlihiyn.

(58) Bunun üzerine İbrahim putları parça parça etti. Yalnız büyüklerini, kendisine müracaat etsinler diye bıraktı. (59) Onlar «— Bizim mâbutlarımıza bu işi yapan kimdir? O, muhakkak zalim ve kendini helâke atan kimselerdendir» dediler. (60) «— İbrahim denilen bir gencin putları ta'yip ettiğini işitmiştik» dediler. (61) Nemrûdi'ler «— Onu nâs'ın gözü önüne getirin ki hakkında bildiklerine şahadet etsinler» dediler. (62) «— İbrahim! Mâbutlarımıza bunu yapan sen misin?» dediler. (63) İbrahim dedi: «— Hayır, onu büyükleri yapmıştır, kendilerinden sorun bakalım söyleyebilirler mi?» ¹ (64) Kendi akıl ve fikirlerine müracaat ettiler, kendi kendilerine «— Siz, hakikatte zalim kimselersiniz» ² dediler. (65) Sonra utandıklarından başlarını aşağı eğdiler ³ ve İb-

rahim'e «— * Bunların söylemeyeceklerini sen de bilirsin, nasıl soralım» dediler. (66) İbrahim dedi: Siz, Tanrı'yı bırakarak kendinize hiç bir menfaat ve mazarrat vermeyen şeylere mi tapıyorsunuz? (67) Tuh! Size de, Tanrı'dan başka taptıklarınıza da. Hâlâ buna aklınız ermiyor mu? (68) Nemrûdi'ler, mâbutlarınıza yardım edecekseñiz onu yakın, mâbutlarınıza yardım edin. (69) Biz de «— Ateş! İbrahim'e karşı soğuk ol, selâmet ol» ⁴ dedik. (70) Onlar, İbrahim'e yakmak gibi büyük bir hile yapmak istediler, biz onları pek sefil ve ziyankâr kıldık. (71) Onu ve Lût'u kurtardık. Cihan için mübarek kıldığımız yere ⁵ götürdük. (72) İbrahim'e, İshak'ı, istemeksizin de Yakub'u bahsettik. Onların herbirini kemaliyle salih kimseler kıldık.

¹ Yahut söylerlerse size kimin parçaladığını haber verirler veya söyleyebilirlerse yapmaya da güçleri yeter.

² Putlara tapmakla zalim sizsiniz, yoksa İbrahim zalim değil.

³ Yahut şakavet onları küfüre çevirdi, onlar da küfüre döndüler.

⁴ Soğuktan da İbrahim'e zararın dokunmasın.

⁵ Irak'tan Şam'a.

(73) ve ce'alnâhüm eimmeten yehdûne beimrinâ ve evhaynâ ileyhim fi'l'elhay-râti ve ikaâmessalâti ve iytâezzekât ve kânû lenâ âbidiyn (74) ve lûtan âtey-nâhü hükmen ve ıllmen ve necceynâhü minelkaryetilletiy kânet ta'melülhabâis, innehüm kânû kavme sev'in fâsikiyn (75) ve edhálnâhü fiy rahmetinâ, innehü minassâlihıyn (76) ve nûhan iz nâdâ min kablü festecebnâ lehü feneccceynâhü ve ehlehü minelkerbil'aziym (77) ve nasarnâhü minelkavmilleziyne kezzebû biâyâtinâ, innehüm kânû kavme sev'in feagraknâhüm ecma'ıyn (78) ve dâvûde ve süleymâne iz yahkümâni fiylharsi iz nefeset fiyhi ganemülkavm ve künnâ lihük-mihim şâhidiyn (79) fefehhemnâhâ süleymân ve küllen âteynâ hükmen ve ılmâ, ve seharnâ ma'a dâvûdelcibâle yüsebbihne vettayr ve künnâ fâ'iliyn (80) ve allemnâhü san'ate lebûsin leküm lituhsineküm min be'siküm, fehel entüm şâkirûn (81) ve lisüleymânerrıyha âsife-ten tecriy biemrihi ilel'ardilletiy bâreknâ fiyhâ ve künnâ biküllü şey'in âlimiyn.

وَجَعَلْنَا هُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ۝ وَلَوْ طَآءَنَّا تَبْنَآهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجِّنَا مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخِيَانَةَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ ۝ وَأَذَلَّنَا فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝ وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۝ وَنَصْرَنَا مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ۝ وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَخْتَصِمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَمَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ۝ فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ۝ وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِيُخْصِتَّ مِنْكُمْ أَبَاسٌ ۚ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ۝ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِنَا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ۝

(73) Onları emrimiz ile halkı yola götürür pişu-
valar kıldık; onlara hayır işlerde bulunmayı, na-
mazı dosdoğru kılmayı, zekâtı vermeyi vahiy et-
tik. Onlar ancak bize ibadet ederlerdi. (74) Lût'a
hikmet ¹ ve ilim verdik. Onu murdar işlerde bu-
lunan kasaba ahalisinden kurtardık. Çünkü on-
lar fasık, kötü adamlar idiler. (75) Onu daire-i
rahmetimize ² soktuk, çünkü o, kemaliyle salih-
lerdendi. (76) Nuh'u da yâdet, hani o, bundan
evvel kavminin helâkini niyaz etmişti. Biz onun
niyazını kabul edip kendisini, ailesini tufan gibi
büyük bir tasadan kurtarmıştık. (77) Âyetlerimi-
zi yalan sayan adamlara karşı ona yardım ettik,
çünkü onlar kötü adamlardı. Biz de onların hep-

sini suda boğduk. (78) Davut ile Süleyman'ı da
yâdet, hani onlar, bir kavmin koyunları tarafın-
dan tahrip olunan ekin tarlası ³ hakkında bir hü-
kümde bulunmuşlardı. Onların hükümlerine biz
de şahittik ⁴. (79) Biz hükmü Süleyman'a tefhim
ettik; her ikisine hikmet ⁵ ve ilim verdik. Davud'a
dağları, kuşları müsahhar kıldık ki onunla bera-
ber tespih etsinler bunları biz yapmıştık. (80) Da-
vud'a saldırmanızdan korumak için size yaraya-
cak zırh yapmak san'atını da öğrettik. Artık bu
nimete şükür ediyor musunuz? (81) Süleyman için
de şiddetli rüzgârı teshir ettik, rüzgâr onun em-
riyle mübarek kıldığımız yere ⁶ doğru esirdi. Biz
her şeyi biliyoruz.

¹ Veya nübüvvet, anlayış, iki hasım arasında hak ile
bâtılı ayırma. ² Âhret nimetine veya nübüvete. ³ Veya
bir bağ hakkında. ⁴ Bir kimsenin koyunları diğer bir kim-
senin tarlasına veya bağına gece vakti girip tarlayı veya
bağı tahrip etmişti. Sahibi Davut Aleyhisselâma şikâyet
etti. Davut Aleyhisselâm koyunların tarla sahibine veril-
mesiyle hükmetti. Süleyman Aleyhisselâm ise küçük yaşta
olduğu halde şöyle dedi: Koyunları tarla sahibine vermeli,

tarla sahibi koyunların sütünden, yününden ve yavrusun-
dan müstefit olsun, tarlayı da ziraat edip tarlasını imâr
eylesin, evvelki haline gelince sahibine teslim etsin, ko-
yunlarını alsın. Davut Aleyhisselâm bu hükmü tasdik etti.
⁵ Veya nübüvvet, anlayış, hak ile bâtili ayırma. ⁶ Yani
Hazret-i Süleyman merakib-i havaıye ile Şam taraflarına
gitmişti.

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ
ذَلِكَ وَكُلُّهُمْ خَافِضِينَ ۝ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّ
مَسَّنِيَ الصُّرُوفُ وَأَنَا زَاهٍ ۝ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ ۝ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم
مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرًا لِّلْعَالَمِينَ ۝
وَإِسْمَاعِيلَ إِذْ رُسِّي وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ ۝
وَإِذْ خَلَلْنَا هُمْ فِي رَحْمَتِنَا أَنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ۝
وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَن لَّنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ
فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ۝ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ
وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَذَكَرْنَا إِذْ نَادَىٰ
رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ۝
فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يُحْيَىٰ وَصَلَّاهُ لَوْجَهُ
أَنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا
رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ۝

(82) ve minesşeyâtıyni men yeguûsûne lehü ve ya'melûne amelen düne zâlik ve künnâ lehüm hâfızıyn (83) ve eyyûbe iz nâdâ rabbehü enniy messeniyeddurru ve ente erhamürrâhımiyn (84) festecebnâ-lehü fekeşefnâ mâ bihi min durrin ve âteynâhü ehlehü ve mislehüm ma'ahüm rahmeten min ındinâ ve zikrâ lil'âbidiyn (85) ve ismâ'ıyle ve idriyse ve zelkifl, küllün minassâbiriyn (86) ve edhalnâ-hüm fiy rahmetinâ, innehüm minassâli-hıyn (87) ve zennûni iz zehebe mugaâ-diben fezanne en len nakdire aleyhi fe-nâdâ fiyzzulümâti en lâ ilâhe illâ ente sübhâneke inniy küntü minezzâlimiyn (88) festecebnâ lehü ve necceynâhü minelgamm, ve kezâlike nünciylmü'miniyn (89) ve zekeriyyâ iz nâdâ rabbehü rabbi lâ tezerniy ferden ve ente hayrülvârisiyn (90) festecebnâ lehü ve vehebnâ lehü yahyâ ve aslahnâ lehü zevceh, innehüm kânü yüsâri'üne fiylhayrâti ve yed'ûnenâ regaben ve rehebâ ve kânü lenâ hâşî'ıyn.

(82) Bir de şeytandan öylelerini ¹ müsahhar et-tik ki onlar denize dalarlar, inci ve mercan çıkarırlar ve başka işler de görürlerdi. Biz onların Süleyman'ın emrinden çıkmamalarını temin etmiş-tik. (83) Eyyub'u da yâdet hani o, Rabbine ni-yaz etmişti: Yâ Rab! Ben hastalığa tutuldum ² sen esirgeyenlerin esirgeyenisin. (84) Bunun üze-rine onun duasını kabul ettik, duçar olduğu has-talığı izale ettik. Nezdimizden bir rahmet ve ina-yet, âbit olanlara da bir ibret olmak üzere ona ehil ve evlâdını bir misliyle beraber verdik. (85) İsmail, İdris ve Zülkif'i ³ de hâtırla. Bunların her biri meşakkat ve şiddetlere karşı sabır ve sebat gösterenlerdendi. (86) Biz onları daire-i rahmeti-mize soktuk, çünkü onlar kemaliyle salih kimse-

lerdendi. (87) Zünnun Yunus'u da an, hani o, öfkelenerek çıkıp gitmişti, kendisine gücümüz yet-meyecek ⁴ sanıyordu. Karanlıklarda ⁵ niyaz et-mişti: Yâ Rab! Senden başka tapacak yoktur. Se-ni tamamıyla tenzih ederim, ben kendime zulüm edenlerdenim. (88) Biz de onun duasını kabul et-tik, onu gam ve gussadan kurtardık. Biz mü'min-leri böylece kurtarıyoruz. (89) Zekeriya'yı da an, hani o, Rabbine nida etmişti: Yâ Rab! Beni tek ⁶ bırakma. Sen vârislerin en faziletlisi, hayırlısısın. (90) Biz de onun duasını kabul ettik, ona Yahya'yı bağışladık, zevcesini de düzelttik ⁷. Çünkü on-lar hayır işlere müsaraat ederlerdi: Ümitle, kor-kuyla bize dua ederler, bize karşı huşû ve tevazu içinde bulunurlardı.

¹ Serkeş, bünyesi kavi olan şahısları.

² Veya pek ziyade za'fe tutuldum.

³ İlyas Aleyhisselâmdir veya Eyyup Aleyhisselâmın Beşer namındaki oğludur.

⁴ Veya tazyik etmeyeceğimizi zannediyordu.

⁵ Deniz, gece karanlıklarında, balık karnında.

⁶ Bilâ velet, vârisiz.

⁷ Kısırken doğurur kıldık veya titizken uysal yaptık.

(91) velletiy ahsanet fercehâ fenefahnâ fiyhâ min rûhunâ ve ce'alnâhâ vebnehâ âyeten lil'âlemiyn (92) inne hâzihi ümmetüküm ümmeten vâhideten ve ene rab-büküm fa'büdün (93) ve tekatta'ü emrehüm beynehüm, küllün ileynâ râci'ün (94) femen ya'mel minassâlihâti ve hüve mü'minün felâ küfrâne lisa'yihî ve innâ lehü kâtibün (95) ve harâmün alâ kar-yetin ehleknâhâ ennehüm lâ yerci'ün (96) hattâ izâ fütihat ye'cücü ve me'cücü ve hüm min külli hadebin yensilün (97) vakterebelva'dülhakku feizâ hiye şahısâtün ebsârülleziyne keferû, yâ veylenâ kad künnâ fiy gafletin min hâzâ bel künnâ zâlimiyn (98) inneküüm ve mâ ta'büdüne min dünillâhi hasabü cehennem, entüm lehâ vâridün (99) lev kâne hâülâi âlihâten mâ veredühâ ve küllün fiyhâ hâlidün (100) lehüm fiyhâ zefiyrün ve hüm fiyhâ lâ yesme'ün (101) innelleziyne sebkâ lehüm minnelhusnâ ulâike anhâ müb'adün.

وَالَّتِي أَحْصَيْتَ فَزَجَّهَا فَفَتَحْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
وَجَعَلْنَا هَاوِئَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ۚ إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ
أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ۚ وَتَقَطَّعُوا
أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۖ كُلُّ إِلَيْنَا رَاغِبُونَ ۚ فَتَعْمَلْ
مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُمْ مُؤْمِنُونَ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا
لَهُ كَاتِبُونَ ۚ وَحَرَامٌ عَلَى قَرْبَةٍ أَهْلُكُمَا أَنْتَهُمَا
لَا يَرْجِعُونَ ۚ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ
مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ۚ وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ
فَأَذَاهُمُ شَاحِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا
مَدَّ كُفَّاؤُهُمْ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ۚ إِنَّكُمْ
وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا
وَارِدُونَ ۚ لَوْ كَانَ هُوَ إِلَّا إِلَهًا مَا وَرَدُوهَا
وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ۚ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ
فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ۚ إِنْ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ
مِنَ الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ۚ

(91) Önünü helâldan, haramdan saklayan Mer-yem'i de an. Biz ona ruhumuzdan üfürdük. Onu da oğlunu da cihana bir ibret yaptık. (92) Şüphe yok ki bu sizin ümmetiniz bir tek ümmettir ¹. Ben sizin Rabbinizim. Artık bana ibadet edin. (93) Eski ümmetler kendi aralarında din işlerinde fırka fırka oldular. Bunların herbiri bize döneceklerdir. (94) Her kim mü'minken iyi amel işlerse onun say'ı boş olmayıp mükâfattan mahrum olmaz. Biz onun amelinin yazarız. (95) Helâk ettiğimiz kasaba ahalisinin mahşere dönmemeleri ² muhaldir. (96) Nihayet Ye'cüc ve Me'cüc seddi açılır, onlar ³ dağlardan, tepelerden sür'atle inerler.

(97) Doğru olan vaat ⁴ yaklaşıncâ nâgihan kâfirlerin gözleri dehşetten dikik kalacak «— Eyvah bize! Bugüne kadar gaflettedik; hayır biz zalim kimselerdik» diyecekler. (98) Şüphe yok ki siz, Tanrı'yı bırakarak taptıklarınız, Cehennem'in odunu olacaksınız, siz oraya varacaksınız. (99) Onlar, mâbut olsalardı Cehenneme varmayacaklardı. Onların herbiri ⁵ orada daim kalacaklardır. (100) Onların orada şiddetli iniltileri olacak, onlar orada hiç bir şey işitmeyecekler ⁶. (101) Tarafımızdan evvelce en güzel mertebeye ⁷ nâil olanlar yok mu, işte onlar Cehennemden uzaklaştırılacaklardır.

¹ Dininiz bir dindir.

² Veya dünyaya, tövbeye, küfürden imana.

³ Halk ve Ye'cüc ve Me'cüc.

⁴ Kıyamet kopması.

⁵ Âbitlerde, mâbutlar da.

⁶ Dehşetten, şiddet-i azaptan dolayı. Ya şefa'at sözünü işitmeyecekler.

⁷ Saadet, Cennet ile beşaret, taat-ı Bâri'ye muvaffakiyet.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّيْهُمْ
الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾
يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِّيلِ لِلْكُتُبِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ يُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٠٤﴾
وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ
يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا
لِقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿١٠٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
﴿١٠٧﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُ الْكُفْرِ إِلَهُ وَّاحِدٌ فَهَلْ
أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ
وَإِنْ أَذِرْهُم بِرَبِّهِمْ أَمْ يَجْعَلُ لَهُمُ اللَّهُ مُسْتَوْدِعًا ﴿١٠٩﴾
وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ تَابَعِيكُمْ مِثْلَ مَا تَابَعْتُمْ وَلَوْ أَنَّ
لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ تَابَعِيكُمْ مِثْلَ مَا تَابَعْتُمْ وَلَوْ أَنَّ
لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ تَابَعِيكُمْ مِثْلَ مَا تَابَعْتُمْ وَلَوْ أَنَّ
لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ تَابَعِيكُمْ مِثْلَ مَا تَابَعْتُمْ

(102) lâ yesme'üne hasiysehâ ve hüm fiy meştehet enfüsühüm hâlidûn (103) lâ yahzünühümülfeze'ulekberü ve tetelak-kaâhümülmelâikeh, hâzâ yevmükümülle-ziy küntüm tû'adûn (104) yevme nat-viyssemâe ketayyissicilli ilkütüb, kemâ bede'nâ evvele halkın nu'ydüh, va'den aleynâ, innâ künnâ fâ'iliyn (105) ve lekad ketebnâ fiyzzebûri min ba'dizzikri en-nel'arda yerisühâ ibâdiyessâlihûn (106) inne fiy hâzâ lebelâgan likavmin âbidiyn (107) ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil'-âlemiyn (108) kul innemâ yûhâ ileyye ennemâ ilâhüküm ilâhün vâhid, fehel entüm müslimûn (109) fein tevellev fe-kul âzentüküm alâ sevâ', ve in edriy eka-riybün em ba'iydün mâ tû'adûn (110) innehü ya'lemülcehre minelkavli ve ya'-lemü mâ tektümün (111) ve in edriy le'allehü fitnetün leküm ve metâ'un ilâ hıyn (112) kaâle rabbihüküm bilhakk ve rabbünerrahmânülmüste'ânü alâ mâ ta-sıfün.

(102) Onlar ateşin, alevinin sesini işitmeyecekler, nefislerinin arzu ettikleri şeye nâil olmak hususunda Cennette daim kalacaklar. (103) Onları en büyük korku ¹ hüznün ve kedere düşürmeyecektir, melekler onları karşılayarak «— İşte vaat olduğunuz gün» diyecekler. (104) O gün, biz gökleri, kitaplar tomar olup nasıl bükülürse öyle bükacağız. Önce nasıl yarattık ise vaadimiz iktiza-sıyla öylece tekrar yaratacağız. Onu mutlaka yapacağız. (105) * Biz, Tevrat'tan sonra ² Zebur'da yazmıştık: Yere ³ salih kullarım vâris olur. (106) Bu beyanatta âbit olanlar için kâfi derecede mev'ize ve ihbar vardır. (107) Biz seni ancak cihana rahmet olmak üzere gönderdik. (108)

Onlara de ki bana «— Mâbudunuz tek bir mâ-buttur» diye vahiy olunuyor. Artık bu vahyin muktezasına münkat mısınız? (109) Eğer arka çevirirlerse «— Ben size bana bildirenleri aless-eviyye ⁴ bildirdim, vaat olduğunuz kıyamet yakın mıdır? Uzak mıdır? Onu bilmiyorum» dersin. (110) O, sözün aşikâr olanını da bilir, gizli tuttuklarınızı da bilir. (111) Olabilir ki cezanın tehiri sizi bir mihnete düşürmek ⁵ ve bir zamana kadar ⁶ sizi geçindirmek için olur, bunu bilemem. (112) Peygamber dedi: Yâ Rab! Benimle Kureyş arasında hak ile hükmet. Rabbimiz esirgeyen Tanrıdır. Sizin dediğiniz kötü sıfatlara karşı ondan yardım ve inayet istemekteyiz.

¹ Cehenneme gideceklerin Cehenneme sürüldükleri vakit hasıl olan korku.

² Veya Levh-i Mahfuz'da yazdıktan sonra.

³ Veya Arz-ı Mukaddes'e, Cennete.

⁴ Veya alenî olarak adl-ü istikamet ile.

⁵ Sizi imtihan etmek, sizden ameli hayır sadır olacak mı olmayacak mı meydana koymak.

⁶ Ecelleriniz gelinceye kadar.

SÛRETÜL HACC

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühennâsüttekuû rabbeküm, in-ne zelzeletessâ'ati şey'un aziym (2) yev-me terevnehâ tezhelü küllü murdr'atin ammâ erda'at ve teda'u küllü zâti hamlin hamlehâ ve terennâse sükârâ ve mâ hüm bisükârâ ve lâkinne azâballahi şediyd (3) ve minennâsi men yücâdilü fiyllâhi bigayri ilmin ve yettebi'u külle şeytânin meriyd (4) kütibe aleyhi ennehü men tevellâhü fe'ennehü yudillühü ve yehdiy-hi ilâ azâbisse'ıyr (5) yâ eyyühennâsü in küntüm fiy reybin minelba'si feinnâ halaknâküm min türâbin sümme min nut-fetin sümme min alekatin sümme min mudgatin muhallekatin ve gayri muhal-lekatin linübeyyine leküm, ve nukırru fiyl'erhâmi mâ neşâü ilâ ecelin müsem-men sümme nuhrıcüküm tıflen sümme liteblüguû eşüddeküm ve minküm men yüteveffâ ve minküm men yüreddü ilâ erzeli'l'umuri likeylâ ya'leme min ba'di ilmin şey'â, ve terel'arda hâmideten feizâ enzelnâ aleyhelmähtezzet ve rebet ve entebet min külli zevcin behiyc.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ۝ يَوْمَ تَرْوُفُهُمْ أَتَذَّهَبُ كُلُّ مَرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ۝ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّبِينٍ ۝ كَذَّبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن نُّوْلَاهُ قَاَنَهُ بُضِلَهُ وَمُهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّنَبِّينَ لَكُمْ وَتَقَرُّوْنَ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِنَبْلُوَكُمْ أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُتَوَكَّلُ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُسْرِدْ إِلَىٰ زَلْزَلِ الْعَمَلِ كَيْلَا يَعْلَمَ مَن بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ أَخْرَجْنَا نَبَاتًا وَدَبَّتْ وَانْبَسَتْ مِّنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيمٍ ۝

HAC SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey nâs! Rabbinizden sakının, çünkü kıyamet sarsıntısı müthiş bir şeydir. (2) Onu gördüğünüz gün süt veren bütün analar emzirdikleri çocuklarını bırakıp unutacaklar, gebe kadınlar da vakitsiz doğuracaklardır. Sen de insanları sarhoş göreceksin. Halbuki hakikatte onlar sarhoş değildirler. Fakat Tanrı'nın azabı şiddetlidir. (3) Nâs arasında hiç bir bilgileri olmaksızın Tanrı hakkında cidalde bulunanlar vardır. Onlar bu hususta her azılı şeytana tâbi olurlar. (4) Bunun üzerine yazılmıştır: Her kim onu dost edinirse o, dost edindiği kimseyi yoldan çıkaracak, keskin ateş azabına

götürecektir. (5) Ey nâs! Tekrar dirilmek hususunda şüpheye tutuluyorsanız bir kere şuna bakın: Biz sizi evvelâ topraktan sonra, dökülen sudan, sonra donmuş kandan, sonra tamam ve ayıpsız, nâtamam, suratsız bir halde bir et parçasından yarattık. Ta ki size kudretimizi belli edelim. Biz, döl yataklarında muayyen bir vakte ² kadar dileğimizi sabit ve berkarar ederiz. Sonra sizi çocuk olarak çıkarırız. Daha sonra yiğitlik çağına kadar sizi büyütürüz, içinizden bir kısmınız vefat eder, bir kısmınız da ömrün en hasis çağı olan kocalık ve bunaklık zamanına kadar yaşar ki çocuk gibi evvelki bildiğini bilmez olur. Sen yeri kupkuru revnaksız görürsün, biz üzerine yağmuru indirdiğimiz zaman, ot ile harekete gelir, kabırır, bakana sevinç veren her nevi nebatları bitirir.

¹ Bir kısmı Medine'de, bir kısmı Mekke'de nâzil olmuş 78 âyettir.

² Doğum zamanına kadar, muayyen aylara kadar.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّمُ الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ
وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي
الْقُبُورِ ۖ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَابٍ يَنْبِيئُهُ ۖ فَأَنَّىٰ عَظُمَ الضَّلَالُ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنَذِيرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمْتُمْ بَدَآءَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ ۖ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُعِيدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ
أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خِيسَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ۖ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْصُرُهُ
وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ۖ يَدْعُوا لَنْ ضَرَّهُ
أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ۖ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ
بِخَلْقٍ آيَاتٍ لِّدِينٍ أَمَّنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ بِفَعْلٍ مَا يَرْيدُ ۖ مَنْ كَانَ يَظُنْ أَن لَّنْ
يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى
السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبْنَ كَيْدَهُ مَا يَغِيبُ ۖ

(6) zâlike biennallahe hüvelhakku ve en-
nehü yuhiylmevtâ ve ennehü alâ külli
şey'in kadiyr (7) ve ennessâ'ate âtiyetün
lâ reybe fiyhâ ve ennallahe yeb'asü men
fiylkubûr (8) ve minennâsi men yücâdilü
fiyllâhi bigayri ilmin ve lâ hüden ve lâ
kitâbin münîyr (9) sâniye itfihî liyudülle
an sebiylillâh, lehü fiyddünyâ hızyün ve
nüziykihü yevmelkıyâmeti azâbelhariyk
(10) zâlike bimâ kaddemet yedâke ve
ennallahe leyse bizallâmin lil'abiyd (11)
ve minennâsi men ya'bûdullahe alâ
harf, fein asâbehü hayrüntme'enne bih,
ve in asâbethü fitnetüninkalebe alâ vec-
hiy, hasireddünyâ vel'âhireh, zâlike hü-
velhusrânülmübiyn (12) yed'û min dû-
nillâhi mâ lâ yedurruhü ve mâ lâ yenfe'-
uh, zâlike hüveddalâlülba'ıyd (13) yed'û
lemen darruhü akrebü min nef'ih, lebi'-
selmevlâ ve lebi'sel'aşıyr (14) innallahe
yüdhülülleziyne âmenü ve amilüssâlihâti
cennâtin tecriy min tahtihel'enhâr, innal-
lahe yef'alü mâ yüriyd (15) men kâne
yezunnu en len yensurehullahü fiyddünyâ
vel'âhireti felyemdüd bisebebin illesemâi
sümmelyakta' felyenzur hel yüzhibenne
keydühü mâ yagıyz.

(6) Şunun için ki Allah hakır, ölüleri diriltir. Herşeye kemaliyle kaadirdir. (7) Kıyamet gelecektir, onun kopmasında şüphe götürecektir hiç bir şey yoktur. Allah kabirlerdeki kileri kaldıracaktır. (8 - 9) Nâs içinde öyleleri vardır ki Allah hakkında bilgisiz, rehbersiz, nuranî bir Kitap ¹ bulunmaksızın mütekebbirane eğilerek bükülerek halkı Allah yolundan çıkartmak emeliyle cidâle girişirler. Onlar için dünyada rüsvaylık vardır. Kıyamette biz ona yakıcı ateş azabı tattıracağız. (10) «— İşte bu, ellerinle kazandıkları şeylerin cezasıdır. Allah kulları hakkında zulüm-kâr değildir» denecek. (11) Bazı kimseler de Allah'a aykırı olarak ² ibadet ederler. Onlara sıhhat ve servet gibi bir hayır erişirse mutma'in olurlar ³, şayet hastalık, darlık gibi bir mihnet gelirse yüzü üstü dö-

nerler ⁴. Onlar, dünyada ve âhirette ziyankâr olmuşlardır. Apaçık ziyankârlık, işte budur. (12) O, Tanrı'dan başka, kendisine hiç bir mazarrat ve menfaat vermeyen şeylere ibadet eder. İşte haktan uzak bir sapıklık budur. (13) O, mazarratı, menfaatinden daha yakın olan şeylere ibadet eder, * o, ne kötü yardımcı ve dosttur! O, ne kötü yoldaştır! (14) Allah mü'min olup iyi amel işleyen kimseleri ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokar. Çünkü Allah istediğini yapar. (15) Allah'ın, peygambere dünya ve âhirette asla yardım etmeyeceğini zanneden kimse öfkelerini gidermek için ne yaparsa yapsın, evinin tavanına ip bağlasın, onunla asılsın ⁵ da baksın ⁶, onun bu hilesi öfkesini davet eden yardımı giderebilir mi? ⁷

¹ Deddiğini açık ifade eden bir Kitap.

² Şek veya nıfakla.

³ «Oh! İslâm ne güzeldir» derler.

⁴ Dinden çıkarlar.

⁵ Yahut göğe erişecek bir vasıta arasın, o vasıtayla mesafeyi kat'etsin veya ip ile göğe çıksın bir kere baksın

bir şey yapabilir mi Nusratı, vahyi kesilebilir mi? Bunlar mümteni olunca öfkelenmesinde fayda yoktur. Yahut Allah kendisine rızık vermez zannında bulunan kimse ne kadar feryat ederse etsin, kendini boşsun, yine kismete galebe edemez, bu fiili ona rızık verdirmez.

⁶ Veya düşünsün dursun.

⁷ Maksadına erebilir mi? Asla!

(16) ve kezâlike enzel-nâhü âyâtın beyyînâtın ve ennallahe yehdiy men yürîyd (17) innelleziyne âmenû velleziyne hâdû vassâbi'iyne vennasârâ velmecûse velleziyne eşrekû innallahe yafsilu beynehüm yevmelkıyâme, innallahe alâ külli şey'in şehîyd (18) elem tere ennallahe yescüdü lehü men fîyssemâvâtî ve men fîyl'ardı veşşemsü velkamerü vennücümü velcibâ-lî veşşecerü veddevvâbü ve kesîyrün min-nennâs ve kesîyrün hakka aleyhil'azâb, ve men yühinillâhü femâ lehü min mük-rim, innallahe yef'alü mâ yeşâ' (19) hâ-zâni hasmânihtesamû fîy rabbihim felleziyne keferû kuttı'at lehüm siyâbü'n min nâr, yusabbü min fevkı rūsihümülhamiym (20) yusherü bihi mâ fîy butûnihim velcülûd (21) ve lehüm makaâmı'u min hadîyd (22) küllemâ erâdû en yah-rucû minhâ min gammin ü'ydü fîyhâ ve zûkuü azâbelhariyk (23) innallahe yüd-hülulleziyne âmenû ve amilüssâlihâti cen-nâtın tecriy min tahtihel'enhârü yuhal-levne fîyhâ min esâvire min zehebin ve lü'lü, ve libâsühüm fîyhâ hariyr.

وَكَذَٰلِكَ أُنزِلْنَآهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ مَنِ ارْتَدَىٰ
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالْمُصَادِ
يَ وَالْجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ
وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ
حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَن يُنِيسِ اللَّهُ فَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مَن مَّا كَرِهَ
إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُشَاءُ ۝ هَٰذَا نَحْنُ خَصَمَانِ ۝ خَصْمَانِ
رَبِّهِمَا قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَطَعَنَّاكَ رَبُّنَا إِنَّا تَابِعُوكُم مِّن قَبْلُ
مِن قَوْقُورٍ وَإِنَّا لَنَجِدُهُمُ الْغَيْبِ ۝ يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ
وَالْجُلُودُ ۝ وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِّن حَدِيدٍ ۝ كُلَّمَا أَرَادُوا
أَن يُخْرِجُوا مِنْهَا مَن غَرَّبُوا فِيهَا وَدُّوهُمَا عَذَابَ
الْخَرِيقِ ۝ إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْلُونَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرٍ مِّن ذَهَبٍ وَلَوْثٍ وَأُولَآئِهِمْ فِيهَا أَجْرٌ ۝

(16) İşte bunun gibi biz, Kur'an'ı apaçık âyât olarak inzal ettik. Allah dilediğine hidayet eder. (17) Mü'minler, Yahudiler, Sâbiiler, Nasraniler, Mecusiler, müşrikler yok mu, Allah kıyamet gününü onların aralarını ayırır ¹. Çünkü Allah her şeye tamamiyle şahittir ². (18) Görmüyor musun ki göklerde bulunanlar, yerde bulunanlar güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, yürür hayvanlar, birçok insanlar Allah'a secde ederler. Birçok insanlar da azaba müstahak olmuşlardır, Allah her kimi hor kılarsa onu ağırlayacak kimse bulunamaz, Allah dilediğini yapar. (19 - 20 - 21) Birbirine düşman

iki fırka ³ Rableri hakkında ⁴ çekişiyorlar. Kâfirler için ateşten esvap biçilmiştir. Onların başları üzerine kaynar su dökülecek. O kaynar su ile karındakiler ⁵ ile derileri eriycek ⁶. Onlar demir topuz da yiyecekler. (22) Onlar gam ve elemden dolayı ateşten kurtulmak istedikçe yine oraya iade olunacaklar, onlara yakıcı ateş azabını tatın denecek. (23) Allah mü'min olup iyi amel işleyenleri ağaçları altından ırmaklar akar uçmıklara sokar. Onlar orada altın ve inci bileziklerle süslenirler, oradaki libasları ipektir.

¹ Aralarında hak ile bâtıl ayırarak hükmeder. Dört ümmet mecus ve müşrikin ile beraber zikrolununca bu yol da hüküm olunur.

² Onların neye müstahak olduklarını tamamiyle bilir.

³ Bir tarafta mü'min, diğer tarafta kâfir.

⁴ Din-i ilâhî, zat ve sıfat-ı Bâri hakkında.

⁵ Bağırsakları, ciğerleri, iç yağları.

⁶ Yani içleri, dışları erir.

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ ۞
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ
 وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ يَظْلِمُ نَفْسَهُ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ ۞
 وَادْبُوا نَايَا بَرِّهِمْ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
 وَطَهِّرْ بَيْتَ الطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ۞
 وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ
 ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ۞ لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ
 وَيَذْكُرُوا أَنَّمَا اللَّهُ قَائِمٌ يُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ هُوَ الْحَكِيمُ ۞
 مِنْ هَيْمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ
 وَالرَّسُولَ ۞ لَقَدْ قَضَى اللَّهُ قَوْلَهُ وَلِيُفَوِّتَهُمْ
 وَلِيُطَوِّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ۞ ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ
 حُرْمَتَ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأَحَلَّتْ لَكُمْ
 الْأَنْعَامَ إِلَّا مَا يُشْلَى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ
 مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ۞

(24) ve hüdû iletta'yibi minelkavli ve hüdû ilâ sırâtılhamiyd (25) innelleziyne keferû ve yasuddûne an sebiylillâhi vel-mescidilharâmilleziy ce'alnâhü linnâsi se-vâenil'âkifü fiyhi velbâd ve men yürid fiyhi bi'ilhâdin bizulmin nuzikhü min âzâbin eliyim (26) ve iz bevve'nâ li'ibrâhiyme mekânelbeyti en lâ tüşrik biy şey'en ve tahhir beytiye littâifiyne velkaâmiyne verrükke'issücûd (27) ve ezzin fiynnâsi bilhacci ye'tûke ricâlen ve alâ külli dâmirin ye'tiye min külli feccin amiyk (28) liyeshedû menâfi'a lehüm ve yezkürûsmallâhi fiy. eyyâmin ma'lûmâtin alâ mâ rezakahüm min behiymetil'en'am, fekülû minhâ ve at'imûlbaiselfakiyr (29) sümmelyakdû tefesehüm velyûfû nüzûrehüm velyettavvefû bilbeytil'atiyk (30) zâlike ve men yu'azzim hurumâtillâhi fehüve hayrun lehü inde rabbih, ve ühillet lekümül'en'âmü illâ mâ yütlâ aleyküm, fectenibûrricse minel'evsâni vectenibû kavlezzûr.

(24) Onlar pâk bir söze hidayet olundular ¹. Övülmüş olan Tanrı yoluna götürüldüler. (25) Kâfir olup halkı Tanrı yolundan, yerlilerle hariçten gelenler için müsavi surette harem ve kible kıldığımız Mescid-i Haram'dan alıkoyanlar yok mu? İşte onlara, bir de haremde zulüm irtikâp ederek adaletten sapanlara acıklı bir azap tattıracağız. (26) Hani biz, İbrahim'e Beyt-i Mukerrem'in yerini göstermiştik ², ona demiştik: Bana hiç bir şeyi şerik koşma; evimi tavaf, Mekke'de ikamet, rükû ve secde edenler için temizle. (27) Nâs'ı hac etmeye çağır ki piyade olarak, zayıf develer üzerinde bulunarak sana gelsinler. O zayıf develer her uzak yoldan gelirler. (28) Ta ki kendileri için ticaret, mağfiret, ibadet gibi birtakım menfaatler

elde etsinler, Allah'ın rızık olmak üzere verdiği dört ayaklı davarlardan ³ dolayı malûm olan günlerde ⁴ adını ansınlar, artık onların etinden yiyin, eli dar züğürdede yedin. (29) Sonra pislikleri ⁵ gidersinler, adaklarını yerlerine getirsinler. Beyt-i Atik olan Kâbe'yi tavaf etsinler. (30) İşte hac'cın amali budur, her kim Allah'ın hürmetlerine ⁶ tâzim ederse o tâzim Rabbi indinde kendisi için hayırlı olur, size Maide sûresinde okunanlar başka olmak üzere kestiğiniz davarlar size helâl kılınmıştır. Artık Allah'a karşı müvahhid-i pâk olarak, şerik koşmayarak pislikten ibaret olan putlardan kaçının. Yalan sözden de kaçının.

¹ «Elhamdülillâhillezi Saddakna Va'dehu» vaadini yerine getiren Tanrıya hamdolsun» - «Lailâhe illallah» - yoktur tapacak Allah'tır ancak» (—Elhamdülillâhillezi ezhebe annel'hazene—) «bizden hüznü ve kederi kaldıran Tanrı'ya hamdolsun» gibi hoş sözlerle.

² Veya ibadet için merci kıldığımız.

³ Kurbandan.

⁴ Zilhiccenin onunda, arife gününde, nahir günlerinde, teşrik günlerinde.

⁵ Tırnak kesmek, koltuk altı yolmak gibi.

⁶ Şer'an ihtiram olunanlara: Harem, Mescid-i Haram. Menasik-i hac'ca ait ahkâma.

(31) hunefâe lillâhi gayre müşrikiyne bih, ve men yüşrik billâhi feke-ennemâ harre minessemâi fetahtafühuttayru ev tehviy bihirriyhu fiy mekânin sehıyk (32) zâlike vemen yu'azzım şe'âirallahi feinnehâ min takvelkulûb (33) leküm fiyhâ menâfi'u ilâ ecelin müsemmen sümme ma-hılluhâ ilalbeytil'atıyk (34) ve liküllü ümmetin ce'alnâ menseken liyezkürûsmallahı alâ mâ rezekahüm min behiyemetil'en'am, feilâhüküm ilâhün vâhıdün felehü eslimû ve beşşirilmuhbitiyn (35) elleziyne izâ zükirallahü vecilet kulûbühüm vassâbiriyne alâ mâ esâbehüm velmukıymıssalâti ve mimmâ razaknahüm yünfikuûn (36) velbüdne ce'alnâhâ leküm min şe'âirillâhi leküm fiyhâ hayrun fes-kürûsmallahı aleyhâ savâff, feizâ vecebet cünübühâ fekülû minhâ ve at'imûl'kaânı'a velmu'terr, kezâlike sehharnehâ leküm le'alleküm teşkürûn (37) len yenâllallahe lühümühâ ve lâ dimâuhâ ve lâkin yenâllühüttakvâ minküm, kezâlike sehharnehâ leküm litukebbirûllahe alâ mâ hedâküm, ve beşşirilmuhsiniyn (38) innallahe yüdâfi'u anilleziyne âmenû, innallahe lâ yuhıbbü külle havvânin kefur.

خَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ وَيَوْمَنُ شَرِكٍ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيْقٍ ۚ ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ۚ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحْمِلُهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ۚ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْشَكًا لِّذِكْرِهِمْ وَأَسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقْنَاهُمْ مِنْ بَيْتِهِ ۚ الْأَنْعَامُ وَالْهَكْمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلَمُوا وَبَشِّرِ الْخَاسِرِينَ ۚ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمُ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۚ وَالْبُدْنَ جَعَلْنَا لَكُمُ مِنْ شَعَائِرِهِ لَكُمْ فِيهَا حَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَايِعَ ۚ وَالْمَعْتَرَكُ ذَٰلِكَ سَخَرْنَا هَٰلِكُمْ لَكُمْ تَشْكُرُونَ ۚ لَنْ نَبَالَ اللَّهُ لَحُومَهَا وَلَا دِمَآؤَهَا وَلَكِنَّ بِنَا لَهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَيْكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ۚ إِنَّا لِلَّهِ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۚ إِنَّا لِلَّهِ لَا يُحِبُّ كُلَّ عَوَانٍ كَفُورٍ ۚ

(31) Her kim Allah'a şerik koşarsa o, sanki gökten yuvarlanan kimse gibidir ki kuşlar onu kapışır veya rüzgâr onu uzak bir yere sürükler, götürür. (32) İşte iş böyledir. Her kim Allah'ın nişanlarına ¹ tâzim ederse o tâzim kalplerin sakinmasından dolayıdır. (33) Muayyen bir zamana kadar ² onlar yüzünden sizler için menfaatler vardır ³. Sonra onların varacakları yer ⁴ Beyt-i Atik'tir. (34) Her ümmet için kurban kesecek ⁵ yer yaptık. Ta ki orada Allah'ın rızık olmak üzere verdiği dört ayaklı davarı keserken Allah'ın adını ansınlar, mâbudunuz bir tek mâbuttur. Yalnız O'na münkat olun. Muhammed! Yalvaranları ⁶ müjdele. (35) Onlar ki Allah anıldığı zaman heybetinden kalpleri tir tir titrer. Başlarına gelen sıkıntılara katlanırlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıklardan hayırlara harç

ederler. (36) Develeri ⁷ sizin için Tanrı dininin nişanları sırasına koyduk. Onlar yüzünden sizin için hayır ve bereket vardır. Onlar ayakta durup boğazlanırken Allah'ın adını anın, yan üstü yıkılıp can verince hem kendiniz etinden yiyin, hem fakirliğini gizleyen ve gizlemeyip dilenen fakirlere yedirin. İşte nimetimize şükür ediniz diye biz onları böylece size müsahhar kıldık. (37) Onların sadaka edilen etleri, kesilirken akan kanları hiç bir zaman Tanrı'ya varacak değildir. Fakat Tanrı'ya varacak olan sizin takvanızdır. Allah, size hac'cın amâlini göstermekle kendisini tekbir etmeniz için onları böylece size müsahhar kılmıştır. İyilik edenleri müjdele. (38) Allah mü'minlerden müşriklerin ezasını defeder. Çünkü Allah her bir hiyanetkâr ve nankörü sevmez.

¹ Kurban veya menasik-i hac'ca.

² Kurbanlara nişan konuluncaya veya kurban kesilinceye kadar.

³ Kurbanın derisinden, yavrusundan, sütünden müsteft olursunuz. Deve ise üzerine binersiniz. Veya o ibadet mahallerinde, hac günlerinde dünya ve âhret menfaatleri vardır.

⁴ Kurbanın boğazlanacak yeri Beyt-i Atik yanındadır, haremedir.

⁵ Çünkü kurban kesmek şeray-i kadimedendir veya bayram, hac yaptık.

⁶ Veya mütevazı ve muti olanları.

⁷ Veya kurbanlık deve kesmesini, kurbanlık deve, sığır boğazlanmasını.

اٰذِنَ لِلَّذِيْنَ يُضَاكِلُوْنَ بِاَنۡهٰهُمۡ ظُلُمًا وَّاَنَّا لِلّٰهِ عَلٰى نَصْرِهِمۡ
لَقٰدِرٌ ۝۴۰ الَّذِيْنَ اٰخَرۡجُوۡا مِنْ دِيَارِهِمْ يَفۡسِدُوۡنَ ۚ اِلَّا
اَنۡ يَقُوۡلُوۡا رَبَّنَا اللّٰهُ وَلَوْلَا دَفَعُ اللّٰهُ النَّاسَ بَعْضَهُمۡ بِبَعْضٍ
لَّخَسَفَ صَوَامِعُ وَبَسِجٌ وَّصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذۡكَرُ فِيْهَا
اَسْمُ اللّٰهِ كَثِيْرًا وَّلِيۡتَصَّرَنَّ اللّٰهُ مِنَ بَيْتِهِۦ اَنۡ يَّهۡلِكَ
عَرۡضُ الَّذِيْنَ اِنْ مَّكَّنَّاهُمْ فِيۡ الْاَرْضِ لَاۡمُوا الصَّلٰوةَ
وَاٰتَوۡا زَكٰوةً وَّامُرُوۡا بِالۡعُرۡفِ وَنَهَوۡا عَنِ الْمُنۡكَرِ وَاِلٰى
عَاقِبَةِ اَلۡاُمُوۡرِ ۝۴۱ وَاِنْ يَكۡذِبُوۡكَ فَقَدْ كَذَّبَ قَبۡلَهُمۡ
قَوۡمُ نُوۡحٍ وَّعَادٌ وَّنُوۡدٌ ۝۴۲ وَقَوۡمُ اِبۡرٰهِيۡمَ وَقَوۡمُ لُوۡطٍ ۝۴۳
وَاصۡحٰبُ مَدِيۡنَ وَّكَذَّبَ مُوسٰى فَاَمَلٰتِ لِلۡكَافِرِيۡنَ ثُمَّ
اَخَذۡنَهُمۡ فَاَكۡفَ كَانَ نَكِيۡرًا ۝۴۴ فَكَانَ مِنْ قَرۡنَيۡ اَهۡلِكَهَا
وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَعۡيَا خَاوِيَةً عَلٰى عُرۡشِهَا وَبِئۡرٌ مُّعۡطَلَةٌ
وَقَصۡصٌ مَّبۡسُودٌ ۝۴۵ اَقۡلَمۡ يَسۡبُرُوۡا فِيۡ الْاَرْضِ فَتَكُوۡنَ لَهُمۡ
قُلُوۡبٌ يَّعۡقِلُوۡنَ بِهَا اَوْ اَنۡ يَّسۡمَعُوۡنَ بِهَا فَاَنۡتَهَا لَا تَعۡمٰى
اَلۡاَبۡصَارُ وَلٰكِنۡ تَعۡمٰى الْقُلُوۡبُ اَلۡتٰى فِيۡ الضُّدُوۡرِ ۝۴۶

(39) üzine lilleziyne yükaâtelüne bienne-
hüm zulimû, ve innallahe alâ nasrihim
lekadiyr (40) elleziyne uhricû min diyâ-
rihim bigayri hakkın illâ en yekuûlû rab-
bünallah, ve lev lâ def'ullahinnâse ba'da-
hüm bia'dın lehüddimet savâmı'u ve bi-
ya'un ve salavâtün ve mesâcidü yüzkerü
fiyheshmullahi kesiyârâ, ve leyansurennal-
lahü men yansurüh, innallahe lekaviyyün
aziyz (41) elleziyne in mekkennâhüm
fiyl'ardı ekaâmüssalâte ve âtevüzzekâte
ve emerû bilma'rûfi ve nehev anilmür-
ker, ve lillâhi âkıbetül'ümür (42) ve in
yükezzibûke fekad kezzebet kablehüm
kavmü nûhın ve âdün ve semûdün (43)
ve kavmü ibrahîyme ve kavmü lûtın
(44) ve ashâbü medyen, ve küzzibe mûsâ
fe'emleytü ilkâfiriyme sümme ehaztü-
hüm, fekeyfe kâne nekiyr (45) feke'eyyin
min karyetin ehleknâhâ ve hiye zâlime-
tün fehiye hâviyetün alâ urûshihâ ve bi'rın
mu'attalatin ve kasrın meşiyd (46) efe-
lem yesiyârü fiyl'ardı feteküne lehüm ku-
lûbün ya'kulüne bihâ ev âzânün yesme-
üne bihâ, feinnehâ lâ ta'mel'ebşârü ve
lâkin ta'melkulûbületiy fiyssudûr.

(39) Zulme uğradıklarından dolayı kıtalda bulu-
nacak mü'minlere kıtala izin verilmiştir. Muhak-
kak ki Allah onlara yardım etmeye hakkıyla kaa-
dirdir. (40) O mü'minler ki «Rabbimiz Allah'tır»
demekten başka bir sebep yokken nâhak yere
yurtlarından çıkarılmışlardı. Allah bazı insanların
şerrini diğer bir kısımla defetmeseydi ¹ birtakım
manastırlar, kiliseler, sinagoglar, içinde Tanrı adı
çok zikredilen mescitler yıkılıp ² giderdi. Allah
kendisine yardım edenlere her halde yardım eder.
Çünkü Allah kavidir, yegâne galiptir. (41) O
mü'minler ki kendilerine yeryüzünde bir yer ver-
sek namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler. İyi-
likle emrederler. Kötülükten nehiy ederler. İşle-
rin sonu Tanrı'nındır. (42 - 43 - 44) Onlar seni

yalan sayarlarsa üzülmeye. Çünkü onlardan evvel
Nuh, Âd, Semud kavimleri, İbrahim kavmi, Lût
kavmi, Medyenliler de peygamberlerini yalancı çı-
karmışlardı. Musa da kıptiler tarafından yalancı
çıkarıldı. Kâfirlere mühlet verdim, sonra onları
azaba çarptım. Benim ukubetim ³ ne şiddetlidir!
(45) Zulümle geçinen nice kasabaları helâk ettik
ki tavanları çöküp üstüne duvarları yıkılmış ⁴,
kuyuları muattal ve yüksek köşkleri de bomboş
kalmıştır. (46) Onlar yeryüzünde gezip tozmadı-
lar mı? Yoksa harabeleri görerek ibret alacak
kalpleri, sergüzeştleri işitecek kulakları olurdu.
Gerçi gözleri kör değildir. Fakat göğüslerindeki
kalpleri kördür ki ibret almıyorlar.

¹ Mü'minleri kâfirlere musallat etmeseydi kâfirlerin is-
tilâlarıyla.

² Veya Tanrı adı çok anılan manastırlar, kiliseler, hav-
ralar, mescitler.

³ Veya mâmuriyeti harabe, hayatı helâke çevirmekli-
ğim nasıl oldu!

⁴ Veya tavanları bulunduğu halde bomboştur. Hiç bir
fert kalmamıştır.

(47) ve yesta'cilûneke bil'azâbi ve len yuhlifallahü va' deh, ve inne yevmen inde rabbike ke'elfi senetin mimmâ te'uddûn (48) ve ke'eyyin min karyetin emleytü lehâ ve hiye zâlîmetün sümme ehaztühâ, ve ileyyelmasıyr (49) kul yâ eyyühen-nâsü innemâ ene leküm neziyrün mübiyn (50) felleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lehüm magfîretün ve rızkun kerîym (51) velleziyne se'av fiy âyâtinâ mu'âci-ziyne ulâike ashâbülcahıym (52) ve mâ erselnâ min kablike min resûlin ve lâ nebiyyin illâ izâ temmennâ elkaşşeytânü fiy ümniyyetih, feyensehullahü mâ yül-kışşeytânü sümme yuhkimullahü âyâtihi, vallahü alıymün hakiym (53) liyec'ale mâ yülkışşeytânü fitneten lilleziyne fiy kulûbihim maradun velkaâsiyeti kulûbühüm, ve innazzâlimiye lefiy şikaâkın ba'ıyd (54) ve liya'lemelleziyne ütü'l'ilme enne-hülhakku min rabbike feyü'minü bihi fetuhbite lehü kulûbühüm, ve innallahe lehâdilleziyne âmenû ilâ sırâtın müstakıymı (55) ve lâ yezalülleziyne keferû fiy miryetin minhü hatta te'tiyehümüssâ'atü bagteten ev ye'tiyehüm azâbü yevmin akıym.

وَلَيْسَ يَجْلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَكِنْ يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنْ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ۖ وَكَانَ مِنْ قُرْآنٍ
أَمَلْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَالْحَاصِرُ ۖ
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۖ فَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۖ وَالَّذِينَ
سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِرِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۖ
وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى
الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ
يُخَكِّمُ اللَّهُ أُمُورَهُ وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ۖ لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۖ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ
أَوْتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَكَادٍ لِلَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
ۖ وَلَا يَمُرُّكُمْ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مَرَجٍ مِنْهُ سَخِي تَأْتِيهِمْ
السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيهِمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ۖ

(47) Onlar, senden azabın tâcilini istiyorlar. Allah asla vaadından caymaz, Rabbinin yanında bir gün sizin saydığınız bin sene gibidir. (48) Nice zalim ve günahkâr kasaba ahalisine mühlet verdim. Sonra onları azaba çarptım. Âhirette dönüş banadır. (49) De ki: Ey nâs! Ben sizi ancak açık bir surette Allah azabıyla korkuturum. (50) İman getirip iyi iş işleyenler hakkında yarlıganmak, iyi bir rızık ¹ vardır. (51) Desiseler ile peygamberi âciz bırakarak âyetlerimizi iptale yeltenenler de ² Cehennemliktir. (52) Senden evvel şeriat sahibi hiç bir resûl, onun şeriatına tâbi hiç bir nebi göndermedik ki o zat kendisine vahiy olunanı kıraat ettiği zaman insan veya cin şeytanı onun kıraatında iman etmemek hususunda kalplere bir-

takım evham ilka etmesin. Allah her kimin hidayetini irade edince onun kalbinden bu vehmi izale eder. Kendi âyetlerini hakkı kalbinde sapasağlam kılar. ³ Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. (53) Bununla Allah şeytanın onlara olan ilkaatını kalplerinde nifak ve şüphe hastalığı bulunan yürekleri katı olan kimseler için mihnet ve beliiye vesilesi edecek, haktan uzak bir ayrılık içindedir. (54) Bir de ilme nâil olanlar bu Kur'an'ın, Rabbin tarafından gelen bir hak olduğunu bilip ona iman edecekler, kalpleri de ona bağlanacak, muhakkak ki Allah mü'minleri doğru yola götürecektir. (55) Kâfirler birden bire kıyamet ⁴ gelinceye veya kısır bir günün ⁵ azabı gelinceye kadar Kur'an hakkında şüphe edip duracaklar.

¹ Asla zarara uğramayan rızık, ebediyen tükenmeyen rızık, yani Cennet.

² Veya desiseler hususunda yarış ederek halkı Allah'a imandan alıkoymak veya azab-ı Bârl'den kurtulmak suretiyle Allah'ı âciz bırakmaya uğraşanlar.

³ Granik kıssasının aslı yoktur. Tahkik ve tetkike müstenit olmaksızın âyet-i kerimeye berveçhi âti mâna verirler: Hiç bir resûl ve nebi göndermedik ki o peygamber

kendiliğinden bir şey arzu ederse onun arzusuna şeytan ilkaatta bulunmasın. Allah şeytanın ilkaatını bozar, kendi âyetlerini sapasağlam kılar.

⁴ Veya ölüm saati.

⁵ Kıyamet günü ki dehşetinden kadınlarda gebelik kal maz, veya o gün hayır görmezler. Bugün ile Bedir günü de kastolunabilir.

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝
وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا
لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ خَيْرُ
الْرَازِقِينَ ۝ كَيْدَ خَلَقْتُمْ مُدْخَلًا يَرْتَضُونَهُ وَإِنَّ اللَّهَ
لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ۝ ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبْ بِمِثْلِ مَا عُوْقِبَ
بِهِ لَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ إِنْ لَمْ يَفْعَلْ يَفْعَلْ ۝
ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤْخِجُ النَّهَارَ
فِي اللَّيْلِ وَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ
هُوَ الْحَيُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ
وَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ
أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَفُصِّحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً
إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ۝ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝

(56) elmülkü yevmeizin lillâh, yahkümü beynehüm, felleziyne âmenû ve amilûs-sâlihâti fiy cennâtinna'ıym (57) velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ feulâike lehüm azâbün mühiyn (58) velleziyne hâcerû fiy sebiylillâhi sümme kutilû ev mâtû leyerzükannehümullahü rızkan hasenâ, ve innallahe lehüve hayrurrâzikiyn (59) le yüdhilennehüm müdhaleen yerdavneh, ve innallahe le'aliymün haliym (60) zâlike ve men âkabe bimisli mâ'ûkibe bihi sümme bugıye aleyhi leyansurrennehullah, innallahe le'afüvvün gafûr (61) zâlike biennallahe yülücülleyli fiynehâri ve yülücünnehâre fiylleyli ve ennallahe semiy'un basıyr (62) zâlike biennallahe hüvelhakku ve enne mâ yed'üne min dūnihi hüvelbâtılı ve ennallahe hüvel'aliyyülkebiyr (63) elem tere ennallahe enzele minessemâi mâen fetusbihül'ardu muhdarreh, innallahe latıyfün habiyr (64) lehü mâ fiyssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve innallahe lehüvelganiyyülhamiye.

(56) O gün, mülk ve hüküm Allah'ındır. O gün O, insanlar arasında hükmedecek, iman edip iyi iş işleyenler de halis nimet cennetlerinde olacaklar. (57) Kâfir olup âyetlerimizi yalan sayanlar da kendilerini hor kılıcı bir azaba uğrayacaklar. (58) Allah yolunda hicret edip sonra öldürülenlere veya ölenlere Allah iyi bir rızık verecek. Allah rızık ihsan edenlerin hayırlısıdır. (59) * Allah onları hoşnut olacakları bir yere sokacak, Allah hakkıyla âlimdir, yavaştır ¹. (60) Allah'ın hükmü budur. Her kim kendisine yapılan ukubet gibi mukabeleten ukubet eder, sonra yine hasmından tecavüz

görürse * Allah ona her halde yardım eder. Allah vaz geçen, yarlıgayan (bağışlayan) Zat'tır. (61) Şunun için ki Allah kaadirdir, nitekim geceyi gündüze, gündüzü geceye katar ². Allah semî'dir, basırdır. (62) Çünkü Allah haklıdır ³, müşriklerin O'ndan başka olarak taptıkları bâtıldır ⁴. Allah yücedir, uludur. (63) Görmüyor musun ki Allah gökten yağmur yağdırır da onunla yer yeşillik kesilir. Allah kulları hakkında lütüfkârdır, her hallerinden haberdardır. (64) Göklerde, yerde ne varsa hep O'nundur. Asla ihtiyacı olmayan, övülmüş olan Zat da Tanrı'dır.

¹ Onların niyetlerini tamamıyla bilir, fenalık edenlere ukubet hususunda acele etmez.

² Gündüzün saatlerini veya aydınlığını, gecenin de sa-

atlerini veya karanlığını artırır.

³ İlâhiyeti hadd-i zâtında sabittir, kendiliğinden vardır.

⁴ İlâhiyeti hadd-i zâtında sabit değildir, yoktur.

(65) elem tere ennallahe sehharâ leküm mâ fiyl'ardı velfülke tecriy fiylbahri bi-emrih, ve yümsiküssemâe en teka'a alel'ardı illâ bi'iznih, innallahe binnâsi leraûfün rahıym (66) ve hüvelleziy ahyâküm sümme yümiytüküm sümme yuhyiyküm, innel'insâne lekefûr (67) liküllü ümmetin ce'alnâ menseken hüm nâsikühü felâ yünâzi'unneke fiyl'emri ved'u ilâ rabbik, inneke le'alâ hüden müstekıym (68) ve in câdelûke fekulillâhü a'lemü bimâ ta'melün (69) allahü yahkümü beyneküm yevmelkıyâmeti fiymâ küntüm fiyhi tah-telifün (70) elem ta'lem ennallahe ya'lemü mâ fiyssemâi vel'ard, inne zâlike fiy kitâb, inne zâlike alallahi yesiyr (71) ve ya'büdüne min dünüllâhi mâ lem yünezzil bihi sultânen ve mâ leyse lehüm bihi ilm, ve mâ lizzâlimiye min nasıyr (72) ve izâ tütülâ aleyhim âyâtünâ beyyınâtin ta'rifü fiy vücühilleziyne keferül-münker, yekâdüne yestüne billezziyne yetlüne aleyhim âyâtinâ, kul efeünebbiüküm bişşerin min zâliküm, ennâr, ve'adehallahüllezziyne keferû, ve bi'selmasıyr.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلَ أَنْ تَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكَ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بَادِيًا ۚ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُوفٌ رَحِيمٌ ۝ وَهُوَ الَّذِي أَخْبَرَكُمْ تَرْيِيمُكُمْ ثُمَّ يُخَبِّرُكُم بِمَا لَا تَنصُرُونَ لَكُمْ ۚ لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُكَ فِي الْأَمْرِ وَأُدْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُسْتَقِيمٌ ۝ وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ اللَّهُ يُحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۝ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ۝ وَإِذْ أَنْتَ عَلَىٰ عِزِّهِمْ إِيذًا بَيْنَ أَنْ تَعْرِفَهُمْ وَجُوهَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ يَسْطُورُونَ بِالَّذِينَ يَسْأَلُونَ عَلَيْهِمْ إِيذًا تَقُولُ أَفَأَنْتُمْ كُنْتُمْ بَشِيرًا مِنْ ذَلِكَ النَّارِ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبَشِّرِ الْمَصِيرَ ۝

(65) Görmüyor musun ki Allah yerde ne varsa hepsini, gemileri size ram etti. Gemi denizde O'nun emriyle seyir ve hareket eder. Yerin üstüne düşmemek için göğü ¹ O tutar. Meğer ki kıyamette O'nun izniyle düşmüş olsun. Allah insanlar hakkında pek esirger, bağışlar. (66) Sizi iptidadan dirilten, sonra öldürecek, sonra yine diriltecek olan O'dur. İnsan hakikaten nankördür ². (67) Her bir ümmet için O'na sâlik olsunlar diye bir din ve şeri'at yaptık, bu bapta sair din erbabı seninle sakin münazaada bulunmasınlar. Nâs'ı Rabbinin dine dâvette bulun. Çünkü sen doğru yoldasın. (68) Şayet seninle cidâle tutuşurlarsa onlara: «Allah işlediklerinizi daha iyi bilir» dersin ³. (69) Allah kıyamet günü aranızda ihtilâf ettiğiniz şey-

ler hakkında hüküm edecek. (70) Bilmiyor musun ki Allah gökte, yerde ne varsa hep bilir. Çünkü her şey Kitapta, Levh-i Mahfuz'da vardır. Bu iş Allah'a göre kolaydır. (71) Onlar Allah'a bedel, ibadetleri hakkında hiç bir burhan indirilmeyen, hiç bir bilgileri bulunmayan şeylere tapıyorlar. Zalimler için bir medetkâr yoktur. (72) Âyetlerimiz onlara açık bir surette okunduğu zaman ⁴ kâfirlerin çehresinden bir isteksizlik ⁵ anlarsın, onlar hemen hemen âyetlerimizi okuyanlara saldırırlar. Güya onları kahredecekler, de ki size bundan daha fena gelecek bir şeyi haber vereyim mi? İşte o, ateştir ⁶. Allah onu kâfirlere vaadetmiştir. O, ne kötü uğraktır!

¹ Veya başınızın üst tarafında hâdis olan korkulu yıldırım gibi şeyleri.

² Veya Allah'ı, âhireti münkirdir.

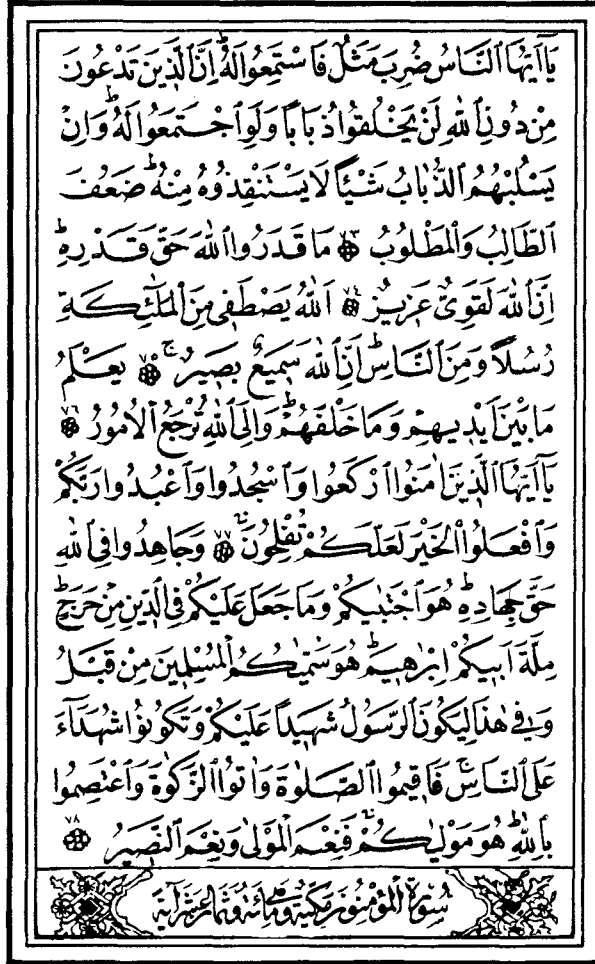
³ Aldırma, işi Allah'a bırak, onlar ile niza etme.

⁴ Bozukluk, karışıklık, türlü türlü olmayan veya de-

lâleti açık olan âyetlerimiz okunduğu zaman.

⁵ Nefret alâmetlerini, inkârlarını.

⁶ Kur'an-ı Kerim'i okuyanlara saldırmanızdan ziyade ateş size şiddetli olacak, fena gelecek.

(73) yâ eyyühennâsü duribe meselün festemi'û leh, innelleziyne ted'üne min dünillâhi len yahlükuû zübâben ve levic-teme'û leh, ve in yeslühbhümüzüzübâbü şey'en lâ yestenkızühü minh, da'ufattâlibü velmatlûb (74) mâ kaderüllâhe hakka kadrih, innallahe lekaviyyün aziyz (75) allahü yastafiy minelmelâiketi rusülen ve minennâs, innallahe semiy'un basıyr (76) ya'lemü mâbeyne eydiyhim ve mâ halfehüm, ve ilâllahi türce'ul'ü-mûr (77) yâ eyyühelleziyne âmenürke'û vescüdû va'büdû rabbeküm vef'alülhay-re le'alleküm tüflihûn (78) ve câhidû fiyl-lâhi hakka cihâdih, hüvete'bâküm ve mâ ce'ale aleyküm fiyddiyni min harac, millete ebiyküm ibrâhiym, hüve semmakü-mülmüslimiyye min kablü ve fiy hâzâ liyekûnerresûlü şehiyden aleyküm ve tekûnû şühedâe alennâs, fe'ekıymüssalâte ve âtüzze'kâte va'tesimû billâh, hüve mevlâküm, feni'melmevlâ ve ni'menna-sıyr.

(73) Ey nâs! Size bir misal ¹ getirildi. Ona kulak verin: Allah'ı bırakarak taptıklarınız yok mu, onlar hep toplansalar bile hiç bir zaman bir sinek yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapsa sinekten onu istirdat edemezler. Tâlip de âciz, matlup da âciz ². (74) Onlar Allah'ı gereği gibi takdir etmediler ³ Allah kavidir, yegâne galiptir. (75) Allah, peygamberlere tavassut için meleklerden, nâs'ı dâvet için insanlardan, peygamberler seçer. Allah her şeyi işitir, görür. (76) O, olanı, olacağı bilir. İşler hep O'na döner. (77) Ey mü'minler!

Rükû edin, secde edin ⁴, Rabbinize ibadet edin ⁵, hayır işleyin ki umduğunuza ermiş olasınız. (78) Allah hakkında gereği gibi duruşun ⁶ O, sizi dini için ayırdı. Dinde size güçlük vermedi. Babanız İbrahim dinine uyun ⁷. Size daha evvel gönderdiği Kitapta ve bu Kur'an'da Müslüman adını vermişti ki peygamber size şahit olsun, siz de nâs'a şahit olunuz ⁸. Artık namazı dosdoğru kılın, zekâtı da verin. Allah'a sarılın ⁹. O sizin mevlânızdır, ne güzel mevlâdır! Ne güzel medetkârdır!

¹ Yani siz de, mâbudunuz da şuna benzetildi veya size garıp ve acayip bir nükte irat olundu. ² Âbit de, mâbut da veya sinek de, putlar da hep âcizdir. ³ Allah'ı bilemediler, ona lâıyk tâzimde bulunamadılar. ⁴ Namazı rükû ile, secde ile yapın. Çünkü, evâil-i İslâm'da yalnız rükû vardı, secde yoktu. Veya namaz kılın veya Rabbinize boyun eğin, secdeye kapanın. ⁵ Veya rükû ve sücud-u vesalr ta'ât-ı ibadet olmak üzere yapın. ⁶ Ancak Allah için duruşun,

bunu yalnız ibadet olmak üzere yapın. Yoksa şöret, ganimet için yapmayın. ⁷ Veya o din İbrahim dinidir. Veya İbrahim dini gibi dininize genişlik vermiştir. ⁸ Kıyamette peygamber tebliğ ettiğini tasdik ettiğinize şahadet edecek, siz de peygamberlerin nâs'a tebliğ ettiklerine şahadet edeceksiniz. ⁹ Yardımı ondan isteyin, her hususta ona tevekkül ve itimat edin.

SÚRETÜL'MÜ'MİNÚN

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) kad eflehalmü'minûn (2) elleziyne
hüm fiy salâtihim hâşi'ûn (3) velleziyne
hüm anillagvi mu'ridûn (4) velleziyne
hüm lizzekâti fâilûn (5) velleziyne hüm
lifürûcihim hâfizûn (6) illâ alâ evzacî-
him ev mâ melekete eymanühüm feinne-
hüm gayrû melûmiyn (7) femenibtegaâ
verâe zâlîke feulâike hümül'âdûn (8) vel-
leziyne hüm liemânâtihim ve ahdihim
râ'ûn (9) velleziyne hüm alâ salavâtihim
yuhâfizûn (10) ulâike hümülvârisûn (11)
elleziyne yerisûnelfirdevs, hüm fiyhâ hâ-
lidûn (12) ve lekad halaknal'insâne min
sülâletin min tîyn (13) sümme ce'alnâhü
nutfeten fiy karârin mekiyn (14) sümme
halaknennutfete alekaten fehaleknel'ale-
kate mudgaten fehalaknelmudgate ızâ-
men fekesevnel'ızâme lahmen sümme en-
şe'nâhü halkan âhar, fetebârekâllahü ah-
senülhâlikıyn (15) sümme inneküüm ba'-
de zâlîke lemeyyitûn (16) sümme inne-
küüm yevmelkiyâmeti dîub'asûn (17) ve le-
kad halaknâ fevkaküüm seb'a tarâika ve
mâ künnâ anilhalkı gaâfiliyn.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ
 أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾ فَمَنْ بَنَىٰ وَرَاءَ
 ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ
 وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُاضَظُونَ ﴿٩﴾
 أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْإِرْثَ وَهُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾
 ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً ۖ فَرِيقًا رَمَكِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ
 عَلَقَةً ۖ فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً ۖ فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا
 فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ۖ ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ ۖ فَتَبَارَكَ اللَّهُ
 أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيْتُونَ ﴿١٥﴾
 ثُمَّ إِنَّكُمْ يُومَرُ إِلَىٰ قِيَمَةٍ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ فَزَعَمُ
 سَبْعَ طَرَائِقَ ۖ وَمَا كُنَّا عَنْ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

MÜ'MİNUN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Mü'minler muhakkak umduklarına ermişlerdir. (2 - 3 - 4 - 5 - 6) O mü'minler ki namazlarında huşu'da bulunurlar ². Beyhude şeyden yüz çevirirler, zekâtlarını da verirler. Utanacak yerlerini de haramdan saklarlar. Meğer ki zevceleriyle cariyelerine karşı olsun. Çünkü bunlar ile kınanmazlar. (7) Her kim bu ikisinden başkasına mübaşeret isterse haddi aşmış olur. (8 - 9) O mü'minler ki emanetlerine, ahtlerine riayetkârdırlar, na-

mazlarını da muhafaza ederler ³. (10 - 11) İşte vâris olacaklar bunlardır ki en yüksek Cenneti ele geçirirler, orada daim kalırlar. (12) * Biz insanı balçık durusundan yarattık. (13) Sonra onun neslini sağlam bir karargâh olan dölyatağında dökülmüş su yaptık. (14) Sonra o dökülmüş suyu kan pıhtısı, bu kanı da bir çiğnem et yaptık. O bir çiğnem ette kemikler yarattık. Kemikleri de et ile örttük. Sonra onu başka bir yaratılışta yaptık ⁴. Allah bilgide, güçte ve kuvvette pek yücedir, yaratanların ⁵ en güzeldir. (15 - 16) Böyle yaratıldıktan sonra yine öleceksiniz. Sonra kıyamet günü kaldırılacaksınız. (17) * Üstünüzde yedi yol yarattık ⁶. Biz yarattığımızdan gafil değiliz.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, 119 veya 118 âyettir.

² Gözlerini sağa, sola çevirmezler, garaz, i'vaz mülâhaza etmezler. Yalnız hakka dönerler.

3 Vaktinde kılarlar, rükünlerine riayet ederler, tembel olmazlar.

⁴ Ona ruh verdik, nutuk verdik.

⁵ Yani nakkaşların, suret yapanların, kılık, kıyafet verenlerin.

⁶ Yıldız yolları olan yedi gök veya birbiri üstüne konmuş katlar.

وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنزَلْنَا فِي الْأَرْضِ وَأَنزَلْنَا عَلَى
ذَهَابٍ بِرَكَادُونَ ۖ فَآتَيْنَا لَكُمْ نَبِيًّا مِنْ تَحْتِ الْأَعْنَابِ
لَكُمْ فِيهَا فَاوَاكِهِ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۖ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ
سَيْنَاءَ تَنبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَبِغَ لِلَّذِينَ ۖ وَإِنْ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ
لَعِبْرَةٌ لِيُفَكِّرُمْ فِيمَا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ۖ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ۖ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ
أَفَلَا تَتَّقُونَ ۖ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا
إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَفْضَلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ۖ إِنْ هُوَ
إِلَّا رَجُلٌ بِرَجْنَةٍ فَرَبَّضُوا بِرَحْمَتِي ۖ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي
يَمَّا كَذَبُونَ ۖ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنَا صُنِيعَ الْفُلْكِ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحَيْنَا إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا فَأَوَارَتْ الْوُجُوهَ فَأَسْلَكْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ
زَوْجٍ آثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۖ
وَلَا تَحْطِاطْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ۖ

(18) ve enzelâ minnessemâi mâen bika-
derin fe'eskenâhü fiyl'ardı ve innâ alâ
zehâbin bihi lekaâdirûn (19) fe'enşe'nâ
leküm bihi cennâtin min nahylin ve a'-
nâb, leküm fiyhâ fevâkihü kesiyretün ve
minhâ te'külün (20) ve şecereten tahrü-
cü min tûri seynâe tenbüdü biddühni ve
sıbgın lil'âkiliyn (21) ve inne leküm fiyl'-
en'âmi le'ibreh, nûskıy-küm mimmâ fiy
butûnihâ ve leküm fiyhâ menâfi'u kesiy-
retün ve minhâ te'külün (22) ve aleyhâ
ve alelfülki tuhmelün (23) ve lekad er-
selnâ nûhan ilâ kavmihi fekaâle yâ kav-
mi'büdullahe mâ leküm min ilâhin gay-
rüh, efelâ tettekuûn (24) fekaâlelemeül-
leziyne keferû min kavmihi mâ hâzâ illâ
beşerün mislûküm yüriydü en yetefad-
dale aleyküm, ve lev şâallahü le'enzele
melâikeh, mâ semi'nâ bihâzâ fiy âbâi-
nel'evveliyin (25) in hüve illâ recülün bihi
cinnetün feterabbasû bihi hattâ hıyn
(26) kaâle rabbinsurniy bimâ kezzebün
(27) fe'evhaynâ ileyhi enisna'ılfülke bi-
a'yünina ve vahyînâ feizâ câe emrünâ ve
fârettennûr, feslûk fiyhâ min küllin zev-
ceynisneyini ve ehleke illâ men sebeka
aleyhilkavlü minhüm, ve lâ tühâtıbnıy
fiylleziyne zalemû, innehüm mugrakuûn.

(18) Gökten yetecek kadar yağmur yağdırdık. Onu yerde ¹ sâkin kıldık, bizim yerden suyu gidermeye de gücümüz yeter. (19) Biz bu su ile sizin için hurmalıklar, üzüm bağları peyda ettik. Bu bağlarda çok meyveler vardır. Onlardan yersiniz. (20) Sinâ dağından çıkan bir ağaçta ² peyda ettik ki o, yiyecek kimseler için yağ, katık olacak surette biter. ((21 - 22) Sizler için davarlarda ibret vardır. Onların karınlarındaki süten size içiririz. Siz onlardan birçok menfaat de görürsünüz. Onların etlerinden de yersiniz, onlara da, gemilere de yüklenirsiniz. (23) * Biz Nuh'u kavmine göndermiştik. O, «— Ey kavmim! Tanrı'ya tapın, ondan başka sizin için tapacak yoktur, daha ondan sakınmayacak mısınız?» demişti. (24 - 25) Kavminden kâfir olanların ileri gelenleri şöy-

le dediler: Bu, sizin gibi insandan başka bir şey değildir. Peygamberlik iddiasıyla size reis olmak istiyor. Allah dileseydi bize melekler indirirdi, biz, evvel geçen babalarımızdan bunu işitmedik. O, kendisinde delilik bulunan kişiden başka bir şey değildir. Biraz ³ onu bekleyin. (26) Nuh; İman-larından me'yus olunca «— Yâ Rab! Onların beni yalancı çıkarmalarından dolayı bana yardım et» dedi. (27) Bunun üzerine biz ona vahyettik ki gözümüzün önünde vahiy ve tâlimimizle bir gemi yap, buyurultumuz gelip fırın fışkırınca ⁴ gemiye her çeşit hayvandan ikişer tane ⁵ ile helâkle-ri hakkında söz geçmiş olanlardan başka aileni götür. Öz nefislerine zulmedenler hakkında bana bir şey söyleme, çünkü onlar suda boğulacaklardır.

¹ Göllerde, sarnıçlarda, yeraltında.

² Zeytini çok olan Sina dağından veya güzel bir dağ-dan, ağaçlarla sarılmış, eşcar-ı müsmireyle dolu bir dağ-dan zeytin ağacı.

³ Ölünceye veya delilikten ifakat buluncaya kadar.

⁴ Fırından su kaynayınca veya yeryüzü kaynayınca veya tan yeri ağarınca.

⁵ Biri erkek diğeri dişi olmak üzere birer çift.

(28) feizesteveyte ente ve men ma'ake alelfülki fekulilhamdü lillâhilleziy neccânâ minelkavmizzâlimiyn (29) ve kul rabbi enzilniy münzelen mübâreken ve ente hayrûlmünziliyn (30) inne fiy zâlike leâyâtîn ve in künnâ lemübteliyn (31) sümme enşe'nâ min ba'dihim karnen âhariyn (32) fe'erselnâ fiyhim resûlen minhüm eni' büdullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, efelâ tettekuûn (33) ve kaâlelmeleü min kavmihilleziyne keferû ve kezzebû bilikaail'âhireti ve etrafnâhüm fiylhayâtiddünyâ mâ hâzâ illâ beşerün mislüküm ye'küli mimmâ te'küline minhü ve yeşrebü mimmâ teşrebün (34) ve lein eta'tüm beşeren misleküm inneküm izen lehâsirün (35) eya'idüküm enneküm izâ mittüm ve küntüm türâben ve ızâmen enneküm muhracün (36) heyhâte heyhâte limâ tû'adün (37) in hiye illâ hayâtüneddünyâ nemûtü ve nahyâ ve mâ nahnü bimeb'ûsiyn (38) in hüve illâ recülünifterâ alallahi keziben ve mâ nahnü lehü bimü'miniyn (39) kaâle rabbinsurniy bimâ kezzebün (40) kaâle ammâ kaliylin leysubihunne nâdimiyn (41) fe'ehazethümüssayhatü bilhakkı fece'alnâhüm gusâ, febu'den likavmizzâlimiyn (42) sümme enşe'nâ min ba'dihim kurûnen âhariyn.

فَإِذَا اسْتَوَيْنَا نْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الشَّكِّ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
نَجَّيْنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَقُلْ رَبِّ انْزِلْنِي مِّنْ لَّامِبَارِكَا
وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَبَشِيرِينَ ۝
ثُمَّ آتَيْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرْآنًا آخِرِينَ ۝ فَارْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا
مِّنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ دُونِهِ غَيْرٌ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝ وَقَالَ
الْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا الْآخِرَةِ وَآتَيْنَاهُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا نَأْكُلُونَ مِنْهُ
وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ۝ وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا
لَخَاسِرُونَ ۝ أَعِدَّكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا
أَنْتُمْ مُخْرَجُونَ ۝ هِيَ هَاتِ هَاتِ لِمَا تُوعَدُونَ ۝ إِنَّ هِيَ
الْآخِرَةُ الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۝ أَنْ هُوَ إِلَّا
رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ۝ قَالَ رَبِّ
انصُرْنِي بِمَا كُنْتُ بَاطِلًا ۝ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ ۝
فَاخَذْنَاهُمْ بِالْحَقِّ فَعَبَّلْنَاهُمْ نَارًا فَبَعَثْنَا الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ۝ ثُمَّ آتَيْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرْآنًا آخِرِينَ ۝

(28) Sen, seninle beraber bulunanlar gemiye binince «— Bizi zalim kavimden kurtaran Allah'a hamdolsun» dersin. (29) İneceğin zaman da «— Yâ Rab! Beni mübarek bir konağa indir, Sen mübarek bir konak indirenlerin hayırlısı» dersin. (30) İşte bunda ibretler vardır. Biz, onları denemiş olduk. (31) Bunlardan sonra biz başka tabaka peyda ettik. (32) Onlara içlerinden bir peygamber gönderdik. «— Tanrı'ya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur, daha sakınmayacak mısınız?» dedik. (33 - 34) Kavminden dünya diriliğinde refah verdiğimiz halde kâfir olup âhirete kavuşmayı yalan sayan ileri gelenleri avama dediler ki «— Bu, sizin gibi insandır, başka bir şey değildir. Yediklerinizden yer, içtiklerinizden içer. * Siz kendiniz gibi bir insana ita'at ederseniz artık her halde ziyankâr olacaksınız».

(35) «— O, size, ölüp toprak, kemik olduktan sonra kabirden çıkarılacağınızı vaad ediyor, öyle mi?». (36) «— Vaad olduğunuz şey çok uzaktır! Çok uzak!». (37 - 38) «— Dünya diriliğinden başka bizim diriliğimiz yoktur, ölürüz, diriliriz¹. Yoksa biz tekrar dirilecek değiliz; bu, Allah'a karşı yalan uydurandan başka bir adam değildir, biz ona inanacak değiliz». (39) O peygamber «— Yâ Rab! Beni yalancı saydıklarından dolayı bana yardım et» dedi. (40) Allah şöyle buyurdu: «— * Biraz sonra her halde pişman olacaklar». (41) Bunun üzerine onlar bihakkın² korkunç bir sese girtirtiler. Biz de onları çör çöpe çevirdik. Zalimler Allah'ın rahmetinden uzak olsunlar. (42) Onlardan sonra yine başka bir tabaka peyda ettik.

¹ Bazımız ölür, bazımız kalır.

² Veya defolunamayacak bir surette.

مَا تَسْبُحُونَ مِنْ أَمَةٍ أَوْ جَلَاها وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ۖ تَرَأَوْنَا نَسْفُكُهَا نَسْفُكًا
تَرَأَوْنَا نَسْفُكًا نَسْفُكًا نَسْفُكًا نَسْفُكًا نَسْفُكًا نَسْفُكًا نَسْفُكًا نَسْفُكًا
وَجَعَلْنَا هُمْ أَحَادِيثَ فَبَعْدَ الْقَوْمِ لَا يُؤْمِنُونَ ۖ تَرَأَوْنَا نَسْفُكًا
مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۖ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ۖ فَقَالُوا إِنَّا نَسْفُكُهُ
لَيْسَ بِنَا مِثْلَهُمْ وَهُمْ مِمَّا لَنَا عَابِدُونَ ۖ فَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
مِنَ الْمُنْكَرِينَ ۖ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۖ
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَىٰ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ
وَمَعِينٍ ۖ يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ۖ وَإِنْ هِيَ إِلَّا أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ۖ فَفَقَطَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ حَبِيبٌ بِمَا لَدَيْهِمْ
فِرْعَوْنَ ۖ فَذَرَهُمْ فِي عَمْرِيَّتِهِمْ حَتَّىٰ جَاءَ ۖ انْجَسَبُوا أَنَا نَدُّهُمْ
بِهِمْ مِنْ مَالٍ وَبَنِينَ ۖ نَسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ۖ
إِنَّا لَآلِدِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۖ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ۖ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۖ

(43) mâ tesbiku min ümmetin ecelehâ ve mâ yeste'hırûn (44) sümme erselnâ rüsülenâ tetra, külemâ câe ümmeten resülühâ kezzebühü fe'etba'nâ ba'dahüm ba'dan ve ce'alnâhüm ehâdiys, febu'den likavmin lâ yü'minûn (45) sümme erselnâ müsâ ve ehâhü hârüne biâyâtinâ ve sultânin mübiynin (46) ilâ fir'avne ve melâihî festekberû ve kânû kavmen âliyn (47) fekaâlû enü'minü libeşereyni mislinâ ve kavmühümâ lenâ âbidûn (48) fekezzebühümâ fekânû minelmühlekiyn (49) ve lekad âteynâ müseltitâbe le'allehüm yehtedûn (50) ve ce'alnebne meryeme ve ümmehü âyeten ve âveynâhümâ ilâ rebvetin zâtî karârin ve ma'ıyn (51) yâ eyyüherrüsülü külü minettayyibâti vağmelû sâlihâ, inniy bimâ ta'melüne aliyim (52) ve inne hâzihi ümmetüküm ümmeten vâhıdeten ve ene rabbüküm fettêkuûn (53) fetekatta'ü emrehüm beynehüm zübürâ, küllü hızbın bimâ ledeyhim ferihûn (54) fezerhüm fiy gamretihim hattâ hıyn (55) eyahsebüne ennemâ nümiddühüm bihi min mâlin ve beniyne (56) nüsâri'u lehüm fiylhayrât bel lâ yeş'urûn (57) innelleziyne hüm min haşyeti rabbihim müşfikûn (58) velleziyne hüm biâyâti rabbihim yü'minûn (59) velleziyne hüm birabbihim lâ yüşrikuûn.

(43) Hiç bir ümmet azap için muayyen olan vakitini ne geçer, ne ondan geri kalır. (44) Sonra peygamberlerimizi birbiri ardınca gönderdik. Her ne zaman bir ümmete peygamberleri gelse onu yalancı sayarlardı. Biz de onları birbirleri ardından helâk ettik. Onları kıssalar ¹ yaptık. Artık iman getirmeyen cemaat Allah'ın rahmetinden uzak olsun. (45 - 46) Sonra Musa'yı ve kardeşi Harun'u Firavun'a ve ileri gelenlerine mucizelerimizle, açık bir burhan ile gönderdik. Onlar ise imanı kibirlerine yediremediler. Onlar dünyaca yüce halli kimselerdi ². (47) Onlar «— Kendi cemaatleri bize kulluk ettiği ³ halde biz, bizim gibi iki insana mı inanacağız?» dediler. (48) Artık o ikisini yalancı saydılar da helâk olanlardan oldular. (49) * Biz, Musa'ya İsrail oğullarının yol bulmaları için Kitap vermiştik. (50) Biz Meryem oğlu-

nu, anasını da kudretimize bir alâmet kılmıştık, onları barınacak düz, suyu akar bir tepede barındırmıştık. (51) Peygamberler! Pâk olan ta'amlardan yiyin, iyi iş işleyin, çünkü ben işlediklerinizi hakkıyla bilirim. (52) Bu ümmetiniz tek bir ümmettir ⁴. Ben de Rabbinizim. Artık benden sakının. (53) Ümmetler ise din işlerini kendi aralarında parçalayıp bölük bölük oldular. Her bir bölük kendi dinleriyle sevinir ⁵. (54) Artık onları bir vakite kadar ⁶ şaşkınlıklarında bırak. (55 - 56) Onlara dünyada verdiğimiz malla, evlâtlarla, kendilerinin hayırlarına mı müsaraat ediyoruz ⁷ sanıyorlar. Hayır, o nimet değildir, belki derece derece onları azaba yaklaşıyoruz, onlar ise işin farkında değillerdir. (57) Rablerinin mehabetinden korkanlar, (58) Rablerinin âyetlerine inananlar, (59) Rablerine şerik koşmayanlar.

¹ İbret için kıssalarından başka bir şey kalmadı.

² İsrail oğullarını kahr ile kullanırlardı.

³ Veya köle gibi hizmet ettiği.

⁴ Usul-ü şeriatta dininiz birdir.

⁵ Kendi dinini hak, öbür dinleri bâtıl bilerek sevinir.

⁶ Ölünceye veya katlolununcaya kadar.

⁷ Kendilerinden hoşnut olup onların iyi amellerine karşı, onları çabuk çabuk verdik mi sanıyorlar.

(60) velleziyne yû'tûne mâ âtev ve kulûbühüm veciletûn ennehüm ilâ rabbihim râcî'ûn (61) ulâike yüsâri'üne fiylhayrâti ve hüm lehâ sâbikuûn (62) ve lâ nukel-lifü nefsen illâ vüs'ahâ ve ledeynâ kitâbun yantıku bilhakki ve hüm lâ yuzle-mûn (63) bel kulûbühüm fiy gamretin min hâzâ ve lehüm a'mâlün min dünî zâlike hüm lehâ âmilûn (64) hattâ izâ ehaznâ mütefiihim bil'azâbi izâ hüm yec'erûn (65) lâ tec'erüleyve inne-küm minnâ lâ tünsarûn (66) kad kânet âyâtiy tütülâ aleyküm feküntüm alâ a'kaâbiküm tenkisûn (67) müstekbiriye bihi sâmi-ren tehürûn (68) efelem yeddebberül-kavle em câehüm mâ lem ye'ti âbâehü-mül'evveliyn (69) em lem ya'rifû resû-lehüm fehüm lehü münkirûn (70) em ye-kuûlûne bihi cinneh, bel câehüm bilhakki ve ekserühüm lilhakki kârihûn (71) ve levittebe'alhakku ehvâe hüm lefesedetis-semâvâtü vel'ardu ve men fiyhinn, bel âteynâ hüm bizikrihim fehüm an zikri-him mu'ridûn (72) em tes'elühüm har-can feharâcü rabbike hayrun ve hüve hayrurrâzikiyn (73) ve inneke lete'd-ühüm ilâ sırâtın müstakıym (74) ve innel-leziyne lâ yû'minûne bil'âhireti anissırâtı lenâkibûn.

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾ أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾ وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدُنَّا كِتَابٌ يَنْطُوقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هَذَا وَهُمْ لَمْ أَعْمَلْ مِنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ ﴿٦٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذْ هُمْ يُخْجَرُونَ ﴿٦٤﴾ لَاتُخْرَجُوا فِي الْيَوْمِ أَنكُمْ مِّنَّا لَا تُنْصَرُونَ ﴿٦٥﴾ قَدْ كَانَتْ آيَاتِنَا عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ آعْقَابِكُمْ تُنْكِسُونَ ﴿٦٦﴾ مُسْتَكْبِرِينَ يَسْمُرُونَ كَأَنَّهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَلَمْ يَذَرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ أَمْ لَهُمْ بَأْسٌ فَارْسُولَهُمْ فَأَمْ لَهُمْ مُنْكَرُونَ ﴿٦٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَآكَرْتَهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَقُلْ خَيْرٌ مِنْ خَيْرِ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَّا كِيبُونَ ﴿٧٤﴾

(60) Rablerine varamaz diye kalpleri titreyerek ne vereceklerse verenler ¹ yok mu, (61) İşte onlar hayır işlere müsaarat ederler, onlar hayır işlerde ² ileri geçen kimselerdir. (62) Biz, hiç bir kimseye elinden geleceğinden başka bir şey teklif etmeyiz. Yanımızda doğru söyler bir Kitap vardır ³ Onlar zulüm ve gadir görmezler. (63) Hayır, onların kalpleri bundan ⁴ gaflet ve hayret içindedir. Onların bundan başka işledikleri kötü işleri de vardır. (64) Nihayet biz, onların refahta bulunanlarını azaba giriftar edince onlar hemen feryat ve istimdada başlarlar. (65) Onlara denir : «— Bugün feryat ve istimdat etmeyin çünkü bizden size imdat yoktur. (66) Âyetlerimiz size okunurdu, siz ise gerisi geriye dönerdiniz ⁵, (67) Harem ahali-siyiz diye ⁶ imanı kibirimize yediremezsiniz; geceleri toplanarak sayıklar dururdunuz ⁷.» (68) On-

lar bu hak sözü düşünüp taşınmıyorlar mı? Yoksa kendilerine, evvel geçen babalarına gelmeyen bir Kitap ve peygamber mi geldi ⁸? (69) Yahut peygamberlerini tanımadılar da onu inkârda mı bulunuyorlar ⁹. (70) Yoksa onda delilik mi vardır. Diyorlar ¹⁰? Hayır, peygamberler onlara hak söz getirdi. Halbuki onların pek çoğu hak sözden hoşlanmıyorlar. (71) Eğer hak ¹¹ onların hevesatına tâbi olsaydı göklerin, yerin ve içinde bulunanların nizamı bozulurdu. Hayır, biz onlara şereflerini zikreder Kur'an ¹² getirdik, onlar ise o Kur'an'dan yüz çeviriyorlar. (72) Yoksa onlardan bahşış ve ücret mi istiyorsun? Rabbinin bahşışı ve verdiği ücreti daha iyidir. O, rızık verenlerin en iyisidir. (73) Sen onları doğru bir yola dâvet ediyorsun. (74) Âhirete inanmayanlar ise doğru yoldan yan çiziyorlar.

¹ Zekât, sadaka verenler, iyi iş işleyenler. ² Sevap kazanmada, Cennete girmede. Veya dünyada hayırlı işlere nâil olurlar. ³ Levh-i Mahfuz veya defter-i âmal vardır ki elinden gelen amelini beyan eder. ⁴ Kur'an'dan veya hayırlı işlerden. ⁵ Bütünü uzaklaştırdınız. ⁶ Veya Kâbe'miz var diye. ⁷ Kur'an hakkında türlü türlü hezeyanda bu-

lunurdunuz veya Kur'an'ı bırakırdınız. ⁸ Onlara Kitap veya İbrahim ve İsmail gibi peygamber gelmedi mi? ⁹ Yani onda sıtk görmediler de onun için mi inkâra yelteniyorlar? ¹⁰ Halbuki onu nâs'ın en akıllısı bilirlerdi. ¹¹ Kur'an'ın mübin veya Allah'ın ta'âlâ. ¹² Veya öğüt.

وَلَوْ جِئْتَهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُوا فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَا لَهُمُ الْبَإْذَانَ فَمَا امْتَسَكَوا لِلرَّيْبِ
وَمَا يَضُرُّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتَّى إِذَا فَخَخْنَا عَلَيْهِمُ الْآبَاءَ إِذْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
إِذْ هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ الَّذِي
ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾
بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالُوا لَوْلَا إِنْ كُنَّا مُنْذَرِينَ ﴿٨١﴾
تُرَابًا وَعِظًا مَاءً إِنَّا لَبَعُولُونَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وَعِدْنَا نَحْنُ
وَأَبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِنَّا لَاسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾
قُلْ لِيَ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ
قُلْ فَلِمَ يُذَكِّرُونَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَلِمَ تَدْعُونَ
قُلْ مَنْ يَدْعُو مَلَكَوْتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٧﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ ﴿٨٨﴾

(75) ve lev rahımñâhüm ve keşefnâ mâ bihim min durrin leleccû fiy tugyânihim ya' mehûn (76) ve lekad ehaznâhüm bil' azâbi femestekânû lirabbihim ve mâ yetedarre'ûn (77) hattâ izâ fetahnâ aleyhim bâben zâ azâbin şediydin izâ hüm fiyhi müblisûn (78) ve hüvelleziy enşe'e leküm-müssem'a vel ebsâre vel'ef'ideh, kaliylen mâ teşkürûn (79) ve hüvelleziy zere'e-küm fiyl'ardı ve ileyhi tuhşerûn (80) ve hüvelleziy yuhyiy ve yümiytü ve lehuhtilâfülleyli vennehâr, efelâ ta'kılûn (81) bel kaâlû misle mâ kaâlel'evvelûn (82) kaâlû eizâ mitnâ ve künnâ türâben ve izâmen einnâ lemeh'ûsûn (83) lekad vu'idnâ nahnü ve âbâünâ hâzâ min kablü in hâza illâ esâtıyrül'evveliyin (84) kul li-menil'ardu ve men fiyhâ in küntüm ta'lemûn (85) seyekuûlûne lillâh, kul efelâ tezekkerûn (86) kul men rabbüssemâvâtisseb'ı ve rabbül'arşil'azıym (87) seye-kuûlûne lillâh, kul efelâ tettekuûn (88) kul men biyedihi melekûtü külli şey'in ve hüve yüciyrü ve lâ yücârü aleyhi in küntüm ta'lemûn (89) seyekuûlûne lillâh, kul fe'ennâ tüsharûn.

(75) Onlara merhamet edip onlardaki kıtlık gibi sıkıntıyı kaldırsak onlar şaşkın bir halde azgınlıklarında inat eder dururlardı. (76) * Biz, onları Bedir bozgunluğu gibi bir azaba giriftar etmiştik de onlar yine Rablerine baş eğmemişler, yalvarıp yakarmamışlardı. (77) Nihayet onlara kıtlık gibi şiddetli bir azap kapısı ¹ açınca hemen onlar şaşıp kaldılar ². (78) Sizler için kulaklar, gözler, yürekler vücuda getiren O'dur. Yine siz azıcık şükredersiniz. (79) Sizleri yerde yaratıp yayan da O'dur. Siz O'nun tarafına kaldırılacaksınız. (80) Dirilten de öldüren de O'dur. Gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gitmesi O'nun emriyledir. Hâlâ buna aklınız ermiyor mu? (81) Hayır, onlar evvel geçen kâfirlerin dedikleri gibi dediler. (82) Bunlar dediler ki biz ölüp toprak olarak çürük kemiklerimiz kalınca tekrar dirilecek miyiz? (83)

* Bize de, bizden evvel babalarımıza da bu husus vaad olunmuştu. Bu söz evvelkilerin efsanelerinden başka bir şey değildir. (84) Bunlara de ki yer ve yerdekiler kimindir? Biliyorsanız bana haber verin. (85) Onlar «— Allah'ındır» diyecekler, sen de de ki hâlâ Allah'ın tekrar diriltmeye kadir olduğunu mülâhaza etmeyecek misiniz? (86) De ki yedi göğün Rabbi, büyük arşın sahibi kimdir? (87) Onlar «— Bunlar, Allah'ındır» diyecekler. Sen de de ki daha şerik koşmadan sakınmayacak mısınız? (88) De ki her şeye tastamam mâlik olmak kimin elindedir? Ki O, aman verir, kendisine ise aman verilmez ³. Biliyorsanız cevap verin. (89) Onlar «— Bu evsaf Allah'ındır» diyecekler. Sen de de ki neye hayâle kapılıyorsunuz da Hak'tan dönüyorsunuz?

¹ Mekke ahalisi Bedir'den ibret almadılar, fakat kıtlığa uğrayınca Medine'ye adam gönderip kıtlığın ref'i için Peygamberimizden dua istemişlerdi.

² Veya her hayırdan nevmî oldular veya senden mer-

hamet istediler veya şaşırıp kalacaklardır.

³ O, dilediğini azaptan men ve hıfzeder, azap edeceği ve yalnız bıraktığı kimseyi hiç bir kimse kurtaramaz.

(90) bel ateynâhüm bilhakki ve innehüm lekâzibûn (91) mettehazallahü min veldin ve mâ kâne ma'ahü min ilâhin izen lezehebe küllü ilâhin bimâ halaka ve le'alâ ba'duhüm alâ ba'd, sübhânallahi ammâ yasîfûn (92) âlimilgaybi veşşehâdeti fete'âlâ ammâ yüşrikûn (93) kul rabbi immâ türiyenniy mâ yû'adûn (94) rabbi felâ tec'alniy fiylkavmizzâlimiyn (95) ve innâ alâ en nürkiyeke mâ ne'idühüm lekaâdirûn (96) idfa' billetiy hiye ahsenüseyyieh, nahnü a'lemü bimâ yasîfûn (97) ve kul rabbi e'üzü bike min hemezatişşeyâtıyn (98) ve e'üzü bike rabbi en yahdurûn (99) hattâ izâ câe ehadühümülmevtü kaâle rabbirci'ûn (100) le'alliy a'melü sâlihan fiymâ terektü kella, innehâ kelimetün hüve kaâilühâ, ve min verâihim berzahun ilâ yevmi yüb'asûn (101) feizâ nüfiha fiyssûri felâ ensâbe beynehüm yevmeizin ve lâ yetesâelûn (102) femen sekulet mevâziynühü feülâike hümlümflihûn (103) ve men haffet mevâziynühü feülâikelleziyne hasirû enfüsehüm fiy cehenneme hâlidûn (104) telfehu vücûhehümünânârü ve hüm fiyhâ kâlihûn.

بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنَ إِلَهٍ إِذَا لَدَّهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٩١﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَفَعَالٍ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُلْ رَبِّ إِنِّي نَرَى بَيْنَ يَدَيْكَ مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾ وَإِنَّا عَلَى أَنْ زُرَّكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾ ادْفَعْ بِالَّذِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٨﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٩٩﴾ فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠٠﴾ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠١﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾ تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٣﴾

(90) Hayır, biz onlara doğru söz getirdik, şüphesiz ki onlar yalancı kimselerdir. (91) Tanrı hiç bir çocuk edinmedi, O'nunla beraber hiç tapacak yoktur. Şayet olsaydı her mâbut yarattıklarıyla müstakil olurdu. Biri diğerinden de üstün çıkardı. Allah onların dedikleri evsraftan tamamıyla münezzehdir. (92) O gizliyi, aşikârı bilir, onların şerik koştukları şeyden tamamıyla yücedir. (93 - 94) De ki Yâ Rab! Vaat olunan azabı bana gösterecek sen Yâ Rabbi! Beni zalim cemaat arasında bırakma. (95) Biz onlara vaadettiğimiz azabı sana göstermeye elbette kaadiriz. (96) Onların kötülüklerini en güzel bir tarzla karşıla ¹ biz, onların seni nasıl vâsfettiklerini daha iyi biliriz. (97) De ki Yâ Rab! Şeytanların vesveselerinden ² sana sığınırım. (98) Yâ Rab! Onların yanımda bulunma-

sından da sana sığınırım. (99 - 100) Nihayet onların birine ölüm gelince, Yâ Rab! «— Beni dünyaya döndür, olabilir ki bu defa zâyi ettiğim ömür mukabelesinde ³ iyi amel işlerim.» der. Yok, yok bu, onun söylediği bir sözdür ⁴. Onların önlerinde tekrar dirilecekleri güne kadar bir engel vardır ki dünyaya dönemezler. (101) Sur üfürülünce artık o gün aralarında hisımlar kalmaz. Birbirlerinin hallerinden sorulmaz ⁵. (102) Bilâkis her kimin terazileri ağır gelirse işte onlar umduklarına ererler. (103) Her kimin terazileri hafif gelirse işte onlar da öz nefislerini ziyana uğrattılar, Cehennemde daim kalırlar. (104) Bunların yüzlerini ateş yalar. Onlar orada kızarmış bir halde sırtırlar.

¹ Bağışla, kötülüklerinden vazgeç.

² Veya senin itaatından çıkan şahısların tahriklerinden.

³ Veya terkettiğim imana mukabil iman ederim veya bıraktığım malla iyi iş işlerim.

⁴ Faydasız sözdür, hasretle söylenmiş sözdür.

⁵ Hisımlar birbirlerini tanımaz olurlar, birbirlerine sualde, cevapta bulunmazlar, arkadaş da olmazlar. Herkes kendi amelinin hesabını verir, kesret-i meşguliyetleri bir birlerini tanımaya mani olur.

أَلَمْ تَكُنْ أَتَايَ تُنَادِي بِتِلْكَ عَلَيْنَا فَنَنْهَىٰ عَنْهَا فَكَذَّبُوا ۖ قَالُوا
رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ۖ رَبَّنَا
أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ۖ قَالُوا خَسِرُوا فِيهَا
وَلَا تَكْلُمُونَ ۖ إِنَّهُ كَانَ قَرْيُنًا مِنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا
أَمَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَأَرْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ۖ
فَاتَّخَذُوا هُمُومَهُمْ سِحْرًا حَتَّىٰ أَنْصَبُوا كُفْرَهُمْ فِي الْوُحُوشِ
فَصَحَّكُوهَا ۖ إِنَّ جَرْنَهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا ۖ إِنَّهُمْ هُمُ
الْفَائِزُونَ ۖ قَالُوا كَمْ لَبِئْسَ مَا الْإِنْسَانُ ۖ قَالَ كَمْ لَبِئْسَ مَا الْإِنْسَانُ
فَالْوَالِيتَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ فَتَنَّا الْعَادِينَ ۖ قَالُوا لَنْ
لَبِئْسَ إِلَّا قَلِيلًا ۖ لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ أَفَلَيْسَ بِنُفْسِنَا
خَلَقْنَاكُمْ عَجَبًا ۖ وَأَنْتُمْ إِلَيْنَا لَآتِرْجِعُونَ ۖ فَعَلَّمَ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ
الْحَقَّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ۖ وَمَنْ يُلَاحِظْ مَعَ اللَّهِ
لَهُ أَجْرٌ لَا يُمْرَأَانُ لَهُ لَا يَفْهَمُونَ حِسَابَهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْهِمُ
الْكَافِرُونَ ۖ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ۖ

سُورَةُ الْمُؤْمِنِينَ مَكِّيَّةٌ مِائَتُهَا ثَلَاثُونَ آيَةً

(105) elem tekün âyâtiy tütlä aleyküm feküntüm bihâ tükezzibûn (106) kaâlû rabbenâ galebet aleynâ şıkvetünâ ve künnâ kavmen dâlliyn (107) rabbenâ ahricnâ minhâ fein udnâ feinnâ zâlimûn (108) kaâlahseû fiyhâ ve lâ tükellimûn (109) innehü kâne feriykun min ibâdiy yekuûlûne rabbenâ âmennâ fagfirlenâ verhamnâ ve ente hayrurrâhimiyn (110) fettehaztümühüm sıhriyyen hattâ ensevküm zikriy ve küntüm minhüm tadhakûn (111) inniy cezeytühümülyevme bimâ saberrû ennehüm hümülfâizûn (112) kaâle kem levistüm fiyl'ardı adede siniyn (113) kaâlû levisnâ yevmen ev ba'da yevmin fes'elil'âddiyn (114) kaâle in levistüm illâ kaliylen lev enneküm küntüm ta'lemûn (115) efehasibtüm ennemâ halaknâküm abesen ve enneküm ileynâ lâ türce'ûn (116) feteâlallahül melikül hakk, lâ ilâhe illâ hû, rabbül'arşilkeriym (117) ve men yed'u ma'allahi ilâhen âhare lâ bürhâne lehü bihi feinnemâ hısâbühü inde rabbih, innehü lâ yüflihulkâfirûn (118) ve kul rabbigfir verham ve ente hayrurrâhimiyn.

(105) Onlara benim âyetlerim sizlere okunmadı mı? Okunurdu da siz onu yalan sayardınız denir. (106) Onlar derler ki Ey Rabbimiz! Bize bedbahtlığımız galebe etti. Biz, sapık kalmış bir kavim olduk. (107) Ey Rabbimiz! Bizi buradan çıkar. Eğer yine küfre dönersek biz özümüze zulmetmiş oluruz ¹. (108) Allah buyurur ki orada zelil bir halde susun. Bana bir şey demeyin; (109) Çünkü kullarımdan bir fırka «— Ey Rabbimiz! Biz inandık, bizi yarlığa, bizi bağışla, sen bağışlayanların hayırlısı» derlerdi. (110) Siz ise onları maskaralığa alarak beni anmayı unutmuştunuz, kibirinizden onlara gülerdiniz. (111) İşte ben bugün onların istihza ve ezanıza katlanmalarına mukabil onlara muratlarına ermek suretiyle mükâfat verdim. (112) Allah ² mahşer ahalisine

der ki yeryüzünde kaç sene kaldınız? (113) Onlar «— Bir gün veya daha az bir vakit kalmıştık. Sayanlara sor ³» derler. (114) O, der ki azıcık kaldınız. Bunu bilseydiniz dünyanın hiç olduğunu anlardınız. (115) Biz, sizi abes olarak yarattık, bizim tarafımıza da dönmeyeceksiniz mi sandınız? (116) Hakkıyla padişah olan Tanrı nalâyık evsaftan yücedir. O'ndan başka tapacak yoktur. Arşı kerimin Rabbi ⁴ O'dur. (117) Her kim Allah'la beraber sübutuna hiç burhan olmayan başka bir mâbuda ibadet ederse onun hesabı ve cezası ancak Rabbinin yanındadır. Çünkü kâfirler umduklarına eremezler. (118) De ki Yâ Rab! Beni ve ümmetimi yarlığa, bağışla, sen bağışlayanların hayırlısı.

¹ Artık her nevi azabı yap.

² Veya melek.

³ Yani kıyamet gününün dehşetinden hatırimızda sayı

kalmadı, kendilerinde sayı kudreti kalanlara sor.

⁴ Vahiy ve rahmet, hayır ve bereket nâzil olan arş. Veya kerimlerin en kerimi olan Zat-ı Bâri'ye mensup olan arş.

SÛRETÜNNÛR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) sûretün enzelânâha ve faradnâhâ ve enzelânâ fiyhâ âyâtın beyyinâtın le'alleküm tezekerûn (2) ezzâniyetü vezzâniy feclidû külle vâhıdın minhümâ miete cel-detin ve lâ te'huzküm bihimâ re'fetün fiy diynillâhi in küntüm tü'minûne billâhi velyevmil'âhır, velyeşhed azâbehümâ tâi-fetün minelmü'miniyn (3) ezzâniy lâ yen-kihu illâ zâniyeten ev müşriketen vezzâ-niyetü lâ yenkihuhâ illâ zânin ev müşrik, ve hurime zâlike alelmü'miniyn (4) vel-leziyne yermünelmuhsanâti sümme lem ye'tû bierbe'ati şühedâe feclidühüm se-mâniyne celdeten ve lâ takbelû lehüm şehâdeten ebedâ, ve ulâike hümlûfâsi-kuûn (5) illeleziyne tâbû min ba'di zâ-like ve aslahû, feinnallahe gafûrün ra-hıym (6) velleziyne yermüne ezvâcehüm ve lem yekün lehüm şühedâü illü enfüsü-hüm feşehâdetü ehadihim erba'u şehâdâ-tin billâhi innehü leminassâdıkıyn (7) velhâmisetü enne la'netallahi aleyhi in kâne minelkâzibiyn (8) ve yedreû anhel'-azâbe en teşhede erbe'a şehâdâtin billâhi innehü leminelkâzibiyn (9) velhâmisete enne gadaballahi aleyhâ in kâne minas-sâdıkıyn (10) ve lev lâ fadlullahi aley-küm ve rahmetühü ve ennallahe tevvâ-bün hakiym.

NUR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Bu, inzâl ettiğimiz, ahkâmını farz eylediğimiz bir sûre'dir. Biz, o sûre'de nasihat kabul etme-niz için delâleti aşikâr olan âyetler de indirdik. (2) Zina eden kadın ve erkekten her birine yüzer kırbaç vurun. Allah'a ve âhiret gününe inanıyor-sanız Allah'ın dininde ² kalbinize şefkat ve mer-hamet girmesin. Mü'minlerden bir kısmı ³ onların azaplarını müşahade etsin. (3) Zani erkek ancak zani veya müşrik bir kadınla evlenebilir. Zani ka-dın da ancak zani veya müşrik bir erkeğe varabi-lir ⁴. Bu husus mü'minlere haram kılınmıştır. (4) Namuslu ⁵ kadınlara zina isnat eden, sonra da dört şahit getirmeyen kimselere seksen kırbaç vurun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سُورَةُ النُّورِ أَوْضَحْنَا هَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ
بِهَا نَافَةٌ فِيهِ مِنَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشَهِدَ
عَذَابُهَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ الزَّانِي لَا يَنكِحُ الْزَّانِيَةَ أَوْ مُشْرِكَةَ
وَالزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ۝
وَالَّذِينَ يَزِينُونَ لِحُصْنَاتٍ لَّهُمْ مَا يَأْتُوا بِآرِبَةٍ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ
ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝
وَالَّذِينَ يَزِينُونَ زَوْجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ
فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ أَنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ۝
وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝ وَيَدْرُؤُ
عَنْهَا الْعَذَابَ إِنْ تَشْهَدُ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ أَنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ۝
وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ۝

Bunların şehadetlerini ebediyen kabul etmeyin. İşte onlar fasık kimselerdir. (5) Meğer ki bundan sonra fiillerine pişman olup tövbe ve ıslah-ı nefis etsinler. Çünkü Allah yarlıgayandır, bağışla-yandır. (6 - 7) Zevcelerine zina isnat edip kendi-lerinden başka şahitleri bulunmayan kimselerden her birisinin dört defa sözünde gerçek olduğuna dair Tanrı'ya şehadet etmesi, beşincideyse «— Ya-lan söylüyorsam Allah'ın lânetine uğrayayım», demesi lâzımdır. (8) Zevcenin de dört defa «— O. yalan söyleyenlerdendir» diye Tanrı'ya şehadet etmesi, (9) Beşincide de «— Eğer o, gerçek di-yenlerdense Allah'ın hışmına uğrayayım» demesi kendisinden azabı defeder. (10) Allah'ın hakkı-nızda inayet ve merhameti bulunmasaydı, tövbe-yi kabul edici, hükmünde hakîm olmayaydı sizi rüsvay ederdi ⁶.

¹ Medine'de nâzil olmuş (64) âyettir.² Yani bu haddi icra hususunda.³ Teshir hasil olacak kadar cemaat.⁴ Yani ekseriya böyle olmasını arzu ederler, müşakele

ülfetin illetidir.

⁵ Hiç zina etmemiş müslime âkile, balığa, hürre kadın.⁶ Veya cezanızı tâcil ederdi.

اِنَّ الَّذِيْنَ جَاؤْا بِالْاِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوْهُ شَرًّا لَّكُمْ
 بَلْ هُوَ خَبَرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ اَمْرِ مِّنْهُمْ مَا اَكْتَسَبَ مِنَ الْاِثْمِ وَالَّذِيْ
 تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝۱۱ وَلَوْ اِذْ سَمِعْتُمْ ظُلْمًا لِّلْمُؤْمِنِيْنَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ يَا نَفْسِهِنَّ خَيْرًا وَّ قَالُوْا هٰذَا اِفْكٌ مُّبِيْنٌ ۝۱۲ وَلَاجَاوِبَ
 عَلَيْهِ يٰۤاَرْبَعَةَ شَهَادَةٍ فَاِذْ لَمْ يَأْتُوْا بِالْشَهَادَةِ فَلَوْلِكَ عِنْدَ
 اللّٰهِ هُمُ الْكَٰذِبُوْنَ ۝۱۳ وَلَوْ لَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِى الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِىْ مَا اَفَضْتُمْ فِيْهِ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝۱۴ اِذْ تَلَقَّوْهُ
 يٰۤاَلْسِنَتُكُمْ وَتَقُوْلُوْنَ يٰۤاَفْوَاهُكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمۡ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُوْنَ
 هٰٓتَا وَهُوَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيْمٌ ۝۱۵ وَلَوْ لَا اِذْ سَمِعْتُمُوْهُ قُلْتُمْ
 مَا يَكُوْنُ لَنَا اَنْ نَّتَكَلَّمَ بِهٰذَا سُبْحٰنَكَ هٰذَا بَيِّنٰتٌ عَظِيْمَةٌ ۝۱۶
 يَعِظُكُمُ اللّٰهُ اَنْ تَعُوْدُوْا لِلْمِثْلِ بَعْدِ اِلْمَاعِلِ اِنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ لَفٰسِقُوْنَ ۝۱۷
 اَللّٰهُ لَكُمْ الْاٰيٰتُ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝۱۸ اِنَّ الَّذِيْنَ يُحِبُّوْنَ
 اَنْ تَشِيعَ الْفٰحِشَةُ فِى الدُّنْيَا مُنَوَّلُوْهُ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝۱۹
 فِى الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ۝۲۰ وَلَوْ لَا
 فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ رَوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝۲۱

(11) innelleziyne câû bil'ifki usbetün minküm, lâ tahsebühü şerren leküm, bel-hüve hayrün leküm, liküllimriin minhüm mektesebe minel'ism, velleziy tevellâ kibrehü minhüm lehü azâbün azıym (12) lev lâ iz semî' tümühü zannelmü'minüne vel-mü'minâtü bienfüsihim hayran ve kaâlû hâzâ ifküñ mübiyn (13) lev lâ câû aleyhi bierbe'ati şühedâ, feiz lem ye'tû bişşühedâi feulâike indallahi hümülkâzibün (14) ve lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü fiyddünyâ vel'âhireti lemesseküm fiy mâ efadtüm fiyhi azâbün azıym (15) iz telâkkavnehü bielsinetiküm ve tekuûlüne biefvâhiküm mâ leyse leküm bihi ilmün ve tahsebühü beyyinen ve hüve indallahi azıym (16) ve lev lâ iz semî' tümühü kultüm mâ yekünü lenâ en netekelleme bihâzâ sübhâneke hâzâ bühtânün azıym (17) ya'izukümullahü en teûdü limislihi ebeden in küntüm mü'miniyn (18) ve yübeyyinullahü lekümül'âyât, vallahü aliy-mün hakiym (19) innelleziyne yuhıbbüne en teşiy'alfâhişetü fiylleziyne âmenü lehüm azâbün eliy-mün fiyddünyâ vel'âhireh, vallahü ya'lemü ve entüm lâ ta'lemün (20) ve lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü ve ennallahe raûfün ra-hiym.

(11) Ayşe hakkında iftirada bulunanlar içinizden bir cemaattir. Siz bu iftirayı hakkınızda kötü bir şey sanmayın, belki o, hakkınızda hayırlıdır ¹. Herkesin kazandığı günahı kendisi çeker. İçlerinden sözün büyüğünü üzerine alan için büyük bir azap vardır. (12) Bu iftirayı işittiğiniz zaman iman eden erkekler ve kadınlar kendi ehl-i beytleri hakkında hüsn-ü zanda bulunarak bu, apaçık bir iftiradır demeliydi. (13) Onlar bu sözlerine dört şahit getirmeliydi, şahit getirmeyince onlar Allah yanında yalancı kimselerdir. (14) Allah'ın dünya ve âhirette hakkınızda inayet ve rahmeti olmasaydı içine daldığınız iftira hakkında size büyük bir azap dokunurdu. (15) Hani onu dilden dile dolaştırıp hiç bir bilginiz olmadığı şeyleri

ağzınıza alıyor, Allah yanında büyük bir günah olduğu halde onu kolay ² sanıyordunuz. (16) Bunu işittiğiniz vakit «— Böyle şeyi ağza almak bize yaraşmaz. Aman Allah'ım! Sen bundan münezzehsin ³. Bu, büyük bir bühtandır» demeliydiniz (17) Mü'minseniz bu gibi şeylere bir daha dönmemeniz için Allah size öğüt veriyor ⁴. (18) Allah size âyetleri belli ediyor. Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir ⁵. (19) Mü'minler arasında hayasızlığın faş olmasını isteyenler yok mu, onlar için dünya ve âhirette acıklı bir azap vardır. Allah onu bilir. Halbuki siz bilmezsiniz. (20) Hakkınızda Allah'ın inayet ve rahmeti bulunmasaydı kulları hakkında pek esirger ve bağışlar olmasaydı ukubetinizi tâcil ederdi.

¹ Yani Allah mükâfatını veriyor.

² Günahı yok.

³ Peygamberimizin haremîni hayasız kılacağından seni tenzih ederiz.

⁴ Veya bir daha dönmemenizi men ediyor.

⁵ Bu bühtanı faşedenleri tamamıyla bilir. Kendisinden sadır olan ef'al yollu yolundadır.

(21) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettebi'û hutuvâtışseytân, ve men yettebi' hutuvâtışseytânî feinnehü ye'mürü bilfahşâi velmünker ve lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü mâ zekâ minküm min ehadin ebeden ve lâkinnallahe yüzekkiy men yeşâ', vallahü semiy'un aliyim (22) ve lâ ye'teli ülüfıadlı minküm vesse'ati en yü'tü üliylkurbâ velmesâkiyne velmühâciriyne fiy sebiylillah, velya' fû vel-yasfehü, elâ tühıbbüne en yagfirallahü leküm, vallahü gafûrun rahiyim (23) in-nelleziyne yermünelmuhsanâtılgaâfilâtil-mü'minâti lü'mnü fiyddünyâ vel'âhireti ve lehüm azâbün azıym (24) yevme teş-hedü aleyhim elsinetühüm ve eydiyhim ve ercülühüm bimâ kânü ya'melün (25) yevmeizin yüveffiyhimullahü diynehümül-hakka ve ya'lemüne ennallahe hüvelhak-kulmübiyn (26) elhabıysâtü lilhabıysiye velhabıysüne lilhabıysât, vettayyibâtü lit-tayyibiye vettayyibüne littayyibât, ulâ-ike müberreüne mimmâ yekuûlün, le-hüm mağfıretün ve rızkun keriyim (27) yâ eyyühelleziyne âmenû ve tedhulü bü-yûten gayre büyûtiküm hattâ teste'nisû ve tüşellimü alâ ehlihâ, zâliküm hayrun leküm lealleküm tezekkerün.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ وَلَا يَأْتِلُ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ إِنَّا الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ يَوْمَ لَا يُفِيدُهُمْ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ۚ الْحَقِّيَاتُ لِلْحَقِيثِينَ وَالْحَقِيثُونَ لِلْحَقِّيَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝

(21) Ey mü'minler! Şeytanın gittiği yola gitmeyin, her kim şeytanın gittiği yola giderse azar. Çünkü o, hayasızlığı, kötü olan şeyi emreder. Allah'ın hakkınızda inayet ve rahmeti olmasaydı içinizden hiç biriniz ebediyen günahattan pâk olamazdı. Fakat Allah dilediğini pâk kılar. Allah semî'dir, hakkıyla âlimdir ¹. (22) İçinizden faziletli ve varlıklı olanlar hısımlarına, yoksullara Allah uğrunda hicret edenlere bir şey vermemeye yemin etmesinler ². Affetsinler., vazgeçsinler. Ya sizler Allah'ın sizi yarlıgamasını istemez misiniz? Allah yarlıgayandır, bağışlayandır. (23) Namuslu, habersiz mü'min kadınlar hakkında zina isnat edenler yok mu onlar dünyada, âhirette Hak'kın rahmetinden uzaktırlar. Onlar için büyük bir azap da

vardır. (24) Kıyamet günü dilleri, elleri, ayakları işledikleri şeylere şahadet edecektir. (25) O gün, Allah onlara müstahak olan cezalarını tamamıyla verecektir ³. Onlar da Allah'ın apaçık bir Hak olduğunu ⁴ anlayacaklardır. (26) Murdar kadınlar murdar erkeklerle, murdar erkekler de murdar kadınlara, pâk kadınlar pâk erkeklerle, pâk erkekler de pâk kadınlara ⁵ yakışır. Onların haklarında söylenen sözlerle hiç bir ilişkileri yoktur. Onlar için mağfıret ve Cennette âlâ rızk vardır. (27) Ey mü'minler! Kendi evlerinizden başka evlere, sahiplerinden izin almadan ⁶ ve onlara selâm vermeden girmeyin. Bu, hakkınızda daha iyidir. Ta ki nasihat kabul edin.

¹ Bütün sözlerinizi ısltır, kalplerinizdeki tamamıyla bilir.

² Veya ihsan etmede kusur etmesinler.

³ Yahut amellerinin cezasını hak ve adaletle verecek.

⁴ Zatında, sıfatında, ef'alinde sabit olduğunu, hakkı

yerine getirdiğini.

⁵ Yahut kötü söz murdarlara, murdarlara da kötü söz, iyi söz iyilere, iyilere de iyi söz yakışır.

⁶ Veya evin içinde insan olduğunu anlamaksızın veya vahşetiniz zail olup me'nus olmaksızın.

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ ۝ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ۝ قُلْ
لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ
أَكْثَرُ لَهُمْ إِنْ أَلَّ اللَّهُ خَيْرٌ يَمَّا يُصْنَعُونَ ۝ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ
يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى
رُءُوسِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ
أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ
أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَاءَهُنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرَ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ وَالْاطْفَالِ
الَّذِينَ لَا يَفْهَمُونَ عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يُضْرَبْنَ
بِأَرْجُلِهِنَّ لِيَعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى
اللَّهِ جَمِيعًا إِنَّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

(28) fein lem tecidû fiyhâ ehaden felâ tedhulûhâ hattâ yû'zene leküm ve in kâyle lekümürçî'û ferçî'û hüve ezka leküm, valahü bimâ ta'melüne aliym (29) leyse aleyküm cünâhun en tedhulû büyûten gayre meskûnetin fiyhâ metâ'un leküm, vallahü ya'lemü mâ tübdüne ve mâ tek-tümün (30) kul lilmü'miniyne yaguddû min ebsârihim ve yahfezû fûrûcehüm, zâlike ezka lehüm, innallahe habiyrün bimâ yasna'un (31) ve kul lilmü'minâti yagdudne min ebsârihinne ve yahfazne fûrûcehünn, ve lâ yübdiyne ziynetehünne illâ mâ zahere minhâ, velyadribine bihumurihinne alâ cüyûbihinn, ve lâ yübdiyne ziynetehünne illâ libu'ûletihinne ev âbâihinne ev âbâi bu'ûletihinne ev ebnâihinne ev ebnâi bu'ûletihinne ve ihvânihinne ev beniy ihvânihinne ev beniy eha-vâtihinne ev nisâihinne ev mâ meleket eymanihünne evittâbi'iyne gayri üliyl'ir-beti minerricâli evittâfilleziyne lem yazherû alâ avrâtinnisâ', ve lâ yadribne bi-ercühünne liyu'leme mâ yuhfiyne min ziynetihinn ve tûbû ilallahi cemi'an eyyühelmü'minüne le'alleküm tüflihün.

(28) Şayet evlerde kimse bulmazsanız size izin verilinceye kadar oraya girmeyin. Size «— Dönün» derlerse dönün, bu yolda hareket hakkınızda daha nezih ve makbuldür. Allah işlediklerinizi hakkiyle bilir. (29) Sükna için olmayıp fakat size menfaati bulunan evlere ¹ girmenizde sizin için hiç bir günah yoktur. Allah aşikâr ettiğiniz ve gizli tuttuğunuz şeyleri hep bilir. (30) Mü'minlere de ki gözlerini önlerine diksinler ², utanacak yerlerini korusunlar. Bu hal onlar için daha nezih ve faydalıdır. Allah onların işlediklerinden haberdardır. (31) Mü'min kadınlara de ki gözlerini önlerine diksinler ³, utanacak yerlerini korusunlar. İş zamanında görünen şeylerden ⁴ maada ziynet

yerleri olan bedenlerini göstermesinler. Baş örtülerini yakaları üzerine çeksinler ⁵, ziynet yerlerini ⁶ erlerinden veya kendi babalarından veya erlerinin babalarından veya kendi oğullarından veya erlerinin oğullarından veya kendi kardeşlerinden veya kardeşlerinin oğullarından veya kız kardeşlerinin oğullarından veya kendi kadınlarından ⁷ veya memlûklerinden ⁸ veya erkekliği kalmamış hizmetkârlardan ⁹ veya kadınların utanacak yerlerine muttali olmayan ¹⁰ çocuklardan başkasına göstermesinler, gizledikleri ziyneti bildirmek maksadıyla ayaklarını birbirine vurmasınlar ¹¹. Mü'minler! Hepiniz Allah'a tövbe edin ki umduklarınıza ermiş olun.

¹ Han, mağaza, hamam, vakıf, kervansaray gibi.

² Nâmahreme bakmasınlar.

³ Helâl olmayan şeylere bakmasınlar.

⁴ Yüz, el, ayak, elbise, yüzük gibi.

⁵ Gerdanlarını, göğüslerini, başlarını örtünler.

⁶ Göğüslerini, başlarını, gerdanlarını.

⁷ Yani Müslüman kadınlarından.

⁸ Kölesinden veya cariyesinden veya her ikisinden.

⁹ İnniyn, tavaş, şehvetten kesilmiş, ihtiyar gibi erkeklerden.

¹⁰ Haddi şehvete ermeyen, kadın cazibiyetini henüz bilmeyen.

¹¹ Ayak hıştırtısını anlatmasınlar, yani halhalı anlatmasın. Bu ziynet araplara mahsustur.

(32) ve enkihûl'eyâmâ minküm vessâlihiyne min ibâdiküm ve imâiküm, in yekûnû fukarâe yugnihimullâhü min fadlih, vallahü vâsi'un aliyim (33) velyes-ta'fifilleziyne lâ yecidûne nikâhan hattâ yugniyehümullahü min fadlih, velleziyne yebteguûnelkitâbe mimmâ meleket ey-mânüküm fekâtibühüm in alimtüm fiy-him hayren ve âtühüm min mâlillâhille-ziy âtâküm, ve lâ tükrihû feteyâtiküm alelbigaâi in eredne tehassunen libteguû aradalhayâtiddünyâ ve men yûkrih-hünne feinnallahe min ba'di ikrâhihinne gafûrun rahıym (34) ve lekad enzelnâ ileyküm âyâtın mübeyyinâtın ve mese-len minelleziyne halev min kabliküm ve mev'izaten lilmüttekıyn (35) allahü nû-russemâvâtı vel'ard, meselü nûrihi kemışkâtın fiyhâ misbâh, elmişbâhu fiy zü-câceh, ezzücâcetü ke'ennehâ kevkebün dürriyy, yûkadü min şeceretin mübâre-ketin zeytûnetin lâ şarkıyyetin ve lâ gar-bıyyeh, yekâdü zeytühâ yudıy'ü ve lev lem temseshü nâr, nûrun alâ nûr, yeh-diylâhü lınûrihi men yeşâ', ve yadribul-lahül'emsâle linnâs, vallahü biküllı şey'in aliyim (36) fiy büyütn ezinallahü en tür-fe'a ve yüzkere fiyheshmühü yüsebbihu lehü fiyhâ bilgudüvvi vel'âsâl.

وَأَنكحُوا أَلْيَامَ مِّنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِّنْ عِبَادِكُمْ وَأَمَّا زَكْرًا
أَن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُعْزِمَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
وَلَيْسَ غَفِيرًا الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ زَكَاتًا حَتَّى يُعْزِمَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَالَّذِينَ يَدْعُونَ لِكِتَابِنَا مَلَكًا إِنَّمَا نَكُونُ فَكَايَتُهُمْ إِنْ عَلِمَتْ
فِيهِمْ خَيْرًا وَأَوْفَرُ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي تَكُونُونَ وَلَا تَكُونُوا أَقْسِيَانَكُمْ
عَلَى الْبَعَاءِ إِنْ أَرَدْنَا تَحْصِينَ الْبُعُوعِ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ
يَكْرِهْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ أَرْكَاهِمْنَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبِينَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ
وَمَوْعِظَةً لِّلْقَائِمِينَ اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ
كَكَيْتُكَةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا
كَوْكَبٌ دُرِّيُّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ تَوْزُّ عَلَى نُورٍ
يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
وَيَذْكُرُ فِيهَا أَسْمَاءُ يَسْتَسْمِعُ لَهَا فِيهَا بِالْعُدُودِ وَالْأَصَالِ

(32) İçinizden evli olmayanları, köle ve cariyele-rinizden nikâha sâlih ¹ olanları evlendirin. Onlar fakirseler Allah onları inayetiyle zengin kılar. Al-lah vâsi'dir, hakkıyla âlimdir ². (33) Evlenmeye gücü yetmeyenler de Allah kendilerini fazlı ve keremiyle zengin edinceye kadar iffetlerini muha-faza etsinler. Mâlik olduklarınız köle ve cariye-den mükâtebe ³ isteyenlerde salâh-ı hal ⁴ bilir-seniz onlarla mükâtebe edinin, onlara Allah'ın size verdiği maldan verin ⁵. Cariyeleriniz namus-lu kalmak isteyince ⁶ dünya diriliğinin mahıyle ⁷ geçinmek sadedinde onları zinaya zorlamayın. Bu-nun vebali onları o yola zorlayanındır. Zorlamay-la fuhuştan sonra Allah o kadınları yarlıgar ve bağışlar. (34) * Biz, size ahkâmı beyan eden

âyetler, sizden evvelkilere ait misaller ve kıssalar, sakınanlara öğüt indirdik. (35) Allah göklerin ve yerin nurudur ⁸ O'nun nuru ⁹ içinde çırağ bulu-nan bir kandillik gibidir ki o çırağ ¹⁰ billûr kan-dildedir. Bu billûr kandil sanki parlak bir yıldız-dır. Ne şark'ta, ne garp'ta bitmeyen ¹¹ mübarek ¹² bir zeytin ağacından yakılır. Ona ateş dokun-masa da onun yağı hemen ziya verecek gibidir ¹³. O kat kat nurdur. Allah nuru ile dilediğini hida-yete erdirir ¹⁴. Allah insanlara hidayeti sezmeleri için misaller getirir. Allah her şeyi hakkıyla bi-lir. (36) Allah'ın yüksek ve muazzam olmasına, içinde adının anılmasına emir ve izin verdiği ev-lerde ¹⁵ sabah, akşam O'nu tespih ederler ¹⁶.

¹ Veya salâh halde bulunanları. ² Nimeti tükenmez, fazlı vücut sahibidir, her şeyi de hakkıyla bilir. ³ Efen-dinin köle veya cariyesi ile azat olunması hususunda mu-ayyen bir para keşimelerine, kisası kul cinsinin özünü sa-tın alması keyfiyetine «mükâtebe» denir. ⁴ Veya eda-i mâle kudret, emanet, liyakat. ⁵ Biraz paradan tenzil edin. ⁶ Nazm-ı Celil galib-i ahvale göredir. Çünkü zorlama ancak namuslu kalmak istenildiği zaman vâki olur. ⁷ Fuhuştan hasil olan para. ⁸ Her şeyin nuru O'nun nurudur. Veya O, nurlandıran Tanrı'dır. ⁹ Kur'an-ı mübîn Resul-ü Ekrem ve-ya kalb-i mü'mindeki mârifeti Bâri. ¹⁰ Yağa bulanmış fi-til, mum, meş'ale. ¹¹ Şarkta değildir ki güneş batınca ka-

ranlıkta kalsın, garp'ta değildir ki güneş doğunca karan-lıkta kalsın, güneş ne doğarken, ne batarken karanlıkta kalmaz. Güya geniş, gayet geniş sahrada bulunmakla her iki surette güneşten müstefit olur veya, yalnız şark'ta veya yalnız garp'ta değildir. İşte böyle bir ağacın zeytinyağı ga-yet parlak olur. ¹² Bereket ve menfaati çok. ¹³ O kadar saftır ki ateş dokunmasa da meş'ale gibi ziya verir. ¹⁴ Nur mârifetiyle hidayet eder veya nuruna erdirir. Yani İslâm yoluna, cennet yoluna getirir. ¹⁵ Mescitlerde veya dört mescitte: «Mescid-i Haram, Mescid-i Aksa, Mescid-i Medine, Mescid-i Kuba» da. ¹⁶ Yani namaz kılarlar.

رَجَالٌ لَا لَّهُمْ فِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ
وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ
لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا أَوْ يَذُفَّ عَنْهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَبْزُؤُ
مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ
يَحْسِبُهُ الظَّالِمَانُ مَاءً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ
عِنْدَهُ قُوَّةً حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَبَّحُ الْحِسَابِ ۝ أَوْ كَظُلُمَاتٍ
بِخَلْجٍ بَعْثِيَةٍ مِنْ قُوَّةٍ مُوْجٍ مِنْ قُوَّةٍ سَكَابُ ظُلُمَاتٍ
بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ يَرِيهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ
اللَّهُ لَهُ نُورًا فَلَا لَهُ مِنْ نُورٍ ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَافَاتٍ كُلِّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ
وَتَسْبِيحَهُ ۝ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ۝ وَلِلَّهِ مَلَكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالْإِلَهِ الْمُبِينُ ۝ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُرْجِي سَحَابًا ثُمَّ
يُؤْتِي مِنْهُ بَنِينَ يُجْعَلُهُمْ رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ
وَيُنْزَلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ
وَيَصْرِفُهُ عَنِ مَنْ يَشَاءُ يَكَاذِبُونَ سَتَاقِرَ يَذَّهَبُ بِالْأَبْصَارِ ۝

(37) ricâlün lâ tülhiyhim ticâretün ve lâ bey'un an zikrillâhi ve ikaâmissalâti ve itâizzekâti yehâfûne yevmen tetekallebü fiyhilkulûbü vel'ebsâr (38) liyecziyehü-mullahü ahsene mâ amilû ve yeziydehüm min fadlih, vallahü yezuku men yeşâü bigayri hisâb (39) velleziyne keferû a'-mâlühüm keserâbin bikıy'atin yahsebühüzzam'anü mâ, hattâ izâ câhü lem yecidhü şey'en ve vicedallahe indehü fevef-fâhü hisâbeh, vallahü seriy'ulhisâb (40) ev kezulümâtin fiy bahrin lücciyin yağ-şâhü mevcün min fevkîhi mevcün min fevkîhi sehâp, zulümâtün ba'duhâ fevka ba'd, izâ ahrece yedehü lem yeked yerâhâ ve men lem yec'alillâhü lehü nûren femâ lehü min nûr (41) elem tere ennallahe yüsebbihu lehü men fiyssemâvâti vel'ardı vettayru sâffât, küllün kad alime salâtehü ve tesbiyhah, vallahü aliymün bimâ yef'alün (42) ve lillâhi mülküssemâvâti vel'ard ve ilallahilmasıyr (43) elem tere ennallahe yüzciy sehâben sümme yüellifü beynehü sümme yec'alühü rükâmen feterelvedka yahrucu min hılâlih, ve yünezzilü minessemâi min cibâlin fiyhâ min beredin feyusıybü bihî men yeşâü ve yasrifühü an men yeşâ', yekâdü senâ berkîhi yezhebü bil'ebsar.

(37) O adamlar ki ne ticaret, ne alım - satım Allah'ı anmadan, namazı dosdoğru kılmadan, zekâtı vermeden kendilerini alıkoymaz. Onlar dehşetinden kalplerle gözlerin döneceği günden ¹ korkarlar. (38) Allah, kendilerine amellerinin en güzel mükâfatını ² verecek, inayetinden ve mükâfatlarını artıracaktır. Allah dilediğine hesapsız rızık ve mükâfat verir. (39) Kâfir olanların iyi amelleri, ovadaki göl gibi görünen seraba benzer ki susuz kimse onu su sanır. Ona yakın gelince bir şey bulamaz. Kâfir de öylece aldanarak amellerinin yerine Allah'ın cezasını bulur. Allah da onun hesap ve cezasını tamamıyla görür. Allah hesapta çabuktur. (40) Veya o amelleri, üzerini yığın yığın dalgalar kaplayan, daha üstüne bulut çöken engin deryadaki karanlıklar gibi ka-

ranlıklar üzerine çökmüş karanlıklardır ki insan o zifiri karanlıkta elini kaldıracak olsa hemen hemen göremez. Allah bir kimseye ışık vermezse onun hiç bir ışığı olamaz. (41) Görmüyor musun ki ³ göklerde ve yerde olanlar ve kanatlarını açıp uçuşan kuşlar O'na tespih ediyorlar, herbiri dua ve tespihlerini ⁴ biliyor. Allah onların işlediklerini hakkıyla bilir. (42) Göklerin ve yerin padişahlığı Allah'ındır. Dönüş de O'nadır. (43) Görmüyor musun ki Allah bulutları birer tarafa sürer. Sonra da, onları bir yerde toplar, birbiri üzerine yığar. Artık onların arasından yağmur çıktığını, Allah'ın gökten dağlar gibi dolular indirdiğini ⁵ ve dilediğini ona çarpıp dilediğini de ondan koruduğunu, ondan çıkan şimşek çakmasının hemen gözleri çalıp kamaştırdığını görürsün.

¹ Gözlerle kalplerin bir halden bir hale dönüp hiç bir halde duramadığı günden.

² Veya güzel amellerine mükâfat, amellerine güzel bir tarzda mükâfat.

³ Böyle yerlerde kalp görmesi maksut olmakla bilmi-

yor musun? demek olur.

⁴ Veya Allah her birinin nasıl dua ve tespih ettiklerini bilir.

⁵ Veya dağlar gibi dolu parçalarından dolu indirdiğini.

(44) yükallibullahülleyyle vennehar, inne fiy zâlike le'ibreten liülüyl'ebşâr (45) val-lahü halaka külle dâbbetin min mâ', fe-minhüm men yemşiy alâ batnih ve min-hüm men yemşiy alâ ricleyn ve minhüm men yemşiy alâ erba', yahlukullahü mâ yeşâ', innallahe alâ külli şey'in kadiyr (46) lekad enzelnâ âyâtın mübeyyinât, vallahü yehdiy men yeşâü ilâ sırâtın müstakıym (47) ve yekuûlüne âmennâ billâhi ve birresûli ve eta'nâ sümme yetevellâ feriykun minhüm min ba'di zâlik ve mâ ulâike bilmü'miniyn (48) ve izâ dü'ü ilallahi ve resûlihî liyahküme beynehüm izâ feriykun minhüm mu'ridûn (49) ve in yekün lehümülhakku ye'tû ileyhi müz'iniyn (50) efıy kulûbihim maradun emirtâbü em yehâfûne en yahıyfallahü aleyhim ve resûlüh, bel ulâike hümüzzâlimûn (51) innemâ kâne kavlel-mü'miniyne izâ dü'ü ilallahi ve resûlihî liyahküme beynehüm en yekuûlû semî'nâ ve eta'nâ ve ulâike hümülmüflihûn (52) ve men yutı'llahe ve resûleüh ve yahşallahe ve yettakhi feulâike hümül-fâizûn (53) ve aksemû billâhi cehde ey-mânihim lein emertehüm leyahrücünn, kul lâ tuksimû, tâ'atün ma'rûfeh, innallahe habıyrün bimâ ta'melûn.

يَقْلِبُ اللَّهُ الْيَلَّ وَاللَّيْلَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾
وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾ لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُوا مَتَىٰ يَأْتِي اللَّهُ
بِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ مِنْهُمْ قُلْ مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ وَمَا
أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ
إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحُجَّةُ يَا أُولَئِ
يَا مُدْعِينَ ﴿٤٩﴾ أَلِفْقَلْهُمْ مِمَّنْ رَضِيَ مِنْهُمْ أَمْ يَخِفُونَ أَنْ يَخِيفَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ
الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ فَإِنَّهُ فِي زَمَانٍ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ
لَا تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

(44) Allah geceyi ve gündüzü dolandırır ¹. Bunda basiret sahipleri için ibret vardır. (45) Allah bütün yürüyen hayvanatı sudan yaratmıştır. Onların bir kısmı karnı üzere, bir kısmıysa iki ayakla, diğer kısmı da dört ayakla yürür. Allah dilediğini yaratır. Allah her şeye hakkıyla kadir. (46) * Biz hakikat beyan eden âyetleri indirdik. Allah dilediğini doğru yola erdirir. (47) Münafıklar biz Allah'a ve resûl'üne iman getirdik, emirlerine itaat ettik derler, böyleyken onlardan bir fıkra bu ikrar ve itaattan sonra onlardan yüz çevirirler. İşte böyleleri mü'min değillerdir. (48) Aralarında hükmolunmak üzere Allah'a ve resûl'üne çağırıldıkları vakit onlardan bir grup derhal muhakmeden dönüp gider. (49) Eğer hak kendi taraflarında olsa itaatla koşarak peygamber nezdine gelirler ². (50) Kalplerinde şüphe ve ni-

fak, zulme meyl hastalığı mı vardır? Yoksa peygamberliğinde şüpheye mi düştüler? Yahut Allah ve resûl'ü kendilerine haksızlık edecekler diye mi korkuyorlar? Ne öyle, ne böyle, belki onlar zalim kimselerdir. (51) Mü'minler, peygamber aralarında hükmetmek üzere Allah ve resûl'üne çağırıldıkları zaman onların sözleri «— İştittik, itaat ettik» demekten ibarettir. İşte bunlardır ki umduklarına ermişlerdir. (52) Her kim Allah'a ve resûl'üne itaat eder, Allah'tan korkar, sakınırsa onlar korktuklarından kurtulmuşlardır. (53) Münafıklar «— * Eğer kendilerine gazayı emrederek mutlak gazaya çıkacaklarına dair Allah'a olanca yeminleriyle yemin ettiler. Onlara de ki yemin etmeyin, tanınmış bir itaat ³ yeter, çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır.

¹ Birbiri ardınca getirir.

² Çünkü hak ile hükmedeceğinden emindirler.

³ Hulûs ile itaat yeter.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ
مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى
الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۝ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفْنَا الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ
مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ
بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝ وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ لَا تَحْسَبَنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا أُولَٰئِكَ إِلَّا كَيْدٌ لِّبَسَ
الْمُصِيرِ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْيَتَاذِكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ
صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهْرِ وَمِنْ
بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوَارَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا
عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى
بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝

(54) kul etiy'ullahe ve etiy'urresûl, fein tevellev feinnemâ aleyhi mâ hummile ve aleyküm mâ hummiltüm, ve in tütıy'ûhü tehtedû ve mâ alerresûli illelbelâgülmübiyn (55) ve'adallahüllezıyne âmenû min-küm ve amilüssâlihâti leystahlifenne-hüm fiyl'ardı kemestahlefeleziyne min kablihım, ve leyümekkinenne lehüm diynehümülleziyrtedâ lehüm ve leyübeddilennehüm min ba'di havfihim emnâ, ya'-büdûneniy lâ yüşriküne biy şey'â, ve men kefer ba'de zâlike feulâike hümülfâsıkuûn (56) ve ekıymussâlâte ve âtüzze-kâte ve etı'urresûle le'alleküm türhamûn (57) lâ tahsebennelleziyne keferû mu'ci-ziyne fiyl'ard, ve me'vâhümünnâr, ve le-bi'selmasıyr (58) yâ eyyühelleziyne âme-nû liyeste'zinkümülleziyne meleket ey-mânüküm velleziyne lem yeblüguûlhulü-me minküm selâse merrât, min kabli salâtilfecd, ve hıyne teda'ûne sıyâbeküm minazzahireh, ve min ba'di salâtil'ışâ', selâsü avrâtın leküm, leyse aleyküm ve lâ aleyhim cünâhun ba'dehünn, tavnâfûne aleyküm ba'düküm alâ bağd, kezâlike yübeyyinullahü lekümül'âyât, vallahü alıymün hakiym.

(54) De ki Allah'a da itaat edin, resûl'üne de itaat edin, eğer siz itaatten yüz çevirseniz peygambere ne, çünkü ona yükletilen tebliğ-i risalet, size yükletilense itaattir. Ona itaat ederseniz hidayet bulursunuz. Peygambere aşikâr bir surette tebliğden başka vazife yoktur. (55) Allah içinizden iman edip iyi amel işleyenlere vaadetmiştir: * Evvel gelen İsrail oğullarını kâfirlerin yerine getirdiği gibi onları da yeryüzünde müşriklerin yerine getirecek; onlara, kendileri için beğendiği din-i İslâmı yer yüzünde sabit kılıp neşrecek, onlardan korkuyu kaldırıp yerine emniyet verecektir ki bana tapsınlar, bana hiç bir şeyi şerik koşmasınlar. Bundan sonra her kim nankör olursa işte onlar fasık kimselerdir. (56) Namazı dos-

doğru kılın, zekâtı verin. Peygambere itaat edin ki merhamet olunasınız. (57) Sakın, kâfirler, yeryüzünde Allah'ı âciz bırakırlar sanma ¹. Onların barınacak yerleri ateştir. * O ne kötü uğraktır. (58) Mü'minler! Memlûklerin, balığ olmayanlarınız üç vakitte yanınıza girecek olurlarsa sizden izin istesinler: Sabah namazından evvel ², öğleyin istirahat için evsabinızı çıkardığınız zaman, yatsı namazından sonra ³. Bu üç vakit sizin için avrettir ⁴. Başka vakitlerde onların yanınıza izinsiz, girmelerinde, birbirinizi görmek ve hizmet için dolaşmanızda bir beis yoktur. Allah size böylece ahkâm âyetlerini belli ediyor. Allah hakkıyla âlimdir, hakim ⁵ dir.

¹ Bu dünyada azabı savuştururlar zannetme.

² Yataktan kalkılıp elbise giyilecek zaman.

³ Yatılacak zaman.

⁴ Yâni halvet saatleridir. Bu vakitlerde açık, saçık oturulabilir.

⁵ E'î muvafıkını bilir, her şeyi yerli yerine kor.

(59) Çocuklarınız balığ olunca onlardan daha evbel balığ olanlar gibi yanınıza girecekleri zaman izin istedikleri gibi istesinler. İşte böylece Allah âyetlerini size belli ediyor. Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. (60) Ere varmak ümidi kalmamış ¹ kadınlar için çekidüzen verip endamını göstermek üzere esvaplarını ² bırakmalarında bir beis yoktur ³. Maamafih onların iffette bulunmaları ⁴ haklarında daha hayırlı olur. Allah semi'dir, hakkıyla âlimdir ⁵. (61) Köre, topala, hastaya beis yoktur ⁶. Kendi evlerinizde, veya babalarınızın evlerinde veya analarınızın evlerinde veya kardeş-

lerinizin evlerinde veya kız kardeşlerinizin evlerinde veya amcalarınızın evlerinde veya halalarınızın evlerinde veya dayılarınızın evlerinde veya teyzelerinizin evlerinde veya hazinedarı olduğunuz kimselerin ⁷ veya cândan dostlarınızın evlerinde yemek yemenizde bir beis yoktur. Hep birarada veya ayrı ayrı yemenizde de bir vebal yoktur. Evlere girdiğiniz zaman kendinize ⁸ Allah nezdin-den bereketli olan ve hane halkını tatyip eden bir selâm ile selâm verin. İşte size Allah âyetleri, akıl erdiresiniz diye böyle belli ediyor.

⁵ Her sözünüzü işitir, işlerinizi hakkıyla bilir.

⁶ Sizin ile beraber yemek yemelerinde veya cihattan geri kalmada.

7 Bekçi, vekilharç, daire müdürü gibi kimselerin ve memlûklerinizin.

⁸ Kendiniz gibi olan akrabanıza, dindaşlarınıza.

أَنَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا
مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوا إِيَّاهُ الَّذِينَ
يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنَ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ
وَأَسْغَفَرُ لَهُمْ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ۞ لَا تَجْعَلُوا
دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ
الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذٍ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ
أَمْرِ اللَّهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۞ أَلَا إِنَّ اللَّهَ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيَنْتَهُمُ يَا عَالِمُونَ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۞

سُورَةُ الْفُرْقَانِ كِتَابٌ مَكِّيٌّ وَنُزُلُهُ الْمَدِينَةُ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ۞
الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدْ رُءُوهُ تَقْدِيرًا ۞

(62) innelmelmü'minûnelleziyne âmenû billâhi ve resûlihî ve izâ kânû ma'ahû alâ emrin câmi'in lem yezhebû hattâ yeste'zinûh, innelleziyne yeste'zinûke ulâ-ikellezziyne yü'minûne billâhi ve resûlih, feizeste'zenûke liba'dı şe'nihim fe'zen li-men şî'te minhüm vestağfir lehümullah, innallahe gafûrun rahiyim (63) lâ tec'alû du'âerresûli beyneküm kedu'âi ba'düküm ba'da, kad ya'lemullahüllezziyne yetesel-lelûne minküm livâzâ, felyahzerilleziyne yühâlifûne an emrihi en tusıybehüm fit-netiün ev yusıybehüm azâbüñ eliyim (64) elâ inne lillâhi mâ fıssemâvâti vel'ard, kad ya'lemü mâ entüm aleyh, ve yevme yürce'üne ileyhi feyünebbiühüm bimâ amilû, vallahü biküllî şey'in aliyim.

SÜRETÜLFÜRKAN

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) tebârekelleziy nezzelelfürkaâne alâ abdihî liyekûne lil'âlemiye neziyrâ (2) elleziy lehü mülküsemâvâti vel'ardı ve lem yettehız veleden ve lem yekûñ lehü şeriykûñ fiylmülki ve haleka külle şey'in fakadderehü takdiyrâ.

(62) Mü'minler ancak Allah'a ve resûl'üne iman getirenler, peygamberle toplu ¹ bir iş için birleştikleri zaman ondan sizin istemeksizin yanından ayrılmayanlardır. Senden izin isteyenler yok mu, işte onlar Allah'a ve resûl'üne sıtk ile iman getiren kimselerdir. Bazı işleri için senden izin istedikleri zaman onlardan dilediğine izin ver. Onlar için yarlıganmak (bağışlanmak) da dile. Çünkü Allah yarlıgayandır, bağışlayandır. (63) Birbirinizi çağırdığınız gibi peygamberi çağırmayın ², Allah, içinizden birbirinin ardına saklanarak sıvışanları muhakkak bilir. Peygamberin emrine muhalefet edenler başlarına dünyada bir felâket gelmesinden veya âhirette acıklı bir azaba uğramalarından çekinsinler. (64) Haberiniz olsun ki göklerde, yer-

de ne varsa hep Allah'ındır. O, ne halde bulunduğunuzu ve münafıkların kendi tarafına dönecekleri günü muhakkak bilir de o gün onlara işlediklerini haber verir. Allah her şeyi hakkıyla bilir.

FÜRKAN SÜRESİ ^[3]

Bismillâhirrahmânirrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Bütün cihanı Allah azabıyla korkutmak üzere hak ve bâtılı ayıran Kur'an'ı kuluna indiren Tanrı her şeyden yücedir ⁴. (2) O Tanrı ki göklerin, yerin padişahlığı O'nundur. O, çocuk edinmemiştir. Mülkünde hiç bir ortağı yoktur. Her şeyi yaratmış, gereği gibi takdir etmiştir ⁵.

¹ Cuma, bayram, harp, müşavere gibi toplu bulunulurak.

² Allah'ın peygamberi deyin, tevkir ve tâzim sözleriyle hitap edin veya emirlerini sizin emirleriniz gibi tutmayın veya onun duasını sizin duanız gibi bilmeyin, duasından sakının.

³ Mekke'de nâzil olmuş (77) âyettir.

⁴ Yahut bereket ondandır ve bereketli çoktur, daim ve sabittir.

⁵ İnce noktasına varıncaya kadar düzeltilmiş, ölçüsü ölçüsüne koymuştur.

(3) vettehazû min dūnihî âlihетен lâ yahlukuûne şey'en ve hūm yuhlekuûne ve lâ yemlikûne lienfūsihim darran ve lâ nef'an ve lâ yemlikûne mevten ve lâ ha-yâten ve lâ nüşûrâ (4) ve kaâlelleziyne keferû in hâzâ illâ ifkūnifterâhü ve e'â-nehü aleyhi kavmün âharün, fekad câu zulmen vezûrâ (5) ve kaâlû esâtirül'ev-veliynektetebehâ fehiye tümlâ aleyhi bükreten ve asıylâ (6) kul enzelehülleziy ya'lemüssirre fıssemâvâti vel'ard, in-nehü kâne gafûren rahıymâ (7) ve kaâlû mâli hâzerresûli ye'külitte'âme ve yemşiy fiyl'esvâak, lev lâ ünzile ileyhi melekün feyekûne ma'ahü neziyrâ (8) ev yülkaâ ileyhi kenzün ev tekünü lehü cennetün ye'küli minhâ, ve kaâlezzâlimüne in tet-tebi'üne illâ recülen meshûrâ (9) unzur keyfe darabû lekel'emsâle fedallû felâ yestetıy'üne sebiylâ (10) tebârekelleziy in şâe ce'ale leke hayren min zâlike cennâ-tin tecriy min tahtihel'enhârü ve yec'al leke kusûra (11) bel kezzebû bissâ'ati ve a'tednâ limen kezzebe bissâ'ati sa'yra.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ ضُرًا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ۖ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا
إِلَّا افْكٌ أَفْتَرِيهِ وَآمَنَ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا
ظُلُمًا وَزُورًا ۖ وَقَالُوا سَاطِرُ أَوَّلِينَ كُنْتُمْ سَهَا
فِيهِ نَمْلٌ عَلَيْهِ بُكْرَةٌ وَأَجِيلًا ۖ قُلْ نَزَّلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ
السِّرِّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّكَ أَنْتَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ
وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا ۖ
أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ بَنَاتٌ بِأَكْلٍ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا سَمُورًا ۖ أَنْظِرْكُمْ
ضُرُوبَ أَلَكِ الْأَمْثَالِ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ۖ
تَبَارَكَ الَّذِي مَنَ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا ۖ بَلْ كَذَّبُوا
بِالسَّاعَةِ وَاعْتَدُوا لِلْمَلِكِ كَذَبًا بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ۖ

(3) Müşriklerse onu bırakarak hiç bir şeyi yarata-mayan, bilâkis kendileri yaratılan, öz nefislerine hiç bir mazarrat ve menfaat veremeyen; öldürme-ye, diriltmeye ve kıyamette yeniden diriltmeye gü-cü yetmeyen mâbut edinmişlerdir. (4) Kâfir olan-lar «— Bu Kur'an, onun uydurduğu yalandan baş-ka bir şey değildir, bu hususta ona başkaları yar-dımında bulunmuşlardır» demişlerdi. Onlar bu id-dia ile hakikaten haüsiyltğa ve yalancılığa sap-mışlardır. (5) Onlar «— Bu Kur'an eskilerin ma-sallarıdır ki peygamber onları yazdırmıştır. Ez-berlemesi için sabah, akşam kendisine okunur» ¹ dediler. (6) Onlara de ki Kur'an'ı göklerdeki ve yerdeki esrarı bilen Allah inzâl etmiştir. O, yarlı-gayan, bağışlayandır. (7) Onlar dediler ki bu

peygamber niye yemek yer? Niye pazarlarda do-laşıp alış veriş eder? Ona bir melek gönderilip de onunla beraber Allah azabıyla korkutmalıydı ². (8) Yahut ona bir hazine indirmeliydi veya onun bir bahçesi bulunup ondan yemeliydi de pazar-larda dolaşmamalıydı. Zalimler mü'minlere «— Siz bu yolu Âdem'den ³ başkasına tâbi olmuyor-sunuz» demişlerdi. (9) Baksana, sana nasıl mi-saller getirdiler ⁴ de sapıttılar. Artık yolu da bu-lamıyorlar ⁵. (10) Dilerse sana bu dediklerinden daha iyisini, ağaçları altından ırmaklar akar uç-maklar veren, sana köşkler yapan ⁶ Tanrı'nın ha-yır ve bereketi pek çoktur. (11) Hayır, onlar kı-yameti yalan saydılar. Biz de kıyameti yalan sa-yanlara alevli bir ateş ⁷ hazırladık.

¹ Yani kendisine Kur'an öğretiliyor. Vaktiyle namaz yalnız sabah ve akşam vakitlerinde farz olmakla bu iki va-kitte Müslümanlar huzur-u risalette toplanırlar, nâzil olan âyetleri yazarlardı. Yahut sabah ve akşam âyetler ona vahiy olunur.

² Yani melek onu tasdik etmeliydi.

³ Veya akciğerli yani insandan.

⁴ Sana neler söylediler! Nasıl ad taktılar.

⁵ Yahut nübüvvetine diyecek bir şey bulamıyorlar.

⁶ Fakat bu hususu daimi ikametgâh olan âhirete bı-raktı.

⁷ Veya Saîr adlı Cehennemî.

إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ۖ وَإِذَا
 أَلْقَاوْنَهَا مَكَانًا صَرِيحًا مَقَرَّ يَوْمًا دَعَوَاهُنَّ إِلَيْكَ ثُبُورًا ۖ
 لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ۖ
 قُلْ أَدْلِكْ خَيْرًا مِنْ جَنَّةِ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ
 لَهُمْ جَرَاءٌ وَمَصِيرٌ ۖ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ ۖ
 كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْنُورًا ۖ وَيَوْمَ يُخْشَرُهُمْ
 وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
 عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْرُهُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ۖ قَالُوا اسْخَانُكَ
 مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ
 مَتَّعْنَاهُمْ وَأَبَاءَهُمْ حَتَّى نَسْأَلَ الْذَكَرَ وَكَانُوا قَوْمًا ثُبُورًا ۖ
 فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَظْهِرُونَ صَرَفًا
 وَلَا نَضْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُدْفَهُ عَنَّا بَاكِيرًا ۖ
 وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنْهُمْ لَيَاكُلُونَ
 الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
 لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ۖ

(12) izâ re'ethüm min mekânin ba'ıyidin semi'ü lehâ tegayyuzan ve zefiyârâ (13) ve izâ ülkuû minhâ mekânen dayyikan mukarreniyne da'av hünâlike sübûrâ (14) lâ ted'ülyevme sübüren vâhiden ved'ü sübüren kesiyârâ (15) kul ezâlike hayrun em cennetülhuldilletiy vu'idel-müttekuûn, kânet lehüm cezâen ve masıyrâ (16) lehüm fiyhâ mâ yeşâüne hâli-diyn, kâne alâ rabbike va'den mes'ülâ (17) ve yevme yahşürühüm ve mâ ya'büdüne min dünillâhi feyekuûlü e'entüm adlettüm ibâdiy hâülâi em hüm dallûs-sebiyl (18) kaâlû şühbâneke mâ kâne yenbegiy lenâ en nettehize min dünike min evliyâe ve lâkin metta'tehüm ve âbâehüm hattâ nesüzzikr, ve kânû kavmen bûra (19) fekad kezzebüküm bimâ tekuûlüne femâ testetiy'üne sarfan ve lâ nasrâ, ve men yazlüm minküm nüzikhü azâben kebiyrâ (20) ve mâ erselnâ kab-leke minelmürseliyne illâ innehüm leye'kûlûnetta'âme ve yemşüne fiyl'esvâak, ve ce'alnâ ba'daküm liba'dın fitneh, etas-birün, ve kâne rabbüke basıyrâ.

(12) O ateş onların karşısına çıkınca ¹ onlar ateş-ten ² öfkelenip gürüldeme seslerini işitecekler. (13) Onlar, elleri boyunlarına bağlı olarak ateşin dar bir yerine atıldıkları zaman orada kendilerine beddua ederek helâklerini temenni edeceklerdir. (14) Onlara «— Bugün bir kere beddua etmeyin, bilâkis çok çok beddua edin» denilecek ³. (15) Onlara de ki, acaba bu mu daha iyidir? Yoksa sakınanlara vaat olunan daimî Cennet mi iyidir? Onlar için burada mükâfat vardır. Burası uğraktır. (16) Onlar orada daim kaldıkları halde dile-diklerini hazır bulurlar. Bu nimet Rabbinden istemeye değer vaattir ⁴. (17) Allah müşrikleri ve Allah'ı bırakarak taptıklarını toplayacağı gün mâbutlara ⁵ «— Bu kullarımı siz mi yoldan çıkardınız? Yoksa kendileri mi yoldan çıktılar?» diye-

cek. (18) Onlar «— Aman Allah'ım! ⁶ Senden başka bir yâr edinmek bize yaraşmaz ⁷. Fakat siz dünyada onlara, babalarına o kadar bol nimet verdiniz ki seni anmayı unuttular. Böylece helâke duçar oldular ⁸» diyecekler. (19) Müşriklere de işte mâbutlarınız dediklerinizi yalan saydılar. Artık sizin ne azabı savuşturmaya ⁹ ne de yardıma gücünüz yetmez. İcinizden her kim öz nefesine zulümde bulunduya ona büyük bir azap tattıracağız.» denecek. (20) Senden evvel gönderdiğimiz peygamberler de yemek yerler, pazarlarda dolaşırlardı. Biz birinizi diğerinize belâ ve mihnete sebep kıldık ¹⁰. Bakalım siz buna katlanabilecek misiniz ¹¹? Rabbın hakikati görür, ona göre ceza verir.

¹ Veya ateş onların göreceği yerde olunca veya Cehennem bekçileri onları görünce veya temsil tarikiyle ateş onları görünce.

² Veya bekçilerden.

³ İstihza ile «bir kere (vaveylâ) demeyin, azabınızın devamı için bin kere (vaveylâ) deyin» denecek.

⁴ Veya Rabbinden istenmiş olan vaadi iktisasıdır.

⁵ İsa ve Üzeyir ve melâikeye.

⁶ Veya seni nalâyık şeylerden tenzih ederiz.

⁷ Veya bizim buna liyakatimiz, salâhiyetimiz yoktur.

⁸ Veya helâke mahkûm kavimdiler.

⁹ Veya bir çareye.

¹⁰ Kâfiri müslime, zengini fakire, sahihi mârizâ.. fitne kıldık.

¹¹ Katlanın demektir. Yahut bakalım katlanacak mısınız yoksa katlanmayacak mısınız? Ona göre muamele yapacağız.

(21) ve kaâlelleziyne lâ yercûne likaâ-enâ lev lâ ünzile aleynelmelâiketü ev nerâ rabbenâ, lekadistekberü fiy enfüsihim ve atev utüvven kebiyrâ (22) yevme yerevnelmelâikete lâ büsrâ yevmeizin lil-mücrimiyye ve yekuûlûne hicren mahcûrâ (23) ve kaddimnâ ilâ mâ amilû min amelin fece'alnâhü hebâen mensuûrâ (24) ashâbülcenneti yevmeizin hayrun müstekarren ve ahsenü makıylâ (25) ve yevme teşakkakussemâü bilgamâmi ve nüzzilelmelâiketü tenziylâ (26) elmülkü yevmeizinilhakku lirrahmân, ve kâne yevmen alelkâfiriyye asiyrâ (27) ve yevme ye'adduzzâlimü alâ yedeyhi yekuûlû yâ leytenittehaztû ma'arresûli sebiylâ (28) yâ veyletâ leyteniy lem ettehız fülânen haliylâ (29) lekad edalleniy anizzikri ba'de iz câeniy, ve kânesşeytânü lil'insâni hazûlâ (30) ve kaâlerresûlü yâ rabbi inne kavmitte hazû hâzelkur'âne mehcûrâ (31) ve kezâlike ce'alnâ liküllü nebiyyin adüvven minelmücrimiyn, ve kefâ birabbike hâdiyen ve nasıyrâ (32) ve kaâlelleziyne keferü lev lâ nüzzile aleyhilkur'ânü, cümleten vâhideh, kezâlike linüsebbite bihi fuâdeke ve rettelnâhü tertıylâ.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أُولَٰئِكَ الْمَلَائِكَةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْهُنَّ أَكْبَرًا ۖ
يَوْمَ مَرُّوْنَا الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا
مَّحْجُورًا ۖ وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِن عَمَلٍ فَلَعْنَاهُ مَهْجَاءً
مَّنْشُورًا ۖ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ
مَقِيلًا ۖ وَيَوْمَ نَشْفُقُ السَّمَاءَ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلُ الْمَلَائِكَةَ
لِنَزِيلٍ ۖ الْمَلَائِكَةُ يَوْمَئِذٍ رَّحْمَنٌ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ۖ وَيَوْمَ يَعْضُ الظُّلُمُتُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ
يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ۖ يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي
لَمَّا أَخَذْتُ الْقُرْآنَ أَخَذْتُ بِوَثْقِهِ ۖ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِجَاءِي
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا ۖ وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ
إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ۖ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا
لِكُلِّ نَبِيٍّ عِدَا وَكَارِهُنَّ مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ۖ
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أُولَٰئِكَ سُرُّوا عَلَيْهِ الْقُرْآنُ حُمْلَةً
وَاحِدَةً ۖ كَذَٰلِكَ لَنُنشِئَنَّ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ۖ

(21) Bize kavuşmayı ummayanlar «— Bize melekler indirmeliydi. Veya doğrudan doğruya biz Rabbimizi görmeliydik» dediler. * Onlar nefislerini kabarttılar. Hele taşkınlıkta pek ileri vardılar. (22) Melekleri görecekları gün melekler «— Bugün günahkârlar için müjde yoktur. Size müjde büsbütün yasaktır» diyecekler ¹. (23) Onların yaptıkları iyi işleri ele alarak zerre gibi dağılmış toza çevireceğiz ². (24) O gün Cennetliklerin en iyi karargâhları, en güzel istirahatgâhları bulunacak. (25) O gün, beyaz bulutla ³ gök yarılacak, melekler yere inecekler. (26) İşte o gün, hakiki mülk ⁴ yalnız esirgeyen Tanrı'nındır, o gün kâfirler hakkında güç bir gündür. (27 - 28 - 29) O gün,

zalim nedametinden ellerini ısırp diyecek ki: «— Keşke peygamberle beraber hak yolunu tutsaydım, eyvah bana! Ne olurdu da filânı dost edinmeseydim! * Bana Kur'an veya iman gelmişken o, beni ondan saptırdı. Şeytan insanı yalnız bırakır». (30) Peygamber dedi ki: «— Yâ Rab! Kavmim Kur'an'ı bırakıverdiler ⁵. (31) İşte biz bunun gibi ⁶ her peygambere günahkârlardan düşman yaptık, Rabbinin sana rehber, medetkâr olması elverir. (32) Kâfirler «— Kur'an ona toptan indirilmeliydi» dediler. Biz ise kalbini onunla takviye ⁷ için böyle bölük bölük indirdik, tane tane okuduk ⁸.

¹ Yahut melekleri görecekları gün günahkârlara müjde olunmaz. Onlarsa «— Allah'tan bu halin büsbütün men olunmasını isteriz» derler.

² Yani misafirlere ikram eylemek, akrabayı gözetmek, mazlûmlara yardım etmek gibi iyilikleri kabul etmeyeceğiz.

³ Veya bembeyaz bulutun çıkmasından dolayı.

⁴ Zeval bulmaz hakimiyet, saltanat-ı kahire.

⁵ Veya hezeyan saydılar.

⁶ Sana düşman kıldığımız gibi.

⁷ Nazmını ezberlemesini, mânasını anlamasını, ahkâmının zapt olunmasını, hüküm ve mesalihin tefasiline ıttıla olunmasını kolaylaştırmak için.

⁸ Veya âyet âyet ayırdık, birbirini ardınca yaptık. Azar azar okuduk.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾
 الَّذِينَ يُخَشِرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ سِمْكَاتُ
 وَأَصْلُ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ
 أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ
 كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَذَمِّنَا لَهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾ وَقَوْمُ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا
 الرُّسُلَ أَغْرَقْنَا هُمْ وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ آيَةٍ وَآعْتَدْنَا
 لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابًا لِّزَيْنٍ
 وَقَوْمًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكَذَّابَةٌ تَتَذَكَّرُ الْآلِ
 وَكَذَّابَةٌ تَتَذَكَّرُ الْآلِ ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا نُوحًا وَعِيسَى ابْنَ
 مَرْيَمَ مَطَرًا سَوَاءً أَلَمَ يَكُونُوا يَرُودُهَا مَلَكًا مُّقْتَصِدًا
 وَلَا يَزُجُّونَ فِيهَا مِنَّا شَرْكًا ﴿٤٠﴾ وَإِذَا رَأَوْكَ إِذَا بُعْثُوا لَكَ
 هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا
 عَنْ الْمَقَرَّةِ الْوَلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ
 يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَأَيْتَ مَنْ أَخَذَ
 إِلَهُهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

(33) velâ ye'tûneke bimeselin illâ ci'nâke bilhakki ve ahsene tefsîyrâ (34) elleziyne yuhşerûne alâ vücûhihim ilâ cehenneme ülâike şerrûn mekânen ve edallü sebiylâ (35) ve lekad âteynâ mûselkitâbe ve ce'alnâ ma'ahû ehâhû hârûne veziyrâ (36) fekulnezhebâ ilelkavmilleziyne kezzebû biâyâtinâ, fedemmernâhüm tedmiyrâ (37) ve kavme nûhın lemmâ kezzebûrusûle agraknâhüm ve ce'alnâhüm linnâsi âyeh, ve a'tednâ lizzâlimiyye azâben eliy mâ (38) ve âden ve semûde ve ashâberressi ve kurûnen beyne zâlike kesiyâ (39) ve küllen darabnâ lehül'emsâle ve küllen tebberrnâ tetbiyrâ (40) ve lekad etev alelkaryetilletiy ümtiret matarassev', efelem yekûnû yerevnehâ, bel kânû lâ yercûne nüşûrâ (41) ve iza re'evke in yettehîzûneke illâ hüzüvâ ehâzelleziy be'asallahü resûlâ (42) in kâde leyudillünâ an âlihedinâ lev lâ en saberrnâ aleyhâ, ve sevfe ya'lemûne hyne yerevnel'azâbe men edallü sebiylâ (43) ere'eyte menittehaze ilâhehü hevâh, efe'ente tekûnû aleyhi vekiyâ.

(33) Onlar, hakkında hiç bir misal ve itiraz ortaya koymadılar ki biz ona doğru bir cevap vermiş, en güzel bir surette tefsir ve izah etmiş olmayalım. (34) Onlar ki yüz üstü sürünerek Cehenneme kaldırılacaklardır. İşte onlar en kötü yerde bulunan, yoldan en ziyade çıkan kimselerdir. (35) * Biz Musa'ya Kitap vermiş, kardeşi Harun'u da ona vezir ve yardımcı yapmıştık. (36) Onlara «— Âyetlerimizi yalan sayan kavme giddin» demiştik. Bunlar tezkiplerinde ısrar ettiler. Biz de onları yaman bir tarzda yok ettik. (37) Nuh kavmini de paygamberlerini yalancı çıkardıkları zaman suda boğduk, onları nâs'a ibret kıldık. Zalimlere de acıklı bir azap hazırladık. (38) Âd'ı, Semud'u, Ress'ilileri ¹, bunların aralarında

yetişen çok insan tabakalarını da yok ettik. (39) Onların herbiri için kıssalar, misaller getirdik. Onların hepsini kırdık geçirdik. (40) * Onlar kötü yağmur yağan kasaba harabelerine uğramışlardı, onları görmüyorlar mı? Hayır, onlar yeniden dirilmeyi ummuyorlar. (41 - 42) Onlar seni görünce eğlenceye almaktan başka bir şey yapmazlardı: «— Allah'ın gönderdiği peygamber bu mu? Mâbutlarımızın ibadetinde sabır ve sebat göstermedik az kaldı bizi onların ibadetinden saptıracaktı» derlerdi. Onlar yakında azabı görecekları zaman yoldan sapanların kim olduğunu anlayacaklardır. (43) Hevesini mâbut edinen kimseyi görüp bildin mi? Onu bundan men edecek bir muhafız olabilir misin?

¹ Ress taş ile örülmüş kuyudur. Ressililer bir rivayete

göre Şuayb aleyhisselâmın kavmidir, ki putlara taparlardı.

(44) em tahsebü enne ekserihüm yes'-me'üne ev ya'kılûn, in hüm illâ kel'en'-âmi belhüm edallü sebiylâ (45) elem tere ilâ rabbike keyfe meddezzill, ve lev şâe lece'alehü sâkinâ, sümme ce'alneşsemse aleyhi deliylâ (46) sümme kabadnâhü ileynâ kabdan yesiyrâ (47) ve hüvelleziy ce'ale lekümülleyle libâsen vennevme sübâten ve ce'alennehâre nüşûrâ (48) ve hüvelleziy erselerriyâha büşren beyne yedey rahmetih, ve enzelâ minessemâi mâen tahûrâ (49) linuhiyye bihi belde-ten meyten ve nuskiyehü mimmâ halak-nâ en'âmen ve enâsiyye kesiyâ (50) ve lekad sarrafnâhü beynehüm liyezzekke-rû fe'ebâ ekserünnâsi illâ küfûrâ (51) ve lev şî'nâ lebe'asnâ fiy külli karyetin ne-ziyrâ (52) felâ tütrîlkâfiriyne ve câhid-hüm bihî cihâden kebiyrâ (53) ve hüvel-leziy mercelebahreyni hâzâ azbün fûrâ-tün ve hâzâ milhun üçâc, ve ce'ale bey-nehümâ berzehan ve hicren mahcûrâ (54) ve hüvelleziy halaka minelmâi be-şeren fece'alehü neseben ve sıhrâ, ve kâne rabbûke kadiyrâ (55) ve ya'büdüne min dünillâhi mâ lâ yenfe'uhüm ve lâ yadur-ruhüm ve kânelkâfirü alâ rabbihî zahiyrâ

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ كَرِهَهُمْ لِيَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا
كَلَامٌ تَعْمَرُ بِهِ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ۖ أَلَمْ تَرَى إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ
الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ لَنَنْبَغْنَا الشَّمْسُ عَلَيْهِ دَلِيلًا ۖ
ثُمَّ قَفْصْنَا لَهُ النَّيْأَ فَبَصَّيْنَا سِيرًا ۖ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الَّيْلَ لِيَأْسَ وَالتَّوْبَةَ سَبِيلًا ۖ وَجَعَلَ النَّهَارَ رَشُورًا ۖ وَهُوَ
الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۖ لِنُخْرِجَ بِهِ بَلَدَةً مَيْتًا وَنُنْفِئَهُ مِمَّا
خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِي كَثِيرًا ۖ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي بَيْنِهِمْ
آيَاتِكُمْ وَأَفَاءْنَا أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَكْفُرُونَ ۖ وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا
كُلَّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ۖ فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِرَجَاهَادٍ
كَبِيرٍ ۖ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا
مِلْحٌ أجاجٌ ۖ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا ۖ وَهُوَ
الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا جَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ
رَبُّكَ قَدِيرًا ۖ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا ۖ

(44) Yoksa onların pek çoğunu söz iştirir veya akli erer mi sanıyorsun? Onlar davar gibidirler. Belki onlardan daha şaşkındır. (45) Görmüyor musun ki Rabbin tan yeri ağarınca gölgeyi nasıl uzatmıştır. O, dileyeydi onu olduğu gibi yerinde bırakırdı ¹ sonra biz güneşi ona kılavuz yaptık ². (46) Sonra gölgeyi güneşin yükselmesiyle bize doğru azar azar çekti ³. (47) Geceyi sizin için örttü, uykuyu istirahatınıza sebep, gündüzü de maîşet uğrunda kalkılacak vakit yapan, O'dur. (48 - 49) Rahmeti eseri olan yağmurun önünde rüzgârı müjdeci gönderen O'dur. «— Kuru bir memle-kete ⁴ yeniden can verelim ve yarattıklarımızdan davarları, çölde bulunan birçok insanları suva-ralım» diye gökten tertemiz su indirdik. (50) * Biz onların nimetimizi hatırlamaları için yağmuru

aralarında ⁵ dolandırdık ⁶. Halbuki nâs'ın pek ço-ğu nankörlükten başka bir şey yapmadılar. (51) Biz, dileyeydik her bir kasabaya Allah azabıyla korkutucu peygamber gönderirdik ⁷. (52) Artık kâfirlere itaat etme. Onlara karşı Kur'an'ın hük-müyle olanca cihat ile cihatta bulun. (53) İki de-nizi ⁸ biri tatlı ve lezzetli, öbürü tuzlu ve acı ol-mak üzere birbirine yaklaştıran ⁹ her ikisi ara-sında manevî bir engel, geçilmez bir mania yapan O'dur. (54) İnsanı sudan yaratan, onların arasında hısımlık, damatlık yapan yine O'dur, senin Rab-bin hakkıyla kaadirdir. (55) Müşriklerse Allah'ı bırakarak kendilerine hiç bir menfaat ve mazarrat vermeyen şeylere taparlar, kâfir Rabbine karşı şeytana arka olmuştur.

¹ Güneş doğmazdı, daim gece kalırdı veya doğsa da ziyasız olurdu.

² Güneş olmasa gölge bilinmezdi.

³ Böylece nizam-ı âlem yolunda gidecek.

⁴ Veya ma'mure olmayan bir memlekete.

⁵ Muhtelif şekil ve miktarda yağmur yağdırdık.

⁶ Yahut bu sözü onların arasında Kur'an'da ve sair

Kütüb-ü İlâhiye'de tekrar ettik.

⁷ Senin şan ve celâlin için peygamberliği sana tahsis ettik.

⁸ İrmak ile aktığı denizi.

⁹ Veya karıştırıp birini diğerine taşıran veya her iki-sini, mecralarına akıtan.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۖ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۚ وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بُدْنُوبُ عِبَادِهِ خَيْرًا ۖ ۞ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسُبِّحْ خَيْرًا ۖ ۞ وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۖ ۞ تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ۖ ۞ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ۖ ۞ وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ۖ ۞ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ۖ ۞ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ۖ ۞ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ۖ ۞ وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ۖ ۞

(56) ve mâ erselnâke illâ mübeşşiren ve neziyrâ (57) kul mâ es'elüküm aleyhi min ecrin illâ men şâe en yettehize ilâ rabbihi sebiylâ (58) ve tevekkel alelhayyilleziy lâ yemûtü ve sebbih bihamdih, ve kefâ bihi bizünûbi ibâdihi habiyrâ (59) elleziy halakassemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ fiy sitteti eyyâmin süm-mestevâ alel'arşirrahmânü fes'el bihi habiyrâ (60) ve izâ kıyle lehümüscüdü lir-rahmâni kaâlû ve merrahmânü enescüdü limâ te'mürünâ ve zâdehüm nüfûrâ (61) tebârekelleziy ce'ale fiysemâi bürücen ve ce'ale fiyhâ sirâcen ve kameren müniyrâ (62) ve hüvelleziy ce'alelleyle vennehâre hılften limen erâde en yezzekkere ev erâde şükûrâ (63) ve ibâdürrahmânilleziyne yemşüne alel'ardı hevnen ve izâ hâtabehümülcâhilüne kaâlû selâmâ (64) velleziyne yebiytüne lirabbihim sücceden ve kıyâmâ (65) velleziyne yekuûlüne rabbenasrif annâ azâbe cehenneme inne azâbehâ kâne garâmâ (66) innehâ sâet müstekarren ve mukaâmâ (67) velleziyne izâ enfekuû lem yüsrifü ve lem yaktürü ve kâne beyne zâlike kavâmâ.

(56) Biz, seni yalnız müjdeleyici, Allah azabıyla korkutucu olarak gönderdik. (57) Onlara de ki infak ederek Rabbine yol edinmeyi istemekten başka peygamberliği tebliğ üzerine sizden hiç bir ücret istemiyorum. (58) Hiç ölmeyen, daima diri olan Tanrı'ya mütevekkil ol, O'na hamdederek tespih et ¹. O'nun, kullarının günahlarından haberdar olması elverir ². (59) O Tanrı ki gökleri, yeri ve aralarındakini altı günde yaratmış, sonra arş üzere şanı veçhile müstevi olmuştur. O esirgeyen Zat'tır ³. Sen onu agâh olandan sor ⁴. (60) Müşriklere esirgeyen Tanrı'ya secde edin denildiği zaman «— Esirgeyen nedir? Bize emrettiğin şeye secde mi edeceğiz» derler. Secde emri onların imandan nefretlerini artırmıştır. (61) Gökte

burçları yaratan, orada bir çırağ (güneş) ile geceye ışık veren bir ay yapan Zat'ın şanı pek yücedir. (62) Tanrı'nın san'atını hatırlamayı veya nimetine şükretmeyi isteyenler için geceyi, gündüzü birbiri ardınca yaratan O'dur. (63) Esirgeyen Zat'ın öyle kulları vardır ki onlar yeryüzünde tevazu vakar ile yürürler. Şayet onlara kendini bilmez kimseler söz atacak olurlarsa incitmeyecek cevap verirler. (64) Rableri için geceyi secde ve kıyam (namaz) içinde geçirirler. (65) «— Ey Rab-bimiz! Cehennem azabını bizlerden defet. Cehennem azabı daimî bir işkencedir» derler. (66) Çünkü o, ne fena karargâh ve ne fena ikametgâhtır. (67) Onlar mallarını harcettikleri zaman israfa, darlıkta bulunmayıp itidali iltizam ederler.

¹ Veya nimeti Bârl'ye şükrederek namaz kıl.

² Artık başkasına muhtaç olmazsın. O, onları lâyıkıyla cezalandırır.

³ Veya esirgeyen Tanrı arş üzerine şanı veçhile müs-

tevi olmuştur.

⁴ Esirgeyenî, zikrolunanı yaratmayı, istiva sıfatını Al-lah'tan veya Cibril Eminden sor ki hakikatı bildirsin.

(68) velleziyne lâ yed'ûne ma'allahi ilâhen âhare ve lâ yaktülûnennefselletiy harremallahü illâ bilhakkı ve lâ yeznûn, ve men yef'al zâlike yelka esâmâ (69) yudâ'af lehül'azâbü yevmelkıyâmeti ve yahlüd fiyhi mühânâ (70) illâ men tâbe ve âmene ve amile amelen sâlihan feülâike yübeddilullahü seyyiâtihim hasenât, ve kânallahü gafûren rahıymâ (71) ve men tâbe ve amile sâlihan feinnehü yetûbü ilallahi metâbâ (72) velleziyne lâ yeşhedûnezzûre ve izâ merrû billagvi merrû kirâmâ (73) velleziyne izâ zükkirû biâyâti rabbihim lem yahırrû aleyhâ summen ve umyânâ (74) velleziyne yekuûlûne rabbenâ heblenâ min ezvâcinâ ve zürriyyâtinâ kurrete a'yünin vec'alnâ lilmüttekıyne imâmâ (75) üläike yüczvenelgurfete bimâ saberû ve yülekkavne fiha tahıyyeten ve selâmâ (76) hâlidıyne fiyhâ, hasünet müstekarren ve mukaâmâ (77) kul mâ ya'beu biküm rabbiy lev lâ dü'auküm, fekad kezzebtüm fesevfe ye-kûnü lizâmâ.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ
النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَلِكَ يَلْعَنَ إِنَّا مَّا نُنْضِئُ عَفْوَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَنَجْزِي فِيهِ مَنْ مَنَّا إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا
صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ
يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا وَالَّذِينَ لَا يَمْنَهُوا الزُّورَ وَإِذَا
مُرُوا بِاللَّعْنَةِ مَرَّو كَرَامًا وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِآيَاتِ
رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا وَالَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ
وَأَجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا أُولَئِكَ نُجْزِيهِمْ أَجْرَهُمْ بِمَا
صَبَرُوا وَيُلْقُونَ فِيهَا بَحْرًا وَنَارًا وَالَّذِينَ فِيهَا
حَسَنَاتٌ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا قُلْ مَا يَعْبُؤُكُمْ رَبِّي
لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا

سُورَةُ الْفُرْقَانِ مَكِّيَّةٌ مكية

(68) Allah ile beraber başka bir mâbuda tapmazlar, Allah'ın öldürmesini haram kıldığı şahsı bi-hakkın öldürmeden başka hiç bir suretle öldürmezler, zina etmezler. Bu kötülükleri yapan cezasını çeker. (69) Kıyamet günü onun azabı kat kat olur. Orada hor olarak daim kalır. (70) Tövbe edip iman eden ve iyi amel işleyen kimseler başka. İşte Allah bunların kötülüklerini iyiliklerle değiştirir. Allah yarlıgayandır, bağışlayandır. (71) Her kim tövbe eder ve iyi amel işlerse Allah'a, sevap ve mükâfatına nâil olarak döner ¹. (72) O kullar yalan yere şehadet etmezler, münasebetsiz şeylerin önünden geçince âlicenap davranırlar. (73) Onlara Rablerinin âyetleri yâdedildiği vakit

ona sağırlar, körler gibi kapanmazlar, bilâkis can kulağıyla dinlerler, kalb gözü ile görürler de öyle kapanırlar. (74) Onlar «— Ey Rabbimiz! Bize zevcelerimizi, çocuklarımızı, öyle bahşet ki onlarla gözlerimiz aydın olsun ², biri hayır hususunda sakınanlara pişüva kıl» derler. (75 - 76) İşte bunlar sabırlarından dolayı Cennet çardağı ile mükâfat olunacaklar; orada ihtiram ile, selâm ile karşılanacaklar ve orada daim kalacaklar. O, ne güzel karargâh, ne güzel ikametgâhtır. (77) Onlara de ki sizin ibadetiniz ³ olmasa Rabbimin yanında ne kıymetiniz olur! Siz tevhidi yalan saydınız. Artık bunun cezası yakında yakanıza yapışacaktır.

¹ Veya Allah'ı kendisinden hoşnut ederek döner.

² Yani onları salih, öyle mütteki kıl ki biz de onları

öyle görerek sevinelim.

³ Veya imanınız, şükürünüz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 طَسْمَ ۖ إِنَّكَ إِنَّا إِلَهٌ لِّكَ يَا إِلَهِي ۖ لَعَلَّكَ تَجْعَلُ لَنَا آيَةً ۖ فَطَلَّكَ
 يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۖ إِنَّ نَسْأَلُكَ عَلَيْهِمْ مِنْ السَّمَاءِ آيَةً فَطَلَّكَ
 أَعْنَاهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ۖ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرِ الْمُرْسَلِ مُجَدِّدٍ
 إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ۖ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَاءَ لِهِمْ أَسْنُوًا ۖ مَا
 كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ بَدَّلْنَا فَيَافٍ مِنْ كُلِّ
 رَوْحٍ كَرِيمٍ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۖ
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَكُنُوزِ الْعَزْمِ ۖ وَإِذَا نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَتِ
 الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۖ قَوْمِ فِرْعَوْنَ لَا يَسْتَقِئُونَ ۖ قَالَ رَبِّ انِّي
 أَخَافُ أَنْ يَكْذِبُونَ ۖ وَبَصِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسِيَّ إِلَّا
 فَأَرْسِلُ إِلَىٰ هَرُونَ ۖ وَلَمْ عَلَ دَنْبٌ فَخَافُوا أَنْ يَقْتُلُوهُ ۖ قَالَ
 كَلَّا فَاذْهَبَا يَا بَنِيَّ إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَعِينُونَ ۖ فَأَتَا فِرْعَوْنَ
 فَقَوْلًا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِيَّ إِسْرَءِيلَ ۖ
 قَالَ لَمْ نَرْبِكَ فَيَسْ وَلَيْدًا وَلَكَيْتَ فَيَا مِنْ عَمَلِكِ سَبِينَ ۖ
 وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكَ الْتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۖ

SÛRETÜŞŞUARÂ

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) tâ sîn mîm (2) tilke âyâtülkitâbil-mübiyn (3) le'alleke bâhı'un nefseke ellâ yekûnû mü'miniyn (4) in neşe' nünezzil aleyhim minessemâi âyeten fezallet a'-nâkühüm lehâ hâdı'yn (5) ve mâ ye'tiyhim min zikrin minerrahmâni muhdesin illâ kânû anhü muğridiyn (6) fekad kezzebû feseye'tiyhim enbaü mâ kânû bihi yestehziün (7) evelem yerev ilel'ardı kem enbetnâ fiyhâ min külli zevcin keriyim (8) inne fiy zâlike le'âyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (9) ve inne rabbeke lehüvel'azizürrahîm (10) ve iz nâdâ rabbüke mûsâ eni'tilkavmezzâli-miyn (11) kavme fir'avn, elâ yettekuün (12) kaâle rabbi inniy ehâfü en yükezzibün (13) ve yadiyku sadriy ve lâ yentaliku lisâniy fe'ersil ilâ hârûn (14) ve lehüm aleyye zenbün fe'ehâfü en yaktülün (15) kaâle kellâ, fezhebâ biâyâtinâ innâ ma'aküm müstemi'ün (16) fe'tiyâ fir'avne fekuülâ innâ resülû rabbil'alemiyn (17) en ersil ma'anâ beniy isrâiyl (18) kaâle elem nürabbike fiynâ veliyden ve lebiste fiynâ min umurike siniyn (19) ve fe'alte fa'letekelletiy fe'alte ve ente minelkâfiriyn.

ŞUARÂ VEYA «TA SİN MİM» SÛRESİ ^[1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Tâ, sîn, mîm. (2) Bu, apaşıkâr olan ² Kitabın âyetleridir. (3) Onlar iman getirmeyecekler diye kendini telef mi edeceksin? ³. (4) Biz, dileseydik onlara gökten onları zelil edecek bir alâmet indirdik de onlar ona boyun eğerek münkat olurlardı ⁴. (5) Onlara esirgeyen Zat tarafından yeniden nasihatı ⁵ müşir bir âyet gelmez ki onlar ondan döneklik etmesinler. (6) Artık onlar Kur'an'ı yalan saydılar. Onlar, yakında eğlenceye aldıkları azap haberlerini alacaklardır. (7) Onlar, yere bakmıyorlar mı ki orada her bir sıfattan nice menfaatli, âlâ nebatlar yarattık. (8) İşte bunda kudret ve Hikmet-i Bâri'ye ait bir alâmet vardır. Halbuki onların pek çoğu mümin değillerdir ⁶. (9) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (10 -

11) Hani Rabbin Musa'ya «— Zalim kavme Firavun kavmine var, onlar daha sakınmayacaklar mı ki başkalarına tapıyorlar?» diye sur-i nida etmişti. (12 - 13 - 14) Musa özüre başladı da dedi ki «— Yâ Rab! Korkarım ki onlar beni yalana çıkarırlar. Bundan içim darlaşır, dilim söylemez olur. Artık Harun'a Cibri'l'i gönder ⁷. Onlarca benim bir kabahatım ⁸ vardır, korkarım ki ona bedel beni öldürürler. (15) Allah buyurdu «— Hayır hayır, seni öldüremezler, ikiniz birlikte mucizelerimizle gidin. Biz sizinle beraberiz. Aranızdaki sözleri iştiriz. (16) Firavun'a varın, ona deyin ki bizler âlemlerin Rabbi olan Zat'ın peygamberiyiz, (17) İsrail oğullarını bırak da bizimle beraber gitsinler». (18) Firavun onu tanıdıktan sonra dedi ki «— Biz, seni küçük bir çocukken aramızda büyütmedik mi? İçimizde hayli sene ömür geçirmedi mi? (19) Yapacağımı da yaptın ⁹, sen nankörlerdensin».

¹ Mekke'de nâzil olmuş (227) âyettir.² Sıhhati, mucizesi aşıkâr olan, hakkı bâtıldan ayıran.³ Yani kendine acı.⁴ Veya başları veya bölük bölük halk sana inkıyada gelirlerdi.⁵ Veya tenbih-i hükmü müşir.⁶ İman etmeyecekleri ilm-i ezeli ile malûm olmakla böyle irat olunmuştur.⁷ Yani Harun'a peygamberlik ver, onu bana arkadaş kıl.⁸ Çünkü kıptiyi öldürmüştüm.⁹ Yani bir kıptiyi öldürdün.

(20) kaâle fe'altühâ izen ve ene minad-dalliyn (21) feferertü minküm lemmâ hıftüküm fevehebeliy rabbiy hükmen ve ce'aleniy minelmürseliyn (22) ve tilke ni'metün temünnühâ aleyye en abbedte beniy isrâiyl (23) kaâle fir'avnü ve mâ rabbül'âlemiyn (24) kaâle rabbüsemâvâtî vel'ardı ve mâ beynehümâ, in küntüm mûkınıyn (25) kaâle limen havlehû elâ testemi'ün (26) kaâle rabbüküm ve rabbü âbâikümül'evveliyn (27) kaâle inne resûlekümülleziy ürsile ileyküm lemeccnün (28) kaâle rabbülmeşrikı vel-mağribi ve mâ beynehümâ, in küntüm ta'kilün (29) kaâle leinittehazte ilâhen gayriy le'ec'alenneke minelmescüniyn (30) kaâle evelev ci'tüke bişey'in mübiyn (31) kaâle fe'ti bihi in kunte minessâdikıyn (32) fe'elkaâ asâhü feizâ hiye sü'bânün mübiyn (33) ve neze'a yedehü feizâ hiye beydâü linnâzirıyn (34) kaâle lilmelei havlehû inne hâzâ lesâhürün aliym (35) yürıydü en yuhriceküm min ardıküm bisıhrihi femâ zâte'mürün (36) kaâlû ercih ve ehâhü veb'as fiylmedâini hâsiriyn (37) ye'tüke biküllı sehharin aliym (38) fecümü' asseharetü limiykaâti yevmin ma'lûm (39) ve kıyle linnâsi hel entüm müctemi'ün.

قَالَ فَعَلْنَا إِذَا وَانَا مِنَ الْغَالِبِينَ ۖ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُمْ
فَوَهَبْتُ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۖ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ
تَمُنَّهَا عَلَىٰ أَنْ عِبَدْتَ تَجَارِئُ إِسْرَائِيلَ ۖ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ
الْعَالَمِينَ ۖ قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ
مُقِيمِينَ ۖ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْمَعُونَ ۖ قَالَ رَبِّكُمْ وَرَبُّ
آبَائِكُمْ الْأَوَّلِينَ ۖ قَالَ إِنْ رَسُولُكُمْ أَلَّا يُرْسِلَ إِلَيْكُمْ
لَجُؤُونَ ۖ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ۖ قَالَ لِمَنْ أَخَذْتَ الْمَاءَ غَيْرِي لِأَجْعَلَكَ
مِنَ السَّجِينِينَ ۖ قَالَ أَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ ۖ قَالَ فَأَيُّ
يَدٍ أَنْ كُنْتُ مِنَ الصَّادِقِينَ ۖ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ
مُبِينٌ ۖ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ۖ قَالَ
لِلْمَلِكِ حَوْلَهُ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ۖ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ فَاذْأَنُورُونَ ۖ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَحَاةَ وَأَبْعَثْ
فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ۖ يَا لَوْلَا كُلُّ شَيْءٍ عَلَيْهِ ۖ فَجَمَعَ السَّمِيرَ
لِمِقَاتٍ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ۖ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ نَجْتَعُونَ ۖ

(20) Musa dedi: «— Ben onu yaptığım zaman cahildim ¹, (21) Sizden korktum da kaçtım. Rab-bim bana hikmet ² bahşetti, beni peygamberlerden kıldı. (22) Bunu, bana minneti iktiza eder bir ni-met sayıyorsan o da İsrail oğullarını kendine köle yapmandan dolayıdır ³. (23) Firavun dedi ki «— Âlemlerin Rabbi dediğin nedir?» (24) Musa dedi ki: «O göklerin, yerin ve aralarında olanla-rın Rabbidir. Yakinen bilerseniz ona inanırsınız». (25) Fir'avun, etrafında bulunanlara «— İştimi-yor musunuz?» ⁴ dedi. (26) Musa «— O, hem sizin Rabbiniz, hem evvel geçen atalarınızın Rab-bidir» dedi. (27) Firavun istihza ile «— Size gön-derilen peygamberiniz mutlak ne dediğini bilmez bir delidir» dedi. (28) Musa eğer aklınız olsaydı O, mağrik'in mağrib'in ve aralarında bulunanla-rın Rabbidir, derdiniz.» (29) Firavun «— * Ben-den başka mâbut edinirsen seni zindanda mah-

puslar arasına atarım» dedi. (30) Musa: «— Sana apaşikâr bir mucize getirsem yine beni zindana atar mısın?» dedi. (31) Firavun «— Gerçek söy-liyorsan haydi onu getir» dedi. (32) Bunun üze-rine Musa esasını bıraktı. Asa hemen apaşikâr bü-yük bir yılan oldu. (33) Musa elini koltuğu altın-dan çıkardı, eli derhal temaşa edenlerin gözlerini kamaştıracak surette bembeyaz oldu. (34 - 35) Firavun etrafında bulunan ileri gelenler dedi ki: «— Bu gayet usta bir büyücüdür. Büyüsüyle sizi toprağınızdan çıkarmak istiyor, bu bapta ne buyu-rursunuz?» (36 - 37) Onlar şöyle dediler: Onun ve kardeşi hakkında verilecek kararı şimdilik te-hir et ⁵. Şehirlere zabıta gönder de sana gayet usta büyücülerin hepsini toplayıp getirsinler. (38) Bunun üzerine büyücüler malûm bir günün ⁶ mu-ayyen bir vaktinde ⁷ toplandılar. (39) Halka Fira-vun tarafından dendi: «— Toplandınız mı? ⁸

¹ Veya onu hata ile işlemiştim.

² Nübüvvet veya alem ve fehim.

³ Yani İsrail oğullarını köle kıldığın için oğlanlarını öldürdün, beni öldürmemek için deryaya attılar, oradan sa-na götürdüler. Yoksa beni büyütmezdin de bu bana nimet olmazdı veya İsrail oğullarını köle kılmaklığın ile bunu bana minneti muktezi bir nimet mi sayıyorsun?

⁴ Ben ne soruyorum, o ne cevap veriyor; ben hakikat-

ten soruyorum, o bana ef'alinden bahsediyor. Musa Aley-hisselâm hakikatinden suali abes, boş bulmakla ef'aliyle cevap vermiştir.

⁵ Veya onları hapset.

⁶ Şenlik gününün.

⁷ Kuşluk vaktinde.

⁸ Şehir halkı gecikmekle, onlara siz de büyücülerin bulunduğu yerde toplanın dendi.

لَعَلَّانَتَّبِعَ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ۖ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِن لَّنَا أَجْرٌ إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۖ قَالَ نَعَمْ
وَإِن كُمْ إِذْ كُنَّا الْفَرِيقَيْنِ ۖ قَالَ لَهُمُ مُوسَى الْقَوَامُ إِنَّمَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ۖ
فَالْقَوَامُ جِبَالُهُمْ وَعَصِيَّتُهُمْ وَقَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَفَرِعْوَنَ إِنَّا لَنَحْنُ
الْغَالِبُونَ ۖ قَالَ لِي مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۖ
فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاحِدِينَ ۖ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ رَبِّ
مُوسَى وَهَارُونَ ۖ قَالَ آمَنْتُمْ لَكُمْ أَذْنًا لَّكُمْ أَن تَكْفُرُوا
الَّذِينَ عَلِمُوا السَّحَرَةَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا تَقْطَعُ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلُكُمْ
مِنْ خِلَافٍ وَلَا تَصِلَتْكُمْ أَصْحَابُكُمْ ۖ قَالُوا الْأَصْحَابُ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا
مُنْقَلِبُونَ ۖ إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا إِن كُنَّا
الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعَبَادِي أَنْكَرُ مُتَّبِعُونَ ۖ
فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ۖ إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ
قَلِيلُونَ ۖ وَإِنَّهُمْ لَلْعَاطِفُونَ ۖ وَإِنَّا لَجَمْعٌ هَادِرُونَ ۖ
فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۖ وَكُنُوزٍ وَمَقَارٍ كَرِيمٍ ۖ
كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ۖ فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ۖ

(40) le'alenâ nettebi'usseharete in kânû hümülgaâlibiyn (41) felemmâ câesseharetü kaâlû lifir'avne einne lenâ le'ecren in künnâ nahnülgaâlibiyn (42) kaâle ne'am ve inneküm izen leminelmukarreb- biyn (43) kaâle lehüm mûsâ elkuû mâ entüm mülkuûn (44) fe'elkav hıbâlehum ve ısıyyehüm ve kaâlû bi'izzeti fir'avne innâ lenahnülgaâlibün (45) fe'elkaâ mûsâ asâhü feizâ hiye telkafü mâ ye'fikûn (46) feülkiyessesharetü sâcidiyn (47) kaâlû âmennâ birabbil'âlemiyn (48) rabbi mûsâ ve hârûn (49) kaâle âmentüm lehü kable en âzene leküm, innehü lekebiyrükümülleziy allemekümüssıhr, felesevfe ta'lemûn, leükattı'anne eydiyeküm ve ercülekküm min hılâfin ve leüsallibenneküm ecma'ıyn (50) kaâlû lâ dayre innâ ilâ rabbınâ münkalibûn (51) innâ natma'u en yagfirelenâ rabbünâ hatâyânâ en künnâ evvelelmü'miniyn (52) ve evhaynâ ilâ mûsâ en esri bi'bâdiy inneküm müttebe'ûn (53) fe'ersele fir'avnü fiyl-medâini hâşiriyn (54) inne hâülâi leşir-zimetün kaliylûn (55) ve innehüm lenâ legaâizûn (56) ve innâ lecemiy'un hâzi-rûn (57) feahrecnâhüm min cennâtın ve uyûnin (58) ve künûzin ve makaâmin keriyın (59) kezâlik, ve evresnâhâ beniy isrâiyl (60) fe'etbe'ühüm müşrikiyn.

(40) Umarız ki büyücüler üstün çıkarlar da biz büyücülere tâbi oluruz» ¹. (41) Büyücüler gelince Firavun'a «— Eğer biz üstün çıkarsak bize mü-kâfat var mıdır?» dediler. (42) Firavun «— Hay-hay, bundan başka siz benim mukarreplerim ha-deme-i hassam sırasına da geçeceksiniz» dedi. (43) Musa büyücülere: «— Ne bırakacaksınız bı-rakın» dedi. (44) Onlar iplerini, değneklerini bı-raktılar. «— Firavun'un şan ve şevketi hakkı için bizler mutlak üstün çıkacağız» dediler. (45) Mu-sa da esasını bıraktı. Hemen asa büyücülerin uy-durma takımlarını yuttu. (46 - 47 - 48) Bu hâle karşı büyücüler derhal yüz üstü düşüp secdeye kapandılar. «— Bizler âlemin Rabbine, Musa'nın ve Harun'un Rabbine iman getirdik» dediler. (49) Firavun onlara dedi: «— Ben size izin ver-medeyim evvel ona iman ettiniz. Çünkü o, size bü-yücülüğü öğreten büyük üstadınızdır. Yakında ce-

zanızı göreceksiniz. Sizin ellerinizi, her biri bir yanda olarak keseceğim, topunuzu asacağım». (50) Onlar dediler ki: «— Ne beis var. Çünkü biz Rabbimize döneceğiz, (51) İttibaından ilk imana geldiğimiz için, Rabbimizin günahlarımızı yarlıgamasını umuyoruz.» (52) Biz Musa'ya «— Kullarım ile gece Mısır'dan çık, git; çünkü takip olunacaksınız» diye vahiy ettik. (53 - 54 - 55 - 56) Firavun şehirlere, asker toplayacak za-bıta gönderdi ve şöyle emretti: «— Bunlar az bir bölüktür. Bunlar bizi öfkelen-dirmişlerdir, biz ise uyanık ² bir cemaatız». (57 - 58) Biz de Firavun-cuları bahçelerinden, pınarlarından, altın gümüş hazinelerinden, âlâ yerlerden ³ çıkardık. (59) On-ları böylece çıkardık ⁴. Bunları da İsrail oğulları-na miras verdik. (60) Artık Firavuncular şark ta-rafına dönerek İsrail oğullarının ardına düştüler ⁵.

¹ Yani Musa'ya tâbi olmayın.

² Veya harp aletleriyle teçhiz olunmuşuz.

³ Büyüklerin meclislerinden veya minberlerden veya

âlâ kâşânelerden.

⁴ Veya mes'ele böyle oldu.

⁵ Veya güneş doğarken onlara yetiştiler.

(61) felemmâ terâelcem'âni kaâle ashâbü mü'sâ inna lemüdre-kûn (62) kaâle kellâ, inne ma'ye rabbiy seyhdiyn (63) fe'ev-haynâ ilâ mü'sâ enıdrıp bi'asâkelbahr, fenfelekâ fekâne küllü fırkın kettavdil'azıym (64) ve ezlefnâ semmel'âhariyn (65) ve enceynâ mü'sâ ve men ma'ahû ec-ma'ıyn (66) sümme agraknel'ahariyn (67) inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (68) ve inne rab-beke lehüvel'aziyzürrahıym (69) vetlü aleyhim nebe'e ibrahıym (70) iz kaâle liebiyhi ve kavmihi mâ ta'büdün (71) kaâlû na'büdü asnâmen fenezallüle-hâ âkifiyn (72) kaâle hel yesme'üneküm iz ted'ün (73) ev yenfe'üneküm ev yadur-rün (74) kaâlû bel vicednâ âbâenâ ke-zâlike yef'alün (75) kaâle efere'eytüm mâ küntüm ta'büdüne (76) entüm ve âbâü-kümü'l'akdemün (77) feinnehüm adüv-vün liy illâ rabbel'âlemiyn (78) elleziy halakaniy fehüve yehdiyn (79) velleziy hüve yut'imüniy ve yeskıyn (80) ve izâ marıdtü fehüve yeşfiyn (81) velleziy yü-miytüniy sümme yuhiyn (82) velleziy atma'u en yağfire liy hatıy'etiy yevmed-diyn (83) rabbi heb liy hükmen velhık-niy bissâlihıyn.

فَلَمَّا رَأَى الْجَمْعَانَ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَنَدْرِكُونَ ۖ قَالَ كَلَّا ۚ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۖ فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنَاضْرِبْ بِعَصَاكَ الْجَبْرَاقَ فَتَنَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فَرَقٍ كَالطُّودِ الْعَظِيمِ ۖ وَأَنزَلْنَا نَمَّ الْآخِرِينَ ۖ وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ۖ ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهْوَ الْغَرِبِ الرَّحِيمُ ۖ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ۖ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ۖ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظُلُّ لَهَا عَاكِفِينَ ۖ قَالَ هَلْ تُنِيعُونَكُمْ أَوْ يُنِيعُونَكُمْ أَوْ يُضْرِبُونَ ۖ قَالُوا بَلَىٰ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۖ قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ۖ أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ أَلاَ تَقْدُمُونَ ۖ فَاتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً مِّن دُونِ اللَّهِ الَّذِينَ يَخْلُقْنَ فَهُمْ يَحْيُونَ ۖ وَالَّذِي هُوَ يُطِيعُنِي وَيَسْتَفِينُ ۖ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينُ ۖ وَالَّذِي يُمِثُّنِي ثُمَّ يُحْيِينُ ۖ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ۖ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ۖ

(61) Vaktaki iki toplu asker birbirini gördü. Mu-sa'nın arkadaşları «— İşte yakalandık» dediler. (62) Musa «— Hayır hayır, yakalanmazsınız, Rabbin benimle beraberdir. Bana necat yolunu gösterecektir» dedi. (63) Bunun üzerine biz Mu-sa'ya «— Asanla denize vur, diye vahiy ettik» o da vurdu. Deniz yarıldı, suyun her bir parçası koca bir dağ gibi oldu. (64) Öbürlerini de oraya yaklaştırdık ¹. (65) Musa ve beraberinde olanların hepsini kurtardık. (66) Sonra öbürlerini suda boğduk. (67) İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki Firavuncuların pek çoğu Musa'ya iman etmemişlerdi. (68) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (69) Müşriklere İbrahim'in haberini beyan et. (70) Hani o babasına ve kavmine «— Neye tapıyorsunuz?» demişti. (71) Onlar «— Biz putlara tapıyoruz, onlara tapmakta devam eder dururuz» dediler. (72) İbrahim dedi ki

«— Onları çağırdığınız zaman çağırmanızı işitiyorlar mı? (73) Yahut size menfaat veya mazar-rat veriyorlar mı?» (74) Onlar «— Hayır, biz babalarımızı böyle yapıyor bulduk» dediler. (75 - 76) İbrahim dedi ki: Sizlerin ve evvelki babalarınızın neye taptuklarınızı düşündünüz, taşındınız da gereği gibi bildiniz mi? (77) «— İşte o putlar benim düşmanımdır, onlara tapmam. Yalnız âlemlerin Rabbi, benim mâbudumdur, yarımdır. (78) Beni yaratan, beni doğru yola götüren de O'dur. (79) Bana yediren, içiren de O'dur. (80) Hastalandığım zaman bana O şifa verir. (81) Beni öldürecek, sonra diriltecek O'dur. (82) Ceza gününde hatalarımın yarlıganmasını umduğum Zat, yine O'dur. (83) Yâ Rab! Bana hikmet bahşeyle, beni sulâha, peygamberler zümresine ilhak et ².

¹ Veya deniz kenarında topladık.

² Bana ilimde kemâl verdiğin gibi, amelde de kemâl ver.

وَأَجْعَلْ لِّسَانَ صَديقٍ فِي الْآخِرِينَ ۝ وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
النَّعِيمِ ۝ وَأَغْفِرْ لِي ذُنُوبِي ۝ وَأَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ۝ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۝ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللهِ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ۝ وَأَنْ لَفَتْ الْجَنَّةُ لِلنَّعِيمِينَ ۝ وَبُرْزُخُ الْجَحِيمِ لِلْغَاوِينَ ۝
وَقِيلَ لَهُمْ إِنَّمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ۝ مِنْ دُونِ اللهِ هَلْ يَنْصُرُوكُمْ
أَوْ يَنْصُرُونَ ۝ فَكَيْفَ يُؤْفِكُهُمْ وَأَلْفَاؤُهُمْ ۝ وَجُودُ
إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ۝ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ۝ فَاللهُ إِنْ كُنَّا
لِفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝ إِذْ سَأَلْتُمْ رَبَّ الْعَالَمِينَ ۝ وَمَا أَصَلْنَا إِلَّا
الْجُحُومَ ۝ قَالَتْ مَنْ شَافِعِينَ ۝ وَلَا صِدْقَ فِي جَمِيعٍ ۝ فَلَوْ
أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ فَتَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ وَإِنَّ رَبَّكَ لَكَلِمٌ عَرِيزٌ رَاحِمٌ ۝ كَذَبَتْ قَوْمُ
نُوحٍ الْإِسْلَامَ ۝ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝ إِنِّي كُنْتُ
رَسُولٌ أَمِينٌ ۝ فَاتَّقُوا اللهَ وَأَطِيعُوا ۝ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَعْرَجْتُ ۝ إِنَّ رَبِّي لَكَلِمٌ عَالِمٌ ۝ فَاتَّقُوا اللهَ
وَأَطِيعُوا ۝ قَالُوا أَنْتُمْ مِنْكُمْ لَكُمْ وَاتَّبِعْكَ الْآزْدَلُونَ ۝

(84) vec'al liy lisâne sıdkın fiyl'âhıriyn
(85) vec'alniy min vereseti cennetinna'.
ıym (86) vagfir liebiy innehi kâne mi-
neddâliyn (87) ve lâ tuhziniy yevme
yüb'asûn (88) yevme lâ yenfa'u mâlûn
ve lâ benûn (89) illâ men etallahe bikal-
bin seliym (90) ve üzlifetilcennetü lil-
müttekıyn (91) ve bürrizetilcahiymü lil-
gaâviyn (92) ve kıyle lehüm eyne mâ
küntüm ta'büdüne (93) min dūnillâh,
hel yensurūneküm ev yentasırūn (94)
fekübübü fiyhâhüm velgaâvüne (95) ve
cünüdü ibliyse ecme'ün (96) kaâlû ve
hüm fiyhâ yahtesimüne (97) tallâhi in
kunnâ lefiy dalâlin mübiynin (98) iz nü-
sevvıyküm birabbil'âlemiyn (99) ve mâ
edallenâ illelmücrimûn (100) femâ lenâ
min şâfi'ıyne (101) ve lâ sadıykın ha-
miym (102) felev enne lenâ kerreten fe-
neküne minel mü'miniyn (103) inne fiy
zâlike leâye, ve mâ kâne ekserühüm
mü'miniyn (104) ve inne rabbeke lehü-
vel'aziyyzürrahiym (105) kezzebet kavmü
nühinilmürseliyn (106) iz kaâle lehüm
ehühüm nühün elâ tettekuün (107) inniy
leküm resûlün emiyn (108) fettekullahe
ve etiy'ün (109) ve mâ es'elüküm alevhi
min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyn
(110) fettekullahe ve etiy'ün (111) kaâlû
enü'minü leke vettebe'akel'erzelün.

(84) Sonra gelenler arasında beni iyi namlı yap ¹.
(85) Beni halis nimetli Cennetin varislerinden ey-
le. (86) Babamı da yarlığa; çünkü o sapıklardan-
dı. (87) Beni, halkın kaldırıldıkları gün rüsvay
etme. (88) O gün ki ne mal, ne oğul fayda ver-
mez. (89) Ancak Allah'a temiz bir kalb ile gelen
kimseye fayda verir. (90) O gün Cennet sakınan-
lara yaklaştırılır ². (91) Cehennem de azgınlara
gösterilir. (92 - 93) Onlara denilir ki «— Allah'ı
bırakarak taptıklarınız şimdi nerede? Onlar size
yardım edebiliyorlar mı? Yahut kendilerini kurtar-
abiliyorlar mı? ³.» (94 - 95) Putlar da, azgınlar
da, bütün İblis askerleri de hep üst üste, tepe tak-
la Cehenneme yuvarlanırlar. (96) Onlar Cehen-
nemdeyken kavgaya tutuşurlar da şöyle derler.
(97 - 98 - 99) Tanrı'ya ant olsun ki bizler bir sa-
pıklık içindeydik. Sizi âlemlerin Rabbiyle beraber
tutuyorduk. Bizi ancak günahkârlar saptırmışlar-

dı»; (100 - 101 - 102) «— Bugün bize şefa'at ede-
cek kimsemiz yok, candan bir dostumuz yok. Ne
olurdu! Bir kere daha dünyaya dönseydik de mü'-
minlerden olsaydık!» (103) İşte bunda bir ibret
vardır. Halbuki onların çoğu İbrahim'e iman et-
memişlerdi. (104) Yegâne galip olan, bağışlayan,
senin Rabbindir. (105) Nuh kavmi gönderilen pey-
gamberleri ⁴ yalana çıkarmışlardı. (106 - 107) Ha-
ni kardeşleri Nuh onlara demişti: «— Sakınma-
yacak mısınız? Ben, sizin için emin bir peygam-
berim»; (108 - 109 - 110) «— Artık Allah'tan
sakının, bana da tevhit ve ta'at hakkındaki emri-
me itaat edin, bu dâvetime mukabil sizden hiç bir
ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlem-
lerin Rabbine düşer. Artık Allah'tan sakının, ba-
na da itaat edin». (111) Onlar şöyle dediler:
«— Biz sana inanır mıyız? Halbuki sana tâbi olan-
lar esâfil takımıdır».

¹ Kabul-ü âmmeye mazhar kıl, hakkıyla iyi bir lisan
kullansınlar.

² Cenneti görerek sevinirler.

³ Veya öc alabilirler mi ki işlerine yarasın.

⁴ Bir peygamberi yalana çıkarmak bütün peygamber-
leri yalana çıkarmak demektir.

(112) kaâle ve mâ ilmiy bimâ ya'melûn (113) in hısâbühüm illâ alâ rabbiy lev teş'urûn (114) ve mâ ene bitâridilmü'miniy (115) in ene illâ neziyrûn mübiy (116) kaâlû lein lem tentehi yâ nûhu le tekûenne minelmercümiy (117) kaâle rabbi inne kavmiy kezzebûn (118) feftah beyniy ve beynehüm fethan ve necciniy ve men me'ye minel mü'miniy (119) fe'enceynâhü ve men ma'ahü fiylfülkil-meşhûn (120) sümmе agraknâ ba'dül-bâkiy (121) inne fiy zâlike leâyet, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniy (122) ve inne rabbeke lehüvel'aziyyürrahıym (123) kezzebet âdünilmürseliyy (124) iz kaâle lehüm ehûhüm hûdün elâ tetteku-ûn (125) inniy leküm resûlün emiyy (126) fettekullahe ve etiy'ûn (127) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyy (128) etebnûne biküllü riyy'ın âyeten ta'besûn (129) ve tettehi-zûne masâni'a le'alleküm tahlüdün (130) ve izâ betastüm betastüm cebbâriyy (131) fettekullahe ve etiy'ûn (132) vette-kulleziy emeddeküm bimâ ta'lemûn (133) emeddeküm bien'âmin ve beniyye (134) ve cennâtin ve uyûn (135) inniy ehâfû aleyküm azâbe yevmin aziym (136) kaâlû sevâün aleynâ eve'azte em lem tekûn minelvâ'iziyy.

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بَمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ إِنَّ جِسَابِي هُنَا عَلَى رَبِّي لَوُتَشْعُرُونَ ۖ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۖ قَالُوا لَئِنْ كُنْتُمْ نَذِيرًا لَوْحَ لَكُم مِّنَ الْمُجْرِمِينَ ۖ قَالَ رَبِّ أَنْ قَوْمِي كَذَّبُونِ ۖ فَأَفْتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجَّيْتُ وَنَجَّيْتُ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ فِي ذَلِكَ الْمَشْهَرِ ۖ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۖ كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ۖ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۖ إِنِّي كُنتُ رَسُولًا مِّنْ رَبِّ اللَّهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنِّي عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ أَتُؤْنُونَ بِكُلِّ رِيحٍ آيَةً تَعْبَثُونَ ۖ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلَدُونَ ۖ وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ ۖ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۖ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَصَّ أَمْ لَا تَتَكُن مِّنَ الْوَاعِظِينَ ۖ

(112) Nuh dedi ki: Onların yaptıklarına benim ne ilmim olabilir ¹? (113) Onların hesaplarını görmek yalnız Rabbime düşer, farkında olsanız onu bilirdiniz. (114) Ben iman getirenleri kovacak değilim. (115) Ben açık söyler, Allah azabıyla korkuturur bir peygamberden başka bir şey değilim. (116) Onlar dediler ki «— Nuh! Vazgeçmezsen herhalde taşlanacaklar meyanına geçeceksin» ² (117 - 118) Nuh dedi ki «— Yâ Rab! Kavmim beni yalancı saydılar, benimle onların arasında lâıykıyla hükmet, beni de, benimle beraber mü'min olanları da kurtar». (119) Bunun üzerine biz onu ve onunla gemiye dolanları kurtardık. (120) Sonra sair kalanları suda boğduk. (121) İşte burada bir ibret vardır. Halbuki onların çoğu Nuh'a iman etmemişlerdi. (122) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (123) Âd kavmi gönderilen peygamberleri yalana çıkardılar. (124) Hani kardeşleri Hud onlara demişti ki, «— Sa-

kınmayacak mısınız?; (125 - 126 - 127) «— Ben, sizin için emin bir peygamberim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. Ben risaletime karşı sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer»; (128 - 129) «— Siz her yüksek tepede bir alâmet bina edip gelip geçenle eğleniyorsunuz; öyle mi? ³ Dünyada daim kalacaksınız diye sarnıçlar mı yapıyorsunuz? ⁴»; (130) «— Siz bizi kavrayıp tutacak olsanız zorbalara gibi kavrayıp tutarsınız»; (131 - 132 - 133 - 134) «— Artık Allah'tan sakının, bana itaat edin. Bildiğiniz nimetlerle imdat eden Zattan sakının ki O, size davarlarla oğullarla, bahçelerle, pınarlarla imdat etmişti». (135) «— Ben size büyük bir günde azap ⁵ gelmesinden korkuyorum». (136) Onlar «— Sen bize ister öğüt ver, ister hiç öğüt verme, hepsi birdir. Dinimizden dönmeyeceğiz.

¹ İmanları zâhiri mi, bâtinî mi? Ben ne bilirim! Ben zâhire bakarım.

² Veya sürüleceksin, sövüleceksin.

³ Veya yüksek tepelerde köşklele iftihar edersiniz ve ya bana gelip gidenlerle eğlenirsiniz veya yolcular için alâ-

met korsunuz, öyle mi?

⁴ Veya sağlam köşkler, burçlar mı yapıyorsunuz? Yani hem mütekebbirsiniz, hem tul-ü emel, gaflet sahibisiniz.

⁵ Veya o günün büyük bir azabı gelmesinden.

اِنْ هَذَا اِلَّا خُلُقُ الْاَوَّلِينَ ۝ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ۝ فَكَذَّبُوهُ
 فَاهْتَكَمُوْا رَبَّكُمْ فِيْ ذٰلِكَ لَا يَبْرُؤُا وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝ وَاِنْ
 رَبُّكَ لَهٗوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ۝ كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ الْمُرْسَلِيْنَ ۝ اِذَا قَالُ
 لَهُمْ اٰخُوهُمْ صٰلِحُ الْاَنْتَقُوْنَ ۝ اِنَّا لَكُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۝
 فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوْا ۝ وَمَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ اٰجِرٍ اَنْ جَرٰى
 الْاَعْلٰى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝ اَنْتُمْ كُوْنُ فِيْ مَا هُمْ اٰمِنِيْنَ ۝ فِيْ
 جَنّٰتٍ وَعُيُوْنٍ ۝ وَزُرُوْا وَاَطِيعُوْا ۝ وَتَخْتَوْنَ
 مِنَ الْجِبَالِ يُوْنٰتًا فَاَرْهِيْنَ ۝ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوْا ۝
 وَلَا تَطْغَوْا اَمْرًا مُّسْرِفِيْنَ ۝ الَّذِيْنَ يَفْسِدُوْنَ فِي الْاَرْضِ
 وَلَا يَصْلَحُوْنَ ۝ قَالُوْا اِنَّمَا اَنْتَ مِنَ الْمُسْحَرِيْنَ ۝ مَا اَنْتَ اِلَّا
 بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَاَنْ يَّاۤءِ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۝ قَالَ هٰذِهِ
 نَاقَةُ لَّهٗا يَشْرَبُ وَلَكُمْ نَّيْرُبُ يَوْمٍ مَّعْلُوْمٍ ۝ وَلَا تَمْسُوْهَا
 بِسَوْءٍ فَيَاۤخُذْكُمْ عَذَابٌ يَّوْمٍ عَظِيْمٍ ۝ فَعَقَرُوْهَا فَاصْبِرُوْا
 نَادِمِيْنَ ۝ فَآخَذَهُمُ الْعَذَابُ اِنْ يَّفِيْ ذٰلِكَ لَا يَهْدِيْهِمْ ۝ وَمَا كَانَ
 اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝ وَاِنْ رَبُّكَ لَهٗوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ۝

(137) in hâzâ illâ hulukul'evveliyin (138) ve mâ nahnü bimu'azzebiyn (139) fekezezebühü fe'ehleknâhüm, inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (140) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahiym (141) kezzebet semüdülmürseliyn (142) iz kaâle lehüm ehühüm sâlihun elâ tettekuûn (143) inniy leküm resülün emiyn (144) fettekullahe ve etiy'ün (145) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyn (146) etütreküne fiy mâ hâhünâ âminiye (147) fiy cennâtin ve uyûnin (148) ve zürû'm ve nahlin tal'uhâ hediym (149) ve tenhitüne minelcibâli büyûten fârihiyn (150) fettekullahe ve etiy'ün (151) ve lâ tütiy'ü emrelmürsifiye (152) elleziye yüfsidüne fiyl'ardı ve lâ yuslihün (153) kaâlû inne-mâ ente minelmüsahhariyn (154) mâ ente illâ beşerün mislünâ, fe'ti biâyetin in künte minassâdikiyn (155) kaâle hâzihî nâkatün lehâ şirbün ve leküm şirbü yevmin ma'lûm (156) ve lâ temessühâ bisûin feye'huzeküm azâbü yevmin azıym (157) fe'akarühâ feasbahû nâdimiyn (158) fe'ehazehümül'azâb, inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (159) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahiym.

(137) Bu hal geçmişlerin âdetlerinden ¹ başka bir şey değildir. (138) Biz bununla azap görecek değiliz» dediler. (139) Artık onlar Hud'u yalancı saydılar, biz de onları helâk ettik. İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki bunların çoğu mü'min olmamışlardı. (140) Galib-i yektâ olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (141) Semud kavmi gönderilen peygamberleri yalancı saymışlardı. (142) Hani kardeşleri Salih onlara demişti: «— Sakınmayacak mısınız? (143) Ben sizin için emin bir peygamberim, (144) Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin, (145) Ben bunun için sizden hiç bir ücret istemiyorum, benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer»; (146 - 147 - 148) Bu bulunduğunuz halde, bahçelerde, pınarlarda, ekinler içinde, tomurcukları lâtif ² hurmalıklarda; emin bir halde bırakılacak mısınız? (149) Dağlardan taşları yontup şımarıklık ³ ile evler yapıyorsunuz

öyle mi? ⁴;» (150 - 151 - 152) «— Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. Masiyette israf edenlerin ⁵ emrine itaat etmeyin, onlar ki yer-yüzünde fesat çıkarırlar, iyi iş işlemezler». (153 - 154) Onlar şöyle dediler: «— Sen ancak büyüye uğraya uğraya akli bozuk kimselerdensin. Sen bizim gibi beşerden başka bir şey değilsin. Eğer dâvanda gerçek söyleyenlerdensen bir mucize getir». (155 - 156) Salih dedi ki: «— İşte dişi bir deve. Su bir nöbet onun, muayyen olan bir gün de sizindir. Ona suikastla dokunmayın, yoksa büyük bir günün azabı sizi çarpar». (157) Onlarsa deveyi sinirlediler. Sonra da azap korkusuyla pişman oldular. (158) Bunun üzerine onları azap çarptı. İşte bunda ibret vardır. Halbuki onların pek çoğu mü'min değillerdi. (159) Yegâne galip olan, bağışlayan senin Rabbindir.

¹ Veya bize söylediğiniz şeyler geçmişlerin uydurmalarından başka bir şey değildir.

² Meyvesi olgun, lezzeti lâtif.

³ Veya ustalıklı.

⁴ Yahut dağlarda, taşları oyup yaptığınız ferahlı meskenler içinde bırakılabilecek misiniz?

⁵ Müşrikler veya dişi deveyi sinirleyen dokuz fesatçının.

(160) kezzebet kavmü lûtunilmürseliyn (161) iz kaâle lehüm ehûhüm lûtun elâ tettekuûn (162) inniy leküm resûlün emiyn (163) fettekullahe ve etiy'ûn (164) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ec-riye illâ alâ rabbil'âlemiyn (165) ete'tu-nezzükrâne minel'âlemiyne (166) ve te-zerûne mâ halaka leküm rabbüküm min ezvâcüküm, bel entüm kavmün âdûn (167) kaâlû lein lem tentehi yâ lûtu lete-kûnenne minelmuhteciyn (168) kaâle in-niy li'ameliküm minelkaâliyn (169) rab-bi necciniy ve ehliy mim mâ ya'melûn (170) fenecceynâhü ve ehlehü ecma'iy (171) illâ acuzen fiylgaâbiriyn (172) sümme demmernel'âhariyn (173) ve em-ternâ aleyhim matarâ, fesâe matarül-münzeriyn (174) inne fiy zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (175) ve inne rabbeke lehüvel'aziyyürrahiym (176) kezzebe ashâbül'eyketilmürseliyn (177) iz kaâle lehüm 'su'aybün elâ tette-kuûn (178) inniy leküm resûlün emiyn (179) fettekullahe ve etiy'ûn (180) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ec-riye illâ alâ rabbil'âlemiyn (181) evfûlkeyle ve lâ tekûnû minelmuhteciyn (182) vezinû bil-kistâsilmüstekiym (183) ve lâ tebhâsûn-nâse eşyâehüm, ve lâ ta'sev fiyl'ardı müf-sidiyn.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ۖ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ۚ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ۚ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَعْرَضَ عَنْكُمْ رَبِّي لَعَالَيْتُمْ ۖ إِنَّمَا تَوَدُّ الذِّكْرَانِ مِنَ الْعَالَمِينَ ۚ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْكُمْ مِنْ ذُرِّيَّتِكُمْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ۚ قَالُوا لَنْ نَبْنِيَهُ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۚ قَالَ إِنِّي لَعَالَيْتُ مِنَ الْعَالَمِينَ ۚ رَبِّي يَخْفِئُ مَا يَمْلِكُونَ ۚ فَجَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۚ أَلَا نَجْعَلُ فِي الْعَارِيِّنَ ۚ ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ۚ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ طَرَفًا مِمَّا مَطَرُ النَّازِرِينَ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۚ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الْغَنِيُّ الرَّحِيمُ ۚ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ۚ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۚ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ۚ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَعْرَضَ عَنْكُمْ رَبِّي لَعَالَيْتُمْ ۚ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْخَالِفِينَ ۚ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۚ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۚ

(160) Lût kavmi gönderilen peygamberleri yalan-cı saymışlardı. (161 - 162 - 163 - 164) Hani kardeşleri ¹ Lût onlara şöyle demişti: Sakınmayacak mısınız? Ben sizin için emin bir peygamberim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. Ben dâvetime mukabil sizden hiç bir ücret istemiyorum, benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer». (165 - 166) «— Siz bu âlemde şehvetle erkeklere yanaşır da, Rabbinizin sizin için yarattığı zevcelerini bırakıyor musunuz? Hayır siz haddi aşan ² kavimsiniz». (167) Onlar dediler ki: Lût! Sen bundan vazgeçmezsen aramızdan çıkarılacaklar takımından olursun. (168) Lût dedi: «— Ben sizin bu işinize pek ziyade öfkelenenlerden biriyim». (169) «— Yâ Rab! Beni, ailemi işledikleri işin vebâinden kurtar». (170) Bunun üzerine onu, bütün ailesini kurtardık. (171) Ancak zevcesi ihtiyar kadın geri kalanlar arasında kaldı. (172)

Sonra diğerlerinin kökünü kıldık. (173) Onlara taş yağmuru yağdırdık, Allah azabıyla korkuya uğrayanların yağmuru ne yaman yağmurdur. (174) İşte bunda bir işret vardır. Halbuki halkın pek çoğu mü'min değillerdi. (175) Yegâne galip olan, bağışlayan senin Rabbindir. (176) Eykeliler ³ gönderilen peygamberleri tekzip etmişlerdi (177) Hani Şuayb onlara demişti: «— Sakınmayacak mısınız? (178) Ben sizin için emin bir peygamberim. (179) Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. (180) Ben dâvetime mukabil sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer»; (181) «— Ölçeği tamam ölçün, nâs'ın hakkını eksik veren takımından olmayın»; (182) «— Doğru terazi ile tartın»; (183) «— İnsanların hukukundan hiç bir şey eksiltmeyin ⁴, yeryüzünde fesat çıkararak fesatla uğraşmayın».

¹ Yani toprak kardeşi Lût.

² Helâli, haramı geride bırakan.

³ Eyke Medyen'e yakın ormanlık bir yerdir. Şuayb

Aleyhisselâm hem Eykelilere, hem Medyenlilere mebus olmuştur.

⁴ Malı artık ölçüp eksik satmayın.

وَأَنفُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ۖ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ
مِنَ الْمُسْحَرِينَ ۖ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ
الْكَاذِبِينَ ۖ فَاسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ۖ قَالَ رَبِّیْ عَلِّمْنِی مَا تَعْمَلُونَ ۖ فَكَذَّبُوهُ فَخَذَّهُمْ
عَذَابٌ یُّومٍ الظَّلَامَةِ ۖ إِنَّكَ كَانَ عَذَابٌ یُّومٍ عَظِیمٌ ۖ إِنَّ فِیْ ذَلِكَ
لَآیَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِیزُ
الرَّحِیمُ ۖ وَإِنَّ لِلَّذِیْزِیْلُ رَبِّ الْعَالَمِینَ ۖ نَزَلَ بِرُوحِ
الْأَمِینِ ۖ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِینَ ۖ بِلِسَانٍ عَرَبِیٍّ
مُّبِینٍ ۖ وَإِنَّ لَبِیْ زُبُرًا الْأَوَّلِینَ ۖ أَوْ لَمْ یَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ
یَعْلَمَهُ عُلَمَآؤُ ابْنِ إِسْرَءِیْلَ ۖ وَكُنُوزًا لَّهَا عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِینَ
ۖ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كُنُوا بِمُؤْمِنِینَ ۖ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ
فِی قُلُوبِ الْجَرِمِینَ ۖ لَا یُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ یَسْرُوا الْعَذَابَ
الْأَلِیمَ ۖ فَبِأَنِّهِمْ بَعَثْنَا لَهُمْ نُفُورًا ۖ فَمَقُولُوا هَٰذَا
نَحْنُ مُنْظَرُونَ ۖ أَفَعَدَدْنَا إِنَّا سَعِیْجُلُونَ ۖ أَفَرَأَيْتَ إِنْ
مَتَّعَاهُمْ سِنِینَ ۖ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا یُعَدُّونَ ۖ

(184) vettekulleziy halakaküm vel cibiletel'evveliyin (185) kaâlû innemâ ente minelmüsahhariyn (186) ve mâ ente illâ beşerün mislünâ ve in nazunnûke leminelkâzibiyn (187) fe'eskit aleynâ kisefen minessemâi in künte minessâdıkıyn (188) kaâle rabbiy a'lemü bimâ ta'melün (189) fekezzebühü fe'ehazehüm azâbü yevmizzulleh, innehü kâne azâbe yevmin aziym (190) inne fiy zâlike le'âyeh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (191) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahiym (192) ve innehü letenziylü rabbil'âlemiyn (193) nezele bihirrûhul-emiynü (194) alâ kalbike lîteküne minelmünziriyne (195) bilisânin arabiiyin mübiyn (196) ve innehü lefiy zübüril'evveliyin (197) evelem yekün lehüm âyeten en ya'lemehü ulemâü beniy isrâiyl (198) ve lev nezzelnâhü alâ ba'dıl'ağcemiyn (199) fekarâhü aleyhim mâ kânü bihi mü'miniyn (200) kezâlike seleknâhü fiy kulûbilmücrimiyn (201) lâ yû'minûne bihi hattâ yerevül'azâbel'eliym (202) feye'tiyehüm bagteten ve hüm lâ yeş'urûn (203) feye-kuûlû hel nahnü munzarûn (204) efebi'azâbinâ yesta'cilûn (205) efere'eyte in metta'nâhüm siniyne (206) sümme câehüm mâ kânü yû'adûne.

(184) «— Sizi ve evvel gelip geçen halkı yaratan dan sakının». (185) Onlar şöyle dediler: «— Sen ancak büyüye uğraya uğraya ¹ şuuru bozuk bir adamsın. (186) Sen bizim gibi beşerden başka bir şey değilsin, biz, gerçek seni yalancı takımından sanıyoruz. (187) Eğer gerçek diyenlerdensen haydi göğün bir parçasını ² üzerimize düşür». (188) Şuayb «— Rabbim işlediklerinizi herkesten ziyade bilir.» (189) Artık onlar Şuayb'ı yalancı saymakta devam etmekle kendilerini gölge gününün azabı ³ çarptı. O günün azabı müthiş bir günün azabıydı. (190) İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki onların pek çoğu mü'min değildir. (191) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (192) Kur'an şüphesiz Rabbelâleminin indirmesidir. (193 - 194 - 195) Sen Tanrı azabıyla

korkutanlardan olası diye onu «ruh-i emin» açık olan Arap diliyle indirmiştir ⁴. (196) O ⁵, evvel geçenlerin kitaplarında vardır. (197) Onu ⁶ İsrail oğulları ulemasının bilmesi onlara doğruluk alâmeti olmuyor öyle mi? (198) Biz, onu yabancılarından birine indirseydik (199) O da onlara Kur'an'ı okusaydı yine ona inanmayacaklardı ⁷. (200) Küfür ve inat ve inkârı günahkârların kalplerine böyle soktuk. (201) Onlar farkında değillerken (202) Kendilerine ansızın azap gelir. (203) Onlar da azabı görünce «— Acaba bize mühlet verilir mi?» demedikçe ona inanmazlar. (204) Onlar azabımızı tâcil etmek mi istiyorlar? (205 - 206) Ne dersin? Onları senelerce geçindirsek, sonra vaat olundukları azap onlara gelse.

¹ Veya ciğerli.

² Bir bulut veya bir gölgelik.

³ Gölge şeklinde bir buluttan çıkan ateş.

⁴ Kavmin anlaşılar da özürleri kalmasın veya Arap diliyle inzar olunanlardan yani İsmail, Salih, Hud, Şuayb gibi peygamberlerden olası diye.

⁵ Kur'an'ın mânası, ahkâmı, ihbarı, mazmunları ve na'ti

peygamberi.

⁶ Kur'an'ın sıfatını, peygamberin na'ti mübarekini.

⁷ Kur'an'ı Arapça indirseydik Arap olmayana tâbi olmayı âr sayarlardı. «O, Arap dilinde fasih değildir» derlerdi. Bilâkis kendi dilince indirseydik «mânasını anlamadık» derlerdi. Biz ise fasih Arap diliyle indirdik. Daha niye inanmıyorlar?

(207) mâ aġnâ anhum mâ kânû yümet-te'ûn (208) ve mâ ehleknâ min karyetin illâ lehâ münzirûn (209) zikrâ, ve mâ künnâ zâlimiyn (210) ve mâ tenezzelet bihişseyâtıyn (211) ve mâ yenbagıy lehüm ve mâ yestetıy'ûn (212) innehum anissem'i lema'zûlûn (213) felâ ted'u ma'allahi ilâhen âhara fetekûne minel-mu'azzebiyn (214) ve enzir aşıyretel'-akrebiyn (215) vahfıd cenâhake limenit-tebe'ake minelmü'miniyn (216) fein asavke fekul inniy beriy'ûn mimmâ ta'melûn (217) ve tevekkel alel'azıyzirrahiym (218) elleziy yerâke hıyne tekuûmü (219) ve tekallübeke fiyssâcidiyn (220) innehü hüvessemiy'ul'aliym (221) hel ünebbiüküm alâ men tenezzelüşseyâtıyn (222) tenezzelü alâ külli effâkin asiym (223) yülkuûnessem'a ve ekserühüm kâzibûn (224) veşşü'arâü yettebi'uhümül-gaâvûn (225) elem tere ennehum fiy külli vâdin yehiymûn (226) ve ennehum yakuûlûne mâ lâ yef'alûn (227) illeleziyne âmenû ve amilüssâlihâti ve zekerullahe kesiyren ventesarû min ba'di mâ zulimû, ve seya'lemülleziyne zalemû eyye münkalebin yenkalibûn.

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَمْتَعُونَ ﴿٢٠٧﴾ وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾ وَذَكَرْنَا ظَالِمِينَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا نَزَّلَتْ بِالشَّيَاطِينِ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾ إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعُزُولُونَ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ ﴿٢١٣﴾ وَانْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾ فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنَّي بِرَبِّي مَتَاعِلُونَ ﴿٢١٦﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾ الَّذِي يَرْبِيكَ جِئِن تَقُومُ ﴿٢١٨﴾ وَتَقْلِبُكَ فِي السَّاجِدِينَ ﴿٢١٩﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلْ أَنْتُمْ عَلَىٰ نَزْلِ الشَّيَاطِينِ ﴿٢٢١﴾ نَزَّلَ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾ يَقُولُونَ السَّمْعُ وَآكُرُهُمْ كَذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾ وَالشَّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَمِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾ وَانَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا ﴿٢٢٧﴾ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا أَوْ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُقْلَابٍ يَفْقِلُونَ ﴿٢٢٨﴾

(207) Onların geçinmeleri kendilerine fayda verebilir mi? Asla. (208 - 209) Biz, hiç bir kasaba ahalisini helâk etmedik ki, onlar için kendilerine akıbeti, tevhidi hatırlatmak için Allah azabıyla korkutucu peygamberler bulunmasın. Biz helâklerinde zalim olmadık. (210) Kur'an'ı asla şeytanlar indirmedir. (211) Onların buna salâhiyetleri de yoktur, güçleri de yetmez. (212) Onlar vahyi işitmekten uzaklaştırılmışlardır. (213) Allah'la beraber başka bir mâbuda ibadet etme, yoksa azaba uğrayanlardan olursun. (214) Pek yakın kavim ve kabileni Allah azabıyla korkut. (215) Sana tâbi olan mü'minlere kanadını alçak tut ¹. (216) Kavim ve kabilen sana karşı gelirlirse «— Ben sizin işlediklerinizden vâresteyim» dersin. (217) Yegâne galip olan, bağışlayan Tanrı'ya dayan.

(218 - 219) O Tanrı ki seni kıyam halinde de, secde edenler arasında dolaşman halinde ² de görür. (220) Çünkü semi' olan, hakkıyla âlim olan, O'dur. (221) Kime şeytanlar inebilir, size haber vereyim mi? (222) Onlar, uydurucu, günaha düşkün her kimseye inerler. (223) Bunlar şeytanlar yalanına kulak asarlar, pek çokları da yalaancı kimselerdir. (224) Şairlere ³ azgınlar ⁴ tâbi olurlar. (225 - 226) Görmüyor musun ki onlar her dedikodu deresinde şaşkın şaşkın dolaşırlar ⁵. Onlar yapmadıkları şeyleri de derler. (227) Şairden iman edip iyi amel işleyen, Allah'ı çok anan ⁶, zulüm olunduktan sonra öç alan ⁷ kimseler başka. Zalimler yakında nereye döneceklerini bileceklerdir.

¹ Onlara karşı yumuşak davran, lütufla muamele et.

² Namaz kılarken, heraber; ayaktaiken, otururken, secdeleyen, rüküdayken.

³ Müşriklerin şairlerine.

⁴ Arap sapıkları, Arap avanakları.

⁵ Her bir mazmunda mübalâğa ederler.

⁶ Şiirin kendini Allah'ı anmaktan alıkoymadığı zat.

⁷ Karirler mü'minleri hiciv ettikten sonra mukabeleten hakirleri hiciv eden zevat.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ ۝ هُدًى وَبُشْرَى
لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ
هُمْ يُوقُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ
يَعْمَهُونَ ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
الْآخِرُونَ ۝ وَاتْلُ الْقُرْآنَ فِي لَدُنِّكَ حَكِيمٌ عَلَيْهِ ۝ إِذْ قَالَ
مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَآتِيكُمْ مِنْهَا خَبَرًا وَابْتِمْنُوا بِمَا
بَيْنَ أَيْدِيكُمْ فَاتَّبَعُونِي ۝ فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَن بُورِكَ مِنْ فِي النَّارِ
وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ يَا مُوسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ وَالْوَعَصَ الْفَارَاقَ تَزَكَّيْنَاكَ أَجَانُوزِي
مُذِرًا وَلَمْ نَعْقِبْ بِأَمُوسَىٰ لَانْخَضَّ إِنِّي لَأَخَافُ لَدُنِّي الْمُرْسَلُونَ ۝
إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلْ حِسْتًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنْ غَوَّرْ رَحِمَهُ ۝
وَادْخُلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ فَخَرُجْ بَصَافًا مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تَسْعِ
آيَاتِنَا إِلَىٰ فُؤَادِهِ وَقَوْمِهِ أَنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۝ فَلَمَّا
جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سُحْرُ مُبِينٍ ۝

SÜRETÜNNEML

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) tâsin, tilke âyâtülkur'âni ve kitâbin mübiyn (2) hüden ve büsrâ lilmü'miniye (3) elleziyne yükiymünessalâte ve yütünezzekâte ve hümm bil'âhireti hümm yûkınûn (4) innelleziyne lâ yû'minûne bil'âhireti zeyyennâ lehüm a'mâlehüm fehüm ya'mehûn (5) ülâikelleziyne lehüm süül'azâbi ve hümm fiyl'âhireti hümmül'ahserûn (6) ve inneke letülekkalkur'âne min ledün hakiymin aliym (7) iz kaâle mûsâ liehlihî inniy ânestü nârâ, seâtiyküm minhâ bihaberî ev âtiyküm bişihâbin kabesin le'alleküm tastalûn (8) felemmâ câehâ nüdiye en bûrike men fiynnâri ve men havlehâ, ve sübhâ-nallahi rabbil'âlemiyn (9) yâ mûsâ in-nehü ennallahül'aziyyühakiym (10) ve elkı asâk, felemmâ reâhâ tehtezzü ke'en-nehâ cânnün vellâ müdbiren ve lem yu'-akkıb, yâ mûsâ lâ tehaf inniy lâ yehâfü ledeyyelmürselûn (11) illâ men zaleme sümme beddele husnen ba'de süin feiniy gafurün rahîm (12) ve edhil yedeke fiy ceybike tahrüc beydâe min gayri süin hiy tis'î âyâtin ilâ fir'avne ve kavmih, innehüm kânû kavmen fâsikiyn (13) felemmâ câethüm âyâtünâ mubsiraten ka-âlû hazâ sihrün mübiyn.

NEML VEYA «TASİN» SÜRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ta, sin. Bu, Kur'an'ın ve aşikâr olan Kitabın ² âyetleridir. (2-3) Namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, âhireti de yakinen bilen mü'minleri doğru yola götürür, Cennet ile müjdeler. (4) Âhirete inanmayanlar yok mu, biz onların kötü amellerini hoş gösterdik. Artık onlar dalâletlerinde şaşkın kahlırlar. (5) Onlar öyle kimselerdir ki kendileri için katil ve esaret gibi yaman bir azap vardır. Âhirette en ziyade ziyana uğrayacaklar da onlardır. (6) Şüphe yok ki sana Kur'an tedbirinde hakim olan ve her bir şeyi hakkıyla bilen Zat tarafından telkîn olunuyor. (7) Hani Musa, ailesine şöyle demişti: «—Ben bir ateş gördüm gideyim de ya size yolumuzu gösterecek malûmat yahut

o ateşten bir şu'le getireyim ki onunla ısınınız». (8) Musa ateşin yanına varınca ona şöyle nida olundu: «—Ateşte olan ³, onun etrafında bulunan ⁴ şey, mübarektir ve mutahhardır. Âlemlerin Rabbi olan Tanrı da tamamıyla münezzektir». (9) «—Musa! Yegâne galip olan, hakim olan Tanrı, benim ⁵». (10) «—Asanı yere bırak». Musa asayı bıraktı, asayı ok yılanı gibi çırpınır görünce dönüp kaçtı. Arkasına bakmadı. Biz de dedik: Musa! Korkma, peygamberler benim huzurunda korkmazlar. (11) Fakat nefsine zulmedip sonra tövbeyle fenalığı iyiliğe çevirirsen, işte ben bu gibileri yarlıgar, bağışlarım. (12) Elini koynuna sok ki elin ayıpsız ⁶, ak pak çıksın. Bu ikisi dokuz mucize içindedir ⁷, bunlarla Firavun'a ve kavmine var. Çünkü onlar fasık kavimdirler. (13) Vaktaki mucizelerimiz onlara görünür bir halde ⁸ geldi. Onlar «—Bu, apaçık bir büyücülüktür» dediler.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, (93) âyettir.

² Hakkı bâtıldan ayıran, ahkâm beyan eden Kitabın veya Levh-i Mahfuz'un.

³ Musa veya melâike veya Nurul Bâri.

⁴ Melâike veya Musa veya yerler.

⁵ Veya o nida eden benim: Yegâne galip, hakim olan Tanrı'yım.

⁶ Onda abraşlık illeti olmaksızın.

⁷ Dokuz mucize şunlardır: Asa, yedd-i büzâ, tufan, çekirge, kene, kurbağa, kan, helâk-i mîyâ, kuraklık. Bazıları kuraklığı, ziraatların noksanını iki sayıyor, bir de deniz kırmızı kırdıyor. Böylece onbire balığ oluyor. Bu beya na göre Nazm-ı Celîlîn mânâsı şöyle olur: Bu ikisinden başka dokuz mucize ile Firavun'a ve kavmine var.

⁸ Veya apaçık mucizelerimiz geldi.

(14) ve cehadû bihâ vesteykanethâ enfü-sühüm zulmen ve ulüvvâ, fanzur keyfe kâne âkıbetülmüfsidiyn (15) ve lekad âteynâ dâvûde ve süleymâne ilmâ, ve kaâlelhamdü lillâhilleziy faddalenâ alâ kesiyryn min ibâdihilmü'miniyn (16) ve verise süleymânü dâvûde ve kaâle yâ ey-yühennâsü ullimnâ mentikattayr, ve ütiy-nâ min külli şey', inne hâzâ lehüvelfad-lülmübiyn (17) ve huşire lisüleymâne cünüdühü minelecinni vel'insi vettayri fe-hüm yûze'un (18) hattâ izâ etev alâ vâ-dinnemli kaâlet nemletün yâ eyyühen-nemlühülü mesâkinekün, lâ yahtimen-nekün süleymânü ve cünüdühü ve hüm lâ yeş'urûn (19) fetebesseme dâhiken min kavlihâ ve kaâle rabbi evzı'niy en eşküre niğmetekelletiy en'amte aleyye ve alâ vâlideyye ve en a'mele salihan ter-dâhü ve edhilniy birahmetike fiy ibâdi-kessâlihıyn (20) ve tefakkadattayre fe-kaâle mâliye lâ erelhüdhüde em kâne minelgaâibiyn (21) leü'azzibennehü azâben şediden ev leezbehannehü ev leye'tiye-niy bisultânin mübiyn (22) femekese gayre ba'ıydin fekaâle ehattü bimâ lem tühit bihi ve ci'tüke min sebein binebein yakıyn.

وَحَمْدُهَا وَأَسْتَيْفَنَهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ
عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ۝
وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَبَتِ إِنَّكَ أَسْأَلُنَا مِنْ نَاطِقِ
الطَّيْرِ وَإِنَّا بِنَاقِهِمْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ۝
وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُورَعُونَ ۝ حَتَّىٰ إِذَا الْتَوَاعَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتُمْ لَهُ يَا ابْنَ
النَّمْلِ ادْخُلُوا مَسَاكِمَ كُمْ لَا يَحْطُمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ فَلَبَسَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ
أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَتِي وَأَنْ
أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ۝
وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَىٰ الْهَذَاهُ أَمَ كَانَ
مِنَ الْغَائِبِينَ ۝ لَأَعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ
أَوْ لَأُكَفِّيَنَّ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۝ فَكَفَّ عَنْ تَعْبُدِ فَقَالَ
أَحْطُ بِمَا لَمْ يَحْطُبْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ۝

(14) Mûcizelerimizi gönüllerine hiç bir şüphe gir-meksizin bildikleri halde mücerret zulümden, ken-dilerini yüksek görmeden dolayı inat ederek in-kâr ettiler. Fesatçıların sonu nasıl oldu? Gördün ya! (15) * Biz, Davud'a, Süleyman'a ilim vermiş-tik. Onlar da «— Bizi birçok mü'min kullarından üstün tutan Tanrı'ya hamdolsun» dediler (16) Süleyman Davud'a nübüvvet ve mülkte vâris ol-du da dedi ki «— Ey nâs! Bize kuş dili ¹ öğretil-di, bize enbiya ve mülûke verilen her şey verildi. İşte bu, apaşikâr bir inayettir». (17) Bir gün Sü-leyman'ın, cinden, insandan, kuştan müteşekkil ordusu toplandı. Bunlar, toplanıncaya kadar dur-durulurdu. (18) Nihayet karınca deresine vardılar. Bir dişi karınca «— Karıncalar! Yuvalarınıza girin ki Süleyman ve ordusu farkında olmaksızın sizi ez-

mesinler» dedi. (19) Bunun üzerine Süleyman ka-rıncanın sözünden tebessüm edip gülmeye başla-dı, dedi ki «— Yâ Rab! Bana, anama, babama ihsan ettiğin nimetlerine şükretmeyi, hoşnut ola-cağın iyi amel işlemeyi bana müyesser kıl ²; be-ni öz rahmetinle salih kullarının katarına götür». (20 - 21) Başka bir gün Süleyman kuşları yokla-dı da dedi ki «— Niye Çavuş kuşunu göremiyo-rum? Yoksa gaiplere mi karıştı? ³ * Reddolun-mayacak derecede bir mazeret beyan edinceye ka-dar onu işkenceye uğratacağım veya boğazlaya-cağım». (22) Çavuş kuşu çok eğlenmeyip geldi. Dedi ki «— Senin muttali olmadığın bir şeye mut-tali oldum. Sana Sebe'den ⁴ muhakkak bir haber getirdim».

¹ Süleyman aleyhisselâm seslerinin neye delâlet etti-gini anladı.

² Benî bu fiilden ayırma.

³ Yani saklı mı, burada değil mi?

⁴ Yemen havalisinde bir yerdir.

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ۖ وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۖ وَزَيْنُ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالُهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ۚ أَلَا يَسْجُدُونَ لِلَّهِ الَّذِي خَرَجَ الْخَبَجَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ۚ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۚ قَالَ سَنُنْظُرُ أَصَدَقًا مَكَتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۚ إِذْ هَبْ كَيْبًا فِي هَذَا قَالِقَةٍ الْيَوْمِ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ۚ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِلَى الْفَقِي إِلَى كَاتِبٍ كَرِيمٍ ۚ إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٍ وَإِنَّهُ بِنِيسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۚ أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَىٰ وَأُتُوْا مِنْ سُلَيْمٍ ۚ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَفَتُونِي بِهِ أَيُّ مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ۚ قَالُوا نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ۚ قَالَتِ إِنَّ الْمَلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَاجَ أَهْلِهَا آذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۚ وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَظِرَةٌ بِمَنْ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ۚ

(23) inniy vecedtümr'e'ten temlikihüm ve ütiyet min külli şey'in ve lehâ arşun aзіym (24) vecedtühâ ve kavmehâ yescüdüne lişşemsi min dünillâhi ve zeyyene lehümüşşeytânü a'mâlehüm fesaddehüm anissebiyli fehüm lâ yehtedün (25) ellâ yescüdü lillâhilleziy yuhricülhab'e fısse-mâvâti vel'ardı ve ya'lemü mâ tuhfüne ve mâ tü'linün (26) allahü lâ ilâhe illâ hüve rabbül'arşil'azıym (27) kaâle senanzuru esadakte em künte minelkâzibiyn (28) izheb bikitâbiy hâzâ fe'elkiy ileyhim sümme tevelle anhüm fanzur mâ zâ yerci'un (29) kaâlet yâ eyyühelmeleü inniy ülkiye ileyye kitâbün kerıym (30) inne-hü min süleymâne ve innehü bismillâhirrahmânirrahıym (31) ellâ ta'lû aleyye ve'tünıy müslimiyn (32) kaâlet yâ eyyühelmeleü eftünıy fiy emriy, mâ küntü kaâtı'aten emren hattâ teşhedün (33) kaâlû nahnü ülü kuvvetin ve ülü be'sin şediyydin vel'emrü ileyki fanzuriy mâ zâ te'müriyn (34) kaâlet innelmülûke izâ dehalû karyeten efsedühâ ve ce'alû e'iz-zete ehlihâ ezilleh, ve kezâlike yef'alün (35) ve inniy mürsiletün ileyhim bihedıyyetin fenâzıratün bime yerci'ulmürselün.

(23) «— Ben orada bir kadının padişahlık ettiğini gördüm. Ona her şey ¹ verilmiştir, onun büyük bir tahtı da vardır». (24) «— Gerek kendisini, gerek kavmini, Allah'ı bırakarak güneşe secde ediyorlar buldum. Şeytan onlara kötü amellerini göstermiş, onları doğru yoldan alıkoymuştur. Onlar doğru yola eremiyorlar». (25) Onlar, göklerde, yerde saklanan yağmuru ve otu çıkaran, gizledikleri, aşikâr kıldıkları her şeyi bilen Tanrı'ya niye secde etmiyorlar ²?» (26) «— Allah ki O'ndan başka tapacak yoktur. O, büyük arşın Rabbidir.» (27 - 28) Süleyman ona şöyle dedi: «— Bakalım gerçek mi söylüyorsun, yoksa yalancılardan biri misin? Benim şu mektubumu götür, onlara bırak, sonra onlara yakın bir yere çekil, dur, bak ne cevap verecekler!» (29 - 30 - 31)

Çavuş kuşu böyle yaptı, kadın dedi ki: Ey eşraf! Bana mühürlü ³ bir mektup atıldı. O mektup Süleyman tarafından. «Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla» başlıyor. Mazmunu şöyledir: «— Bana karşı, kendinizi yüksek tutmayın, haddinizi bilin gelip bana itaat edin» ⁴. (32) Belkis dedi ki: «— Ey eşraf! Bu işimde bana bir rey verin, siz bulunmadıkça ben işimi kesip atacak değilim». (33) Onlar şöyle dediler: «— Biz, kuvvetliyiz. Bizim kavgamız da şiddetlidir ⁵. Yine emr-ü irade senindir. Bak ne münasip görürsen bize buyurursun». (34 - 35) Belkis; «— Padişahlar bir kasabaya harple girerlerse onu yakarlar, yıkarlar, eşrafını da hor kılarlar ⁶, işte böyle yaparlar ⁷. Bana kalırsa ben onlara bir hediye göndereceğim, bakayım elçiler neyle dönecekler ⁸» dedi.

¹ Padişahlığa ne lâzımsa her şey, mal, cemal, asker ve saire.

² Yahut... Tanrı'ya secde etmemek için şeytan onları alıkoymuştur veya secde etmemek için onlara amellerini bezemiştir.

³ Veya getireni belli değil veya mühim bir mektup veya mazmunu gayet iyi veya göndereni muazzam bir zat.

⁴ Veya Müslüman olup gelin.

⁵ Ordumuz, alât-ı harbiyemiz vardır, bahadırız, harpte tecrübe görmüşüz.

⁶ Öldürürler, esir ederler.

⁷ Bu hal devam edegelen âdetlerindendir, Süleyman da böyle yapar.

⁸ Hediye kabul edecek mi? Etmeyecek mi? Hediye kabul ederse padişahtır, etmezse peygamberdir.

(36) felemmâ câe süleymâne kâale etü-middûneni bimâlin femâ âtâniyallahü hayrûn mimmâ âtâküm, bel entüm bihediyetüküm tefrehûn (37) ırcı' ileyhim felene'tiyennehüm bicünûdin lâ kıbele lehüm bihâ ve lenuhricennehüm minhâ ezilleten ve hüm sâgırûn (38) kaâle yâ eyyühelmeleü eyyükküm ye'tiyniy bi'arşi-hâ kable en ye'tûniy müslimiyn (39) kaâle ifriytün minelcinni ene âtiyke bihi kable en tekuüne min makaâmık ve in-niy aleyhi lekaviyyün emiyn (40) kaâleleziy indehü ilmün minelkitâbi ene âtiyke bihi kable en yertedde ileyke tarfük, felemmâ reâhü müstekırren indehü kaâle hâzâ min fadlı rabbiy, liyeblüveniye e'şkü em ekfür, ve men şekere feinne-mâ yeşküri linefsih ve men kefer feinne rabbiy ganiyyün keriym (41) kaâle nek-kirü lehâ arşehâ nenzur etehtediy em te-künü minelleziyne lâ yehtedûn (42) felemmâ câet kıyle ehâkezâ arşük, kaâlet ke'ennehü hû, ve ütiynel'ilme min kab-lihâ ve künnâ müslimiyn (43) ve sad-dehâ mâ kânet ta'büdü min dünillâh, innehâ kânet min kavmin kâfiriyn (44) kıyle lehedhuliyssarh, felemmâ re'ethü hasibethü lücceten ve keşefet an sâkay-hâ, kaâle innehü sarhun mümerredün min kavâriyr, kaâle rabbi inniy zalemtü nefsiy ve eslemtü ma'a süleymâne lillâhi rabbil'âlemiyn.

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَ بِمَالِ إِيَّايَ اللَّهُ حَزَمْتُ آبَائِكُمْ أَتَمِدُّونَ
بِهَدْيَتِكُمْ تَفْرَحُونَ ۖ اِرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بَحُودٍ لَّا يَمْلِكُ لَهَا
وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ۖ قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِلَيْكُمْ
يَا بُنَيَّ عَرْشِي أَقْبِلْ أَمْ تَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ۖ قَالَ عَفَرْتُ مِنَ الْخَلْقِ
أَنَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ أَنْ تُقَوِّمَ مَقَامِي وَأَنَا عَلَيْهِ لَقَوِيْ أَمِينٌ ۖ
قَالَ الَّذِي عِنْدَ عِلْمٍ مِّنَ الْكِتَابِ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَقْبِلْ أَمْ تَرْتَدُّ إِلَيْكَ
طُرُقًا ۖ فَلَمَّا رَأَوْهُمُ مُّسْتَقَرًّا عِنْدَ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِيْ
أَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ ۚ وَمَنْ أَكْفُرًا فَإِنَّمَا أَشْكُرُ لِنَفْسِيْ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ
رَبِّيْ غَنِيٌّ كَرِيمٌ ۖ قَالَ كُفُّوا هَٰذَا عَنِّيْهَا نَنْظُرُ تَهْتَدِيْ أَمْ تَكُونُ
مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ۖ فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكَ قَالَتْ
كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكَا مُسْلِمِينَ ۖ وَصَدَّهَا
مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ۖ
قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ
عَنْ سَاقِيهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّسَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي
ظَلَمْتُ نَفْسِيْ وَاسْلُكْ مَعِ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ

(36 - 37) Vaktaki elçi Süleyman'a hediyelerle vardı, Süleyman ona şöyle dedi: Bana malla mı muavenette bulunuyorsunuz? Tanrı'nın bana verdiği nimet size verdiği mallardan daha iyi ve kıymetlidir. Benim hediyeye ihtiyacım yoktur. Belki hediyenizle siz sevinirsiniz. Haydi hediyenle seni gönderenlerin tarafına dön. Onlar bize gelmezlerse biz üzerlerine takat getiremeyecekleri ordu ile varacağız. Kendilerini memleketlerinden rüsvay edip esir olarak çıkaracağız. (38) Süleyman yanında bulunanlara şöyle dedi: «— Ey azîzler! Onlar bana münkat olarak gelmeden evvel hanginiz bana onun tahtını getirebilir?». (39) Perilerden pek kuvvetli biri İfrit dedi ki «— Sen yerinden kalkmadan evvel ben onu sana getiririm. Bu işde kuvvetliyim ¹, içindekiler hakkında da emniyetliyim». (40) Kitabı bilen ² biriye «— Sen yüzünü yumup açincaya kadar ben sana onu getiririm» dedi. Süleyman, tahtı yanında hazır durur görünce şükür makamında dedi ki: «— Bu, Rabbin inayetindendir, Rabbin beni deniyor: Şü-

kür mü edeceğim? Yoksa nankörlükte mi bulunacağım? Her kim şükrederse ancak kendisi için şükreder ve her kim nankörlük ederse Rabbin onun şükründen müstağnidir. Ona nimet vermekle de kerimdir» dedi. (41) Süleyman «— Onun tahtını belirsiz edin, bakalım onu tanıyabilecek mi? Yoksa tanıyamayacaklar arasında mı bulunacak?» ³ dedi. (42) Kadın gelince ona «— Tahtın böyle midir?» denildi, o da «— Sanki odur ⁴, bu mucizeden evvel ⁵ bize ilim verilmiştir. Biz senden evvel Müslüman olduk» dedi. (43) Süleyman ⁶ onu Allah'tan başkasına tapmaktan menetti ⁷. Çünkü o, kâfir kavimden ⁸. (44) Ona «— Köşke gir» denildi, Belkis onu meydanını görünce onu derin su sandı, baldırlarını açtı. Süleyman ona «— Bu billûrla döşenmiş, düz bir köşktür, su değildir» dedi. Belkis dedi ki: Yâ Rab ben güneşe tapmakla ⁹ nefsimi zulmetmiştim. Süleyman vasıtasıyla âlemlerin Rabbi olan Tanrı'ya münkat olup imana girdim ¹⁰.

¹ Taşınması bana ağır gelmez. ² Kitabullah veya Levh-i Mahfuz hakkında ilmi bulunan zat. Bu zat Süleyman Aleyhisselâmın kendisidir. Kavli meşhur'a göre veziri veya kâ-tibi Asaf'tır. ³ Veya Süleyman'ın nübüvvetini. Veya hida-yete erecek mi? Ermeyecek mi? ⁴ Yahut şu me'aldedir: Belkis'in tahtı onun saltanatına malik olmak demektir. Belkis gelmeden evvel onun saltanatına malik olalım diye Süleyman aleyhisselâm vüzerasıyla istişare esnasında İfrit öğ-leye kadar vakit istedi. Asaf ise ahval-i hükümete vâkıf olmakla saltanatına malik olmak yolunu tuttu. Bu kolay-lığa binaen Hazret-i Süleyman Allah'a şükretti. Sonra Belkis'in emri saltanattaki nizamlarını bozdu. Hayaline gel-meyen nizamlar koydu ki kendi saltanatını unutsun. Belkis geldi. Süleyman'ın umur-u saltanatına baktı, hayran oldu.

Bu, benim saltanatımı okşuyor dedi. Memleketini teslim edip iman getirdi. Süleyman'a tâbi oldu. ⁵ Yani bu müci-zeye ne hacet! Ondan evvel senin hak üzere olduğunu bil-mişti. Çünkü hediyeler iade olunmuştu, ona münkat ol-muşluk veya bu söz tahdisi nimet makamında Süleyman Aleyhisselâm tarafından irat olunmuştu. Bizim senden ev-vel tevhit hakkında ilmimiz vardı, senden evvel Müslüman-dık. ⁶ Veya Cenab-ı Hak. ⁷ Şems'e tapmaktan. Çünkü gü-neşe tapanlar arasında yetişmişti. Hazret-i Süleyman'a mü-lâki oluncaya kadar bu halde kaldı, veyahut Allah'tan baş-kasına tapması, onu Allah'a tapmaktan menetmişti. ⁸ Veya Süleyman hakkında su-i zannetmekle. ⁹ Kissa burada tamam oluyor. Bu kissaya «Cevdeti fehm için bir temsil-dir» diyenler de vardır.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا أَطِيعُوا نَارَكُمْ وَنَحْنُ مَعَكُمْ قَالُوا طَائِفُكُمْ
عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ
شَجَرَةٌ تَخْرُجُ زَيْطٌ يَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾
قَالُوا اتَّقُوا سَمَواً بِاللَّهِ لَنُبَيِّنَنَّ لَهُمْ وَاٰهْلَهُ ثُمَّ لَنَنفُوَنَّ
لَوْلِيهِ مَا شَهِدْنَا مَا هَكَذَا أَهْلُهُ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾
وَمَكْرُؤٌ مَكْرُؤٌ وَمَكْرُؤٌ مَكْرُؤٌ لَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾
فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِمِهِمْ أَنَا دَمَرْنَا هُمْ
وَقَوْمُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَبَلَكَ يَوْمَئِذٍ خَاوِيَةً يَبْتَاطِلُونَ
إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ
آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلَوْ طَآءَ أَيْدِي الْقَوْمِ أَنَّا لَوُنَّ
الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَيْنَكُمْ لَكَ لَوْنُ الرِّجَالِ
شَهْوَةٌ مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

(45) ve lekad erselnâ ilâ semûde ehâ-
hüm sâlihan eni' bûdullâhe feizâhüm fe-
riykani yahtesimûn (46) kaâle yâ kavmi
lime testa'cilûne bisseyyieti kablelhase-
neh, lev lâ testagfirûnellahe le'alleküm
türhamûn (47) kaâlüttayyernâ bike ve
bimen ma'âk, kaâle tâirüküm indallahi
bel entüm kavmün tüftenûn (48) ve kâne
fiylmediyneti tis'atü rehtün yüfsidûne
fiyl'ardı ve lâ yuslihûn (49) kaâlû tekaâ-
semû billâhi lenübeyyitennehü ve ehlehü
sümme lenekuûlenne liveliyyihî mâ şe-
hidnâ mehlike ehlihî ve innâ lesâdikuûn
(50) ve mekerû mekren ve mekernâ mek-
ren ve hüm lâ yeş'urun (51) fanzur keyfe
kâne âkıbetü mekrihim ennâ demmernâ-
hüm ve kavmehüm ecma'ıyn (52) fetilke
büyûtühüm hâviyeten bimâ zalemû, inne
fiy zâlike leâyeten likavmin ya'lemûn
(53) ve enceynelleziyne âmenû ve kânû
yettekuûn (54) ve lûtan iz kaâle likav-
mihî ete'tûnelfâhişete ve entüm tübsı-
rûn (55) einneküm lete'tûnerricâle şeh-
veten min düninnisâ', bel entüm kavmün
techelûn.

(45) * Semud kavmine kardeşleri Salih'i «Tanrı'ya tapsınlar» diye gönderdik. Hemen onlar birbirleriyle kavgaya girişen iki fırkaya ayrıldılar. (46) Salih şöyle dedi: Ey kavmim! Niye iyilikten evvel fenalığa¹ tâcil etmek istiyorsunuz? Niye Allah'tan yarlıganmak (bağışlanmak) dilemiyorsunuz? Olabilir ki bağışlanırsınız. (47) Onlar «— Senden ve'seninle beraber olanlardan dolayı bize uğursuzluk çöktü» dediler. Salih dedi ki «— Size çöken uğursuzluk, Allah yanındadır². Hayır, siz fitneye düşmüş bir kavimsiniz³. (48) Memlekette Hicir'de dokuz kişi vardı ki o toprakta fesat çıkarırlardı, iyi iş işlemezlerdi. (49) Onlar birbirleriyle uyuşup «— Onu ve ailesini gece basıp telef edelim, sonra kanını arayan velisine [bizler ailesinin helâk olduğu yerde hazır değil-

dik⁴, bizler gerçek diyen kimseleriz] diyelim» diye Tanrı'ya yemin ettiler. (50) Onlar öyle bir mekr ve hile kurdular. Biz de onlar farkında değilken böyle bir mekr ve hilelerinin cezasını verdik⁵. (51) İşte bak, mekr ve hilelerinin sonu nasıl oldu. Biz o dokuz kişiyi ve bütün kavimlerini yok ettik. (52) İşte yurtları zulümlerinden dolayı bomboş kalmış ve yıkık duruyor. Bunda kudretimizi bilen bir kavim için ibret vardır. (53) İman getirenleriyse kurtardık. Bunlar şirkten sakınırlardı. (54) Lût'u da gönderdik. Hani o, kavmine şöyle demişti: «— Siz, göre göre hayasızlığı mı irtikâp ediyorsunuz?»; (55) «— Sizler, kadınları bırakıp şehvetle erkeklere mi yanaşıyorsunuz? Hayır, siz cahil⁶ kimselersiniz».

¹ Tövbeden evvel azabı.

² Fezasına muvafık olarak gelmiştir.

³ Küfürünüzün uğursuzluğuyla size kılık gelmiştir. Bakalım bilecek misiniz, bilmeyecek misiniz?

⁴ Veya helâklerinde bulunmadık.

⁵ Yani ukubetlerini tâcille ceza verdik.

⁶ Veya avanak, laubali, sonunu görmez.

(56) femâ kâne cevâbe kavmihi illâ en kaâlû ahricû âle lûtın min karyetiküm innehüm ünâsün yetetahherûn (57) fe'enceynâhü ve ehlehü illemre'etehü kad-dernâhâ minelgaâbiriyn (58) ve emtarnâ aleyhim matarâ, fesâe matarülmünzeriyn (59) kulilhamdü lillâhi ve selâmün alâ ibâdihilleziynastafâ, allahü hayrün emmâ yüşrikûn (60) emmen halakassemâvâti vel'arda ve enzele leküm minessemâi mâ', fe'enbetnâ bihi hadâika zâte behceh, mâ kâne leküm en tünbitû şecerehâ, eilâhün ma'allah, bel hüm kavmün ya'dilûn (61) emmen ce'alel'arda karâren ve ce'ale hılâlehâ enhâren ve ce'ale lehâ revâsiye ve ce'ale beynelbahreyni hâcizâ, eilâhün ma'allah, bel ekserühüm lâ ya'lemûn (62) emmen yüciybülmuhtarra izâ, de'âhü ve yekşifüssûe ve yec'alüküm hulefâel'ard, eilâhün ma'allah, kaliylen mâ tezekkerûn (63) emmen yehdiyküm fiy zulümâtılberri velbahri ve men yürsilürriyâha büşren beyne yedey rahmetihi, eilâhün ma'allah, te'âlallahü ammâ yüşrikûn.

فَاكَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُو آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَبْطَرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا قَدَرْنَا هَاهُنَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٥٨﴾ فَلِلْحَمْدِ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا يَشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حُلُقَاقٍ دَأَاتَ رَبْحَةً مِمَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَيْعًا إِنْ يَشَاءُ اللَّهُ مَعَ اللَّهِ إِلَهُهُمُ قَوْمٌ يُعَذِّبُونَ ﴿٦٠﴾ أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيًا وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا إِنْ يَشَاءُ اللَّهُ مَعَ اللَّهِ إِلَهُهُمُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُ الْخُلُقَاءَ الْأَرْضَ إِنْ يَشَاءُ اللَّهُ قَلِيلًا مِمَّا تَدْكُرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ إِنْ يَشَاءُ اللَّهُ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

(56) Kavminin buna karşı cevapları «— Lût ailesini kasabanızdan çıkarın, çünkü onlar pâklık isteyen birtakım insanlardır» demekten ibaret olmuştu. (57) Biz de onu, karısından başka ailesini kurtardık, onu geri kalanlardan olmak üzere takdir ettik. (58) Üzerlerine taş yağmuru yağdırdık. Allah azabıyla korkuya düşen kimselerin yağmuru ne kötü yağmurdur! (59) De ki Allah'a hamdolsun, seçip ayırdığı kullarına da selâm olsun. Allah mı hayırlıdır yoksa şerik koştukları mı? (60) Yahut gökleri, yeri yaratan, gökten yağmur indiren kimdir? ¹ Biz o yağmurla ağaçlarını bitiremeyeceğiniz, ferah artıracak bahçeleri inbat eylemiştik. Allah'la beraber başka mâbut, öyle mi? Hayır, onlar eğri büğrü giden güruttur. (61) Ya-

hut yeri karargâh yapan, arasına ırmaklar sıkıştıran, üzerinde ulu dağlar yaratan, iki deniz arasında ² bir engel bırakan kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut öyle mi? Hayır, onların pek çoğu tevhidi bilmezler. (62) Yahut nâçar kalıp niyaz ettiği zaman onun feryadını kabul eden, fenalığı kaldıran, sizi yeryüzünde geçenlerin yerine oturtan kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut, öyle mi? Siz ne kadar az düşünüyorsunuz ³? (63) Yahut kara ve deniz karanlıklarında ⁴ yıldızıyla size yol gösteren, rahmeti olan yağmuru önünde rüzgârları müjdeci gönderen kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut, öyle mi? Allah onların şirk koştuklarından yücedir.

¹ Yahut gökleri, yeri yaratıp gökten yağmur indiren mi hayırlıdır?

² Biri tatlı, diğeri acı.

³ Veya nasihat kabul edersiniz.

⁴ Sahranın kumluk yerlerinde, denizde gece karanlığında.

أَمَّنْ يَبْدُو الْخَلْقَ ثُمَّ يَعْبُدُهِ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ مَعَ الَّذِينَ قَالُوا نُوْا بِرَهَانِكُمْ أَنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ
وَمَا يَشْعُرُونَ أَتَانًا يَبْعَثُونَ﴾ بَلْ أَدَارِكُهُمْ فِي الْآخِرَةِ
بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ عَنْهَا عَمُونَ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاءُنَا أَتْنَا الْخُرُوجَ﴾ قَدْ وَعَدْنَاهُمْ
نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنَّ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿قُلْ
سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿وَيَقُولُونَ
مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ
رَدْفُكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ
عَلَى النَّاسِ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَبَعْلَمُ
مَا تَكُنْ صُدُورُهُمْ وَمَا يَعْلَمُونَ ﴿وَمِمَّنْ عَاشِيَ فِي السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَقْضُ
عَلَىٰ سَائِرِ الْإِسْكَارِ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَحْتَلِفُونَ ﴿

(64) emmen yebde'ülhalka sümme yü'iy-
dühü ve men yerzukurüm minessesmâi
vel'ard, eilâhün ma'allah, kul hâtû bür-
hâneküm in küntüm sâdikiyn (65) kul lâ
ya'lemü men fiyssemâvâti vel'ardılgaybe
illallah ve mâ yeş'urüne eyyâne yüb'asün
(66) beliddâreke ilmühüm fiyl'âhreh, bel
hüm fiy şekkin minhâ, bel hüm minhâ
amün (67) ve kaâlelleziyne keferü eizâ
künnâ türâben ve âbâünâ einnâ lemuhre-
cün (68) lekad vu'idnâ hâzâ nahnü ve
âbâünâ min kablü in hâzâ illâ esâtıyrül'-
evveliyn (69) kul siyrü fiyl'ardı fanzurü
keyfe kâne âkıbetülmücrimiyn (70) ve lâ
tahzen aleyhim ve lâ tekün fiy daykın
mimmâ yemkürün (71) ve yekuülüne
metâ hâzelva'dü in küntüm sâdikiyn (72)
kul asâ en yeküne redife leküm ba'dul-
leziy testa'cilün (73) ve inne rabbeke
lezü fadlın alennâsi ve lâkinne eksere-
hüm lâ yeşkürün (74) ve inne rabbeke
leya'lemü mâ tükinnü sudürühüm ve
mâ yu'linün (75) ve mâ min gaâibetin
fiyssemâi vel'ardı illâ fiy kitâbin mübiyn
(76) inne hâzelkur'âne yakussu alâ beniy
isrâiyle ekserelleziy hüm fiyhi yahtelifün.

(64) Yahut halkı yeniden peyda eden, sonra ikin-
ci defa vücuda getiren, size gökten, yerden rızık
veren kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut,
öyle mi? Onlara de ki sözünüzde gerçekseniz bur-
hanınızı getirin. (65) De ki: Allah'tan başka, gök-
lerde ve yerde bulunanlardan hiç biri gaybi bil-
mez. Ne vakit tekrar dirilirler, onun da farkın-
da değillerdir ¹. (66) Onların âhiret hakkındaki
ilimleri birbiri ardınca toplandı, öyle mi ². Hayır,
onlar âhiret hakkında şüphe içinde kaldılar, bel-
ki ona karşı kördürler. (67) Kâfirler dediler ki
bizler ve babalarımız toprak olduktan sonra me-
zardan çıkacak mıyız? (68) Bu gerek bize gerek
daha evvel babalarımıza da vâad olunmuştu ³.
Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değil-

dir. (69) Onlara de ki yeryüzünde gezin, tozun
günahkârların sonu nasıl olduğunu görün. (70)
Onların tekziplerine gam çekme. Sana karşı dü-
şündükleri mekr ve hilekârlıklarından da canın
sıkılmasın. (71) Onlar «— Gerçekseniz bu azap
vâdesi ne vakit olur?» derler. (72) Onlara de ki
acele ile istediğiniz şeyin bazısı peşinizden gele-
bilir ⁴. (73) Muhakkak ki Rabbin, nâs hakkında
inayet sahibidir. Fakat onların pek çoğu şükret-
mezler. (74) Şüphe yok ki Rabbin, sînelerinde giz-
lediklerini, âşıkâr kıldıklarını da bilir. (75) Gök-
te, yerde, gizli, kapalı hiç bir şey yoktur ki açık
Kitap olan Levh-i Mahfuz'da bulunmasın. (76)
Bu Kur'an, ihtilâf ettikleri şeyin pek çoğunu İs-
rail oğullarına haber verir.

¹ Müşrikler kıyametin kopması zamanını sormuşlar-
dı. Âyet-i kerime ona cevaptır.

² Yani ilimleri tekâmül etti de kıyametin kopması za-
manını mı soruyorlar? Yahut belki âhiret hakkındaki ilim-
leri tükeninceye kadar birbiri ardınca toplandı, âhiret hak-
kında ilimleri kalmadı. Yahut belki ilimleri tekâmül etti

bu tevcihi tahakküm tarihi ile olur, nitekim kara cahile
«— Sen ne âlimsin!» denir veya esbab-ı ilim tekâmül ettiği
halde yine lâyıkiyle bilmezler.

³ Çünkü daha evvel bütün enbiya böyle vaatlerde bu-
lunmuşlardı. ⁴ Veya yaklaşabilir.

(77) ve innehü lehüden ve rahmetün lilmü'miniyn (78) inne rabbeke yakdıy beynehüm bihükmihi, ve hüvel'aziy'zül'aliym (79) fetevekkal alallah, inneke alelhakkilmübiyn (80) inneke lâ tüsmi'ulmevta ve lâ tüsmi'ussummeddü'âe izâ vellev müdbiriyn (81) ve mâ ente bihâdiyl'umyi an dalâletihim, in tüsmi'u illâ men yü'minü biâyâtinâ fehüm müslimün (82) ve izâ veka'alkavlü aleyhim ahrecnâ lehüm dâbeten minel'ardı tükellimühüm ennennâse kânü biâyâtinâ lâ yûkinün (83) ve yevme nahşürü min küllü ümmetin fevcen mimmen yükezzibü biâyâtinâ fehüm yûze'ün (84) hattâ izâ câu kaâle ekezzebtüm biâyâtiyi ve lem tühıytü biha ilmen emmâ zâ küntüm ta'melün (85) ve veka'alkavlü aleyhim bimâ zalemü fehüm lâ yentıkuün (86) elem yerev ennâ ce'annelleyle liyeskünü fiyhi vennehare mub-sırâ, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin yü'minün (87) ve yevme yünfehu fiyssûri fezezi'a men fiyssemâvâti ve men fiyl'ardı illâ men şaallah, ve küllün etevhü dâhırıyn (88) ve terelcibâle tahsebühâ câmideten ve hiye temürrü merressehâb, sun'allahilleziy etkane külle şey' innehü habiyrün bimâ tef'alün.

وَأَنذَرْتُهُمْ لَآئِمٍ يُغْصَىٰ ۖ أَن رَّبِّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمٍ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ۚ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ۚ إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الْقَوْمَ إِذَا دُعُوا إِلَى الْعَذَابِ ۚ وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ ۚ إِن تَسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْمِعُونَ ۚ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ۚ وَيَوْمَ نَخْتَسِمُ مِنْ كُلِّ مَنَةٍ قَوْمًا مِّنْ كَذِبٍ ۚ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا كَذَبْتُمْ بِآيَاتِنَا وَلَمْ يُخِطُوا بِهَا عِلْمًا ۚ إِنَّمَا ذَٰكُنُهُم مَّعْمَلُونَ ۚ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ۚ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا آلَ نَادٍ لِّسَنًا كُوَافِدَةً ۚ وَآلَ نَادٍ مُّبْصِرُونَ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۚ وَيَوْمَ نَبْخِ فِي الصُّورِ فَمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلُّ أَتَمَةٍ دَاخِرِينَ ۚ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ كَمَثَرِ اللَّحَابِ ۚ صُنِعَ اللَّهُ الْإِنسَانَ تَقْنِ كُلِّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۚ

(77) Bu, mü'minler hakkında aynı hidayet ve rahmettir. (78) Rabbin, aralarındaki ihtilâfı hükmüyle bitirir. O, yegâne galiptir, hakimdir. (79) Artık Allah'a mütevekkil ol, çünkü sen, apaçık Hak yolundasın ¹. (80) Sen ölümlere söz işittiremezsin, sağırlar arka verip döndükleri zaman onlara da dâvetini işittiremezsin. (81) Sen, körleri bulundukları eğri yoldan doğru yola getiremezsin. Sen ancak âyetlerimize iman edip münkat olanlara Kur'an'ı dinletebilirsin ². (82) Onlar hakkında söz husûl bulunca ³ onlara yerden bir «Dabbe» çıkaracağız ki onlara bizim namımıza «— İnsanlar âyetlerimizi ⁴ yakinen bilmiyorlardı» diyecektir. (83) O gün âyetlerimizi tekzip eden bütün ümmetin başlarını bölük bölük toplayacağız. Bunlar erazil ve esafilî gelinceye kadar durdurulacaklar. (84) Nihayet mahşere geldikleri zaman Allah söy-

le diyecek: Siz âyetlerimi ilminiz kavramaksızın def'aten yalan saydınız. Öyle mi? Siz ne yapardınız? (85) Onlara zulümlerinden dolayı mev'ut olan azap vâki olacak, onların söylemeye mecaleri kalmayacak. (86) Onlar görmüyorlar mı ki biz geceyi istirahat bulmaları için yarattık, gündüzü de işlerini görececek bir halde yaptık. Bunda iman eden kavim için ibretler vardır. (87) O gün ki kıyamet borusu üfürülür, Allah'ın dilediklerinden ⁵ başka göklerde, yerde kim varsa hepsi kordudan bayılırlar ve her biri boyunlarını eğerek Huzur-u İlâhî'ye çıkarlar. (88) O gün sen dağlara baksan onları yerinde durur sanırsın, halbuki onlar bulutun geçişi gibi geçip gider. Bu, her şeyi muhkem ve yerli yerinde yapan Tanrı'nın yaptığı işidir. O, işlediklerinizden haberdardır.

¹ Veya doğruyu eğriden ayırır bir haldesin.

² Veya iman getirenlere dinletirsin. Çünkü bunlar münkattırlar.

³ Halk hakkında kıyamete ait söz husûl bulunca veya

yaklaşınca.

⁴ Kıyamet veya kıyametten evvel olan alâmetleri.

⁵ Melâike-i mukarrebîn veya şüheda.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ﴿٨٩﴾
وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُخْرَجُونَ إِلَّا
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا أَمْرُنَا أَنَا وَعِبْدُ رَبِّ هَذَا وَبِالْبَلَدِ
الَّذِي حَرَّمْنَا عَلَيْهِ كُلَّ شَيْءٍ وَإِنْ نَأْمُرْ بِنَارٍ أَنْ تَكُونَ مِنَ السَّالِفِينَ ﴿٩١﴾
وَأَن تُلَاقُوا الْقُرْآنَ فَمن أَنهَدِي فَأَنَّمَا هِيَ تَقْدِيرُ رَبِّي أَفَتُفَكِّرُونَ ﴿٩٢﴾
صَلِّ فَتَقُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرْسِلُكُمْ
آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

سُورَةُ النَّمْلِ كِتَابٌ مِّنَ الْقُرْآنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طَسَمَ ﴿١﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ تَنَزَّلُوا عَلَيْكَ
مِنْ نَّبَأِ مُوسَى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ فِرْعَوْنَ
عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا هَلْهَذَا شَيْعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةٌ
مِّنْهُمْ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مِنَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾ وَزُرِّيْدَانِ مِّنْ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا فِي
الْأَرْضِ وَجَعَلْنَاهُمْ آئِمَّةً وَجَعَلْنَاهُمُ الْوَارِثِينَ ﴿٥﴾

(89) men câe bilhaseneti felehü hayrûn minhâ ve hüm min feze'in yevmeizin âminûn (90) ve men câe bisseyyietî fakübbet vücühühüm fiynnâr, hel tuczevne illâ mâ küntüm ta'melûn (91) innemâ ümirtü en a'büde rabbe hâzihilbeldetil-leziy harremehâ, ve lehü küllü şey'in ve ümirtü en ekûne minelmüslimiyn (92) ve en etlüvelkur'ân, femenihtedâ feinnemâ yehtediy linefsih, ve men dalle fekul innemâ ene minelmünziriyn (93) ve kulil-hamdü lillâhi seyüriyüm âyâtihî feta'rifühâ, ve mâ rabbüke bigâfilin ammâ ta'melûn.

SÜRETÜLKASAS

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) tâ sin mîm (2) tilke âyâtülkitâbil-mübiyn (3) netlû aleyke min nebe'i mûsâ ve fir'avne bilhakki likavmin yü'minûn (4) inne fir'avne alâ fiyl'ardı ve ce'ale ehlehâ şıye'an yestad'ıfû tâifeten min-hüm yüzebbihu ebnâehüm ve yestahiy nisâehüm, innehü kâne minelmüfsidiyn (5) ve nuriydü en nemünne alelleziynes-tud'ıfû fiyl'ardı ve nec'alehüm eimmeten ve nec'alehümlvârisiyn.

(89 - 90) Her kim Huzur-u Bârî'ye iyilik getirirse daha değerli mükâfata nâil olur, o günün dehşetli korkusundan emin olur. Bilâkis her kim kötülük getirirse yüzüstü ateşe atılır, onlara işlediklerinizden başka mı ceza görecektiniz ¹ denir. (91 - 92) Onlara de ki «— Ben ancak muhterem kıldığı bu memleketin Rabbine ibadet edeyim, her şey O'nundur». Diye emrolundum. «— Ben münkat olanlardan olayım, Kur'an okuyayım» diye de emrolundum. Her kim yol bulursa ancak kendisi için yol bulur, her kim sapıtırsa ona «— Ben ancak Allah azabıyla korkutanlardan biriyim» dersin. (93) De ki «— Tanrı'ya hamdolsun ki size kudretinin nişanlarını gösterecek, siz de onları görüp anlayacaksınız ². Rabbin, işlediklerinizden gafil değildir.

KASAS VEYA «MUSA» SÜRESİ ^[3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Tâ, sîn, mîm. (2) Bu, vazîh olan Kitabın âyetleridir. (3) Musa ve Fir'avuna ait haberleri ⁴ sana doğru olarak beyan edeceğiz ki mü'minler müstefit olsunlar. (4) Firavun, yok mu, o Mısır toprağında yükseldi, ahâlisini de ⁵ bölük bölük eyledi ⁶. Onlardan birtakımını ⁷ zebun ve makhur etmişti. Bunların doğan erkek çocuklarını boğazlar, kızlarını diri bırakırdı. Çünkü o, müfsitlerden biriydi. (5) Biz de Mısır toprağında zebun edilen İsrail oğullarına bol nimet vermek, onları hayırda pişüva kılmak, Firavun'un emlakine vâris yapmak.

¹ Veya ancak işlediklerinizin cezasını göreceksiniz.

² Ahirette türlü türlü azap gösterecek, aklınız başınıza gelecek fakat ne fayda!

³ Mekke'de nâzil olmuş, (88) âyettir.

⁴ Veya bir kısmını.

⁵ Gerek yerli olan kıptiler olsun, gerek İsrail oğulları olan sıptiler olsun.

⁶ Veya uyuşmamaları için aralarını bozdu.

⁷ İsrail oğullarını.

(6) ve nümeğine lehüm fiyl'ardı ve nuriye fir'avne ve hâman ve cünüdehümâ minhüm mâ kânû yahzerûn (7) ve evhayanâ ilâ ümmi mûsâ en erdî'ıy, feizâ hıfti aleyhi fe'elkıyhi fiylyemmi ve lâ tehâfiy ve lâ tahzeniy, innâ raddûhü ileyki ve câ'ilûhü minelmürseliyn (8) feltekatahû âlü fir'avne liyekûne lehüm adüvven ve hazenâ, inne fir'avne ve hâman ve cünüdehümâ kânû hâtiyn (9) ve kaâletimre'etü fir'avne kurretü aynin liy ve lek, lâ taktülûhü asâ en yenfeanâ ev nettehızehe veleden ve hüm lâ yeş'urûn (10) ve asbaha fuâdü ümmi mûsâ fârigaâ, in kâdet letübdıy lev lâ en rebatnâ alâ kalbihâ litekûne minelmü'miniyn (11) ve kaâlet liuhtihı kussıyhi febesuret bihi an cünübin ve hüm lâ yeş'urûn (12) ve harremnâ aleyhilmerâdı'a min kabl, fekaâlet hel edüllüküm alâ ehli beytin yekfûlûnehü leküm ve hüm lehü nâsıhûn (13) feredednâhü ilâ ümmihı key tekarre aynühâ ve lâ tahzene ve lita'leme enne va'dallahi hakkun ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemün.

وَنُمَكِّنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيْ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمَا مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعْهُ فَإِذَا خِيفَ عَلَيْهِ فَأَلْقَاهُ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا رَأَوْنَاهُ الْإِلَهَ وَجَاءَ عَلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾ فَأَلْقَاهُ الْفِرْعَوْنُ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾ وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي لِيُكَفِّرَنَّ عَنْكَ وَلِكُلِّ لَأَقْتُلَنَّكَ إِنَّ يَنْفَعُكَ أَوْ تَخْذُهُ وَلَكِنَّهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أَمْرٍ مُوسَىٰ فَارِغًا إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِيَ بِكَ لِوَالِدِكَ أَنَّ رَبَّنَا عَلَىٰ قُلُوبِنَا أَتُكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتِ لَأُخْذَنَّهُ قَضَاهُ قَبْضَتُ يَدِي عَنْ جَنْبِهِ وَهَمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾ وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلِ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾ فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلَنَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

(6) Onlara yeryüzünde bir yer vermek; Firavun'a, Haman'a ve ordularına, İsrail oğullarından kaçındıkları şeyi ¹ göstermek istedik. (7) Musa'nın anasına da şöyle vahiy ettik ²: Musa'yı emzir, eğer onun için korkacak olursan onu Nil deryasına bırakarak, boğulacağından korkma, ayrılığından dolayı gam çekme. Çünkü biz onu sana geri döndüreceğiz, biz onu peygamberlerden biri yapacağız. (8) Firavun'un adamları bilâhare kendilerine düşman kesilecek, üzülmelerine bais olacak olan Musa'yı, alıp beslediler. Çünkü Firavun, Haman ve askerleri suçluydular. (9) Firavunun karısı Firavun'a dedi ki «— Bu çocuk bana ve sana göz aydınlığı olsun, onu öldürmeyin. Olabilir ki bize faydası dokunur veya onu oğul ediniz». Onlarsa işin farkında değillerdi. (10) Musa'nın anası bu hali

duyunca kalbi bomboş oldu, ³ biz onun vâdemize iman getirenlerden olması için kalbine vahiy bağlamasaydık ⁴, az kaldı işi meydana çıkaracaktı ⁵. (11) Musa'nın anası, kız kardeşine dedi ki kardeşinin izini takip et. Kız kardeşi de uzaktan uzağa takip edip onu uzaktan görmüştü. Halbuki onlar bunun farkında değillerdi. (12) Daha evvel ona süt anaların sütünü haram ⁶ kılmıştık. Bunun üzerine kız kardeşi onlara «— Kendiniz için ona iyice bakacak, bakmada kusur göstermeyip hakkında hayırhah olacak size bir hane halkı salık vereyim mi?» dedi. (13) Bunun üzerine onu tekrar anasına döndürdük ki onunla gözü aydın olsun, ayrılığıyla gam çekmesin, Allah'ın vaadi doğru olduğunu ⁷ bilsin. Fakat onların çoğu bunu bilmez.

¹ Mülkünün zevalini, helâklerini.

² İlham ile veya rüyada bildirdik.

³ Yani Musa'dan başka bir şey düşünmüyordu veya akli başından gitti.

⁴ Vahiyimize iman etmeyi hatırlatmasaydık da sabır

vermeseydik.

⁵ Dehşetinden veya sevincinden «o, benim oğlumdur» diyecekti.

⁶ Menetmiştik.

⁷ Her halde yerine geleceğini.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
 الْمُحْسِنِينَ ۝ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ
 فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَةِ هَٰذَا وَمِنَ الْغَدْوَةِ فَاسْتَفَانَهُ
 الَّذِي مِّنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِّنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ
 عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ۝
 قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
 الرَّحِيمُ ۝ قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ وَأَنْتَ
 غَافِلٌ عَمَّا يُفْعَلُونَ ۝ فَاصْبِرْ فِي الْمَدِينَةِ حَٰثِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ
 بِالْأَمْسِ كَيْفَ تَنْصُرُهُ ۖ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ۝ فَلَمَّا
 أَنَاذَرَا أَنِ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَا يُمُوسَىٰ أَتَرِيدُ
 أَنِ تَقْتُلَنِي كَمَا قُتِلْتُ نَفْسًا بَالَا مِثْلَ أَنْ تَرِيدَ ۖ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
 جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ۝ وَجَاءَ رَجُلٌ
 مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتِِرُونَكَ
 لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَمِنَ الْغَٰصِينَ ۝ فَخَرَجَ مِنْهَا
 حَٰثِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

(14) ve lemmâ belega eşüddehü vestevâ âteynâhü hükmen ve ilmâ, ve kezâlike necziylmuhsiniyn (15) ve dehaelmediyete alâ hıyni gafletin min ehlihâ fevecede fihâ recüleyni yaktetilâni hâzâ min şiy'atihî ve hâzâ min adüvvih, festegaâ-sehülleziy min şiy'atihî alelleziy min adüvvih, fevekezehü mûsâ fekadâ aleyhi kaâle hâzâ min amelışseytân, innehü adüvvün mudıllün mübiyn (16) kaâle rabbi inniy zalemtü nefsiy fagfirliyi fegafere leh, innehü hüvelgafürürrahıym (17) kaâle rabbi bimâ en'amte aleyye fel en eküne zahıyren lilmücrimiyn (18) feasbaha fiylmediyetei hâifen yeterak-kabü feizelleziystensarehü bil'emsî yes-tasrihuh, kaâle lehü mûsâ inneke ligaviy-yün mübiyn (19) felemmâ en erâde en yaktışe billezıy hüve adüvvün lehümâ, kaâle yâ mûsâ etüriydü en taktüleniy kemâ katelte nefsen bil'emsî in türiydü illâ en teküne cebbâren fiyl'ardı ve mâ türiydü en teküne minelmuslihiyn (20) ve câe recülün min aksalmediyetei yes'â kaâle yâ mûsâ innelmele'e ye'temirüne bike liyaktülûke fahrüc inniy leke minen-nâsihiyn (21) feharece minhâ hâifen yeterakkab, kaâle rabbi necciniy minelkav-mizzâlimiyn.

(14) Vaktaki Musa yiğitlik çağına yetişti, aklı itidal kesbetti ¹, biz ona nübüvvet ve ilim verdik, biz iyi iş işleyenlere böyle mükâfat veririz. (15) Musa şehire, ² ahalisi habersizken girdi ³. Burada iki kişinin birbiriyle kavga ettiklerini gördü. Bunların biri kendine tâbi olanlardan Sıpti, diğeri düşmanından olan Kıpti ⁴ idi. Kendine tâbi olan Sıpti düşmanına karşı Musa'dan medet diledi. Buna karşı Musa ona bir yumruk vurdu, hemen kazaya sebep oldu ⁵. Musa dedi ki «— Bu, şeytan işindendir. Çünkü şeytan aşikâr surette azdırır bir düşmandır». (16) Musa: «— Yâ Rab! Ben Kıpti'yi öldürmekle öz nefsimi zulüm ettim. Artık beni yarlığa» dedi. Tanrı onu yarlıgadı. Çünkü O, yarlıgayan, bağışlayandır. (17) Musa «— Yâ Rab! Bana olan in'amın hakkı için, ben asla günahkârlara arka olmayacağım» dedi. (18) Şehirde yaptığı işten korkarak, kısasa ait bir ha-

ber gözeterek sabahladı, bir de baktı ki bir gün evvel ondan yardım dileyen Sıpti yine başka bir Kıpti'den dolayı Musa'dan medet istiyor. Musa ona «— Sen hakikaten azgınlığı aşikâr bir adam-sın» dedi ⁶. (19) Vaktaki Musa her ikisine düşman olan Kıpti'yi kavrayıp tutmak istedi. O feryat eden Sıpti ⁷ ise kendini öldürecek zannıyla «— Musa! Dün bir adamı öldürdüğün gibi beni de mi öldürecek-sin? Sen Mısır toprağında ancak zorba ke-silmek istiyorsun. Yoksa muslih ve hayırhah ol-mak istemiyorsun. (20) Şehrin kenarından ⁸ bir adam koşarak geldi ⁹, «— Musa! İleri gelenler seni öldürmek için hakkında müşavere ediyorlar, hemen buradan çık git. Ben hakkında hayırhah olanlardanım» dedi. (21) Bunun üzerine Musa korku ve intizar içinde şehirden çıkıp gitti ve «— Yâ Rab! Beni zalim kavimden kurtar» dedi.

¹ Veya boyu mutedil oldu. Sinni kırkı buldu, akıl ve rüştü kemal buldu veya bülûğa erdi, azası kemâle girdi.

² O vakit Mısır'ın merkezi Nil kenarında Menfis şehriydi.

³ Öğle uykusu zamanı veya akşamla yatış arasıydı, seyahatten avdet etmişti.

⁴ Kıpti Firavun'un aşısıydı ki angarya olarak Sıptiye odun yükletmek istiyordu.

⁵ Allah ölüme hükmetti, Kıpti'nin canı çıktı.

⁶ Bütün zalimlerle kavga edersin, beni kavgaya sokar-sın. Veya sen İsrail oğullarını muttasıl angaryada kulla-nıyorsun.

⁷ Veya kıpti.

⁸ Firavun'un barigâhı, divanhanesi oradaydı.

⁹ Veya şehir kenarında duran bir adam geldi.

(22) ve lemmâ teveccehe tilkaâe medyene kaâle asâ rabbiy en yehdiyeniy sevâessebiyl (23) ve lemmâ verede mâe medyene vecede aleyhi ümmeten minennâsi yeskuûn, ve vecede min dûnihimümre'. eteyni tezûdân, kaâle mâ hatbükümâ, kaâletâ lâ neskiy hattâ yusdirerri'âü ve ebûnâ şeyhun kebiyr (24) fesekaâ lehümâ, sümme tevellâ ilezzill, fekaâle rabbi inniy limâ enzelte ileyye min hayrin fakıyr (25) fecâethü ihdâhümâ temşiy alesihiyâ, kaâlet inne ebiy yed'ûke liyecziyeke ecre mâ sekayte lenâ, felemmâ câehü ve kassa aleyhilkasasa kaâle kaâle lâ tehaf, necevte minelkavmizzâlimiyn (26) kaâlet ihdâhümâ yâ ebetiste'cirhü inne hayre mineste'certelkaviyyül'emiy (27) kaâle inniy üriydü en ünkihakke ihdebneteyye hâteyni alâ en te'cüreniy semâniye hıcc, fein etmemte aşren femin indik, ve mâ üriydü en eşukka aleyk, setecidüniy inşâallahü minessâlihıyn (28) kaâle zâlike beyniy ve beynek, eyyemel'eciley-ni kadaytü felâ udvâne aleyy, vallahü alâ mâ nekuûlü vekıyl.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ بِلِقَاءِ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سُبُلَ
السَّبِيلِ ۖ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ
النَّاسِ يَسْقُونَ ۖ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ
قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصِذَ الرَّعَاةُ وَأَبُوتَا
شَيْخًا كَبِيرًا ۖ فَسَقَىٰهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي
لَمَّا أَتَيْتُكَ مِن خَيْرٍ فَقِيرٌ ۖ فَجَاءَهُ أَحَدُهُمَا تَمْسِي عَلَى
أَسْتَحْيَاءٍ قَالَتَا إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا
فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۖ قَالَتَا أَجْزَيْتُمَا يَا أَبَتَا اسْتَأْجِرْهُ
إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ۖ قَالَ إِنِّي
أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِأَحَدٍ مِّنْهُمَا نَمْسُقَهُمَا عَلَىٰ أَنْ نَجْزِيَهُ
ثَمَارَ نَحْمُوحَ فَإِنِ انْتَمَتْ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ
أَسْأَلَكَ عَلَيْهِ سِتًّا فَإِنِ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ۖ
قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ
فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ۖ

(22) Vaktaki Musa Medyen canibine yöneldi «— Umarım ki Rabbim bana doğru yol gösterir» dedi. (23) Medyen suyuna ¹ varınca etrafında bir çok halk buldu ki hayvanlarına su veriyorlardı, ² Musa onların gerisinde koyunlarını geri tutar iki kadın gördü ve onlara «— Bu hâliniz nedir? ³» dedi. Onlar, çobanlar davarlarına su verip geri döndürünceye kadar biz koyunlarımıza su veremeyiz. Babamızsa ⁴ yaşlı bir ihtiyardır ⁵. (24) Musa onların koyunlarına su verdi. Sonra bir gölgeye çekilip dedi ki «— Yâ Rab! Ben bana indireceğin nimete muhtacım ⁶.» (25) O kadınlardan biri utana sıkıla ⁷ Musa'ya geldi «— Babam seni çağırıyor, bizim su verme ücretini verecek» dedi. Bunun üzerine Musa babasının yanına vardı. Ona, Firavun'la olan macerayı anlattı. O,

«— Korkma, o zalim kavimden kurtuldun» ⁸ dedi. (26) O iki kadından biri (Musa'yı dâvete geleni), «— Baba, Bunu ücretle çoban tut, çünkü ücretle kullanacağın kimselerin en iyisi, kuvvetli ve emniyetli olanıdır» dedi ⁹. (27) Babaları Musa'ya dedi ki «— Sekiz sene bana kendini kiralamak üzere bu iki kızımдан birini sana nikâh etmek istiyorum, şayet kendinden on seneyi tamamlarsan o da senin teberru'un olmuş olur. Ben on sene şart etmekle sana güçlük vermek istemem. Beni İnşallah ahtini yerine getirir salih kimselerden bulacaksın». (28) Musa şöyle dedi «— Bu taahhüt, benimle senin aranda mukarrerdir ¹⁰. Bu iki müddetten hangisini bitirirsem fazlasını istemekle bana haksızlık yapılmasın ¹¹, Allah bu dediklerimize şahit ve nâzır olsun.

¹ Medyen kenarındaki kuyuya.

² On gün aç, billâc, susuz, yayan, yalnızca yürümüştü, yediği ancak ottu.

³ Niçin koyunlarınıza su vermiyorsunuz.

⁴ Şuayb aleyhisselâm veya Şuayb'ın biraderzâdesi veya Şuayb'e iman eden bir zat.

⁵ Kuyunun ağır kovasıyla su çıkarmaya kuvvetleri yoktu, erkeklerin arasına da sokulamıyorlardı. Halkın davarlarının fazlasından su verirdi. Babalarından başka erkekleri yoktu, o da yaşlı bir ihtiyardı.

⁶ Yani açım, yemeğe muhtacım veya bana verdiğin binden dolayı dünyada fakir oldum. Çünkü Mısır'da zengindi.

⁷ Veya örtünerek, pek çok utanarak.

⁸ Çünkü Medyen Firavun'un idaresi altında değildi.

⁹ Bununla Musa aleyhisselâm'ı kastediyordu. Kuvvetinden, emanetinden dolayı «onu ücretle tut» demek istiyordu.

¹⁰ Hiç birimiz ondan dönmeyiz.

¹¹ Veya fazla müddet benim reyime muhavvel olsun.

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ
الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا الْعَسَلَى
أَتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ۞ فَلَمَّا
اتَّيَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ
مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّكَ الْكَافِرِينَ ۞ وَأَنْ
الْقَصَصَ ۚ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا
وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ۞
أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمُ
إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۞
قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ۞
وَإِخِي هَارُونَ هُوَ أَفْضَعُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
يَصْدُقُنِي إِنِّي خَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ۞ قَالَ سَنُنْشِئُ
عَصَاكَ بِإِخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكَ سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ
إِلَيْكَ بِآيَاتِنَا أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمْ كَمَا نَعْلَمُ ۞

(29) felemmâ kadâ mûsel'ecele ve sâre biehlîh, ânese min cânibittûri nârâ, kaâle liehlihîmkûsû inniy ânestü nârâ, le'alliy atiykûm minhâ bihaberî ev cezvetin minennâri le'allekûm testalûn (30) felemmâ etâhâ nûdiye min şâtıy'ılvâdil'eymeni fiylbuk'atilmübâreketi minessece- reti en yâ mûsâ inniy ennallahü rabbül'âlemiyn (31) ve en elkı asâk, felemmâ reâhâ tehtezzü ke'ennehâ cânnûn vellâ müdbiren ve lem yu'akkıb, yâ mûsâ ak- bil ve lâ tehaf, inneke minel'âminiyn (32) üslük yedeke fiy ceybike tahrûc beydâe min gayri sû, vadmum ileyke ce- nâhake minerrehbi, fezânike bürhânâni min rabbike ilâ fir'avne ve melâih, inne- hüm kânû kavmen fâsikıyn (33) kaâle rabbi inniy kateltü minhüm nefsen fe'- ehâfü en yaktülûn (34) ve ahıy hârûnû hüve efsahu minniy lisânen fe'ersilhü ma'ıye rid'en yusaddıkuniy, inniy ehâfü en yükezzibûn (35) kaâle seneşüddü adu- deke biahyıke ve nec'alü lekûmâ sultâ- nen felâ yasılüne ileykûmâ biâyâtinâ, en- tûmâ ve menittebe'akûmelgaâlibûn.

(29) Musa taahhüdünü yapıp müddetini bitirince ailesiyle Mısır'a döndü; yolda Tur tarafında bir ateş gördü. Ailesine dedi ki ben gelinceye kadar burada durun. Uzaktan bir ateş gördüm, olabilir ki ondan yolumuza ait bir haber veya ısınmanız için bir parça ateş getiririm? (30 - 31) Vaktaki Musa ateşin yanına vardı, mübarek kıt'ada, sağ taraftaki dere kenarında olan ağaçtan bir nida geldi: «— Musa! Âlemlerin Rabbi olan Tanrı benim, asanı yere bırak». Musa asayı yere bıraktı, onu ok yılanı gibi çırpınır görünce korkusundan dönüp kaçtı, geri dönmedi. Ona şöyle dedik: «— Musa! Beri gel, korkma! Sen emniyet içindesin». (32) «— Elini koynuna sok ki ayıpsız, ak pak çıksın.

Yılgınlık halinde kanadını kendine yapıştır ¹ iş- te Firavun'a ve ileri gelenlerine karşı Rabbinden gelen iki belîğ mucizedir. Çünkü onlar fasık ka- vimdiler. (33 - 34) Musa dedi ki «— Yâ Rab! Ben onlardan bir kişiyi öldürmüştüm. Korkarım ki ona bedel beni öldürürler. Kardeşim Harun li- sanca benden fasihtir, onu benimle beraber arka olarak gönder ki beni tasdik etsin ² korkarım ki beni yalancı sayarlar». (35) Allah şöyle buyur- du: «— Bazunu kardeşinle takviye edeceğiz. Si- ze düşmanınıza karşı öyle bir galebe vereceğiz ki bizim âyetlerimiz sayesinde onlar size fenalık ya- pamayacaklar ³, siz de, size tâbi olanlar da galip olacaksınız.

¹ İki elini koltuğuna sok veya göğsüne koy ki eski ha- line dönsün. Veya telâş etme, kalbini üzerine yapıştır, ken- dini topla.

² Şüphelere cevap versin, delilleri açık söylesin.

³ Veya âyetlerimiz ile galip olmanız diye size öyle bir satvet ve kudret vereceğiz ki size yaklaşamayacaklar.

(36) felemmâ câehüm mûsâ biayâtinâ beyyinâtin kaâlû mâ hâzâ illâ sihrun müfteren ve mâ semî'nâ bihâzâ fiy âbâ-inel'evveliyin (37) ve kaâle mûsâ rabbiy a'lemü bimen câe bilhüdâ min indihî ve men tekûnü lehü âkıbetüddâr, innehü lâ yüflihuzzâlimûn (38) ve kaâle fir'avnü yâ eyyühelmeleü mâ alimtü leküm min ilâhin gayriy, fe'evkıdliy yâ hâmanü alet-tıyni fec'al liy sarhan le'alliy attali'u ilâ ilâhi mûsâ ve inniy le'ezunnühü minel-kâzibiyn (39) vestekbere hüve ve cünûdühü fiyl'ardı bigayrilhakkı ve zannû ennehüm ileynâ lâ yürce'ün (40) fe'ehaz-nâhü ve cünûdehü fenebeznâhüm fiyl-yemm, fanzur keyfe kâne âkıbetüzzâlimiyn (41) ve ce'alnâhüm eimmeten yed'üne ilennâr ve yevmelkiyâmeti lâ yunsarûn (42) ve etba'nâhüm fiy hâzihiddün-yâ la'neh ve yevmelkiyâmeti hüm minel-makbûhiyn (43) ve lekad âteynâ mûsel-kitâbe min ba'di mâ ehleknelkurûnel'ülâ besâire linnâsi ve hüden ve rahmeten le'allehüm yetezekkerûn.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرٍ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ۝ وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُ بِالْهَدْيِ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ۝ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَةُ مَا عَلَتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي ۚ فَاقْضِ لِلْهَامَانِ عَلَى الطَّيْنِ فَاْجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝ وَأَسَدُكَ بَرُّهُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَوْ ۚ وَظَنُّوا أَنَّهُمُ اللَّيْتُ لَا يُرْجَعُونَ ۚ فَاخْذَنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝ وَجَعَلْنَاهُمْ أَتَمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنْصَرُونَ ۝ وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ۖ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَارًا لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

(36) Musa aşikâr olan mucizelerimizle onlara varınca onlar «— Bu, düzme bir büyüden başka bir şey değildir, eski babalarımızdan ¹ bunu işitmedik». dediler. (37) Musa şöyle dedi: Rabbim, nezdinden hidayetle gelmiş olanı, hayırlı akıbetin kimin olacağını herkesten iyi bilir. Zalimler umduklarına ermezler. (38) Firavun da dedi ki ey ileri gelenler! Sizin için benden başka bir mâbut olduğunu bilmiyorum, Haman! Benim için ateş yakıp balçıktan tuğla yap, bana bir köşk yap ki Musa'nın Tanrısına çıkayım da bakayım ². Ben Musa'yı yalancılardan zannediyorum ³ (39) O,

askerleri Mısır toprağında nahak yere böbürlendiler. Bize dönmeyecekler sandılar. (40) Bunun üzerine hem onu, hem askerlerini tutup denize dök-tük. Zalimlerin akıbeti nasıl oldu görüyorsun ya! (41) Onları ateşe çağırır ⁴ ele başı yaptık. Onlar kıyamet gününde de hiç bir yardım görmeyeceklerdir. (42) Bu dünyada artlarından lânet gönderdik. Kıyamet günü de onlar çirkin suretlilerden olacaklardır ⁵. (43) * Biz Musa'ya, evvelki tabakaları helâk ettikten sonra insan hakkında ⁶ kalb gözü ⁷, ayn-i hidayet ve rahmet olmak üzere Kitap verdik ki onunla nasihat kabul etsinler.

¹ Veya eski babalarımız zamanında.

² Yahut köşk üstüne çıkar; ona muttali olurum, yıldızların vaziyetlerini tarassut edeyim, bi'seti resüle delâlet eder bir şey bulabilir miyim?

³ «Allah vardır, ben de onun peygamberiyim» sözü yalandır.

⁴ Yani şirke dâvet eder.

⁵ Kötü alâmetlilerden veya rahmet-i haktan uzak düşenlerden.

⁶ İsrail oğulları hakkında.

⁷ Veya açık âyetler.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَصَى إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا
 كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ۝ وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَتْ
 عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو
 عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ۝ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ
 الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحِمْنَا مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
 مِمَّا آتَتْهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝ وَلَوْلَا
 أَنْ نَضِيبَهُمْ مُصِيبَةً بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيَهُمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا
 لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونُ مِنَ
 الْمُؤْمِنِينَ ۝ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحُكْمُ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا يُؤْتِي
 مِثْلَ مَا يُؤْتِي مُوسَى ۖ وَلَمْ يُكْفَرْ وَلَئِنْ أُوْتِيَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ
 قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا لَوْلَا آتَا بِكُلِّ كَافِرٍ مِنْ
 بَيْكَا بٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَى مِنْهُمَا اتَّبِعْهُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ۝ فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ
 أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى
 مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝

(44) ve mâ künte bicânibilgarbiyyi iz ka-
 daynâ ilâ mûsel'emre ve mâ künte mi-
 neşşahidiyn (45) ve lâkinnâ enşe'nâ ku-
 rûnen fetetâvele aleyhimül'umur, ve mâ
 künte sâviyen fiy ehli medyene tetlû
 aleyhim âyâtinâ, ve lâkinnâ künnâ mür-
 mürsiliyn (46) ve mâ künte bicânibittûri
 iz nâdeynâ, ve lâkin rahmeten min rab-
 bik, litünzire kavmen mâ etâhüm min
 neziyrin min kablike le'allahüm yetezek-
 kerûn (47) ve lev lâ en tûsiybehüm mu-
 sıybetün bimâ kaddemet eydiyhim feye-
 kuülû rabbenâ lev lâ erselte ileynâ resû-
 len fenettebi'a âyâtike ve nekûne minel-
 mü'miniyn (48) felemmâ câehümülhakku
 min îndinâ kaâlû lev lâ ûtiye misle mâ
 ûtiye mûsâ, evelem yekfürû bimâ ûtiye
 mûsâ min kabl, kaâlû sihrâni tezâher, ve
 kaâlû innâ biküllin kâfirûn (49) kul fe'tû
 bikitâbin min îndillâhi hüve ehdâ min-
 hümâ ettebi'hü in küntüm sâdikıyn (50)
 fein lem yesteciybû leke fa'lem ennemâ
 yettebi'ûne ehvâehüm, ve men edallü
 mimmenittebe'a hevâhü bigayri hüden
 minallah, innallahe lâ yehdiylkavmezzâ-
 limiyn.

(44) Biz, Musa'ya vahiy işini bitirdiğimiz vakit sen Tur'un batı tarafında değildin ¹. Sen orada vak'ayı müşahade edenler arasında değildin ki bilip haber veresin. (45) Fakat biz onu vahiyle bildiriyoruz. Musa'dan sonra birçok insan tabakası vücade getirdik, onların ömürleri uzadı ². Sen onlara kıssaları hâvi âyetlerimizi okuduğun vakit, Medyen ahalisi arasında mukim değildin ³, fakat biz bu haberi vermek için seni peygamber gönderdik. (46) Biz Musa'ya nida ettiğimiz zaman sen Tur tarafında değildin, fakat Rabbin tarafından bir rahmet olmak üzere onu sana tâlim ettik. Ta ki senden evvel ⁴ kendilerine Allah azabıyla korkutur bir peygamber gelmeyen cemaati korkutasın ki onlar bunu işitip nasihat kabul etmiş olsunlar. (47) Elleriyle kazandıkları masiyet sebebiyle başlarına bir musibet gelince «— Ey Rab-

bimiz! Bize bir peygamber göndereydin, biz de âyetlerine ittiba edeydik de mü'minlerden olsaydık!» demeselerdi peygamber göndermezdik ⁵ (48) Onlara nezdimizden hak peygamber gelince onlar dediler ki Musa'ya verilen mucizeler ⁶ ona da verilmeliydi. Bunlar ⁷ daha evvel Musa'ya verilenleri tanıdılar mıydı? Onlar hem «— Birbirine yardım eder iki büyücüdür ⁸» dedilerdi, hem «— Biz her birini ⁹ tanımıyoruz» dedilerdi. (49) Onlara de ki: Eğer gerçek diyorsanız Allah yanından, Kur'an'la Tevrat'tan daha iyi yol gösterir ¹⁰ bir kitap getirin de ona tâbi olayım. (50) Eğer senin sözünü kabul etmezlerse bil ki onlar yalnız heveslerine tâbi oluyorlar. Allah tarafından bir hidayete nâil olmaksızın kendi hevesine tâbi olan kimseden daha sapık kim olabilir? Allah zalim güruha hidayet etmez.

¹ Çünkü Tevrat batı tarafında verilmişti.

² Ahit unuttular, ulûm kalmadı, vahiy kesildi.

³ Ki o âyetleri onlardan öğrenerek okumuş olasınsın veya sen uzun müddet Medyenliler arasında durup kıssayı onlardan öğrenmedin.

⁴ İsmail Aleyhisselâm'dan Mekkelilere peygamber gelmemiştir. Veya fitret zamanında, İsa Aleyhisselâm'dan sonra.

⁵ Böyle bir özür dilemeleri için seni gönderdik. Veya musibeti tâcil ederdik.

⁶ Def'aten münzel bir Kitap, yedbeyza, âsa gibi mucizeler.

⁷ Ebnay-i cinsleri.

⁸ Veya iki büyü, kail-i müşrikin Arap ise (Kur'an ile Tevrat) veya (Muhammed ile Musa) aleyhimüsselâm'dır. Kiptiler ise Musa ile Harun aleyhimüsselâm'dır.

⁹ Kur'an ile Tevrat veya peygamberleri.

¹⁰ Veya hidayette daha açık.

(51) ve lekad vassalnâ lehümülkavle le'allehüm yetezekkerûn (52) elleziyne âteynâhümülkitâbe min kablihî hüm bihi yû'minûn (53) ve izâ yütlâ aleyhim kaâlû âmennâ bihi innehülhakkü min rabbînâ innâ künnâ min kablihî müslimiyn (54) üläike yû'tevne ecrehüm merreteyni bimâ saberû, ve yedreûne bilhasenetisseyyiete ve mimmâ razaknâhüm yünfikuûn (55) ve izâ semî'üllagve a'radû anh, ve kaâlû lenâ a'mâlünâ ve leküm a'mâlüküm selâmün aleyküm lâ nebtעיyl câhiliyn (56) inneke lâ tehdiy men ahbebe ve lâkin-nallahe yehdiy men yeşâ', ve hüve a'lemü bilmühtediyn (57) ve kaâlû in nettebi'ülhüdâ ma'ake nütehattaf min ardınâ, evelem nümekkin lehüm haremen âminen yücba ileyhi semerâtü külli şey'in rızkan min ledünnâ ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (58) ve kem ehleknâ min karyetin batırat ma'ıysetehâ, fetilke mesâkinühüm lem tūsken min ba'dihim illâ kaliylâ, ve künnâ nahnülvârisiyn (59) ve mâ kâne rabbüke mühlikelkurâ hattâ yeb'ase fiy ümmihâ resûlen yetlû aleyhim âyâtınâ, ve mâ künnâ mühlikiylkurâ illâ ve ehlühâ zâlimûn.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ الَّذِينَ
آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ يَوْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا يُتْلَى
عَلَيْهِمْ قَالُوا أَمَّا بِئِنَّآ أَلَمَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ
مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا
وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾
وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا إِنَّا عَمَلْنَا
وَكَلَّمْنَا بِمِثْلِ مَا كُنَّا نَعْمَلُ لَكُمُ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا تَبْتَغِ الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ
لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ
أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ وَقَالُوا إِنَّا نَتَّبِعُ الْهُدَى مَعَكَ نَخْطِفُ
مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نَمُكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ
رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا
مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فَمِنْهَا قَلِيلٌ مَسَاكِينُهُمْ لَمْ تَسْكَنْ
مِنْ بَعْدِهَا إِلَّا قَلِيلًا وَكَانُوا لَوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ
رَبُّكَ مُهِلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ رَسُولًا لِيَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهِلِكَ الْقُرَىٰ إِلَّا وَآهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

(51) * Biz, onlar için nasihat kabul etsinler diye sözü ¹ birbiri ardı sıra getirdik ². (52) Kendilerini Kur'an'dan evvel Kitaba nâil ettiğimiz kimseler Kur'an'a inanıyorlar. (53) Onlara Kur'an okunduğu zaman onlar «— Biz ona inandık, o, Rabbimiz tarafından nâzil olmuş hak bir sözdür. Bizler bundan evvel Müslüman olmuştuk» derler. (54) İşte onlara imandaki sabırlarına karşı iki kere mükâfat verilecek ³. Onlar iyilikle fenalığa karşı gelirler ⁴ rızık olmak üzere verdiğimiz şeylerden de hayıra sarfederler. (55) Onlar münasebetsiz bir söz işitince Âlicenap olarak ondan yüz çevirirler. «— Bizim amellerimiz bizim, sizin amelleriniz de sizindir ⁵. Selâmette olun ⁶. Bizler kendini bilmezlerin sohbetini istemeyiz» derler. (56) Sen sevdiğini hidayete erdiremezsin. Fakat Allah dilediğini hida-

yete erdirir. O hidayete erecekleri herkesten iyi bilir. (57) Onlar «— Senin hidayetine tâbi olsak yerimizden tedirgin oluruz», dediler. Biz, onları emniyetli, tarafımızdan rızık olmak üzere kendisine her çeşit meyve taşınır haremde yerleştirmedik mi? ⁷ Fakat onların pek çoğu bunların Allah'tan geldiğini bilmezler. (58) Biz, nice kasaba helâk ettik ki ahalisi hoş geçinmeleri yüzünden şırmamışlardı. İşte konaklar kendilerinden sonra bomboş duruyor. Ancak oraya az kimse konuyor ⁸. Bizler, onlara vâris olduk ⁹. (59) Rabbın, ana kasabalarına ¹⁰ peygamber gönderip onlara âyetlerimizi okumadıkça kasabaları helâk etmiş değildir. Biz ahalisi zalim olan kasabalardan başkasını helâk etmiş değiliz.

¹ Kur'an âyetlerini maslahat ve hizmet üzere. ² Ve ya davet-i hüccet ile mev'ize ile, mevait ile, kısas ile, emsal ile, nasayih ile, ibretlerle türlü türlü yaptık. ³ İki Kitaba inanmalarıyla veya ehl-i Kitapla müşriklerinin eziyetlerine katlandıklarından dolayı. ⁴ Hilim ile eziyeti, taat ile masiyeti, iyi huyla kötü huyu kaldırırılar. ⁵ Vazgeçip başışlamak bizim, sövüp saymak sizindir. ⁶ Sövmemizden

kurtuldunuz. Bu selâm, yüz çevirme selâmıdır. Dirilik temennisi selâmı değildir. ⁷ İman etmedikleri halde rızık veriyoruz, iman ederlerse evleviyyetle vereceğiz. ⁸ Gelen geçen yolcular. Veya pek azı mâmur kalmıştır. ⁹ Kendileri göçtü, gitti. Biz bâkiyiz, bizden başka mutasarrıf yoktur. ¹⁰ Merkezlerine, büyük şehirlerine.

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَبَيْنَهُمَا
عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا
حَسَنًا فَهُوَ لَا فِیْهِ كُنْ مَتَّاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَئِذٍ دَعِیمُ فِیْهِمْ الْقَوْلُ
شُرَكَاءَ الَّذِينَ كَفَرُوا تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَذَا
رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا هُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَدَّلْنَا
إِلَيْكَ مَا كُنَّا نَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا
يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَئِذٍ دَعِیمُ فِیْهِمْ الْقَوْلُ مَا ذَا الْجَنَّةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾
فَعَيَّتْ عَلَيْهِمُ الْآيَاتُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا
مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَحَسْبَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾
وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ
وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا يُكِنُّ صُدُورُهُمْ
وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي
الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

(60) ve mâ ütiytüm min şey'in femetâ'-ulhayâtiddünyâ ve ziynetühâ ve mâ indallahi hayrûn ve ebkaâ, efelâ ta'kulûn (61) efemen ve'adnâhü va'den hasenen fehüve lâ kıyhi kemen metta'nâhü metâ'alhayâtiddünyâ sümme hüve yevmel-kıyâmeti minelmuhdariyn (62) ve yevme yünâdiyhim feyekuûlü eyne şürekâiyelleziyne küntüm tez'umûn (63) kaâlelleziyne hakka aleyhimülkavlü rabbenâ hâülâilleziyne agveynâ, agveynâhüm kemâ gaveynâ, teberre'nâ ileyke mâ kânü iyyânâ ya'büdün (64) ve kıyled'u şürekâeküm fede'avhüm felem yestecibü lehüm ve re'evül'azâb, lev ennehüm kânü yehtedün (65) ve yevme yünâdiyhim feyekuûlü mâ zâ ecebtümülmürseliyn (66) fe'amiyet aleyhimül'enbâü yevmeizin fehüm lâ yetesâelün (67) fe'emmâ men tâbe ve âmene ve amile sâlihan fe'asâ en yekûne minelmüflihiyn (68) ve rabbüke yahluku mâ yeşâü ve yahtâr, mâ kâne lehümülhayreh, sübhânallahi ve teâlâ ammâ yüşrikûn (69) ve rabbüke ya'lemü mâ tükinnü sudûrühüm ve mâ yu'linûn (70) ve hüvallahü lâ ilâhe illâ hü, lehülhamdü fiyl'ülâ vel'âhireti ve lehülhükümü ve ileyhi türce'ün.

(60) Size verilen her şey dünya diriliğinin geçinmesidir, debdebesidir. Allah yanındaki nimet daha iyi ¹ ve daha bâkidir. Hâlâ buna aklınız ermiyor mu? (61) Kendisine iyi bir vâde verdiğimiz halde vâdesine kavuşan kimse, dünya diriliğinin geçinmesiyle geçindirdiğimiz halde nihayet nime-ti zail olup sonra kıyamet gününde ateşe hazırlananlar meyanında bulunan kimse gibi midir? (62) O gün, Allah, onlara nida eder de der ki, bana şerik zaim ettikleriniz nerede! (63) Üzerlerine azap sözü sabit olacak elebaşları «— Ey Rabbimiz! Biz nasıl azmışsak azdırdıklarımızı da öyle azdırdık. Fakat zorlamadık, sana gelip onlarla ilişgimizi kestik. Onlar bizlere değil, heveslerine taparlardı» diyecekler. (64) Onlara şöyle denecek: Sizi azaptan kurtarmak için şerik tuttuklarınız putları çağırın. Onlar da şaşkınlık içinde bunları çağıra-

caklar, bunlar ise onlara cevap vermeyecekler, azap görecekler, eğer onlar hidayet bulsalar azap görmeyeceklerdi ². (65) O gün, Allah onları çağırarak, «— Peygamberlere ne cevap verdiniz?..» diyecek. (66) O gün, onlara bahaneler kapana-cak, hiç bir cevap vermeyecek onlar korkudan soruşamayacaklar. (67) Tövbe ve iman edip iyi iş işleyen kimseye gelince onlar umduklarına nâil olmalarını ümit ederler ³. (68) Rabbin dilediğini yaratır. Dilediğini de ihtiyar eder ⁴. Onlar için hakikî bir ihtiyar yoktur ⁵. Allah şerik koştuklarından tamamıyla münezzehtir, yücedir. (69) Rabbin onların peygamber hakkında sînelerine gizledikleri kini, aşikâr ettikleri düşmanlığı bilir. (70) Tanrı O'dur, O'ndan başka tapacak yoktur. Dünya ve âhirette hamd-ü sena O'nundur. Hüküm de O'nundur. Nihayet siz O'na döneceksiniz.

¹ Menfaati daha çok, hiç bir mazarratı yok.

² Veya kendilerinden vazgeçmeselerdi azabın sardığını görürlerdi veya azaba bir çare bulsalar kendilerinden azabı savuştururlardı. Veya azap görünce hidayeti temenni ederler.

³ Yani umduklarına nâil olurlar.

⁴ Veya dileyip ihtiyar ettiğini yaratır.

⁵ Veya müşrikler için ihtiyar yoktur. Çünkü «bu Kur'an Velid bin-i Muğir'e ve Urvet ibn-i Mes'ut gibi büyüklerden iki kimseye nâzil olmalıydı» demişlerdi. Veya Allah dilediğini yaratır. Onlar hakkında da hayır olanı ihtiyar eder.

(71) kul ere'eytüm in ce'alallahü aleykü-mülleyle sermeden ilâ yevmilkıyâmeti men ilâhün gayrullahi ye'tiyküm bidıyâ' efelâ tesme'ün (72) kul ere'eytüm in ce'alallahü aleykümünnehâre sermeden ilâ yevmilkıyâmeti men ilâhün gayrullâhi ye'tiyküm bileylin teskününe fiyh, efelâ tübsırün (73) ve min rahmetihî ce'ale lekümülleyle vennehâre liteskünû fiyhi ve litebteguû min fadlihî ve le'alleküm teşkürün (74) ve yevme yünâdiyhim feyekuûlü eyne şürekâiyelleziyne küntüm tez'umûn (75) ve neza'nâ min külli üm-metin şehiyden fekulnâ hâtû bürhâne-küm fe'alimû ennelhakka lillâhi ve dalle anhum mâ kânû yefterün (76) inne kaârüne kâne min kavmi mûsâ, febegaâ aleyhim, ve âteynâhü minelkünûzi mâ inne mefâtihahü letenûü bil'usbeti üliylkuv-veh, iz kaâle lehü kavmühü lâ tefrah innallahe lâ yühıbbülferihıyn (77) vebtegi fiymâ âtâkellahüddârel'âhireh, ve lâ ten-se nasıybeke mineddünyâ, ve ahsin kemâ ahsenallahü ileyk, ve lâ tebgulfesâde fiyl'ard, innallahe lâ yühıbbülmüfsidiyn.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنْ لَدُنْهِ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنْ لَدُنْهِ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بَلَيَالٍ تُسْكُونُ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلُوا آتَانَا الْحَقَّ وَوَضَعْنَا عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَقْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُتُوبِ إِمَّا أَنْ مَتَاعَهُ لَتَنُوءَ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ أَنْ لَاحِقَ الْفَرَجَيْنِ ﴿٧٦﴾ وَاتَّبِعْ فِي مَا أَنْتَ أَلْفٌ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ بَصِيكَ مِنَ الدُّنْيَا وَاحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

(71) Onlara de ki ne dersiniz? Allah geceyi size kıyamet gününe kadar uzatsaydı Tanrı'dan başka size ışık verecek hangi mâbut vardır? Daha nasihatımızı işitmiyor musunuz? (72) De ki ne dersiniz? Allah size gündüzü kıyamet gününe kadar uzatsaydı Allah'tan başka size istirahat bulacağınız geceyi getirecek hangi mâbut olabilir? Daha asar-ı kudreti görmüyor musunuz? (73) O'nun rahmeti eserindendir ki geceyi sükûn ve istirahat ile geçirmeniz, gündüzü inayetinden esbab-ı mâişet aramanız için yaratmıştır. Ta ki bu nimetleri bilerek gece ve gündüz şükredesiniz. (74) O gün, Allah onlara «— Bana şerik zaim ettiğiniz mâbutlarınız nerede?» diye nida edecek. (75) Her bir ümmetten kendi peygamberini onlara karşı hakkıyla bir şahit çıkaracağız ¹ da bur-

hanınızı getirin diyeceğiz. Artık onlar o zaman hak olan tevhid ve ibadetin Allah'a mahsus olduğunu anlayacaklardır, uydurdukları putlar da onlardan nihan olup gidecektir. (76) Karun yok mu? O Musa'nın kavmindendi, kavmine karşı yolsuzlukta ² bulundu. Biz ona o kadar hazineler verdik ki anahtarları ³ taşımak birarada güçlü, kuvvetli birkaç kişiye ağır gelirdi. Hani ona kavmi demişlerdi. Servetine mağrur olup şımarma, Allah şımarıkları sevmez»; (77) «— Allah'ın sana verdiği bu servetle âhiret sarayının saadetini, araştır ⁴, dünyadaki payını da unutma. Allah sana nasıl ihsan etmişse sen de insanlara öyle ihsan et. Yeryüzünde fesat karıştırma. Çünkü Allah fesatçıları sevmez».

¹ O şahitler onların dediklerine şahadet edecekler.

² Onlara kibr etmekle, zulüm etmekle, onları emri altına girmelerini istemekle, Musa Aleyhisselâm'a serkeşlik etmekle.

³ Veya malları o kadar çoktu ki hazinedarların hıfzını yorardı.

⁴ Yani malını Allah yolunda sarfet.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۖ وَأَوَّلَ مَا نَادَىٰ ابْنَهُ فَكَذَّبَهُ ۚ قَالَ أَوْ لِمَ أَتَيْتُكَ بِتِلْكَ الْأَفْئِدَةِ ۚ قَالُوا لَمْ نَجْعَلْ لَكَ فِيهَا قُوَّةً ۖ وَكَانُوا جَمْعًا ۚ لَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۚ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ نَوَافِلُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ أَمَّنَ وَعَمَلٌ صَالِحٌ ۚ لَا يُلَاقِيهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِ وَبَدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ النَّاصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّعُوا بِمَكَانِهِمُ الْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَذَّبُ اللَّهُ مَا نُلَاقِي إِلَّا الْآخِرَةُ ۚ فَخَسَفْنَا بِهَا الْأَرْضَ فَكَيْفَ يُقَدَّرُ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْخُطُوفُ ۚ بَلْ نَكْتَلُ بِالْآخِرَةِ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يُكْفَرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ ۚ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۚ وَالْعَاقِبَةُ لِلْقَائِمِينَ ﴿٨٣﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

(78) kaâle innemâ ûtiytühü alâ ilmin indiy, evelem ya'lem ennallahe kad ehleke min kablihî minelkurûni men hüve eşed-dü minhü kuvveten ve ekserü cem'â, ve lâ yüs'elü an zünûbihimülmücrimûn (79) feharece alâ kavmihi fiy ziynetih, kaâlelleziyne yüriydünelhayâteddünyâ yâ leyle lenâ misle mâ ûtiye kaârünü innehü lezû hazzın azıym (80) ve kaâlelleziyne ütül' ilme veyleküm sevâbullahi hayrun limen âmene ve amile sâlihâ ve lâ yülekkaâhâ illessâbirûn (81) fehasefnâ bihi ve bidârihil'ard, ve mâ kâne lehü min fietin yansurûnehü min dünillahi ve mâ kâne minelmuntasıriyn (82) ve asbhallezziyne temennev mekânehü bil'emsı yekuûlüne veyke'ennallahe yebsüturrızka limen yeşâü min ıbâdihî ve yakdır, lev lâ en mennallahü aleynâ lehasefe binâ, veyke'ennehü lâ yüflihulkâfirûn (83) tilkeddârül'âhıretü nec'alühâ lilleziyne lâ yüriydüne ulüvven fiyl'ardı ve lâ fesâdâ, vel'âkıbetü lilmüttekıyn (84) men câe bilhaseneti felehü hayrun minhâ ve men câe bisseyyieti felâ yüczelleziyne amilüsseyyiâtı illâ mâ kânü ya'melün.

(78) Karun «— Bu servet bana ancak ilmim¹ sayesinde verilmiştir» demişti. O, bilmiyor mu ki Allah daha evvel kendisinden daha şanlı ve kuvvetli, daha ziyade para yığmış nice tabakaları helâk etmişti. Günahkârlar kendi günahlarından sorulmazlar². (79) O bir gün debdebe ve dârat ile kavmine görünmüştü, dünya diriliğini isteyenler «— Keşke Karun'a verildiği gibi bize de verilsaydı. Çünkü Karun büyük bir devlet ve baht sahibidir» demişlerdi. (80) Yuşa gibi ilim ve irfana nâil olanlarsa dediler ki vay size! İman edip iyi işleyen kimse için Allah'ın sevap ve mükâfatı daha iyidir. Bu saadete ve siyrete yalnız ta'at ve ibadette sabır edenler kavuşur. (81) Biz hem onu, hem evini zelzele ile yere geçirdik. Ona Allah'

tan başka yardım edip azaptan kurtarır hiç bir taraftar bulunmadı. Kendisi de Musa'dan öc alanlar arasına geçemedi³. (82) Dün, onun mekânını ve şerefini temenni edenler ertesi sabah birbirlerine diyorlardı: Vay biz bilmemişiz! Allah dileğinin rızkını genişletir, dilediğinin rızkını da darlaştırırmış! Allah'ın bize bol nimeti olmasaydı⁴ elbette bizi de yere geçirirmiş. Vay biz bilmemişiz! Kâfirler umduklarına ermezlermiş. (83) Bu âhıret sarayını, yeryüzünde nâs'ı hiçe saymamayı ve bozukluğunu istemeyen kimselere veririz. İyi akıbet sakınanlarıdır. (84) Her kim iyilik getirirse ondan daha iyi mükâfata nâil olur. Her kim de kötülük getirirse kötülük işleyenlere ancak işlediklerine göre ceza verilir.

¹ Ticaret ilmini bildiğimden veya âlim olduğumdan dolayı. Veya Allah bana bilerek verdi.

² Günahları yüzlerinden belli olur.

³ Yahut kendisini azaptan kurtaranlardan olamadı.

⁴ Bizim istediğimizi vermemek suretiyle inâyet etmeydi, inayeti olmayıp da istediğimizi verseydi.

(85) innelleziy farada aleykelkur'âne le-râddüke ilâ ma'âd, kul rabbîy a'lemü men câe bilhüdâ ve men hüve fiy dalâlin mübiyn (86) ve mâ künte tercû en yülkaâ ileykelkitâbü illâ rahmeten min rabbike felâ tekûnenne zahiyren ilkâfiriyn (87) ve lâ yasuddünneke an âyâtillâhi ba'de iz ünzilet ileyk, ved'u ilâ rabbike ve lâ tekûnenne minelmüşrikiyn (88) ve lâ ted'u ma'allahi ilâhen âhar, lâ ilâhe illâ hû, küllü şey'in hâlikün illâ vecheh, lehülhükümü ve ileyhi türce'un.

SÜRETÜL-ANKEBÜT

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâm mîm (2) ehasibennâsü en yütrekü en yekuûlû âmennâ ve hümlâ yüfttenün (3) ve lekad fetennelleziyne min kablihîm feleya'lemennallahülleziyne sadakuû ve leya'lemennelkâzibiyn (4) em hasibelleziyne ya'melûnesseyyiâtî en yesbikuûnâ, sâe mâ yâhkûmûn (5) men kâne yercü likâallahi feinne ecelallahî leât ve hüvessemy'ul'aliym (6) ve men câhe-de feinnemâ yücâhidü linefsih innallahe leganiyyün anil'âlemiyn.

(85) Üzerine Kur'an'ı ¹ farz kılan Allah her halde seni o avdetgâhına ² döndürecek. Onlara de ki Rabbim hidayet getireni de, apaçık sapıklıkta bulunanı da herkesten iyi bilir. (86) Sen kendine Kitabın gönderileceğini ummuyordun. Ancak Rabbin, kendi rahmetinden sana bunu gönderdi. Sakın kâfirlere arka olma ³ (87) Sana Allah'ın âyet-

اِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ اِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّیْ
اَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدٰی وَمَنْ هُوَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ۝ وَمَا
كُنْتُ تَرْجُو اَنْ یُّلْقٰی اِلَیْكَ الْكِتَابُ اِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ
فَلَا تَكُوْنَنَّ ظَهِیْرًا لِّلْكَافِرِیْنَ ۝ وَلَا یَصُدُّكَ عَنْ اٰیٰتِ
اللّٰهِ بَعْدَ اِذْ اُنْزِلَتْ اِلَیْكَ وَادْعُ اِلٰی رَبِّكَ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ
الشُّرَكِیِّیْنَ ۝ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ
كُلُّ شَیْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ لَهٗ الْحُكْمُ وَاِلَیْهِ تُرْجَعُوْنَ ۝

سُوْرَةُ الْاَنْكَبُوْتِ مَكِّيَّةٌ فَتَنِيَّةٌ مِّنْ تَنْوِيْلٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اَلَمْ نَحْشِبْ الْاِنْسَانَ اَنْ یُّتْرَكَ اَنْ یَّقُوْلَ اٰمَنَّا وَهُمْ
لَا یَفْقَهُوْنَ ۝ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلْیَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِیْنَ
صَدَقُوْا وَلْیَعْلَمَنَّ الْكَٰذِبِیْنَ ۝ اَمْ حَسِبَ الَّذِیْنَ یَعْمَلُوْنَ السَّیِّاٰتِ
اَنْ یَّسْقُوْا نَاسًا مَّا یُحْكُمُوْنَ ۝ مَنْ كَانَ یَرْجُوا لِقَاءَ اللّٰهِ
فَاِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ لَا یُغْنِیْ عَنْهُ وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ۝ وَمَنْ جَاهَدَ
فَاِنَّمَا یُجَاهِدُ لِنَفْسِهٖ اِنَّ اللّٰهَ لَمُنْشِقِیْ عَنِ الْعٰلَمِیْنَ ۝

leri inzâl olunduktan sonra sakın kâfirler seni ondan çevirmesinler, nâs'ı Rabbine dâvet et. Sakın müşriklerden olma. (88) Allah ile beraber başka bir mâbuda tapma ⁴, O'ndan başka tapacak yoktur, Allah'ın veçhinden başka her şey helâk olur, hüküm O'nundur, siz ancak O'na döneceksiniz.

ANKEBUT SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâm, mîm. (2) Nâs meşakkat ve mihnete düşmeksizin mücerret «— İman getirdik» demekle bırakılacaklar mı sandılar? (3) * Onlardan evvelkilerini de mihnet ve meşakkate uğratmıştık ⁶, Allah elbette sadıkları da bilip, kâzipleri de bilir. Ona göre ceza verir. (4) Yoksa kötülük işleyenler bizi geçip giderek savuşacaklar mı sandılar? Onlar ne fena hükümde bulunuyorlar.

(5) Her kim Allah'a kavuşmayı umarsa ona hazırlansın, çünkü Allah'ın kavuşmak için tâyin ettiği vakit elbette gelecektir. O, kullarının her sözünü işitir, içlerinde olanı hakkıyla bilir. (6) Her kim ta'atte mücadele ederse ancak kendi faydası için mücadele eder. Çünkü Allah cihanın mücadesinden müstağnidir.

¹ Telâvetini, tebliğini, amelini.

² Mekke veya cennete, vaad buyurduğu ve herkesin arzusu olduğu makam-ı Mahmud'a.

³ Dediklerini yapma, onlara müdara etme.

⁴ Suduru mümkün olmayan bir şeyi peygamberden menetmek müşriklerin peygamberden hiç bir veçhile mü-

saade istememelerini katı' içindir.

⁵ Mekke'de nazıl olmuş (69) âyettir.

⁶ Kelime-i Şهادeti getirenler, rüşuh ve sebat sahibi olup olmaması ayırdedilmek için, meşakkat ve mihnete marûz olurlar.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُنَّ الْحَسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ
بِوَالِدَيْهِ حَسَنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَىٰ مَرْجِعِكَ فَآتِ بِيَوْمَ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩﴾
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾
وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ
جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَذَّابًا لِلَّهِ وَلِلَّذِينَ جَاءُوا بِنُصْرَةِ رَبِّكَ
لَقَوْلُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَّلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ
الْعَالَمِينَ ﴿١١﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ
الْمُنَافِقِينَ ﴿١٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا
سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ
مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنْتَ لَا
مَعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٤﴾
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا
خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٥﴾

(7) velleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lenükeffirenne anhum seyyiâtihim ve lenecziyennehum ahsenelleziy kânû ya' melûn (8) ve vassaynel'insâne bivâlidayhi husnâ, ve in câhedâke litüşrike biy mâ leyse leke bihi ilmün felâ tütî 'hümâ, iley-ye merci'uküm feünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (9) velleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lenüdhlennenhum fissâlihıyn (10) ve minennâsi men yekuûlü âmennâ billâhi feizâ üziye fiyllâhi ce'ale fitnetennâsi ke'âzâbillâh, ve lein câe nasrun min rabbike leyekuûlünne innâ kün-nâ maaküm, eveleysallahü bia'leme bimâ fiy sudûril'âlemiyn (11) ve leya'lemen-nallahüllezziyne âmenû ve leya'lemennel-münâfikıyn (12) ve kaâlelleziyne keferû lillezziyne âmenüttebi'ü sebiylenâ velnahmil hatâyâküm, ve mâ hüm bihâmiliyine min hâtâyahüm min şey', inehüm lekâ-zibûn (13) ve leyahmilünne eskaâlehüm ve eskaâlen ma'a eskaâlihüm ve leyeüs'e-lünne yevmelkıyâmeti ammâ kânû yefte-rûn (14) ve lekad erselnâ nûhan ilâ kav-mih, felebise fiyhim elfe senetin illâ ham-siyne âmâ, fe'ehazehümtüttûfânü ve hüm zâlimûn.

(7) İman getirip iyi amel işleyenlerin * kötülüklerini örteceğiz, onlara işlediklerinden daha güzel mükâfat vereceğiz: (8) İnsana ana ve babalarına hüsn-ü muamele etmeyi tavsiye ve emrettik. Şayet onlar ulûhiyetini bilmediğin ¹ şeyi bana şerik koşman için seninle duruşurlarsa onlara itaat etme. Hepinizin dönüşü yalnız banadır. O vakit size işlediklerinizi haber vereceğim. (9) İman edip iyi amel işleyenleri de elbette salihler zümresine sokarız. (10) İnsanlar içinde öyleleri vardır ki «— Tanrı'ya inandık derler», her ne zaman Tanrı yolunda bir ezaya uğrasalar insanın mihnetini Tanrının azabıymış gibi telâkki ederler. ² * Şayet Rabbin tarafından zafer ve ganimet gibi bir nusrat gelirse biz de sizinle beraber-

dik, bize de verin derler. Allah, cihanın sinelelerinde olan iman ve nifakı herkesten iyi bilmez mi? (11) * Allah mü'minleri de bilir, münafıkları da bilir. (12) Kâfirler mü'minlere dediler ki yolumuza, dinimize tâbi olun, şayet günah terettüp ederse günahlarınızı taşıyız ³, halbuki kâfirler onların günahlarından hiç bir şey taşıyacak değillerdir ⁴. Çünkü onlar yalancı kimselerdir. (13) * Kendi yüklerini o yüklerle beraber yoldan çıkardıkları başkalarının yüklerini de taşıyacaklar. * Kıyamef gününde de uydurdukları şeyden ⁵ sorulacaklardır. (14) * Biz Nuh'u kavmine göndermişiz o, onların arasında bin seneden elli yıl eksik ⁶ ekledi, onları tufan aldı, onlar zalim kimselerdi.

¹ Ulûhiyeti olmayan bir şey. ² Nasıl azab-ı Bâri küfürü menederse nâs'ın eza ve mihneti de imanı meneder sayarlar veya nasıl azab-ı Bâri'den feryat ederlerse nâs'ın ezasından da öyle feryat ederler, nâs'ın eza ve mihnetini, azab-ı Bâri gibi telâkki ederler de imandan dönerler. ³ Kıyamete inanmadıklarından böyle söylüyorlar. ⁴ Yani onlardan günahları kaldıramazlar. Belki saparlar, saptırırlar da bu iki nevi günahı taşırlar. ⁵ Onların günahlarını taşıyız demişlerdi. Onlara haydi taşıyınız derler, onlar taşımazlar, kendilerine neye iftira ettiniz, hani kıyamete inan-

miyordunuz denir veya Allah'a karşı uydurdukları şeyden sorulurlar. ⁶ Nazm-ı Celilde bin sene zikr olunduktan sonra elli yılı istisna edilmesi onlardan sonra elli yıl istirahatte kaldığına işarettir. Nitekim nazm-ı Celilde bin adedi ile «Sene», elli adedi ile «Âm» vârit olmuştur. Araplar ise boluk senesini «Âm» kuraklık senesini «Sene» ile tabir ederler, kesret müddeti beyan için adedin en yüksek mertebesi olan «bin» zikr edilmiştir. Tul müddet zikri de peygamberimizin hatırını tesliye etmek içindir.

(15) fe'enceynâhü ve ashâbessefiyeni ve ce'alnâhâ âyeten lil'âlemiyn (16) ve ibrahîyme iz kaâle likavmihi' bûdullahe vet-tekuûh, zâliküm hayrun leküm in kün-tüm ta'lemûn (17) innemâ ta'bûdüne min dûnillâhi evsânen ve tahlûkuüne ifkâ, innelleziyne ta'bûdüne min dûnillâhi lâ yemliküne leküm rızkaâ, febteguû indallahirrızk, va'bûdühü veşkurû leh, ileyhi türce'ün (18) ve in tükezzibû fe-kad kezzebe ümemün min kabliküm, ve mâ alerresûli illelbelâgülmübiyn (19) evelem yerev keyfe yûbdıyullahülhalk, sümme yu'ıydüh, inne zâlike alallahi ye-siyr (20) kul siyrû fiyl'ardı fanzurû key-fe bede'elhalk, sümmallahü yünşiy'ün-neş'etel'âhireh, innallahe alâ külli şey'in kadiyr (21) yu'azzibü men yeşâü ve yer-hamü men yeşâ', ve ileyhi tuklebün (22) ve mâ entüm bimu'ciziye fiyl'ardı ve lâ fıssemâi ve mâ leküm min dûnillâhi min veliyyin ve lâ nasıyr (23) velleziyne keferü biâyâtillâhi ve likaâihi ulâike yei-sû min rahmetiy ve ulâike lehüm azâbün eliyim.

فَاَنْجِنَاہُ وَاَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ
وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ
وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَیْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن تَكْذِبُوا
فَعَدَدُ كَذِبِکُمْ مِّن قَبْلِکُمْ وَمَا عَلَی الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا کَیْفَ یُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ یُعِیدُهُ
إِن ذَلِکَ عَلَى اللَّهِ یَسِيرٌ ﴿١٩﴾ فَلْیَسْأَلُوا فِی الْأَرْضِ فَانظُرُوا
کَیْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ یُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ
عَلَىٰ كُلِّ شَیْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ یُعَذِّبُ مَن یَشَاءُ وَیَرْحَمُ مَن
یَشَاءُ وَإِلَیْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا أُنْتَبِیْهِزِیْنَ فِی
الْأَرْضِ وَلَا فِی السَّمَاءِ وَمَا لَکُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِیٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَالَّذِیْنَ کَفَرُوا بِآیَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِکَ
یَکْسِبُونَ رَحْمَتِی وَأُولَٰئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

(15) Biz de, onu ve gemide bulunanları kurtardık, bu hâdiseyi cihana ibret kıldık. (16) İbrahim'i de gönderdik. Hani o, kavmine demişti: «— Tanrıya tapın, O'ndan sakının; bilseniz bu hal sizin için daha iyidir.» (17) «— Siz, Allah'ı bırakarak yalnız putlara tapıyorsunuz, onlara mâbut diyerek yalan uyduruyorsunuz. Allah'ı bırakarak taptıklarınız yok mu, onlar size hiç bir rızık vermeye kâdir olamazlar. Artık rızıkı Allah yanında arayın, O'na ibadet edin, O'na şükredin. Yalnız O'na döneceksiniz». (18) Eğer siz peygamberi yalancı sayarsanız ona ne! Çünkü sizden evvel geçen ümmetler de peygamberlerini yalancı saymışlardı. Peygambere şüphe kalmayacak veçhile aşikâr bir surette risaleti tebliğ etmeden başka hiç bir şey düşmez. (19) Onlar Allah'ın nasıl yeni bir mah-

lûk vücuda getirdiğini bilmiyorlar mı? Onu yine tekrar diriltecektir. Çünkü bu, Allah'a göre kolaydır. (20) Onlara de ki yeryüzünde gezin, tozun. Allah nasıl yeni bir mahlûk vücuda getirmiştir, bir kere görün, sonra Allah diğer neşet'i de vücuda getirecektir ¹. Çünkü Allah her şeye hakkıyla kâdirdir. (21) O, dilediğini azaba duçar eder, dilediğine de merhamet eder. Ancak O'na döneceksiniz. (22) Sizler yeryüzünde saklansanız da gökte olsanız da ² Allah'ı mücazaatta âciz kılacak değilsiniz. Allah'tan başka sizin ne yârınız var, ne medetkârınız var. (23) Onlar ki Allah'ın âyetlerini ve ona kavuşmayı tanımazlar. İşte onlar benim rahmetimden ümitsiz olmuşlardır. İşte onlar için acıklı azap vardır.

¹ Birinci neş'etten sonra diğer neş'et gelir, yani ilk defa yarattığı gibi ikinci kere de yaratır.

² Veya yüksek kalelere çıksanız da.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ
 اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾
 وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
 فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
 وَلَيَعَنَّ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن
 نَّاصِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَأَمَّا لَهُ لُوطُ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ
 هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ
 أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾
 وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأَتُونَكَ فَسَاحِشَةً
 مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَتَيْتُكُمْ
 لَأَتُونَكَ لِرِجَالٍ وَتَقَطَّعُوا السَّبِيلَ وَتَأْتُونِي فِي نَادِيكُمْ
 الْمُنْكَرِ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
 أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾
 قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

(24) femâ kâne cevâbe kavmihi illâ en kaâlûuktülûhü ev harrikuûhü fe'encâhul-lahü minennâr, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yû'minûn (25) ve kaâle inne-mettehaztüm min dûnillâhi evsânen me-veddete beyniküm fiylhayâtiddünyâ, süm-me yevmelkıyâmeti yekfürü ba'duküm biba'dın ve yel'anü ba'duküm ba'dan ve me'vâkümunnârü ve mâ leküm min nâsırıyn (26) feâmene lehü lût ve kaâle inniy mühâcirün ilâ rabbiy, innehü hü-vel'aziyyzülhakiym (27) ve vehebnâ lehü ishâka ve ya'kuûbe ve ce'alnâ fiy zürriy-yetihinünbüvvete velkitâb, ve âteynâhü ecrehü fiyddünyâ, ve innehü fiyl'âhireti leminessâlihıyn (28) ve lûtan iz kaâle li-kavmihi inneküme lete'tûnelfâhişete mâ sebakaküm bihâ min ehadin minel'âle-miyn (29) einneküm lete'tûnerriçâle ve takta'ûnessebiyle ve te'tûne fiy nâdiykü-mülmünker, femâ kâne cevâbe kavmihi illâ en kaâlû'tinâ bi'azabillâhi in kün-te mînessâdikıyn (30) kaâle rabbinsurniy alelkavmilmüfsidiyn.

(24) Putlar kırıldıktan sonra artık kavminin ce-
 vabı «— İbrahim'i öldürün veya yakın» demek-
 ten ibaret oldu. Allah onu ateşten kurtardı. İşte
 bunda mü'min cemaati için ibretler vardır. (25)
 İbrahim dedi ki siz Allah'ı bırakarak dünya diri-
 liğinde ancak aranızda muhabbet vesilesi olmak
 üzere birtakım putları mâbut edindiniz, sonra kı-
 yamet günü biriniz diğerini tanımayacak, öbürü-
 nüz de diğerine lânet edecek ¹, barınacak yeriniz
 de ateş olacak, hiç birinizi kurtaracak bir fert bu-
 lunmayacak. (26) O'na Lût iman etti ², İbrahim ³
 dedi ki ben, Rabbimin emrettiği yere hicret ede-
 ceğim ⁴. Çünkü O, yegâne galip ve işinde hakim-
 dir ⁵. (27) Biz, ona İshak'ı, Yakub'u bağışladık,

onun zürriyetine nübüvvet, Kitap verdik ⁶, dün-
 yada onun mükâfatını verdik ⁷, o, âhirette de sa-
 lihlerden olacaktır ⁸. (28 - 29) Lût'u da gönder-
 dik. Hani o, kavmine şöyle demişti: Sizden evvel
 âlemde hiç bir kimsenin yapmadığı hayasızlığı
 yapıyorsunuz. Siz erkeklere mi yanaşmıyorsunuz?
 Namuslarına veya mallarına taarruz için yolları
 mı kesmiyorsunuz? Derneklerinizde her nevi yüz-
 süzlük mü yapıyorsunuz? Kavminin öna ceva-
 bı istihza ile «— İddianda gerçek diyorsan bize
 Allah'ın azabını getirin» demekten ibaret kaldı.
 (30) Lût «— Yâ Rab bu fesatçı cemaata karşı
 bana yardım et» dedi.

¹ Tâbi metbu'a lânet edecek, metbu' tâbi'den ilişkisi
 kesecek.

² Lût aleyhisselâm evvelce mü'mindi. Bu kere İbrahim
 aleyhisselâm'ın nübüvvetini tasdik etti.

³ Veya Lût.

⁴ Bunların arasından çıkıp gideceğim.

⁵ Beni düşmanlarımdan muhafaza eder, bana yaraya-

cak şey ile hükmeyleyler.

⁶ Ondan sonra her nebi onun zürriyetindendi, dört Ki-
 tap da onun zürriyetine verilmişti.

⁷ Mahbubülkülüp yaptık, adı, sanı iyi anıldı, umum
 ehl-i edyân kendisini sena etmekle muhaceret mükâfatını
 verdik.

⁸ Derecat-ı âliye sahibi olacak.

(31) ve lemmâ câet rusûlünâ ibrahîyme bilbüşrâ, kaâlû innâ mûhlikû ehli hâzihilkaryeh, inne ehlehâ kânû zâlimiyn (32) kaâle inne fiyhâ lûtâ, kaâlû nahnû a'lemü bimen fiyhâ lenünecciyennehü ve ehlehu illemre'etehü kânet minelgaâbiriyn (33) ve lemmâ en câet rusûlünâ lûtan siy'e bihim ve dâka bihim zer'â, ve kaâlû lâ tehaf ve lâ tahzen, innâ münec-cûke ve ehleke illemre'eteke kânet minelgaâbiriyn (34) innâ münzilüne alâ ehli hâzihilkaryeti riczen minessemâi bimâ kânû yefsükuûn (35) ve lekad tereknâ minhâ âyeten beyyineten likavmin ya'kılûn (36) ve ilâ medylene ehâhüm şu'ayben fekaâle yâ kavmi'büdullâhe vercûlyevmel'âhire ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn (37) fekezzebühü fe'hezethümürrecfetü feasbehü fiy dârihim câsimiyn (38) ve âden ve semûde, ve kad tebeyyene leküm min mesâkinihim, ve zeyyene lehümüşşeytânü a' mâlehüm fesaddehüm anissebiyli ve kânû müstebsiriyn.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّا هُمْ أَهْلُهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ۝ قَالَ إِن
فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنِ فِيهَا النَّفِثَةُ ۖ وَأَهْلَهُ
إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ۝ وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ
رُسُلُنَا لُوطًا سِيقِي بِهِمْ وَصَاقَ بِهِمْ ذُرْعًا وَقَالُوا
لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُونَكَ ۖ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ۝ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ
الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝
وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝ وَإِلَىٰ
مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
۝ فَكَذَّبُوهُ فَاخْتَرْتُهُمُ الرِّجْفَةَ فَأَضْحَوْا فِي دَارِهِمْ
جَاثِينَ ۝ وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ
مَسَاكِنِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالُهُمْ
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ۝

(31) Elçilerimiz İbrahim'e müjde getirince «— Biz bu kasaba ahalisini helâk edeceğiz. Çünkü zalim kimselerdir» dediler. (32) İbrahim elçilerimize «— İçlerinde Lût var» dedi. Onlar da dediler ki biz orada kimlerin bulunduğunu herkesten en iyi biliriz. * Onu ve ailesini kurtaracağız, ancak karısı geri kalanlarla beraber helâk olacak. (33) Vakta ki elçilerimiz Lût'a vardılar. Lût onların gelmesinden pek sıkıldı, nâçar kaldı. Onlar şöyle dediler: «— Korkma, bizim için gam çekme, biz seni ve aileni kurtaracağız. Ancak karın kalanlarla beraber helâk olacak». (34) «— Biz bu kasaba ahalisine fîsk ve yüzüzlüklerinden dolayı

gökten azap indireceğiz ¹». (35) * Biz oralardan akli ereceklere ibret olmak üzere apaçık bir nişan ² bıraktık. (36) Medyen ahalisine de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Şuayb dedi ki «— Ey kavimim! Tanrı'ya tapın, âhiret gününün sevabını umun. Yeryüzünde fesat çıkararak fenalık etmeyin». (37) Onlarsa Şuayb'ı yalancı saydılar. Bunun üzerine onları şiddetli bir sarsıntı aldı. Evlerinde dizüstü çökmüş, ölü bir halde kaldılar. (38) Âd, Semud kavmini de helâk ettik. Size onların meskenleri belli olmuştur ³. Şeytan onlara kötü amellerini bezemiş, onları doğru yoldan alıkoymuştur. Halbuki onlar basiret sahibiydiler ⁴.

¹ Lût aleyhisselâm zamanında İbrahim aleyhisselâm vardı, onun tevhidi halk arasında müstehirdi. Ona mebnî Lût aleyhisselâm kavmini tevhide dâvete lüzum görmemiş. Ancak onlara mahsus olan hayasızlığı nehiy etmişti.

² Harabeler veya onların kasabalarını.

³ Onların meskenlerinden gelip geçtikçe helâkleri si- ze belli olmuştur.

⁴ Âkil, zekiydiler, fakat inat ettiler.

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى
بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿٣٩﴾
فَكَرَّهَا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِمْ فَنَسَوْنَاهُ مِثْلَ سَائِبِ
وَمِنْهُمْ مَن أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَن خَسَفْنَا بِهِ
الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَن أَعْرَفْنَا وَمَا كَانُوا لِيُظْلَمَهُمْ
وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مِثْلَ الَّذِينَ
أَخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمِثْلِ الْعَنْكَبُوتِ
إِذَا خَذَتْ بَيْتًا وَأَنَّا وَهَنَ الْيُوتُ لَبِيتُ الْعَنْكَبُوتِ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ دُونِ
مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَلِلَّهِ الْأَمْثَالُ
نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالَمُونَ ﴿٤٣﴾ خَلَقَ
اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ أَتُلُوا مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقْرَأُوا
الصَّلَاةَ إِنَّا الصَّلَاةَ تَتْلُوهُنَّ عَنِ الْخَفَاءِ وَالْمَنْكُرِ
وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

(39) ve kaârûne ve fir'avne ve hâmâne ve lekad câehüm mûsâ bilbeyyinâti fes-tekberû fiyl'ardı ve mâ kânû sâbikiyn (40) feküllen ehaznâ bizenbih, feminhüm men erselnâ aleyhi hâsıbâ, ve minhüm men ehazethüssayhah, ve minhüm men hasefnâ bihil'ard, ve minhüm men agraknâ, ve mâ kânallahü liyazlimehüm ve lâkin kânû enfüsehüm yazlimûn (41) meselülleziynettehazû min dünüllâhi evli-yâe kemeselil'ankebût, ittehazet beytâ ve inne evhenelbüyûti lebeytül'ankebût, lev kânû ya'lemûn (42) innallahe ya'lemü mâ yed'üne min dünühi min şey', ve hüvel'aziyzülhakiym (43) ve tilkel'emsâlü nadribühâ linnâs ve mâ ya'kılıhâ illel'âlimûn (44) halakallahüssemâvâti vel'arda bilhakk, inne fiy zâlike leâyeten lil-mü'miniyn (45) ütlü mâ ühiye ileyke minelkitâbi ve ekımissalât, innessalâte tenhâ anilfahşâi velmünker, ve lezikrullahi ekber, vallahü ya'lemü mâ tasne'un.

(39) Karun'u, Firavun'u, Haman'ı da helâk ettik. * Musa onlara açık mucizeler getirmişti. Onlar yeryüzünde imanı kibirlerine yediremediler. Azabı da savuşturamadılar. (40) Bunlardan herbirini kendi günahıyla muaheze ettik. Onlardan kimine taş fırtınası yağdırdık, kimini de korkunç bir ses aldı. Kimini yere geçirdik, kimini suda boğduk, Allah onlara zulüm etmiyor. Fakat onlar cehil ve inatlarıyla öz nefislerine zulüm ettiler. (41) Allah'tan başka yâr ve mâbut edinenler kendine yuva edinen örümcek gibidir. Halbuki yuvaların en gevşegi örümcek yuvasıdır. Bunu bilselerdi

putlara tapmazlardı. (42) Allah, kendisini bırakarak ne gibi şeylere taparlarsa onu bilir, ceza eder. O, galib-i yektadır, hakimdir. (43) Biz misalleri Kur'an'da halk için getiriyoruz ¹. Onda olana ancak âlim olanlar akıl erdirirler. (44) Allah, gökleri, yeri yoluyla yaratmıştır. İşte bunda mü'minler için ibret vardır. (45) Sana vahiy olunan Kitabı oku ², namazı dosdoğru kıl, çünkü namaz hayasızlığı, kötü işi nehiy eder. Namaz kılmak, Kur'an okumak gibi Allah'ı anmaksa elbette sair ibadetlerden büyüktür, faziletlidir. Allah işlediklerimizi bilir.

¹ Kureys sivri sinek, örümcek misallerine itiraz etmişlerdi. Âyet-i kerime onları red suretinde nâzil olmuştur.

² Peygamberimizin hatırını tesliye için nâzil olmuştur.

(46) ve lâ tucâdilû ehlelkitâbi illâ bille-tiy hiye ahsenü illeleziyne zalemû min-hüm, ve kuûlû âmennâ billezziy ünzile ileynâ ve ünzile ileyküm ve ilâhünâ ve ilâhüküm vâhidün ve nahnü lehü müslimün (47) ve kezâlike enzelnâ ileykelkitâb, felleziyne âteynâhümülkitâbe yü'minûne bih, ve min hâülâi men yü'minü bih, ve mâ yechadü biâyâtinâ illelkâfirün (48) ve mâ künte tetlû min kablihî min kitâbin ve lâ tehuttuhü biyemiynike izen lertâbelmübtilûn (49) bel hüve âyâtün beyyinâtün fiy sudûrilleziyne ütül'ilm, ve mâ yechadü biâyâtinâ illezzâlimün (50) ve kaâlû lev lâ ünzile aleyhi âyâtün min rabbih, kul innemel'âyâtü indallah ve innemâ ene neziyrün mübiyn (51) evelem yekfihim ennâ enzelnâ aleykelkitâbe yütlâ aleyhim, inne fiy zâlike lerahmeten ve zikrâ likavmin yü'minün (52) kul kefâ billâhi beyniy ve beyneküm şehidâ, ya'lemü mâ fîyssemâvâti vel'ard, velleziyne âmenû bilbâtılı ve keferû billâhi ulâike hümülhâsirün.

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ ۖ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۝ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ ۚ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ۝ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخِطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذْكَ لَا تَرَاهُ الْمُبْطِلُونَ ۝ بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ۝ وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۝ أَوْ لَمْ يَكْفِهِمْ أَنَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ أَنْزِلْنِي فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ

(46) Ehl-i Kitap ile mücadelenizde en güzel yoldan başkasını tutmayın. İçlerinden zulüm edenlerden başka ¹. Onlara deyin ki biz bize de, size de indirilen Kitaplara inandık, bizim mâbudumuz ve sizin mâbutlarınız birdir. Biz yalnız O'na münkadız. (47) Sana, eski Kitapları indirdiğimiz gibi Kur'an'ı indirdik. Kendilerini Kitaba nâil ettiğimiz kimseler O'na inanırlar. Bunlardan da O'na inananlar vardır, bizim âyetlerimizi yalnız kâfirler inat ederek inkâr ederler. (48) Sen bu Kur'an'dan evvel hiç bir Kitap okumamıştın, sağ elinle ² de yazı yazmamıştın ³. Öyle olmasaydı bâtil söyleyenler şüpheye düşerlerdi ⁴. (49) Hayır, Kur'an ilim ve irfana sahip olan mü'minlerin kalplerin-

de yerleşmiş açık ve belîğ âyetlerdir, âyetlerimizi yalnız zalim olan Yahudiler bilerek inkâr ederler. (50) Müşrikler dediler ki «— Ne olur! Ona Rabbi tarafından bir mucize ineydi!» Onlara de ki mucizeler ancak Allah'ın elindedir. Onları dilediği gibi indirir. Ben yalnız aşikâr söyler, azap ile korkutur bir peygamberim. (51) Yoksa onlara okunup durmakta olan Kitabı sana inzâl edimiz elvermiyor mu? Bunda iman eden cemaat için hem rahmet, hem öğüt vardır. (52) Onlara de ki Allah'ın sizinle benim aramızda hakkıyla şahit olması elverir. O, göklerde, yerde olanı bilir. Ziyankârlar bâtil mâbutlara iman edip Allah'ı tanımayanlardır.

¹ Tecavüzde bulunanlara, dine tecavüz edenlere halilerine lâıyk müdafaada bulunun; ahtı bozanlara, harbe kıyam edenlere karşı mukabele edin.

² Âdet veçhile vârit olmuştur veya mecaz ihtimalini

def içindir.

³ Veya âdetin okumak, yazmak değildi.

⁴ Kütüb-ü sâlifeden almıştır veya öğrenmiştir, derlerdi.

وَيَسْتَجِئُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّآءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْةٌ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۚ يَسْتَجِئُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَأَنْ يَّجْعَلَ لِكُلِّ فِتْنَةٍ كِتَابًا ۚ وَالْكَافِرِينَ ۚ يَوْمَ يَغْشِيَهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُو قُوَّةٍ مَا كُنْتُمْ
تَقُولُونَ ۚ يَا عِبَادِى الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا رَجَعْنَاهُ وَإِسْعَاهُ فَلْيَايَ
فَاعْبُدُونِ ۚ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ۚ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا
يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ۚ
الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۚ وَكَانَ مِنْ ذُنُوبِهِمْ لَا يَحْمِلُ
رِزْقَهُمُ اللَّهُ بِرِزْقِهَا وَيَأْتِيَهُمْ الرِّزْقُ مِنْ غَيْرِ مَكَانٍ ۚ وَلَئِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قَاتِي بُؤْسِكُمْ ۚ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۚ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قَاتِي بُؤْسِكُمْ ۚ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

(53) ve yesta' cilûneke bil'azâb, ve lev lâ ecelün müsemmen lecâehümül'azâb, ve leye'tiyennehüm bagteten ve hüm lâ yeş'urûn (54) yesta' cilûneke bil'azâb, ve inne cehenneme lemuhytatün bilkâfiriyn (55) yevme yağşâhümül'azâbü min fevkîhim ve min tahti ercühim ve yekuûlü zûkuû mâ küntüm ta'melün (56) yâ ibâdiyleziyne âmenû inne ardıy vâsi'atün feiyyâye fa'büdün (57) küllü nefsin zâikatülmevte sümme ileynâ türce'ün (58) velleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lenübevviennehüm minelcenneti gurafan tecriy min tahtihel'enhârü hâlidıyne fiyhâ, ni'me ecrül'âmiliyn (59) elleziyne saberrû ve alâ rabbihim yetevekkelün (60) ve ke'eyyin min dâbbetin lâ tahmilü rızkhâ allahü yezukuhâ ve iyyâküm ve hüvessemiyy'ul'aliym (61) ve lein se'eltehüm men halakassemâvâtı vel'arda ve sehharreşsemse velkamere leyekuûlünnullah, fe'ennâ yü'fekûn (62) allahü yebşütür rızka limen yeşâü min ibâdihî ve yakdirü leh, innallahe biküllı şey'in aliym (63) ve lein se'eltehüm men nezzele minnessemai mâen feahyâ bihil'arda min ba'dı mevtiyhâ leyekuûlünnullah, kulilhamdülillâh, bel ekserühüm lâ ya'kılün.

(53) Onlar, senden acele ile azap isterler ¹, eğer onun muayyen bir vakti olmasaydı ² onlara aalele acele azap gelecekti, * Zamanında ansızın gelir de farkında olmazlar. (54) Senden aceleyle azap isterler, halbuki vakti gelince Cehennem o kâfirleri kuşatacak ³. (55) Azap, onları üstlerinden, ayakları altından saracağı gün biz de işlediklerinin cezasını tatın diyeceğiz. (56) Ey iman eden kullarım! Benim yerim geniştir, artık bana ibadet edin ⁴. (57) Herkes ölümü tatacak. Sonra bize döneceksiniz. (58) İman edip iyi iş işleyenleri elbette biz uçmak çardaklarında barındıracağız. Onun altından ırmaklar akar. Onlar orada daim kalacaklardır. İyi iş işleyenlerin mükâfatları ne güzeldir! (59) Onlar. ezaya katlananlar, yalnız

Rablerine güvenenlerdir. (60) Nice yürür hayvanlar vardır ki kendi rızkını taşımaz, Allah ona da, sizlere de rızk verir ⁵. O sözlerinizi iştir, içinizde olanı hakkıyla bilir. (61) * Sen onlara gökleri, yeri yaratan, güneşi, ay'ı müsahhar kılan kimdir, diye soracak olsan her halde «— Allah'tır» diyecekler. Artık niye tevhitte dönüyorlar. (62) Allah kullarından dilediği kimseye rızkı kâh genişletir, kâh darlaştırır. Çünkü Allah her şeyi hakkıyla bilir. (63) * Onlara gökten yağmur indirip onunla yere, kuruduktan sonra taze can veren kimdir? diye soracak olsan her halde «— Allah'tır» diyeceklerdir. Onlara de ki Allah'a hamdolsun ⁶. Hayır, onların pek çoğu buna akıl erdiremezler ⁷.

¹ İstihza tarikiyle.

² Bedir veya kıyamet günü.

³ Cehenneme isal eden veya küfür ve maasi. Veya âhırette Cehennem kuşatacaktır.

⁴ İzhar-ı din için size Mekke dar geliyorsa geniş yere gidin, orada ibadet edin.

⁵ Hicret ederek yabancı memlekette mâişetinizi düşün-

meyin. Allah rızkınızı tekeffül etmiştir.

⁶ Ki ikrar ettiğiniz veya kudretine burhan ikame etmiştir veya arzı ihya etmiştir.

⁷ Bütün hamdın Allah'ın olduğunu bilmezler veya hem ikrar ederler, hem putlara taparlar. Bunun tenakuz olduğunu bilmezler.

(64) ve mâ hâzihilhayâtüddünyâ illâ leh-vün ve le'ib, ve inneddârel'âhirete lehi-yelhayevân, lev kânû ya'lemûn (65) feizâ rekibû fiylfülki de'avullahe muhlisiyne lehüddiyn, felemmâ neccâhüm ilelberri izâ hüm yüşrikûn (66) liyekfürû bimâ âteynâhüm ve liyetemette'û, fesevfe ya'lemûn (67) evelem yerev ennâ ce'alnâ haremen âminen ve yütehattefünnâsü min havlihim, efebilbâtılı yü'minûne ve bini'metillâhi yekfürûn (68) ve men azlamü mimmenifterâ alallahi keziben ev kezzebe bilhakkı lemmâ câh, eleyse fiy cehenneme mesven ilkâfiriyn (69) velleziyne câhedû fiynâ lenehdiyennehüm sübülenâ ve innallahe lema'almuhsiniyn.

SÛRETÜR-RÛM

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâm mîm (2) gulibetür-rûmü (3) fiy ednel'ard, ve hüm min ba'di galebi-him seyağlibüne (4) fiy bîd'i siniyn, lil-lâhil'emrû min kablü ve min ba'd, ve yevmeizin yefrahulmü'minûne (5) binasrillâh, yansuru men yeşâ', ve hüvel'aziyzürrahiym.

(64) Bu dünya diriliği eğlenceden, oyuncaktan ibarettir. Âhîret sarayı ise elbette dirilik sarayıdır. Bilselerdi âhireti tercih ederlerdi. (65) Onlar her ne zaman gemiye binecek olsalar dinde ihlâs sahibi kesilerek Allah'a dua ederler, onları karaya götürerek kurtardı mı hemen müşrik kesilirler. (66) Varsın verdiklerimize karşı nankörlük etsinler, muratlarınca geçinsinler. Artık yakında bunun akıbetini anlayıp pişman olurlar. (67) Onlar görmüyorlar mı ki etrafındaki insanlar birbirlerinin canlarını, mallarını kapışarlarken biz memleketlerini muhterem, emniyetli kıldık, daha bâtıl mâbuda mı inanacaklar? Allah'ın nimetine mi nankörlük edecekler? (68) Allah'a karşı kendiliğinden yalan uyduran veya hak peygamber gelince onu yalancı sayan şahıstan daha zalim kim olabilir? Kâfirler

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ
الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَإِذَا رَكِبُوا فِي
الْفُلِكِ دَعَاوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّيَهُمْ إِلَى الْبَرِّ
إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَعْلَمُوا فَسُوفَ
يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مِمَّا رِوَايَا وَيُحِطُّونَ
مِنْ حَوْلِهِمْ فِي الْأَسْوَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ
الْبَيِّنَاتُ فِي جَهَنَّمَ مَنْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ جَاهَدُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَتْلُو كِتَابَ اللَّهِ وَأَتَيْنَاهُم مِّنَ الْغَنِيِّاتِ

سُورَةُ الرُّومِ مَكِّيَّةٌ وَمِنْ سُوَرِ الرَّحْمَنِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْقُرْآنُ غَلِبَ الرُّومُ ﴿١﴾ فِي دَارِ الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ
عَلَيْهِمْ سَيُغْلِبُونَ ﴿٢﴾ فِي بَضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ
وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ بِنَصْرِ اللَّهِ
يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤﴾

için Cehennemde konak yok mudur ki böyle cür'et ederler? (69) Uğrumuzda mücahede edenleri elbette yolumuza götürürüz, Allah iyi iş işleyenlerle beraberdir.

RUM SÛRESİ ^[1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâm, mîm. (2) Rumlar en yakın bir yerde ² mağlûp oldular. (3) Halbuki onlar yenildikten sonra birkaç yıl içinde yeneceklerdir. (4) Bundan evvel ve bundan sonra buyurultu Allah'ındır ³. O gün mü'minler Allah'ın ehl-i Kitabı olan yardımıyla şâd olacaklardır. (5) Allah dilediğine yardım eder. O, yegâne galiptir, merhametlidir.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, (60) âyettir.

² Veya kendi serhad'inde. Şam etrafında veya Filistin taraflarında.

³ Evvelâ İranilerin galebesi, sonra Rumların galebesi Allah'ın buyurultusuyladır.

وَعَدَّ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾
يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ﴿٧﴾
أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ ﴿٨﴾
أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَنَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَمِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾
الَّذِينَ آسَأُوا السُّؤَالَ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾
اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾
وَلَمْ يَكُنْ لَهُم مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿١٣﴾
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفَخُونَ أَصْفَادُهُمْ فَاذْهَبُوا فِي رَوْحِهِمْ يَتَجَرَّبُونَ ﴿١٤﴾
أَمْسُوا وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْحَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

(6) va'dallah, lâ yuhlifullahü va' dehü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (7) ya'lemûne zâhiren minelhayâtiddünya, ve hüm anil'âhretihüm gaâfilûn (8) evelem yetefekkerü fiy enfüsihim, mâ halakallahüssemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ illâ bilhakkı ve ecelin müsemmen ve inne kesiyren minennâsi bilikaâi rabbihim lekâfirûn (9) evelem yesiyrü fiyl'ardı feyanzurü keyfe kâne âkıbetüllezıyne min kablihım, kânû eşedde minhüm kuvveh, ve âsârül'arda ve amerühâ eksere mim-mâ amerühâ, ve câethüm rusülühüm bil-beyyinât, femâ kânallahü liyazlimehüm ve lâkin kânû enfüsehüm yazlimûn (10) sümme kâne âkıbetelleziyne esâüssûâ en kezzebû biâyâtillâhi ve kânû bihâ yestehziûn (11) allahü yebdeülhalka sümme yu'ıydühü sümme ileyhi türce'ün (12) ve yevme tekuûmüssâ'atü yüblisülmücrimûn (13) ve lem yekün lehüm min şürekâihim şüfe'âü ve kânû bişürekâihim kâfiriyn (14) ve yevme tekuûmüssâ'atü yevmeizin yeteferrekuûn (15) fe'emmel-leziyne âmenû ve amilüssâlihâti fehüm fiy ravzatin yuhberûn.

(6) Allah'ın vaadi bu. Allah vaadinden caymaz. Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmez (7) Onlar dünyaya diriliğinde aşıkâr olan ticaret ve ziraat hususlarını bilirler. Halbuki âhirette gafildirler. (8) Onlar kendi kendilerine düşünmüyorlar mı ki Allah gökleri, yeri ve aralarındakini ancak hak ve hikmete göre ve muayyen olan bir müddette yaratmıştır. İnsanların çoğu ¹ Rablerine kavuşmayı tanımıyorlar. (9) Onlar yeryüzünde gezip tozmuyorlar mı ki kendilerinden evvel gelip geçenlerin akıbeti nasıl oldu bir kere baksalar ya. Onlar kendilerinden daha kuvvetliyidiler, ziraat için yeri sürmüşlerdi, kendilerinden ziyade yeryüzünü mâmur etmişlerdi. Onlara peygamberleri açık mucizeler getirmişlerdi. Allah onlara zulüm etme-

miştir, fakat onlar kendilerine zulüm etmişlerdir. (10) Bundan sonra fenalık edenlerin sonu çok fena oldu. Onlar Allah'ın âyetlerini yalan sayıp istihza etmişlerdi. (11) Allah, halkı iptidadan vücude getirir, sonra tekrar onu iade edip diriltir. Sonra O'na döneceksiniz. (12) Kıyamet kopacağı gün günahkârlar şaşkınlıklarından susup kalacaklar. (13) Şerik edindikleri mâbutlardan şefaât edecek hiç bir kimseleri bulunamayacak. Onlar zaten kendi şeriklerini de tanımayacaklar. (14) Kıyamet kopacağı gün, işte o gün mü'minlerle kâfirler birbirlerinden ayrılacaklar. (15) İman edip iyi iş işleyenler ise bahçelerde (Cennet'de) sevinç içinde bulunacaklar.

¹ Kureys müşrikleri.

(16) ve emmelleziyne keferû ve kezzebû biâyâtînâ ve likaâiy'l'âhireti feülâike fiyl'azâbi muhdarûn (17) fesühânallahi hıyne tümsûne ve hıyne tusbihûn (18) ve lehülhamdü fıssemâvâtî vel'ardı ve aşıyen ve hıyne tuzhirûn (19) yuhricülhayye minelmeyyitî ve yuhricülmeyyite minelhayy, ve yuhyil'arda ba'de mevtihâ, ve kezâlike tuhrecûn (20) ve min âyâtihî en halakakûm min türâbin sümme izâ entüm beşerûn tenteşirûn (21) ve min âyâtihî en halaka lekûm min enfûsikûm ezvâcen liteskünû ileyhâ, ve ce'ale beynekûm meveddeten ve rahmeh, inne fiy zâlike leâyâtîn likavmin yetefekkerûn (22) ve min âyâtihî halkussemâvâtî vel'ardı vahtilâfû elsinetikûm ve elvânîkûm, inne fiy zâlike leâyâtîn lil'âlimiyn (23) ve min âyâtihî menâmükûm billeyli vennehâri vebtigaâükûm min fadlih, inne fiy zâlike leâyâtîn likavmin yesme'ûn (24) ve min âyâtihî yüriyökûmülberka havfen ve tama'â, ve yünezzilû minessemâi mâen feyuhyiy bihil'arda ba'de mevtihâ, inne fiy zâlike leâyâtîn likavmin ya'kilûn.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُخْبِئُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْوَانِ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ مَنْ مَكْمُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاءُكُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْمِعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

(16) Kâfir olup âyetlerimizi ve âhirete kavuşmayı yalan sayanlara gelince onlar azaba hazırlanacaklar. (17) Akşamleyin, sabahleyin Tanrı'yı tenzih ile anın. (18) Göklerde, yerde hamd-ü sena O'na mahsustur, ikindi ve öğle vaktinde de O'nu tespih ile anın. (19) O, ölüden diri, diriden de ölü çıkarır, yere, kuruduktan sonra taze can verir. Siz de bunun gibi mezarınızdan çıkarılacaksınız. (20) O'nun kudret-i nişanlarından biri şudur ki sizi topraktan yaratmıştır. Bundan sonra siz hemen beşer olup yeryüzüne dağıldınız. (21) O'nun kudret-i nişanlarından biri de budur ki size kendileriyle huzur ve rahata nâil olasınız ¹ diye cinsinizden zevceler yaratmıştır. Aranıza muhabbet

ve merhamet de koymuştur. İşte bunda tefekkür eden cemaat için elbette ibretler vardır. (22) Yeri, gökleri yaratması, dillerinizle renklerinizin çeşit çeşit olması da O'nun kudret-i nişanlarındandır. İşte bunda âlim olanlar için elbette ibretler vardır. (23) Geceleyin, gündüzün uyumanız, inayetinden mâîşetinizi aramanız da O'nun kudret-i nişanlarından biridir. İşte bunda söz dinleyen cemaat için ibretler vardır. (24) Yine nişanlarından olmak üzere yıldırım korkusu, yağmur ümidi için size şimşek gösterir. Gökten yağmur indirir de onunla yeri, kuruduktan sonra yeniden canlandırır; yine bunda akli eren cemaat için ibretler vardır.

¹ Veya onlara meyledip ülfet ediniz diye.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٦﴾ وَكَهْ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلِّ لَهْ قَانُونٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَكَهْ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا
مِّنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ
فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٩﴾ بَلِ
اشْتَعَى الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي
أَصْلَ اللَّهِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٠﴾ فَأَوْرَثْنَاكَ لِلدِّينِ
حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ
لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾ مُبَيِّنِينَ إِلَيْهِ وَالْقُوَّةَ وَاقِمُوا الصَّلَاةَ
وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٢﴾ مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ
وَكَانُوا شِعْمًا كُلَّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٣﴾

(25) ve min âyâtihî en tekuûmessemâü vel'ardu biemrih, sümme izâ de'aküm da'veten minel'ardı izâ entüm tahrücün (26) ve lehü men fiysemâvâti vel'ard, küllün lehü kaânitün (27) ve hüvelleziy yebdeülhalka sümme yu'rydüh, ve hüve ehvenü aleyh, ve lehülmeselül'ağlâ fiysemâvâti vel'ard, ve hüvel'aziyzülhakiym (28) daraba leküm meselen min enfüsiküm, hel leküm min mâ meleket eymanüküm min şürekâe fiy mâ rezaknaküm fe'entüm fiyhi sevâün tehâfûnehüm kehıyfetiküm enfüseküm, kezâlike nüfassılül'âyâti likavmin ya'kılün (29) belittebe'allezıyne zalemû ehvâehüm bigayri ilm, femen yehdiy men adallallah, ve ma lehüm min nâsırıyn (30) fe'ekım vecheke liddiyni haniyfâ, fıtreallahilletiy fatarennâse aleyhâ, lâ tebdıyle lihalkıllah, zâlikeddiynülkayyimü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemün (31) müniybiyne ileyhi vettekuühü ve ekıymussalâte ve lâ tekünü minelmüşrikiyn (32) minelleziyne ferrekuü diynehüm ve kânü şıye'a, küllü hızbın bimâ ledeyhim ferihün.

(25) Yine O'nun kudret-i nişanlarından olmak üzere gök, yer buyurultusu ile durur. Sonra sizi bir çağırışla çağırır ki siz hemen oradan çıkarsınız. (26) Göklerde, yerde bulunanlar da O'nundur. Her biri O'nun buyurultusuna boyun eğer. (27) Halkı iptidadan vücade getiren, sonra iade edip diriltten O'dur. Bu hal O'na göre kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce sıfatlar ¹ O'nundur. O, yegâne galiptir, hakimdir. (28) O, kendinizden size bir misal getiriyor: Size verdiğimiz malda onlarla tasarrufta beraber olmak, birbirinizden korktuğunuz gibi onlardan korkmak üzere kölelerinizden hiç bir ortağınız ² var mıdır? Akıl

eren cemaata nişanları biz böyle tafsil ederiz. (29) Hayır, zalim olanlar nadanlıkla nefislerinin arzularına tâbi oldular. Allah'ın şaşırttığını kim yola getirebilir? Onun için yardımcıları da yoktur. (30) Artık yüzünü muvahhid-i pâk olarak dine doğrult ³, Allah'ın fıtratı olan dinini tut ki halkı bunun üzerine yaratmıştır. Allah'ın yarattığı şeyde değişiklik olamaz. İşte en doğru din budur, fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmez. (31 - 32) O'na dönerek yüzünüzü doğrultun, O'ndan sakının. Namazı dosdoğru kılın. Müşriklerden, dinlerini darmadağın edip fırka fırka ayrılanlardan olmayın. Her bir guruh kendi diniyle sevinir.

¹ Onun sıfatı ne göklerdekini, ne yerdekini sıfatlarına benzemez. Allah onlardan yücedir. Şanlı, şerefli sıfatları vardır.

² Köle ile ağası bir olmayınca Allah'ın kulunu nasıl Allah'a ortak yapıyorsunuz!

³ Riyasız amele dön. İslâm'da ber karar ol.

(33) ve izâ messennâse durrun de'av rabbehüm müniybiyne ileyh, sümme izâ ezâkühüm minhü rahmeten izâ feriykun minhüm birabbihim yüşrikûn (34) liyekfürû bimâ âteynâhüm, fetemette'û fesevfe ta'lemûn (35) em enzelnâ aleyhim sultânen fehüve yetekellemü bimâ kânü bihi yüşrikûn (36) ve izâ ezaknennâse rahmeten ferihü bihâ, ve in tûsıbhüm seyyietün bimâ kaddemet eydiyhim izâ hüm yaknetün (37) evelem yerev ennal-lahe yebstürrızka limen yeşâü ve yakdir, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin yüminün (38) feâti zekurbâ hakkahü velmiskiye vebnessebiyl, zâlike hayrun lil-leziyne yüriydüne vechallahi ve ülâike hümülmüflihün (39) ve mâ âteytüm min riben liyerbüve fiy emvâlinnâsi felâ yerbü indallah, ve mâ âteytüm min zekâtın türıydüne vechallahi feülâike hümülmud'ıfün (40) allahülleziy halakaküm sümme rezekaküm sümme yümiytüküm sümme yuhyiyküm, hel min şürekâiküm men yef'alü min zâliküm min şey', sübhânehü ve te'âlâ ammâ yüşrikûn (41) zaherelfesâdü fiylberri velbahri bimâ kesebet eydinnâs, liyüziykahüm ba'delleziy amilü le'allahüm yerci'ün.

وَإِذَا مَسَّ الْكَاسُ عُورَ رَبِّهِمْ مُبِينٌ لِّهِمْ إِذَا آذَاهُمْ
مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا فَرَّقَ مِنْهُمُ بَرِيَّتَهُمْ يُشْرِكُونَ ۖ لِيَكْفُرُوا
بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَمَتَّعُوا فَمَسُوفٌ يَعْلَمُونَ ۖ أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ
سُلْطَانًا فَهُوَ يَسْكُرُ ۖ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ۖ وَإِذَا آذَنَّا
الْكَاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْضُونَ ۖ أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۖ
فَإِنْ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّكِينِ ۖ وَابْنِ السَّبِيلِ ۖ ذَلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ
يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۖ وَمَا آتَيْنَاهُ
مِنْ رَبٍّ لَّا يُرَبُّوهُ ۖ فِي مَوَالِ الْكَاسِ فَلَا يَرُبُّوهُ ۖ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْنَاهُ
مِنْ زَكَاةٍ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْغَفُونَ ۖ
اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُخَيِّكُم هَلْ
مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى
عَمَّا يُشْرِكُونَ ۖ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي
الْكَاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۖ

(33) İnsanın başına bir sıkıntı gelse onlar Rable-rine dönerek niyaz ederler, sonra öz rahmetinden onlara tattırıp sıkıntıyı kaldırırsa onlardan birtakımları hemen Rablerine şerik koşarlar. (34) Var-sın verdiklerimize karşı nankörlük etsinler. Haydi dünyada biraz geçinin, yakında akıbetinizi bileceksiniz. (35) Yoksa onlara şerik koştuklarını nâ-tık bir burhan ve Kitap mı indirdik? (36) Nâs'a servet ve âfiyet vererek bir rahmet tattırdık mı onunla şımarırlar. Elleriyle irtikâp ettikleri günah-tan dolayı onların başına bir fenalık gelse he-men nevmît olurlar. (37) Görmüyorlar mı ki Al-lah rızkını dilediğine genişletir, dilediğine de dar-laştırır. İşte bunda mü'min cemaati için ibretler vardır. (38) Hısıma, yoksula, yolcuya haklarını ver, bu hal Allah'ı hoşnut etmek ¹ isteyenler için

daha iyidir, umduklarına erenler de onlardır. (39) Artmak üzere insanlara verdiğiniz malların ² Al-lah yanında bereketi yoktur, fakat Allah'ın veçh ve rızasını isteyerek verdiğiniz zekât böyle değil-dir. Mükâfatlarını kat kat yapanlar bunlardır. (40) Sizi yaratan, sonra size rızık veren, sonra si-zî öldüren, daha sonra dirilten, Allah'tır. Şerik koştuklarınızdan, kim vardır ki bunlardan birini yapabilsin? O halde niye şirke düşüyorsunuz, O, onların şerik kıldıkları şeyden tamamıyla münez-zeh'tir, yücedir. (41) Nâs'ın elleriyle irtikâp et-tikleri masiyet yüzünden karada, denizde fesat zu-hur etmiştir. Allah bulundukları isyandan döne-bilmeleri için bazı amellerinin vebalini tattıracak-tır.

¹ Veya Allah'a yaklaşmak.

² Yani verdiğiniz para onların ellerinde artmakla ço-ğalan paranız.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ
كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ۖ فَافْقَرُوا لَهُمْ لِيَوْمِ الْقِيَامِ ۚ
أَنْ يَأْتِيَهُمْ لَمْرَدٌ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّعُونَ ۚ مَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسَ لَهُمْ بِهِدُونِ ۚ لِيَجْزِيَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ۚ
وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيَذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ
وَلِيَجْزِيَ الْفُلُكَ بِأَمْرِهِ وَلِيُنَبِّتْغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۚ
وَلَقَدْ آتَيْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءُواهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقْنَا مِنَ الَّذِينَ جَرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
الْمُؤْمِنِينَ ۚ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُبْرِسُكَا بِأَفْبَسُطِهِ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُ كَسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ
مِنْ خِلَالِهِ ۚ فَإِذَا أَصَابَ بِرٍ مِنْ شَيْءٍ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ۚ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ أَنْ يَنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ
لَمُبْلِسِينَ ۚ فَانْظُرْ إِلَى ثَارٍ رَحِمَتِ اللَّهُ كَيْفَ يُهَيِّجُ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ ذَلِكَ لَنُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۚ

(42) kul siyrû fiyl'ardı tenzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kabl, kâne ekserühüm müşrikiyn (43) fe'ekım vecheke liddiynilkayyimi min kabli en ye'tiye yevmün lâ meredde lehü minallahi yevmezin yassadde'ün (44) men kefer fe'aleyhi küfrüh, ve men amile salihan felienfüsihim yemhedün (45) liyecziyel-leziyne âmenü ve amilüssâlihâti min fadlih, innehü lâ yuhıbbülkâfiriyn (46) ve min âyâtihi en yürsilerriyâha mübeşşirât, ve liyüziyaküm min rahmetih, ve litecriyelfülkü biemrih, ve litebteguü min fadlihi ve le'alleküm teşkürün (47) ve lekad erselnâ min kablike rusülen ilâ kavmihim fecâühüm bilbeyyinâti fentekamnâ minelleziyne ecremü, ve kâne hakkan aleynâ, nasrulmü'miniyn (48) allahülleziy yürsilürriyâha fetüsiyrü sehâben feyebşutuhü fiyssemâi keyfe yeşâü ev yec'alühü kisenen feterelvedka yahrücü min hılâlih, feizâ esâbe bihi men yeşâü min ibâdihî izâ hüm yestebşirün (49) ve in kânü min kabli en yünezzele aleyhim min kablihî lemüblisiyn (50) fanzur ilâ âsâri rahmetillâhi kevfeyuhıyl'arda ba'de mevtihâ, inne zâlike lemuhiyilmevtâ, ve hüve alâ külli şey'in kadiyr.

(42) Müşriklere de ki yeryüzünde gezin, tozun da evvel geçenlerin akıbeti nasıl oldu bir kere görün. Onların pek çoğu sizin gibi müşriktiler. (43) Allah tarafından, geri döndürülemeyecek olan bir gün gelmeden evvel yüzünü dosdoğru dine doğrult, o gün halk bölük bölük olurlar ¹. (44) Her kim kâfir olursa küfürünün vebali kendinedir. Her kim iyi amel işlerse ancak kendileri için konak hazırlarlar ki (45) Allah bununla iman edip iyi amel işleyenlere inayetinden mükâfat verir ²; Çünkü O, kâfirleri sevmez. (46) O'nun nişanlarından olmak üzere rüzgârları yağmura müjdeci olarak gönderir ki size rahmetinin asârını tattırsın, gemiler O'nun emriyle denizde yüzün, O'nun inayetinden de ticaretinizi arayasınız, nimetlerine şükür de edesiniz. (47) * Biz, senden evvel,

kendi kavimlerine peygamberler göndermiştik. Peygamberler de onlara açık mucizeler getirmişlerdi. Kavimleri onları yalancı saydılar. Biz de günahkârlardan öğ aldık. Mü'minlere yardım etmek bize yaraşır. (48) O, öyle bir Allah'tır ki, rüzgârları gönderir. Onlar da bulutları kaldırır. Yine o, bulutu kâh gökyüzünde dilediği gibi yayar, kâh pâre pâre eder. Artık sen bulutun arasından yağmurun çıktığını görürsün. Kullarından dilediğine yağmuru verdi mi hemen onlar bolluk ile sevinirler. (49) Gerçi onlar bulut görünmeden evvel yağmur yağmasından ümitsizlik içindeydiler. (50) Allah'ın asâr-ı rahmetine bir baksana. Toprağa, kuruduktan sonra nasıl taze can veriyor. İşte O Allah, ölüleri muhakkak diriltecektir. Hem O, her şeye tamamiyle kaadirdir.

¹ Azabı çekenler ayrı, necat bulanlar ayrı ayrı olurlar.

² Yahut mükâfat vermek için her iki fırkayı ayırır.

(51) ve lein erselnâ rişhan fere'evhü musfarren lezallû min ba'dihî yekfürûn (52) feinneke lâ tûsmi'ulmevtâ ve lâ tûsmi'ussümmedü'âe izâ vellev müdbiriyn (53) ve mâ ente bihâdil'umyi an dalâleti-him, in tûsmi'u illâ men yû'minü biâyâ-tinâ fehüm müslimûn (54) allahülleziy halakakûm min da'fin sümme ce'ale min ba'di da'fin kuvveten sümme ce'ale min ba'di kuvvetin da'fen ve şeybeh, yahlu-ku mâ yeşâ', ve hüvel'aliymülkadiyr (55) ve yevme tekuûmüssâ'atü yuksimülmüc-rimûne mâ lebisû gayre sâ'ah, kezâlike kânû yû'fekûn (56) ve kaâlelleziyne ûtül'ilme vel'ymâne lekad levistüm fiy kitâ-billâhi ilâ yevmilba'si fehâzâ yevmül-ba'si ve lâkinnekûm küntüm lâ ta'le-mûn (57) feyevmeizin lâ yenfe'ulleziyne zalemû mağziretühüm ve lâ hüm yûsta'tebûn (58) ve lekad darebnâ linnâsi fiy hâzelkur'âni min külli mesel, ve lein ci'tehüm biâyetin leyekuûlennelleziyne ke-ferû in entüm illâ mübtılûn (59) kezâ-like yatba'ullahü alâ kulûbilleziyne lâ ya'lemûn (60) fasbır inne va'dallahi hakkun ve lâ yestehiffennekelleziyne lâ yûkinûn.

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ
فَإِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمِعُ الضُّعْفَ الدَّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
مُدْبِرِينَ ۖ وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُنْيَىٰ عَنْ ضَلَالِ الْيَهُودِ ۚ إِنَّهُمْ سَمِعُوا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ۚ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ
ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ۚ
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِثُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ
كَذَلِكَ كَانُوا يُفَكَّرُونَ ۚ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ
لَقَدْ لَبِثْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ
وَلَكِنْ كُنْتُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۚ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُنْفَعُ الَّذِينَ
ظَلَمُوا مُعَذِّرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُنصَعَبُونَ ۚ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا
لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ رَجَعْتُمْ بَآيَةً
لَيَعْلَمَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّا نَشْأُ الْإِنْسَانَ إِلَّا مُبْطِلُونَ ۚ كَذَلِكَ
يُطِيعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۚ فَاصْبِرْ إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ۚ

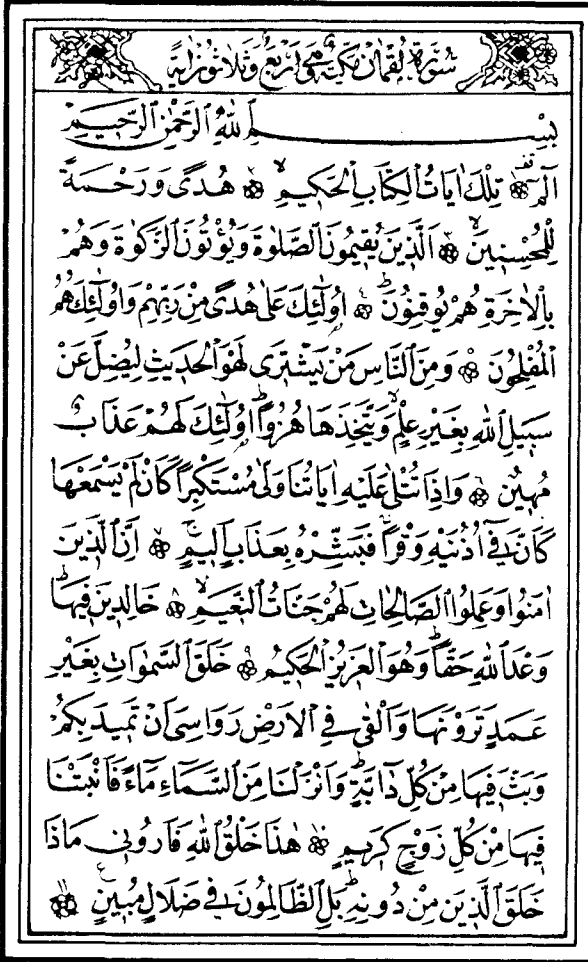
(51) * Biz, rüzgârı göndeririz, onlar ekinin rüz-gârdan sarardığını görürlerse bu halden sonra mutlak nankör olurlar. (52) Sıkılma, çünkü sen ölümlere söz işittiremezsin, sağırlara da, dönüp ka-çınca dâvetini işittiremezsin. (53) Sen körleri sapıklıklarından yola getiremezsin, sen ancak âyet-lerimize inananlara söz işittirebilirsin, onlarsa bi-ze münkattırlar. (54) Sizi zayıf meniden 'yaratan, zaaf ve aczinizden sonra gençlikte size kuvvet ve-ren, kuvvetten sonra ihtiyarlıkta tekrar zaafa, kıl-ların ağarmasına uğratan O'dur. O dilediğini ya-ratır, O hakkıyla âlim, tamamıyla kaadirdir. (55) Kıyamet kopacağı gün, günahkârlar «— Dünya-da bir saatten fazla kalmadık» diye yemin eder-ler. Bunun gibi dünyada da doğru yoldan döner-

lerdi ¹. (56) İlim ve imana nâil olanlar diyecekler ki «— * Siz, Allah'ın Kitabında olduğu gibi diri-lecek güne kadar kaldınız. İşte dirilecek gün bu-dur. Fakat siz bunu bilmezsiniz». (57) Bu gün öz nefislerine zulüm edenlerin özürleri bir işe ya-ramayacak, onlardan tövbe de istenmeyecek ². (58) * Biz, bu Kur'an'da nâs'a her çeşit misal ge-tirdik. * Şayet onlara yedd-i beyza ve asa gibi bir mûcize getirseydik yine kâfir olanlar, sizin özü-nüz yalancı, sözünüz bâtıldır diyeceklerdi. (59) Böylece Allah bilmeyenlerin kalplerine mühür basar. (60) Artık katlan, çünkü Allah'ın vaadi doğrudur, herhalde çıkacak. Yakînen bilmeyen-ler sakın seni hafifliğe düşürmesin ³.

¹ Âhirette yalan söyledikleri gibi dünyada da yalan söylerlerdi. Dünya ve âhirette işleri, güçleri yalandır.

² Yani Allah'ı hoşnut etmeleri aranmayacak.

³ Sana sabrı terk ettirip onların azaplarını tâcile kal-kışmayasın, seni istikametten ayırmasınlar.

SÛRETÜ LUKMAN

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâm mîm (2) tilke âyâtülkitâbil-hakiym (3) hüden ve rahmeten lilmuh-siniyn (4) elleziyne yukıymûnnessalâte ve yu'tûnezzekeâte ve hüm bil'âhireti hüm yûkûnûn (5) üläike alâ hüden min rab-bihim ve üläike hümülmüflihûn (6) ve minennâsi men yeşteriy lehvelhadiysi li-yudille an sebiylillâhi bigayri ilmin ve yettehızeahâ hüzüvâ, üläike lehüm azâbün mübiyn (7) ve izâ tütlâ aleyhi âyâtünâ vellâ müstekbiren ke'en lem yesma'hâ ke'enne fiy üzüneyhi vakrâ, febeşşirhü biazâbin eliyim (8) innelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lehüm cennâtünna'ıym (9) hâliidiyne fiyhâ, va'dallahi hakkaâ, ve hüvel'aziyzülhakiym (10) halakasse-mâvâti bigayri amedin terevnehâ ve el-kaâ fiyla'rdı revâsiye en temiyde biküm ve besse fiyhâ min külli dâbbeh, ve en-zelnâ minessemâi mâen fe'enbetnâ fiyhâ min külli zevcin kerıym (11) hâzâ hal-kullahi fe'erûniy mâzâ halakalleziyne min dûnih, belizzâlimûne fiy dalâlin mübiyn.

LOKMAN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâm, mîm. (2) Bu, hikmeti hâvi olan ² Kitabın âyetleridir (3 - 4) Namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, âhireti de yakînen bilen güzel amelli kimseler hakkında aynı hidayet, aynı rahmettir. (5) İşte Rableri tarafından doğru yola mazhar olanlar onlardır. Umduklarına nâil olanlar da onlardır. (6) İnsanlardan bazıları hiç bir bilgileri olmaksızın halkı Allah yolundan çıkarmak ve bu suretle onu maskaraya almak için rüstem hikâyeleri gibi eğlenceli sözler tedarik ederler. İşte bunlar için kendilerini hor kılıcı azap vardır.

(7) O'na âyetlerimiz tilâvet olundu mu sanki bunu iştmemiş, sanki kulaklarında ağırlık varmış gibi kibir göstererek yüz çevirip gider, artık sen onu acıklı bir azapla müjdele. (8) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onlar için halis nimetleriyle mütena'im olacak Cennetler vardır; (9) Onlar orada daim kalacaklardır, Allah'ın bu vaadi doğru bir vaattir. O, yegâne galiptir, hakimdir. (10) O, gökleri, gördüğünüz veçhile direksiz ³ yaratmış, yere de sizi sarsmamak için sabit ve ulu dağlar koymuş, orada her çeşit yürüyen hayvanları dağıtmıştır. Biz gökten yağmur indirdik, yer yüzünde işe yarar ⁴ her çeşit ot bitirdik. (11) İşte bunlar Tanrı'nın yarattıklarıdır. Tanrı'dan başkalarının ne yarattığını bana gösterin. Hayır, zalimler açık sapıklık içindedir.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, 34 âyetidir.² Veya helâl ve haram ile hükmeden.³ Veya görünür bir direk bulunmaksızın yani kudret

direği ile yaratmıştır.

⁴ Veya iyi mi iyi.

(12) ve lekad âteynâ lokmânelhikmete enişdür lillâh, ve men yeşdür feinnemâ yeşdürü linefsih, ve men kefere feinnallahe ganiyyün hamid (13) ve iz kaâle lokmânü libnihi ve hüve ya'izuhü yâ büneyye lâ tüşrik billâh, inneşşirke lezulmün azıym (14) ve vassaynel'insâne bivâlideyh, hamelethü ümmühü vehnen alâ vehnin ve fisâlühü fiy âmeyni enişdürliyy ve livâlideyk, ileyyelmasıyr (15) ve in câhedâke alâ en tüşrike biy mâ leyse leke bihi ilmün felâ tütü' hümâ ve sahibhümâ fiyddünyâ mağrûfen vettebi' sebebiyle men enâbe ileyy, sümme ileyye merci'uküm feünebbiüküm bimâ küntüm ta'melün (16) yâ büneyye innehâ in tekü miskaâle habbetin min hardelin fetekün fiy sahetin ev fiyssemâvâtı ev fiyl'ardı ye'ti bihallah, innallahe latıyfün habıyr (17) yâ büneyye ekımissalâte ve'mür bilmağrûfi venhe anilmünkeri vasbır alâ mâ esâbek, inne zâlike min azmil'ümûr (18) ve lâ tûsa'ır haddeke linnâsi ve lâ temşi fiyl'ardı merehâ, innallahe lâ yuhıbbü külle muhtâlin fahûr (19) vaksıd fiy meşyike vagdud min savtik, inne enkerel'asvâtı lesavtülhamıyr.

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۝ وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يُعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ۝ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ وَفَصَّالَهُ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَى الْمَصِيرِ ۝ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ يَا بُنَيَّ إِنَّا أَنَا نَكُ مِثْقَالِ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَكَرَّرُ فِي شَجَرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ بِإِذْنِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ۝ يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَنْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصِرْ عَلَى مَا أَمَّا بِكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ۝ وَلَا تُصَبِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ۝ وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ۝

(12) * Biz Lokman'a Allah'a şükret diye hikmet verdik, her kim şükrederse özü için şükreder. Her kim nankörlük ederse zararı yine kendisinedir. Çünkü Allah ihtiyaçtan vârestedir, övülmüştür ¹ (13) Hani Lokman oğluna öğüt verirken şöyle demişti: Oğlum! Tanrı'ya şerik koşma, çünkü şirk büyük bir zulümdür. (14) Biz insana anaya, babaya iyilikte bulunmayı tavsiye ettik, hususa anası zaaftan zaafa düşerek ona gebe olmuştu. Onun süttten kesilmesi iki yılda oldu. Bana ve ana ve babana şükret, dönüş banadır. (15) Eğer ilâhiyat hakkında bilmediğin ² bir şeyi bana şerik koşma hususunda anan, baban seninle uğraşır dururlarsa sen onlara itaat etme. Yalnız dünya işlerinde onlarla güzel sohbet et ³. Bana hulûs ile dönen kim-

senin yoluna ittiba et, dönüşünüz yine banadır. Artık size işlediklerinizi orada haber vereceğim ⁴. (16) Oğlum! İyilik, kötülük bir kaya içinde veya göklerde veya yerin içinde ⁵ bir hardal tanesi kadar bir şey olsa yine Allah onu kıyamet gününde getirir. Çünkü Allah ince işleri görür, her şeyin iç yüzünden haberdar olur. (17) Oğlum! Namazı dosdoğru kıl, iyilik buyur, kötülüğü men'et, başına gelen musibete katlan. Çünkü bu husus vâcip olan umurdandır. (18) Kibir edip halka çehreni asma. Yeryüzünde de sallana sallana yürüme. Çünkü Allah bütün mütekebbirane sallanan, övüngen olan kimseleri sevmez. (19) Yürüyüşünde mutedil davran, sesini yavaş çıkar. Çünkü en çirkin ses eşek sesidir.

¹ Veya her nevi hamd-ü senaya lâyıktır.

² Ulûhiyeti olmayan bir şeyi.

³ Şirkten başka hususta onlara itaat et.

⁴ Amellerinize göre ceza vereceğim.

⁵ Veya gayet uzak bir mahalde karanlıklar içinde bulunsun.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاسْتَبْعَ
عَلَيْكُمْ نِعْمَةً ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّبِينٍ ۖ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا
مَّا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ
الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ۖ وَمَنْ يُضِلَّهُ فَوَاجَهُ
إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى
اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ۖ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزَنكَ كُفْرُهَا وَلَئِن
مَّرَجَعُهُمْ فَندْبُهُمْ يَمَّا عَمِلُوا إِنْ أَلَّفَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَدَاتِ الضُّدُورِ
ۖ نَمَتُّهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ۖ وَلَئِن
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ
الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنْ أَلَّفَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۖ وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ
مِنْ شَجَرٍ أَفْلاَهِمَ وَالْبَحْرِ يَدَاهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَنْجَادٍ
مَا فَعَدَنَ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنْ أَلَّفَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ حَكِيمٌ ۖ مَا خَلَقَكُمْ
وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَفْئِينَ وَاحِدَةً إِنْ أَلَّفَ اللَّهُ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۖ

(20) elem terev ennallahe sehhar leküm mâ fîyssemâvâtî ve mâ fiyl'ardı ve esbega aleyküm niamehü zâhireten ve bâtinah, ve minennâsi men yücâdilü fiyllâhi bi-gayri ilmin ve lâ hüden ve lâ kitâbin müniyr (21) ve izâ kıyle lehümüttebi'u mâ enzelallahü kaâlû bel nettebi'u mâ vecednâ aleyhi âbâenâ, evelev kânesşeytânü yed'ühüm ilâ azâbissa'ıyr (22) ve men yüslim vechehü ilallahi ve hüve muhsinün fekadistemseke bil'urvetilvüskaâ, ve ilallahi âkıbetül'ümür (23) ve men kefere felâ yahzünke küfrüh, ileynâ merci'uhüm fenünebiühüm bimâ amilû, innallahe aliymün bizâtissudûr (24) nümetti'uhüm kaliyen sümme nadtarrühüm ilâ azâbin gahyz (25) ve lein se'eltehüm men halakassemâvâtî vel'arda leyekuülünnal-lâh, kulilhamdülillâh, bel ekserühüm lâ ya'lemün (26) lillâhi mâ fîyssemâvâtî vel'ard, innallahe hüvelganiyyülhamiyd (27) ve lev enne mâ fiyl'ardı min şecetinin aklâmün velbahrü yemüddühü min ba'dihî seb'atü ebhurin mâ nefidet kelimâtullah, innallahe aziyzün hakiym (28) mâ halkuküm ve lâ ba'süküm illâ kenefsin vâhıdeh, innallahe semiy'un basıyr.

(20) Görmüyor musunuz ki Allah göklerde ve yerde olanları ¹ size müsahhar kılmış, size gerek açıkta olsun, gerek gizli kapaklı kalsın ², her bir nimeti tamamlamıştır. Hal böyle iken yine bazı insanlar, bilgisi, rehberi, nuranî bir Kitabı olmaksızın Allah hakkında çene çalıyorlar. (21) Onlara «— Allah'ın indirdiği Kur'an'a tâbi olun» denildi mi, onlar «— Hayır, biz babalarımızı ne yolda bulmuşsak ona tâbi oluruz» derler. Şeytan onları alevli bir ateşin azabına çağırsa da yine tâbi olacaklar mı? (22) Her kim iyilik ederek yüzünü tamamıyla Allah'a döndürürse elbette sapasağlam bir kulp olan Kur'an'a sarılmış olur. İşlerin sonu Allah'a döner. (23) Her kim küfüre saparsa onun küfürü seni mahzun etmesin. Onların dönüşleri bizedir. Biz de onlara işlediklerini haber ve-

receğiz. Çünkü Allah sînelerdekini hakkıyla bilir. (24) Onları dünyada biraz geçindiririz, sonra onları âhirette ağır bir azaba nâçar kılarız. (25) * Sen onlara «— Gökleri, yeri kim yaratmıştır» diye soracak olsan onlar «— Elbette Allah yaratmıştır» diyeceklerdir. Onlara de ki hamdolsun ki itiraf ettiniz. Hayır onların pek çoğu bilmezler ³. (26) Göklerde, yerde ne varsa hep Allah'ındır. Çünkü Allah ihtiyaçtan vârestedir, övülmüştür. (27) Eğer yerdeki ağaçlar birer kalem olsa deniz de mürekkep olsa o bittikten sonra yedi deniz ⁴ daha ona ilâve edilse onlar tükenir. Yine Allah'ın sözleri tükenmez. Çünkü Allah yegâne galiptir, hakimdir. (28) Allah yanında sizi yaratmak, tekrar diriltmek ancak bir kişiyi yaratmak ve diriltmek gibidir. Allah her şeyi işitir ve görür.

¹ Güneş, ay ve yıldızları, nebatat, hayvanat ve ırmakları.

² Bildiğiniz, bilmediğiniz nimetleri.

³ Şerik koşmayı Allah'a yaklaştırır zannında bulunarak şirki bilmezler.

⁴ Adet maksut değildir, kesret maksuttur.

(29) elem tere ennallahe yûlicülleyle fiynnehâri ve yûlicünnehâre fiylleyli, ve sehharessemse velkamere küllün yecriy ilâ ecelin müsemmen ve ennallahe bimâ ta'melûne habiyr (30) zâlike biennallahe hüvelhakku ve enne mâ yed'ûne min dühilbâtılı ve ennallahe hüvel'aliyyülkebiyr (31) elem tere ennelfülke tecriy fiylbahri bini'metillâhi liyüriyeküm min âyâtih, inne fiy zâlike leâyâtın liküllı sabbârin şekûr (32) ve izâ gâsiyehüm mevcün, kezzuleli de'avullahe muhlisiyne lehüddiyn, felemmâ neccâhüm ilberri feminhüm muktesıd, ve mâ yechadü bi-âyâtınâ illâ küllü hattârin kefür (33) yâ eyyühennâsüttekuû rabbeküm vahşev yevmen lâ yecziy vâlidün an veledihî ve lâ mevlüdün hüve câzin an vâlidihî şey'â inne vağdallahi hakkun felâ tegurrenkümülhayâtüddünyâ, ve lâ yagurrenküm billâhilgurûr (34) innallahe indehü ilmüssâ'ah, ve yünezzilülgays, ve ya'lemü mâ fiyl'erhâm, ve mâ tedriy nefşün mâ zâ teksibü gadâ, ve mâ tedriy nefşün bi-eyyi ardın temût, innallahe aliymün habiyr.

الَّذِينَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤْخِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلَّ يَوْمٍ إِلَىٰ آجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ بِالْبَاطِلِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعِلْمُ الْكَبِيرُ ۚ الَّذِينَ
أَفْلَحَ تَجَرَّى فِي الْفَجْرِ نِعْمَتِ اللَّهِ لِيَرِيكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۚ وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَجٌ
كَالظُّلُمِ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّيَهُمْ إِلَى
الْبَرِّ مِنْهُمُ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَحْدِثُ إِلَّا يَاتِنًا إِلَّا كَلْ خَسَارٍ
كَفُورٍ ۚ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا نَوْمًا لَا يَحْزَنُ
وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارِعٌ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمُ بِاللَّهِ
الْغُرُورُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ
وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ عَدَا
وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۚ

(29) Görmüyor musun ki Allah geceyi gündüze, gündüzü geceye katar ¹, O, güneşi, ay'ı da müsahhar kılmıştır. Her biri muayyen bir vakte kadar ² devir ve seyredir. Allah işlediklerinizden haberdardır. (30) Bunun sebebi şu ki Allah hak'tır ³, O'ndan başka taptıklarınız bâtıldır, Allah yücedir, uludur. (31) Görmüyor musun ki gemi denizde Allah'ın nimet ve lûtfu ile seyr-i sefer eder. Allah bununla size kudretine ait bazı alâmet gösterecek. Çünkü bunda ziyade sabır, ziyade şükreden herkes için ibretler vardır. (32) Onları gölge salan dağlar gibi dalgalar kapladı mı, onlar Allah'a ibadette ihlâs ile niyaza başlarlar. Vaktaki Allah onları kurtarıp karaya çıkarırsa içlerin-

den bir kısmı mutedil olur ⁴. Bizim âyetlerimizi yalnız çok gaddar ve pek nankör olanlar bilerek inkâr ederler. (33) Ey nâs! Rabbinizden sakının, babanın oğlu, oğlun da babası hakkında hiç bir çare bulamayacağı günden korkun, Allah'ın vaadi elbette doğrudur, sakın dünya diriliği sizi aldatmasın, o aldatan nefsi emmare sakın sizi Allah'a mağrur eylesin ⁵. (34) Şurası muhakkaktır ki kıyametin kopacağı zamanı bilmek Allah'a mahsustur, yağmuru O indirir, ana karnında bulunan döller O bilir, hiç bir kimse yarın ne hayır, ne şer kazanacağını bilmez. Hiç bir kimse, nerede öleceğini de bilmez. Çünkü Allah hakkıyla âlimdir ⁶, haberdardır.

¹ Gece ile gündüzün miktarları kâh artar kâh eksilir.

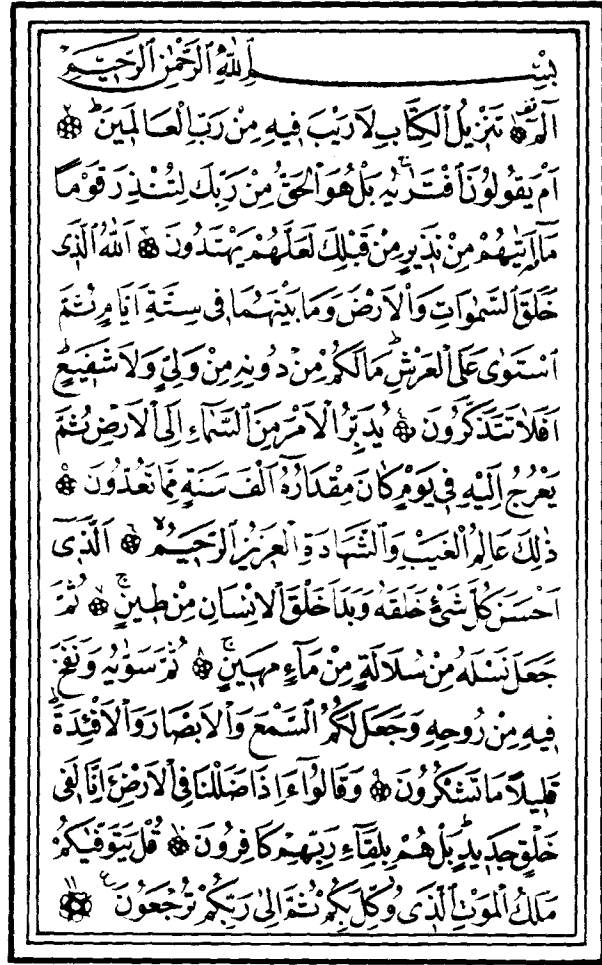
² Devrelerine veya kıyamet gününe kadar.

³ Ezelen, ebeden sabittir. Hak mâbuttur.

⁴ Mü'minler gibi, adalet ve tevhitte sabit kalır.

⁵ Allah yarlıgandır, yavaştır, bana mühlet verir gibi kuruntularla Allah'a mağrur davranmayın.

⁶ İlm-i Bâri bunlara mahsus değildir, her şeyin iç yüzünü, dış yüzünü bilir.

SÛRETÛSSECDE

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâm mîm (2) tenziylülkitâbi lâ reybe fiyhi min rabbil'âlemiyn (3) em yekuûlûnefterâh, bel hüvelhakku min rabbike litünzire kavmen mâ etâhüm min neziyrin min kablike le'allahüm yeh-tedün (4) allahülleziy halakassemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ fiy sitteti ey-yâmin sümmestevâ alel'arş, mâleküm min dünihî min veliyyin ve lâ şefi', efelâ tetezekkerûn (5) yüdebbirül'emre mines-semâi ilel'ardı sümmе yağrücü ileyhi fiy yevmin kâne mıkdarühü elfe senetin mimma te'uddün (6) zâlike âlimülgaybi veşşehâdetil'aziyzürrahıym (7) elleziy ah-sene külle şey'in halakahü ve bede'e hal-kal'insâni min tıyn (8) sümmе ce'ale nes-lehü min sülâletin min mâin mehiyn (9) sümmе sevvâhü ve nefeha fiyhi min rû-hihi ve ce'ale lekümüssem'a vel'ebsâre vel'ef'ideh, kaliylen mâ teşkürûn (10) ve kaâlû eizâ dalelnâ fiyl'ardı einnâ lefiy halkın cediyd, bel hüm bilikaâi rabbihim kâfirûn (11) kul yeteveffâküm melekül-mevtilleziy vükkile biküm sümmе ilâ rabbiküm türce'un.

SECDE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Elif, lâm, mîm. (2) Kitabın, âlemlerin Rabbi olan Tanrı tarafından indirilmiş olmasında şüphe götürecek hiç bir şey yoktur. (3) Ona inanırlar mı? Yoksa Muhammed onu kendinden uydurdu derler mi? Hayır o, Rabbin canibinden inen hak sözdür ki senden evvel kendilerine Allah azabıyla korkutucu hiç bir peygamber gelmeyen bir kavmin hidayete ermeleri için onları korkutacaksın. (4) Gökleri, yeri ve aralarındaki altı günde yaratan, sonra arş üzerine şanıyle müstevi olan, Allah'tır. Sizin için O'ndan başka bir yâriniz, iş göreniniz de yoktur, şefaatiniz de yoktur. Hâlâ nahiye kabul etmeyecek misiniz? (5) O, gökten ye-

re kadar bütün işleri tedbir eder, sonra o iş O'nun nezdine bir günde çıkar ², ki onun miktarı, sizin saydığınız hesap üzere bin yıl eder. (6) İşte böyle olan Zat, gaibi ve hazırı bilen, yegâne galip olan, bağışlayan Tanrı'dır. (7) O Tanrı, yarattığı her şeyi güzel bir tarzda yaratmış, insanın yaratmasına da çamurdan başlamıştır. (8) Sonra onun dölünü, döşünü nâciz bir suyun durusundan yapmıştır. (9) Daha sonra onu düzeltmiş, ona kendi ruhundan ³ hayat üfürmüştür. Sizin için kulaklar, gözler, yürekler yaratmıştır. Sizse bu nimetlere az şükredersiniz. (10) Onlar «— Acaba biz, yeryüzünde toprağa karışıp kaybolunca yeniden yaratılacak mıyız?» dediler. Hayır onlar Rablerine kavuşmayı tanımıyorlar. (11) De ki canınızı almaya müvekkel olan ölüm meleği hepinizin canını alacak, sonra siz Rabbinize döneceksiniz.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (30) âyettir.

² Allah, dünya işini esbab-ı semaviye ile idare eder, âsarı yere iner. Bilfiil mevcut olur; tedbiri havadisle husulü havadis arasında uzun bir müddet vardır. Yahut emri

dünyayı kıyamete kadar idare eder, kıyamet zamanında bütün işler kendisine rücu eder. Yahut emri iner. İyi ameller kendisine rücu eder.

³ Tekrim için kendisine izafe etmiştir.

وَلَذِيقَتَهُمْ مِنَ الْعَذَابِ أَلَدًا ۚ فِي دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا ۚ إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرَّةٍ مِنْ عُقَابِهِ ۚ وَجَعَلْنَاهُ
هُدًى لِبَنِي إِسْرَءِيلَ ۚ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يَهْدُونَ
بِآيَاتِنَا ۚ صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ۝ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَا كُنُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝
أَوْ لَمْ يَهْدِ لَهُمْ كُرْهُهُمْ أَلَا يَكُونُونَ ۝ قُلْ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ
يَسْجُدْ فِي مَسَاجِدِهِمْ أَوْ فِي ذَلِكَ لَا يَأْتِي ۚ فَلَا يَسْمَعُونَ
۝ أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ۝
وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ قُلْ يَوْمَ
الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ۝
فَاغْرُضْ عَنْهُمْ وَأَنْظُرْ ۚ إِنَّهُمْ مُنْظَرُونَ ۝

سُورَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ ۚ ثَلَاثُونَ آيَةً

(21) ve lenüziykannehüm minel'azâbil-ednâ dünêl'azâbil'ekberi le'allahüm yer-ci'ün (22) ve men ezlemü mimmen zük-kire biâyâti rabbihi sümme a'rada anhâ, innâ minelmücrimiyye müntekimûn (23) ve lekad âteynâ müselkitâbe felâ tekün fiy miryetin min likaâihî ve ce'alnâhü hüden libeniy isrâiyl (24) ve ce'alnâ min-hüm eimmeten yehdûne biemrinâ lemmâ saberû ve kânû biâyâtinâ yûkinûn (25) inne rabbeke hüve yafsilü beynehüm yev-melkıyâmeti fiymâ kânû fiyhi yahtelifûn (26) evelem yehdi lehüm kem ehleknâ min kablihîmin minelkurûni yemşûne fiy mesâkinihîmin, inne fiy zâlike leâyât, efelâ yesme'ün (27) evelem yerev ennâ nesû-kulmâe ilel'ardılürüzi fenuhricü bihi zar'an te'külü minhü en'âmühüm ve en-füsühüm efelâ yubsırûn (28) ve yekuû-lüne metâ habelfethu in küntüm sâdi-kıyn (29) kul yevmelfethi lâ yenfe'ulle-ziyne keferû iymânühüm ve lâ hüm yun-zarûn (30) fea'rid anhüm ventezir inne-hüm muntezirûn.

(21) Biz onlara kalanların hak yoluna dönebil-meleri için herhalde en büyük ¹ azaptan evvel ² daha küçük ³ bir azap ⁴ tattıracağız. (22) Ken-disine Rabbinin âyetleri hatırlatılmışken ondan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Biz günahkârlardan öd alacağız. (23) * Biz Musa'ya Ki-tap vermişiz. Sakın ona ⁵ kavuşmak hususunda şüpheyi düşme. Biz onu İsrail oğullarına rehber kıldık. (24) Onlardan bir kısmı göğsünü gerip âyetlerimizi yakînen bildikleri zaman onları fer-manımız ile halka yol göstermek üzere pişüvalar kılmıştık. (25) Rabbin kıyamet günü ihtilâf ettik-leri şeyi aralarında kesip atacak. (26) Kendilerinden evvel peygamberlerini yalancı sayan birtakım

tabakayı ne yolda helâk ettiğimiz onlara belli ol-madı mı ⁶? Onlar o tabakanın meskenlerinde ge-zip dolaşırlar. İşte bunda kudretimize ait alâmet-ler vardır. Hâlâ işitmiyorlar mı? (27) Onlar gör-müyorlar mı ki biz yağmuru otu kalmamış bir yere süreriz de, onunla davarların ve kendilerinin yiyecekleri ekin çıkar. Daha bunu görmüyorlar mı ki tevhide kail olsunlar. (28) Onlar, «— Ger-çekseniz bu fetih ve zafer ne zaman olacak?» derler. (29) Onlara de ki fetih ve zafer günü ⁷ kâfirlere imanları fayda vermeyecek, kendilerine tövbe için mühlet de verilmeyecektir. (30) Artık onlardan çekil ⁸, Tanrı'nın yardımını bekle, çün-kü onlar da sana karşı zafer bekliyorlar.

¹ Veya pek uzak.

² Âhiret azabından evvel.

³ Veya pek yakın.

⁴ Kıtık, Bedir bozgunluğu gibi dünya azabı.

⁵ Musa'nın Allah'a kavuşmasında veya Musa'ya kavuş-manda veya Musanın Kitabı gibi bir Kitaba, Musanın çekti-

ği ezaya kavuşmada.

⁶ Veya peygamber onlara beyan etmedi mi?

⁷ Kıyamet günü veya Bedir günü veya Mekke fethi günü.

⁸ İslâma gelenlerin özürlerini kabul et.

SÛRETÜL'AHZÂB

Bismillâhirrahmanirrahîm

(1) yâ eyyühennebiyyüttekullahe ve lâ tütür'ilkâfirîyne velmünâfikîyn, innallahe kâne aliyen hakîymâ (2) vettebi' mâ yûhâ ileyke min rabbik, innallahe kâne bimâ ta'melûne habîyrâ (3) ve tevekkel alallah ve kefâ billâhi vekîylâ (4) mâ ce'alallahü lirecûlin min kalbeyni fiy cevfihi, ve mâ ce'ale ezvâcekümüllâiy tüzâ-hirûne minhünne ümmehâtiküm, ve mâ ce'ale ed'iyâeküm ebnâeküm, zâliküm kavlüküm bi efvâhiküm, vallahü yekuû-lülhakka ve hüve yehdiyssebiyl (5) üd'ühüm liâbâihim hüve aksatu indallah, fein lem ta'lemû âbâehüm feihvânüküm fiyd-diyni ve mevâliyküm, ve leyse aleyküm cünâhun fiymâ ahta'tüm bihi ve lâkin mâte'ammedet kulûbüküm, ve kânallahü gafûren rahîymâ (6) ennebiyyü evlâ bil-mü'miniyne min enfüsihim, ve ezvâcühüm ümmehâtühüm, ve ülül'erhâmi ba'duhüm evlâ biba'dın fiy kitâbillâhi minelmü'miniyne velmühâciriyn, illâ en tef'alû ilâ evliyâiküm ma'rûfâ, kâne zâlike fiylkitâbi mestûrâ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكُنْ بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝ مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِيْ خَوْفٍ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهَرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ سَدَى النَّسِيبِ ۝ ادْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاخْرُجُوا مِنْكُمْ فِي الْذِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ مِنْ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِيْ كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ۝

AHZAB SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey peygamber! Allah sakınmada sebat et, kâfirlerle ve münafıklara itaat etme, çünkü Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. (2) Rabbin tarafından sana vahiy olunan şeye tâbi ol. Çünkü Allah onların işlediklerinden haberdardır. (3) Allah'a mütevekkil ol, Allah'ın işine vekil olması elverir. (4) Allah hiç bir kimsenin bedeni içinde iki kalb yaratmadı, bunu yapmadığı gibi «Zahar' de» ² bulunduğunuz zevcelerinizi size ana yapmadı. Oğulluk edindiğiniz kimseleri size hakikî oğul kılmadı. Bu, ağzınızda dolaşan sözlerdir ³, Allah doğru söyler, doğru yola götürür.

(5) Oğullukları babalarının adıyla çağırın. Bu hal Allah yanında hakkaniyete daha uygundur. Şâyet onların babalarını bilmiyorsanız onlar sizin dinde kardeşlerinizdir, dostlarınızdır ⁴. Yaptığınız hatalarda size vebal yoktur. Fakat nehiy olunduktan sonra kalbinizin kastettiği şeylerde vebal vardır. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (6) Peygamber bütün hususatta mü'minlerin yanında kendilerinden daha sevgilidir, onun zevceleri nikâhın haram olması hususunda da mü'minlerin analarıdır. Aralarında hısımlık bulunanlar Allah'ın Kitabında ⁵ olduğu gibi miras hususunda birbirlerine mü'minlerden, muhacirlerden daha lâayık ve yakındır. Şu kadar ki hısımlık olmayan dostlarınıza vasiyet ile iyilik edebilirsiniz. Bu hüküm Kitapta yazılıdır.

¹ Medine'de nâzil olmuş (73) âyettir.

² Cahilliyyet zamanında bir şahıs zevcesine «senin arkan ananın arkası gibi» demekle kadın ebediyyen haram oluyordu. Arka azanın direği olmakla zat ifade eden azada arka hükmündedir. Zahar'ın (Zahar) hükmü mücadele sü-

resinde gelecektir.

³ Behaim sözü gibi ağızdan çıkan, hakikatten âri olan sözlerdir.

⁴ Veya amcazadeleriniz, azatlı kölelerinizdir.

⁵ Levh-i Mahfuz'da veya indirdiği âyetlerde.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾
لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَكُمْ جُنُودُ
فَارِسَ سَلَّاتٍ عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرًا ﴿٩﴾ إِذْ جَاؤُكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ
الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْفُلُوجُ الْحَنَاجِرَ وَتَوَقَّنُوا رَبَّ اللَّهِ الظُّنُوبَا ﴿١٠﴾
هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾ وَإِذْ يَقُولُ
الْكَاذِبُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ
لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ
بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُوا زَلًّا ﴿١٣﴾ وَإِذْ
وَدَّخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ آفَاطِهِمْ نِسَاءُ الْفِتْنَةِ يَأْتِيهِمْ
وَمَا لَمْتَهُمْ فِيهَا إِلَّا سَبِيحًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاكِفًا عَلَى
مَنْزِلٍ لَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا بَارًا وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾

(7) ve iz ehaznâ minennebiyyiyyine miysâkahüm ve minke ve min nûhın ve ibrahîhiyme ve mûsâ ve iysebnî meryeme ve ehaznâ minhüm miysâkan galiyzâ (8) liyes'elessâdikıyne an sıdkühim, ve e'adde lil-kâfiriyye azâben eliyimâ (9) yâ eyyühelleziyye âmenûz-kürû ni' metallahi aleyküm iz câetküm cünûdün fe'erselnâ aleyhim riyhan ve cünûden lem terevhâ, ve kânallahü bimâ ta'melûne basıyrâ (10) iz câüküm min fevküküm ve min esfele minküm ve iz zâgatil'ebsârü ve belegatil-kulûbülhanâcîre ve tezunnûne billâhizzunûnâ (11) hünâlikebtüliyelümü'minûne ve zülzilü zılzâlen şediyyâ (12) ve iz yekuûlümünâfikûne velleziyye fiy kulûbihim maradun mâ ve'adenallahü ve resûlühü illâ gurûrâ (13) ve iz kaâlet tifetün minhüm yâ ehle yesribe lâ mûkaâme leküm ferci'ü, ve yestezi'nü feriykun minhümünnebiyye yekuûlûne inne büyütenâ avretün ve mâ hiye bi'avreh, in yürîdüne illâ firârâ (14) ve lev dühilet aleyhim min aktârihâ sümme süilûlfitnete leâvtevhâ ve mâ telebbesü bihâ illâ ye-sıyrâ (15) ve lekad kânü âhedullahe min kablü lâ yüvellünel'edbâr, ve kâne ahdul-lahi mes'ülâ.

(7) Hani biz, peygamberlerden, hususa senden, Nuh, İbrahim, Musa ve Meryem oğlu İsa'dan misak almıştık. Onlardan misak ¹ almada ağır davrandık. (8) Allah bununla sadık olanlardan sıdıklarını ² soracaktır. Kâfirler için de acıklı azap hazırlamıştır. (9) Ey mü'minler! Size askerler ³ hücum ettiği anda Allah'ın size olan nimetini yâdedin. Bunun üzerine biz onlara rüzgâr ve görmediğiniz askerler göndermiştik. Allah işlediklerinizi görür. (10) Hani, o vakit onlar üst tarafınızdan, alt tarafınızdan hücum etmişlerdi de gözler donup kalmış ⁴, yürekler de gırtlaklara kadar gelmişti ⁵. Allah hakkında da türlü türlü zanda bulunmuşsunuz ⁶. (11) İşte orada mü'minler denenmiş, şiddetli bir surette sarsılmışlardır. (12) Hani, münafıklar ve kalblerinde za'f-ı iman hastalığı bulunan-

lar «— Allah ve peygamberinin nusrat ve muzafferiyet hususundaki vaadi bizi aldatmadan başka bir şey değildir» demişlerdi. (13) Hani münafıklardan bir grup «— Ey Yesrip ahalisi ⁷! Burası sizin için durulacak yer değildir ⁸, dönün» demişlerdi. Onlardan bir grup ise peygamberden izin isteyerek «— Evlerimiz açıktır» demişlerdi. Halbuki onların evleri açık değildi. Onlar cenkten savuşmaktan başka bir şey istemiyorlardı. (14) Şâyet Medine'nin etrafından muhâripler tarafından evlerine girilse de dinden dönmeye, Müslümanlarla mukateleye davet olunsalardı eğlenmeyip az bir vakitte ona icabet ederlerdi. (15) * Halbuki bundan evvel cenkten arka verip dönmeyeceklerine dair Allah'a karşı ahitte bulunmuşlardı ⁹. Allah'ın ahti kıyamette sorulacak.

¹ Bu misak evvelki misaktan ibarettir.

² Vazifelerini hüsn-ü ifa edip etmediklerince.

³ Hendek veya Ahzab muharebesinde müttefikin askerleri.

⁴ Can cana, başbaşa kalmıştınız. Yalnız düşman tarafına bakıyordunuz.

⁵ Yüreğiniz pek ziyade atıyordu, hemen hemen nefes kesilecekti.

⁶ İmanı zayıf olanlar selâmetten ümit kesmişlerdi.

⁷ Yesrip Medine'nin eski ismidir. Peygamberimiz bu isimden hoşlanmazdı, peygamberimizin hoşlanmadığı ismi kullanıyorlardı.

⁸ Araplar bütün bize düşman oldular, artık orduda işiniz ne!

⁹ Uhut gazvesinden sonra bundan böyle kâfirlerle kavgadan dönmeyeceklerine dair ahdetmişlerdi.

(16) kul len yenfe'akümülfirârü in ferer-tüm minelmev'ti evilkatli ve izen lâ tü-mette'üne illâ kaliylâ (17) kul men zelle-ziy ya'sımüküm minallahi in erâde bi-küm süen ev erâdebiküm rahmeh, ve lâ yecidüne lehüm min dūnillâhi veliyyen ve lâ nasıyrâ (18) kad ya'lemullahülmu'avvikıyne minküm velkaâiliyye lihvâni-him helümme ileynâ, ve lâ ye'tūnelbe'se illâ kaliylâ (19) eşihhaten aleyküm, feizâ câelhavfū re'eytehüm yanzurüne ileyke tedürü a'yünühüm kelleziy yuğşâ aleyhi minelmevt, feizâ zehebelhavfū selekuû-küm bielsinetin hıdâdin eşihhaten alel-hayr, üläike lem yū'minû feahbetallahü a'mâlehüm, ve kâne zâlike alallahi ye-sıyrâ (20) yahsebūnel'ahzâbe lem yezhe-bû, ve in ye'til'ahzâbü yeveddû lev en-nehüm bâdūne fiyl'a'râbi yes'elüne an enbâiküm, ve lev kânü fiyküm mâ kaâ-telü illâ kaliylâ (21) lekad kâne leküm fiy resûlillâhi üsvetün hasenetün limen kâne yercûllahe velyevmel'âhire ve zeke-rallahe kesıyrâ (22) ve lemmâ re'elmü'minūnel' ahzâbe kaâlû hâzâ mâ ve'ade-nallahü ve resûlühü ve sadakallahü ve resûlühü ve mâ zâdehüm illâ iymânen ve tesliymâ.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ وَالْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُمْتَحُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۖ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنْ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُ مِنْكُمْ مَرَدًّا ۚ وَلَيَا وَلَا نَضِيرُكُمُ ۚ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمَعُوقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلْ يَتَى وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا ۚ أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ تُنْظَرُونَ إِلَيْكَ وَتُرَاغِبُهُمْ كَالَّذِي يُغْتَبَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذُهِبَ الْخَوْفُ سَلَفُوا ۚ أَلَيْسَ لِنَسِيتِهِ حَدِيدًا ۚ شِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَٰئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۖ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۚ يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا أَلَّا يَكُونُوا فِيهِ ۚ أَلَا عَرَبٌ بَسِيطُونَ ۚ عَنْ أَنْبَاءِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ۚ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۚ وَلَمَّا رَأَىٰ الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ۚ

(16) Onlara de ki «— Ölümden veya öldürülme-den kaçarsanız size bir fayda vermez. Bu halde bile ¹ dünyada geçinmeniz pek az sürer». (17) Onlara de ki «— Allah hakkınızda bozgunluk gi-bi bir fenalık veya bir merhamet ve muzafferiyet istese acaba ondan sizi kim menedebilir? Onlar Allah'tan başka ne bir yâr, ne bir medetkâr bu-lamazlar.» (18) Allah içinizden peygambere yar-dım hususunda ağır davranan münafıkları, kar-deşlerine de «— Bizim yanımıza gelin, beyhude kendinizi helâk etmeyin» diyenleri ² elbette bilir. Kavgaya ancak onlardan azı gelir. (19) Onlar si-ze yardımda cimridirler. Fakat düşman korkusu geldi mi derhal ölümün dehşetinden bayılıp göz-leri dönük kimseler gibi sana baktıklarını görür-sün. Korku gidince ³ yine malda cimrilik ederek keskin dillerini size uzatırlar ⁴. İşte böyleleri ima-na gelmiş degillerdir. Allah onların amellerini

beyhude kılmıştır. Bu iş Allah'a göre kolaydır. (20) Bunlar, korkaklıklarından müttetikîn asker-lerinin henüz çekilip gitmediği zannında bulu-nurlar. Şayet müttetikîn askerleri bir daha ge-lecek olsalar korkularından bedeviler arasında bu-lunmayı temenni ederler ki gelen geçenden ne halde bulunduğunuzu sormuş olsunlar ⁵. Şayet aranızda bulunsalar bile gösteriş yaparak, ârdan korkarak ancak pek az cenge girerler. (21) * Si-zin için, Allah'ı ve âhiret gününü umanlar, Al-lah'ı çok ananlar için Allah'ın peygamberinde uyulacak ne güzel şeyler vardır ⁶! (22) Mü'min-ler müttetikîn askerlerini görünce «— Allah ve peygamberinin bize vaadettiği nusrat budur. Al-lah ve peygamberi vaadinde gerçektir» dediler. Bu hal onların iman ve teslimiyetlerini artırmaktan başka bir şey yapmadı.

¹ Kaçmanız size bir fayda verse bile.

² Beni Kureyza Yahudilerini.

³ Siz galip olursanız.

⁴ Malıganımetten dolayı sizi incitirler.

⁵ Aralarında şöyle konuşurlar: Müslümanlar galip olur.

larsa ganimeti paylaşalım, kâfirler galebe edecek olurlarsa onlarla beraber olalım.

⁶ Allah'ın peygamberine bakın ki ne sıkıntılar çek-miştir, sizler de onun gibi sıkıntılara katlanın. O, size ör-nek olsun.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ۝ الْحَجَرُ الَّذِي فِيهِ يَصُدُّ قَسَمٌ مِّمَّنْ يَصَدِّقُهُمْ وَيُفِيدُهُمْ إِنَّ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَّحِيمًا ۝ وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَرَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ۝ وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَاحِبِهِمْ وَقَدْ فِيهِ قُلُوبُهُمْ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ۝ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَنصَلَهُمْ تَطَوُّعًا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَتَرَكَنَّهَا فَنَافِلِ الْإِيمَانِ أَتَمْنَعْنَ مِنْ أَزْوَاجِكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ۝ وَإِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْحَسَنَاتِ مِمَّنْ كُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ مَنْ يَأْتِ مِّنْكَ إِنَّمَا حِشَّةٌ مِّبْتَلَاةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۖ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

(23) minelmü'miniyne ricâlün sadakuû mâ âhedûllahe aleyh, feminhüm men kadâ nahbeh, ve minhüm men yentezirû ve mâ beddelû tebdiyâ (24) liyecziyallahüssâdıkıyne bisıdkıhim ve yü'azzibel-münâfıkıyne in şâe ev yetûbe aleyhim, innallahe kâne gafûren rahımâ (25) ve reddallahüllezıyne keferû bigayzıhim lem yenâlû hayrâ, ve kefallâhülmü'miniynel-kıtâl, ve kânallahü kaviyyen azıyzâ (26) ve enzelelleziyne zâherûhüm min ehillikitâbi min sayâsiyhim ve kazefe fiy kulûbihümür ru'be ferıykan taktülüne ve te'sirüne ferıykaâ (27) ve evreseküm ardahüm ve diyârehüm ve emvâlehüm ve ardan lem tetauhâ, ve kânallahü alâ külli şey'in kadiyrâ (28) ya eyyühennebiyyü kul liezvâcike in küntünne türidnelhayâteddünyâ ve ziynetehâ fete'aleyne ümetti'künne ve üserrihkünne serâhan cemiylâ (29) ve in küntünne türidnallahe ve resûlehü veddârel'âhirete feinnallahe e'adde lilmuhsinâti minkünne ecren azıymâ (30) yâ nisâennebiyyi men ye'ti minkünne bifâhuşetin mübeyyetin yudâ'af lehel'azâbü dı'feyn, ve kâne zâlike alallahi yesiyrâ.

(23) Mü'minlerden öyle mert adamlar vardır ki Allah ile olan ahitlerinde sadık çıktılar ¹. Onların bir kısmı ahtini yerine getirip şehit oldu. Bir kısmı ise şehadeti bekliyordu. Onlar ahitlerinden hiç bir şey tebdil etmemişlerdi. (24) Allah buna karşı sadıklara sıdıklarından dolayı mükâfat verecek, münafıkları da dilerse azaba duçar edecek veya tövbelerini kabul eyleyecektir ². Çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (25) Allah müttefîkîn kâfirlerini öfke içinde geri çevirdi, onlar ganimet ve muzafferiyet gibi hiç bir hayra nâil olamadılar. Allah mü'minlere cenkte yardımıyla elverdi. Allah kavidir, yegâne galiptir. (26) Allah ehl-i Kitaptan onlara yardım eden Beni Kureyza Yahudilerini kalelerinden indirdi, yüreklerine şiddetli bir kor-

ku düşürdü. Siz onlardan birtakımlarını öldürmüş, birtakımlarını da esir etmiştiniz. (27) Allah onların yerlerini, tarlalarını, yurtlarını, mallarını, ayak basmadığınız yerleri ³ size miras verdi. Allah her şeye tamamiyle kaadirdir. (28) Ey Peygamber! Zevcelerine de ki siz dünya diriliğini ve debdebisini isterseniz gelin size talâk hakkınızı vereyim, size güzel bir tarzda yol vereyim (29) Şayet Allah'ı, peygamberini ve âhiret sarayını isterseniz Allah içinizden iyilik eden kadınlara büyük bir mükâfat hazırlamıştır ⁴. (30) Ey peygamber kadınları! İçinizden her kim açık bir hayasızlık ⁵ yaparsa onun azabı iki kat olur. Bu da Allah'a göre kolaydır.

¹ Kavgaya meydanında sebat ettiler.

² Tövbe ederlerse tövbelerini kabul edecek, tövbe etmeyip münafıkken ölürlerse azaba duçar eyleyecek.

³ Sonradan fethedeceğiniz yerleri.

⁴ Ezvac-ı tâhirat birtakım mütalebelerde bulunmuşlardı ki onlar peygamberimizde bulunmuyordu. Onlardan

bir ay ayrı oturdu. Onun üzerine onlara talâkta muhayyer olmak hususu teklif olunmuştu. Onlar da âhireti ihtiyar etmişlerdi.

⁵ Peygambere eza vermek veya büyük bir günah işlemek.

(31) ve men yaknüt minkünne lillâhi ve resûlihî ve ta'mel sâlihan nü'tihâ ecrehâ merreteyni ve a'tednâ lehâ rızkan keriyâmâ (32) yâ nisâennebiyyi lestünne ke'ehadin minennisai inittেকaytün, felâ tahda'ne bilkavli feyatma'alleziy fiy kalbihi maradun ve kulne kavlen ma'rûfâ (33) ve karne fiy büyütkünne ve lâ teberrecne teberrücelcâ hiliyyetil'ûlâ, ve ekımnassalâte ve âtiynezzekâte ve eti'nallâhe ve resûleh, innemâ yüriyduallahü liyüzhibe ankümürricse ehlelbeyti ve yütahhireküm tathiyârâ (34) vezkürne mâ yütlâ fiy büyütkünne min âyâtillâhi velhikmeh, innallahe kâne latıyfen habiyârâ (35) in-nelmüslimiyye velmüslimâti velmü'miniyye velmü'minati velkaânitıyye velkaânitâti vessâdikiyye vessadikaâti vessâbiriyye vessâbirâti velhâşi'ıyye velhâşi'âti velmütesaddikiyye velmütesaddikaâti vessâimiyye vessâimâti velhafızıyye fûrûcehüm velhâfızâti vezzâkiriynallahe kesiyren vezzâkirâti e'addallahü lehüm mağfireten ve ecren aziymâ.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا ثَوَّابًا
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ
لَسْتَ مِنْ كَادِمِينَ النِّسَاءِ إِنْ تَقْنَتُنْ فَلَا تَحْضَعْنَ
بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا
۝ وَفَرِّجْ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى
وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ
وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۝ وَاذْكُرْنَ مَا يُكُنْ فِي بُيُوتِكُنَّ
مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ۝ إِنَّ
الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَائِمِينَ
وَالْقَائِمَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّالِمِينَ وَالصَّالِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ
فُرُوجَهُنَّ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُنَّ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ۝

(31) İçinizden her kim Allah'ın ve peygamberin buyurultusunu kabul edip iyi amel işlerse ona iki kere mükâfat vereceğiz. Fazlaca ona pek iyi bir rızık da hazırladık. (32) Ey peygamber kadınları! Siz Allah'tan sakınacak olursanız diğer kadınlar gibi olmazsınız ¹. Artık erkeklere karşı sözde yumuşak davranmayın, yoksa yüreğinde fısıksız ve nifak hastalığı bulunan kimse tama'a düşer. Şâyet konuşacak olursanız örf ve âdet veçhiyle konuşun. (33) Evlerinizde karar kılın, eski cahiliyet ² zamanındaki kadınların kırıta kırıta yürüdükleri gibi yürümeyin, namazı dosdoğru kılın, zekâtı ve-

rin, Allah'a ve peygamberine itaat edin. Ey hane halkı! Allah sizden yalnız çirkin şeyi gidermek, sizi tertemiz yapmak ister. (34) Evlerinizde okunan Allah'ın âyetlerini ve hikmetini yâdedin. Allah her şeyin inceliklerini bilir, her şeyden haberdardır. (35) Allah'a münkat olan ve mü'min olan, buyurultu kabul eden, gerçek diyen, katlanan, Allah'a mütevazı' olan, sadaka veren, oruç tutan, utanacak yerlerini koruyan, Allah'ı çok anan erkek ve kadınlar yok mu, Allah onlara yarlıganma (bağışlanma) ve büyük mükâfat hazırlamıştır.

¹ Yahut siz diğer kadınlar gibi değilsiniz, Allah'tan sakınırsanız sizler daha şerefli olursunuz.

² Eski cahiliyet küfür cahiliyeti zamanı, sonraki cahiliyet de fısıksız cahiliyettir veya eski cahiliyet, Hazret-i İb-

rahim'in zaman-ı velâdetleri vaktindeki, sonraki cahiliyet, Hazret-i İsa ile Peygamberimiz Aleyhimüsselâm aralarında, fitret zamanındaki cahiliyet.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ وَجَّهَ وَجْهَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى عِصْيَانِ اللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْ وَأَنْتَ عَلَى الْمَسِيرِ ۝ عَلِيهِ أَمْسَلَ عَلَيْكَ رُفُوجَكَ وَأَتَوَلَّى اللَّهُ وَتَخَيَّرَ فِي نَفْسِكَ اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخَشَّى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ۝ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ۝ الَّذِينَ يَسْلُبُونَ رَسُولَ اللَّهِ أَبْغَاءَ وَيَحْشُونَ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكُنُوا بِاللَّهِ حَسِيبًا ۝ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ۝ وَسِعْهُ بُرُكَّةٌ وَأَصِيلًا ۝ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ۝

(36) ve mâ kâne limü'minin ve lâ mü'minetin izâ kadallahü ve resûlühü emren en yekûne lehümülhıyeretü min emrihim, ve men ya'sillahe ve resûlehu fekad dalle dalâlen mübiynâ (37) ve iz tekuülü lilleziy en'amallahü aleyhi ve en'amte aleyhi emsik aleyke zevceke vettekillah, ve tuhfiy fiy nefsike mallahü mübdiyi ve tahşennâs, vallahü ehakku en tahşâh, felemmâ kadâ zeydün minhâ vetaren zevce-nâ kehâ likey lâ yekûne alelmü'miniyne haracün fiy ezvâci ed'ıyâihim izâ kadav minhünne ve tarâ, ve kâne emrullahi mef'ûlâ (38) mâ kâne alennebiyyi min harecin fiymâ faradallâhü leh, sün-netallahi fiylleziyne halev min kabl, ve kâne emrullahi kaderen makdûrâ (39) elleziyne yübelligüne risâlâtillâhi ve yahşevnehü ve lâ yahşevne ehaden illallah, ve kefâ billâhi hasiybâ (40) mâ kâne muhammedün ebâ ehadin min ricâliküm, ve lâkin resulallahi ve hâtemennebiyyin, ve kânallahü biküllî şey'in aliymâ (41) yâ eyyühelleziyne âmenüzkürullahe zikren kesiyrâ (42) ve sebbihühü bükreten ve asıylâ (43) hüvelleziy yusalliy aleyküm ve melâiketühü liyuhriceküm minezzulûmâti ilennûr, ve kâne bilmü'miniyne rahiyâmâ.

(36) Allah ve peygamberi bir işi bitirdikten sonra erkek ve kadın hiç bir mü'mine o işde istediğini ihtiyar etmek yaraşmaz, her kim Allah'a ve peygamberine karşı gelirse açık bir sapıklığa sapmış olur. (37) Hani Allah'ın da nimet ve lûtfuna, senin de nimet ve lûtfuna nâil olan kimseye ¹ « — Zevcenı tut ², Allah'tan sakın » diyordun. Allah'ın ortaya çıkaracağı şeyi kalbinde saklıyordun ³, halktan korkuyordun, halbuki korkulmaya en ziyade lâıyk olan, Allah'tır. Vaktaki Zeyt onun dileğini yerine getirdi, boşadı. Mü'minler hakkında oğulluklarının kadınlarını, dileklerini yerine getirdikten sonra ⁴ almaları hususunda beis görülmesin diye biz seni onunla evlendirdik. Allah'ın emri elbette yapılır. (38) Allah'ın peygamber hakkında takdir ve helâl ettiği şeyler-

den dolayı peygambere hiç bir vebal teveccüh etmez. Daha evvel gelip geçen Enbiya hakkında Allah'ın âdeti böyle idi ⁵. Allah'ın işi, olup bitmiş bir ölçüdür ⁶. (39) O peygamberler ki onlar Allah'ın buyurduğu haberleri halka tebliğ ederler, ondan korkarlar, Allah'tan başka hiç bir kimseden korkmazlar, Allah'ın hesap görmesi elverir. (40) Muhammed âdemlerinizden hiç birinin babası değildir. Fakat Allah'ın peygamberi, peygamberlerin de sonudur. Allah her şeyi hakkıyla bilir. (41) Mü'minler! Allah'ı çok, çok anın, (42) O'nu sabah, akşam tespih ve tenzih edin. (43) Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size lûtf ve inayet eden, O'dur. Melekler de sizin için yarlıganmak dilerler. O, mü'minler hakkında merhametlidir.

¹ Müslüman olmak ile Allah'ın, azat olmak ile peygamberin lûtfuna nâil olan Zeyt ibn-i Harisiye.

² Zeynep binti Cahş'ı boşama, ona iyi muamele et.

³ Zeynep cemaliyle, hasep ve nesebiyle iftihar edirdi. Azatlı köleye vardığından dolayı teessür içindeydi. Peygamberimiz iptidadan onu istediği vakit kendisi için istiyor zannına düşmüştü. Buna mebnî arada geçimsizlik baş gösterdi. Peygamberimiz Zeyd'e boşamamasını tembih etmişti; Fakat Zeyd'in boşayacağı kendilerinin Zeyneb'i alacağı kalb-i pâklarına vahiy olunmuştu veya Zeyt boşarsa Zeyneb'in arzusu veçhile onu almak hatırından geçmişti; fakat bunu halkın, bak oğlunun zevce-i metrukesini aldı diyeceklerini düşünerek kimseye söylemiyordu. Zeyt tenbih-i Nebi hilâ.

fına olarak Zeyneb'i boşadı, peygamberimiz bu kere Zeyneb'i aldı, bununla bilfiil, oğullukların oğul olduğunu, zevce-i metrukelerini almanın caiz olduğunu, ahkâm-ı şahsiyeden bir husus hakkındaki hükm-ü şeriatı beyan etti, işte bu hususu ketmetmemesini Ceñab-ı Hak tembih buyurmuştu. Beyzavi ve Ebussuut, Celâleyn gibi müfessirlerin ve onlara muvafık olanların bu bapta izahları asla doğru değildir, bu beyan ilm-i hadise vukufsuzluğu gösterir, hayır, büyük bir hata ve hatiedir.

⁴ Boşayıp iddet çıktıktan sonra

⁵ Enbiya-yı sâlifin de müteaddit zevceleri vardı.

⁶ Ondan başka türlü olamaz. Bir kimseye helâl olan şeyde vebal yoktur.

(44) tehiyyetühüm yevme yelkavnehü selâm, ve e'addelehüm ecren kerimâ (45) yâ eyyühennebiyyü innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve neziyren (46) ve dâ'iyen ilallahî bi'iznihi ve sirâcen müniyrâ (47) ve beşşirilmü'miniyne bi-enne lehüm minallahî fadlan kebiyrâ (48) ve lâ tütrîlkâfiriyne velmünâfikiiyne ve da' ezâhüm ve tevekkel alallah, ve kefâ billâhi vekiyâ (49) yâ eyyühelleziyne âmenu izâ nekâhtümülümü'minâti sümme tallaktümühünne min kabli en temessühünne femâ leküm aleyhinne min iddetin ta'teddühâ, femetti'ühünne ve serrihühünne serâhan cemiyâ (50) yâ eyyühennebiyyü innâ ahlelnâ leke ezvâcekelletiy âteyte ücûrehünn, ve mâ meleket yemiynüke mimmâ efâallahü aleyke ve benâti ammike ve benâti ammâtike ve benâti hâlike ve benâti halâtikelletiy hâcerne ma'âk, vemre'eten mü'mineten in vehebet nefsehâ linnebiyyi in erâdennebiyyü en yestenkihahâ hâlisaten leke min dünülmü'miniyn, kad alimnâ mâ faradnâ aleyhim fiy ezvâcihim ve mâ meleket eymanühüm likeylâ yekûne aleyke harec, ve kânallahü gafûren rahiymâ.

نَحْيَهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَ سَلَامًا وَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ۖ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۖ وَذَاعِ ابَّ إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ۖ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ۖ وَلَا تَطْغِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعِ أَذْيَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَيَعْبُوهُنَّ وَسِرَّهِنَّ سِرًا جَمِيلًا ۖ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَخْلَصْنَاكَ زَوْجًا لَكَ اللَّهُ لَا تَأْتِيكَ أَجُورُهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ فَمَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَيْكَ وَبَنَاتٍ عَمَّا تَرَكَ وَبَنَاتٍ خَالَكَ وَبَنَاتٍ خَالَاتِكَ اللَّهُ لَا تَأْتِي هَاجِرًا مَعَكَ وَأَمْرًا مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَنْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۖ

(44) Allah'a kavuşacakları gün, onlara olan hayır dua selâmdır ¹. Allah onlara pek yüksek bir mükâfat hazırlamıştır. (45) Ey peygamber! Biz seni şahit, müjdecî, Allah azabıyla korkutucu. (46) Allah'ın izniyle kendi tarafına dâvetçi, ışık saçıcı bir çırağ olmak üzere gönderdik. (47) Allah tarafından büyük bir inayete nâil olacaklarını mü'minlere müjde ver. (48) Kâfirlere, münafıklara itaat etme ². Eza ve cefalarını alındırma, Allah'a mütevekkil ol, senin işine vekil olması elverir. (49) Mü'minler! Mü'min kadınları, nikâh edip onlara dokunmadan evvel boşarsanız sizin onlar hakkında sayacağınız hiç bir iddet yoktur. Onlara, mehir takdir olunmamış ise istifade edi-

lecek bir şey verin, onlara iyi bir surette yol verin ³. (50) Ey peygamber! Mehirleri verdiğin zevcelerini, Allah'ın, harb ganimetlerinden sana verdiği cariyeleri, amcanın, halalarının, dayının, teyzelerinin seninle beraber hicret eden kızlarını sana helâl kıldık. Nefsini peygambere bağışlayan ⁴ mü'min kadını peygamber nikâhla almak isterse onu da sana mahsus olmak üzere helâl kıldık. Bu husus mü'minlere şâmil değildir ⁵, biz mü'minlerin zevceleri, cariyeleri hakkında onlara farz kıldığımız şeyleri elbette biliriz ⁶. Sana bir sıkıntı gelmesin diye onları sana mahsus kıldık. Allah sakınması güç olan şeyde yarlıgayan, güçlük olan şeyde bağışlayandır.

¹ Allah tarafından selâmet müjdesidir. Veya birbirlerine selâm verirler, her türlü âfetlerden salim olduklarını tepşir ederler.

² Dâvet içinde onlara müdara etme.

³ Haklarını kesmeyin, onlara zarar vermeyin.

⁴ Mehirsiz nikâh olunan «Meymune Bintilhas, Zeynep bint-i Hüzeyme» gibi.

⁵ Onlar mehirsiz alamazlar.

⁶ Peygamber ile onları bir tutmadığımızın hikmetini her halde biliriz.

رُجِي مِّنْ تَشَآؤُ مِنْهُنَّ وَتَوَنَّى إِلَيْكَ مِنْ تَشَآؤُ وَمِنْ أَنْبَغَيْتَ
مِنْ عَزَلَتْ فَلَا جَنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ
وَلَا تَحْزَنَ وَرِضْنَيْنِ بِنَا أَنْتَهُنَّ كَلَهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي
قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ۝ لَا يَحِلُّ لَكَ الْبَنَاءُ مِنْ
بَعْدِ وَلَا أَنْ تَبْدَلَ بِهِنَ مِنْ أَوْجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ
إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ۝ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ
إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ خَبْرٍ إِنِّي وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا
طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ
كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَعْجِلُ مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَعْجِلُ
مِنْ الْحَيِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَانْهَوْنَهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ
ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ
تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِرُوا آرَؤُاجَهُ مِنْ بَعْدِ
أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝ إِنْ تَبَدُّوا
شَيْئًا أَوْ خَفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

(51) türçiy men teşâü minhünne ve tü'viy ileyke men teşâ', ve menibtegayte mimmen azelte felâ cünâha aleyk, zâlike ednâ en tekarre a'yünühünne ve lâ yahzenne ve yerdayne bimâ âteytehünne küllühünn, vallahü ya'lemü mâ fiy kulûbiküm ve kânallahü aliymen haliymâ (52) lâ yehillü lekennisâü min ba'dü ve lâ en tebeddele bihinne min ezvâcin ve lev a'cebeke hüsnühünne illâ mâ meleket yemiynük, ve kânallahü alâ külli şey'in rakıybâ (53) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tedhulü büyütennebiyyi illâ en yü'zene leküm ilâ ta'âmin gayre nâzirıyne inâh, ve lâkin izâ dü'ytüm fedhulü feizâ ta'ımtüm fenteşirû, ve lâ meste'nisiyne li-hadiys, inne zâliküm kâne yü'ziynnebiyye feyestahiy minküm vallahü lâ yestahiy minelhak, ve izâ se'eltümühünne metâ'an fes'elühünne min verâi hicâb, zâliküm atherü likulûbiküm ve kulûbihinn, ve mâ kâne leküm en tü'zû resûlullahi ve lâ en tenkihü ezvâcehü min ba'dihî ebedâ, inne zâliküm kâne indallahi aziymâ (54) in tübdü şey'en ev tuhfühü feinnallahe kâne biküllü şey'in aliymâ.

(51) Zevcelerinden dilediğini almada geciktirebilirsin, dilediğini de alabilirsin. O, ayırdığını da yine alabilirsin. Bu hususta sana hiç bir vebal yoktur. Bu hal onların gözlerinin aydın olmasına, sevinmelerine, mahzun olmamalarına, yaptığı muameleden hepsinin hoşnut olmalarına ¹ daha yakındır. Allah kalplerinizdekini bilir. Allah hakkıyla âlimdir, yavaştır (52) Zevcelerinden sonra sana kadınlar helâl olmadığı gibi onlardan hiç birini başka biriyle değiştirmek de ² helâl olmaz. Vele ki o başkasının güzelliklerini beğenmiş olasın. Halayık başka. Allah her şeyi gözetler ³. (53) Mü'minler! Yemek vaktini beklemiş olmayarak davetli bulunduğunuz vakitten başka vakitlerde peygam-

berin evlerine girmeyin. Fakat dâvet olduğunuz zaman girin, yemeği yiyince dağılın, birbirinizin sözüne ve sohbetine dalıp kalmayın, bu hal ⁴ peygamberi incitiyordu. O, size söylemekten utanıyordu. Allah doğru sözden çekinmez. Peygamberin kadınlarından işe yarayacak bir şey isterse-niz onu perde ardından isteyin. Bu hal, kalplerinize, onların kalplerine daha ziyade temizlik verir. Allah'ın peygamberini incitmek, kendinden sonra zevcelerini almak, ebediyen size caiz değildir. Bu hareketiniz Allah yanında büyük bir günahdır ⁵. (54) Bir şeyi aşıkâr edin, gizli tutun, herhalde ceza görürsünüz. Çünkü Allah her şeyi hakkıyla bilir.

¹ Veya hepsine verdiği şeyden hoşnut olmalarına.

² Birini boşayıp başkasını almak.

³ Artık emrini tecavüz etmeyin.

⁴ İzinsiz eve girmek, yemekten sonra oturup kalmak.

⁵ Birtakım kimseler izinsiz hane-i saadete giriyorlar,

yemeğin pişmesini bekliyorlardı, birtakımlarıysa izinli olarak giriyorlar, fakat yemekten sonra sohbe dahiıyorlardı, bazı yabancı erkekler ezvac-ı mutahharat hazırken Resûlü Ekrem Efendimiz ile beraber yemekte bulunuyorlardı. Âyet-i Celile ile hepsi nehiy olunmuştur.

(55) lâ cünâha aleyhinne fiy âbâihinne ve lâ ebnâihinne ve lâ ihvânihinne ve lâ ebnâi ihvânihinne ve lâ ebnâi ehavâti-hinne ve lâ nisâihinne ve lâ mâ melek et eymânühüm, vettekıynallah, innallahe kâne alâ külli şey'in şehidâ (56) innal-lâhe ve melâiketehü yusallûne alenne-biyy, yâ eyyühelleziyne âmenû sallû aleyhi ve sellimû tesliymâ (57) innelle-ziyne yû'zûnallahe ve resûlehü le'anehü-mullahü fiyddünyâ vel'âhireti ve e'adde-lehüm azâben mühiynâ (58) velleziyne yû'zûnelmü'miniyne velmü'minâti bigayri mektesebû fekadihthemelû bühtânen ve ismen mübiynâ (59) yâ eyyühennebiyyü kul liezvâcike ve benâtike ve nisâilmü'miniyne yüdniyne aleyhinne min celâbiy-bihinn, zâlike ednâ en yu'refne felâ yû-zeyn, ve kânallahü gafûran rahıymâ (60) lein lem yentehilmünâfikuüne velleziyne fiy kulûbihim maradun velmürcefüne fiyl-mediyneti lenugriyenneke bihim sümme lâ yücâvirûneke fiyhâ illâ kaliylâ (61) mel'ûniyn, eyne mâ sükıfû ühızû ve kut-ilû taktiylâ (62) sünnetallahi fiylleziyne halev min kabl, ve len tecide lisünnetil-lâhi tebdıylâ.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ فِي آبَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ وَلَا إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَسْتِثَاءِ إِيَّاهُمْ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ وَأَتَقِينَ اللَّهَ إِنْ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۖ إِنَّ اللَّهَ وَكَرَّمَهُ يَصْلُونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۖ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ۖ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدْ اِخْتَلَوْا هَيْثًا وَانَّمَا مِثْلُهَا النَّبِيُّ قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَبَنَاتِكَ وَيَسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدَبِّرِينَ عَلَيْهِمْ مِنْ جَلَاءٍ بِهِمْ ذَلِكَ أَذْنًا أَنْ يُعْرِضُوا فَلَا يُؤْذِنُونَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۖ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الدِّينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُخَالِفُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ۖ مَلْعُونِينَ أَيْنَ مَا تُضَوُّوا أَخِذُوا وَقُوتُوا تُفْتِيلًا ۖ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝

(55) Müslüman kadınlarının, babalarına, oğullarına, kardeşlerine, kardeşlerinin oğullarına, kız kardeşleri oğullarına, Müslüman kadınlarına, köle ve cariyelerine görünmelerinde hiç bir günah yoktur. Kadınlar! Allah'tan sakının, Allah her şeye hakkıyla şahittir. (56) Şüphe yok ki Allah ve melâikesi peygambere salâvat getirirler. Ey iman edenler! Siz de O'na salâvat getirin; selâm getirin. (57) Allah ve peygamberi incitenler yok mu, Allah onlara dünyada da, âhirette de lânet etmiş, onlara kendilerini hor kılıcı bir azap hazırlamıştır. (58) Erkek ve kadın mü'minleri, kazanmadıkları bir günahı yüklenmişlerdir. (59) Ey peygamber! Zevcelerine, kızlarına, mü'minlerin

kadınlarına da ki çarşaflarını üzerlerine giysinler, bu hal onların tanılıp da taarruza uğramalarına daha hâdimdir ¹. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (60) * Şâyet münafıklar nifaklarından, kalblerinde fık ve fücür hastalığı bulunanlar hastalıklarından Medine'de kötü haberler neşredenler yalanlarından vaz geçmeyecek olurlarsa seni onlara musallat edeceğiz ². Sonra sürüleceklerinden seninle pek az komşu kalacaklar. (61) Onlar mel'undurlar. Her nerede bulunsalar tutulacaklar, yaman bir surette öldürüleceklerdir. (62) Bu fiilde bulunup evvel gelip geçenler hakkında Allah'ın âdeti budur, sen Allah'ın âdetinde bir değişiklik göremezsın.

¹ Evail-i İslâm'da asıl kadınlar çarşafsız çıkmakla bazı münafıkların taarruzlarına uğrarlardı. Tevbihi olundukları zaman «biz onları cariyeye sandık» diye özür dermeyan ederlerdi. Çünkü asıl hatun zina etmezdi. Münafıklar da carî-

yelere taarruz ederlerdi. Âyet-i kerime bu hâdisi hakkın-da nâzil olmuştur.

² Sen de onları hâkir kılacaksın.

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عَلِمْتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدِيرُهَا
لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ۝ أَرَأَيْتُمْ لَكَفِيرٍ وَأَعْدَلَ كُفَّةٍ
سَعِيرًا ۝ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝ يَوْمَ
تُغْلَبُ وَجُوهُهُمْ فِي التَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ
وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ۝ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبَرَاءَنَا
فَأَصَلُّوا السَّبِيلَ ۝ رَبَّنَا إِنَّهُمْ صُغَفَيْنَا مِنَ الْعَذَابِ وَالْغَنَمُ
لَعَنَّا كِبَرًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ذُكِّرُوا
مُوسَىٰ فَسَرَّاهُ اللَّهُ فَمَا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجْهًا ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝ يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ
فَزَّ فَوْزًا عَظِيمًا ۝ إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ۝ لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

(63) yes'elükennâsü anissâ'ah, kul inne-mâ ilmühâ indallah, ve mâ yüdriyke le'allessâ'ate tekûnü kariybâ (64) innallahe le'anelkâfiriyye ve e'adelehüm se'ıyrâ (65) hâlidıyye fiyhâ ebedâ, lâ yecidûne veliyyen ve lâ nasıyrâ (66) yevme tükallebü vüçühühüm fiynnâri yekuûlûne yâ leytenâ eta'nallahe ve eta'nerresûlâ (67) ve kaâlû rabbenâ innâ eta'nâ sâdetenâ ve küberâenâ fe'edallünessebiylâ (68) rabbenâ âtihim dı'feyni minel'azâbi vel'anhüm la'nen kebiyrâ (69) yâ eyyühelleziyye âmenû lâ tekûnü kelleziyye âzev mûsâ feberre'ehüllahü mimmâ kaâlû, ve kâne indallâhi veciyhâ (70) yâ eyyühelleziyye âmenüttekullâhe ve kuûlû kavlen sediydâ (71) yuslûh leküm a'mâleküm ve yağfir leküm zünûbeküm, ve men yutı'llâhe ve resûlehü fekad fâze fevzen azıymâ (72) innâ aradnel'emânete alessemâvâti vel'ardı velcibâli fe'ebeyne en yahmilnehâ ve eşfakne minhâ ve hamelehal'insân, innehü kâne zalûmen cehûlâ (73) liyü'azziballahülmünâfikıyye velmünâfikaâti velmüşrikiyye velmüşrikâti ve yetûballahü, alelmü'miniyye velmü'minât, ve kânallahü gafûren rahıymâ.

(63) Müşrikler, Yahudiler gibi halk kıyametin ne zaman kopacağını senden soruyorlar. Onlara de ki onu bilmek ancak Allah'a mahsustur, ne bilirsin! Belki kıyametin kopması yakındır. (64) Muhakkak ki Allah, kâfirlere lânet etmiş, onlara alevli ateş hazırlamıştır. (65) Onlar orada ebediyen kalacaklar, ne bir yâr, ne bir medetkâr bulabilecekler. (66) O gün, yüzleri ateşte bir taraftan bir tarafa döndükçe «— Keşke Allah'a itaat edeydik! Peygamberine de itaatte bulunaydık!» diyecekler. (67) «— Ey Rabbimiz! Biz ağalarımıza, büyüklerimize itaat ettik, onlarsa yolumuzu şaşırttılar». (68) «— Ey Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver, onlara çok lânet et» diyecekler. (69) Ey iman edenler! Musa'yı incitenler gibi olmayın. Al-

lah Musa'yı onların dediklerinden varesten kıldı. O, Allah yanında itibarlıydı ¹. (70) Ey iman edenler! Allah'tan sakının, doğru söz söyleyin ki (71) sizin amellerinizi ıslah etsin, günahlarınızı yarlıgasın, her kim Allah'a ve peygamberine itaat ederse bütün korktuklarından kurtulmuş olur. (72) Biz emaneti ² göklere, yere ve dağlara arz ve teklif ettik. Onlar, yüklenmeden çekindiler, ondan endişe ve telâşa düştüler. İnsan tuttu onu sırtına yükledi, çünkü o, pek zalim, pek cahildir. (73) Allah bununla erkek ve kadın münâfikları, erkek, kadın müşrikleri azaba uğratacak; erkek ve kadın mü'minlerin de tövbelerini kabul edecektir. Allah yarlıgayan, bağışlayandır.

¹ Nazm-ı Celîl Zeyd ve Zeynep hakkında söylenen sözleri red hakkında nâzıl olmuştur.

² Şer'î teklifatı, evamir ve nevaahi, din kaidelerini, vediaları.

SÛRETÜ SEBE'

Bismillâhirrahmânirrahîm

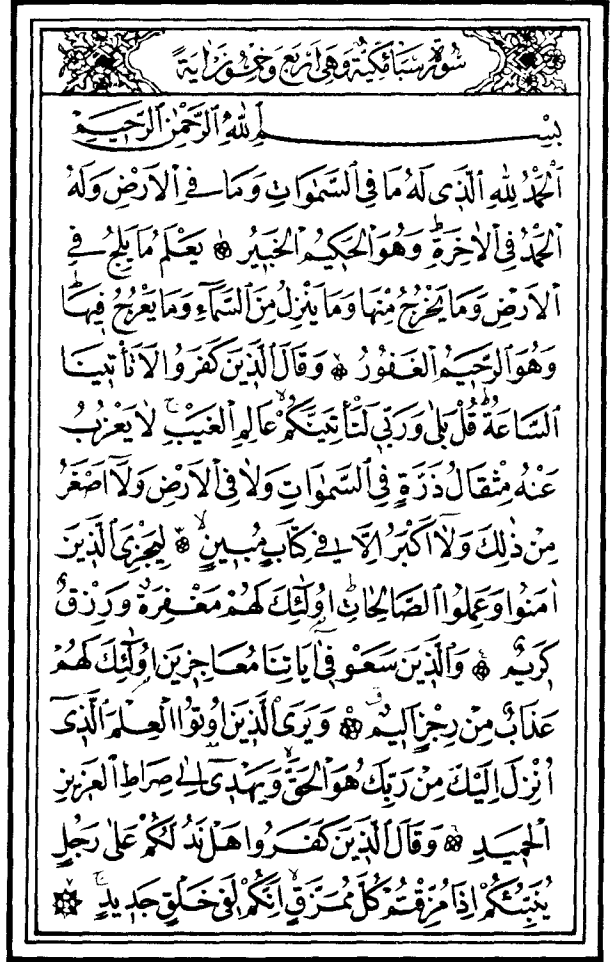
(1) elhamdülillâhilleziy lehü mâ fyyse-mâvâti ve mâ fiyl'ardı ve lehülhamdü fiyl'âhireh, ve hüvelhakiymülhabıyr (2) ya'lemü mâ yelicü fiyl'ardı ve mâ yah-rucu minhâ ve mâ yenzilü minessemâi ve mâ ya'rucu fiyhâ, ve hüverrahıymül-gafûr (3) ve kaâlelleziyne keferû lâ te'tiynessâ'ah, kul belâ ve rabbıy lete'tiyen-neküm âlimilgayb, lâ ya'zübü anhü mis-kaâlü zerretin fyysemâvâti ve lâ fiyl'ardı ve lâ asgarü min zâlike ve lâ ekberü illâ fiy kitâbin mübiyn (4) liyecziyelleziyne âmenü ve amülüssâlihât, ülâike lehüm mağfiretün ve rızkun kerıym (5) velle-ziyne se'av fiy âyâtınâ mu'âciziyne ülâike lehüm azâbün min riczin elıym (6) ve yerelleziyne ütül'ilmelleziy ünzile ileyke min rabbike hüvelhakka ve yehdiy ilâ sırâtıl'azıyzilhamıyd (7) ve kaâlelleziyne keferû hel nedüllüküm alâ recülin yüneb-büküm izâ müzzıktüm külle mümezze-kın inneküml efıy halkın cediyd.

SEBE' SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Göklerde, yerde ne varsa hepsi kendisinin olan Tanrı'ya hamdolsun. Dünyada olduğu gibi âhirette de hamd-ü sena O'na mahsustur. O, hakimdir, haberdardır. (2) O, yere giren, yerden çıkan, gökten inen göğe çıkan şeyleri bilir. O bağışlayan, yarlıgayandır. (3) Kâfir olanlar «— Kıyamet bize gelmeyecek» dediler, sen onlara de ki gaybi bilen Rabbim hakkı için elbette kıyamet size gelecektir. Ne göklerde, ne yerde zerre kadar bir şey O'nun ilminden gizli kalamaz. Bun-

dan daha küçük veya daha büyük hiç bir şey yoktur ki açık Kitapta bulunmasın. (4) Bununla kıyamet gelmekle iman edip iyi amel işleyene mü-kâfat verecek. İşte bunlar için yarlıganma ve Cennette pek iyi bir rızık vardır. (5) Bizi acze düşürmek emeliyle âyetlerimize karşı gelmeye çalışanlara gelince, onların hakkında pek acıklı ve yaman bir azap vardır. (6) İlme nâil olanlar bilirler ² ki Rabbinden sana indirilen Kur'an doğrudur, o, sizi yegâne galip olan, övülen Tanrı'nın yoluna götürür. (7) Kâfirler birbirlerine dediler ki siz çürüyüp parça parça olduktan sonra yine yeniden halk olunacağınızı size haber verecek bir adam sağlık verelim mi?

¹ Mekke'de nâzil olmuş 54 âyettir.

² Veya «bir de bilecekler ki» demektir.

اَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا اَمْ يَكُنِّىٰ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ۝ اَفَلَمْ يَرَوْا اِلَىٰ مَا بَيْنَ
 اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اَنْ نَّشَاءَ نَحْشِفَ بِهِمْ
 الْاَرْضَ اَوْ نَنْقُطَ عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۚ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ
 لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ۝ وَلَقَدْ اَتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا
 يَا جِبَالُ اَوْبِيْ مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَاَنَّا لَهُ الْاَحَدِيْدُ ۚ اِنَّا عَمَلُ
 سَاعِيَاتٍ وَقَدَّرْنَا فِي السَّيْرِ ۚ وَعَلَّمُوْا صَالِحِي الْيَمَنِ اَنْ يَعْمَلُوْنَ
 بِصِيْرٍ ۝ وَلَسَلْنٰمِنْ اَرْبَعٍ غُدُوْهَا شَهْرٌ وَرَوْاْحُهَا شَهْرٌ
 وَاسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقَظْرِ وَمِنْ اِلْحَيْنِ مَنْ يَّعْلَمُ بِيَدِهِ بِاِذْنِ
 رَبِّهِ وَمَنْ يَّرْغُ مِنْهُمْ عَنْ اَمْرٍ اَنُذِقُهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيْرِ ۝
 يَعْمَلُوْنَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحَادِيْبٍ وَمَا نَبِيْلٍ وَجَنَانٍ كَالْجَوَابِ
 وَقَدُوْرٍ رَّاسِيَاتٍ اَعْمَلُوْا اَلْ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيْلٌ مِّنْ عِبَادِىَّ
 الشُّكُوْرُ ۝ فَلَمَّا فَضَّيْنَا عَلَيْهِ الْمُوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ اِلَّا
 دَابَّةُ الْاَرْضِ تَآكُلُ مِنْسَآةً ۚ فَلَمَّا خَرَّسْتِنَا الْجُنَّ اَنْ لَّوْ
 كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوْا فِي الْعَذَابِ اَلْمُبِيْنِ ۝

(8) efterâ alallahi keziben em bihi cin-
 neh, belilleziyne lâ yü'minûne bil'âhireti
 fiyl'azâbi veddalâlilba'ıyd (9) efelem ye-
 rev ilâ mâ beyne eydihim ve mâ halfe-
 hüm minessemâi vel'ard, in neşe' nahsif
 bihimül'arda ev nüskıt aleyhim kisenen
 minessemâ', inne fiy zâlike leâyeten li-
 külli abdin müniyb (10) ve lekad âteynâ
 dâvûde minnâ fadlâ, yâ cibâlü evvibiy
 ma'ahü vettayr, ve elennâ lehülhadiyd
 (11) eni'mel sâbigaâtin ve kaddir fiys-
 serdi vağmelû sâlihâ, inniy bimâ ta'me-
 lûne basıyr (12) ve lisüleymânerrıyha
 gudüvvühâ şehrün ve revâhuhâ şehır, ve
 eselnâ lehü aynelkıtr, ve minelcinni men
 ya'melü beyne yedehyi bi'izni rabbih, ve
 men yezi' minhüm an emrinâ nüzikhü
 min azâbissa'ıyr (13) ya'melûne lehü mâ
 yeşâü min mahâriybe ve temâsiyle ve ci-
 fânin kelcevâbi ve kudurin râşiyât, i'-
 melû âle dâvûde şükrâ, ve kaliylün min
 ibâdiyesşekûr (14) felemmâ kadaynâ
 aleyhilmevte mâ dellehüm alâ mevtihi
 illâ dâbbetül'ardı te'külü minse'eteh, fe-
 lemmâ harra tebeyyenetilcinnü en lev
 kânü ya'lemûnelgaybe mâ lebisû fiyl'-
 azâbilmühiyn.

(8) O Allah'a karşı kendiliğinden yalan mı uy-
 duruyor? Yoksa kendisinde delilik mi vardır? Ha-
 yır, âhirete inanmayanlar azapta, haktan uzak bir
 sapıklık içindedirler. (9) Onlar önlerine ve arka-
 larına bakmıyorlar mı ki gökler ve yer onları kap-
 lamıştır. Biz dileseydik onları yere geçirir veya
 gökten üzerlerine ateş parçası düşürürdük. İşte
 bunda Allah'a rücu eden her bir kul için ibret
 vardır. (10) * Biz Davud'a tarafımızdan bir me-
 ziyet verdik. «— Dağlar! Kuşlar! Onunla beraber
 tespih zamanında avazınızı çıkarın» dedik. Ona
 demiri de yumuşattık. (11) Dedik ki geniş etekli
 zırhlı yap, halkalarını da bir düzüye getir. Ey Da-
 vut ailesi! İyi amel işleyin, çünkü ben işledikleri-
 nizi görür, ona göre ceza veririm. (12) Süleyman'a
 da rüzgârı ¹ müsahhar kıldık. O, sabahtan öğleye

kadar bir aylık yol, öğleden akşama kadar, yine
 bir aylık yol alırdı. Ona erimiş bakırı pınar gibi
 akıttık ². Cinlerden bir kısmı ³ Rabbinin emir ve
 izniyle onun önünde işlerlerdi, onlardan her kim
 Süleyman'a itaat etmeyerek bizim fermanımızdan
 çıkacak olsa ona alevli azabı tattırıyorduk ⁴. (13)
 Onlar Süleyman'ın dilediği gibi köşkler, heykel-
 ler ⁵, büyük havuzlar kadar lengerler, yerli ka-
 zanlar yaparlardı. Ey Davut hanedanı! Bu nime-
 te şükredin, kullarımdan şükredenler azdır. (14)
 Vaktaki Süleyman'a ölümü hükmettik. Onlara
 Süleyman'ın öldüğünü ancak dayandığı değneği
 yiyen ağaç kurdu anlatmıştı. Değnek kırılıp Sü-
 leyman'ın cesedi yıkılınca cinlere gaybi bilmedik-
 leri belli oldu. Çünkü gaybi bilselerdi kendileri-
 ni hor kılıcı bir zahmette ⁶ kalmayacaklardı ⁷.

¹ Bazılarınca bundan maksat seriüsseyr attır, mamafih merakib-i havaıyeden biri de olabilir, nitekim «bisat» riva- yeti vâhi olsa da bunu teyit eder.

² Cenab-ı Hak, Hazret-i Davud'a demiri eritip ıslah ey- lemeyi öğrettiği gibi Hazret-i Süleyman'a da bakırı eritip ıslah etmeyi öğretmiştir.

³ Hazret-i Süleyman aleyhisselâm Mısır'dan mahir us- talar getirtmiş, onlara yüce köşkler yaptırmıştı. Pek muh- temeldir ki İsraili oğulları meharette onları cinne tespih etsinler. O ustalara ürfen cin denebilsin, Nazm-ı Celilde

o ürfeye göre vârit olabilsin.

⁴ Dünyada vücudu yakacak derece kamçı vurmak ve- ya âhirette Cehennem azabına sokmak.

⁵ Hazret-i Süleyman'ın şeriatında heykel yapmak mem- nu değildi.

⁶ Hazret-i Süleyman'ı henüz 'diri zannederek amel-i şâkkada, mecburen orada kalmada.

⁷ Yahut periler gaybi bilselerdi... Zahmette kalmaya- caklarını anlamış olurlardı.

(15) lekad kâne lisebein fiy meskenihim âyeh, cennetâni an yemiynin ve şimâl, külû min rızkı rabbikûm veşkürû leh, beldetün tayyibetün ve rabbün gafûr (16) fea'redû fe'erselnâ aleyhim seylel'arimi ve beddelnâhüm bi cenneteyhim cenneteyni zevâtey ükülin hamtın ve eslin ve şey'in min sidrin kaliyl (17) zâlike cezeynâhüm bimâ keferû, ve hel mücâziy illelkefûr (18) ve ce'alnâ beynehüm ve beynelkurelletiy bâreknâ fiyhâ kuren zâhireten ve kaddernâ fiyhasseyr, siyrû fiyhâ levâliye ve eyyâmen âminiyn (19) fekaâlû rabbenâ bâ'ıd beyne esfârinâ ve zalemû enfüsehüm fece'alnâhüm ehâdiye ve mezzaknâhüm külle mümezzak, inne fiy zâlike leâyâtın liküllı sabbârın sekûr (20) ve lekad saddaka aleyhim ibliysü zannehü fettebe'ühü illâ feriykan minelmü'miniyn (21) ve mâ kâne lehü aleyhim min sultânın illâ lina'leme men yû'minü bil'âhireti mimmen hüve minhâ fiy şekk, ve rabbûke alâ külli şey'in hafıyz (22) kulid'ülleziyne ze'amtüm min dünüllâh, lâ yemliküne miskaâle zerretin fiyssemâvâti ve lâ fiyl'ardı ve mâ lehüm fiyhimâ min şirkin ve mâ lehü minhüm min zahiyr.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا
مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ۝
فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ كُلٍّ خُطٍ وَأَثَلٍ يَخْرِقُ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ۝
ذَلِكَ جَزَاءُ هُمَ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ يُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ ۝
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَرْمِ الَّذِي بَارَكْنَا فِيهَا قَرْمِ ظَاهِرَةً
وَقَدْ زَايَاهَا السَّيْرُ سِيرُوا فِيهَا لِيَالِي وَأَيَا مَا آمِنِينَ ۝
فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ سَفَرِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مَرْقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ۝ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ
إِلَّا لَنَعْلَمَ مَنْ يُوْثِرُ بِالْآخِرَةِ مَنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيفٌ ۝ فَلِأَدْعَاؤِ الَّذِينَ رَعَيْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
لَا يَمْلِكُونَ مِنْ خِطَابِ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ۝

(15) * Sebe' kavminin meskenlerinde bir ibret vardı: Biri sağında, diğeri solunda olmak üzere bir bahçe vardı. Peygamberleri onlara, «— Rabbinizin rızkıdan yiyin, O'na şükredin, memleketiniz lâtif, suyu, havası hoş bir memleket, Rabbiniz de yarlıgayan (bağışlayan) Rabtir» demişti. (16) Onlar ise şükürden yüz çevirdiler, biz de üzerlerine su bendinin selini gönderdik, onların iki bahçelerine bedel, pek acı meyvalı ağaçlarla acı ılgın, biraz da yabancı Arabistan kirazı ağaçlarını havi iki bahçe verdik. (17) Onların nankör-lüklerine karşı böyle ceza verdik. Biz nankörlerden başkalarına ceza vermeyiz. (18) Onlarla bereketli kıldığımız köyler arasında birbirine yanaşmış mâmur kasabalar yaptık ¹, o kasabalar arasında gelip gitmeyi takdir ettik ², «— Gece, gündüz, emin olarak bu kasabalarda gezin, tozun»

dedik. (19) Onlar «— Ey Rabbimiz! Seferlerimizin arasını uzaklaştırdı ³» diyerek öz nefislerine zulüm ettiler. Biz de onları dillerde destan ettik, kendilerini büsbütün perişan eyledik. İşte bunda mihnetlere, sabır, nimetlere şükür itiyadında bulunan herkes için ibretler vardır. (20) * İblisin insanlar hakkındaki zannı ve tahmini doğru çıktı, mü'minlerden olan fırkadan başkası ona tâbi oldular. (21) İblisin onlar üzerinde hiç bir tasallutu yoktur. Şu kadar ki biz âhirete inananla onda şüphe içinde kalanı ayırdedeceğiz. Rabbin her şeye nâzır ve nighbandır. (22) Müşriklere «— Allah'ı bırakarak mâbut zaim ettiklerinizi çağırın bakalım size yardım edebilirler mi? de. Onlar, göklerde ve yerde hiç bir ortaklıkları yoktur. Tanrı'nın o mâbutlardan hiç bir arkası da yoktur.

¹ Sebe'den Şam'a varıncaya kadar birbirine muttasıl binlerce köyler vardı. Hepsisi de mâmurdu.

² Öyle ki öğleye kadar bir köye, öğleden akşama ka-

dar bir köye gidilirdi.

³ Yani Yemen ile Şam arasını çöl yap da herkes gide-mesin.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾ قُلْ مَنْ يَرْفَعُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
قُلْ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ أَوْيَاكُمْ لَعَلَّ هُدًى وَفِي صُلَا لِمُبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُلْ لَا
تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرُ مِنَّا وَلَا نَسْأَلُ عَنْ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ يَجْمَعُ
بَيْنَنَا رَبَّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾
قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَنْتُمْ لِحَقِّهِمْ بَشَرًا أَمْ هُمْ شُرَكَاءُ كَلَّا بَلْ هُمْ آلُ
الْعَرِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ وَيَقُولُونَ
مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ
يَوْمٍ لَا تَسْتَخْرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ أَتَتْهُمُ
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا أَلَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

(23) ve lâ tenfe'uşşefâtü indehü illâ li-
men ezine leh, hattâ izâ füzzi'a an kulû-
bihim kaâlû mâzâ kaâle rabbüküm, kaâ-
lülhakk, ve hüvel'aliyyülkebiyr (24) kul
men yertzüküküm minessemâvâti vel'ard,
kulillâhü ve innâ ev iyyâküm le'alâ hü-
den evfiy dalâlin mübiyn (25) kul lâ tüs'-
elüne ammâ ecremnâ ve lâ nüs'elü ammâ
ta'melün (26) kul yecme'u beynenâ rab-
bünâ sümme yeftehu beynenâ bilhakk,
ve hüvelfettâhül'aliym (27) kul erûniyel-
leziyne elhaktüm bihî şürekâe kellâ, bel
hüvallahül'aziyzülhakiym (28) ve mâ er-
selnâke illâ kâffeten linnâsi beşiyren ve
ne ziyren ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'-
lemün (29) ve yekuülüne metâ hâzelva'-
dü in küntüm sâdikıyn (30) kul leküm
miy'âdü yevmin lâ teste'hirüne anhü sâ'-
aten ve lâ tesdakdimün (31) ve kaâlelle-
ziyne keferû len nü'mine bihâzelkur'âni
ve lâ billeziy beyne yedeyh, ve lev terâ
izzelâlimüne mevküûfüne inde rabbihim,
yerci'u ba'duhüm ilâ ba'dınilkavl, yeku-
ülülleziynestüd'ifû lilleziynestekberû lev
lâ entüm lekünnâ mü'miniyn.

(23) Allah'ın şefaate izin verdiği kimselerden başkasına onun nezdinde hiç bir şefaatin faydası olmaz. Nihayet kalblerinden o müthiş korku gidince birbirlerine «— Rabbiniz şefaathususun-
da ne buyurdu?» diye soracaklar, onlar da «— Hakikatı beyan buyurdu»¹ diyecekler. O, yücedir, uludur². (24) De ki göklerden, yerden size rızık veren kimdir? Onlar cevap veremeyince «— Allah'tır, biz Allah'ı bir biliyoruz, siz O'na şerik koşunuz, işte ya siz, ya biz hidayetleyiz veya açık bir sapıklıktayız dersin. (25) De ki siz, bizim işlediğimiz günahattan sorulmayacaksınız, biz de sizin işlediklerinizden sorulmayacağız. (26) De ki Rabbimiz kıyamette bizi de, sizi de toplayacak, sonra aramızda doğrulukla hükmedecek. O müşkül işlerde hâkim-i âdil, hakkiyle âlimdir. (27) De ki Allah'a şerik olmak üzere ilhak ettikleri-

nizi bana gösterin. Hâşâ ki putlar şerik olsun, belki yegâne galip olan, hakim olan yegâne o Allah'tır. (28) Biz seni ancak bütün insanlara müjdeci, Allah azabıyla korkutucu olarak gönderdik. Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmezler. (29) «— Sözüünüzde gerçekseniz bu vaadölunan kıyâmet ve azap, ne zaman vücade gelecektir» derler. (30) Onlara de ki vaadölunan bir gün vardır ki ondan ne bir saat geri kahr, ne de bir saat ileri geçersiniz. (31) Kâfirler «— Biz, ne bu Kur'an'a, ne bundan evvel gelen Kitaplara inanmayız» dediler. Zalim olan müşrikleri Rableri huzurunda muhasebe zamanında durduruldukları zaman görseydik: Sözü birbirlerine çevirerek³ âciz olan tâbiler imanı kibirlerine yediremeyen büyüklerine «— Siz olmasaydınız, biz elbette mü'min olacaktık» diyecekler.

¹ Yani şefaate izin verildi.

² Ne haddine! İzni olmaksızın bir kimse şefaathususun-

bilsin.

³ Diğerlerini günahkâr sayarak.

(32) kaâlelleziynestekberû lilleziynestud' ifû enahnü sadednâküm anilhüdâ ba' de iz câeküm bel küntüm mücrimiyn (33) ve kaâlelleziynestud' ifû lilleziynestekberû bel mekrülleyli vennehâri iz te'mürüne-nâ en nekhûre billâhi ve nec'ale lehû endâdâ, ve eserrünnedâmete lemmâ re'e-vül'azâbe, ve ce'alne'aglâle fiy a'nâkulle-ziyne keferû, hel yücezne illâ mâ kânû ya'melûn (34) ve mâ erselnâ fiy karye-tin min neziyrin illâ kaâle mütrefûhâ innâ bimâ ürsiltüm bihi kâfirûn (35) ve kaâlû nahnü ekserü emvâlen ve evlâden ve mâ nahnü bimu'azzebiyn (36) kul inne rabbiy yebstürriizka limen yeşâü ve yakdirü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'le-mûn (37) ve mâ emvâlüküm ve lâ evlâ-düküm billetiy tükarrübüküm indenâ zül-fâ illâ men âmene ve amile sâlihan feü-lâike lehüm cezâüddî'fî bimâ amilû ve hüm fiylgurufâti âminûn (38) velleziyne yes'avne fiy âyâtinâ mu'âciziyne üläike fiyl'azâbi muhdarûn (39) kul inne rabbiy yebstürriizka limen yeşâü min ibâdihi ve yakdirü leh, ve mâ enfaktüm min şey'in fehüve yuhlifüh, ve hüve hayrurrâzîkıyn.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَن تَخَذُوا دَنَّاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بِبَلٍّ كُنْتُمْ فِيهِ كَافِرِينَ ۖ وَالَّذِينَ
اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلٌّ مِّمَّا يَكْمُرُ الْبِلَالُ ۚ إِنَّهَا رِزْقٌ مِّنَّا
أَن كَفَرُوا بِاللَّهِ وَفَجَعَلْنَاهُ آتِدَاءً وَسَرُّوهُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا
أَعْدَاءً ۖ وَجَعَلْنَا آلَ غُلَاظٍ فِيهِ ۚ أَتَعْنَىٰ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ
يُجْرُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ
إِلَّا قَالُوا مَتَرُونَهَا أَتَأْتِنَا مَنَاسِكُمْ يَكْفِرُونَ ۖ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا
أَكْثَرًا مِّنَ الْأَوْلَادِ ۖ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ۖ قَالَ إِن رَّبِّي يُبْسِطُ
الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۖ
وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا
مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعِيفِ يَمَعِلُوا
وَهُمْ فِي الْغُرَفَاتِ آمِنُونَ ۖ وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا
مُعَاجِرِينَ ۚ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ۖ فَلَمَّا رَزَقَ رَبِّي
يَبْسِطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۚ وَمَا
أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ۖ

(32) O imanı kibirlerine yediremeyenlerse âciz olanlara «— Acaba size hidayet geldikten sonra biz mi sizi ondan alıkoyduk? Hayır, kendiniz günahkâr kimselersiniz» diyecekler. (33) Tekrar âciz olanlar imanı kibirlerine yediremeyenlere «— Hayır, siz Allah'ı tanımamamız, O'na eşler edinmemiz hususunda bize emir verdiğiniz zaman gece ve gündüz yapılan hileler bizi bu hâle düşürdü» diyecekler. Onlar ve bunlar azap görünce pişmanlıklarını gizleyecekler, biz de kâfirlerin boynlarına demir lâleler vuracağız. Onlar dünyada işlediklerinden başka bir şeyle ceza görmeyeceklerdir. (34) Biz, hiç bir kasabaya Allah azabıyla korkutur bir peygamber göndermedik ki o kasabanın refah sahipleri, ele başları «— Biz, sizin bize tebliğ ettiğiniz şeyleri tanımıyoruz.» demesinler. (35) Onlar «— Bizim malımız, çokluk

çocuğumuz sizinkinden daha çoktur, bu halde biz azap görecektir değiliz» derler. (36) Onlara de ki «— Rabbim rızkını dilediğine genişletir, dilediğine darlaştırır. Fakat nâs'ın pek çoğu bunun hikmetini bilmezler.» (37) Ne mallarınız, ne çocuklarınız sizi nezdimize hiç bir veçhile yaklaştıracak değildir. İman edip iyi amel işleyen kimse başka. İşte onların mükâfatları işledikleri amel mukabilinde iki kat olacak, onlar uçmak çardaklarında emin ve rahat içinde yaşayacaklar. (38) Bizi âciz düşürmek emeliyle âyetlerimize karşı gelmek için didinenlerse azaba hazır olup ondan kurtulamayacaklar. (39) Onlara de ki Rabbim kullarından dilediğine rızkı genişletir, dilediğine de darlaştırır ¹, herhangi bir şeyi hayıra harc ederseniz yerine Allah başkasını verir, Allah rızk verenlerin hayırlısıdır.

¹ Nazm-ı kerim ya 36 âyet-i kerimeyi tekittir veya o âyet-i kerime müteaddit kimseler hakkındadır. Bu âyet-i celile ise öyle bir kimse hakkındadır ki bazı kere eli ge-

niş, bazı kere eli dar olur veya evvelkisi kâfirler, ikir mü'minler hakkındadır.

وَلَوْ مَحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَكَةِ آهُوا لَكُمْ
كَانُوا يَعْبُدُونَ ۖ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِنْ دُونِهِمْ
بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْغَيْثَ أَكْثَرَهُمْ يَهْتُمُّونَ ۖ قَالُوا
لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَقُولُوا لِلَّذِينَ ظَلَمُوا
ذُقُوا عَذَابًا نَارًا لَبِئْسَ مَا كُنْتُمْ يَفْعَلُونَ ۖ وَإِنَّا نَتْلُو عَلَيْكُمْ
آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَنْ مَا كَانُوا
يَعْبُدُ آبَاءَكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا أَفْكٌ مِفْرَجٍ وَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ بَيْنَ يَدَيْهِمْ وَمَا
آيَاتُنَا مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ
نَذِيرٍ ۖ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مَعِشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ
فَكَذَّبُوا رَسُولَهُ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ ۖ قُلْ إِنَّمَا أَعْطِيكُمْ بَوَاحِشَ
أَنْ تَقُولُوا لِلَّهِ مَشْنِئَةٌ وَفَرَادَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُونَ أَمَّا بَصَائِحُكُمْ مِنْ
جَنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۖ قُلْ مَا
سَأَلْتُكُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ۖ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَصْفِي مَا يُخْفِي عَلَامَةُ الْغُيُوبِ ۖ

(40) ve yevme yahşürühüm cemiy'an sümme yekuûlü lilmelâiketi ehâülâi iyyâ-küm kânû ya'büdün (41) kaâlû sübhâ-neke ente veliyyünâ min dūnihim, bel kânû ya'büdünelcinn, ekserühüm bihim mü'minün (42) felyevme lâ yemlikü ba'duküm liba'dın nef'an ve lâ darrâ, ve nekuûlü lilleziyne zalemü zukuû azâben-nârilletiy küntüm bihâ tükezzibün (43) ve izâ tütlâ aleyhim âyâtünâ beyyinâtın kaâlû mâ hâzâ illâ recülün yüriydü en yesuddeküm ammâ kâne ya'büdü âbâüküm, ve kaâlû mâ hâzâ illâ ifkün müfterâ, ve kaâlleziyne keferü ilhakkı lem-mâ câehüm in hâzâ illâ sihrün mübiyn (44) ve mâ âteynâhüm min kütübün yedrüsünehâ ve mâ erselnâ ileyhim kableke min neziyr (45) ve kezzebelleziyne min kablihim ve mâ beleguü mi'sâre mâ âteynâhüm fekezzebü rüsüliyy, fekeyfe kâne nekiyr (46) kul innemâ e'izuküm bivâhideh, en tekuûmü lillâhi mesnâ ve fûrâdâ sümme tetefekkerü, mâ bisâhibiküm min cinneh, in hüve illâ neziyrün lekün beyne yedey azâbin şediyd (47) kul mâ se'eltüküm min ecrin fehüve leküm, in ecriye illâ alallah, ve hüve alâ külli şey'in şehiyd (48) kul inne rabbiy yakzifü bilhakk, allamülguyûb.

(40) O gün onları hep toplayacağız, sonra melek-
lere «— Size tapanlar bunlar mıdır?» diyeceğiz.
(41) Melekler «— Aman Yâ Rab! Seni ondan
tenzih ederiz, yârimız ve mâbudumuz sensin, hiç
âbit mâbut olur mu? Bizim onlarla işimiz yok.
Hayır onlar perilere taparlar ¹, pek çokları ona
inanırlardı» diyecekler. (42) Onlara «— İşte bu-
gün birbirinize ne menfaat, ne mazarrat eştirir-
meye gücünüz yetmez» denecek zalimlere de
«— Yalan saydığınız ateş azabını tatın» diyece-
ğiz. (43) Onlara açık âyetlerimiz okundu mu
«— Bu babalarımızın taptıklarından alkoymak
isteyen adamdan başka bir şey değildir», Kur'an
hakkında ise «— Bu, düzme bir yalandan başka
bir şey değildir» derler. Kâfirler kendilerine hak
Kur'an gelince ona «— Bu, apaşikâr bir büyü-
den başka bir şey değildir» demişlerdi. (44) Hal-
buki biz, bunlara okuyup Kur'an'ın bâtil olduğu-

nu açıklayacakları kitaplar vermemiş, senden ev-
vel de bunlara Allah azabıyla korkutur bir pey-
gamber göndermemiştik. ². (45) Daha evvel ge-
çenler de peygamberlerini yalancı saymışlardı.
Bunlar, onlara verdiklerimizin ³ onda birine bile
nâil olamamışlardır. Onlar peygamberlerimi ya-
lancı saydılar. Böyleyken benim ukubetim nasıl
olmuştur? ⁴. (46) De ki ben size yalnız bir öğüt
veriyorum: Allah için birer, ikişer buradan kal-
kıp gidin ⁵, sonra düşünün, taşının ki hakikati bi-
leceksiniz. Sizinkinde, peygamberde divanelik yok-
tur ⁶. O, önünüzdeki kıyametin şiddetli azabından
evvel, Allah azabıyla korkutur bir peygamberden
başka bir şey değildir. (47) De ki sizden ücret is-
tersem, o sizin olsun, benim ücretim yalnız Allah'a
düşer. O, her şeye hakkıyla şahit ve muttallidir.
(48) De ki Rabbim hak sözü peygamberlerine ilka
eder ⁷. O, bütün gayıpları gayet iyi bilen Zat'tır.

¹ Yani vesvese-i şeytaniyeye tâbi olurlardı veya haki-
katen perilere taparlardı. Onlarca periler Allah'ın melek-
leriydi. Meleklerse Allahın kızlarıydı.

² İman etmemek hususunda hiç bir özürleri yoktur.
Ehl-i Kitap böyle değildir. Onların Kitapları ve dinleri var.
«Dinimiz bu dini terk etmemizi emrediyor» diye vevle bâ-
til olsun, bir özür dermeyan edebilirler.

³ Güç, kuvvet, uzun ömür, servet.

⁴ Onlar güçleriyle, mallarıyla uzun ömürleriyle bera-

ber helâkten kurtulamadılar. Artık onlardan ibret alarak
bu hallerden kaçınlar.

⁵ Bana zahmet vermeyin. Yahut cidalı ve taklidi bira-
karak Allah için benim hal ve siretimle istigale kıyam edin.

⁶ Yahut düşünün, taşının ki sizinkinde divanelik yoktur
-yahut- düşünün, taşının sizinkinde ne delilik vardır?

⁷ Veya İslâm dinini etraf-ı âleme neşreder veya hakk-ı
bâtıl üzerine atar da onun dimağını yarar.

(49) kul câelhakku ve mâ yûbdiülbâtülü ve mâ yu'iyd (50) kul in daletü feinne-mâ edillü alâ nefsiy, ve inihtedeytü febi-mâ yûhiy ileyye rabbiy, innehi semiy'un kariyb (51) ve lev terâ iz fezi'û felâ fevte ve ühızû min mekânin kariyb (52) ve kaâlû âmennâ bih, ve ennâ lehümüttenâ-vüşü min mekânin ba'iyd (53) ve kad keferû bihi min kabl, ve yakzifüne bil-gaybi min mekânin ba'iyd (54) ve hıyle beynehüm ve beyne mâ yeştehüne kemâ fu'le bieşyâ'ihim min kabl, innehi kânü fiy şekkin müriyb.

SÜRETÜLFATİR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elhamdü lillâhi fâtırissemâvâtî vel'ar-dî câ'ilimelâiketi rusülen üliy ecnihatin mesnâ ve sülâse ve rübâ', yeziydü fiyl-halkı mâ yeşâ', innallahe alâ külli şey'in kadiyr (2) mâ yeftehillahü linnâsi min rahmetin felâ mümsike lehâ, ve mâ yümsik felâ mürsile lehü min ba'dih, ve hüvel'aziyzülhakiym (3) yâ eyyühennâ-süzükürü ni'metallahi aleyküm, hel min hâlikın gayrullahi yezukuküm minesse-mâi vel'ard, lâ ilâhe illâ hüve fe'ennâ tü'fekûn.

(49) De ki hak olan İslâm geldi. Artık bâtıl olan şirkin ne bidayeti kaldı, ne iadesi ¹. (50) De ki ben sapacak olursam vebali yalnız bana aittir, hi-dayet bulursam bu da Rabbimin bana olan vahyi sayesinde. Çünkü O, niyazları işitir. Niyaz edenlere yakındır. (51) Onları, dehşetli bir surette korkacakları, asla kurtulamayacakları, hususa yakın bir yerden yakalanacakları zaman ² görmeliydik! (52) O zaman onlar «— Biz ona ³ inandık» diyecekler. Uzak bir yerden kolayca imana el sunmak ⁴ onlar içim nasıl mümkün olabilir? (53) Onlar ise bundan evvel onu tanımamışlardı. Hakikatten uzak olarak olarak bilmediklerini dillerine dolamışlardı. (54) Bundan evvel onlar gibilerine yapıldığı gibi kendileri ile arzu ettikleri tövbe ve aman arasına ayrılık girmiştir. Çünkü

¹ Sizin dininiz ve bâtıl mâbutlarınız bir şeyi ne yendi getirebilir, ne iadeye gücü yeter. Artık küfür ve şirkin hiç bir eseri kalmamıştır.

² Kolayca kaçamayacak surette veya kabirden veya Cehenneme yakın bir yerden tutulacakları veya yerin dibine geçtikleri zaman, ayaklarının altından veya Bedir sahasından Bedir kuyusuna doğru yakalanacakları zaman.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ۝ قُلْ انْصَلْتُ
فَارْتَمَا أَصْلَ عَلَى نَفْسِي وَإِنِّي أَهْتَدَيْتُ فِيمَا نُوحِيَ إِلَيَّ رَبِّي
إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ۝ وَلَوْ تَرَى إِذْ فَرَغُوا فَالَا قَوْلَ وَأُخِذُوا
مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ۝ وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّى لَهُمُ التَّنَاسُتُ
مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ۝ وَقَدْ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ مِنْ قَبْلُ وَتَعَذُّبُ
بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ۝ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ
كَأَفْعَلُ بِأَشْيَاءِهِمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ كَأَنُفِ شَيْءٍ مَرْبِيبٍ ۝

سُبْحَانَ فَاطِرِ رَبِّكَ إِنَّمَا تُحِشُّهُ مِنَ الْعَبَادِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِةِ رُسُلًا أُولَى
أَخْبَةٍ مَشْنَى وَتَوَلَّى وَرَبَّاعٌ يُرِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا
يُمْسِكُ فَلَا يُرْسِلُ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ يَا أَيُّهَا
النَّاسُ ادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ
مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَاتِلُوا فَوْقَكُمْ ۝

onlar kıyamet ve azap hususunda kuvvetli bir şek içindeydiler.

FÂTİR VEYA MELÂİKE SÛRESİ ^[5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Gökleri ve yeri yaratan, ikişer, üçer, dörder kanatlı melekleri elçi yapan ⁶ Allah'a hamdolsun. O yarattığı şeyde dilediğini artırır. Çünkü Allah her şeye hakkıyla kadir. (2) Allah'ın nâs'a açtığı rahmetini tutacak, onu tutunca da tuttuğunu salıverecek hiç bir fert yoktur. O, yegâne galiptir, hakimdir. (3) Ey nâs! Allah'ın size olan nime-tini yâdedin. Allah'tan başka size gökten ve yerden rızık veren bir yaratan var mıdır? O'ndan başka tapacak yoktur. Artık niye tevhitte dönüyorsunuz?

³ Peygambere veya kıyamet gününe veya Kur'an'a.

⁴ Ahirete vardıktan sonra dünyaya dönüp imana gelmek.

⁵ Mekke'de nâzil olmuş (45) âyettir.

⁶ Bazı müfessirin indinde kanatlardan cihet maksuttur. Kanatlar sürat-i seyirden kinayedir.

وَأَنْ يَكْذِبُوا فَعَدَاكَ كَذِبَتْ رُسُلُ مِنْ قَبْلِكَ وَاللَّهُ مُرْجِعُ
الْأُمُورِ ۝ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بَالُ اللَّهِ الْغُرُورُ ۝ إِنْ أَشِيطَانُ لَكُمْ عَدُوٌّ
فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حَزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝
الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝ أَفَنْزِلُ إِلَهُ سَوْءٍ عَمِلُوا هَؤُلَاءِ حَسَنًا
فَأَنَّا لَنُضِلُّ مِنْ نَشِئَةٍ وَنَهْدِي مِنْ نَشِئَةٍ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ
عَلَيْهِمْ حَسْرَةً إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ يَمُوتُ يَوْمَ يَصْعَوْنَ ۝ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ
الرِّيَّاحَ فَتُبْرِسَاجًا مَفْصَلًا إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَتَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ۝ مَنْ كَانَ يَدْعُ الْغُرَةَ فَلِلَّهِ الْغُرَةُ
جَمِيعًا الَّذِي يَصْعَدُ الْكَلِمَ الطَّيِّبَ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ لِيَكُونُوا لَمْ يُعَذَّبْ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ
هُوَ يَسُورُ ۝ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَرَبَّابٌ ثَمِيمٌ ۝ لَوْ جَعَلَكُمْ
أَزْوَاجًا وَمَا تَحِجُّ مِنْ نَسْتٍ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمِّرُ مِنْ مَعْمَرٍ
وَلَا يَنْقُصُ مِنْ عُمُرٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝

(4) ve in yükezzibûke fekad küzzibet rü-
sülün min kablik, ve ilallâhi türce'ul'ü-
mûr (5) yâ eyyühennâsü inne va' dallahi
hakkun felâ tegurrenekümülhayâtüd-
dünyâ, ve lâ yegurreneküm billâhilgarûr
(6) innesşeytâne leküm adüvvün fette-
hızühü adüvvâ, innemâ yed'û hızbehü
liyekûnû min ashâbisse'ıyr (7) elleziyne
keferû lehüm azâbün şediyd, velleziyne
âmenû ve amilüssâlihâti lehüm magfire-
tün ve ecrün kebiyr (8) efemen züyyine
lehü sûu amelihî ferâhü hasenâ, feinnal-
lahe yudillü men yeşâü ve yehdiy men
yeşâ', felâ tezheb nefsüke aleyhim hase-
rât, innallahe alıymün bimâ yesne'un
(9) vallahülleziy, erselerriyâha fetüsiyrü
sehâben fesuknâhü ilâ beledin meyyitin
feahyeynâ bihil'arda ba'de mevtihâ, ke-
zâlikennüşûr (10) men kâne yürıydül'ız-
zete felillâhil'ızzetü cemiy'â, ileyhi yes'-
adülkelimüttayyibü vel'amelussâlihu yer-
fe'uh, velleziyne yemkürûnesseyyiâtı le-
hüm azâbün şediyd, ve mekrü üläike
hüve yebûr (11) vallahü halakaküm min
türâbin sümme min nutfetin sümme ce'-
aleküm ezvâcâ, ve mâ tahmilü min ünsâ
ve lâ teda'u illâ bi'ilmih, ve mâ yü'am-
merü min mu'ammerin ve lâ yünkasu
min umurihi illâ fiy kitâb, inne zâlike
allallahi yesiyr.

(4) Eğer onlar seni yalancı sayarlarsa üzülmeye. Çünkü senden evvel peygamberler de yalancı sayılmışlardı. İşler yalnız Allah'a döner. (5) Ey nâs! Allah'ın haşr ve ceza hakkındaki vaadi elbet olacaktır. Sakın sizi dünya diriliği aldatmasın, aldatıcı kuruntular sizi Allah'a mağrur etmesin. (6) Çünkü şeytan düşmanınızdır. Onu düşman bilin. O ancak taraftarlarını cehennemlik olsunlar diye hevesata ittiba'a davet eder. (7) Kâfirler için şiddetli azap vardır. İman edip iyi amel işleyenler için de yarlıganma ve büyük bir mükâfat vardır. (8) Kötü işi kendisine bezenip de onu hoş gören onlar gibi midir? Çünkü Allah dilediğini şaşırtır, dilediğini de hidayete erdirir. Artık sapıklara karşı iç üzüntüsüyle kendini helâk etme. Çünkü Allah onların işlediklerini hakkıyla bilir.

(9) Bulutu harekete getirmek üzere rüzgârları gönderen, Allah'tır. Biz bulutu kuru bir memlekete süreriz, onunla yere kuruyken taze can veririz. İnsanları diriltmek de işte böyledir. (10) Her kim şan ve şeref isterse Allah'tan istesin. Çünkü bütün şan ve şeref Allah'ındır ¹. Güzel bir söz ² O'na yükselir ³, iyi amel onu dergâh-ı Bâri'ye kaldırır ⁴. Kötülükleri gizli kuranlar için şiddetli azap vardır. Onların gizli kurdukları şeyler yok olur. (11) Allah sizi evvelâ topraktan, sonra da dökülen sudan yarattı. Sonra sizi çift ⁵ yaptı, Allah'ın ilmi olmadıkça hiç bir kadın gebe olmaz, doğurmaz. Uzun ömürle muammer olan, ömrü kısalan hiç bir kimse yoktur ki Kitapta yazılı olmasın. Bu husus Allah'a göre kolaydır.

¹ Müşrikler putlarla şeref buluyorlardı. Nazm-ı âti ile şeref aranacak şeyler beyan buyuruluyor.

² Zikrullah, kelime-i tevhit, «Süphanallahi velhamdül-illâhi ve Lâilâhe illallah vallahü Ekber» gibi sözler.

³ Onu ıstır.

⁴ Amelsiz kul makbul olmaz veya Allah iyi ameli yükseltir, iyi söz iyi ameli yükseltir.

⁵ Karı, koca.

(12) ve mâ yesteviyibahrâni hâzâ azbün fûratün sâigun şerâbühü ve hâzâ milhun ucâc, ve min küllin te'külüne lahmen tariyyen ve testahricüne hilyeten telbesûnehâ, ve terelfülke fiyhi mevâhire litebteguû min fadlihî ve le'alleküm teşkürün (13) yûlicülleyla fiynnehâri ve yûlicünnehâre fiylleil, ve sehhaşşemse velkamere küllün yecriy liecelin müsemmâ, zâlikümullahü rabbüküm lehülmülk, velleziyne ted'üne min dūnihi mâ yemliküne min kıtmıyr (14) in ted'ühüm lâ yesme'û du'âeküm, velev semî'û mestecâbü leküm, ve yevmelkıyâmeti yekfürüne bişirkiküm, ve lâ yünebbiûke mislū habıyr (15) yâ eyyühennâsü entümülfukarâü ilallahi, vallahü hüvelganiyyülhamıyd (16) in yeşe' yüzhıbküm ve ye'ti bihalkın cedıyd (17) ve mâ zâlike alallahi bi'aziyyz (18) ve lâ tezırü vâzıretün vizre uhrâ, ve in tet'u müskaletün ilâ hımlıhâ lâ yuhmel minhü şey'ün velev kâne zâ kurbâ, innemâ tünzirülleziyne yahşevne rabbe-hüm bilgaybi ve ekaâmüssalât, ve men tezekkâ feinnemâ yetezekkâ linefsih, ve ilallâhılmasıyr.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُورَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا
مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلِّ نَاقِلٍ لَمَّا طَرَ يَاسْتَخْرِجُونَ حَلِيبَةً
لْيَلْبَسُوها وَتَمَيُّ الْفُلُكُ فِيهِ مَوَاقِرُ لِيَتَغَوَّضُوا مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارُ
فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرَ كُلٌّ لِّجَهْدٍ لَّاجِلٍ
مُسَمًّى ذِكْرِ اللَّهِ رَبِّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ۝ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا
دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۝ لَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ۝ يَا أَيُّهَا
النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝
إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ۝ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
بِعَزِيزٍ ۝ وَلَا تَزِدُوا زِينَةً وَزِدْ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ
إِلَى الْخِمْلِ لَا يَخْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ
الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ
تَرَكَهُ فَإِنَّمَا يَتَذَكَّرْ لِنَفْسِهِ ۝ وَاللَّهُ الْمَصِيرُ ۝

(12) İki derya ¹ bir olmaz. Biri tatlı, susuzluğu giderir, içerken kolay kolay boğazdan geçer; diğeri tuzlu, acı. Siz herbirinden taze et, balık yerirsiniz, takındığınız inci ve mercan gibi ziynetleri çıkarırsınız. O'nun inayetinden rızık isteyip nimetlerine şükür etmeniz için o denizlerde gemilerin, suları yarıp yüzdüğünü görürsün. (13) O, geceyi gündüze katar. Gündüzü de geceye katar ² ve O, güneşi, ay'ı da müsahhar kılmıştır: Her biri muayyen bir müddete kadar seyr ve cereyan eder. İşte Rabbiniz böyle bir Allah'tır. Mülk ve tasarruf O'na mahsustur. O'ndan başkasına taptıklarınız hurma çekirdeğinin zarı kadar bir şeye mâlik değildir. (14) Onları çağırarak olsanız çağırmanızı işitmezler, işitseler de size cevap veremezler.

Kıyamet günü sizin şerik koşmanızı tanımazlar ³. Hiç bir kimse size haberdar olan Zatın haber verdiği gibi haber vermez ⁴. (15) Ey nâs! Sizler Allah'a muhtaçsınız. Allah ise her şeyden müstağnidir, övülmüştür. (16) O, dilerse sizi yok eder, yerinize başka bir mahlûk getirir. (17) Bu da Allah'a göre güç değildir. (18) Hiç bir günahkâr başkasının yükünü yüklenmez. Şayet ağır yüklü bir kimse yükünü taşımak emeliyle başka birini çağırırsa o kimse hısımlı olsa da yine o yükü taşımaz. Sen yalnız Rablerini görmeden korkanları, namazı dosdoğru kılanları Allah azabıyla korkutabilirsin. Her kim kendisini maasiden pâk tutarsa yalnız kendi nefsi için pâk tutmuş olur, herkesin varışı Allah'adır.

¹ Büyük ırmaklar Arap ıstılahında deryadır. İki derya mü'min ve kâfir için birer misaldir.

² Kâh gece, kâh gündüz ziyade olur. Geceyi de gündüzü de uzaltır, kısaltır.

³ Sizden iliği keserler.

⁴ Yani Allah gibi sana kimse haber vermez. Bu söz bir meseldir. Her belâğ olan müttekellim sözün nihayetinde böyle söyler.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۚ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ۚ
وَلَا الظُّلُمُوتُ وَلَا نُورُوتُ ۚ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ ۚ
إِنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ۚ إِنْ أَنتَ
إِلَّا نَذِيرٌ ۚ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِن
مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ۚ وَإِن يَكِيدُ لَكُمُ الْفَكَّاءُ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ ۚ وَالزُّبُرِ
وَالْكِتَابِ الْبَاسِ ۚ ثُمَّ أَخَذْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا فَنَقَبْنَاهُمْ
بِكَبِيرٍ ۚ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا
مِنْهُ نَخِيلًا أَلْوَانًا ۚ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيضٌ وَحُمْرٌ
مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا ۚ وَغَرَابِيبُ سُودٌ ۚ وَمِنَ الْكَاسِ وَالدَّوَابِّ
وَأَلَنَّا مِمَّا يَخْتَلِفُ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ ۚ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ
عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ۚ إِنْ الَّذِينَ يَسْتَلُونَ
كِتَابَ اللَّهِ وَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ رَزَقْنَاهُمْ
سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ۚ لِيُوقِيَهُمْ
أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِّن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ۚ

(19) ve mâ yesteviy'l'a'mâ velbasıyrü (20) ve lezzulumâtü ve lennûrü (21) ve lezzallü ve lelharûr (22) ve mâ yesteviy'l' ahyâü ve lel'emvât, innallahe yüsmi'u men yeşâ', ve mâ ente bimüsmi'in men fiylkubûr (23) in ente illâ neziyr (24) innâ erselnâke bilhakkı beşiyren ve neziyrâ, ve in min ümmetin illâ halâ fiyhâ neziyr (25) ve in yükezzibûke fekad kezzebellezıyne min kablihı, câethüm rusulühüm bilbeyyinatı ve bizzübüri ve bilkitâbilmüniyr (26) sümme ehaztülleziyne keferû fekeyfe kâne nekiyr (27) elem tere ennallahe enzele minessemâi mâ, feahrecnâ bihi semerâtin muhtelifen elvânühâ, ve minelcibâl: cüdedün biydu ve humrun muhtelifün elvânühâ ve garâbiybü sûd (28) ve minennâsi veddevâbi vel'en'âmi muhtelifün elvanühü kezalik, innemâ yahşallahe min ibâdihil'ulemâ, innallahe aziyzün gafûr (29) innelleziyne yetlûne kitâballahi ve ekaâmüssalâte ve enfekuû mimmâ rezaknâhüm sirren ve alâniyeten yercûne ticâreten len tebûre (30) liyüveffiyehüm ücûrehüm ve yeziydehüm min fadlih, innehü gafûrun şekûr.

(19) Kör ile gören, (20) Karanlık ile aydınlık ¹, (21) Gölge ile sıcak ² bir değildir. (22) Dirilerle ölümler ³ de bir değildir, Allah dilediğine hak'kı işittirir. Sen kabirlerde bulunan ve ölü gibi olan kâfirlere söz işittiremezsin. (23) Sen Allah azabıyla korkutur bir peygamberden başka bir şey değilsin. (24) Biz seni müjde verici, Allah azabıyla korkutucu olarak hak din ile gönderdik. Hiç bir ümmet yoktur ki o ümmet içinde Allah azabıyla korkutacak biri ⁴ gelip geçmiş olmasın. (25) Onlar, seni yalancı sayarlarsa üzülme. Çünkü onlardan evvelki peygamberleri de yalancı saymışlardı. Halbuki peygamberleri onlara açık mucizeler, sayfalar, ışık saçan Kitaplar getirmişlerdi. (26) Sonra kâfirleri azaba çarptım. Benim ukubetim nasıl şiddetli oldu? Görüp ibret alsınlar

(27) Görmüyor musun ki Allah gökten yağmur indirmiştir, biz onunla çeşit çeşit renkli meyveler çıkardık. Dağlardan da kimi ak, kimi kızıl olmak üzere türlü türlü renkte ve kapkara yollar peyda ettik ⁵. (28) İnsanları da, yerde yürür hayvanları da, davarları da böyle çeşit çeşit renkte yaptık. Allah'tan, kulları içinde yalnız âlimler korkarlar. Çünkü Allah yegâne galiptir, yarlıgayandır. (29) Allah'ın Kitabını okuyan, namazı dosdoğru kılan, rızık olmak üzere verdiğimiz şeylerden gizli ve âşikâr hayra sarfeden kimseler yok mu, onlar durgunluğu olmayacak bir ticaret umarlar. (30) Allah bununla onların mükâfatlarını tamamıyla verecek, inayetinden de artıracaktır. Çünkü O gafur, şükür güzardır ⁶.

¹ Kâfirle mü'min, küfürle iman.

² Rahatla sıkıntı, Cennetle Cehennem, sevapla ikap.

³ Mü'minlerle kâfirler veya âlimlerle cahiller.

⁴ Gerek peygamber olsun, gerek onların dinleri üzere

bir âlim bulunsun.

⁵ Veya türlü türlü renkte yollar, bir de kapkara kalyalar peyda ettik.

⁶ Günahlarını yarlıgar, mükâfatlarını ziyadesiyle verir.

(31) velleziy evhaynâ ileyke minelkitâbi hüvelhakku musaddikan limâ beyne yedeyh, innallâhe bi'rbâdihî lehabiyrün basıyr (32) sümme evresnelkitâbelleziynas-tafeynâ min ibâdinâ, feminhüm zâlimün linefsih, ve minhüm muktesid, ve minhüm sâbikun bilhayrâti bi-iznillâh, zâlike hüvelfadlulkebiyr (33) cennâtü adnin yedhulünehâ yuhalleve fiyhâ min esâvire min zehebin ve lülû, ve libâsühüm fiyhâ hariyr (34) ve kaâlûlhamdülillâhil-leziy ezhebe annelhazen, inne rabbenâ legafûrun şekûr (35) elleziy ehallenâ dârelmukaâmeti min fadlih, lâ yemessünâ fiyhâ nasabün ve lâ yemessünâ fiyhâ lüguûb (36) velleziyne keferû lehüm nârü cehennem, lâ yukdâ aleyhim feyemûtû ve lâ yühaffefü anhüm min azâbihâ, kezâlike necziy külle kefür (37) ve hüm yastarihüne fiyhâ, rabbenâ ahricnâ na'mel sâlihan gayrelleziy künnâ na'mel, evelem nü'ammirküm mâ yetezekkerü fiyhi men tezekkere ve câekümünneziyr, fezûkuû femâ lizzâlimiyye min nasıyr (38) innallahe âlimü gaybissemâvâti vel'ard, innehü aliyümün bizâtissudûr.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذْ ذُرِيَ اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَآ يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا الْغُوبُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ ﴿٣٧﴾ أَوَلَمْ نَعْمَرْكُمْ مَّا يَدْكُرُونَ فَبِهِ مِنْ تَذْكُرٍ وَجَاءَ كُرُ النَّذِيرِ ﴿٣٨﴾ فَذُوقُوا الْعَذَابَ لِلَّذِينَ مِنْ نَجَسٍ ﴿٣٩﴾ إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ الْغَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٠﴾

(31) Sana vahyettiğimiz Kitap haklıdır. Evvelkileri tasdik ve teyit eder. Allah kullarından haberdardır, onları görür. (32) Sonra kullarımızdan seçip ayırdıklarımız Muhammed ümmetine miras olarak Kitap verdik, onların içinde öz nefesine zulmeder, orta gider, Allah'ın izniyle hayır işlerde ileri gider ¹ adamlar vardır. İşte büyük bir inayet budur. (33) Onlar ² Aden cennetlerine girecekler, orada altından bilezikler ve incilerle süslenecekler. Elbiseleri de ipekten olacaktır. (34) Onlar şöyle diyecekler: Bizi gam ve gussadan kurtaran Allah'a hamdolsun. Çünkü Rabbimiz gafurdur, şükürgüzardır. (35) İnayetinden ikametgâh olan sarayı bize konak yapan O'dur. Burada bize hiç bir yorgunluk gelmez. Bıkkınlık ârız olmaz. (36)

Kâfirler için Cehennem ateşi vardır. Onlara ölümle hükmolunmaz ki ölüp azaptan kurtulsunlar, üzerlerinden azap da tahfif olunmaz. İşte biz bütün kâfir ve nankörleri böyle cezalandırırız. (37) Onlar orada feryat ve figan edecekler: Ey Rabbimiz! Bizi buradan çıkar ki dünyada işlediğimiz işden başka iyi iş işleyelim. «— Onlara ibret almak isteyen kimse için ibret alacak kadar sizi yavaşmadık mı? Size Allah azabıyla korkutur bir peygamber gelmedi mi? Siz icabet etmediniz öyleyse azabı tatın, zalimlere yardım edecek hiç bir fert yoktur» denecek. (38) Muhakkak ki Allah göklerde ve yerdeki gaybi bilir. Çünkü O sinelerdeki gizlenenleri hakkıyla bilir.

¹ Amelde kusur eder, seyyiatı hasenatına galip olur; seyyiatı hasenatına müsavî olur; hasenatı seyyiatına galip olur veya cahil, müteallim, âlim. Mağfiret gören, kurtulan, Cennete ilk giren - hesabını görüp sonra mağfiret gören,

hafif hesaba tutulan, hesaba uğramaksızın giren.

² Her üç kısmı veya yalnız doğrudan doğruya üçüncü kısmı veya Kitap okuyanlar.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ كَفَرَفَعَالِهِمْ كُفْرُهُمْ وَلَا يَزِيدُ
الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ
إِلَّا خَسَارًا ۝ قُلْ رَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ
أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَتٍ مِنْهُ بَلْ إِنَّ عَيْدَ الظَّالِمِينَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ۝ إِنْ اللَّهَ يُنْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَرَادَ اللَّهُ بِنَفْسٍ مِنْ عِبَادِهِ نَذِيرًا
۝ أَفَلَمْ يَكُنْ لَهُدًى مِنْ آدَمَ قُلُوبًا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مِنْ رَبِّهِمْ
إِلَّا أَنْفُورًا ۝ اسْتَجَارُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَجِئُ
الْمَكْرَ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ
يَجْدِلُ سُنَّتَ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝ وَلَنْ يَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ۝
أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُخْجِرَهُمْ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُمْ كَانُوا عَلِيمًا قَدِيرًا ۝

(39) hüvelleziy ce'aleküm halâife fiyl'ard, femen kefer fe'aleyhi küfrüh, ve lâ yeziydülkâfiriye küfrühüm inde rabbi-him illâ maktâ, ve lâ yeziydülkâfiriye küfrühüm illâ hasârâ (40) kul ere'eytüm şürekâekümülleziyne ted'üne min dünîl-lâh, erûniy mâzâ halakuû minel'ardı em lehüm şirkün fisysemâvât, em âtey-nâhüm kitâben fehüm alâ beyyinetin minh, bel in ya'ıduzzâlimüne ba'duhüm ba'dan illâ gurûrâ (41) innallahe yüm-siküssemâvati vel'arda en tezûlâ, ve lein zâletâ in emsekehümâ min ehadin min ba'dih, innehü kâne haliymen gafûrâ (42) ve aksemü billâhi cehde eymanihim lein câehüm neziyrün leyekûnünne ehdâ min ihdel'ümem, felemmâ câehüm neziyrün mâ zâdehüm illâ nüfûrâ (43) istik-bâren fiyl'ardı ve mekresseyyi' ve lâ yahyikulmekrüsseyyiü illâ biehlîh, fehel yenzurüne illâ sünnetel'evveliyin, felen tecide lisünnetillâhi tebdîylâ ve len tecide lisünnetillâhi tahviylâ (44) evelem yesiyrû fiyl'ardı feyanzurû keyfe kâne âkibetülleziyne min kablihîm ve kânû eşedde minhüm kuvveh ve mâ kânallahü liyu'cizehü min şey'in fisysemâvâti ve lâ fiyl'ard, innehü kâne aliymen kadiyrâ.

(39) Yeryüzünde sizi geçenlerin yerine getiren O'dur, her kim küfüre saparsa zararı kendisine-dir, kâfirlerin küfürleri Rablerinin nezdinde şid-detli öfkeden başka bir şey artırmaz. Kâfirlerin küfürü ziyandan başka bir şey artırmaz. (40) Müşriklere de ki Allah'ı bırakarak taptıklarınız putlar yeryüzünde ne yaratmıştır? Gördünüz mü? Bana gösterin; Yok gökleri yaratmakta onların bir ortaklıkları var mıdır? Yoksa onlara bir Ki-tap verdik de putlara tapma hususunda O'nun açık burhanına mı istinat ediyorlar. Hayır, za-limler diğerlerini aldatmadan, yalandan başka bir şey vaatmezler. (41) Şüphe yok ki Allah gök-leri ve yeri tutup, yerlerinden ayrılmasından ko-rur * Şayet onlar birbirlerinden ayrılrsa kendisin-den başka biri çıkıp bunları tutamaz. Çünkü O, yavaştır, yarlıgayandır. (42) Müşrikler kendileri-ne Allah azabıyla korkutur bir peygamber gele-

cek olsa herhangi bir ümmetten ziyade ¹ hidayet bulacaklarına dair olanca yeminleriyle yemin et-mişlerdi. Vaktaki onlara öyle bir peygamber gel-di. Peygamberin gelmesi onların haktan uzak düş-melerinden, nefretlerinden başka bir şey artırma-dı. (43) Bu da yeryüzünde imanı kibirlerine yedi-remediklerinden, kötü bir fikirde bulundukların-dan dolayıcıydı. Kötü fikir yalnız ehlini sarar, on-lar yalnız daha evvel aynı halde bulunanların uğ-radıkları ceza ve âdeti bekliyorlar? Allah'ın âde-tinde hiç bir vakit ceza itibarıyla değişiklik, istih-kak-ı ceza itibarıyla de döneklik göremezsin ². (44) Müşrikler yeryüzünde gezip kendilerinden evvel gelenlerin uğradıkları akıbeti görmüyorlar mı? Onlar ise kendilerinden daha kuvvetliyidiler. Ne gökte, ne yerde Allah'ı hiç bir şey âciz kıla-maz. Çünkü O hakkıyla âlim, tamamıyla kaadir-dir.

¹ Yahud ve Nasara vesair ümmetten ziyade.

² Yani bu ceza hem değişmez, hem müstahakkinden başkasına verilmez.

(45) velev yûâhızzullahünnâse bimâ ke-sebû mâ tereke alâ zahrihâ min dabbeh, ve lâkin yûahhırühüm ilâ ecelin müsem-mâ, feizâ câe ecelühüm feinnallahe kâne bi'ibâdihi basıyrâ.

SÛRETÜ YÂSİYİN

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) yâsiyn (2) velkur'ânilhakıym (3) in-neke leminelmürseliyn (4) alâ sırâtın müstekıym (5) tenziylel'azıyzirrahiym (6) litünzire kavmen mâ ünzire âbâühüm fehüm gaâfilün (7) lekad hakkalkavlü alâ ekserihim fehüm lâ yü'minün (8) in-nâ ce'alnâ fiy a'nâkıhim aglâlen fehiye ilel'ezkaâni fehüm mukmehün (9) ve ce'alnâ min beyni eydihihim sedden ve min halfihim seddâ, feagşeynâhüm fe-hüm lâ yübsırün (10) ve sevâün aleyhim e'enzertehüm en lem tünzirhüm lâ yü'-minün (11) innemâ tünzirü menittebe'-azzikre ve haşiyerrahmâne bilgayb, fe-beşşirhü bimagfiretin ve ecrin kerıym (12) innâ nahnü nuhyilmevtâ ve nektübü mâ kaddemû ve âsârehüm ve külle şey'in ahsaynâhü fiy imâmin mübiyn.

وَلَوْ يُأْخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظُهُرِهِمْ دَابَّةً وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ۝

سُورَةُ الْيَاسِيَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَسْ ۝ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ۝ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ۝ نَزِيلَ الْغُرُورِ الرَّحِيمِ ۝ لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ۝ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ إِنَّا جَعَلْنَا فِي آعْنَاقِهِمْ أَغْلًا لَّا فَهَىٰ إِلَىٰ الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّثْقَلُونَ ۝ وَجَعَلْنَا مِثْقَلَهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَا فُؤَادَهُمْ فَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ ۝ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَغَشَّاهُ نَعِغَةً وَاجْعَلْ ذِكْرَ اللَّهِ لِقَوْمٍ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مَا قَدَّمُوا وَإِنَّا لَهُمْ وَكُلِّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ۝

(45) Şâyet Allah kazandıkları ef'alden dolayı insanlara çıkışsaydı yer yüzünde gezen bir tek hayvan bırakmazdı. Fakat onları muayyen bir zamana kadar tehir eder. O muayyen zaman gelince ona göre cezalandırır. Çünkü Allah kullarını görür.

YÂSİN SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Yâ, sin ², (2) Hikmetle dolu Kur'an hakkı için, (3) Sen muhakkak, gönderilen peygamberlerden birisin, (4) Doğru yol üzeresin ³. (5) Kur'an yegâne galip olan ve bağışlayan ⁴ Zat'ın indirdiği bir kitaptır. (6) Bununla peygamberlerin ardı arası kesildiği zaman babaları Allah azabıyla korku-

tulmadıklarından dolayı gafil kalan bu cemaati korkutacaksın. (7) * Onların pek çoğuna azap sözü sabit olmuştur. Artık onlar inanmazlar. (8) Biz, onların boyunlarına, çenelerine kadar dayanacak, başlarını dimdik tutacak lâleler vurduk ⁵. (9) Onların önlerine, arkalarına setler koyduk, onların gözlerini bağladık, artık onlar doğru yolu göremezler. (10) Onları Allah azabıyla korkutsan da, korkutmasan da birdir, yine inanmazlar. (11) Sen yalnız Kur'an'a tâbi olup esirgeyen Tanrı'yı görmeksizin ondan korkanı Allah azabıyla korkutabilirsin. Böylesini yarlıganma ve pek iyi mükâfatla müjdele. (12) Ölülerini diriltten biziz, herkesin ileri koydukları işi, bırakacakları eserlerini yazan da biziz. Biz her şeyi açık bir Kitapta, Levh-i Mahfuz'da zaptetmişiz.

¹ Mekke'de nâzil olmuş 83 âyettir.

² «Yasin» «Taha» gibi Peygamberimizin ismi de olur.

³ Yahut doğru yol üzere gönderilen peygamberlerden.

⁴ Bunu tasdik etmeyenler hakkında galib-i yektadır edenler hakkında da merhametlidir.

⁵ Artık hak'ka boyun eğmezler, bakmazlar.

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾
 إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا
 إِنَّا إِلَهُكُمُ الْمُرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا
 أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا أَنْتُمْ إِفْكٌ بَيْنُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا رَبَّنَا
 يَعْلَمُ إِنَّا إِلَهُكُمُ الْمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَا الْإِبْلَاجَ الْمُبِينُ
 ﴿١٧﴾ قَالُوا إِنَّا نَطَّيَّرُكُمْ نَافِكًا لَكِنْ لَمْ نَنْتَهُوا لَرْجَائِكُمْ
 وَلَكُمُ يَوْمَئِذٍ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَائِفُكُمْ مَعَكُمْ
 إِنِّي نَذَرْتُكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا
 الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا
 مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ
 الَّذِي قَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَنْ يُرْزَنِي الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِي عَنْهُ شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا
 وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّي آمَنْتُ
 بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي
 يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

(13) vadrib lehüm meselen ashâbelkar-yeh, iz câehelmürselûn (14) iz erselnâ ileyhimüsneyni fekezzebûhümâ fe'azzez-nâ bisâlisin fekaâlû innâ ileyküm mürselûn (15) kaâlû mâ entüm illâ beşerün mislünâ ve mâ enzelerrahmânü min şey'in in entüm illâ tekzibûn (16) kalû rab-bünâ ya'lemü innâ ileyküm lemürselûn (17) ve mâ aley-nâ illelbelâgulumübiyn (18) kaâlû innâ tetayyernâbiküm, lein lem tentehû lenercümenneküm ve leye-messenneküm minnâ azâbün eliyim (19) kaâlû tâiriküm ma'aküm, ein zükkirtüm, bel entüm kavmün müsrifûn (20) ve câe min aksalmediyneti recülün yes'â kaâle yâ kavmittebi'ûlmürseliyn (21) ittebi'û men lâ yes'elüküm ecren ve hüm mühtedûn (22) ve mâ liye lâ a'büdüllezîy fetaraniy ve ileyhi türce'ûn (23) eette-hizü min dūnihî âlihетен in yüridnirrah-mânü bidurrin lâ tugni anniy şefa'atü-hüm şey'en ve lâ yünkızûn (24) inniy izen lefiy dalâlin mübiyn (25) inniy âmentü birabbiküm fesme'ûn (26) kıy-ledhulicenneh, kaâle yâ leyte kavmiy ya'lemûn (27) bimâ gafereliy rabbiy ve ce'aleniy minelmükremiyn.

(13) O kasabalıları onlara misal getir ¹. Hani o kasabaya tarafımızdan gönderilmiş birtakım peygamberler, elçiler gelmişlerdi. (14) Biz onlara iki kişi gönderdiğimizde onlar bu ikisini yalancı saymışlardı. Biz de onları bir üçüncüsüyle takviye etmiştik. Üçü de «— Biz size dâvet için gönderilmişiz» demişlerdi. (15) Kasabalılar «— Siz bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz, esirgeyen Tanrı hiç bir şey indirmemiştir. Siz yalandan başka bir şey demiyorsunuz» dediler. (16 - 17) Peygamberler «— Bizim size gönderildiğimizi Rab-bimiz bilir ²; bize aşikâr surette peygamberliği tebliğ etmekten başka hiç şey «düşmez» dediler. (18) Kasabalılar «— Siz bize uğursuz geldiniz. Eğer bundan vazgeçmezseniz sizi taşılayacağız. Tarafımızdan size acıklı bir azap dokunacak» dediler. (19) Peygamberler «— Uğursuzluk küfrünüzden dolayı sizdedir. Size nasihat ve ihtar olun-

muşsa onu uğursuzluğa mı hamlediyorsunuz? Hayır, siz haddi aşan bir cemaatsiniz» dediler. (20) Şehrin kenarından bir adam ³ koşup geldi, dedi ki «— Ey kavmim! Peygamberlere tâbi olun» (21) Sizden dâvet için ücret istemeyip doğru yolda bulunan kimselere tâbi olun». (22) ⁴ «— Beni yaratana niye tapmayayım? Siz O'na döneceksiniz. (23) O'nu bırakarak putları mâbut edinir miyim? Esirgeyen Tanrı bana bir zarar vermek istese onların şefaathleri bana hiç bir fayda vermez. Onlar beni de kurtaramazlar. (24) O takdirde ben açık bir sapıklıkta bulunmuş olurum. (25) İşte ben Rabbimize iman ettim, artık beni dinleyin» ⁵. (26 - 27) Ona «— Cennete girin» denildi. O «— Keşke kavmim, Rabbimin beni yarladığını, beni ağırladıkları kimseler meyanında bulundurduğunu bilseydi!» dedi.

¹ Onlara bu kasabalıların hikâyesini beyan et.

² «Rabbimiz bilir» cümlesi yemin hükmündedir.

³ Elçiler Hazret-i İsa'nın elçileriye kasaba Antakya, bu adam da Habip Neccar olur.

⁴ Ona «— Sen onların dininde misin?» diye sormakla o da onlara böyle cevap veriyor.

⁵ Veya imanımı işittin, huzur-u Bâri'de bana şahit olun.

(28) ve mâ enzelnâ alâ kavmihi min ba'dihî min cündin minesemâi ve mâ künnâ münziliyn (29) in kânet illâ sayhaten vâhideten feizâhüm hâmidûn (30) yâ hasreten alel'ibâd, mâ ye'tiyhim min resûlin illâ kânû bihi yestehziûn (31) elem yerev kem ehleknâ kablehüm minelkurûni ennehüm ileyhim lâ yerci'ûn (32) ve in küllün lemmâ cemiy'un ledeynâ muhdarûn (33) ve âyetün lehümül'ardulmeyteh, ah-yeynâhâ ve ahrecnâ minhâ habben feminhü ye'külûn (34) ve ce'alnâ fiyhâ cennâtin min nahylin ve a'nâbin ve fecernâ fiyhâ minel'uyûni (35) liye'külû min semerihî ve mâ amilethü eydiyhim, efelâ yeşkürûn (36) sübhânelleziy halakal'ezvâce küllehâ mimmâ tünbitül'ardu ve min enfüsihim ve mimmâ lâ ya'lemûn (37) ve âyetün lehümülleyl, neslehu minhünnehâre feizâhüm muzlimûn (38) veşşemsü tecriy limüstekarrin lehâ, zâlike takdiyrül'aziyyzil'aliym (39) velkamere kaddernâhü menâzile hattâ âdekel'urcûnilkadiym (40) leşşemsü yenbagiy lehâ en tüdrikelkamere ve lelleylü sâbi-kunnehâr, ve küllün fiy felekin yesbehûn.

وَمَا أُنزِلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ۚ إِنَّ كَانَتْ إِلَّا ضِجَّةً وَاحِدَةً فَأَذَاهُمْ خَامِدُونَ ۚ يَاحَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۚ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا قَلْعَهُمْ مِنَ الْقَرُونِ تَهْمَةً إِلَيْهِمْ لَنْ يَرْجِعُوا ۚ وَإِنْ كُلُّ لِنَّا بِجَمْعٍ لَدَيْنَا مَحْضَرُونَ ۚ وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ ۖ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَبِتُّهُ يَأْكُلُونَ ۚ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ۚ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ۚ سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا لِمَا تُنْبِئُ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا مِنْ أَنْفُسِهِمْ ۚ وَمَا لَا يَعْلَمُونَ ۚ وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلَمُونَ ۚ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ ۚ ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۚ وَالْقَمَرَ قَدْرًا مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيرِ ۚ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ۚ

(28) Biz bundan sonra onun kavmine helâkleri için gökten hiç bir asker göndermedik. Biz asker indirecek de değiliz. (29) Onlara yalnız korkunç bir ses yetti, hemen kor gibi söndüler. (30) Yazık şu kullara ki kendilerine hangi bir peygamber gelse onu eğlenceye alırlar! (31) Onlar görmüyorlar mı ki asla geri dönmeyecek nice insan tabakalarını helâk ettik. (32) Hiç bir kimse yoktur ki kıyamette bizim yanımızda hazır olmasın. (33) Kurumuş bir yere yağmurla taze can verememiz, ondan hububat çıkarmamız ve o hububattan yiyip geçinmeleri onlara vahdaniyet ve kudretimiz hakkında bir nişandır. (34) Biz yerde hurmalıklar, üzüm bağları yarattık. Yerden pınarlar fışkırttık. (35) Ta ki meyvelerinden ve ellerinin emeklerinden

yesinler ¹, daha şükretmeyecekler mi? (36) Yerin bitirdiği otu, kendilerini ve bilemedikleri daha birçok şeyi hep türlü türlü yaratan Tanrı her şeyden münezzeh ve mukaddestir. (37) Onlara gece de kudretimizin bir nişanıdır, biz ondan gündüzü soyup çıkarırız. Hemen onlar karanlığa girerler. (38) Güneş de kudretimizin bir nişanıdır ki karar tutacak yere kadar ² seyr ve cereyan eder. İşte bu, yegâne galip, hakkıyla âlim olan Zat'ın takdiridir. (39) Biz ay'ın da devr-ü seyri için birtakım konaklar tâyin ettik ki her devrinin sonunda kuru ve eğri hurma dalı gibi kalır. (40) Ne güneş ay'a yetişebilir ³, ne gece gündüzü geçebilir ⁴, her biri feleklerinde yüzer ⁵.

¹ Veya meyvelerinden yesinler, halbuki onları kendi elleriyle yapmamışlardı.

² Yani âlemin harabına kadar seyredir. Yahut yazın en yüksek yerine, kışın en aşağı yerine kadar seyredir. Sonra oradan döner yahut muntakasından asla meyletmez. Yahut cay-i istikrarında, mihverinde, mahrekinde ve me-

darında seyredir.

³ Çünkü ay'ın mahreki daha küçüktür.

⁴ Gündüz bitmeden gece giremez.

⁵ Yani ay, güneş, yıldızlar hepsi kendi mihver ve mahrek ve medarlarında seyredir.

وَأَيُّهُمْ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِ الْمَشْحُونِ ۖ وَخَلَقْنَا
لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ۖ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ۖ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ۖ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمْ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۖ
وَمَا أَنبِئُكُمْ بِزَايِرٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۖ
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ
أَمْتُوا أَلَنُطِيعُ مَنْ لَّوْنِيسَاءِ اللَّهِ أَطِيعُوا إِنَّا لِلَّهِ أَصْلَابٌ ۖ
مُّبِينٌ ۖ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ
مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ۖ
فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ۖ وَنُفِخَ
فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ۖ
قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۚ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ
وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ۖ إِنْ كُنَّا إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ۖ فَالْيَوْمَ لَا نُظَلِّمُ لِنَفْسٍ
شَيْئًا وَلَا نَجْزِيكَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ

(41) ve âyetün lehüm ennâ hamelnâ zür-riyetehüm filfülkilmeşhûn (42) ve halak-nâ lehüm min mislihi mâ yerkebûn (43) ve in neşe' nugrikhüm felâ sariyha lehüm ve lâ hüm yünkazûn (44) illâ rahmeten minnâ ve metâ'an ilâ hıyn (45) ve izâ kıyle lehümüttekuû mâ beyne eydiyküm ve mâ halfeküm le'alleküm türhamûn (46) ve mâ te'tiyhim min âyetin min âyâti rabbihim illâ kânû anhâ mu'ridiyn (47) ve izâ kıyle lehüm enfikuû mimmâ rezekakümüllahü kaâlelleziyne keferû lil-leziyne âmenû enut'imü men lev yeşâul-lahü èt'ameh, in entüm illâ fiy dalâlin mübiyn (48) ve yekuûlûne metâ hâzelva'-dü in küntüm sâdıkiyn (49) mâ yenzurûne illâ sayhaten vâhideten te'huzühüm ve hüm yahıssımûn (50) felâ yestetıy'üne tavsiyeten ve lâ ilâ ehlihıme yerci'ûn (51) ve nüfiha fiyssûri feizâhüm minel-ecdâsi ilâ rabbihim yensilûn (52) kaâlû yâ veylenâ men be'asenâ min merkadinâ, hâzâ mâ ve'aderrahmânü ve sadakalmürselûn (53) in kânet illâ sayhaten vâhideten feizâhüm cemiy'un ledeynâ muhdarûn (54) felyevme lâ tuzlamü nefsün şey'en ve lâ tüzzevne illâ mâ küntüm ta'melûn.

(41) Onların babalarını ¹ dolmuş gemiye yükletmemiz yine onlar hakkında kudretimizin bir âlâmetidir. (42) Onlara gemi gibi daha birçok binek yarattık ². (43) Dileseydik biz onları, gemideyken boğardık da onlar için ne bir halâskâr bulunur, ne kendileri kurtarılabilirlerdi. (44) Şu kadar ki acıdığımızdan bir zamana kadar geçinmeleri için onları kurtardık. (45) Onlara «— Merhamet olunmanız için önlerinizde, arkalarınızda bulunan afetlerden sakının» denildiği zaman onlara yüz çevirirler. (46) Onlara Rablerinden hiç bir âyet ve hüccet gelmez ki onlar ondan yüz çevirmiş olmasınlar. (47) Onlara, fakirler tarafından «— Allah'ın size verdiği rızktan sarfedin» denildiği zaman o kâfirler mü'minlere istihza ile «— Allah dileseydi zamınızca ta'am vereceği kimselere mi ta'am verelim?», «— Siz meşiyeti Bâri'ye muhalif hareket ettiğinizden ancak açık

bir sapıklık içindesiniz» derlerdi. (48) Onlar «— Sözüünüzde gerçekseniz bu kıyamet vaadi ne zaman olacak» derler. (49) Onlar yalnız ilk defaki korkunç sesi ³ beklerler. Birbiriyle gürültü yaparlarken onlar ansızın o korkunç sese tutulurlar. (50) Artık ne vasiyet etmeye, ne ailelerine dönüp gelmeye güçleri yetmez. (51) Kıyamet borusu çalındıkta hemen onlar mezarlarından kalkıp Rablerine doğru koşacaklar. (52) «— Eyvah bize! Bizi, yattığımız yerden kim kaldırdı?» diyecekler. Onlara «— İşte bu, esirgeyen Tanrı'nın vaadettiği, gönderilen peygamberlerin gerçek söyledikleri gündür» denecek. (53) Bu ⁴ yalnız korkunç bir sestten ibarettir. Hemen onların hepsi toplanıp nezdimizde hazır bulunacaklardır. (54) İşte bugün hiç bir kimse haksızlık görmeyecek, ne yapmışsanız ancak onun cezasını göreceksiniz.

¹ Yahut onların çocuk çocuklarını.

² Tren, uçak, balon gibi.

³ İlk kıyamet borusunun çalınmasını.

⁴ Son kıyamet borusunun çalınmasını.

(55) inne ashâbelcennetilyevme fiy şugulin fâkihun (56) hüm ve ezvâcühüm fiy zilâlin alel'erâiki müttekiün (57) lehüm fiyhâ fâkihetün ve lehüm mâ yedde'ün (58) selâmün kavlen min rabbin rahîym (59) vemtazülyevme eyyühelmücrimün (60) elem a'had ileyküm yâ beniy âdeme en lâ ta'büdüşşeytân, innehü leküm adüvvün mübiynün (61) ve eni'büdûniy, hâzâ sırâtun müstekıym (62) ve lekad edalle minküm cibillen kesiyârâ, efelem tekûnû ta'kılûn (63) hâzihi cehennemületiy küntüm tû'adûn (64) ıslvehelyevme bimâ küntüm tekfûrûn (65) elyevme nah-timü alâ efvâhihim ve tükellimünâ eydiy-him ve teşhedü ercülühüm bimâ kânû yeksibûn (66) vele v neşâü letamesnâ alâ a'yünihim feste bekussırâta fe'ennâ yubsırûn (67) vele v neşâü lemesahnâ-hüm alâ mekânetihim femestetâ'û mu-diyyen ve lâ yerci'ün (68) ve men nü'am-mirhü nünekkishü fiylhalk, efelâ ya'kılûn (69) ve mâ allemnâhüşşi're ve mâ yenbagıy leh, in hüve illâ zikrûn ve kur'anün mübiyn (70) liyünzire men kâne hayyen ve yehıkkalkavlü alelkâfiriyn.

إِنَّا صَحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ هُمْ
وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَنْهَارِ مُتَكِيُونَ هُمْ فِيهَا
فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ هُمْ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ جَبَّارٍ
وَأَمَّا زُورُ الْيَوْمِ أَيْهَا الْمُجْرِمُونَ هُمْ أَلَمْ يَعِدْوَ الْإِكْرَامَ
أَدْرَأْنَ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ
وَإِنَّا عِبُدُنَا هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ وَلَقَدْ أَصَلَّيْنَاكُمْ
جِيلًا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ
الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ
أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى
أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ وَلَوْ نَشَاءُ
لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ وَلَا يَرْجِعُونَ
وَمَنْ يُعْمِرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ وَمَا عَلَّمْنَاهُ
الْقُرْآنَ وَمَا يَتَّبِعِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ
لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيُحِقِّ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ

(55) O gün, Cennetlikler vasfa sığmaz eğlencelerle meşguldür, lezzet ve nimet içindedir. (56) Kendileri de, zevceleri de gölgeler altında tahtlara yan gelirlirler. (57) Orada onlara her çeşit yemiş, istedikleri her şey hazırdır. (58) Onlara bağışlayan Rab tarafından selâm gelir. (59) Kâfirlere denir ki «— Günahkârlar! Bugün onlardan ayrılın!» (60) «— Âdem oğulları! Ben size şeytana tapmayın, çünkü o, sizin belli bir düşmanınızdır; (61) Bana tapın, işte doğru yol budur, diye size emir ve vasiyet etmedim mi?», (62) «— * O, içinizden birçok halkı yoldan çıkardı. Sizde akıl yok muydu?», (63) «— İşte size dünyada vaat olunan Cehennem budur», (64) «— Kâfir olduğunuzdan dolayı bugün oraya girin». (65) O gün onların ağızlarına mühür basarız. Onların kazanç-

ları neyse onları bize elleri söyler, ayakları şehadet eder. (66) Biz dileysek onların gözlerini silme kör yapardık. Onlar mu'tatları olan yola koşmaya koyulurlardı. Fakat yolu nasıl görebilirlerdi. (67) Biz dileysek onları bulundukları yerde suratlarını değiştirdik de ne ileri gitmeye, ne de geri dönmeye güçleri yetmezdi. (68) Her kime uzun ömür verirsek ihtiyarlıkta yaratılışını bozarak beli bükük yaparız, daha akılları ermiyor mu? ¹ (69) Biz ona şiir öğretmedik, ona şiir de yaraşmaz. Ona vahyolunan söz, nasihattan, apaşıkâr olan Kur'an'dan başka bir şey değildir. (70) Onunla kalbi diri olanı Allah azabıyla korkutacak, kâfirler ölü gibi olmakla üzerlerine de azap sözü sabit olacak ².

¹ Buna gücü yetenin diriltmeye gücü yetmez mi?

² Yahut kâfirlere hüccet sabit olacak, onları ilzam edecek.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِنَّا آتَمًا مَّا قَهَّمْنَا
مَالِكُونَ ۖ وَذَلَّلْنَا لَهُم مِّن مَّالِكِهِمْ مَّا كُونُوا
وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمِنَّا رِيبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ۖ وَاتَّخَذُوا
مِن دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَّعَلَّهُمْ يُضَرُّونَ ۖ لَا يَسْتَطِيعُونَ
نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ ۖ فَلَا يَخْرُجُكَ قَوْمُهُمْ
إِنَّا نَعْلَمُ مَا يَسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا
خَلَقْنَا لَهُم مِّن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ۖ وَضَرَبْنَا
مَثَلًا وَلِئْسَى خَلْقَهُ قَالَ مِن مَّجْنُونٍ ۖ أَلَمْ يَجْعَلْ لَّهٗ رِيسًا
قُلْ يُجِيبُهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ۖ
الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ
تُقَدِّونَ ۖ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ۖ إِنَّمَا
أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۖ فَسُبْحَانَ
الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۖ

سُبْحَانَ الصَّادِقِ كَيْتَمِ الْبَاقِ الْبَاقِ الْبَاقِ الْبَاقِ

(71) evelem yerev ennâ halaknâ lehüm mimmâ amilet eydiynâ en'âmen fehüm lehâ malikûn (72) ve zellelnâhâ lehüm feminhâ rekûbühüm ve minhâ ye'külûn (73) ve lehüm fiyhâ menâfi'u ve meşâ-rib, efelâ yeşkürûn (74) vettehazû min dūnillâhi âlihete le'allahüm yunsarûn (75) lâ yestetiy'üne nasrahüm ve hümlahüm cündün muhdarûn (76) felâ yah-zünke kavluhüm, innâ na'lemü mâ yüsirrûne ve mâ yulinûn (77) evelem yerel'insânü ennâ halaknâhü min nutfetin feiza hüve hasıymün mübiyn (78) ve darebe lenâ meselen ve nesiye halkah, kaâle men yuhyiy'izâme ve hiye remiym (79) kul yuhyiyhelleziy enşe'ehâ evvele merreh, ve hüve biküllî halkın aliym (80) elleziy ce'ale leküm mineşşeceril'ah-dari nâren feizâ entüm minhü tûkidûn (81) eveleyselleziy halakassemâvâti vel'arda bikaâdirin alâ en yahluka misle-hüm, belâ ve hüvelhallakul'aliym (82) innemâ emrühü izâ erâde şey'en en ye-kuûle lehü kün feyekûn (83) fesübânelleziy biyedihî melekûtü küllî şey'in ve ileyhi türce'un.

(71) Onlar görmüyorlar mı ki bizzat ellerimizle kendileri için birtakım davarlar yarattık da onlara sahip oldular. (72) Bu davarları onlar için müsahhar kıldık, işte onların bir kısmı binek hayvanlarıdır, bir kısmının da etinden yerler. (73) Onların davarlardan başka menfaatleri de, içecek sütleri de vardır. Daha bu nimete şükür etmiyorlar mı? (74) Onlar yardım görmek ümidiyle Allah'tan başkasını mâbut edindiler. (75) O mâbutların onlara yardım etmeye güçleri yetmez. Kendileri ise o mâbutlar uğrunda muhafız asker hükmündedir. (76) Artık onların sözleri seni üzmesin. Biz, onların ne gizlediklerini, meydana ne vurduklarını hep biliriz. (77) İnsan görmüyor mu ki biz onu dökülmüş sudan yaratır yaratmaz bize

alenî bir kavgacı kesiliverdi. (78) Kendi yaratılışını unutarak bize misal getirmeye kalkıştı: «— Çürümüş kemikleri kim diriltebilir?» dedi ¹. (79) Ona de ki ilk defa onu kim vücade getirdiyse elbette o diriltir. O, yaratılmanın her keyfiyetini hakkıyla bilir. (80) Size yeşil ağaçtan ² ateş çıkaran O'dur. Siz derhal ondan ateş yakarsınız. (81) Yoksa gökleri ve yeri yaratanın tekrar onların tıpkısını yaratmaya gücü mü yetmez? Elbette gücü yeter. O bütün mahlûkatı yaratan, her şeyi ³ hakkıyla bilen Zat'tır. (82) O'nun şanı şudur ki bir şeyin olmasını isteyince ona «— Ol» der, o da derhal olur. (83) Her bir şeyin mutlak surette mâlikiyeti elinde bulunan Tanrı tamamıyla münezzehtir. Dönüp gideceğiniz yine O'dur.

¹ Mahlûkun gücünü yaratanın gücüne benzetti.

² Arapların çakmak edindikleri iki ağaç.

³ Bu meyanda yaratma keyfiyetinin her bir inceliğini bilen.

SÛRETÜSSÂFFÂT

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) vessâffâtı saffâ (2) fezzâcirati zecrâ (3) fettâliyâtı zikrâ (4) inne ilâheküm levâhıd (5) rabbüssemâvâtı vel'ardı ve mâ beynehümâ ve rabbülmeşârik (6) innâ zeyyennesemâeddünyâ biziynetinil-kevâkib (7) ve hıfzan min külli şeytânin mârid (8) lâ yessemme'üne ilelmeleil'a' - lâ ve yukzefüne min külli cânib (9) dühûren ve lehüm azâbün vâsıb (10) illâ men hatıfelhatfete fe'etbe'ahü şihâbün sâkıb (11) festeftihim ehüm eşeddü hal-kan em men halaknâ, innâ halaknâhüm min tıynin lâzib (12) bel acibte ve yes- harûn (13) ve izâ zükkirû lâ yezkürûn (14) ve izâ re'ev âyeten yesteshirûn (15) ve kaâlû in hâzâ illâ sih'rün mübiyn (16) eizâ mitnâ ve künnâ türâben ve izâmen einnâ lemeb'ûsüne (17) eve âbâünel-ev-velûn (18) kul ne'am ve entüm dâhırûn (19) feinnemâ hiye zecretün vâhidetün feizâhüm yenzurûn (20) ve kaâlû yâ vev- lenâ hâzâ yevmüddiyn (21) hâzâ yevmül- faslilleziy küntüm bihi tükezzibûn (22) uhşurüllezine zalemû ve ezvacehüm ve mâ kânû ya'bûdûne (23) min dünillâhi fehdühüm ilâ sırâtılcehiymi (24) vekıfû- hüm innehüm mes'ûlûn.

SÂFFÂT SÛRESİ [1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kulluk makamında saf saf duranlar hakkı için, (2) Halkı günahlardan men'edenler hakkı için, (3) Kitap okuyanlar hakkı için ² (4) Mâbudunuz birdir. (5) O, göklerin, yerin ve aralarında bulunanların Rabbidir. Gün doğan ve batan yerlerin de Rabbidir. (6) Yakın olan gökyüzünü yıldız donanmalarıyla donatan biziz. (7) Onu boyun çeken her şeytândan da ³ koruduk. (8 - 9) Onlar, meclis-i âliye ⁴ kulak veremezler. Horlukla kovulmak üzere, her bir taraftan mermiye uğrarlar ⁵. (10) Meğer ki biri bir kere söz kapabilsin ⁶, hemen pek parlak bir ateş şûlesi onun peşinden yetişip onu yakar ⁷. (11) Onlara sor ki yaratılış itibarıyla onlar mı daha kuvvetli, daha güçlüdür? Yoksa bu yarattıklarımız mı? Biz onları yapışkan bir çamurdan yarattık. (12) Hayır, sen kâfirlerin

¹ Mekke'de nâzil olmuş (182) âyettir. ² İlimle âmil olan âlimlerin sıfatlarıdır. Gazilere de sıfat olabilir. Harp meydanında saf teşkil edenler, düşmanı cihat meydanından sürenler veya atları cihat meydanına sürenler, âyat-ı ilâhiyeyi tilâvet edenler hakkı için. Meleklerle de sıfat olabilir: Kulluk makamında bedî' bir saf teşkil edenler, men'edenler, tespih ve takdise mülâzım olanlar hakkı için. Kıyas-ı pâk nefislerin yemin olunuyor. Nazm-ı kerimde İslâm milletlerinin cehalet ve dalâletten tahlisi ile kalblerinin pâk kılınmalarına işaret vardır. ³ Veya yıldızların tevhit ve Kudret-i Bâri'ye delâlet etmesini mütemerrit olan nûfus-u

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ۖ فَالْجَارَاتِ ذِكْرًا ۖ إِنَّ
الْحُكْمَ لَوَاحِدٌ ۖ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
السَّارِقِ ۖ إِنْ نَزَّلْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بَرِيَّةً الْكَوْكَبِ ۖ وَحِفْظًا
مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ۖ لَا يَسْتَعِينُ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقْذَفُونَ
مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۖ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۖ إِلَّا مَنْ خَطِفَ
الْخُطْفَةَ فَتَاسَعَهُ ۖ فَنُفِخَ فِيهِمْ أَنَّهُ اسْتَمَعَ خَلْقًا
أَمَّنْ خَلَقْنَا ۖ إِنَّا خَلَقْنَا هُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ۖ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ
وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۖ وَإِذَا أُوذِيَ بَشَرٌ يَسْتَكْبِرُونَ ۖ وَقَالُوا إِن
هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۖ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَأَنْتَ أَلْبَعُوثُونَ
ۖ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۖ قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۖ فَلَمَّا هَمَّ بِجُرْئَةٍ
وَاحِدَةٍ فَاذْهَبُوا بِهَا ۖ فَيُظْهِرُونَ ۖ وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الْبَدِينِ ۖ
هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ تُكَذِّبُونَ ۖ أَحْشَرُوا الَّذِينَ
ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۖ مِنْ دُونِ اللَّهِ
فَاَهُدُوهُمْ إِيصْرًا طَاجِيَةً ۖ وَاقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ۖ

hâline taaccüp ediyorsun, onlarsa senin taaccübü- nü maskaralığa alıyolarlar. (13) Onların âdeti budur ki kendilerine bir nasihat verilse ibret almazlar, (14) Bir mucize görseler onu maskaralığa alırlar. (15) Ve şöyle derler: «— Bu belli bir büyüclük- ten başka bir şey değildir.» (16) «— Biz öldük- ten, toprak, kemik hâline döndükten sonra tekrar dirileceğiz öyle mi? (17) Bizden evvel gelen baba- larımız da mı dirilecekler?» (18) De ki evet, zelfî olduğunuz halde dirileceksiniz. (19) Ancak şiddet- li tek bir ses yetecek ⁸. Hemen onlar dirilip baka- kalacaklar ⁹. (20) «— Eyvah bize! İşte bu ceza günüdür» diyecekler. (21) Onlara «— İşte bu, ya- lan saydığınız ayrılma günüdür ¹⁰» denecek. (22) Meleklerle «— Öz nefislerine zulmeden müsrıkları eşleriyle ¹¹, Tanrı'yı bırakarak taptıklarıyla be- beraber birarada toplayın. (23 - 24) Onlara Cehennem yolunu gösterin, hapsedin. Çünkü onlar sorguya uğrayacaklardır» denecek.

habisenin idrak etmemesi için bir perde çektik. ⁴ Melek- lere veya Âdem evlâdının eşrafı olan peygamberlere. ⁵ Ya- hut o nûfus-u habisenin kalbleri her taraftan kahir mer- milerine tutulur da hakkı anlayamazlar. ⁶ Veya nûfus-u habiseden (kötü kimseler) biri peygamberden Allah sözünü sür'atle alıp kaçan gibi almış olup onu garazına uydurarak başkalarını iğvaya kalkışsın. ⁷ Veya nurani bir şule kalbi yakar, o sözü unutturur, iğvaya kaadir olamaz. ⁸ Yani güç bir şey değildir. ⁹ Haklarında yapılacak muameleye mun- tazır olurlar. ¹⁰ Hak ile bâtilin ayrılacağı kıyamet günü. ¹¹ Yani cins cins.

مَا كُنَّا نَتَّصِرُونَ ۖ بَلْ هُمْ لِيَوْمِئِذٍ مُّسْتَسْلِمُونَ ۖ وَأَقْبَلْ بَعْضُهُمْ
 عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۖ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ۖ
 قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۖ وَمَا كَانُوا لَنَا عَلَيْنَ كَرَمٍ سَلْطَانٍ
 بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَآغِينَ ۖ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَأَنفِقُونَ ۖ
 فَاَعُونَا كَمَا كُنَّا غَاوِينَ ۖ وَأَنَّهُمْ ثَمَرٌ مِّنْ دُرِّ الْعَذَابِ يُشْتَرَكُونَ
 ۖ إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْجَائِمِينَ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ
 إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ۖ وَيَقُولُونَ إِنَّا نَارُكَوَالْهَيْتَا لِنَشَاعِرِ
 بَحْنُونُ ۖ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ۖ إِنَّكُمْ لَذَانِقُونَ
 الْعَذَابَ لَا إِلَهَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ الْإِعْبَادَ
 اللَّهِ الْخَاصِينَ ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ۖ فَوَافِكُهُمْ
 مُّكْرَمُونَ ۖ فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ۖ عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ۖ يُطَافُ
 عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّنْ عَذْيٍ ۖ بَيْنَهُمْ لُذُوفٌ لِلشَّارِبِينَ ۖ لَا فِيهَا
 غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ۖ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الْظُرْفِ
 عَيْنٌ ۖ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مُّكْنُونٌ ۖ فَأَقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
 يَتَسَاءَلُونَ ۖ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَهْرٌ ۖ

(25) mâleküm lâ tenâsarûn (26) bel hü-mülyevme müsteslimûn (27) ve akbele ba'duhüm alâ ba'dın yetesâelûn (28) kaâlû inneküm küntüm te'tûnenâ anilye-miyn (29) kaâlû bel lem tekûnû mü'mi-niyn (30) ve mâ kâne lenâ aleyküm min sultân, bel küntüm kavmen tâgiyn (31) fehakka aleynâ kavlü rabbînâ innâ lezâi-kuûn (32) feagveynâküm innâ künnâ gaâ-viyn (33) feinnehüm yevmeizin fiyl'azâbi müşterikûn (34) innâ kezâlike nef'alü bilmücrimiyn (35) innehüm kânû izâ kıyle lehüm lâ ilâhe illallâhü yestekbi-rûn (36) ve yekuûlûne einnâ letârikû âlihetinâ lişâ'ırın mecnûn (37) bel câe bilhakkı ve saddakalmürseliyn (38) inne-küm lezâikuûl'azâbil'eliym (39) ve mâ tüczevne illâ mâ küntüm ta'melûn (40) illâ ıbâdallahilmuhlesiyn (41) ülâike le-hüm rizkun ma'lûm (42) fevâkih, ve hüm mükremûn (43) fiy cennâtin na'ıym (44) alâ sürürin mütakaâbiliyn (45) yü-tâfû aleyhim bike'sin min ma'ıynin (46) beydâe lezzetin lişşâribiyn (47) lâ fiyhâ gavlûn ve lâ hüm anhâ yünzefûn (48) ve indehüm kaâsırâtüttarfı ıynûn (49) ke'ennehünne beydun meknûn (50) feak-bele ba'duhüm alâ ba'dın yetesâelûn (51) kaâle kaâilûn minhüm inniyy kâne liy kariyn.

(25) Onlara da «— Siz niye birbirinize yardım etmiyorsunuz?» denecek (26) Hayır, onlar bütün buyurultuya boyun bükeceklerdir. (27) Tâbi ile metbu'lar birbirlerinden soruşmaya başlayacaklar. (28) Tâbi'ler metbu'lara diyecekler: Siz bize sağ taraftan ¹ geliyordunuz. (29) Metbu'lar diyecekler ki «— Hayır siz zaten mü'min değildiniz ki sizi azdırmış olalım. (30) Sizi zorlayacak hiç bir kuvvetimiz yoktu, belki siz taşkın bir cemaattiniz. (31) Artık Rabbimizin hakkımızda sözü ² sabit oldu, biz o azabı tatacağız. (32) Biz sizi azdırdık ³, çünkü biz azgındık». (33) O gün tâbi ile metbu'lar azapta müşterektirler. (34) İşte biz günahkârlara böyle yaparız. (35) Çünkü onlar kendilerine «— Yoktur tapacak, Çalaptır ancak» denildiği zaman imanı kibirlerine yediremezlerdi de (36) «— Biz divane bir şair uğurunda mâbutlarımızı terk mi edelim?» derlerdi. (37) Hayır, o

hak dini getirdi, geçen peygamberleri de tasdik etti. (38) Siz elbette acıklı bir azap tatacaksınız. (39) Her ne yapmışsanız ancak onunla ceza göreceksiniz. (40) Allah'ın halis muhlis kulları başka. (41) Onların malûm rızkları, (42) Türlü türlü meyveler vardır. (43) Onlar halis nimet bahçelerinde ağırılanacaklar; (44) Tahtlar üzerinde karşı karşıya gelecekler, (45) Etraflarında şarap pınarlarından dolu kadehler ⁴ ile dolaşılacak, (46) şarap gayet berrak, içenlere lezzetli olacak. (47) Onda tiksinti ⁵ gibi hiç bir hal bulunmayacak. İçenler sarhoş da olmayacaklar. (48) Yanlarında, gözlerini yalnız zevcelerine dikmiş güzel gözlü hûriler vardır. (49) Sanki onlar örtülü ⁶ bir deve kuşu yumurtası gibidir ⁷. (50) Cennetlikler birbirleriyle sohbetle koyulurlar: (51) Onlardan biri der ki benim dünyada bir yoldaşım vardı.

¹ Yani kuvvetli delillerle veya bizi zorla azdırmaya geliyordunuz veya yemin ederek geliyordunuz. ² «Cehen-nemi bütün perlerden, insanlardan dolduracağım» sözü. ³ Sizi azgınlığa dâvet ettik. Fakat zorlamadık, siz bize ihtiyarınızla icabet ettiniz. ⁴ Veya ırmak gibi akan şarap kadehleriyle, gözle görünen şarap kadehleriyle. ⁵ Baş ağ-

rısı, sersemlik, fena koku. ⁶ Tenleri tozsuz. ⁷ Deve kuşu yumurtası biraz sarıya çalar beyaz ve temiz bir renkte ol-makla renklerin en makbulü sayıldığından dolayı Arap âdeti üzere vârit olmuştur. Yani renkleri çok güzel de-mektir.

(52) yekuûlü einneke leminelmusaddi-
kıyn (53) eizâ mitnâ ve künnâ türâben
ve ızâmen einnâ lemediynûn (54) kaâle
hel entüm muttali'ûn (55) fettale'a fere-
âhü fiy sevâilcehiym (56) kaâle tallahi
in kidte letürdiyn (57) velev lâ ni'me-
tü rabbiy leküntü minelmuhdariyn (58)
efemâ nahnü bimeyyitiyne (59) illâ mev-
tetenel'ûlâ ve mâ nahnü bimu'azzebiyn
(60) inne hâzâ lehüvelfevzül'azıym (61)
limisli hâzâ felya'melil'âmilûn (62) ezâ-
like hayrun nüzülen em şerecetüzzakku-
ûm (63) innâ ce'alnâhâ fitneten lizzâli-
miyn (64) innehâ şeceretün tahrücü fiy
aslılcahiym (65) tal'uhâ ke'ennehü ruü-
süşseyâtıyn (66) feinnehüm leâkilüne
minhâ femâliüne minhelbatûn (67) süm-
me inne lehüm aleyhâ leşevben min ha-
miym (68) sümme inne merci'ahüm lei-
lelcahiym (69) innehüm elfev âbâehüm
dâlliıyne (70) fehüm alâ âsârihim yüh-
re'ûn (71) ve lekad dalle kablehüm ek-
serül'evveliyn (72) ve lekad erselnâ fiy-
him münzirıyn (73) fanzur keyfe kâne
âkıbetülmünzerıyn (74) illâ ibâdallahil-
muhlasıyn (75) ve lekad nâdânâ nûhun
feleni'melmucıybûn (76) ve necceynâhü
ve ehlehü minelkerbil'azıym.

يَقُولُ أَأَنْتَ لِمَنْ الْمَصْدِقِينَ ۖ ؕ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَامًا أَأَنْتَ أَلَمْدِيُون ۖ ؕ قَالَ هَلْ نُنْمِطُكُم مَّا تَدْعُون ۖ ؕ فَاطْلَع
قَرَاهُ فِي سَوَاءٍ الْحَجِيمِ ۖ ؕ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كُنْتُ لَشَرِّدِينَ ۖ ؕ
وَكُلَّ لَا نِعْمَ رَبِّيُ لَكُنْتُ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۖ ؕ أَفَلَا تَحْشُرُ بَنِيَّائِي
الْأَمْوَنَتَنَا الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِعَبْدِينَ ۖ ؕ إِنَّ هَذَا لَهَوُ الْفُورِ
الْعَظِيمِ ۖ ؕ لِيُثْلِقَ هَذَا فَلْيَقِلْ الْعَالَمُونَ ۖ ؕ أَذَلِكَ خَيْرٌ لَّام
شَجَرُ الزَّوْقُورِ ۖ ؕ إِنَّا جَعَلْنَا هَافِنَةً لِلظَّالِمِينَ ۖ ؕ إِنَّا شَجَرَةٌ
تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْحَجِيمِ ۖ ؕ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُؤُوسُ الشَّيَاطِينِ ۖ ؕ
فَأَنَّهُمْ لَا كُؤُونَ مِنْهَا فَأَلُؤُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ۖ ؕ تَرَى لَهُمْ
عَلَيْهَا الشُّوْبَا مِنْ حَمِيمٍ ۖ ؕ تَرَى لَهَا مَرْجِعَهُمْ إِلَى الْحَجِيمِ ۖ ؕ
إِنَّهُمْ أَلْفُوا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ۖ ؕ فَهُمْ عَلَى آثَارِهِمْ مُهْرَعُونَ ۖ ؕ
وَلَقَدْ صَلَّيْنَا قَبْلَهُمْ أَكْثَرَ الْأَوَّلِينَ ۖ ؕ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ
مُنْذِرِينَ ۖ ؕ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ۖ ؕ
إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْخَالِصِينَ ۖ ؕ وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحَ فَلَنَعَمْ
الْجِبُونَ ۖ ؕ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۖ ؕ

(52) Bana «— Sen de mi inanıyorsun? (53) Biz
ölüp toprak ve kemik hâline döndükten sonra di-
rilip ceza mı göreceğiz? derdi. (54) Başka biri
«— Onun ne halde olduğunu biliyor musunuz? ¹»
diyecek. (55) Bunun üzerine bakacak, onu Ce-
hennemin ortasında görecek (56) Ve «Allah'a ant
olsun ki az kaldı beni de helâk edecektiniz, (57)
Eğer Rabbinin lûtuft ve inayeti olmasaydı ben
de şimdi seninle beraber Cehennemde buluna-
caktım» diyecek. (58) Meleklerle «— Biz burada
dünyadaki ilk ölümden başka ölmeyeceğiz değil
mi? (59) Azap çekmeyeceğiz değil mi?» diyecek-
ler. (60) «— İşte en büyük kurtuluş budur» ce-
vabını alacaklar. (61) Dünyada çalışacak olanlar
ancak böyle bir devlet için çalışsınlar. (62) Böyle
bir devlete konmak mı daha iyidir, yoksa zakkum
ağacı mı? (63) Biz onu zalimlere mihnet ve uku-

bete bâis kıldık. (64) O, öyle bir ağaçtır ki Ce-
hennemin dibinde biter. (65) Onun meyvesi çir-
kinlikte sanki şeytan başlarıdır ². (66) Onlar o
ağaçtan zoraki ³ yiyip karınlarını dolduracaklar,
(67) Yemekten sonra da üzerine isli, fena koku-
lu kaynar su içecekler. (68) Sonra dönüp gide-
cekleri yer de Cehennemdir. (69) Çünkü onlar
babalarını sapık buldular da (70) Babalarının iz-
lerince koşup azaba müstahak oldular. (71) *
Onlardan evvel, geçenlerin çoğu da sapmışlardı.
(72) * Biz onlara Allah azabıyla korkutur pey-
gamberler göndermiştik. (73) Allah azabıyla kor-
kutulmuş olanların sonu ne oldu? Gördün ya!
(74) Ancak Allah'ın halis muhlis kulları kurtul-
dular. (75) * Nuh bizi yardımına çağırmişti. Biz
de ne güzel icabet ettik! (76) Onu ve ailesini bü-
yük bir tasadan kurtardık.

¹ Veya siz ona bakıyor musunuz? Yani Cehennemdedir.
Haydi gidip görelim.

² Örf ve âdetle her güzel şey Melâikeye, her çirkin
şey Şeytanlara benzetilmekle o örf ve âdetle binaen Zakkum

ağacının salkımı şeytanların başına benzetilmiştir. Yahut
korkunc yılanların başı demek mânâsındadır.

³ Yahut açlıkla.

وَجَعَلْنَا دُرِّيَّتَهُ هُمْ الْبَاقِينَ ۝ وَتَرَكَّا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝
 سَلَامًا عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ۝ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْحَسَنِينَ ۝
 إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝ تَرَاغَوْا الْأَخْرَجِينَ ۝ وَإِنْ مِنْ
 شَيْعَةٍ لَّا مِرْهَبِيہَا ۝ إِذْ جَاءَ رَبُّ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝ إِذْ قَالَ
 لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ۝ أَتُنْفِكَ اللَّهُ دُونَهُ ۝
 بَرِّدُونَ ۝ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ فَظَرَّ طَرَفًا فِي السَّمُورِ
 ۝ فَقَالَ رَبِّ سَبِّحْهُ ۝ فَقُولُوا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ۝ فَوَاعِدَ إِلَى الْمَتَابِ
 فَقَالَ لَا تَأْكُلُونَ ۝ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ۝ وَاعِدَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا
 بِالْبَیِّنِ ۝ فَاقْبَلُوا إِلَيْهِ رَافِقُونَ ۝ قَالَ تَعْبُدُونَ مَا تَخْتَعُونَ
 وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ۝ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْفُوهُ
 فِي الْجِیمِ ۝ فَادَّارُوا بِرِجْلَيْهِ جَعَلْنَا هُمُ الْأَسْفَلِينَ ۝ وَقَالَ
 إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيِّدِينَ ۝ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ۝
 فَتَنَّاوَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ۝ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي
 أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَى ۝ قَالَ يَا أَبَتِ
 أَفْعَلْ مَا تُؤْمِرُ ۝ فَسَجَدَ ۝ إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ۝

(77) ve ce'alnâ zürriyyetehü hümülbâkıyn (78) ve tereknâ aleyhi fiyl'âhırıyn (79) selâmün alâ nühin fiyl'âlemiyn (80) innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (81) innehü min ibâdinelmü'miniyn (82) sümme âgraknel'âhariyn (83) ve inne min şiy'atihî leibrâhiym (84) iz câe rabbehü bikalbin seliym (85) iz kaâle liebiyihi ve kavmihî mâ zâ ta'büdün (86) eifken âliheten dunnallahi türiydün (87) femâ zannuküm birabbil'âlemiyn (88) fenazara nazraten fiynnücümü (89) fekaâle inniy sakıym (90) fetevellev anhü müdbiriyn (91) ferâga ilâ âlihethim fekaâle elâ te'külün (92) mâleküm lâ tentikuün (93) ferâga aleyhim darban bilyemiyn (94) feakbelü ileyhi yeziffün (95) kaâle eta'büdüne mâ tenhütün (96) vallahü halakaküm ve mâ ta'melün (97) kaâlûbnû lehü bünyânen fe'elkuühü fiylcahiym (98) fe'erâdü bihi keyden fece'alnâ hümül-esfeliyn (99) ve kaâle inniy zâhibün ilâ rabbiy seyhdiyn (100) rabbi heb liy minessâlihiyn (101) febeşşernâhü bigulâmin haliym (102) felemmâ belega ma'ahüssa'ye kaâle yâ büneyye inniy erâfiylmenâmi enniy ezbehuke fanzur mâ zâ terâ, kaâle yâ ebetif'al mâ tü'merü setecidüniy inşâallahü minessâbiriyn.

(77) Onun zürriyetini yeryüzünde bâki kıldık. (78) Sonra gelen ümmetler arasında Nuh hakkında iyi bir nam bıraktık. (79) Bütün cihanda Nuh'a selâm olsun» ¹ (80) İşte biz iyilik edenlere böyle mükâfat veririz. (81) Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandır. (82) Sonra imana gelmeyen ötekilerini suda boğduk. (83) İbrahim de onun fırkasındandır ². (84) Hani o, temiz bir yürekle Rabbine gelmiş, (85) Babasına ve kavmine «— Neye tapıyorsunuz? (86) Uydurmayla, yalanla Allah'ı bırakarak mâbutlar mı istiyorsunuz? (87) Âlemlerin Rabbini ne sanıyorsunuz?» demişti. (88) İbrahim bir kere yıldızlara baktı, (89) Bunun üzerine «— Ben hastayım» dedi ³. (90) Onlar hastalığın bulaşmasından korkmakla dönüp gittiler. (91) İbrahim gizlice onların mâbutları tarafına dönüp puthaneye girdi, şöyle dedi: Niye yemek yemiyorsunuz? ⁴ (92) Niye söz söylemiyorsunuz? (93) Gizlice sağ eliyle onlara vurup ⁵ onları kırmaya koyuldu. (94) Onlar kıldığını duyun-

ca, koşa koşa İbrahim'in yanına geldiler. (95) İbrahim dedi ki «— Yonttuğunuz şeylere mi tapıyorsunuz? (96) Halbuki Allah sizi de, yonttuklarınızı da yaratmıştır». (97) Nemrudiler «— Ona mahsus bir bina yapın, oraya ateş doldurun, onu kızgın ateşe atın» dediler. (98) Onlar İbrahim'e yakmak gibi bir hileye kalkıştılar, biz de onları baş aşağı aldık ⁶. (99) İbrahim bu felâketten kurtulduktan sonra ben durmayıp Rabbimin emrettiği yere gideceğim. O beni doğru yola götürür» dedi, (100) Sonra «— Yâ Rab! Bana hayırlı bir oğul bahşet» diye niyazda bulundu. (101) Biz de ona yavaş bir civan müjdeledik. (102) Vaktaki o civan babasıyla çalışabilecek bir yaşa bastı ⁷. İbrahim ona şöyle dedi: «— Oğlum! Ben bir rüya gördüm: Seni boğazlıyorum. Bak sen buna ne diyeceksin?» Oğlu dedi ki: «— Baba! Emrolundunu yap, inşallah beni sabırlılar arasında göreceksin?».

¹ Yahut Nuh hakkında «Nuh'a selâm olsun» sözünü bıraktık. Yani herkes Nuh'a «aleyhisselâm» der, aleddevam dua eder, diğer nazırları de böyledir. ² Usul-ü şeriatte, tarik-i tevhitte ona peyrev olmuştur. ³ Nücumun ittisalât ve mevakiine baktı, onlar münecim olmakla İbrahim aleyhisselâm'ı mâzur göreceklerdi. Yahut kendisinde sitema vardı, gecenin bazı saatlerinde tutardı, «o saat geldi

mi» diye baktı. Yahut başını göğe dikti, nasıl kurtulacağını düşündü, hatırına hastalık geldi. ⁴ Putların önüne yemek koymak âdetleriydi. ⁵ Veya pek kuvvetle vurup veya «sizin putlarınıza bir iş yapacağım» diye ettiği ant ile. ⁶ Hilelerine meydan vermedik, onları zelil ve sefil ettik. ⁷ Veya yürümeye başladı.

(103) felemmâ eslemâ ve tellehü lilcebiyn (104) ve nâdeynâhü en yâ ibrahîy-mü (105) kad saddakterrü'yâ, innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (106) inne hâzâ lehüvelbelâülmübiyn (107) ve fedeynâhü bizibhın aziym (108) ve tereknâ aleyhi fiyl'âhırıyn (109) selâmün alâ ibrahîym (110) kezâlike necziylmuhsiniyn (111) innehü min ibâdinelmü'miniyn (112) ve beşşernâhü bi'îshâka nebiyyen minessâlihıyn (113) ve bâreknâ aleyhi ve alâ ishâak, ve min zürriyyetihimâ muhsinün ve zâlimün linefsihî mübiyn (114) ve lekad menennâ alâ mûsâ ve hârûn (115) ve necceynâhümâ ve kavmehümâ minelkerbil'aziym (116) ve nasarnâhüm fekanû hümlgaâlibiyn (117) ve âteynâ hümelkitâbelmüstebiy (118) ve hedeynâ hümessırâtalmüstekiym (119) ve tereknâ aleyhimâ fiyl'âhırıyn (120) selâmün alâ mûsâ ve hârûn (121) innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (122) innehümâ min ibâdinelmü'miniyn (123) ve inne ilyâse leminelmürseliyn (124) iz kaâle likavmihî elâ tettekuûn (125) eted'üne ba'len ve tezerüne ahsenelhâlikıyn (126) allahe rabbeküm ve rabbe âbâikümül'evveliyn.

فَلَمَّا اسْلَمَا وَمَلَكَ لِلْبَيْتِ ۖ وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ۖ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۖ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْأَلْبِينُ ۖ وَفَدَيْنَاهُ بِذَنْبٍ عَظِيمٍ ۖ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۖ سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ۖ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۖ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَبَشَرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ۖ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْنَعٍ ۖ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ ۖ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ۖ وَخُتِبَ لَهُمَا وَقَوْمُهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۖ وَنَصَرْنَا هُمَا فَكَانُوا هُمَا الْغَالِبِينَ ۖ وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ۖ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۖ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ۖ سَلَامٌ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ۖ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۖ إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَإِنَّا لِيَاسِينَ الْمُرْسَلِينَ ۖ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ۖ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ۖ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۖ

(103) Vaktaki her ikisi kazaya boyun eğdiler, babası oğlunu alını yere gelmek üzere, yatırdı ¹. (104) Biz de ona nida ettik: İbrahim! (105) Rüyanın iktiza ettiği şeyi hakkıyla yaptın, biz iyi iş edenlere böyle mükâfat veririz. (106) Hakikaten en belîğ bir imtihan işte budur. (107) Ona oğluna bedel büyük bir koç verdik ². (108) Sonra gelenler arasında İbrahim hakkında iyi bir nam bıraktık, (109) «İbrahim'e selâm olsun». (110) Biz iyi iş edenlere böyle mükâfat veririz. (111) Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandır. (112) Sulâhadan peygamber olmak üzere ona İshak'ı müjdeledik. (113) İbrahim'le İshak'ı uğurlu yaptık, her ikisinin zürriyetlerinden muhsin ³ olan olduğu gibi öz nefesine apaşikâr zulmedenler de vardır. (114) * Biz Musa ve Harun'a bol nimet verdik.

(115) İkisini ve kavimlerini büyük bir tasadan kurtardık. (116) Onlara düşmanlarına karşı yardım ettik de onlar galip oldular. (117) İkisine okunaklı bir Kitap ⁴ verdik. (118) Onları doğru yola götürdük. (119) Sonra gelenler arasında onlar hakkında iyi nam bıraktık. (120) «— Musa ve Harun'a selâm olsun». (121) İşte biz iyilik edenlere böyle mükâfat veririz. (122) Çünkü ikisi de mü'min kullarımızdandı. (123) İlyas da gönderilen peygamberlerdendir ⁵. (124) Hani o, kavmine şöyle demişti: «— Niye Allah'tan sakınıyorsunuz? (125) (Ba'l) e tapıp ⁶ yaratanların en güzeli olan Tanrı'yı mı bırakıyorsunuz? (126) Allah sizin de Rabbinizdir, evvel geçen babalarınızın da Rabbidir».

¹ Yahut yan tarafına yatırdı.

² Bu cıvan Hazret-i İsmail veya Hazret-i İshak'tır.

³ Muvahhit ve mutî.

⁴ Beyan ve tafsîl hususunda belîğ, vazîh olan Tevrat'ı.

⁵ İdris aleyhisselâm'dır. Yahut ayrı bir peygamberdir.

⁶ Bir putun ismidir. Yemen lûgatinde Râb mânâsına gelir. Bu halde Allah'ı bırakıp bazı Rablere mi tapıyorsunuz, demek olur.

فَكَذَّبُوهُ فَأَنَّهُمْ مُحْضَرُونَ ۝ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۝
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝ سَلَامٌ عَلَى آلِ يَاسِينَ ۝
إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْحَسَنِينَ ۝ إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَإِنَّ
لَوْطَ الْإِنَّمُ الْمَرْسَلِينَ ۝ إِذْ فَخِّتَهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۝
الْأَخْيَارَ فِي الْعَالَمِينَ ۝ ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ ۝ وَإِنَّكُمْ لَتَمْرُُونَ
عَلَيْهِمْ مُضْجِينَ ۝ وَيَالَيْلُ فَلَا تَعْقِلُونَ ۝ وَإِنَّ يُونُسَ
لَمِنَ الْمَرْسَلِينَ ۝ إِذْ أَبَوَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ۝ فَسَاهَمَ
فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ۝ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ۝
فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ۝ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ۝ فَبَدَّاهُ بِالْعُرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ۝ وَأَنْبَتْنَا
عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ۝ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مَائِمَةِ الْفِ
أَوْمِرِيزُونَ ۝ فَاسْتَوْفَعْنَا قَهْرَ الْجَيْنِ ۝ فَاسْتَفْتِهِمْ
الرَّبِّكَ الْبَسَاتِ وَلَهُمُ الْبَتُونَ ۝ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَكَةَ إِنَّا نَا وَهُمْ
شَاهِدُونَ ۝ أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ فِكْهِمْ كَيْفَ يَقُولُونَ ۝ وَلَكِنَّهُ
وَأَنَّهُمْ لَكَادِبُونَ ۝ أَصْطَقَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ۝

(127) fekezzebûhü feinnehüm lemuhdarûne (128) illâ ibâdallâhilmuhlasıyn (129) ve tereknâ aleyhi fiyl'âhırıyn (130) selâmün alâ il'yâsin (131) innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (132) innehü min ibâdinelmü'miniyn (133) ve inne lûtan leminelmürseliyn (134) iz necceynâhü ve ehlehü ecma'ıyn (135) illâ acûzen fiylgaâbiriyn (136) sümme demmernel'âhariyn (137) ve inneküm letemürrûne aleyhim musbihiyne (138) ve billeyl, efelâ ta'kılûn (139) ve inne yünüse leminelmürseliyn (140) iz ebeka ilelfülkilmeşhûni (141) fesâheme fekâne minel müdhadiyn (142) feltekamehülhûtü ve hüye müliym (143) felev lâ ennehü kâne minelmüsebbihiyne (144) lelebise fiy batnhi ilâ yevmi yüb'asûn (145) fenebenâhü bil'arâi ve hüve sekıym (146) ve enbetnâ aleyhi secereten min yakıyn (147) ve erselnâhü ilâ mieti elfin ev yezidûn (148) feâmenü femetta'nâhüm ilâ hıyn (149) festeftihim elirabbikelbenâtü ve lehümülbenûn (150) em halaknelmelâikete inâsen ve hüm şahidûn (151) elâ innehüm min ifkihim leyekuûlûne (152) veledallahü ve innehüm lekâzibûn (153) astafelbenâti alelbeniyn.

(127 - 128) Bunun üzerine onlar İlyas'ı yalancı saydılar. Bundan dolayı onlar Cehennemde hazır olacaklardır. (129) Sonra gelenler arasında hakkında iyi nam bıraktık. (130) Âli Yâsin'e ¹ selâm olsun». (131) İşte biz iyilik edenlere böyle mükâfat veririz. (132) Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandır. (133) Lût da gönderilen peygamberlerdendir. (134) Hani biz onu ve bütün ailesini kurtarmıştık. (135) Ancak ihtiyar bir kadın helâk olmak için geri kalanlar arasındaydı. (136) Sonra diğerlerinin kökünü kırmıştık. (137 - 138) Siz, ticaret için Şam'a giderken sabah ve akşam yurtlarına uğruyorsunuz. Hâlâ akıl erdiremeyecek misiniz? (139) Yunus da gönderilen peygamberlerdendir. (140) Hani o, kavminden yüklü bir gemiye kaçmıştı da (141) Gemidekiler kur'a çekmiş, kur'a Yunus'a düşmüştü. (142) Yunus denize atılmakla

nefsini kınayarak onu büyük bir balık yutmuştu. (143) Eğer Yunus Allah'ı çok zikrederek tespih edenlerden olmasaydı (144) Dirileceği güne kadar balığın karnında ölü kalacaktı ². (145) Artık biz, o gün onu hasta bir halde gölgemiz bir yere bıraktık. (146) Üzerine gölgelik olarak bir kabak ağacı bitirdik. (147) Onu yüz bin veya daha ziyade ³ kimselere gönderdik. (148) Bunun üzerine onlar iman ettiler, biz de bir müddet onları geçindirdik. (149) Müşriklerden sor: Kızlar Rabbinin, oğlanlar kendilerininmiş, öyle mi? (150) Yoksa onların huzurlarında biz melekleri dışı mı yarattık? (151 - 152) Haberiniz olsun ki onlar iftiralardan «— Allah doğurdu» derler. Onlar muhakkak yalancı kimselerdir. (153) Allah kızları oğlanlara tercih etti öyle mi?

¹ Yâsin İlyas aleyhisselâm'ın babasının adıdır. Yâsin allesine yani hem İlyas'a, hem de kavmi olan mü'minlere selâm olsun demektir.

² Yunus aleyhisselâm gerçek sözlere göre balık karnına düşer düşmez balık onu attı.

³ Âkil ve balıklar yüz bin, hepsi daha ziyade.

(154) mâleküm, keyfe tahkümün (155) efelâ tezekkerûn (156) em leküm sultânün mübiynün (157) fe'tû bikitâbiküm in küntüm sâdikıyn (158) ve ce'alû beynehü ve beynelcinneti nesebâ, ve lekad alimetilcennetü innehüm lemuhtarûn (159) sübhânallahi ammâ yasifûn (160) illâ ibâdallahilmuhlasıyn (161) feinneküm ve mâ ta'büdüne (162) mâ entüm aleyhi bifâtiniyne (163) illâ men hüve sâilicahıym (164) ve mâ minnâ illâ lehü mekaâmün ma'lûm (165) ve innâ lenahnussâffûn (166) ve innâ lenahnülmüsebbihûn (167) ve in kânü leyekuûlüne (168) lev enne indenâ zikren minel'evveliye (169) lekunnâ ibâdallahilmuhlasıyn (170) fekeferû bih, fesevfe ya'lemûn (171) ve lekad sebekat kelimetünâ li'ibâdinelmürseliyn (172) innehüm lehümülmansûrûn (173) ve inne cündenâ lehümülgaâlibûn (174) fetevelle anhüm hattâ hıynin (175) ve ebsırhüm fesevfe yübısrûn (176) efebi'azâbinâ yesta'cilûn (177) feizâ nezele bisâhatihim fesâe sabâhulmünzeriyn (178) ve tevelle anhüm hattâ hıynin (179) ve ebsır fesevfe yubısrûn (180) sübhâne rabbike rabbil'izzeti ammâ yasifûn (181) ve selâmün alel-mürseliyn (182) velhamdülillâhi rabbil'âlemiyn.

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۖ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۚ أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ۚ
فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ
الْجَنَّةِ نَسْبًا وَلَقَدْ عَلِمْتِ الْجِنَّةُ أَنَّهُمْ لَخُضْرُونَ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ
عَمَّا يُصِفُونَ ۚ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْخَالِصِينَ ۚ فَأَنبِئْهُمْ وَمَا عِبُودُونَ
ۚ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ۚ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ۚ وَمَا إِنَّا إِلَّا
لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ۚ وَأَنَّا لَخُنُ الصَّافُونَ ۚ وَأَنَّا لَخُنُ الْمُسْتَقِيمُونَ ۚ
وَأَن كَانُوا يَقُولُونَ ۚ لَو أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْأَوَّلِينَ ۚ
لَنَكْذِبُنَّكَ اللَّهُ الْخَالِصِينَ ۚ فَكَمْ وَابٍ قَسُوفٍ يَعْلَمُونَ ۚ وَلَقَدْ
سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ۚ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ۚ
وَأَن جُنْدَنَا لَهُمُ الْعَالِبُونَ ۚ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى جَاءَ ۚ وَأَبْصُرْهُمْ
قَسُوفٍ يُبْصِرُونَ ۚ أَفَعَدْنَا بَنَاءً يَسْتَجْلِبُونَ ۚ فَادْنُرْ
بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ۚ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى جَاءَ ۚ
وَأَبْصُرْ قَسُوفٍ يُبْصِرُونَ ۚ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَزَّةِ عَمَّا
يَصِفُونَ ۚ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۚ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۚ
سُورَةُ الشَّافَاتِ مَكِّيَّةٌ ثَمَانُونَ آيَةً

(154) Siz, niye böyle hükmediyorsunuz? (155) Allah'ın bundan münezzehtir olduğuna hâlâ mülâhaza etmiyor musunuz? (156 - 157) Yoksa elinizde apaşıkâr bir burhan mı vardır? Dâvanızda gerçeksiz haydi Kitabınızı, hüccetinizi getirin. (158) Onlar Allah ile periler arasında hısımlık çıkardılar ¹. * Halbuki periler onların azaba ² hazır olacaklarını bilmişlerdir. (159) Allah onların dedikleri sıfatlardan tamamıyla münezzehtir. (160) Allah'ın halis, muhlis kulları başka ³. (161) Artık siz ve tapıklarınız (162) Allah'ın iradesine karşı hiç bir kimseyi fitneye sokacak, azdıracak değilsiniz. (163) Meğer ki amellerine göre Cehenneme girecek kimse olsun. (164) Melekler «— Her birimizin malûm ve muayyen bir yeri vardır. (165) Biz ayakta saf saf dururuz, (166) Biz tespih çekeriz» derler. (167 - 168 - 169) Gerçi müşrikler «— Yanımızda evvelkilerden kalmış bir Kitap bulunsaydı

biz de Allah'ın halis ve muhlis kulları olurduk» demişlerdir. (170) Halbuki Kitap gelince onu tanımadılar, artık yakında akıbetlerini görecekler, (171) * Peygamber kullarımız hakkında şöyle söz geçmişti: (172) Onlar muhakkak mansur olacaklar, (173) Bizim askerimiz elbette galip gelecekler. (174) Artık bir müddet ⁴ onlardan çekil. (175) Onların akıbetlerini gör, yakında onlar görürler. (176) Onlar azabımızın acele ile gelmesini mi istiyorlar? (177) Azap konakların önüne inince o korkutulan kimselerin sabahı ⁵ ne kötü olacak! (178) Bir müddet onlardan çekil, akıbetlerini gör. (179) Yakında onlar görürler. (180) Rabbin, şanlı Rabbin onların dedikleri sıfatlardan tamamıyla münezzehtir. (181) Peygamberler üzerine selâm olsun, (182) Âlemlerin Rabbi olan Tanrı'ya da hamdolsun.

¹ Yani Allah ile melekler arasında. Periler, melekler gayri mahsus olmakla meleklerle peri dediler, böylece melekler Allah'tan oldu demişlerdi. Veya Allah ile melekler arasında yakınlık iddia etmişler veya melekler Allah'ın kızlarıdır iddiasında bulunmuşlardı. Yahut: «— Allah ile şeytan iki kardeştir. Allah hayr-i kerim, şeytan şerr-i leim

demişlerdi» kl Yezdan ve ehriyemine kail olan Mecusların mezhebidir.

² Öyle itikat edenlerin. Yahut şeytanlar kendilerinin.

³ Onların dedikleri doğrudur. Onlar kurtulmuş olurlar.

⁴ Bedir gününe veya feth-i Mekke'ye kadar.

⁵ Veya baskını.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ۝ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزِّهِمْ قَسَا ۖ وَكَانَ جَهَنَّمَ مَنَاصٍ ۖ وَعَجَبُوا
 أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ ۖ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَابٌ ۖ
 اجْعَلِ الْإِلَهَ الْمَأْجِدَ إِحْدَانًا مِنْ هَذِهِ الْأَشْيَاءِ ۖ وَأَنْطَلِقُوا
 لِنُلَاقِيَهُمْ إِن مَشَئُونَا وَاصْبِرُوا عَلَى الْمِصْرِ ۖ لَنْ نَنْزِلَ إِلَّا بِالسَّحَابِ ۖ
 مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْأُولَى ۖ إِنَّ هَذَا إِلَّا خُلُقٌ بَدِيعٌ ۖ وَأَنْزَلَ
 عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِنَا ۖ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي ۖ بَلْ لَمَّا يَبْذُوقُوا
 عَذَابَ ۖ أَمَّ عَنْهُمْ خِرَافٌ زَجْرٌ ۖ رَبِّكَ الْعَزِيزُ الْوَهَّابُ ۖ
 أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي
 الْأَسْبَابِ ۖ خُذْ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ ۖ كَذَّبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ۖ وَمُؤَدُّو قَوْمِ
 لُوطٍ ۖ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ ۖ أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ ۖ إِنْ كُل إِلَّا كَذَّبَتْ
 الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابٌ ۖ وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مِمَّا هُمْ
 مِنْ فَوْقٍ ۖ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا قُلُوبَنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۖ

(SÂD) SÜRESİ [1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Sâd ². Şanlı, şerefli Kur'an hakkı için ³, (2) Kâfirlerin inanmayışı şüpheden dolayı değildir. Belki onlar hakkı kabule karşı gurur göstermekte, peygambere karşı gayret-i cahiliyeden dolayı ayrıktadırlar ⁴. (3) Onlardan evvel nice tabakaları helâk etmişti de onlar azaptan kurtulmak için feryada başlamışlardı. Halbuki bu zaman kapıp kurtulacak zaman değildi. (4) Kâfirler içlerinden kendilerine Allah azabıyla korkutur bir adam geldiğine taaccüp ederek dediler ki «— Bu, büyü, çok yalancısıdır, (5) Acaba mâbutları bir tek mâbut mu yapıyor? Bu, hakikaten çok garip bir şeydir». (6) İçlerinden ileri gelenleri birbirlerine «— Haydi yürüyün, mâbutlarınızın ibadetine göğüs gerin, çünkü bu, istenilen bir şeydir» ⁵ diyerek dağıldılar. (7) «— Biz bunu son millette ⁶

SÜRETÜ SÂD

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) sâd, velkur'âni ziyzzikr (2) belille-ziyne keferû fiy izzetin ve şikaak (3) kem ehleknâ min kablihîm min karnin fenâdev ve lâte hiyne menâs (4) ve acibû en câehüm münzirün minhüm ve kaâlel-kâfirûne hâzâ sâhîrûn kezzâb (5) ece'-alel'âlihete ilâhen vâhîdâ, inne hâzâ le-şey'ün ucâb (6) ventalekalmeleü min-hüm enimşû vasbirû alâ âlihietiküm inne hâzâ leşey'ün yürâd (7) mâ semî'nâ bi-hâzâ fiylmilletil'âhireh, in hâzâ illâhtilâak (8) eünzile aleyhizzikrû min beyninâ, bel hüm fiy sekkin min zikriy, bel lemmâ yezûkuû azâb (9) em indehüm hazâinü rahmeti rabbikel'aziyzilvehhâb (10) em lehüm mülküsemâvâtî vel'arâdî ve mâ beynehümâ, felyertekuû fiyl'esbâb (11) cündün mâ hünâlike mehzûmün minel'ahzâb (12) kezzebet kablehüm kavmü nûhün ve âdün ve fir'avnü zül'evtâdî (13) ve semûdü ve kavmü lûtün ve ashâbül'eykeh, ülâikel'ahzâb (14) in küllün illâ kezzeberrusüle fehakka ikaâb (15) ve mâ yanzuru hâülâi illâ sayhaten vâhideten mâ lehâ min fevâak (16) ve kaâlû rabbenâ accillenâ kıttanâ kable yevmil-hisâb.

işitmedik, bu uydurmadan başka bir şey değildir. (8) Aramızdan yalnız ona mı Kur'an inzâl olundu ⁷ dediler. Hayır, onlar Kur'an hakkında şek içindedir. Belki hâlâ azabımı tatmamışlardır. (9) Onlarda yegâne galip olan, dilediğine bahşeden ⁸ Rabbinin rahmet hazineleri var mıdır ki dilediklerine veriyorlar? (10) Yoksa gökler yer ve aralarındaki şeyler onların mülkü müdür? Öyle ise iplere yapışıp göklere çıksınlar ⁹. (11) Onlar orada ¹⁰ bozgunluğa uğrayacak, peygamberlerine karşı bölük bölük toplanacak âdi askerlerdir. (12) Onlardan evvel, Nuh ve Âd kavimleri, kazıklı Fıravun ¹¹, (13) Semut, Lût kavimleri ve Eykeliler de peygamberleri yalancı saymışlardı. İşte bunlar peygamberlere hücum eden guruhlardır. (14) Bunlar hep peygamberleri yalancı saymadan başka bir şey yapmadılar da ukubetime müstahak oldular. (15) Onlar ancak asla geri kalmayacak bir tek korkunç sesi ¹² bekliyorlar. (16) Onlar istihza ile «— Ey Rabbimiz! Hesap günü gelmeden evvel payımızı ¹³ çabuk ver» dediler.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (88) âyetidir. ² Veya «amelini kur'an'a arz et, evamirini işle, nevahtisinden kaçın». ³ Veya şöhretli, nasihatı havi. Yemin edilen şey mahzuftur «Muhammed gerçek peygamberdir veya Kur'an-ı Kerim müclzedir veya bu sûreye asla nazire getiremezler» demektir. ⁴ Yahut kâfirlerin küfürü Kur'an'da bir hâle bulduklarından dolayı değildir. Belki onlar ikrara karşı baş çekmekte, peygambere karşı ayrılık göstermektedirler. ⁵ «Bu, herkesin istediği bir haldir - zamanın istediği bir felâkettir, ondan kurtuluş yoktur - onu dâvasından döndürmek mümkün değildir, maksadı bizi bu dine sokarak bize hükmetmektir. Yoksa dini takrir etmek değildir. Allah'ın irade ettiği bir tavsiyedir, onu redde mecal yoktur, sabırdan baş-

ka çare yoktur... ilâahir» gibi sözlerle Ebu Talib'in meclisinden kalkıp gittiler. ⁶ Hristiyan dininde veya bizim yetiştirdiğimiz dinlerde babalarımızın dinlerinde. ⁷ Niye eşraf ve büyüklüklerimizden Velit bin Muğîr'e veya Urvetü bin Mes'ûda nâzil olmuyor ⁸ Rabbin için asla bir mani yoktur. Dilediğine peygamberliği bahşeder. ⁹ Haydi orada tedbir-i umur etsinler, istediklerine peygamberlik versinler! ¹⁰ Bedir veya Hendek bozgunluğuna veya Mekke fethine işaret olunmuştur. ¹¹ Fir'avun, adamları dört kazığa, çar-miha çektiğinden, -kazıklarla müstahkem çadıra mâlik olduğundan - hadem ve haşem sahibi, muhkem saltanat sahibi olduğundan dolayı bu vasıf ile tavsif olunmuştur. ¹² Kıyamet borusunu. ¹³ Defter-i amallimiz, azap payımızı.

(17) ısbır alâ mâ yekuûlûne vezkür abdenâ dâvûde zel'eyd, innehû evvâb (18) innâ seharnelcibâle ma'ahü yüsebbihne bil'aşıyyi vel'işrâak (19) vettayre mahşûreh, küllün lehû evvâb (20) ve şedednâ mülkehü ve âteynâhülhikmete ve faslelhitâb (21) ve hel etâke nebe'ülhasm, iz tesevverülmihrâb (22) iz dehalû alâ dâvûde fefezi'a minhüm kaâlû lâ tehaf, hasmâni begaâ ba'dunâ alâ ba'dın fahküm beynenâ bilhakkı ve lâ tüştit vehdinâ ilâ sevâissırât (23) inne hâzâ ahiy lehü tis'un ve tis'üne na'ceten veliye na'cetün vâhıdetün fekaâle ekfilnihâ ve azeniy fiylhitâb (24) kaâle lekad zalemeke bisuâli na'cetike ilâ ni'âcih, ve inne kesiyren minelhuletâi liyebgiy ba'duhüm alâ ba'dın illeleziyne âmenû ve amilüssâlihâti ve kaliylün mâhüm, ve zanne dâvûdü ennemâ fetennâhü festagfere rabbehü ve harre râki'an ve enâb (25) fegafernâ lehü zâlik, ve inne lehü indenâ lezülfa ve husne meâb (26) yâ dâvûdü innâ ce'al-nâke haliyfeten fiyl'ardı fahküm beynenâsi bilhakkı ve lâ tettebi'lhevâ feyudilleke an sebiylillâh, innelleziyne yadillüne an sebiylillâhi lehüm azâbün şedıydün bimâ nesû yevmelhisâb.

(17) Onların dediklerine katlan, kuvvetli kulumuz Davud'u hatırla. Çünkü o, daim Allah'a sığınır-¹ dı. (18) Biz dağları ona müsahhar kıldık, dağlar onunla beraber güneşin battığı ve doğduğu zamanlarda ² tespih ederlerdi. (19) Kuşları da müsahhar kıldık. Onlar da yanında toplanırlardı, hepsi ona tâbi olurdu ³. (20) Onun padişahlığını muhkem kıldık, ona hikmet ⁴, dâvaları ayırdetmeye ait ⁵ ilim verdik. (21) Sen dâvacıların haberini aldın mı? Hani onlar çardağa ⁶ tırmanıp çıkmışlardı ⁷. (22) Onlar Davud'un huzuruna girince Davud onlardan ürktü. Onlar «— Korkma, biz iki dâvacıyız. Birimiz diğerimize haksızlık yapmıştır. Aramızda doğrulukla hükmet. Doğruyu ayak altına alma, bize doğru yolu göster» dediler. (23) Biri ⁸ «— Bu, benim din kardeşimdir, onun doksan dokuz koyunu, benim de bir tek koyunum vardır. O, bu koyunu bana ver ki ben ona baka-

¹ Veya Tanrının hoşnut olmasını arar dururdu. ² Akşam veya yatsı vakti ile sabah veya kuşluk zamanında. ³ Dağlar, kuşlar onunla beraber tespih ederdi veya tespihte ona tâbi olurdu veya Davut Aleyhisselâm, dağlar, kuşlar hep Allah'a muti idiler. ⁴ Peygamberlik, tam ilim ve tam amel. ⁵ Veya beyyine ve yemin ile hüküm demek olan hitabı fasılı. ⁶ Veya ibadet ve ta'at ile meşgûl olduğu ikametgâha. ⁷ Bekçi dâvacıları içeriye koymadığından onlar da duvardan aşırıp yanına girmişlerdi. ⁸ Hazret-i Davud'un «dâvanız nedir» demesine karşı böyle söylemişlerdi. ⁹ Yani vermeğe mecbur oldum, ¹⁰ Dâvacıların aralarında hâkim olmak suretiyle denediğimizi anladı. O iki dâvacı zaten suikast için gelmişlerdi. Davut Aleyhisselâm bunu anladı da ürktü. Fakat bunlar suikaste muvaffak olamayacaklarını anlayınca öyle bir dâva tertip ettiler.

اصبر على ما يقولون واذكر عبدنا داود إذ آتاه آياتنا واذكر
اننا سخنا الجبال معه فيسبحن بالعشي والاشراق والطير
محمودة كل له آيات وشدنا منكم واتينا الحكمة
وفصل الخطاب واهل ايتك نبؤا المصير اذ تسوروا الحرب
اذ دخلوا على داود ففرع منهم قالوا لا تخف خصمان بنى
بعضنا على بعض فاخبر بيننا بالحق ولا شطط واهدنا الى
سواء الصراط ان هذا اخي له تسع وتسعون نجمة ولي
نجمة واحدة فقال كهانيسا وعمر بن في الخطاب قال لقد
ظلمك يسؤال نجيحك الى عايجيه وان كثير من الخطاء لينجي
بعضهم على بعض الا الذين امنوا وعملوا الصالحات وقليل ما هم
وطن داود اذ ما فتاة فاستغفر ربته وخر راكعا وانا ب
فعرنا له ذلك وان له عندنا لى وحسن ما ب ياد داود
انا جعلناك خليفة في الارض فاخبر بيننا كس بالحق ولا تتبع
الهموى فيضلك عن سبيل الله اذ الذين يضلون عن سبيل
الله لهم عذاب شديد بما سئوا من الحساب

yım» dedi, dedikodu da bana galebe etti ⁹. (24) Davut «— * O, koyununu kendi koyunlarına katmayı istemekle sana zulüm ve gadır etmiştir. Mallarını birbirine karıştıran ortakların çoğu birbirlerine haksızlık yapar. Şu kadar ki iman edip iyi amel işlemiş olsunlar. Böyle olanlar da azdır» dedi. Davut kendisini intibaha düşürdüğümüzü anladı ¹⁰. Rabbinden yarlıganmak diledi, secdeye kapandı, O'na sığındı. (25) Biz de onun bu hâlini ¹¹ yarlıgadık, çünkü o, nezdimizde bize yakın bulunacak, dönüp geleceği yeri de güzel olacaktır. (26) Davud! Biz seni yeryüzünde halife yaptık. Artık nâs arasında doğrulukla hükmet. Hevesine tâbi olma, yoksa o, seni Allah yolundan şaşırtır. Allah yolundan şaşıranlar yok mu, onlar hesap görülecek günü unuttuklarından dolayı şiddetli azaba uğrayacaklardır.

Davut Aleyhisselâm diğer dâvacının da sözünü dinleyecekken dinlemeden, şu kadar ki ikinci dâvacıya bakarak itirazını anlayarak hükmetti. Davut Aleyhisselâm rıza-ı bari için onları affetti, intikam almak elinde iken vazgeçti. İşte denemek buydu. İntikam niyetinden dolayı istigfar etti veya suikast zannettiğine pişman oldu. Dâvacıları melekler addederek bu hâli «Urya» kıssasına hamletmek asla doğru değildir. Bu kıssa âyat-ı celilenin seyak ve sibakına, şan-ı nübüvve münafidir. Maamafih ancak «Urya»nın bidayeten talip olduğu bir kadına Hazret-i Davud'un talip olması caiz olabilir, bu bapta efdal ve ulâ olanı terketmiş olabilir. Çünkü o zamanda bu haller olağan şeylerdi. ¹¹ Müccerret dâva ile zulüm ettiği hükmetmesini. Yahut, başkasının, Urya'nın talip olduğu bir kadını, ehli ona nikâhtan vazgeçtikten sonra alması hususunu.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا ۚ قَوْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ آيَاتِنَا ۖ أَتَمْنَعُونَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ۚ
كَلَّا بَلْ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكًا لِيَذَّبَ رُوحًا ۖ وَلِيَذَّبَ كُفْرًا
الْأَلْبَابِ ۖ وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدَانِ ۖ إِنَّهُمَا
إِنْ عَرَضَ عَلَيْكَ بِالْعِشْيَةِ الصَّافِيَاتِ الْجِمَادِ ۖ فَقَالَ لِي أَجَبْتُ
حُبِّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ۖ رُدُّوهُمَا عَلَيَّ
فَطُفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ۖ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ ۖ وَقَالَتْ
عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ۖ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا
لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ عِبْدِي إِلَّا أَنْ نَأْتِيَ لَوْهَآبَ ۖ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ
تَجْرِي بِأَمْرِ رَبِّهَٖا رِجَاءً حِينَ أَصَابَ ۖ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّارٍ
ۖ وَأَجْرَيْنَ مَقَرَّ يَوْمٍ فِي الْأَمْصَادِ ۖ هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ
أَوْ امْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۖ وَإِنَّ لَكُمْ عِنْدَنَا لَآلِئًا وَحُسْنَ ثَابٍ ۖ
وَإِذْ كُذِّبْنَا يَا أَيُّوبُ ۖ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أِنِّي مَسْنِي الشَّيْطَانِ ۖ نَضِيبٌ
وَعَذَابٌ ۖ أَرْكُضْ بِرَجُلِكَ هَذَا مَغْسِلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ۖ

(27) ve mâ halaknessemâe vel'arda ve mâ beynehümâ bâtila, zâlike zanulleziyne keferû, feveylün lilleziyne keferû minennâr (28) em nec'alüllezziyne âmenû ve amilüssâlihâti kelmüfsidiyne fiyl'ardı em nec'alülmüttekıyne kelfüccâr (29) kitâbün enzelnâhü ileyke mübârekün liyeddebberû âyâtihî ve liyetezekkere ülü'l-el-bâb (30) ve vehebnâ lidâvûde süleymân, ni'mel'abd, innehü evvâb (31) iz urıda aleyhi bil'aşıyyissâfinâtülcıyâd (32) fekaâle inniy ahbebtü hubbelhayri an zikri rabbiy, hattâ tevâret bilhicâb (33) rüd-dûhâ aleyy, fetafika meshan bissuûki vel'a'nâak (34) ve lekad fetennâ süley-mâne ve elkaynâ alâ kürsiyyihî ceseden sümme enâb (35) kaâle rabbiğfirliyy veheb liy mülken lâ yenbagy liehadin min ba'diy, inneke entelvehhâb (36) feseh-harnâ lehürriyha tecriy biemrihî rûhâen haysü esâb (37) veşşeyâtıyne külle ben-nâin ve gavvâsın (38) ve âhariyine mukarreniyne fiyl'asfâd (39) hâzâ atâünâ femnün ve emsik bigayri hisâb (40) ve inne lehü indenâ lezülfâ ve husne meâb (41) vezkür abdenâ eyyûb, iz nâdâ rab-behü enniy messeniyesşeytânü binusbin ve azâb (42) ürküd biriclik, hâzâ mugte-selün bâridün ve şerâb.

(27) Biz göğü, yeri ve aralarındakini boşuna yaratmadık, boşuna yaratmak keyfiyeti kâfirlerin zan ve tahminidir. Uğrayacakları ateşten vay kâfirlerin haline! (28) İman edip iyi iş işleyenleri yeryüzünde fesat çıkaranlar gibi mi sayacağız? Yoksa günahattan sakınanları günahkârlar gibi mi tutacağız. (29) Sana mübarek ve hayır ve bereketi çok bir Kitap indirdik ki âyetlerini inceden inceye düşünsünler, tam akıllılar da ibret alsınlar. (30) Biz, Davut'a Süleyman'ı bahsettik. Süleyman ne güzel kuldur! O, daim Allah'a sığınır. (31) Hani öğleden sona ona soy, yörük atlar gösterilmiş, (32) O da «— Ben bu atları Rabbimi anmadan dolayı severim¹» demişti. Ta ki atlar Süleyman'ın gözünden nihan oldu². (33) «— Atları bana geri getirin» dedi. Artık onların bacaklarına, boyunlarına el sürmeye başladı³. (34) * Biz Süleyman'ı da, intibaha düşürmüştük.

Tahtı üstüne bir parça et gibi bir ceset atmıştık⁴. Sonra o, pişman olup Allah'a sığınmıştı. (35) Süleyman «— Yâ Rab! Beni yarlığa, bana öyle bir mülk ve saltanat bahset ki benden sonra hiç bir kimse ona nâil olamasın⁵ çünkü çok bahşeden sensin⁶» dedi. (36) Biz de ona rüzgârı müşahhar kıldık; onun emriyle lâtif bir hava ile istediği yere giderdi. (37 - 38) Dülger, dalgıç şeytanlarını da⁷, bukağılara bağlı olarak başkalarını da⁸ ona müşahhar kıldık. (39) Süleyman! «— Bu devlet, bizim vergimizdir, artık istediğine bol nimet ver, istediğine verme, tut. Ondan hesap olunacak değilsin⁹». (40) O, nezdimizde bize yakın bulunacak, onun dönüp geleceği yeri de güzel olacak. (41) Eyyup kulumuzu da hatırla. Hani o, Rabbine şöyle nida etmişti: Yâ Rab! Bana şeytanın derdi, elemi dokundu¹⁰. (42) Ona şöyle cevap verildi: Ayağını yere vur¹¹, çıkacak serin su ile hem yıkanırısın, hem o suyu içersin.

¹ Veya Rabbinin Kitabı olan Tevrat'tan dolayı. Yani atlara olan muhabbetim hava ve hevesimden dolayı değil, belki Allah'ın dinine kuvvet vermeden, cihattan dolayıdır.

² Yahut bu atların muhabbeti beni Rabbimi anmadan alıkoymuş, güneş battı, ikindi namazını kılamadım. ³ Atların boyunlarından, bacaklarından, muhabbetinden dolayı tozunu silkti. İkinci mânâya göre kılıç sürdü, ayağını kest. Bu hal Süleyman için mubah idi. Fakat bizim şeriatımızda böyle değildir. ⁴ Hazret-i Süleyman bir gece Allah yolunda duruşacak bir oğul olmak üzere bütün kadınlarına yaklaştı. Fakat «İnşallah» dememiş, bu hâl meşiyeti bahri'ye isnat etmemişti. Artık hiçbirinden oğul olmadı, yalnız birinden bir parça et gibi birşey doğdu. İşte bunu kürsüsüne getirdi. Süleyman Aleyhisselâm bundan mütenebbih olarak tövbe etti. Yahut şiddetli bir has-

talığa tutuldu, o kadar eridi ki, bir ceset, ruhsuz bir cisim kaldı. Sonra hâli sıhate rücu etti, başka türü tevcihler bâtildür, şanı nübüvvet münafidir. ⁵ Nübüvvet ile saltanat. ⁶ Bu padişahlığı ele getirecek kadar hiç bir kimseye kuvvet vermeyecek ancak sensin. ⁷ Dülgerlikte, dalgıçlıkta gayet mahir ustaları. ⁸ Âsi ve serkeş olanlarını. ⁹ Yahut sana hesapsız verdik. ¹⁰ Her kötü iş şeytana isnat olunmakla Eyyup Aleyhisselâm da öyle söylemişti. Yoksa Hazret-i Eyyub'a şeytan musallat olarak üfürmekle müşarünleyleh cüzam - miskinlik - hastalığına tutulmuş, bedeni yara içinde kalmış, bedeninden kurtlar dökmüş gibi tab'an muteneffir olan haller yalandır, uydurmadır, birtakım müfessirler senetsiz yazıyorlar, Hazret-i Eyyub'un hastalığı çiçek hastalığı idi. ¹¹ Veya ayaklarını kımdat, şurada bir su vardır oraya git.

(43) ve vehebnâ lehû ehlehü ve misle-hüm ma'ahüm rahmeten minnâ ve zikrâ liûliyl'elbâb (44) ve huz biyedike dıgsen fadrib bihi ve lâ tahnes, innâ vecednâhü sâbira, ni'mel'abd, innehû evvâb (45) vezkür ibâdenâ ibrahîyme ve ishâka ve ya'kûbe ûliyl'eydiy vel'ebâr (46) innâ ahlâsnâhüm bihâlisatin zikreddâr (47) ve innehüm indenâ leminelmustafeynel'ahyâr (48) vezkür ismâyle velyese'a ve zelkifl, ve küllün minel'ahyâr (49) hâzâ zikr, ve inne lilmüttekiyne lehusne meâb (50) cennâti adnin müfettehaten lehü-mül'ebvâb (51) mütteki'iyne fiyhâ yed'üne fiyhâ bifâkihetin kesiyretin ve şerâb (52) ve indehüm kaâsırâtuttarfi etrâb (53) hâzâ mâ tû'adüne liyevmilhisâb (54) inne hâzâ lerızkunâ mâ lehü min nefâd (55) hâzâ, ve inne littâgiyne leşer-re meâb (56) cehennem, yaslevnehâ, fe-bi'selmihâd (57) hâzâ felyezûkuühü hamıymün ve gassâak (58) ve âharü min şeklihi ezvâc (59) hâzâ fevcün muktehi-mün ma'aküm, lâ merhaben bihim, in-nehüm sâlunnâr (60) kaâlû bel entüm, lâ merhaben biküm, entüm kaddemtü-mühü lenâ, febi'selkarâr (61) kaâlû rab-benâ men kaddeme lenâ hâzâ fezidhü azâben dı'fen fiynnâr.

(43) Tarafımızdan bir rahmet, tam akıllılara da bir ibret olmak üzere ona ailesi halkını, onlarla beraber bir mislini bahsettik. (44) Eyyup! Yaşı, kurusu karışık bir demet ot al, onunla zevcene vur da yemininde durmamazlık etme ¹. Biz Eyyub'u sabırlı bulduk. O ne güzel kuldur! Çünkü daim Allah'a sığınır. (45) Elleri, gözleri bulunan ² kul-larımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da hatırla. (46) Biz onları halis bir haslatlarından dolayı halis kul yaptık, bu da dâr-ı âhireti anıp ölümden gafil bulunmamalarından dolayı idi. (47) Onlar nezdimizde insanlardan seçilen, hayırlı kimselerdir. (48) İsmail'i, Elyesa'ı, Zülkifl'i de hatırla. Bütün bunlar güzide adamlardandır. (49) Bu Kur'an bir muhtıradır, sakınanlar için dönüp gidilecek güzel bir yer vardır. (50) O da Aden Cennetleridir ³ ki kapıları onlara açıktır. (51) Onlar orada tahtlara yan gelerek birçok meyveler, türlü türlü içecekler iste-yecekler. (52) Yanlarında gözlerini zevcelerine

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِنْهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذَكَرَىٰ لِأُولَىٰ
الْأَلْبَابِ ۖ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُثْ إِنَّ
وَعْدَنَا صَابِرًا نِّعْمَ الْعِبَادُ ۖ إِنَّهُمْ وَأَذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ أُولَىٰ الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۖ إِنَّا أَخْلَصْنَا
هُمْ بِخَالِصَةٍ ذَكَرْنَا لَكَ وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ۖ
وَأَذْكُرْ إسماعِيلَ وَإِسْحَاقَ ۖ وَذَكَرْنَا لَكَ مِنْ الْأَخْيَارِ ۖ هَذَا
ذَكَرْنَا لَكَ لِلَّذِينَ أَحْسَنَ مَأْوَىٰ ۖ جَنَّاتٍ عِدْنٍ مِّنْ قَبْلِهِمْ
الْأَنْبِيَاءُ ۖ مُتَكَبِّرِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِقَارِحَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ
ۖ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ ۖ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ
لِيَوْمِ الْحِسَابِ ۖ إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ۖ هَذَا
وَأَنَّ لِلطَّغْيَانِ لَشَرَّ مَا بٍ ۖ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَنْسِفُ اللَّهُ
هَذَا فَلْيَذوقُوا حِمِيمًا وَعَسَاقٌ ۖ وَأَحْرَمٌ مِنْ تَكْلَةٍ أَزْوَاجٌ ۖ
هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْجَاءَ لَهُمْ أَنَّهُمْ صَلَوَاتُ النَّارِ ۖ
قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ لَكُمْ رَحْمَةً ۖ كَرِهْنَا أَنْ تَقْدِمُوا لَنَا فَيَنْسِفَ اللَّهُ
قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَرَدَّ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ۖ

dikmiş yaşı ⁴ kızlar vardır. (53) Onlara «— He-sap görülecek gün size vaat olunan mükâfat bu-dur» denecek. (54) İşte bu, öyle bir rızkımızdır ki onda dövünmek ihtimali yoktur. (55) Bu böy-ledir, taşkınlara da dönüp gidecekleri yer, kötü bir yerdir. (56) O da Cehennemdir ki onlar bu-raya girecekler, burası ne kötü düşemedir! (57) Bu azap kaynar su, sarı sudur (58) Onlar için bu şe-kilde çeşit çeşit başka azap da vardır. Artık onu tatsınlar. (59) Cehennem bekçileri metbu'lara «— Bunlar sizinle atılan güruhtur» diyecekler. Metbu'lar da onlara merhaba olmasın ⁵, onlar is-tihkaklarıyla ateşe girmişlerdir» diyecekler. (60) Tâbi'ler diyecekler ki asıl size merhaba olmasın, buna bizi siz uğrattınız, burası ne kötü karargâh-tır. (61) Yine diyecekler ki: «— Ey Rabbimiz! Bi-zi bu azaba uğratanların ateşte azaplarını kat kat yap.»

¹ Zevcesi bir iş için gitmiş, biraz gecikmişti. Eyyup Aleyhisselâm da yüz değnek vurmağa yemin etmişti.

² Elleriyle ita'at, gözleriyle kudret-i süphaniyeye na-zar eden, ta'at ve ibadette kudret sahibi, ulûm ve maarif-

te, şeriat ve dinde basiret sahibi olan.

³ Daima ikametgâh olacak Cennetler.

⁴ Yaşları bir, güzellikleri bir.

⁵ Rahat yüzü görmesinler.

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كَمَا تَعْدُّهُمْ مِنَ الْآَشْرَارِ ۖ أَخَذْنَا هُمُ
 سِجِّينًا ۖ أَمْ رَأَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ۖ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ خَطَايَاهُمْ أَهْلُ
 النَّارِ ۖ قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۖ
 رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ۖ قُلْ هُوَ
 نَبِيُّ عَظِيمٌ ۖ أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ۖ مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْإِلهِ
 الْأَعْلَى أَنْ يَخْتَصِمُونَ ۖ إِنْ يُوحَىٰ إِلَىٰ آلِهَةٍ أَن يُذَيَّرَ مُبِينٌ ۖ
 إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ۖ فَإِذْ اسْتَوْبَهُ
 وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ۖ فَسَجَدَ الْمَلَكَةُ
 كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ۖ إِلَّا إِبْلِيسَ ۖ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۖ
 قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِخَلْقٍ بَشَرٍ ۖ لَئِنْ كُنْتَ مِنْ
 الْأَمْكُنِينَ مِنَ الْعَالَمِينَ ۖ قَالَ نَاخَرْتُمْنِي ۖ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ
 مِنْ طِينٍ ۖ قَالَ فَأَخْرِجْهَا مِنْهَا فَأَزْكٍ ۖ وَارْجِعْ لَعْنَتِي
 إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ۖ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۖ قَالَ
 فَإِنَّكَ مِنَ الْإِنظَرِينَ ۖ إِلَى يَوْمِ الْوَلُوقِ ۖ قُلْ قَبْرُكَ
 لَا غَوِيَّ عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ ۖ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْخَاصِينَ ۖ

(62) ve kaâlû mâ lenâ lâ nerâ ricâlen künnâ ne'uddühüm minel'eşrâr (63) et-tehaznâhüm sıhriyyen em zâgat anhü-mül'ebşâr (64) inne zâlike lehakkun te-hâsumu ehlinnâr (65) kul innemâ ene münzirün ve mâ min ilâhin illallahül-vâ-hidülkakhâr (66) rabbüssemâvâtî vel'ar-dı ve mâ beynehümel'aziyzülgaaffâr (67) kul hüve nebeün aziymün (68) entüm anhü mu'ridün (69) mâ kâne liye min ilmin bilmele'il'a'lâ iz yahtesimün (70) in yûhâ ileyye illâ ennemâ ene neziyrün mübiyn (71) iz kaâle rabbüke lilmelâi-ke'ti inniy hâlikun beşeren min tıyn (72) feizâ seveytühü ve nefahtü fiyhi min rû-hıy feka'û lehü sâcidiyn (73) fesecedel-melâiketü küllühüm ecma'ün (74) illâ ib-liys, istekbere ve kâne minelkâfirıyn (75) kaâle yâ iblîysü mâ mene'ake en tescüde limâ halaktü biyedeyy, estek-berte em kunte minel'âliyn (76) kaâle ene hayrün minh, halaktenly min nârin ve halaktehü min tıyn (77) kaâle fahruc minhâ feinneke reciym (78) ve inne aleyke la'netiy ilâ yevmıddiyn (79) kaâ-le rabbi fe'enzırniy ilâ yevmi yüb'asûn (80) kaâle feinneke minelmunzariyne (81) ilâ yevmilvaktılma'lûm (82) kaâle febi'izzetike leugviyennehüm ecma'ıyne (83) illâ ibâdeke minhümülmuhtesiyyn.

(62) Hepsi şöyle diyecekler: Biz kötü adamlardan saydığımız Müslümanları niye burada görmüyoruz? (63) Biz onları dünyada maskaraya alırdık, yoksa gözlerimiz onlardan kaydı da onları görmüyor muyuz? (64) Ateşliklerin birbiri ile gürültü etmeleri hakkında bu beyanat doğrudur. Her halde vâki olacak. (65) De ki «— Ben ancak Allah azabıyla korkuturum, yegâne ve kahhar olan Tanrı'dan başka hiç bir tapacak yoktur, (66) O göklerin, yerin ve aralarında olanların Rabbidir. Yegâne galiptir. Çok yarlıgayandır.» (67) De ki «— Bu dediklerim çok mühim bir haberdur. (68) Siz ise ondan yüz çeviriyorsunuz. (69) Ben Meclis-i Âli'de ¹ olup biteni bilmezdim. (70) Bana yalnız Allah azabıyla aşikâr surette korkutmaklığım vahyolunmuştur». (71) Hani Rabbin meleklerle «— Ben balçıktan bir insan yaratacağım, (72) Onu yapıp ona ruhumdan üfürdüğüm gibi yere kapanıp

secde edin» demişti. (73) Bunun üzerine bütün melekler hep birden secde ettiler. (74) Ancak iblis bunu kibirine yediremedi, o, zaten kâfirlerden-di. (75) Allah «— İblis! İki elimle yarattığım mah-lûka secde etmeden seni alıkoyan şey nedir? Nefsin mi kabardı? Yoksa kendini daha mı yüksek gördün?» buyurdu. (76) İblis «— Ben ondan daha şerefliyim, beni ateşten, onu balçıktan yarat-tın» dedi. (77) Allah «— Oradan dışarı çık! Sen, benim rahmetimden kovulmuşsun. (78) Ceza gü-nüne kadar lânetim de üzerine olsun» buyurdu. (79) İblis «— Yâ Rab! Tekrar dirilecek güne ka-dar bana mühlet ver, beni yaşat» dedi. (80 - 81) Allah «— Vakti malûm güne kadar sana mühlet verilmiştir» buyurdu. (82) İblis, «— Şan ve şere-fim hakkı için ben onların hepsini azdıracağım, (83) İçlerinden halis muhtesim kulların başka.

¹ Sûre-i Bakara'da beyan buyurulduğu üzere Hazret-i Âdem hakkında Cenabıhak ile melekler arasında geçen

sözleri bilmezdim. Yalnız bana vahiy ile bildirildi, işte o vakit öğrendim.

(84) kaâle felhakku velhakka ekuûl (85) le'emle'enne cehenneme minke ve mimmen tebi'ake minhüm ecma'ıyn (86) kul mâ es'elüküm aleyhi min ecrin ve mâ ene minelmütেকellifiyn (87) in hüve illâ zikrün lil'âlemiyn (88) ve leta'lemünne nebe'ehü ba'de hıyn.

SÜRETÜZZÜMER

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) tenziylülkitâbi minallahil'aziyzilhakiym (2) innâ enzelnâ ileykelkitâbe bilhakki fa'büdüllâhe muhlisan lehüddiyn (3) elâ lillâhiddiynülhâlis, velleziynet-tehazû min dünühi evliyâ, mâ na'büdü-hüm illâ liyukarribünâ ilallahi zülfa, innallahe yahkümü beynehüm fiy mâ hüm fiyhi yahtelifün, innallahe lâ yehdiy men hüve kâzibün keffâr (4) lev erâdallahü en yettehıze veleden lastafâ mimmâ yah-luku mâ yeşâü sübhâneh, hüvallahülvä-hüdülkahr (5) halakassemmâvâti vel'ar-da bilhakk, yükevvirülleyale alennehâri ve yükevvirünnehâre alelleyli ve sehhares-semse velkamer, küllün yecriy liecelin müsemmâ, elâ hüvel'aziyzülgaffâr.

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ۖ لَا مَلَأَنَ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ
أَجْمَعِينَ ۖ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّمِينَ
إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۖ وَلَقَدْ كُنَّا نُبْنِئُ بَعْدَ جَدِّينَ

سُورَةُ الزُّمَرِ مَكِّيَّةٌ مِائَتَانِ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۖ إِنَّا أَنْزَلْنَا
إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۚ
إِلَّا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ
كَفَّارٌ ۚ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَا ضَافِي
فَمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۚ
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُونُ أَينَ عَلَى النَّهَارِ
وَيَكُونُ الشَّهَارُ عَلَى الْبَيْتِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ
يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ۚ إِنَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ۚ

(84) Allah «— Doğruluk bendendir, doğruyu da ben söylerim: ¹ (85) * Cehennem herhalde seninle ve sana tâbi olanlarla tamamen dolduracağım. (86) De ki bunları işittiniz, işte ben tebligatıma karşı sizden ücret ve mükâfat istemiyorum. Ben kendi başıma teklif edenlerden de değilim ². (87) Bu Kur'an cihana bir öğüttür. (88) * Bir zaman sonra haberinin doğru çıktığını herhalde bilmiş olacaksınız.

ZÜMER VEYA «GUREF» SÜRESİ ^[3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kitabın indirilmesi yegâne galip ve hakim olan Tanrı tarafındandır. (2) Biz, sana Kitabı doğru olmak üzere indirdik, sen de Allah'a dinde ihlâs

ile riyasız, şirkten âri olarak ibadet et. (3) Haberinizi olsun ki Allah için olan din, halis olan dindir. Ondan başkasını mâbut edinenler, «— Biz, onlara ancak bizi Allah'a yaklaştırmak emeliyle ibadet ediyoruz» dediler. Allah onların ihtilâf ettikleri şeyi aralarında hükmedip ayıracak. Çünkü Allah yalancı ve nankörlüğe dadanmış kimseyi hıdayete erdirmez. (4) Allah çocuk edinmeyi isteseydi yarattıklarından dilediğini seçerdi. O, bundan tamamıyla münezzehtir, yegâne olan, kahhar olan Allah, O'dur. (5) O, gökleri ve yeri hak ve hikmetle yarattı. O, geceyi gündüze, gündüzü geceye dolar ⁴. O, güneşi ve ay'ı müsahhar kılmıştır, her biri muayyen bir zamana kadar seyr ve cereyan eder. Haberinizi olsun ki O, yegâne galiptir, çok yarlıgayandır (bağışlayandır).

¹ Yemin yerindedir. Yahut ben hakkım, söyledigim de haktr.

² Yahut ben tekellüflü dini tebliğ etmiyorum, belki akl-ı selimin, tab'ı müstekimin kabul ettiği dini tebliğ

edliyorum.

³ Mekke'de nâzil olmuş (75) âyettir.

⁴ Birini eksiltir, öbürünü artırır, birbiri ardınca getirir.

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلْ مِنْهَا زَوْجَهَا وَانزَلَ لَكُمْ
 مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا
 مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَكَرَ اللَّهُ رَبَّكُمْ إِنَّكَ لِلَّهِ لَائِيٌّ
 إِلَّا هُوَ فَاتَى تُصْرَفُونَ ۝ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ
 وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ
 وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ
 ضُرٌّ عَارِئَهُ مِنْ يَبِغٍ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نِسِيَ مَا كَانَ
 يُدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلْ اللَّهُ لِكُلِّ أَفْوَاجٍ سَبِيلَهُ
 فَأَلْزَمَهُ الْكَيْدَ فَكَيْدًا ۚ إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ۚ أَمِنْ هُوَ فَإِنَّ
 أَنَاءَ الْيَلِّ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْأَخِرَةَ وَيَرْجُو أَرْحَمَ رَبِّهِ
 قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۚ إِنَّمَا
 يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ۝ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا
 رَبَّكُمُ الَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَآرَضُوا لِلَّهِ
 وَاسِعَةً ۚ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

(6) halakaküm min nefsin vâhıdetin sümme ce'ale minhâ zevcehâ, ve enzele leküm minel'en'âmi semâniyete ezvâc, yahlukuküm fiy butûni ümmehâtiküm halkan min ba'di halkın fiy zulümâtin selâs, zâlikümullahü rabbüküm lehül-mülk, lâ ilâhe illâ hü, fe'ennâ tusrefün (7) in tekfürü feinnallahe ganiyyün anküm, ve lâ yerdâ li'ibâdihilküfr, ve in teşkürü yerdahü leküm, ve lâ tezirü vâziretün vizre uhrâ, sümme ilâ rabbiküm merci'üküm feyünebbiüküm bimâ küntüm ta'melün, innehü aliymün bizâtis-sudûr (8) ve izâ messel'insâne durrün de'â rabbehü müniyben ileyhi sümme izâ havvelehü ni'meten minhü nesiye mâ kâne yed'û ileyhi min kablü ve ce'ale lillâhi endâden liyuddille an sebiylihi, kul temetta' biküfrike kaliylen inneke min ashâbinnâr (9) emmen hüve kaânitün ânâelleyli sâciden ve kaâimen yahzerül'âhirete ve yercü rahmete rabbih, kul hel yestevilleziyne ya'lemüne velleziyne lâ ya'lemün, innemâ yetezekkerü ülül'elbâb (10) kul yâ ibâdilleziyne âmenüttekuü rabbeküm, lilleziyne ahsenû fiy hâzihid-dünyâ haseneh, ve ardullahi vâsi'a, innemâ yüveffessâbirüne ecrahüm bigayri hisâb.

(6) O, sizi bir tek şahıstan yarattı, zevcesini yine ondan yaptı. Sizler için davarlardan sekiz çift ¹ indirdi. Sizi analarınızın karnında üç karanlık içinde ² türlü türlü yarattı, işte Rabbiniz böyle Allah'tır, mülk O'nundur, O'ndan başka Tanrı yoktur. Böyleyken nasıl O'nun ibadetinden dönüyorsunuz? (7) Eğer nankörlük eder de kâfir olursanız O'na ne. Çünkü Allah sizden müstağnidir, O, kullarının küfürlerine râzı olmaz. Eğer şükrederseniz şükcrünüzden hoşnut olur. Hiç bir günahkâr başkasının günahını üzerine almaz. Sonra dönüşünüz O'nadır. Artık O, ne işlediklerinizi size haber verecek. Çünkü gönlünüzde ne varsa hepsini hakkıyla bilir. (8) İnsanın başı sıkıldı mı Rabbine dönerek yalvarır, yakarır. Sonra, ona kereminden bir nimet ihsan etti mi evvelce ettiği niyazı unuttur da nâsı Allah yolundan çıkartmak için O'na eş bulur. Ona de ki küfürünle beraber biraz sefa sür. Çünkü sen ateşliklerdensin. (9) O nankör mü iyidir? Yoksa âhiretten çekinerek, Rabbinin rahmetini umarak, gecenin saatlerinde yere kapanarak, ayakta durarak ta'at ve ibadetle vakit geçiren mi? De ki âlim olanla olmayan bir midir? Ancak tam akıllılar ibret alırlar. (10) Tarafımdan onlara de ki ey iman eden kullarım! Rabbinizden sakının. Bu dünyada iyilik edenler için âhirette iyi mükâfat vardır. Tanrı'nın yeri de geniştir. Musibete katlananlara yalnız onlara sayısız mükâfat verilir.

nerek yalvarır, yakarır. Sonra, ona kereminden bir nimet ihsan etti mi evvelce ettiği niyazı unuttur da nâsı Allah yolundan çıkartmak için O'na eş bulur. Ona de ki küfürünle beraber biraz sefa sür. Çünkü sen ateşliklerdensin. (9) O nankör mü iyidir? Yoksa âhiretten çekinerek, Rabbinin rahmetini umarak, gecenin saatlerinde yere kapanarak, ayakta durarak ta'at ve ibadetle vakit geçiren mi? De ki âlim olanla olmayan bir midir? Ancak tam akıllılar ibret alırlar. (10) Tarafımdan onlara de ki ey iman eden kullarım! Rabbinizden sakının. Bu dünyada iyilik edenler için âhirette iyi mükâfat vardır. Tanrı'nın yeri de geniştir. Musibete katlananlara yalnız onlara sayısız mükâfat verilir.

¹ Dişili ve erkekli olmak üzere deve, sığır, koyun keçi.

² Son, rahim, karın karanlıklarında.

أَمَّنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَوْعَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ قَوْلٌ
لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أَوَّلَ نَسْأَةٍ فِي صَلَاتِ الْبَيْنِ
اللَّهُ نَزَلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كَمَا بَأْتَنَسَاهَا مَنَافِي تَقْشَعُرُ مِنْهُ
جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضِلِلِ
اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۖ أَفَنْ يَتَّبِعِي بَوَجهَهُ سَوَاءُ الْعَذَابِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ۖ كَذَبَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَنْتَهُمُ الْعَذَابِ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۖ
فَإِذَا فُهِمَ اللَّهُ الْحَزَنَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْعَذَابِ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۖ وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۖ قُرْآنًا غَيْرَ بَاطِلٍ يَهْدِي
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۖ صَرَبْنَا اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ
مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَامًا رَجُلًا يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ أَنْتَ مَيِّتٌ وَأَنْتُمْ مَيِّتُونَ ۖ
نُشْرُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ۖ

(22) efemen şerehallahü sadrehü lil'islâmi fehüve alâ nûrin min rabbihi, feveylün lilkaâsiyeti kulûbühüm min zikrillâh, ülâike fiy dalâlin mübiyn (23) allahü nezzele ahsenelhadîys, kitâben müteşâbihen mesâniy, takşa'ırru minhü cülûdülleziyne yahşevne rabbehüm, sümme teliynü cülûdühüm ve kulûbühüm ilâ zikrillâh, zâlîke hüdallâhi yehdiy bihi men yeşâ, ve men yudlilillâhü femâ lehü min hâd (24) efemen yettekıy bivechihiy sül'azâbi yevmelkıyâme, ve kıyle lizzâlimiyye zûkuû küntüm teksibûn (25) kezzebelleziyne min kablihüm feetâhümül'azâbü min haysü lâ yeş'urûn (26) fe'ezâkahümullâhülhızıye fiylhayâtiddünyâ, ve le'azâbü'l'ahireti ekber, lev kânü ya'lemûn (27) ve lekad darebnâ linnâsi fiy hâzelkur'âni min külli meselin le'allahüm yetzekkerûn (28) kur'ânen arabıyyen gayre ziy ıvecin le'allahüm yettekuûn (29) daraballahü meselen recülen fiyhi şürekâü müteşâkisüne ve recülen selemen lirecül, hel yesteviyâni mesel, elhamdülillâh, bel ekserühüm lâ ya'lemûn (30) inneke meyyitün ve innehüm meyyitün (31) sümme inneküüm yevmelkıyâmeti inde rabbiküm tahtesimûn.

(22) Allah, kalbini İslâm için açmakla Rabbi tarafından büyük bir nura ¹ mazhar olan kimse, katı yürekli kimseyle bir midir? Allah'ı zikre karşı münşerih olacak yerde katı yürekli olanların vay hâline! İşte bunlar açık bir sapıklık içindedir. (23) Allah, sözün en güzelini ² birbirine benzer ³ ikişer ikişer olarak ⁴ bir Kitap halinde indirmiştir. Rablerinden korkanlar onu dinledikleri zaman korkularından tüyleri ürperir, sonra Allah'ın mağfiretini zikredince onlardan korku gider. Tüyleri açılır, yürekleri yumuşar. İşte bu Allah yoludur ki dilediğini o yola götürür, Allah her kimi şaşırtırsa ona yol gösteren hiç bir kimse bulunmaz. (24) Kıyamet günü eli bağlı olup yaman bir azaptan yüzü ile kendini koruyan kimse, azaptan emin olan kimse gibi midir? Zalimlere kazandığınız amelceğin cezasını çekiniz denir. (25) Onlardan evvelki-

ler de peygamberlerini yalancı saydılar da farkında olmadıkları bir yerden kendilerine azap gelip çatmıştı. (26) Artık Allah onlara dünya diriliğinde rüsvaylığı tattırdı. Âhret azabı ise daha dehşetlidir. Bilseler ibret alırlardı. (27) * Halk nasihat kabul etsinler, diye bu Kur'an'da onlara her şeyden misal getirdik. (28) Sakınsınlar diye Kur'an'ı Arap diliyle hiç bir eğrilik bulunmadığı halde indirdik. (29) Allah şöyle bir misal getirir: Kölelerden bir adamın huysuz, birkaç müsterek ağası olsun ⁵, diğer bir adamın da ortaksız tek bir ağası bulunsun ⁶. Bu ikisinin halleri bir midir? ⁷ Tanrı'ya hamdolsun ki O'nun şeriki yoktur. Fakat onların pek çoğu bu hakikati bilmezler. (30) Ya Muhammed! Sen de öleceksin, onlar da ölecekler. (31) Sonra siz kıyamet gününde Rabbinizin yanında birbirinizden dâvacı olacaksınız ⁸.

¹ Allah'ın âyetlerini müşahade esnasında kalbine feyezeden eden lütf-u ilâhî'ye, tefvîk-i süphanîye, marifet-i bariye, hidayet-i rabbanîyeye. ² Lâfzı ve mânâsı itibarıyla en güzel söz olan Kur'an-ı Kerim'i. ³ Birbirini teyit eder. İcazda, nazımda, sıdıkta birbirine benzer, onda asla tenakuz ve ihtilâf bulunmaz. ⁴ Vaad ve vait, tehdit ve tepşir, rahmet ve azap, yer ve gök, uçmak ve tamu, zulmet ve ziya ve emir ve nehiy. Yahut zihinde iyice yerleşmesi için kısası, ihbarı, ahkâmı, mevaizli mükerrerdır. ⁵ Köle benimdir, benim işimi görsün diye kavga eden ağalarına karşı köle şaşırsın kalır. ⁶ Yahut birbirinin aley-

hinde olan birkaç kişinin malı olan bir köle ile tek bir adamın malı olan bir köle. ⁷ Çok ağaları bulunan köle hiç birinin has malı değildir. İşini hiç birisi tamamiyle göremez. Köleye yazık olur, köle zayı olur. Müşrik de böyledir, o da zayı olur. Fakat bir ağanın malı olan kölenin bütün işini o ağa görür, köleye yazık olmaz, köle zayı olmaz, muvahhid de böyledir. ⁸ «Ben risaletimi tebliğ ettim, senin tarafına dâvet ettim. Fakat kabul etmediler» diyeceksin, onlar da inat edecekler, faydasız cevaplar verecekler.

(32) femen azlemü mimmen kezebe alalâhi ve kezebe bissıdkı iz câeh, eleyse fiy cehenneme mesven ilkâfiriyn (33) velleziy câe bissıdkı ve saddeka bihi ülä-ike hümlümttekuûn (34) lehüm mâ ye-şâûne inde rabbihim, zâlike cezâülmuhsiniyn (35) liyükeffirallahü anhum es-ve'elleziy amilü ve yecziyehüm ecrehüm biahsenilleziy kânü ya'melün (36) eley-sallahü bikâfin abdeh, ve yühavvifüneke billeziiyne min dūnih, ve men yudlilillâhü femâlehü min hâd (37) ve men yehdillâhü femâ lehü min mudill, eleysallahü bi'aziyzin ziyntikaâm (38) ve lein se'el-tehüm men halekassemâvâti vel'arda leyekuûlunnallah, kul efere'eytüm mâ ted'üne min dūnillâhi in erâdeniyallahü bidurrin hel hünne kâşifâtü durrihi, ev erâdeniy birahmetin hel hünne mümsikâtü rahmetih, kül hasbiyallah, aleyhi yetevakkelmütevekkilün (39) kul yâ kavmi'melû alâ mekânetiküm inniy âmil, fesevfe ta'lemüne (40) men ye'tiyhi azâbün yuhziyhi ve yahillü aleyhi azâbün mukıym.

فَرَأَىظُلْمًا مِّنْكَذِّبٍ عَلَى اللَّهِ وَكَذِّبٍ بِالصِّدْقِ
إِذْجَاءَهُ الْيَسْرُ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ۝ وَالَّذِي
جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۝
لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْحَسَنِينَ ۝
لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيُجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ الْيَسْرُ لِلَّهِ يَكْفِي
عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ
الْيَسْرُ لِلَّهِ يُعْزِيزُ ذِي النِّقَمَاءِ ۝ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّي
أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ
اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ۝ قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا
عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ يَعْمَلُونَ ۝ مَنْ يَأْتِ
عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ۝

(32) Allah'a karşı yalan söyleyen, gerçek bir peygamber gelince onu yalancı sayan kimseden daha zalim kim olabilir? Kâfirlerin Cehennemde yurdu yok mu? (33) Gerçek din getirenle onu tasdik edenler yok mu, işte sakınanlar, onlardır ¹. (34) Bu sakınanlar, Rableri yanında ne dilerlerse hep hazırdır. İyilik edenlerin mükâfatı işte budur. (35) Allah bununla onların işledikleri kötü amellerini örtecek, onlara amellerinin en güzeli derecesinde mükâfat verecektir. (36) Allah kuluna yetmez mi? Onlar seni Allah'tan başka taptıkları putlarıyla korkutuyorlar. Allah her kimi şaşırtırsa artık onun için doğru yola götürececek hiç bir kimse yoktur. (37) Her kimi de Allah doğru yola götürececek olursa onun için de şaşırtacak hiç bir kimse yoktur.

Allah yegâne galip olan, öç alan Zat değil midir? ² (38) * Onlara «— Gökleri, yeri kim yarattı» diye soracak olursan herhalde «— Allah yarattı» diyeceklerdir. De ki ne dersiniz? Allah bana sıkıntı vermek istese, Allah'ı bırakarak taptıklarınız O'nun verdiği sıkıntıyı kaldırabilir mi? Veya hakımda bir rahmet ve nimet vermek istese onlar o nimeti tutabilirler mi? De ki Allah bana yeter, mütevekkil olanlar yalnız O'na mütevekkil olurlar. (39 - 40) De ki ey kavmim! Elinizden geleni yapın, ben de bildiğim gibi yapacağım. Yakında kendisini rüsvay edecek azabın kime geleceğini, kımıldanmayacak azabın kimin başına konacağını anlayacaksınız.

¹ Bilûmum peygamberler ile mü'minler.

² Allah'ın dostları için düşmanlarından öç alır.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَخُذْ حِفْظًا
فَلْيَنْصِبْهُ وَمَنْ صَلَّ فَإِنَّمَا يَعْصِلُ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ ۝ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ
فِي مَنَامِهَا فِيمِنْهُنَّ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْتَبِرُونَ ۝
أَمْ أَخَذْنَا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلُوبًا وَلَوْ كَانُوا
لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ۝ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا
لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ۝ وَإِذَا
ذَكَرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
۝ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِّمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ وَأَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ۝ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَبَدَّلَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ۝

(41) innâ enzelnâ aleykelkitâbe linnâsi bilhakkı, femenihtedâ felinefsih, ve men dalle feinnemâ yedıllu aleyhâ, ve mâ ente aleyhim bivekiyl (42) allahü yetevveffel'enfüse hıyne mevtihâ velletiy lem temüt fiy menâmihâ, feyümsikülletiy kadâ aleyhelmevte ve yürsilül'uhrâ ilâ ecelin müsemmâ, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin yetefekkerûn (43) emitte hazû min dünüllâhi şüfe'â, kul evelev kânû lâ yemliküne şey'en ve lâ ya'kılûn (44) kul lillâhişşefa'atü cemiy'â, lehü mülküssemâvâti vel'ard, sümme ileyhi türce'ün (45) ve izâ zükirallahü vahdehüşme'ezzet kulübülleziyne lâ yü'minûne bil'âhireh, ve izâ zükirelleziyne min dünihî izâ hüm yestebşirûn (46) kulillâhümme fâtırassemâvâti vel'ardı âlimelgaybi veşşehâdeti ente tahkümü beyne ibâdike fiy mâ kânû fiyhi yahtelifûn (47) ve lev enne lillezziyne zalemû mâ fiyl'ardı cemiy'an ve mislehü ma'ahü leftedev bihî min sül'azâbi yevmelkıyâme, ve bedâ lehüm minallahi mâ lem yekûnû yahtesibûn.

(41) Biz, sana Kitabı nâs'ın menfaati için doğru olarak indirdik. Her kim doğru yol bulursa kendisi için yol bulur. Her kim doğru yoldan saparsa yine kendi aleyhine sapmış olur. Sen üzerlerinde mes'ul bir vekil değilsin. (42) Allah, ölüm vaktinde canları alır, ölmeyenin de uyku zamanında ¹ canını alır. Üzerine ölüm hükmettiği canı tutar ², diğerini ³ eceli gelinceye kadar salıverir. İşte bunda düşünen cemaat için ibretler vardır. (43) Yoksa onlar Allah'tan başkalarını şefaathçı mı edindiler? De ki onlar hiç bir şeye mâlik olmasalar, akıl erdiremeseler de yine onları şefaathçı edecek misiniz? (44) De ki bütün şefaath Allah'ın iznine bağlıdır. Göklerin, yerin mülkü O'nundur.

Nihayet kıyamette O'na döneceksiniz. (45) Her ne zaman Allah, bir tek olarak anıldığı zaman âhirete inanmayanların kalpleri nefretle çekilir. Allah'tan başka mâbutları anılsa hemen sevinç içinde kalırlar. (46) De ki Allah'ım! Ey gökleri, yeri yaratan! Ey gizliyi, aşıkârı bilen! ⁴. Kulların arasındaki ihtilâfı sen hükmedeceksin. (47) Eğer yerde ne varsa hepsi ve onun bir misli daha öz nefislerine zulüm edenlerin olsa kıyamet günü tutulacakları yaman azaba bedel kendilerini kurtarmak için onu verirler. Onlara Allah tarafından dünyada hesaba katmadıkları şey görünecek.

¹ Çünkü uyku ölümün kardeşidir. İnsan uyku halinde ölü gibi olur.

² Canını iade etmez, o da ölüyor gider.

³ Uykuda bulunan diğer bir kimsenin canını.

⁴ Veya gökleri ve yeri yaratan, gizli ve aşıkârı bilen Allah'ım!

(48) ve bedâ lehüm seyyiâtü mâ kesebû ve hâka bihim mâ kânû bihi yestehziûn (49) feizâ messel'insâne durrun de'ânâ, sümme izâ havvelnâhü ni'meten minnâ kaâle innemâ ütiytühü alâ ilm, bel hiye fitnetün ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (50) kad kaâlehelleziyne min kablihüm femâ agnâ anhüm mâ kânû yeksibûn (51) fe'esâbehüm seyyiâtü mâ kesebû, velleziyne zalemû min hâülâi seyyisibühüm seyyiâtü mâ kesebû ve mâ hüm bimu'cizîyn (52) evelem ya'lemû ennallahe yebstürriizka limen yeşâü ve yakdir, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yü'minûn (53) kul yâ ibâdiyelleziyne esrefû alâ enfüsihim lâ taknetû min rahmetillâh, innallahe yagfirüzüzünûbe cemiy'â, innehü hüvelgafürürrahiym (54) ve eniybû ilâ rabbiküm ve eslimû lehü min kabli en ye'tiyekümül'azâbü sümme lâ tünsarûn (55) vettebi'ü ahsene mâ ünzile ileyküm min rabbiküm min kabli en ye'tiyekümül'azâbü bagteten ve entüm lâ teş'urûn (56) en tekuûle nefsun yâ hasretâ alâ mâ ferrattü fiy cenbillâhi ve in küntü leminessâhiriyn.

وَبَلَّاهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِسَيِّئِهِمْ يُهَازِلُونَ
فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ
أِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنِّي أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
فَذَاقَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
فَاصْبِرْ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ
أَوْ لَوْ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ
وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ
نُفْعَةً لَا تَنْصُرُونَ
وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ نُفْعَةً
وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ
أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتِي عَلَىٰ مَا قُضِيَتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِن كُنْتُ لَمِنَ السَّآخِرِينَ

(48) Onlara kazandıkları amelin kötülükleri görünecek, istihza ettikleri şeyin cezası etraflarını saracak. (49) İnsanın başı sıkıldı mı bize yalvarır, yakarır, sonra inayetimizden ona nimet verdik mi «— Şu bana verilen şey ancak yolunu bildiğimden ¹ dolaydır» der. Hayır, o nimet bir mihnet ve iptilâdır. Fakat onların pek çoğu bunu bilmez. (50) Onlardan evvelkiler de bu sözü söylemişlerdi de dünyada kazandıkları şeyin kendilerine faydası dokunmadı ². (51) Artık kazandıkları şeyin kötülükleri başlarına geldi. Bunlardan da öz nefislerine zulüm edenlerin başlarına yakında kazandıkları şeyin kötülükleri gelecek, onlar bizi âciz kılacak değillerdir ³. (52) Onlar bilmiyorlar mı

ki Allah rızkı dilediğine bol, dilediğine az verir. İşte bunda mü'minler için ibretler vardır. (53) Tarafımdan de ki ey öz nefislerine fenalıkta hadden aşan kullarım! Tanrı'nın bağışlamasından ümit O, yarlıgayan, bağışlayandır. (54) Rabbinize dönün, tövbe edin. Size azap gelmeden evvel O'na boyun eğin ⁴ sonra azaptan kurtulmak için yardım görmeyeceksiniz. (55) Rabbiniz tarafından size inzâl olunan en güzel söze ⁵, farkında olmaksızın birdenbire azap gelmeden evvel, tâbi olun. (56) Şunun için ki günahkâr bir kişi «Allah'a karşı yaptığım kusurlardan dolayı eyvah bana yazık oldu! Ben gerçekten, mü'minleri maskaraya alanlar sırasındaydım» demesin.

¹ Kazanma usulünü bildiğimden, buna müstahak olduğumu Allah'ın bilmesinden.

² Azaplarını def'edemedi.

³ Hiç biri azabımızdan kurtulacak değildir.

⁴ İhlâs ile amel edin.

⁵ Kur'an'a tâbi olun .ta'ati iltizam edin, masiyetten kaçının, azimetini alın, ruhsatı bırakın.

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ۝
 جَإِن تَرَىٰ الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةٌ فَأَكُونَ مِنَ الْحَسْبِينَ ۝
 بَلَىٰ قَدْ جَاءَ نَكَ أَيْبَاتِي فَلَكَ ذَنْبٌ بِهَا وَأَسْتَكَرْت وَكُنْتُ
 مِنَ الْكَافِرِينَ ۝ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَىٰ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ اللَّهِ
 وَجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَاذِبِينَ ۝
 وَيُنَادِي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِأَفْزَانِهِمْ لَا يَمْسَهُمْ السُّوْءُ وَلَا هُمْ
 يَحْزَنُونَ ۝ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 وَكِيلٌ ۝ لَهُ مُقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۝ قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ
 تَتَّبِعُونَ ۚ أَعْبُدُونِي يَا أَهْلَ الْغُلُوْلِ ۝ وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ
 وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
 وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝ بَلَىٰ لِلَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ
 مِنَ الْتَّائِبِينَ ۝ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ
 وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ
 مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝

(57) ev tekuüle lev ennallahe hedâni le-
 küntü minelmüttekîyn (58) ev tekuüle
 hıyne terel'azâbe lev enne liy kerreten
 fe'eküne minelmuhsiniyn (59) belâ kad
 câetke âyâtiy fekezzebte bihâ vestekberte
 ve künte minelkâfiriyn (60) ve yevmel-
 kıyâmeti terelleziyne kezebû alallahi vü-
 cûhühüm müsveddeh, eleyse fiy cehen-
 neme mesven lilmütekebbiriyn (61) ve
 yünecciyllahüllezinyntekav bimefâzeti-
 him lâ yemessühümüssüü ve lâ hüm
 yahzenûn (62) allahü hâliku külli şey'in
 ve hüve alâ külli şey'in vekiyî (63) lehü
 makaâliydüssemâvâti vel'ard velleziyne
 keferû biâyâtillâhi ülâike hümülhâsirûn
 (64) kul efegayrallahi te'mürünniy a'-
 büdü eyyühehcâhilûn (65) ve lekad ühiye
 ileyke ve illeleziyne min kablik, lein eş-
 rekte leyahbetanne amelüke ve letekû-
 nenne minelhâsiriyn (66) belillâhe fa'-
 büd ve kün mineşşâkiriyn (67) ve mâ
 kaderullahe hakka kadrihi vel'ardu cem-
 iyy'an kabdatühü yevmelkıyâmeti ves-
 semâvâtü matviyyâtün biyemiynih, süb-
 hânehü ve te'âlâ ammâ yüşrikûn.

(57) Veya «— Allah bana hidayet verseydi elbet-
 te ben de sakınanlardan olurum» demesin. (58)
 Yahut azap gördüğü zaman «— Keşke bir kere
 dünyaya dönseydim de iyi iş işleyenlerden olsay-
 dım!» demesin. (59) Her günahkâr böyle özür
 dilemekle beraber ona «— Evet, sana âyetlerim
 geldi, sense onları yalan saydın, inanmayı kibiri-
 ne yediremedin, kâfirler sırasına geçtin» denecek.
 (60) Kıyamet günü Allah namına yalan söyleyen-
 lerin yüzlerini kararmış görürsün. Cehennemde
 imana karşı nefsinin kabartanların bir yurdu yok
 mudur? (61) Allah sakınanlara kurtulmalarına se-
 bep olan imanlarıyla necat verir, onlara fenalık
 dokunmaz, üzülmazler de. (62) Allah her şeyi
 yaratandır. O, her şeye vekil ve mutasarrıftır. (63)

Göklerin, yerin anahtarları O'nun elindedir ¹. Zi-
 yankârlar, Allah'ın âyetlerini tanımayanlardır.
 (64) De ki ey cahiller! Bana Allah'tan başkasına
 ibadet etmemi emrediyorsunuz, öyle mi? (65) *
 Sana, senden evvel gelenlere söyle vahiy olunmuş-
 tur: «— * Eğer şerik koşacak olursan her halde
 amelin beyhude olacak. Sen de ziyankârlardan
 olacaksın». (66) «— Belki yalnız Tanrı'ya tap,
 nimetine şükredenler arasına geç». ² (67) Onlar
 Allah'ı gereği gibi takdir ve tâzim etmediler. Kı-
 yamet günü yer, hepsi birden, O'nun avucunda-
 dır, gökler ise sağ eliyle bükülmüştür ³. O, şe-
 rik koştukları şeyden tamamıyla münezzehtir, yü-
 cedir.

¹ Mutasarrıf ve müdebbiridir.

² Yani dediğiniz şey nasıl olabilir! Allah bana böyle

buyurmuştur.

³ Kemalî kudret ve azâmetini beyandır.

(68) ve nüfiha fiyssûri fesa'ika men fiysemâvâti ve men fiyl'ardı illâ men şâallah, sümme nüfiha fiyhi uhrâ feizâhüm kıyâmün yanzurûn (69) ve eşrekatil'ardu binûri rabbihâ ve vudr'alkitâbü ve ciy'e binnebiyyiye veşşühedâi ve kudiye beynehüm bilhakki ve hüm lâ yuzlemûn (70) ve vüffiyet küllü nefsin mâ amilet ve hüve a'lemü bimâ yef'alûn (71) ve siykalleziyne keferû ilâ cehenneme zümerâ, hattâ izâ câühâ fütihat ebvâbühâ, ve kaâle lehüm hazenetühâ elem ye'tiküm rüsûlün minküm yetlûne aleyküm âyâtî rabbiküm ve yünzirûneküm likaâe yevmiküm hâzâ, kaâlû belâ ve lâkin hakkat kelimetül'azâbi alelkâfiriyn (72) kıyledhulû ebvâbe cehenneme hâlidıyne fiyhâ, febi'se mesvelmütekebbiriyn (73) ve siykalleziynettekav rabbehüm ilelcenneti zümerâ, hattâ izâ câühâ ve fütihat ebvâbühâ, ve kaâle lehüm hazenetühâ selâmün aleyküm tıbtüm fedhulûhâ hâlidıyn (74) ve kaâlülhamdü lillâhilleziy sadakanâ va'dehü ve evresenel'arda netebevveü minelcenneti haysü neşâ', feni'me ecrül'amiliyn.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ بِهِ أُخْرَىٰ قَادَاهُمْ فِيهَا مَنَظُرُونَ ﴿٦٨﴾ وَاشْرَقْنَا الْأَرْضَ بِنُورٍ مِنْهَا وَوَضِعَ الْكِتَابُ وَحُجِّجَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٧٠﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ إِذَا جَاءُوهَا فَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَىٰ الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ تَقَوَّارْتَهُمُ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ خَطَبَتْكُمْ قَدْ خَلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقْنَا وَعَنَّا وَعَارِثَنَا الْأَرْضِ نَبَوُّنَا مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

(68) Kıyamet borusu üfürülünce ¹ Allah'ın dilediği kimseden maada göklerde, yerde ne varsa hepsi ölü düşer, sonra bir daha üfürülünce ² hemen onlar ayağa kalkıp bakışırılar ³. (69) Yeryüzü Rabbinin nuru ile ışıklanır, herkesin eline amel defterleri konur. Peygamberler ve şahitler getirilir. Aralarında doğrulukla işler olur biter. Onlar gadir ve zulme uğramazlar. (70) Herkese, yaptığı işin cezası tamamıyla verilir. Allah onların yaptıklarını herkesten iyi bilir. (71) Kâfirler Cehenneme bölük bölük sürülür, nihayet Cehenneme varınca Cehennem kapıları açılır, Cehennem bekçileri onlara «— Size Rabbinizin âyetlerini okur, sizi bugüne kavuşacağınızla korkutur içinizden peygamberler gelmedi mi?» derler. On-

lar «— Evet geldi, okudu, korkuttu. Fakat bizim kötü amellerimize göre bizim gibi kâfirlere azap vadesi sabit olmuştu» diyecekler. (72) Onlara «— Cehennemin istediğiniz kapılarından girin, orada devamlı kalın, büyüklük taslayanların yurdu ne kötüdür!» denecek. (73) Rablerinden sakınanlar da Cennete bölük bölük ihtiramla sevkolunur. Nihayet Cennete varınca kapılarını açık bulurlar. Bekçileri derler ki «— Size selâm olsun ki siz ne güzel adamlarsınız! ⁴ Artık oraya devamlı olarak giriniz». (74) Onlar Tanrı'ya hamdolsun ki bize olan vaadini yerine getirdi, bizi Cennet toprağına vâris kıldı, biz burada dilediğimiz yere konuyoruz. İyi amel işleyenlerin mükâfatı ne güzeldir!

¹ İlk üfürme.

² İkinci üfürme.

³ Ne olacak diye beklerirler veya hayret içinde göz-

lerini döndürürler veya ayakta şaşırıp kalırlar.

⁴ Veya siz kötülüklerden pâk oldunuzdu.

وَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمُ بِالْحَقِّ وَقِيلَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

سُورَةُ الزُّمَرِ كِتَابٌ مِّنْ مَّا نَزَّلْنَا مِنَّا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝ غَافِرُ الذَّنْبِ
 وَقَابِلُ التَّوْبِ شَدِيدُ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 إِلَهٌ مَّصِیُّ ۝ مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
 فَلَا يَغْزُرُكَ تَقَابُلُهُمْ فِي الْبِلَادِ ۝ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
 وَالْأَحْرَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ
 وَجَادَلُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لِيُخْضِبُوا بِأُحْمَىٰ قَاخَذَتْهُمْ فَكَفَّ
 كَانَ عِقَابِ ۝ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ
 كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۝ الَّذِينَ يَمْجُلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ
 يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ الَّذِينَ
 آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ
 لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْحَجِيمِ ۝

(75) ve terelmelâikete hâffiyne min hav-
 lil'arşı yüsebbihûne bihamdi rabbihim,
 ve kudiye beynehüm bilhakki ve kıyl-
 hamdü lillâhi rabbil'âlemiyn.

SÜRETÜLMÜ'MİN

Bismillâhirrahmânirrahfym

(1) hâ mim (2) tenziylülkitâbi minalla-
 hil'aziyzil'aliymi (3) gaâfirizzenbi ve kaâ-
 bilittevbi şediydil'ikaâbi ziyttavl, lâ ilâhe
 illâ hû, ileyhilmasıyr (4) mâ yücâdilü fiy
 âyâtillâhi illelleziyne keferû, felâ yagru-
 ke tekallübühüm fiylbilâd (5) kezzebet
 kablehüm kavmü nûhın vel'ahzâbü min
 ba'dihim ve hemmet küllü ümmetin bi-
 resûlihim liye'huzûhü ve câdelû bilbâtılı
 liyüdhidû bihilhakka fe'ehaztühüm, fe-
 keyfe kâne ıkaâb (6) ve kezâlike hakkat
 kelimetü rabbike alelleziyne keferû en-
 nehüm ashâbünnâr (7) elleziyne yahmi-
 lûnel'arşe ve men havlehü yüsebbihûne
 bihamdi rabbihim ve yû'minûne bih, ve
 yestagfirûne lilleziyne âmenû, rabbenâ
 ve si'te külle şey'in rahmeten ve ilmen
 fagfir lilleziyne tâbü vettebe'û sebiyleke
 vekihim azâbelcahiym.

(75) Melekleri, arş'ın etrafını kuşatır, Rablerini
 överek tespih ve tenzih eyler bir halde görürsün.
 Onların aralarında iş doğrulukla olur, biter ¹, mü'-
 minler tarafından ² «— Âlemlerin Rabbi olan
 Tanrı'ya hamdolsun» denir.

MÜ'MİN VEYA «GAFİR» SÜRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Hâ, mim. (2) Kitabın indirilmesi yegâne galip
 olan, hakkıyla bilen Allah tarafındandır. (3) O,
 günahı yarlığayan, tövbeyi kabul eden, ukubette
 şiddetli, in'am ve ihsanı bol olan Zat'tır. O'ndan
 başka tapacak yoktur. Dönüş O'nun tarafınadır.
 (4) Allah'ın âyetlerinde, kâfirlerden başka çene
 çalan bulunmaz ⁴. Onların şehirlerde dolaşmala-

rı seni aldatmasın ⁵. (5) Onlardan evvel Nuh kav-
 mi, onlardan sonra gelen fırkalar da ⁶ peygamber-
 lerini yalancı saymışlardı. Her bir ümmetin mak-
 sadı peygamberlerini yakalayıp öldürmekti. Hak-
 kı ayak altına almak uğrunda boş sözlerle çene
 çalmışlardı. Ben de onları yakaladım, ukubetim
 nasıl oldu? Bak azabımdan kurtulabildiler mi?
 (6) Kâfirlere de Rabbinin azap sözü böylece sa-
 bit olmuştur: Onlar ateşliktir. (7) Arş'ı taşıyan-
 lar, arş'ın etrafında dolaşanlar Rablerini överek
 tespih ve tenzih ederler, kalpleriyle O'na inanır-
 lar, mü'minler için yarlıganmak (bağışlanmak) di-
 lerler: «— Ey Rabbimiz! Senin rahmetin ve ilmin
 her şeyi kaplamıştır. Artık tövbe edip yolunda gi-
 denleri yarlığa (bağışla), onları Cehennem aza-
 bından korusun».

¹ Mü'min Cennete, kâfir Cehenneme girer veyahut
 melekler yerli yerine geçer.

² Veya melekler tarafından.

³ Mekke'de nâzil olmuş (85) âyettir.

⁴ Âyetlere tecavüz etmez, onların iptaline yeltenmez.

⁵ Ticaret ile gidip gelmelerini, bol bol geçinmelerini
 aldırma. Sonu fenadır.

⁶ Âd ve Semud kavimleri.

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ ۝ وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
 الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حِمٍ وَلَا لِلْمُؤْمِنِينَ فِتْنَةٌ
 يَوْمَ الْحَاكِمَةِ ۝ الْأَعْيُنُ وَمَا تُحِصِي الضُّرُودُ ۝ وَاللَّهُ يَفْقَهُ
 بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ
 هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝ أَوَلَمْ يَكْسِرُوا فِي الْأَرْضِ قِيَظُرُوا
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ
 مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَنَارُوا فِي الْأَرْضِ فَاخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ
 وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ۝ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ
 تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ
 قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ آيَاتِنَا
 وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۝ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ
 فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَّابٌ ۝ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا
 قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا
 نِسَاءَهُمْ وَمَا كُنْزُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

(17) elyevme tücâ küllü nefsin bimâ kesebet, lâ zulumelyevm innallahe seriy'-ulhisâb (18) ve enzirhüm yevmel'âzifeti izilkulûbü ledelhanâciri kâzımıyn, mâliz-zâlimiyye min hamiymin ve lâ şefiy'in yûta' (19) ya'lemü hâinetel'a'yüni ve mâ tuhfissudûr (20) vallahü yakdıy bilhakk, velleziyye yed'ûne min dūnihî lâ yakdūne bişey', innallahe hüvessemiy'ul-basıyr (21) evelem yesiyrû fiyl'ardı fe-yanzurû keyfe kâne âkıbetülleziyye kânû min kablihim, kânû hüm eşedde minhüm kuvveten ve âsâren fiyl'ardı fe'ehazehü-mullahü bizünûbihim ve mâ kâne lehüm minallahi min vâak (22) zâlike biennehüm kânet te'tiyhim rüsülühüm bilbeyyinnâti fekeferû fe'ehazehümullah, innehü kaviyyün şediyl'ıkaâb (23) ve lekad erselnâ mûsâ biâyâtinâ ve sultânin mübiynin (24) ilâ fir'avne ve hâmâne ve kaârûne fekaâlû sâhırün kezzâb (25) felemmâ câe hüm bilhakkı min ındinâ kaâlûktülû ebnâelleziyye âmenû ma'ahü vestahyû nisâeküm, ve mâ keydülkâfi-riyye illâ fiy dalâl.

(17) Bugün, herkes kazandığı ef'ale göre ceza görür. Bugün, mükâfat ve mucazatta asla haksızlık yoktur. Çünkü Allah çabuk hesap görür. (18) Onları, gelip çatacak olan gün ile korkut. O gün yürekler, korkudan gırtlığa dayanmış, gam ve gussa ile dolmuş bir haldedir. Zalimler için ne candan bir dost, ne sözü tutulur bir şefaatçi bulunamaz. (19) Allah hain gözleri ¹, göğüslerde gizlenen her şeyi bilir. (20) Allah doğrulukla işi bitirir, O'nu bırakarak taptıkları putlar hiç bir işi bitiremezler, çünkü her sözünüzü işiten, her hareketinizi gören, Allah'tır. (21) Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden evvel gelenlerin hangi akıbeti uğradıklarını görmüyorlar mı? Onlar kendilerinden daha kuvvetli, yeryüzünde daha çok eser

göstermiş kimselerdi ². Allah onları günahları sebebiyle azaba çarptı. Onları Allah'ın azabından koruyan bulunmadı. (22) Bu azap şunun içindir ki onlara peygamberleri açık mucizeler getirmişlerdi, onlar ise kâfir oldular, bunun üzerine Allah onları azaba çarptı. Çünkü O, kuvvetli, ukubette şiddetlidir. (23 - 24) * Biz Musa'yi, Fırvun'a, Haman'a ve Karun'a mucizelerimizle, apaşikâr bir burhanla göndermiştik. Onlar ise Musa hakkında «büyücüdür, yalana dadanmıştır» demişlerdi. (25) Musa onlara tarafımızdan hak bir din getirince onlar «— Onunla beraber iman edenlerin oğullarını öldürün, kadınlarını diri bırakın ³» dediler. Kâfirlerin bu hileleri ancak beyhûde olmaktan ibaret kaldı.

¹ Veya hain bakışlarını.

² Yapıları, kaleleri daha çoktu. Veya kılıç kuşan.

miş, mızrak tutmuş adamlardı.

³ Tekrar yine böyle işkenceye başlayın,

(26) ve kaâle fir'avnü zerûniy aktül mûsâ velyed'u rabbeh, inniy ehâfû en yübed-dile diyneküm ev en yuzhire fiyl'ardilfe-sâd (27) ve kaâle mûsâ inniy uztü birab-biy ve rabbiküm min külli mütekebbirin lâ yû'minü biyevmilhisâb (28) ve kaâle recülün mü'minün min âli fir'avne yek-tümü iymânehü etaktülüne recülen en yekuûle rabbiyallahü ve kad câeküm bil-beyyinâti min rabbiküm, ve in yekü kâ-ziben fe'aleyhi kezibüh, ve in yekü sâdi-kan yusibküm ba'dulleziy ye'düküm, innallahe lâ yehdiy men hüve müsrifün kezzâb (29) yâ kavmi lekümülmülkül-yevme zâhiriye fiyl'ardı femen yansu-runâ min be'sillâhi in câenâ, kaâle fir'avnü mâ üriyküm illâ mâ erâ ve mâ ehdiyküm illâ sebiylerreşâd (30) ve kaâ-lelleziy âmene yâ kavmi inniy ehâfû aleyküm misle yevmil'ahzâbi (31) misle de'bi kavmi nûhün ve âdin ve semûde velleziyne min ba'dihim, ve mallahü yû-riydü zulmen lil'ibâd (32) ve yâ kavmi inniy ehâfû aleyküm yevmettenâdi (33) yevme tüvellüne müdbiriyn, mâ leküm minallahi min âsım, ve men yudlilillâhü femâ lehü min hâd.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبِّي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ۖ
وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ
بِیَوْمِ الْحِسَابِ ۖ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ
إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكْذِبْ فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ
صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ
هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ۖ يَا قَوْمِ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ
فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَضُرُّنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ
مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّتَدِّ ۖ
وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ
الْأَحْزَابِ ۖ يَمُوتُ دَأْبُ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَنُوحٌ وَآلُ هَارَانَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ بِرَبِّ ظِلْمٍ الْعَبَادِ ۖ وَيَا قَوْمِ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ۖ يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ
مِنْ اللَّهِ مِنْ عَاصِرٍ وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۖ

(26) Firavun dedi ki «— Beni bırakın ki Musa'yı öldüreyim, o da varsın Rabbini çağırın da kendisini benden kurtarsın. Çünkü ben onun dininizi değiştireceğinden veya Mısır toprağında fesat çıkaracağından korkuyorum. (27) Musa dedi ki hesap görülecek güne inanmayan her kibirli adamdan hem benim Rabbim, hem sizin Rabbiniz olan Tanrı'ya sığınırım. (28) Firavun ailesinden olup mü'minken imanını gizleyen bir adam Firavun'un etrafında bulunanlara dedi ki «— Rabbim Allah'tır, diyen ve size Rabbinizden açık mucizeler getiren adamı öldürecek misiniz? Bilfarz o yalancıysa yalanın vebali kendinedir, şayet sözünde gerçekse size vaadettiği azabın bir kısmı başınıza gelir. Çünkü Allah haddenden geçeni, yalana dadananı hıdayete erdirmez»; (29) «— Ey kavmim! Bugün saltanat sizindir, Mısır toprağında İsrail oğullarına

galipsiniz. Musa'yı öldürünce bize Allah'ın azabı gelecek olursa bizi ondan kim kurtarabilir?» Firavun dedi ki «— Ben size ancak muvafık gördüğüm rey'i bildiriyorum ¹, ben size ancak doğru bir yol gösteriyorum». (30 - 31) O mü'min olan adam da şöyle dedi: «— Ey kavmim! Peygamberlerini yalancı saymak mutatlari olan Nuh, Âd ve Semud kavmi, ondan sonra gelen kavim gibi güçruhların geçirdikleri bir gün gibi bize bir gün gelmesinden ² korkuyorum. Allah kulları için asla zulüm etmek istemez ³»; (32) «— Ey kavmim! Ben size nidanın çoğalacağı günün ⁴ yani arka verip döneceğiniz ⁵ günün azabından korkuyorum. (33) O gün sizi Allah'ın azabından koruyacak yoktur. Allah her kimi şaşırtırsa onu doğru yola getirecek yoktur».

¹ Hakkınızda muvafık gördüğüm rey Musa'yı öldürmektir. Bu bapta başka bir reyim yoktur. Onu da size bildirdim; bunun sözüne kulak asmayın. Benim işime mâni olmayın.

² Onların uğradıkları bir akıbet gibi bir akıbeta uğramanızdan.

³ Günahsız hiç bir kimseye asla ukubet etmez.

⁴ Veya feryat ederek birbirinizi çağıracağınız günün, yani kıyamet gününün.

⁵ Hesap yerinden ateşe döndüğünüz günün veya ateşten korkarak döndüğünüz günün.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ الْيَنَانِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ
فَمَا جَاءَكُمْ بِحَقِّهَا إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ
رَسُولًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٍ
الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كِبَرٌ
مِمَّا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ
عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكِبٍ جَبَّارٌ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ
ابْنِي لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ
الْأَسْمَانِ فَاطْلِعْ إِلَيَّ يَا مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ كَاذِبًا
وَكَذَلِكَ زَيْنَ فِرْعَوْنَ سَوْءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ وَقَالَ الَّذِينَ
أَمَنُوا يَا قَوْمِ أَتَعْبُدُونَ هَذِهِ نَسِيبَ الرِّشَاءِ يَا قَوْمِ
أَنَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ
الْقَرَارِ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْشِيَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ

(34) ve lekad câeküm yûsüfû min kablü bilbeyyinâti femâ ziltüm fiy şekkin mim-mâ câeküm bih, hattâ izâ heleke kultüm len yeb'asallâhü min ba'dihî resûlâ, kezâlike yudillullahü men hüve müsrifün mürtâb (35) elleziyne yücâdilûne fiy âyâtillâhi bigayri sultânin etâhüm, kebüre makten indallahi ve indelleziyne âmenû, kezâlike yatba'ullahü alâ külli kalbi mütekebbirin cebbar (36) ve kaâle fir'avnü yâ hâmanübnî liy sarhan le'alliy eblügul'esbabe (37) esbâbessemâvâtî fe'ettalî'a ilâ ilâhi mûsâ ve inniy le'ezunnuhü kâzibâ, ve kezâlike züyyine lifir'avne sûü amelihî ve sudde anissebiyl, ve mâ keydü fir'avne illâ fiy tebâb (38) ve kaâlelleziy âmene yâ kavmittebi'ûni ehdiküm sebiylerreşâd (39) yâ kavmi innemâ hâzihil-hayâtüddünyâ metâ'un ve innel'âhirete hiye dârülkarâr (40) men amile seyyieten felâ yücزâ illâ mislehâ, ve men amile sâlihan min zekerin ve ünsâ ve hüve mü'minün feülâike yedhulûnelcennete yürzeukuüne fiyhâ bigayri hisâb.

(34) «— * Bundan evvel Yusuf da size açık mücizeler ¹ getirmişti. Siz onun getirdiği dinde şüphe içinde kalıp durdunuzdu. En nihayet vefat edince «— Allah ondan sonra asla peygamber göndermeyecek» demiştiniz. Allah hadden geçen, şüpheye düşen kimseyi, (35) Kendilerine hiç bir burhan gelmeksizin Allah'ın âyetlerinde çene çalanları işte böyle şaşırtırız. Bunlar Allah yanında, mü'minler yanında büyük bir düşmandır, asla sevilmez. Allah kibirli, zorba olan herkesin kalbine böyle mühür basar». (36) Firavun da şöyle dedi ²: «— Haman! Bana yüksek bir köşk yap, ümit ederim ki yollara, (37) Göklere çıkılacak yollara varır ³, Musa'nın mâbudunu görürüm. Çünkü ben

onu yalancı sanıyorum». İşte böylece Firavun'a kötü ameli hoş göründü. O, doğru yoldan çıkarıldı, Firavun'un mekr ve hilesi yok olmadan başka bir tesir yapmadı, Musa'ya bir şey olmadı. (38) O mü'min olan adam tekrar cevap verdi: «— Ey kavmim! Bana tâbi olun ki sizi doğru yola götüreyim»; (39) Ey kavmim: Bu dünya diriliği az bir geçinmeden ibarettir. Âhret ise karargâhtır, pâyidar bir saraydır»; (40) «— Her kim kötülük işlerse ancak onun kadar ceza görecektir. Fakat erkek olsun, kadın olsun her kim mü'min olduğu halde iyilik işlerse işte onlar Cennete girecekler, orada sayısız rızık ve nimetlere nâil olacaklar».

¹ Veya açık burhanlar, yani Sûre-i Yusuf'taki dağınık Rabler mi hayırlıdır. Yoksa tek ve kahhar olan Allah mı? Mealindeki âyet-i kerime.

² Fir'avun Hazret-i Musa'nın hâlden korkuya düş-tü, öldürmeden vaz geçti, fakat onu mağlûp etmek için

çareler aradı da şöyle dedi.

³ Galiba bir Rasathane bina edecek, ahval-i kevkebi tarassut edecek, bununla yer yüzünde Musa'nın nübüvveti-ne dair bir hâdise olup olmadığını öğrenecek.

(41) ve yâ kavmi mâ liy ed'ûküm ilen-
necâti ve ted'ûneniy ilennâr (42) ted'u-
neniy liekfüre billâhi ve üşrike bihi mâ
leyse liy bihi ilmün ve ene ed'ûküm
ilel'aziyzilgaffâr (43) lâ cereme ennemâ
ted'ûneniy ileyhi leysen lehü da'vetün
fiyddünyâ ve lâ fiyl'âhireti ve enne me-
reddenâ ilallahî ve ennelmüsrifiyne hü-
m ashâbünnâr (44) feseteskürüne mâ
ekuûlû leküm, ve üfevvidu emriy ilallah,
innallahe basıyrün bil'ibâd (45) fevekaâ-
hüllahü seyyiâti mâ mekerû ve hâka
biâli fir'avne sûül'azâb (46) ennârü yu'-
redüne aleyhâ gudüvven ve aşıyyâ, ve
yevme tekuûmüssâ'ah, edhilû âle fir'avne
eşeddel'azâb (47) ve iz yetehâccüne fiyn-
nâri feyekuûluddu'afâü lillezıynestekberû
innâ künnâ leküm tebe'an fehel entüm
mugnüne annâ nasıyben minennâr (48)
kaâlellezıynestekberû innâ küllün fiyhâ
innallahe kad hakeme beynel'ibâd (49)
ve kaâlellezıyne fiynnâri lihazeneti ce-
hennemed'û rabbeküm yühaffif annâ
yevmen minel'azâb.

وَيَا قَوْمِ مَا لِيَ أَدْعُوكُم إِلَى النُّجْوَةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى التَّارِكِ
تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَاشْرِكُ بِهِ مَا لَيْسَ بِهِ بِعِلْمٍ
وَأَنَا أَدْعُوكُم إِلَى الْعِزِّ الْعَلِيِّ لَا جَرَمَ أَنَا
تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ
وَأَنْ مَرَّةً نَأَى إِلَى اللَّهِ وَأَنَا الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ
فَسْتَذْكُرُونَ مَا قَوْلَ لَكُمْ وَأَفُوضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ
إِنَّا لِلَّهِ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ فَوْقَهُ اللَّهُ سِتْرَاتٍ مَا مَكُرُوا
وَحَاقَ بِالْفِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ النَّارُ يُعْرَضُونَ
عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا
الْفِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ وَإِذْ يَتَحَاوَنُونَ فِي النَّارِ
فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ هَلْ
الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدِ احْكَمَ
بَيْنَ الْعِبَادِ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لَئِنْ رَحِمَنَا رَبُّنَا
أَدْعُوا رَبَّنَا يَكُفِّرَ عَنْنَا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ

(41) «— Ey kavmim! Bu ne haldır! Ben sizi ne-
cata dâvet ediyorum, siz ise beni ateşe dâvet edi-
yorsunuz»; (42) «— Siz beni Tanrı'yı tanımama-
ya, bilmediğim bir şeyi O'na şerik koşmaya dâvet
ediyorsunuz, ben ise sizi yegâne galip olan, yarlı-
gaması çok olan Tanrı'ya dâvet ediyorum»; (43)
«— Hakikat budur ki beni ibadetine dâvet etti-
ğiniz şeylerin ne dünyada, ne âhirette kendi iba-
detlerine kimseyi dâvetleri yoktur ¹. Dönüşümüz
de Allah'adır, ateşlikler ise hadden aşanlardır»;
(44) Bir vakit olur ki dediğimi hatırlayacaksınız,
ben işimi Allah'a ısmarlıyorum. Çünkü Allah kul-
larının her bir hâlini görür». (45) Allah onu Fira-
vuncuların mekr ve hilelerinin şerrinden korudu,

Firavunculara işkence sardı ². (46) Onlar, sabah,
akşam, ateşe gösterilecekler ³, kıyamet koptuğu
gün «— Firavuncuları en şiddetli azaba sokun» ⁴
denecek. (47) Hani onlar ateşte birbirleriyle kav-
gaya tutuştukları zaman zayıflar, nefislerini ka-
bartan elebaşlarına «— Dünyada biz size tâbiy-
dik. Acaba bugün bizden bir miktar azap kaldı-
rabilir misiniz?» diyecekler. (48) O nefisini ka-
bartanlar «— Hepimiz ateşteyiz, çünkü Allah
kulları arasında hükmetmiştir ⁵» diyecekler. (49)
Ateştekilere Cehennem bekçilerine «— Üzerimiz-
den bir gün kadar azabı tahfif etmesi için Rabbi-
nize niyaz edin» diyecekler.

¹ Çünkü bir takım putlardır, haddi zatında cammat-
lardır. Yahut onlar dünya âhirette dua kabul edemezler.

² Suda boğulma veya katloluğa veya ateşe atılma.

³ Yani ateşte azapları devam edecek.

⁴ Veya Ey Fir'avun'cular: Haydi en şiddetli azaba
girin.

⁵ Cennetlikler cennete, cehennemlikler Cehenneme
girmişlerdir, ne yapabiliriz?

قَالُوا وَلَمْ نَكُ تَابِعِيكُمْ رُسُلَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ
 قَالُوا فَأَدْعُوا مَا دُعُوا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۖ
 إِنَّا لَنُصَرِّفُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
 يَقُومُ الْأَشْهَادُ ۖ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ
 وَلَهُمُ الْعَذَابُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ۖ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
 الْهُدَىٰ وَأَوْثَقْنَا بِإِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ ۖ هُدًى
 وَذِكْرًا لِلْعَالَمِينَ ۖ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ
 اللَّهِ حَقٌّ وَأَنْتَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ
 يَا عِشْيَ وَالْإِنْكَارِ ۖ أَلَمْ يَكُنْ فِي آيَاتِ
 اللَّهِ بَعِيرٌ شَطَّانٍ أَنِ يَهْدِيَهُمْ إِنْ يَصُدُّوهُمْ بِهِمُ الْكَافِرِينَ
 مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْبَصِيرُ ۖ لَخَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَبْرًا
 مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۖ
 وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ وَلَا السَّيِّئُ فَلْيَا مَا تَنْذَكَّرُونَ ۖ

(50) kaâlû evelem tekü te'tiyküm rüsü-
 lüküm bilbeyyînât, kaâlû belâ, kaâlû
 fed'û, ve mâ dü'âülkâfiriyye illâ fiy dalâl
 (51) innâ lenensuru rüsülenâ velleziyye
 âmenû fiylhayâtiddünyâ ve yevme ye-
 kuûmül'eşhâd (52) yevme lâ yenfa'uzzâ-
 limiyye ma'ziretühüm ve lehümüllâ'ne-
 tû ve lehüm süüddâr (53) ve lekad âteynâ
 müselhüdâ ve evresnâ beniy isrâiylelki-
 tâbe (54) hüden ve zikrâ liûlil'elbâb (55)
 fashır inne va'dallahi hakkun vestagfir
 lizenbike ve sebbih bihamdi rabbike bil'-
 aşıyyi vel'ibkâr (56) innelleziyye yücâdi-
 lûne fiy âyâtillâhi bigayri sultânin etâ-
 hüm in fiy sudûrihim illâ kibrün mâ hüm
 bibâligıyih, feste'iz billâh, innehü hüves-
 semiy'ulbasıyr (57) lehalkussemâvâti
 vel'ardı ekberü min halkınnâsi ve lâkinne
 ekserennâsi lâ ya'lemün (58) Göz-
 teviyl'a'mâ velbasıyrü velleziyye âmenû
 ve amilüssâlihâti ve lelmüsiy', kaliylen
 mâ tetezekkerün.

(50) Bekçiler şöyle diyecekler: «— Size peygamberlerinizin açık mucizeler getirmediler mi?» Onlar da «— Evet getirdiler» cevabını verecekler, bekçiler «— Öyle ise siz kendiniz niyaz edin» diyecekler, kâfirlerin niyazları beyhude olmadan başka bir şey değildir ¹. (51) Biz peygamberlerimize, mü'minlere dünya diriliğinde de şahitlerin durdukları kıyamet gününde de, (52) Zalimlerin mâzeretleri fayda vermeyeceği gün elbette yardım ederiz ², o gün onlar için hem lânet, hem kötü bir yurt vardır. (53) * Biz Musa'ya, rehber olan şeyleri verdik. Ondandır sonra Kitabı İsrail oğullarına miras bıraktık. (54) O, tam akıllılar için rehber ve ibrettir. (55) Artık müşriklerin ezalarına kat-

lan. Allah'ın nusrat hakkındaki vaadi doğrudur. Kusurun için ³ yarlıganmak dile, sabah ve akşam Rabbini överek tespih ve tenzih et. (56) Kendilerine gelmiş hiç bir burhan yokken Allah'ın âyetlerinde yaygara edenler yok mu, onların yüreklerinde kibir ve tama' duygusundan başka bir şey yoktur. Onlar asla istediklerine ⁴ eremeyeceklerdir. Sen de onların şerrinden Allah'a sığın. Çünkü O, onların her sözlerini işitir? Her hallerini görür. (57) Gökleri, yeri yaratmak elbette insanları yaratmadan daha büyüktür, daha acıptır. (58) Gözsüzle gözlü, iman edip iyi iş işleyenlerle kötülük edenler bir olamaz. Fakat bunu pek az kimse ⁵ hatırlar.

¹ Kabul olunacak değildir.

² Hüccet ve yakın ile, methe tâzim ile, zafer ile, kâfirlere ukubet etmekle. Şu kadar ki, kâfirlerin galebesi mü'minler hakkında imtihandır. Akıbeti, galib-i ahvali itibar olunur.

³ Evlâ olanı terketmek suretiyle kusurun hakkında

yahut ümmeti hakkında mesnun olmak için irat olunmuş-tur.

⁴ Reislik, peygamberlik, peygambere uymamak gibi halleri.

⁵ Veya pek az hatırlarlar.

(59) innessâ'ate leâtiyetün lâ reybe fiy-hâ ve lâkinne ekserennâsi lâ yû'minûn (60) ve kaâle rabbükümüd'ûniy estecib leküm, innelleziyne yestekbirûne an ibâdetiy seyedhulüne cehenneme dâhiriyn (61) allahülleziy ce'ale lekümülleyle li-teskünü fiyhi vennehâre mubsırâ, innal-lahe lezû fadlın alennâsi ve lâkinne ekse-rennâsi lâ yeşkürûn (62) zâlikümullahü rabbüküm hâliku külli şey', lâ ilâhe illâ hüve fe'ennâ tû'fekûn (63) kezâlike yû'fekülleziyne kânû biâyâtillâhi yechadûn (64) allahülleziy ce'ale lekümül'arda ka-râren vessemâe binâen ve savvereküm feahsene suvereküm ve rezekeküm mi-nettayyibât, zâlikümullahü rabbüküm, fetebârekâllahü rabbül'âlemiyn (65) hüvelhayyü lâ ilâhe illâ hüve fed'ûhü muh-lisıyne lehüddiyn, elhamdülillâhi rabbil'âlemiyn (66) kul inniy nühiytü en a'bü-delleziyne ted'üne min dūnillâhi lemmâ câe niyelbeyyinâtü min rabbiy ve ümirtü en üslime lirabbil'âlemiyn.

أَنَا السَّاعَةُ لَا رَيْبَ لَهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَى تَوْفِكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ مُجَادِلِينَ ﴿٦٣﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ أَحْمَدُهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَ فِي الْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

(59) Kıyamet muhakkak gelecektir. Onda şüphe götürerek bir şey yoktur. Fakat insanların pek çoğu buna inanmazlar. (60) Rabbiniz buyuruyor ki bana dua edin de duanızı kabul edeyim ¹, ibadetimi kibirlerine yediremeyenler yok mu, onlar zelil oldukları halde Cehenneme gireceklerdir. (61) Sizin sükûn ve istirahat bulmanız için geceyi mâişetiniz hususunu görebilmek üzere gündüzü yaratan, Allah'tır. Çünkü Allah insanlar hakkında inayet sahibidir. Fakat insanların pek çoğu nimetine şükretmezler. (62) İşte, Rabbiniz böyle bir Allah'tır. O, her şeyi yaratandır. Ondaki başka tapacak yoktur. Böyleyken ne diye O'ndan dönüyorsunuz.

nuz. (63) Allah'ın âyetlerini inatlarından inkâr edenler, işte böylece haktan dönerler. (64) Yeri size karargâh, göğü de tavan yapan, size güzel bir kılık, kıyafet veren, size rızık olmak üzere pâk şeyler veren, Allah'tır. İşte Rabbiniz böyle bir Allah'tır. Allah son derece hayırlı ve bereketlidir ². (65) O, devamlı diridir, O'ndan başka tapacak yoktur. Artık O'na dinde ihlâs ile ibadet edin. Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun deyin. (66) Müşriklere de ki bana Rabbinden açık hüccetler ve âyetler geldi de ben Allah'ı bırakarak tapıklarınıza tapmadan nehyolundum. Âlemlerin Rabbine boyun eğmeye ³ de emrolundum.

¹ Yahut bana ibadet edin de size sevap vereyim.

² Yahut O bizatihi, haddi zatında mütealidir, namı mu-kaddes olsun.

³ Veya O'na ihlâs ile ibadet etmeye.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لَكُمْ وَتُؤْتُوا شَيْخُوكًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلٍ وَلِيَتَّبِعُوا أَجَلَ أَلَسَمْتُمْ وَعَلَّامًا
تَعْقِلُونَ ۝ هُوَ الَّذِي يُخَيِّبُ وَيُمَيِّتُ ۖ فَكَذَا قَضَيْنَا مَسْرَأَ قَائِمًا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ جَاءُوا لُونَ قَائِمًا يَأْتِي اللَّهُ أَنْ يَصْرَفُونَ ۝ أَلَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ الْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝ إِذْ الْأَغْدَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّيْلُ شَيْبُونَ ۝ فِي الْحَبِيبِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ۝ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ۝ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ تَكُنْ تَدْعُوهُمْ مِنْ قَبْلُ شَيْئًا ۖ كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ۝ ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۖ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمُرَّحُونَ ۝ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ۝ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ فَأَمَّا نُرِّيكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ ۖ أَوْ تَتَوَقَّعُكَ ۖ فَالْتِمِزْ جَعُونَ ۝

(67) hüvelleziy halakaküm min türâbin sümme min nutfetin sümme min alaka-tin sümme yuhricüküm tıflan sümme liteblüguû eşüdeküm sümme litekûnû şü-yühâ, ve minküm men yütevvefâ min kablü ve liteblüguû ecelen müsemmen ve le'alleküm ta'kılûn (68) hüvelleziy yuh-yiy ve yümiyt, feizâ kadâ emren fein-ne-mâ yekuûlü lehü kün feyekûn (69) elem tere illeleziyne yücâdilüne fiy âyâtillâh, ennâ yusrafûn (70) elleziyne kezzebû bil-kitâbi ve bimâ erselnâ bihi rüsülenâ, fe-sevfe ya'lemüne (71) izil'aglâlû fiy a'nâ-kıhim vesselâsil, yüshabüne (72) fiylha-miymi sümme fiynnâri yüscerûn (73) sümme kıyle lehüm eyne mâ küntüm tüşriküne (74) min dünillâh, kaâlû dallû annâ bel lem nekün ned'û min kablü şey'â, kezâlike yudıllullahülkâfiriyn (75) zâliküm bimâ küntüm tefrehüne fiyl'ardı bigayrilhakkı ve bimâ küntüm temrehûn (76) üdhulû ebvâbe cehenneme hâlidıyne fiyhâ, febi'se mesvelmütekebbiriyn (77) fasbır inne va'dallahi hakk, feimmâ nü-riyenneke ba'dalleziy ne'idühüm ev nete-veffeyenneke feileynâ yürce'ün.

(67) Sizi evvelâ topraktan, sonra bir damla su-
dan, sonra kan pıhtısından yaratan, daha sonra si-
zi çocuk olarak çıkaran O'dur. Siz sonra yigittik
çağına varırsınız, daha sonra ihtiyarlayasınız diye
sizi büyütür. Bazınız ihtiyarlamadan evvel ölür
Bunları muayyen olan zamana ¹ erişip tevhit de-
lillerine akıl erdiresiniz diye yapar. (68) Diriltin
de O'dur, öldüren de O'dur. O, bir şeyin yarat-
masını isterse ona ol der, o da olur. (69) Al-
lah'ın âyetlerinde yaygara edenlerin imandan nasıl
vazgeçtiklerini görmüyor musun? (70) Kitabı ²,
peygamberlerimizle gönderdiğimiz vahiy ve şera-
yî'i yalan sayanlar, (71) Boyunları toklara, ayak-
ları zincirlere vuruldukları zaman uğrayacakları
azabı anlayacaklar, onlar bu halde Cehenneme ³
sürüklenecekler. (72) Sonra ateşte cayır cayır ya-

nacaklar. (73) Sonra onlara Allah'ı bırakarak şe-
rik koştuklarınız putlar nerededir? Denecek. (74)
Onlar şöyle diyecekler: O putlar bizden nihan ol-
dular, şimdi anlıyoruz ki onlar bir şey değilmiş,
bundan evvel hiç bir şeye ibadet etmemişiz. İşte
Allah kâfirleri böyle şaşırtır. (75) Bu hâliniz şu-
nun içindir ki yeryüzünde haksız olarak şımar-
mıştınız, şımarıklığı da taşımıştınız. (76) Devam-
lı kalmak üzere size ayrılan Cehennem kapılarına
girin, Hak'ka karşı büyüklük taslayanların yurtla-
rı ne kötüdür! (77) Artık ezalarına katlan. Allah'
ın kâfirleri helâk hakkındaki vaadi doğrudur. Ya
onlara vaadettiğimiz mucazatın bir kısmını sana
elbette göstereceğiz veya göstermeden evvel ruhu-
nu alacağız. Onlar bize dönecekler ⁴.

¹ Kıyamet veya mevt vaktine.

² Kur'an-ı veya kütüb-ü semaviyeyi.

³ Veya kaynar suya.

⁴ Cezalarını orada görecekler.

(78) ve lekad erselnâ rûsûlen min kablike minhûm men kasasnâ aleyke ve minhûm men lem naksus aleyk, ve mâ kâne lîresûlin en ye'tiye biâyetin illâ bi'iznillâh, feizâ câe emrullahi kudiye bilhakkı ve hasire hünâlikelmübtilûn (79) allahülleziy ce'ale lekümül'en'âme literkebû minhâ ve minhâ te'külûn (80) ve leküm fiyhâ menâfi'u ve liteblüguû aleyhâ hâceten fiy sudûrikûm ve aleyhâ ve alelfülki tuhmelûn (81) ve yüriyûm âyâtihî fe'eyye âyâtillâhi tünkîrûn (82) efelem yesiyrû fiyl'ardı feyanzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kablihîm, kânû eksere minhûm ve eşedde kuvveten ve âsâren fiyl'ardı femâ agnâ anhûm mâ kânû yeksibûn (83) felemmâ câethûm rûsûlühûm bilbeyyinâti ferihû bimâ indehûm minel'ılmî ve hâka bihim mâ kânû bihi yestehziûn (84) felemmâ re'ev be'senâ kaâlû âmennâ billâhi vahdehü ve kefernâ bimâ künnâ bihi müşrikiyn (85) felem yekü yenfe'uhûm iymânühûm lemmâ re'ev be'senâ, sünnetallahilletiy kad halet fiy ibâdih, ve hasire hünâlikel-kâfirûn.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرُسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بَايَةً إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فَخُتِلَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْبَاطِلُونَ ۝ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ لِرَكْبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۝ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ۝ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ ۝ أَقَلَّمْ بِسَبْرٍ وَفِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ فَلَمَّا جَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَجُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ عِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِسِتْهَرُونَ ۝ فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا امْتِنَا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ۝ فَلَمْ يَكُنْ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سَبَّحْتَ اللَّهُ الْبَاقِيَ قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ۝

(78) * Senden evvel biz peygamberler göndermiş-tik. Onların bir kısmının kıssasını sana hikâye et-tiysek de bir kısmının kıssasını sana hikâye et-medik. Hiç bir peygamberin Allah'ın izni olmak-sızın bir mucize getirmeye salâhiyeti yoktur. Al-lah'ın azap hakkındaki fermanı gelince işler doğ-rulukla biter ¹, bâtila sülûk edenler işte o zaman ziyana uğrayacaklar. (79) Üzerlerine binmek, etin-den yemek üzere sizin için davarları yaratan, Al-lah'tır. (80) Onlardan başka suretle de ² istifade-niz vardır. Onlarla gönüllerinizin istediği yere va-rırsınız. Karada üzerlerinde, denizde kayıklarda taşınırsınız. (81) O, size kudretine ait olan nişan-larını gösterir. Allah'ın hangi nişanlarını inkâr edebilirsiniz? (82) Onlar yeryüzünde gezip kendi-

lerinden evvel gelenlerin hangi akıbete uğradık-larını görmüyorlar mı? Onlar bunlardan âdetçe daha çoktular, daha kuvvetliyidiler, yerlerinde da-ha çok eserleri vardı ³. Kazandıkları onlara yara-madı. Hepsi helâk oldular. (83) Onlara peygam-berleri açık mucizeler getirdikleri zaman onlar bil-dikleri şeyle ⁴ şâd olup peygamberleri hâkir gör-müşlerdi. Bundan dolayı ettikleri istihzanın ceza-sı onları sardı. (84) Onlar azabımızın şiddetini gö-rünce «— Bir tek Allah'a iman getirdik, şerik koştığımız putları tanımadık» dediler. (85) Ar-tık azabımızın şiddetini görünce onlara imanları fayda etmez. Kulları arasında öteden beri Allah'ın âdeti bu yoldaydı. Kâfirler işte o zaman ziyana uğrayacaklardır.

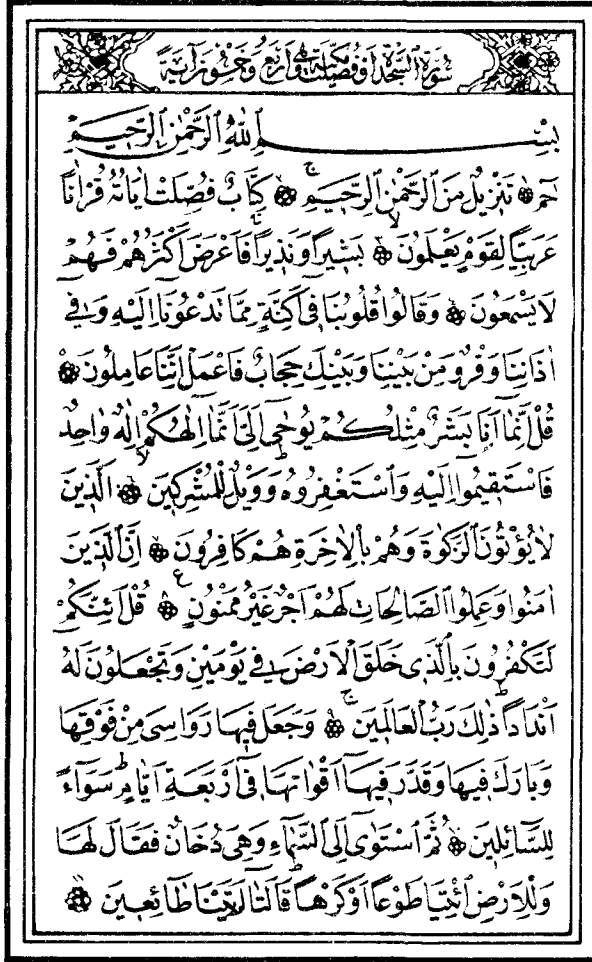
¹ Doğrular kurtulurlar, doğru olmayanlar azaba du-çar olurlar.

² Sütünden, tüyünden, yavrusundan.

³ Kaleleri, köşkleri, sarnıçları, veya ayaklarının izleri

Cünkü cüsseleri büyüktü.

⁴ Akaid-i fasideleriyle veya san'at, ticaret ve tabiata ait ilimleriyle.

SÛRETÛSSECDETİ EV FUSSİLET

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) hâ mim (2) tenziylün minerrahmâ-nirrahîm (3) kitâbün fussilet âyâtühü kur'ânen arabîyyen likavmin ya'lemûne (4) beşiyren ve neziyrâ, fe'a'rada ekse-rühüm fehüm lâ yesme'ün (5) ve kaâlû kulûbünâ fiy ekinnetin mimmâ ted'ünâ ileyhi ve fiy âzâninâ vakrun ve min bey-ninâ ve beynike hicâbün fa'mel innenâ âmilûn (6) kul innemâ ene beşerün mis-lüküm yûhâ ileyye ennemâ ilâhüküm ilâhün vâhidün festekîymû ileyhi vestag-firûh, ve veylün lilmüşrikiyne (7) elle-ziyne lâ yû'tünezzekâte ve hüm bil'âhireti hüm kâfirûn (8) innelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lehüm ecrün gayrû mem-nun (9) kul enneküm letekfürüne bille-ziy halakal'arda fiy yevmeyni ve tec'â-lûne lehû endâdâ, zâlike rabbül'âlemiyn (10) ve ce'ale fiyhâ revâsiye min fevkihâ ve bâreke fiyhâ ve kaddere fiyhâ akvâ-tehâ fiy erbe'ati eyyâm, sevâen lissâilliyin (11) sümme'tevâ ilessemâi ve hiye dühâ-nün fekaâle lehâ ve lil'ardr'tiyâ tav'an ev kerhâ, kaâletâ eteynâ tâi'iyin.

FUSSİLET VEYA MESÂBİH SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Ha, Mim. (2) Bu, esirgeyen, bağışlayan Zat tarafından indirilmiştir. (3) Bu, bir Kitaptır ki Arap diliyle Kur'an olduğu halde mânâsını anlayan bir cemaat için ² âyetleri ³ tafsil olunmuştur. (4) Mü'minlere müjde verir, kâfirleri Allah azabıyla korkutur. Halkın pek çoğu, ondan yüz çevirip ona kulak asmazlar ⁴. (5) Onlar «— Bizi dâvet ettiğin tevhide karşı kalplerimiz örtülüdür. Kulaklarımızda da ağırlık ve sağrılık vardır. Senin ve bizim aramızda bir perde vardır. Artık kendi işine bak, biz de kendi işimize bakalım ⁵» dediler. (6) Onlara de ki ben de sizin gibi bir insanım,

yalnız bana mâbudunuzun bir mâbut olduğu va-hiy olunuyor ⁶. Artık ef'alinizde O'na doğrulun, O'ndan yarlıganmak (bağışlanmak) isteyin. (7) Zekât vermeyen ⁷, âhireti de tanımayan müşriklerin vay hâline! (8) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onlara ardi arası kesilmeyecek ⁸ mü-kâfatlarımız vardır. (9) De ki veri iki günde yaratana mı tanıyorsunuz? O'na mı birtakım eşler ediniyorsunuz? İşte bu, âlemlerin Rabbidir. (10) O, yerin üstünde ulu ve muhkem dağlar yarattı, oraya çok hayır ve bereket koydu ⁹, orada olanlara münasip olan azıkları miktar-ı muayyen üzere takdir etti. Bunları tastamam dört günde yarattı. Bu da ¹⁰ soranlar içindir. (11) Sonra göğe döndü, gök ise bir duman halindeydi ¹¹, göğe ve yere dedi ki isteyerek, istemeyerek hükmüme gelin ¹². Bunlar da «— İsteyerek geldi» dediler ¹³.

¹ Mekke'de nâzil olmuş 54 âyetidir. ² Araplar veya ehl-i ilim ve nazar için ³ Hükümleri, mev'izeleri, kıssaları, meselleri vaid ve vaidleri. ⁴ Uzun uzadıya düşünmeyip can kulağı ile dinlemeyiz. ⁵ Yani sözlerin kalblerimize tesir etmiyor, sözünü işitmiyoruz, din ve millette aramızda ayrılık vardır. Sen dinine bak, biz de dinimize bakalım, bize mâni olma. ⁶ Ben sizin gibi bir insan olunca niye benim sözümü işitmiyorsunuz, yalnız aramızdaki fark bana vahiy nâzil oluyor. ⁷ Veya nefislerini şirkten, küfürden pâk kılmayan. ⁸ Veya başlarına bakılmayan, ek-

silmeyen. ⁹ Irmak çok, ekin çok, ağaç çok, yiyecek çok, içecek çok. ¹⁰ Yeri, yerdekilerini kaç günde yarattı diye soranlara dört gün cevabı verilsin, yahut azıklara muhtaç olanlar için, azık isteyenler için tam dört günün tetüm-mesinde azıkları takdir etti. ¹¹ Buhar veya mürekkebatı olan küçük maddeler halindeydi. ¹² Gökte, yerde kemal-i kudretinin tesirine mahmuldür. Yoksa onları ister. istemez dâvet değildir. ¹³ Gökerin, yerin kudret-i süphaniyeden kemal-i teessürlerini temsile mahmuldür.

(12) fekadâhünne seb'a semâvâtin fiy yevmeyni ve evhâ fiy külli semâin em-rehâ ve zeyyennesemâeddünyâ bimesâ-biyha ve hıfzâ, zâlike takdiyrül'aziyzıl'-aliym (13) fein a'redû fekul enzertüküm sâ'ikaten misle sâ'ikati âdin ve semûd (14) iz câethümürüsülü min beyni ey-diyhim ve min halfihim ellâ ta'büdû illâllah, kaâlû lev şâe rabbünâ le'enzele melâiketen feinnâ bimâ ürsiltüm bihi kâfirûn (15) fe'emmâ âdün festekberû fiyl'ardı bigayrilhakkı ve kaâlû men eşeddü minnâ kuvveh, evelem yerev en-nallahelleziy halakahüm hüve eşeddü minhüm kuvveh ve kânû biâyâtinâ yec-hadûn (16) fe'erselnâ aleyhim riyyan sarsaran fiy eyyâmin nahısâtin linüziy-kahüm azâbelhızıy fiylhayâtiddünyâ, ve le'azâbü'l'âhireti ahzâ ve hüm lâ yunsarûn (17) ve emmâ semûdü fehedeynâhüm festehabbûl'amâ alelhüdâ fe'ehazethüm sâ'ikatül'azâbilhüni bimâ kânû yeksibûn (18) ve necceynelleziyne âmenû ve kânû yettekuûn (19) ve yevme yuhşerü a'dâ-ullâhi ilennâri fehüm yûze'ûn (20) hattâ izâ mâ câühâ şehide aleyhim sem'uhüm ve ebsârühüm ve cülûdühüm bimâ kânû ya'melûn.

فَقَضَيْنَا سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَيْنَا فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا
وَرَبَّنَا السَّمَاءُ الذِّنْيَا عَصَابُجٌ وَحِفْظٌ ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ ۞ فَإِنَّا عَرَضْنَا الْأَرْضَ أَنْذَرْتُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ
عَادٍ وَثَمُودَ ۞ إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
الْأَتْعَبُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا
بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَا فُرُونَ ۞ فَإِنَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ
بَغْيَ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنِ اسْتَدْمَعْتُمْ قُوَّةً أَوْ لَمْ يَرُوا آيَاتِنَا اللَّهُ الَّذِي
خَلَقَهُمْ هُوَ اسْتَدْمَعَهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَحْحَدُونَ ۞
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا ضَرْفًا فِي آيَاتٍ مُتَمَثِّلِينَ لِنُبَيِّنَهُمْ
عَذَابَ الْآخِرَةِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ آخِرٌ وَهُمْ
لَا يُنصَرُونَ ۞ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى
الْهُدَى فَآخَذَهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۞
وَنَجِّنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۞ وَيَوْمَ نُخَسِّرُ أَعْدَاءَ
اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ۞ حَتَّى إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ
سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۞

(12) Artık iki günde göğü yediye çıkardı. Her bir göğe de kendi işini ¹ vahiy etti. Biz dünya göğünü, yıldız çırağları ile donattık, âfetten sakladık, işte bu husus yegâne galip, hakkıyla âlim olan Zat'ın takdiridir. (13) Eğer bunun üzerine müşrikler senden yüz çevirirlerse onlara «— Âd ve Semud yıldırımını gibi bir yıldırımla ² sizi korkuturum» dersin. (14) Hani onlara önlerinden, arkalarından ³, her taraftan peygamberler gelip «Allah'tan başkasına tapmayın» demişlerdi. Onlarsa «— Rabbimiz dileseydi, bize tebligatta bulunmak üzere melekler indirirdi. Biz za'mınız veçhile sizinle gönderilen şeyi tanımıyoruz» dedilerdi. (15) Âd kavmi yeryüzünde haksız olarak nefislerini kabarttılar, «— Bizden daha kuvvetli kim olabilir? ⁴» dedilerdi. Onlar görmüyorlar mı ki onları

yaratan Allah, onlardan daha kuvvetlidir, onlar âyetlerimizi inatlarından inkâr ediyorlar. (16) Artık üzerlerine, uğursuz günlerde kendilerine dünya diriliğinde rüsvaylık azabını çektirmek için pek soğuk bir fırtına gönderdik, âhiret azabı ise daha ziyade onları rüsvay edecek. Onlar yardım da görmeyecekler. (17) Semud'a gelince biz onlara doğru yolu göstermiştik. Fakat onlar körlüğü doğru yola tercih ettiler. Bunun üzerine kazançlarının cezası olmak üzere zelil edici, yıldırım azabına tutuldular. (18) Biz, içlerinden inanıp sakınanları ondan kurtardık. (19) Allah'ın düşmanları ateşe atılmak üzere toplandıkları gün, durdurulacaklar, hep birden cehenneme sürülenecekler. (20) Nihayet oraya ⁵ varınca kulakları, gözleri, derileri işledikleri şeye aleyhlerine şahadet edecekler ⁶.

¹ Ona müteallik olan hususâtı.

² Müthiş bir azap ile, korkunç bir ses ile, tepeden inme bir azap ile.

³ Veya kendilerinden evvel ve sonra gelen peygamberler. Çünkü kendilerine gelen Hud ve Salih aleyhimes-selâm evvel ve sonra gelen peygamberlere iman edin diyorlardı. Böylece güya bütün enbiyâ kendilerine gelip hi-

tap etmiş oluyorlardı.

⁴ Çünkü kendileri iri, yarı adamlardı, kuvvetlerine mağrur olmuşlardı.

⁵ Sorgu mahalline veya ateş mahalline.

⁶ Yahut âsilerden sadır olan âmali sahiplerine gösterecek, kendileri ikrar edecekler.

وَقَالُوا لَوْلَا دِهِمُ الشَّهَادَةُ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقْنَا اللَّهَ الَّذِي
 أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾
 وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَضِیُّونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ
 وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾
 وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَنْ ذِكْرُكُمْ فَاصْبَحْتُمْ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْجِلُوا
 فَأُولَئِكَ مِنَ الْعُقَاتِ ﴿٢٤﴾ وَقِصْنَا لَهُمْ قُرْآنًا فَزَيَّلُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
 أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّ قَدْ خَلَّتْ
 مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْإِنِّ وَالْإِنِّ أَنْتُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾ وَقَالَ
 الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوَافِ بِهِ لَسَّكُمْ
 تَعْلِيلُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنْذِيقَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
 أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ
 لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَأْتُونَ بِالْبَاطِلِ ﴿٢٨﴾
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ صُلِّوا عَلَيْنَا مِنَ الْجِبِّ
 وَالْأَنْبِيَاءِ نَجْعَلُهُمْ نُجَّةً قَدَامَنَا لِيَكُونُوا مِنَ الْآسِفِينَ ﴿٢٩﴾

(21) ve kaâlû licülûdihim lime şehidtüm aleynâ, kaâlû entakanallahüllezîy entaka külle şey'in ve hüve halakaküm evvele merretin ve ileyhi türce'ün (22) ve mâ küntüm testetirüne en yeshede aleyküm sem'uküm ve lâ ehsârüküm ve lâ cülûdüküm ve lâkin zanentüm ennallahe lâ ya'lemü kesiyren mimmâ ta'melün (23) ve zâliküm zannukümüllezîy zanentüm birabbiküm erdâküm feasbahtüm minel-hâsiriyn (24) fein yashbirü fennârü mesven lehüm ve in yesta'tibü femâhüm minelmu'tebiyn (25) ve kayyadnâ lehüm kurenâe fezeyyenü lehüm mâ beyne eydihim ve mâ halfehüm ve hakka aleyhimülkavlü fiy ümemin kad halet min kablihîmin minelcinni vel'ins, innehüm kânû hâsiriyn (26) ve kaâlelleziyne keferû lâ tesme'û lihâzelkur'ânî velgav fiyhi le'alleküm taglîbün (27) felenüziy-kannelleziyne keferû azâben şediyyen ve lenecziyennehüm esve'elleziy kânû ya'melün (28) zâlike cezâü a'dâillâhinnâr, lehüm fiyhâ dârülhuld, cezaen bimâ kânû biâyâtinâ yechadûn (29) ve kaâlelleziyne keferû rabbenâ erinelleziyne edallânâ minelcinni vel'insî nec'alhümâ tahte akdâminâ liyekûnâ minel'esfeliyn.

(21) Onlar derilerine ¹ «— Niye aleyhimize şehadet ettiniz» diyecekler. Bunlar da şöyle diyecekler: Her şeyi söyleten Allah bizi de söyletti, sizi ilk defa O yarattı, siz, O'na döneceksiniz. (22) Onlara siz kulaklarınızın, gözlerinizin, derilerinizin aleyhinizde şehadetinden çekinerek gizlenmiyordunuz ². Fakat halktan gizlenerek Allah işlediklerinizin çoğunu bilmeyecek zannediyordunuz. (23) İşte Rabbiniz hakkındaki bu zannınız sizi bitirdi de siz ziyankâr oldunuz» denecek. (24) Onlar, katlanıp dursalar yine kurtulamazlar. Çünkü Cehennem onların yurdudur ³. Eğer istedikleri şeye dönmek isterlerse yine dönmelerine müsaade olunmayacak. (25) Onların kötü huylarına göre Şeytan sıfatlı birtakım yoldaşlar koyduk. İşte o yoldaşlar kendilerine önlerinde ve arkalarındaki-

ni ⁴ bezediler, periden, insandan kendilerinden evvel gelip geçen ümmetler arasında onlar üzerine azap sözü sabit oldu. Çünkü onlar ziyankâr kimselerdi. (26) Kâfirler «— Kur'an'ı dinlemeyin, gürlüğü yapın ⁵, olabilir ki galip olursunuz ⁶» derler. (27) * Kâfirlere elbette şiddetli azabı tattıracağız, onlara işledikleri işin en kötüsüne göre ceza vereceğiz ⁷. (28) İşte bu, Allah'ın düşmanlarına olan cezasıdır. Yani ateştir. Bu da âyetlerimizi inatlarından inkârlarının cezası olarak onların orada ikametgâhları devamlı olacak. (29) Kâfirler «— Ey Rabbimiz! Perilerden, insanlardan bizi yoldan çıkaran o iki kişiyi ⁸ bize göster ki onları ayaklarımız altında çiğneyelim ⁹ de zelîl ve hakir olsunlar» diyecekler.

¹ Âzalarına. ² Kıyâmeti inkâr etmekle âzanızın vereceği şehadet kudretine inanmıyordunuz. Yahut Allah gizli yapılan işleri hiç bilmez sanıyordunuz. ³ Katlansalar da, telâş etseler de yine orada kalacaklar. ⁴ Dünya debdebisini, şehevata ittibâ; âhiret işlerini hesap ve cezayı. ⁵ Yani okunur iken şiir söyleyin, el çırpın, ısıklık çalın. ⁶ Hurafelerle şaşırtın. ⁷ Yani onlar susarlar. ⁸ İşlerinin

hepsi de kötüdür. Yahut misafirleri ağırlamak, hısımları gözetmek, kendilerine sığınanları korumak gibi iyi amellerine mükâfat verilmeyecek, yalnız kötü amellerine ceza verilecek. ⁹ Peri ve insan şeytanlarını veya küfür ve katli çıkaran İblis ile Kabili. ¹⁰ Yahut Cehennem dibine atalım.

(30) innelleziyne kaâlü rabbünallahü sümmeştekaâmü tetenezzelü aleyhimül-melâiketü ellâ tehâfû ve lâ tahzenû ve ebşirû bilcennetilletiy küntüm tû'adûn (31) nahnü evliyâüküm fiylhayâtiddünyâ ve fiyl'âhire, ve leküm fiyhâ mâ teştehiy enfüsüküm ve leküm fiyhâ mâ tedde'ûn (32) nüzülen min gafûrin rahiyim (33) ve men ahsenü kavlen mimmen de'â ilallahî ve amile sâlihan ve kaâle inneniy minelmüslimiyn (34) ve lâ testeviylhase-netü ve lesseyyieh, idfa' billetiy hiye ahsenü feizelleziy beyneke ve beynehü adâvetün ke'ennehü veliyyün hamiyim (35) ve mâ yülakkaâhâ illelleziyne saberû, ve mâ yülakkaâhâ illâ zü hazzın azıym (36) ve immâ yenzeganneke minesseytâni nezgun feste'ız billâh, innehü hüvessemiy'ul'aliym (37) ve min âyâtilleylelü vennehârü veşşemsü velkamer, lâ tescüdû lişşemsi ve lâ lilkameri vescüdû lillâhil-leziy halakahünne in küntüm iyyâhü ta'büdün (38) feinistekberû felleziyne inde rabbike yüsebbihüne lehü billeyli vennehâri ve hüm lâ yes'emûn.

إِنَّا الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخْفُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا لَدَعُونَ ﴿٣١﴾ نَزَّلْنَا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي فِيهَا أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا ذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّمَا يَرْتَعَنُّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ آيَاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَقَالَ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يَسْحَبُونَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَلُونَ ﴿٣٨﴾

(30) «— Rabbimiz Allah» deyip sonra sebat ve istikamette bulunanlar yok mu, onlara melekler incekler de şöyle diyecekler: «— Korkmayın, kaygı çekmeyin, size vaadolunan uçmak ile sevinin, (31) Biz dünya diriliğinde âhirette de sizin yârlarınız, sizin için burada canlarınız ne isterse hepsi hazırdır. (32) Onlar, yarlıgayan, bağışlayan tarafından size bir ziyafettir». (33) Halkı Allah tarafına dâvet edip iyi amel işleyen, «— Ben Müslümanlardanım» diyen kimseden daha güzel söz söyleyen kim vardır. (34) İyilik ile kötülük bir olamaz. Kötülüğe, ondan daha güzelini tutarak ¹ karşı gel. Böyle yaparsan aranızda düşmanlık bulunan kimse candan bir dost gibi olur. (35)

Bu hal ancak sıkıntılara katlananların kârıdır, bu, yalnız iyi bir amelden büyük bir pay alanların ² kârıdır. (36) Seni bir vesvese-i şeytaniye bundan çevirmek isterse onun şerrinden Allah'a sığın. Çünkü O, sözleri işitir, işleri hakkıyla bilir. (37) Gece, gündüz, güneş, ay O'nun vahdet ve kudreti nişanlarındandır. Ne güneşe, ne ay'a secde etmeyin, belki onları yaratan Tanrı'ya secde edin eğer yalnız O'na tapıyorsanız başka bir şeyi bırakın. (38) Kâfirler secdeyi kibirlerine yediremezlerse ne olur! Çünkü Rabbinin nezdinde bulunan melekler usanmayarak gece gündüz daima O'nu tespih ve tenzih ederler.

¹ Sabır ile gazaba, ilim ile cehle, af ile cezaya.

² Yani kemal-i nefse sahip olanların, ahlâk-ı hasene sahiplerinin.

وَمِنْ آيَاتِنَا أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ
 اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَخْبَتَا الَّذِي أَخْبَاهَا لِنُؤْتِيَ الرِّثْمَ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَصْفَحُونَ عَلَيْنَا
 أَقْنِ لِقَائِي فِي النَّارِ خَيْرًا أَمْ مِنْ بَنِي آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ارْجِعُوا
 مَا شِئْتُمْ إِنَّهُمْ يَعْمَلُونَ بَصِيرَةً ۝ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ
 لَمَّا جَاءَهُمْ وَأَنَّهُ لَكُتَابٌ عَرَبِيٌّ ۝ لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ
 يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ۝ مَا يُقَالُ لَكَ
 إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو
 عِقَابٍ أَلِيمٍ ۝ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَجَبًا لَقَالُوا لَوْلَا
 فُصِّلَتْ آيَاتُهُ عَجَبًا وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى
 وَبَيِّنَاتٌ ۝ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ قُلْ إِذَا نُهُوا عَنْ شَيْءٍ
 عَمِيَ أُولَئِكَ يَنْتَدُونَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
 الْكِتَابَ فَأَخْلَفَ فِيهِ ۝ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِّصَ
 بِهِمْ ۝ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ۝ ثُمَّ عَلَّمْنَاهُ حَقَّهُ
 وَمِنْ أَسَاءَ فَعَلِينَهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ۝

(39) ve min âyâtihî enneke terel'arda
hâşî'aten feizâ enzelnâ aleyhelmächtezzet
ve rebet, innelleziy ahyâhâ lemuhiyyl-
mevtâ, innehü alâ külli şey'in kadiyr
(40) innelleziyne yülhıdûne fiy âyâtınâ
âl yahfevne aleynâ, efemen yülkaâ fiyn-
nâri hayrûn em men ye'tiy âminen yev-
melkiyâmeħ, i'melû mâ şit'um innehü
bimâ ta'melûne basıyr (41) innelleziyne
keferû bizzikri lemmâ câehüm, ve inne-
hü lekitâbün aziyz (42) lâ ye'tiyhilbâtulu
min beyni yedeyhi ve lâ min halfih, ten-
ziylün min hakiymin hamiyd (43) mâ
yûkaâlü leke illâ mâ kad kıyle lirrüsülü
min kablik, inne rabbeke lezû mağfire-
tin ve zû ıkââbin eliyim (44) ve lev ce'-
alnâhü Kur'ânen a'cemiyyen lekaâlü lev
lâ fussilet âyâtüh, ea'cemiyyün ve ara-
biyy, kul hüve lilleziyne âmenû hüden ve
şifâ', velleziyne lâ yü'minûne fiy âzâni-
him vakrûn ve hüve aleyhim amâ ülâike
yünâdevne min mekânin ba'ıyd (45) ve
lekad âteynâ müselkitâbe fahtülife fiyh,
ve lev lâ kelimetün sebekat min rabbike
lekudıye beynehüm, ve innehüm lefiy
şekkin minhü müriyb (46) men amile sâ-
lihan felinefsihî ve men esâe fe'aleyhâ,
ve mâ rabbüke bizallâmin lil'abiyd.

(39) O'nun vahdet ve kudret-i nişanlarından biri de şudur ki yeryüzünü kupkuru görürsün. Biz, üzerine yağmur yağdırdık mı yer harekete gelir, kabarır. Yere taze hayat veren, elbette ölüleri de diriltir. Çünkü O, her şeye hakkıyla kaadirdir. (40) Âyetlerimize türlü türlü söz söyleyerek eğri yola gidenler yok mu, onlar bize gizli kalmaz. Kıyamet günü ateşe atılan kimse mi daha iyidir? Yoksa emniyetle gelen mi? Siz ne isterseniz onu yapın, çünkü O, bütün yaptıklarınızı görür. (41) Kur'an kendilerine gelince onu tanımayanlar azaptan kurtulamayacaklar, halbuki o, yüce mertebede bir Kitaptır ¹. (42) Ne önünden, ne ardından ona asla halel ârız olmaz ². O, her fiilinde hakim olan, övülen Tanrı tarafından indirilmiştir. (43) Hakkında denilen şey senden evvel gelen peygamberler hakkında dedikleri şeylerden başka bir şey değildir. Üzülmek çünkü Rabbinin tövbe-kârlar hak-

kinda yarlıgaması küfür ve inatta kalanlar hakkında eziyetli ukubeti vardır. (4) Biz, Kur'an'ı yabancı bir dille göndermiş olsaydık Arap kâfirleri «— Onun âyetleri tafsil ve beyan olunmalıydı! Bu ne! Dil yabancı, muhatap Arap, öyle şey mi olur?» diyeceklerdi. Onlara de ki Kur'an mü'minler hakkında ayn-i hidayet, ayn-i şifadır. Mü'min olmayanların ise kulaklarında ağırlık vardır, Kur'an onlara körlük vermiştir ³. Onlar uzak bir yerden çağırılanlar gibi çağıranı görürler, sözlerini anlamazlar ⁴. (45) * Biz Musa'ya Kitap verdik, onda da ihtilâf olundu ⁵. Eğer Rabbin tarafından cezalarının tehiri hakkında bir söz geçmeseydi aralarında iş olur biterdi ⁶. Hakikatte onlar bunun hakkında ⁷ kuvvetli bir şüpheye düşmüşlerdir. (46) Her kim iyi iş işlerse kendisi için işler, her kim kötülük yaparsa yine kendine eder, Rabbin kulları hakkında asla zulümkâr değildir.

¹ Ne evvel gelen, ne sonra gelen bir Kitap O'nu ya-
lan sayamaz.

² Yani hiç bir taraftan O'na hâlel ârız olmaz. Misli yok, hiç bir muarızı yok, menfaatine payan yok. Veya ma-ziye ve istikbale ait haberleri yalan çıkmaz.

³ Gözlerini kör etmiştir. Kur'an'ı görececek gözleri yoktur.

⁴ Adem-i idrâk ve kabullerini temsildir.

⁵ Üzülmek, Allah'ın Kitaplarında ihtilâfa düşmek yalnız Kur'an hakkında değildir. Tevrat'ta da ihtilâfa düşmüşlerdi.

⁶ Eski ümmetlerde olduğu gibi bunların da gönülleri kırılırdı.

⁷ Kur'an veya Tevrat hakkında.

(47) İleyhi yüreddü ilmüssa'ah, ve mâ tahrücü min semerâtin min ekmâmihâ ve mâ tahmilü min ünsâ ve lâ teda'u illâ bi'ilmih, ve yevme yünâdiyhim eyne şürekâiy kaâlû âzennâke mâ minnâ min şehiyd (48) ve dalle anhum mâ kânü yed'üne min kablü ve zannü mâ lehüm min mahıys (49) lâ yes'emül'insânü min dü'âilhayri ve in messehüşşerrü feyeüsün kanût (50) ve lein ezaknâhü rahmeten minnâ min ba'di darrâe messethü leyekkuülenne hâzâ liy ve mâ ezunnüs-sâ'ate kaâimeten ve lein rüci'tü ilâ rabbiy inne liy indehü lelhusnâ, felenü-nebbiennelleziyne keferû bimâ amilû ve lenüziykannehüm min azâbin galıyz (51) ve izâ en'amnâ alel'insânî a'rada ve neâ bicânibih, ve izâ messehüşşerrü fezü dü'âin arıyd (52) kul ere'eytüm bihi min indillâhi sümme kefertüm bihi men edallü mimmen hüve fiy şikaâkın ba'ıyd (53) senüriyhim âyâtinâ fiyl'âfâkı ve fiy enfüsihim hattâ yetebeyyene lehüm ennehülhakk, evelem yekfi birabbike ennehü alâ külli şey'in şehiyd (54) elâ innehüm fiy miryetin min likaâi rabbihim, elâ innehü biküllü şey'in muhiyt.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ
إِنَّ شَرْكَائِيَ قَالَُوا إِذْ نَالَكُمَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ۖ وَضَلَّ عَنْهُم
مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنْ حَاجٍ ۖ
لَا يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ
قَنُوطٌ ۖ وَلَكِنَّ أَزْوَاجَهُمْ مِمَّا مِنْ بَعْدِ صُرَّاءَ مَسْتَنَةٌ
لِيَقُولُنَّ هَذَا بَلَىٰ أَلَا يَأْتِي السَّاعَةَ قَائِمَةٌ وَلَكِنْ رُجِعْتُ
إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْخُسْفَىٰ فَلَنُنَاسِئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا
عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ۖ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى
الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأِجَانِيهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَدُودَعَا
عَرِيسٍ ۖ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ
مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۖ سَرُّهُمْ أَيْتَانَا
فِي الْأَفَاقِ وَيَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَّبِعْنَاهُ أُنْجُ
أَوَّلَهُمْ يَكْفُرُونَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۖ أَلَا إِنَّهُمْ
فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ ۖ

(47) Kıyameti bilmek O'na ait olur. İlmi olmadıkça hiç bir yemiş kabuğundan çıkmaz, hiç bir dişi, gebe olmaz ve doğurmaz. Allah o gün müşriklere bana ortak tuttuğunuz putlar nerede? Diyecek, onlar «— Sana bildirdik ki içimizden buna şahadet edecek bir fert yoktur» ¹ diyecekler. (48) Evvelce ibadet ettikleri mâbutlar, o gün ortadan kaybolacak, onlar da kendileri için kaçacak bir yer olmadığını anlayacaklar. (49) İnsan iyilik istemekten usanmaz, fakat kendisine bir fenalık dokunursa pek meyuş, ümitsiz olur. (50) * Başına bir sıkıntı geldikten sonra tarafımızdan ona bir rahmet ve nimet tattırsak «— Bu benim hakkımdır, ben ona lâyıkim, kıyametin kopacağını zannetmiyorum, * Şâyet kopacak olur da Rabbime dönersem O'nun yanında dünyada olduğu gibi be-

nim gayet iyi bir mevkiim bulunur» der. * Biz bu kâfirleri işlediklerinden haberdar edeceğiz, biz onlara ağır bir azap tattıracağız. (51) Biz insana nimet verdik mi şükürden yüz çevirir, yan çizer. Fakat başına bir fenalık geldi mi bol bol duada bulunur ². (52) De ki eğer Kur'an Allah tarafından gönderilmişken siz onu tanıımıyorsanız sizin gibi hak'tan uzak bir ayrılık içinde bulunan kimseden daha sapık kim olabilir? Söyleyiniz. (53) Biz, Kur'an'ın doğru olduğu ³ onlara belli olmak için kendilerine, hem her bir tarafta, hem öz nefislerinde kudretimize ait olan nişanları ⁴ göstereceğiz, Rabbinin her şeye hakkıyla şahit olması elvermiyor mu? ⁵. (54) Haberinizi olsun ki onlar Rablerine kavuşmak hususunda şüpheye tutulmuşlardır. Yine haberinizi olsun ki Allah her şeyi ilmiyle kuşatmıştır ⁶.

¹ Yani bu hâli görünce «onlardan ilişiği kestik. Hepimiz sana inandık sen bir tek mübutsun» diyecekler.

² Yani insan ne fenalığa sabreder, ne iyiliğe şükreder.

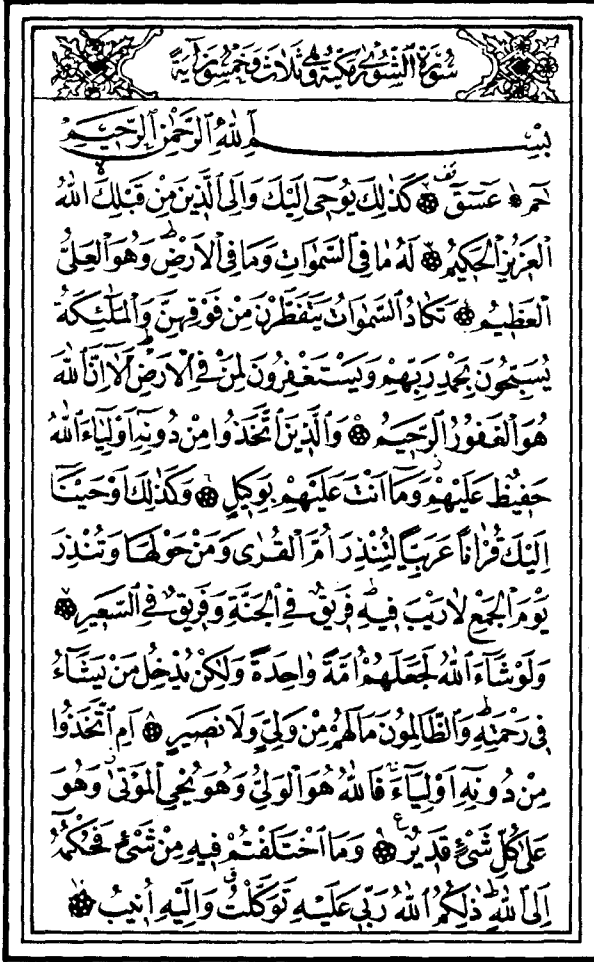
³ Veya islâmın hak olduğu, tevhidin doğru olduğu.

⁴ Hem âlemdaki havadis maziye ve âtiye, hem Mek-

ke'llilere ait havadis - etraf âlemdaki hâdisatı, bedendeki sanayi-i acibeyi - alâmat-ı semaviyeyi alâmat-ı arzıyeyi.

⁵ Yani senin doğruluğun hakkında Allah'ın her şeye hakkıyla şahit olması onlara veya sana elvermez mi?

⁶ Artık gam çekme, onlara ceza verecektir.

SÛRETÜŞŞURÂ

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) hâ mim (2) ayîn sin kaâf (3) kezâlike yûhiy ileyke ve illeziyne min kablikellahül'aziyyzülhakiym (4) lehü mâ fîyssemâvâtî ve mâ fiyl'ard, ve hüvel'aliyyül'aziym (5) tekâdüssemâvâtü yetefettarne min fevkühinne velmelâiketü yüsebbihûne bihamdi rabbihim ve yes-tagfirûne limen fiyl'ard, elâ innallahe hüvelgafûrürrahîm (6) velleziynettehazû min dünühi evliyâallahü hafîyzun aleyhim ve mâ ente aleyhim bivekiyl (7) ve kezâlike evhaynâ ileyke kur'ânen arabîyyen litünzire ümmelkurâ ve men havlehâ ve tünzire yevmelcem'ı lâ reybe fiyh, ferîykun fiylcenneti ve ferîykun fiyssa'ıyr (8) ve lev şaâllahü lece'alehüm ümmeten vâhideten ve lâkin yüdhilü men yeşâü fiy rahmetih, vezzâlimüne mâ lehüm min veliyyin ve lâ nasiyr (9) emit-tehazû min dünühi evliyâ, fallahü hüvel-veliyyü ve hüve yuhiylmevtâ ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (10) ve mahtelef-tüm fiyhi min şey'in fehükmühü ilallah, zâlikümullahü rabbiy aleyhi tevekkeltü ve ileyhi üniyh.

HÂ, MİM, AYİN, SİN, KAF

(ŞÛRÂ) SÛRESİ ^[1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Hâ, mim, (2) Ayın, sin, kaf. (3) Yegâne galip ve hakim olan Tanrı bunun gibi ² sana ve senden evvel gelenlere vahiy eyler. (4) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur, O, yücedir, uludur. (5) Gökler Tanrı'nın heybetinden birbiri üzerinde yarılacak gibi oluyor ³. Melekler Rablerini överek tenzih ederler. Yerde bulunan mü'minler için yarlıganmak dilerler. Haberinizi olsun ki yarlıgayan Zat, Tanrı'dır. (6) Tanrı'dan başkasını tapacak edinenleri Allah görüp gözetler. Sen onların işlerine vekil değilsin. (7) Ana kasaba olan Mekte'yi ve etrafındakileri Arapları ⁴ azaptan, bahu-

sus kopmasında şüphe götürecek hiç bir şey bulunmayıp mahlûkatın toplanacağı günden ⁵ korkutmaklığın için sana Arabî Kur'an'ı böyle ⁶ vahiy ettik. Onlara bildir ki birtakımı uçmağa, birtakımı Tamu'ya ayrılacak ⁷. (8) Allah dileyeydi onları bir tek ümmet yapardı. Fakat O, dilediğini fazl-ı keremiyle daire-i rahmetine sokar, öz nefislerine zulmedenlerin ne yâr ve iş görenleri ne medetkârları yoktur. (9) Yok onlar Allah'tan başka yâr ve iş görenler edindiler. Elllerinden tutacak yâr Allah'tır. Hem o, ölüleri diriltir, her şeye hakkıyla kaadirdir. (10) Herhangi bir şeyde ihtilâf etmişseniz onun hakkında hüküm vermek Allah'a aittir. İşte bu Allah, benim Rabbimdir, ben her bir işimde yalnız O'na güvenir, O'na müracaat ederim.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (53) âyettir.² Yâni bu Sûredeki mânâlar, tevhîd, nübüvvet ve mead her peygambere vahiy olunmuştur.³ Veya Müşrikler üzerinde, yer üzerinde.⁴ Veya diğer memleket ahalisini.⁵ Bütün halk kıyamet günü toplanacağından o güne «Yevm'il Cem' toplanma günü» denmiştir.⁶ Her peygambere kendi diliyle vahiy ettiğimiz gibi.⁷ Yani muvahhit ve muti, olanlar uçmağa, (Cennete) müşrik ve asî olanlar Tamuya (Cehenneme) girecekler.

(11) fâtîrüssemâvâtî vel'ard, ce'ale leküm min enfüsüküm ezvâcen ve minel'en'âmi ezvâcâ, yezreüküm fiyh, leyse kemislihî şey', ve hüvessemiy'ulbasıyr (12) lehü mekaâliydüssemâvâtî vel'ard, yebsütur- rızka limen yeşâü ve yakdir, innehü bi- külli şey'in aliym (13) şere'a leküm mi- neddiyni mâ vassâ bihi nûhan velleziy evhaynâ ileyke ve mâ vassaynâ bihi ib- râhiyme ve mûsâ ve iysâ, en ekıymüd- diyne ve lâ teteferrekuû fiyh, kebüre alelmüşrikiyne mâ ted'ühüm ileyh, alla- hü yectebiy ileyhi men yeşâü ve yehdiy ileyhi men yüniyb (14) ve mâ tefer- rekuû illâ min ba'di mâ câehümül'ilmü bağyen beynehüm, ve levlâ kelimetün sebekat min rabbike ilâ ecelin müsem- men lekudiye beynehüm, ve innelleziyne ûrisülkitâbe min ba'dihim lefiy şekkin minhü müriyb (15) felizâlike fed', ves- tekım kemâ ümirt, ve lâ tettebi' ehvâe- hüm, ve kul âmentü bimâ enzelallahü min kitâb, ve ümirtü lia'dile beyneküm, allahü rabbünâ ve rabbüküm, lenâ a'mâ- lünâ ve leküm a'mâlüküm, lâ huccete beynenâ ve beyneküm, allahü yecmau beynenâ, ve ileyhilmasıyr.

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
وَمِنْ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ وَهُوَ
الْبَصِيرُ الْبَصِيرُ ۖ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ يُكَلِّمُ شَيْئًا عَلَيْهِ ۖ شَرَعَ لَكُمْ
مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا
وَصَّيْنَا بَرَاءِزِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ
وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ
يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ۖ وَمَا تَقْرَأُ
إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ أَلِيمٌ بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى الْأَجَلِ لَفَقَضْنَا بِهِمْ ۖ إِنَّ الدِّينَ
أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَوْ شَاءَ مِنْهُ مُرْسٍ ۖ فَلِذَلِكَ
فَادْعُ وَاسْتَفِمْ كَمَا أُمِرْتُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
وَقُلْ إِنَّمَا أُنْزِلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْلَنَ
بَيْنَكُمْ أَنَّ رَبَّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالًا وَلَكُمْ أَعْمَالٌ لَا حِجَةَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۖ

(11) Gökleri ve yeri yaratan Tanrı, sizin için cin- sinizden zevceler yarattığı gibi davarlardan da cinslerinden olmak üzere çiftler vaptı. O, sizi bu yolda artırıyor, O'nun hiç bir misli yoktur, hem O, iştirir ve görür. (12) Göklerin ve yerin hazine- leri, anahtarları O'nundur. O, rızkı dilediğine bol bol verir, dilediğine de azar azar verir. Çünkü O, her bir şeyi hakkıyla bilir. (13) O, size, Nuh'a ¹ vasiyet ettiğini, sana vahyettiğimizi, İbrahim, Mu- sa ve İsa'ya vasiyet eylediğimizi bir din yaptı ²: Dini doğrultun ³, ayrılığa düşmeyin ⁴, müşrikleri dine dâvetin onlara ağır gelmiştir. Allah dilediği- ni kendine ⁵ ayırır, hak'ka ve ta'at'a dönen kim- seyi de hidayete erdirir. (14) Onların dinde ayrı- lığa düşmeleri ⁶ ancak kendilerine tevhide ait ilim

geldikten sonra oldu ⁷. Bu da aralarında haset ve inattan dolay idi. Eğer Rabbinden muayyen za- manlarına kadar cezalarının tehiri hakkında bir söz geçmemiş olsaydı aralarında iş olup biterdi ⁸. Onlardan sonra Kitab'a vâris olan müşrikler kuv- vetli bir şüpheyeye düşmekle hayrette kalmışlardır ⁹. (15) İşte bundan ¹⁰ dolayı tevhide dâvet et, sana nasıl buyurulmuşsa bu yolda öyle sabit dur, onla- rın heveslerine uyma, de ki ben Allah'ın indirdiği Kitaba inandım, aranızda adalet yapmakla emro- lundum. Allah hem bizim Rabbimizdir, hem sizin Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amel- leriniz size. Sizinle aramızda kavga kalmamıştır ¹¹. Allah kıyamette bizimle sizi biraraya toplayacak, hepimizin dönüşü O'nadır.

¹ Nuh Aleyhisselâm enbiya-i şeriat'ın birincisi ve en eskisi olmakla onunla başlanmıştır. Hazret-i Nuh'tan evvel ahkâm-ı meşrû'a yoktu. Hazret-i Âdem'in dini, tevhit ve masalihî maaşa maksur idi. Bu hal Nuh Aleyhisselâm za- manına kadar sürdü. Vacibat ve vazaif Hazret-i Nuh ile başladı. ² Nazm-ı kerim baş tarafta ikinci âyetteki icmalî tafsil ediyor. ³ Erkânını muhafaza edin, ona müdavemet edin. ⁴ Müşterek din, din-i tevhit. O da birdir. Yalnız onu ikame etme hususunda peygamberlerin yolu ayrıdır. Zikrolunan beş peygamberin şerayi-i muazzame-i müte- ceddidesi vardır. Bu beşi «Ulul'azam» dir, «ekâbir-i enbiyâ» dır. Onun için burada zikrolunmuştur. ⁵ Tevhidine. ⁶ Tev- hid-i Bâri veya nübüvvet-i Muhammediye hakkında bir

kısımının mü'min, bir kısmının kâfir olmaları. ⁷ Kendile- rine gönderilenlere peygamber tarafından hüccet ikame olunduktan veya biset-i Muhammediy'eyi bildikten sonra. ⁸ Dünyada helâk olurlardı. ⁹ Yani bunların imana gel- memeleri, Ehl-i Kitap gibi hakikatı bildikten sonra mah- za, dik kafalı olmalarından nâsi değildir. Belki Kur'an-ı mübinde veya peygamberin kendisinde şüphe içinde kaldık- larından nâsidir. Yahut Hristiyanlar ve Yahudiler kendi Kitaplarında şüphe içinde kalmakla beraber başkalarını da şüpheyeye düşürüyorlar. ¹⁰ Bu din tevhitin veya bu ayrılıktan. ¹¹ Çünkü hak zâhirdir, sizin putlarınız âşî- kârdır. Yahut sizin de dininiz var, bizim de dinimiz var- dır, aramızda kavga kalmamıştır.

وَالَّذِينَ يُجَاجُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجِيبَ لَهُمْ فَتَجَنَّبُهُمْ
 ذَٰلِكَ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
 ۞ اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ
 لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۞ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا
 وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ ۚ أَلَا إِنَّ
 الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۞ اللَّهُ لَطِيفٌ
 بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۞ مَنْ كَانَ
 يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ
 يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ
 مِنْ شَيْءٍ ۞ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ
 مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِّبَ بِهِمْ
 وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۞ تَرَى الظَّالِمِينَ
 مُشْفِقِينَ لِمَا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ
 مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ۞

(16) velleziyne yühâccûne fiyllâhi min ba'dimestüciye lehü hucetühüm dâhi-datün inde rabbihim ve aleyhim gada-bün ve lehüm azâbün şediye (17) allahüllezliy enzelelkitâbe bilhakki velmiyzân, ve mâ yüdriyke le'allessâ'ate kariyb (18) yesta'cilü bihelleziyne lâ yü'minüne bihâ, velleziyne âmenü müşfiküüne min-hâ ve ya'lemüne ennehelhakk, elâ innelleziyne yümârüne fiyssâ'ati lefiy dalâlin ba'iyd (19) allahü latiyfün bi'ibâdihî yerzuku men yeşâ, ve hüvelkaviyyül'aziyy (20) men kâne yüriydü harsel'âhireti nezid lehü fiy harsih, ve men kâne yüriydü harseddünyâ nü'tihî minhâ ve mâ lehü fiyl'âhireti min nasıyb (21) em lehüm şürekâü şera'ü lehüm mineddiyni mâ lem ye'zen bihillâh, ve levlâ kelimetülfashî lekudiye beynehüm, ve innezzâlimiyye lehüm azâbün eliyim (22) terezzâlimiyye müşfikıyye minmâ kesebû ve hüve vâkı'un bihim, velleziyne âmenü ve amilûs-sâlihâti fiy ravdâtıl cennât, lehüm mâ yeşâüne inde rabbihim, zâlike hüvelfadlulkebiyr.

(16) Allah'ın dâveti kabul olunduktan sonra hâlâ İslâmı iptal etmek için çene çalanların iddia ettikleri bütün hüccetleri Tanrı yanında bâtıldır. Onlar Tanrının hışmına, şiddetli azaba uğrayacaklardır. (17) Doğru olmak üzere Kitabı ve teraziyi indiren ¹, Allah'tır. Ne bilirsin? ² Belki kıyametin kopması yakındır. (18) Ona inanmayanlar istihza ile onun pek çabuk gelmesini isterler. İnananlar ise onun hak olduğunu bilerek dehşetinden telâşa düşerler. Haberinizi olsun ki kıyametin kopması hakkında çene çalanlar haktan uzak bir sapıklığa düşmüşlerdir. (19) Allah, kulları hakkında lütufkârdır, dilediğine rızık verir, hem O,

kavidir, yegâne galiptir. (20) Kim ki âhiret ekini isterse biz, onun ekinini artırırız. Bilâkis her kim dünya ekinini isterse ona da ondan veririz ³, fakat onun ahirette hiç bir payı yoktur. (21) Yoksa müşriklerin, Allah'ın izin vermediği bir şeyi kendileri için din gösteren mâbutları mı vardır? Eğer kestirme söz geçmemiş olsaydı aralarında iş olup biterdi. Zalim olan kâfirler için acıklı bir azap vardır. (22) Sen o gün zalimleri yaptıkları fenalıklardan pek ziyade telâş içinde görürsün, halbuki o korktukları, başlarına gelecektir. İman getirip iyi amel işleyenler uçmak bahçelerinde bulunacaklar, Rableri yanında dilediklerine nâil olacaklar. İşte büyük inayet budur.

¹ Veya hakkı tartan, halk arasında müsavî surette muamele eden şeri'at veya adaleti indiren. Kitap ile hak âşikâr olur, şeri'at ile muameleler tartılır.

² Bilemezsin, belki yalnız vahiy ile bilebilirsin.

³ Yani herkim âhiret sevabını isterse onun mükâfatını artırırız. Herkim dünyayı isterse ona da ondan veririz.

(23) zâlikelleziy yübeşsirullahü ibâdehül-leziyne âmenû ve amilüssâlihât, kul lâ es'elüküm aleyhi ecren illelmeveddete fiylkurbâ, ve men yakterif haseneten ne-zid lehü fiyhâ husnâ, innallahe gafûrün şekûr (24) em yekuûlûnefterâ alallahi kezibâ, fein yeşellâhü yahtim alâ kalbik, ve yemhullahülbâtile ve yuhakkulhakka bikelimâtihi, innehü aliymün bizâtissudûr (25) ve hüvelleziy yakbelüttevbeten an ibâdihi ve ya'fû anisseyyiâti ve ya'lemü mâ tef'alûn (26) ve yesteciybülleziyne âmenû ve amilüssâlihâti ve yeziydühüm min fadlih, velkâfirüne lehüm azâbün şediyd (27) ve lev besetallahürrızka li'ibâdihi lebegav fiyl'ardı ve lâkin yünez-zilü bikaderin mâ yeşâ', innehü bi'ibâdihi habiyrün basıyr (28) ve hüvelleziy yü-nezzilülgayse min ba'di mâ kânetû ve yenşürü rahmeteh, ve hüvelveliyylhamıyd (29) ve min âyâtihi halkussemâ-vâti vel'ardı ve mâ besse fiyhimâ min dâbbeh, ve hüve alâcem'ihim izâ yeşâü kadiyr (30) ve mâ esâbeküm min musıy-betin fehimâ kesebet eydiyküm ve ya'fû an kesıyr (31) ve mâ entüm bimu'ci-zivne fiyl'ard, ve mâ leküm min dünü-lâhi min veliyyin ve lâ nasıyr.

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْرِضْ
حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ۝۲۴ أَمْ يَقُولُونَ
أَفَرَأَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشَاءُ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَتَمُحُّ اللَّهُ
الْبَاطِلُ وَتُجَى الْحَقُّ بِكَلِمَاتٍ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝۲۵ وَهُوَ
الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ
مَا تَفْعَلُونَ ۝۲۶ وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝۲۷
وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبْتَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِن يُّنَزِّلُ
بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ يُعْطِيهِ خَيْرٌ مِّن بَصِيرَةٍ ۝۲۸ وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ
الْقُرْآنَ مِن بَعْدِ مَا قُطِّعُوا وَيُنْشِرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ۝۲۹
وَمِن آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا مِن دَائِرَةٍ
وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ۝۳۰ وَمَا أَصَابَكُمْ مِّن مُّصِيبَةٍ
فَمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ۝۳۱ وَمَا أَنْتُمْ بِمُخْجِرِينَ
فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۝۳۲

(23) Bunlar, Allah'ın, iman getirip iyi amel işle-yen kullarına müjdelediği mükâfatlardır. De ki ri-saletimin tebliği hususunda akrabamı sevmeniz-den başka sizden hiç bir ücret istemiyorum ¹. Her kim iyilik kazanmışsa onun mükâfatını artırırız, Allah yarlıgar, şükreder ². (24) Yok, müşrikler, senin için Allah'a karşı kendiliğinden yalan uy-durdu diyorlar. Allah dileseydi kalbine mühür ba-sardı ³, Allah sözleriyle batılı bitirir, hak'kı sabit kılar, çünkü O, yüreklerde ne varsa hepsini hak-kiyle bilir. (25) O, kullarının tövbelerini kabul eder, kötülüklerinden vazgeçer, onların bütün yap-tıklarını bilir. (26) İman getirip iyi amel işleyen kimselerin dualarını müstecap kılar, inayetinden onların istediklerini de artırır, kâfirler için şiddet-li azap vardır. (27) Allah kullarına rızkı genişlet-

seydi onlar yeryüzünde yolsuzluğa sapacaklardı. Fakat rızkı dilediği kadar indirir. Çünkü O, kulla-rının her halini haber alır ve görür. (28) Kulları ümitsiz bir halde olduktan sonra yağmuru indi-ren, rahmetini de her yere dağıtan, O'dur. O, mü'-minlerin yârıdır, işlerini görendir, övülmüştür. (29) Gökleri, yeri ve bunlardaki ⁴ canlı mahlûka-tı yaratması da O'nun kudret-i âlâmetlerindendir. Hem O, dilediği zaman onları toplamaya hakkıy-le kaadir olur. (30) Sizin başınıza her ne musibet gelirse o, elinizle kazandığınız fiilin neticesidir. O, birçok gûnahtan vaz geçer de size musibet vermez. (31) Siz O'nu yeryüzünde âciz bırakacak değilsiniz. Tanrı'dan başka sizin ne yârınız, ne iş göre-niniz, ne medetkârınız yoktur.

¹ «Mal için peygamberliğe kalkıştın demesinler» diye böyle varit olmuştur. Nitekim her bir peygamber böyle demıştır. Diğer peygamberler ücretlerini Allah'tan istedik-leri halde peygamberimiz ücret yerine akrabasının sevil-mesini istedi, yahut onların akrabası olduğundan dolayı kendisinin sevilmesini istedi. Yani size yabancılardan ziya-de bana ita'at etmek düşer. Şayet ita'at etmeyecek iseniz bana eza ve cefa etmeyin, akrabalık hakkını gözetin. Ve-ya muhabbetinizi Allah'a, yakınlığa hasretmenizi isterim, bu yolda istemeler hakikat halde ücret değildir. Yahut

ben sizden ücret istemem, ancak size akrabamı sevmenizi veya beni sevmenizi veya Allah'a tekarrübü sevmenizi si-ze beyan ediyorum.

² Yani iyilik edenlerin mükâfatını artırır veya az bir ameli kabul eder.

³ Artık onların eza ve cefalarına dayanırdın, bu me-şiyet vaki olmuştur. Veya hatırına hiç bir şey getirmez-di; Veya Kur'an hakkında iftira etseydin sana Kur'an-ı unuttururdu, bu meşiyetler vâki olmamıştır.

⁴ Veya yer ile gök arasında.

وَمِنْ آيَاتِهِ الْخَوَارِجُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۝ إِنَّ يَتْلُو الشُّكُورَ الرَّحْمَ
فَيُظِلُّنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ مَسْبُورٍ
شُكُورٍ ۝ أَوْ يُوقِنُ أَنَّ مَا كَسَبُوا وَيُفَعِّلُونَ كَبِيرٌ ۝ وَيَعْلَمُ الَّذِينَ
يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَّجِيصٍ ۝ فَأَيُّ تَوْبَةٍ مِّنْ شَيْءٍ فَنَاقٍ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ۝ وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ بَاطِلًا أَلَسْوَ الْفَوَاحِشَ وَإِذَا
مَآغِضُوهُمْ تَوَلَّوْا ۝ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۝
وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْصَبُونَ ۝ وَجِئُوا بِآيَاتِكُمْ
سَنِيَةً ۝ وَمِثْلَهَا مَن عَفَا وَاصْلَحَ فَأَمْرُهُ عَلَىٰ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ۝ وَلَمَّا نَصَرَ بَدِيعُ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَاعْلَمُهُمْ مِنْ سَبِيلٍ ۝
إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَىٰ الَّذِينَ يَظْلُمُونَ النَّاسَ وَيَسْخَرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
أَحْقٍ ۝ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ وَلَمَّا نَصَرَ وَغَوَّارُ ذَلِكَ كُنْ
عَرَبًا الْأُمُورِ ۝ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِّنْ بَعْدِهِ ۝ وَرَىٰ
الظَّالِمِينَ كَذَابًا وَأَوَّلَ الْعَذَابِ يَقُولُونَ هَلْ لَّنَا مَرَدٌّ مِّنْ سَبِيلٍ ۝

(32) ve min âyâtilhilcevâri fiylbahri kel' a'lâm (33) in yeşe'yüskindirriyha feyaz-
lelne revâkide alâ zahrih, inne fiy zâlike
leâyâtin liküllü sabbârin şekûr (34) ev
yûbikhünne bimâ kesebû ve ya'fü an
kesiyr (35) ve ya'lemelleziyne yücâdi-
lûne fiy âyâtinâ, mâ lehüm min mahıys
(36) femâ ütiytüm min şey'in femetâ'ul-
hayâtiddünyâ, ve mâ ındallahi hayrûn ve
ebkaâ lilleziyne âmenû ve alâ rabbihim
yetevekkelûn (37) velleziyne yectenibûne
kebâirel'ismi velfevâhişe ve izâ mâ gadı-
bühüm yağfirûn (38) velleziynestacâbû
lirabbihim ve ekaâmussalâte ve emrû-
hüm şûrâ beynehüm ve mimmâ rezaknâ-
hüm yünfikuûn (39) velleziyne izâ esâ-
behümülbagyü hüm yentesirûn (40) ve
ve cezâü seyyietin seyyietün mislühâ, fe-
men afâ ve asleha fe'ecruhü alallah, in-
nehü lâ yühıbbuzzalimiyn (41) ve leme-
nintesare ba'de zulmihi feülâike mâ
aleyhim min sebiyl (42) innemessebiylü
alelleziyne yazlimûnennâse ve yebguûne
fiyl'ardı bigayrilhakk, ülâike lehüm azâ-
bün eliyim (43) ve lemen sabere ve ga-
fere inne zâlike lemin azmil'ümûr (44)
ve men yudlilillâhü femâ lehü min veli-
yin min ba'dih, ve terezzâlimiye lemmâ
re'evül'azâbe yekuûlûne hel ilâ mereddin
min sebiyl.

(32) Dağlar gibi denizde yürüyen gemiler de O'nun kudretini gösteren alâmetlerdendir. (33) O, dilese rüzgârı durdurur da gemiler derya yüzünde durakalırlar. İşte bunda ziyadesiyle sabır ve şükür edenler hakkında ibretler vardır. (34) Yahut O, gemidekilerin kazandıkları günahların cezası olarak gemileri batırıp onları helâk eder ve birçok günahtan vaz geçer de bunları batırmaz. (35) Böyle muamele eder. Bir de âyetlerimiz hakkında cidale girişenler kendileri için azabımızdan kurtuluş olmadığını bilmiş olsunlar. (36) Size dünya malından verilen şey dünya diriliğinde geçinecek kadardır. Allah yanında bulunan mükâfat iman getirip Rablerine güvenenler hakkında, (37) Şirk ve nifak gibi büyük günahlardan, hayasızlıklardan kaçınıp öfkelenedikleri zaman öfkelerini yutup yarlıgayanlar hakkında; (38) Rablerinin dâvetine icabet edip namazı dosdoğru kılanlar, işlerini birbirine danışarak görenler, rızık olmak üzere verdiği-

miz şeylerden hayra harcedenler hakkında; (39) Yolsuzluğa mâruz kalınca öc alıp haddi geçmeyenler hakkında, daha iyidir, daha payıdardır. (40) Kötülüğün cezası, yine onun gibi kötülüktür. Bununla beraber her kim kendine zulmedenlerden vazgeçer ve onlarla barışırsa onun mükâfatı Allah'a ait olur. Allah zulüme girişenleri sevmez. (41) Her kim zulme uğradıktan sonra zalimden haddi geçmeksizin öcünü alırsa onlara ceza vermek ve çıkışmak için hiç bir yol yoktur. (42) Ancak nâs'a zulmeden, yeryüzünde haksız yere yolsuzlukta bulunanlar hakkında böyle bir yol vardır. Onlar için acıklı azap vardır. (43) Her kim zulme katlanır öc almayıp yarlıgarsa işte bu hareket, en iyi bir harekettir, büyüklerin kârıdır. (44) Allah her kimi yoldan çıkarırsa Allah'tan başka onun işini görecektir. Zalimlerin azap gördükleri zaman «— Acaba dünyaya dönmeye bir yol var mıdır?» dediklerini göreceksin.

(45) ve terâhüm yu' redûne aleyhâ hâşi'iyne minezzüllî yenzurûne min tarfin hafîyy, ve kaâlelleziyne âmenû innelhâsîriynelleziyne hasîrû enfûsehüm ve ehliyhîm yevmelkıyâme, elâ innezzâlimiyye fiy azâbin mukıym (46) ve mâ kâne lehüm min evliyâe yansurûnehüm min dûnillâh, ve men yudlillâhü femâ lehü min sebiyl (47) isteciybû lirabbiküm min kabli en ye'tiye yevmün lâ meredde lehü minallâh, mâ leküm min melcein yevmeizin ve mâ leküm min nekiyr (48) fein a' redû femâ erselnâke aleyhim hafiyzâ, in aleyke illelbelâag, ve innâ izâ ezaknel'insâne minnâ rahmeten feriha bihâ, ve in tûsıbhüm seyyietün bimâ kaddemet eydiyhîm feinnel'insâne kefur (49) lillâhi mülküssemâvâti vel'ard, yahluku mâ yeşâ' yehebû limen yeşâü inâsen ve yehebû limen yeşâüzükûr (50) ev yüzevvicühüm zükrânen ve inâsâ, ve yec'alü men yeşâü akıymâ, innehü aliymün kadiyr (51) ve mâ kâne libeşerin en yükellimehullahü illâ vahyen ev min verâi hicâbin ev yürsile resûlen feyûhiye bi'iznihi mâ yeşâ, innehü aliyyün hakiym.

وَرَبُّهُمْ يُعْرِضُونَ عَلَيْهِمْ خَائِبِينَ مِنَ الذَّلِيلِ يَنْظُرُونَ مِنْ
طَرَفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِلَّا إِنْ أَفْلَحَ الَّذِينَ فِي
عَذَابٍ مُّقِيمٍ ۖ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ۖ اسْتَجِيبُوا
لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمُ
مِنْ بَلَاءٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمُ مِنْ تَكْوِينٍ ۖ فَإِنْ أَنْعَمْتُمْ
أَوْ سَلَّتْكُمْ عَلَيْكُمْ فَحَفِظُوا ۚ إِنَّ عَلَيْكُمْ إِلَّا الْبَلَاءَ وَإِنَّا
إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَحَسَبَهُمَا وَإِنْ تُضِيقْهُمُ سَيْئَةٌ
يَمَاقِدْ مَنَازِلَهُمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ۖ لِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يُهْبِئُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَّا
وَهُبِّ لِمَنْ يَشَاءُ الذَّكُورَ ۖ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَّا
وَمَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۖ وَمَا كَانَ
لِإِنْسَانٍ أَنْ يَكْلِمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَائِ حِجَابٍ
أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ

(45) O gün zalimlerin, kendilerine ârız olan rüsvaylıktan dolayı hâkir bir halde ateş önüne getirildiklerini, korkularından ateşe yan gözle baktıklarını göreceksin. Mü'min olanlar «— Asıl ziyankârlar, kıyamet günü kendilerine de, ailelerine de ziyan verenlerdir» diyecekler. Haberiniz olsun ki zalimler kıyılayamayacak azapta kalacaklar. (46) Onlara Allah'tan başka yardım edecek ¹ hiç bir yâr yoktur. Allah her kimi yoldan çıkarırsa o kimse doğru bir yol bulamaz. (47) Allah tarafından çevirilmeyecek olan bir gün gelmeden evvel Rabbinizin dâvetini kabul edin. O gün, kaçıp sığınacak bir yer yoktur. Âmalınızı inkâra da mecal yoktur. (48) Eğer onlar senden yüz çevirirlerse üzülme, çünkü biz seni görüp gözetici ² göndermedik. Sana yalnız risaleti tebliğ etmek düşer.

Biz, ne zaman tarafımızdan insana bir rahmet ve nimet tattırsak onunla şımarır, şâyet elleriyle yaptıkları işten dolayı başlarına bir musibet gelse hemen nankör kesilir. Çünkü insan nankördür. (49) Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. O, ne dilerse onu yaratır. Dilediğine kız evlât bağışlar, dilediğine de erkek evlât bahşeder. (50) Yahut çeşit olarak hem kız, hem erkek evlât verir. Dilediğini de kısır kılar; Çünkü O, hakkıyla âlim, hakkıyla kaadirdir. (51) Vahiyle ³ veya perde ardından ⁴ olması veya bir elçi gönderip ona kendi izniyle dilediği şeyi vahiy etmesi ⁵ suretlerinden başka hiç bir suretle Allah'ın konuşması hiç bir insana müyesser olamaz. Çünkü O, yüce ⁶ dir, işinde hâkimdir.

¹ Yahut azaptan kurtaracak.

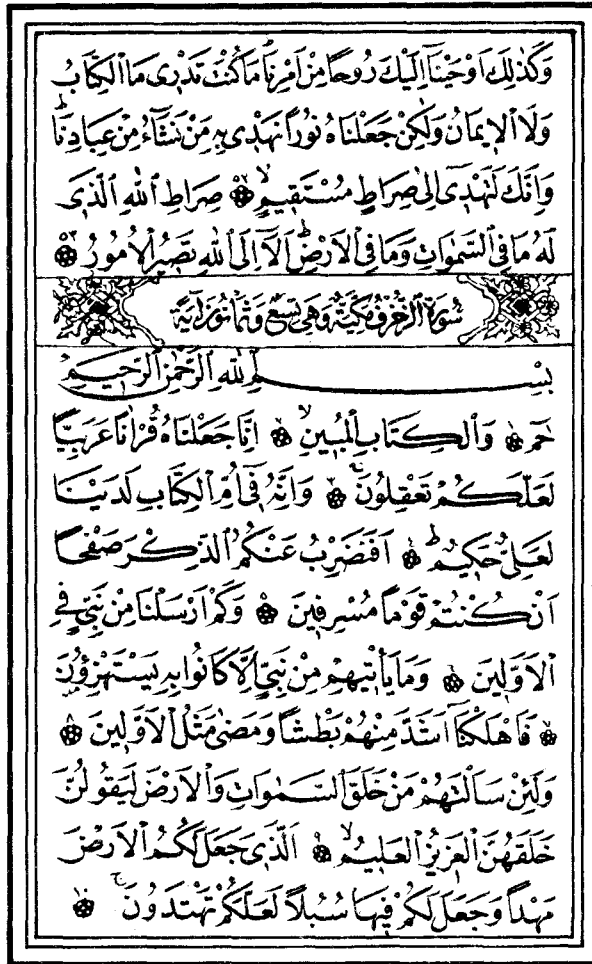
² Kendilerinden sâdır olan amelleri meyanında matlup olacak veçhiyle muvafık kılmaya memur değilsin. Kalblerinde iman ve ta'at yapacak değilsin.

³ Yani ilham ve rüya ile. Hazret-i İbrahim'de, Hazret-i Musa'nın validesinde olduğu gibi.

⁴ Bâzi kurenasına perde ardından söyleyen padişahın hâlini temsil ediyor. Yani sözünü işitir, amma kendisini görmez. Hazret-i Musa'da olduğu gibi. Veya melek vasıtasıyla işitir.

⁵ Umumi surette enbiya-i kiramda olduğu gibi.

⁶ Mahlûkâtının sıfatından münezzehtir.

(52) ve kezâlike evhaynâ ileyke rûhan min emrinâ, mâ künte tedriy melkitâbü ve lel'ymânü ve lâkin ce'alnâhü nûren nehdiy bihi men neşâü min ibâdinâ, ve inneke letehdîy ilâ sırâtın müstekîym (53) sırâtıllahilleziy lehü mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ard, elâ ilallahi tesîyrül'ümûr.

SÛRETÜZZUHURUF

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) hâ mim (2) velkitâbilmübiyn (3) innâ ce'alnâhü kur'ânen arabîyyen le'al- leküm ta'kılûn (4) ve innehü fiy üm- milkitâbi ledeynâ le'aliyyün hakiym (5) efenadribü ankümüzzikre safhan ve kün- tûm kavmen müsrifiyn (6) ve kem ersel- na min nebiyyin fiyl'evveliyn (7) ve mâ ye'tiyhim min nebiyyin illâ kânü bihi yestehziûn (8) fe'ehleknâ eşedde min- hüm batşen ve medâ meselül'evveliyn (9) ve lein se'eltehüm men halakasemâ- vâtî vel'arda leyekuûlünne halakahünnel'- aziyzül'aliym (10) elleziy ce'alekümül'ar- da mehden ve ce'ale leküm fiyhâ sübülen le'alleküm tehtedûn.

(52) Bu vahiy gibi sana öz emrimizden bir ruh ¹ vahiy ettik. Halbuki sen bundan evvel Kitabın ve imanın ² ne olduğunu bilmezdin. Fakat biz bu- nu kullarımızdan dilediğimizi hidayete götürmek için bir nur kıldık. Sen hakikatte Kur'an ile hal- kı doğru yola, (53) Göklerde ve yerde bulunan her şeyin sahibi olan Tanrı yoluna götürürsün. Haberiniz olsun ki her bir iş Tanrı'ya döner.

ZUHURUF SÛRESİ ^[3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Hâ, mim. (2 - 3) Burhan ile apaşıkâr olan Ki- tap hak'kı için, mânâlarına akıl erdiresiniz diye biz, onu Arap dili ile bir Kur'an ⁴ yaptık. (4) O,

ana Kitapta yazılı, nezdimizde sabittir. Şanı yü- cedir ⁵, hikmet ile doludur ⁶. (5) Siz haddi aşan bir kavimseniz ⁷ sizi başı boş bırakıp Kur'an'ı si- ze beyandan ⁸ vaz mı geçelim. (6) Sizden evvelki- lere de nice peygamberler göndermiştik de küfür- leri peygamber göndermemize mâni olmamıştı. (7) Onlara hiç bir peygamber gelmemiştir ki on- lar onu istihzaya almamış olsunlar. (8) Biz de bunlardan daha güçlü, kuvvetli olan o akvamı he- lâk ettik. Evvelkilerin kıssaları nice yerde geçmiş- ti. (9) * Onlara «— Gökleri ve yeri kim yarattı?» diye soracak olursan onlar herhalde «— Yegâne galip ve hakkıyla âlim olan Tanrı yarattı» diye- ceklerdir. (10) O Tanrı ki yeryüzünü size istirahat beşiği yapmış, gideceğiniz yere kolaylıkla gidebil- meniz için yeryüzünde yollar yapmıştır.

¹ Kur'an veya Cibrili emin gönderdik.

² Namaz, oruç, gusul, gibi iman-ı şer'iyl.

³ Mekke'de nâzil olmuş (89) âyettir.

⁴ Kitab-ı mübin ile yine Kur'an-ı mübinin Arap dili ile indirilmesine yemin olunuyor.

⁵ İndirilen diğer Kitaplar arasında nazmı ile muciz olmakla şanı pek âlidir.

⁶ Veya muhkemdir.

⁷ Veya böyle bir kavim olduğunuzdan dolayı.

⁸ Veya o günü beyandan, azabı tebliğden.

(11) velleziy nezzele minessemâi mâen bikader, fe'enşernâ bihi beldeten meytâ, kezâlike tuhrecûn (12) velleziy halekal'ezvâce küllehâ ve ce'ale leküm minelfülki vel'en'âmi mâ terkebûn (13) litestevü alâ zuhûrihi sümme tezkürü ni'mete rabbiküm izesteveytüm aleyh, ve tekuûlû sübhânelleziy sehhare lenâ hâzâ ve mâ künnâ lehü mukriniyne (14) ve innâ ilâ rabbînâ lemünkâlîbûn (15) ve ce'alû lehü min ibâdihî cüz'â, innel'insâne lekefûrûn mübiyn (16) emittehaze mimma yahluku benâtin ve asfâküm bilbeniyn (17) ve izâ büşşire ehadühüm bimâ darabe lirrahmâni meselen zalle vechühü müsvedden ve hüve keziym (18) evemen yüneşşei fiylhulyeti ve hüve fiylhisâmi gayrû mübiyn (19) ve ce'alûmelâiketelleziyne hümin ibâdürrahmâni, inâsâ, eşhidû halkahüm, setüktebü şehâdetühüm ve yüs'elûn (20) ve kaâlû levşâerrahmânü mâ abednâhüm, mâ lehüm bizâlike min ilmin in hümin illâ yahrusûn (21) em âteynâhüm kitâben min kablihî fehüm bihi müstemsikûn (22) bel kaâlû innâ vecednâ âbâenâ alâ ümmetin ve innâ alâ âsârihim mühtedûn.

وَالَّذِي زَلَّ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يَقْدَرُ فَأَنْشَرْنَا بِرَبْلَدَةٍ مَيِّتًا
كَذَلِكَ نَخْرُجُوهَا ۖ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمُ
مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ۖ لَسْتُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِ
تُمْ تَذْكُرُونَ ۖ وَإِنَّمَا إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ
الَّذِي سَخَّرْنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَمَفْقَرِينَ ۖ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا
لَمُنْقَلِبُونَ ۖ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادٍ جُزْءًا ۖ إِنَّ الْإِنْسَانَ
لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ۖ أَمْ اتَّخَذَ مَا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفِيكُمْ
بِالْبَنِينَ ۖ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ
وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ۖ أَوْ مِّنْ بُنْيَانٍ فِي الْغَلِيَةِ
وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ۖ وَجَعَلُوا لِلَّذِينَ هُمْ
عِبَادُ الرَّحْمَنِ أَنْفَاءً ۖ أَشْهَدُ وَأَخْلَفُهُمْ سَكْتًا ۖ شَهَادَتُهُمْ
وَيُسْأَلُونَ ۖ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَا هُمْ مَّا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۖ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا
مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ۖ بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا
آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُّهْتَدُونَ ۖ

(11) Gökten elverecek kadar yağmur indiren O'dur. Biz kuru bir halde bulunan bir memlekete onunla yeni bir hayat veririz. Siz de böylece kabirlerden çıkarılacaksınız. (12) Her sınıf mahlûkatı yaratan, gemi ve davarlardan sizin için binecek yapan O'dur. (13) Ta ki onların arkasına doğrulurken ¹ Rabbinizin nimetlerini hatırlayasınız. Üzerine doğrulduğunuz vakitte şöyle diyesiniz: «— Bunu bize müsahhar kılan Tanrı tamamıyla münezzehtir. Yoksa onu zâptedemezdik. (14) Biz herhalde Rabbimize döneceğiz». (15) Müşrikler bazı kullarını onun bir cüz'ü ² yapmışlardı. İnsan hakikaten apaşikâr bir nankördür. (16) Yoksa Allah yarattığı mahlûkattan kızları kendine alıp oğulları size mi ayırdı? Bu nasıl iş! (17) Onlardan biri esirgeyen Tanrı'nın hem cinsi kıldıkları ³ kız

evlâdıyle müjdelense öfkесinden yüzü kapkara kesilir. (18) Onlar, süs içinde yetişip kavga sırasında delilini ⁴ gösteremeyen kadın kısmını Allah'ın kızı yapıyorlar öyle mi? (19) Müşrikler esirgeyen Tanrı'nın kulları olan melekleri dışı yaparlar. Onlar, meleklerin yaratıldıkları zaman hazır mıydılar. Onların bu şehadet ve iddiaları yazılacak, bundan dolayı kıyamette sorguya uğrayacaklar. (20) Onlar «— Esirgeyen Tanrı dileseydi biz putlara tapmazdık» derler. Onların bu babta hiç bir bilgileri yoktur. Onlar yalandan başka ⁵ bir şey söylemezler. (21) Yoksa biz onlara Kur'an'dan evvel sözlerini tasdik eder bir Kitap verdik de onlar ona mı yapışıyorlar? (22) Öyle bir şey yok, belki onlar «— Biz babalarımızı bu yolda bulduk, biz de onların izlerince gidiyoruz» demişlerdir.

¹ Ayağını üzengiye korken.

² Çocuğu veya ortağı.

³ Veya esirgeyen Tanrıyı ayırdıkları, isnat ettikleri,

misal getirdikleri.

⁴ Maksadını ispat edemeyen.

⁵ Veya zan ve tahminden başka.

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا
إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ مَنَاقِبٍ عَلِيمَةٍ وَأَنَّا عَلَىٰ نَارِهِمْ مُقْتَدُونَ ۖ قَالَ
أُولَٰئِكَ جُنُودُكُمْ يَأْمُرُكُمْ بِأَعْدَىٰ مَا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ ۖ سَتُمِطُّوهُنَّ
يَمَّا أُرْسِلْتُمْ فِيكُمْ كَافِرُونَ ۖ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْزَلْنَاهُمْ فِئْتًا
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۖ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّهُ
بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ ۖ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ۖ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً
بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۖ بَلْ مَتَّعْتُ
هُمُوهَا ۖ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُبِينٌ ۖ وَلَمَّا جَاءَهُمُ
الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ۖ وَقَالُوا لَوْلَا نَزَلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ
ۖ أَهْمُ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ۖ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُتْلَىٰ
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ سُحْرًا وَرَحْمَةً ۖ وَرَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَحْكُمُونَ ۖ وَلَوْ لَا
أَنْ يَكُونَ لِلنَّاسِ لَمَّةٌ وَاحِدَةٌ لَجَعلْنَا لَكَ يَكْفُورًا لِّتُحْمَنَ
لِيُؤْتِيَهُمْ مِسْقًا مِنْ فَضْلِهِ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ۖ

(23) ve kezâlike mâ erselnâ min kablike fiy karyetin min neziyrin illâ kâne mütrefûhâ innâ vecednâ âbâenâ alâ ümmetin ve innâ alâ âsârihim muktedûn (24) kaâle evelev ci'tüküm biehdâ mimmâ vecedtüm aleyhi âbâeküm, kaâlû innâ bimâ ürsiltüm bihi kâfirûn (25) fentekamnâ minhüm fanzur keyfe kâne âkıbetülmükezzibiyn (26) ve iz kaâle ibrahîmü liebiyhi ve kavmihi inneniy berâün mimmâ ta'büdün (27) illelleziy fetareniy feinnehü seyhediyn (28) ve ce'alehâ kelimeten bâkıyeten fiy akıbihi le'allahüm yerciün (29) bel metta'tü hâülâi ve âbâehüm hattâ câehümülhakku ve resûlün mübiyn (30) ve lemmâ câehümülhakku kaâlû hâzâ sihrün ve innâbihi kâfirûn (31) ve kaâlû levlâ nüzzile hâzelkur'ânü alâ recûlin minelkaryeteyni azıym (32) ehüm yaksimüne rahmete rabbik, nahnü kasemnâ beynehüm ma'ıysetehüm fiylhayâtiddünyâ ve refa'nâ ba'dahüm fevka ba'dın derecâtın liyettehıze ba'dühüm ba'dan suhriyyâ, ve rahmetü rabbike hayrün mimmâ yecma'un (33) ve levlâ en yekünennâsü ümmeten vâhıdeten lece'alnâ limen yekfürü birrahmâni libüyûtihi min sükufen min fiddatin ve ma'arice aleyhâ yezherüne.

(23) Böylece senden evvel her ne zaman bir kasabaya azapla korkutur bir peygamber gönderdikse o kasabanın zenginleri ¹ itaat etmeyip «— Babalarımızı bu yolda bulduk, biz onların izlerince gideceğiz» demişlerdi. (24) Kavmine de ki ben size babanızdan bulduğunuz dinden daha doğrusunu getirecek olsam da yine babalarınızın dininde kalacak mısınız? Onlarsa «— Sizin getirdiğiniz dini yine tanımıyoruz» dediler. (25) Biz de onlardan öc aldık, peygamberleri yalancı sayanların hangi akıbeta uğradıklarını gör de üzülme. (26) Hani İbrahim babasına ve kavmine: Ben taptıklarınız putlardan ilişigimi kestim, (27) Ben ancak beni yaratana taparım, çünkü O, beni doğru yola götürür» demişti. (28) İbrahim bu sözü doğru yola dönebilmeleri ümidiyle zürriyetleri arasında baki kalacak bir vasiyet olmak üzere bıraktı. (29) Hayır, ümidi gibi çıkmadı, ben, bun-

ları ve babalarını kendine hak olan Kur'an ve peygamberliği apaşıkâr olan peygamber gelinceye kadar dünyada safa ile geçindirdim. (30) Onlara hak olan Kur'an gelince «— Bu, büyüdür, biz onu tanımıyoruz» dediler. (31) «— Ne olurdu! Bu Kur'an bu iki kasabanın devletli adamlarına ² inseydi!» dediler. (32) Rabbinin rahmeti olan peygamberliği onlar mı taksim edip dilediklerine peygamberlik veriyorlar? Biz dünya dirliğinde onların mâişetlerini aralarında taksim ettik, birini diğerine iş gördürmek için ³ birinin derecesini öbürünün üstüne geçirdik. Rabbinin rahmeti onların topladıkları paradan daha iyidir. (33) Halkın bir tek ümmet olması gibi bir hal olmasaydı ⁴ esirgeyen Tanrı'yı tanımayanların evlerinin tavanlarını, üzerinden çıktıkları merdivenlerini,

¹ Veya elebaşlıları.

² Ya Mekke'den Velit bini Muğir'eye veya Taiften Urvetü bini Mes'ûde. Urve şeref-i islâm ile müşerref olmuş ise de Velit kâfir olarak bu dünyadan göçmüştü.

³ Ta ki beraber yaşamış olsunlar, aralarında ülfet hasıl olsun, böylece mesalih-i âlem nizamında kalsın.

⁴ Yani halk kafirleri refah ve nimette görmekle kâfir olmağa râğbet etmeselerdi.

(34) ve libüyûtihim ebvâben ve sürüren aleyhâ yettekiün (35) ve zuhrufâ, ve in küllü zâlike lemmâ metâ'ulhayâtiddünyâ, vel'âhîretü inde rabbike lilmüttekiyn (36) ve men yağşü an zikrîrrahmâni nûkayyid lehü şeytânen fehüve lehü kariyn (37) ve innehüm leyasuddûnehüm anis-sebiyli ve yahsebûne ennehüm mühtedûn (38) hattâ izâ câenâ kaâle yâ leyte beyniy ve beyneke bu'delmeşrikayni febi'selkariyn (39) ve len yenfe'akümülyevme iz zalemtüm enneküm fiyl'azâ bi müşterikûn (40) efe'ente tûsmi'ussumme ev tehdiyl'umye ve men kâne fiy dalâlin mübiyn (41) feimmâ nezhebenne bike feinnâ minhüm müntekimûn (42) ev nûriyennekellezîy ve'adnâhüm feinnâ aleyhim muktedirûn (43) festemsik billezîy ûhiye ileyk, inneke alâ sırâtın müstekîym (44) ve innehü lezikrûn leke ve likavmik, ve sevfe tûs'elûn (45) ves'el men erselnâ min kablike min rûsûlinâ ece'alnâ min dûnirrahmâni âlihîten yu'bedûn (46) ve lekad erselnâ mûsâ biâyâtinâ ilâ fir'avne ve melâihi fekaâle inni resûlü rabbil'âlemiyn (47) felemmâ câehüm biâyâtinâ izâhüm minhâ yadhakûn.

(34) Evlerinin kapılarını, üzerlerine yaslandıkları tahtları hep gümüşten yapardık; (35) Onları altına, ziynete boğardık ¹. Bütün bu şeyler dünya dirliğinin geçmesinden ibarettir, Rabbinin yanında âhiretteki nimet elbette fenalıklardan sakınanlarındır. (36) Her kim esirgeyen Tanrı'yı anmaya karşı körlük gösterirse biz ona yoldaş olmak üzere bir şeytan katarız. (37) Şeytan onları her halde doğru yoldan çevirirler, halbuki onlar kendilerini doğru yolda sanırlar. (38) Nihayet o, yoldaşı ile beraber huzurumuza gelince yoldaşına «— Keşke aramız gün doğuşu ile gün batışı ² kadar uzak olsaydı! Sen, ne kötü yoldaşmışsın!» diyecek. (39) Onlara «— Bugün pişmanlığınız asla size fayda vermeyecek, çünkü siz dünyada zulmetmişsiniz ³. Orada nasıl yoldaşsanız burada da azabı birlikte çekeceksiniz.» denecek. (40) Sen sağirlara söz işittirebilir misin? Veya körleri, apa-

وَلْيُؤْتِنَهُمَ أَنْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَكُونُونَ ۖ وَزُخْرَفًا
وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِالْقَابِئِينَ ۖ وَمَنْ يَعْشَ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ يَقِصْ لَهُ شَيْطَانًا
فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ۖ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بُغْدًا مَشْرُوقِينَ فَيُشِئُ الْقَرِينُ ۖ وَلَنْ نُنْفِْعَكَ الْيَوْمَ ۖ إِذْ ظَلَمْتَ
أَنْفَكَ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ۖ أَفَأَنْتَ تَسْمَعُ الصَّهْمَ أَوْ تَهْدِي
الْعَمَىٰ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۖ فَأَمَّا نَذَرَ هَبْنِ بِكَ
فَأَمَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ۖ أَوْ تُرِيكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ
فَأَمَّا عَلَيْهِمْ مُّفْتَدِرُونَ ۖ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ
إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۖ وَآتِهِ لَذِكْرَكَ وَلَقَوْمِكَ
وَسَوْفَ تَنصَلُونَ ۖ وَنَسَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا
أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ ۖ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذْ هُمْ مِنْهَا يَصْطَكُونَ ۖ

çık sapıklıkta bulunanları doğru yola götürebilir misin? (41) Şayet onların azabını görmeden evvel seni nezdimize götürürsen her halde âhirette de onlardan, öğ alırsız ⁴; (42) Yahut onlara vaadettiğimiz azabı sağlığında sana gösteririz, bizim onlara gücümüz yeter. (43) Artık sana ne vahiy olunmuşsa ona sarıl. Çünkü sen doğru yoldasın, (44) Kur'an sana da, kavmine de büyük bir şereftir. Hakkını eda hususunda sorguya uğrayacaksınız. (45) Senden evvel gönderdiğimiz peygamberlerden sor ⁵ ki esirgeyen Tanrı'dan başka tapılacak mâbutlar yaptık mı? (46) * Biz Musa'yı mucizelerimizle Firavun'a ve saltanatına şerik olan ileri gelenlerine göndermişiz. Musa onlara «— Ben âlemlerin Rabbi olan Tanrı'nın peygamberiyim» dedi. (47) Musa onlara mucizelerimizle varınca hemen onlar, bu mucizelere gülüştiler.

¹ Çünkü dünya nimetinin nezdimizde kıymeti yoktur.

² İki mütekabil şeyin birinin adı diğerinin adıyla zikrolunması arap âdetinden olmakla nazm-ı Celîlde «Maş-rükayn iki gün doğusu» vârit olmuştur.

³ Yahut bugün dünyadaki zulmünüz belli olunca uzak-

lığı istemeniz asla fayda vermeyecek.

⁴ Nazm-ı Celil kaseim makamında olmak üzere müekkettir.

⁵ Onların din ve milletlerine bakıp ahvalini tetkik et, ümmetlerinden ve ulemasından sor.

وَمَا يُرِيدُ مِنَ الْإِصْرِ الْإِصْرُ الْكَبِيرُ مِنْ أَخِيهَا وَآخِذْنَا هُمْ بِالْعَذَابِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ
بِمَا عَاهَدْتَ عِنْدَ رَبِّكَ إِنَّكَ لَكُنْتُمْ تُكِيدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ
الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْتَكِبُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ
يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِي فَلَا تَبْصُرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَاذِبِينَ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أَلْقَى عَلَيْهِ آيَاتُ رَبِّهِ مِنْ
دَهَبٍ وَفَجَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْرِئِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ
قَوْمَهُ فَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّا
أَسْفَوْا أَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ
سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ آلُ فِرْعَوْنَ مَثَلًا
إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا لَئِنَّا حَايِرٌ أَمْهُو
مَاضٍ بُوْدُ لَكَ الْآجِلُ لَا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خِصْمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ عِبَادُ
أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَاءُ
لَجَعَلْنَاهُ مِنْكُمْ مَلَكًا فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

(48) ve mâ nûriyhim min âyetin illâ hiye ekberü min uhtihâ ve ehaznâhüm bil'azâbi le'allahüm yerci'ün (49) ve kaâlû yâ eyyühessâhîrüd'u lenâ rabbeke bimâ ahide indeke innenâ lemühtedûn (50) felemmâ keşefnâ anhumül'azâbe izâhüm yenküşûn (51) ve nâdâ fir'avnü fiy kavmihi kaâle yâ kavmi eleyse liy mülkü mısre ve hâzihil'enhârü tecriy min tahtiy, efelâ tübsîrûn (52) em ene hayrûn min hâzelleziy hüve mehiynün ve lâ yekâdû yübiyn (53) felevlâ ülkiye aleyhi esviretün min zehebin ev câe ma'ahülmelâiketü mukteriniyn (54) festehaffe kavmehü fe'etâ'üh, innehum kânû kavmen fâsikiyn (55) felemmâ âsefünentekamnâ minhüm feagrâknâhüm ecma'ıyn (56) fece'alnâhüm selemen ve meselen lil'âhıriyn (57) ve lemmâ duribebnü meryeme meselen izâ kavmüke minhü yasıddûn (58) ve kaâlû eâlihietünâ hayrûn em hû, mâ darebühü leke illâ cedelâ, bel hüm kavmün hasımün (59) in hüve illâ abdün en'amnâ aleyhi ve ce'alnâhü meselen libeniy isrâiyl (60) ve lev neşâü lece'alnâ minküm melâiketen fiyl'ardı yahlüfûn.

(48) Onlara hiç bir mucize göstermedik ki biri diğerinden daha büyük olmasın. Böyle mucizelerin hiç birini kabul etmediler, biz de onları eğri yoldan dönebilmeleri için azaba giriftar ettik. (49) Onlar şöyle dediler: «— Sihirbaz! ¹ dâvetine icabet edeceğini sana taahhüt eden Rabbine dua et de bizden felâketi kaldırsın. Şayet bizi bu felâketten kurtarırsan biz de doğru yola geliriz». (50) Vaktaki üzerlerinden azabı kaldırdık. Derhal ahitlerini bozdular. (51) Firavun kavmi arasında, övünerek şöyle nida etti: «— Mısır padişahlığı benim değil midir? Bu ırmaklar köşkümün altından akıyor mu? Azamet ve şevketimi görmüyor musunuz? (52) Yok, ben sözü hemen beyan edemeyecek derecede âciz olan bu adamdan daha değerliyim ²». (53) «— Eğer dediği doğruysa ona niye altın bilezikler verilmemiş? ³ Yahut onunla beraber bulunmak üzere niye melekler inmemiş?»

(54) Fir'avun kavmini alık buldu da böyle aldatı. Bunlar da ona ita'at ettiler. Çünkü bunlar fâsik kimselerdi. (55) Onlar inat etmekle pek ziyade hışmımızı celbedince kendilerinden öç aldık da topunu birden boğduk. (56) Bunları sonrakilere ibret ve misal ve destan kıldık. (57) Meryem oğlu; misal olarak getirilince derhal kavmin bundan sevinip bağıştılar ⁴. (58) Peygambere dediler ki acaba bizim mâbutlarımız mı hayırlıdır? Yoksa o mu hayırlıdır ⁵. Onların sana karşı bu misali getirmeleri ⁶ ancak yaygara etmek içindi. Maksadını bilirlerdi. Hayır, onlar pek kavgacı kimselerdi ⁷, (59) Meryem oğlu, nimetimize nâil ettiğimiz ve İsrail oğullarına ibret verecek bir misal kıldığımız bir kuldandan başka bir şey değildir. (60) Biz dileseydik sizi helâk ile yeryüzünde yerinize geçecek melekler yapardık.

¹ Nazarlarından sihirbazlık büyük bir ilim olmakla tâzim makamında «Hâzık! Âlim! Kâmil!» yerinde «sihirbaz!» demişlerdi.

² Hazret-i Musa'nın lisanında tutukluk olmakla riyasete yaramaz demek istiyor.

³ O vakitler riyasete münasip gördükleri kimsenin kollarına altın bilezikler, boynuna altın gerdanlıklar takarlardı. Fir'avun, âdetleri ve hile böyle söylüyor.

⁴ Hazret-i İsa Aleyhisselâm da mâbut olmakla neye

bizim mâbutlarımızı zem, onu, methediyorsun? İşte mağlûp oldun!» diye yaygara ettiler.

⁵ Kendi mâbutları melâike olmakla mâbutlarını Hazret-i İsa'dan daha hayırlı biliyorlardı. Yahut «elbette İsa daha hayırlıdır, o Cehenneme girince bizim mâbutlarımız da beraber oluversin.»

⁶ Böyle şeyleri sormaları.

⁷ Yahut azılı düşmanlardı.

(61) ve innejü le'ilmün lissâ'ah, felâ temterünne bihâ vettebi'ün, hâzâ sırâtun müstekıym (62) ve lâ yasuddenekümüş-şeytân, innejü leküm adüvvün mübiyn (63) ve lemmâ câe iysâ bilbeyyinâti kaâle kad ci'tüküm bilhikmeti ve liübeyyine leküm ba'delleziy tahtelifüne fiyh, fette-kullahe ve etiy'ün (64) innallahe hüve rabbiy ve rabbüküm fa'büdüh, hâzâ sıratun müstekıym (65) fahtelefel'ahzâbü min beynihim, feveylün lilleziyne zalemû min azâbi yevmin eliyim (66) hel yanzurüne illessâ'ate en te'tiyehüm bağteten ve hüm lâ yeş'urûn (67) el'ehillâü yevmeizin ba'dühüm liba'din adüvvün illelmüttekıyn (68) yâ ibâdi lâ havfün aleykümül-yevme ve lâ entüm tahzenûn (69) elleziyne âmenû biâyâtinâ ve kânû müsli-miyn (70) üdhulül-cennete entüm ve ez-vâcüküm tuhberûn (71) yütâfü aleyhim bisihâfin min zehebin ve ekvâb, ve fiyhâ mâ teştehiyhil'enfüsü ve telezzül'a'yün, ve entüm fiyhâ hâlidûn (72) ve tilkel-cennetülletiy üristümühâ bimâ küntüm ta'melûn (73) leküm fiyhâ fâkihatün kesiyretün minhâ te'külûn.

وَأَنذَرُكُمْ لِمَا لَا تَعْلَمُونَ ۖ فَلَا تُحْمِزُوا بِهَا وَلَا تَتَّبِعُوا هَذَا صِرَاطَ مُسْتَقِيمٍ ۖ وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ أَنِ انْتَبِهُوا ۚ لَكُمْ عَذَابٌ مُّبِينٌ ۚ وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلَآئِينَ لَكُمْ تَعْبَضُ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَأَطِيعُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۚ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْإِسْمِ ۚ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۚ الْآخِلَاءُ يُومِنُونَ ۚ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ۚ يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَخْزَنُونَ ۚ الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ۚ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُخْبَرُونَ ۚ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ ۚ وَفِيهَا مَا تَشْتَهُ مِنَ الْأَنْفُسِ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۚ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ۚ

(61) Şüphe yok ki Kur'an o ¹ ve kıyametin yaklaşmasına bir alâmettir. Sakın kıyametten şüphe etmeyin, bana ² tâbi olun, işte doğru yol budur. (62) Sakın şeytan sizi doğru yoldan çevirmesin. Çünkü o, size besbelli bir düşmandır. (63) İsa açık mucizeler getirince dedi ki ben size hikmet ³ getirdim, bir de dinde ihtilâf ettiğiniz şeyin bazısını size beyan edeceğim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin, (64) Allah benim de Rabbidir sizin de Rabbinizdir, bu halde bana ibadet edin. İşte bu, doğru bir yoldur. (65) Onlar bölük bölük olup aralarında ihtilâfa düştüler ⁴. Kıyamet gününün acıklı azabından öz nefislerine zulmedenlerin vay haline! (66) Onlar farkında olmaksızın kıyametin ansızın kendilerine

gelip çatmasından başka bir şey beklemiyorlar. (67) O gün, azabın şiddetinden dostlar birbirlerine düşman kesilirler ⁵, sakınanlar başka ⁶. (68 - 69 - 70) Allah onlara şöyle diyecek: «— Kullarım! Bugün sizin için korku yoktur, üzülmeyiniz de. O kullarım ki âyetlerimize inanıp emrimize münkat olmuşlardı ⁷. Siz, zevcelerinizle beraber zevk ve sefayla ⁸ vakit geçirmek üzere Cennete girin». (71) Onlara altın tabaklar ve testiler içinde türlü türlü yiyecek ve içecek dolaştırılacak, canının istediği, gözünün hoşlandığı ne varsa hepsi orada bulunacak. Siz mü'minler orada devamlı kalacaksınız. (72) İşte bu Cennete işlediğiniz iyiliklerden dolayı vâris oldunuz. (73) Orada sizin için pek çok meyveler vardır, onlardan yiyeceksiniz.

¹ Kur'an veya Meryem oğlu.

² Benim peygamberime, şeri'atıma.

³ İncil veya şeri'at.

⁴ Hristiyanlar «İsa Allah'tır - Allah'ın oğludur - üçten biridir» dediler. Yahudiler ise külliyyen peygamberliğini inkâr ettiler.

⁵ Bana mazarratı değmesin, ondan dolayı beni tutmasınlar diye.

⁶ Veya Allah uğrunda dost olanlar başka.

⁷ Veya dinde ihlâs üzere idiler.

⁸ Veya pek ziyade ağırılanmak üzere.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّهِينٍ ۖ خَالِدُونَ ۖ لَا يَفْرَجُهُمْ ۖ فِيهِ مُبْلِسُونَ ۖ وَمَا ظَنَّا لَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمْ الظَّالِمِينَ ۖ وَنَادَىٰ يَأْمَا لِكُلِّ لِقَيْضٍ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۖ قَالَ إِنَّكُمْ مَا كُنْتُمْ ۖ لَقَدْ جِئْتُم بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْثَرْتُمَ الْكِبْرَ ۖ أَمَّا بَرْمُؤَاْمُرُ فَإِنَّا مُبْرَمُونَ ۖ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ ۖ بَلَىٰ ۖ وَرُسُلْنَا لَيْسَ بِهِمْ يَكْفُونَ ۖ قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ۖ سُبْحَانَ رَبِّيَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّيَ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ۖ فَذَرُهُمْ يَخْضَوْا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يَبْلُغُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ۖ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ ۖ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهُ ۖ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۖ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۖ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ شَاءَ بِإِذْنِهِ ۖ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۖ وَلَكِنَّ سَأْلَهُمْ خَلْقَهُمْ يَقُولُنَّ اللَّهُ ۖ قَالِي يُؤْتِكُونُ ۖ وَقِيلَ لَهُ رَبِّيَ أَمْ لَهُ لَا قُوَّةُ ۖ لَئِنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَآتِيَنَّكُمْ ۖ فَاصْغَوْا لَهُمْ ۖ قَالِي يُؤْتِكُونُ ۖ

(74) innelmücrimiyye fiy azâbi cehenne-
me hâlidûn (75) lâ yüftetterü anhüm ve
hüm fiyhi müblisûn (76) ve mâ zalem-
nâhüm ve lâkin kânû hümüzâlimiyn
(77) ve nâdev yâ mâlikü liyakdi aleynâ
rabbük, kaâle inneküm mâkisûn (78) le-
kad ci'nâküm bilhakkı ve lâkinne ekse-
reküm lilhakkı kârihûn (79) em ebremû
emren feinnâ mübrimûn (80) em yahse-
bûne ennâ lâ nesme'u sirrehüm ve nec-
vâhüm, belâ ve rüsûlünâ ledeyhim yektü-
bûn (81) kul in kâne lirrahmâni veledün
fe'ennâ evvelül'âbidiyn (82) sübhâne rab-
bissemâvâti vel'ardı rabbil'arşı ammâ ya-
sıfûn (83) fezerhüm yahûdû ve yel'abû
hattâ yülâkuû yevmehümüllezîy yû'adûn
(84) ve hüvellezîy fiyssemâi ilâhün ve
fiyl'ardı ilâh, ve hüvelhakiymül'aliym
(85) ve tebhârekelleziy lehü mülküssemâ-
vâti vel'ardı ve mâ beynehümâ, ve indehü
ilmüssâ'ah, ve ileyhi türce'un (86) ve lâ
yemlikülleziyne yed'üne min dühnişşe-
faâte illâ men şehide bilhakkı ve hüm
ya'lemûn (87) ve lein se'eltehüm men
halakahüm leyekuûlunnallahü fe'ennâ
fe'ennâ yü'fekûn (88) ve kıylihi yâ rabbi
inne hâülâi kavmün lâ yû'minûn (89)
fasfah anhüm ve kul selâm, fesevfe ya'-
lemûn.

(74) Günahkârlar yok mu, onlar cehennem aza-
bında devamlı kalacaklardır. (75) Azapları sükü-
net bulmayacak ¹, onlar ümitsiz bir halde azapta
kalacaklar. (76) Biz onlara azap etmekle zulmet-
medik, fakat onlar kendilerine zulmettiler. (77)
Onlar, cehennem bekçisine «— Malik! Rabbine
niyaz et ki bize ölümle hükmetsin ki rahat edelim»
diye yalvaracaklar. Malik onlara «— Siz burada
kalacaksınız» diyecek. (78) Onlara «— * Biz size
hak peygamber getirdik, fakat pek çoğunuz hakkı
hoş görmüyordunuz» denecek. (79) Yok, onlar
nasıl işlerini sağlam yapmışlarsa biz de işimizi sağ-
lam yaptık ². (80) Yoksa onlar sırlarını, gizli ko-
nuşmalarını işitmiyor muyuz sanıyorlar? Elbette
hepsini işitiyoruz. Yanlarında bulunan elçilerimiz
hepsini yazıyorlar. (81) De ki faraza esirgeyen
Tanrı'nın çocuğu olsaydı ona ilk evvel ben tapar-
dım. (82) Göklerin, yerin Rabbi, arş'ın da Rabbi
olan Tanrı onların dedikleri bu sıfatlardan tama-
mıyla münezzehtir. (83) Artık onları bırak da va-

adolundukları azap gününe kavuşuncaya kadar
beyhude işlere girişsinler, oyuna dalsınlar. (84)
Gökte de yerde de mâbut, O'dur. Hem O, hakim-
dir, hakkıyla âlimdir. (85) Göklerin, yerin ve ara-
larında bulunan bütün şeylerin mülk ve saltanatı
kendisine mahsus olan Zat'ın hayır ve bereketi
çoktur ³. Kıyametin ne zaman kopacağını bilmek
O'na mahsustur. Siz O'na döneceksiniz. (86) İsa
ve Üzeyir ve Melâike gibi Allah'tan başkasına ta-
panlar, onların şefaatine nâil olamazlar. Ancak
Hak'ka şehadet edip ⁴ lisanlarıyla şehadet ettik-
lerini kalpleriyle bilen mü'minler şfaatlerine nâil
olurlar ⁵. (87) * Onlara kendilerini «— Kim ya-
rattı» diye soracak olsan her halde «— Allah ya-
rattı» diyeceklerdir. O halde, niye ibadetten dö-
nüyorlar? (88) Peygamberin sözü şöyledir: Yâ
Rab! Bunlar iman getirmez bir cemaattir ⁶. (89)
Artık onlardan vazgeç, onlara «— Aramızda mü-
salemet olsun» de, onlar hangi akıbete uğrayacak-
larını yakında anlayacaklardır.

¹ Veya azapların ardı arası kesilmeyecek.

² Sana zarar vermek üzere mekr ve hilelerini nasıl
sağlam yapmışlar ise biz de onlara vereceğimiz cezaı öy-
le sağlam yaptık. Veya küfür ve tekzipte nasıl kat'iyetle
hüküm ve ısrar eylemişler ise biz de cezalarında öylece
kat'iyetle hüküm ettik.

³ Veya namı âli olsun

⁴ Şehadet kelimesini getirip.

⁵ Yani Melâike, İsa ve Üzeyir Aleyhisselâm bunlara
şfaat edebilirler. Yahut Allah'ı bırakarak taptıkları mâ-
butlar zaimlarına rağmen şfaat etmek hakkına mâlik ola-
mazlar. Şu kadar ki, Hak'ka şehadet edip kalpleriyle ken-
di şhadetlerini bilenler şfaat hakkına mâlik olurlar. Yal-
nız onlar şfaat edebilirler.

⁶ Yani bunlarda iman ümidi yoktur.

SÛRETÜDDÜHAN

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) hâ mim (2) velkitâbilmübiyni (3) innâ enzelnâhü fiy leyletin mübâreketin innâ künnâ münziriyn (4) fiyhâ yüfreku küllü emrin hakiymîn (5) emren min indinâ, innâ künnâ mürsiliyn (6) rahmeten min rabbik, innehü hüvessemiy'ul'aliym (7) rabbissemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ, in küntüm mûkiniyn (8) lâ ilâhe illâ hüve yuhyiy ve yümüyt, rabbüküm ve rabbü âbâikümül' evveliy (9) bel hüm fiy şekkin yel'abûn (10) fertekub yevme te'tissemâü bidühânin mübiyn (11) yağşennâs, hâzâ azâbün eliyim (12) rabbenekşif annel'azâbe innâ mü'minûn (13) ennâ lehümüzzikrâ ve kad câehüm resûlün mübiynün (14) sümme tevellev anhü ve kaâlû mu'alemün mecnûn (15) innâ kâşifül'azâbi kaliylen inneküm âidûn (16) yevme nebtisülbatşetelkübrâ, innâ müntekimûn (17) ve lekad fetennâ kablehüm kavme fir'avne ve câehüm resûlün keriyim (18) en eddû ileyye ibâdallah, inniy leküm resûlün emiyn.

DUHAN SÛRESİ [1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Hâ, Mîm. (2) Belli ve apaşıkâr olan Kur'an hakkı için ², (3) Biz onu mübarek bir gecede ³ indirdik ki onunla kâfirleri azapla korkuturuz. (4) O gece hikmete uygun olan her iş ⁴ nezdimizden sâdır olan bir emirle ⁵ ayrılır ⁶. (5) Rabbin tarafından bir rahmet eseri olmak üzere peygamberler göndeririz. (6) Çünkü O her şeyi işitir, hakkıyla bilir. (7) O, göklerin, yerin ve aralarında bulunan bütün mahlûkun Rabbidir. Eğer yakîn sahibiyseniz peygambere inanın. (8) O'ndan başka tapacak yoktur. O, diriltir. O, öldürür. O, sizin de Rabbinizdir, evvelki babalarınızın da Rabbidir. (9) Onlar bunu yakînen bilmezler, belki şüphe içindedirler, seni eğlenceye alırlar. (10) Artık gö-

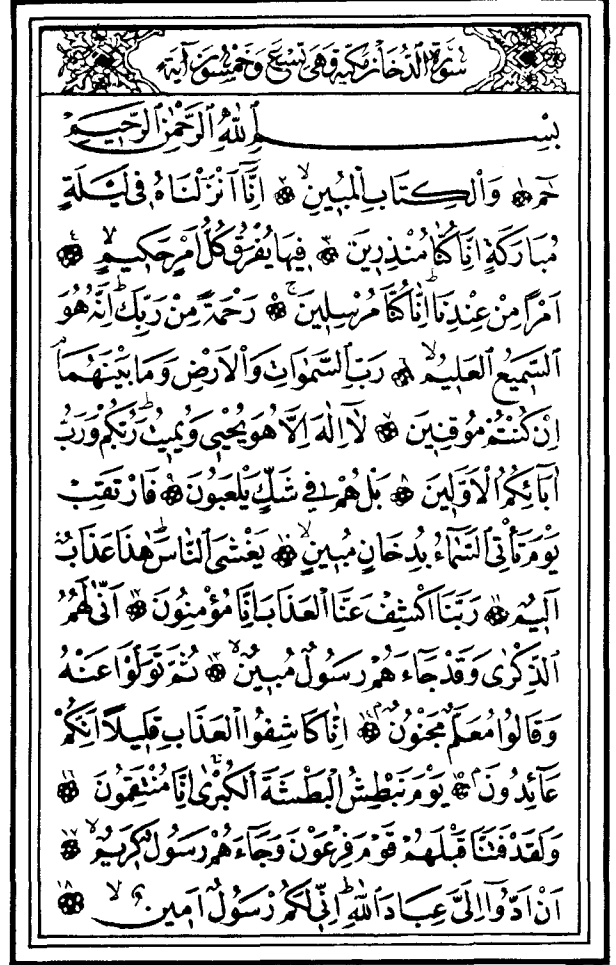
¹ Mekke'de nâzil olmuş (59) âyettir.

² Yahut Levh-i mahfuz hakkı için, kütüb-ü münzele-i semaviye hakkı için.

³ Kur'an-ı mübin nâzil olan gecede, yahut Kadir gecesinde.

⁴ Veya sapa sağlam olan, tağyir ve tebdili kabil olmayan her iş,

⁵ Vahyimiz ile veya halkın işi olmak üzere veya ilim ve tedbirimiz ile.

gün açık bir duman savuracağı günü ⁷ gözetle, (11) O duman o halkı bürüyecek, (12) Birbirlerine diyecekler ki: «— İşte acıklı bir azap. Ey Rabbimiz! Bu azabı üzerimizden kaldır. Bizler mü'min olacağız». (13) Bunlar için öğüt ve ibret nerede! Onlara apaşıkâr mucizelerle peygamber ⁸ geldiği halde yine inanmadılar, (14) Ondan yüz çevirip «— O, öğretilmiş bir divanedir» dedilerdi. (15) Biz üzerinizden bu azabı az bir müddet kaldıracğız, siz ise yine küfüre düşeceksiniz. (16) O gün ⁹ biz onları sımsıkı kavrayıp tutacağız, biz onlardan öç alacağız. (17) * Onlardan evvel Firavun kavmini de imtihana çekti. Onlara mükerrem ve muazzez bir peygamber gelmiş (18) Ve şöyle demişti: Tanrı'nın kulları olan İsrail oğullarını bana verin ¹⁰. Ben size gönderilmiş emniyetli bir peygamberim.

⁶ Hikmete uygun olan her bir iş birbirinden ayrılmış, tafsilât olunmuş veya halk için ahkâm yapılmıştır.

⁷ Açlıktan yer ile gök arasında bir duman kaplamış göcekleri, başlarına büyük bir felâket geleceği günü bekle.

⁸ Veya doğruluğu apaşıkâr olan Peygamber.

⁹ Veya Bedir'de veya kıyamette.

¹⁰ Onları tutmayın veya Tanrı'nın kulları: Bana itaat ederek imanınızı gösterin.

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُم بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۝ وَإِيَّيْ
 رَبِّي وَرَبَّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونَ ۝ وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَأَعَزُّ لَوْ
 قَدْ عَارَبْتُمْ أَنْ هُوَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْخَاطِئِينَ ۝ فَاسْتَرْعَبُوا
 أَنْ تَنْجِبُونَهُمْ ۝ وَأَتْرَكَ الْخَرَّ هَوًّا لَهُمْ جُنْدٌ مُعْتَرِفُونَ ۝
 كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝ وَزُرُوعٍ وَمَقَامِرٍ كَثِيرٍ ۝ وَنَعْمَ
 كَانُوا بِهَا فَاكِهِينَ ۝ كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ۝
 فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ۝
 وَلَقَدْ فَتَنَّا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ أَلَمِينَ ۝ مِنْ فِرْعَوْنَ
 كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ۝ وَلَقَدْ أَخَذْنَا نَارَهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى
 الْعَالَمِينَ ۝ وَأَتَيْنَاهُمْ مِنَ الْأَيَّاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُبِينٌ ۝
 إِنَّ هُوَ إِلَّا لَيَقُولُنَّ ۝ إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ
 بِمُعْشِرِينَ ۝ فَأَنَّا يَا بَنِيَّانَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ أَهَرَجَبُ
 أَمْ قَوْمُ بُشَيْرٍ وَآلِيزِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ أَتَهُمُ كَانُوا
 مُجْرِمِينَ ۝ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا عَجَبِينَ ۝
 مَا خَلَقْنَا هَهُنَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

(19) ve en lâ ta'lû alallah, inniy âtiy-
 kûm bisultânin mübiyn (20) ve inniy
 uztü birabbîy ve rabbikûm en tercümün
 (21) ve in lem tü'minû liy fa'tezilûn
 (22) fede'â rabbehû enne hâülâi kavmün
 mücrimün (23) fe'esri bi'ibâdiy leylen
 innekûm müttebe'ün (24) vetrükilbahre
 rehvä, innehüm cündün muğrekuün
 (25) kem terekû min cennâtin ve uyû-
 nin (26) ve zürû'in ve makaâmin keriy-
 min (27) ve na'metin kânü fiyhâ fâki-
 hiyn (28) kezâlik, ve evresnâhâ kavmen
 âhariyn (29) femâ beket aleyhimüsse-
 mâü vel'ardu ve mâ kânü munzariyn
 (30) ve lekad necceynâ beniy isrâiyle
 minel'azâbilmühiyni' (31) min fir'avn,
 innehü kâne âliyen minelmüsrefiyn (32)
 ve lekadihternâhüm alâ' ilmin alel'âle-
 miyn (33) ve âteynâhüm minel'âyâti mâ
 fiyhî belâün mübiyn (34) inne hâülâi le-
 yekuülüne (35) in hiye illâ mevtetünel'-
 ülä ve mâ nahnü bimünşeriyn (36) fe'tü
 biâbâinâ in küntüm sâdikiyn (37) ehüm
 hayrûn em kavmü tübbe'in velleziyne
 min kablihim, ehleknâhüm innehüm kâ-
 nû mücrimiyn (38) ve mâ halaknessemâ-
 vâti vel'arda ve mâ beynehümâ lâ'ibiyn
 (39) mâ halaknâhümâ illâ bilhakki ve
 lâkinne ekserehüm lâ ya'lemün.

(19) Tanrı'ya karşı kabarmayın, ben size apaçık hüccetler getirdim, (20) Beni taşlamanızdan benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Tanrı'ya sığınırım. (21) Eğer bana inanmayacak olursanız benden uzak olun ¹. (22) Onlar Musa'dan ellerini çekmediklerinden Musa Rabbine şöyle niyaz etti: Bunlar günahkâr bir cemaattir. (23) Duası kabul olunmakla ona «— Kullarımla gece çık, siz Firavuncular tarafından tâkip olunacaksınız, (24) Denizi durgun ² bırak, çünkü onlar boğulacak adamlardır.» dedik. (25) Onlar boğuldular, nice bahçeleri, nice pınarları, (26) Nice ekinleri, nice hoş konakları, (27) Zevk ve safa ile geçirdikleri nice nimetleri bırakıp gittiler. (28) Onları böyle mahrum ettiğimiz gibi yerlerine dinleri, kavmiyetleri başka bir kavmi ³ vâris yaptık. (29) Onlara ne gök, ne yer ağlamadı ⁴. Onlara helâkleri

için de mühlet verilmedi. (30) * Biz İsrail oğullarını Firavunun hakaretli azabından ⁵ kurtardık. (31) Çünkü o, kabarmıştı, haddi aşanlar katarına girmişti. (32) * Biz, İsrail oğullarını hallerini bilerek cihana ihtiyar etmiştik. (33) Onlara belli bir nimeti havi mucizeler verdik ⁶. (34) Bunlar ⁷ derler ki: (35) Ölümümüz bu dünyadaki ilk ölümden ibarettir. Biz, bir daha dirilecek değiliz. (36) Eğer dâvanızda gerçekseniz babalarımızı diriltip getirin. (37) Onlar mı daha kuvvetli, şevketlidir, yoksa Tübbâ' kavmi mi? ⁸ Onlardan evvel gelen Âd ve Semud kavmi mi? Biz onları bu haldeyken helâk ettik, çünkü günahkâr bir kavimdiler. (38) Biz gökleri, yeri ve aralarındaki mahlûkatı boşu-boşuna yaratmadık. (39) Biz onları ancak hak ve hikmete uygun yarattık. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler.

¹ Bana dokunmayın, benden elinizi çekin.

² Veya geçtiğiniz gibi ikiye ayrılmış bir halde veya açık, geniş.

³ İsrail oğullarını veya başkalarını.

⁴ Âdete göre vârit olmuştur veya onları yer, gök ahalisi aldırmadı.

⁵ Veya hakaretli azaptan, yani Firavun'dan.

⁶ Yelve kuşu, Kudret helvası, Firavun'dan kurtulmaları gibi.

⁷ Mekke müşrikleri.

⁸ Yemen padişahlarına Tübbâ' denirdi. Cahiliyet zamanında Tübbâ', İslâm zamanında halife makamındaydı. Kavmi putperest, kendisi ise Tevrat'a inanmış bir muvahhid. İsmi Ebu Kerb Es'at idi.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۝ إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 لَآيَاتٍ لِلَّذِينَ يَذْكُرُونَ ۝ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِقَوْمٍ
 يُوقِنُونَ ۝ وَأَخْرَجْنَا فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ
 رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ
 يَعْقِلُونَ ۝ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
 بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ۝ وَبِالْأَكْثَرِ أَكْثَرٍ ۝ يَسْمَعُ
 آيَاتُ اللَّهِ نُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ
 بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا وَلَئِنَّكُمْ
 عَذَابَ مُهِينٍ ۝ مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا
 وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ هَذَا
 هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزِ أَلِيمٍ ۝
 اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْفَلَاحَ فِيهِ يَأْمُرُ وَلِيَتَّبِعُوهُ
 مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَسَخَّرَ لَكُمْ مَاءَ السَّمَوَاتِ وَمَا
 فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝

SÛRETÜLCÂSİYE

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) hâ mim (2) tenziylülkitâbi minalla-hil'aziyzilhakiym (3) inne fisysemâvâti vel'ardı leâyâtin lilmü'miniyn (4) ve fiy halkıküm ve mâ yebüssü min dâbbetin âyâtün likavmin yûkınün (5) vahtilâfilleyli venneharı ve mâ enzelallahü minnessemâi min rızkın, feahyâ bihil'arda ba'de mevtiha ve tasrifirriyâhi âyâtün likavmin ya'kulün (6) tilke âyâtullahi netlühâ aleyke bilhakk, febieyyi hadiysin ba'dallahi ve âyâtihi yü'minün (7) veylün liküllı effâkin esiym (8) yesme'u âyâtillâhi tütılâ aleyhi sümme yusırrü müstebiren ke'en lem yesma'ha, febeşşırhü bi'azâbin eliyim (9) ve izâ alime min âyâtinâ şey'enittehazehâ hüzüvâ, ülâike lehüm azâbün mühiyn (10) min verâihim cehennem, ve lâ yugniy anhum mâ kesebü şey'en ve lâ mettezahzü min dünillâhi evliyâ, ve lehüm azâbün azıym (11) hâzâ hüdâ, velleziyne keferü biâyâti rabbihim lehüm azâbün min riczin eliyim (12) allahüllezıy sehıare lekümülbahre litecriyelfülkü fiyhi biemrihi ve litebte'uü min fadlıhi ve lealleküm teşkürün (13) ve sehıare leküm mâ fisysemâvâti ve mâ fiyl'ardı cemiy'an minh, inne fiy zâlike leâyâtin likavmin yetefekkerün.

CÂSİYE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Hâ, mim. (2) Bu Kitabın indirilmesi, yegâne galip ve hakim olan Allah tarafındandır. (3) Göklerde ve yerde mü'minler için vahdaniyet ve kudretine ait alâmetler vardır. (4) Sizi yaratmasında da ve yeryüzünde yürüyen hayvanları yaymasında da yakînen bilip inananlar için de birtakım alâmetler vardır. (5) Gece ile gündüzün gelip gitmesinde, Allah'ın gökten, rızka sebep olan yağmurunu indirip onunla kuru bir halde bulunan yere taze bir can vermesinde, rüzgârları bir taraftan bir tarafa estirmesinde de akıl erdiren cemaat için yine birtakım alâmetler vardır. (6) İşte bunlar Allah'ın vahdaniyet ve kudretine ait alâmetlerdir. Biz onu sana doğru olarak okuyoruz. Artık Allah'ın bu âyetlerinden ² sonra onlar hangi söze inanırlar? (7) Yalana dadanmış, günaha düşkün

herkesin vay haline! (8) Bunun böylesi kendisine okunan Allah'ın âyetlerini işitir, sonra da sanki işitmemiş gibi büyüklük taslayarak küfürde ayak diretir. Artık ona acıklı bir azap müjdele. (9) O, âyetlerimizden bir şey öğrense onu eğlence edinir, işte böyleleri için hakareti azap vardır. (10) Bunlar dünyadan göçünce önlerinde ³ Cehennemi bulacaklar, ne kazandıkları paralar, ne Allah'ı bırakarak yâr ve mâbut edindikleri putlar asla onların işlerine yaramayacak, onlar hakkında büyük bir azap vardır. (11) İşte bu Kur'an, bir rehberdir. Rablerinin âyetlerini tanımayanlar için şiddetli ve acıklı bir azap vardır ⁴. (12) Denizi size müsahhar kılan Allah'tır, ta ki orada O'nun fermanı ile gemiler yürüsün, siz de O'nun inayeti sayesinde ticaret ve menfaat elde ediniz, nimetlerine de şükrediniz. (13) O, göklerde ve yerde bulunan şeyin hepsini kendi tarafından olmak üzere size müsahhar kılmıştır. İşte bunda düşünen cemaat için ibretler vardır.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (37) âyettir.² Veya Allah'ın sözü olan Kur'an'a ve âyetlerine inanmadıktan sonra.³ Gidecekleri mahal itibarıyla önlerinde veya dünyaya dönüp onu arkada bırakmaları itibarıyla arkalarında.⁴ Veya acıklı yaman bir azap.

(14) kul lilleziyne âmenû yagfirû lilleziyne lâ yercûne eyyâmallahi liyecziye kavmen bimâ kânû yeksibûn (15) men amile sâlihan felinefsih, ve men esâe fe'aleyhâ sümme ilâ rabbiküm türce'ün (16) ve lekad âteynâ beniy isrâiylelkitâbe velhükme vennübüvve ve rezaknâhüm minettayyibâti ve faddalnâhüm alel'âlemiyn (17) ve âteynâhüm beyyinâtın minel'emr, femahtefû illâ min ba'di mâ câehümül'ilmü bagyen beynehüm, inne rabbeke yakdıy beynehüm yevmekıyâmeti fiymâ kânû fiyhi yahtelifûn (18) sümme ce'alnâke alâ şeriy'atin minel'emri fettebi'hâ ve lâ tettebi'ehvâleziyne lâ ya'lemûn (19) innehüm lenyugnû anke minallahi şey'â, ve innezzâlimiye ba'duhüm evliyâü ba'd, vallahü veliyyülmüttekıyn (20) hâzâ besâirü linnâsi ve hüden ve rahmetün likavmin yûkînûn (21) em hasibelleziynecterehüşseyiâti em nec'alehüm kelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti sevâen mahyâhüm ve memâtühüm, sâe mâ yahkümûn (22) ve halakallahüşsemâvâti vel'arda bilhakki ve litüczâ küllü nefsin bimâ kesebet ve hüm lâ yuzlemûn.

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٥﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَآءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَوَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَقَضَيْنَا لَهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾ وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَيْنَهُمْ أَنَّنَا رَبُّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٨﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ لَنُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَبَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٌ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٠﴾ هَذَا بَصَرُ الَّذِي تَسَاسَرْتُمْ بِهِ وَهُمْ يُقِيمُونَ ﴿٢١﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ جَاءَتْهُمْ أَلْسِنَتُنَا أَنْ يَخْلَعُوهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢٢﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَيِّ وَلِيُخْرِجَ كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٣﴾

(14) Mü'minlere de ki Allah'ın mü'minlere nusrat vereceği günleri ummayanları yarlıgasınlar ¹, şunun için ki Allah, herkesin kazançlarına göre cezasını verecek. (15) Her kim iyi amel işlerse mükâfatı kendinedir. Her kim kötülük ederse ve-bali yine kendinedir. Sonra hepiniz Rabbinize döneceksiniz. (16) * Biz İsrail oğullarına Kitap, hüküm ² peygamberlik verdik, onlara pâk şeylerden de rızık ihsan ettik. Onları cihana üstün tuttuk. (17) Onlara Tevrat'ta işleri hususunda açık deliller ³ de verdik. Onlar, ancak hakikat hali bildikten sonra aralarında çıkan haset ve hırstan dolayı ihtilâfa düştüler ⁴. Üzülme, çünkü Rabbin aralarında ihtilâf ettikleri şeyi kıyamet günü bitirecek.

(18) Sonra seni din işinde şeriat sahibi ⁵ kıldık. Artık sen buna tâbi ol ⁶, tevhidi bilmeyenlerin arzularına uyma. (19) Çünkü onlar Allah'ın azabından hiç bir şeyi senden geriye bırakamazlar ⁷, zalim olan kâfirler birbirlerinin yârlarıdır ⁸, Allah da sakınanların yâridir. (20) Bu Kur'an halk için bir kalp gözüdür, yakın sahipleri için bir rehberdir, ayn-ı rahmettir. (21) Yoksa fenalık irtikâp edenler, kendilerini iman edip iyi amel işleyenlerle beraber mi tutacağız, hayatları da, mematları da bir olacak mı sanıyorlar? Ne kötü hüküm bu! (22) Allah, gökler ile yeri hak ve hikmetle ⁹ yarattı ki tevhidini gösterecek, herkes de kazancıyla ceza görsün; onlar zulme uğramazlar.

¹ Veya Allah'ın helâk günlerinden, vekayî-i azimesinden korkmayanları affetsinler. Kıssası münaza'a ve tecavüzden vazgeçin, onları Allah'a havale eyleyin. ² Nâs arasında dâva fasletmek, hükümet etmek. ³ Yani dünya işlerini gösterdik veya dinlerine ait helâl ve haramı bildirdik veya mucizeler verdik veya bi'seti Muhammediye'yi haber verdik. ⁴ Hakikati bilince ihtilâfa düşmemek lâzımken bilâkis ihtilâfa düştüler. Çünkü maksatları ilim değil, belki rıya

seti ele geçirmektir veya Kitaplarında zikrolunan peygamber gelince ihtilâfa düştüler. ⁵ Veya seni dinin doğru ve açık bir yolunda tuttuk. ⁶ Bir şey bozmaksızın hem hakında, hem başkalarında ahkâmını icra et. ⁷ Veya seni hiç bir şeyde Allah'tan müstağni kılamazlar. Sen her hususta Allah'a muhtağsın. ⁸ Sen onlara dost olamazsın. ⁹ Veya doğru tedbirle veya hikmet ve kudretine delâlet etsin diye.

أَوَأَنْتَ مِنَ الْخَافِينَ هُوَ يَوْمَ وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَحَمَّ عَلَى سَمْعِهِ
وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ۞ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا
بِهَذَا إِلَّا أَلْهَاؤُهُمْ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ۞ وَإِذَا
نُتِلَّ عَلَيْهِمُ آيَاتُنَا بِآيَاتِنَا مَا كَانُوا يَحْجُثُونَ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَأَشْرَأُ آبَاؤُنَا
أَنْ يَكُونُوا صَادِقِينَ ۞ قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۞ وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِخُونَ بِالِظُلُومِ
۞ وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِعَةٍ كُلٌّ مِمَّا يُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۞ هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنْ كُنْتُمْ تُنْسِيخُونَ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۞ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ
رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْبَينُ ۞ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
أَفَلَمْ يَحْكُمُوا أَنْ يُبْتَلَوْا فَاسْتَكْبَرُوا وَكُنْتُمْ فَوَاقِمًا مُخْرِجِينَ ۞
وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قَامَتْهُمْ مَأْدَرُ
مَا لَلسَّاعَةِ ۚ إِنَّ نَظْرَ الْإِطْلَاقِ وَمَا نَحْنُ بِمُستَقْبِينَ ۞

(23) efere'eyte minettehaze ilâhehü he-
vâhü ve edallehullahü alâ ilmin ve hate-
me alâ sem'ihî ve kalbihi ve ce'ale alâ
basarihi gışâveh, femen yehdiyhi min
ba'dillâh, efelâ tezekkerûn (24) ve kaâlû
mâ hiye illâ hayâtüneddünyâ nemûtü ve
nahyâ ve mâ yühlikünâ illedder, ve mâ
lehüm bizâlike min ilm, in hüm illâ ya-
zunnûn (25) ve izâ tütlâ aleyhim âyâtü-
nâ beyyinâtin mâ kâne huccetehüm illâ
en kaâlû'tü biâbâinâ in küntüm sâdikayn
(26) kulillâhü yuhyiküm sümme yu-
miytüküm sümme yecme'uküm ilâ yev-
milkiyâmeti lâ reybe fiyhi ve lâkinne
ekserennâsi lâ ya'lemûn (27) ve lillâhi
mülküssemâvâti vel'ard, ve yevme teknü-
müssâ'atü yevmeizin yahserülmubtilûn
(28) ve terâ külle ümmetin câsiyeh, küllü
ümmetin tûd'â ilâ kitâbihâ, elyevme tüc-
zevne mâ küntüm ta'melûn (29) hâzâ
kitâbünâ yantiku aleyküm bilhakk, innâ
kunnâ nestensihu mâ küntüm ta'melûn
(30) fe'emmelzeziyne âmenû ve amilûs-
sâlihâti feyüdhilühüm rabbühüm fiy rah-
metih, zâlike hüvelfevzülmübîyn (31) ve
emmelzeziyne keferû, efelem tekün âyâtiy
tütlâ aleyküm festekbertüm ve küntüm
kavmen mücrimiyn (32) ve izâ kıyle inne
va'dallahî hakkun vessâ'atü lâ reybe fiy-
hâ kultüm mâ nedriy messâ'atü in ne-
zunnü illâ zannen ve mâ nahnü bimüs-
teykiniyn.

(23) Arzusu olan putu tutup da kendine mâbût edinen, Allah, halini bilerek kendisini sapık kılan, kulağına, kalbine mühür basan, gözüne de perde koyan bir kimseye ne dersin? Hidayete erecek mi? ¹ Allah böylesini yoldan çıkardıktan sonra onu kim doğru yola götürebilir? Hâlâ ibret almayacak mısınız? (24) Kıyameti inkâr edenler «— Dirilik bu dünyadaki diriliğimizden ibarettir. Burada yaşar, burada ölürüz. Bizi ancak zamanın geçmesi öldürür ², derler. Bu bapta onların hiç bir bilgileri yoktur. Onlar ancak zan ve tahminle söz söylerler. (25) Her ne zaman kıyamete ait âyetlerimiz onlara açık bir surette okunsa ellerindeki bütün hüccetleri. Dâvanda gerçeken haydi bizim göçen ana ve babalarımızı diriltip getirin» demekten ibarettir. (26) De ki Allah size ananızın karnında can verir, sonra sizi öldürür, sonra kopacağına hiç bir şüphe bulunmayan kıyamet günü sizi bir araya toplayacak. Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmez de kıyameti inkâr eder. (27) Göklerin, yerin mülk ve saltanatı Allah'ındır.

Kıyametin koptuğu gün, işte o gün bâtil ile vakit geçiren kâfirler ziyana uğrayacaklar. (28) O gün her ümmeti dehşetinden diz çökmüş bir halde ³ görürsün. Her ümmet defter-i âmaline dâvet olunur: Denir ki «— Bugün dünyada ne yapmışsınız onunla cezalanacaksınız»; (29) «— İşte bu defterimiz size doğru olarak şahadet eder, biz, her ne işlemişseniz onu yazdırmıştık.» (30) Mü'min olup iyi amel işleyenlere gelince onları Rableri kendi daire-i rahmetine sokacak. İşte aşîkâr bir kurtuluş ⁴ budur. (31) Kâfir olanlarsa şöyle denecek: «— Size âyetlerimiz okunmuyormuydu? Elbette okundu ama siz imanı kibirinize yediremediniz. Günahkâr bir kavim oldunuz»; (32) «— Size, Allah'ın, vaadi doğrudur ⁵ kıyametin kopmasında şüphe götürecek hiç bir şey yoktur, denildiği zaman onu garip görerek, kıyamet nedir? Bilmiyoruz. Biz, onu ancak zan ve tahmin ederek düşünüyoruz, onun hakkında yakînen bilgimiz yoktur» derdiniz ⁶.

¹ Veya böyle bir kimseyi gördün, bildin mi?

² Yâni zamanın geçmesiyle ecelimiz gelir de ölürüz. Yoksa bizi öldüren yoktur.

³ Veya topluca, boyun eğmiş bir halde.

⁴ Bunun fevkinde başka kurtuluş yoktur.

⁵ Veya herhalde vâki olacaktır.

⁶ Bu kısım münkirler kıyametin kopmasında şaşırması olan; evvelkiler ise kıyamet kopmayacağını yakînen bilenlerdir.

(33) ve bedâ lehüm seyyiâtü mâ âmilû ve hâka bihim mâ kânû bihi yestehzi'ûn (34) ve kıyleleyvme nensâküm kemâ ne-siytüm likaâe yevmiküm hâzâ ve me'vâ-kümünnârü ve mâ leküm min nâsırıyn (35) zâliküm biennekümüttehaztüm âyâtillâhi hüzüven ve garrekümülhayâtüdünyâ, felyevme lâ yuhrecüne minhâ ve lâ hüm yüsta'tebûn (36) felillâhilhamdü rabbissemâvâti ve rabbil'ardı rabbil'âlemiyn (37) ve lehülkibriyâü fisysemâvâti vel'ard, ve hüvel'aziyzülhakiym.

SÛRETÜL'AHKÂF

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) hâ mim (2) tenziylülkitâbi minallahil'aziyzilhakiym (3) mâ halaknessemâvâti vel'arda ve mâ beynehümâ illâ bilhakki ve ecelin müsemma, velleziyne keferû ammâ ünzirû mu'ridûn (4) kul ere'eytüm mâ ted'üne min dünillâhi erûniy mâ zâ halekuû minel'ardı em lehüm şirkün fisysemâvât, iytûniy bikitâbin min kabli hâzâ ev esâretin min ilmin in küntüm sâdikıyn (5) ve men edallu mimen yed'û min dünillâhi men lâ yeste-ciybü lehü ilâ yevmilkiyâmeti ve hüm an dü'âihim gaâfilûn.

(33) O gün, onlara amellerinin kötülükleri ¹ görünecek, istihza ettikleri azap etraflarını saracak. (34) Onlara «— Bugüne kavuşmayı nasıl unuttuysanız bu gün biz de sizi öyle unutacağız ², yurdunuz ateştir. Sizi kurtaracak yardımcıları da yoktur. (35) Size bu azabın sebebi şudur ki siz, Allah'ın âyetlerini eğlenceye almıştınız, dünya diri-

وَبَدَّلَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾ وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَا وَكُنَّا بِالنَّارِ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُمْ أَخَذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا وَغَرَّكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا تَخْرُجُونَ مِنْهَا وَلَا تُمْسِكُونَ ﴿٣٥﴾ فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الْاٰحْكَافِ كِتَابٌ مِّنْ مَّوَدِّعٍ لِّلرَّسُولِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ قُلْ أَزَايِمُ مَا نَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَا ذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ يَتَوَّبُونَ عَلَى كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَٰذَا أَوْ أَنَا رُؤُوسُ عِلْمٍ ﴿٤﴾ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنِ عَذَابِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾

liği sizi aldatmıştı» denecek. İşte onlar bugün ateşten çıkarılmayacaklar, onlardan özür de aranmayacak ³. (36) Ancak göklerin Rabbine, yerin Rabbine, âlemlerin Rabbine hamdolsun. (37) Göklerde ve yerde büyüklük O'na mahsustur. O, yegâne galiptir, hakimdir.

AHKAF SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ha, mim. (2) Bu Kitap, yegâne galip ve hakim olan Tanrı tarafından indirilmiştir. (3) Biz, gökleri, yeri ve aralarındakini ancak hak ve hikmet ve muayyen bir müddetle yarattık; kâfirler, peygamberler kendilerini neden korkuttularsa hepsinden yüz çevirirler. (4) De ki Allah'ı bırakarak taptıklarınız yeryüzünde ne yaratmışlardır? Bana haber verin. Yahut göklerin yaratmasında iştirak-

leri mi vardır? Bana gösterin. Bundan evvel size bir Kitap gelmişse veya peygamberlerin ilmine dair sizde bir eser ⁵ varsa, dâvanızda da gerçekse-niz onu bana getirin. (5) Allah'ı bırakarak kıyâmet gününe kadar kendisine icabet edemeyen ⁶ ve kendilerine yapılan dualardan gafil olan putlara tapan kimselerden daha şaşkın kim olabilir?

¹ Akıbetlerinin vehametini görecekler.

² Yâni azapta bırakacağız, yâdetmeyeceğiz.

³ Veya rıza-i Bâri talep olunmayacak. Yalvarma aranmayacak.

⁴ Mekke'de nâzil olmuş (35) âyetidir.

⁵ Enblyadan menkul bir ilim bakiyesi veya alâmet veya bir an'ane ve rivayet.

⁶ Dünya ve âhirette hiç bir faydası dokunmayan, âkil olmayan putlar, âkil olan İsa ve Üzeyr Aleyhimüsselâm gibi âkil olanlara katılmıştır.

وَإِذْ خُسِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءُ وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾
وَإِذْ أَنْشَأَ عَلَيْهِمُ آيَاتِنَا بَنِيَانًا قَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا هِيَ بُنْيَانُنَا مَا جَاءَ هُـ
هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنَّا فُتِنْتُهُ فَلَا
تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفْكِرُونَ فِيهِ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا
مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنَّا فُتِنَا وَلِئَلَّامَا بُوْحَىٰ لَكَ
وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ
وَكُفْرُتُمْ بِهِ وَشَهِيدٌ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنْ
وَأَسْتَكْبَرُوا زُرْنَا اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠﴾ وَكَانَ الَّذِينَ
كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانُوا خَيْرًا مَا سَمِعُوا آيَاتِهِ وَادَّبَهُمْ رَبُّهُمُ
فَسَمِعُوا هَذَا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١١﴾ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا
وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيٍّ لِيُنْذِرَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا وَيُبَشِّرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنْ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ
اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

(6) ve izâ huşirennâsü kânû lehüm a'-
dâen ve kânû bi'ibâdetihim kâfiriyn (7)
ve izâ tütlâ aleyhim âyâtünâ beyyinâtin
kaâlelleziyne keferû lilhakki lemmâ câe-
hüm hâzâ sıhrün mübiyn (8) em yekuû-
lünefterâh, kul iniftireytühü felâ temli-
küne liy minallahi şey'a, hüve a'lemü
bimâ tüfiydüne fiyh, kefâ bihi şehiyden
beyniy ve beyneküm, ve hüvelgafürür-
rahıym (9) kul mâ küntü bid'an minerrü-
süli ve mâ edriy mâ yüf'alü biy ve lâ
biküm, in ettebi'u illâ mâ yûhâ ileyye ve
mâ ene illâ neziyrün mübiyn (10) kul
ere'eytüm in kâne min indillâhi ve kefer-
tüm bihi ve şehide şâhidün min beniy
isrâiyle alâ mislihi feâmene vestekber-
tüm, innallahe lâ yehdiylkavmezzâlimiyn
(11) ve kaâlelleziyne keferû lilleziyne
âmenü lev kâne hayren mâ sebekuünâ
ileyh, ve iz lem yehtedü bihi feseyekuû-
lüne hâzâ ifkûn kadiym (12) ve min kab-
lihî kitâbü mûsâ imâmen ve rahmeh, ve
hâzâ kitâbün musaddikun lisânen ara-
biyyen liyünzirelleziyne zalemû ve büsrâ
lilmuhsiniyn (13) innelleziyne kaâlû rab-
bünallahü sümmeştekaâmü felâ havfün
aleyhim ve lâ hüm yahzenün (14) üläike
ashabül cenneti hâlidıyne fiyhâ, cezâen
bimâ kânû ya'melün.

(6) Halk kıyamette toplandıkları zaman mâbut-
ları onlara düşman kesilip ibadetlerini tanımaya-
caklar ¹. (7) Apaçık olan âyetlerimiz onlara okun-
duğu zaman bu kâfirler kendilerine gelen hak
Kur'an hakkında «— Belli bir büyüdür» demiş-
lerdi. (8) Yok, «— O, Kur'an'ı kendiliğinden uy-
durdu» diyorlar. Sen de «— Eğer onu kendili-
ğimden uydurmuş olsaydım siz, Allah'tan görece-
ğim cezayı sayamazdınız. O, Kur'an hakkında gi-
riştığınız türlü türlü saçmaları herkesten iyi bilir.
O'nun sizinle benim aramızda hakkıyla şahit ol-
ması elverir. O, yarlıgayan, bağışlayandır» dersin.
(9) De ki ben peygamberlerden ilk gelen değilim,
«— Bana ve size Allah ne yapacak bilemiyorum ².
Ben ancak bana vahyolunan şeye tâbi olurum.
Ben aşikâr surette korkutur bir peygamberden
başka bir şey değilim. (10) De ki ne dersiniz?
Kur'an Allah tarafından olsa siz de onu tanıma-

sanız, İsrail oğullarından bir şahit ona şahadet
edip ³ iman getirse, sizse imanı kibirinize yedire-
mezseniz böyle vakitte zalim olmaz mısınız? Al-
lah zalimleri doğru yola götürmez. (11) Kâfirler,
mü'minler hakkında «— Eğer din iyi bir şey ol-
saydı onlar bizi geçemezlerdi ⁴» dediler. Onlar
Kur'an ile hidayet bulamayınca «İşte bu, eski bir
yalan ve uydurmadır» diyecekler. (12) Halbuki
bundan evvel Musa'nın Kitabı halka önder ve
ayn-ı rahmetti. Bu Kitap ise Arap diliyle onu tas-
dik eder. Bununla zalimleri Allah azabıyla kor-
kutacak, iyilik edenlere de müjde verecek. (13)
«— Rabbimiz Allah'tır» deyip herhal ve hareket-
lerinde doğruluğa sarılanlar ⁵ yok mu, onlar için
ne korku vardır, ne de onlar keder göreceklerdir.
(14) İşte bunlar cennettiktir, onlar burada daim
kalacaklar, işledikleri amele karşılık mükâfat ka-
zanacaklar.

¹ Veyahut mâbutları olan putlar onlara düşman kesilip lisan-ı hal ile onları tanımayacaklar.

² Yâni dünyada hem bana, hem size bozgunluk, yememek, hastalık, sağlık, zenginlik, fakirlik, bolluk, kıtlık gibi neler yapılacağını bilmiyorum. Dünyaya ait hadiseleri bilmek peygamberlik vazifelerinden değildir.

³ Yâni İsrail oğulları alimlerinden biri Allah tarafın-

dan olduğuna dair Kur'an'a şahadet etse veya onun gibi olan Tevrat'a mutabık olduğuna şahadet etse.

⁴ Yâni «Riyaset ve şöhret bizde olmakla biz onlardan evvel iman ederdik». Za'ımlarınca büyük, yüksek işlere avam güruhu nâil olamazlardı, âhiretteki şeref dünyadaki şerefe tâbiydi.

⁵ Yâni tevhit ile istikameti biraraya getirenler.

(15) ve vassaynel'insâne bivâlideyhi ih-sânâ, hamelethü ümmühü kürhen ve ve-da'athü kürhâ ve hamlühü fisâlühü selâ-sûne şehrá, hattâ izâ belega eşüddehü ve belega erba'iyne seneten kaâle rabbi ev-zî'niy en eşküre ni'metekelletiy en'amte aleyye ve alâ vâlideyye ve en a'mele sâ-lihan terdâhü ve aslıh liy fiy zürriyyetiy, inniy tübtü ileyke ve inniy minelmüslimiyn (16) ülâikelleziyne netekabbellü an-hüm ahsene mâ amilû ve netecâvezü an seyyiâtihim fiy ashâbilcenneh, va'dessid-killeziy kânü yûadûn (17) velleziy kaâle livâlideyhi üffin lekümâ ete'rdâniniy en uhrece ve kad haletilkurûnû min kabliy ve hüma yestegıysânillâhe veyleke âmin inne vağdallahı hakk, feyekuûlû mâ hâzâ illâ esâtıyrül'evveliy (18) ülâikelleziyne hakka aleyhimülkavlü fiy ümemin kad halet min kablihim minelcinni vel'ins, innehüm kânü hâsiriyn (19) ve liküllin derecâtün mimma amilû, ve liyüveffiye-hüm a'mâlehüm ve hüm lâ yuzlemûn (20) ve yevme yu'radulleziyne keferû alennâr, ezhebtüm tayyibâtiküm fiy hayâ-tiküümüddünyâ vestemta'tüm bihâ, fel-yevme tüczevne azâbelhûni bimâ küntüm testekbirüne fiyl'ardı bigayrilhakı ve bimâ küntüm tefsükuûn.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا تَحْمِلُهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَن أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ
وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا كَرِهْتَ فِيهِ فَاصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي
إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَقَبَلُ
عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَجَاوَزَ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ
وَعَدَّا الصَّدُوقَ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ۝ وَالَّذِي قَالَ لِلْوَالِدَيْنِ
إِقْبِلَا أَقْبِدَانِي أَنُخْرِجَ وَقَدْ خَلَيْتَ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهَمَّا
يَسْتَعْجِلَانِ اللَّهَ وَمَلَكَ أَمْرٌ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا
إِلَّا أَصَابِيرُ ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِيهِ
أَمْرٌ فَدَخَلُوا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجَنَّةِ وَالْإِنْسُ لَهُمْ كَانُوا حَاسِرِينَ ۝
وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلَوْ فِيهِمْ أَغْمَلْتُمْ وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ ۝
وَيَوْمَ نَبْرِضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَىٰ النَّارِ أَذْهَبْ طَبَقًا لِّكُلِّ حَبَاثَةٍ
الدُّنْيَا وَاسْتَنْفَعْنَا بِهَا الْقَوْمَ فَجُزِّقُوا عَذَابَ الْهَوْنِ بِمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ۝

(15) Biz, insana, ana ve babasına iyi muamelede bulunmayı tavsiye ettik, anası ona zahmetle gebe kaldı, onu zahmetle doğurdu, gebe olması, süt-ten kesilmesi zamanı otuz aydır ¹. Nihayet insan yiğitlik çağına varıp kırk yaşına basınca «— Yâ Rab! Hem bana, hem de ana ve babama ihsan buyurduğun nimetlerin şükürünü yerine getirmemi, hoşnut olacağın iyi bir amel işlememi bana ilham et. Zürriyetimde salâhı sâri kıl. Ben sana tövbe ettim, ben sana boyun eğenlerdenim» der. (16) İşte biz, bu gibilerin iyi amellerini kabul ederiz, fenalıklarından vaz geçeriz. Onlar cennetlik olmuşlardır, bu da kendilerine yapılan gerçek bir vaad üzerinedir. (17) O kimse ki ana ve babasına «— Of size! Öldükten sonra mezardan çıkacağım ben mi inandıracaksınız? Halbuki benden evvel gelip geçenlerden mezardan çıkmış kim var-

dır?» der. Ana ve babaları ise onun imana gelmesi için Allah'a yalvarıp yakarırlar. Oğullarına «— Vay senin hâline! İmana gel, çünkü Allah'ın vaadi doğrudur» derler. O ise bu dedikleriniz eskilerin masallarındır, der. (18) İşte kendilerinden evvel perilerden, insanlardan gelip geçen ümmetler arasında bu gibiler hakkında azap sözü sabit olmuştur. Çünkü bunlar ziyankâr kimselerdir. (19) Herkesin, işlediği iyilik ve fenalığa göre mertebeleri vardır. Bir de Allah, amellerinin cezasını tamamıyla verecek. Onlar zulüm de görmeyecekler. (20) Kâfirler ateşe gösterildikleri gün ² onlara şöyle denecek: Lezzetlerinizi dünya diriliğinizde zayı ettiniz, orada safa sürdürdünüz, bugün, yer-yüzünde haksız yere büyüklük tasladığınızdan, emre karşı geldiğinizden dolayı hakaret azabıyla cezalanacaksınız.

¹ Nazm-ı Kerim, ana hakkının baba hakkından daha büyük olduğuna delâlet eder.

² Veya ateş azabına tutuldukları gün.

[illegible]

(21) vezkür ehâ âd, iz enzere kavmehû bil'ahkaâfi ve kad haletinnüzürü min beyni yedeyhi ve min halfihî ellâ ta'bûdû illâllah, inniy ehâfû aleyhim azâbe yevmin azıym (22) kaâlû eci'tenâ lite'fi kenâ an âlihetinâ, fe'tinâ bimâ te'idûnnâ in künte minessâdikıyn (23) kaâle innemel'ilmü indallahi ve übelliguküm mâ ürsiltü bihi ve lâkinniy erâküm kavmen techelûn (24) felemmâ re'evhü âridan müstakbile evdiyetihim kaâlû hâzâ âridun mumtırınâ, bel hüve mesta'celtüm bih, riyhun fiyhâ azâbün eliyim (25) tüdemmirü külle şey'in biemri rabbihâ feasbehû lâ yürâ illâ mesâkinühüm kezâlike necziylkavmelmücrimiyn (26) ve lekad mekkennâhüm fiymâ in mekkennâküm fiyhi ve ce'alnâ lehüm sem'an ve ebsâren ve ef'ideten femâ ağnâ anhüm sem'uhüm ve lâ ebsârühüm ve lâ ef'idetühüm min şey'in iz kânû yechadûne bi-âyâtillâhi ve hâka bihim mâ kânû bihi yestehziûn (27) ve lekad ehleknâ mâ havleküm minelkurâ ve sarrafnel'âyâti le'allahüm yerci'ûn (28) felevlâ nasarehümüllezziynettehazû min dünüllâhi kur-bânen âliheh, bel dallû anhüm, ve zâlike ifkühüm ve mâ kânû yefterûn.

(21) Âd cemaatinin kardeşini ¹ yâd et. Hani o, Ahkaf'taki ² kavmini Allah azabıyla korkutmuştu. Ondan evvel gelip geçen, ondan sonra gelen ³ peygamberler de Allah azabıyla korkutmuşlardı ⁴, o «— Ancak Tanrı'ya tapın, şirkinizden dolayı size gelecek dehşetli bir günün azabından korkuyorum» demişti. (22) Onlar «— Sen bizi mâbutlarımızı tapmaktan vazgeçirmeye mi geldin? Eğer dâvanda gerçeksen haydi vaadettiğin azabı bize göster» dediler. (23) Peygamber dedi ki azabın geleceği güne ⁵ taallûk eden ilim ancak Allah'a aittir. Ben, benimle gönderilen şeyleri size tebliğ ediyorum, şu kadar ki ben sizi cahil bir kavim görüyorum. (24) Onlar vaadolunan azabı kendi derelerine yönelmiş kara bir bulut halinde görünce «— Bu, bize yağmur getirir bir buluttur» dediler. «— Hayır, o, isticâl ettiğiniz, şeydir, bulut suretinde bir yeldir, onda acıklı bir azap vardır. (25) O, her şeyi Rabbinin emriyle berbat eder»

cevabını aldılar. Hep berbat oldular. Artık meskenlerinden başka bir şey görülmez oldu. İşte biz günahkârlara böyle ceza veririz. (26) * Biz onlara verdiğimiz kuvvet, servet ve uzun ömrü size vermedik, işitsinler, görsünler, düşünsünler diye onlara kulak, göz, kalp vermiştik. Onların ne kulakları, ne gözleri, ne kalpleri hiç bir şeye yaramadı. Çünkü onlar Allah'ın âyetlerini, inatlarından inkâr ediyorlardı. Eğlenceye aldıkları azap onları sardı, hepsini helâk etti. (27) * Sizden evvel etrafınızda bulunan kasabaları ⁶ da helâk ettik. Küfürden dönsünler diye âyetlerimizi türlü türlü üslûpla beyan ettik ⁷. (28) Allah'ı bırakarak, Allah'a yaklaşmak emeliyle mâbut edindikleri putlar onlara yardım edip kendilerini kurtarmalıydı! Hayır, o mâbutlar onlardan nihan oldu. İşte bu sözleri, onların yalanlarıdır, uydurdukları şeylerdir.

¹ Onların öz cinslerinden olan Hud peygamberi.

² Ahkaf, Yemen'de kumsal bir yerdir veya kum tepeleridir.

³ Evvel gelip geçenler, «İdris ve Nuh», sonra gelenler «Salih, İbrahim, İsmail» ve sair Beni İsrail oğullarından gelen peygamberlerdir. Aleyhimüссalâtu vesselâm.

⁴ Bütün peygamberler tevhitte müşterek olmakla te'kit (sağlamaştırmayla) ve takrir (ağızdan anlatma) için zikrolunmuşlardır.

⁵ Veya her bir şeyi, bu meyanda azabın geleceği günü.

⁶ Semud, Lût kavimlerinin kasabalarını.

7 Tekrar tekrar gösterdik.

(29) ve iz sarefnâ ileyke neferen minel-cinni yestemi'ûnelkur'an, felemmâ hadarûhü kaâlû ensitû, felemmâ kudiye vellev illâ kavmihim münziriyin (30) kaâlû yâ kavmenâ innâ semî'nâ kitâben ünzile min ba'di mûsâ musaddikan limâ beyne yedeyhi yehdiy ilelhakkı ve ilâ tariykın müstekıym (31) yâ kavmenâ ecıybû dâ'ıyallahi ve âminû bihi yagfirleküm min zünübiküm ve yücirküm min azâbin eliyim (32) ve men lâ yücib dâ'ıyallahi feleyse bimu'cizin fiyl'ardı ve leyse lehü min dünühi evliyâ', ülâike fiy dalâlin mübiyn (33) evelem yerev ennallahelleziy halakassemâvâti vel'arda ve lem ya'ye bihalkihinne bikaâdirin alâ en yuhyiyel-mevtâ, belâ innehü alâ külli şey'in kadiyr (34) ve yevme yu'redulleziyne keferû alennâr, eleyse hâzâ bilhakk, kaâlû belâ ve rabbinâ, kaâle fezükul'azabe bimâ küntüm tekfûrûn (35) fasbir kemâ sabere ülûl'azmi minerrüsûl, ve lâ testa'cil lehüm, ke'ennehüm yevme yerevne mâ yû'adüne lem yelbesû illâ sâ'aten min nehâr, belâag, fehel yühlekü illelkavmül-fâsikuün.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُّذْذِرِينَ ۖ
قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَالْبَرِّ فَيُسْقَتُ
يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِرِيعِهِمْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ
وَيُخْرِجَكُم مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ۖ وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ
بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِّنْ دُونِ أَوْلِيَآءٍ أُولَٰئِكَ فِي
صَلَآئِلٍ مُّبِينٍ ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَتَّخِذْ لَهُنَّ بَقَادِيرَ عَلَىٰ أَنْ يُخْلِقَ لَوْثًا يَلْبَسُهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى الْأَشْكَارِ
الَّذِينَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبَّنَا قَالِ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ
تَكْفُرُونَ ۖ فَاصْبِرْ كَاصْبِرُوا لَوْلَا الْعَرْشُ مِنَ الرَّسُولِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ
لَهُمْ كَانَهُمْ يَوْمَ يَمُوتُونَ مَا يَوْعَدُونَ لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا مَسَاعَةً
مِّنْ نَّهَارٍ بَلَاغٌ فَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَ الْفَوْمُ الْقَاسِفُونَ ۖ

سُبْحَانَكَ يَا إِلَٰهَ الْعَالَمِينَ

(29) Hani Kur'an'ı dinlemek üzere tarafına birkaç peri ¹ göndermiştik. Onlar Kur'an dinlemeye hazır olunca birbirlerine «— Susun dinleyelim» demişler, sen, okumadan fariğ olunca azap ile korkutmak üzere kavimlerine dönmüşlerdi. (30) Kavimlerine varınca dediler ki «— Ey kavmimiz! Biz, Musa'dan sonra ² inzal olunmuş, evvelki Kitapları tasdik eder, hakka, doğru yola götürür bir Kitap dinledik»; (31) «— Ey kavmimiz! Allah'a dâvet eden peygambere icabet edin, ona iman edin ki Allah bazı günahlarınızı ³ yarlıgasın, sizi acıklı bir azaptan kurtarsın». (32) «— Kim ki Allah'a dâvet eden peygambere icabet etmezse o, Allah'ı yeryüzünde âciz bırakacak değildir ⁴. Allah'tan başka onun hiç bir yâr ve iş göreni yoktur, onlar apaçık bir sapıklık içindedir». (33) Gökleri ve yeri yaratan, bunları yaratmakta yor-

gunluk duymayan Allah'ın, ölüleri diriltmeye gücü yettiğini görmüyorlar mı? Elbette, gücü yeter, çünkü O'nun her şeye hakkıyla gücü yeter. (34) Kâfirler ateşe gösterildikleri gün, onlardan sorulacak: «— Bu azap doğru değil mi?» Onlar «— Rabbimiz hakkı için, elbette doğrudur, hayâl değildir» diyecekler, «— Öyleyse küfürünüzün cezası olarak azabı tatın» diyecek. (35) Artık peygamberlerden azim ve sebat sahibi olanlar, nasıl cefaya göğüs germişlerse, sen de öyle cefaya göğüs ger. Onlar için acele azap isteme, vaat oldukları azabı görecekları gün onlar azabın uzun sürmesinden dünyada ancak gündüzün bir saati kadar kaldılar zannederler. Bu Kur'an Allah tarafından nâs'a bir tebliğdir, ancak emre karşı gelen kâfirler helâk olurlar.

¹ Veya çölde gizli kalan bir cemaat.

² Anlaşıyor ki Yahudi mezhebindeymişler veya Hazret-i İsa'nın dâvetini işitmemişlerdir.

³ Kul hakkı geçmemiş olanı veya günahlarınızı.

⁴ Yani kaçacak yer bulamaz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَصْلَ أَعْمَالِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَالَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ فَاذْكُرُوا الْقَيْمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقَصِّرُوا لِرِقَابِ اللَّهِ وَأَخْتَمُوا فُسْهُمُ الْوَتَاقِ فَمَا مَتَابَعْدُ وَإِنَّمَا هِيَ تَضَعُ الْحَرْبَ وَزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرْنَا مِنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُو أَبْصَارَكُمْ بَعْضُ الَّذِينَ قِيلُوا لَهُ سَبِيلُ اللَّهِ فَلَمْ يَضِلْ أَعْمَالُهُمْ سَبِيلَهُمْ وَيُضِلُّ بَالَهُمْ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَضَرُّوا وَاللَّهُ يَنْصُرُكُمْ وَيُثَبِّتُ أَقْدَامَكُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَقَسَّ كُفْرُهُمْ وَأَصْلَ أَعْمَالِهِمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَخْطَأَ أَعْمَالَهُمْ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَرَأَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْكُفْرَ فَبَرَزُوا مِنْهَا لَمَّا كَفَرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَإِنَّ الْكَافِرِينَ لَأَعْمَالُهُمْ

SÛRETÜ MUHAMMED ALEYHİSSELÂM

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) elleziyne keferû ve saddû an sebiylil-lâhi edalle a'mâlehüm (2) velleziyne âmenû ve amilüssâlihâti ve âmenû bimâ nûzzile alâ muhammedin ve hüvelhakku min rabbihim keffere anhum seyyiâtihim ve asleha bâlehüm (3) zâlike biennelleziyne keferûttebeulbâtıla ve ennelleziyne âmenûttebe'ülhakka min rabbihim, kezâlike yadribullahü linnâsi emsâlehüm (4) feizâ lekıytümülleziyne keferû fedarberri-kaâb, hattâ izâ eshantümühüm feşüddül-vesâak, feimmâ mennen ba'dü ve immâ fidâen hattâ teda'alharbü evzârehâ, zâlik velev yeşâullahü lentesare minhüm ve lâkin liyeblüve ba'daküm biba'd, velleziyne kutilû fiy sebiylil-lâhi felen yudille a'mâlehüm (5) seyhdiyhim ve yuslihu bâlehüm (6) ve yüdhlühümül cennete arrefehâ lehüm (7) yâ eyyühelleziyne âmenû in tensurullahe yensurküm ve yü-sebbit akdâmeküm (8) velleziyne keferû fetagsen lehüm ve edalle a'mâlehüm (9) zâlike biennehüm kerihû mâ enzelallahü feahbeta a'mâlehüm (10) efelem yesiyrû fiylâ'rdı feyenzurû keyfe kâne âkıbetülleziyne min kablihim, demmerallahü aleyhim ve likâfiriyye emsâlühâ (11) zâlike biennallahe mevlleleziyne âmenû ve ennelkâfiriyye lâ mevlâ lehüm.

KITAL VEYA MUHAMMED SÛRESİ ^[1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kâfir olup Allah yolundan dönenlerin ² amel-lerini ³, Allah beyhude edecek. (2) İman edip iyi amel işleyen, hususa Muhammed'e indirilen Kita-ba —ki o Rablerinden gelen doğru bir sözdür— inanan kimselerin kötülüklerini ise örtecek, hal-lerini iyileştirecek. (3) Şunun için ki kâfirler bâ-tıla, mü'minler de Rablerinden gelen hakka tâbi olmuşlardır. İşte Allah halka ibret almaları için böylece misaller getirir ⁴. (4) Cenkte kâfirlere ka-vuştuğunuz zaman boyunlarını vurun. Nihayet on-ların ziyadesiyle kanlarını ⁵ döktüğünüz zaman kalanlarını esir alıp kaçırmayacak veçhile sağlam bağlayın, harb durup silâha hacet kalmayınca ⁶ onları bir ihsan olmak üzere bilâ bedel koyuverir-siniz, veya bir bedel ⁷ alarak serbest bırakırsınız. İşte hüküm böyledir. Allah dileyeydi onlardan

cenksiz de öç alabilirdi, fakat birinizi diğerinizle denemek için ⁸ sizi harb ile mükellef tuttu. Allah kendi yolunda öldürülenlerin amellerini asla bey-hude kılmayacak. (5) Allah onları doğru yola gö-türecek, hallerini de ıslah edecek. (6) Kendileri-ni tanıttığı uçmağa sokacak. (7) Mü'minler! Al-lah'ın dinine yardım ederseniz O da düşmanınıza karşı size yardım eder, cenkte sizi sabit kadem eder. (8) Kâfirler yüzükoyun kapansın, helâk ol-sun. Allah onların amellerini beyhude edecek. (9) Şunun için ki onlar Allah'ın inzal ettiği Kur'an'ı beğenmediler, Allah da onların amellerini bâtil kıldı. (10) Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden evvel gelenlerin hangi akıbetle uğradıklarını gör-mediler mi? Allah onların kökünü kırdı. Kâfirler için bunun gibi akıbetler vardır. (11) Bunun sebe-bi şudur ki Allah mü'minlerin mevlâsı, işlerini gö-renidir. Kâfirlerin asla mevlâları ve işlerini göreni yoktur.

¹ Medine'de nâzil olmuş (38) âyettir. ² Veya halkı Al-lah yolundan alıkoyanların veya Bedir'de böyle bir halde bulunan müşriklerin. ³ Akıbeti gözetmek, misafirlere ye-mek yedirmek gibi iyi amellerinin mükâfatlarını gösterme-yecek veya onların hilelerini, hainliklerini iptal edecek. ⁴ Yâni her iki tarafın ahvalini ve evsafını bildiriyor. ⁵ Maksat onları âciz bırakmaktır. Gerek ziyadesiyle kan

dökülsün, gerek muhasara edilsin, gerek esir alınsın, nasıl olursa olsun. Ekseri ahvalde kan dökmek suretiyle olmakla Nazm-ı Kerim ona göre vârit olmuştur. ⁶ Ya Müslüman olunca veya muahedeye girişinceye kadar. Bu hal katil ve esaretin nihayetidir. ⁷ Ya mal veya Müslüman esirleri ol-mak üzere. ⁸ Yâni mü'minleri kâfirlerle deniyor, müca-hitler, sabır ve sebat edenler seçiliyor.

(12) innallahe yüdhlülleziyne âmenû ve amilüssâlihâti cennâtin tecriy min tahti-hel'enhâr, velleziyne keferû yetemette'üne ve ye'külüne kemâ te'külül'en'âmü vennârü mesven lehüm (13) ve ke'eyyin min karyetin hiye eşeddü kuvveten min karyetikelletiy ahrecetk, ehleknâhüm felâ nâsire lehüm (14) efemen kâne alâ beyyinetin min rabbihi kemen züyyine lehü sûü amelihî vettebe'û ehvâehüm (15) meselülcennetilletiy vü'idelmütttekuûn, fiyhâ enhârün min mâin gayri âsin, ve enhârün min lebenin lem yetegayyer ta'müh, ve enhârün min hamrin lezzetin lişşâribiyn, ve enhârün min aselin musaffâ, ve lehüm fiyhâ min küllissemerâti ve mağfîretün min rabbihim, kemen hü-ve hâlidün fiynnâri ve sükuû mâen hamiyemen fekat'a em'âehüm (16) ve min-hüm men yestemi'u ileyk, hattâ izâ harecû min indike kaâlû lilleziyne ütül'ilme mâ zâ kaâle ânifâ, ülâikelleziyne tabeal-lahü alâ kulûbihim vettebe'û ehvâehüm (17) velleziynehtedev zâdehüm hüden ve âtâhüm takvâhüm (18) fehel yenzurûne illessâ'ate en te'tiyehüm bağteh, fekad câe eşrâtuhâ, fe'ennâ lehüm izâ câethüm zikrâhüm (19) fa'lem ennehu lâilâhe illallahü vestagfir lizenbike ve lil'mü'miniyne velmü'minât, vallahü ya'lemü mütekallebeküm ve mesvâküm.

إِذَا لَّهُ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ۚ وَكَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ مِمَّا شَاءَ اللَّهُ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ فَهُمْ فِيهَا يَصْرِفُونَ ۚ أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كُنْزٌ لَهُ سَوْءٌ عَمَلُهُ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۖ بَشِّرِ الَّذِينَ وَعَدُوا وَعْدًا نَقُودُهُمْ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصْقًى وَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ ۚ كُنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ۚ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْمَعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۚ وَالَّذِينَ أَهْدَىٰ اللَّهُ فَادَّهُمْ هُدًى وَاتَّبَعُوا تَقْوِيَهُمْ ۚ قَهْلٌ يُنْظَرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ يُهْدَىٰ إِذَا جَاءَهُمْ ذِكْرُهُمْ ۚ فَاعْلَمُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَسْتَغْفِرُ لَذُنُوكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُنْقَلَبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ۚ

(12) Şüphe yok ki Allah mü'min olup iyi amel işleyenleri ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokacak. Kâfirler ise dünyada safa ile vakit geçirirler, hayvanlar gibi yerler, içerler ¹, ateş onların yurtları olacak. (13) Seni kasabandan çıkaranlardan daha kuvvetli nice kasaba ahalisi vardı da biz onları helâk etmiştik, onlar için yardım edecek hiç bir kimse bulunmamıştı ². (14) Rableri tarafından açık bir yolda ³ bulunan kimse, kötü işi kendisine hoş görülen, hevesatına uyan kimseler gibi olur mu? (15) Sakınanlara vaadolanın uçmağın sıfatı şudur ki orada tadı, kokusu bozulmamış su ırmakları, tadı değişmemiş süt ırmakları, içenlere lezzet verir şarap ırmakları, süzölmüş bal ırmakları; orada kendileri için her çeşit meyveler; Rableri tarafından yarlıganma ⁴ vardır. İşte bunlar, ateşte devamlı kalan, kaynar su

içirilip de bağırsakları parça parça olan kimseler gibi olabilirler mi? (16) Bazı kimseler vardır ki sana kulak verirler. Nihayet yanından çıkınca sahâbeden ilme nâil olanlara istihza ile «— O, biraz evvel ne demiştin!» derler ⁵, işte onlar öyle kimselerdir ki Allah kalplerine mühür basmıştır, kendileri de heveslerine tâbi olmuşlardır. (17) Hidayet bulunanların, Allah hidayetini artırır, onlara takvalarının mükâfatını da verir ⁶. (18) Onlar kıyametin ansızın kendilerine gelip çatmasından başka bir şey beklemiyorlar. İşte kıyamet alâmetleri belirdi, onlara kıyamet gelip çatınca ibret alıp tövbe etmeleri neye yarar! (19) Bil ki Tanrı'dan başka tapacak yoktur, hem kendin, hem erkek, kadın mü'minlerin günahları için yarlıganmak dile. Allah dönüp dolaşacağınız yeri, yurdunuzu bilir.

¹ Yâni işin nereye varacağını bilmezler.

² Artık sen de o kasabadaki peygamberler gibi katlan bunları da helâk edeceğiz.

³ Yâni hüccetler ve burhanlarla kaim olan kimse.

⁴ Yâni Allah onlardan hoşnut olur veya orada teklif

yoktur, sorgusuz yerler, içerler.

⁵ Yâni münafıklar, «hiç bir şey anlamadık onunla amel etmeyeceğiz» derler.

⁶ Veya takvalarına yardım eder, takvalarında sebat verir veya takvalarını belli eder, gizlemez.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ
مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ هُمُ
طَائِفَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمْتَ الْأَمْرَ فَلَوْصِدْقُ اللَّهِ لَكَانَ
خَبَرًا لَّهُمْ ۖ قُلْ عَسَى أَنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ۚ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
فَأَصْمَتَهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ ۚ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ
أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ۚ إِنَّ الَّذِينَ آذَنُوا عَلَى آذَانِهِمْ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ
وَأَمْلَأَ لَهُمْ ۚ ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ قَالُوا الَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَسْرَارَهُمْ ۚ
فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ بَعْضُهُمْ رُجُومٌ وَجُوهُهُمْ
وَأَذَانُهُمْ ۚ ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ أَسْتَعَاذُوا مَا اسْتَخَطَّ اللَّهُ
وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَخْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۚ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ
فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ ۚ

(20) ve yekuûlülleziyne âmenû levlâ nüz-
zilet sûreh, feizâ ünzilet sûretün muhke-
metün ve zükire fihelkitâlü re'eytelle-
ziyne fiy kulûbihim maradun yenzurûne
ileyke nazarelmagşiyi aleyhi minelmevt,
fe'evlâ lehüm (21) tâ'atün ve kavlün
ma'rûf, feizâ azemel'emr, felev sadekul-
lahe lekâne hayren lehüm (22) feheli
aseytüm in tevelleytüm en tüfsidü fiyl'ar-
dı ve tükattı'ü erhâmeküm (23) ülâikel-
leziyne le'anehumullahü fe'esammehüm
ve a'mâ ebsârehüm (24) efelâ yetedebbe-
rûnelkur'âne em alâ kulûbin akfâlühâ
(25) innelleziynerteddü alâ edbârihim
min bağdi mâ tebeyyene lehümül-hüdeş-
şeytânü sevvele lehüm, ve emlâ lehüm
(26) zâlike biennehüm kaâlû lilleziyne
kerihû mâ nezzelallahü senütiy'uküm fiy
ba'dil'emr, vallahü ya'lemü isrârehüm
(27) fekeyfe izâ teveffethümülmelâiketü
yadribüne vücûhehüm ve edbârehüm
(28) zâlike biennehümüttebe'ü mâ esha-
tallahe ve kerihû rıdvânehü feahbeta
a'malehüm (29) em hasibelleziyne fiy
kulûbihim meradun en len yuhricallahü
adgaânehüm.

(20) Mü'minler «cihat hakkında bir sûre indiril-
meliydi» derler. Muhkem bir sûre indirilip orada
vuruşma emri zikrolununca kalplerinde hastalık
bulunan münafıkların, ölümden baygın kimseler
gibi korkudan gözleri akıp sana baktıklarını görür-
sün. Kurdukları başlarına gelsin. Hiç bir vakit
Allah'ın sözüne inanamıyorlar. (21) Onlara itaat,
tatlı dil düşer ¹. İş ciddileşince Allah'ın emrinde
sadık kalsalardı haklarında daha iyi olacaktı ².
(22) Münafıklar! Siz mevki-i hükûmete geldiğiniz
zaman yeryüzünde ³ fesat çıkarmak, aranızda hı-
sımlık rabıtasını parçalamak sizden umulmaz mı?
(23) İşte Allah'ın lânet ettiği, sağır kıldığı, gözle-
rini kör eylediği kimseler, bunlardır. (24) Kur'an'ı
hâlâ inceden inceye düşünmüyorlar mı? Yoksa
kalplerine kilit mi vurulmuştur? (25) Kendilerine

doğru yol belli olduktan sonra dinden dönenler
yok mu, işte şeytan bunu onlara kolaylaştırmış,
emellerini uzatmıştır ⁴. (26) Bunun sebebi şu ki
onlar Allah'ın indirdiği Kur'an'dan hoşlanmayan
Yahudilere gizlice «— Size bazı hususta itaat ede-
ceğiz ⁵» demişlerdi. Allah onların sırlarını bilir.
(27) Melekler onların yüzlerine, arkalarına vura-
rak canlarını aldıkları zaman halleri ne olacak!
(28) Bu halin sebebi şudur ki onlar Allah'ın hış-
mına bais olacak şeye ⁶ tâbi oldular, Allah'ı hoş-
nut edecek şeyi ⁷ istemediler. Bundan dolayı Al-
lah onların amellerini beyhude kılmıştır. (29)
Yoksa kalplerinde nifak hastalığı bulunanlar, Al-
lah kendilerinin kinlerini ortaya koymayacak mı
sandılar?

¹ Veya itaat, tatlı dil itaatsızlıktan, acı sözden, mâna-
sız sözlerden daha iyidir. Yahut evvelki cümle ile beddua
maksut değildir, belki bu iki cümle bir cümledir. Yani on-
lara yaraşan, vacip olan itaat ve tatlı dil demektir.

² Bu cümle cezadır veya ceza mahzuftur: İş ciddile-
şince, vuruşma farz olunca münafıklar geri kaldılar.

³ Veya imandan yüz çevirdikten sonra cahilliyyet şiar
ve âdeti olarak yeryüzünde.

⁴ «Çok yaşayacaksınız» diye onları aldatmıştır veya Ce-
nab-ı Hak onlara mühlet vermiş, ukubetlerini tâcil etme-
miştir.

⁵ Peygambere düşman olma, cihattan geri durma gibi
hususlarda «size itaat ederiz» demişlerdi, yoksa aleni küfür
ve adavet izharında itaat etmiyorlardı.

⁶ Peygambere düşman tutmak gibi.

⁷ Peygambere iman gibi.

(30) ve lev neşâü le'ereynâkehüm fele' areftehüm bisiyâmâhüm ve leta'rifennehüm fiy lâhnikavl, vallahü ya'lemü a'mâleküm (31) ve leneblüvenneküm hattâ na'lemelmücâhidiyne minküm vessâbiriyne ve neblüve ahhâreküm (32) innelleziyne keferû ve saddû an sebiylillâhi ve şâakkurresûle min bağdi mâ tebeyyene lehümülhüdâ len yedurrullahe şey'â, ve seyuhbitu a'mâlehüm (33) yâ eyyühelleziyne âmenû etiy'ullahe ve etiy'urresûle ve lâ tübtülû a'mâleküm (34) innelleziyne keferû ve saddû an sebiylillâhi sümme mâtû ve hüm küffârün felen yagfirallahü lehüm (35) felâ tehinû ve ted'û illesselmi ve entümül'a'levne vallahü ma'aküm ve len yetireküm a'mâleküm (36) innemelahayâtüddünyâ le'ibün ve lehv, ve in tü'minû ve tettekuû yütiküm ücûreküm ve lâ yes'elküm emvâleküm (37) in yes'elkümühâ feyuhfiküm tebhâlû ve yuhric adgaâneküm (38) hâ entüm hâülâi tûd'avne litünfikû fiy sebiylillâh, feminküm men yebhal, ve men yebhal feinnemâ yebhalü an nefsih, vallahülganiyyü ve entümülfukarâ, ve in tettevellev yestebdil kavmen gayreküm sümme lâ yekünû emsâleküm.

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمْ قَلْعَهُمْ فِي سَبِيلِهِمْ وَلَعَرَفْتَهُمْ فِي مَخْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ۝ وَلِتَبْلُوكُمْ حَتَّى تَعْلَمَ الْجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَتُبْلُوا الْخَبَارَ كُمْ ۝ إِنْ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَنَشَأُوا الرُّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ أَعْمَالُهُمْ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرُّسُولَ وَلَا تَطِيعُوا أَعْمَالَكُمْ ۝ إِنْ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ نَبَأُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۝ فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ لَا عَلَوْنَ ۝ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتْرُكَكُمْ أَعْمَالَكُمْ ۝ إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ الْوِثْقَانُ تَوَمَّنُوا وَتَسْتَفْتُوا يَوْمَ تَكْرُجُ الْأُجُورُ كُمْ وَلَا يَسْأَلُكُمْ عَنْ مَوَالِكُمْ ۝ إِنْ نَيْسَلَكُمْ مَوَالِكُمْ فَيُخَفِّكُمْ كُمْ تَحَلَّوْا وَيُخْرِجْ أَصْعَاكُمْ ۝ هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِنُفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَخْجَلُ وَمَنْ يَخْجَلُ فَإِنَّمَا يَخْجَلُ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ ۝

(30) Biz dileseydik, onları sana tanıtırdık. Sen de onları simalarından tanırdın. * Sen yine onları sözlerinin ahenginden tanırsın. Allah amellerinizi bilir. (31) * İçinizden vuruşanlarla katlananları ayırdetmek için sizi imtihana çekeceğiz, size ait haberleri de aşikâr edeceğiz ¹. (32) Kâfir olup halkı Allah yolundan alıkoyanlar, kendilerine doğru yol belli olduktan sonra Resûlden ayrılanlar yok mu, onlar Allah'a asla mazarrat veremeyecekler, Allah onların amellerini beyhude kılacak. (33) Mü'minler! Allah'a itaat edin, peygambere de itaat edin, amellerinizi bâtıl kılmayın. (34) Kâfir olup halkı Allah yolundan alıkoyanlar ve kâfir oldukları halde ölenler yok mu, Allah onları asla yarlıgamayacak (bağışlamayacaktır). (35) Artık siz de gevşeklik göstermeyin, siz onları ba-

rışmaya dâvet etmeyin, siz galip olacaksınız, Allah sizinle beraberdir, hiç bir vakit âmalınızı kuvvetten düşürmeyecek. (36) Dünya diriliği oyuncağı, eğlenceden ibarettir. Eğer iman edip sakınırsanız Allah size mükâfatınızı verir, sizden mallarınızı istemez ². (37) Eğer sizden malınızı istese, bu bapta sizi iyice sıkıştırırsa siz cimrilik gösterecektiniz. Bu cimrilüğünüz İslâma olan kininizi ortaya koyacaktı. (38) İşte sizler! Allah yolunda sarfetmeye dâvet olunuyorsunuz, içinizden bir kısmınız cimrilığe sapıyor. Her kim cimrilik ederse ancak kendine cimrilik eder ³. Allah her şeyden müstağnidir sizlerse ona muhtaçsınız. Eğer itaatından yüz çevirirseniz yerinize itaatsızlıkta sizin gibi olmayacak başka bir kavmi ⁴ getirir.

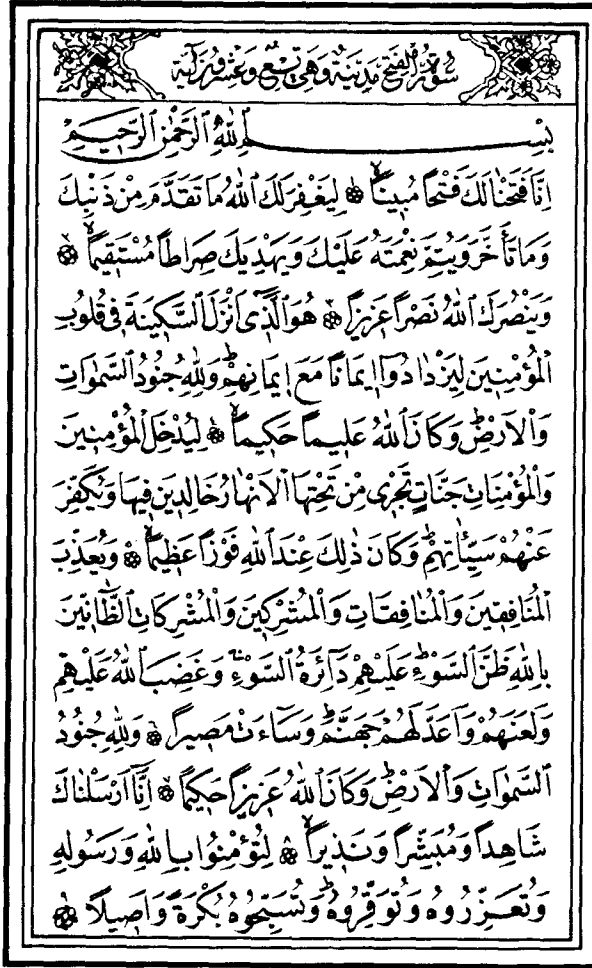
¹ Veya ahvalinizi de deneyeceğiz.

² Hepsî O'nundur, niye cimrilik ediyorsunuz veya mallarınızın hepsini istemez, O'nun istediği, kırkta birdir, o

da fukaraya verilecek.

³ Mazarratı kendine olur.

⁴ Ensari veya sonradan Arap olmayan Müslümanları.

SÛRETÜLFETH

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) innâ fetahnâ leke fethan mübiynâ (2) liyagfire lekâllâhü mâ tekaddeme min zenbike ve mâ teahhare ve yütimme ni'metehü aleyke ve yehdiyeke sırâtan müstekiymen (3) ve yensurekâllahü nasren aziyzâ (4) hüvelleziy enzelessekiynete fiy kulûbilmü'miniyne liyezdâdû imânen ma'a imânihim, ve lillâhi cünûdüs-semâvâti vel'ard, ve kânallâhü aliymen hakiymâ (5) liyüdhilelmü'miniyne velmü'minâti cennâtin tecriy min tahtihel'-enhârü hâliidiyne fiyha ve yükeffire an-hüm seyyiâtihim, ve kâne zâlike indal-lahi fevzen aziymâ (6) ve yü'azzibelmü-nâfikiyne velmünâfikaâti velmüşrikiyne velmüşrikâtizzânniyne billâhi zannes-sev' aleyhim dâiretüssev', ve gadiballa-hü aleyhim ve le'anehüm ve e'addelehüm cehennem, ve sâet masıyrâ (7) ve lillâhi cünûdüssemâvâti vel'ard, ve kânallâhü aziyzen hakiymâ (8) innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve neziyrâ (9) litü'minü billâhi ve resûlihî ve tûvakkirüh, ve tusebbihühü bükreten ve asiylâ.

FETİH SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağıslayan Tanrı adıyla

(1) Muhakkak ki biz sana muazzam ve aşikâr bir fetih ve zafer verdik ². (2) Bununla Allah evvelki sonraki ³ günahını ⁴ yarlıgıyacak, hakkında nimetini de tamamlayacak, seni doğru yola götürecektir, (3) Sana şanlı, şerefli bir nusrat verecek. (4) İmanlarına bir kat daha iman vermek için mü'minlerin kalplerine sükûnet ve itminan veren O'dur, göklerin ve yerin orduları Allah'ındır, Allah hakkıyla âlim, hakimdir. (5) Ta ki mü'min erkek ve mü'min kadınları ağaçları altından ırmaqlar akar uçmaklara, devamlı kalmak üzere

soksun, fenalıklarını örtsün. İşte bu, Allah yanında büyük bir fevz ve necattır ⁵. (6) Bir de Allah hakkında, «yardım etmeyecek» diye kötü zanda bulunan erkek münafıklarla kadın münafıkları, erkek müşriklerle kadın müşrikleri azaba uğratsın, ettikleri o kötü zan başlarına dönsün, Allah onlara gazap ve lânet etmiş, bir de Cehennem hazırlamıştır. Bu, ne kötü uğraktır! (7) Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır, Allah yegâne galiptir, hakimdir. (8) Biz, seni ümmetine şehadet edici; itaata karşı müjde verici, masiyete karşı azap ile korkutucu gönderdik, (9) Ki siz, mü'minler Allah'a ve peygamberine iman ediniz, onun dinine kuvvet veriniz, emrine hürmet ediniz, sabah ve akşam Allah'ı tenzih ediniz.

¹ Medine'de nâzil olmuş (29) âyettir.

² Fetihten maksat Hüdeybiye sulhu veya Hayber veya Mekke veya bütün fütuhat-ı celledir. Yahut İslâm ve nübüvvet, hüccet ile dâvet gibi fütuhan-ı mânevîyedir.

³ Nübüvvetten veya fetihten evvel ve sonraki. Yahut

umum maksuttur.

⁴ Evveli olan bir şeyi bırakmak peygamberimize nazaran günah sayılmıştır. Yahut mü'minlerin günahı maksuttur.

⁵ Son dereceye varmış bir devlettir.

(10) innelleziyne yübâyi'üneke innemâ yübâyi'ünallah, yedüllahi fevka eydihim, femen nekese feinnemâ yenküsi alâ nefsih, ve men evfâ bimâ âhede aleyhullahe feseyü'tiyhi ecren azıymâ (11) seyekuülü lekelmuhallefüne minel'a'râbi şegaletnâ emvâlünâ ve ehlünâ festagfirlena, yekuülüne bielsinetihim mâ leyse fiy kulûbihim, kul femen yemlikü leküm minallahı şey'en in erâdebiküm darren ev erâdebiküm nef'â, bel kânallahü bimâ ta'melüne habıyrâ (12) bel zanentüm en len yenkalıberresülü velmü'minüne ilâ ehliyhim ebeden ve züyyine zâlike fiy kulûbiküm ve zanentüm zannessev' ve küntüm kavmen bürâ (13) ve men lem yü'min billâhi ve resülühi feinnâ a'tednâ lilkâfiriyye sa'yırâ (14) ve lillâhi mülküssemâvâti vel'ard, yagfirü limen yeşâü ve yu'azzibü men yeşâ', ve kânallahü gafüren rahıymâ (15) seyekuülümühallefüne izentalaktüm ilâ megaânime lite'huzühâ zerünâ nettebi'küm, yüriydüne en yübeddilü kelâmallah, kul len tettibünâ kezâliküm kaâlallahü min kabl, feseyekuülüne bel tahsüdünenâ, bel kânü lâ yefkahüne illâ kaliylâ.

أَلَا الَّذِينَ يَبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
مَنْ نَكَتَ فَإِنَّمَا يَنْتَكُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ
اللَّهُ فَنُصْوَتُهُ أَجْرًا عَظِيمًا ۝ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ
الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ
بِالسِّنَةِ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
إِن أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا ۝ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى
أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيْنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَ السَّوْءِ
وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ۝ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ۝ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُغْفِرُ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝
سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِرِنَا إِنَّا أَخَذُوا
ذُرُوعًا وَنَبْتَكُمْ يَبْدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ
قُلْ لَنْ تَتَّبِعُوا كَمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ ۚ قَالَ اللَّهُ مَنْ قَبُلَ فَمَنْ قَبِلَ
بَلْ تَحْسُدُونَ آبِلًا كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

(10) Sana Hüdeybiye'de bi'at edenler yok mu, onlar hakikat halde Allah'a bi'at etmişlerdir. Allah'ın eli onların üstündedir ¹. Kim ki ahtini bozarsa ancak kendi zararına bozmuş olur. Her kim Allah'la ettiği ahti yerine getirirse Allah ona büyük bir mükâfat verecek. (11) Çöl Araplarından geri kalanlar «— Mallarımız, ailelerimiz bizi meşgul etti, artık bizim için yarlıganmak dile» diyecekler. Onlar kalplerinde olmayanları ² dilleriyle söylüyorlar. Onlara de ki Allah size mazarret veya menfaat vermek isterse onu savmaya kimin gücü yeter? Dedikleri gibi değildir, belki Allah işlediklerinizden haberdar olur. (12) Hayır, siz ki peygamber ve mü'minler ailelerine asla dönemeyecekler sandınız, bu husus kalplerinizde yer-

leşmişti de kötü zanda bulunmuşunuz, böylece Allah yanında helâki haketmiş kimseler oldunuz. (13) Her kim Allah'a ve peygamberine iman etmezse biz o kâfirlere alevli ateş hazırlamışız. (14) Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. O, dilediğini yarlıgar, dilediğini de azaba duçar eder. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (15) Bu geri kalanlar, Hayber ganimetlerini almak üzere o tarafa gittiğiniz zaman, «— Bizi bırakın da size tâbi olup Hayber'e gidelim» diyecekler. Onlar bununla sözü ³ değiştirmek isterler. Onlara de ki «— Siz asla bize tâbi olamazsınız, çünkü Allah bundan evvel ⁴ böyle ⁵ buyurdu». Onlar «— Hayır alacağımız ganimeti bizden kıskanıyorsunuz» ⁶ diyecekler. Hayır, onlar pek az anlar kimselerdir.

¹ Allah'ın eli peygambere bi'at edenlerin ellerinin üstündedir. Allah onların bi'at ettiklerine muttallidir.

² Özur dilemeleri, Allah'tan yarlıganmak istemeleri gibi.

³ Hüdeybiye'de bulunanlara tahsis ettiği Hayber ganimi hakkındaki vaad-i Bâri'yi.

⁴ Biz Medine'ye gelmeden evvel veya siz Hayber seferine hazırlanmadan evvel veya Hüdeybiye'den döndüğünüz zaman.

⁵ «Hayber ganimeti Hüdeybiye'de bulunanlarındır, başkalarının hakkı yoktur».

⁶ Yoksa Allah böyle hüküm etmemiştir.

قُلْ لِلْمُحَلِّفِينَ مِنَ الْاَعْرَابِ سِتْرٌ عَزَّوَالِي قَوْمٍ اُولٰٓئِكَ سَتَدِيدُ
 ثَمَّ اَلُوْنَهُمْ اَوْ يُسْلَمُوْنَ فَاِنْ تَطَبَّعُوا فَاَوْثَقُوا لَكُمْ اَللّٰهُ اَجْرًا حَسَنًا
 وَاِنْ تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۝
 لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْاَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمُرْصِرِ
 حَرْجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اَللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْاَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَعْذِْبُهُ عَذَابًا اَلِيْمًا ۝ لَقَدْ رَضِيَ اَللّٰهُ
 عَنِ الْمُؤْمِنِيْنَ اِذْ يُبَايِعُوْنَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِيْ قُلُوْبِهِمْ
 فَاَنْزَلَ السَّكِيْنَةَ عَلَيْهِمْ وَاَنْتَابَهُمْ فَتَحًا قَرِيْبًا ۝ وَمَعَاذَ
 كَبِيْرَةٍ يَّأْخُذُوْنَهَا وَكَانَ اَللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ۝ وَعَدَّكُمْ اَللّٰهُ
 مَعَاذَ كَبِيْرَةٍ يَّأْخُذُوْنَهَا فَجَعَلَ لَكُمُ هَذِهِ وَكَفَّ اَيْدِيَ النَّاسِ
 عَنْكُمْ وَلَكُمْ كُوْنًا يَّوْمَ الْوُثُوْبِيْنَ وَيَهْدِيْكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيْمًا ۝
 وَاٰخِرُ مَا نَقَدْ رَوٰوْا عَلَيْهَا قَدْ اَحَاطَ اَللّٰهُ بِهَا وَكَانَ
 اَللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرًا ۝ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
 لَوَلَّوْا اِلَّا اَدْبَارُ شَعْرَةٍ لَا يَجِدُوْنَ وِلْيًا وَلَا نَصِيْرًا ۝ سُنَّةَ
 اَللّٰهِ الَّتِيْ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اَللّٰهِ تَبْدِيْلًا ۝

(16) kul lilmuhallefiyne minel'a'râbi se-
 tûd'avne ilâ kavmin ûliy be'sin şediyydin
 tûkaâtilûnehüm ev yûslimûn, fein tûtîy'û
 yû'tikümü'llahü ecren hasenâ, ve in fete-
 vellev kemâ tevelleytüm min kablü yû'-
 azzibküm azâben eliy mâ (17) leyse alel'-
 a'mâ harecün ve lâ alel'a'reci harecün
 ve lâ alelmarıydı harec, ve men yutî'ıl-
 lahe ve resûlehü yüdhlhü cennâtin tec-
 ri min tahtihel'enhâr, ve men yetevelle
 yû'azzibhü azâben eliy mâ (18) lekad ra-
 diyallahü anilmü'miniyne iz yübâyî'üne-
 ke tahtesşecereti fe'alime mâ fiy ku-
 lûbihim fe'enzelessekiynete aleyhim ve
 esâbehüm fethan kariyben (19) ve me-
 gaânime kesiyreten ye'huzûnehâ, ve kâ-
 nallahü aziyzen hâkiymâ (20) ve'adekü-
 mü'llahü megaânime kesiyreten te'huzû-
 nehâ fe'accele leküm hâzihi ve keffe ey-
 diyennâsi anküm, ve lîtekûne âyeten lil-
 mü'miniyne ve yehdiyeküm sırâtan müs-
 tekıymâ (21) ve uhrâ lem takdirü aleyhâ
 kad ehâtallahü bihâ, ve kânallahü alâ
 külli şey'in kadiyrâ (22) ve lev kaâtele-
 kümülleziyne keferü levellevül'edbâre
 sümme lâ yecidune veliyyen ve lâ nasıyrâ
 (23) sünnetallahilletiy kad halet min
 kabl ve len tecide lisünnetillâhi tebdıylâ.

(16) Çöl Araplarından bu geri kalanlara de ki siz bundan sonra şiddetli, cengâver bir kavimle cen-ge dâvet olunacaksınız, onlarla İslâm oluncaya kadar vuruşacaksınız. Eğer emre itaat ederseniz Allah size güzel bir mükâfat verecek, şayet daha evvel yüz çevirdiğiniz gibi yine yüz çevirecek olursanız sizi acıklı bir azaba duçar edecek. (17) Köre, topala, hastaya harbten geri kalmak hususunda bir vebal yoktur. Her kim Allah'a ve peygamberine itaat ederse Allah onları ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokacak; her kim ona itaattan yüz çevirirse onlara acıklı bir azapla azap edecek. (18) * Mü'minler ağaç altında sana bi'at ettikleri zaman Allah onlardan hoşnut olmuştur ¹ Allah onların kalblerindeki ihlâsı bildi de onlara sükûnet ve itminan verdi. Pek yakın bir fetih ve

zaferle mükâfata ² mazhar etti. (19) Hayber'de alacakları birçok ganimetlere nail etti. Allah ye-gâne galiptir, emrinde hakimdir. (20) Allah size bundan böyle birçok ganimetler vaat buyurdu ki onları kolaylıkla alacaksınız, Hayber'deki bu ga-naimi de size tâcil etti, mü'minler hakkında pey-gamberin doğruluğuna bir nişan olsun, sizi doğru yola erdirdin diye sizden halkın elini çekti ³. (21) Bir de henüz gücünüzün yetmediği başka gani-metleri de ⁴ vaadetti. Allah onları ilmiyle kuşat-mıştır. Allah her şeye hakkıyla kaadirdir. (22) Eğer kâfirler ⁵ sizinle vuruşsalar da arkası verip ka-çacaklardı, sonra hiç bir yâr ve medetkâr bula-mayacaklardı. (23) Allah'ın âdeti böyle gelip geç-miştir ⁶, Allah'ın âdetinde asla değişiklik bula-mazsın.

¹ Bi'at ül - Rıdvan âyetidir.

² Hayber fethine.

³ Hayberlilerle müttetiklerinin veya Mekke müşrikle-rinin mukavemetlerini kırdı.

⁴ Huneyn gazvesinde Hevazın ganimetlerini veya Faris

ve Rum ganimetlerini.

⁵ Hayber müttetikleri veya müşrikler.

⁶ Peygamberleri galip kılmak Allah'ın eskiden beri kanunudur.

(24) ve hüvelleziy keffe eydiyehüm an-küm ve eydiyeküm an-hüm bibatni mek-kete min ba'di en azfereküm aleyhim ve kânallahü bimâ ta'melüne basıyrâ (25) hümülleziyne keferû ve saddüküm anil-mescidilharâmi velhedye ma'kûfen en yeblüga mahülle, ve levlâ ricâlün mü'mi-nüne ve nisâün mü'minâtün lem ta'le-mühüm en tetaühüm fetüsiybeküm min-hüm ma'arretün bigayri ilm, liyüdhılal-lahü fiy rahmetihî men yeşâ', lev tezey-yelü le'azzebnelleziyne keferû minhüm azâben eliy mâ (26) iz ce'alelleziyne ke-ferû fiy kulûbihümülhamiyyete hamiiye-telcâhiliyyeti fe'enzelallahü sekiyete-hü alâ resûlihi ve alelmü'miniyne ve elzeme-hüm kelimetettakvâ ve kânû ehakka bi-hâ ve ehlehâ ve kânallahü biküllü şey'in aliymâ (27) lekad sadekallahü resûlehür-rü'yâ bilhakk, letedhulünnelmescidelha-râme inşâ'allahü âminiyye muhallikiyye rüuseküm ve mukassırıyne lâ tehâfûn, fe'alime mâ lem ta'lemü fece'ale min dûni zâlike fethan kariybâ (28) hüvelle-ziy ersele resûlehü bilhüdâ ve diynilhak-kı liyuzhirehü aleddiyni küllih ve kefâ billâhi şehiydâ.

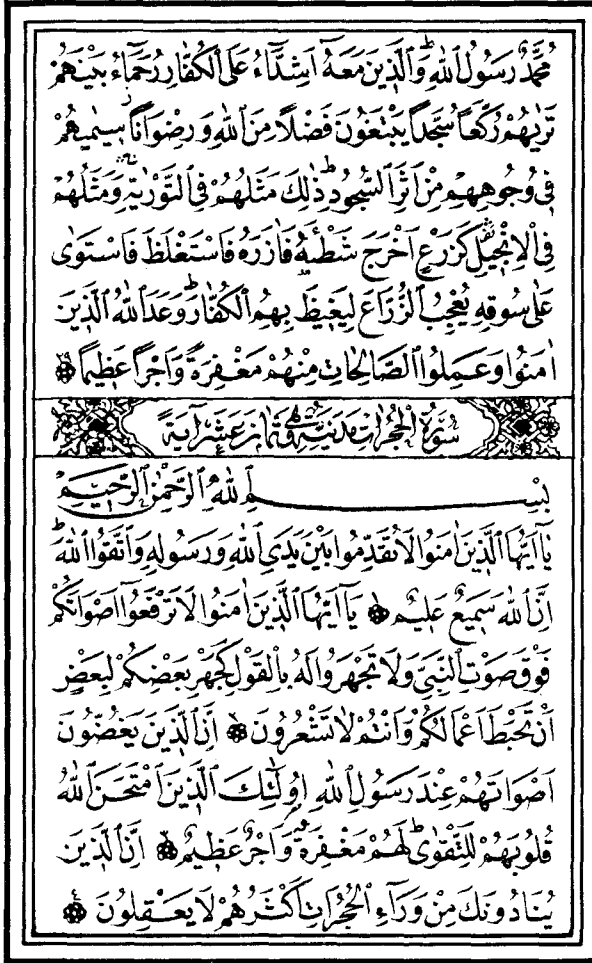
وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَدِينَةِ مَعَكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ حِمْلَهُمْ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْمَلُوا هُمْ أَنْ تَطَّوُّهُمُ فَضَبَّيْكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةً بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمِهِ مَنْ يَشَاءُ لَو تَزِلُّوا تِلْكَ الْأَرْضُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحِيتَةَ حِيتَةً عَلَىٰ آيَاتِهِ فَكَانَ اللَّهُ سَكِينَتُهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالرَّامَةِ كَلِمَةُ الْقَتْلِ وَكَانُوا اتَّخَذُوا آلَهُمُ الْإِلَهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾ لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَدْخُلِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِينَ يَخْلَطِينَ رُؤْيَاكُمْ وَمَقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْمَلُوا فَعَلَّ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتَعَا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

(24) Sizi onlara galip kıldıktan ¹ sonra Harem-i Mekke dahilinde sulh ile onların elini sizden, sizin elinizi de onlardan çeken O'dur, Allah bütün yaptıklarınızı görüyor. (25) Küfüre sapıp, sizi Mesçid-i Haram'dan ve hediyecek kurbanınızı tutup mahalline ² ulaşmadan alıkoyanlar, onlardı. İçlerinde müşriklerle ihtilâttan dolayı bilemediğiniz mü'min erkeklerle mü'min kadınlar olmasaydı bilmeksizin onları çiğnemekle canınız sıkılacaktı ³, Allah dilediğini daire-i rahmete sokmak için elinizi onlardan çekti. Eğer mü'minlerle kâfirler birbirlerinden seçilmiş olsaydı içlerinden kâfirleri elinizle acıklı bir azapla azap ederdik. (26) Hani kâfirler, kalblerine cahiliyet gayreti olan ki-bir ve gurur gayretini yerleştirmişlerdi ⁴. Allah

peygamberlerine ve mü'minlere sükûnet ve vakar indirmiş, onlara takva sözünü ⁵ sabit kılmıştı. O mü'minler buna daha lâıyk ve ehildiler. Allah, her şeyi hakkıyla bilir. (27) * Allah peygamberine gösterdiği rüyanın doğru olup vâki olacağını tasdik etti. Allah dilerse ⁶ kiminizin başı tıraş, kiminizin saçları kırkık bir halde perva etmeyip emin bir halde Mescid-i Haram'a girersiniz. Allah sizin bilmediğiniz salâh ve hikmeti bilmiştir. Bundan evvel size yakın bir fetih ⁷ ve zafer müyesser etmişti. (28) Hak dini ile, peygamberini, diğer bütün dinlere galip ve âli kılmak için hidayetle ⁸ gönderen O'dur. Allah'ın sana hakkıyla şahit olması el-verir ⁹.

¹ Mekke fethinde veya Hüdeybiye'de. Çünkü Hüdeybiye'deyken Mekkelilerden seksen kişi bir sabah ehli İslâma hücum etmişlerdi. Ehl-i İslâm onları yakalayarak esir etti. Peygamberimiz onları azat eyledi. Kureys anladı ki kendilerinden pervası yoktur, sulha razı oldu. ² Boğazlanacak yere. ³ Fetih çabucak müyesser olsaydı, rüya o sırada ta-hakkuk edeydi kâfirlerle kavga sırasında aralarında tanımadığınız mü'minler de helâk olurdu da canınız sıkılırdı. Yahut size diyet veya kefarete vâcip olurdu da meşakkat çekerdiniz. ⁴ Mekke'ye dıhulü men ettiler, sulhname yazılırken Besmele-i Şerife ile «Muhammed Resûlullah» lâf-zıyla yazılmasına razı olmadılar, böylece cahiliyet gayretini güttüler. ⁵ Kelime-i şehadet, Besmele-i Şerife veya «Mu-

hammed Resûlullah» ahte vefa. ⁶ Meşiyeti Bâri'ye ta'likı kullara tâlim içindir, yoksa ta'lik maksut değildir. Çünkü muhbîrin ta'likı şüpheşini mucip olur. Cenab-ı Hak bundan münezzehtir. Veya bazılarının giremeyeceklerini işar içindir. Yahut ta'lik, Resulün sözünü hikâye tarikiyledir veya sizin girmeniz celâdetinizle değil, belki Meşiyet-i Bâri ile-dir demektir. ⁷ Hayber fethi. ⁸ Hidayet-i usûl, din-i hak ahkâmıdır. Veya hidayet Kur'an, din-i hak ise usûl ve fû-ru'dur. ⁹ Hüdeybiye'de müşrikler «Muhammed bini Ab-dullah» yazılacak diye ısrar etmişlerdi. Onlar istedikleri kadar inkâr etsinler. Allah'ın senin peygamberliğine şe-hadeti elverir.

(29) muhammedün resûlullah, velleziyne ma'ahû eşiddâü alelküffâri rûhamâü beynehüm terâhüm rûkke'an süccedâ, yebteguüne fadlan minallahi ve rıdvânen siymâhüm ve vücûhihim min eserissücûd, zâlike meselühüm fittevrât, ve meselühüm fiyl'inciyl, kezer'in ahrece şat'ehü feâzerehü festagleza festevâ alâ sükîhi yü'cibüzzürrâg, liyegıyza bihimülküffâr, ve'adallahülleziyne âmenû ve amilüssâlihâti minhüm magfireten ve ecren azıymâ.

SÜRETÜLHUCÜRAT

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tükaddimü beyne yedeyillâhi ve resûlihî vettekullah, innallahe semiy'un aliyim (2) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ terfe'ü asvâteküm fevka savtinnebiyyi ve lâ techerû lehü bilkavli kecehri ba'düküm liba'dın en tahbeta a'mâlüküm ve entüm lâ teş'urûn (3) innelleziyne yeguddüne asvâteküm inde resûlillâhi ülâikellezinemetnallahü kulûbehüm littekvâ, lehüm ma'fıretün ve ecrün aziym (4) innelleziyne yünâdüneke min verâilhucürâti ekserühüm lâ ya'kılûn.

(29) Muhammed Allah'ın peygamberidir. Onunla beraber bulunanlar, kâfirlere karşı pek sert, aralarında ise merhametlidir, sen onları rûkû ve sücut halinde görürsün, onlar Allah'ın inayetini ve hoşnutluğunu ararlar. İtaat çehresi yüzlerinde secde eserinden belli olur. Tevrat'ta, İncil'de onların va-

sıfları bir ekin gibidir ki o ekin filiz çıkarır, filizini besler, filizleri kuvvetlenir, kalınlaşır. Ayakta dik durur, ekincilerin hoşuna gider. Allah kâfirlere öfkelenmek için bu misali getirdi. Allah, içlerinden mü'min olup iyi amel işleyenlere yarlıganma ve büyük mükâfat vaat buyurmuştur.

HUCURAT SÛRESİ ^[1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Mü'minler! Allah'ın ve peygamberinin huzurunda sözde ve işde ileri geçmeyin, her hususta Allah'tan sakının. Çünkü O, sözlerinizi işitir, yaptıklarınızı hakkıyla bilir. (2) Mü'minler! Sesinizi peygamberin sesinden yüksek çıkarmayın, farkına varmaksızın ameliniz beyhude olmamak için ² birbirinizle bağırıp konuştuğunuz gibi onunla da

öyle bağırıp konuşmayın. (3) Tanrı'nın peygamberi huzurunda seslerini yavaşça çıkaranlar yok mu, işte Allah, onların kalblerini takva meşakkatlarıyla imtihana çekmiştir. ³ Onlar için yarlıganma, büyük bir mükâfat vardır. (4) Odaların arkasından seni çağırانlar yok mu, onların pek çoğu akli ermez kimselerdir. Sakın üzülme.

¹ Medine'de nâzil olmuş 18 âyettir.

² Yahut «bağırıp konuşmayın, çünkü farkına varmaksızın ameliniz beyhude olur» veya farkına varmaksızın ame-

linizin beyhude olmasından çekinin.

³ Çünkü takva pek güçtür, uzun uzadıya sabırla zahir olur.

(5) ve lev ennehüm saberû hattâ tahrüce ileyhîm lekâne hayren lehüm, vallahü gafûrun rahîym (6) yâ eyyühelleziyne âmenû in câeküm fâsikun binebein fetebey-yenû en tüsiybû kavmen bicehâletin fetüsbihû alâ mâ fe'altüm nâdimiyn (7) va'lemû enne fiyküm resûlallah, lev yütîy'uküm fiy kesiyrin minel'emri le'anitüm, ve lâkinnallahe habbebe ileykümül'iymane ve zeyyenehü fiy kulûbiküm, ve kerrehe ileykümülküfre velfüsûka vel'is-yân, ülâike hümrâşidûn (8) fadlan minallahi ve ni'meh, vallahü aliymün hakiym (9) ve in tâifetâni minel'mü'miniy-naktetelû feaslihû beynehümâ, fein begat ihdâhümâ alel'uhrâ fekaâtîlülletiy tebgîy hattâ tefiy'e ilâ emrillâh, fein fâet feaslihû beynehümâ bil'adli ve aksitû, innal-lahe yuhîbbül muksitayn (10) innemel-mü'minûne ihvetün feaslihû beyne eha-veyküm vettekullahe le'alleküm türhamûn (11) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ yeshar kavmün min kavmin asâ en yekûnû hayren minhüm ve lâ nisâün min nisâin asâ en yekünne hayren min hünn, ve lâ telmizû enfüsüküm ve lâ tenâbezû bil'elkaâb, bi'sel'ismülfüsûku ba'deliymân, ve men lem yetüb' feülâike hü müz-zâlimün.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ عَافٍ
رَحِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا
أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْحَبُوا عَلٰى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ۝
وَأَعْلَمُوا أَن فِكْرَ رَسُولِ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبِيبٌ إِلَيْكُمْ لَا يُؤْمِنُ فِي قُلُوبِهِمْ وَكَرِهَ إِلَيْكُمْ
الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ۝
فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ وَإِذَا طَأَفْتُم مِّنَ
الْمُؤْمِنِينَ أَقْتُلُوا فَأَصْلَحُوا إِنَّهُمْ فَعِلْنَا قَدْ بَغَتْ جُلُودُهُمْ عَلَى الْأَخْرَى
فَقَاتِلُوا إِلَى تَبَعٍ حَتَّى تَقَى إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا
بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْقَاسِطِينَ ۝ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ
أَخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا قَوْمًا مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا
مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءً مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا
أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأِسْمُ الْفُسُوقُ
بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝

(5) Sen yanlarına çıkıncaya kadar onlar sabır et-selerdi haklarında ¹ hayırlı olurdu. Allah yarlıga-yan, bağışlayandır. (6) Mü'minler! Bir fasık ge-lip size bir haber getirirse onun doğruluğunu araş-tırın ki yanlışlıkla bir cemaata fenalık getirirsiniz de yaptığınız işe sonradan pişman olursunuz. (7 - 8) Biliniz ki aranızda Allah'ın peygamberi var-dır. O, birçok işlerde size uysa siz sıkıntıya, he-lâke düşerdiniz. Fakat Allah imanı size ihtiyarı-nız ile sevdirdi. Kalbinizi imanla güzelleştirdi. Si-ze küfürü, fıska, isyanı yine çirkin gösterdi. İşte Allah'ın inayeti ve rahmeti sayesinde doğru yol-da düz duranlar, bunlardır. Allah hakkıyla âlim-dir, hakimdir. (9) Mü'minlerden iki bölük vuruş-maya kalkıştırlarsa aralarını bulun, şayet biri di-ğerine karşı barışmayıp yolsuzluğa kalkışırsa Tan-rı'nın buyurultusuna dönünceye kadar yolsuz olan

ile vuruşun. Eğer yolsuz bölük Tanrı'nın buyurul-tusundan dönerse adaletle aralarını bulun, her hu-susta insaf edin. Çünkü Allah insaf edenleri se-ver. (10) Mü'minler hakikatte kardeşlerden baş-ka bir şey değildir. Artık iki kardeşin arasını bu-lun, Allah'a karşı durmadan sakının, Tanrı'nın rahmetine nâil olmaya ümitvar olun. (11) Mü'-minler! Bir kısmınız diğer bir kısmı eğlenceye al-masın, eğlenceye alınan, eğlenceye alandan daha hayırlı olabilir. Kadınlar da diğer kadınları eğlen-ceye almasınlar, berikiler ötekilerden daha hayırlı olabilir, siz bunu bilmezsiniz. Birbirinizi ayıpla-mayın. Birbirinizi kötü lâkapla çağırmanın iman getirdikten sonra fıska adını kazanmak ² ne çirkin olur! Her kim bu kötü işlerden tövbe etmezse iş-te o gibiler zalim kimselerdir.

¹ Sabretmek acele etmekten hayırlıdır. Sabrederek edebi muhafaza ederlerdi.

² Mü'mine çıfıt ve gâvur diyerek fasık olmak, yahut mü'mini çıfıt, gâvur diye çağırarak

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ
وَلَا تَحْسَبُوا أَنَّ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ أَغْنَىٰ جُحُودًا إِنَّ يَأْكُلُ
لَحْمَ أَخِيهِ مِمَّا فَاكَرَهُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا
وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاهُ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ الْأَعْرَابُ مَتَىٰ قُلُوبُكُمْ لَمْ تَأْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا
أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾
إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمْشُونَ
عَلَيْكَ أَنْ أَسْكُنُوا قُلُوبَكُمْ لَا تَمْنُوا عَلَىٰ إِسْلَامِكُمْ بِاللَّهِ يَمْنُ
عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَىٰكُمْ لِلْإِيمَانِ أَنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بَاصٍ ﴿١٨﴾

(12) yâ eyyühelleziyne âmenüctenibü ke-
siyren minazzann, inne ba'dezzanni ism,
ve lâ tecessesü, ve lâ ya'teb ba'düküm
ba'dâ, eyühubbü ehadiüküm en ye'küle
lâhme ehıyhi meyten fekerihtümüh, vet-
tekullah, innallahe tevvâbün rahıym (13)
yâ eyyühennâsü innâ halaknâküm min
zekerin ve ünsâ ve ce'alnâküm şu'uben
ve kabâile lite'ârefü, inne ekremeküm
indallahi etkaâküm, innallahe alıymün
habiyr (14) kaâletil'a râbü âmennâ, kul
lem tü'minü ve lâkin kuülü eslemnâ ve
lemmâ yedhulil'ıymânü fiy kulûbiküm,
ve in tütiy'ullahe ve resûlehü lâ yelitküm
min a'mâliküm şey'â, innallahe gafûrün
rahıym (15) innemelmü'minûnelleziyne
âmenü billâhi ve resûlihi sümme lem
yertâbü ve câhedü biemvâlihı ve enfü-
sihim fiy sebiylillâh, üläike hümissâdi-
kuün (16) kul etü'allimûnallahe bidiyni-
küm vallahü ya'lemü mâ fiyssemâvâti
ve mâ fiyl'ard, vallahü biküllü şey'in
alıym (17) yemünnüne aleyke en eslemü
kul lâ temünnü aleyye islâmeküm, belil-
lâhü yemünnü aleyküm en hedâküm lil-
ıymâni in küntüm sâdikıyn (18) innal-
lahe ya'lemü gaybessemâvâti vel'ard,
vallahü basıyrün bimâ ta'melün.

(12) Mü'minler! Zanların çoğundan çekinin, çün-
kü zanların bazıları ¹ günahdır. Gizli şeyleri araştır-
mayın, birbirinizin ardından söz söylemeyin, bi-
riniz ölü kardeşinin etini yemesini ister mi? İşte
bak, ondan iğrendiniz ², Allah'tan sakının, Allah
tövbeleri kabul eder, merhamet eyler. (13) Ey
nâs! Biz sizi bir erkek, bir dişiden yarattık, birbi-
rinizi tanıyasınız diye sizi büyük cemaat ve kabi-
leye ayırdık, soy ve sop ile övünmeyin, çünkü Al-
lah'ın yanında en muazzez ve muteber olan sizin
en ziyade mütteki olanınızdır. Allah soyunuzu,
sopunuzu hakkıyla bilir, her halinizden haberdar-
dır. (14) Çöl Arapları «— İman ettik» dediler,
onlara de ki siz iman etmediniz, fakat «— İslâm'a
geldik» ³ deyin, iman henüz kalblerinize girmedi,
eğer Allah'a, peygamberine itaat ederseniz Allah

amelinizin mükâfatından hiç bir şey eksiltmez, O,
yarlıgayan, bağışlayandır. (15) Mü'minler yalnız
o kimselerdir ki Allah'a ve peygamberine iman
ettiler, bundan sonra şüpheye de düşmediler, mal-
larıyla, canlarıyla Allah yolunda duruştular, işte
imanlarında sadık olanlar bunlardır. (16) De ki
cahillere! Dininizi Allah'a mı öğretmek istiyorsu-
nuz? Halbuki Allah göklerde, yerde olanı bilir,
Allah her şeyi tamamıyla bilir. (17) Onlar cenk-
siz Müslüman olmakla sana minnet yükletiyor-
lar. Onlara de ki Müslüman olmanız ile bana
minnet yükletmeyin. Belki imanınızda gerçekse-
niz Allah size imana yol göstermekle size minnet
yükletir. (18) Şüphe yok ki Allah göklerde, yer-
de olan mugayyebatı, ayıpları bilir, Allah yaptık-
larınızı görür.

¹ Hayır sahibine sul zan etmek gibi.

² Yâni ona böyle bir şey teklif olursa ondan iğrenir.

³ «İnkıyat ettik» deyin.

SÛRETÜL KAF

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) kaaf velkur'ânilmeciyd (2) bel acibû en câehüm münzirün minhüm fekaâlel-kâfirüne hâzâ şey'un aciyb (3) eizâ mit-nâ ve künnâ türâbâ, zâlike rec'un ba'ıyd (4) kad alimnâ mâ tenkusul'ardu min-hüm, ve indenâ kitâbün hafıyz (5) bel kezzebû bilhakki lemmâ câehüm fehüm fiy emrin meriyc (6) efelem yanzurû illesemâi fevkahüm keyfe beneynâhâ ve zeyyennâhâ ve mâlehâ min fûrûç (7) vel'arda medednâhâ ve elkaynâ fiyhâ revâsiye ve enbetnâ fiyhâ min külli zevcin behiyc (8) tebsireten ve zikrâ liküllü ab-din müniyb (9) ve nezzelnâ minessemâi mâen mübâreken fe'enbetnâ bihi cennâtin ve habbelhasıydı (10) vennahle bâsi-kaâtın lehâ tal'un nadiyd (11) rızkan lil'ibâdi ve ahyeynâ bihi beldeten meytâ, kezâlikelhurûç (12) kezzebet kablehüm kavmü nühun ve ashâbürressi ve semûdü (13) ve âdün ve fir'avnü ve ihvânü lûtın (14) ve ashâbü'l'eyketi ve kavmü tûbba', küllün kezzeberrüsüle fahakka va'ıyd (15) efe'ayıynâ bilhalkı'evvel, belhüm fiy lebsin min halkın cediyd.

KAF SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kaf. Şanlı, şerefli Kur'an hak'kı için, (onlar sana inanmadılar) ² (2) Belki içlerinden Allah azabıyla korkutucu bir peygamberin geldiğine taaccüp ettiler. O kâfirler «— Bu garip bir şeydir; (3) Biz, ölüp toprak olduktan sonra tekrar dirilecek miyiz? Bu dönüş keyfiyeti âdetten ne kadar uzaktır!» ³ dediler. (4) Biz, yerin onların cesetlelerinden ne eksilteceğini ⁴ bilmişiz. Yanımızda her şeyi hıfzeder ⁵ bir Kitap vardır ⁶. (5) Hayır, onlara hak peygamber gelince onu yalancı saydılar, onlar perişan bir haldedir ⁷. (6) Üzerlerindeki göğe bakmıyorlar mı ki? Onu nasıl bir kudretle bina ettik, nasıl donattık? Onda hiç bir yarık açık yer yoktur. (7) Yeri nasıl yaydık? Orada nasıl ulu, muhkem dağlar yerleştirdik? Her sınıftan na-

سُوْرَةُ الْكَافِ وَهِيَ خَمْسُونَ آيَةً
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قَدْ أَفْرَأْنَا الْجَحِيْدَ ۝ بَلْ عَجِبُوْا اِنْ جَاءَهُمْ مُّسَدِّدٌ مِّنْهُمْ
فَقَالُ الْكَافِرُوْنَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيْبٌ ۝ اِذَا مَنَّ اٰمَنَّا وَكُنَّا بِرَاٰبَا
ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِيْدٌ ۝ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا
كِتٰبٌ حٰفِيْظٌ ۝ بَلْ كَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فَاٰمِرٌ مَّرِيْجٌ
۝ اَفَلَمْ يَنْظُرُوْا اِلَى السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَا هَآ وَرَآئِنَا هَآ
وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوْجٍ ۝ وَالْاَرْضَ مَدَدْنَا هَآ وَالْقَيْنَا فِيْهَا رَوَاسِيْ
وَابْنَيْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ رَوْحٍ ۝ تَبَصَّرُوْا وَذِكْرٰى لِكُلِّ عٰبِدٍ
مُّنِيْبٍ ۝ وَرَآئِنَا مِنَ السَّمَآءِ مَاءٌ مُّبَارَكًا فَاَنْبَتْنَا بِجَنَآتٍ وَجَبَتْ
الْحَبِيْدَ ۝ وَالنَّخْلَ اِسْقَيْنَا لَهَا طَلْعًا نَّضِيْدٌ ۝ رَزَقْنَا الْعِبَادَ
وَاحْتَبَيْنَا بِرَبْلَدَةٍ مِّمَّا كَذٰلِكَ الْخُرُوْجُ ۝ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَاصْحَابُ الْاُرْسِ وَثَمُوْدُ ۝ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَاٰخِرَانِ لُّوطٍ ۝
وَاصْحَابُ الْاَيْكَةِ وَقَوْمُ ثِيْنٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعْدِى ۝
اَفَعَيْنَا بِالْحَقِّ الْاَوَّلَ بَلْ هُمْ فِيْ بَيْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيْدٍ ۝

sıl sevinç verir ot bitirdik. (8) Bütün bunları Rab-bine rücû edip, mahlûkatında düşünen her kula, hem ibretle bakmak, hem hatırlamak ⁸ için yaptık. (9) Gökten bereketli yağmur yağdırdık, onunla bahçeler, arpa buğday gibi biçilecek taneler, (10) Tomurcukları birbiri üzerine kat kat yığılmış, meyveleri çoğalmış ulu hurma ağaçları bitirdik. (11) Hep bunlar kullara rızık olmak içindir. Kuru bir halde bulunan bir memlekete onunla taze hayat verdik. İşte mezardan çıkış da böyle olacak. (12 - 13) Onlardan evvel Nuh kavmi Res-sililer, Semud ve Âd kavimleri, Fir'avun, Lût'un kardeşleri (14) Eykeliler, Tûbba' kavmi de yalana çıkarmak yolunu tutmuşlardı. Hepsî peygamberleri yalancı saymakla onlara tehdidim sabit oldu. (15) İlk defa yaratmadan âciz mi kaldık ki tekrar diriltmeden âciz kalalım. Hayır, onlar, bu yeni yaratılıştâ şüphe içindedir.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (45) âyettir. ² Veya bu Kur'an bir mucizedir. Veya sana Kur'an'ı indirdik. ³ Yâni asla olmaz veya onların verdikleri bu cevap ne kadar uzaktır. ⁴ Yâni ne kadarı çürüyeceğini. ⁵ Veya her türlü tağyir ve tebdilden mahfuz. ⁶ Nazm-ı kerim Cenab-ı Hak'kın bütün eşyayı inceliklerine varıncaya kadar bildiğini temsil yahut

Levh-i Mahfuz'daki sübutu ile ilmini te'kit ediyor. ⁷ Yâni sana ne dediklerini şaşırdılar: Sahir dediler olmadı, şair dediler olmadı, kâhin dediler olmadı veya Kur'an da şaşıp kaldılar, şüpheye düştüler, şihir dediler, şiir dediler. ⁸ Sürüp giden âlâmetlere ibretle bakmak, yenileşen âlâmetleri hatırlamak.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَّمْ مَا تَوْسَّوْسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ اقْرَبُ إِلَيْهِ
مِنْ جَلِّ الْوَرِيدِ ۖ أَذِيقُوا التَّلَاقِيَّانِ عَنِ الْبَيْنِ وَعَنِ الشَّمَالِ
قَعِيدٌ ۖ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ۖ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ
الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكْ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ۖ وَنُفِثَ فِي الصُّورِ لَكَ يَوْمَ
الْوَعْدِ ۖ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ۖ لَقَدْ كُنْتُمْ فِي
عَفْوٍ مِنْ هَذَا فَكُشِفْنَا عَنْكَ غِطَاءٌ ۖ فَصَرَّكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ۖ
وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَى عَتِيدٍ ۖ أَلْقِيَ فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَتِيدٍ
ۖ مُتَجَاعٍ لِلْغَيْرِ مُعْتَدٍ مُرِيدٍ ۖ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ
فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ۖ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتُهُ وَلَكِنْ كَانَ
فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۖ قَالَ لَا تَخْصِمُوهُ الَّذِي وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ
بِالْوَعْدِ ۖ مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَى وَمَا يُبْذَلُ لِلْعَبِيدِ ۖ
يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ۖ وَأَنْزَلْنَاهُ
الْجَنَّةَ لِلنَّفِثِينَ غَيْرِ مُبْعَدٍ ۖ هَذَا مَا نُوْعِدُونَ لِكُلِّ أَزْوَاجٍ حَفِيفَةٍ
مِنْ خَشْيَةِ الرَّحْمَنِ الْغَيْبِ ۖ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ۖ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ
ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ۖ لَكُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ۖ

(16) ve lekad halaknel'insâne ve na'le-
mü mâ tüvesvisü bihi nefsüh, ve nahnü
akrebü ileyhi min hablilveriyyd (17) iz
yetelakkalmütelakkiyâni anilyemiyni ve
anişşimâli ka'ıyd (18) mâ yelfızu min
kavlin illâ ledeyhi rakıybün atıyd (19)
ve câet sekretülmevti bilhakk, zâlike mâ
künte minhü tehyd (20) ve nüfiha fiys-
sûr, zâlike yevmülva'ıyd (21) ve câet
küllü nefsin ma'ahâ sâikun ve şehıyd
(22) lekad künte fiy gafletin min hâzâ
fekeşefnâ anke gıtâeke febesarükelyevme
hadiyd (23) ve kaâle kariynühü hâzâ mâ
ledeyye atıyd (24) elkıyâ fiy cehenneme
külle keffârin anıydın (25) mennân lil-
hayri mu'tedin müriybin (26) elleziy
ce'ale ma'allahi ilâhen âhare fe'elkıyâhü
fiyl'azâbişşediyyd (27) kaâle kariynühü
rabbenâ mâ etgaytühü ve lâkin kâne fiy
dalâlin ba'ıyd (28) kaâle lâ tahtesimü
ledeyye ve kad kaddemtü ileyküm bil-
va'ıyd (29) mâ yübeddelülkavlü ledeyye
ve mâ ene bizallâmin lil'abiyyd (30) yev-
me nekuülü licehenneme helimtele'ti ve
tekuülü hel min meziyyd (31) ve üzlifetil-
cennetü lilmüttekiyne gayre ba'ıyd (32)
hâzâ mâ tû'adüne liküllü evvâbin hafıyz
(33) men haşıyerrahmâne bilgaybi ve
câe bikalbin müniyb (34) üdhulühâ bi-
selâm, zâlike yevmülhulûd (35) lehüm
mâ yeşâüne fiyhâ ve ledeynâ meziyyd.

(16) * Biz insanı yarattık, onların hatırına gelen vesveseyi de biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınız ¹. (17) Hususa o zamandaki a'mali yazmaya memur olan iki melek biri sağında diğeri solunda oturup a'mali kaydederler. (18) İnsan hiç bir söz söylemez ki yanında hazır bulunup kayıt için gözetken bulunmasın. (19) Ona ölümün şiddeti doğru olarak gelince ² ona «— İşte bu, öteden beri nefret edip kaçtığın şeydir» denir. (20) Kıyamet borusu üfürülür, ona «— İşte bu da mev'ut olan azap günüdür» denir. (21) Herkes beraberinde biri sürüp mahşere götürmek, diğeri amellerine şahadet etmek üzere iki meleklerle beraber gelir. (22) * Herkese «— Sen dünyadayken bundan gafildin, şimdi gözünden perdeyi kaldırdık, artık bugün gözünden keskindir ³» denir. (23) Ona yoldaş olan melek şöyle diyecek: Onun amali yanında hazırdır ⁴. (24 - 25 - 26) Allah buyuracak İnatçı, hayra mâni, haddi aşmış, şüpheye tutulmuş, Allah'la beraber başka bir mâbut edinmiş, nankörlüğe dadanmış herkesi Cehenneme

atın, atın. Onu şiddetli azaba atın, atın ⁵ (27) Onun yoldaşı ⁶ diyecek: «—Ey Rabbimiz! Yalan söylüyor, ben onu azdırmadım, fakat o, uzun uzadıya sapıklıkta kalmıştır». (28) Allah buyuracak: Huzurumda çekişmeyin, ben bundan evvel peygamber vasıtasıyla sizi korkutmuştum, (29) Nezdimde sözüm değişmez. Kullarım hakkında da zulümkâr değilim. (30) O gün, Cehenneme «— Doldun mu?» diyeceğiz, Cehennem ise «— Daha var mı?» diyecek. (31) Uçmak (Cennet) sakınanlara uzak olmayarak yaklaştırılacak ⁷, (32) Onlara şöyle denecek: İşte size, yani hatasından dönen nefsinin heveslerinden kendini gözetken herkese vaadolanan mükâfat budur ⁸. (33) Her kim görmeksizin esirgeyen Tanrı'dan korkar, hakka dönen bir yürekle gelirse bu gibilere ⁹ (34) «— Cennete selâmet ve emniyetle girin. İşte bu, devamlı kalınacak gündür» denecek. (35) Onlar orada ne dilerlerse hepsini hazır bulacaklar, bununla beraber nezdimizde ondan daha çok nimetler vardır ¹⁰.

¹ Artık bilmemekliğimize hiç bir mani yoktur. ² Yâni hak olan ölüm gelince; veya cezayı, hakikat hali yâni saadet ve şekaveti meydana çıkarınca —veya Allah'ın vaadi gibi vâki olunca— hakkın emriyle ölüm baygınlığı gelince. ³ Yâni her şeyi görebilirsin. Bu zamanda inkâr edebilecek misin? ⁴ Veya yoldaş olan şeytan, nefsi emare «İşte ben onu Cehennem için hazırladım» diyecek. ⁵ Yahut inatçı, hayre mâni, haddi aşmış, şüpheye tutulmuş, küfüre dadanmış herkesi Cehenneme atın, atın. Allah ile

beraber bir mâbut edineni de şiddetle azaba atın atın ⁶ Yoldaşı şeytan veya nefsi emaredir. ⁷ Ona kolayca girecekler. ⁸ Yahut Cennet, hatasından dönen, hevesat-ı nefsanıyesinden kendini gözetken her bir ferde yaklaştırılacak. Onlara «İşte size vaadolanan mükâfat budur» denecek. ⁹ Yahut korkup Hak'ka dönen kalb ile gelen her ferde vaadolanan mükâfattır. ¹⁰ Yâni hatırlarına gelemeyecek nimetler.

(36) ve kem ehleknâ kablehüm min kar-
nin hüm eşeddü minhüm batşen fenak-
kabû fiylbilâd, hel min mahıys (37) inne
fiy zâlike lezikrâ limen kâne lehü kalbün
ev elkasse'm'a ve hüve şehid (38) ve le-
kad halaknessemâvâti vel'arda ve mâ
beynehümâ fiy sitteti eyyâmin ve mâ
messenâ min lûgûb (39) fasbir alâ mâ
yekuûlûne ve sebbih bihamdi rabbike
kable tulû'ışşemsi ve kablelgurûb (40)
ve minelleyli fesebbihhü ve edbâressü-
cûd (41) vestemi' yevme yünâdilmünâdi
min mekânin kariybin (42) yevme yes-
me'ûnessayhate bilhakk, zâlike yevmül-
hurûc (43) innâ nahnü nuhyiy ve nü-
miytü ve ileynelmasıyr (44) yevme teşak-
kakül'ardu anhüm sirâa, zâlike haşrûn
aleynâ yesıyr (45) nahnü a'lemü bimâ
yekuûlûne ve mâ ente aleyhim bicebbâ-
rin fezekkir bilkur'âni men yehâfû va'ıyd.

SÜRETÜZZÂRİYÂT

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) vezzâriyâti zerven (2) felhâmilâti
vıkren (3) felcâriyâti yüsren (4) felmu-
kassimâti emren (5) innemâ tû'adüne le-
sâdikun (6) ve inneddiyne levâkı'.

وَكَاہْلَكُنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا
فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ
كَانَ لَهُ قَلْبٌ وَأَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ۚ وَلَقَدْ
خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
وَمَا يَسْتَكْبِرُنَّ أَغْوَابٌ ۚ فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۚ وَمِنَ اللَّيْلِ
فَسَبِّحْهُ وَادْبَارَ النُّجُودِ ۚ وَاسْتَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادُ مِنْ مَكَانٍ
قَرِيبٍ ۚ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ۚ
إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَالنَّارُ الْمَصِيرُ ۚ يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ
عَنْهُمْ سِرَاعًا ۚ ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْكَ يُسَبَّرُ ۚ فَنَحْشُرْهُمْ نَحْشًا لِيَقُولُوا
وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْنَا الْقُرْآنَ مِنْ خِجَافٍ وَعِیدٍ ۚ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالذَّارِيَاتِ ذُرُوجًا ۚ فَالْحَامِلَاتِ وُجُوهًا ۚ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ۚ
فَالْقَاتِلَاتِ مَرَكًا ۚ إِنَّمَا نُوَدُّنَ لِمَا نَعْلَمُ ۚ وَإِنَّ الْآدَمِينَ لَوَافِقٌ ۚ

(36) Bunlardan evvel nice tabakayı helâk ettik
ki onlar bunlardan daha kuvvetli şecaatliyidiler. Ti-
caretle memleket memleket dolaşıp zengin olmuş-
lardı. Böyleyken azaptan kaçacak yer bulabildiler
mi? (37) İşte bu zikrolunan şeylerde pâk bir yü-
reği olan veya bu sûreyi dinlerken kulak veren
kimseler hakkında ibret vardır. (38) * Biz gök-
leri, yeri ve aralarındakini altı günde yarattık. Hiç
bir yorgunluk duymadık. (39) Artık onların de-
diklerine göğüs ger, güneş doğmadan evvel, bat-
madan evvel ve gecenin bir kısmında Rabbinî öve-
rek tenzih et. (40) Namazlardan sonra da O'nu
tenzih et. (41) Yakın bir yerden münadinin nida
edeceği güne ¹ kulak ver. (42) O gün doğru ola-
rak nârayı işitecekler. İşte o gün mezardan çıkı-
lacak gündür. (43) Diriltlen biziz, öldüren yine bi-

ziz, dönüş yine bizdir. (44) O gün yer yarılıp
onlar mezardan süratle çıkacaklar, işte herkesin
toplanacağı gün budur. O, bize göre kolaydır. (45)
Biz onların dediklerini herkesten iyi biliriz, sen
onları zorla yola getirecek değilsin. O'nun için
benim tehdidimden korkanlara Kur'an'la ihtar-
da bulun.

ZARİYAT SÜRESİ ^[2]

Bismillâhirrahmânirrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Savurup kaldıran rüzgârlar hak'kı için, (2)
Su ağırlığını yüklenen bulutlar ³ hak'kı için, (3)
kolaylıkla yüzen gemiler ⁴ hakkı için, (4) Yağ-
mur işini ayıran bulutlar hakkı için ⁵, (5) Size
vaad olunan şey elbette gerçektir. (6) Hesap ve
ceza elbette vâki olacaktır.

¹ Yâni kıyamette herkese ses eşit olarak vâsil olacak.

² Mekke'de nâzil olmuş (60) âyettir.

³ Veya rüzgârlar.

⁴ Veya kolaylıkla esen rüzgârlar.

⁵ Yahut halk arasında ilmi neşreden, ilimleri yüklen

mekle ağırlaşan, halkın arasında suhuletle yürüyüp meşak-
katlerini hesaba katmayan, Allah'ın emirlerini halk arasın-
da taksim edip herkesin vazifesini beyan eden yüksek
adamlar hakkı için.

وَالسَّمَاءَ ذَاتَ الْحُبُكِ ۖ إِنَّكُمْ لَفِي مُخْتَلِفٍ ۖ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ۖ
 قُتِلَ الْخَرِصُونَ ۖ الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرَةٍ سَاهُونَ ۖ يَسْأَلُونَ زَانِيًا يَوْمَ
 الدِّينِ ۖ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْشُونَ ۖ ذُو قُوَّةٍ أَنْتَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ
 بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۖ إِنَّ الْمُنَاقِبِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۖ آخِذِينَ مَا أُنْزِلَ
 رَبُّهُمْ أَنْهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ۖ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مِنَ الْبَنِيِّ
 مَا يَتَجَمَّعُونَ ۖ وَبِالْآسَافِ هُمْ يَسْتَعْفِفُونَ ۖ وَفِي مَوَالِهِمْ
 حَقٌّ لِلْإِسْأَالِ وَالْمَحْرُومِ ۖ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ ۖ وَفِي
 أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۖ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ۖ
 قُرْبَى السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنْتُمْ تَنْظُمُونَ ۖ هَلْ أَتَاكَ
 حَدِيثٌ ضَلَفَ إِبْرَاهِيمَ الْمَكْرُمِينَ ۖ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا
 سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ۖ قَرَأَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ
 سَبِيحٍ ۖ فَتَقَرَّبَ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا أَنَا كُنُوزٌ ۖ فَأَوَجَسَ مِنْهُمْ
 خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشِّرُوهُ بَعْلًا مَوْلًى ۖ فَاقْبَلَتْ
 أَمْرًا ۖ فِي صَمَةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجْزٌ عَقِيمٌ ۖ
 قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۖ

(7) vessemâi zâtilhubûki (8) innekümen lefiy kavlin muhtelif (9) yü'fekü anhu men üfik (10) kutilelharrâsüne (11) elleziynehum fiy gamretin sâhün (12) yes'e-lüne eyyâne yevmüddiyn (13) yevme hüm alennâri yüftenün (14) zûküü fitneteküm, hâzellezîy küntüm bihi testa' cilün (15) innelmüttekîyne fiy cennâtin ve uyûnin (16) âhızıyne mâ âtâhüm rabbühüm, innehüm kânü kable zâlike muhsiniyn (17) kânü kaliylen minelleyli mâ yehce'ün (18) ve bil'eshârihüm yestağfirün (19) ve fiy emvâlihîm hakkun lissâili velmah-rüm (20) ve fiyl'ardı âyâtün lilmûkınıyn (21) ve fiy enfüsiküm, efelâ tübsirün (22) ve fissemâi rızkuküm ve mâ tû'adün (23) feverabbissemâi vel'ardı innehü le-hakkun misle mâ enneküm tentikün (24) hel etâke hadiysü dayfi ibrahîymel-mükremiyn (25) iz dehalû aleyhi fekaâlû selâmâ, kaâle selâm, kavmün münkerün (26) ferâga ilâ ehlihi fecâe bi'iclin semiy-nin (27) fekarrebehü ileyhîm kaâle elâ te'külün (28) fe'evcese minhüm hıyfeh, kaâlû lâ tehaf, ve beşşerühü bigulâmin aliym (29) feakbeletimre'etühü fiy sarretin fesâkket vechehâ ve kaâlet acüzün akıym (30) kaâlû kezâliki kaâle rabbük, innehü hüvelhakiymül'aliym.

(7) Medarları hâvi olan ¹ gök hakkı için, (8) Pey-gamber ve Kur'an hakkında sözleriniz muhtelifdir. (9) Ondan döndürülen bundan da döndürülür ². (10 - 11) Cehalette boğulup gaflette kalan yalancılardan canı çıksın ³. (12) Onlar, istihza ile «— Ceza günü ne zamandır» diye sorarlar. (13) O, kendilerinin ateşe tutulacakları gündür. (14) O gün onlara «— Tutulduğunuz azabı tatın. İşte istihza ile acele istediğiniz azap budur» denecek. (15) Sakınanlar yok mu, onlar uçmaklarda, kaynaklar etrafında sakın olacaklar, (16) Rableri onlara ne verecekse hepsini alacaklar, çünkü onlar bundan evvel iyilik etmişlerdi. (17) Geceleri ibadette bulunarak az uyurlardı. (18) Sabah vakitlerinde de Rablerinden yarlıganmak dilerlerdi. (19) Onların mallarında, dilenen, malı kalmayan ⁴ için bir hak ve nasip vardır. (20) Yeryüzünde yakinen bilener hakkında kudretine ait âlâmetler vardır. (21) Nefislerinizde de vardır ⁵, hâlâ ibret gözüyle

görmüyor musunuz? (22) Rızkınız, size vaad olunan şey göktedir ⁶. (23) Göğün, yerin Rabbi hakkı için o, söylediğiniz söz gibi doğrudur ⁷. (24) İbrahim'in ağırlanmış olan ⁸ misafirlerine ait bir haber aldın mı? ⁹ (25) Hani onlar İbrahim'in yanına girip selâm verdikleri zaman İbrahim selâmı almış, kendi kendine de «— Bunlar tanımadığım kimselerdir» demişti. (26) Akabinde gizlice ailesinin yanına gidip semiz bir buzağı kebapı getirmişti. (27) Bunu önlerine koydu, yemez misiniz? dedi. (28) Onlar yemeyince İbrahim düşman zannederek kalbine korku düştü. Onlar, «— Korkma» dediler, ona ilminde mahir bir oğul müjdeliler. (29) Karısı bu haberi işitince taaccüp edip haykırmaya başladı, yüzünü avuçları içine aldı, «— Ben kısır, koca bir kadını, nasıl oğlum olur?» dedi. (30) Onlar «— Rabbin böyle buyurdu. Çünkü O, her fiilinde hakim, her bir şeye hakkiyle âlimdir» dediler.

¹ Veya Muhtelif yolları bulunan veya yapılışı sapa-sağlam olan veya donanmış olan. Veya ehl-i marifetin nazar yolları olan. ² Hidayet-i ezeliyeden döndürülen, peygamberden ve Kur'andan da döndürülür, hidayetden çevrilen, imandan da çevrilir, yahut ondan yüz çeviren mü'minler bu sözden yüz çevirirler, bu halde metholur. ³ Veya onlara lânet olsun. ⁴ Veya hayasından dilenmeyen fakir. ⁵ Yahut muhatap yalnız kâfirler olur: Yeryüzünde yakinen bilener için kâfi âlâmetler vardır, siz kâfirlerin de nefis-

rinizde birtakım âlâmetler vardır. ⁶ Rızklarınız, size vaad olunan sevap ve ikap hep makam-ı âlidedir. Levh-i Mah-fuz'da yazılıdır. Esbab-ı rızkınız olan yağmurlar bulutlardadır mânâsı da anlaşılabilir. ⁷ Söylediğiniz sözün kendinizin sözü olduğunda nasıl şüphe etmiyorsanız vaad olunan hususlarda da şüphe yoktur. ⁸ Veya ind-i ilâhi'de muazzez ve mükerrem olan. ⁹ Bu gibi istifhamlar teşvik, kıssanın şanına ta'zim içindir, peygamberin bu haberi yalnız vahiy ile öğrendiğini iş'arı maksuttur.

(31) kaâle femâ hatbüküm eyyühelmürselûn (32) kaâlû innâ ürsilnâ ilâ kavmin mücrimiyye (33) linürsile aleyhim hicâreten min tıynin (34) müsevvemeten inde rabbike lilmüsrifiyn (35) feahrebnâ men kâne fiyhâ minelmü'miniyn (36) femâ vecednâ fiyhâ gayre beytin minelmüslimiyn (37) ve tereknâ fiyhâ âyeten lilliziyne yehâfûnel'azâbel'eliym (38) ve fiy mûsâ iz erselnâhü ilâ fir'avne bisultânin mübiyn (39) fetevellâ birüknihi ve kaâle sâhırûn ev mecnûn (40) fe'ehaznâhü ve ve cünüdehü fenebeznâhüm fiilyemmi ve hüve müliym (41) ve fiy âdin iz erselnâ aleyhimürriyhal'akıym (42) mâ tezerü min şey'in etet aleyhi illâ ce'alethü kerremiym (43) ve fiy semûde iz kıyle lehüm temette'û hattâ hıyn (44) fe'atev an emri rabbihim fe'ehazethümüssâ'ikatü ve hüm yanzurûn (45) femestetâ'û min kıyâmin ve mâ kânû müntesiriyn (46) ve kavme nûhın min kabl, innehüm kânû kavmen fâsikıyn (47) vessemâe beneynahâ bieydin ve innâ lemûsî'ûn (48) vel'arda fereşnâhâ feni'melmâhidûn (49) ve min külli şey'in halaknâ zevceyni le'alleküm tezekkerrûn (50) fefirrü ilallah, inniy leküm minhü neziyrûn mübiyn (51) ve lâ tec'alû ma'allahi ilâhen âhar, inniy leküm minhü neziyrûn mübiyn.

قَالَ مَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ۖ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ۖ لَنُرْسِلَ عَلَيْهم حِجَارَةً مِّن طِينٍ ۖ مَّسُومَةً ۖ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ۖ فَآخَرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ۖ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۖ وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۖ فَقَوْلِي رَبِّكِ ۖ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مُّجْنُونٌ ۖ فَآخَذْنَا ۖ وَجُودُهُ فَبَدَّ ۖ نَاهٍ فِي السِّتْرِ ۖ وَهُوَ مُبْلِسٌ ۖ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَةَ ۖ مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَنتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّيِّمِ ۖ وَفِي نُوحٍ إِذْ قَالَ لَهُمْ تَتَوَّعَاتِي ۖ حِينَ ۖ فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ ۖ فَآخَذْنَاهُمُ الصَّاعِقَةَ ۖ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۖ فَمَا اسْتَطَاعُوا مِّن قِيَارٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ۖ وَفِي نُوحٍ مِّن قَبْلُ أَنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمًا فَاسْقَيْنَ ۖ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَا هَآيَا يَدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ۖ وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا ۖ فَنَعْمَ الْمَاهِدُونَ ۖ وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۖ فَيَقُولُ الْإِنشَاءُ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۖ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۖ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۖ

(31) İbrahim «— Elçiler! İşiniz ne?» dedi. (32 - 33 - 34) Onlar, «— Günahkâr bir kavme, Rabbinin nezdinde, hadden aşanlara mahsus nişanlı, balçıktan yapılmış taşlar yağdırmak üzere gönderildik» dediler. (35) Bunun üzerine köydeki mü'minleri çıkardık, (36) Orada bir evden başka ¹ Müslüman bulmadık. (37) Orada acıklı azaptan korkanlar hakkında bir ibret bıraktık. (38) Musa kıssasında da bir ibret vardır. Hani onu, apaçık bir hüccet ile Firavun'a göndermiştik. (39) Firavun erkânıyla ² imandan yüz çevirmiş, «— Bu büyüücü veya delidir» demişti. (40) Biz de onu ve askerlerini yakalayıp denize döktük, o ise kınanacak bir iş işlemiştir ³. (41) Âd kavminde de ibret vardır, hani üzerlerine kısır ve bereketsiz bir rüzgâr göndermiştik. (42) O rüzgâr nereye uğradıysa orasını çürümüş kemiğe ⁴ çevirdi. (43) Semud kavminde de ibret vardır. Hani onlara

«— Bir zamana kadar zevk ve safa sürün» denmişti. (44) Onlar ise Rablerinin emrine karşı boyunlarını çektiler. Bunun üzerine göre göre yıldırıma tutuldular. (45) Artık ne ayakta durmaya güçleri kaldı, ne de yardım görebildiler ⁵. (46) Bundan evvel de Nuh kavmini helâk ettik çünkü onlar fasık kişilerdi. (47) Biz göğü kendimize mahsus bir kuvvet ve kudretle bina ettik. Biz her şeyi de genişletiriz ⁶. (48) Yeri biz döşedik, biz ne güzel döşeyiciyiz. (49) Biz her şeyden, ibret alabilirsiniz diye, çift çift ⁷ yarattık. (50) Onlara de ki «— Artık masiyetten kaçın. Ta'ata iltica edin, çünkü ben sizin hakkınızda Allah tarafından, açık söyler, azapla korkutur bir peygamberim. (51) Allah ile beraber başka bir mâbût yapmayın. Çünkü ben sizin hakkınızda Allah tarafından, açık söyler, azapla korkutur bir peygamberim.

¹ Hazreti Lût ve iki kızının veya kurtarılan Müslümanların evi.

² Adamlarıyla, askerleriyle.

³ Yâni imana gelmemiş, Allah'lık iddiasına kalkışmıştı.

⁴ Veya çörçöpe çevirdi.

⁵ Veya yardım aramaya da güçleri kalmadı veya öç

de alamadılar.

⁶ Veya her şeye gücümüz yeter, mahlûkatın rızkını genişletiriz.

⁷ Erkekli, dişili veya karşılıklı gece, gündüz, deniz, kara gibi.

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ
أَوْ مَجْنُونٌ ۚ أَنْوَاصُوا بِرَبِّكُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ۚ قَوْلَ عَنْهُمْ
قَالَ أَنْتُمْ بِلُغْوِكُمْ ۚ وَذَكَرْنَا لِلَّذِينَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ۚ وَمَا
خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِعِبَادُونَ ۚ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ
وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ۚ إِنْ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ
الْمُتِينِ ۚ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا
يَسْتَجِيبُونَ ۚ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ۚ

سُورَةُ الزَّارِيَّاتِ مَكِّيَّةٌ ثَمَانِيَةٌ وَارْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالطُّورِ ۚ وَكِتَابٍ مُسْتَوٍ ۚ فِي رِيقٍ مُنْتَوٍ ۚ
وَالْبَيْتِ الْمَعُورِ ۚ وَالتَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ۚ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ۚ
إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ۚ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ۚ يَوْمَ تُنْفَخُ أَسْمَاءُ
مُورًا ۚ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ۚ قَوْلَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ ۚ
الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ ۚ يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَى سَارٍ
جَهَنَّمَ دَعَاً ۚ هَٰذَا النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ۚ

(52) kezâlike mâ etelleziyne min kablihim min resûlin illâ kaâlû sâhîrûn ev mecnûn (53) etevâsav bih, belhûm kavmûn tâguûn (54) fetevelle anhûm femâ ente bimelûm (55) ve zekkir feinnezziokrâ tenfe'ulmû'miniyn (56) ve mâ halaktül-cinne vel'inse illâ liya'bûdûn (57) mâ üriydü minhûm min rızkın ve mâ üriydü en yut'imûn (58) innallahe hüverrezzâku zülkuvvetilmetiyn (59) feinne lilleziyne zalemû zenûben misle zenûbi ashâbihim felâ yesta'cilûn (60) feveylûn lilleziyne keferû min yevmihimülleziy yû'adûn.

SÛRETÜTTÛR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) vettûri (2) ve kitâbin mestûrin (3) fiy rakkın menşûrin (4) velbeytilma'mûri (5) vessakfilmerfû'ı (6) velbahrilmes-cûri (7) inne azâbe rabbike levâk'ın (8) mâ lellü min dâfi' (9) yevme temürüssemâü mevren (10) ve tesiyürcibâlü seyrâ (11) feveylûn yevmeizin lilmükez-zibiyn (12) elleziynehûm fiy havdın yel'a-bûn (13) yevme yûde'üne ilâ nâri cehennemê de'â (14) hâzihinnârülletiy küntüm bihâ tükezzibûn.

(52) Bu kâfirler gibi, onlardan evvel gelenlere hiç bir peygamber gelmedi ki ona «— Büyücü veya divane» demesinler. (53) Onlarla bunlar arasında bir vasiyet mi vardır? ¹ Hayır, hepsi de taşkın kimselerdir. (54) Artık onlardan çekil, sen bundan dolayı kınanacak değilsin ². (55) Yine öğüt ver, çünkü öğüt mü'minlere fayda verir ³. (56) Ben periye ve insanı «— Yalnız bana ibadet ⁴ etsinler» diye yarattım, (57) Yoksa onlardan rızık da istemiyorum, beni beslemelerini de istemiyorum. (58) Çünkü rızık veren, kuvvetli ve kuvvetinde sapaşğlam olan, Allah'tır. (59) Öz nefislerine zulmedenlere geçen arkadaşlarının azaptaki payları gibi bir pay vardır. Artık acele istemesinler. (60) Kendilerine vaadolan günün azabından, kâfirlerin vay hallerine!

TÛR SÛRESİ ^[5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, başıslayan Tanrı adıyla

(1) Tûr hakkı için, (2 - 3) Sahifeye yazılıp neşrolunan Kitap ⁶ hakkı için (4) Mâmur olan beyit ⁷ hakkı için, (5) Kaldırılmış tavan gibi olan gök hakkı için, (6) Dolu deniz ⁸ hakkı için, (7) Rabbinin azabı elbette vâki olacak, (8) O azabı defeden bulunmayacak. (9) O gün, acaip bir surette gök çalkalanacak, (10) Dağlar havalanacak, yerinden oynayacak. (11) İşte o gün, peygamberlerimizi yalancı sayanların vay hâline! (12) Onlar öyle kimselerdir ki yalana dalıp gafil oldukları halde oynarlar. (13) O gün, onlar Cehennem ateşine itilip sürülecek. (14) Onlara «— İşte yalan dediğiniz ateş budur» denecek.

¹ Hepsi de böyle söylüyorlar. ² Çünkü vazifeni elinden geldiği kadar yaptın. ³ İmanlarını artırır. ⁴ Evvelâ beni bilsinler, saniyen bana tapsınlar. Peri ile insanın müsterek ibadetleri «Tanrı'ya ta'zim, kullara şefkattir.» ⁵ Mek-

ke'de nâzil olmuş (49) âyettir. ⁶ Kuran-ı Kerim veya elvah veya başka kitaplar. ⁷ Hacıların çoğalmasıyla mâmur olan Kâbe-i Mükerrreme. ⁸ Yâni Bahr-i muhit.

(15) efesihrûn hâzâ em entüm lâ tübsîrûn (16) ıslavhâ fashbirû ev lâ tasbirû, sevâün aleyküm, innemâ tüczevne mâ küntüm ta'melûn (17) innelmüttekiyne fiy cennâtin ve na'iymin (18) fâkihiyne bimâ âtâhüm rabbühüm, ve vekaâhüm rabbühüm azâbelcahıym (19) külü veşrebû heniy'en bimâ küntüm ta'melûne (20) mütteki'iyne alâ sürürin masfûfeh, ve zevvecnâhüm bihûrin ıyn (21) velleziyne âmenû vettebe'athüm zürriyyetühüm bi'iymanin elhakknâbihim zürriyete-hüm ve mâ eletnâhüm min amelihim min şey', küllümri'in bimâ kesebe rehiyn (22) ve emdednâhüm bifâkihetin ve lahmin mimma yeştehûn (23) yetenâze'üne fiyhâ ke'sen lâ lagvün fiyhâ ve lâ te'siym (24) ve yetüfü aleyhim gılmânün lehüm ke'ennehüm lü'lü'ün meknûn (25) ve akbele ba'dühüm alâ ba'dın yetesâelün (26) kaâlû innâ künnâ kablû fiy ehlinâ müşfikıyn (27) femennallahü aleynâ ve vekaânâ azâbessemûm (28) innâ künnâ min kablû ned'ûh, innehü hüvelberriürrahıym (29) fezekkir femâ ente bini'meti rabbike bikâhinin ve lâ mecnûn (30) em yekuûlûne şa'ırûn neterabbesu bihi reybelmenûn (31) kul terabbesü feinniyy ma'aküm minelmüterabbisıyn.

أَفَسِرْ هَذَا أَمْ أَنْتَ لَا تَبْصُرُونَ ۖ اذْكُلُوا مَا ضَرَبُوا أَوَّلًا تَصْبِرُوا
سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَمْ أَنْتُمْ خَيْرُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي
جَنَاتٍ وَنَعِيمٍ ۖ فَارْكَبِينَ بِمَا أَنشَأَ رَبُّهُمْ وَوَقِيمٌ رَبُّهُمْ عَذَابَ
الْحَجِيمِ ۖ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ مُتَكَبِّرِينَ
عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ۖ وَالَّذِينَ لَا تُؤْمِنُوا
وَاتَّبَعْنَاهُمْ ذُرِّيَّتَهُمْ بِإِيمَانٍ لِّحَقْنَاهُمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا لَنَا أَوْلَاهُمْ
مِنْ عَالَمٍ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهينَ ۖ وَأَمَدَدْنَاهُمْ
بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ فَمَا يَشْتَهُونَ ۖ يَتَنَادَوْنَ فِيهَا كَا سَا لَأَنُؤُ
فِيهَا وَلَا تَأْتِيهِمْ ۖ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلَافٌ لَّهْمُ كَانَهُمْ
لَوْ لَوْ تَكُونُونَ ۖ وَاقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سَاءَ لَوْ ۖ
قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ۖ فَنَزَّلَ اللَّهُ
عَلَيْنَا وَوَقَيْنَا عَذَابَ السُّعُومِ ۖ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ
إِنَّهُ هُوَ أَزْلَىٰ رَحِيمٍ ۖ فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ
بِكَاهِنٍ وَلَا بِمُحْضِنٍ ۖ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّبْرِئُكَ بِرَبِّ
الْمُنُونِ ۖ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنَرَّبِينَ ۖ

(15) Vahye, büyü dediğiniz gibi bu da mı büyüdür? Yoksa gözleriniz bağlandı da siz mi görmüyorsunuz? (16) Ateşe girin de ister katlanın, ister katlanmayın. Sizin için birdir ¹. Çünkü ne yapmışsanız ancak onun cezasını çekeceksiniz. (17) Sakınanlar yok mu, onlar kendilerine mahsus Cennetlerde, halis nimetlerde, Rablerinin onlara verdiği nimetlerle zevk ve safa içindedir ². (18) Rableri onları Cehennem azabından korumuştur. (19 - 20) Onlara denecek: Yaptığınıza mükâfat olmak üzere, saf saf dizilmiş tahtlara yaslanarak yeyin, için, âfiyet olsun ³. Biz onlara büyük ve güzel gözlü hûrileri arkadaş yapacağız. (21) Mü'min olup zürriyetleri de iman hususunda ona tâbi olan kimselerin zürriyetlerini ilhak edeceğiz ⁴. Onların amellerinden hiç bir şey eksiltmeyeceğiz, herkes kazancına bağlıdır ⁵, (22) Onlara, canlarının istedikleri meyveleri ve etleri bol bol verece-

ğiz. (23) Orada birbirinin elinden şarap kâselerini çecekler, orada ne boş söz, ne günah bir iş vâki olmaz. (24) Kendilerine mahsus, sedefte gizlenmiş inci gibi ⁶ civanlar, onların etrafında dolaşacaklar. (25) Onlar birbirleriyle sohbete koyulacaklar. (26) Sohbet sırasında şöyle diyecekler: Biz bundan evvel dünyada ailemiz arasındayken Allah'tan perva ederdik. (27) Allah bize bol nimet verdi, bizi Sam yeli azabından ⁷ korudu. (28) Biz bundan evvel dünyada ona ibadet ederdik. Çünkü O, lûtfu çok, merhameti artık bir Zat'tır. (29) Artık yine öğütte bulun. Sen Rabbinin inayet ve nimeti sayesinde falcı da değilsin, deli de değilsin. (30) Yok, onlar «— Şairdir, dehr'in dönmesini bekleyelim mi» ⁸ derler? (31) De ki siz, benim ölmemi bekleyin, ben de sizinle beraber helâkinizi bekleyeceğim.

¹ Katlansanız da katlanmasanız da fayda yok, ateşten çıkmayacaksınız.

² Yahut Rablerinin ihsan ettiği nimetleri ve Cehennem azabından koruması sebebiyle lezzet ve sevinç içindedir.

³ Yahut yeyin, için, mükâfat, hakkınızda uğurlu, bereketli olsun.

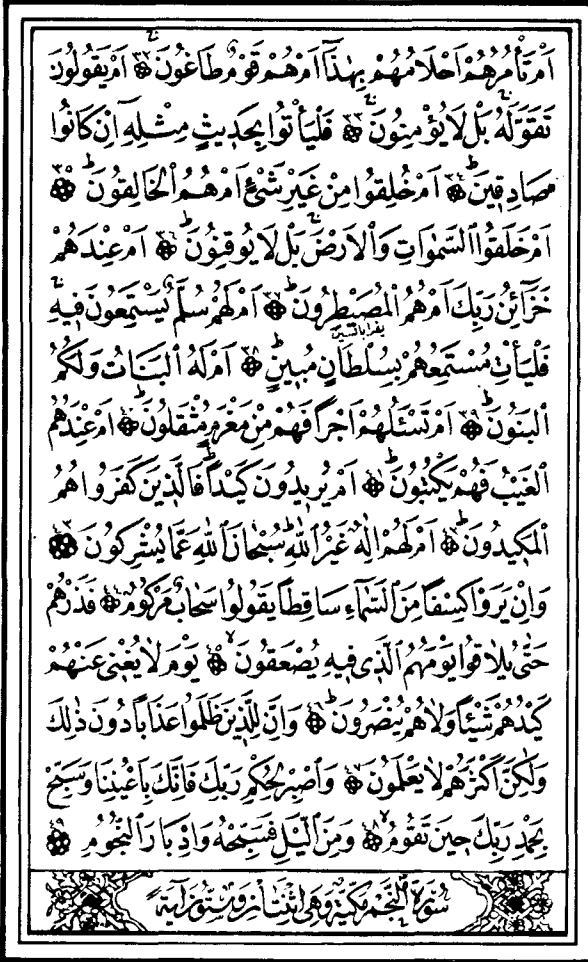
⁴ Yani ataların imanı sebebiyle çocuklarını onlara ilhak edeceğiz.

⁵ Amell, hayır ise mükâfat, şer ise mücazat görür.

⁶ En güzel inci böyle olandır.

⁷ Cehennemden buğusundan.

⁸ Yani o da şairler gibi ölecek, sabredin.

(32) em te'mürühüm ahlâmühüm bihâzâ em hüm kavmün tâguûn (33) em yekuûlûne tekavveleh, bel lâ yû'minûn (34) felye'tû bihadiysin mislihi in kânû sâdikıyn (35) em hulikuû min gayri şey'in em hü-mülhâlikuûn (36) em halâkussemâvâti vel'ard, bel lâ yûkinûn (37) em indehüm hazâinü rabbike em hümülmusaytırûn (38) em lehüm süllemün yestemi'üne fiyh, felye'ti müstemi'uhüm bisultânin mübiyn (39) em lehülbenâtü ve lekümülbenûm (40) em tes'elühüm ecren fehüm min magremin müskalûn (41) em indehümülgaybü fehüm yekbütûn (42) em yüriydûne keydâ, felleziyne keferû hü-mülmekiydûn (43) em lehüm ilâhün gayrullah, sübhanallahı ammâ yüşrikûn (44) ve in yerev kisfen minessemâi sâkıtan yekuûlû sehâbün merkûm (45) fezerhüm hattâ yülâkuû yevmehümüllezıy fiyhi yus'akuûn (46) yevme lâ yugniy anhüm keydühüm şey'en ve lâ hüm yunsarûn (47) ve inne lillezıyne zalemû azâben düne zâlike ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemûn (48) vasbir lihükmi rabbike feinneke bia'yüninâ, ve sebbih bihamdi rabbike hıyne tekuûm (49) ve minelleyli fesebbihhü ve idbârennücûm.

(32) Onların kısa akılları kendilerine böyle mi buyuruyor? Yok, onlar taşkın kimselerdir. (33) Peygamber Kur'an'ı kendiliğinden yaptı mı diyorlar? Hayır, onlar haset ve inatlarından imana gelmiyorlar. (34) O, kendiliğinden yapmışsa onlar da dâvalarında gerçekse haydi Kur'an gibi bir söz getirsinler. (35) Yoksa onlar hiç bir şeyden mi ¹ yaratıldılar? Yahut kendileri mi yaratandır ² ? (36) Yahut gökleri ve yeri onlar mı yarattılar? ³ Hayır, onlar Allah'ın birliğini yakinen bilmezler. (37) Yoksa yanlarında Rabbinin hazineleri mi vardır? ⁴ veya onlar musallat ve zorba mıdırlar? ⁵ (38) Yahut göğsü asılı merdivenleri mi vardır ki ona çıkıp vahiy işitiyorlar? Öyleyse içlerinden işitenleri, aşikâr bir burhan getirsinler. (39) Yoksa, kızlar Allah'ın, erkekler sizin miymiş? (40) Yahut onlardan, peygamberliğin için bir ücret istiyorsun da onlar borçtan dolayı ağır bir yük altına mı giriyorlar? Bunun için mi iman etmiyorlar? (41) Yoksa onlarda mugayyebat ilmi var da ora-

da bulunanı mı yazıyorlar? ⁶ (42) Yahut sana mekr ve hile mi yapmak istiyorlar? Mekr ve hileye tutulacak olanlar, kâfirlerdir. (43) Yoksa onların Tanrı'dan başka tapacakları var da ona mı tapıyorlar? Tanrı onların şerik koştuklarından tamamiyle münezzehtir. (44) Şâyet istedikleri gibi göğün bir parçasının üzerlerine düşmekte olduğunu görecekseler inatlarından «— Bu, birbirini üstüne yığılmış bir buluttur» derler de yine inanmazlar. (45) Artık bihûş (aklını kaybetmiş) ve helâk olacakları güne kavuşuncaya kadar onları hallerine bırak. (46) O gün, mekr ve hileleri onların hiç bir işine yaramayacak. Onlar yardım da görmeyecekler. (47) Zalimlere bundan başka da azap vardır ⁷. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler. (48) Rabbinin hükmüne göğüs ger, çünkü sen gözümlüğün önündesin ⁸. Rabbinin ayakta dururken överek tespih et. (49) Gecenin bazı vaktinde, yıldızın battığı akabinde, seher vaktinde yine onu tespih et.

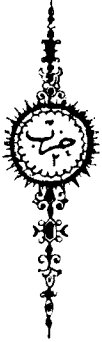
¹ Yaratansız mı? Veya boşu boşuna mı? ² Kendi kendilerini yarattılar da üzerlerine hiç bir şey vâcib olmuyor mu? ³ Ki yaratana tanımlıyorlar. ⁴ Dilediklerini Tanrı, dilediklerini peygamber yapıyorlar. ⁵ İstediklerini zorla ya-

pyıyorlar. ⁶ Kıyametin aslı olmadığını oradan mı öğreniyorlar? ⁷ Açlık, kıtlık, Bedir bozgunluğu gibi. ⁸ Sana nasıl cefada bulunabilirler?

SÜRETÜNNECM

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) vennecmi izâ hevâ (2) mâ dalle sâhî-büküm ve mâ gavâ (3) ve mâ yentiku anilhevâ (4) in hüve illâ vahyün yûhâ (5) allemehü şedîdülkuvâ (6) zû mir-reh, festevâ (7) ve hüve bil'ufuk'lâ (8) sümme denâ fetedellâ (9) fekâne kaâbe kavseyni ev ednâ (10) fe'evhâ ilâ abdihi mâ evhâ (11) mâ kezebelfu'âdü mâ reâ (12) efetümârûnehü alâ mâ yerâ (13) ve lekad reâhü nezleten uhrâ (14) inde sidretilmüntehâ (15) indehâ cenne-tülme'vâ (16) iz yağşessidrete mâ yağşâ (17) mâ zâgalbasarü ve mâ tegaâ (18) lekad reâ min âyâtî rabbihiлкübâ (19) efere'eytümüllâte vel'uzzâ (20) ve menâ-tessâlisetel'uhrâ (21) elekü müzzekerü ve lehül'ünsâ (22) tilke izen kısmetün diy-zâ (23) in hiye illâ esmâün semmeytü-mûhâ entüm ve âbâüküm mâ enzelallahü bihâ min sultân, in yettebi'üne illezzanne ve mâ tehvel'enfus, ve lekad câehüm min rabbihimülhüdâ (24) em lil'insânî mâ temennâ (25) felillâhil'âhretü vel'ülâ (26) ve kem min melekın fiyssemâvâtî lâ tug-niy şefâ'atühüm şey'en illâ min ba'di en ye'zenallahü limen yeşâü ve yerdâ.

NECM SÜRESİ [1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Gurup vaktindeki ² yıldız ³ hakkı için, (2) Sizinki ne yolunu şaşırdı! Ne Hak'tan ayrıldı! (3) O, arzusuna göre söz söylemez, (4) O'nun sözü kendine vahiy olunan bir vahiyden başka bir şey değildir. (5 - 6 - 7) Ona pek kuvvetli, pek heybetli ⁴ biri ⁵ öğretti de göğün en yüksek bir kenarında olduğu halde doğruldu ⁶. (8) Sonra peygambere yaklaşıp aşağı sarktı, (9) Araları iki yay ⁷ kadar veya daha az kaldı, (10) Allah'ın vahiy ettiğini kuluna vahiy etti ⁸. (11) Peygamberin gördüğünü kalbi yalan çıkarmadı ⁹. (12) Hâlâ onun görüp bildiği şeyde ona karşı yaygara mı ediyorsunuz? (13) * Peygamber O'nu ¹⁰ bir kere daha (14) Sidre-i münteha ¹¹ yanında görmüştü. (15)

¹ Mekke'de nâzil olmuş (62) âyettir. ² Veya tulû' vak-tindeki. ³ Ülker yıldızı veya sabit yıldızlar veya zühre ve-ya nüzul eden Kur'an yıldızı veya yeryüzündeki ot. ⁴ Ve-ya pek yakışıklı veya ilmi çok veya dirayette ve amelde pek kuvvetli. ⁵ Allah veya melek. Diğer naziri olan za-mirlerde de böyledir. ⁶ Veya melek içinde müstakimdir veya o, en yüksek bir ufuktur, peygamberden yüksek bir yerde bulunmuştur. ⁷ Nazm-ı kerim Arap âdeti üzere vârit olmuştur. Büyüklük barışıp muahede yaparlarsa yay-larını çıkarırlar, birbirlerine yaklaşırlar. ⁸ Veya pey-gamber dergâh-ı ilâhiyete yaklaştı, huzurda secde etti. Allah peygambere ne vahiy ettiyse etti. Nazm-ı kerim meleke i ittisali temsil olabilir. ⁹ Kalbi ile gördüğü şeyin gerçek, doğru olduğunu yakinen bildi, yahut gözü ile gördüğünü kalbi tasdik etti. Hayâl olmadığını bildi. Veya gördüğüne kalbi şahit oldu. Gördüğü de acayip ve garip âyat-ı ilâhi-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ۖ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ۚ وَمَا يَطُوبُ
عَنِ الْمَوْحَىٰ ۖ إِنَّهُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۚ عَلَيْهِ يُدۡرِكُ الْقُوَىٰ ۚ
ذُومِرَةٌ ۖ فَاسْتَوَىٰ ۚ وَهُوَ إِلَّا فُؤَادٌ عَلَىٰ ۖ نُزۡدًا نَّافَذَىٰ ۚ
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۚ فَأَوْخَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْخَىٰ ۚ
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ۚ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ۚ وَلَقَدْ رَآهُ نَزَلَ
أُخْرَىٰ ۚ عِنۡدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۚ عِنۡدَ حَاجَتِهِ ۚ أُنۡزِلَ ۚ
أَذۡيَغۡشَى السِّدْرَةَ مَا يَغۡشَىٰ ۚ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ۚ لَقَدْ
رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبَرَىٰ ۚ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۚ وَمَنۡوَةَ
الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ ۚ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُ لَکَرۡوَلُهُ الْأُنثَىٰ ۚ تِلْكَ إِذۡ قَسَمۡتُمَا
ضُرِبَىٰ ۚ إِنَّ هَٰئِلَآءِ أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهُنَّ أَسۡمَآءَ ۖ أَبَاؤُهُنَّ مَا أَنۡزَلَ
اللَّهُ بِهِنَّ مُسُلۡطَٰنَ ۖ إِنۡ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهۡوَى الْأَنفُسُ ۚ
وَلَقَدْ جَآءَهُنَّ مِنْ رَبِّهِنَّ الْهُدَىٰ ۚ أَمۡرَ الْإِنۡسَٰنِ مَا تَمَنَّىٰ ۚ
فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ۚ وَکَرۡمَ ۖ مَلَٰٓئِکَۃٍ فِی السَّمَوٰتِ لَا تَعۡبَىٰ
شَفَاعَتُهُمْ شَیۡئًا ۖ لِأَمۡرٍ بَعۡدَ ۖ أَنۡ یَّأۡذَنَ اللَّهُ لِمَنۡ یَّشَآءُ ۖ وَیَرۡضَىٰ ۚ

Sakınanların barındıkları uçmak O'nun yanındadır. (16) Sidre'yi neler kaplamıştı! - Neler ¹². (17) Peygamberin gözü bir tarafa kaymadı, sağa ve sola dönmedi ¹³. (18) * O, Rabbinin pek büyük nişanlarını görmüştü ¹⁴. (19) Lât ve Uzza'ya, (20) Üçüncü olarak Menat'a ne dersiniz? (21) «— Oğlan sizin, kız Tanrı'nın mıymış?» ¹⁵ (22) Artık, bu taksim, insafsızca bir taksimdir. (23) Taptığınız putlar, Allah tarafından indirilmiş hiç bir burhana dayanmaksızın, sizin ve babalarınızın tak-tıkları birtakım adlardan ibarettir. Onlar yalnız zan ve tahmine, nefislerinin arzusuna tâbi olurlar. * Halbuki kendilerine Rablerinden bir rehber gelmişti ¹⁶. (24) İnsan umduğuna nâil olabilir mi ¹⁷ ? Nasıl olabilir? (25) Çünkü âhret de, dünya da Allah'ındır. (26) Göklerde nice melekler vardır ki şefaati hiç bir fayda vermez. Yalnız Tanrı, dilediği kimse hakkında onlara izin verip hoşnut olduktan sonra fayda verir.

ye'dir. Yahut Cibril Aleyhisselâmın kendisidir. ¹⁰ Cibril aleyhisselâmı veya âyat-ı ilâhiye'yi. ¹¹ Sidre Arabistan kı-razi ağacı olup hudut başını temsil ediyor ki, mahlûkân il-mi ancak oraya kadar çıkıyor, demektir veya ukalânın (akıllıların) hayrette kaldıkları zaman gördü. ¹² Vasfı ka-bil olmayan şeyler kaplamıştı, veya nihayet derecede nur sarmıştı. ¹³ Ne gördüyse hakikat üzere gördü. ¹⁴ Tevhid ve kudrete ait burhanların en büyüğünü görüp yakinen tevhidi bilmişti. ¹⁵ Yâni putlarınız olan (Lât, Uzza, Menat)'ın ellerinden bir şey gelir mi Bunlar mâbut mudur? Yok-sa âhirette işe mi yarar? Bununla da iktifa etmezsiniz, er-keği kendinize, kadını Allah'a isnat edersiniz? Bu, nasıl iş! ¹⁶ Kendilerine peygamber gelmişken yine putlara tapıyor-lar. ¹⁷ Kâfirler arzu ettikleri putların şefaatine, istedikle-rine peygamberlik verebilmeye nâil olamazlar. İnsan arzu ettiği her şeye nâil olamaz.

اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّوْنَ الْمَلَائِكَةَ سَمِيَةً لَا تُنْفِى
 وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ اَنْ يَنْبَغُوْنَ اِلَّا الظَّنُّ وَاِنَّا لَظَنُّ لَا يُعْنِي
 مِنَ الْحَيِّ شَيْئًا ۖ فَاَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ اِلَّا
 الْحَمُوَّةَ الدُّنْيَا ۚ ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ
 ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ اهْتَدٰى ۗ وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ
 وَمَا فِى الْاَرْضِ يَجْزٰى الَّذِيْنَ اَسٰؤْا اِمَّا عَمِلُوْا وَيَجْزٰى الَّذِيْنَ
 اَحْسَنُوْا بِالْحُسْنٰى ۚ الَّذِيْنَ يَجْزِيْنُوْنَ كَمَا تَرٰ الْاَشْمَ
 وَالْفَوَاحِشُ اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ رَبَّكَ وَاَسْعٰ الْعَفْوَ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ
 اِذْ اَنْشَأَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجْنَةٌ فَبَطُوْنَ اَمْهَاتِكُمْ
 فَلَا تُرْكَوْا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ تُقٰى ۚ اَفَرَاَيْتَ الَّذِيْ تَوَلٰى
 وَاَعْطٰى قَلِيْلًا وَاَكْثٰى ۚ اَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرٰ ۚ اَمْ لَمْ يَنْتَبْهَ
 بِمَا فِى صُفْحِ مُوسٰى ۚ وَاِبْرٰهِيْمَ الَّذِيْ وُقِيَ ۚ اَلَا تَذَرُّوْا رِزْقَهُ
 وَذٰرِئًا ۙ اُخْرٰى ۚ وَاَنْ لِّبَشَرٍ لَّا نِسَانَ اِلَّا مَا سَعٰى ۚ وَاَنْ سَعٰى
 سَوْفَ يُرٰى ۚ ثُمَّ يُجْزٰىهُ الْجَزَاءُ الْاَوْفٰى ۚ وَاَنَا اِلٰى رَبِّكَ
 الْمُنْتَهٰى ۚ وَاَنْتَ هُوَ اَصْحٰكُ وَاَنْتَ هُوَ اَمَّاكُ وَاَحْيَا ۚ

(27) innelleziyne lâ yü'minûne bil'âhireti leyüsemme'l-melâikete tesmiyetel'ünsâ
 (28) ve mâ lehüm bihi min ilm, in yette-
 bi'üne illazzann, ve innezzane lâ yugniy
 minel hakkı şey'â (29) fea'rid an men te-
 vellâ an zikrinâ ve lem yürid illelhayâ-
 teddünyâ (30) zâlike mebleguhüm mi-
 nel'ilm, inne rabbeke hüve a'lemü bimen
 dalle an sebiylihi ve hüve a'lemü bime-
 nihtedâ (31) ve lillâhi mâ fiyssemâvâti
 ve mâ fiyl'ardı liyecziyelleziyne esâû bi-
 mâ amilû ve yecziyelleziyne ahsenû bil-
 husnâ (32) elleziyne yectenibûne kebâi-
 relismi velfevâhise illellemem, inne rab-
 beke vâsi'ulmagfireh, hüve a'lemü bi-
 küm iz enşe'eküm minel'ardı ve iz en-
 tûm ecinnetün fiy butûni ümmehâtiküm,
 felâ tüzekkû enfüseküm, hüve a'lemü bi-
 menittekaâ (33) efere'eytellezi tevellâ
 (34) ve a'tâ kaliylen ve ekdâ (35) e'in-
 dehü ilmülgaybi fehüve yerâ (36) em lem
 yünebbe' bimâ fiy suhufi mûsâ (37) ve
 ibrahîmelleziy veffâ (38) ellâ tezîrû vâ-
 ziretün vizre uhrâ (39) ve en leyse lil'in-
 sâni illâ mâ se'â (40) ve enne sa'yehü
 sevfe yürâ (41) sümme yüczâhülcezael'-
 evfâ (42) ve enne ilâ rabbikelmüntehâ
 (43) ve ennehü hüve adhake ve ebkâ
 (44) ve ennehü hüve emâte ve ahyâ.

(27) Âhirete inanmayanlar yok mu, onlar melek-
 lere dışı ad takarlar. (28) Onların bu sözleri hak-
 kında hiç bir bilgileri yoktur. Onlar öyle kimse-
 lerdir ki zandan başka bir şeye ittiba etmezler.
 Zan ise insanı bir hakkı bilmekten vâreste (kur-
 tulmuş, rahat) kılamaz. (29) Artık bizi anmadan
 arkasını dönüp dünya diriliğinden başka bir şey
 istemeyenlerden yüzünü çevir. (30) Onların bil-
 gileri işte o kadardır. Çünkü Rabbin kendi yo-
 lundan sapanı herkesten iyi bildiği gibi doğru yo-
 lu bulanları da herkesten iyi bilir. (31) Göklerde
 ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Akıbet kötü-
 lük edenlere kendi amellerine göre mucazatta bu-
 lunacak, iyilik edenlere de yâni büyük günahlar-
 dan, hayasızlıklardan çekinenlere de güzel bir tarz-
 da mükâfat verecek ¹, (32) Ufak tefek kabahat
 başka. Çünkü Rabbinin yarlıgaması (bağışlaması)

geniştir. O sizi, topraktan peyda ettiği zaman, siz
 analarınızın karnında döl halindeyken sizi herkes-
 ten iyi bilir. Artık özünüzü temize çıkarmayın. O,
 sakınanları da herkesten iyi bilir. (33 - 34) Hak-
 tan döneni, azıcık verip tutanı görüp bildin mi?
 (35) O, mugayyebat ilmine vakıf mı ki dostunun
 azabını yükleneceğini görebilsin? (36 - 37) Yok-
 sa ona, Musa'nın ve Tanrı hakkını ödeyen İbra-
 him'in sayfelerinde ² vârit olan şu cümleler on-
 lara haber verilmedi mi? (38) «— Hiç bir kimse
 başka kimsenin günahını yüklenmez. (39) İnsan
 için kendi sa'yinden (çalışmasından, emeğinden)
 başka bir şey yoktur. (40) Sa'yi de mutlaka gö-
 rülecek. (41) Sonra sa'yine göre tamamıyla muka-
 bele görecektir. (42) Her şeyin sonu Rabbine va-
 rır ³. (43) Güldüren O'dur, ağlatan O'dur, (44)
 Öldüren O'dur, diriltten O'dur.

¹ Yahut mükâfat vermek için yoldan şaşanı, doğru yol-
 da bulunanı herkesten iyi bilir.

² Hazret-i Musa'nın sayfaları Tevrat'ın seferleridir.

³ Yâni herkes sonunda ancak Huzur-u Bâri'ye çıkacak.

خُشِعَا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَانِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنتَشِرٌ ۖ
 مُطِيعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ۚ كَذَّبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدَجَرُوا ۚ
 فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ۚ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَبَاءَ
 مِنْهُم مَطَرٌ ۚ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدَرٍ ۚ
 وَجَعَلْنَا عَالِيَهَا زَانًا ۚ وَلَوْ أَنَّهُ لَوَاحٍ وَدُسِيرٌ ۚ فَجَرِي بَأْسًا
 جَاءَ لَمَلِكًا ۚ وَلَقَدْ رَكَنَّا هَذَانِ ۚ فَعَلِمَ مَنْ مَدْرَكَهُ ۚ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي
 وَنَذِيرِي ۚ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مَدْرِكٍ ۚ كَذَّبَتْ
 عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذِيرِي ۚ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا
 فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ۚ تَنَزَّعُ السَّكَاتُ فَهَبَتْ أَعْجَانُهَا تَخْلُجُ مَقْعَرِي ۚ
 فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذِيرِي ۚ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
 مِنْ مَدْرِكٍ ۚ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنَّذِيرِ ۚ فَقَالُوا إِنَّا نَبَأٌ وَاحِدٌ ۚ
 نَبِيٌّ ۚ إِنَّا لَا نَقُولُ إِلَّا مَا نَشَاءُ ۚ أَلَمْ يَكُنْ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا
 بَلَدٌ ۚ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ سَيَعْلَمُونَ عَذَابَ الْكَذَّابِ ۚ لَا يَشْرُ ۚ
 إِنَّا مُرْسِلُونَ النَّاقَةَ فَيَتَنَبَّهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ۚ

(7) husşe'an ebsârühüm yahrücüne minel'ecdâsi ke'ennehüm cerâdün münteşirün (8) mühtı'ıyne ileddâ', yekuûlülkâfirüne hâzâ yevmün asiyr (9) kezzebet kablehüm kavmü nûhın fekezzebû abdenâ ve kaâlû mecnûnün vezdücir (10) fede'â rabbehû enniy mağlûbün fentasır (11) fefetahnâ ebvâbessemâi bimâin münhemir (12) ve feccernel'arda uyûnen feltekalmâü alâ emrin kad kudir (13) ve hamelnâhü alâ zâtı elvâhın ve düsür (14) tecriy bia'yüninâ, cezâen limen kâne küfir (15) ve lekad tereknâhâ âyeten feheli min müddekir (16) fekeyfe kâne azâbiy ve nüzür (17) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri feheli min müddekir (18) kezzebet âdün fekeyfe kâne azâbiy ve nüzür (19) innâ erselnâ aleyhim riyhan sarsaren fiy yevmi nahsin müstemirr (20) tenzi'unnâse ke'ennehüm a'cazü nahlin münka'ır (21) fekeyfe kâne azâbiy ve nüzür (22) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri feheli min müddekir (23) kezzebet semüdü binnüzür (24) fekaâlû ebeşeren minnâ vâhıden nettebi'uhû innâ izen lefiy dalâlin ve sü'ur (25) eülkiyezzi krü aleyhi min beyninâ bel hüve kezzâbün eşir (26) seya'lemüne gaden menilkezzâbül'eşir (27) innâ mürsilünnâkatı fitnen lehüm fertekıbhüm vestabir.

(7) O gün, korkularından gözleri kararmış bir halde, nereye gideceklerini şaşırarak, öteye beriye dağılmış çekirge gibi kabirlerinden çıkacaklar, (8) Dâvetçiye doğru boyunlarını uzatarak ¹ konuşacaklar, kâfirler «— Bu ne çetin gündür!» diyecekler. (9) Bunlardan evvel Nuh kavmi de peygamberleri yalancı saymışlar, kulumuz Nuh'u yalana çıkarmışlar ², «— O, divanedir» demişlerdi de Nuh dâvetten vaz geçirilmişti ³. (10) Bunun üzerine Nuh Rabbine «— Ben kavmim arasında yenildim. Artık onlardan öğ al» diye dua etti. (11) Biz de duasını kabul ettik, gök kapılarını açtık, şarıl şarıl sular akıttık ⁴, (12) Yeri yarıp pınarlar fışkırttık, artık takdir olunan bir iş için sular birbirine kavuştu ⁵. (13) Nuh'u tahtadan yapılmış, mih çakılmış gemiye yüklettik. (14) Gemi gözümüzün önünde yürüyordu, nankörlük gösterdikleri Nuh'u, yalancı saymalarına bir ceza olmak üzere boğduk ⁶. (15) * Biz bu hâli bir ibret olmak üzere bıraktık. Hani ibret alan? ⁷ (16) Artık benim onları azaba çarpmaklığım ve korkutmaklığım nasıl oldu? ⁸ (17) * Biz Kur'an'ı ibret almak için kolaylaştırdık, ibret alan var mı? (18)

Âd kavmi de peygamberlerini yalancı saydılar, bunun üzerine onları azaba çarpmaklığım, korkutmaklığım nasıl oldu? (19) Haklarında uğursuzluğu hepsine şâmil olan ⁹ bir günde, üzerlerine pek uğultulu ¹⁰ bir rüzgâr gönderdik. (20) O rüzgâr halkı sanki dibinden kopmuş hurma kökleri gibi yerinden koparıp atardı. (21) Artık onları azaba çarpmaklığım, korkutmaklığım nasıl oldu? ¹¹ (22) * Biz Kur'an'ı ibret almak için kolaylaştırdık, hani ibret alan? (23) Semud kavmi de azapla korkutan peygamberleri ¹² yalancı saymışlar, (24) Şöyle demişlerdi: «— O da içimizden bir adam değil mi? Biz ona mı tâbi olacağız? Bu halde sapıklıkta, alevli ateşte ¹³ kalmış oluruz. (25) Biz vahye lâyıkken ona mı vahiy indirildi? Hayır o, yalana dadanmış, kendini beğenmiş biridir». (26) (Salih'e dedik: Üzülmeye), yarın yalana dadanan ve kendini beğenen kişinin kim olduğunu anlayacaklar. (27) Biz onlara mihnet olmak üzere bir dişi deve göndereceğiz. Artık onların başlarına gelecek felâketi gözetle, ezalarına da katlan.

¹ Veya bakarak. ² Yahut Nuh kavmi peygamberleri yalancı sayıyorlardı. İşte bu meyanda kulumuz Nuh'u da yalancı saydılar. ³ Yahut onlar, «Nuh cin çarpmış bir divanedir» demişlerdi. ⁴ Yâni bardaktan boşanırcasına çok yağmur yağdırdık. ⁵ Boğulmaları için gökten yağan yağmurla yerden fışkıran sular birleşti, etraf su içinde kaldı.

⁶ Yahut onlardan intikam almak üzere bunu yaptık. ⁷ Yâni haydi ibret alın. ⁸ Yâni bu dehşetli hâli düşün. ⁹ Veya sekiz gün devam eden, pekdehşetli görünen, haklarında ilelebet uğursuz olan. ¹⁰ Veya pek soğuk bir fırtına. ¹¹ Yâni bu dehşetli hâli düşün. ¹² Veya peygamberlerinin korkutmalarını, öğütlerini. ¹³ Veya divanelikte.

(28) ve nebbi'hüm ennelmâe kismetün beynehüm, küllü şibbin muhtedar (29) fenâdev sâhibehüm fete'âtâ fe'akar (30) fekeyfe kâne azâbiy ve nüzür (31) innâ erselnâ aleyhim sayhaten vâhideten fe-kânû keheşimilmuhtezir (32) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri fehel min müddikir (33) kezzebet kavmü lûtın binnüzür (34) innâ erselnâ aleyhim hâsiben illâ âle lût, necceynâhüm biseharin (35) ni'meten min indinâ, kezâlike necziy men şeker (36) ve lekad enzerehüm batşetenâ fetemârev binnüzür (37) ve lekad râvedühü an dayfihi fetamesnâ a'yünehüm fezükuû azâbiy ve nüzür (38) ve lekad sabbehahüm bükreten azâbün müstekırr (39) fezükuû azâbiy ve nüzür (40) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri fehel min müddikir (41) ve lekad câe âle fir'avnennüzür (42) kezzebû biâyâtinâ külihâ fe'ehaznâhüm ahze aziyzin muktedir (43) eküffârüküm hayrün min ülâiküm em leküm berâetün fiyzzübür (44) em yekuûlüne nahnü cemiy'un müntesır (45) seyühzemülcem'u ve yüvellüneddübür (46) belissâ'atü mev'idühüm vessâ'atü edhâ ve emerr (47) innelmücrimiyye fiy dalâlin ve sü'ur (48) yevme yüşhabüne fiynnâri alâ vücûhihim, zûkuû messe sekar (49) innâ külle şey'in halak-nâhü bikader.

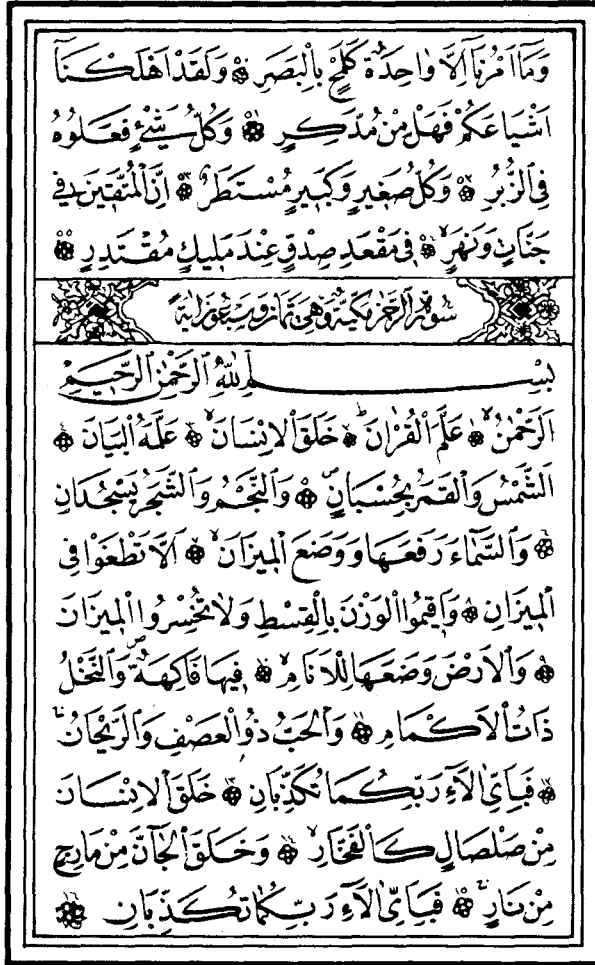
وَبَيْنَهُمُ الْآلَاءُ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ ۖ فَقَادُوا وَصَائِهِمْ
فَقَطَّاعُوا فَعَقَرُوا ۖ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِي ۚ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُخْتَطِرِ ۖ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْآنَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۚ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذِي ۖ إِنَّا أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ حَاصِبًا ۖ إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَخِرٍ ۖ نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا
كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ۖ وَلَقَدْ أَنْذَرْتُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا
بِالَّذِي ۖ وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ صَيْفِهِ فَمَسَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا
عَذَابِي وَنُذُرِي ۖ وَلَقَدْ صَبَّحَهُمُ بَكْرَةٌ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ فَذُوقُوا
عَذَابِي وَنُذُرِي ۖ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۚ
وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ۚ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ
أَخْذًا عَزِيمًا ۖ فَمُقَدَّرٌ ۚ أَكْفَارًا كَذِبًا مِنْ أُولَئِكَ أَمْ لَهُمْ
بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ۚ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ ۚ سَيُهْزَمُ
الْجَمْعُ وَيُؤَلَّوْنَ الْذُرَّ ۚ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذَى
وَأَمْرٌ ۚ إِنَّا الْغَنِيُّمِينَ فِي صَلَاحٍ وَسَعِيرٍ ۚ يَوْمَ يُنْفَخُونَ فِي النَّارِ عَلَ
وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ۚ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۚ

(28) Onlara suyun aralarında taksim olunduğunu ¹ haber ver, herkes su nöbetinde hazır bulunsun. (29) Bir müddet bu halde kaldılar, canları sıkılınca arkadaşlarını çağırdılar. O da iki elini uzattı ² da deveyi sınırlendirdi. (30) Artık onları azaba çarpmaklığım, korkutmaklığım nasıl oldu? (31) Üzerlerine korkunç bir ses gönderdik. Onlar, ağıla konmuş kuru ot gibi yere serildiler, (32) * Biz Kur'an'ı ibret için kolaylaştırdık, hani ibret alan? (33) Lût kavmi Allah azabıyla korkutan peygamberlerini yalancı saymışlardı. (34) Biz de üzerlerine taş yağdırır bir rüzgâr gönderdik, ancak Lût ailesini tarafımızdan bir nimet olmak üzere sabahleyin kurtardık. (35) Biz şükredenlere böyle mükâfat veririz. (36) * Lût onları kavrayıp yalalamaklığımız ile korkutmuştu, onlar ise Lût'un korkuttuğu şeyler hakkında şüpheye düşüp yalan saymışlardı. (37) * Onlar kötü iş için konuklarla yalnız kalmak üzere tekrar tekrar Lût'a müracaat etmişlerdi. Biz de gözlerini belirsiz ettik, onlara «— Artık azabımı, korkutmalarımı tatın» dedik. (38) * Onlar sabahleyin, peşlerini bırakmaz bir

azaba duçar oldular. (39) Onlara «— Artık azabımı, korkutmalarımı tatın» dedik. (40) * Biz Kur'an'ı ibret için kolaylaştırdık, ibret alan var mı? (41) * Firavun adamlarına da azapla korkutan mucizeler gelmişti. (42) Onlar bütün mucizelerimizi yalan saydılar, biz de onları yegâne galip olup güçlü, kuvvetli olana yakışır bir yakalama ile yakaladık. (43) Mekkeliler! Sizin kâfirleriniz, bu cemaattan daha mı iyidir ki size azap nâzil olmasın? Yoksa evvel gelen kitaplarda hakkınızda azaptan bir «Beraet» kararı mı var? ³ (44) Yok, onlar «— Biz birbirimize arka veren kuvvetli bir cemaatiz» ⁴ derler. (45) Yakında o cemaat Bedir'de dağılıp arkalarını çevirecekler. (46) Hayır, Bedir'den sonra onların vâdegâhları, kıyamettir. Kıyamet azabıyse bundan daha dehşetlidir, daha acıdır. (47) Şüphe yok ki günahkâr olan müşrikler, dünyada sapıklıkta, âhirette alevli ateşte ⁵ bulunacaklardır. (48) O gün, yüzüstü ateşe sürüklenecekler. Onlara «— Cehennemimin dokunmasını ⁶ tatın» denecek. (49) Şurası muhakkak ki biz her şeyi mazbut bir ölçüyle ⁷ yarattık.

¹ Yâni su, bir gün onların bir gün de dışı devenin olacak. ² Veya eline kulıcı aldı. ³ Yâni ne öyledir, ne böyledir, hiç bir şey yoktur. ⁴ Veya öç alan bir cemaatiz. ⁵ Ve-

ya dalâlet ve cehalet içindedir. ⁶ Yakmasını, acısını. ⁷ Yaratmak hususunda iktiza eden hizmet-i Rabbanîye'ye göre.

(50) ve mâ emrûnâ illâ vâhıdetün kelem-
 hın bilbasar (51) ve lekad ehleknâ eşyâ'.
 aküm fehel min müddekir (52) ve küllü
 şey'in fe'alûhü fiyzzübür (53) ve küllü
 sagıyrın ve kebiyrin müstetar (54) innel-
 müttekiyne fiy cennâtin ve neher (55)
 fiy mak'adi sıdkın inde meliykin muk-
 tedir.

SÛRETÜRRAHMÂN

Bismillâhirrahmanirrahîm

(1) errahmânü (2) allemelkur'ân (3) ha-
 lakal'insâne (4) allemehülbeyân (5) eş-
 şemsü velkamerü bihusbân (6) vennec-
 mü veşşecerü yescüdân (7) vessemâe
 refe'ahâ ve veda'almiyzân (8) ellâ tatgav
 fiylmiyzân (9) ve ekıymülvezne bilkıstı
 ve lâ tuhsirülmiyzân (10) vel'arda veda'-
 ahâ lil'enâm (11) fiyhâ fâkietün ven-
 nahlü zâtül'ekmâm (12) velhabbü zül'-
 asfi verreyhân (13) febieyyi âlâi rabbi-
 kümâ tükezzibân (14) halakal'insâne min
 salsâlin kelfehhâri (15) ve halakalcânne
 min mâricin min nâr (16) febieyyi âlâi
 rabbikümâ tükezzibân.

(50) Yapacağımız iş hakkında bizim fermanımız
 yalnız bir tek fermanıdır, göz kırpması gibi yapıl-
 ması çabuktur, güçlüğü yoktur. (51) * Biz sizin
 gibileri ¹ hep helâk etmişiz. Hani ibret alan? (52)
 Onların işledikleri her şey âmal defterlerinde ka-
 yıtlıdır. (53) Küçük, büyük her iş yazılıdır. (54 -
 55) Sakınanlar yok mu, onlar uçmaklarda, ırmak-
 lar kenarında, doğruluk derneğinde ², güçlü, kuv-
 vetli olan, mülkü gayet geniş bulunan Tanrı'nın
 huzurunda bulunacaklar.

RAHMAN SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Esirgeyen Tanrı (2) Peygambere Kur'an'ı tâ-

lim etti. (3) İnsanı yarattı, (4) Ona beyanı ⁴ öğ-
 retti. (5) Güneş, ay muayyen bir hesapla döner.
 (6) Ot, ağaç Tanrı'ya secde eder. (7) Göğü O kal-
 dırdı, teraziye O kurdu ⁵. (8) Şunun için ki tera-
 zide insaflı ayak altına almayınız. (9) Terazide in-
 safla doğrultun, terazide ziyan yapmayın. (10) Ye-
 ri mahlûkat için Allah yaptı, (11) Orada meyve-
 ler, kapçıklı hurma ağaçları, (12) Samanlı otlar ⁶,
 güzel kokulu çiçekler vardır. (13) (İnsanlar, periler!)
 Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilir-
 siniz? ⁷. (14) İnsanı saksı gibi kuru çamurdan ya-
 rattı, (15) Periyi ⁸ ise dumansız ateşten ⁹ yarattı.
 (16) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetle-
 rini yalan sayabilirsiniz?

¹ Veya size tâbi olanları.

² Kötü söz, boşu boşuna laf bulunmayan bir dernekte.

³ Mekke'de nâzil olmuş (78) âyettir.

⁴ İfade-i meramı, hüsn-ü beyan ve belâgatı öğretti
 veya nutuk ile mümtaz kıldı.

⁵ Adalet terazisini veya muvazene-i âlemi.

⁶ Veya yapraklı taneler.

⁷ Veya sizler Rabbinizin hangi nimetlerini yalan saya-
 bilirsiniz veya ne yürek, ne dil nimetlerini yalan sayabilir.

⁸ Veya perinin mensel.

⁹ Halis alevden.

يَعْرِفُ الْخِمْوْنَ بِسِيْمِهِمْ فَيُؤْخَذُ بِالْوِاصِي وَالْأَقْدَامِ ۖ فَيَأْتِي
 الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْخِمْوْنَ ۖ
 يَطْوِفُونَ فِيهَا وَبَيْنَ جَمْعٍ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ
 وَلَيْسَ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ
 ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ فِيهَا عِشَابٌ
 نَّجْرَبَانٍ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ فِيهَا مِنْ كُلِّ
 فَاكِهَةٍ رَوْحَانٌ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ مُتَكَبِّرِينَ
 عَلَى فُرُشٍ بَطَاطِنُهَا مِنْ أَسْتَبْرَقٍ وَجَنَّاتٍ نَائِلَاتٍ ۖ
 فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ فِيهَا قَاصِرَاتُ الْطَّرْفِ
 لَمْ يَطْمِثْهُنَّ أَسْفَرُ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ
 نَكَّزَبَانِ ۖ كَانَتْ زَاوِيَا قُوتٍ وَالْمَرْجَانُ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ
 نَكَّزَبَانِ ۖ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ
 رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ وَبَيْنَهُمَا جَنَّاتٌ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ
 مُدْهَمَمَاتٍ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ فِيهَا عِشَابٌ
 نَضَّاخَتَانِ ۖ فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكَامُكَذِّبَانِ ۖ فِيهَا عِشَابٌ

(41) yu' refülmücrimüne bisiymâhüm fe-
 yü'hazü binnevâsıy vel'akdâm (42) febi-
 eyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (43) hâ-
 zihî cehennemülletiy yükezzibü bihelmüc-
 rimûn (44) yetûfune beynehâ ve beyne
 hamiymin ân (45) febieyyi âlâi rabbikü-
 mâ tükezzibân (46) ve limen hâfe maka-
 âme rabbihi cennetân (47) febieyyi âlâi
 rabbikümâ tükezzibân (48) zevâtâ efnân
 (49) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân
 (50) fiyhimâ aynâni tecriyân (51) febi-
 eyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (52) fiy-
 himâ min külli fâkihetin zevcân (53) fe-
 bieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (54)
 mütte'kiyne alâ fûrüşin betâinühâ min
 istebrak, ve cennelcenneteyni dâni (55)
 febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (56)
 fiyhinne kaâsırâtüttarîi lem yatmishünne
 insün kablehüm ve lâ cânn (57) febieyyi
 âlâi rabbikümâ tükezzibân (58) ke'enne-
 hünnelyâkuûtü velmercân (59) febieyyi
 âlâi rabbikümâ tükezzibân (60) hel ce-
 zâ'ülîhsâni illel'îhsân (61) febieyyi âlâi
 rabbikümâ tükezzibân (62) ve min dûni-
 himâ cennetân (63) febieyyi âlâi rabbi-
 kümâ tükezzibân (64) müdhâmmetân
 (65) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân
 (66) fiyhimâ aynâni naddâhatân (67) fe-
 bieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân.

(41) Günahkârlar kıyafetlerinden belli olacak da alınlara saçlarından ve ayaklarından yakalana-
 cak. (42) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi ni-
 metlerini yalan sayabilirsiniz? (43) (Onlara)
 «— Bu günahkârların yalan saydıkları Cehen-
 nemdir» denecek. (44) Onlar Cehennem ateşiyle
 pek çok kaynar su arasında dolaşıp duracaklar.
 (45) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi niyetle-
 rini yalan sayabilirsiniz. (46) Rablerinin huzurun-
 da durmaktan korkanlar için iki Cennet vardır.
 (47) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi niyetle-
 rini yalan sayabilirsiniz? (48) Bu Cennetlerin
 ağaçları dallı budaklıdır. (49) (İnsanlar, pe-
 riler!) Rabbinizin hangi niyetlerini yalan sayabi-
 lirsiniz? (50) Onlarda iki pınar akar. (51) (İnsan-
 lar, periler!) Rabbinizin hangi niyetlerini yalan
 sayabilirsiniz? (52) Onlarda her meyveden iki çe-
 şit ¹ vardır. (53) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin
 hangi niyetlerini yalan sayabilirsiniz? (54) Onlar,
 astarları kalın dibadan olan döşekler üzerinde yas-

lanacaklar, bu iki Cennetin devşirilecek meyveleri
 onlara yakın bulunacak ². (55) (İnsanlar, periler!)
 Rabbinizin hangi niyetlerini yalan sayabilirsiniz?
 (56) Cennetlerde gözlerini sahiplerine dikmiş, bun-
 lardan evvel insan ve periden hiç bir kimse tara-
 fından dokunulmamış kadınlar vardır. (57) (İn-
 sanlar, periler!) Rabbinizin hangi niyetlerini ya-
 lan sayabilirsiniz? (58) Onlar (renk ve letafette)
 sanki yakut ve mercandır. (59) (İnsanlar, periler!)
 Rabbinizin hangi niyetlerini yalan sayabilirsiniz.
 (60) İyiğin mükâfatı ancak iyiliktir. (61) (İn-
 sanlar, periler!) Rabbinizin hangi niyetlerini ya-
 lan sayabilirsiniz? (62) Bu iki Cennetten başka iki
 Cennet daha vardır. (63) (İnsanlar, periler!) Rab-
 binizin hangi niyetlerini yalan sayabilirsiniz? (64)
 Onlar, koyu yeşil renkte, karamtıraktır. (65) (İn-
 sanlar, periler!) Rabbinizin hangi niyetlerini ya-
 lan sayabilirsiniz? (66) İçinde iki pınar fışkırmak-
 tadır. (67) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi
 niyetlerini yalan sayabilirsiniz?

¹ Kuru, yaş; tatlı, acı; garip, mâruf.

² Kolaylıkla devşirilebilecek.

(68) fiyhimâ fâkîhetün ve nahlün ve rümân (69) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (70) fiyhinne hayrâtün hisân (71) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (72) hûrûn maksûrâtün fiylhıyâm (73) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (74) lem yatmishünne insün kablehüm ve lâ cânn (75) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (76) mütteki'iyne alâ refrefin hudrin ve abkariyyin hisân (77) febieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (78) tebârekesmü rabbike zilcelâli vel'ikrâm.

SÜRETÜLVAKIA

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) izâ veka'atılvakı'atü (2) leyse livak'atihâ kâzibeh (3) hâfıdatün râfi'atün (4) izâ rüccetildurdu recen (5) ve büssetilcibâlü bessen (6) fekânet hebâen münbessâ (7) ve küntüm ezvâcen selâse (8) feashâbülmeymeneti mâ ashâbülmeymeneh (9) ve ashâbülmüş'emeti mâ ashâbülmüş'emeh (10) vessâbiku'nessâbiku'ün (11) ülâikelmukarrebün (12) fiy cen-nâtinna'ıym (13) sülletün minel'evveliyne (14) ve kaliylün minel'âhriyn (15) alâ sürürin mevdûnetin (16) mütteki'iyne aleyhâ mütekaâbiliyn.

(68) Bu iki Cennette her nevi meyve, hurma ve nar ağaçları vardır. (69) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (70) Bu Cennetlerde güzel huylu, güzel yüzlü kadınlar vardır. (71) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (72) Çadırlar içinde, perde ardında hûriler vardır ¹. (73) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (74) Sahiplerinden evvel onlara ne peri, ne insan dokunmamıştır: (75) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (76) Cennetlikler yeşil yastıklara, güzel ve nâdide döşeklere yaslanırlar, sohbete koyulurlar. (77) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (78) Azamet ve heybet, in'am ve ikram sahibi olan Rabbinin nâmı âli olsun.

¹ Veya gözlerini sahiplerine dikmiş hûriler vardır. ² Mekke'de nâzıl olmuş (96) âyettir. ³ Yani hiç bir kimse'nin inkâra mecali kalmayacak veya o zamanı hatırla ki onun kopmasında yalan yoktur. ⁴ Mü'min Cennete çıkacak, kâfir Cehenneme düşecek, yahut zelzele hâdisesi vuku bulunca hiç bir fert onu inkâr edemez, alt üst, üst alt olur. ⁵ Yahut bu zaman alt üst, üst alt olur. ⁶ Veya defter-i

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ۖ فَيَا أَيُّهَا رَبُّكَ إِنَّا نَحْكُذِبَانِ ۖ فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ۖ فَيَا أَيُّهَا رَبُّكَ إِنَّا نَحْكُذِبَانِ ۖ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ۖ فَيَا أَيُّهَا رَبُّكَ إِنَّا نَحْكُذِبَانِ ۖ لَمْ يَطْمِئِنَّ أَنْفُ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ۖ فَيَا أَيُّهَا رَبُّكَ إِنَّا نَحْكُذِبَانِ ۖ مُتَكَبِّرِينَ عَلَى رُفُوفٍ خَضِرٍ وَعَجَقَرِي حِسَانٍ ۖ فَيَا أَيُّهَا رَبُّكَ إِنَّا نَحْكُذِبَانِ ۖ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ۖ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۖ لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ۖ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۖ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ۖ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ۖ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا ۖ وَكُنُفٌ أَرْوَاكًا ۖ فَثَلَّثَتِهَا فَاصْحَابُ النِّمَةِ ۖ مَا أَصْحَابُ النِّمَةِ ۖ وَأَصْحَابُ الشِّمَةِ ۖ مَا أَصْحَابُ الشِّمَةِ ۖ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ۖ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۖ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۖ ثَلَاثَةٌ مِنْ الْأُولَى ۖ وَقِيلَ مِنَ الْآخِرِينَ ۖ عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ۖ مُتَكَبِّرِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ۖ

VAKİ'A SÜRESİ [2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kıyamet hâdisesi vâki olunca (2) Ki vukuunda hiç bir yalancı bulunmayacak ³ (3) O kimini alçaltacak, kimini yükseltecek ⁴ (4) Yani yer, şiddetli bir halde sarsıldığı, (5) Dağlar parça parça olup (6) Toz gibi dağıldığı zaman ⁵. (7) (İşte o gün siz) üç sınıfa ayrılacaksınız, (8) Biri uğurlular ⁶ dır. Uğurlular ne iyi haldedir! (9) Diğerleri uğursuzlardır ⁷. Uğursuzlar ne kötü haldedir! (10) İleri gelenler de ileri gelenlerdir ⁸. (11) İşte bunlar mukarreplerdir ⁹. (12) Ki nimeti halis Cennetlerde bulunacaklar. (13) Evvelkilerden büyük bir cemaat, (14) Sonrakilerden az bir ümmet, ¹⁰ (15) Altından örülmüş, (inci ve yakut ve zümrütten işlenmiş) tahtlar üzerinde (16) Karşı karşıya yaslanacaklar.

amalleri sağ ellerine verilenler. ⁷ Veya defter-i amalleri sol ellerine verilenlerdir. ⁸ Cennete ik girenler veya imanda ilk olanlar yahut ileri gelenler. ⁹ Üçüncü kısım budur. ¹⁰ Ümm-i sabika ile ümmet-i Muhammediye - sabikin evvelin ile onlara mülhak olanlar - mü'min-i kâmil ile zürriyetleri - ümmet-i Muhammediyenin evâil ile evâhiri.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ يَأْكُوبُ وَيُكَابُ وَيَابَرِيقُ وَكَايُوسُ ﴿١٨﴾
 مَعِينٌ ﴿١٩﴾ لَا يَصُدُّ عَنْهَا وَلَا يَنْزِفُونَ ﴿٢٠﴾ وَقَاكِهَ يَمَاجِيخُورُونَ ﴿٢١﴾
 وَيُحْمِلُهُنَّ الْمَلَائِكَةُ وَيَقْبِرْنَ فِيهَا ﴿٢٢﴾ وَتُحَرِّصْنَ فِيهَا الْعُذْرَةَ الْأُولَى الْمَكْنُونَةَ ﴿٢٣﴾
 جَزَاءً يَمَاسُكُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾
 إِلَّا ذِكْرًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَاصْبَابًا يَلْبِسُونَ ﴿٢٧﴾ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾
 فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٣٠﴾ وَظِلِّ مَدُودٍ ﴿٣١﴾ وَمَاءٍ
 سَكُونٍ ﴿٣٢﴾ وَقَاكِهَ كَثِيرَةٌ ﴿٣٣﴾ لَا تَمْقُوعَةٌ وَلَا مَمْنُونَةٌ ﴿٣٤﴾
 وَفُورٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٥﴾ إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنِشَاءً ﴿٣٦﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ
 أَبْكَارًا ﴿٣٧﴾ غُرُبًا إِتْرَابًا ﴿٣٨﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٩﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ
 الْأُولَى ﴿٤٠﴾ وَثُلَّةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٤١﴾ وَاصْبَابًا أَيْشِمَالٍ ﴿٤٢﴾ مَا أَصْحَابُ
 الشِّمَالِ ﴿٤٣﴾ فِي سُمُورٍ وَجِيمَةٍ ﴿٤٤﴾ وَظِلِّ مِن تَحْوِيَةٍ ﴿٤٥﴾ لَا بَارِدٌ وَلَا
 كَرِيمٌ ﴿٤٦﴾ أَنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَ ذَلِكَ مَرْفِقِينَ ﴿٤٧﴾ وَكَانُوا ابْصُرُونَ
 عَلَى الْخَنَازِكِ الْعَظِيمِ ﴿٤٨﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ ﴿٤٩﴾ إِنَّا وَجَدْنَاهُ آتْرَابًا
 وَعِظَامًا ﴿٥٠﴾ إِنَّا لَنَبْعَثُ ثَوْنًا ﴿٥١﴾ أَوَّابًا أَوْ مَأْوِيَةً ﴿٥٢﴾ وَلَوْ أَنَّ
 الْأُولَى وَالْآخِرِينَ لَكَانُوا مِنَّا يَوْمَ الْمَعْلُومِ ﴿٥٣﴾

(17) yetûfü aleyhim vildânün muhalle-
 düne (18) bi'ekvâbin ve ebâriyka ve ke'-
 sin min ma'ıyn (19) lâ yusadde'üne anhä
 ve lâ yünzifün (20) ve fâkihedin mimmä
 yetehayyerüne (21) ve lahmi tayrin mim-
 mâ yeştehün (22) ve hûrün ıynün (23)
 ke'emsâlillü'lüilmeknün (24) cezâ en bi-
 mâ kânü ya'melün (25) lâ yesme'üne
 fiyhâ lagven ve lâ te'siyen (26) illâ kıy-
 len selâmen selâmâ (27) ve ashâbülye-
 miyni mâ ashâbülyemiyn (28) fiy sidrin
 mahdûdin (29) ve talhın mendûdin (30)
 ve zillın memdûdin (31) ve mâin meskü-
 bin (32) ve fâkihedin kesiyretin (33) lâ
 maktû'atin ve lâ memnû'atin (34) ve fü-
 rüşin merfû'ah (35) innâ enşe'nâhünne
 inşâen (36) fece'alnâhünne ebkâren (37)
 uruben etrâben (38) liashâbülyemiyn
 (39) sülletün minel'evveliyne (40) ve
 sülletün minel'âhiriyn (41) ve ashâbüş-
 şimâli mâ ashâbüşşimâl (42) fiy semû-
 min ve hamiymin (43) ve zillın min yah-
 mûmin (44) lâ bâridin ve lâ keriyim (45)
 innehüm kânü kable zâlike mütrefiyn
 (46) ve kânü yusırrüne alelhınsıl'azıym
 (47) ve kânü yekuülüne eizâ mitnâ ve
 künnâ türâben ve izâ men einnâ lemeb'û-
 süne (48) eveâbüünel'evvelün (49) kul
 innel'evveliyne vel'âhiriyne (50) lemec-
 mü'üne ilâ miykaâtı yevmin ma'lûm.

(17 - 18) Etraflarında devamlı taze kalan çocuk-
 lar bir kaynaktan akan halis şarapla dolu sürahi-
 ler, ibrikler, bardaklar dolaştıracaklar. (19) O şa-
 raptan başları ağrımayacak, sersem de olmayac-
 kaklar. (20) Bir de, beğendikleri meyve, (21) Ar-
 zuladıkları kuş eti dolaştıracaklar. (22 - 23 - 24)
 Onların işledikleri iyiliğe mukabil saklı, (El do-
 kunmamış) inci gibi iri kara gözlü hûriler de
 vardır. (25) Orada boş söz, günaha ait laf işit-
 meyecekler, (26) Yalnız birbirlerine selâm ver-
 meyi işitecekler. (27) Uğurlular, o uğurlular ne
 iyi halledir! (28) Dikensiz Arabistan kirazı ağaç-
 ları, meyveleri, (29) Kat kat olmuş muz ağaçları
 altında, (30) Yayılmış gölgede, (31) Akar su baş-
 larında bulunacaklar. (32 - 33) Onlara pek çok
 meyveler verilecek, bu meyveler ne tükenecek, ne
 de yasak edilecek. (34) Onlar yüksek yataklarda

oturacaklar. (35) Biz, kadınları ¹ başka türlü ya-
 ratacağız. (36) Onları kız oğlan kız, (37) Kocala-
 rına düşkün, (38) Kocaları olan uğurlularla yaşıt
 yapacağız. (39) Uğurlular, evvelkilerden de, (40)
 Sonrakilerden de çok bulunur ². (41) Uğursuzlar
 bu uğursuzlar ne kötü halledir! (42) Onlar, kız-
 gın ateşte ³, kaynar suda, (43) Kara bir duman
 gölgesinde bulunacaklar, (44) O duman, ne serin-
 dir, ne hoş bir şeydir ⁴. (45) Çünkü onlar bundan
 evvel dünyada naz ve nimet içinde de yaşamışlardı.
 (46) Pek büyük günahta ayak diriyorlardı. (47)
 «— Acaba biz ölecek miyiz? Toprak, çürümüş
 kemik olacak mıyız? Sonra da dirilecek miyiz?
 (48) Evvelki babalarımız da dirilecekler mi?» di-
 yorlardı. (49) Onlara de ki evvelkiler de, sonrakiler
 de (50) Malûm bir günün muayyen bir vaktin-
 de herhalde toplanacaklar.

¹ Gerek dünya kadınlarını ve gerek hûrileri veya yal-
 nız birini.

² Çoğu kurun-u selâsede gelen selef-i ümmet ile onlar-
 dan sonra gelenlerdir veya ümem-i sâlife ile ümmet-i Mu-

hammediye'dendir.

³ Veya Sam yelinde, kızgın rüzgârda.

⁴ Ne fayda verir, ne istirahat verir.

(51) sümme inneküm eyyüheddällünel-mükezzibüne (52) leâkilüne min şecerin min zekkuûmin (53) femâliüne minhel-butûn (54) feşâribüne aleyhi minelhamiym (55) feşâribüne şürbelhiym (56) hâzâ nüzülühüm yevmeddiyn (57) nahnü halaknâküm felevlâ tûsaddikuûn (58) efere'eytüm mâ tûmnûn (59) e'entüm tahlûkuûnehû em nahnülhâlikuûn (60) nahnü kaddernâ beynekümülmevte ve mâ nahnü bimesbûkıyne (61) alâ en nübeddile emsâleküm ve nünşieküm fiy mâ lâ ta'lemûn (62) ve lekad alimtümmünneş-etel'ülâ felevlâ tezekkerûn (63) efere'eytüm mâ tahrûsûn (64) e'entüm tezre'ûnehû em nahnüzzârî'ûn (65) lev neşâû lece'alnâhü hutâmen fezaltüm tefekkehûn (66) innâ lemugremüne (67) bel nahnü mahrûmûn (68) efere'eytümülmâelleziy teşrebûn (69) e'entüm enzeltümühü minelmüzni em nahnülmünzilûn (70) lev neşâû ce'alnâhü ücâcen felevlâ teşkürûn (71) efere'eytümünnârelletiy tûrûn (72) e'entüm enşe'tüm şeceretehâ em nahnülmünşi'ûn (73) nahnü ce'alnâhâ tezkireten ve metâ'an ilmukviyn (74) fesebbih bismi rabbikel'azıym (75) felâ uksimü bimevâkı'urnümcümü (76) ve innehü lekasemü lev ta'lemüne azıymün.

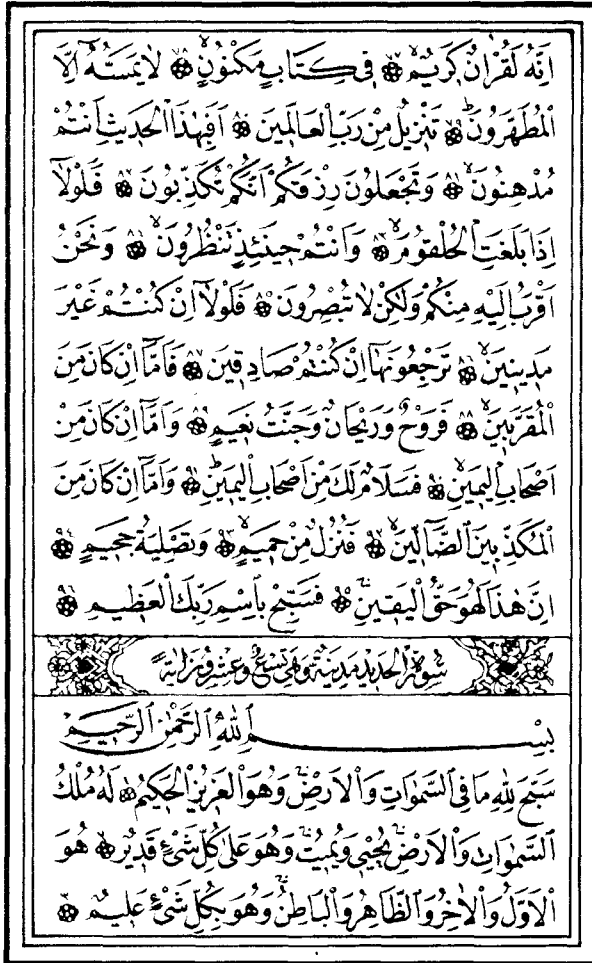
ثُمَّ أَنْتُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْكَذِبُونَ ۖ لَا كُفْرَ مِنْ شَيْءٍ زَقِيمٍ ۚ
فَالْوَنُ مِنْهَا الْبَطُونُ ۚ فَتَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ۚ فَتَشَارِبُونَ
شَرْبًا لَهِيبًا ۚ هَذَا نَزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۚ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ
فَلَوْلَا نَصِيحَةُ نَوْنٍ ۚ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ۚ ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ
أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ۚ نَحْنُ قَدَرْنَا بَابِئِكَمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ
بِمَسْبُوقِينَ ۚ عَلَى أَنْ تُبَدِّلَ أَمْنًا لَكُمْ وَنُنْشِئَ كُمْ فِيمَا
لَا تَعْلَمُونَ ۚ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ۚ
أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْمِلُونَ ۚ ءَأَنْتُمْ تَرْعَوْنَ أَمْ نَحْنُ الرَّاعُونَ ۚ
لَوْ نَشَاءُ لَجْعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ۚ إِنَّا لَنَرْعَمُونَهُ
بَلْ نَحْنُ مُحَرِّمُونَ ۚ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ۚ ءَأَنْتُمْ
أَنْزَلْنَاهُ مِنَ الْمَزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ۚ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَا
فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ۚ أَفَرَأَيْتُمُ الْكَوَاكِبَ الَّتِي تُرَوُّنَ ۚ ءَأَنْتُمْ
أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ۚ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا
وَمَعَاكَ الْيَقِينُ ۚ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۚ فَلَا أَفِيئُهُ
بِمَوَاقِعِ الْغُورِ ۚ وَإِنَّ لَفَتْسَهُ لَوُتَعْلَكُونَ عَظِيمٌ ۚ

(51) Sonra siz! Ey yalan sayan sapıklar! (52) Zakkum ağacından yiyeceksiniz, (53) Onunla karınlarınızı dolduracaksınız, (54) Üzerine de kaynar su içeceksiniz, (55) Susuzluğa uğrayan develer gibi içeceksiniz ¹. (56) Ceza gününde ilk ziyafetler, işte bunlardır. (57) Biz, sizi yarattık, niye inanmıyorsunuz? (58) Akıttığınız meniye ne dersiniz? (59) Ondan insanı yaratan siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (60 - 61) Aranızda ölümü biz takdir ettik. Sizin gibileri değiştirip bilmediğiniz bir şekilde sizi yaratmak hususunda geri kalmış değiliz ². (62) * İlk yapılışınızı bildiğiniz halde niye ikinci yapılışınızı düşünmüyorsunuz? (63) Ektiklerinize ne dersiniz? (64) Onu bitiren siz mi-

siniz? Yoksa biz miyiz? (65) Dileseydik biz onu bir saman kırıntısı yapardık da siz de donakalırdınız ³, (66) « — Biz borca giriftar olduk, (67) Hayır geçinecek şeyden mahrum kaldık derdiniz. (68) İçtiğiniz suya ne dersiniz? (69) Onu buluttan yağdıran siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (70) Dileseydik biz onu acı bir su yapardık. O halde niye şükretmiyorsunuz? (71) Çaktığınız ateşe ne dersiniz? (72) Onun ağacını yaratan siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (73) Biz bunu kalb gözü bulanıklara ibret, çölde giden yolculara da bâis-i menfaat yaptık. (74) Artık ulu Rabbinin adını tenzih et. (75) Yıldızların mevkilerine ⁴ yemin ederim ki ⁵ (76) Bilseniz, bu ne büyük bir yemindir.

¹ Veya «istiska» illetine uğrayan develer gibi. Bu illet deveyi öldürünceye veya pek ziyade hasta edinceye kadar susuzluğa müptelâ eder, o kadar su içer ki kanmak nedir bilmez. ² Veya âciz değiliz. Veya ölümü takdir ettik, takdirde yâni ölümden kaçmak veya vaktini değiştirmek suretiyle bizi geçecek yoktur. Sizin gibilerini değiştirerek baş-

ka bir şekilde sizi yaratmaya da gücümüz yeter. ³ Veya tasalanarak pişman olurdunuz. ⁴ Battıkları yere. Veya doğup battıkları yere veya burçlardaki menzillerine veya kıyamet günü düşmelerine veya Kur'an yıldızının inmesine. ⁵ Veya dedikleri gibi değil, yemin ederim ki - veya bir yemin etmem, bil ki bin yemin ederim.

(77) innehü lekur'ânün kerîymün (78) fiy kitâbin meknûnin (79) lâ yemessühü illelmutahherûn (80) tenziylün min rab-bil'âlemiyn (81) efebihâzelhadiysi entüm müdhînüne (82) ve tec'alüne rızkaküm enneküm tükezzibûn (83) felevlâ izâ be-legatilhulkuûme (84) ve entüm hıyneizin tenzurüne (85) ve nahnü akrebü ileyhi minküm ve lâkin lâ tübsırûn (86) felevlâ in küntüm gayre mediyniye (87) terci'-ûnehâ in küntüm sâdikıyn (88) fe'em-mâ in kâne minelmukarrebıye (89) ferev-hun ve reyhânün ve cennetü na'ıym (90) ve emmâ in kâne min ashâbilyemiyni (91) feselâmün leke min ashâbilyemiyn (92) ve emmâ in kâne minelmükezzibıy-neddâlliye (93) fenüzülün min hamıy-min (94) ve tasliyetü cahıym (95) inne hâzâ lehüve hakkulyakıyn (96) fesebbıh bismi rabbikel'azıym.

SÜRETÜLHADIYD

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) sebbehâ lillâhi mâ fiyssemâvâti vel'ard, ve hüvel'azıyızülhakiym (2) lehü mülküssemâvâti vel'ard, yuhyiy ve yü-miyt, ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (3) hüvel'evvelü vel'âhirü vezzâhirü velbâtın, ve hüve biküllü şey'in alıym.

(77) Bu kitap çok menfaatli kıymetli bir Kur'an'dır. (78) Masun ve mahfuz bir Kitaptadır. (79) Ona yalnız pâk olanlar dokunabilir ¹. (80) O, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir. (81) Ya siz bu sözümü mü hakîr görüyorsunuz? (82) Ya-lan saymayı mı kendinize rızk yapıyorsunuz ² (83) Can boğaza gelince, (84) İşte o zaman (ona yardım etmeksizin) bakar durursunuz. (85) Hal-buki biz ona sizden daha yakınız, fakat siz gör-mezsınız. (86) Ceza görmeyeceksiniz ³, (87) Müd-deanızda da gerçeksiz niye onun canını geri döndüremiyorsunuz? ⁴ (88) Eğer ölü, mukarrep-lerdense (89) Ona rahat, güzel bir rızk ⁵ nimeti bol Cennet hazırdır. (90) Şâyet ölü, uğurlulardan-sa (91) Ona uğurlular tarafından «— Sana selâm

olsun» denecek ⁶. (92) Eğer ölü, sapıklardan ve yalan sayanlardansa (93) Ona kaynar su ziyafeti verilir, (94) Cehennemde de atılır. (95) Bu beyan, şüphesiz doğru ve dürüsttür ⁷. (96) Artık ulu Rab-binin adını tenzih et.

HADİD SÜRESİ ^[8]

Bismillâhirrahmânirrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Göklerde ve yerde olan her şey Allah uğurun-da ⁹ tenzih eder, O, yegâne galiptir, emrinde hâ-kimdir. (2) Göklerin ve yerin mülk ve hâkimiyeti O'nundur. O, diriltir, O, öldürür, O, her şeye ta-mamıyla kaadirdir. (3) O, ilktir, sondur; aşikârdır, gizlidir ¹⁰. O, her şeyi hakkıyla bilir.

¹ Veya Levh-i Mahfuz'dadır, ona melâike-i mutahharîn muttali olabilir. ² Yâni Kur'an'daki payınız yalnız yalan saymaktan ibarettir. ³ Dirilmeyeceksiniz veya Allah'ın hük-müne bağlı değilsiniz, O'nun kulu değilsiniz. ⁴ Ölümü çe-virin de ona ceza verilmesin, kul olmayınız, onu yapamaz-sanız, kulumuzsunuz, ceza da göreceksiniz. ⁵ Veya güzel kokulu çiçekler. ⁶ Yahut Muhammed! Onlardan yana se-lâmette ol, korkma, o uğurlulardandır veya uğurlular ta-

rafından sana selâm vardır. ⁷ Şüphesi yok, kat'i bir haki-kattir. ⁸ Medine'de nâzil olmuş, (29) âyettir. ⁹ Allah'ı ten-zih eder. ¹⁰ Her şeyden evvel vardır, bidayeti yoktur, kadim ve ezelidir; sonuna nihayet yoktur, en son kendisi kalacak-tır, ebedidir; delil ve burhanla aşikârdır; hakikatı aklı be-şere gizli kalmıştır. His ile idrak olunamaz, kısası göz gör-mez, akıl ermez.

(4) hüvelleziy halakasemâvâti vel'arda sitteti eyyâmin sümmelevâ alel'arş, ya'. lemü mâ yeliciü fiyl'ardı ve mâ yahrücü minhâ ve mâ yenzilü minessevâi ve mâ ya'rücü fiyhâ, ve hüve ma'aküm eyne mâ küntüm, vallahü bimâ ta'melüne basıyr (5) lehü mülküssemâvâti vel'ard, ve ilallahî türce'ul'ümûr (6) yülücülleyle fiynnehâri ve yülücünnehâre fiylleyl, ve hüve aliyümün bizâtissudûr (7) âminû billâhi ve resûlihî ve enfikuû mimmâ ce'aleküm müstahlefiyne fiyh, felleziyne âmenû minküm ve enfekuû lehüm ecrün kebiyr (8) ve mâleküm lâ tü'minüne billâh, verresûlü yed'üküm litü'minü birab-biküm ve kad ehaze miysâkaküm in küntüm mü'miniyn (9) hüvelleziy yünezzilü alâ abdihî âyâtin beyyinâtin liyuhrice-küm minezzulûmâti ilennûr, ve innallahe biküm lere'ûfün rahıym (10) ve mâleküm ellâ tünfiküû fiy sebiylillâh, ve lillâhi mirâsüssemâvâti vel'ard, lâ yestevey min-küm men enfeka min kablilfethi ve kaâtel, ülâike ağzamü dereceten minelleziyne enfekuû min ba'dü ve kaâtelü, ve küllen ve'adallahülhusnâ, vallahü bimâ ta'melüne habiyr (11) men zelleziy yukridul-lahe kardan hasenen feyudâ'ifehü lehü ve lehü ecrün kerıym.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٦﴾ يُوَلِّجُ الْاَيُّلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْقِلُوا أَيْمَانَكُمْ فَتُخْلَفُوا فِيهِ فَاَلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْقَلُوا أَيْمَانَهُمْ كَبِيرٌ ﴿٨﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَارُؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَالُوا أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَالُوا وَلَكُلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٢﴾

(4) Gökleri, yeri altı günde yaratan, sonra arş üzerine şaniyle müstevi olan ¹, O'dur, O, yere giren ve yerden çıkan, gökten ineni ve göğe yükseleni bilir. Nerede olsanız O, sizinle beraberdir. Allah, bütün yaptıklarınızı görür. (5) Göklerin ve yerin mülk ve saltanatı O'nundur, işler Allah'a döner. (6) O, geceyi gündüze, gündüzü geceye katar, sinelerde gizli olanları tamamıyla bilir. (7) Allah'a ve peygamberine iman edin, Allah'ın sizi, kendine vekil edip ² tasarruf ettirdiği mallardan harcedin. İçinizden iman edip hayra harcedenler için büyük mükâfat vardır, (8) Size ne oluyor ki Allah'a iman etmiyorsunuz? Halbuki peygamber sizi Rabbinize iman getirmeye dâvet ediyor. Allah bu hususta sizden misak almıştı. İman ede-

cekmeniz ³ imana koşun. (9) Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kulu Muhammed'e apaçık mucizeler indiren O'dur. Allah hakkınızda pek şefkatlidir, merhametlidir. (10) Size ne oluyor ki Allah yolunda hayra harcetmiyorsunuz? Halbuki göklerin ve yerin mirası ⁴ Allah'ındır. İçinizden Mekke fethinden evvel hayra sarfedip vuruşan, sonradan sarfedip vuruşanlarla bir olmaz. Onlar derece ve makamca daha sonra hayra harcedip vuruşanlardan daha büyüktür. Allah hepsine de güzel mükâfat vaatmiştir, Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (11) Kimdir? O ki Allah'a gönül hoşluğuyla ödünç verir ⁵, Allah böyle bir parayı kat kat artırır, onun için başkaca kıymetli bir mükâfat vardır.

¹ Veya arşı tedbirli, emri icrayı kast eden.

² Veya evvelkilerin yerine getirip.

³ Veya bu misaka inanıyorsanız.

⁴ Herkes ölür, her ne kalırsa Allah'ın olur.

⁵ Allah uğurunda malını harceder, yoksa işitsinler, görsünler diye harcetmez.

يَوْمَ مَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ
يُشْرِكُهُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ
هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝ يَوْمَ يَقُولُ الْمُتَافِقُونَ وَالْمُتَافِقَاتُ لِلَّذِينَ
آمَنُوا انظُرُوا فَتَسْتَبْشِرُوا مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا
نُورًا فَضْرِبَ بَيْنَهُمُ بُسُورًا بِأَبْطَانِهِمْ فِيهِ الرِّجْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ۝ يُنَادُوا لَهُمْ لَعْنَةُ اللَّهِ لَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنْ كُنْمْ
فَلَنَنْتَفِيسَكُمْ وَرَبِّضْتُمْ وَأَنْتُمْ غُرَّكُمْ إِلَّا مَا نِي حَتَّى
جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَعَزَّكَ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۝ قَالُوا لَوْ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ
فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَا وَابِكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبَشِّرِ
الْمُصِيرَ ۝ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ
وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ
فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ
۝ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝ إِنْ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَبُوا
اللَّهُ قَرْنًا حَسَنًا يَصْنَعُ لَهُمْ وَهْمًا أَجْرُكُمْ ۝

(12) yevme terelmü'miniyne velmü'minâ-
ti yes'â nûrühüm beyne eydiyhim ve bi'-
eymânihim büşrâkümülyevme cennâtün
tecry min tahtihel'enhârü hâlididnye fiy-
hâ, zâlike hüvelfevzül'azıym (13) yevme
yekuülülümünâfiküüne vel münâfikaâtü
lilleziyne amenünzurünâ naktebis min
nûriküm, kıylerci'ü verâeküm feltemisü
nûrâ, feduribe beynehüm bisûrin lehü
bâb, bâtinühü fiyhirrahmetü ve zâhirühü
min kablihil'azâb (14) yünâdûnehüm e-
lem nekün ma'aküm, kaâlû belâ ve lâkin-
neküm fetentüm enfüseküm ve terebbas-
tüm vertebtüm ve garretkümül' emâniy-
yü hattâ câe emrullahi ve garreküm bil-
lâhilgarûr (15) felyevme lâ yühazü min-
küm fidyetün ve lâ minelleziyne kefrû,
me'vâkümünnâr, hiye mevlâküm, ve bi'-
selmasıyr (16) elem ye'ni lilleziyne âme-
nû en tahşe'a kulûbühüm lizikrillâhi ve
mâ nezele minelhakkı ve lâ yekûnû kel-
leziyne ütülkitâbe min kabli fetâle aley-
himül'emedü fekaset kulûbühüm, ve ke-
siyrün minhüm fâsikuûn (17) i'lemü en-
nallahe yuhyil'arda ba'de mevtihâ, kad
beyyennâ lekümül'âyâtı le'alleküm ta'-
kılûn (18) innelmussaddikiyne velmus-
saddikaâtı ve akradullahe kardan hase-
nen yudâ'afü lehüm ve lehüm ecrün ke-
riym.

(12) Tevhit nurları erkek, kadın mü'minlerin ön-
lerinde, sağlarında çabuk yürürken, mü'minleri o
nurların ışığında görürsün, onlara «— Bugün
size müjdeler olsun ki ağaçları altından ırmaklar
akar uçmaklar hazırdır, orada devamlı kalacaksi-
nız» denecek. İşte büyük kurtuluş budur. (13) O
gün, erkek ve kadın münafıklar mü'minlere
«— Bize bakın ki nurunuzdan bir parça ışık ala-
lım» diyecekler. Onlara «— Arkanıza ¹ dönün
de nur arayın» denecek. Bu sözlerden sonra ka-
pılı bir duvar çekilecek ², o duvarın iç tarafı rah-
mete ³, münafıklardan yana olan dış tarafı azaba
mahsustur, (14) (Aralarına bir perde çekilince)
münafıklar mü'minlere nida edecekler: Biz dün-
yada sizinle beraber değil miydik? Mü'minler şö-
yle diyecekler: «— Evet beraberdik fakat siz öz
nefsinizi mihnate soktunuz, bizim felâketimizi göz-

lediniz, dinde şüpheye tutuldunuz, emr-i hak vâki
oluncaya kadar kuruntular sizi aldattı, o aldattıcı
dünyada Allah'a itaat hususunda sizi aldattı». (15) İşte bugün, ne sizden, ne kâfirlerden azaptan
kurtulmak için bedel alınmayacak, yurdunuz ateş
olacak. Orası size yaraşır bir yerdir ⁴, o ne kö-
tü uğraktır! (16) Allah'ı ve nâzil olan hak Kitabı
yâd ile mü'minlerin kalblerine yumuşaklık gelme-
di mi? Müminler, bunlardan evvel Kitaba nâil
olup zamanın uzamasıyla kalbleri katılaşan üm-
metler gibi olmasınlar. Bunların çoğu dinden çık-
mıştı. (17) Biliniz ki Allah, yere, kuruduktan son-
ra taze can verir ⁵, aklınız ersin diye size âyetleri
beyan ettik ⁶. (18) Sadaka veren ⁷ erkekler ve ka-
dınlar ve Allah'a gönül hoşluğuyla ödünç veren-
ler yok mu, Allah onların sevabını arttıracak. Hem
onların kıymetli bir mükâfatı vardır.

¹ Veya dünyaya.

² Veya mü'minlerin nuruyla perde arkasında kalacaklar.

³ Veya kapının iç tarafı yani mü'minlerin bulunduğu
taraf rahmete.

⁴ Veya yardımcınız, işlerinizi görenler, yakında gire-
ceğiniz yer, ateştir.

⁵ İşte ölüyü de böyle diriltecek veya Arapları cehalet-
le ölü bir haldeyken onları ilimle diriltmiştir; veya kalb-
lerinize böyle din duygusunu koymuştur.

⁶ Nazm-ı kerim din duygusunu akıl ölçüsüne bırakmış
oluyor.

⁷ Veya Allah'ı ve peygamberi tasdik eder.

(19) velleziyne âmenû billâhi ve rüsûlihî üläike hümuşsıddıykuûne veşşühedâü inde rabbihim, lehüm ecrühüm ve nûrühüm, velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtınâ üläike ashâbülcâhıym (20) ı'lemû ennemelhayâtüddünyâ le'ibün ve lehvün ve ziynetün ve tefâhurün beyneküm ve tekâsürün fiyl'emvâli vel'evlâd, kemeseli gaysin a'cebelküffâre nebâtühü sümme yehıycü feterâhü musfarren sümme yekûnü hutâmâ, ve fiyl'âhireti azâbün şediyydün ve mağfrietün minallahi ve rıdvân, ve melhayâtüddünyâ illâ metâ'ulgurûr (21) sâbıkuû ilâ mağfıretin min rabbiküm ve cennetin arduhâ ke'ardıssemâi vel'ardı ü'iddet lillezıyne âmenû billâhi ve rüsûlih, zâlike fadlullahi yü'tiyhi men yeşâ', vallahü zülfadlıl'azıym (22) mâ esâbe min musıybetin fiyl'ardı ve lâ fiy enfüsiküm illâ fiy kitâbin min kabli en nebre'ehâ, inne zâlike alallahi yesıyr (23) likeylâ te'sev alâ mâ fâteküm ve lâ tefrehû bimâ âtâküm, vallahü lâ yuhıbbü külle muhtâlin fehûr (24) elleziyne yebhâlûne ve ye'mürünennâse bilbuhl, ve men yetevelle finnallahe hüvelganiyyülhamıyd.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّاهِدُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْحَرِّ ۖ هُمْ فِيهَا يَخْتَلِفُونَ ۖ
لَهُمْ فِيهَا زُجُجٌ وَهُمْ فِيهَا شَرِبُونَهُمْ وَتَكَرَّرُ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكَارِثَةَ تُمْرًا يَمْشِي مُمْسِكًا
ثُمَّ يَكُونُ حُطًا مَّا فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ۖ
سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۖ مَا أَصَابَ
مِن مَّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي نَفْسٍ مِّنْهُ إِلَّا فِي كِتَابٍ
مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۚ لِيَكِيلَ
تَأْسُوا عَلَىٰ مَا نَكْمُ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَيْنَاكُمْ ۚ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ۚ الَّذِينَ يَخْلَوْنَ وِيَا مَرُوزًا النَّاسَ
بِالْخُلِّ وَمَنْ يَقُولُ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۚ

(19) Onlar ki Allah'a ve peygamberlerine inanırlar, işte Rablerinin yanında özü, sözü doğru olanlar, Allah için şahadette bulunanlar, onlardır. Onların hem mükâfatları, hem ışıkları vardır. Kâfir olup âyetlerimizi yalan sayanlar da cehennemliktir. (20) Biliniz ki dünya diriliği, oyun, eğlence, süslenmeden, birbirinize karşı övünmeden, mal ve çoluk çocuğu çoğaltmak arzusundan ibarettir. Bütün bunlar bir yağmur gibidir ki bitirdiği ot ekincilerin hoşuna gittikten sonra kurur da sen onu sararmış, daha sonra bir saman kırıntısına dönmüş görürsün. Dünyaya aldananlar için âhirette şiddetli azap vardır. Âhireti ihtiyar edenler hakkında da Allah tarafından yarlıganma, hoşnutluk vardır. Dünya diriliği, aldanmadan ibaret bir geçinmedir ¹. (21) Rabbiniz tarafından yarlı-

ganmaya, gök ve yer kadar geniş olan Cennete koşun. Cennet, Allah'a ve peygamberlerine iman edenlere hazırlanmıştır. Bu, Allah'ın bir inayeti- dir ki onu dilediğine verir. Allah büyük bir inayet sahibidir. (22) Gerek yeryüzünde, gerek kendi nefsinde başınıza hiç bir musibet ² gelmez ki yaratılmasından ³ evvel o, Kitapta yazılı bulunmasın. Bu husus Allah'a göre kolaydır. (23) Ta ki elinizden çıkana tasalanmayasınız. Size verilene de sevinmeyesiniz. Allah kendini görenleri, kendini beğenenleri sevmez. (24) Yâni cimrilik edip ⁴ halka cimriliği emredenleri sevmez ⁵. Her kim hayra harcetmeden yüz çevirirse (varsın yüz çevirsin.) Çünkü Allah (onlardan da harcından da) müstağnidir, zâtında övülmüştür; artık Allah'a ne olur!

¹ Aldatıcı eğlenceden başka bir şey değildir. Aldandığı, mağrur olduğu bir meta'dır.

² Kıtık, ziyan; hastalık, ölüm gibi hiç bir musibet.

³ Yerin —musibetlerin— nefsinizin yaratılmasından.

⁴ Malda, tâlimde ve neşr-i ilimde, evsaf-ı peygamberiye beyanda.

⁵ Veya bunlar için şiddetli azap vardır.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ
شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَصْرُفُ وَرُسُلُهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّا اللَّهُ قَوُّمٌ عَزِيزٌ ۝ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمُ النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَفَتَنَهُمُ مُهْتَدٍ وَكَذِبُ
مُنْهَمُ فَاسِقُونَ ۝ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا
بِعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا
عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَاذْعَبُوا حَتَّىٰ رِغَابَتْ
قَاتِنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرُسُولِهِ يُؤْتِكُمْ
كَفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ إِذْ لَا يَعْلَمُ أَهْلُ
الْكِتَابِ إِلَّا يَتَّقِدُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِنَ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّا لَفَضَّلُ
سَيِّدُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۝

(25) lekad erselnâ rüsülenâ bilbeyyinatî ve enzel-nâ ma'ahümülkitâbe velmiyzâne liyekuûmennâsü bilkıst, ve enzelnelhadiyde fiyhi be'sün şedidyûn ve menâfi'u linnâsi ve liya'lemallahü men yansurühü ve rüsülehu bilgayb, innallahe kaviyyün aziyz (26) ve lekad erselnâ nûhan ve ibrahîyme ve ce'alnâ fiy zürriyyetihimen-nübüvvete velkitâbe feminhüm mühted, ve kesiyrün minhüm fâsikuûn (27) sümme kaffeynâ alâ âsârihim birüsülinâ ve kaffeynâ bi'iysebnî meryeme ve âteynâ-hül'inciyle ve ce'alnâ fiy kulûbilleziynet-tebe'ûhü ve re'feten ve rahmeh, ve reh-bâniyyetenibtede'ûhâ mâ ketebnâhâ aleyhim illebtigaâe rıdvânillâhi femâ re'avhâ hakka ri'ayetihâ, feâteynelleziyne âmenû minhüm ecrehüm, ve kesiyrün minhüm fâsikuûn (28) yâ eyyühelleziyne âmenût-tekullahe ve âminû biresûlihî yü'tiküm kifleyni min rahmetihî ve yec'al leküm nûren temşüne bihî ve yagfirleküm, val-lahü gafûrün rahıym (29) liellâ ya'leme ehlülkitâbi ellâ yakdirüne alâ şey'in min fadlillâhi ve ennelfadle biyedillâhi yü'tiy-hi men yeşâ', vallahü zülfadlil' aziym.

(25) * Biz peygamberlerimizi açık mucizelerle göndermişiz. Onlarla beraber Kitap ve tartı da indirdik ki insanlar insafla muamelede bulunsunlar. Biz demiri, şiddetli bir kavga aleti olmak, insanlar hakkında başka menfaatlerde bulunmak üzere indirdik ¹. Ta ki Allah kendi dinine ve peygamberlerine, görmeden yardım edenleri ayırdetsin. Allah kuvvetlidir, yegâne galiptir. ² (26) * Biz Nuh'u, İbrahim'i gönderdik, peygamberliği, Kitabı ³ da onların zürriyetlerine karar kıldık. Onlardan kimi doğru yolu buldu, çoğu ise yoldan çıktı. (27) Sonra onların arkalarından peygamberimizi gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da ardı sıra gönderdik, ona İncil verdik, İsa'ya tâbi olanların kalblerine birbirlerine karşı şefkat ve merha-

met duyguları koyduk. Rühbaniyyeti ⁴ de kendileri ortaya koymuşlardı. Biz onu onlara farz etmedik. Şu kadar ki onlar Allah'ın hoşnutluğunu elde etmek uğrunda yapmışlardı. Böyleyken yine O'nun ahkâmına gereği gibi riayet etmediler ⁵. İçlerinden hakikaten iman getirenlere mükâfatlarını verdik. Çokları ise dinden çıktılar. (28) Mü'minler ⁶! Allah'tan sakının, peygamberi Muhammed'e iman getirin ki size öz rahmetinden iki pay versin, size, yürürken ışık verecek bir nur versin, sizi yarlıgasın, Tanrı, yarlıgayan, bağışlayandır. (29) Ta ki ehl-i Kitap şunu bilsinler: Allah'ın inayetinden hiç bir şeye onların güçleri yetmez, meğer ki Tanrı versin. İnayet Allah'ın elindedir. Onu dile-diğine verir, Allah büyük bir inayet sahibidir.

¹ Veya madenlerinden çıkardık.

² Allah yardıma muhtaç değildir. Fakat dine yardım eden menfaat görür.

³ Kitaptan maksat hat da olabilir.

⁴ Bir bucakta eğleşip herkesten çekilerek ibadet et

meyi veya ibadette mübalâgayı.

⁵ Pek ileri gittiler de teslise kail oldular, peygamberimizi tanımadılar.

⁶ Yâni peygamberlere inananlar!

SÛRETÜLMÜCADELEH

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) kad semi'allahü kavlelletiy tucâdilü-ke fiy zevcihâ ve teştekiy ilallahî vallahü yesme'u tehâvürekümâ, innallahe semiy'un basıyr (2) elleziyne yüzâhirüne min-küm min nisâihim mâ hünne ümmehâtîhim, in ümmehâtühüm illellâiy veledne-hüm, ve innehüm leyekuûlüne münkeren minelkavli ve zûrâ, ve innallahe le'afüv-vün gafûr (3) velleziyne yüzâhirüne min nisâihim sümme ye'ûdüne limâ kaâlû fe-tahriyrü rekabetin min kabli en yetemâs-sâ, zâliküm tû'azûne bih, vallahü bimâ ta'melüne habiyr (4) femen lem yecid fe-sıyâmü şehreyni mütetâbi'ayni min kabli en yetemâssâ, femen lem yesteti' feit'â-mü sittiyne miskiynâ, zâlike litü'minû billâhi ve resûlih, ve tilke hudûdullah, ve ilkâfiriyne azâbün eliyim (5) innelleziyne yühâdûnallahe ve resûlehü kübitû kema kübitelleziyne min kablihim ve kad enzelnâ âyâtin beyyinât, ve ilkâfiriyne azâbün mühiyn (6) yevme yeb'asühümulla-hü cemiy'an feyünebbiühüm bimâ amilû, ahsâhullahü nesûh, vallahü alâ külli şey'in şehid.

MÜCADELE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Allah kocası hakkında sana müracaat ve Allah'a arz-ı şikâyet eden kadının sözlerini işitmiştir ². Allah, karşılıklı sözlerinizi işitir, çünkü Allah her şeyi işitir ve görür. (2) İçinizden karılarınıza zihâr edenlerin kadınları hakikatte onların anaları değildir. Onların anaları ancak kendilerini doğuran kadınlardır. Onlar münasebetsiz ve yalan söz söylerler. Allah vaz geçen, yarlıgayan-dır ³. (3) Kadınlara zihâr edip sonra sözlerinden dönenler, karılarına yakınlık etmeden evvel bir kul azat etsinler, işte bu bir daha böyle bir boş söz söylememek için size bir öğüttür, Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır. (4) Her kim kul

bulamazsa ⁴ karısına yakınlık etmeden evvel bir-biri ardınca iki ay oruç tutsun, buna da gücü yetmezse altmış yoksulu doyursun. Bu beyan olunan ahkâm Allah'a ve peygamberine inanıp alışı-tığınız cahiliyet âdetlerini bırakmak, meşru olan ahkâmı bilmeniz içindir. Bunlar Tanrı'nın hudut ve ahkâmıdır, kâfirler için acıklı bir azap vardır. (5) Allah'ı ve peygamberini düşman tutanlar yok mu, daha evvel gelenler nasıl rezil ⁵ edildilerse onlar da öylece rezil olacaklar. Biz peygamberin gerçek olduğuna delâlet eden aşikâr mucizeler indirdik. Bunları tanımayanlar için kendilerini rüsvay edici azap vardır. (6) Bir gün gelecek ki o gün, Allah insanların hepsini diriltecek, işledikleri e'ali onlara haber verecek. Allah onların işlediklerini saymış, hiç birini atlamamış, onlarsa O'nu, unutmışlardır. Allah her şey üzerine hakkıyla şahittir.

¹ Medine'de nâzil olmuş 22 âyettir.

² Yâni duasını kabul etmiştir.

³ Zihâr'dan tövbe edenlerden vazgeçer, kefaretle gü-

nahlarını yarlıgar.

⁴ Veya kul azadına kaadir olamazsa.

⁵ Veya helâk oldularsa - yalnız bırakıldılarsa.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى
ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آدَنَى
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ إِنْ مَكَانُوا أَوْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَعَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ يَكِلُ شَيْئًا عَلَيْهِ ۖ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ
النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَبَّهُونَ بِالْآثَرِ وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جِئُوا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ إِذَا جِئُوا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ
وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ
يَصْلَوْنَهَا فَيَنْسِفُ الْمَصِيرَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ
فَلَا تَنَاجُوا بِالْآثَرِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجُوا
بِالْبِرِّ وَالْتَقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۖ إِنَّمَا النَّجْوَى
مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَرِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا
بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَسْتَأْذِنُوا فِي الْمَجَالِسِ فَاقْسَمُوا بِنَفْسِكُمْ إِنَّكُمْ
وَإِذَا قِيلَ لَكُمْ تَسْتَأْذِنُوا فَاذْهَبُوا وَتَسْتَأْذِنُوا فَاذْهَبُوا وَتَسْتَأْذِنُوا
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۖ

(7) elem tere ennâllahe ya'lemü mâ fiys-semâvâtî ve mâ fiylard, mâ yekûnû min necvâ selâsetin illâ hüve râbî'uhüm ve lâ hamsetin illâ hüve sâdisühüm ve lâ ednâ min zâlike ve lâ eksera illâ hüve ma'a-hüm eyne mâ kânû, sümme yünebbiühüm bimâ amilû yevmelkıyâme, innal-lahe biküllî şey'in aliym (8) elem tere illelziyne nühhü aninnecvâ sümme ye'ûdüne limâ nühhü anhü ve yetenâcevne bil'ismi vel'udvâni ve ma'siyetirresûl, ve izâ câuke hayyevke bimâ lem yuhayyike bi-hillâh, ve yekuûlûne fiy enfüsihim lev lâ yû'azzibünallahü bimâ nekuûl, hashbühüm cehennem, yaslevnehâ, febi'selmasıyr (9) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ tenâceytüm felâ tetenâcev bil'ismi vel'udvâni ve ma'siyetirresûli ve tenâcev bilbirri vettakvâ, vettekullahelleziy ileyhi tuhşerûn (10) innemennecvâ mineşşeytâni liyahzünelleziyne âmenû ve leyse bidârrihim şey'en illâ bi'iznillâh, ve alallahî felyetevekkelim-mü'minûn (11) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ kıyle leküm tefessehû fiylmecâlisi fefsehû yefsehillahü leküm, ve izâ kıylenşüzü fenşüzü yerfe'llahülleziyne âmenû minküm velleziyne ütül'ilme derecât, val-lahü bimâ ta'melüne habiyr.

(7) Görmüyor musun ki Allah göklerde ve yerde olan her şeyi bilir, üç kişi gizli konuşmaz ki dördüncüleri Allah'ın kendisi olmasın. Beş kişi gizli konuşmaz ki altıncıları kendisi olmasın, bundan daha az olsun, daha çok olsun, nerede olurlarsa olsun, Allah onlarla beraberdir. Sonra Allah, yaptıklarını kıyamet gününde onlara haber verecek. Çünkü Allah her şeyi hakkıyla bilir. (8) Görmüyor musun ki birleşip gizli konuşmadan nehyolunduktan ¹ sonra yine nehyolundukları şeye dönüp günahkârlığa, düşmanlığa, peygambere karşı gelmeye ait hususatta gizli konuşurlar. Bunlar yanına geldikleri zaman Allah'ın sana vermediği selâmla selâm verirler ². Kendi kendilerine «— Bu dediklerimizle Allah bize azap etmeyecek miydi?» ³ derler. Onlara girecekleri Cehennem elve-

rir. Orası ne fena uğraktır! (9) Mü'minler! Birbirinizle gizli konuşacağınız ⁴ vakit günahkârlığa, düşmanlığa ve peygambere karşı gelmeye ait konuşmayın. Belki iyilik ve sakınma hakkında konuşun. Huzurunda toplanacağınız Allah'tan sakının. (10) Günahkârlığa düşmanlığa bais olan gizli konuşma, Şeytanın ilkaatı eseridir ⁵. Bu da mü'minleri üzme içindir. Allah'ın izni ve iradesi olmadıktan o, ⁶ mü'minlere hiç bir zarar verecek değildir. Artık mü'minler Allah'a güvensinler. (11) Mü'minler! Size, bir mecliste yer verin denildiği zaman yer verin ki Allah size genişlik versin, bunun gibi «kalkın» ⁷ denildiği zaman da kalkın. Allah içinizden iman getirenlerin ve bilhassa ilme nâil olanların derecelerini yükseltir, Allah bütün âmalinizden haberdardır.

¹ Müslümanlara eza vermek için Yahudiler ve münafıklar birbirleriyle gizli konuşurlardı. Bu hal menolunmuşken yine gizli konuşmada devam ederlerdi.

² (Esselâmü a'leyk - Sana Allah selâmet versin) yerinde (Essâmü a'leyk - Allah sana ölüm versin) derler.

³ «O, gerçek peygamber olaydı bu sözlerimizden dolayı biz, herhalde bir azaba uğradık».

⁴ Birbirinize danışacağınız.

⁵ Veya nefs-i emarenin vesvesesinden ileri gelir. Çünkü iki kişi bir mecliste gizli konuşsa üçüncüsü üzülür.

⁶ Nefs-i emare veya Şeytan veya gizli konuşma.

⁷ Kardeşlerinize yer vermek için, namaz, cihat gibi hayır işler için.

(12) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ nâcey-tümürresûle fekad-dimû beyne yedey nec-vâküm sadakah, zâlike hayrûn leküm ve athar, fein lem tecidû feinnallahe gafû-rûn rahıym (13) e'eşfaktüm en tükad-dimû beyne yedey necvâküm sadekaât, feizlem tef'alû ve tâballahü aleyküm, fe'ekıymussalâte ve âtüzze-kâte ve etıy'ullahe ve resûleh, vallahü habıyrûn bi-mâ ta'melûn (14) elem tere illeleziyne tevellev kavmen gadıballahü aleyhim, mâ hüm minküm ve lâ minhüm ve yahlıfûne alelkezi-bi ve hüm ya'lemûn (15) e'addal-lahü lehüm azâben şedi-yâ, innehüm sâe mâ kânû ya'melûn (16) itte-hazû eymâ-nehüm cünneten fesaddû an sebiylillâhi felehüm azâbün mühiyn (17) len tuğniye anhüm emvâlühüm ve lâ evlâdühüm mi-nallahi şey'â, ü-lâike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn (18) yevme yeb'asühümül-lahü cemıy'an feyahlıfûne lehü kemâ yah-lifûne leküm ve yahsebûne enne-hüm alâ şey', elâ innehüm hümülkâzı-bûn (19) istah-veze aleyhimüşşeytânü fe'ensâhüm zıkrallah, ü-lâike hızbüşşeytân, elâ inne hızbüşşeytânı hümülhâsirûn (20) innelle-ziyne yuhâddûnallahe ve resûlehü ü-lâike fiyl'e-zelliyn (21) keteballahü leaglibenne ene ve rüsülüy, innallahe kaviyyün aziyz.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِ مَوَّابِينَ بِيَدَيْ مُجْرِمٍ
صَدَقَ ذَلِكَ خَيْرُكُمْ وَأَطْرُقَ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
﴿ أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ مُجْرِمٍ صَدَقَ فَإِنْ قَدْ تَفَعَّلُوا
وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقْبُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَآهُمْ مِنْكُمْ وَلَا مَنَّهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ
عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿ لَنْ تَغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴾ يَوْمَ سُبْعَتُهُمْ اللَّهُ
جَمِيعًا فَيُخْلِفُونَ لَهُمْ كُلِّفُونَ لَكُمْ وَيُجَسَّبُونَ لَهُمْ عَلَى شَيْءٍ لَا
إِنَّهُمْ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ
اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿
إِنَّا الَّذِينَ يُحَادُّوهُ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿
كُتِبَ اللَّهُ لَا غَلِبَ إِلَّا وَرَسُولِي إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿

(12) Mü'minler! Peygamberle gizlice konuşacağınız zaman konuşmanızdan evvel sadaka veriniz, bu tasadduk sizin için daha hayırlı ve daha pâktır. Sadaka bulamazsanız bir beis yoktur. Çünkü Allah yarılıgayan ve bağışlayandır. (13) Gizli konuşmadan evvel sadaka vermektan fakir düşeceğiniz diye mi telâş ettiniz? Çünkü emrolunanı işlemediniz. Allah, bu özürünüzü kabul etti, yapmanıza müsaade etti. Artık namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a ve peygamberine itaat edin. Allah yaptığınızdan haberdardır. (14) Allah'ın hışmına uğrayan kimseleri dost edinenlere bakmıyor musun? ¹ Bunlar ne sizdendirler, ne onlardan. Bile bile Müslümanız diye, yalan yere yemin ederler. (15) Allah onlar için şiddetli azap hazırlamıştır. Çünkü onların işledikleri ameller ne kötüydü! (16) Onlar, Müslümanız diye ettikleri antları mal ve canlarına kalkan edindiler de halkı Allah yo-

lundan çevirdiler. Onlar için rüsvey edici bir azap vardır. (17) Onların ne malları ve ne de çocukları Allah'ın azabından asla bir şey savamaz. İşte onlar ateşliktir. Orada devamlı kalacaklardır. (18) Tanrı'nın cümlesini dirilttiği gün, onlar size nasıl yalan yere yemin ettilerse O'nun huzurunda da öyle yemin edecekler ve bu yeminle âhirette bir şey kazanırız sanırlar. Haberinizi olsun ki onlar dünya ve âhirette kızıl yalancılardır. (19) Şeytan onların üzerine basıp Allah'ı anmayı onlara unutturmuştur. İşte onlar, Şeytanın adamları ve askerleridir. Haberinizi olsun ki ziyankârlar, Şeytanın adamları olan münafıklardır. (20) Çünkü Allah ve peygamberini düşman tutanlar, en zelil kimseler katarındadırlar ². (21) Allah, Levh-i Mahfuz'da «— Ben ve peygamberlerim herhalde galip olacağız» diye yazmıştır ³. Allah kuvvetlidir, yegâne galiptir ⁴.

¹ Münafıklar Yahudileri dost tutup onlara Müslümanların gizli emirlerini haber verirlerdi.

² Yahut en zelil kimselerle beraber Cehennem in en aşağı derekelerindedirler.

³ Seyf ile veya hüccetle yahut böyle hükmetmiştir, yemin makamındadır.

⁴ Artık düşman tutmak münafıklara ne fayda verir!

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ
مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ
الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْفَائِزُونَ

سُورَةُ الْحَشْرِ مكية وآياتها ثمانية وعشرون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَمِعَ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ
الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنْهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ
مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي
قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ
فَاعْبُدُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ۖ وَلَوْ لَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ
الْجَلَائِلَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ أَلِيمٌ

(22) lâ tecidü kavmen yü'minûne billâhi velyevmil'âhri yüvâddûne men hâddal-lahe ve resûlehü ve lev kânû âbâehüm ve ebnâehüm ve ihvânehüm ev aşiyretehüm, üläike ketebe fiy kulûbihimül'iymane ve eyyedehüm birûhin minh, ve yüdhilühüm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü hâlidiyne fiyhâ, radiyallahü anhüm ve radû anh, üläike hizbullah, elâ inne hizballahi hümülmüflihün.

SÛRETÜLHAŞR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) sebbeha lillâhi mâ fyysemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve hüvel'aziyzülhakiym (2) hüvelleziy ahrecelleziyne keferû min eh-lilkitâbi min diyârihim li'evvelilhaşr, mâ zanentüm en yahrücû ve zannû ennehüm mâni'atühüm husûnühüm minallahi fe-etâhümullahü min haysü lem yahtesibü ve kazefe fiy kulûbihimürü'be yuhribûne büyûtehüm bieydiyhim ve eydiylmü'miniyne fağtebirû yâ ülil'ebâr (3) ve levlâ en keteballahü aleyhimülcelâe le'azzebehüm fiyddünyâ, ve lehüm fiyl'âhireti azâbünnâr.

(22) Allah'a ve âhiret gününe iman edenlerin babaları veya oğulları ¹ veya kardeşleri ² veyahut soyu, sopu, aşiretleri ³ olsa da yine Allah'ı ve peygamberini düşman tutanlara dostluk ettiğini göremezsin. Onlar öyle kimselerdir ki Allah, onların kalblerine imanı yerleştirmiş, onları kendi tarafından bir ruh ⁴ ile te'yit buyurmuştur. Onları

ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara, devamlı kalmak üzere sokacaktır. Allah onlardan hoşnut olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlar. İşte onlar Allah'ın askerleri ve adamlarıdır. Haberinizi olsun ki umduklarına erecekler, Allah'ın askerleri ve adamlarıdır.

HAŞR SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Göklerde ve yerde olan bütün mahlûkat Allah'ı tenzih ederler. O, yegâne galiptir, hâkimdir. (2) Ehl-i Kitaptan kâfir olanları yurtlarından ilk defa toplayıp çıkaran O'dur. Siz onların çıkacaklarını zannetmemişmiydiniz. Onlar dahi kalelerinin Allah azabına karşı mâni olacağını zannetmişlerdi. Hatırlarına gelmeyen bir yerden onlara Allah'ın buyurultusu geldi. Allah kalplerine deh-

şetli bir korku düşürdü, hanelerini kendi elleriyle ⁶ ve mü'minlerin elleriyle harap eylerlerdi. Ey kalbi açık kimseler! Bunların bu hallerinden ibret alın. (3) Allah, onlar için sürgünlüğü yazmamış olsaydı onları bu dünyada katl ve yağma ile başka bir azaba çarpacaktı. Bununla beraber yine onlar için âhirette ateş azabı da vardır.

¹ Ebu Bekir Sıddık gibi Bedir'de oğlu Abdurrahman'a karşı çıkmak istemişti.

² Mu'sap bini Umeyr gibi ki Uhut'ta kardeşi Ubeyd bini Umeyr'i öldürmüştü.

³ Ömerül'faruk gibi ki dayısı Asım bin Hişam'ı öldürmüştü. Bunun gibi Hamza, Aliyyülmürteza ve Ubeydet de Bedir'de amcazâdeleri olan Utebe, Şeybe Velit bin Uteybe'yi öldürmüştü.

⁴ Kalb nuru, iman, Kur'an, burhanlar, nusratlar.

⁵ Medine'de nâzil olmuş, (24) âyettir.

⁶ Uhut'tan sonra muahedeyi bozan Yahudiler beraber götürmek üzere keresteleri, kapıları, o güzelim ağaçları koparmışlardı.

(4) zâlike biennehüm şâakkullahe ve resûleh, ve men yüşâakkullahe feinnallahe şediydül'ikaâb (5) mâ kata'tüm min liyinetin ev terektümûha kaâimeten alâ usûlihâ febi'iznillâhi ve liyuhziyelfâsikıyn (6) ve mâ efâ'allahü alâ resûlihî min-hüm femâ evceftüm aleyhi min haylin ve lâ rikâbin ve lâkinallahe yüsallitu rûsûlehü alâ men yeşâ', vallahü alâ külli şey'in kadiyr (7) mâ efâ'allahü alâ resûlihî min ehlilkurâ felillâhi ve lirresûli ve liziylkurbâ velyetâmâ velmesâyıkni vebnisseybiyli key lâ yekûne dületen beynel'aghiyâi minküm, ve mâ âtâkümürresûlü fehuzûhü ve mâ nehâküm anhü fentehû, vettekullah, innallahe şediydül'ikaâb (8) lillfukarâilmühâciriynelleziyne uhricû min diyârihim ve emvâlihîm yebteguüne fadlen minallahi ridvânen ve yansurûnallahe ve resûleh, ülâike hümüssâdikuûn (9) velleziyne tebevveüddâre vel'ymâne min kablihîm yühıbbûne men hâcere ileyhim ve lâ yecidûne fiy sudûrihim hâceten mimmâ ûtû ve yû'sirûne alâ enfûsihim ve lev kâne bihim hasâsah, ve men yûka şuhha nefsihî feülâike hümülmüflîhûn.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْتَةٍ أَوْ نَحْوِهَا فَاِتِمُّوا عَلَيْهِ عَلَىٰ أَسْوَأِهَا فَاِذْ بَارَكُوا عَلَيْهَا فَزَيَّا لَهَا الْفَيْسَ يَقِينًا ﴿٦﴾ وَمَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أُجِفَّتْ عَلَيْهِ مِنْ حَيْلٍ وَلَا رَكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧﴾ مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَالرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٨﴾ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٩﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَعْنُ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾

(4) Sürülmelerinin sebebi şudur ki onlar Tanrı'dan ve peygamberinden ayrılmışlardı, her kim Tanrı'dan ve peygamberinden ayrılırsa Allah'ın onlar hakkında ukubeti şiddetlidir. (5) Hurma ağaçlarından her ne kestiniz veya köklerinde her ne bıraktınızsa hep Allah'ın izniyledir, bir de Allah, fâsıkları rûsvay etsin içindir. (6) Allah'ın, onların emvalinden peygamberine verdiği malları ele geçirmek için, siz üzerlerine at ve deve ile yürümediniz ¹. Fakat Allah peygamberlerini dilediği kimselerin üzerlerine musallat ve galip kılar. Allah her şeye hakkıyla kaadirdir. (7) Allah'ın, kasabalarda sakin olan ahaliden, peygamberine, hısımlara, yetimlere, yoksullara, yoldan kalanlara âittir. Ta ki bu mal içinizden zenginler arasına elden ele dolaşmasın. Peygamber size ne ve-

rirse onu alın. Sizi her neden nehiy ederse ondan geri durun. Allah'tan sakının. Çünkü muhalefet edenler hakkında Allah'ın ukubeti şiddetlidir. (8) Yâni o mallar, muhacirlerin fakirlerine mahsustur ki onlar Allah'tan inayet ve hoşnudîsini kazanmak ve Allah'ın dinine, peygamberine yardım etmek uğurunda yurtlarından çıkarılmışlar, mallarından uzak düşmüşlerdi. İşte bunlar din-i İslâma sadakatlerini kavlen ve fiilen göstermişlerdir. (9) Bunlardan evvel Medine'yi yurt ve iman evi edinen kimseler, kendilerinin nezdine hicret edenleri severler. Muhacirine verilen ganimetten dolayı kalblerinde bir arzu duymazlar. Kendileri ihtiyaç içinde olsalar bile onları öz nefislerinden üstün tutarlar. Her kim kendisini cimrilikten ² korursa, işte umduklarına erenler, onlardır.

¹ Süvari olarak gitmediniz, mesafe kat'etmediniz, burası sulhen fetholundu, zahmetsiz ele geçti, siz oraya pl-yade gittiniz.

² Mala haris olmadan, mal vermeye karşı duyduğu nefretten.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا
رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ
لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أَخْرَجْتُمْ لَخُرْجِنَ
مَعَكُمْ وَلَا نَطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ
وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝ لَئِنْ أَخْرَجُوا لَا يُخْرِجُونَ
مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ
لَيَكُونَنَّ الْأَذْيَارُ نَشْرًا لَا يَنْصُرُونَ ۝ لَئِنْ أَشْرَأْشَدَّ رَهْبَةً
فِي صُدُورِهِمْ مِنْ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ۝
لَا يَتَّقُوا لِلَّهِ أَجْمَعًا ۝ فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَدَادٍ جَدِيدٍ
بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَدِيدٍ تَحْسِبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ۝ كَمْثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
قَرِيبًا ذَاتُواوَالٍ أَلْمِزِهِمْ وَكُنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝ كَمْثَلِ
الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ
إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ۝

(10) velleziyne câû min ba'dihim yekuû-lûne rabbenâğfirlenâ ve li'ihvâninelleziy-
ne sebekuûnâ bil'îymâni ve lâ tec'al fiy
kulûbinâ gillen lilleziyne âmenû rabbenâ
inneke raûfün rahîm (11) elem tere
illeleziyne nâfekuû yekuûlûne li'ihvânihi-
mülleziyne keferû min ehlilkitâbi lein
uhricüm lenahrücenne ma'aküm ve lâ
nüty'u fiyküm ehaden ebeden ve in kuû-
tiltüm lenensurenneküm, vallahü yeşhe-
dü inneküm lekâzibûn (12) lein uhricû
lâ yahrücüne ma'ahüm ve lein kuûtilû lâ
yensurûnehüm ve lein nesarûhüm leyü-
vellünnel'edbâr, sümme lâ yunsarûn (13)
le'entüm eşeddü rehbetten fiy sudûrihim
minallah, zâlike biennehüm kavmün lâ
yefkahûn (14) lâ yûkaâtîlûneküm cemiy'-
an illâ fiy kuren muhasanetin ev min
verâi cüdür, be'sühüm beynehüm şediyyd,
tahsebühüm cemiy'an ve kulûbühüm şet-
tâ, zâlike bi'ennehüm kavmün lâ ya'ki-
lûn (15) kemeselilleziyne min kablihîm
kariyben zâkuû ve bâle emrihim ve lehüm
azâbün eliyim (16) kemeselişşeytânî iz
kaale lil'insânîkfür, felemmâ keferê kaâle
inniy beriy'ün minke inniy ehâfullae rab-
bel'âlemiyn.

(10) Bunlardan sonra gelenler de ¹ «— Ey Rab-
bimiz! Bizi ve bizden evvel iman eden din kardeş-
lerimizi yarlıga, kalblerimizde mü'minler hakkın-
da kin bırakma. Ey Rabbimiz! Sen şefkatli ve
merhametlisin» derler. (11) Ehl-i Kitaptan kâfir
olan kardeşlerine: «— * Yurtlarınızdan çıkarılır-
sanız biz de muhakkak sizinle beraber çıkarız.
Aleyhinizde hiç bir kimseye ² itaat etmeyiz. Vu-
ruşmaya tutulursanız * herhalde size yardım ede-
riz» diyen münafıkları görmüyor musun? Allah
onların kızıl yalancı olduklarına şahadet eder.
(12) * Yahudiler yurtlarından çıkarılırlarsa bu
münafıklarla beraber çıkmazlar, vuruşmaya tutu-
lurlarsa yine onlara yardım etmezler. (Faraza) *
yardım etseler arka verip kaçarlar. Sonra yardım
da görmezler. (13) Onların kalblerine Allah'tan

ziyade siz; yılgınlık veriyorsunuz Şunun için ki
onlar Allah'ın azametini anlamaz kimselerdir. (14)
Onlar müstahkem kasabalarda veya duvar arka-
sında bulunmaksızın sizinle toplu bir halde vu-
ruşamazlar. Kendi aralarındaki saldırmaları şid-
detlidir. Halbuki sizinle cenge takatleri yoktur.
Sen, onları toplu zannedersin; halbuki kalbleri
dağınıktır. Bu da aklı erer kimseler olmadıkların-
dan dolayıdır. (15) Onlar, kendilerinden az za-
man evvel gelip günahlarının vebalini tatmış olan-
lar gibidir, onlar için âhirette de acıklı bir azap
vardır. (16) Münafıkların, Yahudileri aldatma hu-
susundaki hali şeytanın hali gibidir ki insana
«— Kâfir ol» der ³. İnsan kâfir olunca şeytan
«— Benim seninle ilişğim yoktur; çünkü âlem-
lerin Rabbi olan Allah'tan korkarım» der.

¹ Muhacirin ve Ensardan sonra gelen Tabiîn, bilûmum müminler.

² Hazret-i Peygamber Aleyhissalâti vesselâm ile es-

hab-ı kıramına.

³ Yâni küfür işlemek üzere igva eder.

(17) fekâne âkıbetehümâ ennehümâ fiyn-nâri hâlidıyine fiyhâ, ve zâlike cezâüzzâlimiyn (18) yâ eyyühelleziyne âmenüttekullahe veltenzur nefsün mâ kaddemet ligad, vettekullah, innallahe habiyrün bimâ ta'melün (19) ve lâ tekûnû kelleziyne nesûllahe fe'ensâhüm enfüşehüm, üläike hümlüfâsikuün (20) lâ yesteviy ashâbünnâri ve ashâbülcenneh, ashâbülcenneti hümlüfâizün (21) lev enzelânâ hâzelkur'âne alâ cebelin lere'eytehü hâşi'an mütesaddi'an min haşyetillâh ve tilkel'emsâlü nadrıbhüâ linnâsi le'allehüm yetefekkerün (22) hüvallahülleziy lâ ilâhe illâ hû, âlimülgaybi veşşehâdeh, hüverrahmânürrahıym (23) hüvallahülleziy lâ ilâhe illâ hû, âlmelikülkuddüsüsselâmülmü' minülmüheyminül' aziyzülcebbârülmütekebbir, sübhânallahi ammâ yüşrikün (24) hüvallahülhâlikulbâriülmusavvirü lehül'esmâülhüsânâ, yüsebbihu lehü mâ fiyssemâvâti vel'ard ve hüvel'aziyzülhakiym.

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْنَنْتَظِرْ نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٢٠﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ الْفَائِزُونَ ﴿٢١﴾ لَوْ أَنزَلْنَاهَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لَضَرِبْنَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٤﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٥﴾

سُورَةُ الْحَشْرِ مكية ثمانون آية

(17) Artık ikisinin de akıbeti, devamlı olmak üzere ateşte kalmaktır; işte öz nefislerine zulmedenlerin cezası budur. (18) Mü'minler! Allah'tan sakının, herkes yarınki kıyamet günü için ne iş gördüğüne baksın. Allah'tan sakının, çünkü Allah yaptığınızdan haberdardır. (19) Allah'ı unutanlar gibi olmayın. Allah da bu sebeple onlara kendilerine yarayan şeyi unutturdu. İşte fâsık olanlar, onlardır. (20) Ateşliklerle cennetlikler bir olamazlar. Korktuklarından kurtulanlar, cennetliklerdir. Yoksa onlar değildir. (21) Biz bu Kur'an'ı bir dağa indirmiş, ona da idrak vermiş olsaydık onu Allah korkusundan yıkılıp parça parça olarak dağılmış bir halde görecektin. Biz bu misalleri «— Düşünsünler» diye halk için getiriyoruz. (22)

O, öyle bir Tanrı'dır ki kendisinden başka tapacak yoktur; O, gizliyi ve aşıkârı bilir; O, esirgeyen, bağışlayandır. (23) O, öyle bir Tanrı'dır ki kendisinden başka tapacak yoktur; O, her bir şeye mâliktir ¹, Nâlâyık olan her şeyden âridir. Her noksandan sâlimdir; aman veren ²; her şeyi görüp gözetendir, yegâne galiptir, icbar eden Zat'tır ³, büyüklükte en yüksek derecededir ⁴. Allah müşriklerin şerik koşmalarından tamamıyla münezzehtir. (24) O, yaratan, yoktan var eden, her şeye kılık ve kıyafet veren Allah'tır. O'nun en güzel adları vardır, göklerde ve yerde ne varsa hep O'nu tenzih ederler; O, galib-i yektadır, hâkimdir.

¹ Veya öyle muazzam bir padişahdır ki mülkü elden gitmek ihtimali yoktur.

² Veya peygamberlerini tasdik eden.

³ Yâni bir şeyi dileyince karşısına hiç bir engel çıkmaz veya insanların hallerini cebr'eder, yâni ıslah eder.

⁴ Veya lââyık olmayan her bir şeyden gayet âlidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ لَقُمُونَ
إِلَيْهِم بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ
وَأَيُّكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَحِبُّونَ جَمَادِي سَبِيلِي
وَأَتَّبِعَاءَ مَنْ بَدَّلُوا بَيْنَهُمَا الْأُمُودَ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ
وَمَا أَكَلْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝
إِنْ تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي نَفَسْنَا بِكُمْ وَلَا تَكُونُوا كَالْمُتَكَفِّرِينَ ۝
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۝
وَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىَٰ فَيُفْضِلَ بَيْنَكُمْ وَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ
فَقَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا الْقَوْمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَمَا نَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَّلْنَا
بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ أَتَأْمِنُونَ إِنَّكُمْ إِذْ قُلْتُمْ
إِنَّا نَحْنُ الْغَالِبُونَ ۝
وَمَا أَمْلَأَ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبَاؤُنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۝
فَتَنَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَغْرَقْنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

MÜMTEHİNE SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Mü'minler! Benim düşmanımı da, sizin düşmanınızı da dost edinmeyin. Onlara dostluk gösteriyorsunuz ², halbuki onlar size gelen hak dini tanımadılar. Rabbiniz Allah'a iman ettiğiniz için peygamberi, sizi Mekke'den çıkarıyorlardı. Eğer diyarınızdan, benim yolumda duruşup hoşnutluğunu elde etmek uğrunda çıkmışsanız onları dost tutmayın. Onlara gizlice muhabbet gösteriyorsunuz. Halbuki sizin gizlediğiniz muhabbeti, açık gösterdiğiniz iman, her şeyi herkesten iyi bilirim. Sizden her kim bir daha bunu yaparsa doğru yolu bitirmiş olur. (2) Onlar, sizi ele geçirseler size düşman olacaklar, ellerini ve dillerini size fenalıkla uzatacaklar ³ ve kâfir olmanızı temenni edeceklerdir.

SÛRETÜLMÜMTEHİNE

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettehizû adüvviy ve adüvveküm evliyâ', tülkuüne ileyhim bilmeveddeti ve kad keferû bimâ câeküm minel hakk, yuhricûnerresûle ve iyyâküm en tü'minû billâhi rabbiküm, in küntüm harectüm cihâden fiy sebiyli vebtigaâe merdâtiy tûsirrûne ileyhim bilmeveddeti ve ene a'lemû bimâ ahfeytüm ve mâ a'lentüm, ve men yef'alhü minküm fekad dalle sevâessebiyl (2) in yeskafüküm yekûnû leküm a'dâen ve yebstûtü ileyküm eydiyehüm ve elsinetehüm bis-sûi ve veddü lev tekfürûn (3) len tenfe'aküm erhâmüküm ve lâ evlâdüküm, yevmelkiryâmeh, yafsilü beyneküm, vallahü bimâ ta'melûne basıyr (4) kad kânet leküm üsvetün hasenetün fiy ibrâhiyme velleziyne ma'ah, iz kaâlû likavmihim innâ büreâu minküm ve mimmâ ta'büdüne min dünüllâhi kefernâ biküm, ve bedâ beynenâ ve beynekümül'adâvetü velbağdâü ebeden hattâ tü'minû billâhi vahdeh, illâ kavle ibrâhiyme liebiyhi le'estagfirenne leke ve mâ emlikü leke minnallâhi min şey', rabbenâ aleyke tevekkelnâ ve ileyke enebnâ ve ileykelmasıyr (5) rabbenâ lâ tec'alnâ fitnenâ lillezziyne keferû, vagfirlenâ rabbenâ, inneke entel'aziyyülhakiym.

ceklerdir. (3) Muhabbet gösterdiğiniz hısımlarınızın ve çocuklarınızın size hiç bir faydası olmaz. Kıyamet gününde Allah onlarla aranızı ayıracaktır. Allah yaptıklarınızı görür. (4) İbrahim ve onunla beraber olanlar size güzel bir örnektir ⁴. Hani onlar kavimlerine demişlerdi: «— Bizim, sizinle ve Allah'ı bırakarak ibadet ettikleriniz putlarınızla ilişimiz yoktur, sizin dininizi tanımıyoruz; sizinle aramızda bir tek Allah'a iman edinceye kadar ebediyen adavet şiddetli bir nefret ⁵ aşikâr olmuştur ⁶. İbrahim'in, babasına «— Senin için yarlıganmak dileyeceğim, hakkında Allah'tan hiç bir şeye mâlik değilim ⁷» demesi başka ⁸. Onlar şöyle demişlerdi: «— Ey Rabbimiz! Sana güvendik; sana döndük ve âhirette dönüş yine sanadır»: (5) «— Ey Rabbimiz! Bizi kâfirlere el altı etme ⁹, bizi yarlığa, ey Rabbimiz! Yeğâne galip sensin, hâkim sensin» ¹⁰.

¹ Medine'de nâzil olmuş, (13) âyettir. ² Veya muhabbetten dolayı onlara peygamberin haberlerini bildiriyorsunuz. ³ Sizi öldürmeye, dövmeye, kötü sözlerle incitmeye kalkışacaklar. ⁴ Yahut sizin için güzel uyulacak zevâttir. ⁵ Ham ef'alde, hem kulûpte ayrılık, gayrılık vardır. ⁶ Yâni siz de böyle deyin. ⁷ İman etmezsen Allah'tan gelecek

bir şeyi, bir ukubeti def'etmek elimde değildir. ⁸ Yâni bu istiğfarda Hazret-i İbrahim'e uymak yoktur. ⁹ Yâni bizi bâtıl zannedip üzerimize musallat olmasınlar. Bâtıla vesile olmak için bizi kâfirlerin eline düşürme. ¹⁰ Siz de böyle deyin. Yahut doğrudan doğruya mü'minlere emirdir.

(6) lekad kâne leküm fihim üsvetün hasenetün limen kâne yercûllahe velyevmel'âhır ve men yetevelle feinnallahe hüvelganiyyülhamiyd (7) asallahü en yec'ale beyneküm ve beynelleziyne âdeytüm minhüm meveddeh, vallahü kadiyr, vallahü gafûrın rahıym (8) lâ yenhâkümullahü anilleziyne lem yûkaâtılûküm fiydıyni ve lem yuhricûküm min diyâriküm en teberrûhüm ve tuksitü ileyhim, innallahe yuhıbbülmuksitıyn (9) innemâ yenhâkümullahü anilleziyne kaâtelûküm fiyddiyni ve ahrecûküm min diyâriküm ve zâherü alâ ihrâcüküm en tevellühüm, ve men yetevellühüm feülâike hümüzzâlimûn (10) yâ eyyühelleziyne âmenü izâ câekümülmü'minâtü mûhâcirâtın femtehinühünn, allahü a'lemü bi'iymanihinn, fein alimtimü hünne mü'minâtın felâ terci'û hünne ilelküffâr, lâ hünne hıllün lehüm ve lâ hüm yehıllüne lehünn, ve âtühüm mâ enfekuû, ve lâ cünâha aleyküm en tenkihü hünne izâ âteytümühünne ücûrehünn, ve lâ tümsikü bi'isamilkevâfiri ves'elü mâ enfaktüm velyes'elü mâ enfekuû, zâliküm hükmullah, yahkümü beyneküm, vallahü alıymün hakiym (11) ve in fâteküm şey'ün min ezvâcıküm ilelküffâri feâkabtüm feâtülleziyne zehebet ezvâcühüm misle mâ enfekuû, vettekul-lâhelleziy entüm bihi mü'minün.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهَا آسَوةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۝ عَسَىٰ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ ۝ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ لَا تَنْهَىٰكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ كَرِهُوا لَكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُواكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۝ إِنَّمَا يَنْهَىٰكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَالُوا كُفْرًا فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُواكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ أَخْرَاجِكُمْ أَن تُؤَلُّوهُم مِّنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مِهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ يُأْمَنُ قَاتِنَ عِلْمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا يَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَأَهْنُ جَلْمُهُمْ وَلَا هُمْ يُجْبَوْنَ لَهُنَّ وَأُوهُنَّ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُفَّارِ وَاسْتَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمُ أَنْ تَنْفِقُوا إِذْ لَكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ وَإِن قَاتَلْتُمُوهُنَّ مِن زَوْجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَقَابَتُهُمْ قَاتِلُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ زُجُجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاسْتَلُوا اللَّهَ الدِّينَ أَن تَبَيَّنُوا ۚ

(6) * Sizin için, Allah'ın rahmetine ve âhiret gününe kavuşmayı ümit ¹ edenler için onlar ² güzel bir örnektir. Her kim bundan yüz çevirirse vebali onadır; çünkü Allah her şeyden müstağnidir, ef'alinde övülmüştür. (7) Olabilir ki Allah sizinle adavet ettiğiniz o kimseler ³ arasında muhabbet peyda eder ⁴. Allah hakkıyla kaadirdir. Allah onların geçmişlerini yarlıgayan, bağışlayandır. (8) Allah din uğrunda sizinle vuruşmayan, sizi diyarınızdan çıkarmayan kimselere iyilik yapmanızı ve insafla muamele etmenizi yasaklamaz. Çünkü Allah insaf edenleri sever. (9) Allah, ancak sizinle din uğrunda vuruşan ve sizi diyarınızdan çıkaran, çıkarılmanıza yardım eden kimselerle dost olmanızı size yasak eder. Her kim onlara dost olursa işte onlar kendilerine zulmetmiş olurlar. (10) Mü'minler! Mü'min kadınlar size muhaceretle gelirlerse onları, sınavın ⁵. Allah onların imanlarını

herkesten iyi bilir. Onların imana geldiklerini anlarsanız artık onları kâfirler tarafına döndürmeyin; ne bu kadınlar onlara ⁶, ne onlar bu kadınlara helâl olmaz. Onlara harcettiklerini verin ⁷, mehirlerini kendilerine ⁸ verdiğiniz takdirde onları nikâh etmenizde sizin için bir beis yoktur. Kâfir kadınları nikâhınız altında tutmayın, onlara verdiğiniz mehri onları tezevvüc edenlerden isteyin. Onlar dahi mü'minlere iltihak eden zevcelerine verdiklerini onlarla izdivaç eden mü'minlerden istesinler. Allah'ın hükmü budur. Allah aranızda bu suretle hükmeder. Allah hakkıyla âlimdir, hâkimdir. (11) Şâyet zevcelerinizden biri dinden dönerek kâfirlere gider de mehrini alamazsanız siz de akıbeti kazanırsınız ⁹ zevceleri kâfirlere giden o kimselere ganimet malından harcettikleri mehir kadar verin. İman ettiğiniz Allah'tan sakının ¹⁰.

¹ Yahut Allah'tan ve âhiret azabından korkanlar için. ² İbrahim ve ona uyanlar. ³ Mekke müşrikleri. ⁴ Onları imana getirir de size dost olurlar. ⁵ Hakikaten iman edip etmediklerini anlamak için onlara zevcelerimize dargın olup gelmedik veya başka bir garimiziz yoktur diye yemin verdirin. ⁶ Kâfir olan kocalarına. ⁷ Kâfirlerin mü'min olan kadınlara verdikleri mehri o kâfirlere geri verin. ⁸ Mü'min olarak gelen kadınlara. ⁹ Yâni zaferyap olursanız ve-

ya gaza ile takip edip ganimet alırsanız. ¹⁰ Âyet-i üla mucibince mü'minler, hicret eden kadınların müşrik zevcelerine mehirlerinden zimmetlerine geçeni verdikleri halde dinden dönüp de müşriklerle iltihak eden kadınların mehirlerini müşrikler mü'minlere vermediğinden dolayı bu âyet-i kerime nâzil olmuştur. Müşriklerle iltihak eden mürtedler altı taneydi. Onların mehirleri ganimetten alınıp kocalarına verildi.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُنْفِرْنَ
بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
بِهَتَانٍ يَفْتَرِيهِنَّ بَيْنَ يَدَيْهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي
مَعْرُوفٍ فَإِنَّهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا قَوْلًا غَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْأَلُونَ
مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَسْأَلُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ

سُورَةُ الصَّفِّ مِائَتًا وَعَشْرًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ
كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بَنِيَانٌ
مَرْصُوضٌ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ
وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ إِلَهُكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

(12) yâ eyyühennebiyyü izâ câekelmü'-
minâtü yübâyıgneke alâ en lâ yüşrikne
billâhi şey'en ve lâ yesrikne ve lâ yezniy-
ne ve lâ yaktülne evlâdehünne ve lâ ye'-
tiyne bibühtânin yefteriynehü beyne ey-
dihinne ve ecrühinne ve lâ ya'sıyneke
fiy ma'rûfin febâyıghünne vestagfirle-
hünnallah innallahe gafûrün rahıym
(13) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tetevel-
lev kavmen gadıballahü aleyhim kad yei-
sû minel'âhireti kemâ yeiselküffârü min
ashâbilkubûr.

SÛRETÜSSAFF

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) sebbiha lillâhi mâ fiyssemâvâti ve
mâ fiyl'ard, ve hüvel'azıyzülhakiym (2)
yâ eyyühelleziyne âmenû lime tekuûlûne
mâ lâ tef'alûn (3) kebüre makten indal-
lahi en tekuûlû mâ lâ tef'alûn (4) innal-
lahe yuhıbbüllezıyne yükaâtılûne fiy se-
biylihi saffen ke'ennehüm bünyânün
mersûs (5) ve iz kaâle mûsâ likavmihi
yâ kavmi lime tü'zûneniy ve kad ta'le-
müne enniy resûlullahi ileyküm, felemmâ
zâguû ezâgallahü kulûbehüm, vallahü lâ
yehdiylkavmelfâsikiyn.

(12) Ey Peygamber! Mü'min kadınlar Allah'a hiç bir şerik koşmamak, hırsızlık etmemek, zinada bulunmamak, çocuklarını öldürmemek ¹ elleri ve ayakları arasına bırakmak, doğurmak hususunda erlerine iftira atmamak, hiç bir güzel işte sana âsi olmamak üzere sana bi'at etmeye geldiklerinde

onlardan bu şartlar üzere bi'at al, onlar için Allah'tan yarlıganmak dile. Çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (13) Mü'minler! Allah'ın hışmına uğramış olan kimselerle dostluk etmeyin, mezara giren kâfirlerin ümitsizliğe düştükleri gibi onlar da Âhiretin felâhından nevmittirler ².

SAF SÛRESİ ^[3]

Bismillâhirrahmânirrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ı tenzih eder. O, yegâne galiptir, hâkimdir. (2) Mü'minler! Yapmayacağınız bir şeyi niçin söylersiniz? (3) Yapamayacağınız şeyi söylemeyiniz. Allah'ın yanında büyük bir hışma bâdi olmuştur ⁴. (4) Muhakkak ki Allah kendi yolunda saf bağlayıp birbirine yapışmış sapasağlam bir bina gibi

durup vuruşanları sever. (5) Hani Musa kavmine: «— Ey kavmim! Allah'ın size gönderilmiş peygamberi olduğumu bildiğiniz halde niye beni incitiyorsunuz?» demişti. Vaktaki onlar haktan döndüler, Allah da onların kalblerini hakkı kabulden döndürdü. Allah ezelde fâsık bildiği kimsele-
re hidayet etmez.

¹ Diri diri gömmemek.

² Veya kâfirler mezara girenlerden me'yus oldukları gibi âhirette de me'yus olmuşlardır.

³ Medine'de nâzil olmuş (14) âyettir.

⁴ Malımızla, canımızla duruşurduk dedikleri halde Uhut'ta dağılmakla onları itap zımında nâzil olmuştur, yahut münafıklar hakkında nâzildir. Zâhiren mü'min olduklarından dolayı öyle hitap olunmuştur.

(6) ve iz kaâle iysebnü meryeme yâ beniy isrâiyle inniy resûlullahi ileyküm musaddikan limâ beyne yedeyye minet-tevrâti ve mübeşşiren biresûlin ye'tiy min bağdismühû ahmed, felemmâ câhüm bilbeyyinâti kaâlû hâzâ sihriñ mübiyn (7) ve men azlemü mimmenifterâ alallahilkeziye ve hüve yüd'â ilel'islâm, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (8) yüriydüne liyütfiû nûrallahî biefvâhihim vallahü mütimmü nûrihi ve lev kerihel-kâfirün (9) hüvelleziy ersele resûlehü bilhüdâ ve diynilhakki liyüzhirehü aled-diyni küllihi ve lev kerihelmüşrikün (10) yâ eyyühelleziyne âmenû hel edüllüküm alâ ticâretin tünciyküm min azâbin eliyim (11) tü'minûne billâhi ve resûlihi ve tücâhidûne fiy sebiylillâhi biemvâliküm ve enfüsiküm, zâliküm hayrün leküm in küntüm ta'lemûn (12) yagfir leküm zünûbeküm ve yüdhulküm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü ve mesâkine tayyibeten fiy cennâti adn, zâlikel-fevzül'azıym (13) ve uhrâ tühıbbûnehâ, nasrün minallahî ve fethun kariyb, ve beşşirilmü'miniyn (14) yâ eyyühelleziyne âmenû künû ensârallahî kemâ kaâle iysebnü meryeme lilhavâriyyiye men ensâriy ilallah, kaâlelhavâriyyüne nahnü ensârullah, feâmenet tâifetün min beniy isrâiyle ve keferet tâifeh, fe'eyyednelleziyne âmenû alâ adüvvihim fa'asbehü zâhiriyn.

وَاِذَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا حَيَّ سِرُّ اِلٰهِي رَسُوْلُ اللّٰهِ اَلَيْكُمْ مِّصْرًا لَّا يَنْ يَدِي مِنَ التَّوْبٰتِ وَيَوْمَ بُشِّرَ اَرْسُوْلُ يَاقِيْنُ مِنْ بَعْدِي اَسْمُهُ اَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۝ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلٰى اللّٰهِ الْكَذِبَ ۝ وَهُوَ يُدْعٰى اِلٰى الْاِسْلَامِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ۝ يَرْيَدُوْنَ لِيُطْفِئُوْا نُوْرًا لِلّٰهِ يَاقُوْا هَيْهَمُ وَاللّٰهُ مُنۡتَ نُوْرِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُوْنَ ۝ هُوَ الَّذِى اَرْسَلَ رَسُوْلَهُ بِالْهُدٰى وَبِذِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلٰى الدِّيْنِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُوْنَ ۝ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا هَلْ اَدْلٰكُمْ عَلٰى تِجَارَةٍ تُخْجِئُكُمْ مِنْ عَذَابِ اِلٰهِيْمُ ۚ تُوْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَتُجَاهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِيْ جَنَّٰتٍ عَدْنٍ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝ وَآخِرُ نَحْوِنَا نَصْرٌ مِّنَ اللّٰهِ وَقَعْبٌ قَرِيْبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا اَنْصَارًا لِلّٰهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِّلْحَوَارِثِ اِنْ مِّنْ اَنْصَارٍ اِلَّا اللّٰهُ قَالَ الْحَوَارِثُ نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ فَاَمَسَتْ طَآئِفَةٌ مِّنْ بَنِيْ اِسْرَآئِيْلَ وَكَفَرَتْ طَآئِفَةٌ فَاَيَّدُوْا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا عَلٰى عَدُوِّهِمْ فَاصْبِرُوْا طَاهِرِيْنَ ۝

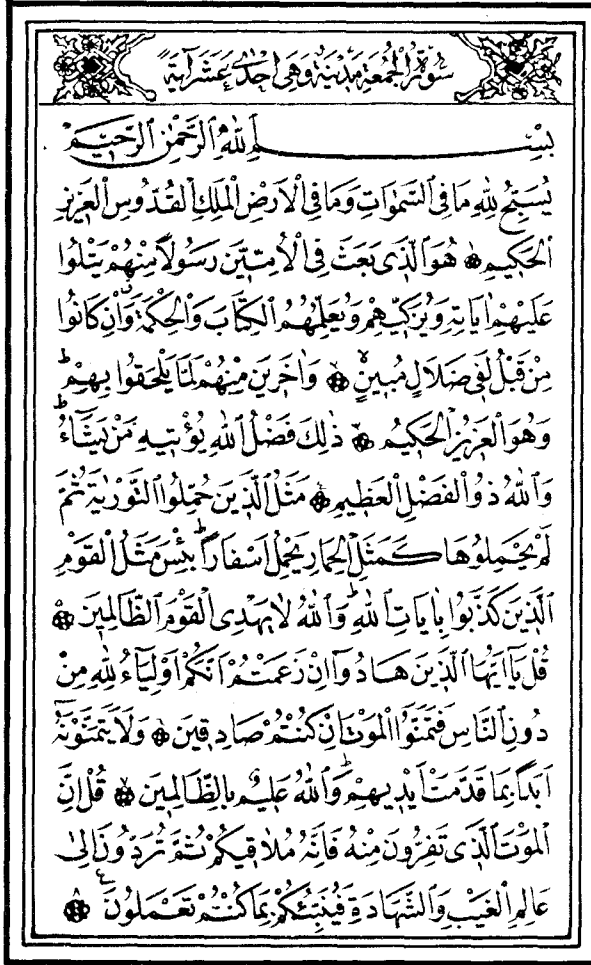
(6) Hani Meryem oğlu İsa «— İsrail oğulları! Ben evvel nâzil olan Tevrat'ı tasdik, benden sonra «— Ahmed» isminde gelecek peygamberi de tebşir etmek üzere Allah'ın size gönderilmiş peygamberiyim» demişti. İsa ¹ onlara açık mucize getirince; onlar: «— Bu, belli bir büyücülüktür» dedilerdi. (7) İslâma dâvet olunduğu halde icabet edecek yerde Allah'a karşı kendiliğinden yalan uyduran zalim kimselere hidayet etmez. (8) Onlar, ağızlarıyla Tanrı ışığını söndürmek isterler; halbuki kâfirler istemeseler de yine Tanrı, ışığını tamamlayacak, yükseltecek. (9) Peygamberini aynı hidayet olan Kur'an ve hak dini ile gönderen O'dur. Onun için ki müşrikler istemeseler de O dini bütün dinlerden üstün tutacak. (10 - 11) Mü'minler! Size, kendinizi acıklı azaptan kurtaracak bir ticaret sağlık vereyim mi? O da şudur: Allah'a ve peygamberine iman ederseniz ve mallarınız ve

canlarınız ile Allah yolunda duruşursunuz. Bilmiş olsanız bu hal sizin için her şeyden hayırlıdır. (12) Bunları işlerseniz Allah sizin günahlarınızı yarılgar. Sizi, ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara, ikamet olunacak Cennetlerindeki tertemiz, mükemmel hazırlanmış konaklara sokar. İşte büyük kurtuluş budur ². (13) Sevdiğiniz diğer bir nimet daha vardır. O da Allah tarafından yardım, yakın zamanda da bir fetih ve müzafferiyettir. Bunları mü'minlere müjdele. (14) Mü'minler! Allah'ın dinine yardımcı olunuz. Nasıl ki Meryem oğlu İsa, havariyyuna «— Allah'a dâvette bana yardımcıları kimdir?» demişti. Havariyyun: «— Biz Allah'ın dininin yardımcılarıyız» demişlerdi. İsrail oğullarından bir bölüğü imana geldi, bir bölüğü kâfir oldu. Biz iman edenlere düşmanlarına karşı kuvvet verdik, onlar da üstün oldular ³.

¹ Veya Ahmed.

² Ki bundan daha büyük kurtuluş yoktur.

³ Huccet ile veya seyf ile galip geldiler.

SÛRETÜLCÜMÜ'A

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yüsebbihu lillâhi mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ardılmelikilkuddûsil'aziyyzılhakıym (2) hüvelleziy be'ase fîyl'ümmiyyiye resûlen minhüm yetlû aleyhim âyâtihî ve yüzekkiyhîm ve yû'allimühûm mülkitâbe velhikmete ve in kânû min kablü lefiy dalâlin mübiyn (3) ve âhariyine minhüm lemmâ yelhakuû bihim, ve hüvel'aziyyzülhakıym (4) zâlike fadlul-lahî yû'tiyhî men yeşâ' vallahü zülfadlil'azıym (5) meselülleziyne hummilûttev-râte sümme lem yahmilûhâ kemeselil-humâri yahmilû esfârâ, bi'se meselülkav-milleziyne kezzebû biâyâtillâh, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (6) kul yâ eyyühelleziyne hâdû in ze'amtümenneküm evliyâü lillâhi min düninnâsi fetemennevülmevte in küntüm sâdikıyn (7) ve lâ yetemennevnehû ebeden bimâ kaddemet eydiyhîm, vallahü aliymün bizzâlimiyn (8) kul innelmevtelleziy tefirrüne minhü feinnehü mülâkıyküm sümme türeddüne ilâ âlimilgaybi veşşehâdeti feyünebbiüküm bimâ küntüm ta'melün.

CUMA SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Göklerde ve yerde olan her bir şey muazzam bir padişah ², pek mukaddes, yegâne galip, hâkim olan Allah'ı tenzih eder. (2) Ümmilere kendilerinden bir peygamber gönderen O'dur. O peygamber onlara Allah'ın âyetlerini okur, onları fena-lıklardan pâk kılar, onlara Kitap ve hikmet öğretir. Gerçi onlar bundan evvel belli bir sapıklık içinde kalmışlardı. (3) Onlardan olan, onlara yetişemeyen diğer insanlara ³ dahi göndermiştir. O; yegâne galiptir, hâkimdir. (4) Bu peygamberlik, Allah'ın bir inayetidir. Onu dilediğine verir. Al-

lah büyük bir inayet sahibidir. (5) Kendilerine Tevrat yükletilip de onu yüklenmeyenler ⁴, kitap taşıyan eşek gibidir. Allah'ın âyetlerini yalan sayan kimseler ne kötü şeye benziyor ⁵! Allah zalim kimselere hidayet etmez. (6) De ki «— Ya hudiler! Sair nâs'tan büsbütün başka olarak Allah'ın dostu olduğunuzu za'ım ve iddia ediyorsanız, za'mınızda, gerçekseniz durmayıp ölümü temenni edin» ⁶. (7) Onlar elleriyle irtikâp ettikleri fena amellerinden dolayı onu ebediyen temenni edemezler, Allah zalimleri hakkıyla bilir. (8) Onlara de ki kaçtığınız ölüm muhakkak size erişecek. Sonra gizliyi, aşıkârı bilen Allah'a döneceksiniz de O size yapmış olduğunuzu haber verecek.

¹ Medine'de nâzil olmuş (11) âyettir.

² Veya her şeye mutasarrıf, her şeye mâlik.

³ Şeref ve derecede, İslâm'da ileri bulunmada sahabeye yetişemeyenlere, henüz dünyada olmayıp sonradan dünyaya geleceklere de.

⁴ Tevrat ile mükellef oldukları halde ahkâmıyla âmil

olmayanlar.

⁵ İnsan oldukları halde eşekle bir oluyor.

⁶ Yani, dediğiniz gibi Allah'ın en mümtaz dostuysanız sizi O'nun nezdindeki dostluk saadetini eristiren ölümü hemen istemeniz icabeder. Ne diye ölümü istemiyorsunuz.

(9) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ nûdiye lissalâti min yevmilcümü'ati fes'av ilâ zikrillâhi ve zerül bey', zâliküm hayrün leküm in küntüm ta'lemûn (10) feizâ kudriyetissalâtü fenteşirü fiyl'ardı vebteguû min fadlillâhi vezkürullahe kesiyren le'alleküm tüflihûn (11) ve izâ re'ev ticâreten ev lehveninfeddü ileyhâ ve terekûke kaâimâ, kul mâ indallahî hayrün minellehvi ve minetticâreh, vallahü hayrür râziyn.

SURETÜLMÜNAFİKUN

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) izâ câkelmünâfikûne kaâlû neşhedü inneke leresûlullah, vallahü yağlemü inneke leresûlüh, vallahü yeşhedü innelmünâfikûne lekâzibûn (2) itte hazû ey-mânehüm cünneten fesaddû an sebiylillâh, innehüm sâe mâ kânû ya'melûn (3) zâlike biennehüm âmenû sümmekferû fetubi'a alâ kulûbihim fehüm lâ yefkahûn (4) ve izâ re'eytehüm tu'cibûke ecsâmühüm, ve in yekuûlû tesma' likavlihîm, ke'ennehüm huşûbün müsenneh, yahsebûne külle sayhatin aleyhim, hümül'adüvvü fahzerhüm, kaâtelehümullahü ennâ yü'fekûn.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْمُنَافِقِينَ مكية ثمان وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ أَنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ أَنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٤﴾

(9) Mü'minler! Cuma günü namaz için çağırıldığında ¹ zaman Tanrı'yı anmaya ² koşun ve alışverişi bırakın. Bilmiş olsanız, bu, size alışverişten daha hayırlıdır. (10) Namaz bittikten sonra yeryüzüne dağılın. Allah'ın inayetinden rızınızı isteyin ³, Allah'ı çok anın ki dünyada ve âhirette umduğunuzda eresiniz. (11) Onlar bir ticaret veya bir oyun ⁴ görünce seni ayakta, Hutbede bırakıp ona doğru dağılırlar. Sen onlara de ki, Allah'ın yanındaki sevap, o oyun veya kârvandan daha hayırlıdır. Allah rızık verenlerin hayırlısıdır.

MÜNAFİKUN SÜRESİ ^[5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Münafıklar, sana geldikleri zaman «— Senin

Allah'ın peygamberi olduğuna şahadet ederiz ⁶» derler. Allah bilir ki doğrudan doğruya sen O'nun peygamberisin. Allah şahadet eder ki münafıklar kızıl yalancıdır. (2) Onlar bu şahadet ve andlarını canlarına, mallarına karşı kalkan edinirler de halkı Allah yolundan alıkoşur, hakikat, onların bu yaptıkları ne fenadır! (3) Şunun için ki onlar dilleriyle iman ettiler. Sonra kalplerinde gizli olarak kâfir kaldılar da kalpleri üzerine mühür basıldı, onlar imanın hakikatini anlayamazlar. (4) Sen onları gördüğün zaman gövdeleri, hoşuna gider, söz söylerlerse sözlerine kulak verirsin ⁷, onlar sanki duvara dayatılmış ağaçlardır ⁸. Her gürültüyü korkularından kendi aleyhlerinde sanırlar ⁹, onlar sana ve mü'minlere düşmandırlar; kendilerinden çekin. Allah'tan bulsunlar, nasıl haktan ayrılıyorlar?

¹ Ezan okunup namaz vakti bildirildiği. ² Hutbeye, namaza ³ Yâni tekrar işinize, gücünüze devam edin ⁴ Kârvan veya kârvandan evvel davul sesi gibi bir oyun. ⁵ Medine'de nâzil olmuş 11 âyettir. ⁶ Veya böyle olduğu. ⁷ Münafıkların zenginlerinin boyları pos-

ları güzel, sözleri düzgündü. ⁸ Boylarına, postlarına, sözlerine bakmayın. Onlar sanki içi kof odunlardır, ruhsuz âletlerdir. ⁹ Nifakları peygambere ve mü'minlere şayi olacak zannıyla ötleri kopar.

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّارُوا بِسُغْمٍ
وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ۖ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ
أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۖ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ
لَا تُفْقُوا عَلَيْنَا مِنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَتَفَضَّلُوا اللَّهُ
خَزَائِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
ۖ يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ
مِنْهَا الْإِذْلَ وَاللَّهُ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۖ وَلِلَّوْمِ نَبِينَ وَلَكِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ
أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۖ وَانْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَنَّ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ
قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّاحِينَ ۖ وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ
نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۖ

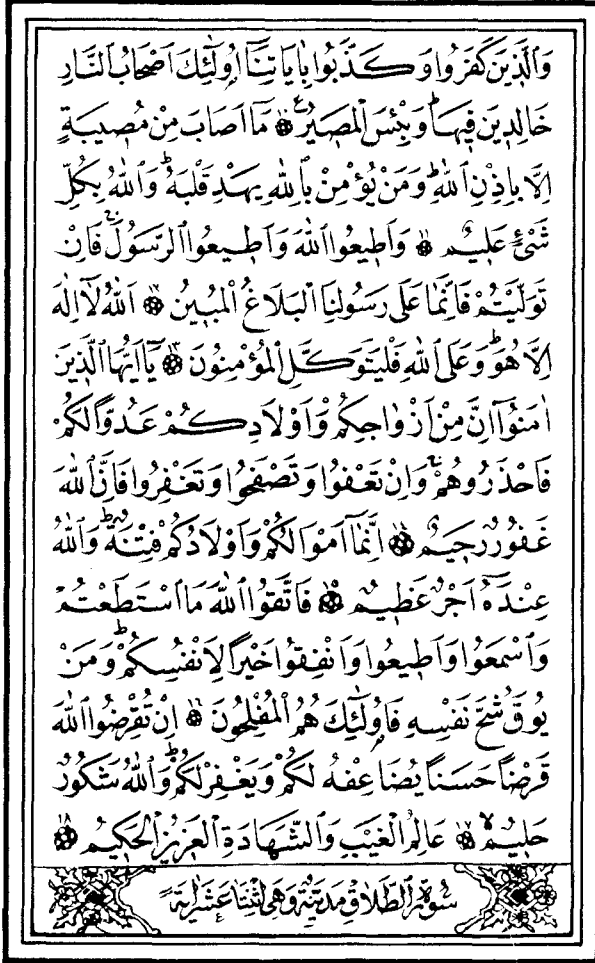
سُورَةُ الْمُنَافِقِينَ مَكِّيَّةٌ مكية

(5) ve izâ kıyle lehüm te'âlev yestagfir-
leküm resûlullahi levvev rûüşehüm ve
re'eytehüm yesuddûne ve hüm müstek-
birûn (6) sevâün aleyhim estagferte le-
hüm em lem testagfirlehüm, len yagfi-
rallahü lehüm, innallahe lâ yehdiylkav-
melfâsikıyn (7) hümülleziyne yekuûlûne
lâ tünfikuû alâ men inde resûlillâhi hattâ
yenfaddû, ve lillâhi hazâinüssemâvâtı vel'-
ardı ve lâkinnelmünâfikıyne lâ yefkahûn
(8) yekuûlûne lein reca'nâ ilelmediyneti
leyuhricennel'e'azzü minhel'ezell, ve lillâ-
hil'izzetü ve lilesûlihî ve lilmü'miniyne
ve lâkinnelmünâfikıyne lâ ya'lemûn (9)
yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tülhiküm
emvâlüküm ve lâ evlâdüküm an zikrillâh,
ve men yef'al zâlike feülâike hümülhâ-
sirûn (10) ve enfikuû mimmâ rezaknâ-
küm min kabli en ye'tiye ehadekümül-
mevtü feyekuûle rabbi levlâ ahharteniy
ilâ ecelin kariybin fe'assaddeka ve ekün
minessâlihıyn (11) ve len yâahhırrallahü
nefsen izâ câe ecelühâ, vallahü habiyrün
bimâ ta'melûn.

(5) Onlara «— Geliniz de Allah'ın peygamberi sizin için yarlğanmak dilesin» denilse başlarını çevirirler. Onları, büyüklük taslayarak yüz çevirmiş görürsün. (6) Onlar için yarlğanmak istesek de, istemesek de onlar hakkında birdir. Allah onları asla yarlğamayacak. Allah zalim kişilere hidayet etmez. (7) Ensar'a «— Tanrı peygamberinin yanında bulunan muhacirîn'e nafaka vermeyin ki dağılsınlar» diyen onlardır. Halbuki göklerde ve yerde olan hazineler Allah'ındır. Fakat münafıklar anlamazlar. (8) Onlar «— * Medine'ye döndüğümüzde ahalinin en şerefli ve kuvvetlisi en hakir ve zayıfını oradan çıkaracaktır» derler; Seni nasıl

çıkarabilirler; halbuki yegâne galebe ve şeref Allah'a, peygamberine, mü'minlere mahsustur. Fakat münafıklar bunu bilmezler. (9) Mü'minler! Malınız, çocuğunuz çocuğunuz sizi Tanrı'yı anmadan alıkoymasın. Kim ki bunu yaparsa böyleleri aşırı ziyankâr olurlar. (10) Birinize ölüp çatıp «— Yâ Rab! Ölümümü bir müddet geciktirsen de sadaka verip sulâhadan olsaydım» demeden evvel size vermiş olduğumuz rızktan, Allah yolunda harcediniz. (11) Allah, muayyen zamanı gelince hiç bir kimseyi geri bırakmaz. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

(10) velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ ülâike ashâbünnari hâliidiyne fiyhâ, ve bi'selmasıyr (11) mâ esâbe min musıybetin illâ bi'iznillâh, ve men yû'min billâhi yehdi kalbeh, vallahü biküllî şey'in aliym (12) ve etıy'ullahe ve etıy'urre-sûl, fein tevelleytüm feinnemâ alâ resûlinelbelâgulmübiyn (13) allahü lâ ilâhe illâ hû, ve alallahi felyetevekkelmü'minûn (14) yâ eyyühelleziyne âmenû inne min ezvâcıküm ve evlâdiküm adüvven leküm fahzerühüm, ve in ta'fû ve tas-fahû ve tagfirû feinnallahe gafûrün rahıym (15) innemâ emvalüküm ve evlâ-düküm fitneh, vallahü indehü ecrün azıym (16) fettekullahe mesteta'tüm vesme'û ve etıy'û ve enfikuû hayren lien-füsiküm, ve men yûka şuhha nefsihi feü-lâike hümlümüflihûn (17) in tukridül-lahe kardan hasenen yudâ'ifhü leküm ve yagfir leküm, vallahü şekûrün haliym (18) âlimülgaybi veşşehâdetil'azıyızülha-kiym.

(10) Onlar ki kâfir olup âyetlerimizi yalan sayarlar, işte onlar ateşliklerdir. Orada devamlı kalacaklardır. Orası ne kötü uğraktır! (11) Hangi bir mûsibet olursa olsun ancak Allah'ın izni ve takdiri ve meşiyeti ile başa gelir. Her kim Allah'a iman ederse Allah onun kalbine hidayet verir. Allah sabredeni, şükredeni, her şeyi hakkıyla bilir. (12) Allah'a itaat edin, peygambere de itaat edin, itaattan yüz çevirirseniz O'na ne! Çünkü peygamberimize yalnız ahkâmı apaşıkâr, tebliğ etmek düşer. (13) Allah ki O'ndan başka tapacak yoktur, mü'minler yalnız Allah'a güvensinler. (14) Mü'minler! Karılarınızdan ve çocuklarınızdan size düşman olanı vardır ¹, onlardan çekinin, eğer onlardan vazgeçer, onları bağışlar ve yarlı-

garsanız ² öyle muamele görürsünüz; çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (15) Mallarınız, çocuklarınız sizin için belâ ve mihnetten başka bir şey değildir ³. Allah'ın yanında büyük bir mükâfat vardır ⁴. (16) Artık gücünüz yettiği kadar, Allah'tan sakının, emirlerini dinleyin, Allah'a ve peygamberine itaat edin, sarfiyatta bulunun. Kendiniz için hayırlı şeyler yapın ⁵, her kim kendisini cimrilikten korsa ⁶ işte umduklarına erecek olanlar, onlardır. (17) Allah'a gönül hoşluğuyla bir ödünç verirseniz ⁷ Allah onu kat kat artırır, hem sizi yarlıgar, Allah şekûrdur, halimdir ⁸. (18) Allah gizli ve aşıkâr her şeyi bilendir. Yegâne galiptir, hâkimdir.

¹ Sizi Allah'a itaatten alıkor veya din ve dünyadan dolayı düşmanınız olur.

² Yâni kabahatlerini öterseniz.

³ İbadetinize, âhirete mâni bir meşgeledir.

⁴ Onlardan dolayı günaha girmeyin ki bu mükâfatı elden kaçırmayın.

⁵ Veya Allah için sarfiyatta bulunun ki sizin için hayır olsun.

⁶ Nefsinin hırsından azâde kalıp malından harcederse.

⁷ Malınızı Allah'ın emrettiği yere sarf ederseniz.

⁸ Yanî kadri bilir, az amele çok mükâfat verir; azapla acele etmez.

SÛRETÜTTALÂK

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühennebiyyü izâ tallaktümün-nisâe fetallikuühünne li'iddetihinne ve ahsûl'iddeh, vettekullahe rabbeküm, lâ tuhricühünne min büyûtihiinne ve lâ yahrücne illâ en ye'tiyne bifâhişetin mübeyyineh, ve tilke hudûdullah, ve men yete'adde hudûdallahi fekad zaleme nefseh, lâ tedriy le'allallahe yuhdisü ba'de zâlike emrâ (2) feizâ belagne ecelehünne fe'emsikühünne bima'rûfin evfârikuühünne bimağrûfin ve eşhidû zevey adlin minküm ve ekıymuşşehâdete lillâh, zâliküm yûazu bihi men kâne yü'minü bil-lâhi velyevmil'âhır, ve men yettekillahe yec'al lehü mahrecen (3) ve yerzukhü min haysü lâ yahtesib, ve men yetevekel alallahi fehüve hasbüh, innallahe bâligu emrih, kad ce'alallahü liküllü şey'in kadrâ (4) vellâiy yeisne minelmaııyadı min nisâiküm inirtebtüm fe'iddetühünne selâsetü eşhürin vellâiy lem yahıdn, ve ûlâtül'ahmâli ecelehünne en yada'ne hamlehünn, ve men yettekillahe yec'al lehü min emrihi yüsra (5) zâlike emrul-lahi enzelehü ileyküm, ve men yettekillahe yükeffir anhü seyiyâtihı ve yu'zım lehü ecrâ.

TALÂK SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey peygamber! Ümmetine de ki kadınları boşayacağınız zaman iddetleri vaktinde ² boşayın, iddeti de sayın, iddeti uzatmak, kendilerine zarar vermek hususunda Rabbiniz olan Allah'tan sakının, iddetleri bitmeden evvel onları evden çıkarmayın. Onlar dahı çıkmasınlar. Meğer ki aşıkâr surette bir hayasızlık ³ etsinler, o vakit evden çıkarılır. İşte bu ahkâm Allah'ın hudududur. Her kim Allah'ın hududunu tecavüz ederse kendine zulmetmiş olur. Bilmezsin, olabilir ki Allah bundan sonra başka bir şey ihdas eder ⁴. (2) Boşanan kadınların iddetleri sonunda onları güzelce tutun ⁵ veya onlardan yine güzelce ⁶ ayrılın. Sonradan ihtilâfa düşmemek için içinizden iki şahid-i

¹ Medine'de nâzil olmuş 12 âyettir.² Veya iddetlerinin bidayetinde, iddetlerine müteveccihken; kısıyası temizlendikten sonra, yakınlıktan evvel.³ Meselâ hane halkına eza, fuhuş ve sefahatte bulununlar.⁴ Zevcin kalbine muhabbet vermek gibi bir şey ihdas

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ
وَاحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ
وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ
اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ
اللَّهُ يَجْعَلُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغَ الْإِنْسَانُ جَلَّتْ قُرْبَىٰ
بِعَرُوفٍ وَأَفَارَقُوهُنَّ بِعَرُوفٍ وَأَشْهَدُوا ذَوَىٰ عَدْلٍ مِنْكُمْ
وَأَقْبُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۚ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ
قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ۚ وَاللَّهُ يَنْصِتُ لِمَنْ يُحْصِرُ
مِنْ نِسَائِهِ إِذَا رَأَتْهُنَّ عُصَّةً مِنْ ثَلَاثَةِ أَشْهُرٍ وَاللَّهُ لَمُحْصِرٍ
وَأُولَٰئِكَ الْأَحْمَالُ أَجْلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ۚ ذَلِكُمْ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ
وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ۚ

âdil tutun. Siz şahitler de şهادeti Allah için yapın. Bununla Allah'a ve âhıret gününe iman edenlere öğüt verilir. Her kim Allah'tan sakınırsa Allah kendisini sıkıntıdan çıkaracak bir şey verir (3) Ve ona hatırına gelmeyen bir yerden rızık ih-san eder. Her kim Allah'a güvenirse Allah ona el-verir. Çünkü Allah emrini yerine getirir ve her bir şey için mukadder bir vakit tâyin buyurmuş-tur. (4) Kadınlarınızdan âdetten kesilenlerin idde-tinde şüphe ederseniz onların iddet zamanları üç aydır. Henüz âdet görmeyenler de böyledir. Gebe kadınların iddetleri doğurunca nihayet bulur. Her kim Allah'tan sakınırsa Allah dünyada ve âhıret-te onun işine kolaylık verir. (5) İşte bu, Allah'ın size indirdiği emridir. Her kim Allah'tan sakınırsa Allah onun kötülüklerini örter ve mükâfatını bü-yültür.

eder de zevç zevcesine rücu eder.

⁵ Tekrar nikâhla almak ve güzel geçinmek, geçindir-mek suretleriyle.⁶ Haklarını vererek, kendilerine zarar vermeyerek.⁷ Yâni mukadder olan rahat ve kederin vakti değış-mez, evvel gelmez, sonra da kalmaz.

اسْكُنْهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تَنْصَارُوهُنَّ لِيَنْضَعْنَ
عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلًا فَأَنْضِعُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ
فَإِنْ أَنْضَعْنَ لَكُمْ فَاتَوَهُنَّ أَبْوَرَهُنَّ وَأَمْرُوا بَيْنَكُمْ بِعَمْرُوفٍ
وَإِنْ تَعَاَسَرْتُمْ فَعَسَرَ ذِكْرُكُمْ أُخْرَى ۖ لِيُنْفِقَ دُونَ سَعَةِ مِنْ سَعَتِهِ
وَمَنْ قَدَّرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يَكْفِلُ اللَّهُ نَفْسًا
إِلَّا مَا آتَاهَا سَيِّعًا ۖ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ۖ وَكَانَ مِنْ قَبْرِ عَسَتْ
عَنْ أَمْرِ بَيْنَهُمَا وَرُسُلُهُ فَحَسْبُنَا هَاجِسًا بِأَشْدِيدًا وَعَدْنَا بِهَا
عَذَابًا نَكِيرًا ۖ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ۖ
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَبْصَابِ الَّذِينَ
أَمْنُوا قَدْ زَلَّ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ۖ رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آیَاتِ اللَّهِ مَبِينَةً
لِيُخْرِجَ الَّذِينَ أَمْنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ۖ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ
سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِغُلُقُوا أَنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ۖ

(6) eskinühünne min haysü sekentüm min vücüküm ve lâ tüdârrühünne litü-dayyikuû aleyhinn, ve in küne ulâti hamlin fe'enfikuû aleyhinne hattâ yeda'ne hamlehünn, fein erda'ne leküm feâtühünne ücûrehünn, ve'temirü beyneküm bimağrûf, ve in te'âsertüm fesetürdü'u lehü uhrâ (7) liyüñfik zû se'atin min se'atih, ve men kudire aleyhi rızkuhü felyüñfik mimmâ âtâhullah, lâ yükellifullahü nefsen illâ mâ âtâhâ, seyec'alullahü bağde usrin yüsra (8) ve ke'eyyin min karyetin atat an emri rabbihâ ve rüsülühi fehâsebnâhâ hisâben şediyden ve azzeb-nâhâ azâben nükrâ (9) fezâkat ve bâle emrihâ ve kâne âkıbetü emrihâ husrâ (10) e'addallahü lehüm azâben şediyden fettekullahe yâ üliyl'elbâb, elleziyne âmenû, kad enzelallahü ileyküm zikren (11) resûlâ, yetlû aleyküm âyâtillâhi mübeyyinâtin liyuhricelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti minezzulümâti ilennûr, ve men yû'min billâhi ve ya'mel sâlihan yüdhlühü cennâtin tecriy min tahtihel'en-hârü hâlidiyne fiyhâ ebedâ, kad ahsenal-lahü lehü rızkaâ (12) allahülleziy halaka seb'a semâvâtin ve minel'ardı mislehünn, yetenezzelül'emrû beynehünne lita'lemû ennallahe alâ külli şey'in kadiyrün ve ennallahe kad ehâta biküllü şey'in ilmâ.

(6) Boşadığınız kadınları iddetleri bitinceye kadar gücünüzün yettiği kadar sakin olduğunuz yerde iskân edin. Çıkıp gitmeleri için sıkıştırmak suretiyle onlara zarar vermek fikrinde olmayın. Gebeseler doğuruncaya kadar onlara nafaka verin. Eğer boşanan kadınlar çocuklarını emzirirlerse onların emzirme ücretini veriniz. Emzirme ve ücret hususunda güzelce birbirinize danışın. Bu hususta aranızda güçlük çıkarsa çocuğu diğer bir kadın emzirir ¹. (7) Varlıklı olan varlığına göre nafaka versin. Eli dar olan kimse de Allah'ın verdiği kadar nafaka versin, Allah hiç bir kimseye ancak verdiği kadar teklif eder. Allah güçluktan sonra kolaylık ² verecek. (8) Nice kasabalar vardır ki ahalisi Rablerinin ve peygamberlerinin emirlerinden baş çevirmişlerdi. Biz de onları inceden inceye hesaba çektik. Ve dehşetli bir azaba uğrattık.

(9) Onlar dünyada işlerinin vebalini tattılar, işlerinin akıbeti de ziyankârlık oldu. (10 - 11) Allah onlar için şiddetli azap hazırlamıştır. Artık Ey tam akıllılar! Allah'tan sakının. Mü'minler! ³ Allah size Kur'an'ı indirmiş, bir de peygamber göndermiştir ki iman edenleri ve iyi amel işleyenleri karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size Allah'ın açık âyetlerini okur. Her kim Allah'a iman eder ve iyi amel işlerse Allah onu ağaçları altında ırmaklar akar uçmaklara (Cennetlere) ebediyen kalmak üzere sokar. Allah orada ona göre bir rızık, nimet vermiştir. (12) Yedi göğü, yerden de onun gibisini ⁴ yaratan, Allah'tır. O'nun emir ve iradesi onların arasında câri ve nafizdir ⁵ Allah'ın her şeye kemaliyle kaadir olduğunu ve her şeyi ilmiyle ihata ettiğini biliniz diye bunu böyle yapmıştır.

¹ Yâni evvelki kocası emzirme ücretini eski karısına vermeye ve eski karısı da çocuğu emzirmeye razı olmazlarsa eski karısı çocuğu emzirmeye icbar edilemez. Bu halde evvelki kocası bir süt ana tutmaya mecbur olur.

² Güçluktan, fakirlikten sonra kolaylık ve zenginlik

verir.

³ Yahut ey mü'min olan tam akıllılar! Allah'tan sakının.

⁴ Yer tabakaları da gök tabakaları gibi yedi tabakadır.

⁵ Veya bunlar arasında acayip bir surette tedbir eder.

SÛRETÜTTAHRÎYM

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) yâ eyyühennebiyyü lime tüharrimü mâ ehallallahü lek, tebtęy merdâte ezvâcık, vallahü gafûrûn rahîym (2) kad faradallahü leküm tehıllete eymanıküm, vallahü mevlâküm, ve hüvel'aliymülhakiym (3) ve iz eserrennebiyyü ilâ ba'dı ezvâcihi hadiysâ, felemmâ nebbe'et bihi ve azherehullahü aleyhi arrefe ba'dahü ve a'rada an ba'd, felemmâ nebbe'ehâ bihi kaâlet men enbe'eke, hâzâ, kaâle nebbe'eniye'l'aliymülhabiy (4) in tetübâ illallâhi fekad sagat kulübükümâ ve in tezâhere aleyhi feinnallahe hüve mevlâhü ve cibriylü ve sâlihulmü'miniyn, vel-melâiketü ba'de zâlike zahiyr (5) asâ rabbühü in tallakakünne en yübdilehü ezvâcen hayren minkünne müslimâtin mü'minâtin kaânitatin tâibâtin âbidatin saihâtin seyyibâtin ve ebkârâ (6) yâ eyyühelleziyne âmenû kuû enfüseküm ve ehliyküm nâren ve kuûdühennâsü velhicâretü aleyhâ melâiketün gılâzun şidâdün lâ ya'sûnallahe mâ emerehüm ve yef'alüne mâ yü'merûn (7) yâ eyyühelleziyne keferû lâ ta'tezirülyevm, innemâ tüzzevne mâ küntüm ta'melûn.

TAHRÎM SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağıslayan Tanrı adıyla

(1) Ey peygamber! Zevcelerinin hoşnutluğunu arayarak Allah'ın sana helâl ettiği şeyleri özüne niçin haram ediyorsun ². Allah yarlıgayan, bağıslayandır. (2) Allah yemin bağlarının çözülmesini kefaretle meşru kılmıştır. Allah her işinizde Mevlânızdır. O, hakkıyla âlimdir, kullarının maslahatlarını tamamıyla bilir, emrinde de hâkimdir. (3) Hani peygamber zevcelerinden birine gizli bir söz söylemişti. Vaktaki zevcesi o sözü haber verdi, Allah da bu halden peygamberi haberdar eyledi. Peygamber o hususun bir kısmını bildirmiş ³, bir kısmı hakkında da sükût eylemişti ⁴. Bu veçhile peygamber zevcesine; olan, biteni haber verince zevcesi «— Bunu sana kim haber verdi?» diye sordu. Peygamber «— Bunu bana hakkıyla âlim

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْغَاتَكَ زَوْجَكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ قَدْ فَصَّلَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّهُ أَمَّا نِكَاحُ اللَّهِ وَمَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْحَكِيمُ ۝ وَإِذَا سَأَلَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ زَوَاجِهِ حَدِيثًا فَلْيَأْتِ بِبَيِّنَةٍ وَأَظْهَرُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلْيَأْتِ بِبَيِّنَةٍ قَالَتْ مَنْ أَبْأَنَّا لِهَذَا قَالَ نَبِيُّ الْعَلِيِّ الْحَكِيمِ ۝ إِنَّ نُسُوبًا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَبِصِيرِلْ وَمُصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُطِيعَةِ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهَرَ ۝ عَسَىٰ رَبُّهُ أَنْ طَلَفَتْ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَبَاكِرَاتٍ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارُ عَلَيْهَا مَلَكَةٌ غُلَاطٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا نَجْحُورُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

ve her şeyden haberdar olan Allah haber verdi» cevabını verdi. (4) (Hafasa ve Ayşe!) Siz tövbe ederseniz tövbeniz kabul olunur. Çünkü kalpleriniz eğilmekle size tövbe lâzım geldi. Peygambere karşı birbirinize arka verecek olursanız o yardımcısız kalmaz. Çünkü Allah onun Mevlâsıdır. Cibril de, mü'minlerin sulâhası da onun medetkâridir. Bundan sonra Melekler de onun arkasıdır. (5) Şayet o sizi boşarsa olabilir ki Rabbi size bedel ona İslâmı ikrar eden, iman getiren, boyun eğen, tövbe-kâr olan, ibadet eyleyen, oruç tutan ⁵, bâzısı dul ve bâzısı kız oğlan kız olarak sizden daha iyisini verir. (6) Mü'minler! Kendinizi ve aileniz halkını cırası insandan ve taştan ⁶ olan ateşten koruyun. Ateşe katı yürekli, katı yüzlü melekler ⁷ memurdur. Onlar Allah'ın buyurduğu şeylere karşı gelmezler ve emir olundukları şeyi yaparlar. (7) Kâfirler! Bugün ateşe girdiğiniz zaman itiraz etmeyiniz. Ancak yaptıklarınızın cezasını çekeceksiniz.

¹ Medine'de nâzil olmuş 12 âyettir. * Peygamberimiz, Hazret-i Hafasa'nın odasında Mariye ile halvette kalmış, fakat Hazret-i Hafasa'nın kederlenmesi üzerine Mariye'yi kendisine haram ettiğini bildirmişti. Müşarüileyha hemen bu hali Hazret-i Ayşe'ye haber vermişti. Yahut Resûlü Ekrem, Hazret-i Hafasa'ya Ebu Bekir'le Ömer'in imamet ve hilâfetlerini bildirmişti veya Hazret-i Zeynep binti Hâce'nin odasında bal şerbeti içmişti. Bunu çekemeyen Hazret-i Ayşe ile Hafasa peygamberimize «— Sende bir fena koku duyuyoruz» diyerek bal şerbetini peygamberimize haram etmiş-

lerdi. Nazm-ı Celil bu veya o hâdise üzerine nâzil olmuştur. Bu halde «Mariye ile halvette kalmayı veya bal şerbeti içmeyi zevcelerinin hoşnut olmasını arayarak kendine haram ediyorsun» demek olur. ² Niçin sırrı ifşa ettin diye soru. Bu kısım; Marya'nın tahrimi veya bal şerbeti hususu keyfiyetiydi. ³ Yüzüne vurmadı, sormadı, bu kısım da Ebu Bekir ve Ömer Hazretlerinin hilâfetleri haberi idi. Bir fesat çıkmasını diye bunun intişarını istemedi. ⁴ Veya hicret eden. ⁵ Kibrit taşından. ⁶ Yâni Zebaniler.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوَلَّوْا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ
 أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
 تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
 نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا
 أَنْتُمْ كُنَّا نُورُنَا وَأَنْتُمْ كُنَّا الظُّلُمَاتُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يَا أَيُّهَا
 النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
 وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ
 عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيا
 عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الْفَاسِقِينَ ۝
 وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ
 رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ
 وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَمَرْيَمَ ابْنَتْ عِمْرَانَ الَّتِي
 أَحْصَيْنَا فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَقَ
 بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُنْتُمْ مِنْ الْفَانِينَ ۝

(8) yâ eyyühelleziyne âmenû tûbû ilalla-
 hi tevbeten nasûhâ, asâ rabbüküm en
 yükeffire anküm seyyiâtüküm ve yüdhi-
 leküm cennâtin tecriy min tahtihel'en-
 hâr, yevme lâ yuhziyllahünnebiyye vel-
 leziyne âmenû ma'ah, nûrühüm yes'â
 beyne eydihim ve bieymânihim yekuû-
 lûne rabbenâ etmim lenâ nûrenâ vagfir-
 lenâ, inneke alâ külli şey'in kadiyr (9)
 yâ eyyühennebiyyü câhidilküffâre vel-
 münâfikıyne vagluz aleyhim, ve me'vâ-
 hüm cehennem ve bi'selmasıyr (10) da-
 raballahü meselen lilleziyne keferûmre'-
 ete nûhın vemre'ete lût, kânetâ tahte
 abdeyni min ıbâdinâ sâlihayni fehânetâ-
 hümâ felem yugniyâ anhümâ minallahi
 şey'en ve kıyledhulennâre ma'addâhılıyn
 (11) ve daraballahü meselen lilleziyne
 âmenûmre'ete fir'avn, iz kaâlet rabbibni
 liy indeke beyten fiylcenneti ve necciniy
 min fir'avne ve amelihî ve necciniy mi-
 nelkavmizzâlimiyn (12) ve meryemebnete
 imrânelletiy ahsanet fercehâ fenefahnâ
 fiyhi min rûhinâ ve saddekat bikelimâti
 rabbihâ ve kütübihî ve kânet minelkaâ-
 nitiyn.

(8) Mü'minler! Allah'a halis tövbeyle ¹ tövbe ediniz. Olabilir ki Rabbiniz kötülüklerinizi örter ve sizi ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokar. O gün, Allah peygamberi ve onunla beraber olan mü'minleri rüsvay etmez ². Onların ışıkları önlerinde ve sağ taraflarında yürür, onlar «— Ey Rabbimiz! Bize ışığımızı tamamla, bizi yarlığa, çünkü sen her şeye hakkıyla kaadirsın» derler. (9) Ey peygamber! Kâfirlere kılıçla ve münafıklara hüccetle duruş, onlar hakkında sert davran; onların yurtları Cehennemdir. O ne fena uğraktır! (10) Allah kâfirlere Nuh'un karısıyla Lût'un karısını misal getirir. O iki kadın; kullarımızdan iki salih kulun taht-ı nikâhındaydılar. Zevc-

lerine dinde hiyanet ³ ettiler; bu iki zevc o kadınları Allah'ın azabından bir veçhite kurtaramadılar; onlara, «— Ateşe girenlerle beraber siz de girin» denilecek ⁴. (11) Allah, mü'minlere Firavunun karısını misal getirir. Hani o, «— Yâ Rab! Benim için Cennette nezdinde bir ev yap, beni Firavundan, onun fena işinden kurtar, ona tâbi olan zalim kavimden de kurtar.» demişti. (12) Allah kocasız kadınlara İmra'nın kızı Meryem'i de misal getirir. O, önünü haramdan saklamıştı. Biz ona halk ettiğimiz ruhtan üfürdük ⁵, Meryem, Rabbinin sözlerini ve Kitaplarını tasdik etti de buyurultu kabul edenlerden oldu ⁶.

¹ Bir daha günaha avdet etmeyecek veçhile, bütün kalbinizle.

² Ateş, karanlıklar göstererek onları utandırmaz, üzmez.

³ Zinada değil, küfür ve nifakta hiyanette bulundular. Hiç bir peygamberin zevcesi zinada bulunmamıştır.

Hazret-i Nuh'un karısı kavmine (Nuh delidir) derdi. Hazret-i Lût'un karısıysa gelen misafirleri kavmine haber verirdi.

⁴ Yâni kâfirlerin hâli bu iki kadının hâline benzer.

⁵ Yahut İsa'da hayat zâhir olacak şey yarattık.

⁶ Mü'minlerin hâli de bu iki kadının hâline benzer.

SÛRETÜLMÜLK

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) tebârekelleziy biyedihilmülkü ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (2) elleziy halakal-mevte velhayâte liyeblüveküm eyyü-küm ahsenü amelâ, ve hüvel'aziyzül-gafûr (3) elleziy halaka seb'a semâvâtîn tibâkaâ, mâ terâ fiy halkırrahmâni min tefâvût, ferci'ılbasara hel terâ min futûr (4) sümmerci'ılbasara kerreteyni yenkalib ileykelbasaru hâsien ve hüve hasıyr (5) ve lekad zeyyennesemâeddünyâ bimesâ-biyha ve ce'alnâhâ rücûmen lişşeyâtiyni ve a'detnâ lehüm azâbessa'ıyr (6) ve lilleziyne keferû birabbihim azâbü cehen-nem, ve bi'selmasıyr (7) izâ ülkuû fiyhâ semî'ü lehâ şehiykan ve hiye tefûr (8) tekâdü temeyyezü minelgayz, küllemâ ül-kiye fiyhâ fevcün se'elehüm hazenetühâ elem ye'tiküm neziyr (9) kaâlû belâ kad câenâ neziyrün fekezzebnâ ve kulnâ ma nezzelallahü min şey', in entüm illâ fiy dalâlin kebiyr (10) ve kaâlû lev künnâ nesma'u ev na'kilü mâ künnâ fiy ashâ-bissa'ıyr (11) fa'terefû bizenbihim, fe-suhkan liashâbissa'ıyr (12) innelleziyne yahşevne rabbehüm bilgaybi lehüm mağ-firetün ve ecrün kebiyr.

MÜLK SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Her şeyin mülkü elinde bulunan Tanrı son de-recede hayırlı ve bereketlidir ². O, her şeye hak-kiyle kaadirdir. (2) Hanginizin daha iyi amelde bulunacağını denemek için ölümü, diriliği yaratan, O'dur. O, yegâne galiptir, yarlıgayandır. (3) Yedi göğü kat kat yaratan, O'dur. Esirgeyen Tanrı'nın yaratmasında hiç bir uygunsuzluk göremezsin, gö-zünü göğe çevir bak, onda hiç bozukluk, yarıklık görülebilir misin? (4) Gözünü bir kere değil, iki ke-re daha çevir, göğe bakınca gözün âciz, yorgun bir halde sana döner ³. (5) * Biz yere en yakın olan göğü çırağlarıyla ⁴ donattık. Onları ⁵ Şeytanlara atılacak şeyler kıldık ⁶. Böyleleri için alevli ateş azabını hazırladık. (6) Rablerini tanımayanlar

سُورَةُ الْمُلْكِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَافُوتٍ فَإِذْ جَمَعَ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ثُمَّ أَرْجَعِ الْبَصَرَ كَيْفَ تَنْقَلِبُ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَا هَارُوجًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ أَكْبَرُ لَوْ أَنَّهُمْ إِذَا اقْتَوُوا فِيهَا سَمِعُوا هَاشِيئًا وَهِيَ تَقُورٌ تَكَادُ تَمَيَّرُ مِنَ الْقَيْظِ كُلُّ الْقَوْمِ فِيهَا فَوْجٌ سَاءَ لَهُمْ مَزْنُهُمْ أَلَّا يَنْفَكُوا عَنْهَا قَالُوا لَوْلَا قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَشْتَرَا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ فَأَعْرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ إِنْ الَّذِينَ يُخَشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

için Cehennem azabı vardır. O, ne fena uğrak-tır! (7) Onlar, Cehenneme atıldıkları zaman onun kaynarken haykırmasını işitecekler ⁷. (8) Cehen-nem, öfkesinden hemen parçalanacak gibi olacak. Her ne zaman kâfirlerden bir cemaat ona atılır-sa bekçileri onlara tevbih kastıyla «— Size azap-la korkutur peygamber gelmedi mi?» diye sora-caklar. (9) Onlar, «— Evet, bize azapla korkutur peygamber geldi, fakat biz O'nu yalancı saydık, «— Allah hiç bir şey indirmemiştir, siz ancak bü-yük bir sapıklığa düşmüşsünüz» dedik ⁸ diyecek-ler. (10) Yine diyecekler: Biz peygamberleri din-lemiş, akıl da erdirmiş olsaydık Cehennemlikler arasında bulunmayacaktık. (11) Onlar böylece ka-bahatlerini itiraf edeceklerdir. Cehennemlikler, Tanrı rahmetinden uzak olsun. (12) Rablerinden, görmeden, korkanlar yok mu, onlar için yarlıgan-ma ve büyük mükâfat vardır.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, (30) âyettir. ² Veya mahlû-katın sıfatlarından yücedir. ³ Yâni gözünü göğe çevirdik-çe gözün kudret-i sübhaniyenin hayret veren san'atına kar-şı kusur bulmaktan âciz ve yorgun bir halde sana rücu eder. ⁴ Yıldızlarla. ⁵ Yıldız gibi görünen şu'leli ateş par-

çalarını. ⁶ Yahut şeytan sıfatlı olan müneccimine gaybe taş atılacak şeyler yaptık. ⁷ Yâni ateşin kaynaması öyle kötü bir uğultu çıkaracak ki eşek anırıyor zannolunacak. ⁸ Yahut «indirmedim dedik» dediler. Öyleyse «siz ancak büyük sapıklığa düşmüşsünüz» cevabını alacaklar.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝
 يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
 ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ۝
 ءَأَمِنْتُمْ مِنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُوتُ ۝ أَمْ أَمِنْتُمْ
 مِنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ۝
 وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ بَكْرِ ۝ وَلَمْ يَرَوْا إِلَى
 الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافًّا ۖ وَيَقْبِضْنَ مَا يُنْشِئْنَ إِلَّا الرِّجَمَ ۖ أَتَى بِكُلِّ
 شَيْءٍ بَصِيرًا ۝ أَمِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصَرُّ مِنْ دُونِ
 الْأَرْضِ ۖ أَنْ يَكْفُرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ۝ أَمِنْ هَذَا الَّذِي يَرْدُّكُمْ
 إِذَا أَنْتُمْ كَرِهْتُمْ ۖ لَكُمْ أَجْرٌ فِي عَتَوْ ۖ وَنُفُورٍ ۝ أَمِنْ يَمِينٍ مَكْبَأٍ
 عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمِنْ يَمِينٍ سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ قُلْ
 هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۖ
 قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ
 وَإِلَيْهِ تُخْشَرُونَ ۝ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ۝ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۝

(13) ve esirrû kavleküm evicherû bih, innehü aliymün bizâtissudûr (14) elâ ya'lemü men halak, ve hüvellatiyfülhabiyir (15) hüvelleziy ce'ale lekümül'arda zelûlen femşû fiy menâkibihâ ve külû min rızıkıh, ve ileyhinnüşûr (16) e'emintüm men fiyssemâi en yahsife bikümül'arda feizâ hiye temûr (17) em emintüm men fiyssemâi en yürsile aleyküm hâsibâ feseta'lemüne keyfe neziyr (18) ve lekad kezzebelleziyne min kablihîm fekeyfe kâne nekiyr (19) evelem yerev iletayri fevkahüm sâffâtin ve yakbıdn, mâ yümsikühünne ilerrahmân, innehü biküllî şey'in basıyr (20) emmen hâzellezîy hüve cündün leküm yansuruküm min dünirrahmân, inilkâfirüne illâ fiy gurûr (21) emmen hâzellezîy yerzukuruküm in emseke rızkah, bel leccû fiy utüvvın ve nüfûr (22) efemen yemşiy mükibben alâ vecihî ahda emmen yemşiy seviyyen alâ sıratın müstekıym (23) kul hüvelleziy enşeküm ve ce'ale lekümüssem'a vel'ebsâre vel'ef'ideh, kaliylen mâ teşkürün (24) kul hüvelleziy zere'eküm fiyl'ardı ve ileyhi tuhşerün (25) ve yekuülüne metâ hâzelva'dü in küntüm sâdikıyn (26) kul innemel'ilmü indallahi ve innemâ ene neziyrün mübiyn.

(13) Sözüünüzü gizli tutunuz, yahut alenen söyleyin. Hepsî birdir, çünkü O, kalblerdekini hakkıyla bilir. (14) Hiç yaratan bilmez mi? Halbuki O, insanca işleri görür, her şeyin iç yüzünden haberdar olur. (15) Yeri, üzerinde gezilebilecek bir halde yapan O'dur. Artık yerin ötesinde, berisinde gezin, tozun, Allah'ın verdiği rızktan yiyin. Tekrar dönüş O'nadır. (16) Gökte bulunan Zat'ın ¹, sizi hemen sallanacak yerle beraber yere geçirmeyeceğinden mi emin oldunuz? (17) Yoksa gökte bulunan Zat'ın üzerinize taş yağdırır rüzgâr göndermeyeceğinden mi emin oldunuz? Tehdidimin nasıl vâki olacağını yakında görüp anlayacaksınız? (18) Üzülmeye * onlardan evvel gelenler de peygamberlerini yalancı saymışlardı. Onlardan benim hoşlanmamaklığım ² nasıl oldu? ³ (19) Onlar başları üzerinde uçuşan kuşları kanatlarını açıp kaparken görmüyorlar mı? O kuş-

ları havada tutan yalnız esirgeyendir. O, her şeyin iç yüzünü görür. (20) Yoksa esirgeyene karşı size yardım edecek askerleriniz mi vardır? Siz, kâfirler ancak aldanmaktasınız. (21) Şâyet O, rızkını tutacak olursa size rızkı kim verebilir? Hayır, onlar boyun çekmekte ve haktan nefret etmekte ayak dirediler. (22) Yüzüstü sürünerek yürüyen mi daha ziyade doğru yolu bulur? Yoksa dimdik olarak doğru yolda yürüyen mi? (23) Onlara de ki sizi yoktan var eden, size kulak, göz, yürek veren, O'dur. Siz yine pek az şükrediyorsunuz ⁴. (24) De ki sizi yeryüzünde dağıtan O'dur. Yalnız O'nun yanında toplanacaksınız. (25) Kâfirler «— Sözüünüzde gerçekseniz şu vaadettiğiniz kıyamet ne zaman kopacak?» diyorlar. (26) De ki onu bilmek ancak Allah'a mahsustur, ben ancak hakkı açıktan açığa söyler, azapla korkutur bir peygamberim.

¹ Tanrı'nın veya emir ve kazası gökte olan Tanrı'nın veya yüce mertebede olan Tanrı'nın veya gökteki meleklerinin.

² Haklarındaki azabım.

³ Ne dehşetli oldu!

⁴ Veya kâfirlere göre «hiç şükretmiyorsunuz».

(27) felemmâ re'evhü zülfeten siy'et vü-cûhülleziyne keferû ve kıyle hâzelleziy küntüm bihi tedde'ûn (28) kul ere'eytüm in ehlekeniyallahü ve men ma'ıye ev rahimenâ femen yüciyrülkâfiriyne min azâbin eliyim (29) kul hüverrahmânü âmennâ bihi ve aleyhi tevekkelnâ, fese-ta'lemüne men hüve fîy dalâlin mübiyn (30) kul ere'eytüm in asbeha mâuküm gavren femen ye'tiyküm bimâin ma'ıyn.

SÜRETÜLKALEM

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) nûn velkalemi ve mâ yesturüne (2) mâ ente bini' meti rabbike bimecnûn (3) ve inne leke le'ecren gayre memnûn (4) ve inneke le'alâ hulukın aziym (5) fese-tübsıru ve yübsırüne (6) bieyyiküml-meftûn (7) inne rabbeke hüve a'lemü bimen dalle ân sebiylihi ve hüve a'le-mü bilmühtediyn (8) felâ tütü'ilmukezzi-biyn (9) veddû lev tüdhinü feyüdhinûn (10) ve lâ tütü' külle hallâfin mehiynin (11) heimmâzin meşşâin binemiymın (12) mennâ'ın lilhayri mu'tedin esiymın (13) utüllin ba'de zâlike zenıym (14) en kâne zâ mâlin ve beniyn (15) izâ tütlä aleyhi ayâtünâ kaâle esâtıyrül'evveliyn.

(27) Kâfirler azabın yaklaşmakta olduğunu gö-recekleri zaman, çehreleri kararacak ¹ onlara «— İş-te istediğiniz azap budur, neye tasalanıyorsunuz?» denecek. (28) De ki Allah; beni ve benimle olan mü'minleri helâk etse yahut bize merhamet edip ecellerimizi tehir etse siz kâfirleri dertli azaptan kim kurtarabilir? ² söyleyin bakalım. (29) De ki O, esirgeyen, bütün nimetleri verendir, biz O'na inandık, O'na güvendik, aşıkâr bir sapıklıkta bu-lunanın kim olduğunu yakında bileceksiniz. (30) Ne dersiniz? Şâyet suyunuz yetişemeyeceğiniz de-recede derine çekilse ³ size kim akar ⁴ su getire-bilir.

«NÜN» VEYA «KALEM» SÛRESİ ^[5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Nûn. Kalem ⁶ ve yazdıkları şeyler hakkı için,

¹ Veya suratları ekşiyecek. ² Yâni biz ölsek de kal-sak da sizi azaptan kurtaracak yoktur. Bizim ölmemizi be-klemeniz size hiç bir fayda vermez. Siz yalnız tevhit ile kurtulacaksınız. ³ Bütün bütün çekilse. ⁴ Veya görünür. ⁵ Mekke'de nâzil olmuş (52) âyettir. ⁶ Levh-i Mahfuz'u yazan kalem. ⁷ Veya başa kakılmaksızın. ⁸ Yahut divane-

فَلَا رَاوَهُ زُلْفَةً بَسِيَّتٌ وَجُوهٌ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ۖ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمْنَا فَمَنْ يَحْيِي الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ۖ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۖ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ۖ

سُورَةُ الْكَافِرِينَ نَزَّلَهَا فِي شَهْرِ رَجَبٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ۖ مَا أَنْتَ بِعِندَ رَبِّكَ بِمُحْجَنُونَ ۖ
وَأَنَّكَ لَآتٍ بِغَيْرِ مَنُوءٍ ۖ وَأَنَّكَ لَعَلَّيْ خَلْقٌ عَظِيمٌ ۖ
فَسَبِّحْ وَبُصِّرْ وَبُنُورٍ ۖ بِأَيِّكُمْ الْمَقْتُونَ ۖ إِنْ رَبُّكَ هُوَ
أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُنْتَهِينَ ۖ فَلَا تَطِيعُ
الْكُذِبِينَ ۖ وَذُوا الْوُدْهِنْ قَدْ هِنُوا ۖ وَلَا تَطِيعُ كُلَّ
حَلَّافٍ مَهِينٍ ۖ هَآؤُلَاءِ مَشَاءُ بَيْتٍ ۖ مَتَاعٌ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ
أَشْيٍ ۖ عَتِلَ بَعْدَ ذَلِكَ زَنْبٍ ۖ إِنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ۖ
إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۖ

(2) Sen Rabbinin nimeti sayesinde divane olamaz-sın. (3) Senin için ardı arası kesilmeyen ⁷ mükâ-fat vardır. (4) Şüphe yok ki sen ahlâkça en yük-sek mertebedesin. (5 - 6) Yakında hanginizin, di-vaneliğe uğradığını ⁸ göreceksin, onlar da gö-recekler. (7) Çünkü Rabbin, kendi yolundan şaşan-ları daha iyi bildiği gibi doğru yolda bulunanları da daha iyi bilir ⁹. (8) Kur'an'ı yalan sayana ita-at etme. (9) Onlar temenni ederler ki, sen kendi-lerine yumuşaklık göstereşin de kendileri de sana yumuşaklık göstereşinler ¹⁰. (10 - 11) Yemin eden, Tanrı yanında düşkün, ayıp araştıran, kovuculukla söz gezdiren, (12) Nâs'ı hayırdan alıkoyan ¹¹, hu-kuka tecavüz eyleyen, günaha dadanan, (13) Bu-nunla beraber kaba ve soysuz olan herhangi bir kimseye, (14) Mal ve evlât sahibi olması yüzün-den, itaat etme. (15) Ona âyetlerimiz okununca o, «— Bunlar eskilerin masallarındır» der.

lik hanginizdedir, sende mi? Yoksa onlarda mı? ⁹ Veya doğru yoldan şaşan hakikaten deli, doğru yolda bulunan tam akıllıdır. ¹⁰ Yani sen putlarına bir şey demeyesin, onlar da sana müdara etsinler. ¹¹ Cimri olan veya Müslü-man olmayı men'eden.

سَنَسُهُ عَلَىٰ خُطْمِهِ ۖ أَنَا نَبْوُنَا ۖ هُمْ كَا بِلُونَا ۖ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ إِذَا أَقْسَمُوا
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ۚ وَلَا يَسْتَرْشِدُونَ ۚ قَطَافٌ عَلَيْهِمَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ
وَهُمْ نَا مُونَ ۚ فَاصْبِرْ ۚ كَالصَّبْرِ ۚ فَنَادَا وَمُصْبِحِينَ ۚ أَنَا عَدُوٌّ عَلَيَّ
حَرْكُمَا ۚ إِنَّهُمْ صَارُوا مِن ۚ فَانْطَلِقُوا ۚ وَهُمْ يَخْفَوْنَ ۚ أَن لَا يَدْخُلَنَهَا
الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِنٌ ۚ وَعَدُوا عَلَىٰ حَرْدٍ قَادِرِينَ ۚ فَلَمَّا رَأَوْهَا
قَالُوا إِنَّا الضَّالُّونَ ۚ فَلَنَحْنُ خَرُّوْهُمْ ۚ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ
لَوْلَا نَسِيحُونَ ۚ قَالُوا لَنَسِيحَانِ ۚ رَبَّنَا إِنَّا أَكْثَرُ ظَالِمِينَ ۚ فَاقْبَلْ بَعْضَهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ يَبْلَاوْهُمْ ۚ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كَا طَاعِينَ ۚ عَسَىٰ رَبَّنَا أَن
يُبَدِّلَ لَنَا حِمْلَهُمَا ۚ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ ۚ كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ
الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۚ إِنَّ لِلْيَقِينِ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَاتٍ أَلْعَمِيمِ ۚ
أَجْعَلِ السَّالِمِينَ كَالْجُودِ ۚ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۚ أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ
فِيهِ تَدْرُسُونَ ۚ إِن لَّكُمْ فِيهِ لَمَّا خَيْرَةٌ ۚ أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا
بِالْعَمَةِ ۚ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ إِن لَّكُمْ لَمَّا تَحْكُمُونَ ۚ سَأَلَهُمْ ثُمَّ بَدَّلَ
رَبِّهِ ۚ أَمْ لَكُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ ۚ إِن كَانُوا صَادِقِينَ ۚ
يَوْمَ نَكْشِفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعُو إِلَى السُّجُودِ ۚ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ۚ

(16) senesimühü alelhurtûm (17) innâ belevnâhüm kemâ belevnâ ashabelcen-neh, iz aksemû leyasri münnehâ musbi-hiyn (18) ve lâ yestesnûn (19) fetâfe aleyhâ tâifün min rabbike ve hüm nâi-mûn (20) feasbehat kessariym (21) fete-nâdev musbihiyne (22) enıgdû alâ harsiküm in küntüm sârimıyn (23) fentale-kuû ve hüm yetehâfetüne (24) en lâ yed-hulennehelyevme aleyküm miskiyn (25) ve gadev alâ hardin kaâdiriyn (26) fe-lemmâ re'evhâ kaâlû innâ ledâllüne (27) bel nahnü mahrûmûn (28) kaâle evsatu-hüm elem ekul leküm levlâ tüsebbihûn (29) kaâlû sübhâne rabbînâ innâ künnâ zâlimiyn (30) feakbele ba'duhüm alâ ba'dın yetelâvemûn (31) kalû yâ veyle-nâ innâ künnâ tâgiyn (32) asâ rabbünâ en yübdilenâ hayren minhâ innâ ilâ rab-binâ râgıbûn (33) kezâlike'l'azâb, ve le'-azâbü'l'âhireti ekber, lev kânû ya'lemûn (34) inne lilmüttekiyne inde rabbihim cennâtinna'ıym (35) efenec'alülmüslimi-yne kelmücrimiyn (36) mâleküm, keyfe tahkûmûn (37) em leküm kitâbün fiyhi tedrüsüne (38) inne leküm fiyhi lemâ te-hayyerûn (39) em leküm eymânün aley-nâ bâligatün ilâ yevmilkıyâmeti inne le-küm lemâ tahkûmûn (40) selhüm eyyü-hüm bizâlike ze'ıym (41) em lehüm şü-rekâ', felye'tû bişürekağhim in kânû sâdi-kıyn (42) yevme yüksefü an sâkın ve yüd'avne illessücûdi felâ yestetıy'üne.

(16) Biz onun burnunu damgalayacağız ¹. (17) Biz, onları, bahçelerinin hasılatını sabah vakti fu-karanın haberi yokken devşirmeye yemin eden bahçe sahiplerini sınıadığımız gibi sınıadık ². (18) Bunlar «İnşaallah» dememişlerdi ³. (19) Kendile-ri uykudayken Rabbin tarafından bahçeyi bir felâ-ke kapladı ⁴. (20) Bahçe siyah bir harabe-zâra ⁵ döndü. (21) Sabaha karşı birbirlerini şöyle çağırdılar: (22) Meyve düşürecekseniz, haydi er-ken ekininize gidin ⁶. (23) Onlar yola düştüler. Birbirlerine gizlice diyorlardı: (24) Bugün hiç bir yoksul bostanımıza girmesin. (25) Yoksullara bir şey vermemeye güçleri yeter za'mıyla erken gitti-ler. (26) Bahçeyi harap olmuş görünce tereddüde düşerek «— Yolu şaşırımız, (27) Öyle değil, mahrum kalmışız» dediler. (28) Onların en akıl-lıları ⁷ ben, size tespih etmeliydiniz ⁸ demedim miydi? dedi. (29) Onlar, «— Rabbimiz zulümden tamamıyla münezzehtir ⁹, bizler öz nefsimize zul-mettik, dediler. (30) Birbirlerini kinamaya koyul-

dular. (31) Eyvah bize! Biz azmıştık, (32) Umarız ki Rabbimiz tövbemizi kabulle onun yerine daha iyisini verir, çünkü biz Rabbimizin lütuf ve inaye-tini arzu ederiz» dediler. (33) İşte dünyada azap böyleydi. Âhîret azabıysa daha büyüktür. Ne olay-dı da onu bilseydiler! (34) Sakınanlar için Rableri yanında halis nimet Cennetleri vardır. (35) Biz âhirette Müslümanları, günahkârlar gibi mi tuta-cağız? (36) Size ne oldu? Nasıl böyle hükmedi-yorsunuz? (37) Sizin, nâzil olmuş bir Kitabınız mı vardır ki? Orada bunları okuyorsunuz ¹⁰, (38) Orada ihtiyar edeceğiniz bir şeyi görüyorsunuz ¹¹. (39) Yahut hükmedip istedikleriniz şeylerin sizin olacağına dair, kıyamet gününe kadar uzayacak bızden alınmış bir ant mı var? (40) Onlardan han-gisinin bu hükme mütekeffil olduğunu kendilerin-den sor. (41) Yoksa onların ortakları mı vardır ¹²? O halde sözlerinde gerçekseler ortaklarını getirsin-ler. (42) O gün, bacaklar çimrenir ¹³ onlar sec-deye dâvet olunacaklar.

¹ Rezil edeceğiz veya burnunu kızartacağız. ² Mekke ahalisini de kılığa ve ağıla uğrattık. ³ Veya fukaranın hissesini ayırmamışlardı. ⁴ Bir kasırga onu mahv ve ber-bat ettiler veya bahçe yağmaya uğradı. Veya bahçeye bir ateş düştü bahçeyi yaktı, kavurdu. ⁵ Yahut o kadar kuru-du ki bembeyaz gündüze döndü. ⁶ Yâni yoksullar duyma-dan erkenden meyveyi toplayalım. ⁷ Veya büyükleri re'yen ve sinnen efdal olanları. ⁸ Yâni «Süphanallah, Maşaallah»

deyin. ⁹ Yahut «Süphanallah Maşaallah» dediler, ama iş işten geçti. ¹⁰ Biz Müslümanlar gibi Cennete gireceğiz diye iddiada bulunuyorsunuz. ¹¹ Yahut yanınızda, okuduğunuz bir kitap mı vardır ki orada ihtiyar edeceğiniz şeyi bulu-yorsunuz? ¹² Ki âhirette Müslümanlardan ziyade veya mü-savi derecede mükâfat ile hükmedecekler. ¹³ Kıyamet gü-nü bütün dehşetiyle görünür veya Tanrı Ta'alâ tecelli eder.

(43) hâşi'aten ebsârühüm terhekuhüm zilleh, ve kad kânû yüd'avne ilesşücûdi ve hüm sâlimûn (44) fezerniy ve men yükezzibü bihâzelhadîs, senestedricühüm min haysü lâ ya'lemûn (45) ve ümliy lehüm, inne keydiy metiyn (46) em tes'elühüm ecren fehüm min magremin müs-kalûn (47) em indehümülgaybü fehüm yektübûn (48) fasbir lihükmi rabbike velâ tekün kesâhibilhût, iz nâdâ ve hüve mekzûm (49) lev lâ en tedârekehü ni'. metûn min rabbihi lenübize bil'arâi ve hüve mezmûm (50) fectebâhü rabbühü fecealehü minassâlihîyn (51) ve in yekâdülleziyne keferû leyüzlikuüneke biebsâ-rihim lemmâ semî'üzzikre ve yekuûlûne innehü lemeznûn (52) ve mâ hüve illâ zikrûn lil'âlemiyn.

SÛRETÜLHÂKKA

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elhâakkatü (2) melhâakkat (3) ve mâ edrâke melhâakka (4) kezzebet semûdü ve âdün bilkaârî'a (5) fe'emmâ semûdü feühlikû bittâgiye (6) ve emmâ âdün feühlikû biriyyîn sarsarin âtiyetin (7) sehharehâ aleyhim seb'a leyâlin ve semâniyete eyyâmin husûmen feterelkavme fiyhâ sar'a ke'ennehüm a'câzü nahlin hâviye (8) fehel terâ lehüm min bâkiye.

(43) Fakat gözleri kararır, kendilerini zillet bürür bir halde secdeye güçleri yetmeyecek. Halbuki onlar selâmetteyken secdeye dâvet olunmuşlardı ¹. (44) Bu sözü ² yalan sayanları, sen bana bırak. Biz, onları anlamayacakları bir yolda azar azaba yaklaştıracamız. (45) Onlara dünyada mühlet veriyorum. Onların bu hallerine karşı ukubetim takat getirilemeyecek derecede şiddetlidir. (46) Yoksa sen onlardan ücret istiyorsun da onlar borçtan dolayı ağır bir yük altında mı kalıyorlar? Bunun için mi iman etmiyorlar? (47) Yahut onlar gayıpları biliyorlar da hükümlerini ondan mı alıp yazıyorlar? (48) Artık Rabbinin hükmüne sabır göster ³, balık sahibi Yunus gibi olma. Hani o, pek öfkeli bir halde Allah'a niyaz etmişti. (49) Rabbinden bir nimet ve inayet ona yetişmeseydi yerinecek bir halde sahraya atılacaktı. (50) Fakat tövbe etmekle Rabbi onu seçip ayırdı, salihlerden kıldı. (51) Kâfirler Kur'an'ı işittiklerinde sana

حَاشِيَةً أَبْصَارُهُمْ رَهْمَهُمْ ذَلَّةً وَقَدْ كَانُوا بِدُعَاؤِ النَّاسِ إِلَى الْبُغْضِ وَهُمْ سَالُونَ ۚ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكْذِبْ هَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ۚ وَأُمْلِي لَهُمْ أَنْ كَيْدِي مَتِينٌ ۚ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَعْرُوفٍ مُنْقَلُونَ ۚ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكِيدُونَ ۚ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ ۚ لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةُ رَبِّهِ لَئِنْ دُعا لَعَرَاءٌ وَهُوَ مَذْمُومٌ ۚ فَاجْلِبْهُ رَبُّهُ فَعَمَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ۚ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيَقُولُنَّكَ بَأْصَارُهُمْ تَمْسَحُهُمْ أَلَّا يَكُونُوا لَكُمْ لَعْنَةً وَهُمْ يَقُولُونَ لَنْ لَنَحْشُرَنَّكُمْ ۚ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۚ

سورة الحاقة مكية ثمان وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَاقَّةُ ۚ مَا الْحَاقَّةُ ۚ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ۚ كَذَبَتْ ثَمُودُ بِعَادٍ بِالْقَارِعَةِ ۚ فَاثْمُودُ فَاهْلُكُوا يَا طَّاغِيَةَ ۚ وَأَمَّا عَادُ فَاهْلُكُوا بِرَيْحِ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ۚ سَمِعَهَا عَلَى هَيْئٍ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَفَرَقَى الْقَوْمُ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أَشْجَارٌ تُنْخَلُ خَاوِيَةً ۚ فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ۚ

gözleriyle yiyecek gibi ⁴ bakarlar. Üstelik «— Di-vanedir» de derler. (52) Halbuki Kur'an ancak ci-hana bir öğüttür.

HAKKA SÛRESİ ^[5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Vukuu muhakkak olan felâket; (2) O vukuu muhakkak olan felâket nedir? (3) Onun, ne olduğunu bilir misin? (4) Semud ve Âd, inanmayıp sonra başlarına gelen felâketi yalan saymışlardı. (5) Semud cemaati azgınlıklarından dolayı ⁶ helâk edildi. (6) Âd cemaatine gelince onlar da hadden ziyade uğultulu kasırgayla helâke duçar oldu. (7) Allah o rüzgârı arka arkaya yedi gece, sekiz gün onların üzerine musallat kıldı. O gün onları görseydin, sanki yere serpilmiş kof hurma kökleri gibi bulurdun. (8) Onlardan hiç bir eser görebilir misin? (Asla).

¹ Dünyada afiyetteyken secde etmemişlerdi, halbuki şimdi etmek isterler ama secdeye güçleri yetmez.

² Kur'an'ı mübini veya kıyamet sözünü.

³ Ya Uhut bozgunluğu veya Taif'ten avdeti sırasında

Peygamberimizin pek sıkılması üzerine nâzil olmuştur.

⁴ Veya kötü gözle.

⁵ Mekke'de nâzil olmuş (52) âyettir.

⁶ Veya sarsılma, korkunç bir sesle.

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤَيَّدَاتُ بَالِحًا طُنَّةً ۖ فَغَصَّوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً ۖ إِنَّكَ لَآتِظَمَ الْمَاءِ حَمَلَتَاكُمْ فِي الْخَارِيَةِ ۖ لِيَجْعَلَ لَكُمْ نَذِيرَةً وَيُعِيذُكُمْ اللَّهُ وَأَعْيَتُهُ ۖ فَاذْغَبْ فِي الصُّورِ نَجْنَةً وَاحِدَةً ۖ وَجُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ۖ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۖ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ۖ وَالْمَلِكُ عَلَى رُجَائِهَا وَيُجْلَى عَرْشُ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ ۖ يَوْمَئِذٍ تَعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ۖ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابًا بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَذَا مَا فَرُؤُا كِتَابِيَةً ۖ إِنِّي طُنْتُ أَنْ لَا مَلَافٍ حِسَابِيَةً ۖ فَهَوِيَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۖ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ قَطُوفُهَا دَانِيَةٌ ۖ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا اسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ۖ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابًا بِيَسْمَاءٍ ۖ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثَمَرًا يَأْكُلُهُ الْفَاسِقُ ۖ أَمْ أَغْنَىٰ عَنْكَ مَالِي ۖ فَهَلْكَ عَنْكَ يَوْمَئِذٍ سُلْطَانِيَّةٌ خُذُوه فَعْلُوهُ ۖ تَرَاهُمْ جَعَلَهُمُ اللَّهُ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ۖ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۖ وَلَا يَحِضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمُسْكِينِ ۖ

(9) ve câe fir'avnü ve men kablehü vel-mü'tefikâtü bilhâtie (10) fe'asav resüle rabbihim fe'ehazehüm ahzeten râbiye (11) innâ lemmâ tagalmâü hamelnâküm fiylcâriyeti (12) linec'alehâ leküm tezki-reten ve te'iyehâ üzünün vâ'iye (13) feizâ nüfiha fiyssûri nefhatün vâhıdetün (14) ve humiletil'ardu velcibâlü fedük- ketâ dekketen vâhıde (15) feyevmeizin veka'atılvakı'a (16) venşakkatissemâü fehiye yevmeizin vâhiyetün (17) velmele- kü alâ ercâihâ, ve yahmilü arşe rabbike fevkahüm yevmeizin semâniye (18) yev- meizin tu'redüne lâ tahfâ minküm hâ- fiye (19) fe'emmâ men ütiye kitâbehü biyemiynihi feyekuülü hâ ümukreu kitâ- biye (20) inniy zanentü enniy mülâkın hısâbiye (21) fehüve fiy ıyşetin râdiye- tin (22) fiy cennetin âliyetin (23) kutû- fuhâ dâniye (24) külü veşrebü heniy'en bimâ esleftüm fiyl'eyyâmilhâliye (25) ve emmâ men ütiye kitâbehü bişimâlihi fe- yekuülü yâ leyteniy lem üte kitâbiyeh (26) ve lem edri mâ hısâbiyeh (27) yâ leytehâ kânetilkaâdiye (28) mâ agnâ anniy maliyeh (29) heleke anniy sultâ- niyeh (30) huzühü fegullühü (31) süm- melcahiyme sallühü (32) sümme fiy sil- siletin zer'uhâ seb'üne zirâ'an feslûküh (33) innehü kâne lâ yü'minü billâhilazıy- mi (34) ve lâ yahuddu alâ ta'âmil miskiyn.

(9) Fir'avun ve ondan evvel gelenler ve altı üstü- ne gelen şehirler ahalisi de büyük bir suçta bu- lunmuşlardı. (10) Rablerinin peygamberine kar- şı gelmekle Rableri onları gayet ağır bir azaba uğrattı. (11 - 12) Su taşıdığı zaman, bu hâdise size ibret olsun, kulağınızda küpe kalsın diye sizi ¹ ge- miye taşıdık. (13) Kıyamet borusu ilk defa üfü- rülünce (14) Yerler, dağlar yerlerinden oynayıp, bir kere birbirlerine çarpıp hepsi darmadağın olunca ² (15) İşte o gün olacak olur ³. (16) Gök yarılr da o gün, kuvvetten düşer ⁴, (17) Melek- ler göğün etrafında toplanır. ⁵ O gün bunların üstünde, arş-ı sekiz melek ⁶ yüklenir ⁷. (18) O gün, hesap görülmek üzere huzura çıkacaksınız. Sizin gizli hiç bir şeyiniz kalmayacak. (19) A'mal def- teri sağ eline verilecek kimse A'mal defterimi alın, okuyun. (20) Ben zaten hesabımın gö-

rüleceğini bilirdim.» diyecek. (21 - 22 - 23) O meyveleri yakın ⁸ yüksek bir uçmakta safalı bir hayat geçirecek. (24) Onlara «— Geçmiş günler- de işlediğiniz iyi işlerin mükâfatı olarak afiyetle yiyip içiniz» denilecek. (25) A'mal defteri sol eli- ne verilecek kimseye gelince o da şöyle diyecek: Keşke a'mal defterim bana verilmeseydi! (26) Keşke hesabımın ne olduğunu bilmeseydim! (27) Keşke ölüm hayatıma nihayet verseydi ⁹! (28) Ma- lım bana yaramadı, (29) Kudretim ¹⁰ benden zâil oldu. (30) (Cehennem bekçilerine şöyle denecek:) Onu tutun, boynuna bukağı koyun ¹¹, (31) Son- ra alevli ateşe atın, (32) Daha sonra yetmiş arşın uzunluğunda zincir içinde Cehenneme götürün. (33) Çünkü o, azamet sahibi olan Allah'a iman etmiyordu. (34) Yoksulu yedirmeye teşvikte bu- lunmuyordu.

¹ Tufanda babalarınızı. ² Küreler birbirine çarpıp darmadağın olunca. ³ Kıyamet kopar. ⁴ Veya havanın ec- zası birbirinden ayrılır. Artık hiç bir zihayat yaşayamaz. ⁵ Allah'ın emrine muntazır olurlar. ⁶ Veya sekiz saf melek. ⁷ Kıyamette Emri Bâri'nin nâfiz olması, Azamet-i Bâri'yi, dünyada tahta çıkıp reayata musallat olan bir pa-

disah ile temsil de maksut olabilir. Zaten Nazm-ı Kerim örf ve âdet üzere beyan ve izah eder. ⁸ Ona, oturan da erişir, ayakta olan da, uzanan da. ⁹ Yâni dirilmeyeydim. ¹⁰ Te- sirim kalmadı, fakr ve zillet içinde kaldım veya burhanım yok oldu. ¹¹ Veya ellerini boyunlarına bağlayın.

(35) feleyse lehülyevme hâhünâ hamîy-
mün (36) ve lâ ta'âmün illâ min gıslıynın
(37) lâ ye'külühü illelhâtûn (38) felâ
uksimü bimâ tübsırûne (39) ve mâ lâ
tübsırûne (40) innehü lekavlü resulın
keriym (41) ve mâ hüve bikavli şâ'ır,
kaliylen mâ tü'minûne (42) ve lâ bikavli
kâhin, kaliylen mâ tezekkerûn (43) ten-
ziylün min rabbil'âlemiyn (44) ve lev te-
kavvele aleynâ ba'dal'ekaâviyli (45) le-
ehaznâ minhü bilyemiyni (46) sümme
lekata'nâ minhülvetiyye (47) femâ min-
küm min ehadin anhü hâciziyn (48) ve
innehü letezkiretün lilmüttেকiyn (49) ve
innâ lena'lemü enne minküm mükezzı-
biyn (50) ve innehü lehasretün alelkâ-
firiyn (51) ve innehü lehakkulyakiyn
(52) fesebbıh bismi rabbikel'aziym.

SÚRETÜLMEARIC

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) se'ele sâilün bi'azâbin vâkı'n (2) ilikâfirıyne leyse lehü dâfi'un (3) minal-lahi ziylme'âric (4) ta'rücülmelâiketü verrûhu ileyhi fiy yevmin kâne mıkdarühü hamsiyne elfe sene (5) fashbir sabren cemiyâ (6) innehüm yerevnehu ba'ıyden (7) ve nerâhü kariybâ (8) yevme tekûnüssemâü kelmühli (9) ve tekû-nülcibâlü kel'ihni (10) ve lâ yes'elü hamıymün hamıymâ.

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حِسَةٌ ۖ وَلَا لَكُمْ أَمْرٌ عَنْ غِيبِلِينَ ۖ لَا يَأْكُلُهُ
إِلَّا الْخَاطِئُونَ ۖ فَلَا أَفْسِسَ لِمَا نَبِئْتُمْ ۖ وَمَا لَا تَنْبُرُونَ ۖ وَإِنَّ لَقَوْلِ
رَسُولِ كَرِيمٍ ۖ وَمَا هُوَ يَقُولُ شَاعِرٌ قَلِيلًا مَا تُوَفِّيُونَ ۖ وَلَا يَقُولُ
كَاهِنٌ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ۖ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ وَلَوْ تَقَوَّلَ
عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ۖ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ۖ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ
الْوَتِينَ ۖ فَمَا يَنْكُرُ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ۖ وَإِنَّ لَذِكْرَهُ
لِتُنْذِرَ ۖ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ۖ وَإِنَّهُ لَحُسرَةٌ عَلَى
الْكَافِرِينَ ۖ وَإِنَّهُ لَكُنْىَ الْيَمِينِ ۖ فَسَبِّحْ بِأَسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۖ

سُئِلَ الْمَلَأِجُ كَيْفَ تَمَازِجُ وَأَمْرُهُ لَمِيزٌ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ * لَكَافٍ فِيهِ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ *
مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَآرِجِ * تَخْرُجُ الظُّلُمُتُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ
كَانَ مُقَدَّارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ * فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا *
إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا * وَزَرَّهُمْ فِي سَبِيلٍ * يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ
كَالْهَيْلِ * وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِصِ * وَلَا يَسْأَلُ جَمْعٌ عَمَلًا *

(35) Bugün burada, onun gözütecek bir hısımlı ¹ bulunmayacak. (36) İrinden ² başka bir yiyeceği olmayacak, (37) Onu yalnız günahkâr kâfirler yerler. (38 - 39) Gördüğünüz, görmediğiniz şeylere yemin ederim ki (40) O Kur'an, (Tanrı yanında pek kıymetli) bir elçinin ³ sözüdür. (41) O, şair sözü değildir; siz pek azına iman ediyorsunuz ⁴, (42) O, falcı sözü de değildir; siz pek az düşünüyorsunuz ⁵. (43) O, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir. (44) Eğer o, kendinden bizim namımıza bazı sözler uydursaydı, (45) Onu sağ elimizle yakalar, (46) Sonra, kalb damarını koparırdık, (47) Sizden hiç bir kimse bulunamaz ki azabımızı O'ndan savuşturabilin ⁶. (48) Kur'an sakınanlar için bir öğüttür. (49) İçinizden Kur'an'ı yalan sayanların bulunduğunu elbette biz biliyoruz. (50) O Kur'an kâfirlere bir pismanlıktır. (51) Doğru

ve dürüsttür⁷. (52) Artık yüce olan Rabbinin ismini tenzih et.

MEARIC SÛRESI [8]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Biri kâfirlerle vâki olacak azabı sordu ⁹. (2) O azabı kâfirlerden def'edecek yoktur, (3) O azap, onlara çıkılacak yerlere ¹⁰ sahip olan Allah'tandır. (4) Melekler, hususa ruh ona ¹¹ müddeti elli bin yıl olan bir günde çıkarlar. (5) Artık eza ve istihzaya karşı telâssız katlan. (6) Kâfirler o günü uzak görürler, (7) Ama biz onu yakın görürüz. (8) O gün, gök erimiş bakır gibi olacak, (9) Dağlar atılmış renkli yün gibi parça parça olacak. (10) O gün candan dost, candan dostunun halini sora-mayacak ¹².

¹ Veya candan bir dostu. ² Veya kanlı sudan. ³ Hazret-i Muhammed'in veya Cibril'in aleyhisselâm. ⁴ Yahut azınız bile iman etmiyorsa Cibril. ⁵ Yahut azınız bile düşünmüyorsunuz. ⁶ Artık size nasıl yalan bir şey teklif edebilir? ⁷ Veya aynı hakur, mahz-ı yakındır, şüpheden ayrı bir hakikattir. ⁸ Mekke'de nâzil olmuş (44) âyetidir. ⁹ Sualler

istihza tarikiyledir. Veya azaplarını isticlal için peygamberimizdir. Bu halde mânâ şöyle olur: Peygamber kâfirlerle vâmî olacak azabı istedi. ¹⁰ Göklere, Cennetlere, Cennet köşklarine. ¹¹ Nezd-i Bâri'ye veya göğe, arşa, Sidre'ye. ¹² Herkes can cana, baş başa olacak, kimse kimsenin hâlini soramayacak.

يُصْرَوْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ الْخِزْيُ الْمُنْتَدَى مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بِنَبِيٍّ
وَصَاحِبَةٍ وَآخِيَةٍ وَقَصَصِ الْبُتَى وَنَبِيٍّ مِنَ الْأَرْضِ
جَمِيعًا ثُمَّ نَبِيٍّ كَلَامًا إِلَى الْعَالَمِينَ نَزَّاعَةً لِّلشَّوْطِ نَدْعُوهُمْ أَنْ ذَرُ
وَنُؤَلِّى وَنَجْعَ قَاوَعِي إِنْ لَا إِنْسَانٌ خُلِقَ هَلُوعًا إِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ
جَزُوعًا وَإِنْ مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا إِلَّا الْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ
عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ لِّلْأَتِلِ
وَالْحُرُومِ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بَيْرَ الَّذِينَ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ
رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ إِنْ عَذَابُ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ وَالَّذِينَ هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَزَنَمَ
غَيْرَ مَلُومِينَ فَمِنْ بَيْنِ وَرَاءِ ذَلِكَ قَاوِلٌ لَهُمُ الْعَادُونَ
وَالَّذِينَ هُمْ لَا مَانَةَ لَهُمْ وَعَهْدُهُمْ رَاغُونَ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ
قَائِمُونَ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يَحْفَظُونَ أُولَئِكَ فِي
جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قَبْلَكَ مِنْ طَٰغِيَةٍ عَنِ
الْبَيْتِ وَعَنِ الشِّمَالِ عَرِيْنٍ أَلَيْسَ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يَدْخُلَ
جَنَّةَ نَعِيمٍ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَا هُمْ وَمَا يُعْمَلُونَ

(11) yübassarûnehüm yeveddülmücrimü lev yeftediy min azâbi yevmeizin bibe- niyhi (12) ve sâhibetihî ve ahıyhi (13) ve fasıyletihilletiy tü'viyhi (14) ve men fiyl'ardı cemiy'an sümme yünciyhi (15) kellâ, innehâ lezâ (16) nezzâ'aten lişşevâ (17) ted'û men edbere ve tevellâ (18) ve ceme'a fe'ev'â (19) innel'insâne hu- lika helû'an (20) izâ messehüşşerrü ce- zû'an (21) ve izâ messehülhayrû menû'an (22) illelmusalliye (23) elleziynehüm alâ salâtihim dâimûn (24) velleziyne fiy emvâlihim hakkun ma'lûmûn (25) lis- sâili velmahrûm (26) velleziyne yüsaddi- kuüne biyevmiddiyn (27) velleziynehüm min azâbi rabbihim müşfikûn (28) inne azâbe rabbihim gayrû me'mûn (29) vel- leziynehüm lifürûcihim hâfizûne (30) illâ alâ ezvâcihim ev mâ meleket eymanû- hüm feinnehüm gayrû melûmiyn (31) femenibtegaâ verâe zâlîke feülâike hü- mül'âdûn (32) velleziynehüm liemânâti- him ve ahdihim râ'ûn (33) velleziynehüm bişehâdâtihim kaâimûn (34) velleziyne- hüm alâ salâtihim yühâfizûn (35) ülâike fiy cennâtin mükremûn (36) femâ lille- ziyne keferû kıbeleke mühtı'ıyne (37) anilyemiyni ve anışşimâli ızıyn (38) eyat- me'u küllümri'in minhüm en yüdhale cennete na'ıym (39) kellâ innâ halaknâ- hüm mimmâ ya'lemûn.

(11) Onlara birbirleri gösterilecek, günahkâr olan kâfir o günün azabından kurtulmak için, çocu- nu, çocuğunu, (12) Karısını, kardeşini, (13) Felâ- kete karşı koruyan soyunu, sopunu, (14) Yeryü- zünde bulunan bütün mahlûkatı feda etmeyi, son- ra da kurtulmasını özleyecek, (fakat kurtulması ne uzak!) (15) Yok yok, kurtulamayacaklar, Ce- hennem ateşi, alevlidir, (16) Deriyi yakıp kavurur, (17) Hak'tan yüz çeviren, ta'atten dönen, (18) Malı toplayıp yığan kimseleri kendine çeker. (19) Şüphesiz ki insan dar gönüllü ve hırslı yaratılmış- tır. (20) Ona bir sıkıntı dokunsa çılgık koparır, (21) İyilik dokunsa cimri kesilir. (22 - 23) Namaz kılanlar ki —namazlarına devam edenlerdir— başka. (24 - 25) Dilenen, malı kalmayan fakirler için mallarında malûm ve muayyen bir hak ve nasip bulunan kimselerle, (26) Ceza gününün vu-

ku bulacağına inananlar, (27) Ve Rablerinin aza- bından telâş içinde kalanlar da başka. (28) Rab- lerinin azabından emin olmasınlar ¹ (29 - 30) Ka- rılarından ve halayıklarından başkalarına karşı utanacak yerlerini saklayanlar da başka. Onlara yaklaşmak için kınanmazlar. (31) Ondan ötesini araştıranlar, aşırı derecede haddi geçmiş olurlar. (32) Emanetlerine ve ahitlerine riayet edenler, (33) Ve şehadetlerini olduğu gibi ifa edenler, (34) Namazlarını da lâıyıkıyla muhafaza eyleyenler de başka. (35) İşte bunlar uçmaklarda (Cennetlerde) ağırılanacak kimselerdir. (36) Kâfirlere ne oluyor da sana doğru sür'atle geliyorlar? (37) Ve sağın- da, solunda halka oluyorlar? ² (38) Onlardan her biri mü'minler gibi halis nimetli Cennete sokula- caklarını umuyor, öyle mi? (39) Yok yok, umma- sınırlar! Biz, onları bildikleri şeyden yarattık ³.

¹ Yâni ne kadar ta'atkâr olsalar Rablerinin azabın- dan emin olmak lâıyık değildir.

² Sözüne kulak veriyorlar, mü'minlerle eğleniyorlar.

³ Yâni onları dökülmüş bir sudan yarattık. Bu iş Cennetle münasebettar değildir.

(40) felâ uksimü birabbilmeşârikı vel-megaârîbi innâ lekaâdirüne (41) alâ en nübeddile hayren minhüm ve mâ nahnü bimesbûkıyn (42) fezerhüm yehûdû ve yel'abû hattâ yülâkuû yevmehümüllezî yû'adûn (43) yevme yahrûcüne minel'ecdâsi sirâ'an ke'ennehüm ilâ nusubin yûfidüne (44) hâşî'aten ebsârühüm terhekuhüm zille, zâlikelyevmüllezî kânû yû'adûn.

SÛRETÜ NÛH

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) innâ erselnâ nûhan ilâ kavmihi en enzlr kavmeke min kabli en ye'tiyehüm azâbün eliyim (2) kaâle yâ kavmi inniy leküm neziyrün mübiynün (3) eni 'bûdullahe vettekuûhü ve etiy'ûni (4) yagfirleküm min zünûbiküm ve yüahhirküm ilâ ecelin müsemmâ, inne ecelallahî izâ câe lâ yüahhar, lev küntüm ta'lemün (5) kaâle rabbi inniy de'avtû kavmiy leylen ve nehâren (6) felem yezidhüm dü'âyî illâ firârâ (7) ve inniy küllemâ de'avtühüm litagfirelehüm ce'alû esâbi'ahüm fiy âzânihim vestagşev siyâbehüm ve esarrû vestekberüstikbârâ (8) sümme inniy de'avtühüm cihâren (9) sümme inniy a'lentü lehüm ve esertü lehüm isrâren (10) fekultüstagfirû rabbeküm innehü kâne gaffâren.

(40 - 41) Gün doğan ve batan yerlerin hepsinin Rabbine yemin ederim ki bizim onları daha iyi bir mahlûkla tebdil etmeye ¹ gücümüz yeter, önümüze de kimse geçemez. (42) Artık onları kendi hallerine bırak. Vaadolandukları azap günlerine kavuşuncaya kadar beyhude şeylere dalsınlar, eğlenip oynasınlar. (43) O gün, sanki dikili putlarına ² koşup gidiyorlarmış gibi kabirlerinden çabuk çabuk çıkacaklar, (44) Gözleri kararacak ve kendilerini zillet bürüyecek. Onlara vaadolunan azap günü işte o gündür.

NÛH SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Biz Nûh'u, kavmine acıklı azap gelmeden evvel azapla korkut, diye, kavmine gönderdik. (2) Nûh onlara şöyle dedi: Ey kavmim! Ben, sizin için açık söyler ve azapla korkutur bir peygamberim.

¹ Onları helâk edip yerlerine başkalarını getirmeye.

² Yahut dikili bayraklarına.

³ Mekke'de nâzil olmuş (28) âyettir.

فَلَا أَقِيمُ رَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ أَلَا قَادِرُونَ عَلَى أَنْ يُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ۖ فَذَرْنَاهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يَأْتِيَ الْيَوْمَ الَّذِي يُوعَدُونَ ۖ يَوْمَ نَخْرُجُ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَهُمْ إِلَى نُصَبٍ يُوفِضُونَ ۖ حَاشِيَةً أَبْصَارَهُمْ هُمْ ذَٰلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ

سُورَةُ نُوحٍ مَكِّيَّةٌ بِأَرْبَعِينَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي كُنْتُ مِنْكُمْ نَذِيرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ ۖ إِنِّي أَخْبَرْتُكُمْ وَأَنذَرْتُكُمْ وَأَطِيعُوا ۖ يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَتَوَخَّوْا كَرًّا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ إِنْ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ۖ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا ۖ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَعْصَمُوا بِأَنفُسِهِمْ ۖ وَاصْرَوْا وَاسْتَكْبَرُوا وَاسْتَجَارُوا ۖ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ بِهَا ۖ ثُمَّ إِنِّي عَلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ۖ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ۖ

(3) Allah'a ibadet edin, O'ndan sakının, bana da itaat eyleyin ki, (4) Allah günahlarınızı yarlığasın. Sizi muayyen bir vakte kadar hayatta bıraksın. Allah'ın takdir ettiği o muayyen zaman, gelince geriye kalmaz, bilseydiniz iman ederdiniz. (5) Nûh ümidini kesince dedi ki Yâ Rab! Ben kavmimi gece gündüz dâvet ettim. (6) Fakat dâvetim, imandan kaçmalarını artırmadan başka bir şeye yaramadı. (7) Ben her ne zaman onları senin yarlıgaman için dâvet ettimse dâvetimi işitmek için kulaklarını parmaklarıyla tıkadılar, beni görmemek için elbiselerine büründüler. Küfür ve masiyetlerinde ayak dirediler. Ve bana tâbi olmayı asla kibirlerine yediremediler. (8) Sonra onları yüksek sesle dâvet ettim, (9) Yine ⁴ tekrar alenen dâvette bulundum, onlara gizli gizli olarak da söyledim ⁵. (10) Onlara dedim ki: Rabbinizden yarlıganmak dileyin, çünkü O'nun yarlıgaması pek çoktur.

⁴ Yahut her mecliste, her dernekte dâvet ettim.

⁵ Yâni her türlü dâvete başvurdum.

رُسُلِ السَّمَاءِ عَلَيْكُمْ مِذْرَارًا ۖ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيَسِينْ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ۖ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۖ وَقَدْ
خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۖ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ۖ
وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ۖ وَاللَّهُ أَنْتَبِتُكُمْ
مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۖ تَرْتَعِبُهُمْ فِيهَا وَتُخْرِجُهُمْ آخِرَاجًا ۖ وَاللَّهُ
جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ۖ لَسْتُمْ كَوْنُهَا سَبِيلًا فَجَا ۖ قَالَ
نُوحٌ رَبِّ انْهِنِّمْ عَصَوِي وَاسْتَعْوَا مِن لِّمَنِ دُمُهُ ۖ مَالُهُ ۖ وَلَدُهُ إِلَّا
خَسَارًا ۖ وَمَكْرُؤًا مَتَكَرًا كِبَارًا ۖ وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ
وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُلُوعًا وَلَا يَعْثُوتُ وَيَعُوقُ وَنَسْرًا ۖ
وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ۖ
فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْقَارُونَ فَأَخْلَوْا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَنْصَارًا ۖ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
دِينًا ۖ إِنَّكَ أَنْ تَذَرَنِي هُزُومًا يُضِلُّونَ عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاكِرًا
كَفَّارًا ۖ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَجْعَلْ لِي فِي الْآلِ الْإِسْرَارَ ۖ

(11) yürsilissemâe aleyküm midrâren (12) ve yümdidküm biemvâlin ve beniyne ve yec'al leküm cennâtin ve yec'al leküm enhârâ (13) mâ leküm lâ tercüne lillâhi vekaârâ (14) ve kad halakaküm etvârâ (15) elem terev keyfe halakallahü seb'a semâvâtin tibâkan (16) ve ce'alel-kamere fiyhinne nûren ve ce'alessemse sirâcâ (17) vallahü enbeteküm minel'ardı nebâten (18) sümme yü'ydüküm fiyhâ ve yuhricüküm ihrâcâ (19) vallahü ce'alelekümül'arda bisâtan (20) liteslükü minhâ sübülen ficâcâ (21) kaâle nûhün rabbi innehüm asavniy vettebe'û men lem yezidhü mâlühü ve veledühü illâ hâsârâ (22) ve mekerû mekren kübbârâ (23) ve kaâlû lâ tezerünne âliheteleküm ve lâ tezerrünne vedden ve lâ süvâ'an ve lâ yeguûse ve ye'uka ve nesrâ (24) ve kad edallû kesiyârâ, ve lâ tezdizzâlimiyye illâ dalâlâ (25) mimmâ hatyâ'tihim ugrikuû feüdhilû nâren felem yecidû lehüm min dūnillâhi ensârâ (26) ve kaâle nūhun rabbi lâ tezer alel'ardı minelkâfiriyye deyyârâ (27) inneke in tezerhüm yudillû ibâdeke ve lâ yelidû illâ fâciren keffârâ (28) rabbiğfirliyy ve livalideyye ve limen dehale beytiye mü'minen ve lilmü'miniyye velmü'minât ve lâ tezdizzâlimiyye illâ tebârâ.

(11) Böylece size peyderpey yağmurlar göndersin. (12) Size mal, çoluk, çocuk vererek nimetini artırsın. Size bağlar versin, size ırmaklar akıtsın. (13) Size ne oluyor ki Allah'ın size vekarlı kılmasını ümit etmiyorsunuz ¹. (14) Halbuki O sizi türlü türlü hallerde yarattı ². (15) Görmüyor musunuz ki Allah yedi göğü tabaka tabaka nasıl yaratmıştır? (16) Orada ay'ı ışık, güneşi de چراغ kılmıştır. (17) Allah sizi yerden ot gibi bitirmiştir ³. (18) Sonra sizi yine yere döndürecek, kıyamette ondan her halde sizi çıkaracak. (19) Allah yeri sizin için döşek yaptı ki (20) Onun geniş yollarında yürüyesiniz. (21) Nuh dedi ki: Yâ Rab! Bana karşı geldiler. Malları ve çoluk çocukları ziyanlarını artırmaktan başka bir şeye yaramayan kimselere ⁴ tâbi oldular. (22) Bunlar da bana büyük, pek büyük mekr ve gadirde bulundular. (23) Ve onlara

«— Sakın mâbutlarınıza ibadeti terketmeyin, hususa «Vüd, Süva', Yegus, Yeûk ve Nesr» namındaki putlarınızı ⁵ bırakmayın» dediler. (24) Bunlar çok kimseleri yoldan çıkardılar. (İlâhi!) Zalimlere sapıklıktan başka bir şey artırma. (25) Bunlar, günahları sebebiyle suda boğulup hemen ateşe ⁶ sokuldular. Kendilerini Allah azabından kurtaracak yardımcı da bulamadılar. (26) Nûh dedi ki: Yâ Rab! Kâfirlerden yeryüzünde dolaşır hiç bir kimse bırakma. (27) Çünkü sen onları bırakırsan mü'min kullarını yoldan çıkarırlar. Ancak masiyete ve küfüre dadanmış evlât doğururlar ⁷. (28) Yâ Rab! Beni, babamı ve anamı, mü'min oldukları halde evime ⁸ girenleri, gelecek erkek ve kadın mü'minleri yarlığa. Zalimlerin helâklerinden başka bir şeyi artırma.

¹ Yâni iman ederek Allah yanında vekarlı olmanızı emel edinmiyorsunuz. Yahut Allah'ın azametine itikat etmiyorsunuz. ² Yâni evvelâ dökülmüş su, sonra kan pıhtısı, sonra da bir parça et şekillerinde yarattı.

³ Her şeyi topraktan bitiren Allah sizi de topraktan bitirdi.

⁴ Zenginlere, kodamanlara.

⁵ Bu putlar sonra Araplara geçti.

⁶ Azaba uğradılar.

⁷ Onların nesli yine kendileri gibi azgın, nankör olur.

⁸ Ya meşçidime veya gemime.

SÜRETÜLCİNN

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) kul ûhiye ileyye ennehüsteme'a nefe-rün minelcinni fekaâlû innâ semî'nâ kur'ânen aceben (2) yehdiy ilerrüşdi fe-âmennâ bih, ve len nüşrike birabbînâ ehadâ (3) ve ennehü te'âlâ ceddü rab-binâ mettehaze sâhibeten ve lâ veledâ (4) ve ennehü kâne yekuûlü sefiyhünâ alallahi şetatâ (5) ve ennâ zanennâ en len tekuûlel'insü velcinnü alallahi kezibâ (6) ve ennehü kâne ricâlün minel'insi ye'ûzûne biricâlin minelcinni fezâdûhüm rehekaâ (7) ve ennehüm zannû kemâ za-nentüm en len yeb'asallahü ehadâ (8) ve ennâ lemesnessemâe fevecednâhâ müliet haresen şediyden ve şühübâ (9) ve ennâ künnâ nak'udü minhâ mekaâ'ide lissem', femen yestemi'ül'âne yecidlehü şihâben resadâ (10) ve ennâ lâ nedriy eşerrün üriyde bimen fiyl'ardı em erâde bihim rabbühüm reşedâ (11) ve ennâ minnes-sâlihüne ve minnâ düne zâlik, künnâ ta-râika kıdedâ (12) ve ennâ zanennâ en len nu'cizallahe fiyl'ardı ve len nu'cize-hü herebâ (13) ve ennâ lemmâ semî'nel-hüdâ âmennâ bih, femen yü'min birab-bihî felâ yehâfü bahsen ve lâ rehekaâ.

CİN SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1 - 2) De ki bana vahiyle bildirildi ki birkaç peri Kur'an okuduğuma kulak verip avdetlerinde şöy-le dediler: Hakka götürüp çok hoş ², bir Kur'an işittik, O'na iman ettik, bundan böyle Rabbimize hiç bir ferdi şerik koşmayacağız.»; (3) «— Rab-bimizin büyüklüğü bütün mahlûkattan yücedir. O, zevce, çocuk çocuk edinmemiştir.»; (4) Halbuki «— Bizim avanağımız Allah hakkında ileri geri sözler söylüyordu»; (5) «— Biz insanlardan, pe-rilerden hiç bir kimse Allah namına yalan söz söyleyemeyecek, zannediyordun da onlara uymuş-tun.»; (6) «— İnsanlardan bazı kişiler perilerden bazı kişilere sığınıyorlardı ³. Bu sebeple bunlar perilerin cür'etlerini, azgınlıklarını artırıyorlardı.»;

¹ Mekke'de nâzil olmuş (28) âyettir. ² Harikulâde, in-san sözüne benzemez, örneksiz, emsalsiz. ³ Arap âdeti üze-re söylenmiştir. ⁴ Yahut periler, siz kâfirlerin zannettik-leri gibi zannetmişlerdi. Bu halde bu, ve evvelki âyet va-hiy cümlesinden olur. ⁵ Veya şirkte yücelik, büyüklük is-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ وَحْيِي إِلَىَّ أَنَسْمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا
يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَمْ نُشْرِكْ بِهِ شَيْئًا أَهَؤُلَاءِ وَآلَهُمْ عِلْمٌ
جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا
عَلَى اللَّهِ شَطَطًا وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنشِرَ وَالْجِنِّ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنشِرِ يْعُودُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ
فَوَادُّهُمْ رَهَقًا وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَاظِمَتْنَاهُمْ لَّنْ نَبْعَثَ اللَّهُ
أَحَدًا وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَا هَامِلَةً حَرَسًا شَدِيدًا
وَشُهْبًا وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْمَعُ أَلَمْ
يَحْدِكْهُ شَيْئًا وَابْصُرْنَا وَآلَا نَذَرِي أَشْرَارٍ يَدَّيْنِ فِي
الْأَرْضِ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا وَأَنَّا مِنَّا الضَّالُّونَ
وَمِنَادُّونَ ذَلِكَ كَمَا طَرَفَقَ قَدْرًا وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ
نُخْرِجَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُخْرِجَهُ هَرَبًا وَأَنَّا لَمَسْنَا الْهُدَى
أَمْرًا يَدَّيْنِ يَدَّيْنِ رَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا

(7) «— Sizin zannettiğiniz gibi insanlar da Allah kimseyi tekrar diriltmeyecek zannetmişlerdi ⁴»; (8) «— Biz göğü yokladık, onu sert bekçiler ve ateş şu'leleriyle dolu bulduk» ⁵; (9) «— Biz hu-rafat işitmek üzere kulak vermek için orada dura-cak yerler buluyorduk. Her kim şirke kulak ver-mek isterse kendisini gözetler bir ateş şu'lesi bu-lur ⁶»; (10) «— Bilmiyoruz ki bu yolda gözetil-mekle acaba yerde olan insanlara fenalık mı is-tendi? Yoksa Rableri onlara doğruluk ve iyilik mi istedi ⁷?»; (11) «— Aramızda salihler de var-dır, onlardan başka, olanlar da vardır. Biz ayrı ayrı yollar tutmuşuz»; (12) «— Anladık ki yer-yüzünde bulunsak da, göğe kaçsak da Allah'ı as-la âciz kılamayacağız»; (13) «— Biz, rehber olan Kur'an'ı işittiğimiz zaman O'na iman ettik. Her kim Rabbine iman ederse ne ecrinin eksik olma-sından, ne de gadre uğramasından korkmaz».

tediğimizde vahdet oklarıyla dolu bulduk. Artık şirkten kaçmak lâzım geliyor. ⁴ Veya İslâmın nuru ve şu'lesi onu yakıp helâk eder. ⁷ Biset-i Muhammediye'den dolayı halk inanmayacak da helâk mi olacaklardı? Yoksa iman edip salâha mı nâil olacaklardır, bilemeyiz.

وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَمِنَ الْقَاسِطِينَ مَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا
رَشْدًا ۖ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۖ وَأَنْ كُنَّا سِقَامُوا
عَلَى الطَّرِيقَةِ لَا نَسْفِتُهُمْ مَاءً عَذَقًا ۖ لِنُفْنِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ
عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ۖ وَأَنْ لَّسَاءَ جَدُّ اللَّهِ فَلَا تَدْعُوا
مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۖ وَأَنْتُمْ كُنَّا قَوْمٌ عَبْدٌ لِلَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ
عَلَيْهِ لَيْدًا ۖ فَلَا تَمَّا أَدْعَاؤُنِي وَلَا أَسْأَلُكَ بِرَبِّكَ أَحَدًا ۖ قُلْ إِنِّي
لَأَمْلِكُ لَكُمْ صَرًا وَلَا رَشَدًا ۖ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ
وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۖ إِلَّا بَلَاءٌ عَمَّنْ لِلَّهِ وَرِسَالَاتُهُ
وَمَنْ يُعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ قَدْ جَاءَهُ مِنَ اللَّهِ نَارُ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا
أَبَدًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفٌ
نَاصِرًا وَقُلْ عَدَدًا ۖ قُلْ إِنْ أَدْرَجْتُكُمْ فِي قُرْبَىٰ قَرِيبٍ مَا تُوعَدُونَ
أَمْ يُجْعَلُ لَكُمْ رَبِّي مَسَكًا ۖ عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ
أَحَدًا ۖ إِلَّا مَنْ أَرَادَ نَصِيحِي مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يُسَلِّكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ
وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ۖ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ
رَبِّهِمْ وَأَخَاطَ بِمَا لَدَيْنَهُمْ وَأَخْضَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ۖ

(14) ve ennâ minnelmüslimûne ve min-
nelkaâsitûn, femen esleme feülâike te-
harrev reşedâ (15) ve emmelkaâsitûne
fekânu licehenneme hatabâ (16) ve en
levistakaâmü alettariykati le'esKaynâhüm
mâen gadekaâ (17) lineftinehüm fiyh,
ve men yu'rid an zikri rabbihi yeslühkü
azâben sa'adâ (18) ve ennelmesâcide lil-
lâhi felâ ted'û ma'allâhi ehadâ (19) ve
ennehü lemmâ kaâme abdullahi yed'ühü
kâdû yekûnûne aleyhi libedâ (20) kul
innemâ ed'û rabbiy ve lâ üşrikü bihi
ehadâ (21) kul inniy lâ emlikü leküm
darren ve lâ reşedâ (22) kul inniy len
yüciyreniy minallahi ehadün ve len ecide
min dûnihi mültehadâ (23) illâ belâgan
minallahi ve risâlâtih, ve men ya'sillahe
ve resûlehü feinne lehü nâre cehenneme
hâlidiyne fiyhâ ebedâ (24) hattâ izâ re'ev
mâ yû'adûne feseya'lemûne men ad'afü
nâsiren ve ekallü adedâ (25) kul in ed-
riy ekariybün mâ tû'adûne em yec'alü
lehü rabbiy emedâ (26) âlimülgaybi felâ
yuzhirü alâ gaybihi ehaden (27) illâ me-
nirtedâ min resûlin feinnehü yeslühkü
min beyni yedeyhi ve min halfihi resa-
den (28) liya'leme en kad ebleguû risâ-
lâti rabbihim ve ehâta bimâ ledeyhim ve
ahsâ külle şey'in adedâ.

(14) «— Bizden Müslümanlar da vardır; yoldan çıkmış olanlar da vardır. Müslüman olanlar, doğru yolu araştıranlardır»; (15) «— Yoldan çıkmış olanlara gelince onlar Cehenneme odun olacaklardır». (16) Yine bana vahiy olundu ki «— Eğer onlar doğru yolda sabit kalsalar biz onlara bol su içirirdik ¹, (17) Böylece onları bu hususta imtihanı çekeceğiz. Her kim Rabbinin anmadan yüz çevirirse Rabbi onu takati tak edecek azaba sokar»; (18) «— Secde yerleri Allah'a mahsustur. Artık oralarda Allah'la beraber hiç bir kimseye ibadet etmeyiniz»; (19) «— Allah'ın kulu Muhammed, Allah'a ibadet etmek için namaza kalktığı zaman onun etrafında hemen keçe gibi sımsıkı oluyorlardı» ². (20) De ki, ben ancak Rabbime ibadet ederim. Hiç bir kimseyi O'na şerik koşmam. (21) De ki, ben sizin için ne zarara, ne de menfaat ve hayra mâlik değilim. (22) De ki, ben Allah'a karşı gelirim hiç bir kimse, beni Allah'ın azabın-

dan kurtaramaz, ben O'ndan başka sığınacak yer de bulamam. (23) Allah tarafından olan tebliğ-den ve benimle gönderdiği haberlerden başka elimden bir şey gelmez. Her kim Allah'a ve peygamberine karşı gelirse onun cezası ebedî kalmak üzere Cehennem ateşi olacaktır. (24) Onlar seni pek zayıf, yardımcısız görürler. Nihayet vaadolundukları Bedir azabını gördükleri zaman yardımcısı gayet zayıf ve adedi pek az olanın kim olduğunu anlayacaklar. (25) De ki, size mev'ut olan azap zamanı yakın mıdır? Yoksa Rabbin onu uzun bir zaman geciktirir mi? Bilemiyorum. (26) Gaybi bilen O'dur. O, gaybine kimseyi muttali etmez. (27) Beğendiği peygamber başka. Beğendiği peygamberin önünde ve arkasında gözetici yasakçılar bulundurulur. (28) Şunun için ki o, Rablerinin gönderdikleri haberleri tebliğ ettiklerini bilsin ³. Allah onların her halini ilmiyle kuşatmış, her şeyin sayısını saymıştır.

¹ Yani bu kâfirler veya yoldan çıkmış olan cinler İmana gelselerdi onlara bolluk ve saadet verirdik. ² Periler Kur'an'ı işitmek için etrafında kesif bir izdiham teşkil ediyorlardı. Veya müşrikler ona fenalıkta bulunmak için bir-

birinin üzerine yığılıyorlardı.

³ Peygamber, enbiya-yı sâlifinin Allah'ın kendileriyle gönderdiği emirlerini tebliğ ettiklerini bilsin.

SÛRETÜLMÜZZEMMİL

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühelmüzzemmilü (2) kumil-
leyle illâ kaliylen (3) nısfelhü evinkus
minhü kaliylen (4) evzid aleyhi ve ret-
tililkur'âne tertiyâ (5) innâ senülküy
aleyke kavlen sekıylâ (6) inne nâşietel-
leylihiye eşeddü va'ten ve akvemü kıylâ
(7) inne leke fiynnehâri sebhan taviylâ
(8) vezkürisme rabbike ve tebettel ileyhi
tebtiylâ (9) rabbülmeşrikı velmagribi lâ
ilâhe illâ hüve fettehızhü vekıylâ (10)
vasbir alâ mâ yekuûlüne vehcürhüm
hecren cemıylâ (11) ve zerniy velmü-
kezzıbiyne üliynna'meti ve mehhilhüm
kaliylâ (12) inne ledeynâ enkâlen ve
cahiymen (13) ve ta'âmen zâ gussatın ve
azâben elıymâ (14) yevme tercüfül'ardu
velcibâlü ve kânetilcibâlü kesiyben me-
hilâ (15) innâ erselnâ ileyküm resûlen
şâhiden aleyküm kemâ erselnâ ilâ fir-
avne resûlâ (16) fe'asâ fir'avnürresûle
fe'ehaznâhü ahzen vebiylâ (17) fekeyfe
tettekuüne in kefertüm yevmen yec'alül-
vildâne şeybba (18) essemâü münfetırün
bih, kâne va'dühü mef'ûlâ (19) inne hâ-
zihî tezkire, femen şâettehaze ilâ rab-
bihî sebiylâ.

سُورَةُ الْمُزَمَّمِلِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ ۖ وَاللَّيْلُ إِلَّا قَلِيلٌ ۖ نَضْمُهُ أَوْ أَنْفَضُ مِنْهُ قَلِيلٌ ۖ
أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَبُّكَ الْقُرْآنُ تَرْتِيلًا ۖ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ۖ
إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ۖ إِنَّكَ فِي أَلْهَارِ
سَبْحًا طَوِيلًا ۖ وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ۖ رَبُّ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ۖ وَأَصْبِرْ عَلَى
مَا يَقُولُونَ وَأَعْلَمْهُمْ حُبًّا جَبِيلًا ۖ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي
النَّعْمَةِ وَمَهْلُكُهُمْ قَلِيلًا ۖ إِنَّا كَذَبْنَا أَنْكَالًا وَحَجَجًا ۖ وَطَعَامًا
ذَا غَصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ۖ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ
الْجِبَالُ كُتُبًا مَهِيلاً ۖ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكَ
كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۖ فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ
فَاتَّخَذْنَا أَعْدَاءً وَبِئْسَ مَا يَجْعَلُ ۖ الْوِلْدَانُ شَبَابٌ ۖ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ۖ
إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۖ

MÜZEMMİL SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey elbisesine bürünmüş ² peygamber! (2) Gece kalk, namaz kıl. Uyku için gecenin birazında kalkma, (3) Yani gece yarısı kadar kalk, yahut ondan az eksik yap, (4) Yahut yarısının üzerine artır ³ ve Kur'an'ı tane tane, dürüst oku. (5) Sana çetin bir sözü ⁴ vahiy ve ilka ediyoruz. (6) Gece kalkmak daha ziyade külfetlidir ⁵. Kıraati ise daha dürüsttür ⁶. (7) Gündüzleri uzun uzadıya işlerle uğraşırsın. (8) Rabbinin adını an, halktan kesilerek O'na yönel. (9) O, gün doğan yerin, batan yerin Rabbidir. O'ndan başka tapacak yoktur. O'nu işinde vekil tut. (10) Müşriklerin dedikleri-

ne katlan, onlardan munasip bir surette ayrıl. (11) Varlık sahibi olup yalan sayan (Kureyş'in koda-manlarını) bana bırak. Onlara biraz mühlet ver. (12) Onlar için yanımızda bukağılar ve alevli ateş, (13) Yutulmaz yiyecek ve acıklı azap vardır. (14) O gün, yer ve dağlar sarsılacak, dağlar çöker kum yığını gibi olacak. (15) Biz size kıyamette şahadet edecek bir peygamber gönderdik. Nitekim Fira-vun'a da bir peygamber göndermiştik. (16) Fira-vun, peygambere karşı geldi de onu ağır bir cezaya çarptık. (17) Eğer küfürde kalacak olursanız çocukları saçları ağarmış ihtiyarlara çevirecek olan günden kendinizi nasıl koruyacaksınız? (18) O gün gök yarılacak, Allah'ın vaadi yerine gelecektir. (19) Bu âyetler nâs'a öğüttür, her kim dilerse Rabbine yol edinir ⁷.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (20) âyettir. ² Veya nübüvvet yükünü yüklenmiş. ³ Ya gece yarısı kadar veya gecenin üçte biri veya üçte ikisi kadar ibadete kalk, bu üç hususta muhayyersin. ⁴ Yani Kur'an'ı. Çünkü Kur'an'dan ehl-i teklike ağır gelecek teklifat vardır, yahut mizanda ağır demektir, yahut kâfirler ve masiyete düşkünlere ağır demektir. ⁵ Çünkü gece namazı gündüz namazından daha güç-

tür. Yahut sebatı daha ziyadedir, çünkü gündüz dünya işleriyle ibadetten uzak olabilir. Gece böyle değildir, yahut kulak kalbe daha uygun olur da Kur'an'ı anlar. ⁶ Çünkü geceleri harekât durmuş, sesler kesilmiştir, o vakit okumak daha ziyade ihlâsa yakındır. ⁷ Ta'at ile iştigal, maasiden hazer ile Allah'a yaklaşır.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنُصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ
مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَن لَّنْ نَّخْصُوهَ فَنَابَ
عَلَيْكَ فَاقْرَأْ مَا تَنَسَّسَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُمْ مَّرْضَىٰ وَآخَرُونَ
يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يَقُولُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَاقْرَأْ مَا تَنَسَّسَ مِنهُ وَاقْرَأْ الصَّلَاةَ وَآتِ الزَّكَاةَ وَاقْرَأْ لِلَّهِ
قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تَقْدُمُوا لِنَفْسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ يَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ
هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَسْتَغْفِرُ اللَّهُ أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

سُورَةُ الْمُزَمَّمِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِيَةٌ وَعَشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۖ قُمْ فَأَنْذِرْ ۚ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۚ وَبِالْكَافِرِينَ
وَالْزُّجَرِ فَاسْجِرْ ۚ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْبِرُ ۚ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ۚ
فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ ۚ فَذَلِكِ يَوْمِذِ يَوْمِ عَسِيرٍ ۚ عَلَى الْكَافِرِينَ
غَيْرُ يَسِيرٍ ۚ ذُرِّي وَمَنْ خَلَقْتَ وَجِدًا ۚ وَجَعَلْتَ لَهُ مَا لَا
مَمْدُودًا ۚ وَبَيْنَ شُهُودًا ۚ وَمَهْدَتْ لَهُ نَهْدًا ۚ تَرَىٰ طَمَعُ
أَن آزِيدَ ۚ كَلَّا ۚ إِنَّكَ لَا يَأْتِيَا عَيْنًا ۚ سَأَزِيدُهُ صُعُودًا ۚ

(20) inne rabbeke ya'lemü enneke te-kuümü ednâ min sülüsevilleyli ve nis-fehü ve sülüsehü ve tâifetün minelleziyne ma'âk, vallahü yükaddirülleyle vennehar, alime en len tuhsühü fetâbe aleyküm, fakreü mâ teyessere minelkur'an, alime en seyekünü minküm merdâ ve âharüne yadribüne fiyl'ardı yebteguüne min fad-lillâhi ve âharüne yûkaâtilüne fiy sebiy-lillâhi fakreü mâ teyessere minhü ve ekiymussalâte ve âtüzzekâte ve akridul-lahe kardan hasenâ, ve mâ tükaddimü lienfusiküm min hayrin tecidühü indal-lahi hüve hayren ve a'zame ecrâ, vestag-firullah, innallahe gafûrün rahiyim.

SÜRETÜLMÜDESSİR

Bismillâhirrahmânirrahfym

(1) yâ eyyühelmüddessirü (2) kum fe'-enzir (3) ve rabbeke fekebbir (4) ve si-yâbeke fetahhir (5) verrücze fehcur (6) ve lâ temnün testeksirü (7) ve lirabbike fasbir (8) feizâ nukire fiynnakuûri (9) fezâlike yevmeizin yevmün asiyrün (10) alelkâfiriyne gayrû yesiyr (11) zerniy ve men halaktü vahiyden (12) ve ce'altü lehü mâlen memdûden (13) ve beniyne şuhûden (14) ve mehhedtü lehü temhiy-den (15) sümme yatma'u en ezyide (16) kellâ, innehü kâne liâyâtinâ aniydâ (17) seürhikuhü sa'üdâ.

(20) Muhammed! Rabbin, senin ve seninle beraber olan bölüğün, gecenin üçte ikisinden biraz eksik, bazen yarısı ve bazen üçte biri miktarı ayakta durup ibadetle geçirdiğini bilir. Gece ve gündüzü Allah ölçer ¹ O, sizlerin O'nu sayamayacağınızı ² bildi de gece namazınızdan vaçgeçti ³. Artık Kur'an'dan size kolay gelen miktarı okuyun ⁴. Allah bilir ki sizden bâzılarınız hasta bir haldedir, bâzılarınız da Allah'ın inayetinden ticaret ve ilim uğrunda yolculukta. Öbürünüzse Allah yolunda vuruşmadır ⁵. Artık namazda Kur'an'dan size kolay gelen miktarı okuyun; namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, sadakayla, ianeyle Allah'a da gönül hoşluğuyla bir borç vermiş olun, nefisleriniz için her ne hayır hazırlarsanız Allah'ın yanında O'nun elinizde kalacak mallardan daha kıymettar, mükâfatını daha büyük bulursunuz. Allah'tan yarlıganmak (bağışlanmak) dileyin, çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır.

¹ Saatlerinin miktarını olduğu gibi O, bilir, saatlerini O, sayar. ² Gecenin saat ve dakikalarını hesap ederek yarısını, üçte birini sayamayacağınızı. ³ Bu hususta size ruhsat verdi. ⁴ Veya namaz kılın. ⁵ Veya bilir ki her üç kısıma da böyle gece namazı zor gelir. ⁶ Mekke'de nâzil olmuş, (56) âyettir. ⁷ Veya peygamberlik libasına bürünmüş. ⁸ Rabbin müşriklerin sözlerinden tenzih et; yahut namazda tekbir getir; yahut O'nu boş şeylerden tenzih et. ⁹ Necasetten temizle veya kısalt, etek sürüklemeye, yahut

MÜDESSİR SÜRESİ [6]

Bismillâhirrahmânirrahfım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey örtüsüne ⁷ bürünmüş peygamber! (2) Kalk, azapla korkut, (3) Rabbin büyüklükle an ⁸, (4) Elbiseni temiz tut ⁹, (5) Azaba bais olan şeyleri bırak. (6) Çok istemek üzere bir şey verme ¹⁰, (7) Rabbin için her şeye katlan. (8) Kıyamet borusu üfürüldüğü zaman, (9 - 10) İşte o gün, kâfirler için çetin bir gün olacak, kolay olmayacak. (11) Beni, yarattığım kimseyle yalnız bırak ¹¹, (12) Ben ona çok mal verdim ¹², (13) Göz önünde duracak ¹³ oğullar verdim; (14) O'na reislik ve mansıp yolunu iyiden iyiye döşedim, (15) Böyleken yine artırmamı umuyor, öyle mi? (16) Asla ummasın. Çünkü o, âyetlerimize karşı inatçıydı. (17) Ben onu takatı tak olacak bir azaba uğratacağım ¹⁴.

nefsini ahlâk-ı zemime, ef'al-i hasiseden pâk tut. ¹⁰ Bir kimseye verdiği maldan dolayı ıvaz isteme, verdiğini çok görme. ¹¹ Yani onu bana bırak. Nazm-ı Kerim (Velit bin Muğir'e) hakkında nâzildir. ¹² Derd-i mâişet için ihtiyar-ı sefer edecek, meşekkat ve külfete tutulacak hallerden varestede kıldım. ¹³ Veya halk arasında itibarlı olup derneklerde hazır bulunacak. ¹⁴ Veya ateşten bir dağa çıkarıp tepe takla atacağım.

(18) innehü fekkere ve kaddere (19) fekutile keyfe kaddere (20) sümme kutile keyfe kaddere (21) sümme nazare (22) sümme abese ve besere (23) sümme edbere vestekbere (24) fekaâle in hâzâ illâ sihriin yü'serü (25) in hâzâ illâ kavlü'l-beşer (26) seusliyihi sekar (27) ve mâ edrâke mâ sekar (28) lâ tübkîy ve lâ tezer (29) levvâhatün lilbeşer (30) aleyhâ tis'ate aşer (31) ve mâ ce'alnâ ashâben-nâri illâ melâiketen ve mâ ce'alnâ idde-tehüm illâ fitneten lilleziyne keferû li-yesteykinelleziyne ütülkitâbe ve yezdâ-delleziyne âmenû iymânen ve lâ yertâ-belleziyne ütülkitâbe velmü'minûn, ve liyekuûlelleziyne fiy kulûbihim maradun velkâfirüne mâ zâ erâdallahü bihâzâ meselâ, kezâlike yudillullahü men yeşâü ve yehdiy men yeşâ', ve mâ ya'lemü cünûde rabbike illâ hû, ve mâ hiye illâ zikrâ lil-beşer (32) kellâ velkameri (33) velleyli iz edbere (34) vesubhü izâ esfere (35) innehâ le'ihdelküberi (36) neziyren lilbeşeri (37) limen şâe minküm en yetekademe ev yetahhar (38) küllü nefsin bimâ kesebet rehiyetün (39) illâ ashâbel yemiyn (40) fiy cennât, yetesâelüne (41) anilmücrimiye (42) mâ selekeküm fiy sekar (43) kaâlû lem nekü minelmusal-liyne (44) ve lem nekü nut'imülmiskiyne (45) ve künnâ nehûdu ma'alhâidiyne (46) ve künnâ nükezzibü biyevmiddiyni (47) hattâ etânelyakıyn.

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ فَقِيلَ كَيْفَ قَدَّرَ ثُمَّ قِيلَ كَيْفَ فَكَّرَ ثُمَّ نَظَرَ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ فَقَالَ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَوْتٌ أَنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ سَأَصْلِيهِ سَفَرٌ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَفَرُ لَأُنَبِّئُكَ وَلَا تَذَرُ لَوَاحِئَهُ لِلْبَشَرِ عَلَيْهَا تِسْعَةُ عَشْرَ وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَرَدَّادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيْمَانًا وَلَا يُزِلَّ بَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَمٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنِ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْبَشَرِ كَلَّا وَالْعَمْرُؤُا وَاللَّيْلُ إِذَا دُبِّرَ وَالضُّحُ إِذَا اسْفَرَ إِنَّمَا لِأَحَدِكُمُ الْكِبَرُ بَدِيرًا لِلْبَشَرِ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَخْأَخُ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَجِيئَةً إِلَّا أَصْحَابَ الْإِيمَانِ فِي جَنَّاتٍ يَمْشَوْنَ فِيهَا وَعَلَى الْخُجُرُمِ مِنْ مَّا سَأَلْتُمْ فِي سُورَةٍ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ وَلَمْ نَكُ نَطْعِمُ الْمَسْكِينِ وَكَانَ خَوْضُ مَعَ الْخَافِضِينَ وَكَانَ كَذِبُ يَوْمِ الَّذِينَ حَتَّى آتَيْنَا الْيَقِينَ

(18) Çünkü o, Kur'an hakkında düşündü, taşındı, ölçtü, biçti. (19) Hay canı çıkası! (20) Nasıl ölçtü, biçti! Bir daha hay canı çıkası! (21) Nasıl ölçtü, biçti! Sonra Kur'an'a baktı ¹. (22) Sonra çehresini astı, kaşını çattı. (23) Sonra haktan yüz çevirip mütabeatı gururuna yediremedi de (24) «— Bu, büyücülerden naklolunagelen büyüden, (25) İnsan sözünden başka bir şey değildir» dedi. (26) Ben onu Cehenneme atacağım ². (27) Cehennem nedir bilir misin ³? (28) O, bedenden yakmadığı yer bırakmaz, ondan bir şey kurtulmaz, (29) O, insanın derisini kavurur, (30) Üzerinde on dokuz beki vardır. (31) Biz, Cehennem için ne bakanları ancak meleklerden tâyin ettik, onların sayısı hakkında ancak kâfirleri mihnete soktuk ⁴. Bununla Kitaba nâil olanlar, Kur'an'ın hak olduğuna yakın getirecekler, mü'minler de imanlarını artıracaklar, ehl-i Kitapla mü'minler şüpheye düşmeyecekler ve kalplerinde şüphe ve nifak hastalığı bulunanlarla kâfirler «— Allah bu misalle ⁵ ne demek istedi?» diyecekler. İşte böy-

lece Allah dilediğini eğri yola saptırır, dilediğini doğru yola götürür. Rabbinin ordularının sayısını ⁶ ancak kendisi bilir. Bu ⁷, ancak insanlar için bir öğüttür. (32) Hayır ⁸, bunu düşünemezler. Ay hakkı için, (33) Çekilip giden gece hakkı için, (34) Âleme ışık veren sabah hakkı için, (35) Cehennem büyük belâlardan biridir. (36 - 37) İnsanları, sizden hayır ve imanda ileri geçmek veya geri kalmak isteyenleri Allah azabıyla korkutur. (38) Herkes, kazancıyla tutulur. (39) Meğer ki sağ taraftakiler olsun. (40 - 41) Onlar uçmaklardadır. Birbirlerine «— Günahkârların hâlinde haberiniz var mı?» diye soracaklar. (42) Cevabında evet günahkârlardan soracağız, «— Siz neden dolayı Cehenneme girdiniz?» diyeceğiz ⁹, (43) Onlar diyecekler ki namaz kılanlardan değildik, (44) Yoksulu yedirmezdik, (45) Bâtıla dalanlarla beraber biz de daldık ¹⁰, (46) Ceza gününe yalandır derdik, (47) Bize yakın olan ölüm gelinceye kadar bu halde kaldık.

¹ Yahut kavminin yüzlerine baktı, kendisini yerdikleri şeye baktı. ² Bu âyet-i Celile (17)'nci âyetten bedeldir. Takatı tak olacak azaba uğratacağım, yâni Cehenneme atacağım. ³ Dehşet verecek makamda irat olunmuştur. ⁴ Müşrikler; Ondokuz meleğin bu kadar ehl-i Cehennemi nasıl zabt ve ta'zip edebileceğini söyleyip istihza etmişler ve ehl-i Kitap ise bunu Kitaplarına muvafık bulmuşlardı, Cenab-ı Hak ondokuz meleği bu vazifeyi ifaya kaadir kılmakla hi-

tâfını zaim eden müşrikleri istihzaya, istib'ade düşürüyor. ⁵ Ondokuz demekle. ⁶ Bu arada bu ondokuz meleği, Allah'ın hususî ordusu olan zebanileri de. ⁷ Bu Cehennem veya bekçilerin adedi veya bu Sûre. ⁸ Veya evet, evet. ⁹ Bütün bu âyetlerde Cehennem «Sekar» ile ifade olunmuştur. ¹⁰ Peygamberimize dil uzatanlarla, kovucularla beraber bulunurduk.

فَاَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةَ الشَّاكِفَيْنِ ۖ فَاَلْهَمَهُمُ الْتَذَكُّرَ ۖ
مُعْجِزِينَ ۖ كَانَهُمْ حُرْمُ مَسْتَنْفَرَةٍ ۖ فَزَيَّنَ مِنْ فِتْنَةٍ ۖ
بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ اَنْ يُؤْتِيَ صُحُفًا مُمْتَنَّةً ۖ
بَلْ لَا يَخْفَوْنَ الْاٰخِرَةَ ۖ كَلَّا اِنَّهٗ تَذَكُّرٌ ۖ فَرِثًا ۖ ذَكَرَهُ ۖ
وَمَا يَذْكُرُوْنَ اِلَّا اَنْ يَنْشَاءَ اللّٰهُ هُوَ اَهْلُ التَّقْوٰى وَاَهْلُ الْغَفْرِهٖ ۖ

سُورَةُ النَّازِعَاتِ مَكِّيَّةٌ ۚ اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
لَا اُقْسِمُ بِیَوْمِ الْقِیَمَةِ ۚ وَلَا اُقْسِمُ بِاللَّوٰءِ ۚ اَلْجَبَلُ اِلَیَّ اِنْسَانٌ
اَلَنْ یُجْعَلَ عِظَامُهٗ ۖ عَلٰی قَادِرٍ عَلٰی اَنْ یَّسُوْیَ بَنَانَهٗ ۖ بَلْ یُرِیْدُ الْاِنْسَانُ
لَیْجُزَاۤمَآتُهٗ ۖ یَسْأَلُ اِنَ اَنْ یُّوْمَرَ الْقِیَمَةُ ۖ فَاِذَا بَرَأَ الْبَصَرُ ۖ وَخَسَفَ
الْقَمَرُ ۖ وَجَمَّ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۖ یَقُوْلُ الْاِنْسَانُ یَوْمَئِذٍ اِنْ مَفْرً ۖ
كَلَّا لَا وَزَرَ ۖ اِلَیَّ رِیْکَ یَوْمَئِذٍ اِلْمُسْتَقَرُّ ۖ یَبْنُوْا الْاِنْسَانُ
یَوْمَئِذٍ بِمَآ قَدَّمُوْا وَاٰخَرُ ۖ بَلِ الْاِنْسَانُ عَلٰی نَفْسِهٖۤ اَبْصِرٌ ۖ وَلَوْ اَلٰی
مَعَادِیْرِهٖ ۖ لَا تُؤْمِنُ اِلَّا بِرِیْاۤسٰتِكَ لِتَجْعَلَ لِّیْهٖ ۖ اِنْ عَلٰیۤنَا جَمْعُهٗ
وَقُرْآنُهٗ ۖ فَاِذَا فَرَّآنَاۤهُ فَاَسْمِعْ قُرْآنَهٗ ۖ ثُمَّ اِنْ عَلٰیۤنَا بَآۤسَهٗ ۖ

(48) femâ tenfe'uhüm şefâ'atüşşâfi'ıyn (49) femâ lehüm anittezkireti mu'ridıyne (50) ke'ennehüm humurün müstenfirretün (51) ferret min kasvereh (52) bel yüriydü küllümri'in minhüm en yü'tâ suhufen müneşşereh (53) kellâ, bel lâ ye-hâfûnel'âhireh (54) kellâ innehü tezki-reh (55) femen şâe zekereh (56) ve mâ yezkürüne illâ en yeşâallah, hüve ehlüt-takvâ ve ehlülmağfireh.

SÜRETÜLKIYAME

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) lâ uksimü biyevmilkiyâmeti (2) ve lâ uksimü binnefsillevvâmeh (3) eyahsebül'insânü ellen necme'a ızâmeh (4) belâ kaâdiriye alâ en nüsevviye benâneh (5) bel yüriydül'insânü liyefcüre emâ-meh (6) yes'elü eyyâne yevmülkiyâmeh (7) feizâ berikalbasarü (8) ve hasefel-kamerü (9) ve cümi'aşşemsü velkamerü (10) yekuülül'insânü yevmeizin eynelme-ferr (11) kellâ lâ vezer (12) ilâ rabbike yevmezinilmüstekarr (13) yünebbeül'in-sânü yevmeizin bimâ kaddeme ve ahhar (14) belil'insânü alâ nefsihi basıyretün (15) ve lev elkaâ ma'âziyreh (16) lâ tü-harrik bihi lisâneke lita'cele bih (17) inne aleynâ cem'ahü ve kur'âneh (18) feizâ kare'nâhü fettebi' kur'âneh (19) sümme inne aleynâ beyâneh.

(48) Artık şefa'at edenlerin şefaati onlara fayda vermeyecek. (49 - 50 - 51) Onlara ne oldu ki öğütlerden yüz çeviriyorlar? Sanki arslandan ürkererek kaçan yaban eşekleridir. (52) Hayır, onlardan her biri kendisine gökten peygambere teba'iyet etmesini nâlık açık nâmeler gelmesini ister. (53) Yok yok, asla istedikleri olamaz. Belki onlar, âhiretten korkmazlar. (54) Evet evet ¹, Kur'an belîğ bir öğüttür. (55) Kim dilerse onu okur da öğüt alır. (56) Ancak Allah'ın dilediği kimse öğüt alır, işte o kimse Hüda'ya muhalefetten sakınmaya ve yarlıganmaya sezâdır.

KIYAME SÜRESİ [2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kıyamet gününe yemin ederim, (2) Kendini kınayan nefse de yemin ederim ki elbette siz dirileceksiniz. (3) İnsan kıyamette kemiklerini biraraya toplamayacağımızı mı zannediyor? (4) Elbette

biz parmaklarının uçlarını da düzeltmeye ³ kaad-iriz. (5) Hayır, insan önünde olan kıyameti yalan saymak ister ⁴. (6) Kıyamet günü ne zaman olacaktır? diye sorar. (7) Göz kamaştığı, (8) Ay tutulduğu, (9) Güneş ve ay birleşip karardığı zaman. (10) İşte o gün insan kaçacak yer neresi? diyecek. (11) Yok... O gün kaçılmayacak, asla sığınacak yer olmayacak. (12) O gün halkın karar-gâhı Rabbinin yanında olacak ⁵, (13) O gün insanın ileri götürdüğü, geri bıraktığı şeyler, kendisine haber verilecek. (14) Bununla da kalmayacak, belki insan öz nefsine ⁶ de şahit olacak, (15) Her ne özür getirirse getirsin, yine kabul olunmayacak. (16) Muhammed! Vahiy bitmesin diye acele almak için dilini kımıldatma, (17) Çünkü O'nu kalbinde toplamak ve lisanında kıraatini sabit kılmak bize aittir. (18) Sana Kur'an'ı kıraat eylediğimizde sen onun kıraatine tâbi ol ⁷, (19) Onu izah ve beyan yine bize düşer.

¹ Veya yok, yok, hiç bir vakit Kur'an'dan yüz çevrilmez. ² Mekke'de nâzıl olmuş 40 âyettir. ³ Parmakların ucundaki ufak kemikleri de toplayıp düzeltmeye. Böyle ince iş yapınca bu başka işler evleviyette kahr. Parmak izi meselesi ehemmiyetini gösterir. ⁴ Veya istikbalde bütün öm-

rünü fık ve fücür içinde geçirmek ister. ⁵ Herkes O'nun hükmüne dönecek, hesap görecektir, ceza görecektir. ⁶ Günahlarını gizlemeyerek kendi azası şahit olacak. ⁷ Onu dinle veya tekrar et.

(20) kellâ bel tühîbbûnel'acilete (21) ve tezerûnel'âhireh (22) vücûhün yevmeizin nâdîretün (23) ilâ rabbihâ nâzîreh (24) ve vücûhün yevmeizin bâsîretün (25) te-zunnu en yûf'ale bihâ fâkîreh (26) kellâ izâ belegatittrâkiye (27) ve kıyle men râkîn (28) ve zanne ennehülfirâku (29) velteffetissâku bissâkı (30) ilâ rabbike yevmeiznilmesâak (31) felâ saddeka ve lâ sallâ (32) ve lâkin kezzebe ve tevellâ (33) sümme zehebe ilâ ehlihî yetemetât (34) evlâ leke fe'evlâ (35) sümme evlâ leke fe'evlâ (36) eyahsebül'insânü en yüt-reke südâ (37) elem yekü nutfeten min meniyyin yümânâ (38) sümme kâne alaka-ten fehalaka fesevvâ (39) fece'ale min-hüzzevceynizzekere vel'ünsâ (40) eleyse zâlike bikaâdirin alâ en yuhyiyelmevtâ.

SÛRETÜDDEHR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) hel etâ alel'insâni hıynün mineddehri lem yekün şey'en mezkûrâ (2) innâ halaknel'insâne min nutfetin emşâcin neb-teliyhi fecealnâhü semiy'an basıyrâ (3) innâ hedeynâhüssebiyle immâ şâkiren ve immâ kefürâ (4) innâ a'tednâ lil-kâfi-riyne selâsile ve ağılâlen ve se'ıyrâ (5) innel'ebrâre yeşrebûne min ke'sin kâne mizâcühâ kâfûrâ.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ۚ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ۖ
إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ۚ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ۖ لَا تَنْظُرُونَ بِفِعْلِهَا فَأَوْرَ ۚ
كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَافِيَ ۚ وَقِيلَ لَهَا فِئْرَانِةٌ ۖ وَضَرَّ أَنفَ الْفَرَأْنِةِ ۚ وَانْقَسَبَ
السَّاقُ ۚ بَالَسَّاقِ ۚ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ۚ فَلَا صَدَقَ وَلَا صُلَىٰ ۚ
ۚ وَلَكِنْ كَذَّبَتْ وَتَوَلَّىٰ ۚ ثُمَّ دُخِّلَ إِلَىٰ أَهْلِهَا نَجْدٌ ۚ تَطْطَىٰ ۚ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ۚ
ۚ ثُمَّ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ۚ ۚ أَحْسَبُ الْإِنْسَانَ أَن نَّيُتْرَكَ سُدًى ۚ أَلَمْ يَكُنْ
نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ مَّخِيٍّ ۚ ثُمَّ كَانَتْ عَلَقَةً ۚ خَلَقَ فَسَوَّىٰ ۚ ۚ فَجَعَلَ مِنْهُ
الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۚ أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُ ۚ

سُورَةُ الدَّهْرِ مَكِّيَّةٌ مِّنْ ثَمَانِيَةِ آيَاتٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا ۚ إِنَّا
خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا
بَصِيرًا ۚ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ۚ
إِنَّا أَعْنَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَغْلَٰلًا وَسَعِيرًا ۚ
إِنَّا لَنَازِلِينَ شَرَابًا مِّن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ۚ

(20) Yok yok. Acele etme, belki siz insanlar acele geçici dünyaya muhabbet eder, (21) Âhireti bırakırsınız. (22) O gün, bazı yüzler terütaze olacak, (23) Rablerine bakacak. (24) Bazı yüzler ise rengi atmış, alnı buruşmuş olacak, (25) Sahibi belkemiklerini kırarak bir felâket gelecek zannedecek. (26) Yok yok, bundan gafil olma, ne zaman can köprücük kemiklerine dayanırsa ¹ (27) Hazır olanlara «— Yok mu bir tabip?» ² diye sorulacak. (28) O da dünyadan ayrılacağını anlayacak, (29) Ve baldırları birbirine dolaşacak ³. (30) Rabbinin yanına sevk olunacağı gün, o gündür. (31) İnsan, ne sadaka vermiş ⁴! Ne namaz kılmış! (32) Fakat Kur'an'ı yalan saymış, doğru yoldan yüz çevirmiş. (33) Sonra da sallana sallana ailesinin yanına gitmiş. (34) Vay sana, vay! ⁵ (35) Bir daha vay sana, vay! (36) İnsan, başı boş bırakılacak mı zannediyor? ⁶. (37) O, döl yatağı-

na dökülen meniden bir damla su değil miydi? (38) O, sonra kan pıhtısı oldu. O kandan Allah onu yarattı, âzasını düzeltti. (39) Ondan erkek ve dişi iki çeşit yarattı. (40) Bunları yaratan, ölüleri diriltmeye kaadir değil midir? Elbette kaadirdir.

(İNSAN) DEHR SÛRESİ [7]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) İnsan, ⁸ zikre değer bir şey olmaksızın üzerinden muhakkak birçok zaman geçmiştir ⁹. (2) Biz insanı teklifle denemek üzere ana ve babasının sularından karışmış dökülmüş sudan yarattık. Onu iştici ve görücü kıldık. (3) Biz insana doğru yolu gösterdik, o da ya şakir veya nankör oldu ¹⁰. (4) Biz kâfirler için zincirler, demir toklar, alevli ateşler hazırladık. (5) İyiler, kâfur katılmış şarap içerler ¹¹.

¹ Yani ölüm yaklaşırsa. ² Veya bir efsuncu. ³ Bacağında hareket kalmayacak. ⁴ Yahut ne Rabbin tasdik etmiş! Ne namazını kılmış! ⁵ Veya eyvah fırsatı kaçırdı demektir. ⁶ Yani münkir, dünyada tekliften, âhirette cezadan âzade olarak hayvan gibi başı boş bırakılmamıştır.

⁷ Mekke'de nâzil olmuş 31 âyettir. ⁸ Veya Âdem Aleyhis-selâm. ⁹ Veya geçmiş midir Evet geçmiştir. ¹⁰ Ya mü'min veya kâfir oldu. ¹¹ Kâfur Araplar arasında soğuklukta irat olunmuş bir misal olmakla şarabın soğuk olacağını tefhim için Arap âdetine göre kâfur katılmış denmiştir.

عَيْنًا نَشْرِبُهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ۝ يُوفُونَ بِالْإِذْرِ وَجَاءُوهَا
يَوْمًا كَانَتْ شَرَّةٌ مُسْتَطِيرًا ۝ وَيُطِغُونَ أَلْطَامَ عَلَىٰ جُدِّهِمْ سِكًّا وَبَيْكًا
وَأَسِيرًا ۝ إِنَّمَا أَنْطَعُكُمْ لُوجُهُ اللَّهِ لَا بَرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا
۝ إِنَّا خَافُ مِنْ رَبِّنَا لَوْ مَا عَبُوسًا قَطَطًا ۝ قَوِّمُوا لَكُمْ شَرَّ ذَلِكَ
الْيَوْمِ وَلَقَّيْهُمْ نَصْرَةً وَسُرُورًا ۝ وَجَزِيهَةً كَاصِرَةً وَاجَنَّةً وَجَرِيرًا ۝
مُتَكَبِّرِينَ فِيهَا عَلَىٰ الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ۝ وَدَانِيَةً
عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ أَلْفُوفُهَا نَذِيلًا ۝ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِانْتِصَافِ
فَضْلَةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا ۝ قَوَارِيرٌ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ۝
وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ۝ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا ۝
وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ زُلُفًا مَخْلُودًا ۝ وَإِذَا رَأَوْا تَنَزَّلَ الْمُرْسَلِينَ ۝ فَسُورُوا لَهُمْ
مُسْنَدِينَ ۝ فَاسْتَنْصَرُوا وَاسْتَنْصَرُوا ۝ وَحُلُوا أَسَاوِرًا مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ
شَرَابًا حَسْبُورًا ۝ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا ۝
إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ۝ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا نَظْعَ
مِنْهُمْ إِنَّمَا أَكْفُرُوا ۝ وَادْكُرُوا سَرِيرًا ۝ وَإِنَّمَا أَكْفُرُوا ۝

(6) aynen yeşrebü bihâ ibâdullahi yüfec-
cirûnehâ tefciyrâ (7) yûfûne binnezri ye-
hâfûne yevmen kâne şerrühü müstetiyârâ
(8) ve yut'imûnettâ'âme alâ hubbihi
miskiynen ve yetiymen ve esiyârâ (9) in-
nemâ nut'imüküm livechillâhi lâ nuriydü
minküm cezâen ve lâ şükûrâ (10) innâ
nehâfû min rabbînâ yevmen abûsen
kamtariyrâ (11) fevekaâhümullahü şerre
zâlikelyevmi ve lakkaâhüm nadreten ve
sürûrâ (12) ve cezâhüm bimâ saberrû
cenneten ve hariyren (13) mütteki'iyne
fiyhâ alel'erâik, lâ yerevne fiyhâ şemsen
ve lâ zemheriyrâ (14) ve dâniyeten aley-
him zilâlühâ ve züllilet kutûfühâ tezliylâ
(15) ve yütâfû aleyhim biâniyetin min
fiddatin ve ekvâbin kânet kavâriyrâ (16)
kâvariyre min fiddatin kadderühâ tak-
diyrâ (17) ve yûskavne fiyhâ ke'sen kâne
mizâcühâ zencebiylâ (18) aynen fiyhâ
tüsemmâ selsebiylâ (19) ve yetûfû aley-
him vildânün muhalledûn, izâ re'eytehüm
hasibtehüm lü'lü'en mensûrâ (20) ve izâ
re'eyte semme re'eyte na'ymen ve mül-
ken kebiyrâ (21) âliyhüm siyâbü sün-
dusin hudrun ve istebrakun ve hullû esâ-
vire min fiddah, ve sekaâhüm rabbühüm
şarâben tahûrâ (22) inne hâzâ kâne le-
küm cezâen ve kâne sa'yüküm meşkûrâ
(23) innâ nahnü nezzelnâ aleykelkur'âne
tenziylâ (24) fasbir lihükmi rabbike ve
lâ tüti' minhüm âsimen ev kefurâ (25)
vezkürisme rabbike bükreten ve asıylâ.

(6) Bu şarap öyle bir pınarın şarabıdır ki Allah'ın has kulları ondan içerler, onu diledikleri yere kolayca akıtırlar. (7) Onlar dünyada adadıklarını yerlerine getirirlerdi. Şerri şiddeti yayılan ¹ bir günden korkarlardı, (8) Yemeğe iştihalarıyla beraber ² yoksula, yetime, esire yemek yedirirlerdi. (9) Onlara sizi, «— Tanrı'nın yüzü suyu hürmetine yediyoruz. Sizden mükâfat ve teşekkür beklemiyoruz, (10) Çünkü Rabbimizin insanı pek ziyade ekşi suratlı yapacağı günden korkuyoruz» derlerdi. (11) Allah da onları o günün şer ve şiddetinden korudu. Yüzlerine parlaklık ve yüreklerine sevinç verdi. (12 - 18) Sabırlarına karşı mükâfat olmak üzere onlara Cennet, ipekli elbise verdi. Onlar orada tahtlar üzerinde yan gelecekler, ne güneş ne de sert soğuk görmeyecekler ³. Onun ağaçları onlara yakından gölge salacak, meyveleri de kolay kolay toplanacaktır. Onlara gümüşten billûr gibi şeffaf kaplar, sürahilerle her nevi içki

dolaştırılacak, gümüşten olan o şeffaf kapları onlara, arzu ettikleri ⁴ kadar verecekler. Onlara zencefil ⁵ katılmış şarap içirilecek. Zencefil tadında olan o içki Cennette öyle bir kaynaştır ki kolay içilmekte ona Selsebil adı verilir ⁶. (19) Hizmetlerinde her dem taze çocuklar dolaşacaklardır. Onları gördüğün zaman saçılmış inci zannedeceksin. (20) Herhangi tarafa baksan orada dille târif olunmaz nimet, büyük bir saltanat göreceksin. (21) Onların üzerlerinde ince ve kalın dibadan yeşil elbise bulunacak, onlara gümüşten bilezikler takılacak. Rableri onlara gayet pâk bir şarap içirecek. (22) Bütün bunlar mükâfat olarak size verilecek. Sâ'yiniz hoşla gidecek, makbul olacak. (23) Sana Kur'an'ı muhtelif zamanlarda indirdik. (24) Artık nusrat gelinceye kadar Rabbinin hükmüne sabret, onlardan günahkâr ve nankör olana ⁷ itaat etme. (25) Rabbinin adını sabah ve akşam an.

¹ Veya aşıkâr olan. ² Yahut yedirmeye iştihalarıyla beraber veya Tanrı uğrunda. ³ Veya ne güneş, ne ay görmeyecekler, belki güneşsiz, ay'sız ziyadar olacak. ⁴ Veya kanacakları. ⁵ Zencefil Araplar indinde lezzetli, kokulu bir şey sayılmakla onların örfüne göre zencefil tadı vere-

cek şarap verilecek demek olur. ⁶ Yani suyu lezzetli, tatlı, onda zencefil acılığı da yoktur, kolay içilir veya o, Selsebil adlı bir çeşmedir. ⁷ Cenab-ı peygambere (Hak'ka dâvetten vaz geç, sana mehirsiz kızımı vereyim) ve «— Sana istediğin kadar mal vereyim» diyen müşriklere;

(26) ve minelleyli fescüd lehü ve seb-bihhü leylen taviylâ (27) innâ hâülâi yu-hıbbûnel'âcilete ve yezerûne verâehüm yevmen sekıylâ (28) nahnü halaknâhüm ve şedednâ esrehüm, ve izâ şî'nâ beddel-nâ emsâlehüm tebdıylâ (29) inne hâzihi tezkireh, femen şâettehaze ilâ rabbihi se-bıylâ (30) ve mâ teşâûne illâ en yeşâal-lah, innallahe kâne aliymen hakiymâ (31) yüdhilü men yeşâü fiy rahmetih, vezzâlimiye e'addelehüm azâben elıymâ.

SÜRETÜLMÜRSELÂT

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) velmürselâti urfen (2) fel'âsıfâti asfen (3) vennâşırâti neşren (4) felfâri-kaâti ferkân (5) felmülkiyâti zikren (6) uzren ev nüzren (7) innemâ tû'adüne levâkı' (8) feizennücümü tumiset (9) ve izessemâü fûricet (10) ve izelcibâlü nüsifet (11) ve izerrüsülü ukkitet (12) lieyyi yevmin üçcilet (13) liyevmilfasl (14) ve mâ edrâke mâ yevmülfasl (15) veylün yevmeizın lilmükezzıbiyn (16) elem nühlikil'evveliyn (17) sümme nüt-bi'uhümül'âhırıyn (18) kezâlike nef'alü bilmücrimiyn (19) veylün yevmeizın lilmükezzıbiyn.

(26) Gecenin bazı evkatinde O'na secde et ¹, ge-
cenin uzun zamanında O'nu tespih et ². (27) Bu
kâfirler, acele geçici dünyayı severler, o gıran olan
kıyamet gününü arkalarında bırakırlar. (28) Biz
onları yarattık, ek yerlerini birbirine sapaşağlam
bağladık, dıleseydik onları yok ederek yerlerine
kendi gibilerini getirirdik. (29) Bu, bir öğüttür.
Kim dılerse bununla Rabbine yol edinir. (30) Fa-
kat siz, Allah dılemedikçe bunu dılemiyorsunuz.
Allah hakkıyle âlimdir, hâkimdir. (31) O, dıledi-
ğini öz rahmetine sokar ve zalimler için âhirette
acıklı azap hazırlamıştır.

MÜRSELÂT SÜRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahım

Esirgeyen, bağıslayan Tanrı adıyla

(1) Peyderpey esen rüzgârlar hakkı için, (2) Şid-
detli esen fırtınalar hakkı için, (3) Yağmurları ya-

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاصْبِرْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ۖ إِنَّهُ هُوَ الَّذِي
يُخَوِّزُ الْعَاجِلَةَ وَيَذْرُوعُ وَرَاءَهُمْ نَوْمًا مُّثَيَّلًا ۖ وَنَحْنُ
خَلَقْنَا هَهُنَا وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذْ شَاخْنَا بَدَلْنَا مِنَّا لَهْمَ
تَبْدِيلًا ۖ إِنَّ هَٰذَا تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۖ
وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۖ
يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ مَكِّيَّةٌ مِّنْ ثَمَانِيَةِ خَمْسِينَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ۖ فَأَلْهَمَ الْفِتْيَانَ تَرْجَمًا ۖ وَالنَّازِلَاتِ نَزْلًا
فَالْفَارِقَاتِ فَرَقًا ۖ فَالْمُنْقِيَاتِ ذِكْرًا ۖ عَذَابًا أُنْزِلًا ۖ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ۖ فَأَإِذَا الْنُجُومُ طُمِسَتْ ۖ وَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ۖ
وَإِذَا الْجِبَالُ سُفَّتْ ۖ وَإِذَا الْأَرْضُ أُفَّتْ ۖ وَإِذَا يَوْمُ أُولَٰئِ
لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۖ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۖ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ۖ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْآيَاتُ مِن قَبْلُ ۖ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْآيَاتُ
كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْجُنُودِ ۖ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۖ

yan rüzgârlar hakkı için, (4) Bulutları birbirinden
ayırın rüzgârlar hakkı için, (5) Vahyi ümmetlere
telkin eden peygamberler hakkı için ⁴, (6) Bun-
lar, ya özür dilemek veya korkutmak içindir ⁵. (7)
Kıyamet hakkında size vaadedilen şeyler elbette
olacaktır. (8) Yıldızların ışığı söndüğü zaman,
(9) Gök yarıldığı zaman ⁶ (10) Dağlar parça par-
ça savrulduğu zaman, (11) Peygamberler üm-
metlerine şehadet için muayyen vakitte toplandık-
ları zaman kıyamet kopar ⁷. (12) Bunlar, hangi
gün için geciktirildiler, (13) Hak ile bätülün ayrı-
lacağı gün. (14) Bu ayrılacak gün nedir? Bilir mi-
siniz? (15) O gün kıyamet günü yalandır diyen-
lerin vay haline! (16) Evvelce gelenleri biz helâk
etmedik mi? (17) Sonra gelen kâfirleri de onların
ardına koruz. (18) Günahkârlar hakkında işte
böyle yaparız. (19) O gün bu âyetlerimize yalan-
dır diyenlerin vay haline!

¹ Akşam veya yatsı namazını kıl. ² Gece namazı kıl.
³ Mekke'de nâzil olmuş, (50) âyettir. ⁴ Veya birbiri ardın-
ca gönderilmiş melekler hakkı için; sertlik gösteren me-
lekler hakkı için, kütüp ve şerayil lâıkiyle neşreden me-
lekler hakkı için, hak ve bätülün ayırın melekler hakkı için,
Kur'an'ı peygamberlere ilka eyleyen melekler hakkı için.
Veya peyderpey nâzil olan, habis kalblere nurunu verme-
yen, hidayet nurunu neşreden, hak ile bätülün ayırın, mü'

minlerin kalbine nasihat ilka eden âyetler hakkı için. ⁵ Ya-
ni âyetler tövbe edip itizar edenler hakkında rahmet, inat-
çılar hakkında Allah azabıyla tahvif içindir. ⁶ Veya ha-
vanın ezası dağıldığı zaman, yani hiç bir zihayâtın hayat-
ta kalamayacağı zaman. ⁷ Veya o gün, yıldızın ışığı sö-
ner, gök yarılr, dağlar parça parça olur. Peygamberler de
toplanırlar.

الرَّخْلُكُم مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ ۖ فَجَعَلْنَاهُ فِرَارًا مَّكِينٍ ۖ إِلَى الْقَدَرِ
مَعْلُومٍ ۖ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ۖ وَيْلٌ لِّكذِّبِينَ ۖ
الرَّيْجُلَ الْأَرْضَ حَاكَا ۖ الْأَحْيَاءُ وَأَمْوَانَا ۖ وَجَعَلْنَا فِيهَا رِوَاسِي
شَاخِيحَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَّاءٍ فُرَاتًا ۖ وَيْلٌ لِّكذِّبِينَ ۖ
إِظْلِمُوا إِلَى مَا كُنتُمْ بِرِئَاكُزِهِ تُكْذِبُونَ ۖ إِنْ ظَلِمُوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ
شُعَبٍ ۖ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ السَّخَابِ ۖ إِنَّمَا تَرْمِي بِشَجَرٍ
كَالْقَصْرِ ۖ كَانَتْ جِبَالٌ صَفَرٌ ۖ وَيْلٌ لِّكذِّبِينَ ۖ هَذَا
يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ۖ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ۖ وَيْلٌ لِّكذِّبِينَ
لَّكَذِّبِينَ ۖ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۖ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ۖ ف_إِنْ كَانُ لَكُمْ
كِذٌّ فَكِيدُونَ ۖ وَيْلٌ لِّكذِّبِينَ ۖ إِنْ لَّمْ تَنْتَبِهْ فِي
ظُلُمَاتٍ وَغُيُوبٍ ۖ وَفَوَكَرْ مَا يَشْتَهُونَ ۖ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا
يَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرًا مِّنْ الْحُسَيْنِ ۖ وَيْلٌ لِّكذِّبِينَ
لَّكَذِّبِينَ ۖ كُلُوا وَامْتَخُوا قَلِيلًا ۖ إِنَّا نَجْعَلُ لِّكذِّبِينَ
لَّكَذِّبِينَ ۖ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَكْفُوا عَنَّا زَكَّاءً ۖ وَيْلٌ لِّكذِّبِينَ
لَّكَذِّبِينَ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ۖ

(20) elem nahlukküm min mâin mehiy-
nin (21) fece'alnâhü fiy karârin mekiy-
nin (22) ilâ kaderin ma'lûmin (23) fe-
kadernâ fenigmelkaâdirün (24) veylün
yevmeizin lilmükezzibiyn (25) elem nec'-
alil'arda kifâten (26) ahyâen ve emvâten
(27) ve ce'alnâ fiyhâ revâsiye şâmmihâ-
tin ve eskaynâküm men fûrâtâ (28) vey-
lün yevmeizin lilmükezzibiyn (29) inta-
likuû ilâ mâ küntüm bihi tükezzibün
(30) intalikuû ilâ zıllin ziy selâsi şu'âbin
(31) lâ zaliylin ve lâ yugniy minelleheb
(32) innehâ termiy bişererin kelkasr
(33) ke'ennehü cimâletün sufr (34) vey-
lün yevmeizin lilmükezzibiyn (35) hâzâ
yevmü lâ yentikuûne (36) ve lâ yü'zenü
lehüm feya'tezirün (37) veylün yevmei-
zin lilmükezzibiyn (38) hâzâ yevmülfasl,
cemağnâküm vel'evveliy (39) feyn kâne
leküm keydün fekiydün (40) veylün yev-
meizin lilmükezzibiyn (41) innelmütte-
kıyne fiy zılâlin ve uyûnin (42) ve fevâ-
kihe mimma yeştehûn (43) külû veşrebû
heniy'en bimâ küntüm ta'melün (44) in-
nâ kezâlike necziylmuhsiniyn (45) veylün
yevmeizin lilmükezzibiyn (46) külû ve
temette'û kaliylen inneküm mücrimün
(47) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn
(48) ve izâ kıyle lehümürke'û lâ yerke'-
ûn (49) veylün yevmeizin lilmükezzibiyn
(50) febieyyi hadiysin ba'dehü yü'minün.

(20) Biz sizi âdi bir damla sudan yaratmadık mı?
(21 - 22) Hemen onu muayyen bir vakte kadar
duracak sağlam bir yerde tuttuk, onu kudretimiz-
le yaptık ¹. (23) Biz, ne güzel kaadınız! (24) O
gün bu kudretimize yalan diyenlerin vay haline!
(25 - 26) Yeri, diriler ve ölüler için içtimagâh kıl-
madık mı? (27) Orada muhkem, ulu ve yüce dağ-
lar vücade getirdik. Size tatlı sular içirdik. (28) O
gün, bu nimetleri yalan sayanların vay haline! (29)
Dünyada yalan dediğiniz azaba gidiniz. (30) Ce-
hennem dumanının üç kola ayrılmış gölgesine gi-
diniz. (31) O, size gölgelik olmaz, sizi alevden
korumaz. (32) Ateş, köşk gibi kıvılcımlar ² saçar.
(33) O kıvılcımlar gûya ki sarı develerdir ³. (34)
O gün bunu yalan sayanların vay haline! (35) Bu,
öyle bir gün ki onlar söz söyleyemeyecekler. (36)
Kendilerine özür gösterebilmeleri için izin de ve-
rilmeyecek. (37) O gün, bunları yalan sayanların
vay haline! (38) Bu, hak ile bâtılın ayrıldığı gün.

dür ki sizi ve evvelki geçenleri tamamen bugün
toplarız. (39) Dünyada yaptığınız gibi bugün kur-
tulmak için bir hileniz varsa hemen yapınız. (40)
O gün, azaptan kurtulmaya çare bulamayıp yalan
sayanların vay haline! (41) Sakınanlar yok mu,
onlar gölgelerde rahat içinde ve pınar başlarında
eğlenceler içindedir. (42) Arzu ettikleri meyveleri
de hazır bulurlar. (43) Onlara «— Dünyada yap-
tığınız işin mükâfatı olarak afiyetle yeyin, için»
denecek. (44) Biz iyilik edenlere işte böyle mükâ-
fat veririz. (45) O gün, bu nimetleri yalan sayan-
ların vay haline! (46) (Ey yalan sayanlar!) Dün-
yada biraz yeyin, için, zevk ve safa edin. Siz gü-
nahkârsınız. (47) O gün, nefislerini azaba atıp
yalan sayanların vay haline! (48) Onlara iman edi-
niz de, namaz kılınız denildiği zaman onlar namaz
kılmazlar. (49) O gün, imana gelmeyip yalan sa-
yanların vay haline! (50) Bundan sonra onlar
hangi söze inanırlar? ⁴

¹ Veya ölçüye göre yaptık.

² Yüksek, büyük kıvılcımlar.

³ Arapların anlamaları için ateş köşklere, sarı devele-

re teşpih olunuyor.

⁴ Onlar bu Kur'an'a iman etmedikten sonra hangi Ki-
tab-ı ilâhiye inanırlar? Yani hiç birine inanmazlar.

SÛRETÜNNEBE'

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) amme yetesâelûn (2) aninnebe'il-azıymı (3) elleziy hüm fiyhi muhtelifûn (4) kellâ seya'lemûne (5) sümme kellâ seya'lemûn (6) elem nec'alil'arda mihâden (7) velcibâle evtâdâ (8) ve halaknâ-küm evzacen (9) ve ce'alnâ nevmeküm sübâten (10) ve ce'alnelleyle libâsen (11) ve ce'alnennehâre maâşâ (12) ve beneynâ fevkaküm seb'an şidâden (13) ve ce'alnâ sirâcen vehhâcen (14) ve enzelnâ minelmu'sırâti mâen seccâcen (15) linuhrice bihi habben ve nebâten (16) ve cennâtin elfâfâ (17) inne yev-melfaşlı kâne miykaâten (18) yevme yün-fehu fiyssûri fete'tüne efvâcen (19) ve fütihatissemâü fekânet ebvâben (20) ve süyyiretilcibâlü fekânet serâbâ (21) inne cehenneme kânet mîrsâden (22) littâgiyne meâben (23) lâbisiyne fiyhâ ahkâbâ (24) lâ yezûkuüne fiyhâ berden ve lâ şerâben (25) illâ hamîymen ve gassâkan (26) cezâen vifâkaâ (27) innehum kânû lâ yercüne hısâben (28) ve kezzebû bi-âyâtinâ kizzâbâ (29) ve külle şey'in ah-saynâhü kitâbâ (30) fezükuü felen neziy-deküm illâ âzâbâ.

NEBE' SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Onlar, birbirlerine ne soruyorlar? (2 - 3) İhtilâfa düştükleri büyük bir haber soruyorlar ² (4) Yok yok, ihtilâfa düşmesinler, yakında sözlerinin bâtıl olduğunu bilecekler. (5) Tekrar ediyorum: Yok... İhtilâfa düşmesinler, yakında sözlerinin bâtıl olduğunu bilecekler ³. (6) Biz yeri yayılmış döşek ve konak, (7) Dağları kazık yapmadık mı? (8) Sizi çift yarattık. (9) Uykunuzu istirahat için kıldık. (10) Geceyi örttü, (11) Gündüzü maişet zamanı yaptık. (12) Üzerinize sapasağlam yedi gök bina eyledik. (13) Orada parlak bir çırağ, güneş yaptık, (14 - 15 - 16) Rüzgârla sıkılan bulutlardan, tane ve ot çıkarmak, sarmaşık bahçeler

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ۚ عَنِ النَّبِإِ الْعَظِيمِ ۚ الَّذِي فِيهِ يُخْتَلَفُونَ ۚ
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۚ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۚ لَنُجْعِلَ الْأَرْضَ مَهَادًا ۚ
وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ۚ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ۚ وَجَعَلْنَا أُمُومَكُمْ
نِسَاءً ۚ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ۚ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۚ
وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۚ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ۚ
وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ۚ لَنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ۚ
وَجَعَلْنَا الْأَفْقَاطَ ۚ إِنَّ يَوْمَ الْفُصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ۚ يَوْمُ نَبُخَ فِي
الصُّورِ قَتَا تَوًّا فَوَاجًا ۚ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ۚ
وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۚ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۚ
لِّلظَّالِمِينَ مَا بَأْسًا ۚ لَّيْسَ فِيهَا أَحْقَابًا ۚ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا
وَلَا شَرَابًا ۚ إِلَّا جِيمًا وَعَسَاقًا ۚ جَرَاءً ۚ وَفَاقًا ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا
لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ۚ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ۚ وَكُلَّ شَيْءٍ
أَخْصَيْنَا كِتَابًا ۚ فَذُوقُوا فَلَنتُزِيدُكُمْ إِلَّا عَذَابًا ۚ

bitirmek için bol bol yağmur yağdırdık. (17) O ayrılık günü; hulûlü muayyen bir gündür. (18) O gün, kıyamet borusu üfürülünce bölük bölük geleceksiniz, (19) Gök açılıp kapılar hasıl olacak ⁴, (20) Dağlar yerlerinden oynayacak da serap haline gelecek. (21) Cehennem bekçilerin pusuda kaldıkları bir yerdir ⁵. (22) Azgınlara dönüp dolaşıp gidecekleri bir yerdir. (23) Orada nice nice vakitler kalacaklar, (24) Orada serinlik ve içecek şey tatamayacaklar, (25) Ancak kaynar su ve irin içecekler. (26) Bu da amellerine uygun bir cezadır. (27) Çünkü onlar hesap görüleceğini ümit etmezlerdi. (28) Âyetlerimizi ne kadar yalan saymak lâzımsa o kadar yalan saymışlardı. (29) Biz, her şeyi birer birer saydık, kaydettik ⁶, (30) Onlara «— Artık azabı, tatınız, biz daima azabınıza azap katarız» denecek.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (40) âyettir. ² Kıyamete, Kur'an'ı mübine ve peygambere ait haberler soruyorlar, kıyametteki ihtilâfları şöyleydi: Başka bir hayat yoktur, onda şüphemiz vardır, âhirette putlarımız şefaattir. Kur'an hakkında «— Şiirdir, sihirdir, falcılıktır, efsanedir» derlerdi. Peygamberimiz hakkında ise «— Sâhirdir, şairdir,

mecnundur, peygamber midir, değil midir bilmiyoruz» derlerdi. ³ Evvelkisi dirilmek zamanına, ikincisi ceza zamanına mahmuldür, ikincisi te'kil için de olabilir. ⁴ Yani çok, pek çok yarıklar hasıl olacak. ⁵ Veya uğraktır veya Cehennemliklerin intizar ettikleri yerdir. ⁶ Veya Levhi Mahfuz'da yazdık, birer birer sayacağız.

إِنَّ لِلنَّهْتِينَ مَفَازًا لَا حُدُودًا وَأَغْنَابًا وَكُفَّاتًا
وَهَاقًا لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدًّا بَاطِلًا جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ
حَسْبًا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ
مِنْهُ خُطْبًا رَبُّ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَكُ صَفًا لَا يَتَكَلَّمُونَ
إِلَّا مَن دَرَأَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ مَن شَاءَ
اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ مَا يَبْهَاهُ أَنَا أَنذَرْنَاكَ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ
الرَّمْزُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثَرًا

سُورَةُ النَّازِعَاتِ كِتَابٌ يُرْسَلُ فِيهِ الرِّسَالُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالنَّازِعَاتِ غَرْاقًا وَالنَّاسِطَاتِ نَسْطًا وَالسَّابِحَاتِ
سَبْحًا فَالْمُتَّبِعَاتِ مَقَاتِلَ دُحُرَاتٍ أَمَّا يَوْمَ تَرْجُفُ
الرَّاجِفَةُ تَتَّبِعُنَا رَادِفَةٌ قُلُوبٌ يَوْمِئِذٍ وَاجِفَةٌ
أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ يَقُولُونَ إِنَّا لَرَدُّودُونَ فِي الْحَقِّ
وَإِنَّا لَكَاظِمَاتُ نَحْمَدُكَ قَالُوا إِنَّكَ إِذْ كُنْتَ حَاسِرَةً فَلَمَّا هِيَ بَرْجَةٌ
وَاحِدَةٌ قَدْ أَهْرَبَنَا بِالنَّاسِرَةِ هَلْ أُنَبِّئُكَ حَدِيثَ مُوسَى

(31) inne ilimüttekiyne mefâzen (32) hadâika ve a'nâben (33) ve kevâ'ibe et-râben (34) ve ke'sen dihâkaâ (35) lâ yesme'üne fihâ lagven ve lâ kizzâbâ (36) cezâen min rabbike atâen hisâbâ (37) rabbissemâvâtî vel'ardı ve mâ beynehümerrahmâni lâ yemlikûne minhü hitâbâ (38) yevme yekuûmürûhu vel-melâiketü saffâ lâ yetekellemüne illâ men ezine lehürrahmânü ve kaâle sevâbâ (39) zâlikelyevmülhakk, femen şâettehaze ilâ rabbihi meâbâ (40) innâ enzernâ-küm azâben kariybâ, yevme yanzurülmer'ü mâ kaddemet yedâhü ve yekuülül-kâfirü yâ leyteniy küntü türâbâ.

SÜRETÜNNAZİ'AT

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) vennâzi'âti garkan (2) vennâşitâti neştan (3) vessâbihâti sebhan (4) fessâbikaâti sebkan (5) felmüdebbirâti emra (6) yevme tercüfürrâcîfetü (7) tetbe'uherrâdifeh (8) kulûbün yevmeizin vâcîfetün (9) ebsârühâ hâşî'ah (10) yekuûlüne einnâ lemerdûdüne fiylhâfireh (11) eizâ künnâ izâmen nahireh (12) kaâlû tilke izen kerretün hâsireh (13) feinnemâ hiye zecretün vâhîdetün (14) feizâhüm bissâhireh (15) hel etâke hadiysü mûsâ.

NÂZİÂT SÛRESİ [3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kâfirlerin canlarını sertlikle alanlar hakkı için, (2) Mü'minlerin canlarını gayet kolaylıkla alanlar hakkı için, (3) Havada su gibi yüzenler hakkı için, (4) Memur oldukları işte ileri geçenler hakkı için, (5) Kâinat işini tedbir edenler hakkı için ⁴, sizler dirileceksiniz. (6) O gün, yer sarsılacak, (7) Ardı sıra bir sarsıntı daha gelecek ⁵, (8) O gün kalbler hop hop atacak, (9) Gözler karacak. (10) Onlar, taaccüple: «— Acaba biz evvelki hâle döndürülür müyüz? (11) Çürümüş kemik olduktan sonra dirilir miyiz?» diyorlar. (12) Daha sonra istihza ile şöyle dediler: O halde bu ziyanlı dönüş olacaktır. (13) Onlara bir tek haykırmâ ⁶ yetecek. (14) Değhal halk düz bir yerde toplanacaklar ⁷. (15) Sen Musa'nın kıssasını haber aldın değil mi? ⁸

(31) Muhakkak ki, sakınanlar için korktuklarından kurtulacak yerler, (32) Ağaçlıklar, üzüm bağları, (33) Sineleri ağırşaklanmış yaşıt kızlar, (34) Dolu kâseler vardır. (35) Onlar orada boş söz, birbirlerine karşı yalancısın sözleri işitmeyecekler. (36) Bu, Rabbin tarafından, elverecek bir mükâfat ¹ tır, yetişir bir vergidir. (37) Göklerin ve yerin ve aralarında olanın Rabbi, O'dur, esirgeyen, yine O'dur, halk heybetinden O'na söz söyleyemezler. (38) O gün ruh ² ve melekler saf bağlayıp duracaklar, esirgeyen Tanrı'nın izin verip doğru söz olan şهادet kelimesini söyleyen kimselerden başka hiç bir kimse ağır açamayacak. (39) İşte o gün, muhakkak gelecektir, böyle olunca dileyen, Rabbinin merci edinir. (40) Biz sizi yakın bir azapla korkuttuk, o gün kişi, eliyle yaptığını görecektir; kâfir de «— Keşke top-rak olaydım!» diyecek.

¹ Amelden ziyade mükâfat. ² Allah'ın orduları veya Melâikenin eşrafı veya Cibrail Aleyhisselâm. ³ Mekke'de nâzil olmuş (46) âyettir. ⁴ Yani melekler hakkı için. Veya hevesattan öz nefislerini çeken, itaat hususunda neşeli olan, irfan denizinde yüzgeç gibi yüzen, tahsil-i maarifte ileri geçen, hayır işleri tedbir eden büyük insanlar hakkı için.

Bu evsaf yıldızların veya gazilerinin atlarının evsafı olabilir, ona göre mânâ verilebilir. ⁵ Birinci ve ikinci kıyâmet borusunun üfürülmesiyle hâsıl olan sarsıntılar. ⁶ Kıyâmetin birinci borusu. ⁷ Yahut mahşerde bulunacaktır. ⁸ Veya aldın ya!

(16) iz nâdâhü rabbühü bilvâdilmukad-
desi tuvâ (17) izheb ilâ fir'avne innehü
tagaâ (18) fekul hel leke ilâ en tezekkâ
(19) ve ehdiyeke ilâ rabbike fetahşâ
(20) fe'erâhül'âyetelkübrâ (21) fekezzebe
ve asâ (22) sümme edbere yes'â (23)
fehaşere fenâdâ (24) fekaâle ene rabbü-
kümü'l'a'lâ (25) fe'ehazehullahü nekâlel'-
âhireti vel'ülâ (26) inne fiy zâlike le'ib-
reten limen yahşâ (27) e'entüm eşeddü
halkan emissemâ', benâhâ (28) refe'a
semkehâ fesevvâhâ (29) ve agtaşe ley-
lehâ ve ahrece duhâhâ (30) vel'arda
ba'de zâlike dehâhâ (31) ahrece minhâ
mâehâ ve mer'âhâ (32) velcibâle ersâhâ
(33) metâ'an leküm ve li'en'amiküm
(34) feizâ câetittâmmetülkübrâ (35) yev-
me yetezekkerul' insânü mâ se'â (36)
ve bürrizetilcahıymü limen yerâ (37) fe-
emmâ men tegaâ (38) ve âserelhayâted-
dünyâ (39) feinnelcahıyme hiyelme'vâ
(40) ve emmâ men hâfe mekaâme rab-
bihî ve nehennefse anilhevâ (41) feinnel-
cennete hiyelme'vâ (42) yes'elüneke anis-
sâ'ati eyyâne mürsâhâ (43) fiyme ente
min zikrâhâ (44) ilâ rabbike münte'hâhâ
(45) innemâ ente münzirü men yahşâhâ
(46) ke'ennehüm yevme yerevnehâ lem
yelbesü illâ aşıyyeten ev duhâhâ.

اِذَا نَادَيْتُ رَبِّي بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۖ اِذَا هَبَّ الِّى فِرْعَوْنَ اَنَّهُ طَغٰى
فَقُلْ هَلْ لَكَ اِلَآ اَنْ تَرْكٰى ۚ وَاهْدِيْكَ اِلَى رَبِّكَ فَتَحْشٰى ۚ فَارِى
الْآيَةَ الْكُبْرٰى ۚ فَكَذَّبَ وَعَصٰى ۚ ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعٰى ۚ فَخَسَدَ
فَنَادٰى ۚ فَقَالَ اِنَّمَا اُرْسِلُكُمْ بِالْاَعْلٰى ۚ فَآخَذَهُ اللّٰهُ سَكَا لَ الْاٰخِرَةِ
وَالْاَوَّلٰى ۚ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَحْشٰى ۚ اَنَّهُ اَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْفًا
اِمَّا لَسَّمَاۤ اُتِيْتُمْ ۚ رَفَعَ سَمَكَهَا فَنُفِىَهَا ۚ وَاعْطَشَ لِحْمًا وَاَخْرَجَ
ضُغْيَهَا ۚ وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحِيهَا ۚ اَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا
وَمَرْعَهَا ۚ وَالْجِبَالَ اَرْسِيَهَا ۚ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ۚ فَآتَا جَاوِي
الطَّآمَةِ الْكُبْرٰى ۚ يَوْمَ يَدْعٰى كُلُّ اِنْسَانٍ اِلٰى مَآسِى ۚ وَبُرْزَخَاتِ
الْحَيٰةِ ۚ يَوْمَ لَا تَفْنٰى ۚ وَآثَرَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ اِنَّمَا اُنْحٰىجِيْهِ
هٰى الْمَآوٰى ۚ وَآثَمًا مِّنْ خَآفٍ مَّقَامِ رَبِّهٖ ۚ وَنَهٰى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ۚ
فَاِنَّمَا الْجَنَّةُ هٰى الْمَآوٰى ۚ يَسْأَلُوْنَكَ عَنِ الْبَسَاۤءَةِ اَيَّانَ مَرْسِيَهَا ۚ
فِيْمَا نَتَّ مِنْ ذِكْرِهَا ۚ اِلَى رَبِّكَ مُنْتَهٰىهَا ۚ اِنَّمَا اَنْتَ مُنْذِرٌ مِّنْ
يَحْشٰىهَا ۚ كَانَهُمْ يَوْمَ مَرُوْنَهَا لَمْ يَلْبِسُوْا اِلَّا عَسِيَّةً اَوْ ضُغْيَهَا ۚ
سُتُوْا عِبْرَةً لِّمَنْ يَذٰىقُهَا ۚ وَآثَرَ الْبَعْرِ لِيَوْمِ

(16) Hani Rabbi ona: «Tuva» denilen mukad-
des bir çölde nida etmişti: (17) Firavun'a git.
Çünkü o, azmıştır. (18) Ona «— Azgınlıktan vâ-
reste olmaya meylin var mıdır? (19) İster misin
ki seni Rabbine götürüyüm de O'ndan korkasın?»
de. (20) Musa ona pek büyük bir mucize göster-
di. (21) O ise yalan saydı, karşı geldi, (22) Sonra
geri dönüp işini bozmaya koyuldu, (23) Adamlar
topladı, nida etti, (24) «— Ben sizin yüce Rab-
binizim» dedi. (25) Bunun üzerine Allah onu dün-
ya ve âhirette ibret alınacak azaplara uğrattı ¹.
(26) İşte bunda Allah'tan korkan kimseler için
ibret vardır. (27) Sizi mi yaratmak daha güçtür
yoksa göğü mü? (28) Allah onu bina etti. Onun
yukarı tarafını kaldırdı. Onu dürüst yaptı. (29)
Gecesini karanlık, gündüzünü aydınlık etti. (30)
Bundan sonra yeri yaydı. (31) Oradan suyunu,

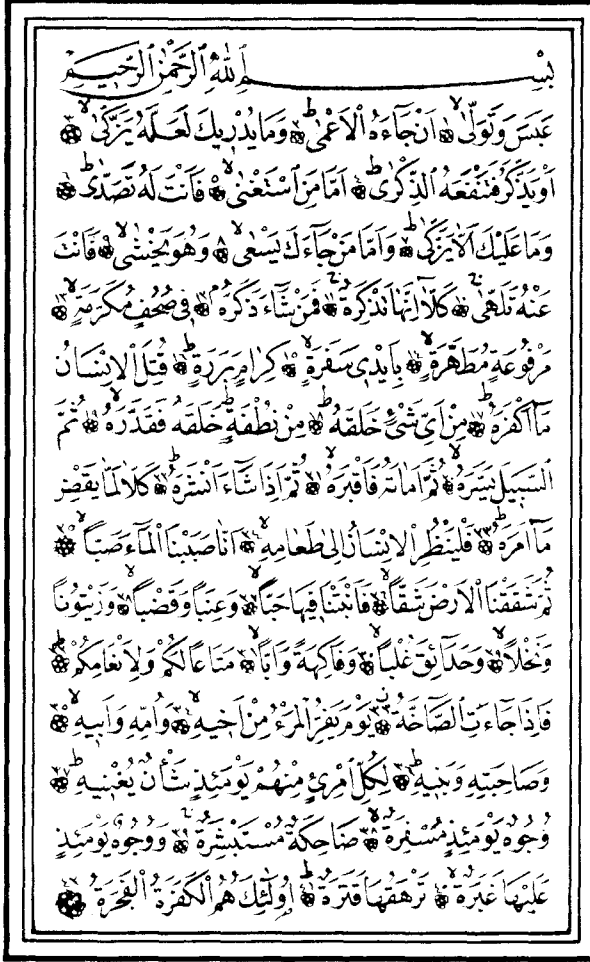
otlağını çıkardı. (32) Dağları sabit yaptı. (33)
Bunlar hep sizin ve davarlarınızın geçinmesi için-
dir. (34) Vaktaki püsküllü belâ ² gelir, (35) O
gün insan, çalışıp kazandığı şeyleri hatırlar. (36)
Cehennem de her görene görünür ³. (37 - 38 - 39)
Taşkınlık edip dünya diriliğini âhirete tercih ey-
leyen kimsenin şüphesiz yurdu Cehennem olacak.
(40) Rabbinin huzurunda durmaktan korkan ve
nefsini hevesattan menedene gelince; (41) Cennet
de onun yurdu olacak. (42) Sana kıyametin ne
zaman kopacağını soruyorlar? (43) Sen ona dair
ne hatırlayabilirsin? (44) Onun sonu Rabbine va-
rır ⁴. (45) Sen ancak ondan korkanları Allah aza-
bıyla korkutabilirsin, onlar, (46) Kıyameti gör-
dükleri gün sanki dünyada bir akşam veya bir
kuşluk kadar kaldıklarını anlamış olurlar.

¹ Suda boğmak, ateşte yakmak gibi veya bu sözle ev-
velki sözü olan «— Benden başka size bir mâbût bilmiyo-
rum» sözü için ibret alınacak azaplara çarptı.

² Kıyamet veya ikinci borusu.

³ Onu görmeyen kalmaz, sevap ve ikap tahakkuk eder.

⁴ Sora sora kıyameti bilmek Allah'a varır.

ABESE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1 - 2) Kendisine, âmanın, (Ümmü Mektum oğlunun) gelmesinden yüzünü ekşitip çevirdi. (3) Ne bilirsin? Olabilir ki senden öğreneceği şeylerle nefsi pâk olur. (4) Yahut nasihat dinler de nasihat kendisine fayda verir. (5) Senden müstağni olan Kureyş'in zenginlerine gelince, (6) İmana gelmesi için O'na dönersin, sözlerine kulak verirsin, (7) Onların imanıyle pâk olmamalarından sana ne? (8) Öğrenmek hevesiyle sana koşarak gelen, (9) Allah'tan korkan kimseyi ise (10) Bırakıp başkalarıyla meşgul olursun. (11) Evet evet ² âyetler birer öğüttür. (12) Kim dilerse onu hatırında tutar. (13) O, Allah yanında pek kıymetli, (14) Mertebesi yüksek, tertemiz olan sayfalardadır. (15 - 16) Pek kıymetli, iyi huylu kâtipler eliyle yazılıdır. (17) İnsanın canı çıksın ³, o, ne nankördür? ⁴ (18) Allah onu hangi şeyden yarattı? Bilir misin? (19)

¹ Mekke'de nâzil olmuş (42) âyettir.

Bir gün Kureyş'in ileri gelenleri nezd-i nebevide toplanmışlardı. Resûlullah Sallallahü aleyhi ve sellem Efendimiz kendilerine dini telkinlerde bulunuyor ve İslâmı kabul etmeleri için gayret sarfediyordu.

Bu sırada Hazret-i İbn-i Ümmü Mektum içeriye girdi. Gözleri görmediği için, Fahrikâinatın meşguliyetinin farkında değildi. Tekrar tekrar, «— Ya Resûlallah! Allah'ın sana öğrettiklerinden bana da öğret» diye hitabetti. Resûl-i ekrem Hazretleri de onları yumuşatmak üzereyken «— Ümmü Mektum Hazretleri keşke şimdi gelmeselerdi de biraz sonra gelselerdi» diye gâhılarıyla Ümmü Mektum

SÛRETÜ ABESE

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) abese ve tevellâ (2) en câehül'a'mâ (3) ve mâ yüdriyke le'allahü yezzekkâ (4) ev yezzekkerü fetenfe'ahüzzikrâ (5) emmâ menistagnâ (6) fe'ente lehü tesaddâ (7) ve mâ aleyke ellâ yezzekkâ (8) ve emmâ men câeke yes'â (9) ve hüve yahşâ (10) fe'ente anhü telehhâ (11) kellâ innehâ tezkireh (12) femen şâe zekereh (13) fiy suhufin mükerrermetin (14) merfû'atin mutahheretin (15) bieydiy seferetin (16) kirâmin berereh (17) kutilel'insânü mâ ekfereh (18) min eyyi şey'in halakah (19) min nutfeh, halakahü fekadderehü (20) sümmessebiyle yesserehü (21) sümme emâtehü feakberekü (22) sümme izâ şâe enşereh (23) kellâ lemmâ yakdı mâ emereh (24) felyanzuril'insânü ilâ ta'âmihî (25) ennâ sabebnelmâe sabben (26) sümme şekaknel'arda şakkan (27) fe'enbetnâ fiyhâ habben (28) ve ineben ve kadben (29) ve zeytûnen ve nahlen (30) ve hadâika gulben (31) ve fâkîheten ve ebben (32) metâ'an leküm ve lien'â-miküm (33) feizâ câetissâhhatü (34) yevme yefirrülmer'ü min ehıyhi (35) ve ümmihî ve ebiyhi (36) ve sâhubetihî ve beniyh (37) liküllimri'in minhüm yevmeizin şe'nün yugniyh (38) vücühün yevmeizin müsfiretün (39) dâhuketün müsteşireh (40) ve vücühün yevmeizin aleyhâ gâberetün (41) terhekuhâ katereh (42) üläike hümlülkeferetülfecereh.

Onu bir damla sudan yarattı da bir ölçüye göre yaptı ⁵, (20) Sonra ona yolunu kolaylaştırdı ⁶, (21) Sonra yine onu öldürüp kabre soktu. (22) Daha sonra ne zaman dilerse onu diriltecek. (23) Evet evet ⁷ insan Allah'ın emrini henüz yerine getirmedir. (24) İnsan bir kere yemeğine baksın ⁸. (25) Biz yağmuru çok döktük. (26) Sonra yeri iyiden iyiye yarıdık. (27) Orada taneler, (28) Üzüm ve yoncalar (29) Zeytin ve hurma ağaçları, (30) Sık ve büyük ağaçlı bahçeler, (31) Meyveler ve yaban otları ⁹ bitirdik. (32) Hep bunlar sizin ve davralarınızın geçinmesi içindir. (33) Kulakları sağır eden ¹⁰ Ses gelince, (34) O gün, kişi kardeşinden, (35) Anasından, babasından, (36) Karısından, çoluğundan, çocuğundan kaçacak; (37) O gün herkes kendi derdine düşecek, başka bir şey bakamayacak. (38) O gün, birtakım yüzler parlak olacak, (39) Gülecek, sevinç içinde bulunacak, (40) Yine o gün birtakım yüzler toz, toprak içinde kalacak, (41) Her tarafını karanlık kaplayacak ¹¹. (42) İşte kâfirler masiyete dadanmış kimseler bunlardır.

Hazretlerinden izin istediler ve yanındakilere dönerek telkinlerine devam buyurdu. Fakat tam sözlerini bitirmişti ki, vahiy hali geldi. Gözlerini kapayıp daldı. Ve bu Sûre-i Celile nâzil oldu.

² Veya sakın böyle yapma. ³ Âdet-i beşer üzere lânettir. ⁴ Veya ne kâfirdir! ⁵ Ellini, ayağını, sair âzasını düzgün yaptı. ⁶ Kolay kolay onu anasının karnından çıkardı, iman ve küfür yollarını öğretti. ⁷ Veya insan kibir ve gururu bıraksın, o. ⁸ Nasıl yapılmıştır bir kere görsün. ⁹ Veya otlak yerleri - saman. ¹⁰ Kıyametin ikinci borusu. ¹¹ Simsiyah olacak, yerden kalkan tozla yere düşen toz içinde kalacak.

SÜRETÜTTEKVIYR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) izeşşemsü küvviret (2) ve izennücû-münkederet (3) ve izelcibâlû süyyiret (4) ve izel'ışârü uttilet (5) ve izelvuhû-şu huşiret (6) ve izelbihârü sücciret (7) ve izennüfûsü züvvicet (8) ve izelmev'ü-detü süilet (9) bieyyi zenbin kutilet (10) ve izessuhufü nüşiret (11) ve izessemâü küşitat (12) ve izelcahîmü su'îret (13) ve izelcennetü üzlifet (14) alimet nefsün mâ ahdaret (15) felâ uksimü bilhunnesi (16) elcevarilkünnesi (17) velleyli izâ as'ase (18) vessubhî izâ teneffese (19) innehü lekavlü resûlin kerîmin (20) ziy kuvvetin inde ziy'l'arşi mekiynin (21) mutâ'in semme emiyn (22) ve mâ sâhî-biküm bimecnûn (23) ve lekad reâhü bil'ufukilmübiyn (24) ve mâ hüve alel-gaybî bidaniyn (25) ve mâ hüve bikavli şeytânin reciym (26) fe'eyne tezhebûn (27) in hüve illâ zikrûn lil'âlemiyne (28) limen şâe minküm en yestekiym (29) ve mâ teşâüne illâ en yeşâ'ullahü rabbül'-âlemiyn.

TEKVÎR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

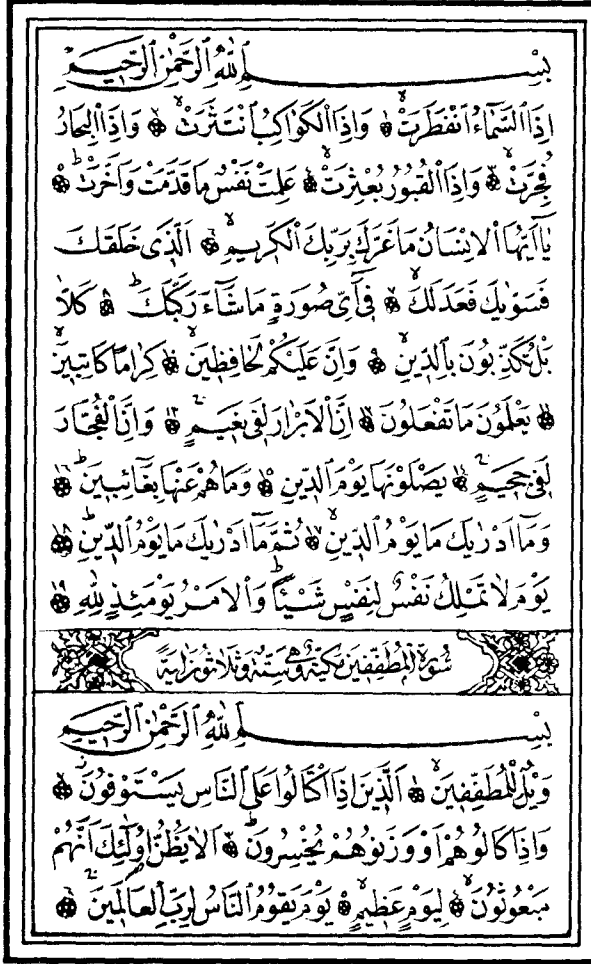
Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Güneş tortop olduğu zaman ², (2) Yıldızlar döküldüğü zaman ³, (3) Dağlar yerlerinden oynadığı zaman, (4) Gebe develer kendi başlarına bırakıldığı zaman ⁴, (5) Vahşi hayvanlar birarada toplandığı zaman ⁵, (6) Denizler birbirine karışıp kaynadığı zaman ⁶, (7) Nüfus, çift olduğu zaman ⁷, (8 - 9) Diri diri gömülen kız hakkında «— Hangi suçundan dolayı öldürülmüş» diye sorulduğu zaman, (10) A'mal defterleri açıldığı zaman, (11) Gökler büküldüğü zaman ⁸, (12) Cehennem alevlendiği zaman, (13) Cennet, cennetliklere yaklaştırıldığı zaman, (14) Herkes ne hazırlamışsa onu

¹ Mekke'de nâzil olmuş (29) âyettir. ² Ziyası kalmadığı zaman. ³ Veya sönükleştiği zaman. ⁴ Develer çöl Araplarınca pek kıymetli olmakla kendi başlarına bırakılması pek büyük hâdiseye delâlet eder. ⁵ Korkularından açlığı unuttukları veya her taraftan toplandıkları zaman. ⁶ Veya kuruduğu zaman veya ateş kesildiği zaman. ⁷ Herkes kendi eşyle yoldaş olduğu zaman, zalim zalimle, fâsık fâ-

bilecek. (15 - 16 - 17 - 18) Geri giden, seyreden, gizlenen ⁹, yıldızlara, kararmaya başlayan geceye, ağaran tan yerine andım olsun ki, (19) Kur'an pek kıymetli, kuvvetli, (20) Arş sahibinin yanında vekarlı olan, (21) Peygamberler arasında kendisine itaat olunan, vahiy hususunda da emin olan bir elçinin sözüdür ¹⁰. (22) Sizinki divane değildir. (23) * O, elçiyi el ayak yetişmeyecek yüksek bir kenarda görmüştü. (24) O, gayp işinde töhmet altında değildir ¹¹, (25) Kur'an'da kovulan şeytanın sözü değildir ¹². (26) Artık nereye gidiyorsunuz? (27 - 28) Kur'an bütün cihana, sizden doğru davranmak dileyen kimseye bir öğüttür. (29) Siz doğru davranmayı dilemezsiniz, meğer ki âlemlerin Rabbi olan Tanrı sizin hak tarafa olan meylinize mebnî doğru davranmayı dilemiş olsun.

sıkla. Veya mü'minler hûrilerle, kâfirler devlerle veya ruhlar bedenlerle birleştiği zaman. ⁸ Veya yerlerinden oynadığı zaman. ⁹ Güneşin ziyası altında gizlenen, geceleri görünen seyyar yıldızlara. ¹⁰ Yani Cebrail Aleyhisselâmın tebliğ ettiği vahiydir. ¹¹ Veya cimri değildir. ¹² Yani falcılık değildir, büyü değildir.

SÛRETÜL'İNFİTAR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) izessemâünfetaret (2) ve izelkevâki-bünteseret (3) ve izelbihârü fücciret (4) ve izelkubûrû bu'siret (5) alimet nefsün mâ keddemet ve ahharet' (6) yâ eyyü-hel'insânü mâ garreke birabbilkeriyimî (7) elleziy halakake fesevvâke fe adeleke (8) fiy eyyi sûretin mâ şâe rekkebek (9) kellâ bel tükezzibüne biddiyn (10) ve inne aleyküm lehâfiziyne (11) kirâmen kâtibiyne (12) ya'lemüne mâ tef'alûn (13) innel'ebrâre lefiy na'ıym (14) ve innelfüccâre lefiy cahıym (15) yaslevnehâ yevmeddiyn (16) ve mâ hüm anhâ bi-gaâibiyn (17) ve mâ edrâke mâ yevmüddiyni (18) sümme mâ edrâke mâ yevmüddiyn (19) yevme lâtemlikü nefsin linefsin şey'a, vel'emrû yevmeizîn lillâh.

SÛRETÜLMUTAFFİFİYE

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) veylün lilmutaffifiye (2) elleziyne izektâlû alennâsi yestevfûne (3) ve izâ kâlûhüm ev vezenûhüm yuhsirûn (4) elâ yezunnu üläike ennehüm meb'ûsüne (5) liyevmin aziymın (6) yevme yekuûmün-nâsü lirabbil'âlemiyn.

İNFİTÂR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Gök yarıldığı zaman, (2) Yıldızlar dağıldığı zaman, (3) Denizler kaynayıp aktığı, hepsi bir deniz olduğu zaman, (4) Mezarlar alt üst edildiği zaman, (5) Herkes gönderdiği ve arkasında bıraktığı işleri bilecek. (6 - 7 - 8) İnsan! Kerim olan, seni yaratıp düzelten, sana i'tidal veren, dilediği veçhile sana kılık, kıyafet veren Rabbine karşı seni hangi şey gurura düşürdü? (9) Yok, yok. Mağrur olmuyorsunuz, belki cezayı yalan sayıyorsunuz. (10) Üzerinizde bekçiler, (11 - 12) Pek kıymetli kâtipler vardır ki yaptıklarınızı bilirler. (13) Muhakkak ki iyiler halis nimette, (14) Masiyete dadananlar da yakıcı ateş içinde buluna-

caklar. (15) Ceza günü O'na varacaklar. (16) Onlar, O'ndan ayrılacak değildirler. (17) Ceza günü nedir? Bilir misin? (18) Yine derim ki ceza günü nedir? Bilir misin? (19) O gün, hiç kimse hiç bir kimse için hiç bir yardıma mâlik olamayacak. O gün, buyurultu ancak Allah'ın olacak.

MUTAFFİFİN SÛRESİ [2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ölçek ve tartıya hile katanların vay haline? (2) Onlar ki, halktan aldıkları zaman tam ölçüp alırlar. (3) Bilâkis halk için ölçtükleri veya tarttıkları zaman eksik tartarlar. (4 - 5) Onlar, dehşetli bir gün için dirileceklerini bilmiyorlar öyle mi? (6) O gün halk âlemlerin Rabbi huzurunda duracaklar.

1 Mekke'de nâzil olmuş (19) âyettir.

2 İşlediği, işlemediği.

3 Bu nasıl iş! Şükredecek yerde nankör kesildin.

4 Veya din-i İslâmı.

5 Mekke'de nâzil olmuş (36) âyettir.

(7) kellâ inne kitâbelfüccâri lefiy sicciyn (8) ve mâ edrâke mâ sicciyn (9) kitâbün merkuûm (10) veylün yevmeizin lilmü-kezzibiyne (11) elleziyne yükezzibüne bi-yevmiddiyn (12) ve mâ yükezzibü bihi illâ küllü mu'tedin esiymin (13) izâ tüt-lâ aleyhi âyâtünâ kaâle esâtıyrül'evveliyn (14) kellâ bel râne alâ kulûbihim mâ kânü yeksibün (15) kellâ innehum an rabbihim yevmeizin lemahcûbün (16) sümme innehum lesâlûlcahiym (17) sümme yekaâlû hazelleziy küntüm bihi tü-kezzibün (18) kellâ inne kitâbel'ebrâri lefiy illiyyiyn (19) ve mâ edrâke mâ illiyyün (20) kitâbün merkuûmün (21) yeş-hedühümukarrebün (22) innel'ebrâre lefiy na'iymin (23) alel'erâiki yanzurüne (24) ta'rifü fiy vücuhihim nadraten'na-ıym (25) yüskavne min rahıykin mah-tûmin (26) hitâmühü misk, ve fiy zâlike felyetenâfesilmütenâfisün (27) ve mizâ-cühü min tesniymin (28) aynen yeşrebü bihelmukarrebün (29) innelleziyne ecre-mû kânü minelleziyne âmenû yadhaküne (30) ve izenkalebü ilâ ehlihimünkalebü (31) ve izâ merrû bihim yetegaâmezüne fekihiyne (32) ve izâ re'evhüm kaâlû in-ne hâülâi ledâllün (33) ve mâ ürsilü aley-him hâfızıyn (34) felyevmelleziyne âme-nû minelküffârı yadhaküne.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ۝ وَمَا يَكْذِبُونَ إِلَّا كُلُّ مُعَذِّبٍ ۝ وَإِذَا تِلْكَ آيَاتُنَا قَالُوا سَاطِرُ الْوَالِغِينَ ۝ كَلَّا بَلْ رَأَوْا عَلَی قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَّحُوبُونَ ۝ ذُرْهُمْ أَنْهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ۝ ذُرْهُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِتِلْكَ تَبْذُوبُونَ ۝ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْإِنْرَارِ لَفِي عِلِّيَّيْنٍ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ۝ كَلَّا بَلْ يَرَوْنَ كِتَابَ مَرْقُومٍ ۝ لَا يَقْرَءُونَ ۝ وَإِذَا الْإِنْرَارُ لَفِي نَعِيمٍ ۝ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ۝ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ۝ يُسْقُونَ مِنْ رِجْوٍ مَخْمُومٍ ۝ خِتَامُهُ مِسْكَ ۝ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِوْا ۝ وَمِرَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ۝ عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ۝ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَرُونَ ۝ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ۝ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُونَ ۝ وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ۝ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ۝

(7) Yok yok, öyle yapılamaz, çünkü ¹ masiyete dadananların amel defteri «Sicciyn» dedir. (8) «Sicciyn» nedir, bilir misin? (9) O, yazılmış bir defterdir. (10-11) O gün yalan sayanların vay haline! Onlar, ceza gününü yalan sayarlar, (12) O günü ancak günaha düşkün, mütecaviz olan herkes yalan sayar, (13) Ona âyetlerimiz okunduğu zaman «— Bu eskilerin efsaneleridir» der. (14) Yok yok. Dedikleri gibi değildir, belki ² onların kazandıkları masiyetler kalbleri üzerinde pas tutmakla onu inkâr etmişlerdir. (15) Yok yok.. Dedikleri gibi değildir ³ o gün onlar, Rablerini görmeden men olunacaklar. (16) Sonra yakıcı ateşe yuvarlanacaklar. (17) Orada kendilerine «— İşte yalan saydığınız azap budur» denilecek. (18) Yok yok, yalan sayamazsınız çünkü ⁴ iyilerin amel defteri «İlliyyîn» dedir. (19) «İlliyyîn» nedir? Bilir misin? (20) O yazılmış bir defterdir. (21) Allah'a

yakın olan melekler onu hazır bulunduracaklar, içindekine şehadet edecekler. (22) İyiler yok mu, onlar halis nimet içinde olacaklar, (23) Tahtlar üzerinde seyredecekler. (24) Sen, yüzlerinde nimet ve saadetin revnakını görünce cennetlik olduklarını tanıyacaksın. (25) Onlara mühürlü saf ve halis şaraptan içirilecek. (26) Mührü açılınca misk kokacak ⁵, rağbet edenler işte buna rağbet etsinler.. (27) Ona «Tesnim» suyu katılacak, (28) Tesnim bir kaynaktır ki ondan Allah'a yakın olanlar içecekler. (29) Günahkârlar yok mu, onlar mü'min olanlara gülerlerdi. (30) Onlara uğradıkları zaman birbirine kashlarıyla gözleriyle işaret edip istihza ederlerdi. (31) Ailelerine döndükleri zaman neşe içinde dönerlerdi. (32) Mü'minleri gördükleri zaman «Bunlar sapık kimseler» derlerdi. (33) Bunlar mü'minler üzerine görüp gözetici gönderilmediler. (34) Bugün mü'minler de kâfirlere gülecekler.

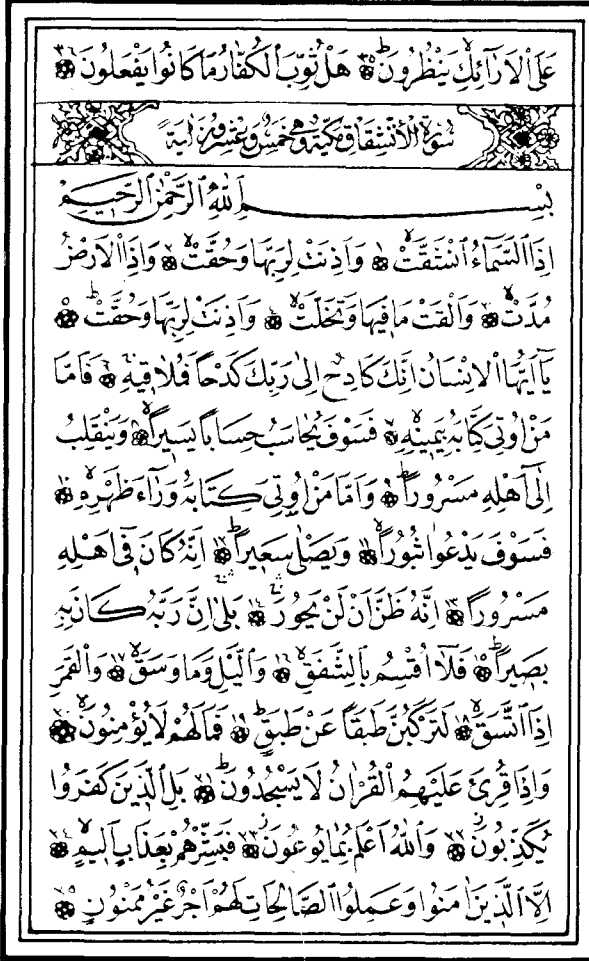
¹ Veya evet, evet böyledir.

² Yahut elhak böyledir ki...

³ Yahut evet, evet.

⁴ Yahut evet, evet.

⁵ Veya sonunda içenlere bıkkınlık vermeyecek.

(35) alel'erâiki yanzurûn (36) hel süvvi-
belküffârü mâ kânû yef'alûn.

SÜRETÜL'İNŞİKAK

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) izessemâünşakkat (2) ve ezinet li-
rabbi'hâ ve hukkat (3) ve izel'ardu müd-
det (4) ve elkat mâ fiyhâ ve tehallet (5)
ve ezinet lirabbi'hâ ve hukkat (6) yâ ey-
yühel'insânü inneke kâdihun ilâ rabbike
kedhan femülâkıyh (7) fe'emmâ men
ûtiye kitâbehü biyemiynihî (8) fesevfe
yuhâsebü hısâben yesiyren (9) ve yenka-
libü ilâ ehlihî mesrûrâ (10) ve emmâ
men ûtiye kitâbehü. verâe zahrihi (11)
fesevfe yed'û sübüren (12) ve yaslâ sa'-
ıyrâ (13) innehü kâne fiy ehlihî mesrûrâ
(14) innehü zanne en len yahûr (15) be-
lâ, inne rabbehü kâne bihi basıyrâ (16)
felâ uksimü bişşefakı (17) velleyli ve mâ
veseka (18) velkameri izetteseka (19) le-
terkebünne tabekan an tabak (20) femâ
lehüm lâ yû'minûne (21) ve izâ kurie
aleyhimülkur'ânü lâ yescüdün (22) belil-
leziyne keferû yükezzibûne (23) vallahü
a'lemü bimâ yû'üne (24) febeşşirhüm
bi'azâbin eliyim (25) illelleziyne âmenü
ve amilüssâlihâti lehüm ecrün gayrû
memnûn.

(35) Tahtlar üzerinde onları seyredecekler. (36)
Kâfirlerin cezası yaptıkları fiillere göre oldu mu?
(Evet olmuştur.)

İNŞİKAK SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Gök yarıldığı zaman, (2) Rabbine yarılmak
hususunda kulak verdiği zaman ki —gök buna
lâyıktır— (3) Yer uzanıp dümdüz olduğu, (4)
İçindekilerini atıp boşaldığı zaman, (5) Rabbine
bu hususta kulak verdiği zaman ki —yer buna
lâyıktır— herkes ne yapmışsa onu bilecek. (6)
İnsan! Rabbine kavuşuncaya kadar işinde öyle ça-
lışyorsun, öyle çalışıyorsun ki, artık O'na kavu-

şacaksın. (7) Amel defteri sağ eline verilen kim-
senin (8) Hesabı kolay görülecek ², (9) O ailesi-
ne sevinçle dönecek. (10) Amel defteri arkasından
verilen kimseye gelince (11) O, kendisine beddua
edip helâkini özleyecek, (12) Alevli ateşe atıla-
cak. (13) Çünkü o, dünyada ailesi arasında se-
vinç içindeydi ³. (14) Hesap için asla dönmeye-
cek zannediyordu. (15) Elbette o, hesap için dö-
necek, çünkü Rabbi onu görür. (16 - 17 - 18) Ala-
ca karanlığa ⁴, geceye ve onun istirahat için top-
ladığı mahlûkata, ışığı kemal bulmuş ay'a andım
olsun ki, (19) Siz elbette halden hale uğrayacak-
sınız. (20) Artık ne oluyor da onlar iman etmi-
yorlar? (21) Kur'an okunduğu zaman ona kapan-
mıyorlar? (22) Hayır, kâfir olanlar onu yalan sa-
yarlar. (23) Allah da kalblerinde sakladıklarını
herkesten iyi bilir. (24) Artık onlara acıklı bir azap
müjdele. (25) Şu kadar ki mü'min olup iyi amel
işleyenler için ardı arası kesilmeyecek ⁵ mükâfat
vardır.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (25) âyettir.

² Ameli kendisine gösterecek.

³ Zevk ve safa ile vakit geçiriyordu.

⁴ Veya gün battıktan sonra kızıllığa.

⁵ Veya başa kakılmayacak.

SÛRETÜLBÜRUC

Bismillâhirrahmânirrahîm

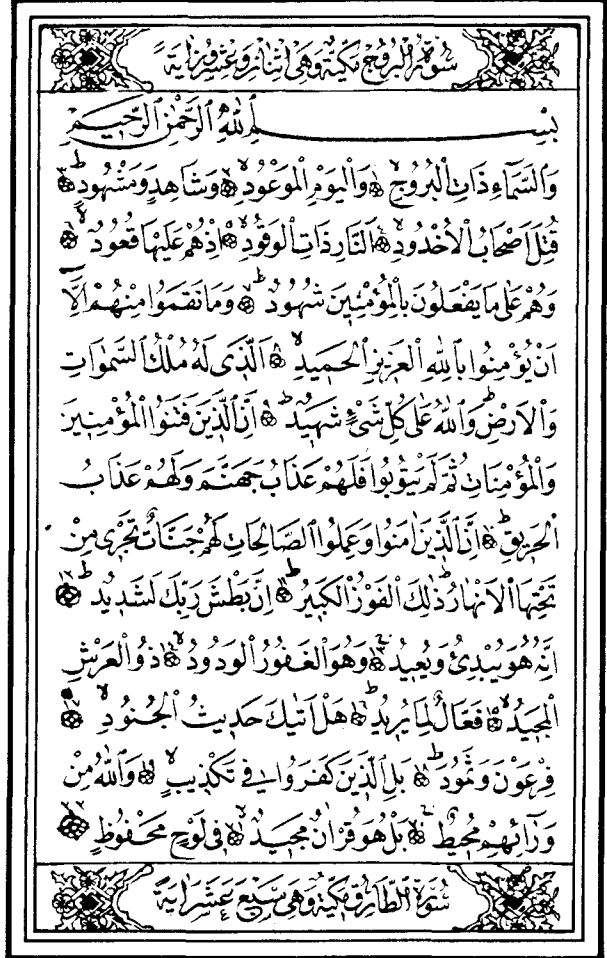
(1) vessemâi zâtilbürûci (2) velyevmil-mev'ûdi (3) ve şâhidin ve meşhûd (4) kutile ashâbül'uhdûdi (5) ennâri zâtilvekuûd (6) iz hüm aleyhâ ku'ûdün (7) ve hüm alâ mâ yef'alûne bilmü'miniyne şühûd (8) ve mâ nekamû minhüm illâ en yü'minû billâhil'azîyzilhamiydi (9) elleziy lehü mülküssemâvâti vel'ard, vallahü alâ külli şey'in şehiyd (10) innelleziyne fetenûlmü'miniyne velmü'minâti sümme lem yetübü felehüm azâbü cehenneme ve lehüm azâbülhariyk (11) innelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lehüm cennâtün tecriy min tahtihel'enhâr, zâlikelfevzülkebiyr (12) inne batşe rabbike leşediyd (13) innehü hüve yübdüü ve yu'iyd (14) ve hüvelgafürülvedûdü (15) zül'arşilme-ciydü (16) fa'âlün limâ yüriyd (17) hel etâke hadiysülcünûdi (18) fir'avne ve semûd (19) belilleziyne keferû fiy tekziybîn (20) vallahü min verâihim muhyt (21) bel hüve kur'anün meciydün (22) fiy levhın mahfûz.

BURÛC SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Burçları bulunan gök hakkı için, (2) Vaadolan gün ² hakkı için, (3) Şehadet edenle şehadet olunan şey ³ hakkı için (4 - 5) Çırayla tutuşmuş ateşlerle dolu hendek yapanların canları çıksın. (6) Hani onlar ateş etrafında oturmuşlar, (7) Mü'minlere yaptıkları işkenceyi temaşa etmişlerdi de yine acımamışlardı. (8 - 9) Onların mü'minler hakkındaki öc almaları ⁴ mahza berikilerin galib-i yekta olan, övülen, göklerin ve yerin mülkü kendisinin olan Tanrı'ya iman etmelerinden ileri gelmişti. Allah her şeye hâzır ve nâzırdır. (10) Erkek ve kadın mü'minleri dinlerinden döndürmek eme-

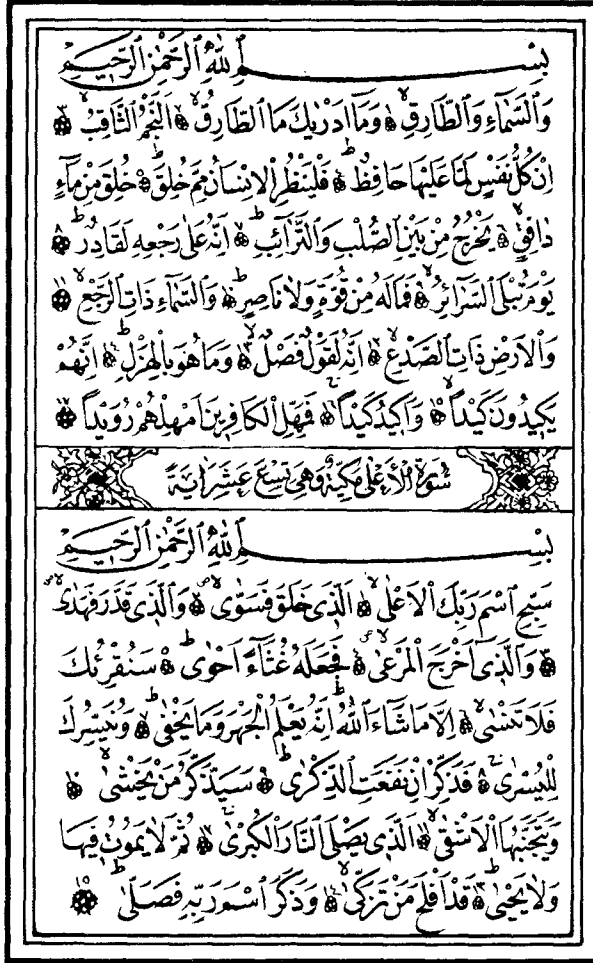

liyle işkenceye düşürdükten sonra tövbe etmeyenler yok mu, onlar için Cehennem azabı, yakıcı azap vardır. (11) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onlar için ağaçları altında ırmaklar akar uçmaklar (Cennetler) vardır. İşte büyük kurtuluş budur. (12) Rabbinin zalimleri kavrayıp tutması şiddetlidir ⁵. (13) Halkı O, yoktan var eder, yenden O yaratır. (14) Yarlıgayan (bağışlayan), mutileri seven O'dur. (15) Şanlı arş'in sahibi yine O'dur. (16) O, ne murat ederse onu işler. (17 - 18) Askerlerin, Firavun ve Semud'un kıssalarını haber aldın ya. (19) Hayır, kâfir olanlar seni ve Kur'an'ı yalan saymadadırlar. (20) Allah da onları arkalarından kuşatır ⁶. (21) Öyle değil, yalan saydıkları bu Kur'an şanlı bir Kur'an'dır. (22) Levh-i Mahfuz'da yazılıdır.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (22) âyettir.² Bedir veya kıyamet günü.³ Her hafta hazır olan Cuma günü ile mü'minlerin hac için hazır oldukları Arife günü veya kıyamette hazır olan mahlûkatla o günde vâkı olan acayıp ve garaip. Allah'la

kıyamet günü - peygamberlerle ümmetleri gibi.

⁴ Veya mü'minleri ta'yip etmeleri.⁵ Onları akla gelmez azaba çarpar.⁶ Elinden kurtulamazlar.

TÂRIK SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Gök hakkı için, sabah yıldızı hakkı için, (2) Sabah yıldızı nedir? Bilir misin? (3) O, parlak yıldızdır. (4) Hiç bir kimse yoktur ki üzerinde görüp gözetin bulunmasın. (5) İnsan neden yaratıldığına bir kere baksın. (6) O, dökülmüş bir sudan yaratılmıştır. (7) O su, erkeğin arka kemiğiyle kadının göğüs kemikleri arasından, ana ve babadaki alet-i tenasülden çıkmıştır. (8) Allah'ın onu ikinci defa yaratmaya da gücü yeter. (9) O gün sırlar aşikâr olur. (10) Artık insan için hiç bir kuvvet, hiç bir yardımcı bulunamaz. (11) Dönüşlü olan gök ² hakkı için, (12) Yağmurla nebat için yarılan yer hakkı için, (13) Kur'an hak ile bâtılı ayıran bir sözdür. (14) Şaka değildir ³. (15) Onlar emrimizi bozmak için olanca hileyle hile kurarlar, (16) Ben de hilelerine olanca cezayla mu-

SÛRETUTTÂRIK

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) vessemâi vettârikı (2) ve mâ edrâke mettârikı (3) ennecmüssâkibü (4) in küllü nefsin lemmâ aleyhâ hâfız (5) fel-yanzuril'insânü mimme hulık (6) hulika min mâin dâfikın (7) yahrücü min bey-nissulbi vetterâib (8) innehü alâ rec'ihî lekaâdir (9) yevme tüblesserâirü (10) femâ lehü min kuvvetin ve lâ nâsir (11) vessemâi zâtirrec'ı (12) vel'ardı zâtis-şad'ı (13) innehü lekavlün faslun (14) ve mâ hüve bilhezl (15) innehüm yekiy-düne keyden (16) ve ekiydü keydâ (17) femehhililkâfiriye emhilhüm rüveydâ.

SÛRETÜL'Â'LÂ

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) sebbihısme rabbikel'a'lâ (2) elleziy haleka fesevvâ (3) velleziy kaddere feheda (4) velleziy ahrecelmer'â (5) fecealehü gusâen ahvâ (6) senukriüke felâ tensî (7) illâ mâşâallah, innehü ya'lemülcehre ve mâ yahfâ (8) ve nüyessirüke lilyüsra (9) fezekkir in nefe'atiz-zikrâ (10) seyezzeckerü men yahşâ (11) ve yetecennebühel'eşkaâ (12) elleziy yaslennârelkübrâ (13) sümmelâ yemûtü fiyhâ ve lâ yahyâ (14) kad efleha men tezekkâ (15) ve zekeresme rabbihî fesallâ.

kabele ederim. (17) Artık kâfirlere mühlet ver, onları biraz bırakiver.

Â'LÂ SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Yüce olan, yaratıp âzayı düzelten, (2) Her şeyi bir ölçüde yapıp (3) Her şeye yol gösteren, (4) Otlanacak otu çıkarıp yeşillendikten sonra (5) Onu kara kuru ota çeviren Rabbinin adını tenzih et. (6) Biz sana, Kur'an'ı okutacağız, sen de onu unutmayacaksın. (7) Allah'ın dilediği başka. Çünkü O, aşikâreyi de gizliyi de bilir. (8) Şeriâtımızla sana kolay bir yol gösteririz ⁵, (9) Nasihat fayda verecekse ⁶ nasihatte bulun. (10) Allah'tan korkan kimse öğüt kabul edecek; (11 - 12) Dehşetli bir ateşe atılacak bedbaht kimse ise öğütten kaçınır, (13) Sonra orada ne ölecek, ne yaşayacak ⁷. (14) Kendini pâk tutan, (15) Rabbinin adını anıp namaz kılan ⁸ elbette umduğuna ermiştir.

¹ Mekke'de nâzil olmuş 17 âyettir.

² Yani her devrinde harekete başladığı yere dönen gök.

³ Efsane değildir, oyuncak değildir, eğlenti değildir.

⁴ Mekke'de nâzil olmuş (19) âyettir.

⁵ Veya kolay olan vahyi muhafazayı sana kolaylaştı-

rırız. Din hususunda seni kolaylıkla muvaffak kılarız.

⁶ Veya fayda versin, vermesin.

⁷ Ölmez ki müsterih olsun, işe yarar iyi bir hayat da süremeyecek.

⁸ Veya Sadaka-i Fıtır'ı verip Bayram namazını kılan.

(16) bel tü'sirûnelhayâteddünyâ (17) vel'âhîretü hayrûn ve ebkaâ (18) inne hâzâ lefiyssuhufil'ûlâ (19) suhufi ibrahîyme ve mûsâ.

SÛRETÜLGAŞİYEH

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) hel etâke hadiysülgaâşiye (2) vücûhün yevmeizin hâşî'atün (3) âmiletün nâsıbetün (4) teslâ nâren hâmiyeten (5) tûskaâ min aynın âniyeh (6) leyse lehüm ta'âmün illâ min dariy'ın (7) lâ yüsminü ve lâ yugniy min cu' (8) vücûhün yevmeizin nâ'ımetün (9) lisa'yihâ râdiyetün (10) fiy cennetin âliyetün (11) lâ tesma'u fiyhâ lâgiyeh (12) fiyhâ aynün câriyeh (13) fiyhâ sürürün merfû'atün (14) ve ekvabün mevdû'atün (15) ve nemârıku masfûfetün (16) ve zerâbiyyü mebsûseh (17) efelâ yanzurûne ilel'ibili keyfe huliakat (18) ve ilesemâi keyfe rûfi'at (19) ve ilelcibâli keyfe nusıbet (20) ve ilel'ardı keyfe sûtihat (21) fezekkir innemâ ente müzekkir (22) leste aleyhim bimusaytır (23) illâ men tevellâ ve kefer (24) feyü'azzibühullahül'azâbel'ekber (25) inne ileynâ iyâbehüm (26) sümme inne aleynâ hisâbehüm.

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى إِنَّ هَذَا الْقُرْآنُ الْأَوَّلَى ۝ صُحُفًا إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ۝

سُورَةُ الْغَاشِيَةِ بِكَرَمِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ۝ وَجُوهٌُ يُومِضُ خَاشِعَةً ۝ عَامِلَةً نَاصِبَةً ۝ تَصِلُ نَارًا حَامِيَةً ۝ تَشْوِي مِنْ عَيْنِ نَاسِبَةٍ ۝ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيحٍ ۝ لَا يُشْمِتُ وَلَا يُغْنِي عَنْ جُوعٍ ۝ وَجُوهٌُ يُومِضُ نَاعِمَةً ۝ لَسَعِبًا رَاضِيَةً ۝ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِأَعْيَةٍ ۝ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ۝ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۝ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ۝ وَزُرَّاقٌ مُشْنُوتَةٌ ۝ أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۝ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۝ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۝ فَذَكِّرْ ۝ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۝ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّطٍ ۝ إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ۝ فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۝ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۝ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۝

(16) Hayır, siz dünya diriliğini âhirete tercih edersiniz. (17) Halbuki âhîret dünyadan daha hayırlı ve daha devamlıdır. (18) Bu sözler evvelki sayfalarda, (19) İbrahim ve Musa sayfalarında vardır.

GAŞİYE SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Felâketi cihana şâmil olan ² kıyamet haberini aldın ya? (2) O gün birtakım yüzler kararacak, (3) İşlek ve yorgun olacak ³, (4) Onlar kızgın ateşe atılacak, (5) Ona kaynar kaynaktan su içirilecek. (6) Onlar için «Dari'» denilen yiyecekten başka bir şey ⁴ bulunmayacak, (7) O, ne semirtir, ne açlığı giderir. (8 - 9) O gün birtakım yüzler de

ter-ü taze, beşuş olacak, dünyadaki çalışmalarından hoşnut olacak, (10) Derecesi âli Cennette bulunacak, (11) Orada boş söz işitmeyecek, (12) Orada akar çeşmeler olacak. (13) Yüce tahtlar ⁵, (14) Konulmuş sürahiler, (15) Dizilmiş yastıklar, (16) Serilmiş âlâ döşemeler bulunacak. (17) Onlar, develerin nasıl yaratıldığına, (18) Göğün nasıl kaldırıldığına, (19) Dağların nasıl dikildiğine, (20) Yerin nasıl yayıldığına bakmıyorlar mı? ⁶. (21) Artık onlara öğüt ver. Çünkü sen ancak bir öğüt vericisin. (22) Yoksa üzerlerinde murakıp değilsin. (23) Şu kadar ki her kim yüz çevirir, kâfir olursa, (24) Allah onu en büyük azapla ta'zîp eyler, (25) Şüphesiz ki onların dönüşleri bizedir. (26) Hesaplarını görmek yine bize aittir.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (26) âyettir.

² Veya cihani heybetiyle bihuş eden.

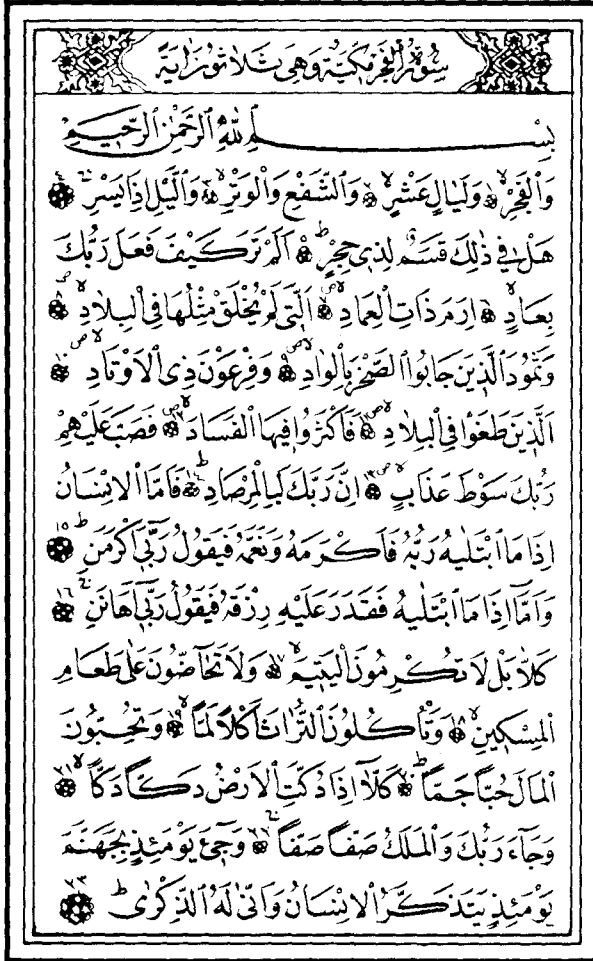
³ Çok meşakkatli işlerde bulunacak, yorulacak. Boyunlarına tok'lar geçecek, Cehenneme sürüklenecekler.

⁴ Kedi tırnağı gibi öyle fena kokulu bir dikedir ki

ona hayvan yaklaşamaz. Nazm-ı Kerim'de dünyada malûm olan bir şeyle misal getirilir.

⁵ Veya köşkler.

⁶ Artık nasıl kıyameti inkâr ediyorlar?

SÜRETÜLFECR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) velfecri (2) ve leyâlin aşrin (3) veşef'ı velvetri (4) velleyli izâ yesr (5) hel fiy zâlike kasemün liziy hıcr (6) elem tere keyfe fe'ale rabbûke bi'âdin (7) ireme zâtil'mâdi (8) elletiy lem yuhlak mislühâ fiylbilâd (9) ve semûdelleziyne câbüssahre bilvâdi (10) ve fir'avne ziy'l-evtâdi (11) elleziyne tagav fiylbilâdi (12) fe'ekserû fiyhel fesâde (13) fesabbe aleyhim rabbûke sevta azâb (14) inne rabbeke lebilirsâd (15) fe'emmel'insânü izâ mebtelâhü rabbühü fe'ekremehü ve na'amehü feyekuülü rabbiy ekremen (16) ve emmâ izâ mebtelâhü fekadere aleyhi rızkahü feyekuülü rabbiy ehânen (17) kellâ bel lâ tükrimûnelyetiyme (18) ve lâ tehâddüne alâ ta'amilmiskiyni (19) ve te'külünettürâse eklen lemnen (20) ve tühıbbünelmâle hubben cemmâ (21) kellâ izâ dükketil'ardu dekken deken (22) ve câe rabbûke velmelekü saf fen saffâ (23) ve ciy'e yevmeizin bicehenneme yevmizin yetezekerül'insânü ve ennâ lehüzzikrâ.

FEJR SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Sabah hakkı için, (2) On gece ² hakkı için, (3) Çift hakkı için, tek hakkı için ³, (4) Gelip geçen gece hakkı için ⁴, (5) Kâfirlere azap edeceğim. Bunda akıllılar için yemin yok mudur? ⁵ (6) Rabbinin Âd kavmine, yani İrem cemaatine yaptığını görmedin mi? (7) İrem, yüksek sütunlu bir şehirdi ⁶, (8) Şehirler arasında onun bir misli ⁷ yaratılmamıştı. (9) Derede kayaları oyup evler yapan Semud kavmine, (10) Kazıklı Firavun'a da ne yaptı? (11) Bunlar yeryüzünde taşmışlar, (12) Pek çok fesat çıkarmışlardı. (13) Bunun üzerine Rabbin onlara azap kamçısı döktü ⁸. (14) Çün-

kü Rabbin görüp gözetmektedir. (15) Her ne zaman insanı Rabbi deneyip de ağırlar, nimetine nâil ederse Rabbin beni ağırladı der de şükür etmez, (16) Bilâkis her ne zaman onu deneyip rızkını darlaştırırsa, sabır etmeyip Rabbin beni hor kıldı der. (17) Yok yok, böyle demeyin. Belki sizin başka suçunuz da vardır, siz yetimi ağırlamıyorsunuz, (18) Yoksula yiyecek vermeye birbirinizi ayartmıyorsunuz, (19) Helâl haram demeyip mirasları yer durursunuz ⁹, (20) Malı, üzerine düşün bir halde seversiniz. (21) Yok yok, bunlardan vaz geçin ¹⁰, yer dağılıp parça parça olunca, (22) Rabbin gelip melekler mahşerde saf saf durunca, (23) O gün Cehennem yakın bir yere getirilince işte o gün insan günahını hatırlayacak, lâkin o hatırlama neye yarayacak!

¹ Mekke'de nâzil olmuş (30) âyettir. ² Zilhiccenin ilk on gününün geceleri veya Ramazan'ın son on geceleri. ³ Çift rekâtli namaz, tek rekâtli namaz veya Zilhiccenin dokuzuncu ve onuncu günleri veya gökle yer, denizle kara saadette şakavet... vs. gibi çift şeyler hakkı için. ⁴ Yahut Müzdelife gecesi. ⁵ Nazm-ı Kerim, Arap âdeti üzere nâzil olmakla birçok antları hâvi oluyor. Bir şey te'kit olunca zaman ant ile irat olunur. Antlar Araplarca muaz-

zam addolunan masnuat hakkında vârit olur. Ant olunan şeyler ya fazileti veya bir menfaati muhtevi olur. Akil olanlar bu yemin olunan şeylerin azametne bakıp Kudret-i Bâri'yi anlarlar. ⁶ Veya İrem'liler iri yarıydılar veya otakları vardı. ⁷ İrem gibi bir şehir veya İrem cemaati gibi iri yarı adamlar. ⁸ Arap şivesi üzere vârit olmuştur: Şiddetli azaba, türlü türlü azaba uğrattı, demektir. ⁹ Kadınlara, çocuklara miras vermezsiniz. ¹⁰ Veya evet, evet.

(24) yekuûlü yâ leyteniy kaddemtü lihayâtiy (25) feyevmeizin lâ yü'azzibü azâbehû ehadiün (26) ve lâ yûsiku ve sâkahû ehad (27) yâ eyyetühennefsülmutmainne (28) irci'iy ilâ rabbiki râdiyyeten mardiy-yeh (29) fedhuliy fiy ibâdiy (30) vedhuliy cennetiyy.

SÛRETÜLBELED

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) lâ uksimü bihâzelbeledi (2) ve ente hullün bihâzelbeledi (3) ve vâlidin ve mâ velede (4) lekad halaknel'insâne fiy kebed (5) eyahsebü en len yakdire aleyhi ehad (6) yekuûlü ehlektü mâlen lübedâ (7) eyahsebü en lem yerehû ehad (8) elem nec'al lehü ayneyni (9) ve lisanen ve şefeteyni (10) ve hedeynâhünneceдын (11) felaktehamel'akabete (12) ve mâ edrâke mel'akabeh (13) fekkü rekabetin (14) ev it'âmün fiy yevmin ziy mesgabetin (15) yetiymen zâ makrebetin (16) ev miskiyye zâ metrebeh (17) sümme kâne minelleziyne âmenû ve tevâsav bissabri ve tevâsav bilmerhame (18) ülâike ashâbülmeymeneh (19) velleziyne keferû biâyâtinâ hüm ashâbülmeş'eme (20) aleyhim nârün mü'sade.

(24) «— Vah vah! Keşki bu hayatım için önden iyi bir amel göndermiş olsaydım!» diyecek. (25) O gün Allah'ın azabı gibi hiç bir kimse azap edemez, (26) Hiç bir kimse âsileri O'nun gibi zincire vuramaz. (27) Mü'minlere şöyle denecek: «— Ey emîn ve mutma'in olan nefis! (28) Sen hoşnut, o da senden hoşnut olarak Rabbine dön. (29) Has kullarım zümresine gir. (30) Onlarla beraber Cennetime gir.

BELED SÛRESİ ^[1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Bu şehire yemin ederim ki, (2) Sen bu memlekette mukimsin ², (3) Ata'ya ve kendisinin zürriyetine de ³ yemin ederim ki (4) Elbette biz in-

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدْتُ لِحَيَاتِي ۖ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ۖ وَلَا يُؤْتِي وَثَاقًا أَحَدٌ ۖ يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۖ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ۖ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۖ وَادْخُلِي جَنَّاتِي ۖ

سُورَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ مِنْ عَشْرِ آيَاتٍ

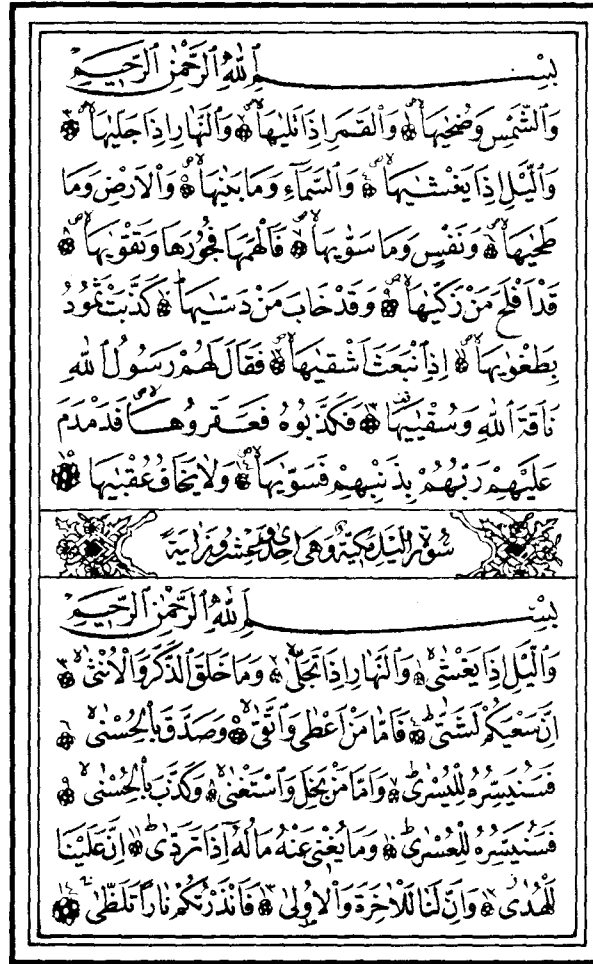
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۖ وَأَنْتَ حَلَّيْتَهُ الْبَلَدِ ۖ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ۖ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْدِيرٍ ۖ أَحَدٌ يَقُولُ أَهْلَكَ مَا لَ الْبَلَدِ ۖ أَحْسَبَ أَنْ مَرَّةً أَحَدٌ أَنْ تَجْعَلَ لَهُ عَيْنَيْنِ ۖ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۖ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ۖ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۖ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۖ فَكُ رَقَبَةً ۖ وَأَوَاطِعًا مَفِي يَوْمٍ ۖ ذِي سَعْبَةٍ ۖ يَتِمُّ ذَا مَقَرَّةٍ ۖ أَوْ مَنبِجًا ذَا مَرْتَبٍ ۖ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَةِ ۖ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمُنْمَنَةِ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَايَاتِنَاهُمْ أَصْحَابُ النَّشْمَةِ ۖ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤَصَّدَةٌ ۖ

سُورَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ مِنْ عَشْرِ آيَاتٍ

sanı meşekkat içinde yarattık. (5) Âsi olan insan hiç bir kimsenin kendisine gücü yetmez mi ⁴ zannediyor? (6) O «— Peygamber aleyhinde ⁵ birçok para sarfettim» diyecek. (7) O insan hiç bir kimse kendisini görmemiş mi ⁶ zannediyor? (8) Biz ona iki göz, (9) Bir dille iki dudak vermedik mi? (10) Biz ona iki yüksek yolu ⁷ gösterdik. (11) İşte o sarp yokuşu geçemedi, (12) Sarp yokuş nedir? Bilir misin? (13) O, kul azat etmek, (14) Yahut açlık gününde, (15) Hısımlardan bir yetimi, (16) Yahut yerde sürünen bir yoksulu doyurmak, (17 - 18) Sonra da iman edip birbirine sabır ve sebat ve merhametle tavsiyede bulunanlardan olmak. İşte sağ tarafa geçecek olanlar böyleleridir. (19) Âyetlerimizi tanımayanlar ise sol tarafa geçecekler. (20) Onların her taraflarını ateş kaplayacak ⁸.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, (20) âyettir. ² Yahut Mekke'de harbetmek sana helâldir veya Mekke'ye gireceksin, Kureyş elinde zebun olacak. ³ Yani ata'n İbrahim'le İsmail'e ve sana. Veya Âdem'le oğullarına. ⁴ Hiç bir fert, hatta Allah da ona azap edemez mi? ⁵ Veya gösteriş olmak,

iftihar etmek üzere. ⁶ Hiç bir fert hatta Allah onu görmez de kalbindekini bilmez mi? ⁷ Hayır ve şer, küfür ve iman yollarını. ⁸ Öyle kaplayacak ki içine ne hava girebilecek, ne de oradan duman çıkabilecek.

ŞEMS SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Güneş ve aydınlığı hakkı için, (2) Güneşin ardınca doğan ay hakkı için, (3) Güneşe parlaklık veren gündüz hakkı için, (4) Güneşi örten gece hakkı için, (5) Gök ve onu yapan hakkı için, (6) Yer ve onu yayan hakkı için, (7) Nefis ve onu düzeltip ona masiyete düşkünlik, (8) Sakınma yollarını akılla ilham eden hakkı için ², (9) Nefsini pâk eden muhakkak umduğuna ermiş, (10) Nefsini cehalet ve masiyet ile örten de nevmi olmuştur. (11) Semud kavmi azgınlıkları sebebiyle peygamberlerini yalancı saydılar, (12) Hani en bedbahtı kalkıp deveyi öldürmeye kalkmıştı. (13) Tanrı peygamberi onlara «— Allah'ın dışı devesini bırakınız, su içmesine dokunmayınız» demişti. (14) Onlarsa onu yalancı saydılar, deveyi sinirlediler. Rableri, günahları sebebiyle onları azap-

¹ Mekke'de nâzil olmuş, (15) âyettir.² Veya yapması, düzeltmesi, ilham etmesi hakkı için.³ Cezanın sonundan korkanlar dünyadaki padişahlardır.⁴ Mekke'de nâzil olmuş (21) âyettir.

SÜRETÜŞŞEMS

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) veşsemi ve duhâhâ (2) velkameri izâ telâhâ (3) venneharî izâ cellâhâ (4) velleyli izâ yagşâhâ (5) vessemâi ve mâ benâhâ (6) vel'ardı ve mâ tahâhâ (7) ve nefsin ve mâ sevvâhâ (8) fe'elhemehâ fücûrehâ ve takvâhâ (9) kad efleha men zekkâhâ (10) ve kad hâbe men dessâhâ (11) kezzebet semûdû bitagvâhâ (12) izinbe'ase eşkaâhâ (13) fekaâle lehüm resûlullahi nâkatallahi ve sukyâhâ (14) fekezzebûhü fe'akarûhâ fedemdeme aleyhim rabbühüm bizenbihim fesevvâhâ (15) ve lâ yehâfü ukbâhâ.

SÜRETÜLLEYL

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) velleyli izâ yagşâ (2) venneharî izâ tecellâ (3) ve mâ halaâkazzekere vel'ün-sâ (4) innâ sa'yeküm leşettâ (5) fe'em-mâ men a'tâ vettekaâ (6) ve saddeka bilhusnâ (7) fesenyessirühü lilyüsrâ (8) ve emmâ men bahile vestagnâ (9) ve kezzebe bilhusnâ (10) fesenyessirühü lil'usrâ (11) ve mâ yugniy anhü mâ-lühü izâ tereddâ (12) inne aley-nâ lel-hüdâ (13) ve inne lenâ lel'âhirete vel'ülâ (14) fe'enzertüküm nâren telezzâ.

la sardı, azabı hepsine verdi. (15) Allah bunun sonundan korkmaz ³.

LEYL SÜRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Güneşi örten gece hakkı için, (2) Güneşe parlaklık veren gündüz hakkı için, (3) Erkeği, dişiği yaratan hakkı için, (4) Dünyadaki çalışmanız dağınıktır ⁵. (5 - 6) Veren ve sakınan, sözün en güzeli olan kelime-i şehadeti tasdik eden yok mu? (7) Biz istirahat ve Cennete götürecek yol için ona kolaylık veririz. (8) Cimri olan, kendisini müstağni gören, (9) Sözün en güzeli olan kelime-i şehadeti yalan sayan kimseye gelince (10) Biz ona güçlüğe götürecek yol için yine kolaylık veririz ⁶. (11) Başı aşağıya düştüğü ⁷ zaman malı ona fayda vermez. (12) Şüphesiz doğru yola götürmek bize aittir. (13) Âhiret de bizim, dünya da bizimdir. (14) Sizi alev saçan ateşle korkuttum.

⁵ Kiminiz sevaba, kiminiz günaha çalışır.⁶ Cehennem yollarını hazırlarız.⁷ Mezara girdiği veya Cehennemin dibine düştüğü.

(15) lâ yaslahâ ille'eşkaâ (16) elleziy kezzebe ve tevellâ (17) ve seyücennebühel'etkaâ (18) elleziy yü'tiy mâ lehü yetezekkâ (19) ve mâ liehadîn indehü min ni'metin tüczâ (20) illebtigaâe vechi rabbihil a'lâ (21) ve lesevfe yerdâ.

SÛRETÜDDUHÂ

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) vedduhâ (2) velleyli izâ secâ (3) mâ vedde'ake rabbüke ve mâ kalâ (4) ve lel'âhîretü hayrün leke minel'ülâ (5) ve lesevfe yu'tyke rabbüke feterdâ (6) elem yecidke yetiyimen feâvâ (7) ve vecedeke dâllen feheda (8) ve vecedeke âilen feagnâ (9) fe'emmelyetiyme felâ takher (10) ve emmessâile felâ tenher (11) ve emmâ bini'meti rabbike fehaddis.

SÛRETÜL'İNSİRAH

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elem neşrah leke sadrek (2) ve vedaghnâ anke vizreke (3) elleziy enkada zahrek (4) ve refa'nâ leke zikrek (5) feinne ma'al'usri yüsren (6) inne ma'al'usri yüsra (7) feizâ feragte fensab (8) ve ilâ rabbike fergab.

لَا يَصْلِيهَا إِلَّا الْأَشْقَى الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى وَسَيَجْزِيهَا
الْأَتَقَى الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ
تُجْزَى إِلَّا ابْنُ عَذَابٍ وَجْهٌ رَبِّهِ الْأَعْلَى وَلَسَوْفَ يَرْضَى

سُورَةُ الدُّهُاءِ مَكِّيَّةٌ مِنْ ثَمَانِ عَشَرَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالضُّحَى
وَالْيَلِيلِ إِذَا سَجَى مَا وَدَّ عَاذُكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى
وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَى أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى وَوَجَدَكَ ضَالًّا
فَهَدَى وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

سُورَةُ الْإِنْشَارِ مَكِّيَّةٌ مِنْ ثَمَانِ آيَاتٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْإِنْشَارِ لَكَ صَدْرُكَ وَوَضَعْنَا عَنكَ وَزْرَكَ
الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا
إِنْ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا فَإِذَا أَرَعْتَ فَأَنْصِبْ وَإِلَى رَبِّكَ فَارْغَبْ

(15 - 16) Oraya ancak hakkı yalan sayıp ondan yüz çeviren bedbaht kimse girer. (17 - 18) Sakınan, özü Allah yanında pâk olur diye malını veren, o ateşten uzak düşecek. (19) O, nimetine mukabil hiç bir kimseden mükâfat beklemes. (20) Ancak yüce olan Rabbinin hoşnutluğunu ele geçirmek için böyle yapar. (21) O hoşnut olacaktır.

DUHÂ SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kuşluk vakti hakkı için, (2) Sakin olup karanlığı çöken gece hakkı için, (3) Rabbin seni bırakmadı, düşman da tutmadı. (4) Elbette âhîret sana dünyadan hayırlıdır. (5) Elbette Rabbin sana ihsan edecek, sen de hoşnut olacaksın. (6) Seni yetim buldu da yurt vermedi mi? (7) Seni

yolunu şaşırmış gördü de doğru yola götürmedi mi? ² (8) Seni fakir buldu da zengin kılmadı mı? ³ (9) Sakın yetime zulüm ve kötü muamelede bulunma, (10) Sakın dilenen kimseyi azarla kovma, (11) Fakat Rabbinin nimetini gizlemeyip haber ver, halka bildir.

İNSİRAH SÛRESİ [4]

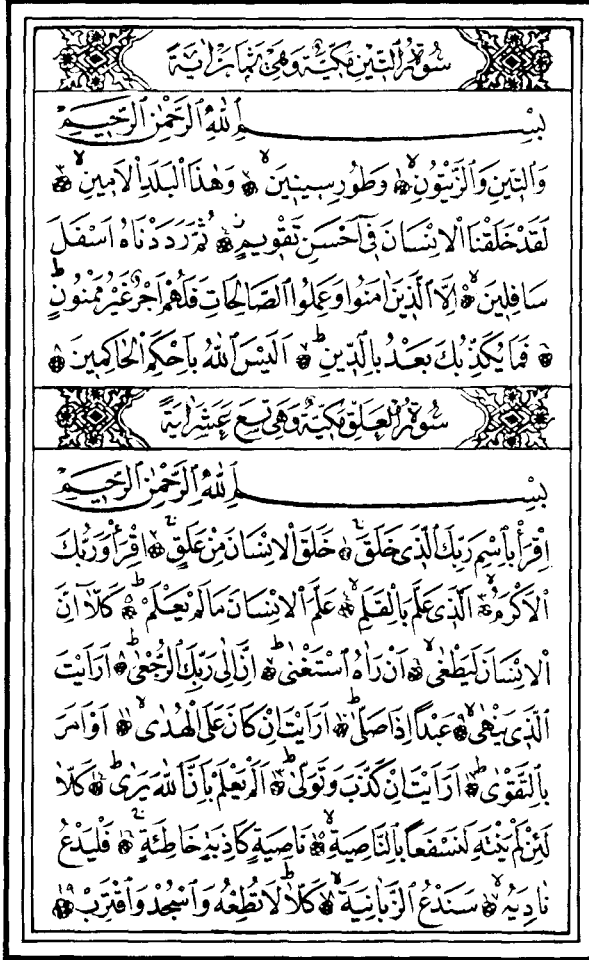
Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Senin göğsünü geniş kılmadık mı? ⁵ (2 - 3) Biz, belini büken ağırlığı üzerinden kaldırdık ⁶. (4) Namını yükselttik ⁷. (5) Her güçlükle beraber kolaylık vardır. (6) Yine derim ki her güçlükle beraber kolaylık vardır. (7) Bir işi bitirince başka bir işle meşgul ol. (8) Her işinde ancak Rabbine niyaz eyle.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (11) âyettir. ² Sen ahkâm-ı şer'îye'yi bilmiyorken sana Kitap vermedi mi? ³ Veya peygamberlik zenginliğini vermedi mi? ⁴ Mekke'de nâzil olmuş (8) âyettir. ⁵ Kıldık da peygamberliğin ağır teklifi.

ni, müşriklerin eza ve cefalarını yüklendin, kalbin hikmetle doldu. ⁶ Peygamberlik yükünü hafiflettik. ⁷ Adın, sanın her yere yayıldı, pâyân yükseldi. Şerefın arttı.

TİN SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) İncir Hakkı için, zeytin hakkı için, (2) Turûsina hakkı için, (3) Bu emniyetli memleket hakkı için ², (4) Biz insanı boylu poslu, en güzel bir biçimde yarattık, (5) Sonra onu aşağısının aşağısı kıldık ³. (6) Şu kadar ki mü'min olan ve iyi amel işleyen kimselerin ardı arası kesilmeyen mükâfatları vardır. (7) Ey münkir! Bu kadar öğüt ve burhandan sonra ceza hususunda seni yalan dedirtmeye sevk eden nedir? ⁴ (8) Allah hâkimlerin en iyi hâkimi değil midir? Elbette öyledir.

ALAK SÜRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Yaratan Rabbinin adıyla oku ⁶. (2) O, insa-

¹ Mekke'de nâzil olmuş (8) âyettir. ² İncirle zeytinde menfaat, Turûsina'da fazilet bulunmakla onda lâyık görül-müştür. İncirle zeytin en çok Beyt-i Mukaddes'te olmakla Hazret-i İsa'nın, Turûsina Hazret-i Musa'nın, emniyetli bel-de de Hazret-i Peygamberin mahalleridir. Aleyhimüsselâm. ³ Kocalık, ihtiyarlık, dermansızlık verdik, biçimi bozuldu veya bize karşı geldi de onu Cehennem'in dibine attık. ⁴ Veya ya Muhammed! Bu kadar burhan getirdikten son-

SÜRETÜTTİYİN

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) vettiyni vezzeytûni (2) ve tûri siy-niye (3) ve hâzelbeledil'emiyni (4) le-kad halaknel'insâne fiy ahseni takviymin (5) sümme redednâhü esfele sâfiliyn (6) illeleziyne âmenû ve amilüssalihâti fele-hüm ecrün gayrümemnün (7) femâ yü-kezzibûke ba'dü biddiyn (8) eleysallahü biahkemilhâkimiyn.

SÜRETÜL'ALAK

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) ikre' bismi rabbikelleziy halak (2) halakal'insâne min alak (3) ikre' ve rab-bükel'ekremü (4) elleziy alleme bilkale-mi (5) allemel'insâne mâ lem ya'lem (6) kellâ innel'insâne leyatgaâ (7) en reâhüstagnâ (8) inne ilâ rabbikerrüc'â (9) ere'eytelleziiy yenhâ (10) abden izâ sallâ (11) ere'eyte in kâne alel'hüdâ (12) ev emere bittakvâ (13) ere'eyte in kez-zebe ve tevellâ (14) elem ya'lem bien-nallahe yerâ (15) kellâ lein lem yentehi lenesfe'an binnâsiyti (16) nâsiyetin kâzi-betin hâtieh (17) felyed'u nâdiyehü (18) sened'uzzebâniyeh (19) kellâ, lâ tütü'hü vescüd vakterib.

nı kan pıhtısından yarattı. (3 - 4 - 5) Oku. Kalemle öğreten, insana bilmediği şeyleri öğreten Rabbin, keremde erişilmeyecek bir mertebededir. (6 - 7) Evet evet ⁷, insan kendini zengin gördüğü için azar, (8) Akıbet dönüşün Rabbinedir. (9 - 10) Na-maz kılariken bir kulu alıkoyanı ⁸ gördün mü? (11) Ne dersin? O, doğru yolda mıydı? (12) Yoksa sa-kınmayı mı emrediyordu? ⁹ Ne dersin? (13) O hakkı yalan mı sanıyor? Doğrudan yüz mü çeviri-yor? ¹⁰ (14) Yoksa o Allah'ın görür olduğunu bil-miyor mu? (15) Yok, yok, eza ve cefadan vazgeç-sin, şâyet bundan vazgeçmezse onu mutlak, kâ-külünden, (16) Yalancı ve hatakâr kâkülünden çeker, ateşe atarız. (17) Artık o derneğini çağır-sın ¹¹; (18) Biz de zebanileri çağırırız. (19) Yok yok, onun dedikleri doğru değildir. Ona itaat et-me. Allah'a secde et, yaklaşımda sebat eyle.

ra seni yalancı sayan kimdir? ⁵ Mekke'de nâzil olmuş (19) âyettir. ⁶ Okurken Besmele çek. ⁷ Veya haberiniz olsun ki. ⁸ Men'eden Ebucehl, namaz kılan da Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselâmdır. ⁹ Kendi za'mı gibi. ¹⁰ «Men' olunan zat hidayet üzeredir, takvayı emreder. Men'eden şahıssa hem tekzip eder, hem yüz çevirir. Bundan daha acayip ne vardır» gibi mânâ da anlaşılabilir. ¹¹ Kavım ve kabilesini, soyunu sopunu.

SÛRETÜLKADR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) innâ enzelnâhü fiy leyletilkadr (2) ve mâ edrâke mâ leyletülkadr (3) leyletülkadri hayrûn min elfi şehri (4) tenezzelümelâiketü verrûhu fiyhâ bi'izni rabbihim, min külli emrin (5) selâm, hiye hattâ matla'lfecr.

SÛRETÜLBEYYİNE

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) lem yekûnilleziyne keferû min ehlikitâbi velmüşrikiyne münfekkiyne hattâ te'tiyehümülbeyyinetü (2) resûlün minallahi yetlû suhufen mutahhareten (3) fiyhâ kütübün kayyime (4) ve mâ teferrekalleziyne ütülkitâbe illâ min ba'di mâ câet hümülbeyyine (5) ve mâ ümirü illâ liya'büdullahe muhlisiyne lehüddiye hünefâe ve yükıymussalâte ve yü'tüz-zekâte ve zâlike diyûlkayyime (6) innelleziyne keferû min ehlikitâbi velmüşrikiyne fiy nâri cehenneme hâlidıyne fiyhâ, ülâike hüm şerrülberiyye (7) innelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti ülâike hüm hayrülberiyye.

KADİR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Biz onu Kadir gecesinde indirdik ², (2) Kadir gecesi nedir bilir misin? (3) Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır. (4) O gece melekler, bahusus ruh ³ Rablerinin izniyle her bir işle inerler. (5) O gece tan yeri ağırıncaya kadar selâmet devam eder.

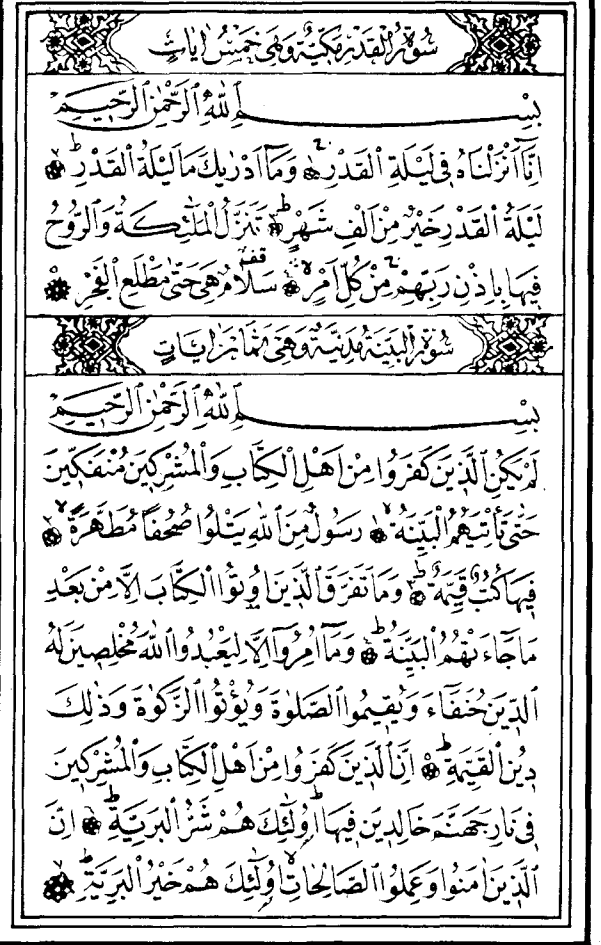
«BEYYİNE» VEYA «LEMYEKÛN»

SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

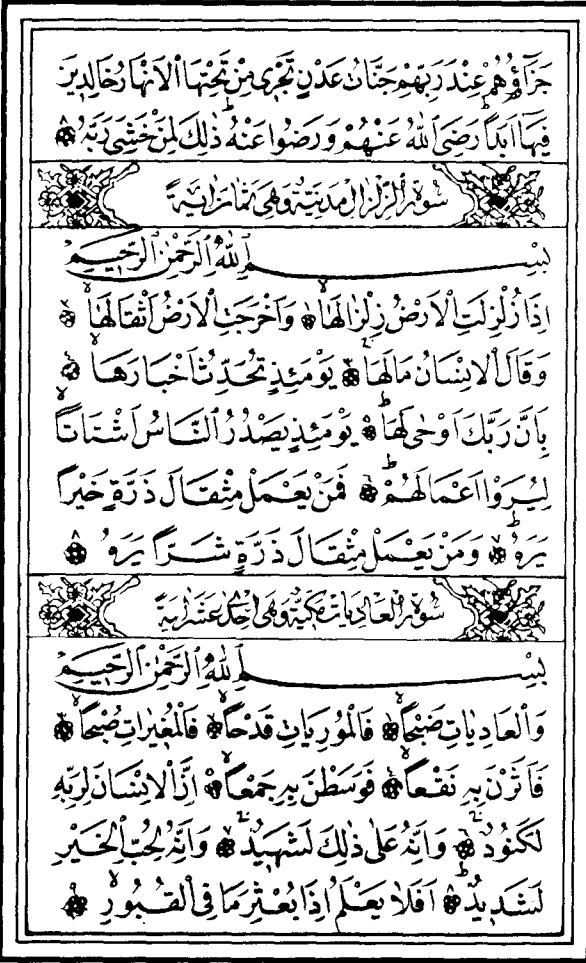
(1) Ehl-i Kitap'tan ve müşriklerden kâfir olanlar,

kendilerine aşikâr bir hüccet (2 - 3) Yani onlara Allah tarafından, dürüst-yazıları hâvi pâk sayfalar okur bir peygamber ⁵ gelinceye kadar dinlerinden ayrılmadılar. (4) Kitaba nâil olanlar ancak kendilerine bu aşikâr hüccet geldikten sonra tefrikaya düşmüşlerdir ⁶. (5) Halbuki onlar muvahhid-i pâk olarak, dini yalnız Allah'a tahsis ederek ibadet etmek, namazı dosdoğru kılmak ve zekâtı eda eylemekten başka bir şeyle emrolunmadı. İşte doğru yolda bulunanların dini ⁷ budur. (6) Ehl-i Kitap'tan kâfir olanlarla müşrikler yok mu, onlar Cehennem ateşindedir, orada devamlı kalacaklardır. Onlar mahlûkâtın en azıllarıdır. (7) Allah'a iman edip iyi amellerde bulunsalardı mahlûkâtın en iyileridir.

¹ Mekke'de ve Medine'de nâzil olması ihtilâflıdır (5) âyettir. ² İndirmeye başladık. ³ Hazret-i Cibril veya er-vah-ı benî Âdem. ⁴ Medine'de nâzil olmuş (8) âyettir. ⁵ Yani ahkâmı havî Kur'an'ı okuyan bir peygamber. ⁶ Müşriklerle beraber oldular. Halleri kitapsız müşrikler.

den daha fenadır. ⁷ Veya doğru dürüst din budur. Ehl-i Kitap ve müşrikler böyle bir peygamber gelinceye kadar dinimizden ayrılmayız, demişlerdi, fakat böyle bir peygamber gelince ona inanmadılar.

(8) cezâühüm inde rabbihim cennâtü ad-nin tecriy min tahtihel' enhârü hâldiyye fiyhâ ebedâ, radiyallahü anhum ve radû anh, zâlike limen haşıye rabbeh.

SÜRETÜZZİLZÂL

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) izâ zülziletil'ardu zilzâlehâ (2) ve ah-recetil'ardu eskaâlehâ (3) ve kaâlel'insânü mâlehâ (4) yevmeizin tühaddisü ah-bârehâ (5) bienne rabbeke ehvâlehâ (6) yevmeizin yasdürünnâsü eştâten liyürev a'mâlehüm (7) femen ya'mel miskaâle zerretin hayren yereh (8) ve men ya'mel miskaâle zerretin şerren yereh.

SÜRETÜL'ÂDİYÂT

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) vel'âdiyâti dabhan (2) felmûriyâti kadhan (3) felmugıyrâti subhan (4) fe'eserne bihi nak'an (5) fevesatne bihi cem'an (6) innel'insâne lirabbihî lekenûd (7) ve innehü alâ zâlike leşehiyd (8) ve innehü lihubbilhayri leşediyd (9) efelâ ya'lemü izâ bu'sire mâ fiylkubûri.

(8) Onların, Rabbileri nezdinde mükâfatları, altında ırmaklar akar ikamet olunacak uçmakları vardır. Orada ebedî olarak baki kalacaklar. Allah onlardan hoşnuttur, onlar da Allah'tan hoşnuttur. İşte hoşnutluk Rabbinden korkan kimseye mahsustur.

ZİLZAL SÜRESİ ^[1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı' adıyla

(1) Yer, kendisine mahsus bir sarsıntıyla sallandığı zaman, (2) Ağırlıklarını dışarı çıkardığı zaman ², (3) Dehşet içinde kalan insan «— Buna ne oluyor?» dediği zaman, (4 - 5) İşte o gün yer Allah'ın ona telkin buyuracağı vahiyle, lisan-ı hal ile, kendi hâdisatını nakledecek, (6) O gün nâs amellerinin cezasını görmek üzere tek ³ ola-

rak hesap yerinden geri dönecekler, (7) Her kim zerre ağırlığında hayır işlerse onu görecektir, (8) Zerre ağırlığında şer işleyen de onu görecektir.

ÂDİYÂT SÜRESİ ^[4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı' adıyla

(1) Cenk meydanında soluk soluğa koşan atlar hakkı için, (2) Tırnaklarıyla taştan ateş saçan atlar hakkı için, (3) Sabah vaktinde baskın verip, (4 - 5) Ayakları altından toz kopararak onunla düşman ordusunun arasına giren atlar hakkı için, (6 - 7) İnsan Rabbine karşı hem pek nankör hem, kendi nankörlüğüne şahittir ⁵, (8) Mala da pek düşkündür. (9) O bilmez mi ki kabirde olanlar çıkarılacak?

¹ Medine'de nâzil olmuş (8) âyettir.

² Zelzeleyle yer alt üst olacağı zaman.

³ Kimi sevinerek, kimisi yerinerek, kimi utanarak.

⁴ Medine'de nâzil olmuş (11) âyettir.

⁵ Yahut Allah insanın nankörlüğüne hakkıyla şahittir.

(10) ve hussile mâ fiyssudûri (11) inne rabbehüm bihim yevmeizin lehabiy.

SÛRETÜLKÂRİ'A

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elkaâri'atü (2) melkaâri'a (3) ve mâ edrâke melkaâri'a (4) yevme yekûnün-nâsü kelferâşilmebsûsi (5) ve tekûnülci-bâlû kel'ihnilmenfûş (6) fe'emmâ men sekulet mevâziynühü (7) fehüve fiy işe-tin râdiye (8) ve emmâ men haffet mevâziynühü (9) feümmühü hâviye (10) ve mâ edrâke mâhiyeh (11) nârün hâmiye.

SÛRETÜTTEKÂSÜR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elhâkümüttekâsürü (2) hattâ zürtü-mülmekaâbir (3) kellâ sevfe ta'lemûne (4) sümme kellâ sevfe ta'lemûn (5) kel-lâ lev ta'lemûne ilmelyakıyn (6) letere-vünnelcahiyme (7) sümme leterevünnehâ aynelyakıyni (8) sümme letüs'elünne yev-meizin aninna'ıym.

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۖ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ خَبِيرٌ ۝

سُورَةُ الْقَارِعَةِ مَكِّيَّةٌ وَمِنْهَا آيَاتٌ مَّا تَدْرِيكَ ۖ وَتَكُونُ الْجِبَالُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ۖ مَا الْقَارِعَةُ ۖ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ۖ يَوْمَ

يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۖ وَتَكُونُ الْجِبَالُ

كَالْعِهْنِ الْمُنْفُوشِ ۖ فَاَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۖ فَهُوَ

فِي عَذَابٍ رَاضٍ ۖ فَاَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۖ

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ۖ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ۖ فَارْحَمِيهِ ۖ

سُورَةُ الشَّكَارَةِ مَكِّيَّةٌ وَمِنْهَا آيَاتٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الشَّكْرُ ۖ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۖ كَلَّا سَوْفَ

تَعْلَمُونَ ۖ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۖ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ

عِلْمَ الْيَقِينِ ۖ تَسْتَوُونَ الْجَحِيمَ ۖ ثُمَّ لَعَزَّوْنَهَا

عَيْنَ الْيَقِينِ ۖ ثُمَّ لَسْتُمْ لَنَا يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ۖ

سُورَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ وَمِنْهَا آيَاتٌ

(10 - 11) Yüreklerdeki sırlar meydana çıkacak; çünkü öyle bir günde Rableri her bir hallerinden haberdardır.

KARİ'A SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Yüreklere yaralayan felâket. (2) Böyle bir felâket nedir? (3) Böyle bir felâketin ne olduğunu bilir misin? (4) O gün, nâs pervane gibi öteye beriye dağılacak ², (5) Dağlar atılmış renkli yün gibi ³ olacak. (6) Her kimin terazileri ağır gelirse (7) O kimse hoşnut olacağı hayata nâil olacak, (8) Bilâkis her kimin terazileri hafif gelirse, (9) Onun başı «Hâviye» uçurumuna gelecek ⁴. (10) «Hâviye»nin ne olduğunu bilir misin? (11) O,

kızgın ateştir.

TEKÂSÜR SÛRESİ [5]

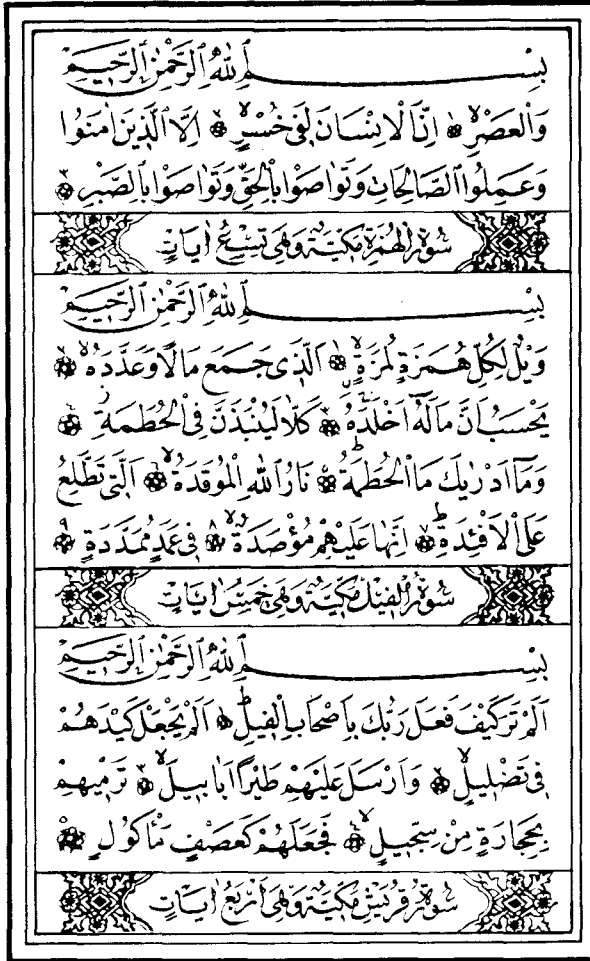
Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Çoklukla övünmek sizi oyaladı, o kadar oyaladı ki (2) Mezarları dolaşıp ölüleri bile saydınız ⁶. (3) Yok, bunu bırakın, ne olacağını yakında bileceksiniz; (4) Yine tekrar ederim ki bunu bırakın, (5) Ne olacağını yakında bileceksiniz ⁷. (6 - 7) Evet evet, övünmenin sonunu yakın bir bilgiyle bilseydiniz gafil olmazdınız * Cehennemi uzaktan göreceksiniz. (8) Sonra, oraya girince doğru dürüst göreceksiniz, sizi oyalayan nimetlerden yine o gün sorulacaksınız.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (11) âyettir. ² Veya çekirge gibi birbirine karışacak. ³ Veya pamuk gibi. ⁴ Cehennemin dibine yuvarlanacak veya konağı «Hâviye» olacak.

⁵ Mekke'de nâzil olmuş (8) âyettir. ⁶ Veya bu hal kabir- lere defnolununcaya kadar devam etti. ⁷ Can çıkarken, bir de kabirdeyken fena akıbeti anlayacaksınız.

SÛRETÜL'ASR

Bismillâhirrahmânirrahîm

- (1) vel'asri (2) innel'insâne lefiy husrin
(3) illeleziyne âmenû ve amilüssâlihâti
ve tevâsav bilhakkı ve tevâsav bissabr.

SÛRETÜLHÜMEZE

Bismillâhirrahmânirrahîm

- (1) veylün liküllü hümezetin lümezetin
(2) elleziy ceme'a mâlen ve addedehü
(3) yahsebü enne mâlehü ahledeh (4)
kellâ leyünbezenne fiylhutameti (5) ve
mâ edrâke melhutame (6) nârullahil-
mûkaddetü (7) elletiy tettali'u alel'ef'i-
de (8) innehâ aleyhim mü'sadetün (9)
fiy amedin mümeddede.

SÛRETÜLFİYL

Bismillâhirrahmânirrahîm

- (1) elem tere keyfe fe'ale rabbüke bias-
hâbilfiyl (2) elem yec'al keydehüm fiy
tadlilyin (3) ve ersele aleyhim tayren
ebâbiyle (4) termiyhim bihicâretin min
sicciylin (5) fece'alehüm ke'asfin me'kül.

ASR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

- (1) Zaman hakkı için ², (2) İnsan muhakkak zi-
yan içindedir ³. (3) Ziyandan kurtulanlar iman
edip iyi amel işleyenler, diğerlerine hakkı vasiyet
ettikleri gibi sabrı da vasiyet edenlerdir.

HÜMEZE SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

- (1) Arkadan çekiştiren, gözüyle kaşıyla eğlenen,
(2) Malı yığıp bir fırsatta sayıp duran her ferdin
vay haline! (3) O, zanneder ki yığıdığı malı onu
devamlı yaşatacak. (4) Yok yok, öyle sanmasın,

- o «Hutame»ye atılacaktır. (5) «Hutame»nin ne
olduğunu bilir misin? (6) O, Allah'ın yakılmış bir
ateşidir ki (7) Yürekları sarıp yakar. (8 - 9) On-
lar uzanmış gitmiş direklere bağlı oldukları halde
ateş onları her taraftan kaplar.

FİL SÛRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

- (1) Rabbinin fil sahiplerine ne yaptığını görmedin
mi? (2) Onların mekr ve hilelerini boşa çıkarma-
dı mı? (3) Onlara karşı bölük bölük kuşlar gön-
dermedi mi? (4) Ki onlara tuğladan yapılmış taş-
lar atmışlardı ⁶. (5) Allah onları ekin çöpüne çe-
virdi ⁷.

¹ Medine'de veya Mekke'de nâzil olmuş (3) âyettir.
² Acayip ve garip gösteren zaman hakkı için veya ikinci
namazı hakkı için. ³ Asla ziyandan kurtulamaz. ⁴ Medine'de
nâzil olmuş (9) âyettir. ⁵ Mekke'de nâzil olmuş (5) âyet.

tir. ⁶ O taşlarla askere çiçek hastalığı bulaşmıştı. Ordu
çiçek hastalığından kırılmıştı. Deniz tarafından gelen kuş-
lar hastalığı nakleden sinekler olabilecek. ⁷ Veya güve
yeyip tanesiz kalmış ekin yaprağı haline.

SÜRETÜ KUREYŞ**Bismillâhirrahmânirrahîm**

(1) H'iyâfi kureyşin (2) iylâfihim rihle-
teşşitâi vessayf (3) felya'büdû rabbe hâ-
zelbeyti (4) elleziy at'amehüm min cû'in
ve âmenehüm min havf.

SÜRETÜLMA'ÜN**Bismillâhirrahmânirrahîm**

(1) ere'eytelleyi yükezzibü biddiyn (2)
fezâlikelleziy yedu'ulyetiyme (3) ve lâ
yehuddu alâ ta'âmilmiskiyn (4) feveylün
lilmusalliye (5) elleziyne hümm an salâ-
tihim sâhûne (6) elleziyne hümm yürâüne
(7) ve yemne'ünelmâ'ün.

SÜRETÜLKEVSER**Bismillâhirrahmânirrahîm**

(1) innâ a'taynâkelkevser (2) fesalli li-
rabbike venhar (3) inne şânieke hüvel'-
ebter.

SÜRETÜLKÂFİRÜN**Bismillâhirrahmânirrahîm**

(1) kul yâ eyyühelkâfirüne (2) lâ a'büdü
mâ ta'büdüne

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا يَلَاؤُا قُرَيْشٌ ۖ اِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۚ فَلْيَعْبُدُوْا
رَبَّ هَٰذَا الْبَيْتِ ۚ الَّذِيْ اَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۚ
سُوْرَةُ الْاِنْفِرَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اَرَاَيْتَ الَّذِيْ يَكْذِبُ بِالْذِّنِّ ۚ قَدْ لِكَ الَّذِيْ
يَدْعُ الْيَتِيْمَ ۚ وَلَا يَحْضُرْ عَلٰى طَعَامِ الْمَسْكِيْنِ ۚ
قَوْلٌ لِلْصَّالِحِيْنَ ۚ الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ۚ
الَّذِيْنَ هُمْ يُرَاُوْنَ ۚ وَيَنْعُوْنَ الْمَاعُوْنَ ۚ
سُوْرَةُ الْاِنْفِرَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اِنَّا اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْبُرَ ۚ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۚ اِنشَآءَكَ هُوَ الْاَبَرُ ۚ
سُوْرَةُ الْاِنْفِرَاتِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ يَا اَيُّهَا الْكَافِرُوْنَ ۚ لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۚ
سُوْرَةُ الْاِنْفِرَاتِ

KUREYŞ VEYA «Lİ'İLÂF» SÜRESİ [1]**Bismillâhirrahmânirrahîm***Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla*

(1) Kureyş'i ülfet ettirmek için, (2) Onların kış ve
yaz ² ülfetleri için öyle yaptı ³. (3 - 4) Artık bu
beytin Rabbi olup kendilerini açlıktan kurtaran,
korkudan emin kılan Zât'a ibadet etsinler.

MÂÜN SÜRESİ [4]**Bismillâhirrahmânirrahîm***Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla*

(1) Ceza gününü yalan sayanı görüp bildin mi?
(2) O, öyle kimsedir ki yetimi sekitir, (3) Yok-
sulu doyurmaya başkalarını ayartmaz, (4 - 5) Vay
kıldıkları namazlarından bihaber olarak ⁵ namaz

kılanların, (6) Riya edenlerin, (7) Zekât ve âriyet
vermeyi men'edenlerin halîne!

KEVSER VEYA «NAHİR» SÜRESİ [6]**Bismillâhirrahmânirrahîm***Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla*

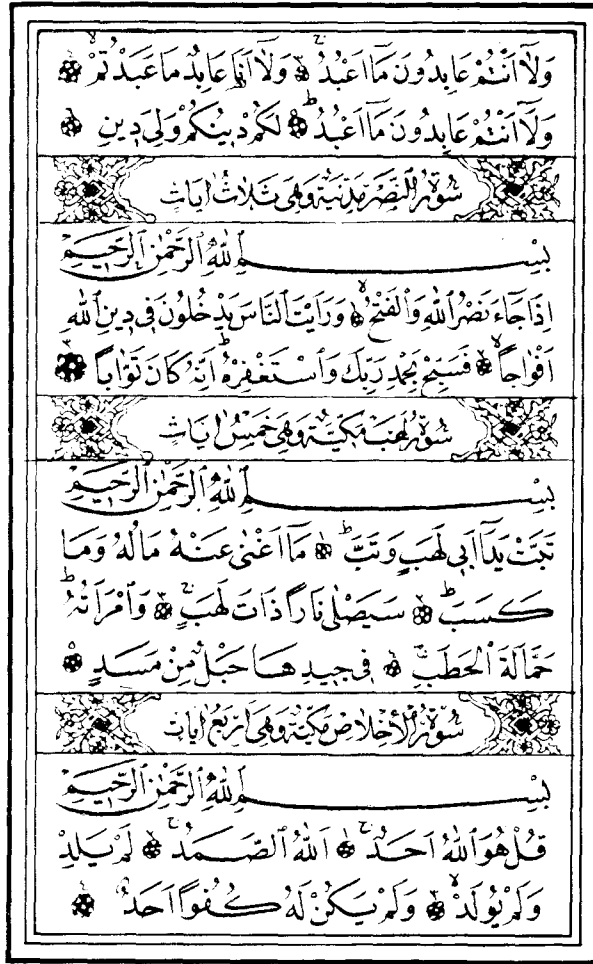
(1) Biz sana kevseri vermişiz ⁷, (2) Artık Rabbin
için namaz kıl ve deve kurban et ⁸. (3) Sonu gel-
meyen, seni düşman tutan kimsedir. Yoksa sen
değilsin.

KÂFİRÜN SÜRESİ [9]**Bismillâhirrahmânirrahîm***Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla*

(1) De ki: Kâfirler! (2) Ben sizin taptıklarınız put-
lara tapmam.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (4) âyettir. ² Her sene kışın Yemen'e, yazın Şam'a kervan çıkarmak hususunda. ³ Veya ülfetleri için Kâbe'nin Rabbi... Zât'a ibadet etsinler. ⁴ Yarı yarıya Mekki ve Medini'dir. Veya Mekki'dir veya Medini'dir, (7) âyettir. ⁵ Namazda tembel olup namazı ehemmiyetsiz addeden münafıklar hakkında nâzil olmuş-

tur. ⁶ Mekke'de nâzil olmuş, (3) âyettir. ⁷ Kevser hadden ziyade çokluk mânâsındır. Burada maksat: İlim, amel, ge-ref, ve sena, ümmet gibi çok hayırdır. Bazılarınca Uçmak da bir ırmaştır. ⁸ Veya Bayram namazını kıl, kurban kes. ⁹ Mekke'de nâzil olmuş, (6) âyettir. Sûre-yi Celile tev-hid-i ameli-yi beyan eder.

(3) ve lâ entüm âbidûne mâ a'büd (4) ve lâ ene âbidün mâ abedtüm (5) ve lâ entüm âbidûne mâ a'büd (6) leküm diy-nüküm veliye diyen.

SÛRETÜNNASR

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) izâ câe nasrullahi velfethu (2) ve re'eytennâse yedhulüne fiy diynillâhi ef-vâcen (3) fesebbih bihamdi rabbike ves-tagfirh, innehü kâne tevvâbâ.

SÛRETÜLLEHEB

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) tebbet yedâ ebiy lehebin ve tebb (2) mâ agnâ anhü mâlühü ve mâ keseb (3) seyaslâ nâren zâte leheb (4) vemreetüh, hammâletelhatab (5) fiy ciydihiâ hablün min mesed.

SÛRETÜL'İHLÂS

Bismillâhirrahmânirrahîym

(1) kul hüvallahü ehad (2) allahüssa-med (3) lem yelid ve lem yüled (4) ve lem yekün lehü küfüven ehad.

(3) Siz de benim taptığım Tanrı'ya tapmıyorsunuz. (4) Ne ben sizin taptıklarınıza taparım, (5)

Ne siz benim taptığıma taparsınız ¹. (6) Sizin dininiz size, benimki de bana.

NASR SÛRESİ ^[2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Allah'ın yardımı gelip Mekke fethi müyes-ser olunca, (2) Sen de halkın bölük bölük dinine girdiklerini görünce, (3) Artık Rabbini överek

tenzih et. Ondandır yarlınmak dile, Allah tövbe-leri kabul edip günahları bağışlayan Zât'tır.

LEHEB SÛRESİ ^[3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ebuleheb'in iki eli kuruşun, kendisi de kuru-du gitti ⁴. (2) Ne malı, ne kazandığı ona yarama-yacak. (3 - 4) O da, odun taşıyan karısı da alevli

ateşe atılacaklar. (5) Karısının boğazında hurma lifinden bükülmüş bir ip vardır ⁵.

İHLÂS VEYA «TEVHİD» VEYA «SAMED»

SÛRESİ ^[6]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) De ki: O Allah birdir, (2) Ululuk O'nda ni-

hayet bulmuştur ⁷. (3) Doğmamış, doğurmamış-tır. (4) O'nun hiç bir eşi de yoktur.

¹ Müşriklerin tama'larını kesmek için te'kiden nâzil olmuştur. ² Medine'de nâzil olmuş, (3) âyettir. ³ Mekke'de nâzil olmuş, (5) âyettir. Ebuleheb'in Peygamberimize «Hay kuruyası» demesi üzerine nâzil olmuştur. ⁴ Veya oğ-lu da kuruşun. ⁵ Yahut filvaki odun taşıyıcıdır, boğazında

hurma lifinden bükülmüş ip vardır. Veya kovucudur. ⁶ Mek-ke'de nâzil olmuş, (4) âyettir. Tevhid-i ilmi'yi beyan için nâzil olmuştur. ⁷ Yahut devamlı ve bâkidir, âlişandır, her şeyden müstağnidir, herkesin sığındığı Zât'tır. O'nun fev-kinde başka bir Tanrı yoktur.

SÛRETÜLFELAK

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) kul e'ûzü birabbilfelakı (2) min şerri mâ halaka (3) ve min şerri gaâsikın izâ vekabe (4) ve min şerrinneffâsâti fiyl'ukadı (5) ve min şerri hâsıdın izâ hased.

SÛRETÜNNÂS

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) kul e'ûzü birabbinnâsi (2) melikin-nâsi (3) ilâhinnâsi (4) min şerrilvesvâsil-hannâsi (5) elleziy yüvesvisü fiy sudûrinmâsi (6) minelcinneti vennâs.

Ve temmet kelimetu rabbike sıdkan ve adlen.

—o—

FELÂK SÛRESİ ^[1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1 - 2) De ki: Yaratmış olduğu mahlûkatın şerrinden, (3) Çöken karanlık gecenin ² şerrinden, (4 - 5) Düğüm bağlayarak efsun üfüren falcıların şerrinden, nimete haset eden hasutlerin şerrinden sabahın Rabbine sığınırım.

NÂS SÛRESİ ^[3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6) De ki: İnsanların Rabbine, insanların mâliki ve padişahına, insanların mâbuduna; insanların kalbine vesvese verip zikr-i İlahi'den geri giden müvesvisin, perilerden olsun, insanlardan olsun şerlerinden sığınırım ⁴.

Ulu Tanrı'mızın mahza tevfik ve inayeti sayesinde hamd ve sena ile başlamış ve «Taavvüz» ile hitam bulmuştur, Tanrı'ya hamd olsun.

¹ Mekki'dir, Tanrı'ya sığınmak hususunda nâzil olmuştur. (5) âyettir. ² Veya ışıksız kalan ayın veya sokan yılının veya zarar veren şeylerin. ³ Medine'de nâzil olmuştur. (6) âyettir. ⁴ Felâk Sûresinde bedene verecek zarardan, Nâs

Sûresinde ruha verecek zarardan Tanrı'ya sığınmak vardır. Selâmet-i ruhun, selâmet-i bedenden mukaddem ve ehem olmasına mebni birincide Tanrı'nın bir vasfı, ikincide üç vasfı zikrolunmuştur.

طُبِعَ هَذَا الْمُصْحَفُ الشَّرِيفُ لِسِتِنْسَاخًا عَنِ النَّسْخَةِ
 الْمَكْتُوبَةِ بِحِطِّ مُصْطَفَى نَظِيفٍ «الشَّهِيرِ بِقَدِيرِ غَمَلِي»
 وَقَامَتْ بِتَضَعِي حَبْرُهُ رَاجِعُهُ هَيْئَتُهُ نَدِيقُ الْمَصْلَحِ
 الشَّرِيفَةِ بِاسْتِئْذَنِ النَّائِبِ عَنِ رِيَاسَةِ الشُّؤْنِ
 الدِّينِيَّةِ بِالْجَمْعِ هُوَ تَيْتَرُ التُّرْكِيَّةِ . فِي مَطْبَعَةِ «چَلْتُوت»
 عَلَى نَفَقَتِهِ «كُونُولُ كِنَابُ رَوِي» وَذَلِكَ فِي سَنَةِ سَبْعٍ وَثَلَاثِئِ
 وَآلْفٍ الرَّجْحِيَّةِ

رَقْمُ التَّصْدِيقِ

٢٤٢

الطَّبْعَةُ الْأُولَى

الْخَتْمُ الرَّسْمِيُّ

تَارِيخُ الطَّبْعِ

هـ ١٣٩٧
م ١٩٧٧

Bu (Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı) nın Mushaf metni Hicrî 1305 tarihinde bastırılan «Kadırgalı Mustafa Nazif» hattı Mushaf-ı Şerif'ten film yoluyla alınarak, Mushafları İnceleme Kurulu'nun (242) tasdik numarası altında tashihten geçmiştir.

عَزِّزْنِي خَيْرَ سِرِّينِي بِمَا شِئْتَ

اللَّهُمَّ رَبَّنَا يَا رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ •
وَبُنِّ عَلَيْنَا يَا مُؤْمِنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ • وَاهْدِنِي
وَاهْدِنَا وَوَقِّفْنَا إِلَى الْخُرُوجِ إِلَى طَرِيقِ مُسْتَقِيمٍ • بِسْمِكَ
خَتَمَ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ • وَبِحُرْمَةِ حَبِيبِكَ وَرَسُولِكَ
الْكَرِيمِ • وَأَعْفُ عَنَّا يَا كَرِيمٍ وَأَعْفُ عَنَّا يَا رَحِيمٍ •
وَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا بِفَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ •
وَيَا أَزْهَرَ الرَّاحِمِينَ • اللَّهُمَّ رَبَّنَا بِرَبِّكَ خَتَمَ الْقُرْآنِ •
وَأَكْرَمْنَا بِكَرَامَةِ خَتَمِ الْقُرْآنِ • وَشَرَّفْنَا بِشَرَفِهِ •
خَتَمَ الْقُرْآنِ • وَالْبِسْنَا بِخُلْعَةِ خَتَمِ الْقُرْآنِ • وَأَدْخَلْنَا
الْجَنَّةَ شِفَاعَةَ الْقُرْآنِ • وَعَافَيْنَا مِنْ كُلِّ بَلَاءٍ الدُّنْيَا وَعَذَابِ
الْآخِرَةِ بِحُرْمَةِ خَتَمِ الْقُرْآنِ • وَأَرْحَمِ جَمِيعِ أُمَّةٍ مُخَلَّ
بِحُرْمَةِ خَتَمِ الْقُرْآنِ • اللَّهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْآنَ لَنَا فِي
الدُّنْيَا قَرِينًا • وَفِي الْقَبْرِ مُؤْنِسًا • وَفِي الْيَوْمِ شَفِيعًا •
وَعَلَى الصِّرَاطِ نُورًا • وَالْإِلَهَةِ رَفِيعًا • وَمِنْ أَلْتَارِ
سِتْرًا وَحِجَابًا • وَالْإِلَهَةِ كُلِّهَا دَلِيلًا وَآمِنًا •
بِفَضْلِكَ وَجُودِكَ وَكَرَمِكَ يَا أَزْهَرَ الرَّاحِمِينَ •
اللَّهُمَّ أَرْزُقْنَا بِكُلِّ حَرْفٍ مِنَ الْقُرْآنِ حِلَاوَةً • وَبِكُلِّ

كَلِمَةٍ كَرَامَةً • وَبِكُلِّ آيَةٍ سَعَادَةً • وَبِكُلِّ سُورَةٍ
سَلَامَةً • وَبِكُلِّ جُزْءٍ جَزَاءً • وَصَلَّى اللَّهُ
عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ •
اللَّهُمَّ أَنْصُرْ سُلْطَانَنَا سُلْطَانًا مُسْلِمِينَ • وَأَنْصُرْ
وَرَأَاهُ وَوُكَلَاءَهُ وَعَسَاكِرَهُ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ • وَكُتِبَ
السَّلَامَةُ وَالْعَافِيَةُ عَلَيْنَا وَعَلَى الْمُحْتَاجِ وَالْعِزَّةُ
وَالْمُسَافِرِينَ وَالْفُقَرَاءَ • فِي بَرِّكَ وَبِحُرْمَتِكَ مِنْ أُمَّةٍ مُخَلَّ
عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ • اللَّهُمَّ بَلِّغْ ثَوَابَ مَا قَرَأْنَاهُ وَنُورَ
مَا نَلَلْنَاهُ لِرُوحِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
وَلِأَرْوَاحِ أَوْلَادِهِ وَأَرْوَاحِهِ وَأَصْحَابِهِ رِضْوَانًا لِلَّهِ
تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ • وَلِأَرْوَاحِ آبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا وَبَنَاتِنَا
وَبَنَاتِنَا وَأَخَوَاتِنَا وَأَخَوَاتِنَا وَأَصْدِقَائِنَا وَأَسْتَاذِنَا
وَأَقْرَبَائِنَا وَمُسْتَايَحِنَا وَلِمَنْ لَهُ حَقٌّ عَلَيْنَا وَلِأَرْوَاحِ جَمِيعِ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ • وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ •
الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَزْهَرَ الرَّاحِمِينَ •
بِرَحْمَةِ اللَّهِ عَنَّا مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَا هُوَ أَهْلُهُ
سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّي الْعِزَّةُ عَمَّا يَصِفُونَ • وَسَلَامٌ
عَلَى الْمُرْسَلِينَ • وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الْفَارِعَةِ

HATİM DUASI

Yâ Rabbi! Yâ Rabbi! Yâ Rabbi!

Senin birliğin, varlığın, izzetin ve cemâl-i pâkin ve nûr-u azametinin hakkı için Lâ yühad ve Lâ yuhsa olan melâike-i mukarrebîn ve melâike-i kerubiyyûn hürmeti için, Hazret-i Adem safiyullâh aleyhisselâtu ves-selâm hürmeti için, alâ kavlin yüz yirmi dört bin peygamberân-ı aleyhimüsselâm hürmeti için, bâhusus hazret-i server-i enbiya ve şe-

fi-i rûz-u ceza Muhammed Mustafa Sallalâhü Teâlâ aleyhi ve sellem hürmeti için, Yâ Rabbi tevfinin ve lûtfun ile kerem ve ihsân olunan rızâ-i pâkin için okunan Kur'an-ı Azimüşşân-ı ve Fûrkân-ı kerim-ül beyân-ı ve salât-ı şerifleri dergâh-ı izzetinde ahsen-i kabûl ile makbul eyleyip kusurlarımızı rahmetinle mağfur eyle.

Yâ Erhamerrâhîmin!

Hâsıl olan sevabı, Fahr-i âlem aleyhi efdal-i tahiyyat Efendimiz hazretlerinin aziz, şerif, lâtif, mübârek rûh-u pür enverlerine tâzimen hediye eyledik, kabul eyle yâ Rab-bî!

Keza : Hazret-i Adem'den Seyyid-il en-biya Muhammed Mustafa Aleyhisselât-ı ves-selâm Efendimize kadar gelen enbiya-i izâm ve resûl-ü kiram salavâtullâhi ve selâmuhu aleyhim ecma'ın hazerâtının dahi mübârek rûh-u saadetlerine hediye eyledik, rûh-u şeriflerini bizden hoşnut ve razı eyleyip onlarla bizi aşına eyle.

Yâ Rabbi Cihâr-ı yâr-ı safa hazret-i Ebû Bekir Sıddıyk, hazret-i Ömer-ül Faruk, hazret-i Osman Zinnureyn ve hazret-i Aliyyül Mürteza rıdvanullâhi Teâlâ aleyhim ecma'ın hazretlerinin dahi mübârek rûh-u tayyibelerine hediye eyledik, bâ husus ezvac-ı tâ-hirat ummühât-ül mü'mininin cümlesinin âline, evlâdına, etbaina ve Cihar-ı yâr-ı gûzin ve yüzotuzüç bin eshâb-ı kiram rıdvanullâhi Teâlâ aleyhim ecma'ın hazretlerinin ricâl ve nisâdan kâffesinin mübârek ervah-ı şeriflerine hediye eyledik, isâl eyle Yâ Rab-bî!

Yâ Rabbi ne kadar evliya ve tabakat ehli erenleri, ricâl-ül gayb, şehitler ve cümle aziz kulların rical ve nisâdan ne kadar gelip geçmişler ise cümlesinin mübârek rûh-u şeriflerine hediye eyledik.

Hocalarımız, üstadlarımızın ve üzerlerimizde hakkı olanlarımızın, bizi duadan unutmaya diyen mü'min ve mü'minatın, görüşüp hukuk peyda eylediğimiz din kardeşlerimizin, akraba-i taallûkatımızın ve cümle merhumlarımızın ruhlarına hediye eyledik, kabul ve isâl eyle Yâ Rabbi!

Kâinatı halk eylediğinden bu âna kadar senin birliğine, varlığına ve cümle peygamberlerine iman getirmiş bu ümmetten ve sair ümmetlerden nesilleri kesilmiş hayır ile yad eyleyenleri kalmamış ne kadar ehli iman ve ehl-i İslâm ervahları geldi geçti ise cümlesinin ruhlarına hediye eyledik. Okunan Kur'an-ı azimüşşanın nûru ile kabirlerini pür nûr eyle Yâ Rabbi!

İlâhi, Yâ Rabbel âlemin, Yâ Erhamer-rahimîn, bizleri dünyada vatansız, ahirette imansız bırakma. Görünür, görünmez kâzalardan, belâlardan, zelzeleden, yangından ve hatır-ı hayalimize gelmeyen bilcümle âfât-ı arzıyye, âfât-ı bahriyye ve âfât-ı bedeniyyeden cümlemizi muhafaza buyur.

Lûtfunla, kereminle biz kullarına dünya ve âhiret nimetlerini ihsan eyle.

Borçlu kullarına edâ, hastalara şifâ, dertlilere deva, ihsân-u inayet eyle Yâ Rab-bî!

Yâ ilâhel âlemin!

Ömürlerimiz tamam olup vâdelerimiz geldikte imân-ı kâmil ile :

Eşhedü en lâ ilâhe illâllâh ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve resûluhu.

Cümle-i mübarekesi ile teslim-i ruh etmemizi nasip ve müyesser eyle. Ve kabre vardığımızda münkereyn hazretleri geldiği saat, ol hayret-i dehşette iken Yâ Rabbi cümleden âlâ olan birliğin, varlığın, ulu cemâl-i pâkin, Kur'an-ı azimüşşanın ve sevgili habîb-i ekremin sallallâhü Teâlâ aleyhi ve sellem hürmeti için suallerine cevabımızı âsan eyle.

Hükûmet-i Cumhuriyetimizi, milletimizi ve memleketimizi ve sair Müslüman bel-delerini her türlü âfetlerden ve musibetlerden, düşmanların şerrinden ve küffarın istilâsından mahfuz eyle.

Ordularımızı ve asâkir-i İslâmı, kara, deniz, hava ve bütün kuvvetlerimizi nusrat-ı ilâhiyyene makrun eyle.

Yâ ilâhel âlemin!

Cümlemizi sevgili peygamberimiz Muhammed Mustafa Sallallâhü Teâlâ aleyhi vesellem efendimiz hazretlerinin şefaat-i âlilerine nâil eyleyip cennetini ve cemâlini bizlere nasib ve müyesser eyle.

Sübâne rabbike rabbil'izzeti ammâ yesifûn ve selâmün alel mürselin velhamdü lillâhi rabbilâlemiyn. Tekabbel minna bi hürmetil fatiha.

SÜRELERİN NUMARA SIRASINA GÖRE FİHRİSTİ

Sûre No.	Sûre Adı	Sayfa No.	Âyet Sayısı	Cüz No.	İndiği yer
1	Fâtiha	2	7	1	Mekke
2	Bakara	3	286	1-3	Medine
3	Âl-i İmran	51	200	3-4	Medine
4	Nisâ	78	176	4-6	Medine
5	Mâide	107	120	6-7	Medine
6	En'am	129	165	7-8	Mekke
7	A'râf	152	206	8-9	Mekke
8	Enfâl	178	75	9-10	Medine
9	Tevbe	188	129	10-11	Medine
10	Yunus	209	106	11	Mekke
11	Hûd	222	123	11-12	Mekke
12	Yûsuf	236	111	12-13	Mekke
13	Ra'd	250	43	13	Mekke
14	İbrâhim	256	52	13	Mekke
15	Hicr	263	99	14	Mekke
16	Nahil	268	128	14	Mekke
17	İsrâ	283	111	15	Mekke
18	Kehf	294	110	15-16	Mekke
19	Meryem	306	98	16	Mekke
20	Tâhâ	313	135	16	Mekke
21	Enbiyâ	323	112	17	Mekke
22	Hac	333	78	17	Medine
23	Mü'minûn	343	118	18	Mekke
24	Nûr	351	64	18	Medine
25	Furkan	360	77	18-19	Mekke
26	Şuarâ	368	277	19	Mekke
27	Nemil	378	93	19-20	Mekke
28	Kasas	386	88	20	Mekke
29	Ankebût	397	69	20-21	Mekke
30	Rûm	405	60	21	Mekke
31	Lokman	412	34	21	Mekke
32	Secde	416	30	21	Mekke
33	Ahzâb	419	73	21-22	Medine
34	Sebe'	429	54	22	Mekke
35	Fâtır	435	45	22	Mekke
36	Yâsin	441	83	22-23	Mekke
37	Saffât	447	182	23	Mekke
38	Sâd	454	88	23	Mekke
39	Zümer	459	75	23-24	Mekke
40	Mü'min	468	85	24	Mekke
41	Fussilet	478	54	24-25	Mekke
42	Şûrâ	484	53	25	Mekke
43	Zuhruf	490	89	25	Mekke
44	Duhan	497	59	25	Mekke
45	Câsiye	500	37	25	Mekke
46	Ahkaf	503	35	26	Mekke
47	Muhammed	508	38	26	Medine
48	Fetih	512	29	26	Medine
49	Hucürât	516	18	26	Medine
50	Kaf	519	45	26	Mekke
51	Zâriyat	521	60	26-27	Mekke
52	Tûr	524	49	27	Mekke
53	Necm	527	62	27	Mekke
54	Kamer	529	55	27	Mekke
55	Rahmân	532	78	27	Mek-Med.
56	Vâkıa	535	96	27	Mekke
57	Hadid	538	29	27	Medine

Sûre No.	Sûre Adı	Sayfa No.	Âyet Sayısı	Cüz No.	İndiği yer
58	Mücadele	543	22	28	Medine
59	Haşır	546	24	28	Medine
60	Mümteherine	550	13	28	Medine
61	Sâf	552	14	28	Medine
62	Cum'a	554	11	28	Medine
63	Münâfikun	555	11	28	Medine
64	Tegabûn	557	18	28	Medine
65	Talâk	559	12	28	Medine
66	Tahrim	561	12	28	Medine
67	Mülk	563	30	29	Mekke
68	Kalem	565	52	29	Mekke
69	Hakka	567	52	29	Mekke
70	Meâric	569	44	29	Mekke
71	Nüh	571	28	29	Mekke
72	Cin	573	28	29	Mekke
73	Müzzemmil	575	20	29	Mekke
74	Müddessir	576	56	29	Mekke
75	Kiyâmet	578	40	29	Mekke
76	İnsan	579	31	29	Medine
77	Mürselât	581	50	29	Mekke
78	Nebe'	583	40	30	Mekke
79	Nâziyât	584	46	30	Mekke
80	Abese	586	42	30	Mekke
81	Tekvir	587	29	30	Mekke
82	İnfitâr	588	19	30	Mekke
83	Mutaffifin	588	36	30	Mekke
84	İnşikak	590	25	30	Mekke
85	Burûç	591	22	30	Mekke
86	Târik	592	17	30	Mekke
87	Âlâ	592	19	30	Mekke
88	Gâşiye	593	26	30	Mekke
89	Fecir	594	30	30	Mekke
90	Beled	595	20	30	Mekke
91	Şems	596	15	30	Mekke
92	Leyl	596	11	30	Mekke
93	Duhâ	597	11	30	Mekke
94	İnşirah	597	8	30	Mekke
95	Tin	598	8	30	Mekke
96	Alâk	598	19	30	Mekke
97	Kadir	599	5	30	Mekke
98	Beyyine	599	8	30	Medine
99	Zilzâl	600	8	30	Medine
100	Âdiyât	600	11	30	Mekke
101	Karia	601	11	30	Mekke
102	Tekâsür	601	8	30	Mekke
103	Asır	602	3	30	Mekke
104	Hümeze	602	9	30	Mekke
105	Fil	602	5	30	Mekke
106	Kureyş	603	4	30	Mekke
107	Mâûn	603	7	30	Mekke
108	Kevser	603	3	30	Mekke
109	Kâfirûn	603	6	30	Mekke
110	Nasr	604	3	30	Medine
111	Leheb	604	5	30	Mekke
112	İhlâs	604	4	30	Mekke
113	Felâk	605	5	30	Mekke
114	Nâs	605	6	30	Medine

SÜRELERİN ALFABETİK FİHRİSTİ

Sûre Adı	Sûre No.	Âyet Sayısı	Sayfa No.	Sûre Adı	Sûre No.	Âyet Sayısı	Sayfa No.	Sûre Adı	Sûre No.	Âyet Sayısı	Sayfa No.
— A —				Hud	11	123	222	Nasr	110	3	604
Abese	80	42	586	Hümeze	104	9	602	Nâziat	79	46	584
Adiyat	100	11	600	— İ —				Nebe	78	40	583
Ahkaf	46	36	503	İbrahim	14	52	256	Necim	53	62	527
Ahzab	33	73	419	İhlâs	112	4	604	Nemil	27	93	378
A'lâ	87	19	592	İnfitar	82	19	588	Nisa	4	176	78
Alak	96	19	598	İnsan	76	31	579	Nuh	71	28	571
Al-i İmran	3	200	51	İnşikak	84	25	590	Nur	24	64	351
Ankebut	29	69	397	İnsirah	94	8	597	— R —			
A'raf	7	206	152	İsra	17	111	283	Rahman	55	78	532
Asır	103	3	602	— K —				Ra'd	13	43	250
— B —				Kadir	97	5	599	Rum	30	60	405
Bakara	2	286	3	Kaf	50	45	519	— S —			
Beled	90	20	595	Kâfirûn	109	6	603	Sâd	38	88	454
Beyyine	98	8	599	Kalem	68	52	565	Saf	61	14	552
Büruc	85	22	591	Kamer	54	55	529	Saffat	37	182	447
— C —				Karia	101	11	601	Sebe'	34	54	429
Casiye	45	37	500	Kasas	28	88	386	Secde	32	30	416
Cin	72	28	573	Kehif	18	110	294	— Ş —			
Cum'a	62	11	554	Kevser	108	3	603	Şems	91	15	596
— D —				Kıyâme	75	40	578	Şuara	26	227	368
Duha	93	11	597	Kureyş	106	4	603	Şûra	42	53	484
Duhan	44	59	497	— L —				— T —			
— E —				Leheb	111	5	604	Tâhâ	20	135	313
En'am	6	165	129	Leyl	92	21	596	Tahrim	66	12	561
Enbiya	21	112	323	Lokman	31	34	412	Talâk	65	12	559
Enfal	8	75	178	— M —				Târık	86	17	592
— F —				Maide	5	120	107	Tegabün	64	18	557
Fatiha	1	7	2	Mâun	107	7	603	Tekâsür	102	8	602
Fatır	35	45	435	Meâric	70	44	569	Tekvir	81	19	587
Fecr	89	30	594	Meryem	19	98	306	Tevbe	9	129	188
Felak	113	5	605	Muhammed				Tin	95	8	598
Fetih	48	29	512	(A.S.)	47	38	508	Tur	52	49	524
Fil	105	5	602	Mutaffifin	83	36	588	— V —			
Furkan	25	77	360	Mücadele	58	22	543	Vâkıa	56	69	535
Fussilet	41	54	478	Müddessir	74	56	576	— Y —			
— G —				Mülk	67	30	563	Yâsin	36	83	441
Gâşiye	88	26	593	Mü'min	40	85	468	Yûnus	10	109	209
— H —				Mü'mininun	23	118	343	Yûsuf	12	111	236
Hacc	22	78	333	Mümtehine	60	13	550	— Z —			
Hadid	57	29	538	Münafikun	63	11	555	Zâriyat	51	60	521
Hakka	69	52	567	Mürselât	77	50	581	Zilzal	99	8	600
Haşır	59	24	546	Müzzermil	73	20	575	Zuhruf	43	89	490
Hicir	15	99	263	— N —				Zümer	39	75	459
Hucurat	49	18	516	Nahil	16	128	268				
				Nas	114	6	605				

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ÖNSÖZ

Kur'an-ı Kerîm Hak'kın tecelligâhı, bil'umum Müslümanların ilticagâhıdır.

Kur'an-ı Kerîm öyle bir hidayet meş'alesidir ki onun nurunu yakan Ulu Tanrı'dır. Tanrı'nın korumasıyla ilelebed tahriften, tagyir ve tebdilden masundur, bâki ve daimdir.

Kur'an-ı Kerîm öyle muhkem bir kitaptır ki onunla hükmeden âdil, ondan haber veren sâdık, ona tâbi olan naci, onunla hasmına karşı gelen galip olur.

Kur'an-ı Kerîm öyle âyât-ı celîle'yi müştemildir ki o âyât bütün birbirine uygundur, münasiptir. Herbiri diğerini te'yid ve takrîr eder. Emir ve nehîde, tebşir ve tehditte, kıssa ve mev'ızada hüsn-ü itilâf vardır, terkipteki selâmet, tertipteki selâset ahenktardır.

Kur'an-ı Kerîm öyle bir âyât-ı beyyinatı muhtevidir ki o âyât Nazm-ı Muhkem ile manzumdur, bütün vücuh-u belâgatı câmi'dir, feshatı bütün nazım ve nesre faiktir. «Hüsn-ü matla'» ile «Hüsn-ü makta'» muhassenatta âdeta yarış eder; bir bab'tan diğer bab'a intikalde, elfâz ve mebâninin mütefâvit olmasından dolayı, mekasıd ve ma'âninin muhtelif olması ile beraber, yine «Hüsn-ü tahallûs» vardır.

Kur'an-ı Kerîm azamet-i şanı, saltanat-ı bürhanı ile beraber kendisine yetiştiremeyecek dereceye yükselmiş, bir misli söylenmemiş bir sözdür; her beyanı câmidir, hüküm ve mesâlihi muhkem ve metindir, mebânisinde ma'âni dolmuş kalmış, az bir lâfza çok mânâ sıkıştırılmıştır. Belâgatı akl-ı beşer'in fevkindedir, feshatı adet-i Arab'ı geçmiştir, mütefekkirlerin fehm ve idraki kat kat onun dunundadır.

Kur'an-ı Kerîm öyle bir halâvete maliktir ki tilâveti halâveti artırır, hiç bir kıssa hüsn-ü

letâfette diğerinden geri kalmaz, her biri diğerini andırır, güya ki biri diğerinin aynasıdır. Kalb-i selîm sahibi okumadan, dinlemeden usanmaz, okuyana, dinleyene melâl gelmez.

Kur'an-ı Kerîm öyle bir revnaka maliktir ki o revnak bütün revnaklara faiktir, nazmı mergub, uslûbu meclûbdur. İbret ve mev'ıza'sı asla tükenmez, ma'âni-i bedi'ası asla nihayet bulmaz.

Kur'an-ı Kerîm fusaha, bülega, şu'ara ve hutabanın uslûbta bilmedikleri bedi' bir tarz ile, sehl-i mümteni' olan bir tarîk ile misli ma'ruf ve mesbuk olmayan bir nazm ile bütün şiirleri, hutbeleri, beyanları geride bırakmış, mu'arazaya kıyam edenlerin sözleri gülünç bir söz olmuştur.

Kur'an-ı Kerîm nazmı itibariyle mertebeleri'cazda olduğu gibi hâvi olduğu ahkâm-ı şüphaniyesi, cami' olduğu maarif-i celîlesi itibariyle de mertebeleri'cazdadır, lâfzan, ma'anen bir mu'cize-i azîmedir. Hiçbir asır geçmez ki Kur'an-ı Mübîn'in sıtkı zâhir olmasın, daima iman teceddüt eder, irfan kuvvet bulur.

Kur'an-ı Kerîm yeryüzünde yegâne bir Kitaptır ki sahibi olan Nebî-i Zîşan Sallallahu Aleyhi ve Sellem Efendimiz Hazretlerine ittisal-i kat'i ile vâsıldır. Dünyada hiçbir kitap yoktur ki sahibine Kur'an-ı Kerîm gibi sened-i kat'i ile muttasıl olsun.

Kur'an-ı Kerîm Allah'ın doğru bir yoludur; dünyada ve âhirette fevz ve saadete müntehi olan tek bir yoldur, her kim onun resmettiği minhac-ı kavim üzere hareket ederse merâtib-i izzetin a'lâsında, derecât-ı şerefın aksasında bulunur.

Bil'umum Müslümanların yegâne mukad-

des ve muazzam ve mükerrem kitapları olan Kur'an-ı Kerim'e başlıca iki vech ile hizmet olunmuş, biri kıraatına, diğeri tefsir ve izahına ait olmak üzere iki mühim ilim tedvin edilmiştir. Kurra-i Kiram birinci, müfessirîn-i izam ikinci hizmeti deruhte ederek gayet mühim ve müşkül bir vazife-i kudsiyeyi omuzlarına yüklenmişler, ümmete birçok asâr-ı bergüzide it-haf eylemişlerdir.

Âlemde şerait-i hayat değıştikçe insanlar da sa'yılarını değıştirerek hayat için zarurî olan ulûma dört elle sarılmışlar, bil'akis tezyîn-i zât ve sıfat eden ulûm-u kemaliye'ye atf-ı ehem-miyet etmemişlerdir. Gavail-i hayat şiddetini ulum-u kemaliye erbabını azaltmakla bu me-yanda (İlm-i Kur'an) erbabı da pek ziyade azal-mış, hemen hemen hiçe inmişti. İhtiyacat-ı ha-yat, lisan-ı Arabî ile yazılan asâr-ı eslâfı da rağ-betten düşürdü, halka tettebbu ve mütalea için sarfedecek vakit bırakmadı.

Hayli zamandan beri bu husus fikrimi iş-gal ediyordu, tarz-ı takriri hakkında defaatla bâzı yârân ile müzakereler cereyan etmişti. Ni-hayet Kitaphane-i Hilmi tarafından tab'edilmek-te bulunan bir tercümeyi baştan başa tashih etmiş, bu sebeble yedi senedenberi tercüme işleriyle cidden meşgul olmuşum. Mütercim tercümede Mevakib Tefsirini esas edinmekle tashih hususunda hemen onun haricine çık-mamıştım. Fakat vuku'bulan rica ve vesâyâ üzerine o tercümenin ta'dil ve tashihini ikmal etmiş olmakla beraber biavnihi Ta'alâ re'sen ve aslen yeniden (Ma'âni-i Kur'an) ünvanlı tercü-me ve izahı, (bil'rivaye) ve (bid'diraye) olan muteber tefsir kitaplarına, esbab-ı nüzul ve nâ-sih ve mensûha ait eserlere müracaat ederek vücuda getirmeye çalıştım ve bizzat ikmale muvaffak oldum.

Kur'an-ı Mübîn'i tercüme câizdir, bunda asla şüphe ve ihtilâf yoktur, ihtilâf tercüme ile namazın sahîh olup olmamasındandır. Eimme-i Hanefiyye indinde Nazm-ı Kerim rûkn-ü aslî ol-mamakla ma'nâyâ delâlet eden tercüme ile na-mazda kıraat câizdir. İmam-ı A'zam'a göre Kur'an-ı Kerim'i iyi okuyabilsin, iyi okuyasın, kaadir olsun, âciz olsun, her kim hakkında olur-sa olsun tercüme ile kıraat sahîh ise de İma-meyn (İmam-ı Muhammed ile İmam-ı Yusuf)

indlerinde ancak Kur'an'ı okumadan âciz olan kimse tercümesiyle namazı kılabilir. İmam-ı A'zam'ın diğeri tilmizi Nuh İbn-i Meryem'in ri-vayetine göre İmam-ı A'zam bilâhare İmameyn mezhebine dönmüştür.

Kur'an-ı Mübîn'i tercüme ve izah hususun-da halkın istifadesini temin edecek olan her-hangi bir tarz makbul olur. Tercüme ve izahtan maksat halkın Kur'an-ı Mübîn'i anlayarak oku-maları, Fûrkan-ı Kerim'in hidayet ve irşadından müstefid olmalarıdır. Kur'an-ı Kerim'in ma'nâla-rını ifade eden, ahkâmını bildiren tercüme ve izah maksada kâfi gelir.

Şurası unutulmasın ki hiçbir lisan Kur'an-ı Mûcez beyana hakkıyla tercüman olamaz, hiç-bir tercüme aslının yerini tutamaz, hangi ter-cüme asıldaki işârât-ı lâtifeyi, muhassehat-ı bedi'yyeyi, nüket-i ulviyeyi kemaliyle tecelli ettirebilir? Lisan-ı Arab'a mahsus olan edeva-tın, selikanın iktiza eylediği nüket-i tarz-ı be-yanı ayrı olan diğeri bir lisan nasıl muhafaza eder? Nazm-ı Muhkem ile olan o letâfet, o ha-lâvet, o ahenk hangi bir lisan ile zahir olur?

Filvâki öyle âyât-ı celile vardır ki başka türlü tercüme olunamadığı halde tercümede yine aslın verdiği kuvvet, hâvi olduğu dakik ma'nâ bir türlü ifade olunamaz. Acaba «Fati-hat-ül Kitap» Sûresi ile «İhlâs» Şûresini tam bir tercüme, birtakım izahat ve tasarrufat ile şâmil olduğu dekaiki ifade kaabil midir?

Tercüme ile yalnız me'al-i münîfi, kastetti-ği hükm-ü celili irae mümkün olabilir. Halk da me'al-i celiline, maksûd-i bizzat olan hükm-ü süphaniye vâkıf olur, hidayet ve irşadından müstefiz olur. Tercüme de elzem ve ehem olan cihet Âyât-ı Kerime'yi yanlış ifade etmemektir, her türlü ta'zim ve tekririmize şayan olan Kur'an-ı Azimüşşanımızın şeref-i celiline hiçbir veçhile tecavüz olunmamaktadır.

Tercümede Türkçe'nin bütün kudret-i ifa-desini tecelli ettirmek, Kur'an-ı Mübîn'imizi üs-lûb-u âli ile tercüme etmek, tercümeyi Türkçe'nin bir şahaşeri kılmak elhak güzel bir emni-yedir; fakat bu cihette muvaffakiyet mümkün olabilir mi? Ma'âni-i Kur'an'a riayet, Türkçe'nin kudret-i ifadesine herhalde müreccah değil mi-

dir? Baştan aşağıya kadar her ikisini cem'etmek öyle zannediyorum ki pek güç olacaktır.

İşte bundan dolayı eserimiz doğrusu tercüme değil, tavihtir, Me'al-i Münîfi beyandır, Ma'âni-i Kur'an'ı ifadedir. İşte bu gibi mülâhazata mebni eser-i âcizeye «Ma'âni-i Kur'an» ismini münasip gördüm.

Ma'âni-i Kur'an'da elfaz-ı Kur'an'iyenin müsait olduğu ma'nâlardan birini bittetkik esas edindim, birtakımlarını da not olarak yazdım. Âyât-ı Celîle'nin bir kısmı ancak esbâb-ı nüzûlü ile malûm olacağından yalnız ma'ani-i münîfesi-ni izah iktiza edince esbâb-ı nüzûlü zikreyledim. Ebu Müslim-i İsfahânî'den ma'da müfessîrler Âyât-ı Kur'an'iyede neshi tecvîz ettiklerinden bu hususa da dikkat ettim. Aslın ifade ettiği ma'nâyı azamî mertebede aynen ifadeye, düzgün bir tercüme, selikamıza uygun bir surette beyana çalıştım. Lisan itibarıyla muvafakiyet iddia edemem, belki üslûb biraz gevşemiştir, fakat öyle zannediyorum ki tercüme haşviyyattan âzâdedir. Âyât-ı Kerîme anlaşılmağısızın tercüme olunmamış, aslı ifade etmeyen, ma'nâyı ihlâl eden kelimeler konmamış, Nazm-ı Münzel-i Muhkem tanınmaz bir şekilde meydana çıkmamıştır.

Nazm-ı Kerîm'de zamir ile, ism-i işaretle, sıfatla beyan olunan elfâz-ı celîle merci' ile, müşarûn'ileyh ile, mevsuf ile tercüme olunmuşsa ihtimalli olan mahalde üzerlerine birer hat koydum, ihtimalli olmayan mahalde çizgiye lüzum görmedim. Bunun gibi, beray-i tavih

ilâve olunan kelimâtın üzerine de birer hat koydum. İsm-i fail ve sıfat-ı müşebbiheler şiveye göre bâzan fiil gibi tercüme edilmiş, Esma-i Hüsnâ, ya Türkçesiyle veya aynıyle ifade olunmuştur, çünkü Esma-i İlâhiye'nin her biri makama göre şerefvarid olmakla onları Lâfza-i Celâl'le veya Türkçede marûf olan diğer esma ile tercüme etmek doğru değildir. «Ma'âni-i Kur'an» da Mâ'nâ-i harfî ile mâ'nâ-i ismî bâzan ilcâ-i zarûretle karışmış, me'ful-i mutlaklar makama göre türlü türlü tercüme olunmuş, bâzan da hiç zikrolunmamıştır, atıflarda cümle başına kasem ifade eden böyle (*) bir yıldız işareti konulmuştur. Tekitler de bâzan tercümede zikrolunmuş, bâzan zikrolunmamıştır. (İnne) ile mastar olan cümleler siyak ve sebaka göre ifade edilmiş, bâzı kere ta'lîl ma'nâsı tasrih edilmemiştir. Nazm-ı Muhkem'in kelime kelime tercümesi ihtiyar olunmakla iktiza eden izahat not halinde de yazılmıştır. Âyetlerin adedinde görülen ihtilâf-ı nazar itibara alınmamış, yalnız biri kabul edilmiştir.

Âlem-i İslâm'a arz eylediğim bu tercüme ve izah hakkında Müslüman kardeşlerimin hayırhane ihtarlarını hüsn-ü telâkki edeceğimi arzederim.

Tevfik ve inayet Cenab-ı Rabb-ı İzzettendir.

(1) İsmail Hakkı İzmirli

(1) Yayınevinin notu: Merhum İsmail Hakkı İzmirli bu önsözü 1927 yılında yazmıştır. Metne sadık kalmak düşüncesiyle önsöz aynen alınmıştır.

KUR'AN-I KERÎM
VE
TÜRKÇE ANLAMİ
(Ma'âni-i Kur'an)

İsmail Hakkı İzmirli

EREN YAYINLARI — İSTANBUL

Satış Yeri : Gönül Kitabevi, Sahafklar Çarşısı No. 16
Beyazıt — İstanbul Tel. : 22 85 31

KUR'ÂN-I KERİM ve TÜRKÇE ANLAMİ'nın

Konularına Göre Fihristi

(Çizgilerin solundaki rakam sûre numarasını, sağındaki rakamlar, âyetlerin numaralarını gösterir.)

— A —

Abdest : 5/6.

Adak : 2/270, 3/35, 19/26, 22/29, 76/7.

Adâlet : 2/282, 3/8, 18, 21, 4/3, 58, 127, 129, 5/8, 42, 6/152, 7/29, 159, 181, 12/4, 47, 54, 16/9, 76, 90, 20/2, 21/47, 26/15, 33/5, 57/25, 60/8.

Adam öldürmek : 2/178, 4/29, 92, 93, 5/32, 6/151, 17 33, 25/68.

Âd Kavmi : 7/65, 74, 11/50, 59, 60, 25/38, 39, 29/38, 41/13, 15, 51/41, 42, 54/18-21, 89/1-7.

Âdem (A.S.) : 2/30, 34, 35, 3/33, 34, 7/2, 19, 19/58, 20/116, 117, 120, 121.

Âdet görme : 2/222.

Affetmek : 2/173, 182, 185, 267, 3/28, 4/16, 22, 5/3, 93, 89, 6/54, 55, 119, 145, 16/119, 24/4, 33, 26/25, 30, 34, 40, 58/2, 73/20.

Ahde vefa : 2/27, 40, 63, 80, 83, 84, 93, 100, 124, 177, 3/76, 77, 81, 183, 187, 4/21, 90, 5/1, 7, 12-14, 70, 7/102, 134, 169, 8/72, 74, 75, 13/20, 25, 16/91, 95, 17/34, 19/78, 87, 23/8-9, 43/49, 48/10.

Âhiret günü : 1/3, 2/4, 8, 46, 48, 85, 94, 102, 123, 130, 200, 217, 220, 3/22, 95, 30, 45, 56, 106, 107, 4/74, 77, 134, 5/5, 33, 41, 6/32, 92, 160, 8/67, 9/19, 38, 69, 10/26, 27, 64, 11/16, 19, 22, 103, 12/37, 57, 101, 109, 13/26, 34, 36, 17/7, 10, 19, 21, 45, 19/75, 85, 20/70, 74, 97, 111, 127, 22/2, 11, 15, 23, 33, 34, 100-105, 26/87, 89, 27/68, 91, 92, 28/70, 83, 84, 34/21, 37/20, 59, 39/9, 26, 45, 48, 70, 75, 41/7, 27, 28, 31, 42/20, 44/16, 40, 75, 45/9, 10, 28, 35, 50/21, 35, 41, 44, 51/6, 55/41, 77, 56/7, 86, 94, 57/12, 51, 64/9, 10, 67/6, 12, 27, 68/42, 43, 69/18, 32, 70/1, 3, 8, 18, 74/38, 53, 76/7, 22, 77/7, 15, 29, 45, 79/33, 39, 80/32, 41, 81/8, 14, 82/5, 9, 13, 19, 83/15, 36, 84/7-10, 33, 88/1-16, 89/22-29, 90/17-20, 92/13-17, 95/7, 96/15-18, 98/7-9, 99/6-9, 107/1.

Ahlâk : 2/129, 151, 172, 232, 3/77, 164, 4/49, 8/53, 9/103, 18/19, 74, 19/19, 20/76, 24/21, 28, 30, 26/137, 35/18, 62/2, 68/4, 79/12, 80/3, 7, 87/14, 91/9, 92/18, 96/6, 7.

Ahmed (A.S.) : 61/6.

Aile : 2/215, 4/36, 6/151, 8/41, 72, 75, 13/38, 16/90, 17/23, 24, 26, 25/54, 29/8, 32, 33, 31/14, 33/4, 6, 40/8, 42/23, 46/15-18, 52/21, 57/2, 64/14, 15, 75/33, 84/9, 13.

Akıll : 2/44, 73, 75, 76, 164, 170, 171, 179, 242, 269, 3/65, 100, 118, 5/58, 103, 6/32, 151, 7/169, 8/22, 10/16, 92, 100, 11/51, 12/109, 111, 13/4, 19, 14/52, 16/12, 67, 20/53, 128, 21/10, 67, 22/46, 23/80, 24/58, 59, 61, 25/44, 26/28, 28/60, 29/35, 43, 63, 38/29, 43, 39/9, 18, 43, 40/54, 67, 57/17, 65/10, 67/10, 89/5.

Akit : 2/235, 237, 282, 4/33, 5/1, 89.

Akraba : 2/27, 83, 177, 180, 215, 4/7, 8, 11, 33, 36, 135, 5/106, 6/152, 8/41, 9/113, 13/25, 16/90, 17/26, 24/22, 26/214, 30/38, 33/6, 35/18, 42/23, 47/22, 59/7, 60/3, 69/35, 90/15.

Alay etmek : 49/11, 104/1.

Allah'a teslimiyet : 2/155-156, 3/26, 6/162, 163, 13/22, 18/23, 24.

Allah'a tevekkül : 65/3, 26/217-220, 33/3, 64/13.

Allah'ın birliği : 2/116, 117, 163, 165, 255, 3/2, 5, 6, 18, 4/48, 49, 116, 5/17, 72-77, 6/21-24, 56, 80, 81, 94, 100-103, 106, 148, 9/28, 10/18, 28-36, 66, 68, 69, 70, 13/33, 34, 16/35, 36, 57, 62, 72, 73, 17/22, 39, 40, 42, 43, 44, 111, 19/35, 88-91, 21/18-29, 22/31, 34, 71, 23/91, 92, 34/27, 25/1-2, 27/59-65, 28/62-75, 88, 30/40, 37/4, 5, 149-163, 39/4, 14, 15, 27, 29-32, 36-38, 43-46, 64-67, 40/3, 12-15, 20, 66, 41/6, 7, 9, 37, 38, 43, 81-83, 87, 15, 51/51, 44/8, 9, 46/56, 59/1, 22-24, 72/3, 112/1-4.

Allah'ın bize yakınlığı : 56/85.

Allah'ın emirleri : 2/83, 6/151-153, 7/33, 22/30, 23/86, 31/14, 41/34, 42/36-43, 49/9-12, 58/9, 74/3-7.

Allah'ın fazlı : 2/5, 105, 213, 245, 253, 255, 269, 272, 3/73, 74, 129, 4/83, 175, 6/25, 83, 88, 111, 112, 125, 149, 14/4, 7/30, 178, 186, 9/28, 10/25, 49, 97, 100, 101, 107, 11/9, 118, 119, 12/110, 13/26, 31, 33, 16/9, 108, 109, 35/8, 17/18, 19, 20, 30, 43, 46, 86, 87, 18/57, 19/76, 21/9, 22/16, 17, 24/21, 38, 46, 28/56, 29/62, 30/36-37, 34/39, 36/43, 44, 39/23, 42/13, 27, 45/23, 49/7, 8, 58/21, 28, 29, 59/19, 20, 62/4, 64/11, 76/27-31.

Allah'ın kudreti : 1/1, 2/22, 74, 115, 117, 164, 255, 259, 260, 284, 3/5, 6, 83, 97, 189, 5/48, 6/1, 3, 12-18, 59-65, 95-99, 103, 54/54, 9/116, 10/4-6, 18, 61, 11/6, 56, 13/8-20, 32-34, 14/19, 20, 32-34, 16/1-22, 40, 48-52, 60, 61, 74, 77, 79-81, 15/16-25, 17/25, 18/109, 19/65, 20/6-8, 22/61-66, 74-76, 24/35, 41-50, 53, 27/59-65, 29/21, 22, 52, 30/19-28, 46, 48, 31/10-11, 16, 25-30, 34, 34/24, 35/3, 14, 15, 36/12, 36, 41, 42, 39/5, 6, 21, 62, 63, 40/61-69, 19, 41/39, 47, 48, 42/4, 5, 9, 11, 12, 19, 29, 43/9-13, 85, 46/33, 48/14, 50/6-11, 16, 15/20-23, 47-50, 56-60, 53/42-55, 55/1-30, 57/1-6, 17, -67/1-17, 80/23-32, 85/13-16, 105/1-5.

Allah'ın nuru : 24/35, 36, 61/8.

Allah'ın varlığı : 13/2-4, 22/18, 67/30, 19, 6/73-78, 29/61, 63, 64/1-4, 87/1-5.

Allah'ın veli kulları : 4/146, 10/62-64, 72/26, 27.

Allah'ın sıfatları : 1/1-3, 2/77, 107, 143, 160, 163, 182, 199, 218, 226, 235, 251, 255, 3/4, 8, 31, 89, 129, 146, 155, 173-174, 4/22, 23, 25, 34, 43, 64, 70, 95-96, 99, 100, 106, 110, 129, 149, 6/45, 147, 151, 7/54, 99, 180, 181, 183, 8/30, 9/115, 117, 118, 10/60, 21, 11/6, 102, 121, 122, 13/6, 31, 33, 41, 14/7, 27, 47, 51, 16/37, 47, 81, 17/25, 21/110, 22/60, 65, 70, 25/60-63, 58, 27/57, 73, 29/60, 33/24, 43, 54, 32/6, 34/1, 2, 26, 35/2, 15, 34, 38, 37/171, 180, 182, 39/37, 53, 40/3, 10, 41/46, 42/23, 26, 44, 51, 43/41, 42, 79, 44/16, 52/28, 53/32, 57/11, 58/2, 67/3, 10, 20, 23, 26, 28, 29, 85/12, 14, 96/4.

Allah korkusu : 2/74, 150, 194, 212, 3/102, 200, 5/93, 6/72, 7/35, 8/2, 29, 10/31, 15/45, 16/51, 30, 52, 22/34, 23/1, 2, 70, 39/61, 59/56, 64/16, 65/5, 67/12, 74/56.

Allah sevgisi : 2/165, 177, 186, 3/31, 32, 81, 21/90, 24/31, 58/7.

Aldanmak : 6/32, 29/64, 47/36, 35/5, 57/20.

Aldatmak : 83/1-3.

Amel defteri : 4/13, 14, 17/13, 21/47, 38/16, 39/69, 45/28, 56/8, 74/52, 78/29, 40, 81/10, 83/7-9, 84/7-15.

Amel terazisi : 7/8, 9, 21/47, 23/102, 103, 101/6-9.

Amelsiz ilim : 62/5.

Andlaşma : 4/90, 9/1-13, 16/92.

Arabulma : 49/9, 10.

Arafat : 2/198, 199, 7/46, 48, 49.

Araplar : 3/103, 104, 110, 2/143, 16/82, 83, 19/97, 98, 22/78, 43/5, 29-32, 9/90, 97/99, 101-110, 120, 13/36, 34/15-19, 48/11, 12, 15, 16, 49/14, 17.

Arş : 7/46-49, 9/129, 10/3, 11/7, 13/2, 20/5, 21/22, 23/86, 116, 25/59, 27/26, 32/4, 39/75, 40/7, 15, 43/82, 57/4, 85/15, 69/17.

At beslemek : 8/60.

Atlar : 100/1-6.

Ashab-ı kehf : 16/9-26.

Âzer : 6/74.

Azgınlık : 7/33, 13/25, 10/22, 23.

— B —

Bâbil : 2/102.

Bakara (inek) kıssası : 2/67-73.

Barış : 2/208, 224, 228, 4/35, 90, 91, 114, 128, 8/1, 12, 47, 61, 16/28, 87, 39, 29, 47/35, 49/10.

Basiret : 6/104, 7/203, 10/43, 12/108, 17/102, 45/20, 50/8, 75/14.

Başa kakmak : 2/262, 264, 12/92, 26/22, 41/8, 49/17, 68/3, 74/6, 84/25, 95/6.

Başak rüyası ve tabiri : 12/43, 46, 47.

Başak temsili : 2/261.

Başörtüsü : 24/31.

Batıl inançlar : 2/189, 5/103.

Bayram namazı : 87/14, 108/2.

Bedir savaşları : 3/13, 121-127, 173, 174, 8/7-12, 19, 42-44, 67, 71, 38/11.

Belâğat : 6/112, 55/1-4.

Birlik ve beraberlik : 3/103, 8/46, 9/107, 30/32, 105, 152, 42/13, 46.

Borç-borçlu : 2/280, 282, 283, 4/11, 12, 9/60, 88, 52/40, 56/66, 68/46.

Boşamak : 2/227-237, 241, 4/20, 21, 35, 180, 33/28, 29, 49, 52, 65/1-7, 66/5.

Boşboğazlık : 60/1, 10.

Boş söz : 74/45.

Boş vakit geçirme : 94/7.

Böbürlenmek : 4/36, 11/10, 31/18, 57/23, 102/1-5.

Bühtân (iftira) : 4/112, 24/4, 5, 18-20, 23-25, 49/6, 68/10-16, 104/1.

Buzağıya tapınma : 2/51, 52, 54, 92, 93, 4/153, 7/148, 152, 155, 20/88-91.

Büyüklik taslama - kibir : 2/34, 87, 4/36, 172, 173, 5/82, 6/93, 7/13, 36, 40, 48, 75, 76, 88, 133, 146, 206, 9/25, 10/75, 14/21, 16/22, 23, 29, 46, 21/19, 23/67, 46, 24/11, 25/21, 28/39, 31/7, 18, 32/15, 34/31, 32, 33, 35/43, 37/35, 38/74, 75, 39/56, 60, 62, 40/27, 35, 47, 48, 57, 60, 76, 41/15, 38, 45/8, 31, 46/10, 20, 57/23, 63/5, 71/7, 74/23.

Büyü : 2/102, 7/10-126, 10/2, 7, 76/81, 5/110, 6/7, 11/7, 15/15, 17/47, 101, 20/57, 58, 63, 66, 69/73, 21/3, 25/8, 26/34, 41, 46, 49, 153, 185, 27/13, 28/36, 34/43, 37/15, 38/40, 40/24, 89, 42/31-52, 43/30, 49, 46/7, 51/39, 52, 52/15, 54/2, 61/6, 74/24.

— C —

Câlut : 2/249.

Cariyeler : 4/25, 36, 92, 5/89, 90/60, 16/71, 98, 23/5, 24/32, 33, 58/3, 70/29, 90/11, 12, 13.

Casusluk : 49/12, 60/10.

Cebrâil : 2/87, 97/99, 253, 4/171, 5/110, 16/2, 102, 17/85, 19/17, 19, 21/91, 26/193, 40/15, 42, 52, 53/5, 6.

Cehâlet : 2/67, 273, 3/154, 4/17, 5/50, 6/35, 54, 111, 7/138, 199, 11/29, 46, 12/33, 89, 16/119, 23/54, 63, 25/63, 27/55, 28/55, 33/33, 72, 39/64, 46/23, 48/26, 49/6, 51/11, 58/22, 66/12, 70/4, 78/38, 81/19, 21, 97/4.

Cehennem : 2/23, 24, 3/12, 106, 4/56, 7/36, 38, 41, 8/36, 37, 9/34, 35, 14/16, 17, 15/43, 44, 20/127, 21/98, 100, 22/19, 22, 25/11, 14, 32/20, 35/36, 37, 37/60, 70, 39/24, 25, 47, 48, 40/70, 76, 44/43, 50, 52/11, 16, 55/37, 39, 41, 43, 44, 56/41, 56, 66/6, 7, 67/8-11, 76/4, 78/21, 30, 74/26, 37, 88/1-7, 104/1-9.

Cennet : 2/25, 3/15, 5/85, 7/42-53, 8/4, 14, 23, 9/72, 10/9, 10, 13/20-25, 15/45-50, 16/30-32, 18/31, 19/63-65, 21/101-103, 22/14, 23, 24, 23/8-11, 25/15, 16, 24, 29/58, 30/15, 31/8, 9, 35/33-35, 36/55-58, 37/40-61, 38/49-55, 39/20, 73-75, 41/30-32, 43/69-73, 44/51-57, 47/14-16, 50/31-35, 52/17, 28, 54/54, 55, 55/46, 78, 56/1, 40, 76/5, 22, 78/31-38, 83/23-36, 85/11, 88/2, 8, 16.

Cenaze namazı : 9/84.

Ceza (amel karşılığı) : 6/160, 164, 20/74-76, 22/50, 51, 40/58, 90/18, 19, 91/1-10.

Cihad : 2/190, 194, 216, 218, 246, 3/146-148, 157, 195, 200, 4/71, 74/77, 84, 89, 95, 101-104, 8/15, 16, 39,

42, 45, 60-67, 9/12, 14, 16, 19, 20, 24-29, 38-42, 46, 47, 53, 73, 82, 86, 88 91, 123, 22/39, 40, 78, 25/52, 29/69, 47/4, 7, 20, 35, 48/16, 17, 22, 25, 49/9, 60/8-11, 61/2, 3, 4, 11, 66/9, 73/20.

Cimrilik : 3/180, 4/37, 128, 9/34, 35, 17/29, 100, 25/67, 35/32-41, 57/23, 24, 59/9, 64/16, 70/15-18, 47/36, 37, 38, 68/17-33, 69/34, 81/24, 89/18, 91/10, 92/8-11, 104/4, 107/3, 92/8-11.

Cinler : 6/100, 128, 7/38, 11/119, 15/27, 37/158-166, 27/17, 39, 34/12, 14, 38/37, 38, 41/25, 46/18, 29, 30, 51/56, 55/15, 33, 35-39, 41, 72/1-17, 114/1-6.

Cinsi sapıklar : 26/165-175, 27/54, 55, 29/29-34.

Cömertlik : 17/29, 92/5, 17, 18.

Cüdi : 11/44.

Cuma namazı : 62/9, 11

Cumartesi : 2/65, 4/47, 7/163, 16/124.

— Ç —

Çalışmak : 53/34, 40, 41.

Çekişme - ihtilâf : 4/59.

Çekiştirme : 49/12, 68/11, 104/1.

Çocuğun emzirilmesi : 2/223.

Çocukları öldürmek : 17/31.

Çöl sakinleri : 9/90, 97-99, 101, 120, 22/11, 48/11, 16, 49/12, 16, 17.

— D —

Dabbetü'l - Arz : 27/82.

Davet etmek : 16/125.

Dâvûd (A.S.) : 2/249-251, 4/163, 5/78, 79, 6/84, 17/55, 21/78-80, 105, 38/17-26.

Demir : 57/25.

Deniz avı : 5/96.

Denizcilik : 10/22, 17/66, 31/31, 43/12, 13.

Devlet idaresi : 2/30, 4/59, 83, 6/165, 10/14, 20/29, 24/55, 62, 27/32, 34, 37, 62, 28/34, 38/26, 39/75, 35/39, 40/26, 28, 42/38, 59/7, 60/12, 64/16.

Din : 1/3, 6/70, 42/8, 9, 21, 98/4, 5.

Doğruluk : 1/6, 2/142, 213, 3/51, 101, 4/67, 175, 5/16, 6/39, 78, 126, 153, 161, 7/16, 9/7, 10/25, 89, 11/56, 112, 15/41, 16/76, 121, 17/35, 19/36, 22/54, 67, 23/73, 24/46, 26/182, 33/70, 36/4, 37/118, 38/16, 41/30-32, 42/15, 52, 43/43, 61, 64, 46/13, 30, 48/2, 20, 67/22, 72/16, 81/28, 92/12.

Doğru söz : 4/9, 33/70, 78/38.

Dost - doğruluk : 2/254, 3/28, 118, 4/25, 125, 139, 140-144, 5/5, 51, 57, 82, 9/16, 14/31, 16/100, 17/73, 25/28, 29, 26/101, 40/18, 41/34, 35, 36, 43/67, 60/1, 7-9, 13, 69/55, 70/10.

Dua : 1/1-7, 2/186, 201, 202, 255, 286, 3/8, 26, 27, 191-194, 7/55, 56, 17/80, 81, 23/118, 26/83-89, 27/62, 32/16, 40/60, 60/4, 5, 74/43.

Dünya hayatı : 2/212, 3/14, 4/77, 6/62, 70, 10/7, 24, 11/16, 13/26, 14/3, 16/107, 18/28, 45, 46, 20/129, 131, 26/60, 61, 28/60, 29/64, 30/7, 35/6, 40/39, 42/34, 43/32, 46/20, 47/36, 57/20, 64/15, 42/20.

Düşmanlık : 41/34.

— E —

Ebâbil kuşları : 10/1-5.

Ebû Bekir (R.A.) : 9/40, 41.

Ebû Lehep : 111/1.

Ecel : 3/145, 6/2, 60, 7/34, 135, 10/49, 11/3, 104, 14/10, 44, 15/5, 16/61, 20/129, 29/53, 30/8, 35/45, 39/42, 40/67, 42/14, 71/4, 63/11.

Elyesâ : 6/86, 38/48.

Ehl-i Kitâp : 3/69-72.

Ehl-i Kitâp : 2/105, 109, 3/64, 65, 69, 70, 71, 72, 75, 98, 99, 110, 113, 199, 4/123, 153, 159, 171, 5/15, 19, 47, 59, 65, 68, 77, 28/12, 29/46, 33/26, 57/29, 59/2, 11, 98/1, 6.

Elçi melekler : 6/61, 7/37, 10/21, 11/69, 71, 81, 17/95, 19/19, 29/33, 31, 35/1, 77/1, 81/19.

Emânete riâyet : 2/283, 3/75, 4/58, 23/8, 70/32-35.

Emâneti ehline vermek : 4/58.

Emire itaat : 4/59.

Emzirmek : 2/233, 4/23, 22/2, 28/7, 12, 65/6.

Ensâr : 9/100, 117, 59/9, 63/7.

Erkekler : 2/28, 29, 30-33, 213, 33/72, 31/20, 29, 45/12, 13, 17/11, 67/70, 83, 15/21, 26, 27, 29-35, 27/62, 38/71-74, 90/1-11, 35/12, 12, 15, 27, 28, 32/7-9, 23/12-14, 22/5, 11, 40/64, 67, 80/17-22, 86/5-10, 76/1-4, 16/4-18, 65-67, 78, 80, 81, 30/54, 35/11, 7/29, 189, 4/1, 28, 6/98, 39/6, 49, 49/13, 10/19, 95/1-8, 20/123, 30/41, 36, 21/37, 70/19-21, 36/77, 89/15, 16, 29, 65, 42/48, 100/6, 7, 18/54, 78/8-16, 79/27-33.

Esirler : 8/67-71, 2/85, 4/24, 9/18, 47/4.

Eşitlik - eşitsizlik : 2/245, 247, 253, 4/95, 5/100, 6/50, 83, 165, 7/69, 13/16, 26, 76, 16/76, 17/30, 21/109,

28/82, 29/62, 30/37, 34/31, 39, 35/19, 22, 39/9, 22, 40/58, 41/34, 42/12, 27, 43/32, 56/3, 58/11.

Evlâtlar : 6/140, 151, 17/31, 60/12, 18/46, 64/15, 42/49, 50, 65/6, 2/233, 52/21, 63/9, 3/10, 8/28, 57/20.

Evlât edinme : 32/4, 5, 37.

Evlennenmek : 2/129, 221, 230, 232, 235, 237, 4/3, 6, 19, 22, 25, 34, 35, 127-129, 5/5, 24/3, 32, 33, 60, 28/27, 33/30, 37, 49, 50, 52, 53, 60/10.

Evlere girmenin âdâbı : 24/27, 28.

Eykeliler : 26/176, 38/3, 50/14.

Eyyûb (A.S.) : 21/83, 38/41, 44, 6/84.

Ezân : 5/58, 7/44, 9/3, 62/9.

— F —

Fâiz : 2/75, 276, 278, 279, 3/130, 4/161, 30/39.

Fakirlik - fakirler : 2/177, 184, 215, 221, 235, 236, 268, 271, 273, 3/181, 4/6, 8, 36, 135, 5/89, 95, 6/151, 9/28, 41, 60, 17/26, 31, 18/79, 22/28, 36, 24/22, 32, 28/24, 30/38, 35/15, 47/38, 51/19, 56/67, 8/4, 59/7-9, 68/24, 27, 69/34, 70/25, 74/44, 89/18, 90/16, 93/8, 10, 107/3.

Fal okları : 5/3, 90.

Fazilet : 2/237, 219, 16/126, 28/54.

Fenler : 34/10-13.

Ferâiz (miras taksimi) : 4/7-12, 19, 33, 176, 8/72, 75, 2/233, 240, 180-182, 5/106-108.

Fesat, fesatçılık : 2/11, 12, 27, 30, 60, 205, 220, 3/118, 5/32, 33, 64, 7/56, 74, 85, 86, 103, 127, 142, 8/73, 9/47, 10/40, 81, 91, 11/85, 116, 12/73, 13/25, 16/88, 92, 94, 17/4, 18/94, 21/22, 23/71, 26/152, 183, 29/30, 36, 30/41, 38/28, 40/26, 47/22, 89/12.

Fetih âyetleri : 2/76, 89, 4/141, 5/52, 6/44, 59, 7/40, 89, 96, 8/19, 12/65, 14/15, 15/14, 21/96, 27/77, 24/61, 26/118, 28/76, 32/28, 29, 34/26, 35/2, 38/50, 39/71, 73, 48/1, 18, 27, 54/11, 57/10, 61/13, 78/19, 110/1.

Firavun : 2/49, 50, 3/11, 7/103-137, 8/52-54, 10/75-92, 11/96-99, 6/6, 17/101-103, 20/24, 40, 43-72, 23/45, 26/10, 11, 18-31, 34-42, 49, 53-58, 27/12, 28/3-6, 8, 9, 32, 38, 39, 40, 29/39, 38/12, 40/23-46, 43/46-55, 44/17-31, 50/12, 51/39, 40, 54/54, 55, 69/9, 73/15, 16, 79/17-25, 85/18, 89/10.

Fitne : 2/102, 191, 193, 217, 3/7, 4/91, 101, 5/41, 49, 71, 6/25, 53, 7/27, 155, 8/25, 28, 39, 73, 9/47, 48, 49, 126, 10/85, 11/83, 90, 131, 21/35, 111, 22/11, 57, 24/63, 25/20, 27/47, 29/2, 3, 10, 33/14, 38/24, 34, 63, 162, 39/49, 44/17, 51/13, 14, 54/27, 57/14, 23/97, 98, 60/5, 64/15, 68/6, 72/17, 71/31, 85/10.

Fuhuş : 6/151, 7/28.

— G —

Gadretmek : 8/55-58, 12/52.
 Ganimetler : 8/1, 6-10, 41, 60/11.
 Gayb : 2/3, 33, 3/44, 179, 4/34, 6/50, 59, 73, 7/188, 9/94, 10/20; 11/31, 123, 12/52, 81, 102, 13/9, 16/77, 18/26, 19/61, 78, 21/49, 23/92, 27/65, 32/6, 34/3, 53, 35/18, 38, 36/11, 39/46, 49/18, 50/33, 52/41, 53/35, 57/25, 59/22, 62/8, 64/18, 67/12, 68/47, 72/26, 81/24.
 Gayret : 2/90.
 Gazap : 3/133, 134, 42/36, 37, 111/1-5.
 Gece namazı : 17/79.
 Geçimsizlik : 2/227, 4/35, 128, 130, 39/29.
 Gıybet : 4/148, 49/12, 104/1.
 Göz-kaş işareti ile ayıplamak : 49/11, 104/1, 2.
 Gurur - aldanma : 3/24, 136, 4/120, 6/70, 112, 130, 7/22, 51, 8/49, 17/64, 31/33, 33/12, 35/5, 40, 40/4, 45/35, 57/14, 20, 67/20, 28/78, 82/6.
 Gusül (boy abdesti) : 4/43, 5/6.
 Günah : 2/209, 286, 4/31, 6/120, 11/61, 23/118, 40/2, 3, 55, 48/1-5, 53/12, 57/28, 85/10.
 Güneş : 36/38, 40.

— H —

Haberler : 4/83, 33/60-62, 49/6.
 Hâbil ve Kaabil : 5/27-32.
 Hac : 2/158, 196-200, 189, 203, 5/1, 2, 94-96, 22/25, 27, 29.
 Had-hudûd (cezalar) : 4/15, 16, 5/33, 34, 38, 39.
 Hainlik : 2/187, 4/105-107, 5/13, 8/27, 58, 71, 12/52, 22/38, 40/19, 66/10.
 Hakka davet usûlü : 2/139, 258, 3/20, 61, 66, 4/107, 109, 6/2, 25, 7/103, 171, 8/34, 37, 21/51, 73, 22/3, 8, 9, 26/69, 89, 29/46, 31/20, 40/35, 17/53, 58/1.
 Hâmân (vezir) : 28/6, 38, 29/39, 40/23, 24, 36.
 Hanif (muvahhid) : 2/135, 3/67, 95, 4/125, 6/79, 161, 10/105, 16/120, 123, 30/30, 98/5.
 Haramlar : 16/115.
 Haram aylar : 9/1-5, 36, 38, 2/194, 217, 5/2, 97.
 Harp esirleri : 8/67, 68, 70, 71.
 Harpte namaz : 4/101-103.
 Harpte hezimet : 3/139-197.

Harpte misilleme : 16/126.
 Harp mucizeleri : 8/5-12, 9/25-27.
 Harpte zafer : 3/13, 110, 111, 121-128, 8/19, 42-45, 33/26, 27.
 Harp talimleri : 4/95, 100, 8/74, 75, 9/122, 48/17.
 Harp usulleri : 4/71, 94, 104, 8/15-18, 58, 61-64, 67, 68, 16/92, 94, 5/33, 34.
 Harpte bozguncular : 4/72, 73, 88-91, 9/38-57, 81-84, 86-89, 91-96, 111, 33/9-21.
 Hârûn (A.S.) : 4/163, 6/85, 7/121, 142, 150, 10/75, 19/53, 20/25-35, 64, 70, 90, 21/48, 23/45, 25/35, 26/14, 26/47, 37/113, 119.
 Harût ve Marût : 2/102.
 Hased : 113/1-5.
 Havâril : 3/52, 53, 5/111, 113, 57/27, 61/14.
 Hayat : 2/86, 9, 179, 204, 212, 3/14, 117, 175, 4/74, 94, 109, 6/32, 70, 130, 7/32, 51, 152, 9/38, 55, 10/7, 23, 24, 64, 88, 98, 11/15, 13/26, 34, 14/3, 27, 16/97, 107, 17/75, 18/28, 45, 46, 104, 20/72, 97, 131, 23/33, 24/33, 25/3, 28/60, 61, 79, 29/25, 64, 30/7, 31/33, 33/28, 35/5, 39/26, 40/39, 51, 41/16, 31, 42/36, 43/32, 35, 45/35, 47/36, 53/29, 57/20.
 Hayber fethi : 48/1, 15, 19, 20.
 Hayvanat : 4/118, 119, 6/38, 142, 16/5-8, 66, 69, 79, 80, 22/28, 40/79, 80, 43/12, 13.
 Helâl rızık : 2/168, 5/88, 8/69, 16/114, 116.
 Hendek savaşı : 33/9-25, 85/4-8.
 Heva - heves : 2/78, 120, 145, 4/135, 5/48, 49, 70, 77, 6/66, 71, 119, 150, 7/176, 13/37, 14/37, 43, 18/28, 20/16, 23/71, 25/43, 28/50, 30/29, 38/26, 42/15, 45/18, 23, 47/14, 16, 53/3, 23, 53, 54/3, 79/40.
 Heykeller : 34/13.
 Hezimet : 3/139-161, 165-175, 195, 197.
 Hristiyanlar : 2/62, 111, 113, 116, 120, 135, 140, 3/55, 61, 67, 69-73, 75, 5/14, 15, 17, 18, 47, 51, 69, 72, 73, 82-85, 9/30, 31, 34, 10/69, 19/37, 43/65, 57/27.
 Hırsızlık : 5/38, 12/73-77.
 Hızır (A.S.) : 18/60-72.
 Hicr halkı : 15/80.
 Hilekârlık : 4/98, 99, 13/42, 16/45-47.
 Hilkat ve tabiat : 16/68, 69.
 Hikmet : 2/269.
 Hisap : 6/30, 21/1, 47, 37/24, 38/16, 53, 69/18, 78/27, 84/8, 14, 15, 88/26, 99/6-8.
 Hoşgörmek : 2/109, 4/4, 5/13, 15/85, 24/22, 43/5, 89, 64/14.

Hûd (A.S.): 7/65-72, 11/50-60, 26/123-140, 46/21, 25.

Hûd Milleti : 11/89.

Hudeybiye barışı : 60/12, 48/1-30.

Huneyn savaşı : 9/25, 26.

Husûmet : 2/188, 4/29, 59.

Huşu' : 3/17, 17/106-109.

Hüdhüd kuşu : 27/20-29.

Hüküm : 4/35, 65, 5/41.

— İ —

İblis : (Bak : Şeytan).

İbrâhim (A.S.): 2/124-127, 130, 132-133, 135-136, 140, 258, 260, 3/33, 65, 67-68, 84, 95, 97, 4/54, 125, 163, 6/74, 75, 83, 161, 9/70, 114, 11/69, 74-76, 12/6, 38, 14/35, 15/51, 16/120, 123, 19/41, 46, 58, 21/51, 60, 62, 69, 22/26, 43, 78, 26/69, 29/16, 30, 33/7, 37/83, 104, 109, 38/45, 42/13, 43/26, 51/24, 53/37, 57/26, 60/4, 87/19.

İbrâhim ailesi : 3/33, 4/54, 6/161.

İçki : 2/219, 5/90, 91, 47/15.

İbrâhim Milleti : 9/70, 22/44.

İdare edenler : 4/58.

İddet beklemek : 2/228, 231-234, 240, 65/1-7.

İdris (A.S.): 19/56, 57, 21/85, 86.

İffetlilik : 4/25, 5/5, 23/1, 5, 24/30, 70/29, 35.

İfsad etmek : 2/27, 60, 5/33, 64, 7/56, 74, 85, 26/151, 152, 47/22.

İftirâ etmek : 4/112, 24/4, 5, 18-20, 23-25, 49/11-16, 60, 104/1.

İhsan : 16/90, 3/134, 15, 17, 2/36, 114, 5/32, 49/11-12, 70/24, 25, 74/44, 89/16-20, 90/12-17, 108/3, 33/58, 107/1-3, 92/17-21.

İhtiyarlık : 16/70.

İktisadî adalet : 59/7.

İlâhî müsaade : 6/135.

İlim - araştırma - bilgi : 2/129, 151, 269, 4/113, 5/110, 6/119, 21/7, 33/34, 35/19, 22, 39/9, 10, 2/159, 174, 9/122, 16/43, 21/7, 80/2-4, 96/4.

İlyas (A.S.): 6/85, 37/123, 129.

İman : 2/2, 20, 82, 108, 136, 154, 5/17, 46, 72, 75, 109-120, 9/30, 31, 111, 23/50, 43/57-65, 61/6, 57/26, 27.

İmran ailesi : 3/34.

İmtihan : 29/2, 3, 39/49, 64/15.

İncil : 3/3, 48, 65, 5/46, 47, 66, 68, 110, 7/157, 9/111, 19/30, 48/29, 57/27.

İnsanın yaratılışı : 7/11, 12, 15/26, 28, 29, 38/71-74, 39/6, 40/67, 55/14, 71/14-18, 76/1, 2, 77/20-23, 95/4-6.

İnsanın emaneti kabul etmesi : 33/72.

İnsanın üstünlüğü : 17/70.

İnsanın irade serbestisi : (Bak kesb ve ihtiyar)

İnsanların arasını düzeltmek : 49/9, 10.

İnsanları bağışlamak : 2/263, 3/133, 134, 4/149, 16/126, 24/22, 42/36, 37, 40, 43, 64/14.

İntihar etmek : 4/29, 2/85.

İntikam almak : 2/194, 16/126, 22/60.

İsâ (A.S.): 19/16, 34, 2/84, 3/45, 60, 4/156-159, 171, 172, 5/17, 46, 72, 75, 109, 120, 9/30, 31, 111, 23/50, 43, 57, 58-65, 61/6, 57/27, 27.

İshak (A.S.): 2/133, 136, 3/84, 4/163, 11/71, 12/6, 38, 14/39, 19/40, 21/72, 29/22, 37/112.

İslâm : 2/11, 112, 127, 128, 135, 140, 141, 208, 221, 3/19, 67, 68, 84, 85, 118, 4/125, 5/3, 30/30, 42/13, 11/116-117, 21/92, 93, 22/78, 39/22, 41/33, 61/9, 98/5, 110/1, 3.

İslâm ve teslimiyet : 2/155, 156, 6/162, 163, 18/23, 24, 13/22, 3/26.

İsmail (A.S.): 6/86, 87, 38/48, 19/54, 55.

İsrail : 19/58, 59.

İsrail oğulları : 2/47, 122, 45/16, 17, 62/5-8, 5/12, 7/160, 10/93.

İsraf : 7/31.

İstiğfar : 2/199, 3/39, 135, 159, 4/62, 64, 106, 110, 5/74, 8/33, 9/80, 113, 11/3, 52, 61, 90, 12/26, 97, 98, 18/55, 19/47, 24/62, 27/46, 38/24, 40/7, 55, 41/6, 42/5, 48/11, 51/18, 60/4, 12, 19, 83/6, 70/10, 11, 12.

İstikamet : 2/177, 3/75, 76, 6/152, 7/85, 8/27, 11/85, 86, 17/34, 35, 26/181-183, 30/38, 55/7-9, 85/1-3.

İstişare : 2/233, 3/159, 42/36-38.

İyiliği emredip kötülükten nehyetmek : 3/104, 110, 114, 5/79, 7/157, 199, 9/71, 127, 22/41, 31/17.

İzzet : 35/10, 4/139, 10/65.

— K —

Kabalık etmemek : 4/2, 5.

Kabahat işlemek : 4/12, 26/51, 82, 20/73.

Kâbe : 2/125, 3/96, 97, 5/97, 22/26.

Kabileler : 4/89, 90, 49/13.

Kadınlar : 2/49, 187, 222-232, 235-236, 3/14, 3/61, 42, 61, 4/1, 3, 4, 7, 11, 15, 19, 22-24, 32, 34, 43, 75, 98, 127, 129, 176, 5/6, 7/81, 127, 141, 12/30, 14/6, 24/31, 60, 24/31, 27/55, 28/4, 33/30, 32, 52, 55, 59, 40/25, 48/25, 49/11, 58/2-3, 65/1, 4.

Kadınları boşama : 65/1, 3.

Kadınların giyimi : 24/31.

Kadınların mahremeleri : 33/55.

Kadınların örtünmesi : 33/59.

Kadir gecesi : 44/3-6, 89/4, 97/1-5.

Kâfirler : 2/114, 161, 162, 170, 171, 210, 3/11, 106, 107, 116-120, 149, 4/18, 39, 56, 167-170, 5/10, 36, 37, 47, 60-63, 73, 104, 6/1, 4, 5, 29, 30, 31, 33, 37, 39-47, 49, 57, 58, 109, 111, 7/40, 8/30-36, 38, 39, 50-57, 13/31, 15/2, 3, 88, 23/63-67, 93-96, 45/3-11, 29/41-43, 52-55, 47/4, 12, 18, 29, 30, 34, 52/35-47, 53/28, 66/9, 73/10-13, 85/17-20, 109/1, 6, 70/36, 44, 11/109, 16/33, 34, 18/52, 53, 20/128, 129, 134, 135, 22/72, 24/57, 25/40, 55, 38/1, 2.

Kâinatın yaratılışı : 2/29, 6/101, 107, 52/52, 30/19, 32/7, 36/36, 39/63, 40/62, 42/49, 43/12, 51/49, 54/49, 50, 57/1, 61/1, 62/1, 64/1, 81/15, 18, 86/1, 3, 87/2, 91/1-8, 92/3, 95/1-3.

Kalem : 68/1, 96/4.

Kalb : 7/43, 10/57, 13/27, 28, 23/78, 32/9, 33/4.

Kalb selâmeti : 33/70, 71.

Kâlûbelâ : 7/172, 173.

Kardeşlik : 2/83, 3/103, 4/25, 49/10, 13, 5/32.

Karı-koca münasebetleri : 4/128, 129.

Karı-kocanın arasını düzeltmek : 4/35.

Karûn : 28/76, 83.

Kâtip : 2/79, 282, 283.

Kasten öldürmek : 4/93.

Kaza ve kader : 3/145, 154, 6/2, 35, 54/51, 52, 53, 7/34, 10/49, 11/6, 15/4, 5, 17/58, 24/43, 27/74, 75, 34/3, 35/11, 57/22, 59/3, 65/3, 71/4, 72/25, 28.

Kefâlet : 12/72, 68/40.

Kehf ve rakam ashabı : 18/9.

Kendini beğenmek : 4/36, 31/18.

Kesb ve ihtiyar : 2/90, 4/111, 5/105, 6/70, 10/44, 108, 109, 11/21, 101, 13/11, 17/15-17, 84, 18/29, 58, 59, 23/62, 29/3, 35/18, 40/9, 41/46, 42/20, 45/15, 21, 22, 46/19, 53/31, 38-41, 67/1, 2, 74/38, 55, 56, 76/29-31, 81/29, 90/10, 91/7, 10, 92/12, 13.

Keşişler : 5/63, 82, 32/24, 9/34.

Kible : 2/115, 142-145, 148-150, 10/87.

Kınamak : 5/54, 12/32, 14/22, 17/29, 39, 23/6, 37/142, 51/50, 54, 68/30, 70/30, 75/2.

Kıyas : 2/178, 179, 199, 5/44, 45, 16/126.

Kıskançlık : 2/109, 4/54, 48/15, 113/5.

Kıyamet : (Bak. âhiret günü)

Kız çocuğu : 16/57-59, 43/17, 81/8, 9.

Kibirlenmek : 4/36, 172, 173, 16/23-29, 17/38, 32/15, 39/60, 72, 40/76, 35.

Kilise : 22/40.

Kin : 3/118, 4/22, 5/14, 64, 91, 35/39, 40/10, 35, 60/4, 61/3, 93/3, 108/3.

Kitaplar : 2/3, 4, 41, 78, 79, 136, 285, 3/84, 4/136, 13/36, 29/46, 47, 35/25, 57/26.

Komşu : 4/36, 8/48.

Konuşup görüşmek : 58/9, 10, 35/10.

Korkaklık : 3/156, 158, 4/72, 73, 8/15, 16, 9/44, 49, 56, 57.

Korku namazı : 4/101, 102.

Kozmografya : 2/29, 189, 10/5, 17/12, 36/37, 40, 21/33, 23/17, 79/27, 28, 37/6, 7, 8, 15/16, 17, 67/5, 86/1, 3, 11.

Kölelik : 2/221, 4/24, 25, 36, 5/89, 9/60, 16/71, 23/1, 6, 24/33, 33/50, 47/4, 58/3, 4, 70/30, 35.

Kötü ahlâk : 2/65, 66, 85, 3/137, 4/123, 5/100, 6/135, 10/27, 20/124-126, 30/10, 32/21, 39/26.

Kötü ad takmak : 49/11.

Kötü gözle bakmak : 68/51.

Kötü haber yaymak : 33/60.

Kötü zan : 49/12.

Kumar : 2/219, 220, 5/90, 91.

Kur'ân : 2/185, 228, 4/182, 5/101, 6/19, 7/204, 9/111, 10/15, 37, 61, 12/2, 3, 13/31, 15/1, 87, 91, 16/98, 17/9, 41, 45, 46, 60, 78, 82, 88, 89, 106, 18/54, 20/2, 113, 114, 25/30, 32, 27/1, 6, 76, 92, 28/85, 30/58, 34/31, 36/2, 69, 38/1, 39/27, 28, 41/3, 26, 44, 42/7, 43/3, 31, 46/29, 47/24, 50/1, 45, 54/17, 22, 32, 40, 55/2, 56/77, 59/21, 72/1, 73/4, 20, 75/17, 18, 76/23, 84/21, 85/21.

Kurban : 2/195, 3/183, 5/2, 27, 95, 97, 22/28, 32, 33, 34, 36, 37, 108/1, 2.

Kureyş : 106/1-4.

Kurtuluş - mutluluk : 22/77, 92/1-7, 94/1-6, 2/189, 62/10.

Küçümsemek : 43/54.

Küfür ithamı : 4/94.

Kürsî : 2/255, 38/34.

— L —

Lâf atmak : 4/4, 6, 23, 112.

Lâkap takmak : 49/11.

Lânet - lânetlemek : 2/88, 89, 159, 161, 3/61, 87, 4/46, 47, 52, 93, 218, 5/13, 60, 64, 4/38, 44, 9/68, 11/18, 60, 99, 13/25, 15/35, 24/7, 28/42, 33/57, 61-64, 40/52, 47/23, 48/16, 29/25.

Lât : 53/19, 20.

Levhalar : 7/145, 150, 154.

Levh-i mahfuz : 8/68, 10/19, 11/40, 110, 20/129, 21/101, 13/39, 23/27, 36/7, 37/171, 41/45, 42/14, 43/4, 50/4, 56/78, 57/22, 78/38, 80/13-16, 85/22, 92/10.

Livata haramdır : 4/16, 7/80-82.

Lokman (A.S.) : 31/12, 13, 16, 17.

Lût (A.S.) : 7/80-84, 27/54-58, 11/77-83, 29/26, 28, 35, 26/160-175, 15/57-77, 37/133-138, 6/86, 21/74, 75, 22/42, 44, 50/13, 14, 54/33-39.

Lût milleti : 11/70, 74, 83, 26/160, 38/13.

— M —

Mahrem olanlar : 4/23, 24.

Mallar ve evlâtlar imtihan içindir : 2/155, 156, 214, 3/186, 8/28, 47/31, 64/13-15.

Mallarını gösteriş için sarfedenler : 4/38.

Mânasız söz : 5/101.

Maskaralık etmek : 49/11.

Medine : 33/60.

Medyen : 7/85, 9/70, 28/22.

Medyen halkı : 11/84, 95, 20/40, 22/44, 28/45.

Mekke : 9/40, 29/67, 90/1, 95/3.

Melekler : 2/30-34, 98, 102, 161, 176, 177, 210, 248, 285, 3/18, 42, 45, 80, 87, 99, 123-125, 4/97, 166, 172, 6/8, 9, 50, 92, 111, 158, 7/11, 20, 8/9, 12, 50, 11/12, 31, 12/31, 13/13, 23, 15/7, 8, 28, 30, 43, 16/2, 28, 32, 17/40, 61-65, 21/26-28, 25/7, 32/11, 33/43, 35/1, 31/8-4, 71, 85, 149, 157, 41/30-32, 42/5, 43/16-22, 60, 77, 50/17-19, 53/26, 47/27, 69/17, 70/1-4, 74/31, 78/38, 89/22, 23.

Menat : 53/19, 20.

Menasik : 22/28, 34, 67.

Merhamet : 19/13, 90/12-17.

Merve : 2/158.

Meryem : 3/33-37, 42-47, 4/156, 19/16-34, 21/91, 66/12.

Mescid-i Aksa : 17/81.

Mescid-i Haram (Kâbe) : 2/14, 125, 149, 158, 191, 196, 5/2, 96, 97, 8/34, 35, 9/7, 19, 17/1, 22/25, 26, 29, 22/33, 105/1.

Mescid onarmak : 9/18.

Mesûliyet : 2/123, 281, 3/182, 4/111, 112, 123, 6/160, 9/115, 17/15, 34, 36, 84, 18/29, 57, 22/10, 76, 25/16, 28/47, 30/41, 44, 31/33, 33/15, 35/18, 38/24, 39/7, 42/15, 30, 45/15, 22, 46/19, 52/16, 21, 53/31, 62/7, 66/7, 74/38, 99/7, 8.

Meş'ar-ı haram : 2/198.

Meşveret : 42/36, 38.

Mikâil : 2/98.

Mina : 2/203.

Miras hükümleri : 4/2, 12, 4/176.

Mucizeler : 2/243, 6/35-37, 10/20, 12/105, 13/7, 27, 31, 38, 17/1, 59, 60, 20/133, 21/16, 17, 29/50-52, 32/15, 33/9, 40/35, 42/35.

Muhâcirler : 9/100, 117, 118, 2/217, 3/95, 4/97, 99, 8/26, 71, 74, 75, 16/41, 110, 22/58, 24/22, 29/57, 60, 59/8.

Muhkem ve müteşâbih âyetler : 3/7.

Musa (A.S.) : 2/51, 53-55, 60, 61, 67, 87, 92, 108, 136, 246, 248, 3/84, 4/153, 164, 5/20, 22, 24, 6/84, 91, 154, 7/103, 104, 115, 117, 122, 127, 128, 131, 134, 138, 142, 143, 144, 148, 150, 154, 155, 159, 160, 10/75, 77, 80, 81, 83, 84, 87, 88, 11/17, 96, 110, 14/5, 6, 8, 17/2, 101, 18 60, 66, 19/51, 20/9, 11, 17, 19, 36, 40, 49, 16, 65, 67, 70, 77, 83, 86, 88, 91, 21/48, 22/44, 23/45, 49, 25/35, 26/10, 43, 45, 48, 52, 61, 63, 65, 27/7 9, 10, 28/3, 7, 10, 15, 18, 19, 20, 28/30, 31, 36, 37, 38, 43, 44, 48, 76, 29/39, 32/23, 33/7, 69, 37/114, 120, 40/23, 26, 27, 37, 53, 41/45, 42/13, 43/47, 46/12, 30, 51/38, 53/36, 61/5, 79/15, 87/19.

Mukaddes kitaplar : 13/38, 2/78, 113, 121, 159, 3/73, 113, 114, 29/46.

Musibet : 42/30.

Mücadele şekli : 6/164, 16/125, 17/53, 18/54, 29/46, 43/57-59.

Mülk - mülk edinme : 2/29, 8/1, 41, 9/111, 10/55, 56, 24/29.

Müellefe-i kulûb : 9/60.

Mü'minin vasfı : 48/29, 49/15.

Mü'minler : 2/257, 285, 3/179, 6/122, 9/71, 119, 11/17, 112, 113, 16/91, 95, 96, 25/63-68, 28/61, 29/2-5, 32/18, 33/58, 39/11-14, 57/12, 16, 19, 87/14, 15.

Müslimler : 28/52, 53, 41/33, 48/29.

Münâfıklar : 2/8, 13, 20, 77, 3/167, 168, 177, 4/72-74, 81-83, 88, 89, 138, 146, 5/41, 52, 58, 7/175, 8/49, 9/43, 58, 61-69, 73-77, 80-87, 94-98, 101, 107, 110, 124-127, 24/47-50, 53, 33/1, 12-20, 24, 48, 60, 61, 63/69, 73, 47/16, 20-24, 29, 130, 48/6, 57/13-15, 58/14-18, 59/11-17, 63/1-8, 74/31.

Mürtedler (Dinden çıkanlar) : 2/217, 3/77, 86-91, 106, 177, 4/89, 90, 115, 137, 5/3, 52-54, 8/13, 14, 16/106, 107, 112, 47/25-28, 31, 32, 60/11.

Müşrikler (Putatapanlar) : 2/217, 4/50-52, 117, 5/60, 6/71, 136-139, 7/189, 9/1-5, 113, 114, 10/17, 12/106-108, 14/28, 29, 30, 16/75, 76, 56, 86-88, 17/56, 57, 18/102, 19/81, 82, 22/12, 13, 73, 25/3, 29/25, 68, 34/21, 35/13, 14, 40, 36/74, 75, 53/19-25.

Müsâvat : 49/13.

Müstahk savaşı : 63/8.

Müzdelife : 2/198.

— N —

Nafaka : 2/270, 9/121, 54.

Namaz : 2/37, 43, 45, 46, 115, 142, 143, 144, 148, 177, 186, 238, 239, 255, 286, 4/45, 101, 102, 5/6, 7/55, 205, 8/3, 11/114, 14/31, 17/78, 79, 110, 20/7, 130, 132, 22/34, 35, 41, 25/62-64, 29/45, 31/4, 5, 32/15, 16, 33/41, 42, 50/39, 40, 51/15-18, 70/22, 23, 34, 76/25, 26, 102/46.

Nasârâ : 2/62, 113, 135, 3/64, 113, 114, 119, 5/5, 14, 18, 46, 47, 51, 57, 59, 65-66, 68, 82-85, 9/30-33, 57/27, 30/2-5.

Nefs : 12/53, 75/2, 78/38, 89/27, 28, 91/7, 8, 10.

Nesh : 2/106, 16/101.

Nezâfet : 22/29, 74/1-4, 48/27.

Nezirler (Adaklar) : 22/29.

Nikâh (Evlenme) : 2/102, 221, 228, 230, 232, 235, 4/3-5, 19, 22-26, 7/189, 190, 24/3, 32, 33, 30/21, 33/37, 60/10-12.

Nimeti inkâr : 8/55, 10/12, 22, 23, 11/9, 10, 16/53-55, 17/67, 83, 29/65, 30/33, 34, 51, 31/32, 39/7, 8, 49/51, 41/49-51.

Niyet : 2/225.

Nuh (A.S.) : 3/33, 4/163, 6/84, 7/59-64, 10/71, 73, 11/25-34, 36/49, 21/76, 77, 25/37, 26/105-122, 29/14, 15, 37, 71-83, 71/1-28, 54/9-16, 23/23-31, 40/5-6.

Nuh milleti : 9/70, 11/89, 13/9, 25/37, 50/12, 51/46, 53/52, 53, 54/90.

— O —

Oğulluk : 4/23, 33/4, 5.

On emir : 6/151-153.

Orta namazı (ikindi) : 2/238.

Ordu hazırlamak : 8/60.

Oruç : 2/183, 185, 187.

Ortaklık : 38/21-24, 24/61.

— Ö —

Ödünç vermek : 2/24, 282, 5/12, 57/11, 18, 64/13.

Öfke : 3/119, 134, 9/15, 120, 22/15, 48/29.

Öksüzler : 2/220, 4/2-6, 9, 101.

Ölçüyü tartıyı tam tutmak : 6/152, 7/85, 11/84, 85, 26/182, 55/8, 9.

Öldükten sonra diriliş : 2/28, 73, 259, 260, 3/106, 107, 6/30, 36, 94, 7/57, 13/60, 16/38, 39, 17/50-52, 104, 18/21, 52, 100, 19/70, 20/102.

Ölüm : 3/143, 4/78, 21/34, 35, 62/8, 67/2, 69/8.

Örtünme (tesettür) : 24/30, 31, 60, 33/32, 33, 53, 55, 59.

Örtünmek (elbise giymek) : 7/26, 27, 31, 32.

— P —

Peygamberimizin (A.S.) peygamberliği : 2/119, 252, 6/48, 14, 19, 3/62, 79, 144, 159, 4/105, 106, 5/67, 99, 38/65-70, 7/158, 11/2, 13/7, 16/64, 89, 17/54, 18/110, 21/107, 22/49, 25/56, 34/28, 46/9, 27/91-93, 33/40, 45-47, 35/24, 36/2-6, 69, 70, 42/6, 48/8, 9, 94/1-8.

Peygamberliğinin te'yidi : 61/6, 13/40, 43, 27, 36, 33/48, 42/2, 7, 52, 53, 21/3, 4, 5, 16, 17, 25/7-10, 57, 6/90, 8-11, 35, 66, 67, 20, 36, 23/72, 34/47, 38/86, 68/46-50, 4/78, 79, 163, 166, 53/1-18, 3/61, 63, 183, 184, 10/2, 15, 16, 41-43, 104, 11/12-14, 35, 7/184, 185, 187, 16/82, 103, 17/46, 47, 22/49, 29/18, 35/22, 23, 25, 26, 42/24, 48, 43/88, 89, 52/29-31, 9/129, 30/52, 53, 2/120, 5/19.

Peygamberimizin şahsiyeti : 28/44-47, 32/3, 4/41, 59, 64, 65, 69, 80, 81, 113, 6/104, 105, 107, 33/6, 57, 2/146, 7/157, 188, 41/6, 72/18-24, 62/2, 29/48, 42/15, 5/49, 50, 88/21, 22, 3/31, 32, 132, 152, 8/20, 46, 9/58, 59, 61, 62, 63, 128, 24/51-56, 63, 26/215, 216, 33/33, 36, 69, 71, 47/33, 48/10, 17, 57/28, 58/5, 8, 9, 20, 21, 59/7, 60/12, 64/12, 18/6, 28, 46/35, 52/31, 48, 15/6-8, 17/47, 48, 73/77, 21/36, 41-43, 45, 46, 22/42, 43, 25/41-44, 77, 37/35-39, 68/1-7, 51, 10/94, 95, 111/1-5.

Peygamberimizin bazı özellikleri : 9/40, 61, 33/6, 28-34, 38, 39, 50-53, 56, 59, 60-62, 22/15, 52, 53, 66/1-5, 24/11-16, 63, 8/1, 5-8, 30, 41, 48/28, 29, 40/77, 78, 17/1, 90-96, 49/1-5, 59/6, 7, 73/1-9, 20, 5/11, 15/87-99, 25/52, 27/79, 91.

Peygamberimizin hicreti : 47/13.

Peygamberler : 2/87, 98, 253, 285, 3/144, 179, 183-184, 194, 4/136, 150, 152, 164-165, 171, 5/12, 19, 32, 75, 109, 6/10, 34, 61, 124, 130, 7/35, 37, 43, 53, 101, 9/70, 10/13, 21, 74, 103, 11/59, 69, 77, 81, 120, 12/110, 13/32, 38, 14/9-11, 13, 44, 47, 16/35, 17/77, 18/106, 21/41, 22/75, 23/44, 51, 25/37, 29/31, 33, 30/9, 47, 34/45, 35/1, 4, 25, 38/14, 39/71, 40/22, 50, 51, 70, 78, 83, 41/14, 43, 43/45, 80, 46/9, 35, 50/14, 57/19, 21, 25, 27, 58/21, 59/6, 65/8, 77/11.

Peygamberlik dâvasında olanlar : 6/93.

Putlara tapanlar : 7/37, 189, 190, 191-198, 136-139, 22/12, 13, 73, 16/56, 75, 76, 86-88, 18/102, 19/81, 82, 25/3, 34/21, 35/13, 14, 40, 36/74, 75, 10/17, 29/68, 17/56-57, 4/50-52, 117, 53/19-25, 5/60, 9/1-5.

— R —

Ramazan : 2/185.
Rehin : 2/283, 284.
Resliler : 25/38, 50/14.
Riba : 2/275-279, 3/130, 4/161.
Riya : 2/246, 264, 4/38, 8/84.
Ruh : 3/145, 185, 6/70, 7/28, 17/85, 21/35, 29/57, 31/34, 32/9, 69/8, 25, 27, 82/1-5, 91/1-10.
Ruhbanlar : 9/31, 34, 57/27, 5/82, 24/36-38.
Rûm : 30/2, 3, 4.
Rüya : 12/5, 43, 100, 17/60, 37/105, 48/27.

— S —

Sabâ melikesi : 27/29, 34, 42, 43.
Sabır : 2/45, 153, 155-157, 177, 3/15-17, 200, 16/126-128, 20/130, 22/85, 34, 35, 28/54, 79, 80, 29/58, 59, 31/17, 40/55, 50/39, 73/10, 76/24, 90/17, 103/1-3.
Sabiiler : 2/62, 5/69, 22/17.
Sadaka-i fitır : 87/14.
Sadaka : 2/83, 177, 261-268, 3/15, 17, 4/36, 114, 5/32, 33/58, 49/11, 12, 70/24, 25, 74/44, 89/16, 20, 90/12-17, 92/17-21, 107/1-3, 108/3.
Safâ : 2/158.
Sağlık ilmi : 7/31.
Sâlih (A.S.) : 7/73, 79, 11/61, 68, 26/141-159, 27/45-53, 54/23, 31, 91/11-15.
Samiri : 20/87, 88, 95, 96.
Sarhoşluk : 4/43.
Savaş : 2/156-158, 168, 191-193, 200, 216, 4/71-76, 77, 84, 90, 91, 8/49, 65, 66, 9/20, 24, 29, 38, 42, 39/10, 41/34, 35.
Savaşta Allah'ın yardımı : 2/124, 125, 8/9-13, 43, 9/26, 33/9, 25.
Savaştan kaçmak : 8/15, 16.
Savaş esirleri : 8/67-71.
Savaşta bozguncular : 4/72, 73, 88-91, 9/38-57, 81-84, 86-89, 91, 96, 111, 33/9-21.
Savaştan istisna edilenler : 24/61, 48/17.
Savaşta misilleme : 16/126.
Savaşta namaz : 4/101-103.
Savaş mucizeleri : 8/5-12, 9/27.
Savaş talimleri : 4/95, 100, 8/74, 75, 9/122, 48/17.
Savaş usulleri : 4/71, 94, 104, 8/15-18, 58, 61-64, 67, 68, 5/33, 34, 16/92, 94.

Savaşta zafer : 3/13, 110, 111, 121, 128, 8/19, 42-45, 33/26, 27.
Sa'y (çalışmak) : 28/77, 53/39-41, 76/22.
Sebat etmek : 2/249, 8/46, 39/10, 41/34, 35.
Selâm : 10/9, 10, 13/24, 19/62, 21/102, 56/26, 6/127, 8/61, 25/63, 33/44, 39/73.
Semûd : 69/1-7, 51/43-46.
Semûd milleti : 7/73, 9/70, 11/61, 68, 95, 13/9, 17/59, 22/44, 25/38, 27/45, 29/38, 40/30, 31, 50/14, 53/50, 51, 69/4, 5, 91/11.
Sevab ve azâb ebedîdir : 2/80, 81, 3/24, 33/64, 65, 41/28, 29, 43/74-78, 6/128, 11/106-108, 31/8, 9.
Sevgi : 30/21.
Siccin : 83/8.
Sidre-i müntehâ : 53/14, 16.
Sihir : 2/102, 103, 113/1, 4.
Silâhlanma : 2/195, 245, 3/200, 4/95, 102, 6/65, 8/60, 9/46, 16/81, 21/80, 55/35, 57/25, 64/17.
Sofra : 5/112-115.
Sulh : 2/224, 228, 4/35, 114, 128, 8/1, 12, 47, 61, 69/10.
Sûr : 6/73, 20/102, 36/51, 39/69, 79, 81, 27/15, 16, 19, 27, 38.
Suvâ : 71/23.
Süleyman (A.S.) : 2/102, 4/163, 6/84, 21/81, 82, 27/15-44, 34/12-14, 15-21, 38/30-40.
Sürgün : 2/84, 85, 60/8, 9.
Süslenmek : 7/32.
Süt anneler : 2/233.

— Ş —

Şahitler : 2/154, 181, 282, 283, 3/169, 170, 171, 4/69, 135, 5/8, 9/52, 22/58, 25/72, 33/23, 47/4, 70/33, 35.
Şahsî mesûliyet : 5/105, 6/31, 104, 164, 10/108, 16/25, 17/15, 27/74, 75, 34/25, 50, 52, 35/18, 39/7, 48/4, 5, 53/38, 81/14.
Şairler - şiir : 26/221-227, 36/69, 37/35, 36.
Şaka : 57/16.
Şarap : 2/215, 219, 9/50, 91, 47/15.
Şefa'at etmek : 3/255, 4/85, 10/3, 19/85, 20/109, 21/28, 34/23, 40/18, 43/86, 82/19.
Şehâdet (şahitlik) : 2/181, 282, 283, 4/135, 5/8, 70/33, 35, 25/72.
Şehvetler : 3/14.
Şehitler : 2/154, 3/169, 4/69.

Şeytanlar : 2/102, 4/118, 119, 120, 7/12-18, 15/16-18, 16/98-100, 17/27, 53, 18/50, 51, 19/68-72, 25/29, 35/6, 36/60, 62, 37/6-10, 41/25, 43/37-39, 58/10, 59/15, 16, 67/5.

Şeytanın kovuluşu : 2/34, 41/117-119, 7/11, 12, 18, 15/28-36, 40-42, 38/71-85.

Şeytanın gayb haberlerini çalmaya çalışması : 15/17, 37/7, 11, 67/5, 72/8-10.

Şeytan ve insan : 4/118-119, 7/27, 30, 200-202, 14/22, 16/99, 100, 17/61, 65, 24/21, 29/38, 34/20, 21, 35/5, 6, 38/71-85, 41/6, 43/36, 37, 38, 38/62, 47/25, 58/19, 59/16, 17.

Şihaplar (akan yıldızlar) : 15/17-18, 37/10, 67/5, 72/8, 9.

Şuayb (A.S.) : 7/85-93, 11/84-95, 26/176-191, 29/36, 37.

Sükür : 2/52, 56, 152, 158, 172, 185, 243, 3/123, 144, 145, 4/147, 5/6, 89, 6/53, 7/10, 17, 58, 144, 189, 8/26, 10/22, 60, 12/38, 14/5, 7, 37, 16/14, 78, 114, 121, 17/3, 19, 21/80, 22/36, 23/78, 25/62, 27/19, 40, 73, 38/73, 29/17, 30/46, 31/12, 14, 31, 32/9, 34/13, 15, 19, 35/12, 30, 34, 36/35, 73, 39/7, 66, 40/61, 45/12, 46/15, 54/35, 56/70, 64/17, 67/23.

Şüphes, kuşku : 2/147, 10/94, 95, 22/11, 34/51-54.

— T —

Taassub : 3/73, 9/14.

Tagut (sapkın, şeytan) : 2/256, 257, 4/51, 60, 76, 5/60, 16/36, 39/17.

Taklitçilik : 5/104, 7/28, 38, 9/30, 65, 10/78, 21/53, 42/74, 31/21, 43/22, 23.

Takva : 2/177, 189, 5/87, 7/26, 9/17, 18, 107-109, 25/72-76, 28/55-83, 30/30, 33/35, 39/33, 34, 70/15-35, 98/5.

Takvim : 9/36.

Talak - boşama : 2/225-228, 233, 236, 237, 241, 242, 4/19-21, 33/49, 65/1, 2, 4-7, 58/3, 4.

Talût : 2/247.

Tebük seferi : 9/38, 39, 81, 83, 90-96, 102, 117, 118, 57/7.

Teklif : 2/286, 22/63, 33, 72, 65/7.

Temizlik : 5/6, 8/11, 74/4.

Temsiller : 2/26, 14/25, 25/33, 39/27.

Terazi ve ölçüğü doğru tutmak : 6/152, 7/85, 11/83, 17/35, 26/181, 182, 55/9.

Tesettür : 24/30, 31, 60, 33/32, 33, 53, 55, 59.

Tevazu : 24/30, 25/63, 31/18.

Tevbe : 2/160, 3/86-90, 135, 136, 4/17, 18, 26, 110, 5/39, 40, 7/135, 9/104, 112, 17/25, 19/60, 25/70, 71, 43/25, 66/8, 85/10, 39/54-59, 11/3-5.

Tevekkül : 3/159, 4/81, 5/11, 8/61, 9/51, 129, 10/85, 11/56, 25/58, 75, 26/216, 217, 27/79, 33/3, 48, 39/36, 38, 58/110, 64/13, 65/3, 73/9.

Tevrat : 3/3, 4, 48, 65, 93, 5/43, 44, 46, 110, 6/157, 9/111, 21/105, 40/54, 46/12, 61/6, 62/5.

Teyemmüm : 4/43, 5/6.

Ticaret : 2/198, 4/29, 62/10, 11, 83/1-3.

Tufan : 6/6, 69/11, 12.

Tûr : 2/63, 93, 4/154, 19/52, 20/80, 23/20, 28/44, 46, 52/1, 95/2.

Tuvâ : 20/12, 79/16.

Tübba milleti : 44/37, 50/14.

— U —

Uhud Savaşı : 3/120-122, 140-144, 157, 155, 162, 165, 166, 168, 172.

Umre : 2/158, 195.

Uyku : 39/42.

Uzza : 53/19, 20.

— Ü —

Ümit - ümitsizlik : 12/87, 15/55, 56, 30/36, 37, 39/53.

Ümmetler : 2/158, 213, 7/34, 10/19, 47, 49.

Ümmî : 3/75, 7/157, 158, 62/2.

Üstünlük : 6/123, 129, 165, 4/95, 96, 16/75, 76, 17/21, 21/72, 73, 33/66-68, 34/31-33.

Üzeyr : 9/30.

— V —

Vahy : 2/2, 4, 87, 118, 213, 4/163, 165, 6/7-9, 91, 93, 10/47, 12/109, 13/7, 38, 17/95, 21, 2, 31/27, 40/70, 42/51, 92/14-16.

Varoluş gayemiz : 51/56.

Vasilik : 4/5, 6.

Vasiyyet : 2/180-182, 4/9, 11, 12, 5/106, 107.

Ved : 71/23.

Veli : 2/237, 4/5, 125.

Veli edinmek : 4/33, 144, 3/118, 5/51, 55-58, 9/71, 33/6, 60/1, 7-9.

Vergiler : 6/141, 8/41, 9/29, 58/13.

Yagus : 71/23.
Yahya (A.S.) : 3/38-41, 19/2-15, 21/89, 90.
Yahûdî : 2/62, 75-80, 88-91, 93-96, 100-104, 111, 113, 116, 118, 120, 135, 140, 146, 159, 174, 3/21, 23, 24, 52, 54, 67, 77, 78, 112, 181-184, 199, 4/46, 51-55, 60, 105, 107-109, 151, 153-157, 159, 161-163, 5/18, 41-45, 51, 62-64, 68, 69, 82, 6/90, 114, 146, 7/156, 159-169, 9/30, 31, 34, 16/118, 19/37, 58/26.
Yakup (A.S.) : 2/132, 133, 136, 140, 3/84, 93, 4/163, 6/84, 11/71, 19/6, 49, 58.
Yalan söylemek : 22/30, 61/2, 3.
Yalvarmak - Hak'dan korkmak : 6/63, 64, 7/55, 205, 206, 11/23, 21/89, 90, 22/34, 35, 54, 23/1, 2, 30, 24/30, 28/83, 31/18, 19.
Yaratılışın gayesi : 51/56.
Yardımlaşma : 5/2, 8/73, 9/71.
Ye'cuc - Me'cuc : 18/94, 21/96.
Yemek ve gıdalar : 2/168, 172, 173, 3/93, 94, 4/160, 5/1, 3, 4, 5, 87, 88, 93, 96, 118, 119, 121, 140, 142-146, 150, 10/59 16/66, 67, 114, 115, 22/28, 30.
Yemin : 2/224, 225, 5/89, 16/92, 94, 48/10, 66/2, 68/10.
Yemini bozmak : 16/91 92.
Yeminin kefareti : 5/89.
Yenilmesi yasak olan şeyler : 5/3.
Yıldızlar : 16/16, 21/33, 36/40.
Yolcular : 8/41, 9/60, 17/26, 2/177.
Yunus (A.S.) : 6/86, 87, 10/98, 37/139-148, 21/87, 88.
Yusuf (A.S.) : 12/3-104, 40/34.

Zafer : 3/13, 110, 111, 121-128, 8/19, 42-45, 33/26, 27.
Zakkum ağacı : 37/62, 66, 44/43, 56/53.
Zan : 6/116, 10/36, 49/12.
Zebâniler : 44/47-50, 66/6, 74/31, 78/21, 96/18.
Zebûr : 4/163 17/55, 21/105.
Zekât : 2/43, 110, 177, 215, 263, 264, 267, 273, 254, 3/92, 134, 4/38, 7/156, 8/3, 9/60, 67, 79, 80, 99, 13/22, 23, 14/31, 17/28, 22/34, 35, 41, 23/1-4, 31/2-4, 32/16, 35/67, 51/19, 57/7, 12, 13, 18, 58/12, 13, 59/30, 33, 63/10, 11, 64/16-18, 70/24, 25, 93/10, 11, 107/7.
Zekâtın verileceği yerler : 9 60.
Zekeriya (A.S.) : 3/18, 19, 25, 74-41, 6 85, 19/2-10, 21/89.
Zenginlik - zenginler : 34/34-37, 43/23.
Zeyd - Zeynep : 33/5, 37, 69.
Zihar : 33/4, 58/2-4.
Zinâ : 4/15, 25, 17/32, 24/2-10, 25 68, 69, 33/30, 65/1.
Ziyafet : 2/215, 177, 9/6, 60.
Zulüm : 4/148, 42/40, 51/59.
Zühd : 2/207, 4/66-68, 22/34, 61/10-13.
Zü'l - Evtad : 38/12, 89/10.
Zü'l - Karneyn : 18/83-98.
Zü'l - Kifl : 38/48.
Zünnûn : 21/87.